

HUDOBNÝ ODBOR

ÚVOD

Vzdelávací program pre hudobný odbor je programom rôznych hudobných činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností, hudobných kompetencií žiakov a pre orientáciu učiteľov hudobného odboru. V takomto chápaní nepredstavuje len súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacích predmetov jednotlivých študijných zameraní.

Vzdelávací program pozostáva aj zo základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Teda v ucelenom systéme výkonov, ktoré sú vyjadrené odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tie predstavujú normu pre žiaka. Napriek tomu si však učiteľ hudobného odboru môže vzdelávací štandard bližšie špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať, napríklad v podobe učebných úloh a otázok, či odstupňovať jednotlivé výkony podľa kognitívnych, psychomotorických a senzomotorických možností svojich žiakov.

K vymedzeným výkonom je priradený učebný obsah, v ktorom sa zdôrazňujú aj pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu predmetov jednotlivých študijných zameraní hudobného odboru. Súčasne jednotlivé výkony nie sú vždy naviazané na každý učebný prvok, nakoľko jeden výkon preukazuje viaceré aspekty učebného obsahu a obsah sa prejavuje vo viacerých výkonoch. Takto štruktúrované učivo tvorí obsahový štandard, ktorý je záväzkom pre učiteľa. Učitelia si môžu učebný obsah tvorivo modifikovať v príslušnom ročníku. Žiakom, ktorí v základnom štúdiu preukážu mimoriadne nadanie a vynikajúce študijné výsledky, je určené rozšírené štúdium.

Pri koncipovaní otvorených príležitostí na rozvíjanie učebných možností a hudobných kompetencií žiakov je potrebné vytvárať také kognitívne činnosti, ktoré podporujú zisťovanie niečoho, hľadanie, pátranie, skúmanie, napr. v notovom materiáli a pod. V tomto zmysle je cieľom výučby predmetov jednotlivých študijných zameraní hudobného odboru na základnej umeleckej škole napomáhať žiakom vytvárať si nové zručnosti, poznatky a postoje na základe zážitkov zo psychomotorických a senzomotorických činností, nie riadiť učenie len na zapamätanie sprostredkované odovzdaných poznatkov.

CHARAKTERISTIKA ODBORU A PODMIENKY PRIJÍMANIA UCHÁDZAČA

Hudobný odbor základnej umeleckej školy je charakteristický prepojením individuálneho vyučovania (hra na nástroji, spev, tvorba) a kolektívnych aktivít (predmety hudobná náuka, komorná a súborová hra, hra v orchestri, komorný a zborový spev, hudobno-dramatické projekty a pod.). Komplexná výučba prepája praktické (interpretačné a tvorivé) zručnosti s rozvíjaním emocionálnych a racionálnych (duševných, mravných, etických, sociálnych, vedomostných, logických a kreatívnych) kompetencií žiaka. Hudba je významným prostriedkom harmonizácie osobnosti, rozvíja schopnosť empatie, vnímania, prežívania, tolerancie a spolupráce. Podmienkou na prijatie je základná orientácia v časopriestore hudby. V hudobnom odbore sa výrazne prejavuje dvojaká koncepcná línia základnej umeleckej školy: na jednej strane pripravuje

žiacov na štúdium na konzervatóriách, na vysokoškolské štúdium hudby na učiteľských fakultách a na vysokých školách umeleckého zamerania a na druhej strane vychováva prostredníctvom hudby deti v prípravnom štúdiu, žiakov (študentov) v primárnom a nižšom sekundárnom umeleckom vzdelávaní a v II. stupni základného štúdia ako i dospelých.

Nevyhnutným predpokladom rozvoja hudobného talentu je paralelné rozvíjanie motorických zručností, hudobného cítenia a hudobného myslenia. Preto je potrebné postupné získavanie teoretických vedomostí v úzkom prepojení na živú hudobnú štruktúru.

CIELE ODBORU

Žiaci

- orientujú sa v hudobnej kultúre a svete hudobného umenia, prejavujú vlastné postoje a rozlišujú hodnoty v hudbe rôznych štýlov a žánrov,
- demonštrujú rozvinuté pohybové procesy v senzorickej a motorickej zručnosti (zbehlosti) pri hre na hudobnom nástroji,
- uplatňujú základy hudobného myslenia, hudobného a estetického vedomia v sústave a v medzipredmetových vzťahoch,
- čítajú notový text s porozumením a zapojením intelektových kompetencií (vnímanie, pochopenie, zapamätanie a využitie),
- vlastnou tvorivou činnosťou prejavujú kreatívne myslenie, cítenie a záujem o hudbu, vyhľadajú a spracujú informácie.

HRA NA KLÁVESOVÝCH NÁSTROJOCH

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÝCH ZAMERANÍ, ICH DĹŽKA, FORMA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Klávesové nástroje patria v súčasnosti k najpopulárnejším vyučovacím hudobným disciplínam základných umeleckých škôl pre široké možnosti svojho využitia. Skupina študijných zameraní hra na klávesových nástrojoch sa vyučuje nielen v klasickej, akustickej forme, ale aj v širokej ponuke rôznych elektronických variantov, čo predurčuje aj spôsoby ich využitia ako nástroja sólového, sprievodného pre účely komornej a orchestrálnej hry. Klávesové nástroje sú nástrojmi klasickej, folklórnej, ale aj modernej či jazzovej hudby. Toto široké uplatnenie sa premieta do relatívne širokej charakteristiky výučby aj v medzipredmetových vzťahoch. V rámci integrovaného vyučovania umožňuje pestovať návyky spoločného muzikovania s inými žiakmi, ktorí študujú hru na inom nástroji, alebo sólový spev. Počas štúdia v študijnom zameraní hra na klavíri žiak absolvuje nasledovné povinné predmety: hra na nástroji, hra z listu; štvorručná hra alebo sprievod alebo komorná hra a hudobná náuka. Len absolvovaním všetkých povinných predmetov sa docieli kompletná výchova a vzdelanie hudobníka. Popri štúdiu povinných predmetov je možnosť absolvovania voliteľných predmetov podľa učebných plánov, štúdium ktorých ešte viac prispieva k výchove a vzdelaniu hudobníka. Učivo vyberá učiteľ podľa psychofyziologických daností a individuálnych predpokladov žiaka. Pre talentované deti a žiakov, ktorí sa pripravujú na štúdium na stredných a vysokých školách umeleckého zamerania je možnosť absolvovania rozšíreného štúdia študijného zamerania hra na klavíri, počas ktorého sa prehlbujú jeho vedomosti a technické a interpretačné kompetencie. Do rozšíreného štúdia sa zaraďuje žiak len po splnení podmienok na jeho zaradenie. Pre žiakov, ktorí absolvovali I. a II. stupeň základného štúdia skupiny študijných zameraní hra na

klávesových nástrojoch je možnosť pokračovať v štúdiu pre dospelých, počas ktorého si prehĺbi a rozvine svoje nástrojové a teoretické kompetencie. Štúdium pre dospelých je určené aj pre začiatočníkov. Vo výchovno-vzdelávacom procese vyučovania povinných predmetov študijného zamerania Hra na klavíri - hra na nástroji, hra z listu; štvorročná hra, sprievod alebo komorná hra sa používajú rôzne metódy a formy edukácie a praktickej výučby zamerané na docielenie všetkých cieľov výchovy a vzdelávania.

Medzi klávesové nástroje patrí aj čembalo. Študijné zameranie Hra na čembale môžu navštevovať žiaci po absolvovaní prvej časti I. stupňa základného štúdia študijného zamerania Hra na klavíri počas základného štúdia v rámci voliteľných predmetov za predpokladu dobrej technickej pripravenosti. Ako samostatné študijné zameranie sa vyučuje od II. stupňa základného štúdia. Učivo vyberá učiteľ podľa psychofyziologických daností a individuálnych predpokladov žiaka. Predmet komorná hra, sprievod, alebo hra v súbore sa vyučuje podľa vzdelávacích štandardov skupiny študijných zameraní hra na sláčikových nástrojoch, predmet hra na klavíri sa vyučuje podľa vzdelávacích štandardov študijného zamerania hra na klavíri so zníženou časovou dotáciou o polovicu vyučovacej hodiny týždenne a s tým spojenú redukciu vzdelávacích štandardov tohto predmetu. Žiaci sa tu oboznamujú s históriou, stavbou čembala ako aj so spôsobom tvorby tónu, ktorý na rozdiel od klavíra vzniká brnknutím plektra o strunu a jeho farbou. Učia sa tu o rozdielnej tvorbe tónu, hlavne preto, že táto je na rozdiel od klavíra veľmi jemná. Azda najdôležitejšia informácia a úloha, ktorú je potrebné, aby žiaci zvládli, je fixovanie vedomia, že sila tónu nie je závislá od sily úderu a rovnako aj to, že nie je žiadny iný spôsob zadržať tóny, respektíve akordy, pokiaľ ich fyzicky žiak nedrží. Preto je voľba správneho prstokladu veľmi dôležitá. To, čo by si mali žiaci uvedomiť je, že pridaním sily úderu vzniká jedine neprijemný „buchot“ mechaniky, pričom tón ostane rovnako silný. V spojitosti s čembalom si žiaci rozširujú vedomosti v oblasti starej hudby a jej interpretačné zvláštnosti. Dôležitú oblasť okrem úderu tvorí najmä prevedenie ornamentiky a jej označenie, ktoré býva často odlišné v jednotlivých regiónoch, rovnako ako je čítanie v starých kľúčoch pre prípad, že sa dostanú k pôvodným notovým záznamom. Pokiaľ majú dostatočné vedomosti z hudobnej teórie, predovšetkým z harmónie, je možné osvojiť si základy číslovaného basu, vďaka čomu si tieto upevnia. Rovnako je čítanie potrebné najmä pre komornú hudbu tej doby, ktorá podľa vtedajšieho zvukového ideálu znie celkom odlišne ako na moderných klavíroch. K tomuto účelu sa dnes vyrábajú aj čembalá podľa historických vzorov rôznych typov. Absolventi študijného zamerania hra na čembale majú možnosť pokračovať v štúdiu na stredných a vysokých školách hudobného zamerania.

Spomedzi elektronických verzií klávesových nástrojov je najviac obľúbený keyboard. Študijné zameranie Hra na keyboarde sa stalo populárnym na základných umeleckých školách. Tento nástroj, ktorý sa teší rastúcej obľube, nám ponúka široké možnosti jeho využitia. Je veľmi dôležité, aby príslušný systém výučby zodpovedal možnostiam tohto nástroja a želaniam a očakávaniam žiakov. Predpokladom úspešnej práce so žiakom je predovšetkým kvalitná a fundovaná príprava učiteľa (praktické ovládanie nástroja, znalosť harmonických značiek, funkčnej harmónie, modálnej harmónie, predstava hry v jednotlivých štýloch). Bez týchto znalostí nemôže byť výučba hry na keyboarde plnohodnotná. Najdôležitejším momentom pri formovaní kladného vzťahu žiaka k hudbe a hudobnému nástroju sú jeho prvé kontakty s hudbou prostredníctvom pedagogického zamestnanca. Preto je potrebné už od začiatku štúdia venovať pozornosť predpokladom žiaka (fyzickým, psychickým) pre hru na nástroji a citlivým prístupom tieto predpoklady rozvíjať. Výučba hry na keyboarde v sebe integruje hru s automatickým sprievodom, polyfónnu hru, kolektívnu hru, aranžovanie skladieb a improvizáciu, ktoré by mal žiak zvládnuť počas štúdia. Učivo vyberá učiteľ podľa psychofyziologických daností a individuálnych predpokladov žiaka. Predmet štvorročná hra, sprievod alebo komorná hra sa vyučuje podľa

vzdelávacích štandardov študijného zamerania Hra na klavíri. V priebehu celého štúdia ďalej rozvíjame už nadobudnuté znalosti a snažíme sa pochopiť systém, vďaka ktorému vieme zahrat „správne noty na správnom mieste“. Pilierom tohto systému je vzájomný vzťah medzi stupnicami (melódiou) a akordmi (harmóniou). Pochopenie tohto vzťahu je nutné pre kompozíciu, aranžovanie a improvizáciu, ktorá sa uplatňuje v džezze, rocku a v modernej populárnej hudbe. Toto štúdium bude pre interpretov veľmi prospešné, lebo sa budú môcť lepšie orientovať v diele, keď pochopia jeho štruktúru.

CIELE ŠTUDIJNÝCH ZÁMERANÍ

Žiaci:

- sa orientujú v druhoch umenia a vedia prijímať umenie,
- aplikujú nadobudnuté kompetencie v skupine študijných zameraní hra na klávesových nástrojoch v praxi,
- preukazujú schopnosť komunikácie v umeleckej oblasti,
- získavajú a správne pracujú s informáciami v oblasti umeleckej inštrumentálnej interpretácii a v oblasti medzipredmetových vzťahov,
- analyzujú a tvorivo riešia problémy vo vyučovacom procese.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent prvej časti I. stupňa primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B) základného štúdia skupiny študijných zameraní hra na klávesových nástrojoch po preukázaní vedomostí a zručností, ktoré nadobudol v priebehu štúdia, je pripravený pokračovať v štúdiu druhej časti I. stupňa základného štúdia skupiny študijných zameraní hra na klávesových nástrojoch. Po ukončení prvej časti I. stupňa základného štúdia má žiak osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v danom študijnom odbore.

Získal základy odborného jazyka a komunikácie v umeleckej oblasti. Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia sa dokáže vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov príslušného odboru a vyučovacieho predmetu, v ktorom si rozvinul schopnosť tvoriť a prijímať umenie na danej úrovni stupňa ukončeného vzdelania. Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti I. stupňa základného štúdia nie je ukončená. Vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.

Absolvent druhej časti nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia ZUŠ skupiny študijných zameraní hra na klávesových nástrojoch má ukončený I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy. Absolvovaním súboru predmetov umeleckého vzdelávania je pripravený na štúdium na stredných školách hudobného a pedagogického zamerania. Absolvent je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti. Po ukončení druhej časti I. stupňa základného štúdia ZUŠ má žiak osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v danom vyučovacom odbore. Získal základy pre osvojenie účinných techník celoživotného učenia sa a pre rozvoj nadobudnutých spôsobilostí. Je schopný umelecky pôsobiť v rôznych skupinách, súboroch, umeleckých formáciách. Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia ZUŠ dokáže pomenovať druhy umenia, ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky, uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote, cení si ľudové tradície, rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoje názory a postoje k estetickým hodnotám, správa sa kultúrne, kultivovane primerane okolnostiam, situáciám a sociálnym potrebám, je schopný využívať osvedčené stratégie učenia sa, nadobudnuté teoretické i praktické poznatky dokáže uplatniť pri ďalšej samostatnej činnosti, svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať, je schopný primerane reagovať na nové trendy i na spoločenský vývoj, na základe získaných poznatkov a skúsenosti dokáže hodnotiť a kriticky pristupovať k ďalšiemu tvorivému procesu, dokáže uplatniť nadobudnuté znalosti a spôsobilosti v rôznych životných situáciách, dokáže využívať dostupné formy sociálnej komunikácie s okolím, s ktorým prichádza do kontaktu. Úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci dosiahnu v druhej časti prvého stupňa základného štúdia ZUŠ, nie je ukončená. Vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa.

Absolvent II. stupňa základného štúdia je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti. Absolvovaním súboru predmetov umeleckého vzdelávania počas štúdia je pripravený na vysokoškolské štúdium na školách umelecko-pedagogického zamerania. Absolvent II. stupňa základného štúdia ovláda hru na hudobnom nástroji na úrovni prislúchajúcej danému stupňu vzdelania. Dokáže aktívne pôsobiť v hudobných zoskupeniach ako hráč sólového partu i ako sprievodný hráč. Svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať, je schopný primerane reagovať na nové trendy i na spoločenský vývoj. Na základe získaných poznatkov a skúsenosti dokáže hodnotiť a kriticky pristupovať k ďalšiemu tvorivému procesu. Absolvent II. stupňa základného štúdia skupiny študijných zameraní hra na klávesových nástrojoch: podáva poloprofesionálne umelecké výkony v praxi najčastejšie ako člen komorných zoskupení vážnej i populárnej hudby, ako korepetítor, tiež ako sólista, pozná a primerane uplatňuje technické, výrazové a vyjadrovacie prostriedky hry na klávesových nástrojoch, má vedomosti z dejín hudby a klavírnej literatúry, dokáže odborne vyjadriť svoj umelecký názor, pozná historické a estetické zákonitosti umenia, hudobné diela dokáže interpretovať podľa štýlových období, má vedomosť o harmónii, kontrapunkte, hudobných formách a hudobných druhoch, o hudobných nástrojoch, vie analyzovať hudobné diela a túto analýzu zužitkovať pri tvorbe osobitej interpretácie. Úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci dosiahnu v závere II. stupňa základného štúdia ZUŠ, nie je ukončená. Vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa.

Absolvent rozšíreného vyučovania I. stupňa základného štúdia študijného zamerania hra na klavíri má ukončený I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy. Absolvovaním súboru predmetov umeleckého vzdelávania počas štúdia je pripravený na štúdium na stredných a vyšších odborných školách hudobného a pedagogického zamerania. Súbor vedomostí a zručností, nadobudnutý pri tejto forme štúdia vytvára hlavne podmienky pre ďalšie štúdium na hudobnom konzervatóriu. Absolvent rozšíreného vyučovania I. stupňa základného štúdia študijného

zamerania hra na klavíri má technické a interpretačné kompetencie na vyššej úrovni, ako pri bežnej forme štúdia, nakoľko práve v tejto oblasti počas štúdia rozširuje a prehľbuje svoje vedomosti a praktické zručnosti. Je pripravený na profesionálnu dráhu. Absolvent rozšíreného vyučovania prvého stupňa základného štúdia má vytvorený a navzájom prepojený komplex vedomosti, zručnosti a návykov. K ďalším nemenej dôležitým znakom absolventa patrí schopnosť praktického využívania získaných poznatkov, vedomostí a zručností v ďalšej fáze života, či už v profesionálnej sfére, alebo v amatérskej hudobnej sfére. Absolvent je kultivovaným poslucháčom koncertných siení, pokračuje vo svojom osobnom a rodinnom živote pestovať a šíriť pozitívny vzťah k hudbe a obohacovať tak kultúru národa. Úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci dosiahnu v nižšom sekundárnom umeleckom vzdelaní ZUŠ, nie je ukončená. Vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA KLAVÍRI

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

PRÍPRAVA KU HRE NA NÁSTROJI

Prípravné štúdium

Žiaci po ukončení 1. roku prípravného štúdia „A“ základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú pri hre na klavíri správne sedenie a postavenie ruky, ✓ zahrajú správnym spôsobom elementárne prstové cvičenia non legato, ✓ predvedú uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu, ✓ rozlišujú tóny na klaviatúre sluchovo: nízke - vysoké, dlhé – krátke, silné – slabé, 	<p>Hrací aparát.</p> <p>Základy techniky hry na klavír.</p> <p>Klaviatúra.</p>

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ orientujú sa vizuálne na klaviatúre niektoré tóny hudobnej abecedy, ✓ rozoznajú na elementárnej úrovni dynamiku a tempo skladieb: hlasno – ticho, pomaly – rýchlo, ✓ rozlíšia náladu, tempo a dynamiku skladieb, ✓ rozpoznávajú kontrastné časti skladieb: pomalá – rýchla, veselá – smutná, ✓ interpretujú podľa sluchu jednoduché krátke melodické fragmenty jednou rukou, striedaním rúk – non legato, ✓ zahrajú spamäti elementárne hudobné motívy (napr.: „kukučka“) alebo frázy (napr.: riekanky na jednom - dvoch tónoch), ✓ rytmizujú jednoduché riekanky, ✓ aplikujú správne elementárne prvky improvizácie na úrovni tvorivých hudobno-didaktických hier. 	<p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Základy hudobných foriem.</p> <p>Základy klavírnej interpretácie.</p> <p>Základy hry spamäti.</p> <p>Rytmické kompetencie.</p> <p>Tvorivo-hudobné schopnosti.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 2. roku prípravného štúdia „A“ základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpoznajú noty v husľovom kľúči v súvislom notovom texte, ✓ používajú základné hodnoty nôt, pomlčiek, spôsoby hry non legato, portamento v hre na klavíri, ✓ rozpoznajú malú piesňovú a jednoduchú dvojdielnú formu, ✓ preukážu zvládnutie technických prstových cvičení, uvoľňovacích cvičení hracieho aparátu, ✓ určujú sluchom náladu, tempo, dynamiku skladieb, ✓ zahrajú ľudové piesne so sprievodom a jednoduché prednesové skladbičky podľa notového zápisu, ✓ rytmizujú jednoduché riekanky, ✓ dokážu hrať na klavíri spamäti jednoduché ľudové piesne. 	<p>Notový zápis.</p> <p>Základné hudobno-teoretické a hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Základy hudobných foriem.</p> <p>Základné technické návyky.</p> <p>Percepčné činnosti</p> <p>Interpretačné návyky.</p> <p>Rytmické cítenie.</p> <p>Hudobná pamäť.</p>
---	--

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

- 2 skladbičky rozličného charakteru primeranej náročnosti.

Žiaci po ukončení prípravného štúdia „B“ základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ použijú správne základy interpretačných návykov, ✓ rozlišujú notový zápis v husľovom kľúči, základné hodnoty nôt, pomlčiek, základy rôznych hudobno-výrazových prostriedkov, ✓ rozpoznajú malú piesňovú a jednoduchú dvojdielnú formu, ✓ používajú správne cvičenia na správne použitie hracieho 	<p>Interpretačné návyky: postavenie rúk, orientácia na klavíri, používanie hracieho aparátu.</p> <p>Hudobno-teoretické poznatky.</p> <p>Základy hudobných foriem.</p>

<p>aparátu, technické prstové cvičenia, uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu spôsoby hry - non legato, portamento, ✓ interpretujú ľudové piesne a jednoduché prednesové skladby jednou rukou, striedaním rúk, dvoma rukami non legato podľa sluchu a podľa notového zápisu, ✓ aplikujú vo svojom hudobnom prejave elementárne hudobno-výrazové prostriedky: dynamika, elementárna agogika, ✓ zahrajú podľa sluchu ľudové piesne v C dur (v rozsahu 5 tónov) so sprievodom gajdošskej kvinty (T-D), ✓ zahrajú z nôt aj spamäti skladby z klavírnej literatúry primeranej náročnosti, ✓ rozlíšia sluchom silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, ✓ rozpoznajú sluchovo v elementárnej forme durový a molový tónorod (veselý – smutný), ✓ rozpoznajú v elementárnej forme jednoduchú dvojdielnu hudobnú formu (sloha – refrén, pomalá časť – rýchla časť, veselá časť – smutná časť). 	<p>Technické cvičenia</p> <p>Spôsoby hry na klavíri.</p> <p>Základné hudobno-interpretáčn é návyky.</p> <p>Rôzne klavírne výrazové prostriedky.</p> <p>Hra na klavíri podľa sluchu.</p> <p>Základy hry na klavíri spamäti a z nôt.</p> <p>Percepčné návyky.</p> <p>Základy elementárneho sluchovo-harmonického cítenia.</p> <p>Základné hudobné formy.</p>
--	--

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

2 skladby rozličného charakteru primeranej náročnosti.

HRA NA NÁSTROJI, HRA Z LISTU

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú základy správneho používania hracieho aparátu pri hre na nástroji, ✓ orientujú sa na klaviatúre vizuálne v rozsahu teoretických vedomostí a sluchovo – výška tónu, ✓ definujú noty, hodnoty nôt, pomlčiek v študovanej skladbe, ✓ rozoznajú označenia hudobno-výrazových prostriedkov v notovom texte, ✓ vysvetlia základné hudobné a umelecké termíny v rozsahu študovaných skladieb, ✓ rozlišujú časti jednoduchej dvojdielnej hudobnej formy: sloha - refrén, smutná - veselá, pomalá - rýchla, ✓ používajú správny prstoklad pri interpretácii skladieb (aj podkladanie a nadkladanie palca), ✓ reprodukovujú technické cvičenia a stupnice v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ reprodukovujú durové stupnice zvlášť a v protipohybe v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ zvládnu interpretačne klavírne spôsoby hry: non legato, legato, staccato, portamento, ✓ aplikujú poznatky z oblasti frázovania, ✓ používajú pri interpretácii rôznu dynamiku: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo, 	<p>Základné interpretačné návyky, klaviatúra.</p> <p>Notopis (v husľovom kľúči: g – g2, v basovom: c – g1), hodnoty nôt, pomlčiek.</p> <p>Poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch: p, f, mf, mp, dim, cresc., tempo: moderato, allegro, hudobná fráza.</p> <p>Hudobná terminológia: hudobný nástroj, tón, klaviatúra, kladivková mechanika, skladba, charakter, nálada.</p> <p>Základné poznatky o hudobných formách, žánroch, štýloch, obdobiach a skladateľoch a pod. v súlade so študovanými skladbami.</p> <p>Technické cvičenia: uvoľnenie hracieho aparátu a osvojenie si správneho spôsobu jeho používania, vhodné prstové cvičenia</p> <p>Technické etudy: výber skladieb zodpovedajúcich technickým prvkom z klavírnych škôl.</p> <p>Stupnice: hra durových stupníc zvlášť a v protipohybe: C, G, D, A, E – dur cez dve oktávy + durový 5- akord melodický a harmonický.</p> <p>Spôsoby hry a úderová gramotnosť (non legato, legato, tenuto, portamento, staccato, dvojhmaty, odťahy, skupinky dvoch, troch, štyroch, piatich tónov), plynulosť hry, kvalita tónu, jeho tvorba.</p> <p>Klavírne skladby: ľudová pieseň v úprave skladateľa, prednesové skladby primeranej náročnosti, základy polyfónie: hra melodického partu striedavo ľavou a pravou rukou.</p> <p>Súčasný pedál v jednoduchej forme.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú skladby v rôznych tempách: moderato, allegro, ✓ realizujú primeranými prostriedkami zámer skladateľa: charakter, náladu a obsah hudby, ✓ interpretujú klavírne skladby: ľudovú pieseň v úprave skladateľa, prednesové skladby primeranej náročnosti, základy polyfónie, ✓ interpretujú vybrané skladby spamäti, ✓ použijú správne súčasny pedál, ✓ zvládnu spôsoby hru non legato, legato, staccato, portamento, kantiléna v oboch rukách, ✓ zahrajú spamäti ľudové piesne podľa sluchu s jednoduchým sprievodom gajdošskej kvinty, ✓ zvládnu správne frázovanie jednoduchých aj melodických útvarov, rozlišovanie a aplikácia základnej dynamiky v interpretovaných skladbách: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo, interpretácia skladieb v rôznych tempách: moderato, allegro. ✓ realizujú prakticky základy hry z listu, ✓ počúvajú sa pri vlastnej interpretácii, ✓ aplikujú pri interpretácii základné rytmické útvary, ✓ aplikujú základy rytmizácie a melodizácie textu. ✓ zahrajú z listu skladby nižšej náročnosti, ✓ zahrajú jednoduché ľudové skladby so sprievodom gajdošskej kvinty. 	<p>Spôsoby hry.</p> <p>Hudobná pamäť.</p> <p>Praktické zvládnutie hudobno-výrazových prostriedkov.</p> <p>Základy realizácie umeleckého obrazu skladby: charakter, nálada a obsah hudby.</p> <p>Percepcia, sluchová kontrola pri hre na klavíri, hra podľa sluchu.</p> <p>Rytmus a metrum.</p> <p>Rytmizácia textu, melodizácia textu.</p> <p>Základy hry z listu.</p> <p>Sprievod vo forme gajdošskej kvinty: T– D.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ používajú správne sedenie za klavírom, postavenie rúk, ✓ rozoznávajú základné tempové označenia v notovom zápise, ✓ zvládnu hru durových stupníc s # a s b cez dve oktávy v rovnom pohybe a protipohybe v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ zvládnu hru molových stupníc harmonických a, e, h mol a d, g, c mol, ✓ zvládnu hru tonického kvintakordu s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť, ✓ aplikujú spôsoby hry v klavírnej interpretácii: tenuto, legato, staccato, ✓ rozpoznávajú základné dynamické znamienka, ✓ pracujú správne s kantilénou v obidvoch rukách, ✓ pracujú správne s kvalitou tvorby tónu a jeho intenzitou primerane danému ročníku, ✓ zvládnu prvky klavírnej techniky pri hre akordov a skladieb etudového charakteru, ✓ zvládnu tvorbu tónu, kantilény a správneho frázovania, ✓ preukážu prakticky ovládanie hudobno-výrazových prostriedkov pri hre technických cvičení a klavírnych skladieb: ✓ dokážu frázovať dlhšie melodické celky, ✓ používajú správne predpísaný prstoklad v skladbe, ✓ ovládajú techniku základného používania súčasného pedálu, ✓ zvládnu hru skladieb v 2/4, 3/4, 4/4 a 3/8 takte, 	<p>Interpretačné návyky.</p> <p>Notopis, hodnoty nôt, pomlčky: v súlade so vzdelávacími štandardmi predmetu hudobná náuka a študovanými skladbami.</p> <p>Teoretická znalosť durových a molových stupníc, T 5, obraty: v súlade so vzdelávacími štandardmi predmetu hudobná náuka a požiadavkami na tento ročník.</p> <p>Zvládnutie durových stupníc: C dur – Cis dur, Fdur - Ces dur.</p> <p>Molové stupnice (poznámka: podľa individuálnych schopností žiaka – a, e, h, d, g, c mol harmonická).</p> <p>Klavírna technika. Prstoklad.</p> <p>Cvičenia na správne používanie hracieho aparátu, zväčšovanie rozpätia ruky.</p> <p>Hra akordov: tonický kvintakord s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť, skladby etudového charakteru kratšieho rozsahu zamerané na riešenie rôznych technických problémov.</p> <p>Kantiléna, práca na kvalite tvorby tónu a jeho intenzite, správnosť frázovania dlhších melodických celkov, súčasný pedál.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky: artikulácia jednoduchých melodických ozdôb: príraz, nátril, obal, a základy súčasnej synkopickej pedalizácie, vyjadrovanie nálady, charakteru a obsahu hudby.</p> <p>Klavírne skladby: ľudové piesne v úprave, základy polyfónie vo forme</p>
---	---

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú vybrané skladby spamäti, ✓ hrajú z listu, ✓ interpretujú ľudové piesne v úprave a klavírne skladby v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ rozpoznávajú sluchom melodické fragmenty, výšku tónu, molovú stupnicu, ✓ rozlíšia sluchom molový a durový tónorod, ✓ dokážu rytmizovať riekanky, vytlieskať hodnoty nôt, ✓ rozpoznávajú sluchom a v notovom texte základné metrické formácie – trojdobé, dvojdobé metrum, triola, bodkovaný rytmus. ✓ transponujú krátke melodické útvary do jednoduchých tónin, ✓ aplikujú základné návyky pri verejných vystúpeniach, ✓ dokážu samostatne nacvičiť skladbu z literatúry nižšieho ročníka. 	<p>jednoduchých skladieb, prednesové skladby rôzneho štýlu a charakteru, skladby v husľovom i basovom kľúči.</p> <p>Návyky samostatného štúdia jednoduchých skladieb.</p> <p>Hudobná pamäť, vôľa, disciplína, trpezlivosť, systematickosť pri domácej príprave: rozvíjanie návykov.</p> <p>Hra z listu: klavírna literatúra z nižšieho ročníka.</p> <p>Sluchová sféra ako hlavný prvok hudobného interpretačného prejavu, sluchová analýza molovej stupnice, molový a durový tónorod: rozpoznanie podľa sluchu.</p> <p>Metricko-rytmická sféra, náročnejšie rytmické útvary:</p> <p>Transponovanie jednoduchých melodických útvarov.</p> <p>Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T,D; tvorba jednoduchého sprievodu k ľudovým piesňam.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu hru legato a staccato v tempe, ✓ zvládnu techniku jednoduchých skokov, ✓ ovládajú súčasný a synkopický pedál, ✓ využívajú percepciu a kantilénu vo svojej hre, ✓ rozlišujú kantilénu v pravej a ľavej ruke, dokážu s ňou samostatne 	<p>Legato v tempe, technika staccato.</p> <p>Technika jednoduchých skokov, akordická hra.</p> <p>Synkopický pedál.</p>
---	--

<p>pracovať,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ využívajú návyky akordickej techniky hry v interpretácii, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc (harmonických a melodických) kombinovaným spôsobom, v primeranom tempe podľa svojich schopností, ✓ vytvárajú a hrajú tonický kvintakord s obratmi + malý rozklad spolu, ✓ dokážu naštudovať v priebehu roka niekoľko etúd primeranej náročnosti, ✓ rozumejú umeleckej a technickej zložke interpretácie študovaných skladieb, ✓ rozlišujú charakter skladieb podľa obsahu, nálady a tempa a štýlového obdobia, ✓ dokážu správne frázovať dlhšie melodické útvary a charakterovo stvárniť skladbu, ✓ dokážu plynule podkladať a nadkladať prsty, plynule hrať rozklady, ✓ zvládnu hru jednoduchých melodických ozdôb, ✓ interpretujú skladby rôznych štýlových období, ✓ zahrajú z listu skladby z klavírnej literatúry nižšieho ročníka, ✓ rozlíšia sluchom vybrané štýlové obdobia, ✓ transponujú jednoduché melódie, ✓ rozpoznávajú základné harmonické funkcie, 	<p>Kantiléna v pravej a ľavej ruke: rozlišovanie, samostatná práca s ňou. Zmysel pre rozlišovanie charakteru skladieb podľa obsahu, nálady</p> <p>Pasážová technika: zdokonaľovanie s dôrazom na legato, presná a zrozumiteľná artikulácia tónov, plynulé podkladanie a nadkladanie prstov, plynulá hra rozkladov.</p> <p>Durové stupnice v kombinovanom pohybe, T5, v plynulom tempe, primeranom individuálnym možnostiam žiaka, obraty (tenuto, staccato, rozložene).</p> <p>Molové stupnice (melodické) kombinovaným spôsobom, v primeranom tempe, počet: podľa individuálnych predpokladov žiaka.</p> <p>Etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách.</p> <p>Rozvíjanie umeleckej a technickej zložky interpretácie študovaných skladieb.</p> <p>Schopnosť rozlíšiť štýlové obdobia: budovanie.</p> <p>Práca s kvalitou tvorby tónu a jeho intenzitou.</p> <p>Frázovanie dlhších melodických útvarov a správnosť obsahového stvárnenia skladieb.</p> <p>Koordinácia rúk a nôh pri používaní pedálu.</p> <p>Melodické ozdoby: plynulá hra.</p> <p>Zvládnutie skladieb: polyfonické skladby (tance, menuety, fughetty</p>
---	---

použijú T,D pri hre	jednoduchých ľudových piesní.	a pod.), prednesové skladby rôzneho charakteru a štýlu. Hra z listu. Vybrané štýlové obdobia: perцепné vnímanie. Transponovanie. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T,D.
---------------------	-------------------------------	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú cvičenia na rozširovanie rozpätia rúk hraním štvorzvuku zvlášť, ✓ zvládnu hru všetkých molových melodických aj harmonických, durových stupnic kombinovaným spôsobom cez dve oktávy v rovnom pohybe a protipohybe v primeranom tempe, ✓ ovládajú hru tonického kvintakordu s obratmi + malý rozklad spolu, ✓ dokážu naštudovať etudy rôzneho technického zamerania, ✓ dokážu dbať na farebnosť tónu a dynamickej škály pri hre klavírnych skladieb, ✓ dokážu samostatne, správne, dostatočne a efektívne pracovať na skladbách daného ročníka, ✓ pracujú správne s hudobnou frázou skladby, ktorú dokážu sami diferencovať, ✓ zvládnu hru zložitejších melodických ozdôb, 	<p>Cvičenia pre zväčšovanie rozpätia ruky, rytmické cvičenia.</p> <p>Molové stupnice melodické a harmonické, durové stupnice.</p> <p>Tonický kvintakord s obratmi + malý rozklad spolu, štvorzvuk: príprava hraním zmenšeného septakordu.</p> <p>Etudy – rôzneho technického a tempového zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách.</p> <p>Farebnosť tónu a dynamická škála.</p> <p>Hra v rýchlom tempe zodpovedajúcej úrovni daného ročníka.</p> <p>Presná artikulácia skladieb z hľadiska umeleckého a technického.</p> <p>Kantiléna v oboch rukách (použiť polyfonické prvky): rozvíjanie.</p> <p>Práca s hudobnou frázou skladby, samostatná diferencácia frázy.</p> <p>Melodické ozdoby - príraz, nátril, obal.</p> <p>Hra v rýchlom tempe.</p>

zahrajú naštudované skladby v rýchlejšom tempe,
 používajú samostatne pedál v jednoduchých skladbách,
 rozoznajú hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti,
 rozoznávajú presnú artikuláciu skladieb z hľadiska umeleckého a technického,
 zvládnu interpretáciu skladieb podľa obsahového štandardu,
 dokážu sami naštudovať jednoduché skladby,
 aplikujú základy tvorby sprievodu pri hre ľudových piesní.

Samostatné používanie pedálu.

Hudobná forma skladby, jej štruktúra, analýza jednotlivých častí. Interpretácia

Polyfonické skladby s prihliadnutím na obsah a náročnosť; prednesové štandardy

Hra z listu z klavírnej literatúry nižších ročníkov. Harmonické cítenie - základy

Transponovanie jednoduchých melódií, ľudové piesne: hra podľa štandardu

Záverečná skúška:

- 2 skladby primeranej náročnosti rozličných štýlových období
hra spamäti.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ uvedomujú si štruktúru durovej, molovej, chromatickej stupnice, ✓ zdokonaľujú pasážovú techniku, akordovú techniku, ✓ hrajú v plynulom tempe všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi (tenuto, staccato, rozložene), 	<p>Durová, molová, chromatická stupnica: uvedomenie si štruktúry, rozdielu medzi nimi, aplikácia v prednesovej literatúre.</p> <p>Pasážová technika, akordová technika: zdokonaľovanie.</p> <p>Durové a molové stupnice.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu zvládnuť veľký rozklad – rozložene cez 3 oktávy zvlášť, ✓ reprodukujú chromatickú stupnicu, ✓ hrajú etudy rôzneho technického zamerania a zdokonaľujú pedálovú techniku ✓ venujú pozornosť rozvoju rytmického cítenia, ✓ ovládajú správne návyky hudobno-interpretáčnych prostriedkov, ✓ interpretujú skladby z obdobia romantizmu, polyfonické skladby primeranej náročnosti, prednesové skladby rôzneho charakteru a štýlu, ✓ aplikujú princípy tvorby sprievodu pri hre podľa akordických značiek, ✓ zahrajú z listu skladby z literatúry nižších ročníkov, ✓ transponujú samostatne jednoduché melodické útvary, ✓ vytvárajú vlastné hudobné skladbičky , ✓ hrajú ľudové piesne podľa sluchu s použitím T,D, ✓ zvládnu tvorbu sprievodu podľa základných akordických značiek. 	<p>Štvorhlasný akord podľa fyziologických možností žiaka – zvlášť, rozložene.</p> <p>Veľký rozklad.</p> <p>Chromatická stupnica (2-3 stupnice zvlášť každou rukou).</p> <p>Etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách s dôrazom na pasážovú, akordickú techniku, zdokonaľovanie motorickej zručnosti ľavej ruky, pedalizácia</p> <p>Štýlová interpretácia po technickej a výrazovej stránke.</p> <p>Hudobno-interpretáčne prostriedky: trilok, glissando, chromatika - návyky a zdokonaľovanie hry.</p> <p>Zvládnutie skladieb: polyfonické skladby primeranej náročnosti, prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia a štýlu, zamerať sa na skladbu z obdobia romantizmu, moderné – u žiakov, ktorí inklinujú k modernej hudbe zaraďujeme klavírne úpravy skladieb pop. hudby zodpovedajúce technickým a interpretačným požiadavkám na tento ročník.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Transponovanie.</p> <p>Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T,D.</p> <p>Tvorba sprievodu.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ systematizujú hudobno-teoretické vedomosti z predchádzajúcich ročníkov, 	<p>Poznatky a pochopenie väčších hudobných foriem: sonátová, cyklická, zložitejšie polyfonické skladby.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdokonaľujú poznatky o väčších hudobných formách, ✓ venujú pozornosť rozsahu vedomostí o: harmonických funkciách, akordoch, akordických značkách, ✓ uvedomujú si štruktúru durovej, molovej, chromatickej stupnice ✓ zdokonaľujú akordickú, pasážovú, oktávovú techniku, ✓ hrajú všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5, štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe, ✓ zvládnu hru veľkého rozkladu – rozložene cez 3 oktávy zvlášť, ✓ reprodukujú chromatickú stupnicu, ✓ interpretujú etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách, ✓ venujú pozornosť kultivovanému hudobno-interpretáčnemu prejavu, ✓ zvládnu zložitejšie melodické ozdoby, ✓ interpretujú klavírne skladby: zložitejšie polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov, prednesové skladby rôznych štýlov - klasické a moderné, zodpovedajúce technickým a interpretačným požiadavkám na tento ročník, ✓ preukážu návyky verejnej prezentácie, ✓ zahrajú z listu, ✓ venujú pozornosť rozvoju sluchovo-motorických zručností, ✓ kontrolujú sa sluchovo, počúvajú sa pri hre, ✓ transponujú samostatne jednoduché melodické útvary, ✓ preukážu základy improvizácie, ✓ tvoria vlastné skladbičky, 	<p>Dejiny hudby v súlade s predmetom hudobná náuka a preberanými skladbami.</p> <p>Harmonické funkcie, akordy, akordické značky: rozširovanie rozsahu vedomostí.</p> <p>Durová, molová, chromatická stupnica – uvedomenie si štruktúry, rozdielu medzi nimi, ich aplikácia v prednesovej literatúre.</p> <p>Akordická, pasážová, oktávová technika: zdokonaľovanie zručností.</p> <p>Durové a molové stupnice: hra v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi spolu (tenuto, staccato, rozložene).</p> <p>Štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe.</p> <p>Veľký rozklad – rozložene cez 3 oktávy zvlášť.</p> <p>Chromatická stupnica (2-3 stupnice zvlášť každou rukou).</p> <p>Etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách s dôrazom na pasážovú, akordickú techniku, zdokonaľovanie motorickej zručnosti ľavej ruky.</p> <p>Zložitejšie melodické ozdoby.</p> <p>Zvládnutie skladieb: zložitejšie polyfonické skladby, prednesové skladby rôznych štýlov a žánrov.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Sluchovo-motorické zručnosti.</p> <p>Počúvanie sa pri hre, sluchová kontrola.</p> <p>Samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov, Základy improvizácie.</p> <p>Vlastná tvorba žiaka.</p>
---	---

zahrajú ľudové piesne podľa sluchu použitím základných harmonických funkcií, navrhujú riešenie technického a výrazového problému, tvoria sprievod podľa akordických značiek.

Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T, S a D.

Schopnosť navrhnuť riešenie technického a výrazového problému. Tvorba

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú poznatky o väčších hudobných formách v klavírnej interpretácii, ✓ aplikujú vedomosti o harmonických funkciách, akordoch, akordických značkách pri tvorbe sprievodu, ✓ používajú vedomosti o stupniciach pri ich výskyte (alebo ich úryvkoch) v klavírnej literatúre, ✓ zdokonaľujú pasážovú techniku, oktavovú techniku, ✓ zahrajú etudy zamerané na vybrané technické problémy, ✓ reprodukovujú všetky stupnice durové, molové, harmonické a melodické a vybrané stupnice chromatické, ✓ zvládnu hru štvorhlasného akordu s obratmi, malý a veľký rozklad osobitne, dominantný septakord a zmenšený septakord s rozkladmi, ✓ venujú pozornosť zvládnutiu samostatnej práce so skladbou, 	<p>Väčšie hudobné formy: sonátová, cyklická, zložitejšie polyfonické skladby: prehĺbenie poznatkov a pochopenie.</p> <p>Harmonické funkcie, akordy, akordické značky: prehĺbenie vedomostí.</p> <p>Stupnice: prehĺbenie vedomostí, rozdiel medzi nimi, aplikácia v prednesovej literatúre.</p> <p>Pasážová technika na väčších plochách, oktavová technika.</p> <p>Technické etudy.</p> <p>Všetky stupnice durové, molové, harmonické a melodické a vybrané stupnice chromatické.</p> <p>Štvorhlasný akord s obratmi, malý a veľký rozklad osobitne, dominantný septakord a zmenšený septakord s rozkladmi.</p> <p>Chromatika, glisandá, aleatorika, zložitejšie melodické ozdoby.</p> <p>Štýlovosť, charakter a nálada interpretovaných skladieb: väčšie nároky na ich vyjadrenie.</p> <p>Vnímanie, pochopenie a reprodukcia väčších cyklických foriem.</p> <p>Tón: zdokonaľovanie farebnosti a dynamickej škály.</p>

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdokonaľujú farebnosť tónu a rozširujú dynamickú škálu, ✓ používajú chromatiku, glisandá, aleatoriku, zložitejšie melodické ozdoby, ✓ interpretujú zložitejšie polyfónne skladby, interpretujú skladby rôznych období, štýlov a žánrov, ✓ chápu väčšie cyklické formy, venujú pozornosť väčším nárokom na štýlovosť, charakter a náladu interpretovaných skladieb, ✓ preukážu návyky sluchovej predstavy, ✓ hrajú z listu skladby primeranej náročnosti, ✓ zahrajú ľudové piesne podľa sluchu s použitím T,S, D a ich príbuzných akordov, používajú základy tvorby kadencie, ✓ docielia prehĺbenie rytmického cítenia, ✓ dokážu samostatne transponovať jednoduché melodické útvary, ✓ tvoria sprievod podľa akordických značiek. 	<p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Zvládnutie skladieb: zložitejšie polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov, skladby rôznych štýlov a období - klasické, moderné zodpovedajúce technickým a interpretačným požiadavkám na tento ročník.</p> <p>Rozbor skladieb.</p> <p>Sledovanie a rozvíjanie sluchovej predstavy skladby.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T,S, D a ich príbuzných akordov, základy tvorby kadencie.</p> <p>Základy improvizácie.</p> <p>Rytmická sféra.</p> <p>Samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov.</p> <p>Tvorba sprievodu podľa akordických značiek.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<p>✓ systematizujú komplexné vedomosti z hudobnej teórie, dejín hudby a ich praktické využitie v klavírnej hre,</p>	<p>Tónina – samostatné určovanie tóniny, - orientácia v intervaloch, v akordoch, v ich tvorbe, v akordických značkách. Základné znaky hudobných štýlov, foriem: výklad, pochopenie a ich</p>
---	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ definujú tóninu, samostatne určujú tóninu, ✓ definujú intervaly, akordy, ich tvorbu, akordické značky, ✓ definujú a rozlišujú základné znaky hudobných štýlov, foriem, ✓ používajú hudobnú, klavírnu terminológiu v pôvodnom znení, ✓ reprodukovujú všetky durové a molové stupnice a akordy v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ interpretujú etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách s dôrazom na pasážovú, akordickú techniku, oktavovú techniku, ✓ venujú pozornosť rozvoju kultivovaného hudobno-interpretáčného prejavu, ✓ dokážu zvládnuť zložitejšie melodické ozdoby, ✓ interpretujú skladby: polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov, ďalšie klavírne skladby: klasika a moderna, populárna hudba v úprave pre klavír podľa technických a interpretačných požiadaviek na daný ročník, ✓ zahrajú z listu, ✓ venujú pozornosť rozvoju sluchovo-hudobnej predstavivosti a metro - rytmického cítenia, ✓ použijú správne cvičenia na rozdielne usporiadanie rytmických štruktúr v pravej a ľavej ruke, ✓ transponujú samostatne melodické fragmenty, ✓ aplikujú základy improvizácie, ✓ venujú pozornosť vlastnej tvorbe, ✓ zahrajú ľudové piesne podľa sluchu so sprievodom, 	<p>rozpoznanie.</p> <p>Hudobná, klavírna terminológia v pôvodnom znení.</p> <p>Všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi spolu (tenuto, staccato, rozložene), štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe.</p> <p>Veľký rozklad – rozložene.</p> <p>D7, zm7 malý rozložený akord spolu.</p> <p>Oktávové techniky: rozvíjanie zaradením technických oktavových cvičení.</p> <p>Etudy rôzneho technického zamerania.</p> <p>Kultivovaný hudobno-interpretáčny prejav: rozvíjanie.</p> <p>Zložitejšie melodické ozdoby.</p> <p>Zvládnutie skladieb: polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov, klavírne skladby rôznych štýlov, žánrov a období: klasika a moderna, populárna hudba v úprave pre klavír.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Metro -rytmické cítenie.</p> <p>Sluchovo-hudobná predstavivosť</p> <p>Cvičenia na rozdielne usporiadanie rytmických štruktúr v pravej a ľavej ruke (duoly – trioly a ďalšie podľa študovaných skladieb).</p> <p>Samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov.</p> <p>Základy improvizácie.</p> <p>Vlastná tvorba žiaka.</p> <p>Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T,S, D a ich príbuzných</p>
--	---

navrhujú riešenia technického a výrazového problému, vytvoria sprievod podľa akordických značiek.	akordov, tvorba kadencie. Samostatné návrhy riešenia technického a výrazového problému. Tvorba
---	---

Záverečná skúška:

- 1 skladba z obdobia baroka,
- 1 skladba z obdobia klasicizmu,
- 1 skladba z obdobia romantizmu,
- 1 skladba z obdobia hudba 20. a 21. storočia.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzujú študované skladby z rôznych hľadísk s cieľom vyvážiť tak emocionálny, ako i racionálny prístup k nim , ✓ definujú pojmy z oblasti hudobných IKT technológií, ✓ zdokonaľujú hru paralelných stupníc, ✓ vyberajú cvičenia, stupnice a akordy zamerané na riešenie technických problémov študovaných skladieb, ✓ interpretujú technické a koncertné etudy pre aktualizáciu a zdokonaľovanie technických zručností hry na klavíri, 	<p>Rozbor študovaných skladieb z rôznych hľadísk s cieľom vyvážiť emocionálny a racionálny prístup k nim .</p> <p>Poznatky z oblasti hudobných IKT technológií.</p> <p>Paralelné stupnice, akordy: opakovanie a zdokonaľovanie hry v súlade s technickými požiadavkami podľa vzdelávacích štandardov II. stupňa základného štúdia a so študovanými skladbami.</p> <p>Cvičenia, stupnice a akordy, zamerané na riešenie technických problémov študovaných skladieb.</p> <p>Technické a koncertné etudy, zamerané na aktualizáciu</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdokonaľujú interpretačné zvládnutie skladieb, ✓ preukážu samostatný prístup k nácviku skladieb, ✓ podieľajú sa na výbere komplexného osobného repertoáru, ✓ interpretujú skladby rôznych foriem, období, štýlov, žánrov, charakteru, ✓ prezentujú verejne naštudované skladby, ✓ aplikujú návyky kolektívnej hry v rôznych komorných zoskupeniach, ✓ zdokonaľujú pohotovosť čítania nôt hrou z listu, ✓ analyzujú sluchovo počutý hudobný prejav, ✓ kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii, ✓ preukážu návyky korepetície, ✓ vytvoria sprievod k jednoduchým piesňam, ✓ aplikujú teoretické základy hudobnej kompozície pri vlastnej tvorbe. 	<p>a zdokonaľovanie technických zručností hry na klavíri.</p> <p>Samostatný prístup k nácviku skladieb: rozvíjanie.</p> <p>Komplexný osobný repertoár: každé štýlové obdobie, hudobná forma či žáner: I. časť sonáty, alebo náročnejšia sonatina podľa individuálnych možností žiaka, baroková skladba, prednesová skladba z obdobia romantizmu, populárna hudba v zodpovedajúcej úprave pre klavír.</p> <p>Uvedomelá interpretácia skladieb.</p> <p>Verejná interpretácia.</p> <p>Návyky hry v rôznych nástrojových zoskupeniach, príp. v kapelách populárnej hudby.</p> <p>Návyky kolektívnej hry v rôznych komorných zoskupeniach.</p> <p>Pohotovosť čítania nôt hrou z listu.</p> <p>Sluchová analýza počutého hudobného prejavu.</p> <p>Návyky korepetície.</p> <p>Samostatná tvorba sprievodu, tvorba sprievodu podľa akordických značiek, základy hudobnej kompozície.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none">✓ analyzujú študované skladby z rôznych hľadísk,✓ analyzujú hudobné formy,✓ definujú pojmy z oblasti IKT technológií	<p>Hudobné formy a ich analýza.</p> <p>Rozbor študovaných skladieb z rôznych hľadísk s cieľom vyvážiť emocionálny a racionálny prístup k nim.</p> <p>Poznatky z oblasti IKT technológií, oboznámenie sa s elektronickými hudobnými programami, nástrojmi.</p>
--	---

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdokonaľujú hru paralelných stupníc, ✓ vyberajú cvičenia, stupnice a akordy, zamerané na riešenie technických problémov študovaných skladieb, ✓ vytvárajú samostatný prístup k nácviku skladieb, ✓ interpretujú technické a koncertné etudy pre aktualizáciu a zdokonaľovanie technických zručností hry na klavíri, ✓ zdokonaľujú interpretačné zvládnutie skladieb, ✓ aplikujú hudobno-výrazové prostriedky: agogika, dynamika, melodické ozdoby, ✓ podieľajú sa na výbere komplexného osobného repertoáru, ✓ interpretujú klavírne skladby v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ zdokonaľujú návyky verejnej prezentácie, ✓ aplikujú návyky kolektívnej hry v rôznych komorných zoskupeniach, ✓ zdokonaľujú pohotovosť čítania nôh hrou z listu, ✓ preukážu návyky korepetície, ✓ analyzujú počutý hudobný prejav, ✓ analyzujú sluchovo základné harmonické funkcie – T,S,D, 	<p>Paralelné stupnice, akordy: opakovanie a zdokonaľovanie hry v súlade s technickými požiadavkami podľa vzdelávacích štandardov II. stupňa základného štúdia a študovanými skladbami.</p> <p>Cvičenia, stupnice a akordy, zamerané na riešenie technických problémov študovaných skladieb.</p> <p>Technické a koncertné etudy pre aktualizáciu a zdokonaľovanie technických zručností hry na klavíri.</p> <p>Interpretačné zvládnutie skladieb.</p> <p>Samostatný prístup k nácviku skladieb: rozvíjanie.</p> <p>Komplexný osobný repertoár: každé štýlové obdobie, hudobná forma či žáner: I. časť sonáty, alebo náročnejšia sonatina podľa individuálnych možností žiaka, dvojhlasné invencie, prednesová skladba z obdobia romantizmu, skladby populárnej hudby v úprave pre klavír, zodpovedajúce požiadavkám na daný ročník.</p> <p>Návyky verejnej prezentácie.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky: agogika, dynamika, melodické ozdoby, frázovanie, pedalizácia.</p> <p>Návyky kolektívnej hry v rôznych nástrojových zoskupeniach, príp. v kapelách populárnej hudby.</p> <p>Návyky kolektívnej hry v rôznych komorných zoskupeniach.</p> <p>Pohotovosť čítania nôh hrou z listu: rozvíjanie.</p> <p>Návyky korepetície.</p> <p>Sluchová analýza počutého hudobného prejavu.</p> <p>Návšteva koncertov, počúvanie hudobných nahrávok z CD a DVD nosičov, webových stránok, diskusia o vypočutých skladbách, porovnávanie jednotlivých štýlov a spôsobov interpretácie.</p>
---	--

<p>vytvárajú návyky tvorivej interpretácie skladieb,</p> <p>vytvoria sprievod k jednoduchým ľudovým a umelým piesňam,</p> <p>zdokonaľujú návyky improvizácie.</p>	<p>Sluchová analýza základných harmonických funkcií – T,S,D. Tvorivý pot</p> <p>Samostatná tvorba sprievodu, tvorba sprievodu podľa akordických z</p> <p>Návyky improvizácie: rozvíjanie.</p>
---	---

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzujú študované skladby z rôznych hľadísk s cieľom vyvážiť emocionálny a racionálny prístup k nim , ✓ definujú pojmy z oblasti IKT technológií, ✓ zdokonaľujú hru paralelných stupníc, ✓ vyberajú cvičenia a stupnice, zamerané na riešenie technických problémov študovaných skladieb, ✓ interpretujú technické a koncertné etudy pre aktualizáciu a zdokonaľovanie technických zručností hry na klavíri, ✓ zdokonaľujú interpretačné zvládnutie skladieb, ✓ diskutujú o vlastnej a vypočutej interpretácii, ✓ preukážu samostatný prístup k nácviku skladieb, 	<p>Rozbor študovaných skladieb z rôznych hľadísk s cieľom vyvážiť emocionálny a racionálny prístup k nim.</p> <p>Poznatky z oblasti IKT technológií, oboznámenie sa s elektronickými hudobnými programami a nástrojmi.</p> <p>Paralelné stupnice a akordy: opakovanie a zdokonaľovanie hry v súlade s technickými požiadavkami podľa vzdelávacích štandardov II. stupňa základného štúdia a so študovanými skladbami.</p> <p>Cvičenia, stupnice a akordy, zamerané na riešenie technických problémov študovaných skladieb.</p> <p>Technické a koncertné etudy pre aktualizáciu a zdokonaľovanie technických zručností hry na klavíri.</p> <p>Interpretačné zvládnutie skladieb, diskusia o interpretácii.</p> <p>Nácvik skladieb: rozvíjanie samostatného prístupu.</p> <p>Komplexný osobný repertoár: každé štýlové obdobie, hudobná forma či žáner: I. časť sonáty, alebo náročnejšia sonatina podľa individuálnych možností žiaka, dvoj - trojhlasné invencie, prednesová</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ podieľajú sa na budovaní komplexného osobného repertoáru, ✓ interpretujú klavírne skladby v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ interpretujú skladby s uvedením, ✓ prezentujú verejne výsledky svojho štúdia, ✓ dokážu poskytnúť spätnú väzbu o interpretácii, ✓ zdokonaľujú kompetencie kolektívnej hry v rôznych komorných zoskupeniach, ✓ zdokonaľujú pohotovosť čítania nôt hrou z listu, ✓ zdokonaľujú návyky korepetície, ✓ analyzujú sluchovo základné harmonické funkcie – T,S a D, ✓ vytvárajú vlastný tvorivý potenciál interpreta a poslucháča, ✓ tvoria hudobný sprievod, ✓ zdokonaľujú návyky improvizácie, ✓ vedia zložiť jednoduchú skladbu. 	<p>skladba z obdobia romantizmu alebo moderny, skladby populárnej hudby v úprave pre klavír v súlade s technickými a interpretačnými požiadavkami na daný ročník.</p> <p>Verejná prezentácia.</p> <p>Uvedomelá interpretácia skladieb, spojená s vlastným ohodnotením sa.</p> <p>Rozvíjanie predpokladov na štúdium na učiteľských a hudobných fakultách vysokých škôl.</p> <p>Intenzívna práca so študentmi, ktorí sa pripravujú na ďalšie profesijné štúdium na učiteľských a hudobných fakultách.</p> <p>Návyky hry v rôznych nástrojových zoskupeniach, príp. v kapelách populárnej hudby.</p> <p>Návyky kolektívnej hry v rôznych komorných zoskupeniach.</p> <p>Pohotovosť čítania nôt hrou z listu: rozvíjanie.</p> <p>Sluchová analýza počutého hudobného prejavu.</p> <p>Návšteva koncertov, počúvanie hudobných nahrávok z CD a DVD nosičov, webových stránok, diskusia o vypočutých skladbách, porovnávanie jednotlivých interpretácií.</p> <p>Sluchová analýza základných harmonických funkcií – T,S a D.</p> <p>Samostatná tvorba sprievodu, tvorba sprievodu podľa akordických značiek.</p> <p>Návyky improvizácie: rozvíjanie.</p> <p>Základy hudobnej kompozície.</p>
---	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

<ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzujú študované skladby z rôznych hľadísk, ✓ používajú jednoduché IKT technológie v oblasti hudby, ✓ zdokonaľujú hru paralelných stupníc, ✓ reprodukovávajú cvičenia, stupnice a akordy, zamerané na riešenie technických problémov študovaných skladieb, ✓ interpretujú technické a koncertné etudy na aktualizáciu a zdokonaľovanie technických zručností hry na klavíri, ✓ budujú komplexný osobný repertoár, ✓ zdokonaľujú interpretačné zvládnutie skladieb, ✓ diskutujú o interpretácii, ✓ interpretujú klavírne skladby v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ prezentujú verejne výsledky práce, ✓ interpretujú skladby s uvedením, ✓ hodnotia vlastný výkon, ✓ používajú návyky kolektívnej hry v rôznych komorných zoskupeniach, ✓ zdokonaľujú hru z listu, ✓ analyzujú sluchovo počutý hudobný prejav, 	<p>Rozbor študovaných skladieb z rôznych hľadísk.</p> <p>Poznatky z oblasti IKT technológií, oboznámenie sa s elektronickými hudobnými nástrojmi, notografickým programom (napr. Sibelius, Finale) a nástrojmi.</p> <p>Paralelné stupnice a akordy: opakovanie a zdokonaľovanie hry v súlade s technickými požiadavkami podľa vzdelávacích štandardov II. stupňa základného štúdia a so študovanými skladbami.</p> <p>Cvičenia, stupnice a akordy, zamerané na riešenie technických problémov študovaných skladieb.</p> <p>Technické a koncertné etudy pre aktualizáciu a zdokonaľovanie technických zručností hry na klavíri.</p> <p>Samostatný vyber a budovanie osobného repertoáru.</p> <p>Interpretačné zvládnutie skladieb, diskusia o interpretácii.</p> <p>Samostatný prístup k nácviku skladieb: rozvíjanie.</p> <p>Repertoár: každé štýlové obdobie, hudobná forma či žáner: I. časť sonáty, skladba z obdobia baroka alebo klasicizmu, zložitejšia polyfonická skladba, prednesová skladba z obdobia romantizmu alebo inštruktívna skladba, populárna hudba v zodpovedajúcej úprave pre klavír.</p> <p>Verejná prezentácia.</p> <p>Uvedomelá interpretácia skladieb, spojená s vlastným ohodnotením sa.</p> <p>Návyky hry v rôznych nástrojových zoskupeniach, príp. v kapelách populárnej hudby.</p> <p>Návyky kolektívnej hry v rôznych komorných zoskupeniach.</p> <p>Pohotovosť čítania nôt hrou z listu: rozvíjanie.</p> <p>Sluchová analýza počutého hudobného prejavu.</p>
--	--

tvoria sprievod, preukážu návyky improvizácie.		Samostatná tvorba sprievodu, tvorba sprievodu podľa akordických z Základy hudobnej improvizácie a kompozície.
---	--	--

Záverečná skúška:

3 skladby rozličných štýlových období, alebo charakterov primeranej náročnosti.

ŠTVORRUČNÁ HRA, SPRIEVOD, KOMORNÁ HRA

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlišujú part primo a secondo, ✓ počúvajú sa pri štvorročnej klavírnej hre, ✓ reprodukujú podľa sluchu spoločne s učiteľom jednoduché melódie unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom jednoduché štvorročné skladby podľa notového zápisu, ✓ vyjadrujú v štvorročnej interpretácii charakter skladby pomocou základných hudobno-výrazových prostriedkov, ✓ tvoria základné harmonické funkcie: T a D v durových tóninách, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie: Ta D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty, 	<p>Základné princípy kolektívneho muzicírovania – súhra, výchova k pohotovosti, zosúladienie spoločných činnosti - nástupy, hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Delenie hudobných partov, ich význam pri spoločnej interpretácii.</p> <p>Počúvanie sa navzájom pri štvorročnej klavírnej hre.</p> <p>Interpretácia jednoduchých štvorročných skladieb podľa notového zápisu s učiteľom, iným žiakom.</p> <p>Základy návykov komornej hry.</p> <p>Interpretácia skladieb komornej hry primeranej náročnosti spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.</p> <p>Základné harmonické funkcie: T a D v durových tóninách.</p>

<p>aplikujú základy návykov kolektívneho muzicírovania, počúvajú sa pri komornej hre, interpretujú jednoduché skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.</p>	<p>Aplikácia základných harmonických funkcií: Ta Dvo forme gajdošskej kvinty</p>
--	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumejú základným princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú part primo a secondo, ✓ kontrolujú sa sluchovo pri štvorročnej klavírnej hre, ✓ reprodukujú podľa sluchu spoločne s učiteľom jednoduché melódie unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom štvorročné skladby podľa notového zápisu, ✓ reprodukujú part primo a secondo so zreteľom na primeranú náročnosť partu, ✓ vyjadrujú v štvorročnej interpretácii charakter skladby pomocou základných hudobno-výrazových prostriedkov, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie: T,S a D v durových tóninách, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie: T,S a D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty, ✓ aplikujú základy návykov kolektívneho muzicírovania, ✓ počúvajú sa pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným 	<p>Princípy kolektívneho muzicírovania.</p> <p>Party primo a secondo, ich význam v skladbe.</p> <p>Základy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb.</p> <p>Rozvoj sluchovej kontroly pri štvorročnej klavírnej hre.</p> <p>Hra jednoduchej melódie podľa sluchu unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne.</p> <p>Naštudovanie a interpretácia spolu s iným žiakom - štvorročné skladby podľa notového zápisu.</p> <p>Naštudovanie a interpretácia partu primo a secondo so zreteľom na primeranú náročnosť partu v klavírnych skladbách.</p> <p>Aplikácia základných hudobno-výrazových prostriedkov pri interpretácii rôznych štvorročných klavírnych skladieb.</p> <p>Rozvoj sluchovej kontroly pri komornej hre.</p> <p>Interpretácia jednoduchých skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.</p> <p>Základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách.</p> <p>Aplikácia základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode</p>

melodickým nástrojom.	ľudových piesní v forme gajdošskej kvinty alebo celého kvintakordu.
-----------------------	---

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumejú základným princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú a rozpoznávajú part primo a secondo, ✓ analyzujú part primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ definujú a chápu úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ počúvajú sa pri štvorročnej klavírnej hre, ✓ chápu princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb, ✓ interpretujú spolu s učiteľom part primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom štvorročné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri, ✓ interpretujú part primo a secondo v štvorročných skladbách zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vyjadrujú v štvorročnej interpretácii charakter skladby pomocou 	<p>Princípy kolektívneho muzicírovania.</p> <p>Part primo a secondo.</p> <p>Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe.</p> <p>Rozvoj sluchovej kontroly pri štvorročnej klavírnej hre.</p> <p>Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.</p> <p>Spoločná interpretácia s iným žiakom - štvorročné skladby podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.</p> <p>Interpretácia partu primo a secondo v štvorročných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.</p> <p>Možnosti použitia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri.</p> <p>Základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách.</p> <p>Základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní vo forme</p>

<p>hudobno-výrazových prostriedkov zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú základné harmonické funkcie a ich obraty: T, S a D v durových tóninách, ✓ používajú základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu, v 3/4 a 2/4 taktoch, ✓ počúvajú sa pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom, ✓ aplikujú kompetencie, získané v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov. 	<p>kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu v 3/4 a 2/4 taktoch.</p> <p>Sluchová kontrola pri komornej hre.</p> <p>Interpretácia - skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.</p> <p>Rozvoj kompetencií, získaných v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.</p> <p>Základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách.</p> <p>Použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty s použitím rôznych rytmických štruktúr alebo celého kvintakordu.</p> <p>Sprievod spevákov alebo melodických nástrojov podľa notového zápisu v rozsahu získaných kompetencií v oblasti klavírneho sprievodu.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetlia význam partu primo a secondo, ✓ analyzujú part primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ chápu úlohu partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ počúvajú sa pri štvorročnej klavírnej hre, ✓ chápu princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb, ✓ interpretujú spolu s učiteľom part primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti 	<p>Princípy kolektívneho muzicírovania.</p> <p>Part primo a secondo.</p> <p>Rozbor partu primo a secondo v študovanej skladbe.</p> <p>Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe.</p> <p>Rozvoj sluchovej kontroly pri štvorročnej klavírnej hre.</p> <p>Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb.</p> <p>Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti</p>

<p>daného ročníka predmetu Hra na klavíri,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú spolu s iným žiakom štvorročné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú striedavo part primo a secondo v štvorročných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vyjadrujú v štvorročnej interpretácii charakter skladby pomocou hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie a ich obraty: T, S a D v durových a molových tóninách, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu, ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach, ✓ vedia sa počúvať pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom, ✓ aplikujú kompetencie, získané v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov. 	<p>daného ročníka predmetu hra na klavíri.</p> <p>Spoločná interpretácia s iným žiakom - štvorročné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.</p> <p>Naštudovanie a interpretácia partu primo a secondo v štvorročných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.</p> <p>Použitie v štvorročnej interpretácii hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri.</p> <p>Sluchová kontrola pri komornej hre.</p> <p>Interpretácia skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.</p> <p>Tvorba základných harmonických funkcií: T, S a D v durových a molových tóninách.</p> <p>Tvorba sprievodu s použitím T, S a D vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych rytmických formách v 2/4, 3/4, 4/4, 3/8 taktach.</p> <p>Interpretácia skladieb komornej hry podľa notového zápisu spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.</p> <p>Kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu.</p>
---	---

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumejú princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb v štvorročnej klavírnej hre, ✓ aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb, ✓ interpretujú spoločne s učiteľom part primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú spoločne s iným žiakom štvorročné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ používajú v štvorročnej interpretácii hudobno-výrazové prostriedky, zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie a ich obraty : T, S a D v durových a molových tóninách, ✓ navrhujú rozmiestnenie a použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu, ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri komornej hre, ✓ zdokonaľujú kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov, 	<p>Princípy kolektívneho muzicírovania.</p> <p>Delenie partov v štvorročnej klavírnej hre.</p> <p>Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe.</p> <p>Rozvoj sluchovej kontroly v štvorročnej klavírnej hre.</p> <p>Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb.</p> <p>Naštudovanie a spoločná interpretácia s učiteľom partu primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.</p> <p>Naštudovanie a spoločná interpretácia štvorročných skladieb rôznych hudobných foriem s iným žiakom podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.</p> <p>Používanie hudobno-výrazových prostriedkov pri štvorročnej interpretácii skladieb, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri.</p> <p>Sluchová kontrola pri komornej hre.</p> <p>Interpretácia skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.</p> <p>Tvorba základných harmonických funkcií: T, S a D v durových a molových tóninách.</p> <p>Použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní v forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordov v 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 taktoch.</p> <p>Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D)</p>
---	--

<p>aplikujú návyky samostatnej práce pri našťudovaní skladieb s sólistom, vytvoria harmonické funkcie T, S a D v durových a molových tóninách, interpretujú skladby komornej hry spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým spevákom v ľudových piesňach.</p>	<p>Rozvoj kompetencií v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní skladieb so sólistom. Základy notového zápisu samostatnej práce pri našťudovaní skladieb so sólistom.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumejú princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú delenie partov v štvorročnej klavírnej hre, ✓ analyzujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb, ✓ aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb, ✓ interpretujú spoločne s učiteľom part primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudové piesne v úprave skladateľa zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú podľa notového zápisu spoločne s iným žiakom štvorročné skladby rôznych hudobných foriem, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ navrhujú a používajú v štvorročnej interpretácii hudobno-výrazové prostriedky zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, 	<p>Princípy kolektívneho muzicírovania.</p> <p>Delenie partov v štvorročnej klavírnej hre.</p> <p>Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe.</p> <p>Sluchová kontrola pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb.</p> <p>Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb.</p> <p>Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudové piesne v úprave skladateľa, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.</p> <p>Interpretácia s iným žiakom štvorročných skladieb rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky, zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri.</p> <p>Sluchová kontrola súhry pri komornej hre.</p> <p>Naštudovanie a interpretácia rozmanitých skladieb komornej hry podľa notového zápisu spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým spevákom.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie: T, S a D a ich obraty v durových a molových tóninách, ✓ navrhujú rozmiestnenie a použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktoch, ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach a v jednoduchých umelých piesňach, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým melodickým nástrojom, ✓ zdokonaľujú návyky v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov, ✓ aplikujú návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom. 	<p>melodickým nástrojom.</p> <p>Tvorba základných harmonických funkcií: T, S a D a ich obraty v durových a molových tóninách.</p> <p>Možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktoch.</p> <p>Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D) v ľudových a jednoduchých umelých piesňach.</p> <p>Rozvoj návykov v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.</p> <p>Rozvoj návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.</p>
---	--

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ počúvajú s uvedomením sólistu, ✓ dokážu pokračovať v melodickej línii alebo „odovzdávať“ ju partnerovi, ✓ pracujú individuálne podľa partov alebo v spoločnej interpretácii, ✓ kontrolujú plnenie umeleckých a technických úloh, 	<p>Umenie počúvať sólistu a pomáhať mu pri stvárnení charakteru skladby.</p> <p>Umenie pokračovať v melodickej línii a „odovzdávať“ ju partnerovi, neprerušit' pritom celosť interpretácie.</p> <p>Individuálna práca podľa partov: riešenie interpretačných a technických problémov.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú skladby v rôznych tempách, ✓ vedia hrať z listu, ✓ preukážu návyky sebakontroly a sebahodnotenia, ✓ interpretujú akýkoľvek part v štvorročnej klavírnej hre, ✓ chápu úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii štvorročných klavírných skladieb, ✓ aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb, ✓ interpretujú s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby v rôznych tempách podľa notového zápisu, ✓ aplikujú hudobno-výrazové prostriedky pri interpretácii, ✓ sluchovo si kontrolujú súhru pri kolektívnej hre, ✓ preukážu návyky komornej hry, ✓ vytvárajú príbuzné harmonické funkcie k T,S a D → kvintakord II. stupňa, ✓ aplikujú možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D a ich príbuzných akordov pri sprievode piesní, ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D a ich príbuzné akordy) v ľudových a jednoduchých umelých piesňach v durovej a molovej tónine, ✓ preukážu svoje kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov, ✓ preukážu návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb 	<p>Hra skladieb v rôznych tempách.</p> <p>Práca nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry, metro – rytmická stavba skladby.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Návyky sebakontroly a seba hodnotenia.</p> <p>Interpretácia akéhokoľvek partu v štvorročnej klavírnej hre.</p> <p>Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe.</p> <p>Sluchová kontrola pri interpretácii štvorročných klavírných skladieb.</p> <p>Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb.</p> <p>Spoločná interpretácia s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby v rôznych tempách podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.</p> <p>Aplikácia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri.</p> <p>Sluchová kontrola súhry pri kolektívnej hre.</p> <p>Rozvíjanie návykov komornej hry.</p> <p>Výchova k pohotovosti pri súhre.</p> <p>Poznatky a vytváranie sprievodu podľa akordických značiek.</p> <p>Tvorba príbuzných harmonických funkcií k T,S a D → kvintakord II. stupňa.</p> <p>Možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D a ich príbuzných akordov pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obrátov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktach (dvojdobý, trojdobý).</p> <p>Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D a ich</p>
---	---

<p>so sólistom,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ preukážu návyky tvorby rytmického a melodického sprievodu, ✓ dokážu zvládnuť tieto typy sprievodu: harmonická podpora, striedanie basu a akordu, ✓ dosahujú vyššiu pohotovosť pri hre z listu, ✓ zdokonaľujú klavírne a technické návyky: tóny, ozdoby, riešenie technických problémov, interpretácia sólových častí v klavírnom sprievode, ✓ vytvárajú sprievod k piesňam, ✓ vykonávajú rozbor hudobného diela: uvedomenie si tónorodu, metro – rytmickej stavby diela, ✓ preukážu zvládnutie sprievodu vyššej náročnosti: hlavné basové tóny, bas - akord, ✓ vytvárajú sprievod podľa akordických značiek, ✓ interpretujú piesne s vlastným sprievodom. 	<p>príbuzných akordov) v ľudových a jednoduchých umelých piesňach v durovej a molovej tónine.</p> <p>Rozvoj návykov v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.</p> <p>Rozvoj návykov samostatnej práce pri našudovaní skladieb so sólistom.</p> <p>Návyky tvorby rytmického a melodického sprievodu.</p> <p>Pokračovanie rozvoja klavírnych a technických možností žiaka pri práci nad sprievodom.</p> <p>Osvojenie týchto typov sprievodu: harmonická podpora, striedanie basu a akordu.</p> <p>Sprievod k piesňam.</p> <p>Zvyšovanie náročnosti sprievodu: hlavné basové tóny, bas – akord.</p> <p>interpretácia piesní s vlastným sprievodom.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ kontrolujú sa sluchovo pri spoločnej interpretácii hudobnej skladby, ✓ pracujú samostatne po partoch, ✓ pracujú nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry, metro – rytmická stavba skladby, ✓ pracujú nad koncertným repertoárom: práca nad kontrolou 	<p>Umenie počúvať sólistu a pomáhať mu pri vyjadrovaní charakteru skladby.</p> <p>Umenie pokračovať v melodickej línii a „odovzdávať“ ju partnerovi, neprerušit' pritom celosť interpretácie.</p> <p>Individuálna práca podľa partov.</p> <p>Práca nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry,</p>
--	---

<p>umeleckých a technických úloh, plynulá interpretácia bez zastavení,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú skladby rôznych žánrov, štýlov a pod., ✓ hrajú z listu, ✓ zdokonaľujú klavírne a technické návyky, ✓ interpretujú akýkoľvek part v štvorročnej klavírnej hre, ✓ definujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii štvorročných klavírných skladieb, ✓ dodržiavajú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb, ✓ interpretujú s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby rôznych hudobných foriem, štýlov, podľa notového zápisu, zodpovedajúceho úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri, ✓ aplikujú hudobno-výrazové prostriedky pri interpretácii, ✓ kontrolujú sluchovo súhru pri kolektívnej hre, ✓ aplikujú návyky komornej hry v rôznych hudobných zoskupeniach, ✓ vytvárajú príbuzné harmonické funkcie k T,S a D - kvintakord II. stupňa, III. stupňa, ✓ aplikujú možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D a ich príbuzných akordov pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktoch (dvojdobý, trojdobý), ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D a ich príbuzné akordy) v ľudových a jednoduchých umelých piesňach v durovej a molovej tónine, 	<p>metro – rytmická stavba skladby.</p> <p>Práca nad koncertným repertoárom: práca nad kontrolou umeleckých a technických úloh, plynulá interpretácia bez zastavení.</p> <p>Hra skladieb rôznych žánrov, štýlov a pod.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Rozvoj klavírných a technických návykov.</p> <p>Návyky sebakontroly a sebahodnotenia.</p> <p>Interpretácia akéhokoľvek partu v štvorročnej klavírnej hre.</p> <p>Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe.</p> <p>Sluchová kontrola pri interpretácii štvorročných klavírných skladieb.</p> <p>Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb.</p> <p>Spoločná interpretácia s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby rôznych hudobných foriem, štýlov podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.</p> <p>Aplikácia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri.</p> <p>Sluchová kontrola súhry pri kolektívnej hre.</p> <p>Rozvíjanie návykov komornej hry.</p> <p>Výchova k pohotovosti pri súhre.</p> <p>Návyky klavírneho sprievodu</p> <p>Poznatky a vytváranie sprievodu podľa akordických značiek.</p> <p>Tvorba príbuzných harmonických funkcií k T,S a D - kvintakord II. stupňa, III. stupňa.</p>
---	---

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdokonaľujú kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov, ✓ zdokonaľujú kompetencie samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom, ✓ preukážu návyky tvorby rytmického a melodického sprievodu, ✓ venujú pozornosť rozvíjaniu klavírnych a technických možností pri práci nad sprievodom, ✓ ovládajú prakticky typy sprievodu: harmonická podpora, striedanie basu a akordu, akordická pulzácia, harmonické figúry, ✓ dosahujú vyšší stupeň pohotovosti pri hre z listu, ✓ zahrajú z listu, ✓ ovládajú klavírne a technické návyky: tóny, ozdoby, technické problémy, interpretácia sólových častí v klavírnom sprievode, práca nad charakterom a obsahom skladby, rytmus, ✓ vytvárajú sprievod k piesňam, k zložitejším hudobným skladbám, ✓ analyzujú hudobné dielo: uvedomenie si tónorodu, metro – rytmickej stavby diela, frázovanie, poznanie a správne definovanie významu všetkých znamienok, skratiek a iných znakov v notovom texte skladby, ✓ dosahujú vyššiu náročnosť sprievodu: hlavné basové tóny, bas - akord, bas –rozklad akordu, ✓ vytvárajú a hrajú sprievod podľa akordických značiek, ✓ interpretujú pieseň s vlastným sprievodom. 	<p>Možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D a ich príbuzných akordov pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktach (dvojdobý, trojdobý).</p> <p>Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D a ich príbuzných akordov) v ľudových a jednoduchých umelých piesňach v durovej a molovej tónine.</p> <p>Rozvoj návykov v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.</p> <p>Rozvoj návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.</p> <p>Návyky tvorby rytmického a melodického sprievodu.</p> <p>Pokračovanie rozvoja klavírnych a technických možností žiaka pri práci nad sprievodom.</p> <p>Osvojenie týchto typov sprievodu: harmonická podpora, striedanie basu a akordu, akordická pulzácia, harmonické figúry.</p> <p>Rozvíjanie pohotovostí pri hre z listu.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Klavírne a technické návyky: tóny, ozdoby, technické problémy, interpretácia sólových častí v klavírnom sprievode, práca nad charakterom a obsahom skladby, rytmus.</p> <p>Sprievod k piesňam, k zložitejším hudobným skladbám.</p> <p>Rozbor hudobného diela: uvedomenie si tónorodu, metro – rytmickej stavby diela, frázovanie, poznanie a správne definovanie významu všetkých znamienok, skratiek a iných znakov v notovom texte skladby.</p> <p>Zvyšovanie náročnosti sprievodu: hlavné basové tóny, bas - akord, bas</p>
--	---

–rozklad akordu.
interpretácia piesní s vlastným sprievodom.

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ počúvajú sa pri kolektívnej interpretácii, ✓ dokážu pokračovať v melodickej línii a „odovzdávať“ ju partnerovi, neprerušit' pritom celosť interpretácie, ✓ pracujú samostatne podľa partov, ✓ pracujú nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry, metro – rytmická stavba skladby, dynamika i iné hudobno-výrazové prostriedky, rytmicky a technicky plynulá hra, ✓ pracujú nad koncertným repertoárom: práca nad kontrolou umeleckých a technických úloh, plynulá interpretácia bez zastavení, ✓ interpretujú skladby rôznych žánrov, štýlov a pod., ✓ preukážu návyky: hry z listu, klavírne a technické návyky, ✓ dokážu zahrať akýkoľvek part v štvorročnej klavírnej hre, ✓ definujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb, ✓ aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb, ✓ interpretujú spoločne s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby rôznych hudobných foriem, štýlov, podľa notového zápisu, zodpovedajúceho úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na 	<p>Umenie počúvať sólistu a pomáhať mu pri vyjadrovaní charakteru skladby.</p> <p>Umenie pokračovať v melodickej línii a „odovzdávať“ ju partnerovi, neprerušit' pritom celosť interpretácie.</p> <p>Individuálna práca po partoch.</p> <p>Práca nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry, metro – rytmická stavba skladby, dynamika i iné hudobno-výrazové prostriedky, rytmicky a technicky plynulá hra.</p> <p>Práca nad koncertným repertoárom: práca nad kontrolou umeleckých a technických úloh, plynulá interpretácia bez zastavení.</p> <p>Hra skladieb rôznych žánrov, štýlov a pod.</p> <p>Hra z listu, rozvoj klavírnych a technických návykov.</p> <p>Návyky sebakontroly a sebahodnotenia.</p> <p>Interpretácia akéhokoľvek partu v štvorročnej klavírnej hre.</p> <p>Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe.</p> <p>Sluchová kontrola pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb.</p> <p>Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb.</p> <p>Spoločná interpretácia s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby rôznych hudobných foriem, štýlov, podľa notového zápisu,</p>

<p>klavíri,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú hudobno-výrazové prostriedky, zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ kontrolujú súhru pri kolektívnej hre, ✓ preukážu návyky komornej hry, ✓ vytvoria príbuzné harmonické funkcie k T,S a D - kvintakord II. stupňa, III. stupňa, VI. stupňa, ✓ využívajú možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D a ich príbuzných akordov pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktoch (dvojdobý, trojdobý), ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D a ich príbuzné akordy) v ľudových a umelých piesňach v durovej, molovej a kombinovanej tónine, ✓ budujú návyky v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov, ✓ preukážu návyky samostatnej práce pri našťudovaní skladieb so sólistom, ✓ zdokonaľujú návyky tvorby rytmického a melodického sprievodu, ✓ pracujú nad rozvojom klavírnych a technických spôsobilostí, ✓ dokážu prakticky zvládnuť tieto typy sprievodu: harmonická podpora, striedanie basu a akordu, akordická pulzácia, harmonické figúry, sprievod miešaného typu, ✓ docielia vyšší stupeň pohotovosti pri hre z listu, ✓ zahrajú z listu, ✓ preukážu klavírne a technické návyky: tóny, ozdoby, technické 	<p>zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.</p> <p>Aplikácia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri.</p> <p>Sluchová kontrola súhry pri kolektívnej hre.</p> <p>Rozvíjanie návykov komornej hry.</p> <p>Výchova k pohotovosti pri súhre.</p> <p>Poznatky a vytváranie sprievodu podľa akordických značiek.</p> <p>Tvorba príbuzných harmonických funkcií k T,S a D - kvintakord II. stupňa, III. stupňa, VI. stupňa.</p> <p>Možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D a ich príbuzných akordov pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktoch (dvojdobý, trojdobý).</p> <p>Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D a ich príbuzných akordov) v ľudových a jednoduchých umelých piesňach v durovej, molovej a kombinovanej tónine.</p> <p>Rozvoj tvorivých návykov v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.</p> <p>Rozvoj návykov samostatnej práce pri našťudovaní skladieb so sólistom.</p> <p>Návyky tvorby rytmického a melodického sprievodu.</p> <p>Pokračovanie rozvoja klavírnych a technických možností žiaka pri práci nad sprievodom.</p> <p>Osvojenie týchto typov sprievodu: harmonická podpora, striedanie</p>
---	--

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<p>problémy, interpretácia sólových častí v klavírnom sprievode, práca nad charakterom a obsahom skladby, rytmus, pedalizácia, synkopy,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvárajú sprievod k piesňam, k zložitejším hudobným skladbám, ✓ analyzujú hudobné dielo: uvedenie si tónorodu, metro – rytmickej stavby diela, frázovanie, poznanie a správne definovanie významu všetkých znamienok, skratiek a iných znakov v notovom texte skladby, ✓ docielia zvyšovanie náročnosti sprievodu: hlavné basové tóny, bas - akord, bas – rozklad akordu, miešaná rytmická štruktúra, ✓ vytvárajú a hrajú a sprievod podľa akordických značiek, ✓ interpretujú piesne s vlastným sprievodom. 	<p>basu a akordu, akordická pulzácia, harmonické figúry, sprievod miešaného typu.</p> <p>Rozvíjanie pohotovostí pri hre z listu.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Klavírne a technické návyky: tóny, ozdoby, technické problémy, interpretácia sólových častí v klavírnom sprievode, práca nad charakterom a obsahom skladby, rytmus, pedalizácia, synkopy.</p> <p>Sprievod k piesňam, k zložitejším hudobným skladbám.</p> <p>Rozbor hudobného diela: uvedenie si tónorodu, metro – rytmickej stavby diela, frázovanie, poznanie a správne definovanie významu všetkých znamienok, skratiek a iných znakov v notovom texte skladby.</p> <p>Zvyšovanie náročnosti sprievodu: hlavné basové tóny, bas - akord, bas –rozklad akordu, miešaná rytmická štruktúra.</p> <p>Interpretácia piesní s vlastným sprievodom.</p>
---	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ počúvajú s uvedením sólistu a pomáhajú mu pri vyjadrovaní charakteru skladby, ✓ dokážu pokračovať v melodickej línii a „odovzdávať“ ju partnerovi, neprerušit' pritom celosť interpretácie, ✓ pracujú samostatne podľa partov, ✓ pracujú nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry, metro – rytmická stavba skladby, dynamika i iné hudobno-výrazové 	<p>Umenie počúvať sólistu a pomáhať mu pri vyjadrovaní charakteru skladby.</p> <p>Umenie pokračovať v melodickej línii a „odovzdávať“ ju partnerovi, neprerušit' pritom celosť interpretácie.</p> <p>Individuálna práca podľa partov.</p> <p>Práca nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry, metro – rytmická stavba skladby, dynamika i iné hudobno-výrazové</p>

<p>prostriedky, rytmicky a technicky plynulá hra,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pracujú nad koncertným repertoárom: práca nad kontrolou umeleckých a technických úloh, plynulá interpretácia bez zastavení, ✓ interpretujú skladby rôznych žánrov, štýlov a pod., ✓ hrajú z listu, ✓ docielia rozvoj klavírnych a technických návykov, ✓ interpretujú akýkoľvek part v štvorročnej klavírnej hre, ✓ definujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb, ✓ aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb, ✓ interpretujú s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby rôznych hudobných foriem, štýlov, podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri, ✓ aplikujú hudobno-výrazové prostriedky, ✓ kontrolujú sluchovo súhru pri kolektívnej hre, 	<p>prostriedky, rytmicky a technicky plynulá hra.</p> <p>Práca nad koncertným repertoárom: práca nad kontrolou umeleckých a technických úloh, plynulá interpretácia bez zastavení.</p> <p>Hra skladieb rôznych žánrov, štýlov a pod.</p> <p>Hra z listu, rozvoj klavírnych a technických návykov.</p> <p>Návyky sebakontroly a sebahodnotenia.</p> <p>Interpretácia akéhokoľvek partu v štvorročnej klavírnej hre.</p> <p>Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe.</p> <p>Sluchová kontrola pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb.</p> <p>Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb.</p> <p>Spoločná interpretácia s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby rôznych hudobných foriem, štýlov, podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.</p> <p>Aplikácia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri.</p> <p>Sluchová kontrola súhry pri kolektívnej hre.</p> <p>Rozvíjanie návykov komornej hry.</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú návyky komornej hry v rôznych hudobných zoskupeniach, ✓ vytvárajú príbuzné harmonické funkcie k T,S a D - kvintakord II. stupňa, III. stupňa, IV a VI. stupňa, ✓ využívajú teoretické východiská a praktické základy tvorby kadencie, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie: T, S a D a ich príbuzné akordy pri sprievode piesní v rôznej forme, ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D a ich príbuzné akordy), ✓ preukážu návyky v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov, ✓ zdokonaľujú návyky samostatnej práce pri našťudovaní skladieb so sólistom, ✓ preukážu návyky tvorby rytmického a melodického sprievodu, ✓ dokážu doceliť rozvoj vlastných klavírnych a technických možností pri práci nad sprievodom, ✓ ovládajú praktický typ sprievodu: harmonická podpora, striedanie basu a akordu, akordická pulzácia, harmonické figúry, sprievod miešaného typu, sprievod s opakovaním vokálneho partu alebo bez neho, ✓ docielia pohotovosť pri hre z listu, 	<p>Výchova k pohotovosti pri súhre.</p> <p>Poznatky a vytváranie sprievodu podľa akordických značiek.</p> <p>Tvorba príbuzných harmonických funkcií k T,S a D - kvintakord II. stupňa, III. stupňa, IV a VI. stupňa, tvorba kadencie.</p> <p>Možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D a ich príbuzných akordov pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktach (dvojdobý, trojdobý, kombinovaný).</p> <p>Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D a ich príbuzných akordov) v ľudových a jednoduchých umelých piesňach v durovej a molovej tónine.</p> <p>Rozvoj tvorivých návykov v oblasti klavírneho sprievodu aj podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.</p> <p>Rozvoj návykov samostatnej práce pri našťudovaní skladieb so sólistom.</p> <p>Návyky tvorby rytmického a melodického sprievodu.</p> <p>Pokračovanie rozvoja klavírnych a technických možností žiaka pri práci nad sprievodom.</p> <p>Osvojenie týchto typov sprievodu: harmonická podpora, striedanie basu a akordu, akordická pulzácia, harmonické figúry, sprievod</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zahrajú z listu, ✓ zdokonaľujú klavírne a technické návyky: tóny, ozdoby, technické problémy, interpretácia sólových častí v klavírnom sprievode, práca nad charakterom a obsahom skladby, rytmus, pedalizácia, synkopy, dialóg sólistu a klavíra, spoločný sprievod I. partu s iným nástrojom, ✓ vytvárajú sprievod k piesňam, k zložitejším hudobným skladbám, ✓ dokážu vykonať rozbor hudobného diela: uvedenie si tónorodu, metro – rytmickej stavby diela, frázovanie, poznanie a správne definovanie významu všetkých znamienok, skratiek a iných znakov v notovom texte skladby, prstoklad a jeho význam, ✓ zvládajú sprievod: hlavné basové tóny, bas - akord, bas – rozklad akordu, miešaná rytmická štruktúra, ✓ vytvárajú a hrajú sprievod podľa akordických značiek, ✓ interpretujú piesne s vlastným sprievodom. 	<p>miešaného typu, sprievod s opakovaním vokálneho partu alebo bez neho.</p> <p>Rozvíjanie pohotovostí pri hre z listu.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Klavírne a technické návyky: tóny, ozdoby, technické problémy, interpretácia sólových častí v klavírnom sprievode, práca nad charakterom a obsahom skladby, rytmus, pedalizácia, synkopy, dialóg sólistu a klavíra, spoločný sprievod i. Partu s iným nástrojom.</p> <p>Sprievod k piesňam, k zložitejším hudobným skladbám.</p> <p>Rozbor hudobného diela: uvedenie si tónorodu, metro – rytmickej stavby diela, frázovanie, poznanie a správne definovanie významu všetkých znamienok, skratiek a iných znakov v notovom texte skladby, prstoklad a jeho význam.</p> <p>Zvyšovanie náročnosti sprievodu: hlavné basové tóny, bas - akord, bas – rozklad akordu, miešaná rytmická štruktúra.</p> <p>Interpretácia piesní s vlastným sprievodom.</p>
---	---

ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA KLAVÍRI

HRA NA NÁSTROJI, HRA Z LISTU

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu pravidelne, sústredene a intenzívne cvičiť vo väčšom rozsahu ako pri bežnom vyučovaní, ✓ reprodukovávajú technické prvky s vyššími nárokmi na pohyblivosť prstov, kvalitu tónu a dynamické odtiene, ✓ zvládnu synkopický aj súčasný pedál, ✓ reprodukovávajú veľký rozklad kvintakordu s obratmi cez viac oktáv, každou rukou zvlášť, ✓ zahrajú durové a rovnomenné molové stupnice, akordy a rozklady v rozsahu obsahových štandardov, ✓ zdôvodnia výber etúd, zameraných na precvičovanie úloh stanovených pre príslušný ročník, ✓ aplikujú základné technické a výrazové zručnosti pri hre konkrétnych skladieb, ✓ interpretujú etudy na precvičovanie rozmanitých druhov techniky, ✓ vysvetlia výber skladieb v náväznosti na technickú prípravu, ✓ navrhujú spôsob interpretácie skladieb rozličného charakteru a nálady, ✓ interpretujú polyfonické skladby a skladby väčšieho rozsahu a 	<p>Pravidelné, sústredené a intenzívne cvičenia vo väčšom rozsahu ako pri bežnom vyučovaní.</p> <p>Technické zložky predmetu: zdokonaľovanie ovládania.</p> <p>Technické prvky: systematické precvičovanie s vyššími nárokmi na pohyblivosť prstov, kvalitu tónu a dynamické odtiene.</p> <p>Synkopický a súčasný pedál.</p> <p>Veľký rozklad kvintakordu: nácvik s obratmi cez viac oktáv, každou rukou zvlášť.</p> <p>Durové a rovnomenné molové stupnice od bielych kláves cez štyri oktávy spolu v šestnástinových notách (asi = 80 MM). Stupnice od čiernych kláves (durové a molové) precvičovať každou rukou zvlášť v rýchlejšom tempe. Chromatické stupnice každou rukou zvlášť cez viac oktáv.</p> <p>Trojhlasný kvintakord s obratmi spolu, tenuto, staccato, malý rozklad. Veľký rozklad kvintakordu s obratmi každou rukou zvlášť cez viac oktáv.</p> <p>Etudy, zamerané na precvičovanie úloh stanovených pre príslušný ročník.</p> <p>Aplikácia základnej technickej a výrazovej zručností na konkrétnych</p>

<p>väčších foriem (variácie, sonátová forma, rondo), rozpoznajú sluchovo rôzne žánre, formy a štýle, budujú dokonalú interpretáciu skladieb (čistotu hry, výraz, štýlovosť), interpretujú skladby tvorivo, s vlastným riešením interpretačných problémov, zdokonaľujú samostatný umelecký výraz, aplikujú základy tvorby sprievodu, aplikujú základy rytmicko-melodickej improvizácie.</p>	<p>skladbách. Oboznámenie žiaka so všetkými žánrami, formami a štýlmi. Prednesové s Tvorivá interpretácia skladieb rozličného charakteru a nálady. Zaradenie polyfonických skladieb a postupné zaradenie skladieb v Interpretácia skladieb: čistota hry, výraz, štýlovosť. Základy tvorby spriev Základy rytmicko-melodickej improvizácie.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ chápu význam pravidelného, sústredeného a intenzívneho cvičenia vo väčšom rozsahu ako pri bežnom vyučovaní, ✓ zdokonaľujú technické prvky s vyššími nárokmi na pohyblivosť prstov, kvalitu tónu a dynamické odtiene, ✓ ovládajú synkopický aj súčasný pedál, ✓ zdokonaľujú nácvik veľkého rozkladu kvintakordu s obratmi cez viac oktáv, každou rukou zvlášť, ✓ zahrajú durové a rovnomenné molové stupnice od bielych kláves cez štyri oktávy spolu v šestnástinových notách a stupnice od čiernych kláves (durové a molové), ✓ reprodukovujú správne trojhlasný kvintakord s obratmi spolu, tenuto, staccato, malý rozklad, veľký rozklad kvintakordu s obratmi, ✓ zdôvodnia výber etúd, zameraných na precvičovanie úloh 	<p>Pravidelné, sústredené a intenzívne cvičenia vo väčšom rozsahu ako pri vyučovaní.</p> <p>Príprava štvorhlasného akordu tenuto, staccato a rozložene (nenásilné rozširovanie rozpätia ruky).</p> <p>Výcvik sext ako príprava na hru oktáv.</p> <p>Durové a rovnomenné molové stupnice od bielych kláves v kombinovanom pohybe v rýchlejšom tempe.</p> <p>Stupnice od čiernych kláves spolu v pokojnejšom tempe.</p> <p>Chromatická stupnica zvlášť v rýchlejšom tempe.</p> <p>Štvorhlasný kvintakord s obratmi každou rukou zvlášť tenuto, staccato, rozložene.</p> <p>Veľký rozklad kvintakordu s obratmi každou rukou zvlášť cez viac</p>

<p>stanovených pre príslušný ročník,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú základné návyky technickej a výrazovej zručnosti pri hre konkrétnych skladieb, ✓ interpretujú etudy na precvičovanie rozmanitých druhov techniky, ✓ vysvetlia výber skladieb v návaznosti na technickú prípravu, ✓ navrhujú spôsob interpretácie skladieb rozličného charakteru a nálady, ✓ interpretujú polyfonické skladby a skladby väčšieho rozsahu a väčších foriem (variácie, sonátová forma, rondo), ✓ zdokonaľujú interpretáciu skladieb (čistotu hry, výraz, štýlovosť), ✓ zdokonaľujú samostatný umelecký výraz, ✓ zdokonaľujú návyky samostatného riešenia interpretačných problémov, ✓ transponujú samostatne melodické fragmenty a ľudové piesne, ✓ vytvoria sprievod k jednoduchým ľudovým a umelým piesňam s použitím T,S,D a ich príbuzných akordov, ✓ vytvárajú rôzne spôsoby harmonického sprievodu – podľa metro-rytmického usporiadania skladby a charakteru, ✓ aplikujú základy improvizácie na melódiu ľudových piesní s aplikáciou melodických ozdôb. 	<p>oktáv, v šestnástinových hodnotách (asi + 80 MM).</p> <p>Etudy na precvičovanie úloh stanovených pre príslušný ročník.</p> <p>Aplikácia základnej techniky a výrazovej zručnosti pri hre konkrétnych skladieb.</p> <p>Etudy na precvičovanie rozmanitých druhov techniky rovnomerne, v pravej a ľavej ruke.</p> <p>Nácvik kratších etúd - zameraných na istý technický problém – kombinácia s dlhšími etudami.</p> <p>Oboznámenie žiaka so všetkými žánrami, formami a štýlmi.</p> <p>Výber prednesových skladieb v návaznosti na technickú prípravu.</p> <p>Tvorivá interpretácia skladieb rozličného charakteru a nálady.</p> <p>Zdokonaľovanie všetkých spôsobov tvorby tónu, rozvíjanie zručnosti prstov a obohacovanie interpretačnej pohotovosti.</p> <p>Tvorivé uplatňovanie rytmických, dynamických a artikulačných variantov nácviku klavírnych skladieb.</p> <p>Zaradenie polyfonických skladieb a postupné zaradenie skladieb väčšieho rozsahu a väčších foriem (variácie, sonátová forma, rondo).</p> <p>Transponovanie melodických fragmentov a ľudových piesní.</p> <p>Tvorba sprievodu k jednoduchým ľudovým a umelým piesňam s použitím t,s,d a ich príbuzných akordov, podľa akordických značiek.</p> <p>Tvorba rôznych spôsobov harmonického sprievodu – podľa metro-rytmického usporiadania skladby a charakteru.</p> <p>Improvizácia s aplikáciou melodických ozdôb.</p>
---	---

Záverečná skúška:

- 1 durová a rovnomenná molová stupnica v kombinovanom pohybe, akordy,
- 2 etudy,
- 1 z obdobia baroka,
- 1 skladba z obdobia klasicizmu,
- 1 skladba z obdobia romantizmu,
- 1 skladba z obdobia 20. a 21. storočia.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu veľký rozklad kvintakordu s obratmi cez štyri oktávy spolu, nácvik hry oktáv, ✓ zdokonaľujú plynulú hru dvojhmatových pasáží vo všetkých intervaloch, ✓ zahrajú všetky durové aj molové stupnice v kombinovanom pohybe v rýchlejšom tempe, ✓ zahrajú stupnice v terciách a decimách, ✓ reprodukujú chromatické stupnice spolu v protipohybe, ✓ zahrajú štvorhlasný kvintakord k prebraným stupniciam spolu tenuto, staccato, malý rozklad, ✓ zahrajú veľký rozklad kvintakordu s obratmi spolu, cez viac oktáv, ✓ zdokonaľujú čistotu a zvukovú vyrovnanosť s cieľom dosiahnuť požadované tempo, 	<p>Praktické a teoretické kompetencie v predmete Hra na klavíri: prehlbovanie.</p> <p>Technické požiadavky sa rozširujú o nácvik veľkého rozkladu kvintakordu s obratmi cez štyri oktávy spolu - dbať na čistotu a vyrovnanosť hry, nácvik hry oktáv.</p> <p>Dvojhmatové pasáže vo všetkých intervaloch: plynulá hra.</p> <p>Všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe v rýchlejšom tempe.</p> <p>Hra stupníc v terciách a decimách.</p> <p>Chromatická stupnica spolu v protipohybe.</p> <p>Štvorhlasný kvintakord k prebraným stupniciam spolu tenuto, staccato, malý rozklad.</p> <p>Veľký rozklad kvintakordu s obratmi spolu, cez viac oktáv.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdôvodnia výber etúd, zameraných na precvičovanie úloh, stanovených pre príslušný ročník. ✓ aplikujú základnú technickú a výrazovú zručnosť pri hre konkrétnych skladieb, ✓ interpretujú etudy na precvičovanie rozmanitých druhov techniky, ✓ definujú hudobné žánre, formy a štýly, ✓ vysvetlia výber skladieb v náväznosti na technickú prípravu, ✓ navrhujú spôsob interpretácie skladieb rozličného charakteru a nálady, ✓ interpretujú polyfonické skladby a základy skladieb väčšieho rozsahu a väčších foriem (variácie, sonátová forma, rondo), ✓ zdokonaľujú dokonalú interpretáciu skladieb (čistotu hry, výraz, štýlovosť), ✓ zdokonaľujú samostatný umelecký výraz, ✓ riešia samostatne interpretačné problémy, ✓ transponujú melodické fragmenty a ľudové piesne, ✓ vytvoria sprievod k jednoduchým ľudovým a umelým piesňam s použitím T,S,D a ich príbuzných akordov, ✓ vytvoria rôzne spôsoby harmonického sprievodu – podľa metro - rytmického usporiadania skladby a charakteru, ✓ zdokonaľujú návyky rytmicko-melodickej improvizácie, ✓ zdokonaľujú základy tvorby kadencií. 	<p>Zvýšené nároky na čistotu a zvukovú vyrovnanosť s cieľom dosiahnuť požadované tempo.</p> <p>Etudy na precvičovanie úloh stanovených pre príslušný ročník.</p> <p>Aplikácia základnej techniky a výrazovej zručnosti pri hre konkrétnych skladieb.</p> <p>Etudy na precvičovanie rozmanitých druhov techniky rovnomerne, v pravej a ľavej ruke.</p> <p>Nácvik kratších etúd - zameraných na istý technický problém - kombinácia s dlhšími etudami.</p> <p>Príprava k zvládnutiu skladieb väčšieho rozsahu.</p> <p>Oboznámenie žiaka so všetkými žánrami, formami a štýlmi.</p> <p>Prednesové skladby v náväznosti na technickú prípravu.</p> <p>Tvorivá interpretácia skladieb rozličného charakteru a nálady.</p> <p>Všetky spôsoby tvorby tónu: zdokonaľovanie, rozvíjanie zručnosti prstov a interpretačnej pohotovosti.</p> <p>Tvorivé uplatňovanie rytmických, dynamických a artikulačných variantov nácviku klavírnych skladieb.</p> <p>Zaradenie polyfonických skladieb a postupné zaradenie skladieb väčšieho rozsahu a väčších foriem (variácie, sonátová forma, rondo).</p> <p>Prebúdzanie tvorivej fantázie žiaka s cieľom rozvíjať jeho zmysel pre samostatný umelecký výraz.</p> <p>Transponovanie melodických fragmentov a ľudových piesní.</p> <p>Tvorba sprievodu k jednoduchým ľudovým a umelým piesňam s použitím T,S,D a ich príbuzných akordov, podľa akordických značiek.</p>
---	--

Tvorba rôznych spôsobov harmonického sprievodu – podľa metro -

	rytmického usporiadania skladby a charakteru. Rytmicko-melodická improvizácia. Tvorba kadencií.
--	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdokonaľujú hru veľkého rozkladu kvintakordu s obratmi spolu v kombinovanom pohybe, ✓ zdokonaľujú hru oktáv a skokov, ✓ zdokonaľujú technické zvládnutie štvorhlasného dominantného septakordu a štvorhlasného zmenšeného septakordu s obratmi tenuto, staccato a rozložene, ✓ zahrajú všetky durové a molové stupnice v rýchlejšom tempe v kombinovanom pohybe v oktávach, terciách, decimách a sextách, ✓ zahrajú chromatickú stupnicu spolu cez viac oktáv, ✓ zahrajú štvorhlasný kvintakord s obratmi k prebratým stupniciam spolu tenuto, staccato, malý rozklad, ✓ zdokonaľujú technické zvládnutie veľkého rozkladu kvintakordu s obratmi spolu v kombinovanom pohybe v rýchlejšom tempe, ✓ zdokonaľujú technické zvládnutie štvorhlasného dominantného septakordu a zmenšeného septakordu, tenuto, staccato, malý rozklad spolu v rovnom pohybe cez viac oktáv, ✓ zdokonaľujú čistotu a zvukovú vyrovnanosť s cieľom dosiahnuť požadované tempo, ✓ zdôvodnia výber etúd, zameraných na precvičovanie úloh 	<p>Praktické a teoretické kompetencie v predmete Hra na klavíri: prehĺbenie.</p> <p>Veľký rozklad kvintakordu: nácvik s obratmi spolu v kombinovanom pohybe.</p> <p>Hra oktáv a skokov: zdokonaľovanie.</p> <p>Štvorhlasný dominantný septakord a štvorhlasný zmenšený septakord: nácvik s obratmi tenuto, staccato a rozložene.</p> <p>Všetky durové aj molové stupnice v rýchlejšom tempe v kombinovanom pohybe v oktávach, terciách, decimách a sextách.</p> <p>Chromatická stupnica spolu cez viac oktáv.</p> <p>Štvorhlasný kvintakord s obratmi k prebratým stupniciam spolu tenuto, staccato, malý rozklad.</p> <p>Veľký rozklad kvintakordu s obratmi spolu v kombinovanom pohybe v rýchlejšom tempe.</p> <p>Nácvik štvorhlasného dominantného septakordu a zmenšeného septakordu, tenuto, staccato, malý rozklad spolu v rovnom pohybe cez viac oktáv.</p> <p>Etudy na precvičovanie úloh stanovených pre príslušný ročník.</p> <p>Aplikácia základnej technicky a výrazovej zručností v konkrétnych</p>

<p>stanovených pre príslušný ročník,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú technické a výrazové kompetencie pri hre konkrétnych skladieb, ✓ interpretujú etudy na precvičovanie rozmanitých druhov techniky, ✓ vysvetlia výber skladieb v návaznosti na technickú prípravu, ✓ navrhujú spôsob interpretácie skladieb rozličného charakteru a nálady, ✓ interpretujú polyfonické skladby a základy skladieb väčšieho rozsahu a väčších foriem (variácie, sonátová forma, rondo), ✓ venujú pozornosť dokonalej interpretácii skladieb (čistotu hry, výraz, štýlovosť), ✓ zdokonaľujú samostatný umelecký výraz, ✓ preukážu návyky samostatného riešenia interpretačných problémov, ✓ transponujú melodické fragmenty a ľudové piesne, ✓ vytvoria sprievod k jednoduchým ľudovým a umelým piesňam s použitím T,S,D a ich príbuzných akordov, ✓ vytvoria a používajú rôzne spôsoby harmonického sprievodu – podľa metro -rytmického usporiadania skladby a charakteru, ✓ preukážu návyky rytmicko-melodickej improvizácie, ✓ vytvoria samostatne kadenciu. 	<p>skladbách.</p> <p>Etudy na precvičovanie rozmanitých druhov techniky rovnomerne, v pravej a ľavej ruke.</p> <p>Nácvik kratších etúd - zameraných na istý technický problém - kombinácia s dlhšími etudami.</p> <p>Príprava na zvládnutie skladieb väčšieho rozsahu.</p> <p>Oboznámenie žiaka so všetkými žánrami, formami a štýlmi.</p> <p>Prednesové skladby vyberať v návaznosti na technickú prípravu.</p> <p>Tvorivá interpretácia skladieb rozličného charakteru a nálady.</p> <p>Všetky spôsoby tvorby tónu: zdokonaľovanie, rozvíjanie zručnosti prstov a interpretačnej pohotovosti.</p> <p>Tvorivá aplikácia rytmických, dynamických a artikulačných variantov nácviku klavírnych skladieb.</p> <p>Zaradenie polyfonických skladieb a postupné zaradenie skladieb väčšieho rozsahu a väčších foriem (variácie, sonátová forma, rondo).</p> <p>Interpretácia skladieb (čistota hry, výraz, štýlovosť): rozvíjanie.</p> <p>Postupné prebúdzanie tvorivej fantázie žiaka s cieľom rozvíjať jeho zmysel pre samostatný umelecký výraz.</p> <p>Návyky samostatného riešenia interpretačných problémov.</p> <p>Transponovanie melodických fragmentov a ľudových piesní.</p> <p>Tvorba sprievodu k jednoduchým ľudovým a umelým piesňam s použitím T,S,D a ich príbuzných akordov, podľa akordických značiek.</p> <p>Tvorba rôznych spôsobov harmonického sprievodu – podľa metro -rytmického usporiadania skladby a charakteru.</p>
---	---

Rytmicko-melodická improvizácia. Tvorba kadencií.

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú získanú technickú zručnosť pri štúdiu stupníc, akordov, etúd a prednesových skladieb s veľkou náročnosťou na ich dokonalé zvládnutie, ✓ zdokonaľujú hru stupníc a akordov, zvlášť hru veľkého rozkladu, ✓ dokážu dosiahnuť tempo stupníc aj veľkého rozkladu vo výške asi = 100 MM pri hre v šesnástinových hodnotách, ✓ zdokonaľujú čistotu a zvukovú vyrovnanosť s cieľom dosiahnuť požadované tempo, ✓ zdôvodnia výber etúd, zameraných na precvičovanie úloh stanovených pre príslušný ročník. ✓ aplikujú technické a výrazové kompetencie pri hre konkrétnych skladieb, ✓ interpretujú etudy na precvičovanie rozmanitých druhov techniky, ✓ vysvetlia výber skladieb v nadväznosti na technickú prípravu, ✓ navrhujú spôsob interpretácie skladieb rozličného charakteru a nálady, ✓ interpretujú polyfonické skladby a základy skladieb väčšieho rozsahu a väčších foriem (variácie, sonátová forma, rondo), ✓ zdokonaľujú dokonalú interpretáciu skladieb (čistotu hry, výraz, štýlovosť), 	<p>Praktické a teoretické kompetencie v predmete Hra na klavíri: prehlbovanie.</p> <p>Aplikácia získanej technickej zručnosti pri štúdiu stupníc, akordov, etúd a prednesových skladieb s veľkou náročnosťou na ich dokonalé zvládnutie.</p> <p>Zdokonaľovanie hry stupníc a akordov, zvlášť hry veľkého rozkladu.</p> <p>Tempo stupníc aj veľkého rozkladu dosahovať vo výške asi = 100 MM pri hre v šesnástinových hodnotách.</p> <p>Oboznámenie žiaka so všetkými žánrami, formami a štýlmi.</p> <p>Prednesové skladby v nadväznosti na technickú prípravu.</p> <p>Tvorivá interpretácia skladieb rozličného charakteru a nálady.</p> <p>Zdokonaľovať všetky spôsoby tvorby tónu, rozvíjať zručnosť prstov a obohacovať interpretačnú pohotovosť.</p> <p>Tvorivá aplikácia rytmických, dynamických a artikulačných variantov nácviču klavírnych skladieb.</p> <p>Zaradenie polyfonických skladieb a postupné zaradenie skladieb väčšieho rozsahu a väčších foriem (variácie, sonátová forma, rondo).</p> <p>Interpretácia skladieb: čistota hry, výraz, štýlovosť.</p> <p>Postupné prebúdzanie tvorivej fantázie žiaka s cieľom rozvíjať jeho</p>

<p>zdokonaľujú samostatný umelecký výraz, zdokonaľujú návyky samostatného riešenia interpretačných problémov, transponujú melodické fragmenty a ľudové piesne, vytvoria sprievod k jednoduchým ľudovým a umelým piesňam s použitím T,S,D a tvorbu príbuzných spôsobov vytvoria a aplikujú rôzne spôsoby harmonického sprievodu – podľa metro - rytmicko-melodickej improvizácie, preukážu návyky rytmicko-melodickej improvizácie, vytvoria samostatne kadenciu a záver melodической línie.</p>	<p>zmysel pre samostatný umelecký výraz. Návyky samostatného riešenia interpretačných problémov. Transponovanie ľudových piesní a umelých piesní do iných tónových polí. Tvorba sprievodu k jednoduchým ľudovým a umelým piesňam s použitím T,S,D a tvorbu príbuzných spôsobov harmonického sprievodu – podľa metro - rytmicko-melodickej improvizácie, Rytmicko-melodickej improvizácie, Tvorba kadencií a ukončovanie melodической línie.</p>	<p>zmysel pre samostatný umelecký výraz. Návyky samostatného riešenia interpretačných problémov. Transponovanie ľudových piesní a umelých piesní do iných tónových polí. Tvorba sprievodu k jednoduchým ľudovým a umelým piesňam s použitím T,S,D a tvorbu príbuzných spôsobov harmonického sprievodu – podľa metro - rytmicko-melodickej improvizácie, Rytmicko-melodickej improvizácie, Tvorba kadencií a ukončovanie melodической línie.</p>
---	---	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zahrajú stupnice a akordy, zvlášť hru veľkého rozkladu so zvláštnym zreteľom na prípravu k talentovým skúškam na konzervatórium, ✓ venujú pozornosť požadovanému tempu stupníc aj veľkého rozkladu asi = 100 MM pri hre v šestnástinových hodnotách, ✓ zdokonaľujú čistotu a zvukovú vyrovnanosť s cieľom dosiahnuť požadované tempo, ✓ zdôvodnia výber etúd, zameraných na precvičovanie úloh, stanovených pre príslušný ročník, ✓ aplikujú základné technické a výrazové zručnosti pri hre konkrétnych skladieb, ✓ interpretujú etudy na precvičovanie rozmanitých druhov techniky, ✓ definujú hudobné žánre, formy a štýly, 	<p>Praktické a teoretické kompetencie v predmete hra na klavíri: rozširovanie.</p> <p>Nácvik hry stupníc a akordov, zvlášť hru veľkého rozkladu so zvláštnym zreteľom na prípravu k talentovým skúškam na konzervatórium.</p> <p>Požadované tempo stupníc aj veľkého rozkladu asi = 100 MM pri hre v šestnástinových hodnotách.</p> <p>Oboznámenie žiaka so všetkými žánrami, formami a štýlmi.</p> <p>Prednesové skladby v náväznosti na technickú prípravu.</p> <p>Tvorivá interpretácia skladieb rozličného charakteru a nálady.</p> <p>Všetky spôsoby tvorby tónu: zdokonaľovanie, rozvíjanie zručnosti prstov a interpretačnej pohotovosti.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetlia výber skladieb v návaznosti na technickú prípravu, ✓ navrhujú spôsob interpretácie skladieb rozličného charakteru a nálady, ✓ interpretujú polyfonické skladby a základy skladieb väčšieho rozsahu a väčších foriem (variácie, sonátová forma, rondo), ✓ zdokonaľujú interpretáciu skladieb (čistotu hry, výraz, štýlovosť), ✓ zdokonaľujú samostatný umelecký výraz, ✓ preukážu návyky samostatného riešenia interpretačných problémov, ✓ transponujú samostatne melodické fragmenty a ľudové piesne, ✓ vytvoria sprievod k jednoduchým ľudovým a umelým piesňam s použitím T,S,D a ich príbuzných akordov, ✓ vytvoria rôzne spôsoby harmonického sprievodu – podľa metro - rytmického usporiadania skladby a charakteru, ✓ preukážu návyky rytmicko-melodickej improvizácie, ✓ definujú teoretické a praktické východiská harmonickej improvizácie, ✓ vytvoria samostatne kadenciu a ukončenie melodickej línie. 	<p>Tvorivé uplatňovanie rytmických, dynamických a artikulačných variantov nácviaku klavírných skladieb.</p> <p>Zaradenie polyfonických skladieb a postupné zaradenie skladieb väčšieho rozsahu a väčších foriem (variácie, sonátová forma, rondo).</p> <p>Interpretácia skladieb s dôrazom na čistotu hry, výraz, štýlovosť.</p> <p>Postupné prebúdzanie tvorivej fantázie žiaka s cieľom rozvíjať jeho zmysel pre samostatný umelecký výraz.</p> <p>Návyky samostatného riešenia interpretačných problémov.</p> <p>Transponovanie melodických fragmentov a ľudových piesní.</p> <p>Tvorba sprievodu k jednoduchým ľudovým a umelým piesňam s použitím T,S,D a ich príbuzných akordov, podľa akordických značiek.</p> <p>Tvorba rôznych spôsobov harmonického sprievodu – podľa metro - rytmického usporiadania skladby a charakteru.</p> <p>Rytmicko-melodická improvizácia, základy harmonickej improvizácie.</p> <p>Tvorba kadencií a ukončovanie melodickej línie.</p>
---	--

Záverečná skúška:

- 1 durová a rovnomenná molová stupnica v kombinovanom pohybe, v terciách, v sextách, akordy vo veľkom rozklade
- 2 etudy,
- 1 z obdobia baroka,
- 1 skladba z obdobia klasicizmu,
- 1 skladba z obdobia romantizmu,

- 1 skladba z obdobia 20. a 21. storočia.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA ČEMBALE

HRA NA NÁSTROJI

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú históriu, stavbu čembala, tvorbu tónu a jeho farbu, ✓ ovládajú interpretačné špecifiká starej hudby, ✓ definujú ornamentiku a jej označenie, ✓ definujú hudobné formy, žánre, štýle, obdobia a skladateľov v stanovenom rozsahu Hudobnej nauky, ✓ reprodukovujú technické cvičenia, etudy a stupnice, ✓ interpretujú prednesové skladby rôznej technickej náročnosti, ✓ dokážu zvládnuť špecifický spôsob úderu, ✓ interpretujú ľahšie skladby starých majstrov, ✓ počúvajú sa pri vlastnej interpretácii, ✓ aplikujú pri interpretácii základné rytmické útvary, ✓ ovládajú základy improvizácie, 	<p>História, stavba čembala, tvorba tónu a jeho farba.</p> <p>Vedomosti v oblasti starej hudby a jej interpretačné zvláštnosti. Ornamentika a jej označenie.</p> <p>Základné poznatky o hudobných formách, žánroch, štýloch, obdobiach a skladateľoch a pod.</p> <p>Technické cvičenia: vhodné cvičenia z klavírných a čembalových škôl: na rozvíjanie rôznych druhov techniky, cvičenia na osvojovanie techník úderu.</p> <p>Technické etudy a prednesové skladby rôznej technickej náročnosti.</p> <p>Stupnice, akordy a arpeggio: v súlade so vzdelávacími štandardmi študijného zamerania hry na klavíri a so študovanými skladbami.</p> <p>Spôsob úderu.</p> <p>Naštudovanie a interpretácia ľahších skladieb starých majstrov.</p>

zahrajú podľa sluchu krátke melodické fragmenty,
využijú základné prvky improvizácie pri hre skladieb pre čembalo.

Formovanie spôsobilosti samostatného štúdia: skladby nižšej náročnosti.
Hra podľa sluchu, aplikácia teoretických poznatkov o rytmických útvaroch

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú vznik, formy starej hudby a jej interpretačné zvláštnosti, ✓ preukazujú vedomosti z oblastí: hudobné formy, žánre, štýly, obdobia a skladatelia v stanovenom rozsahu Hudobnej náuky a študovaných skladieb, ✓ zvládnu interpretačne správnu artikuláciu, frázovanie, ✓ určujú tempo skladby a agogiku, tvorenú najmä pestrosťou úderu, ✓ dokážu predviesť ornamentiku, ✓ reprodukovujú technické cvičenia, etudy a prednesové skladby rôznej technickej náročnosti, ✓ interpretujú skladby podľa pôvodných záznamov v starých kľúčoch, ✓ zvládnu vedenie dvoch samostatných hlasov, ✓ počúvajú sa pri vlastnej interpretácii, ✓ zvládnu jednoduchú improvizáciu, ✓ aplikujú pri interpretácii základné rytmické útvary, ✓ aplikujú správne teoretické poznatky o rytmických útvaroch pri nácviku inštrumentálnych skladieb. 	<p>Vedomosti z oblasti starej hudby a jej interpretačné zvláštnosti. Prevedenie ornamentiky a jej označenie.</p> <p>Základné poznatky o hudobných formách, žánroch, štýloch, obdobiach a skladateľoch a pod.</p> <p>Technické cvičenia: vhodné cvičenia z klavírných a čembalových škôl: na rozvíjanie rôznych druhov techniky, cvičenia na osvojovanie techník úderu.</p> <p>Technické etudy a prednesové skladby rôznej technickej náročnosti.</p> <p>Stupnice, akordy a arpeggio: v súlade s vzdelávacími štandardmi študijného zamerania hry na klavíri a so študovanými skladbami.</p> <p>Hra melodických ozdôb.</p> <p>Pohotová hra z listu.</p> <p>Interpretácia skladieb podľa pôvodných záznamov v starých kľúčoch.</p> <p>Interpretácia skladieb.</p> <p>Formovanie návykov vedenia dvoch samostatných hlasov na príklade skladieb: dvojhlasné invencie J. S. Bacha a ďalšie.</p> <p>Hra podľa sluchu.</p> <p>Aplikácia teoretických poznatkov o rytmických útvaroch v interpretácii</p>

	skladieb. Základy improvizácie.
--	------------------------------------

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ preukazujú vedomosti z oblasti starej hudby a interpretačné zvláštnosti z tejto oblasti, ✓ rozlišujú hudobné formy, žánre, štýly, obdobia, ✓ reprodukovujú technické cvičenia, etudy rôznej technickej náročnosti, ✓ interpretujú prednesové skladby rôznej náročnosti, ✓ definujú notový zápis v starých kľúčoch, ✓ aplikujú kompetencie štýlovej súhry v komornej hre, ✓ interpretujú skladby z pôvodných rukopisov, ✓ zdokonaľujú sa v čítaní a v hre melodických ozdôb, ✓ dokážu zvládnuť niektoré zvláštnosti interpretácie, ✓ aplikujú vedomosti z oblasti hudobnej improvizácie, ✓ hrajú podľa číslovaného basu, ✓ aplikujú pri interpretácii základné rytmické útvary, ✓ zahrajú podľa sluchu krátke melodické fragmenty, ✓ aplikujú správne teoretické poznatky o rytmických útvaroch pri nácviku inštrumentálnych skladieb, ✓ zvládnu jednoduchú improvizáciu. 	<p>Vedomosti z oblasti starej hudby a jej interpretačné zvláštnosti. Čítanie notového zápisu v starých kľúčoch.</p> <p>Základné poznatky o hudobných formách, žánroch, štýloch, obdobiach a skladateľoch a pod.</p> <p>Technické cvičenia a technické etudy a prednesové skladby rôznej technickej náročnosti.</p> <p>Stupnice, akordy a arpeggio: v súlade so vzdelávacími štandardmi študijného zamerania hry na klavíri a so študovanými skladbami.</p> <p>Formovanie a rozvíjanie štýlovej súhry v komornej hre.</p> <p>Interpretácia skladieb z pôvodných rukopisov, pokiaľ sú ich kópie k dispozícii.</p> <p>Zdokonaľovanie sa v čítaní a v hre melodických ozdôb.</p> <p>Zvládnutie niektorých zvláštností interpretácie.</p> <p>Číslovaný bas.</p> <p>Rozvíjanie sluchovo hudobných skúseností žiakov.</p> <p>Vývin kontroly sluchu aj prostredníctvom interpretácie hudobných skladieb.</p> <p>Hra podľa sluchu.</p> <p>Aplikácia teoretických poznatkov o rytmických útvaroch v interpretácii</p>

	skladieb. Základy improvizácie.
--	------------------------------------

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ preukazujú vedomosti z oblasti starej hudby a ovládajú jej interpretačné zvláštnosti, ✓ rozlišujú hudobné formy, žánre, štýly, obdobia, ✓ reprodukovujú technické cvičenia, etudy a prednesové skladby rôznej technickej náročnosti, ✓ ovládajú základy čítania číslovaného basu, ✓ reprodukovujú technické cvičenia v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ zahrajú správne etudy a prednesové skladby v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ cvičia správne stupnice, akordy a arpeggio, ✓ ovládajú čítanie číslovaného basu ✓ ovládajú kolorovanie melodickéj línie, ✓ interpretujú skladby starých majstrov a niektoré skladby súčasných skladateľov podľa technickej náročnosti, ✓ aplikujú vedomosti z oblasti hudobnej improvizácie, ✓ hrajú podľa číslovaného basu. 	<p>Vedomosti z oblasti starej hudby. Základy číslovaného basu.</p> <p>Základné poznatky o hudobných formách, žánroch, štýloch, obdobiach a skladateľoch a pod.</p> <p>Technické cvičenia: vhodné cvičenia z klavírnych a čembalových škôl: na rozvíjanie rôznych druhov techniky, cvičenia na osvojovanie techník úderu.</p> <p>Technické etudy a prednesové skladby rôznej technickej náročnosti.</p> <p>Stupnice, akordy a arpeggio: v súlade s vzdelávacími štandardmi študijného zamerania hry na klavíri a so študovanými skladbami.</p> <p>Základy čítania a hra podľa číslovaného basu.</p> <p>Kolorovanie melodickéj línie.</p> <p>Rozvoj návykov komornej hry.</p> <p>Interpretácia skladieb z Odre, ľahšie sonáty a niektoré skladby súčasných skladateľov, skladby českých autorov z obdobia klasicizmu.</p> <p>Základy improvizácie, hra podľa číslovaného basu.</p>

Záverečná skúška:

- Prednes skladieb z rôzneho obdobia a jednej skladby z komornej hry. Hra spamäti nie je podmienkou.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA KEYBOARDE

PRÍPRAVA KU HRE NA NÁSTROJI

Prípravné štúdium

Žiaci po ukončení prípravného štúdia B:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú svoje hudobné dispozície, ✓ používajú základy návykov pri hre na hudobnom nástroji a základy správneho použitia hracieho aparátu, ✓ reprodukovujú riekanky, detské hry, hádanky, ✓ interpretujú ľudovú pieseň jednou rukou, striedaním rúk – non legato, ✓ rozoznajú jednoduché rytmické štýly – Pops, Polka, Valčík, ✓ reprodukovujú jednoduché skladby podľa notového zápisu, ✓ zvládnu základné technické prstové cvičenia, ✓ zahrajú podľa sluchu - jednoduché krátke melodické fragmenty, ✓ interpretujú spamäti jednoduché melodické frázy zo známych ľudových piesní, 	<p>Oboznámenie žiaka s hudobným nástrojom.</p> <p>Notový zápis v husľovom kľúči, základné hodnoty nôt, pomlčiek v rozsahu stanovenom vzdelávacími štandardmi predmetu hudobná náuka a v rozsahu študovaných skladieb.</p> <p>Základ rôznych klavírných výrazových prostriedkov.</p> <p>Základy hudobných foriem - jednoduchá dvojdielna.</p> <p>Vytváranie a upevňovanie základných hudobných návykov - správne sedenie, postavenie ruky, orientácia na klávesnici.</p> <p>Prstové cvičenia.</p> <p>Uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu.</p> <p>Hra jednoduchých ľudových piesní, riekaniek.</p> <p>Spôsoby hry na keyboarde – non legato, každou rukou zvlášť podľa</p>

<p>aplikujú elementárne hudobno-výrazové prostriedky, rozlišujú vedome silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, rozoznávajú sluchovo durový a molový tónorod, určujú elementárne harmonické zmeny, rozoznávajú jednoduchú dvojdiel'nú hudobnú formu, aplikujú elementárne prvky improvizácie pri elementárnom muzicírovaní.</p>	<p>sluchu a podľa notového zápisu. Základy hry spamäti – elementárne hudobné motívy alebo frázy. Rozvíjanie rytmického cítenia (vyklopanie 4/4, 3/4, 2/4 taktu, polová nota) Rytmizácia a melodizácia riekaniiek. Rozpoznanie výšky, dĺžky a sily tónu Počúvanie jednoduchých rytmických štýlov – pop, polka, valčík. Základy</p>
---	---

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

- 2 skladby rozličného charakteru primeranej náročnosti.

HRA NA NÁSTROJI, HRA Z LISTU

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zahrajú na elektronickom hudobnom nástroji (ďalej EKN) na úrovni prislúchajúcej danému stupňu vzdelania, ✓ aplikujú poznatky, získané z hudobnej náuky, 	<p>Základy hry na nástroji. Cvičenia na správne použitie hracieho aparátu. Uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu, technické prstové cvičenia.</p>

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú nôty na úrovni daného stupňa vzdelania, ✓ identifikujú akordické značky, ✓ vyberajú rytmus podľa predlohy, ✓ používajú správny prstoklad, ✓ interpretujú jednoduché ľudové a detské piesne s využitím prvého a piateho stupňa (T, D) ✓ rozoznajú základné zvukové vzorky na EKN, ✓ aplikujú základné akordické značky (C, F, G), ✓ aplikujú základné interpretačné prejavy – hra legato, staccato, dynamika, frázovanie, ✓ zahrajú piesne s použitím akordov. 	<p>Základy durových stupníc každou rukou zvlášť a spolu v protipohybe, tonický kvintakord.</p> <p>Hra podľa notového zápisu v husľovom kľúči, hra jednoduchých cvičení zvlášť, hra jednoduchých cvičení spolu, hra v basovom kľúči s použitím ľavej ruky.</p> <p>Interpretácia a výraz: hra legato, tenuto, staccato, dynamika, frázovanie,</p> <p>Používanie základných funkcií keyboardu: využívanie jednoduchých funkcií keyboardu (Start, Stop, Voice, Style, Tempo +/-, Intro, Ending, Volume).</p> <p>Zvládnutie skladieb: jednoduché skladby polyfonického charakteru.</p> <p>Skladby s rytmickým sprievodom podľa vlastného výberu*</p> <p>*možnosť hry akordov v základnej polohe, nepoužívať funkciu Single Finger mode (hra akordu jedným prstom).</p> <p>Hra piesne s použitím akordov: čítanie a hra jednoduchých akordických značiek, hra jednoduchých ľudových a detských piesní s použitím harmonických funkcií T, D.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyberajú zvukové vzorky (Voice) a typ hudobného aranžmánu (STYLE), ✓ definujú funkcie ovládania automatického hudobného sprievodu: Acmp On/Off, Start/Stop, ✓ reprodukovujú stupnice, akordy a etudy v súlade s obsahovými štandardmi 2. ročníka, 	<p>Výber zvukových vzoriek (VOICE), výber štýlu (STYLE).</p> <p>Funkcie ovládania automatického hudobného sprievodu: Acmp On/Off, Start/Stop.</p> <p>Durové stupnice do 2# a 2b a molové stupnice do 2# a 2b - hra kvintakordu s obratmi tenuto, malý rozklad.</p> <p>Hra akordov s použitím základnej polohy i obratov (dur, mol,) v min.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú jednoduché skladby s prvkami polyfónie s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo), ✓ interpretujú jednoduché detské piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a základných technických funkcií, ✓ interpretujú tanečné štýly s použitím automatického aranžéra, ✓ interpretujú jednoduché klavírne úpravy tanečných piesní (s použitím oboch rúk), ✓ interpretujú jednoduché prednesové skladby, ✓ interpretujú skladby s pravidelnými, bodkovanými rytmickými útvarmi, ✓ rozlišujú hudobné žánre tanečnej hudby (polka, valčík, beat), ✓ kontrolujú sa sluchovo pri vlastnej interpretácii, ✓ interpretujú ľudové piesne v rozsahu tónin v nadväznosti na zvládnuté stupnice s použitím základných harmonických funkcií (T, D), ✓ ovládajú základy transpozície detských a jednoduchých ľudových piesní v tóninách v nadväznosti na zvládnuté stupnice, ✓ zahrajú z listu skladby primeranej náročnosti. 	<p>rozsahu tónin 1# - 1b.</p> <p>Etudy – prstová technika, hra dvojhmatov.</p> <p>Inštruktívne skladby na zdokonalenie nástrojovej techniky.</p> <p>Jednoduchá skladba s prvkami polyfónie – melodická linka v pravej alebo ľavej ruke s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo).</p> <p>Jednoduché detské piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a základných technických funkcií v min. rozsahu durových a mólových tónin 1# - 1b.</p> <p>Hra (tanečných) štýlov s použitím automatického aranžéra: polka, valčík, pop.</p> <p>Jednoduché klavírne úpravy tanečných piesní (s použitím oboch rúk).</p> <p>Jednoduché prednesové skladby.</p> <p>Rytmické útvary: pravidelný, bodkovaný rytmus.</p> <p>Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat).</p> <p>Rozvíjanie sluchovej kontroly pri počúvaní a vlastnej interpretácii.</p> <p>Tvorba sprievodu k ľudovým piesňam v rozsahu tónin v nadväznosti na zvládnuté stupnice s použitím základných harmonických funkcií (T,D).</p> <p>Transpozície detských a jednoduchých ľudových piesní v tóninách v nadväznosti na zvládnuté stupnice</p>
--	--

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyberajú zvukové vzorky, štýl, ✓ používajú funkcie ovládania automatického hudobného sprievodu: Acmp On/Off, Start/Stop, Intro /Ending, Sync Start/Stop, ✓ používajú ďalšie funkcie: Tempo, Metronome, ✓ reprodukovujú stupnice, akordy, etudy v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ vedia zahrať inštruktívne skladby na zdokonalenie klavírnej techniky, ✓ interpretujú jednoduché polyfonické skladby, dva hlasy v pravej alebo ľavej ruke s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo), ✓ zvládnu hru melodických ozdôb – príraz, ✓ používajú funkcie Touch, Split, Dual, ✓ interpretujú piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony, ✓ aplikujú pri hre štýly s použitím automatického aranžéra: polka, valčík, pop, disco, ✓ interpretujú jednoduché klavírne úpravy tanečných piesní (s použitím oboch rúk), ✓ interpretujú jednoduché prednesové skladby, ✓ interpretujú ľudové piesne v rozsahu tónin v náväznosti na zvládnuté stupnice s použitím základných harmonických funkcií (TSD), ✓ reprodukovujú rytmické útvary: triola, ✓ počúvajú základné hudobné žánre tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock), ✓ kontrolujú sa sluchovo pri počúvaní a vlastnej interpretácii, 	<p>Výber zvukových vzoriek, výber štýlu.</p> <p>Funkcie: TOUCH, SPLIT, DUAL.</p> <p>Funkcie ovládania automatického hudobného sprievodu: Acmp On/Off, Start/Stop, Intro/Ending, Sync Start/Stop.</p> <p>Ďalšie funkcie: Tempo, Metronome.</p> <p>Hudobno-teoretické poznatky v rozsahu vzdelávacích štandardov študijného zamerania hudobnej náuky a študovaných skladieb.</p> <p>Durové stupnice do 3# a 3b a molové stupnice do 3# a 3b - hra kvintakordu s obratmi tenuto, staccato a malý rozklad.</p> <p>Hra akordov s použitím základnej polohy i obratov (dur, mol) v min. rozsahu tónin 2# - 2b.</p> <p>Etudy - hra dvojhmátov a frázovanie.</p> <p>Inštruktívne skladby na zdokonalenie nástrojovej techniky.</p> <p>Jednoduchá polyfonická skladba, dva hlasy v pravej alebo ľavej ruke s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo).</p> <p>Hra melodických ozdôb – príraz.</p> <p>Piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony v min. rozsahu durových a mólových tónin 2# - 2b.</p> <p>Hra (tanečných) štýlov s použitím automatického aranžéra: polka, valčík, pop, disco.</p> <p>Jednoduché klavírne úpravy tanečných piesní (s použitím oboch rúk).</p> <p>Jednoduché prednesové skladby (menuet).</p> <p>Ľudové piesne v rozsahu tónin v náväznosti na zvládnuté stupnice s použitím základných harmonických funkcií (TSD).</p>
---	--

<p>používajú základy tvorby sprievodu k ľudovým piesňam s použitím T, S, D, používajú základy transpozície detských a jednoduchých ľudových piesní v tóninách zahrajú z listu skladby primeranej náročnosti.</p>	<p>Rytmické útvary: triola. Počúvanie skladby v štýloch ľudovej, žánrov tanečnej hudby (polka, v... Rozvíjanie sluchovej kontroly pri počúvaní a vlastnej interpretácii. Tvorba... Transpozície detských a jednoduchých ľudových piesní v tóninách v n...</p>
--	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú hru na elektronickom hudobnom nástroji na úrovni prislúchajúcej danému stupňu vzdelania, ✓ aplikujú poznatky získané z hudobnej náuky, ✓ orientujú sa vo vybraných akordoch a akordických spojeniach, poznajú vybrané akordické značky, ✓ zahrajú jednoduché hudobné sprievody k melódii, ✓ venujú sa jednoduchej improvizácii, sú schopní hrať z listu na primeranej úrovni, majú skúsenosť v komornej hre, ✓ orientujú sa prakticky i teoreticky v základných hudobných žánroch tanečnej hudby, vedia ich správne identifikovať, charakterizovať a na primeranej úrovni interpretovať, ✓ definujú základné technické možnosti elektronického klávesového nástroja, orientujú sa vo zvukových vzorkách a rytmoch daného nástroja, ako aj v jeho základných nastaveniach; tieto poznatky sú schopní vzájomne pretaviť prepájať do vlastných interpretačných 	<p>Výber zvukových vzoriek, výber štýlu.</p> <p>Funkcie: Split, Dual, Harmony.</p> <p>Funkcie ovládania automatického hudobného sprievodu: Acmp On/Off, Start/Stop, Variation, Fill In, Intro/Ending, Sync Start/Stop.</p> <p>Ďalšie funkcie: Transpose, Tempo, Metronome.</p> <p>Hudobno-teoretické poznatky v rozsahu vzdelávacích štandardov študijného zamerania hudobnej náuky a študovaných skladieb.</p> <p>Durové stupnice do 5# a 4b a molové stupnice do 4# a 4b - hra kvintakordu s obratmi tenuto, staccato a malý rozklad.</p> <p>Hra akordov s použitím základnej polohy i obratov (dur, mol, 7) v min. rozsahu tónin 3# - 3b.</p> <p>Etudy - zlepšovanie pasážovej techniky hra dvojhmatov a frázovanie.</p> <p>Jednoduchá polyfonická skladba, dva hlasy v pravej alebo ľavej ruke s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo).</p>

<p>zámerov,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ používajú správne hudobné pojmy a technickú terminológiu vo vzťahu k EKN, ✓ učia sa formou verejných vystúpení prezentovať výsledky svojej práce, ✓ aplikujú rôzne spôsoby, metódy a stratégie učenia sa, ✓ zapájajú sa do skupinových projektov, kde sa učia vzájomnej tolerancii a empatii voči iným žiakom a pedagógom a majú možnosť porovnávať vlastné schopnosti a vedomosti, ✓ posudzujú kriticky svoju prácu a zo získaných poznatkov vyvodzujú závery pre ich všeobecné využitie v budúcnosti, ✓ počúvajú a hodnotia základné hudobné žánre v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ použijú kadenciu k vlastnému sprievodu jednoduchých melódií, ✓ zahrajú z listu skladby primeranej náročnosti, ✓ transponujú piesne v s obsahovými štandardmi. 	<p>Hra melodických ozdôb - príraz, nátril, mordent.</p> <p>Piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony v min. rozsahu durových a mólových tónin 3# - 3b.</p> <p>Hra (tanečných) štýlov s použitím automatického aranžéra: polka, valčík, pop, disco, hip-hop a pod.</p> <p>Jednoduché klavírne úpravy tanečných piesní (s použitím oboch rúk).</p> <p>Jednoduché prednesové skladby (baroko, klasicizmus).</p> <p>Inštruktívne skladby na zdokonalenie nástrojovej techniky.</p> <p>Ľudové piesne v rozsahu tónin v návaznosti na zvládnuté stupnice s použitím základných harmonických funkcií (TSD).</p> <p>Rytmické útvary: triola, synkopa.</p> <p>Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock, slowrock, R&R).</p> <p>Rozvíjanie sluchovej kontroly pri počúvaní a vlastnej interpretácii.</p> <p>Používanie harmonických kadencií k vlastnému sprievodu jednoduchých melódií.</p> <p>Transpozície detských a jednoduchých ľudových piesní v tóninách v návaznosti na zvládnuté stupnice.</p>
--	--

Záverečná skúška

- 1 skladba s použitím základných harmonických funkcií (TSD),
- 1 skladba odlišného charakteru.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ používajú pri hre na nástroji hudobno-teoretické východiská z učiva hudobnej náuky, ✓ reprodukujú stupnice, akordy, etudy v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ interpretujú polyfonické skladby z obdobia baroka s použitím zvukovej banky keyboardu, ✓ interpretujú piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony) v min. rozsahu durových a mólových tónin - 3b - 4#, ✓ používajú automatický aranžér pri hre skladieb tanečných štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot..), ✓ používajú automatický sprievod, funkciu Split pri interpretácii klavírnej úpravy tanečných piesní, ✓ interpretujú klasické skladby - menuet, ✓ interpretujú ľudové piesne, ✓ ovládajú akordické značky (maj7, 6, dim7), ✓ zvládnu hru kadencie TSD (D7) s použitím oboch rúk, ✓ zahrajú jednoduché skladby z listu, ✓ zahrajú akordické figúry vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk, ✓ ovládajú rytmické útvary: podľa študovaných skladieb primeranej 	<p>Dejiny populárnej hudby (autori, skladby, typické znaky vybraných žánrov populárnej hudby).</p> <p>Parametre EKN - menu function v rámci EKN: Style/Song, Main Voice, Volume.</p> <p>Durové stupnice do 5# a 4b a molové stupnice do 4# a 4b – hra kvintakordu s obratmi tenuto, staccato a malý rozklad, určenie dominantného septakordu.</p> <p>Rozvíjanie hry akordov podľa akordických značiek.</p> <p>Etudy – zlepšovanie techniky pasáží, akordov.</p> <p>Polyfonické skladby z obdobia baroka (Malé prelúdiá) s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo).</p> <p>Piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony v min. rozsahu durových a molových tónin - 3b - 4#.</p> <p>Hra skladieb tanečných štýlov s použitím automatického aranžéra - džezového obdobia (swing, foxtrot..).</p> <p>Klavírne úpravy tanečných piesní s použitím oboch rúk:</p> <p>s možnosťou použitia automatického sprievodu,</p> <p>s možnosťou využitia funkcie Split (sólový/sprievodný part + basový part basovej línie).</p> <p>Hra jednoduchých skladieb z listu.</p>

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<p>náročnosti,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodujú melódické ozdoby, dvojhmaty, ✓ ovládajú kadencie TSD, ✓ ovládajú hru akordických figúr v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ počúvajú a hodnotia v súlade so stanovenými vyučovacími cieľmi základné hudobné žánre, ✓ počúvajú skladby základných hudobných žánrov tanečnej hudby, ✓ kontrolujú sa sluchovo pri počúvaní a vlastnej interpretácii, ✓ vytvoria jednoduchý hudobný aranžmán, ✓ harmonizujú ľudové piesne a jednoduché piesne populárnej hudby. 	<p>Ľudové piesne s použitím 2-hlasu (tercie, sexty) v min. rozsahu durových a mólových tónin - 2b - 3#.</p> <p>Hra melódických ozdôb - príraz, nátril, mordent, hra dvojhmatov.</p> <p>Orientácia v akordických značkách (maj7, 6, dim7).</p> <p>Hra kadencie TSD (D7) s použitím oboch rúk (pravá ruka akord, ľavá ruka bas:</p> <p>vo všetkých obratoch v durových a molových tóninách do 1# - 1b, v základnej polohe v durových a molových tóninách do 2b - 2#.</p> <p>Hra akordických figúr vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk (polka, valčík, tango).</p> <p>Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock).</p> <p>Počúvanie (tanečných) štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot..).</p> <p>Tvorba jednoduchého hudobného aranžmánu s použitím Internal Memory nástroja (interného MIDI sequencera).</p> <p>Harmonizácia ľudových piesní a jednoduchých piesní populárnej hudby.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ používajú pri hre na nástroji hudobno-teoretické východiská z učiva hudobnej náuky, ✓ definujú parametre EKN - Menu Function v rámci EKN: Style/Song, Main Voice Volume, Tuning, Reverb Type, 	<p>Dejiny populárnej hudby (autori, skladby, typické znaky vybraných žánrov populárnej hudby).</p> <p>Menu function v rámci EKN: Style/Song, Main Voice, Volume, Tuning, Reverb Type.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukujú stupnice, akordy, etudy v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ interpretujú polyfonické skladby z obdobia baroka (invencie, prelúdiá), kancionál s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo), ✓ interpretujú piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony), ✓ používajú automatický aranžér pri hre skladieb tanečných štýlov z džezového obdobia (swing, foxtrot..), latino-amerického (rumba, bossanova, samba...), ✓ používajú hudobný podklad a funkciu Split pri hre tanečných piesní s použitím oboch rúk v klavírnej úprave, ✓ interpretujú klasické skladby - sonatína, menuet, ✓ interpretujú ľudové piesne s použitím 2-hlasu (tercie, sexty) v min. rozsahu durových a molových tónin - 3b - 3#, ✓ orientujú sa v akordických značkách (maj7, 6, aug7, dim7), ✓ hrajú kadencie TSD (D7) s použitím oboch rúk (pravá ruka akord, ľavá ruka bas), ✓ zahrajú jednoduché skladby z listu, ✓ zvládnu hru melodických ozdôb, hru dvojhmatov, ✓ orientujú sa v akordických značkách v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ zahrajú kadenciu s použitím oboch rúk, 	<p>Durové stupnice do 5-6# a 5b a molové stupnice do 5# a 4b – hra kvintakordu s obratmi tenuto, staccato a malý rozklad, určenie dominantného septakordu a TSD.</p> <p>Etudy - zlepšovanie techniky pasáží, skokov, akordov, správne frázovanie; džezové etudy.</p> <p>Polyfonické skladby z obdobia baroka (invencie, prelúdiá), kancionál s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo).</p> <p>Piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony) v min. rozsahu durových a mólových tónin - 4b - 4#.</p> <p>Hra tanečných štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot..), latino-amerického (rumba, bossanova, samba...), s použitím automatického aranžéra.</p> <p>Klavírne úpravy tanečných piesní s použitím oboch rúk:</p> <p>s možnosťou využitia hudobného podkladu (Memory Song, resp. MIDI sequencera),</p> <p>s možnosťou využitia funkcie Split (sólový/sprievodný part + basový part basovej línie).</p> <p>Klasické skladby - sonatína, menuet.</p> <p>Ľudové piesne s použitím 2-hlasu (tercie, sexty) v min. rozsahu durových a mólových tónin - 3b - 3#.</p> <p>Hra melodických ozdôb - príraz, nátril, mordent, obal, skupinka hra dvojhmatov.</p> <p>Orientácia v akordických značkách (maj7, 6, aug7, dim7).</p> <p>Hra kadencie TSD (D7) s použitím oboch rúk (pravá ruka akord, ľavá ruka bas:</p>
--	--

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ spájajú akordické sledy formou zadržovania spoločného tónu (príbuznosť akordov), ✓ zahrajú akordické, rytmické figúry vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk (polka, valčík, tango, ballad), ✓ počúvajú základné hudobné žánre tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock), ✓ kontrolujú sa sluchovo pri počúvaní a vlastnej interpretácii, ✓ harmonizujú ľudové piesne a jednoduché piesne populárnej hudby. 	<p>vo všetkých obratoch v durových a mólových tóninách do 1-2# - 1-2b, v základnej polohe v durových a mólových tóninách do 2-3b – 2-3#.</p> <p>Spájanie akordických sledov formou zadržovania spoločného tónu (príbuznosť akordov).</p> <p>Hra akordických, rytmických figúr vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk (polka, valčík, tango, ballad).</p> <p>Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock).</p> <p>Počúvanie tanečných štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot..), latino-amerického.</p> <p>Harmonizácia ľudových piesní a jednoduchých piesní populárnej hudby.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetlia funkcie nástroja v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ použijú pri hre funkciu internal memory, ✓ dokážu vytvoriť jednoduchý hudobný aranžmán s použitím Internal Memory nástroja (interného MIDI sequencera), ✓ interpretujú polyfonické skladby z obdobia baroka skladby z kancionálu primeranej náročnosti s použitím zvukovej banky keyboardu, ✓ interpretujú piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony), 	<p>Parametre EKN - menu function v rámci EKN: Style/Song, Main Voice, Volume, Tuning, Reverb Type.</p> <p>Použitie internal memory (interného MIDI sequencera).</p> <p>Durové stupnice do 5# a 4b a molové stupnice do 4# a 4b – hra kvintakordu s obratmi tenuto, staccato a malý rozklad, určenie dominantného septakordu a TSD.</p> <p>Polyfonické skladby primeranej náročnosti z obdobia baroka (invencie, prelúdiá), skladby z kancionálu s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo).</p> <p>Piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony) v min. rozsahu</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zahrajú skladby tanečných štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot..) a latino-amerického s použitím automatického aranžéra, ✓ používajú hudobný podklad a funkciu Split pri hre skladieb klavírnej úpravy, ✓ interpretujú ľudové piesne s použitím 2-hlasu (tercie, sexty), ✓ zvládnu hru melodických ozdôb - príraz, nátril, mordent, obal, hru dvojhmatov, ✓ interpretujú klasické skladby - sonatína, menuet, ✓ zahrajú z listu skladby primeranej náročnosti. ✓ orientujú sa v akordických značkách (maj7, 6, aug7, dim7, 9), ✓ reprodukovujú kadenciu TSD (D7) s použitím oboch rúk (pravá ruka akord, ľavá ruka bas), ✓ aplikujú pri hre spájanie akordických sledov formou zadržiavania spoločného tónu (príbuznosť akordov), ✓ reprodukovujú akordické, rytmické figúry vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk (polka, valčík, tango, ballad, R&R), ✓ počúvajú základné hudobné žánre tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock, slowrock), ✓ sluchovo sa kontrolujú pri počúvaní a vlastnej interpretácii, ✓ vytvoria jednoduchý aranžmán skladby, ✓ harmonizujú ľudové piesne a jednoduché piesne populárnej hudby. 	<p>durových a mólových tónin - 4b - 4#.</p> <p>Hra skladieb tanečných štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot..) a latino-amerického s použitím automatického aranžéra.</p> <p>Klavírne úpravy tanečných piesní s použitím oboch rúk:</p> <p>s možnosťou použitia hudobného podkladu (Memory Song, resp. MIDI sequencera),</p> <p>s možnosťou využitia funkcie Split.</p> <p>Klasické skladby - sonatína, menuet; ľudové piesne s použitím 2-hlasu (tercie, sexty) v min. rozsahu durových a molových tónin - 4b - 4#.</p> <p>Hra melodických ozdôb - príraz, nátril, mordent, obal, hra dvojhmatov.</p> <p>Orientácia v akordických značkách (maj7, 6, aug7, dim7, 9).</p> <p>Hra kadencie TSD (D7) s použitím oboch rúk (pravá ruka akord, ľavá ruka bas:</p> <p>vo všetkých obratoch v durových a molových tóninách do 2# - 2b, v základnej polohe v durových a molových tóninách do 3b - 3#.</p> <p>Spájanie akordických sledov formou zadržiavania spoločného tónu (príbuznosť akordov).</p> <p>Hra akordických, rytmických figúr vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk (polka, valčík, tango, ballad, R&R).</p> <p>Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock, slowrock).</p> <p>Počúvanie (tanečných) štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot..), latino-amerického.</p> <p>Tvorba jednoduchého hudobného aranžmánu s použitím Internal Memory nástroja / interného MIDI sequencera).</p>
---	--

Harmonizácia ľudových piesní a jednoduchých piesní populárnej hudby.

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú hru na elektronickom hudobnom nástroji (ďalej EKN) na úrovni prislúchajúcej danému stupňu vzdelania, ✓ identifikujú štandardné akordické značky a vedia ich použiť v praktickej hre, ✓ chápu akordické vzťahy a vedia akordy vhodne spájať, rozvíjajú techniku hry podľa akordických značiek, ✓ harmonizujú jednoduché piesne, ✓ vytvárajú základný 2-hlas (ľudovej) piesne, ✓ interpretujú jednoduché skladby z listu, ✓ interpretujú (klavírne) akordické, rytmické figúry vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk, ✓ vytvárajú jednoduchý hudobný aranžmán s použitím internej pamäte nástroja (resp. MIDI sequencera s použitím základných funkcií), ✓ definujú parametre EKN - Menu Function v rámci EKN: Style/Song, Main Voice Volume, Tuning, Reverb Type, Split Point, Time Signature, ✓ používajú samostatne a tvorivo EKN a jeho možnosti, ✓ orientujú sa samostatne v parametroch a nastaveniach EKN, chápu ich vzájomné vzťahy, ako aj dosah na zvukové znenie nástroja, poznajú súvisiacu terminológiu, 	<p>Parametre EKN - Menu Function v rámci EKN: Style/Song, Main Voice, Volume, Tuning, Reverb Type, Split Point, Time Signature.</p> <p>Použitie Internal Memory (interného MIDI sequencera).</p> <p>Durové stupnice do 6# a 5b a molové stupnice do 5# a 4b – hra kvintakordu s obratmi tenuto, staccato a malý rozklad, určenie dominantného septakordu a TSD.</p> <p>Etudy – zlepšovanie techniky pasáží, skokov, akordov, správne frázovanie; džezové etudy.</p> <p>Polyfonické skladby z obdobia baroka (invencie, prelúdiá), kancionál s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo).</p> <p>Piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony) v min. rozsahu durových a mólových tónin - 4b - 5#.</p> <p>Hra (tanečných) štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot..), latino-amerického (rumba, bossanova, samba...) s použitím automatického aranžéra.</p> <p>Klavírne úpravy tanečných piesní s použitím oboch rúk:</p> <p>s možnosťou použitia hudobného podkladu (Memory Song, resp. Midi sequencera),</p> <p>s možnosťou využitia funkcie Split (sólový/sprievodný part + basový</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ orientujú sa teoreticky i prakticky vo vybraných hudobných žánroch (populárnej hudby), ✓ interpretujú klasické skladby v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ zahrajú kadenciu TSD (D7) s použitím oboch rúk, ✓ zahrajú z listu skladby primeranej náročnosti, ✓ použijú spájanie akordických sledov formou zadržiavania spoločného tónu pri automatickom sprievode skladby, ✓ hodnotia pri počúvaní základné hudobné žánre tanečnej hudby, ✓ vytvoria jednoduchý hudobný aranžmán skladby s použitím internal memory nástroja, ✓ harmonizujú ľudové piesne a jednoduché populárne piesne. 	<p>part basovej línie).</p> <p>Klasické skladby - sonatina, menuet, ľudové piesne s použitím 2-hlasu (tercie, sexty) v min. rozsahu durových a molových tónin - 4b - 5#.</p> <p>Orientácia v akordických značkách (maj7, 6, aug7, dim7, 9, c^{7/5}).</p> <p>Hra kadencie TSD (D7) s použitím oboch rúk (pravá ruka akord, ľavá ruka bas:</p> <p>vo všetkých obratoch v durových a mólových tóninách do 2# - 2b, v základnej polohe v durových a molových tóninách do 4b - 4#.</p> <p>Spájanie akordických sledov formou zadržiavania spoločného tónu (príbuznosť akordov).</p> <p>Hra akordických, rytmických figúr vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk (polka, valčík, tango, ballad, R&R; slowrock...).</p> <p>Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock, slowrock, R&R).</p> <p>Počúvanie (tanečných) štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot..), latino-amerického (rumba, bossanova, samba...).</p> <p>Tvorba jednoduchého hudobného aranžmánu s použitím Internal Memory nástroja / interného MIDI sequencera).</p> <p>Harmonizácia ľudových piesní a jednoduchých piesní populárnej hudby.</p>
--	---

Záverečná skúška:

- 1 skladba z obdobia baroka alebo kancionál,
- 1 skladba v úprave s možnosťou použitia hudobného podkladu (Memory Song, resp. MIDI sequencera),
- autorská skladba 20. a 21. storočia,

- 3 piesne v rozličných tóninách.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú teoretické východiska pri štúdiu hry na keyboarde, ✓ definujú všetky základné technické možnosti a parametre hudobného nástroja, ✓ aplikujú samostatne základné nastavenia nástroja v novej skladbe, ✓ ovládajú všetky bežné 3-4 hlasné akordy, ✓ vytvárajú až 4 taktové úseky pravou rukou v akordoch podľa jednoduchej, jednohlasnej melódie v danej harmónii, ✓ reprodukovujú správne stupnice v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ reprodukovujú správne vhodné technické cvičenia, etudy i prednesové skladby v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ zahrajú skladby so sprievodom podľa akordových značiek, ✓ interpretujú všetky dostupné skladby so sprievodom max. 4hlasných akordov, ✓ navrhnu čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr. kombináciu v duál režime, ✓ rozpoznajú zvuky i farby akordov a základné farby nástrojovej časti 	<p>Poznanie klasickej literatúry, poznanie vplyvu svetskej, ľudovej a národnej hudobnej kultúry na vznik a vytvorenie svetovej neklasickej resp. populárnej hudby, vznik swingu a jazzu do 30-tých rokov.</p> <p>Samovzdelávanie (literatúra, knižnice, internet – YouTube a pod.).</p> <p>Znalosť všetkých základných technických možností a parametrov hudobného nástroja v škole i doma.</p> <p>Znalosť stupníc:</p> <p style="padding-left: 40px;">Dur- všetky krížikové - rovný pohyb, protipohyb, 3hlasné/4hlasné akordy, veľké obraty, dom.7,</p> <p style="padding-left: 40px;">Mol- všetky krížikové - harmonická, melodická: rovný pohyb, protipohyb, 3hlasné /4hlasné akordy, veľké obraty, zm.7.</p> <p>Absolvovanie vhodných technických cvičení, etúd i prednesov z klasickej klavírnej i inej literatúry s apelom na štandardné 5 oktávové keyboardy.</p> <p>Rozvíjanie hry akordov podľa akordických značiek.</p> <p>Hra všetkých dostupných skladieb so sprievodom max. 4hlasných</p>

<p>keyboardu i v duálnych kombináciách, vytvoria kadenciu, vytvoria zložitejší hudobný aranžmán skladby s použitím i internal memory nástroja, zahrajú z listu skladby primeranej náročnosti, harmonizujú ľudové piesne i piesní pop hudby.</p>		<p>akordov typu – 7, Mi7, Dim7, Maj7, Mimaj7, 6, Mi6, Mi7/5- a pod. Schopnosť nájsť čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, n rozpoznávanie zvuku a farieb bežných 4-hlasných akordov, základných Tvorba a hra kadencií. Tvorba zložitejších hudobných aranžmánov s použitím i Internal Mem Harmonizácia ľudových piesní i piesní pop hudby.</p>
---	--	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú teoretické východiska pri štúdiu hry na keyboarde, ✓ definujú všetky základné technické možnosti a parametre hudobného nástroja, ✓ orientujú sa vo všetkých bežných hudobných žánroch populárnej hudby, ✓ reprodukovujú správne stupnice v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ ovládajú hru akordov podľa akordických značiek, ✓ reprodukovujú správne vhodné technické cvičenia, etudy i prednesové skladby v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ ovládajú všetky bežné 3-5-hlasné akordy, 	<p>Poznanie klasickej literatúry, poznanie histórie neklasickej, resp. populárnej hudby 30-40-tych rokov 20-teho storočia.</p> <p>Samovzdelávanie (literatúra, knižnice, internet – YouTube a pod.).</p> <p>Znalosť rozšírenejších technických možností a parametrov hudobného nástroja v škole i doma.</p> <p>Znalosť stupníc :</p> <p>Dur- všetky béčkové – rovný pohyb, protipohyb, delené tercie, 3-hlasné /5-hlasné akordy, veľké obraty, dom.7,</p> <p>Mol- všetky béčkové – harmonická, melodická: rovný pohyb, protipohyb, 3-hlasné/4-hlasné akordy, veľké obraty, zm.7.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvárajú až 8 taktové úseky pravou rukou v akordoch podľa jednoduchej, jednohlasnej melódie v danej harmónii, ✓ zahrajú z listu jednoduchú skladbu, ✓ interpretujú všetky dostupné skladby so sprievodom max. 5-hlasných akordov, ✓ navrhnu čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr. kombináciu v duál režime, ✓ rozoznajú zvuky i farby akordov a základné farby nástrojovej časti keyboardu i v duálnych kombináciách, ✓ zvládnu základy nepravidelných rytmov – rumba a pod., ✓ vytvoria kadenciu, ✓ vytvoria zložitejši hudobný aranžmán skladby s použitím i Internal Memory nástroja / popr. Interného MIDI sequencera/, ✓ zahrajú z listu skladby primeranej náročnosti, ✓ aplikujú tvorivý prístup k štúdiu hry na nástroj, popr. k interpretovaným skladbám, ✓ zharmonizujú krátke melódie podľa svojich možností. 	<p>Rozvíjanie hry akordov podľa akordických značiek.</p> <p>Absolvovanie vhodných technických cvičení, etúd i prednesov z klasickej klavírnej i inej literatúry s apelom na štandardné 5 oktávové keyboardy.</p> <p>Hra všetkých dostupných skladieb so sprievodom max. 5 hlasných akordov typu: 9,9-, Mi7/9,Mi7/9-,Maj7/9,Maj7/9,MiMaj7/9,MiMaj7/9-a pod.</p> <p>Schopnosť nájsť čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr. kombináciu v dual režime v spojení s podporou živej ľavej ruky v splitovom režime v mierne zložitejších skladbách.</p> <p>Rozpoznávanie zvuku a farieb bežných 5-hlasných akordov, zložitejších farieb nástrojovej časti keyboardu i v duálnych kombináciách.</p> <p>Intonačná, dynamická i rytmická nezávislosť v jednoduchších skladbách.</p> <p>Základy nepravidelných rytmov – rumba a pod.</p> <p>Tvorba a hra kadencií.</p> <p>Tvorba zložitejších hudobných aranžmánov s použitím i Internal Memory nástroja / popr. interného MIDI sequencera/.</p> <p>Harmonizácia ľudových piesní i piesní pop hudby.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú teoretické východiská do vyučovacieho procesu, ✓ pracujú s informáciami pre zlepšenie procesu aktívneho učenia sa, ✓ vysvetlia technické možnosti a parametre hudobného nástroja, ✓ zahrajú z listu skladby primeranej náročnosti, <ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukovujú stupnice v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ reprodukovujú správne technické cvičenia, etudy a prednesy v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ ovládajú hru podľa akordických značiek, ✓ hrajú všetky dostupné skladby so sprievodom max. 6-hlasných akordov, <ul style="list-style-type: none"> ✓ navrhnu čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr. kombináciu v dual režime, ✓ interpretujú skladby bežných hudobných žánrov populárnej hudby, ✓ ovládajú všetky bežné 3-6 hlasné akordy, ✓ vytvárajú až 12 taktové úseky pravou rukou v akordoch podľa jednoduchej, jednohlasnej melódie v danej harmónii, ✓ aplikujú samostatne vedomosti v rozšírenom nastavení nástroja v novej skladbe, ✓ ovládajú jednoduché nepravidelné rytmy, 	<p>Poznanie klasickej literatúry, poznanie histórie neklasickej, resp. populárnej hudby 50-80-tych rokov 20-teho storočia.</p> <p>Samovzdelávanie tohto obdobia (literatúra, knižnice, internet – YouTube a pod.).</p> <p>Znalosť rozšírených technických možností a parametrov hudobného nástroja v škole i doma.</p> <p>Znalosť stupníc:</p> <p>Dur- všetky krížikové - rovný pohyb, protipohyb, tercie , 3hlasné/4hlasné akordy, veľké obraty, dom.7,</p> <p>Mol- všetky krížikové - harmonická, melodická: rovný pohyb, protipohyb, tercie , 3hlasné/4hlasné akordy, veľké obraty, zm.7.</p> <p>Absolvovanie vhodných technických cvičení, etúd i prednesov z klasickej klavírnej i inej literatúry s apelom na štandardné 5 oktávové keyboardy.</p> <p>Rozvíjanie hry akordov podľa akordických značiek.</p> <p>Hra všetkých dostupných skladieb so sprievodom max. 6 hlasných akordov typu napr.: 11, Mi7-11,11-, Mi7-11- a pod.</p> <p>poznámka: nutná znalosť enharmonických zámen 6 hlasných akordov, odporúčaných obrátov 6 hlasných akordov. Pri 6 hlasných akordoch sa spravidla vynecháva druhý tón, resp. tercia akordu, ale väčšinou sa musí interpret, resp. žiak prispôbiť možnostiam nástroja.</p> <p>Schopnosť nájsť čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr. kombináciu v Dual režime v spojení s podporou živej ľavej ruky v splitovom režime v mierne zložitejších skladbách.</p> <p>Rozpoznávanie zvuku a farieb bežných až 6-hlasných akordov, zložitejších farieb nástrojovej časti keyboardu i v duálnych</p>
--	---

<p>vytvoria kadenciu, vytvoria aranžmán s</p>	<p>použitím i internal memory nástroja.</p>	<p>kombináciách. Intonačná, dynamická i rytmická nezávislosť v skladbách. Jednoduché ne Tvorba a hra kadencií. Tvorba zložitejších hudobných aranžmánov s použitím i internal m</p>
---	---	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

<p>Výkonový štandard</p>	<p>Obsahový štandard</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pracujú s informáciami pre zlepšenie procesu aktívneho učenie sa, ✓ vysvetlia technické možnosti a parametre hudobného nástroja, ✓ aplikujú teoretické východiská do vyučovacieho procesu, ✓ reprodukovujú stupnice v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ reprodukovujú správne technické cvičenia, etudy a prednesy v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ interpretujú skladby všetkých bežných hudobných žánrov populárnej hudby, ✓ ovládajú všetky bežné 3-7 hlasné akordy, ✓ vytvárajú až 16 taktové úseky pravou rukou v akordoch podľa jednoduchej, jednohlasnej melódie v danej harmónii, ✓ zahrajú z listu skladbu z literatúry nižších ročníkov, ✓ aplikujú samostatne vedomosti v kompletnom nastavení nástroja v novej skladbe, 	<p>Poznanie klasickej literatúry, poznanie histórie neklasickej, resp. populárnej hudby 90.-tych rokov 20.-teho storočia – po súčasnosť.</p> <p>Samovzdelávanie v oblasti tohto obdobia (literatúra, knižnice, internet – YouTube a pod.).</p> <p>Znalosť všetkých technických možností a parametrov hudobného nástroja v škole i doma.</p> <p>Znalosť stupníc :</p> <p style="padding-left: 20px;">Dur-všetky béčkové - rovný pohyb, protipohyb, tercie, 3-hlasné/4-hlasné akordy, veľké obraty, dom.7,</p> <p style="padding-left: 20px;">Mol- všetky béčkové - harmonická, melodická: rovný pohyb, protipohyb, tercie, 3-hlasné/4-hlasné akordy, veľké obraty, zm.7.</p> <p>Rozvíjanie hry akordov podľa akordických značiek.</p> <p>Absolvovanie vhodných technických cvičení, etúd i prednesov z klasickej klavírnej i inej literatúry s apelom na štandardné 5 oktávové keyboardy.</p> <p>Hra všetkých dostupných skladiieb so sprievodom max. 7 hlasných</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zharmonizujú 4-8 taktový motív podľa svojich možností, ✓ ovládajú enharmonické zámény 7 hlasných akordoch, odporúčaných obratov 7 hlasných akordov, ✓ rozlíšia sluchom zvuk a farby bežných až 7-hlasných akordov, zložitejšie farby nástrojovej časti keyboardu, ✓ ovládajú prakticky zložitejšie nepravidelné rytmy, ✓ navrhnu čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr. kombináciu v dual režime, ✓ vytvoria aranžmán skladby s použitím i internal memory nástroja, ✓ zharmonizujú ľudovú i populárnu pieseň. 	<p>akordov, napr. typu D 13/9- a pod.</p> <p>Znalosť a ovládanie enharmonických zámien 7 hlasných akordoch, odporúčaných obratov 7 hlasných akordov. Pri 7 hlasných akordoch sa spravidla vynecháva druhý a tretí tón, resp. tercia a kvinta akordu ale väčšinou sa musí interpret, resp. Žiak prispôbiť možnostiam nástroja.</p> <p>Rozpoznávanie zvuku a farieb bežných až 7-hlasných akordov, zložitejších farieb nástrojovej časti keyboardu i v jeho duálnych kombináciách.</p> <p>Intonačná, dynamická i rytmická nezávislosť v zložitejších skladbách.</p> <p>Zložitejšie nepravidelné rytmy.</p> <p>Schopnosť nájsť čo najvhodnejší rytmický štýl, popr. jeho variáciu, najvhodnejší zvuk, popr. kombináciu v dual režime v spojení s podporou živej ľavej ruky v splitovom režime v zložitejších skladbách.</p> <p>Tvorba zložitejších hudobných aranžmánov s použitím i internal memory nástroja / popr. Interného midi sequencera.</p> <p>Harmonizácia ľudových piesní i piesní pop hudby.</p>
--	---

Záverečná skúška:

- 2 skladby rôznych štýlových období,
- 1 skladba v úprave s možnosťou použitia hudobného podkladu (Memory Song, resp. MIDI sequencera).

HRA NA SLÁČIKOVÝCH HUDOBNÝCH NÁSTROJOCH

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÝCH ZAMERANÍ

Skupina študijných zameraní hra na sláčikových hudobných nástrojoch poskytuje okrem individuálnej formy vyučovania aj skupinovú formu, a to v predmetoch komorná hra, hra v súbore, hra v orchestri, ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri. Okrem týchto predmetov sa v rámci primárneho vzdelávania hry na kontrabase a hry na viole vyučuje predmet sprievod, ktorý pokračuje na II. stupni základného štúdia a v štúdiu pre dospelých. Súčasťou predmetov skupiny študijných zameraní je hra z listu, ktorá sa vyučuje v priebehu celého štúdia na ZUŠ. Rozšírené štúdium zahŕňa aj predmet klavírny sprievod a od 2. ročníka druhej časti základného štúdia predmet hra na klavíri. Hudobná teória a počúvanie hudby sú realizované v rámci skupinového predmetu hudobná náuka. Vzdelávanie na základnej umeleckej škole ponúka aj štúdium voliteľných predmetov, ktoré sú podrobne opísané v učebných plánoch.

Výchovno-vzdelávací proces je zameraný na systematické rozvíjanie a zdokonaľovanie interpretačných kompetencií, muzikality, kreativity a emočnej inteligencie. Umožňuje žiakom spoznávať skladby v pestrých hudobných formách, odhaľovať možnosti uplatnenia študovaného hudobného nástroja v rôznych žánroch, čím sa prehlbuje ich individuálny záujem o hudobné umenie.

Žiaci neustále, systematicky a komplexne získavajú hudobné kompetencie, prezentujú sa na verejnosti. Vyrastajú z nich budúci poslucháči hudby či vzdelaní hudobníci, ktorí sa budú aktívne alebo ako percipienti zúčastňovať kultúrneho diania, udržiavať a šíriť hudobnú tradíciu.

CIELE ŠTUDIJNÝCH ZAMERANÍ

Úlohou študijných zameraní je rozvíjať všeobecné ciele hudobného odboru tak, aby žiak vedel:

- orientovať sa v žánrovo a štýlovo rôznorodej hudobnej literatúre pre sláčikové nástroje v rámci svetovej a domácej tvorby,
- prijímať a spracovávať informácie o nových trendoch vo vývoji umenia v hre na sláčikových hudobných nástrojoch, formou umeleckého zážitku z koncertov a významných podujatí poznávať diela a významných interpretov sláčikovej hry,
- naďalej rozvíjať a zdokonaľovať interpretačné spôsobilosti v hre na sláčikovom nástroji a formovať vlastný osobitý štýl v sólovej hre alebo skupinovej interpretácii,
- prijímať umenie, porovnávať výkony interpretov sláčikovej hry a hudobných telies a na základe analýzy posúdiť hodnotu umeleckého diela,
- formovať svoj hudobný vkus a umelecko-estetické vnímanie účasťou na umeleckých predstaveniach, komunikovať v spoločnosti opierajúc sa o poznatky a informácie získané štúdiom na základnej umeleckej škole a v kontexte celoživotného vzdelávania.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia nadobudol základnú gramotnosť a znalosť odbornej terminológie v oblasti hudobná teória, dejiny hudby, harmónia a hudobná estetika. Ovláda interpretáciu na hudobnom nástroji v súlade so vzdelávacími štandardmi a individuálnymi psychofyziologickými dispozíciami.

Má rozvinutý zmysel pre vnímanie hudby a umenia. Je schopný systematicky pracovať na zdokonaľovaní vlastnej umeleckej interpretácie. Teoretické poznatky konfrontuje s praktickými interpretačnými činnosťami. Používa IKT pri poznávaní hudobnej literatúry svojho nástroja, vizuálne a sluchové poznatky dokáže aplikovať počas vlastnej interpretácie. Ovláda technickú a interpretačnú zložku počas hudobného prejavu. V spolupráci s učiteľom dokáže analyzovať a následne reprodukovať zapísaný notový text. Rozumie hudobno-výrazovým, technickým a artikuláčnym označeniam notového zápisu interpretovanej skladby a uplatňuje ich počas hry. Dokáže vyjadriť jednoduché emócie v rámci interpretácie. Pozná pravidlá kultúrneho správania sa na koncertných podujatiach a umeleckej prezentácie. Výsledky svojej práce preukazuje na verejnosti. Dokáže porovnať a ohodnotiť interpretačné výkony svoje a rovesníkov. Verbálne vyjadruje vlastné pocity a postrehy z vnímania hudobného diela.

Rozvíja svoje hudobné schopnosti a zručnosti v rámci predmetov komorná hra, hra v súbore, orchestri, ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri. Poznatky o nácviku získané na vyučovaní aplikuje počas domácej prípravy.

Pozná umelecké zoskupenia svojho mesta a regiónu. Je otvorený prijímaniu nových skúseností a poznatkov.

Prehľbuje sa v ňom záujem a pocit potreby umeleckého vzdelávania a interpretačného rastu na vyššej úrovni.

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia má schopnosť logicky uvažovať, ovláda na vyššej úrovni základy hudobnej štruktúry, hudobnú abecedu, terminológiu a techniku umeleckej interpretácie na vekovo primeranej úrovni v súlade so vzdelávacími štandardmi a individuálnymi psychofyziologickými dispozíciami. Je oboznámený so základnými okruhmi sociálnej funkcie hudby, slovenskou ľudovou tradíciou ako aj tradíciou ostatných národností žijúcich na Slovensku. Má prehľad o umeleckých zoskupeniach svojho mesta a regiónu, dokáže rozlíšiť charakteristické znaky regionálneho folklóru. Pozná slovenských hudobných skladateľov a ich tvorbu. Zaraďuje skladby slovenských autorov do svojho repertoáru. Orientuje sa v historickom vývoji a uplatnení svojho nástroja v sólovej, komornej, súborovej a orchestrálnej hre. Rozoznáva hudobné žánre a formy hudobných skladieb komponovaných pre sláčikové nástroje so zameraním na svoj vlastný hudobný nástroj. Teoretické poznatky z hudobnej náuky dokáže využiť pri štúdiu a interpretácii skladieb. Uplatňuje informačno-komunikačné technológie pri štúdiu hudobného materiálu. Počas interpretácie spája všetky získané technické, hudobno-výrazové a interpretačné schopnosti a zručnosti, dokáže samostatne naštudovať primerane náročnú hudobnú skladbu, speje k intonačnej a rytmickej sebakontrolu. Aplikuje všetky doposiaľ osvojené interpretačné prostriedky a možnosti hudobného nástroja na vyjadrenie vlastných emócií a predstáv počas interpretácie. V rámci sebareflexie vie verbálne vyjadriť svoj názor na vlastný výkon, vlastnú hru. Dokáže porovnať a ohodnotiť interpretačné výkony svoje a iných interpretov a zdôvodniť podstatu svojho názoru.

Nadobudnuté vedomosti a zručnosti z individuálnej výučby aplikuje v rámci predmetov komorná hra, hra v súbore, orchestri, ľudová

hudba, hra v ľudovom orchestri. Zvláda hru z listu a jednoduchú improvizáciu primerane svojim schopnostiam a nadaniu.

Prehľbuje sa v ňom záujem a pocit potreby umeleckého vzdelávania a interpretačného rastu na vyššej úrovni. Získal hudobné kompetencie pre štúdium na stredných umeleckých školách pedagogického zamerania.

Absolvent II. stupňa základného štúdia má osvojenú hudobnú gramotnosť a odbornú terminológiu získanú podrobným štúdiom hudobného materiálu z hľadiska historického zaradenia, hudobno-teoretických poznatkov a interpretačných zručností. Stáva sa pozorným percipientom umenia, ktoré je pre neho celoživotnou potrebou a prostriedkom k hlbšiemu poznávaniu a chápaniu sveta. Vďaka možnosti systematicky pracovať na štúdiu artefaktov a verejne sa prezentovať získava pre život neoceniteľnú schopnosť sústredenia sa a zdravého sebavedomia. V interpretačnej praxi uvedomele prepája teoretické vedomosti s praktickou inštrumentáciou. Ovláda technickú a interpretačnú zložku v súlade so vzdelávacími štandardmi a individuálnymi psychofyziologickými dispozíciami. Vlastné predstavy o hudobnom diele stváraňuje vedomým používaním technických, hudobno-výrazových, a iných interpretačných prostriedkov. Získané kompetencie aplikuje na základe zovšeobecnenia pri štúdiu hudobných skladieb. Ovláda zásady efektívneho nácviku hudobného materiálu a uplatňuje vlastné tvorivé myslenie pri samostatnom štúdiu.

Má prehľad o hudobných štýloch, formách v rámci hudobnej histórie, orientuje sa v oblasti slovenskej a zahraničnej hudby, v tvorbe slovenských a zahraničných hudobných skladateľov so zameraním na svoj nástroj.

Diskutuje o svojom hudobnom vkuse, predstavách, interpretácii. Vie porovnať, vysloviť názor, zdôvodniť a ohodnotiť interpretačné výkony, no zároveň rešpektuje aj názory iných. Dokáže posúdiť náročnosť a význam hudobného diela. Rozozná umenie od gýču.

Má vyhranený štýl, no je tolerantný a akceptuje názory a vkusovú orientáciu iných.

Pozná, váži si a uvedomuje význam a dôležitosť zachovávanía kultúrno-historických národných tradícií.

Zapája sa do organizácie kultúrneho diania v mieste svojho bydliska či už ako interpret alebo percipient hudby. Získal hudobné kompetencie pre štúdium na vysokých školách pedagogického zamerania.

Absolvent rozšíreného štúdia na I. stupnia štúdia má osvojenú hudobnú gramotnosť a odbornú terminológiu získanú podrobným štúdiom hudobného materiálu, hudobno-teoretických poznatkov, histórie hudby a interpretačných zručností. Uvedomele prepája teoretické vedomosti s praktickou inštrumentáciou. Má záujem naďalej zdokonaľovať svoje interpretačné kompetencie a napredovať v umeleckom raste. Ako interpret s nadpriemerným nadaním ovláda na vyššej úrovni technické a interpretačné schopnosti a zručnosti. Uvedomuje si svoj talent a v súlade s ním plánuje ďalšie ciele. Vďaka možnosti verejne sa prezentovať získava pre život schopnosť sústredenia sa a zdravého sebavedomia. Rozoznáva hudobné žánre a formy hudobných skladieb komponovaných pre sláčikové nástroje so zameraním na svoj vlastný nástroj. Aplikuje interpretačné i perцепčné skúsenosti z verejných vystúpení, koncertov ako aj poznatky získané zo zvukových záznamov a internetu pri štúdiu hudobného materiálu.

Uplatňuje tvorivé myslenie, hudobnú predstavivosť a fantáziu v rámci prejavu vlastného interpretačného štýlu a hudobných predstáv. Rozlišuje a charakterizuje technické a hudobno-výrazové prostriedky v interpretovaných a počúvaných dielach rôznych štýlových období v pestrých hudobných formách nevynímajúc skladby súčasných autorov. Vie diskutovať o svojom hudobnom vkuse, predstavách a interpretácii.

Dokáže porovnávať, hodnotiť a vyjadrovať názory o interpretácii hudobných skladieb so zameraním na vlastný nástroj. Suverénne prezentuje svoje interpretačné zručnosti na pódiu ako vyspelý a zrelý interpret.

Ovláda pravidlá samostatného efektívneho nácviku hudobného materiálu, spája osvedčené stratégie učenia sa s vlastným tvorivým myslením.

Nadobudol hudobné kompetencie pre pokračovanie v štúdiu na konzervatóriu.

Je pripravený prijímať nové poznatky a zručnosti potrebné pre pokračovanie v harmonickom raste jeho osobnosti ako budúceho profesionálneho umelca.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA HUSLIACH

PRÍPRAVA K HRE NA NÁSTROJI

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prípravné štúdium „A“

Žiaci po ukončení 1. roku prípravného štúdia „A“:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vnímajú melodickú líniu v interpretácii učiteľa alebo počúvaním hudobných skladbičiek, ✓ vnímajú tempo skladby, piesne v interpretácii učiteľa alebo počúvaním hudobných skladbičiek, piesní, ✓ opíšu vlastnými slovami na základe asociácií podľa textu piesne, dynamiky, tempa, charakter skladby, piesne 	<p>Sluchová a rytmická predstavivosť.</p> <p>Rozoznávanie zvukovej škály husľovej inštrumentácie.</p>

<p>interpretovanej pedagógom,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú názvy jednotlivých častí huslí a sláčika (žabka, špička, hmatník, kobylka, struny, duša, strunník, príp. ďalšie), ✓ rozlíšia časti sláčika, ✓ reprodukovujú cvičenia zamerané na uvoľnené a prirodzené držanie sláčika, ✓ demonštrujú elementárne základy správneho postoja, držania huslí a sláčika, ✓ uložia prsty na hmatník v prstoklade určenom pedagógom, ✓ reprodukovujú základné technické prstové cvičenia, ✓ reprodukovujú spamäti piesne a riekanky, najprv spevom, neskôr hrou pizzicato alebo sláčikom, ✓ opíšu vlastnými slovami vlastnosti tónu, ✓ interpretujú spevom, pizzicato neskôr arco po predhraní učiteľom jednoduché krátke melodické a rytmické fragmenty, ✓ zahrajú riekanky a jednoduché skladby na jednej strune v rozsahu dvoch, troch tónov. 	<p>Základy hry na nástroji. Stavba huslí a sláčika. Žabka, špička, horná polovica, stred, dolná polovica. Technika hry sláčikom. Cvičenia zamerané na uvoľnenie pravej ruky (využitie ceruzky,..). Správne polozenie sláčika v ťažisku. Ťah celým sláčikom po prázdnych strunách. Technika hry ľavou rukou. Tvorba tónu. Ukladanie prstov na hmatník najskôr bez zvuku, neskôr pizzicato. Pizzicato, arco. Výška, dĺžka a sila tónu. Kombinácia spevu s hrou na tele. Hra na ozvenu. Interpretácia.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 2. roku prípravného štúdia „A“:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú elementárne základy správneho postoja, držania huslí a sláčika, ✓ reprodukovujú cvičenia zamerané na prirodzené držanie sláčika, súčinnosť častí ľavej ruky od ramena až po prsty 	<p>Základy hry na husliach. Technika hry sláčikom. Držanie sláčika (využitie ceruzky). Správne nasadzovanie sláčika v ťažisku.</p>

<p>počas hry,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ položia sláčik na miesto hrania podľa notového zápisu, ✓ interpretujú détaché (1-2 krátkym sláčikom) pri žabke, v strede pri špičke, ✓ použijú dĺžku sláčika podľa hodnoty trvania noty, ✓ rozlíšia interpretačne pizzicato, arco, ✓ použijú dĺžku sláku a tlak na slák za účelom dosiahnutia dynamickej sily tónu, ✓ uložia prsty na hmatník v prstoklade určenom pedagógom, ✓ reprodukovujú technické cvičenia zamerané na uvoľnené ukladanie prstov na hmatník, ✓ definujú noty v rozsahu minimálne interpretovaných skladieb, ✓ opíšu vlastnými slovami na základe asociácií tempo, dynamiku, náladu skladby interpretovanej pedagógom, ✓ pomenujú názvy jednotlivých častí huslí a sláčika, ✓ poznajú názvy strún a ich výšku, ✓ rozoznávajú vlastnosti tónu, ✓ interpretujú po predhraní učiteľom jednoduché krátke melodické a rytmické fragmenty, ✓ reprodukovujú spamäti riekanky a piesne najprv spevom, neskôr pizzicato alebo sláčikom, ✓ zahrajú intonačne čisto a rytmicky správne piesne a jednoduché skladby, 	<p>Základné označenia pre spôsoby husľovej hry v notovom zápise (žabka, špička, stred, HP, DP).</p> <p>Détaché.</p> <p>Celá, polová, štvrt'ová, osminová nota.</p> <p>Pizzicato, arco.</p> <p>Dynamické znamienka: p, mf, f.</p> <p>Technika hry ľavej ruky.</p> <p>Husľový kľúč.</p> <p>Notopis v rozsahu minimálne interpretovanej hudobnej skladby, piesne.</p> <p>Elementárna analýza hudobnej skladby.</p> <p>Stavba huslí a sláčika.</p> <p>Názvy strún: g, d1, a1, e2 a ich výška.</p> <p>Výška, sila, dĺžka tónu.</p> <p>Intonačná a rytmická predstavivosť.</p> <p>Elementárna husľová literatúra pre začiatočníkov.</p> <p>Hudobné skladby, piesne a riekanky.</p>
---	--

vytvoria elementárny rytmický sprievod na prázdnych strunách vybrnká rytmický sprievod sláčikom k spievaným riekankám a piesňam.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

- správne držanie huslí a sláčika,
- hra pamäti: 1 ľudová pieseň, 1 prednesová skladba z literatúry pre prípravné štúdium.

Prípravné štúdium „B“

Žiaci po ukončení prípravného štúdia „B“:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú elementárne základy postavenia a držania huslí a sláčika pri hre, ✓ uplatňujú kreatívne didaktické hry za účelom dosiahnutia uvoľneného držania sláčika, ✓ reprodukovujú účelové cvičenia zamerané na zapojenie všetkých častí pravej ruky od ramena až po prsty pri hre, ✓ uložia slák podľa určeného smeru a demonštrujú rovnomerný ťah celým sláčikom po jednej strune bez rušivých pazvukov, ✓ aplikujú počas hry détaché celým sláčikom, dve krátke noty pri žabke, špičke, v strede alebo kombinujú dlhé ťahy s krátkymi, ✓ rozoznajú v notovom zápise znaky charakteristické pre sláčikové nástroje (žabka, špička, stred, hp, dp), 	<p>Základy hry na nástroji. Sústavná kontrola uvoľneného, ale aktívneho hracieho aparátu pedagógom. Synchronizácia oboch rúk počas hry. Technika hry sláčikom. Technické cvičenia na uvoľnené držanie sláčika.</p> <p>Détaché.</p> <p>Hra pri žabke, špičke a v strede.</p> <p>Sluchová predstavivosť. Technika hry ľavej ruky.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšia sluchom durovú a molovú tóninu, ✓ reprodukovujú technické cvičenia zamerané na uvoľnené a mäkké ukladanie prstov ľavej ruky na hmatník bez zvuku, neskôr hrou pizzicato, arco, ✓ uplatňujú v hre prstoklady podľa uváženia pedagóga (zvyčajne v prstoklade durovej tóniny), ✓ definujú noty v rozsahu minimálne interpretovaných skladieb, ✓ reprodukovujú po učiteľovom predhraní krátke melodické útvary pizzicato, arco a rytmické útvary sláčikom, ✓ elementárny rytmický sprievod na prázdnych strunách slákom k spievaným riekankám a piesňam. ✓ používajú dĺžku sláčika adekvátnu hodnote trvania noty, ✓ dokážu vytlieskať rytmus skladby pred jej interpretáciou, ✓ aplikujú v svojom hudobnom prejave elementárne hudobno-výrazové prostriedky, ✓ uplatňujú v hre základy dynamického cítenia, ✓ opíšu vlastnými slovami náladu, tempo, dynamiku a charakter jednoduchej hudobnej skladby, ✓ interpretujú ľudové piesne a jednoduché prednesové skladby spamäti, ✓ opíšu emocionálne zážitky z počúvanej skladby. 	<p>Prstoklad v prvej polohe.</p> <p>Notopis v husľovom kľúči.</p> <p>Intonačná a rytmická predstavivosť.</p> <p>Rytmizácia.</p> <p>Celá, polová, štvrtová, osminová nota.</p> <p>Rytmické riekanky.</p> <p>Charakter a nálada hudobnej skladby, piesne.</p> <p>Základné delenie dynamiky (f, mf, p).</p> <p>Elementárne základy dynamického cítenia.</p> <p>Tvorivé hudobné didaktické hry.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Rozvoj rytmickej, intonačnej a harmonickej predstavivosti počúvaním hry pedagóga a hudobných nahrávok skladieb blízkyhveku žiaka.</p>
--	--

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

- správne držanie huslí a sláčika,

- hra spamäti: 1 ľudová pieseň, 1 prednesová skladba z literatúry pre prípravné štúdium.

HRA NA NÁSTROJI, HRA Z LISTU

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú vzpriamený a uvoľnený postoj, ✓ kontrolujú s pomocou učiteľa prirodzené a uvoľnené držanie huslí a sláčika, ✓ koordinujú prácu oboch rúk počas hry, ✓ upravia s pomocou učiteľa činnosť, pohyby ramena a predlaktia ľavej ruky, ✓ kladú dôraz na uvoľnené a prirodzené postavenie zápästia ľavej ruky a správne, mäkké ukladanie prstov na hmatník, ✓ kontrolujú pomocou učiteľa intonačnú čistotu a kvalitu tónu, ✓ uložia sláčik na struny od žabky alebo od špičky podľa zápisu v notách alebo pokynov učiteľa, ✓ ovládajú ťah celým sláčikom, polovicou, tretinou a štvrtinou sláčika, so zreteľom na plynulú výmenu pri žabke a špičke, hru v hornej a dolnej polovici sláčika, ✓ reprodukovujú cvičenia zamerané na rovnomerný ťah sláčikom po strunách a prechod cez struny bez 	<p>Základy hry na nástroji.</p> <p>Technika hry ľavej ruky.</p> <p>Tvorba tónu.</p> <p>Technika hry sláčikom.</p>

<p>sprievodných pazvukov,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú umiestnenie prsta na strune a spájajú s názvom noty, ktorú prst hrá, ✓ reprodukujú jednoduchú skladbu v durovej, molovej tónine podľa notového zápisu, ✓ použijú dĺžku sláčika adekvátnu hodnote trvania noty, ✓ správne s pomocou učiteľa zadedia sláčik pri kombinovaní krátkych smykov s dlhšími rytmickými hodnotami, ✓ určia smer ťahu sláčikom a jeho umiestnenie podľa označení charakteristických pre sláčikové nástroje, ✓ aplikujú v hre základné dynamické, artikulačné a opakovacie znamienka podľa notového zápisu, ✓ reprodukujú prípravné cvičenia na nácvik vibráta, ✓ ovládajú technické spôsoby hry détaché, legato, staccato, <ul style="list-style-type: none"> ✓ zahrajú plynule stupnicu a kvintakord minimálne v rozsahu jednej oktávy naučeným technickým spôsobom podľa návrhu učiteľa (výber C, G, D, A, alebo iné), ✓ reprodukujú rytmicky a intonačne správne po učiteľovom predhraní krátke melodické a rytmické útvary, ✓ interpretujú intonačne a rytmicky správne, so správnym zadelením sláčika podľa rytmu piesne a jednoduché skladby spamäti, ✓ udržujú tempo a rytmus v súhre s melodickým alebo harmonickým nástrojom, ✓ uplatňujú základné pravidlá počas interpretácie na 	<p>Znalosť nôt v husľovom kľúči v rozsahu g-h2.</p> <p>Prstoklad.</p> <p>Celá, polová, štvrtová, osminová nota a príslušné pomlčky.</p> <p>Žabka, špička, stred, hp (horná polovica), dp (dolná polovica).</p> <p>Repetícia, prima volta, seconda volta.</p> <p>Dynamika. Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Vibráto.</p> <p>Détaché celým sláčikom a v rôznych jeho častiach a v oboch smeroch, jednoduché staccato, legato.</p> <p>Stupnice, technické cvičenia a etudy.</p> <p>Intonačná a rytmická predstavivosť.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Rytmická, intonačná a harmonická predstavivosť.</p> <p>Súhra.</p> <p>Estetický prejav.</p>
--	---

verejnosti (príchod, úklon, postavenie na pódiu, správanie), vytvoria elementárny rytmus k básni využitím celej, polovej, štvrt'ovej a osminovej noty a pomlčiek, vedia vytvoriť melódiu k riekanke s využitím dvoch – troch tónov.	Rytmizácia. Melodizácia.
---	--------------------------

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ sústavne kontrolujú prirodzený, uvoľnený postoj a držanie hudobného nástroja. ✓ vnímajú kvalitný husľový tón počúvaním hry pedagóga alebo nahrávky. ✓ demonštrujú uvedomelú hru v prvej polohe, ✓ definujú noty z notového zápisu v rozsahu g-h2 aj s posuvkami, ✓ reprodukovujú tóny podľa notového zápisu i podľa pokynu učiteľa aj s posuvkami, ✓ určia podľa notového zápisu notu, jej umiestnenie na hmatníku v spojení s hrajúcim prstom, ✓ interpretujú jednoduché skladby s prstokladmi v durovej a molovej tónine, so zvýšeným 3. a zníženým 1. prstom, ✓ interpretujú 2-3 tónové motívy podľa sluchu na rôznych miestach hmatníka, ✓ dokážu sa podľa sluchu alebo s pomocou učiteľa intonačne doladiť, 	<p>Hrací aparát.</p> <p>Predstava o kvalite husľového tónu počúvaním hry pedagóga a iných interpretov husľovej hry.</p> <p>Hra v prvej polohe.</p> <p>Čítanie nôt v rozsahu g – h2 aj s posuvkami.</p> <p>Prstoklad, hmaty.</p> <p>Nácvik a kontrola činnosti ľavej ruky počas hry na rôznych miestach hmatníka.</p> <p>Pohyblivosť prstov ľavej ruky, pružný dopad a rýchly odskok.</p> <p>Sluchová sebakontrola, tvorba tónu.</p> <p>Zdokonaľovanie tvorby kultivovaného tónu.</p> <p>Delenie dynamiky podľa sluchu i v zápise (p, mf, f, crescendo,</p>

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ používajú tlak na sláčik za účelom dosiahnutia dynamického rozpätia požadovaného v hre, ✓ aplikujú počas hry dynamické rozdiely forte, mezzoforte a piano, crescendo a decrescendo, ✓ zahrajú rytmicky správne polovú a štvrt'ovú notu s bodkou, ✓ zvládnu techniku hry détaché, legato, staccato, ✓ uplatňujú jednoduché hudobno-výrazové prostriedky podľa notového zápisu alebo podľa návrhu učiteľa, ✓ aplikujú v hre tempové označenia allegro, moderato, adagio alebo iné podľa interpretovanej hudobnej skladby, ✓ dokážu rytmicky obmieňať určený jednoduchý model, ✓ demonštrujú prípravné pohybové cvičenia ľavej ruky zamerané na nácvik vibráta bez sláčika, ✓ transponujú podľa sluchu krátke melodické úseky do iných tónin, ✓ rytmicky obmieňajú jednoduchý melodický motív, ✓ interpretujú ľudové piesne alebo prednesové skladby spamäti, ✓ sústredia sa na melodickú líniu svojho hlasu pri interpretácii v dvojhlase alebo s harmonickým nástrojom. 	<p>decrescendo).</p> <p>Polová a štvrt'ová nota s bodkou, triola, synkopa.</p> <p>Rytmická a intonačná predstavivosť.</p> <p>Zvyšovanie tempa hry.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Vibráto.</p> <p>Transpozícia krátkych melodických úsekov do iných tónin podľa sluchu.</p> <p>Improvizácia pri obmieňaní jednoduchého rytmického modelu.</p> <p>Zdokonaľovanie pamäti interpretáciou ľudových piesní a prednesových skladieb hrou bez nôt.</p> <p>Hra v dvojhlase alebo s harmonickým sprievodom.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ samostatne kontrolujú svoj postoj, držanie huslí a sláčika,	Hrací aparát.

<ul style="list-style-type: none"> ✓ korigujú intonačnú čistotu počas hry podľa pokynov učiteľa alebo samostatne, ✓ zahrajú intonačne čisto hudobné skladbičky v prvej polohe, ✓ reprodukovujú dvojoktávové stupnice s príslušnými rozloženými kvintakordami, technické cvičenia a etudy zamerané na osvojenie a zdokonalenie intonačnej čistoty, kvality tónu, rytmu, hry v polohách, polohových výmen, technických spôsobov hry, výrazových prostriedkov, ✓ aplikujú technické spôsoby détaché pri žabke, špičke, v strede sláčika, legato (2, 3, 4 noty), staccato, martelé, portamento, ✓ používajú tlak ruky na sláčik s cieľom dosiahnutia požadovanej dĺžky a intenzity zvuku, ✓ interpretujú podľa individuálnych zručností v iných, než v I. polohe, ✓ kladú dôraz na uvoľnený pohyb ľavej ruky pri prechodoch do polôh so zreteľom na súčasný plynulý kľzavý pohyb palca a prvého prsta, ✓ definujú noty z notového zápisu v rozsahu po III. polohu, ✓ používajú dĺžku sláčika adekvátnu hodnote noty, ✓ zahrajú rytmicky správne triolu, synkopu, ✓ interpretujú precízne rytmické hodnoty v rámci daného metra, 	<p>Tvorba intonačne čistého tónu.</p> <p>Zvyšovanie technickej, interpretačnej úrovne a tempa skladieb. Prstoklady v zníženej polohe, prvý s druhým prstom a zvýšený tretí prst.</p> <p>Dvojoktávové stupnice, technické cvičenia, etudy.</p> <p>Technika pravej ruky. Technické spôsoby hry.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky. Zvyšovanie tempa a pohyblivosti oboch rúk počas hry. Hra na iných miestach na hmatníku.</p> <p>Medzipolohové výmeny.</p> <p>Prstoklad a hmaty v III. polohe. Plynulé čítanie nôt od „g“ po „d3“.</p> <p>Dvoj-, troj-, štvordobý a osminový takt. Triola, synkopa.</p> <p>Rytmická presnosť počas hry v danom metre. Bodkovaný rytmus vo štvrt'ovom a osminovom takte. Hudobno-výrazové prostriedky.</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú hudobno-výrazové prostriedky predpísané v notovom zápise, ✓ používajú interpretačné prostriedky pri znázorňovaní charakteru a nálady skladby, ✓ rozlíšia interpretačne v skladbe predohru, dohru, hudobnú tému, frázu, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách, ✓ uplatňujú znalosti metriky a delenia rytmu pri rytmizácii melodickej línie, ✓ sústredia sa popri vlastnej hre na harmonický sprievod, prípadne ďalšie súčasne znejúce hlasy, ✓ interpretujú piesne a prednesové skladby spamäti, ✓ používajú vibráto na dlhých notách, ✓ rozlíšia na základe počúvania klasickú, ľudovú, modernú hudbu, ✓ zahrajú jednoduché skladbičky, piesne z listu. 	<p>Tempové označenia andante, allegretto, lento.</p> <p>Interpretácia.</p> <p>Rytmizácia melodickej línie.</p> <p>Komorné, súborové a orchestrálne zoskupenia.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Technické cvičenia zamerané na nácvik vibráta.</p> <p>Hudobné žánre.</p> <p>Hra jednoduchých skladieb z listu.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ korigujú správny postoj a používanie hracieho aparátu počas inštrumentácie, ✓ kontrolujú činnosť oboch rúk počas interpretácie, ✓ ovládajú hygienu a základnú údržbu hudobného nástroja, ✓ prepájajú vedome získané teoretické poznatky s praktickými zručnosťami v inštrumentácii, ✓ používajú hudobnú terminológiu v rozsahu podľa obsahu vyučovania a individuálnych dispozícií žiaka, ✓ pohotovo definujú noty v husľovom kľúči vo vyšších polohách alebo minimálne interpretovaných skladieb, ✓ interpretujú durové a molové stupnice cez dve oktávy s rozloženým kvintakordom s prechodom do vyšších polôh s využitím technických spôsobov hry détaché celým sláčikom a v rôznych jeho častiach, 2, 3, 4 legato, staccato, spiccato, martelé, ✓ používajú správnu časť sláčika, tlak na slák a dĺžku pri interpretácii technických spôsobov hry, tempa, dynamiky, ✓ kladú dôraz na dopad a odskok prstov z hmatníka pri zvyšovaní tempa hry, ✓ prenášajú ľavú ruku do vyšších polôh (III. poloha), s dôrazom na súčasné prenášanie palca, ✓ reprodujú stupnice, technické cvičenia a etudy zamerané na osvojenie prstokladov a získanie hmatovej istoty v III. alebo v inej hranej polohe, ✓ doladia samostatne intonačné nedostatky pomocou prázdnych strún, ✓ zahrajú rytmicky precízne v rámci daného metra so 	<p>Hrací aparát.</p> <p>Starostlivosť o hudobný nástroj.</p> <p>Hudobná terminológia.</p> <p>Notopis v husľovom kľúči.</p> <p>Dvojoktávové diatonické stupnice, technické cvičenia, etudy.</p> <p>Technika hry sláčikom.</p> <p>Technické spôsoby hry. Spiccato.</p> <p>Technika hry ľavej ruky.</p> <p>Zvyšovanie tempa hry. Hry v polohách, medzipolohová výmena.</p> <p>Prstoklad, hmaty v III. polohe.</p> <p>Sluchová sebakontrola.</p> <p>Triola, synkopa, bodkovaný rytmus.</p>
---	--

<p>správnym zadelením sláčika náročnejšie rytmické útvary,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú hudobné skladby s výrazným rytmom a kombináciami rôznych rytmických prvkov, ✓ disponujú husľovým tónom adekvátnym používanému hudobnému nástroju a fyziologickým danostiam žiaka, ✓ uplatňujú v interpretácii agogiku, ✓ intenzívnejšie pracujú s dynamickou škálou, ✓ používajú vibráto, ✓ definujú s pomocou učiteľa tóninu, metrum, tónový rozsah, dynamiku, rytmické prvky, použité hudobno-výrazové prostriedky v interpretovanej skladbe, ✓ rozlíšia s pomocou učiteľa formálnu výstavbu, (diely) časti, charakteristické znaky interpretovanej skladby, <p>✓ demonštrujú zásady správania a etikety na koncertných vystúpeniach ako interpreti aj ako poslucháči,</p> <p>✓ interpretujú prednesové skladby spamäti,</p> <p>✓ aplikujú hudobné kompetencie získané na predmetoch individuálneho vyučovania v komornej, súborovej a orchestrálnej hre,</p> <p>✓ zahrajú z listu jednoduché skladby a piesne,</p> <p>✓ aplikujú elementárne prvky tvorivosti v jednoduchých skladbách a ľudových piesňach,</p> <p>✓ používajú technické spôsoby (viacnásobné détaché, staccato, legato, spiccato), hudobno-výrazové prostriedky pri práci s hudobnou témou.</p>	<p>Tvorba intonačne čistého a kvalitného tónu.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Malá dvojdielna, trojdielna piesňová forma. Štýlové tance. Štúdium interpretovanej skladby s porozumením. Kultúra správania sa na koncertných podujatiach, formovanie estetického vkusu. Hra spamäti. Hudobná komunikácia.</p> <p>Hra z listu. Hudobná tvorivosť.</p>
---	---

Záverečná skúška

- 1 durová a 1 molová melodická stupnica v dvoch oktávach,
- 1 etuda,
- 1 prednesová skladba.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú osvojenú základnú hudobnú gramotnosť a odbornú terminológiu z doterajšej hudobnej praxe, ✓ doladia sa využitím pomocných tónov v polohách. ✓ interpretujú stupnice v rozsahu minimálne do tretej polohy s rozloženým kvintakordom doposiaľ osvojenými technickými spôsobmi hry, ✓ kladú dôraz na plynulý pohyb palca súčasne s protíahlymi prstami ľavej ruky pri polohových výmenách, ✓ používajú správne sláčik pri hre technických spôsobov détaché, legato, staccato, spiccato, martelé a ich rytmických obmien, ✓ demonštrujú plynulú hru détaché a spiccato v ťažisku sláčika, ✓ uložia sláčik na miesto hrania sul tasto a sul ponticello, ✓ uplatňujú v hre flažolety a prehmaty, 	<p>Stupňovanie nárokov na interpretačnú úroveň. Intonačná čistota a rytmická presnosť v stredne rýchlych tempách. Ladenie hudobného nástroja. Hmatová istota a intonácia v III. polohe. Dvojoktávové stupnice, technické cvičenia, etudy a hudobné skladby. Hra v polohách, medzipolohové výmeny.</p> <p>Technické spôsoby hry.</p> <p>Sul tasto, sul ponticello. Jednooktávové stupnice na jednej strune prvým a druhým prstom s prehmatom a flažoletom.</p> <p>Technické cvičenia, etudy, skladby (podľa zváženia pedagóga) s obsahom prvkov už zvládnutých a ďalších prvkov - zdvihy, akcenty.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretačne rozlíšia akcentované noty, ✓ rozpoznajú z notového zápisu miesta so zdvihom, ✓ použijú pri hre zdvihu primeranú dĺžku a smer sláčika, ✓ reprodukovujú technické cvičenia zamerané na súčasného ukladania prstov v dvojhmatovej hre, ✓ použijú správny pomer sláčika a kombináciu dvojjzvuku pri hre trojtónových a štvortónových akordov, ✓ použijú vibráto v súlade s charakterom hraného úseku, ✓ uplatňujú na základe porozumenia interpretovanej skladbe správne frázovanie, uvádzanie a ukončovanie hudobných myšlienok počas hry, ✓ umocňujú expresivitu skladby vibrátom, logickým frázovaním, uplatnením progresívnej dynamiky, výrazových a artikulačných prostriedkov, agogiky, ✓ vnímajú na základe počúvania osobitosti interpretácie hudobných skladieb v rôznych štýlových obdobiach a žánroch, ✓ uplatňujú zvukovú farebnosť nástroja počas hry v polohách, ✓ definujú charakteristické znaky formy rondo nižšieho typu alebo formy iných interpretovaných skladieb, ✓ demonštrujú aspoň jednu prednesovú skladbu plynule bez pamäťových výpadkov, ✓ zahrajú z listu skladbu úrovne nižšieho ročníka individuálne aj v súhre, 	<p>Dvojhmaty.</p> <p>Akordická hra.</p> <p>Prstové a zápästné vibráto.</p> <p>Interpretácia.</p> <p>Štýlové špecifiká v hudobných skladbách.</p> <p>Počúvanie nahrávok významných huslistov.</p> <p>Husľová literatúra v rôznych štýlových obdobiach a žánroch.</p> <p>Rondo nižšieho typu.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Hra z listu v rámci komornej hry alebo hry v súbore alebo orchestri.</p> <p>Melodické ozdoby využívané pri obmieňaní melódie.</p> <p>Hudobná veta.</p>
--	---

uplatňujú osobnosť úverbnú najnonverbálnu komunikáciu v súhre s inými nástrojmi, aplikujú trilky alebo iné melodické ozdoby v hre aj pri improvizácii s melódiou, uplatňujú tvorivé schopnosti pri dopĺňaní závetia hudobnej vety alebo záveru skladby.

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú prehľad o hudobnej kultúre svojho mesta a regiónu, ✓ aplikujú počas interpretácie prednesovej skladby všetky dynamické, výrazové, artikulačné prostriedky a agogiku predpísané v notovom zápise, ✓ interpretujú etudy a prednesové skladby s náročnejšími technickými spôsobmi hry a dvojhmatmi, ✓ interpretujú artikulačne zrozumiteľne v rovnakom tempe stupnice a akordické kadencie cez dve, tri oktávy, ✓ plynule prechádzajú do druhej a tretej polohy ✓ samostatne regulujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu vo IV. polohe, ✓ doladia sa samostatne pomocou susedných prázdnych strún a pomocných tónov v sextách, terciách, ✓ aplikujú prstoklady a hmaty naučené v stupniciach v hudobných skladbách, 	<p>Hudobná kultúra a tradície mesta a regiónu.</p> <p>Hudobná kultúra minulosti.</p> <p>Interpretácia.</p> <p>Dvojhmatová hra.</p> <p>Dvojoktávové, trojoktávové stupnice a akordické kadencie.</p> <p>Medzipolohové výmeny a hra v polohách.</p> <p>II. a IV. poloha (výber podľa pedagóga).</p> <p>Intonačná čistota a kvalita tónu v hraných polohách.</p> <p>Prstoklad.</p> <p>Čítanie nôt z notového zápisu a hmatová orientácia v druhej a štvrtej</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú v rýchlejšom tempe s koordinovanými pohybmi oboch rúk, ✓ reagujú na rytmické a tempové zmeny počas skladby, ✓ poznajú charakteristické znaky hudobnej formy variácií, alebo iných interpretovaných skladieb, ✓ zahrajú trilok, nátril, obal alebo iné melodické ozdoby podľa notového zápisu, ✓ flexibilne reagujú na rytmické a tempové zmeny počas skladby, ✓ zahrajú rytmicky správne náročnejšie rytmické útvary v rámci metra, ✓ experimentujú s farbou tónu v prednesových skladbách a etudách, ✓ prejavujú vlastné emocionálne cítenie v interpretovanej skladbe, ✓ interpretujú skladby s vyšším stupňom náročnosti spamäti, ✓ samostatne naštudujú primerane náročnú skladbu, ✓ určia tóninu, tempo, technické spôsoby hry, hudobno-výrazové prostriedky v novej skladbe, ✓ pohotovejšie čítajú notový zápis pri hre z listu, ✓ uplatňujú elementárne improvizáčne prvky v piesňach a jednoduchých skladbách, ✓ udržia spoločné tempo, rytmus, dynamiku počas súhry. 	<p>polohe.</p> <p>Synchronizácia oboch rúk v rýchlejšom tempe a rytmických zmenách.</p> <p>Variácie.</p> <p>Melodické ozdoby.</p> <p>Interpretácia.</p> <p>Kvintoly, sextoly, veľké trioly.</p> <p>Osobitý interpretačný prejav.</p> <p>Muzikálny prejav žiaka v prednesových skladbách.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Samostatné štúdium.</p> <p>Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Hudobná tvorivosť.</p> <p>Uplatňovanie melodických ozdôb v improvizácii.</p> <p>Skupinová interpretácia.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú stupnice a akordické kadencie s použitím D7, technické cvičenia, etudy a skladby, zamerané na zvyšovanie tempa technických spôsobov hry so zreteľom na ✓ použijú správne sláčik počas hry technických spôsobov so zreteľom na precíznu artikuláciu, ✓ interpretujú v rozsahu minimálne do IV. polohy naučenými technickými spôsobmi v rýchlejšom tempe so zreteľom na zrozumiteľnú artikuláciu, ✓ formujú postavenie ľavej ruky počas plynulých výmen do polôh nahor aj nadol so zreteľom na čistú intonáciu a kvalitný tón, ✓ rozlíšia, a následne zahrajú zapísané intervalové vzdialenosti v polohách, ✓ uplatňujú počas hry v polohách prstoklady a hmaty z nácviku stupníc a technických cvičení, ✓ kontrolujú vizuálne a sluchom celkový interpretačný prejav (postoj a súčinnosť rúk počas hry, intonácia a kvalita tónu), ✓ aplikujú na základe porozumenia skladbe všetky doposiaľ nadobudnuté poznatky a zručnosti: dôsledné frázovanie, uplatňovanie širokej dynamickej škály, využívanie rôznych farebných tónových odtieňov, zmeny tempa a ďalšie výrazové prostriedky vyjadrujúce charakter skladby, ✓ precízne artikulujú rytmické úseky s náročnejším 	<p>Dominantný septakord.</p> <p>Technické spôsoby hry.</p> <p>Détaché (rytmické obmeny), martelé, legato (s viacerým počtom nôt), spiccato.</p> <p>Diatonické stupnice minimálne v rozsahu do IV. polohy, technické cvičenia a etudy.</p> <p>Tvorba tónu.</p> <p>Prstoklad.</p> <p>Interpretácia.</p> <p>Artikulácia rytmu.</p> <p>Analýza hudobnej skladby.</p>

<p>kombinovaným rytmom,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ samostatne analyzujú primerane náročnú skladbu (určia tóninu, metrum, tempo, frázu, výrazové prostriedky), ✓ zahrajú melodické ozdoby zapísané v notovom zápise, ✓ zahrajú intonačne čisto krátky úsek v dvojhmatoch, ✓ uplatňujú rôzne druhy vibráta podľa charakteru úseku skladby, ✓ vyjadrujú v skladbe vlastné emócie, ✓ analyzujú interpretačné prostriedky v hraných hudobných formách, ✓ pohotovo čítajú noty z notového zápisu pri hre z listu, ✓ transponujú podľa sluchu jednoduché piesne do iných tónin, ✓ aplikujú rytmické kombinácie a poznané technické spôsoby hry pri variáciách na tému, ✓ interpretačné kompetencie aktívne demonštrujú v sólovej alebo skupinovej hre pred publikom. 	<p>Melodické ozdoby. Dvojhmaty. Vibráto. Osobitý interpretačný prejav. Koncertíno, sonatína. Hra z listu. Transpozícia. Práca s hudobnou témou. Variácie na rytmické modely. Skupinová interpretácia.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ uložia prsty ľavej ruky na hmatník bez vzájomnej fixácie, ✓ preukážu zručnosť pri tvorbe spevného husľového tónu ✓ demonštrujú hru na husliach v rozsahu celého hmatníka vo všetkých naučených tóninách, ✓ zahrajú intonačne čisto a s plynulým prechodom do polôh 	<p>Stupnice, technické cvičenia a etudy, prednesové skladby. Medzipolohové výmeny a hra v polohách.</p>

<p>jednooktávovú stupnicu od prvého s druhým prstom do V. polohy na jednej strune,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ definujú noty z notového zápisu v rozsahu do V. polohy alebo minimálne interpretovaných hudobných skladieb, ✓ aplikujú vhodný prstoklad v interpretovaných skladbách, ✓ dokážu sa priestorovo orientovať na hmatníku za účelom dosiahnutia intonačne čistých polohových výmen a čistého, kultivovaného tónu vo vyšších polohách, ✓ uplatňujú dĺžku sláčika a tlak na sláčik adekvátny tempu, technickému spôsobu, dynamickej intenzite, použitým hudobno-výrazovým prostriedkom, ✓ aplikujú v hre technické spôsoby détaché, legato, martelé, spiccato, staccato, radové staccato, sautillé, ich kombinácie a rytmické obmeny, ✓ interpretujú skladby s uplatnením dvojhmatov a akordov, ✓ vyjadrujú emocionálny charakter skladby a vlastné pocity vedomým frázovaním, využívaním progresívnej dynamiky, agogiky a iných hudobno-výrazových prostriedkov, ✓ použijú vibráto podľa charakteru hraného úseku, ✓ reagujú pohotovo a samostatne na predložený notový materiál, ✓ zahrajú fragment melódie alebo obľúbenú hudobnú skladbu (pieseň) bez notovej predlohy, ✓ aplikujú zásady uvedomelého nácviku skladby pri samostatnom štúdiu, ✓ aplikujú nadobudnuté teoretické poznatky z hudobnej 	<p>Notopis v rozsahu g – f3.</p> <p>Prstoklad a hmatová istota v V. polohe.</p> <p>Tónová a intonačná sebakontrola.</p> <p>Technika hry sláčikom.</p> <p>Technické spôsoby hry. Radové staccato, sautillé.</p> <p>Dvojhmaty, akordická hra.</p> <p>Interpretácia.</p> <p>Vibráto.</p> <p>Samostatné štúdium.</p> <p>Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Koncert, sonáta.</p>
--	---

<p>náuky, dejín hudby pri štúdiu skladieb a interpretácii,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ definujú charakteristické znaky hudobných foriem koncertu a sonáty alebo iných interpretovaných skladieb, ✓ interpretačne rozlíšia žánre a štýlové osobitosti v hre technických spôsobov a hudobno-výrazových prvkov v sólovej, komornej, súborovej a orchestrálnej hre, ✓ majú prehľad o tvorbe slovenských skladateľov minimálne pre svoj hudobný nástroj, ✓ majú prehľad o hudobných telesách a osobnostiach svojho mesta alebo regiónu, ✓ naštudované skladby interpretujú s klavírnym sprievodom, prípadne s iným harmonickým nástrojom na koncertnom pódiu spamäti, ✓ v rámci sebareflexie dokážu verbálne vyjadriť svoj názor na vlastný výkon, vlastnú hru, ✓ transponujú jednoduché melódie do blízkych tónin podľa sluchu, ✓ aplikujú technické spôsoby hry a výrazové prostriedky pri sólovej improvizácii aj pri spoločnom muzicírovaní, ✓ preukážu teoretické poznatky, technické a interpretačné zručnosti podľa obsahu vzdelávania na I. stupni základného štúdia. 	<p>Štýlová interpretácia.</p> <p>Slovenskí hudobní skladatelia a ich tvorba v minulosti a súčasnosti.</p> <p>Kultúrny život a hudobné dianie mesta alebo regiónu.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Analýza interpretácie.</p> <p>Transpozícia. Hudobná tvorivosť. Improvizčné prvky pri spoločnom muzicírovaní.</p> <p>Dôsledný nácvik technicky, rytmicky a interpretačne náročných miest, úsekov a fráz etúd a prednesových skladieb určených na absolventské skúšky a koncert.</p>
--	---

Záverečná skúška

- jedna molová a jedna durová dvojoktávová stupnica,
- dve etudy rôzneho technického zamerania,

- jedna prednesová skladba alebo jedna časť koncertu.

DRUHÝ STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ korigujú pohyby celého hracieho aparátu a činností oboch rúk počas hry, ✓ demonštrujú uvoľnenú a intonačne čistú hru v polohách a pri výmene polôh, ✓ interpretujú artikulačne zreteľne, čistou intonáciou a kvalitným tónom náročnejšie diatonické stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia, etudy a skladby v doposiaľ osvojených polohách, ✓ použijú správnu dĺžku, časť a tlak na sláčik pri hre technických spôsobov détaché, martelé, legato, staccato, spiccato, sautillé a ich kombinácií vo zvýšenom tempe, ✓ interpretujú skladby s dvojhmatmi a akordmi, ✓ aplikujú prstoklady a hmaty v rozsahu do piatej polohy podľa naučených stupníc, ✓ majú prehľad o hudobných skladateľoch komponujúcich skladby pre husle, ✓ interpretujú skladby rôznych štýlových období v pestrých hudobných formách nevynímajúc skladby súčasných autorov, ✓ aplikujú v prednesových etudách a skladbách všetky 	<p>Hrací aparát.</p> <p>Medzipolohové výmeny, hra v polohách.</p> <p>Tvorba tónu.</p> <p>Stupnice, technické cvičenia a etudy.</p> <p>Technické spôsoby hry.</p> <p>Zvyšovanie tempa hry.</p> <p>Dvojhmaty, akordická hra.</p> <p>Tvorba tónu a upevnenie hmatovej istoty v piatej polohe.</p> <p>Husľová literatúra minulosti i súčasnosti.</p> <p>Interpretácia.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p>

<p>technické a hudobno-výrazové prostriedky vyznačené v notovom zápise,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ stvárnújú charakter skladby využitím dynamiky, farebných odtieňov tónu, vibrátom, technických, výrazových prostriedkov a agogiky počas hry, ✓ pracujú s farbou tónu za účelom znázornenia nálady hraného úseku, skladby, ✓ reprodukujú artikulačne precízne a presne rytmus skladby, ✓ uplatňujú počas interpretácie vlastnú predstavu o celkovom obraze hudobného diela, ✓ demonštrujú v hre štýlové špecifiká charakteristické pre obdobie vzniku skladby, ✓ určia po opakovanom vypočutí tempo, metrum, tónorod, použité hudobno-výrazové prostriedky, tému, predohru, dohru v skladbe, ✓ diskutujú o svojom hudobnom vkuse, predstavách, interpretácii, <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozvíjajú harmonické, melodické, rytmické cítenie a predstavivosť v rámci skupinovej interpretácie, ✓ prispôsobujú sa frázovaním a využitím hudobno-výrazových prostriedkov počas súhry, ✓ samostatne nastudujú menej náročný hudobný materiál sólovej a skupinovej hry, ✓ interpretujú z listu menej náročné sólové i komorné skladby, 	<p>Farba tónu.</p> <p>Artikulácia rytmických prvkov.</p> <p>Osobitý interpretačný prejav.</p> <p>Špecifiká hry na husliach v rôznych štýlových obdobiach.</p> <p>Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Analýza interpretácie.</p> <p>Hudobno-estetické cítenie.</p> <p>Skupinová interpretácia.</p> <p>Samostatné štúdium nových hudobných diel, orchestrálnych partov.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Verejné vystúpenie.</p> <p>Tvorba druhého hlasu k melódii: využívanie harmonickej predstavivosti.</p>
---	---

aktívne prezentujú svoje hudobné schopnosti v sólovej a skupinovej hre. Melodizácia rytmických viet s udaním tóniny a počtu využívaných tónov. demonštrujú tvorivé nápady a prostriedky improvizácie počas interpretácie.

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia :

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dbajú na účelové zapojenie jednotlivých častí oboch rúk pri interpretácii hudobného materiálu, ✓ samostatne regulujú intonačnú istotu a tónovú kultúru vo všetkých doposiaľ prebraných polohách, ✓ reprodukovujú stupnice, technické cvičenia a etudy na zamerané na osvojenie prstokladov a hmatov v šiestej a siedmej polohe alebo v doposiaľ prebraných polohách, ✓ interpretujú hudobný materiál so zreteľom na funkčné pohyby jednotlivých častí oboch rúk, ✓ formujú postavenie ľavej ruky počas plynulých medzipolohových výmen a hry v polohách, ✓ uplatňujú adekvátnu dĺžku a tlak na sláčik počas sláčikových výmen v hre technických spôsobov v rôznom tempe, ✓ reprodukovujú technické cvičenia a etudy zamerané na zdokonaľovanie správneho a plynulého ukladania prstov ľavej ruky počas hry dvojhmatov, ✓ zahrajú súvislý úsek hudobnej skladby v dvojhmatoch, ✓ vedia zapísať a zadeliť do taktov jednoduchú melódiu v určenej tónine, 	<p>Hrací aparát.</p> <p>Sluchová sebakontrola.</p> <p>Dvojoktávové a trojoktávové durové, molové stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia, etudy. Šiesta, siedma poloha.</p> <p>Tvorba intonačne čistého a kultivovaného tónu.</p> <p>Technické spôsoby hry.</p> <p>Dvojhmatová hra.</p> <p>Elementárna znalosť zápisu melódie.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ tvoria vhodné prstoklady v hraných polohách na základe určenia tóniny z notového zápisu, ✓ definujú formu a využité interpretačné prostriedky suity a variácií alebo iných interpretovaných skladieb, ✓ reagujú pohotovo na metrické a rytmické zmeny v skladbách, ✓ dbajú na presnú artikuláciu rytmu v danom metre pri hre náročnejších rytmických útvarov, ✓ diskutujú o hudobnej skladbe, vyjadrujú a zdôvodňujú vlastné názory na interpretáciu, ✓ analyzujú formálnu výstavbu a využité hudobno-výrazové prostriedky v interpretovaných skladbách s pomocou učiteľa, ✓ demonštrujú charakter a náladu skladby prirodzeným frázovaním, uplatňovaním širokej dynamickej škály, farebných zvukových odtieňov, vibráta, využitím technických, výrazových prostriedkov a agogiky, ✓ rozlíšia interpretačne náladové zmeny v rámci plynulého hudobného prejavu, ✓ prezentujú po intonačnej, technickej a výrazovej stránke zvládnutú skladbu, ✓ interpretujú sólové skladby a súborové alebo orchestrálne party z listu, ✓ dokážu sa stotožniť s interpretovanou skladbou počas sólovej i skupinovej hry, ✓ demonštrujú svoje hudobné schopnosti a zručnosti v sólovej alebo skupinovej hre na verejných vystúpeniach, 	<p>Prstoklad.</p> <p>Suita, variácie.</p> <p>Metrum, rytmus.</p> <p>Technické cvičenia zamerané na zvládnutie problematiky preberaných úsekov.</p> <p>Analýza hudobnej skladby, interpretácie.</p> <p>Estetické cítenie.</p> <p>Interpretácia.</p> <p>Vibráto.</p> <p>Štúdium etúd, skladieb s dynamickými a tempovými kontrastmi.</p> <p>Komplexné osvojenie hudobnej skladby.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Štúdium hudobných skladieb s porozumením.</p> <p>Koncerty, kultúrne podujatia.</p> <p>Jednoduché variačné spôsoby v improvizácii.</p>
---	--

uplatňujú jednoduché prvky improvizácie pri rytmických a melodických obmenách témy alebo úseku skladby, aplikujú technické spôsoby hry (viacnásobné détaché, staccato, legato, spiccato, glissando) počas imпровизáciej práci s témou, experimentujú s jemnými dynamickými a farebnými odtieňmi tónu, ktoré je možné na husliach dosiahnuť.

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú prirodzenú a uvoľnenú hru, ✓ korigujú intonačné nedostatky a kvalitu tónu pri polohových výmenách a hre v polohách, ✓ demonštrujú správne vycvičené náročnejšie polohové výmeny v etudách a skladbách, ✓ reprodukovujú intonačne čisto kvalitným tónom dvojoktávové a trojoktávové stupnice s rozloženými akordmi, technické cvičenia a etudy doposiaľ naučenými technickými spôsobmi hry détaché v rôznych častiach sláčika, legato (s rôznym počtom nôt), martelé, staccato, radové staccato, spiccato, sautillé v rôznych tempách, ✓ rozlíšia sluchom i hmatom poltónové vzdialenosti, ✓ aplikujú prstoklady chromatickej stupnice v hudobnom materiáli, ✓ zahrajú plynule súvislý dvojhmatový úsek hudobnej skladby, ✓ interpretujú skladby s využitím dvojhmatov v durovej a 	<p>Funkčnosť jednotlivých častí oboch rúk, koordinácia bez svalového napätia.</p> <p>Medzipolohové výmeny, hra v polohách.</p> <p>Hmatová istota a intonačná čistota medzi vzdialenejšími od seba polohami (I.-IV., I.-V., II.-V. poloha).</p> <p>Technické spôsoby hry.</p> <p>Chromatická stupnica.</p> <p>Jednooktávové (dvojoktávové) dvojhmatové durové, molové stupnice a technické cvičenia.</p>

<p>molovej tónine,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú naučený hudobný repertoár artikulačne zreteľne, intonačne čisto kultúrnym tónom, ✓ uplatňujú v hre farebné tónové odlišnosti, ✓ aplikujú v hre poznatky o interpretácii štýlových osobitostí, ✓ majú prehľad o známych hudobných skladbách svetovej a domácej husľovej literatúry nevynímajúc skladby súčasných autorov a významných interpretov husľovej hry, ✓ rozlíšia rozdiely medzi rôznymi interpretačnými výkonmi rovnakej skladby, ✓ rozlíšia technické spôsoby hry, hudobno-výrazové prostriedky hudobnej skladby podľa počúvania i z notového materiálu, ✓ formujú svoj štýl realizovaním vlastných predstáv počas interpretácie, ✓ rozvíjajú hudobné kompetencie sebavzdelávaním v oblasti nových hudobných diel, orchestrálnych partov, ✓ uplatňujú na základe porozumenia skladby v súhre spoločné frázovanie a vyjadrovanie výrazových prostriedkov, ✓ aplikujú poznatky z hudobnej náuky a individuálneho vyučovania pri samostatnom zápise obľúbenej skladby alebo piesne do nôt, ✓ používajú pri tvorivej práci s témou augmentáciu a diminúciu. 	<p>Interpretácia.</p> <p>Štýlové interpretačné špecifiká.</p> <p>Husľová literatúra.</p> <p>Významní husľoví virtuózi.</p> <p>Analýza interpretácie.</p> <p>Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Osobitý interpretačný prejav.</p> <p>Samostatné štúdium.</p> <p>Skupinová interpretácia.</p> <p>Hudobná tvorivosť, improvizácia.</p> <p>Augmentácia, diminúcia.</p> <p>Rytmická, melodická improvizácia na zadanú jednoduchú tému.</p>
---	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ korigujú svoju interpretáciu tak, aby bola intonačne čistá, vyrovnaná, v plynulom a koordinovanom pohybe oboch rúk, ✓ interpretujú durové a molové dvojoktávové a trojoktávové stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia a etudy intonačne čisto a kultúrnym tónom vo všetkých hraných polohách, ✓ reprodukovujú stupnice, technické cvičenia zamerané na precvičovanie medzipolohových výmen v rôznych rytmických obmenách a rôznymi technickými spôsobmi hry, ✓ aplikujú artikulačne precízne a kvalitným tónom technické spôsoby hry détaché v rôznych častiach sláčika, legato s rôznym počtom nôt, staccato, radové staccato, spiccato, sautillé, pizzicato a ich kombinácie, ✓ zahrajú naučený hudobný materiál intonačne a rytmicky presne, ✓ aplikujú v hre všetky doposiaľ naučené technické spôsoby hry, polohové výmeny a hru v polohách, ✓ samostatne aplikujú optimálny prstoklad a hmaty v hraných polohách, ✓ interpretujú skladby s využitím dvojhmatov, ✓ tvoria dynamicky vyrovnaný tón s dôslednou výmenou v rôznych častiach sláčika pri hre pomalých hudobných skladieb, ✓ regulujú ťah, tlak na sláčik, umiestnenie na strunách za 	<p>Hrací aparát.</p> <p>Tvorba tónu.</p> <p>Stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia, etudy a prednesové skladby.</p> <p>Medzipolohové výmeny, hra v polohách.</p> <p>Technické spôsoby hry.</p> <p>Dôsledná intonačná sebakontrola pri hre.</p> <p>Prstoklad, hmaty.</p> <p>Dvojhmatové stupnice (tercie, sexty, oktávy).</p> <p>Interpretácia.</p> <p>Farba tónu.</p>

<p>účelom dosiahnutia požadovanej farby tónu,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uplatňujú logické frázovanie, precíznu artikuláciu používaných technických spôsobov hry a hudobno-výrazových prostriedkov, ✓ rozlíšia interpretačne špecifiká charakteristické pre rôzne štýlové obdobia, ✓ prezentujú po technickej, rytmickej a výrazovej stránke komplexne zvládnutý hudobný materiál, ✓ interpretujú skladby s náročnejším rytmom, prípadne so zmenami v metre, ✓ vyjadria tempom, osvojenými hudobno-výrazovými prostriedkami a technickými spôsobmi hry vlastnú predstavu o celkovom obraze hudobného diela, ✓ opíšu emocionálny zážitok z počúvaného hudobného diela, ✓ uplatňujú hudobnú terminológiu v konverzácii o hudobnej skladbe, vkuse, predstavách, interpretácii, ✓ orientujú sa v hudobných formách a poznatkoch o nich získaných štúdiom na ZUŠ so zameraním sa na vlastný repertoár, ✓ poznajú významné a populárne husľové diela klasickej hudby, ✓ majú prehľad o slovenských hudobných skladateľoch a ich tvorbe so zameraním sa na husľovú literatúru, o významných slovenských interpretoch husľovej hry, hudobných telesách a kultúrnych inštitúciách na Slovensku, ✓ analyzujú stavbu hudobnej formy interpretovanej skladby a 	<p>Interpretačné špecifiká rôznych štýlových období.</p> <p>Rytmický rozbor a dôsledná rytmizácia pomalých skladieb s náročným zápisom.</p> <p>Osobitý interpretačný prejav.</p> <p>Štúdium hudobného materiálu s porozumením.</p> <p>Concerto grosso, koncert, triová sonáta, sonáta.</p> <p>Husľová literatúra.</p> <p>Život a tvorba slovenských hudobných skladateľov.</p> <p>Osobnosti súčasnej slovenskej hudby, interpreti, komorné, súborové, orchestrálné telesá, inštitúcie: hudobné scény, opery, divadlá na Slovensku.</p> <p>Samostatná analýza interpretovanej skladby.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Sólová, skupinová interpretácia.</p> <p>Tvorivé myslenie žiaka pri nácviku diela.</p> <p>Improvizácia na hudobnú tému: využívanie technických spôsobov hry (viacnásobné détaché, staccato, legato, spiccato), výrazových</p>
---	---

<p>využitie technické spôsoby hry, tempo, dynamiku, hudobno-výrazové prostriedky z notového zápisu i podľa počúvania,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zahrajú z listu skladby nižších ročníkov štúdia, ✓ preukážu kompetencie stať sa plnohodnotnými členmi rôznych sláčikových zoskupení, ✓ uplatňujú v hre vlastné tvorivé myslenie a prvky improvizácie, ✓ aplikujú zásady uvedomelého a efektívneho nácviku počas samostatného štúdia skladieb sólovej i orchestrálnej hry, ✓ interpretujú prednesové skladby spamäti, ✓ preukážu hudobné kompetencie potrebné pre pokračovanie v štúdiu pre dospelých na ZUŠ, na vysokých školách pedagogického zamerania alebo pre sebazvedelávanie. 	<p>prostriedkov v sólovej i skupinovej hre.</p> <p>Samostatné štúdium nových hudobných diel, orchestrálnych partov.</p> <p>Upevňovanie doposiaľ nadobudnutých hudobných schopností a zručností potrebných na udržanie technickej flexibility, intonačnej čistoty a tónovej kultúry pri interpretácii.</p> <p>Spôsobu nácviku rôznych prvkov inštrumentálnej hry a ich využitie počas samostatnej prípravy.</p> <p>Budovanie vlastného hudobného repertoáru hrou spamäti.</p>
---	--

Záverečná skúška

- 2 charakterovo odlišné etudy,
- 1 prednesová skladba.

ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú základnú údržbu hudobného nástroja (čistenie strún a nástroja po hre, uvoľňovanie a napínanie sláčika), ✓ demonštrujú prirodzený a uvoľnený postoj pri hre, ✓ korigujú s pomocou učiteľa správne ukladanie prstov na hmatník, dopad a odskok prstov z hmatníka, ✓ zadedia sláčik podľa hraného rytmického prvku, ✓ definujú noty z notového zápisu v rozsahu prvej až tretej polohy a poznajú ich umiestnenie na hmatníku, ✓ regulujú intonáciu používaním prázdnych strún a pomocných tónov v polohách, ✓ formujú s pomocou učiteľa ľavú ruku pri medzipolohových výmenách a hre v polohách, ✓ reprodukovujú intonačne čisto, kvalitným tónom stupnice, technické cvičenia, etudy a skladby v rozsahu do tretej polohy, ✓ interpretujú artikulačne dôkladne technické spôsoby hry détaché celým sláčikom a v jeho častiach, legato, spiccato, staccato, martelé, ✓ uložia sláčik na miesto hrania sul tasto, sul ponticello, ✓ interpretujú akcentované noty v súlade s notovým zápisom, ✓ použijú počas zdvihov primeranú dĺžku a smer sláčika, ✓ správne zadedia sláčik pri hre lomených trojtónových a štvortónových akordov, ✓ reprodukovujú prípravné cvičenia zamerané na súčasné 	<p>Hygiena a údržba hudobného nástroja.</p> <p>Hrací aparát.</p> <p>Technika hry ľavou rukou.</p> <p>Triola, bodkovaný rytmus, synkopa.</p> <p>Znalosť nôt v rozsahu do tretej polohy.</p> <p>Sluchová sebakontrola.</p> <p>Medzipolohová výmena, hra v polohách.</p> <p>Stupnice, technické cvičenia, etudy a skladby. III. poloha.</p> <p>Tvorba tónu.</p> <p>Technické spôsoby hry.</p> <p>Sul tasto, sul ponticello.</p> <p>Akcent.</p> <p>Zdvih.</p> <p>Akordická hra.</p> <p>Dvojhmaty.</p>

<p>ukladanie prstov ľavej ruky v dvojzmatovej hre (delením dvojzvuku i súčasne),</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ majú prehľad o známych skladbách husľovej literatúry, ✓ vnímajú kvalitný husľový tón, farbu, hudobno-výrazové a iné interpretačné prostriedky počas počúvania nahrávok vynikajúcich huslistov, ✓ teoreticky analyzujú s pomocou učiteľa skladbu pred jej nastudovaním, ✓ demonštrujú spevný tón v nacvičených skladbách, ✓ uplatňujú za účelom stvárnenia charakteru skladby správne frázovanie, uvádzanie a ukončovanie hudobných myšlienok počas hry, progresívnu dynamiku, farbu tónu, vibráto, výrazové, artikulačné prostriedky a agogiku, ✓ aplikujú na základe porozumenia skladbe vlastný výrazový prejav a emócie primerane veku, intelektuálnej úrovni a interpretačným dispozíciám, ✓ interpretujú prednesové skladby spamäti, ✓ ovládajú pravidlá kultúrneho správania sa na koncertných podujatiach, ✓ prezentujú skladby verejne na koncertoch a súťažiach, ✓ nadobudli návyk systematickej domácej prípravy. 	<p>Husľová literatúra rôznych štýlových období a žánrov. Počúvanie hudobných skladieb.</p> <p>Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Tvorba tónu.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Vlastný výrazový prejav žiaka.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Koncert, verejné podujatia.</p> <p>Pravidelná domáca príprava.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<p>✓ kontrolujú činnosť predlaktia, nádlaktia, zápästia a prstov pravej ruky počas štúdia technicky náročnejších hudobných skladieb,</p>	<p>Hrací aparát. Ladenie hudobného nástroja.</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ samostatne naladia hudobný nástroj, ✓ demonštrujú uvoľnené a pravidelné pohyby pravej ruky pri hre náročnejších technických spôsobov, zložitejších rytmických útvarov a úsekov s kombinovaným rytmom, ✓ reprodukovujú cvičenia zamerané na presnosť a dôkladnú artikuláciu rytmických úsekov a náročnejších rytmických útvarov (kvintoly, sextoly, iné), ✓ demonštrujú plynulú výmenu sláčikom pri interpretácii technických spôsobov hry détaché, martelé, legato, staccato, spiccato v rýchlejšom tempe, ✓ kladú dôraz na formovanie ľavej ruky pri hre vo vyšších polohách, ✓ korigujú činnosť lakťa ľavej ruky pri prechádzaní cez struny a do polôh, ✓ reprodukovujú intonačne čisto a kvalitným tónom dvojoktávové diatonické stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia, etudy so zreteľom na zrozumiteľnú artikuláciu technických spôsobov hry, ✓ rozlíšia sluchom D7, ✓ aplikujú D7 v akordických kadenciách stupníc, ✓ interpretujú melodické ozdoby v súlade s notovým zápisom v hudobných skladbách, ✓ kladú dôraz na súčasné a mäkké ukladanie prstov dvojhmatoch, ✓ reprodukovujú technické cvičenia a skladby s uplatnením dvojhmatov, ✓ formujú vlastný interpretačný štýl využívaním poznatkov a zručností získaných počúvaním skladieb husľovej literatúry, ✓ prejavujú vlastné hudobné predstavy počas interpretácie, ✓ interpretujú prednesové skladby so zreteľom na dôsledné frázovalenie, dynamiku, farbu tónu, artikuláciu technických 	<p>Stupnice, technické cvičenia a etudy. Technika hry pravej ruky.</p> <p>Kvintoly, sextoly, veľké trioly,...</p> <p>Technické spôsoby hry.</p> <p>Technika hry ľavou rukou.</p> <p>Hmatová istota, čistota intonácie a kvalita tónu v druhej a štvrtej polohe a polohových výmenách.</p> <p>D7.</p> <p>Melodické ozdoby.</p> <p>Dvojhmaty.</p> <p>Osobitý interpretačný prejav.</p> <p>Interpretácia. Muzikálny prejav.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p>
---	---

<p>spôsobov hry a agogiku, použijú časť sláčika, dĺžku a umiestnia na strunách podľa intenzity dynamiky, zapájajú všetky tónové odtiene, tempa a ďalších hudobno-výrazových reprodukujú technické cvičenia zamerané na osvojenie a zdokonaľovanie prístupu a čistoty intonácie, doladia intonačné nedostatky pomocou prázdnych strún a pomocných tónov, terciách, demonštrujú kvalitný a kultúrny tón v nacvičených skladbách, interpretujú náročnejší prednesový materiál spamäti, prezentujú svoje zručnosti na koncertoch a iných verejných vystúpeniach, zahrajú menej náročné skladby z listu plynule a bez chýb.</p>	<p>Prstové zapájanie v rýchlosti, tónových odtieňov, tempa a ďalších hudobno-výrazových reprodukujú technické cvičenia zamerané na osvojenie a zdokonaľovanie prístupu a čistoty intonácie, doladia intonačné nedostatky pomocou prázdnych strún a pomocných tónov, terciách, demonštrujú kvalitný a kultúrny tón v nacvičených skladbách, interpretujú náročnejší prednesový materiál spamäti, prezentujú svoje zručnosti na koncertoch a iných verejných vystúpeniach, zahrajú menej náročné skladby z listu plynule a bez chýb.</p>
--	--

Záverečná skúška:

- 1 durová a 1 molová dvojoktávová stupnica s rozloženými akordmi,
- 2 charakterovo odlišné etudy,
- 1 prednesová skladba primeranej náročnosti.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú rytmicky a intonačne presne nacvičený hudobný materiál, ✓ korigujú samostatne čistotu intonácie počas hry v polohách, ✓ demonštrujú kvalitný a kultúrny tón v nacvičených skladbách, 	<p>Tónová a intonačná sebakontrola počas hry. Dvojoktávové diatonické stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia, etudy. Intonačná čistota a kvalitný tón v hraných polohách.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú plynulé medzipolohové výmeny a hru v naučených polohách, ✓ interpretujú hudobný materiál v rozsahu do piatej polohy, ✓ reprodukovujú jednooktávové stupnice od prázdnej struny a od prvého prsta, hrané prvým a druhým prstom do V. polohy na jednej strune s prehmatom a flažoletom, ✓ rozlíšia interpretačne prehmat a flažolet, ✓ reprodukovujú technické cvičenia zamerané na precvičovanie rytmickej presnosti v technicky náročnejších úsekoch, ✓ aplikujú artikulačne precízne doposiaľ osvojené technické spôsoby hry vrátane radového staccata a ich kombinácie v rýchlejšom tempe, ✓ definujú noty z notového materiálu vo všetkých hraných polohách a poznajú ich umiestnenie na hmatníku v spojení s hrajúcim prstom, ✓ interpretujú skladby s jednoduchými dvojhmatmi a akordmi, <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpoznávajú frázu, uvádzanie a ukončovanie hudobných myšlienok, použité technické spôsoby a hudobno-výrazové prostriedky v skladbe, ✓ vedome uplatňujú v hre logické frázovanie, dynamické tieňovanie, kantilénu, agogiku, vibráto, a iné výrazové prostriedky na vyjadrenie expresivity skladby, ✓ interpretujú technické a hudobno-výrazové prvky na základe pochopenia charakteru a štýlu skladby, ✓ preukazujú vlastnú iniciatívu pri výbere hudobných skladieb určených pre nácvik, ✓ samostatne našťudujú menej náročné skladby podľa vlastného výberu alebo podľa návrhu pedagóga, ✓ stvárňujú na základe porozumenia skladbe vlastné 	<p>V. poloha. Stupnica na jednej strune.</p> <p>Prehmat, flažolet. Artikulácia rytmu.</p> <p>Technické spôsoby hry. Radové staccato.</p> <p>Notopis, prstoklad a hmatová istota v IV. a V. polohe.</p> <p>Dvojhmaty. Akordická hra. Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Interpretácia. Kultúra tónu v technicky a výrazovo náročnejších pasážach.</p> <p>Špecifiká interpretácie v rôznych slohových obdobiach.</p> <p>Pestrý výber repertoáru.</p> <p>Výber hudobného materiálu podľa intelektu a záujmu žiaka. Samostatné štúdium hudobného materiálu. Osobitý interpretačný štýl.</p> <p>Analýza interpretácie.</p>
---	---

<p>predstavy a emócie, vyjadrujú názor na základne porovnaní vlastných názorov a interpretácií vlastnej a iných skladieb, interpretujú prednesový materiál spamäti, aktívne účinkujú na koncertoch a verejných vystúpeniach v sólovej a skupinovej hre.</p>	<p>Hra spamäti. Účasť na koncertoch s cieľom získania širšieho hudobného rozhľadu. Prezentácia</p>
---	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ regulujú činnosti hracieho aparátu pri interpretácii technicky a výrazovo náročnejších skladieb, ✓ kladú dôraz na intonačnú čistotu a precízne technické vypracovanie pri hre stupníc, technických cvičení, etúd a prednesových skladieb, ✓ demonštrujú plynulé medzistrunové prechody počas hry náročnejších technických spôsobov v osvojených polohách, ✓ definujú noty z notového zápisu v rozsahu do V. polohy, ✓ aplikujú v hre doposiaľ naučené technické spôsoby a hru sautillé, ✓ kladú dôraz na flexibilné a účelové pohyby pravej ruky pri tvorbe tónu, ✓ tvoria kvalitný tón počas interpretácie hudobno-výrazových prostriedkov a technických spôsobov hry aj vo vzdialenejších polohách, ✓ korigujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu vo všetkých naučených polohách a polohových výmenách, ✓ rozlíšia sluchom poltón a celý tón, ✓ zahrajú krátky úsek skladby súvisle v dvojhmatoch, 	<p>Hrací aparát.</p> <p>Stupnice, technické cvičenia, etudy a skladby.</p> <p>Znalosť nôt v rozsahu do V. polohy. Sautillé.</p> <p>Tvorba tónu.</p> <p>Intonačná čistota a kvalita tónu.</p> <p>Chromatika.</p> <p>Technické cvičenia a stupnice zamerané na upevňovanie intonačnej čistoty a hmatovej istoty v dvojhmatoch (tercie, sexty, oktávy).</p> <p>Štýlová a žánrová rozmanitosť husľového repertoáru.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú prehľad o uplatnení huslí v rôznych štýloch a žánroch, ✓ analyzujú využité technické spôsoby a výrazové prostriedky v počúvanej hudobnej skladbe, ✓ stvárajú charakter hudobnej skladby adekvátnym tempom, progresívnou dynamikou, využitím farebnej tónovej škály, výrazovými, artikulačnými prostriedkami a vibrátom, ✓ interpretačne rozlíšia druhy vibráta podľa nálady úseku skladby, ✓ interpretačne vyjadrujú vlastné predstavy o celkovom obraze hudobného diela, ✓ aktívne prezentujú interpretačné schopnosti na koncertoch, súťažiach, ✓ budujú svoj repertoár z väčšieho počtu skladieb menšieho rozsahu spamäti, ✓ samostatne študujú jednoduché prednesové skladby. 	<p>Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Vibráto.</p> <p>Umelecko-estetické cítenie.</p> <p>Aktívna interpretačná účasť na koncertoch a súťažiach.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Samostatné štúdium.</p>
---	---

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ samostatne formujú postavenie ľavej ruky vo všetkých polohách a počas plynulých medzipolohových výmen, ✓ reprodukovujú náročnejšie diatonické dvojoktávové, trojoktávové stupnice a rozložené akordy so zreteľom na hmatovú istotu, intonačnú čistotu a kvalitný tón v hraných polohách a počas plynulých polohových výmen, ✓ uplatňujú v hraných skladbách podľa potreby prstoklady osvojené nácvikom chromatických stupníc, ✓ použijú dĺžku a časť sláčika adekvátnu technickému spôsobu hry détaché v rôznych častiach sláčika, legato (s rôznym počtom viazaných tónov), martelé, staccato, 	<p>Technika hry ľavou rukou.</p> <p>Medzipolohové výmeny medzi druhou a štvrtou, treťou a piatou polohou (prípadne iné).</p> <p>Chromatická stupnica.</p> <p>Technické spôsoby hry.</p>

<p>radové staccato, spiccato, sautillé v rôznom tempe,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ preukázu pohybovú zručnosť obidvoch rúk pri náročnejších kombináciách technických spôsobov hry a ich rytmických obmenách, ✓ demonštrujú mäkké a súčasné ukladanie prstov v jednooktávových dvojhmatových stupniciach, ✓ reprodukovujú intonačne čisto a kvalitným tónom stupnice, technické cvičenia, etudy a prednesové skladby, ✓ majú prehľad o významných interpretoch husľovej hry, ✓ rozlíšia interpretačné odlišnosti výkonov rôznych interpretov rovnakej skladby, ✓ prezentujú vlastný hudobný vkus a názory, ✓ interpretačne rozlišujú štýlové a žánrové osobitosti hudobných skladieb, ✓ rozpoznajú na základe počúvania i z notového zápisu pred štúdiom tóninu, metrum, tempo, formálnu štruktúru, celkový charakter skladby, ✓ aplikujú na základe porozumenia skladby logické frázovanie a výrazové prostriedky, ✓ využívajú farebnú tónovú škálu, dynamické odtiene, agogiku, technické prostriedky pri stvárňovaní vlastných predstáv v skladbe, ✓ použijú druh vibráta podľa charakteru hraného úseku, ✓ určia s pomocou pedagóga tóninu, medzipolohové a prstoklad v polohách, ✓ interpretujú spamäti hudobný repertoár, ✓ prezentujú sa na verejnom vystúpení ako kultúrna a interpretačne zrelá osobnosť, ✓ uplatňujú poznatky a skúsenosti získané v predošlom štúdiu pri samostatnom nácviku hudobného materiálu. 	<p>Sústavná kontrola tempa a precvičovanie náročných rytmických prvkov pomocou metronómu.</p> <p>Jednooktávové diatonické dvojhmatové stupnice (tercie, sexty, oktávy). Stupnice, technické cvičenia, etudy a prednesové skladby.</p> <p>Významní interpreti husľovej hry. Analýza interpretácie.</p> <p>Interpretácia skladieb rôznych štýlových období v pestrých hudobných formách nevynímajúc skladby súčasných autorov. Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Štúdium hudobnej skladby s porozumením.</p> <p>Individuálny interpretačný prejav.</p> <p>Vibráto. Prstoklad v polohách.</p> <p>Hra spamäti. Kultúrne a interpretačné návyky v rámci verejného vystupovania.</p> <p>Uvedomeľý samostatný nácvik hudobného materiálu.</p>
---	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ samostatne regulujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas hry, ✓ korigujú kvalitu a kultúru tónu počas hry, ✓ demonštrujú flexibilné pohyby ľavou rukou pri medzipolohových výmenách a hre v polohách, ✓ majú osvojené prstoklady a hmaty v rozsahu minimálne do piatej polohy, ✓ interpretujú v rozsahu celého hmatníka, ✓ používajú správne prstoklady pri hre dvojtákových a trojtákových durových a molových stupníc s rozloženými akordmi, technických cvičení a etúd minimálne v rozsahu do piatej polohy, ✓ využívajú pohybovú činnosť častí pravej ruky v súlade s hraným technickým spôsobom a rytmickým prvkom, ✓ zadedia sláčik podľa technického spôsobu hry, tempa a využitého hudobno-výrazového prostriedku, ✓ vedome ovládajú pohyby oboch rúk so zreteľom na zvukovú kvalitu, ✓ demonštrujú artikulačne zreteľne uvedomelou činnosťou pravej ruky hru détaché v rôznych častiach sláčika, legato (s rôznym počtom viazaných tónov), martelé, staccato, radové staccato, spiccato, sautillé, pizzicato v rôznom tempe, ✓ reprodujú intonačne čisto a kvalitným tónom dvojhmatové diatonické stupnice (tercie, sexty, oktávy), ✓ použijú správny pomer dĺžky sláčika pri hre lomených trojtónových, štvortónových akordov, ✓ aplikujú získané zručnosti s návku stupníc, technických cvičení a etúd v prednesových skladbách, ✓ aplikujú v hre osobité prvky a prostriedky rôznych 	<p>Hrací aparát.</p> <p>Formovanie správnych predstáv žiaka o pohybovej, a hlavne zvukovej kvalite realizovaných úkonov. Hra v polohách a polohové výmeny.</p> <p>Hmatová istota v rozsahu minimálne do piatej polohy. Intonačná čistota, kultivovaný tón.</p> <p>Stupnice, technické cvičenia, etudy, prednesové skladby.</p> <p>Dôkladná artikulácia využívaných technických spôsobov hry a výrazových prostriedkov.</p> <p>Technické spôsoby hry.</p> <p>Dvojtákové dvojhmatové durové a molové stupnice (tercie, sexty, oktávy). Akordická hra.</p> <p>Príprava hudobného materiálu podľa obsahu prijímacích skúšok na konzervatórium. Štýlové interpretačné špecifiká.</p>

<p>štýlových období,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ majú prehľad o hudobných formách využívaných v tvorbe pre husle, ✓ určia hudobnú formu, tempo, tému (témy), hudobno-výrazové prostriedky, využité technické spôsoby hry, frázy, v hudobnej skladbe, ✓ uplatňujú počas hry logické frázovanie, dynamické odtiene, iné hudobné výrazové prostriedky a agogiku, pracujú s farbou tónu, ✓ aplikujú v hre druh vibráta v súlade s charakterom melodického úseku, ✓ uplatňujú tvorivé myslenie v rámci prejavu vlastného interpretačného štýlu a hudobných predstáv, ✓ interpretujú prednesové etudy a skladby spamäti, ✓ prezentujú suverénne prednesový materiál na verejných vystúpeniach a súťažiach, ✓ uplatňujú pravidlá efektívneho nácviku hudobného repertoáru, ✓ ohodnotia, vyslovia a zdôvodnia svoj názor na interpretáciu vlastnú a iných, ✓ aplikujú počas hry z listu všetky interpretačné prostriedky zaznamenané v notovom zápise, ✓ preukážu kompetencie pre pokračovanie v štúdiu na konzervatóriu. 	<p>Všeobecný prehľad hudobných foriem získaný individuálnym štúdiom a na hodinách HN na základnej umeleckej škole so zameraním sa na husľovú literatúru. Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Interpretácia.</p> <p>Vibráto.</p> <p>Individualita prejavu.</p> <p>Hra spamäti. Istota a suverénny interpretačný prejav na pódiu.</p> <p>Samostatné štúdium. Budovanie rozsiahlejšieho a náročnejšieho repertoáru. Analýza interpretácie.</p> <p>Hra z listu.</p>
---	--

Záverečná skúška

- 2 durové a 2 molové trojoktávové stupnice a rozložené akordy,
- 2 etudy rozličného technického charakteru,
- 1 prednesová skladba.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA VIOLE

HRA NA NÁSTROJI, HRA Z LISTU, SPRIEVOD

PRVÝ STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zaujmú prirodzený postoj počas hry, ✓ kladú dôraz na prirodzené a uvoľnené držanie violy a sláčika, ✓ koordinujú činnosť oboch rúk počas hry, ✓ reprodujú cvičenia zamerané na uvoľnené rozpätie ľavej ruky, správne postavenie a ukladanie prstov, dopad a odskok prstov od struny, ✓ definujú noty v altovom kľúči minimálne interpretovaných skladieb, ✓ poznajú umiestnenie noty z notového zápisu na hmatníku v I. polohe, ✓ interpretujú hudobný materiál v altovom kľúči v I. polohe, ✓ vnímajú kultivovaný violový tón počúvaním hry pedagóga a iných interpretov violovej hry, ✓ korigujú intonačné a rytmické nedostatky, ✓ rozvíjajú intonačnú predstavu a zmysel pre kvalitný tón opakovaním známeho hudobného materiálu z predošlých 	<p>Hrací aparát. Základy hry na nástroji.</p> <p>Technika hry ľavou rukou.</p> <p>Altový kľúč.</p> <p>Prstoklad a hmaty.</p> <p>Tvorba tónu.</p> <p>Intonačná a rytmická predstavivosť. Stupnice, technické cvičenia a etudy z predošlých ročníkov predmetu</p>

<p>ročníkov predmetu hra na husliach,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú vybraným technickým spôsobom dvojoktávové durové a molové stupnice s rozloženými kvintakordmi, technické cvičenia, etudy a prednesové skladby v prvej polohe alebo s prechodom do vyšších polôh so zreteľom na intonačnú čistotu a kvalitu tónu, prípadne v iných polohách, ✓ reprodukovujú cvičenia zamerané na plynulý prechod do polôh bez tlaku na strunu so zreteľom na súčasný pohyb palca a ukazováka ľavej ruky, ✓ reprodukovujú prípravné cvičenia zamerané na súčasné ukladanie prstov ľavej ruky pri hre dvojhmatov, ✓ zahrajú jednoduchý dvojhmat s použitím prázdnej struny, prípadne sexty (tercie), ✓ zahrajú jednoduchý dvojhmatový sprievod k ľudovej piesni alebo jednoduchej skladbe, ✓ artikulujú rytmicky správne triolu, synkopu a bodkovaný rytmus, ✓ aplikujú v hre technické spôsoby détaché celým a v rôznych častiach sláčika, 2-4 legato, martelé, staccato a ich kombinácie, ✓ použijú dĺžku sláčika a tlak pravej ruky na sláčik adekvátny tempu, dynamike, hudobno-výrazovým označeniam a technickým spôsobom hry predpísaným v hudobnej skladbe, ✓ analyzujú na elementárnej úrovni nacvičovanú skladbu: rozlíšia predohru, dohru, spomalenie, frázovanie, vrchol skladby, ✓ sústredia sa popri vlastnej hre na harmonický sprievod, prípadne ďalšie súčasne znejúce hlasy, ✓ reprodukovujú prípravné cvičenia zamerané na nácvik vibráta, 	<p>Medzipolohové výmeny.</p> <p>Dvojhmaty.</p> <p>Triola, synkopa, štvrt'ová a osminová nota s bodkou. Technika hry pravou rukou. Technické spôsoby hry. Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Elementárne chápanie hudobnej logiky v skladbách.</p> <p>Melodická a harmonická predstavivosť.</p> <p>Vibráto. Hra z listu.</p> <p>Počúvanie hudobných skladieb s uplatnením violy.</p> <p>Hra spamäti.</p>
---	---

zahrajú z listu jednoduché melódie a ľudové piesne v altovom a husľovom kľúči, majú prehľad o žánrovo a štýlovo rôznorodom uplatnení violy, vnímajú pri počúvaní rozdiel v interpretačnom štýle violovej hry v ľudovej a klasickej hudbe, interpretujú piesne a prednesové skladby spamäti.

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ korigujú činnosti hracieho aparátu počas interpretácie, ✓ ovládajú správny postoj, držanie nástroja a sláčika, ✓ samostatne naladia hudobný nástroj, ✓ plynule čítajú notový zápis v husľovom a altovom kľúči minimálne v interpretovaných skladbách, ✓ reprodukovujú dvojtaktové diatonické stupnice, technické cvičenia a etudy zamerané na zdokonaľovanie hladkých a plynulých prechodov do vyšších polôh (napr. 1.-3., 1. -5.) so zreteľom na čistotu intonácie a kvalitný tón, ✓ formujú s pomocou učiteľa ľavú ruku počas medzipolohových výmen, ✓ dbajú na súčasný pohyb palca a ostatných prstov ľavej ruky pri prechodoch do vyšších polôh, ✓ demonštrujú hru détaché a spiccato v ťažisku sláčika, ✓ ovládajú plynulé výmeny pri žabke, špičke i v inej časti sláčika, ✓ interpretujú v rovnomernom tempe diatonické stupnice v rozsahu dvoch oktáv s rozloženými akordmi, etudy a prednesové skladby détaché celým a v rôznych častiach sláčika, legato, staccato, martelé, spiccato a ich kombinácie, 	<p>Hrací aparát.</p> <p>Ladenie hudobného nástroja. Husľový a altový kľúč.</p> <p>Dvojtaktové diatonické stupnice, technické cvičenia a etudy.</p> <p>Medzipolohové výmeny.</p> <p>Hmatová istota a fixácia preberaných prstokladov v hraných polohách. Spiccato.</p> <p>Technické spôsoby hry.</p> <p>Tvorba intonačne čistého tónu.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ korigujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu pri polohových výmenách a v hre v polohách s dôrazom na súčinnosť obidvoch rúk (minimálne v rozsahu do tretej), ✓ kladú dôraz na súčasné mäkké ukladanie prstov ľavej ruky počas dvojhmatovej hry, ✓ korigujú ťah sláčikom za účelom dosiahnutia súčasného znenia obidvoch strún, ✓ aplikujú v prednesových skladbách a etudách dynamiku, výraz, artikuláciu, agogiku predpísanú v notovom zápise, ✓ aplikujú vibráto na dlhších rytmických hodnotách, ✓ určia z notového zápisu s pomocou pedagóga tempo, tóninu, hudobno-výrazové prostriedky použité v hudobnej skladbe, ✓ uplatňujú počas interpretácie v komornej, súborovej a orchestrálnej hre poznatky a zručnosti získané na predmetoch individuálneho vyučovania, ✓ tvorivo aplikujú technické spôsoby hry (viacnásobné détaché, staccato, legato, spiccato) a hudobno-výrazové prostriedky pri práci s hudobnou témou, ✓ elementárne prostriedky improvizácie v dvojjzvukovom sprievode v ľudových piesňach a jednoduchých skladbách, ✓ zahrajú z listu menej náročný hudobný materiál, ✓ interpretujú prednesové skladby spamäti. 	<p>Dvojhmatová hra.</p> <p>Komplexné vnímanie vlastnej interpretácie a skvalitňovanie prednesovej stránky. Hudobno-výrazové prostriedky. Vibráto. Analýza hudobnej skladby. Štúdium interpretovanej hudobnej skladby s jej porozumením. Počúvanie interpretov violovej hry. Rozvoj melodickkej, rytmickej a harmonickej predstavivosti.</p> <p>Hudobná tvorivosť ako prostriedky improvizácie.</p> <p>Improvizáčne prvky pri spoločnom muzicírovaní.</p> <p>Hra z listu. Koncertná činnosť žiaka.</p>
---	---

Záverečná skúška

- 1 durová a 1 molová dvojjtávková stupnica a rozložený akord,
- 1 etuda,
- 1 prednesová skladba spamäti.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ definujú noty z notového zápisu v altovom kľúči a husľovom kľúči, alebo minimálne v interpretovaných skladbách, ✓ poznajú umiestnenie tónov na hmatníku v spojení s hrajúcim prstom. ✓ flexibilne reagujú na prechody z husľového a altového kľúča, ✓ demonštrujú plynulú výmenu sláčikom pri žabke, špičke, v strede, ✓ použijú dĺžku a časť sláčika adekvátne tempu, dynamike, artikuláčnym a hudobno-výrazovým označeniam z notového zápisu, ✓ rozlíšia pomocou učiteľa spôsob interpretácie melodických ozdôb podľa notového zápisu, ✓ zahrajú lomené akordy správnym pomerom sláčika a kombináciou dvojzvuku, ✓ plynule zahrajú hudobný úsek skladby s jednoduchými dvojhmatmi a akordmi, ✓ uložia slák na miesto hrania sul tasto, sul ponticello, ✓ uplatňujú vibráto v kantilénových úsekoch, ✓ reprodukovujú durové a molové stupnice vybranými technickými spôsobmi, rozložené kvintakordy a obraty cez dve oktávy s prechodom do polôh s pomocným tónom alebo bez so zreteľom na čistotu intonácie a kvalitu tónu, ✓ doladia sa pomocou susedných prázdnych strún a pomocných tónov v sextách, terciách, ✓ reprodukovujú stupnice, technické cvičenia, etudy zamerané na zvyšovanie úrovne hry technických spôsobov détaché, legato, staccato, martelé, spiccato a ich kombinácií, ✓ vyjadria interpretačne charakter a náladu skladby 	<p>Altový a husľový kľúč.</p> <p>Technika hry pravou rukou. Stupnice, technické cvičenia, etudy.</p> <p>Melodické ozdoby.</p> <p>Akordická hra.</p> <p>Sul tasto, sul ponticello. Vibráto. Medzipolohové výmeny, hmatová istota počas hry v polohách. Fixácia preberaných prstokladov vo všetkých hraných polohách. III. poloha.</p> <p>Sluchová sebakontrola.</p> <p>Technické spôsoby hry.</p> <p>Interpretácia prednesových skladieb.</p>

<p>správnym frázovaním, hudobno-výrazovými a artikulačnými prostriedkami,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uplatňujú na základe porozumenia skladbe logické frázovanie, uvádzanie a ukončovanie hudobných myšlienok, agogiku, ✓ rozlíšia na základe počúvania kontrastné diely interpretovanej hudobnej formy, ✓ vnímajú farebné zvukové rozdiely počas hry vo vyšších polohách a na rôznych miestach na hmatníku, ✓ vnímajú vypracovaný spevný tón počúvaním skladieb violovej literatúry, ✓ majú prehľad o vývoji a uplatnení violy v rôznych štýlových obdobiach, ✓ interpretujú prednesový hudobný materiál spamäti, ✓ zahrajú jednoduché piesne alebo jednoduché skladby z listu, ✓ uplatňujú zásady uvedomelého nácviku počas domácej prípravy, ✓ aplikujú v diskusiách o hudobnej skladbe, interpretácii, hudobnú terminológiu primeranú stupňu vedomostnej úrovne, ✓ preukážu hudobné kompetencie v rámci komornej hry, hry v súbore alebo hry v orchestri, ✓ prezentujú svoje hudobné schopnosti a zručnosti na verejnosti, ✓ vytvoria na základe znalosti tóniny s pomocou učiteľa podľa sluchu dvojhmatový sprievod k ľudovej piesni, ✓ experimentujú s rytmickými hodnotami v rámci melodickéj línie v ľudových piesňach alebo jednoduchých skladbách. 	<p>Malá dvojdielna, trojdielna piesňová forma.</p> <p>Farba zvuku.</p> <p>Tvorba vypracovaného spevného tónu.</p> <p>Vznik a vývoj violy, jej zdokonaľovanie do súčasnej podoby.</p> <p>Hra spamäti. Hra z listu. Samostatná domáca príprava. Analýza hudobnej skladby, interpretácie.</p> <p>Skupinová interpretácia.</p> <p>Sociálno-komunikačné spôsobilosti. Hudobná tvorivosť.</p>
---	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú prehľad o regionálnom folklóre a umeleckých telesách svojho mesta a regiónu, ✓ definujú noty z notového zápisu v husľovom i altovom kľúči s posuvkami v hraných polohách, ✓ pohotovo reagujú na zmeny husľového a altového kľúča počas skladby, ✓ interpretujú intonačne čisto, kvalitným tónom a v rovnomernom tempe dvojoktávové diatonické stupnice, technické cvičenia a etudy, ✓ demonštrujú kvalitný tón a intonačne čistú hru v durových a molových tóninách v rozsahu prvej až tretej polohy (IV.), ✓ zvyšujú pohyblivosť prstov ľavej ruky nácvikom stupnicových behov a pasáží v rýchlejšom tempe, ✓ aplikujú v hre náročnejšie rytmické obmeny technických spôsobov détaché, legato, martelé, staccato, spiccato, a ich kombinácií, ✓ používajú dĺžku a časť sláčika adekvátne tempu skladby, hranému technickému spôsobu, dynamike a výrazu, ✓ rozlíšia sluchom poltónové vzdialenosti v chromatických postupoch, ✓ aplikujú prstoklad chromatickej stupnice podľa potreby v interpretovaných skladbách, ✓ reagujú flexibilne na rytmické a metrické zmeny počas hudobnej skladby, ✓ zahrajú rytmicky správne náročnejšie rytmické útvary (kvintoly, sextoly, veľké trioly) v rámci daného metra, ✓ aplikujú na základe poznania melodické ozdoby tríllok, nátril, obal, alebo iné, v súlade s notovým zápisom interpretovaných skladieb, ✓ stvárnajú charakter hudobnej skladby uplatnením všetkých dynamických, farebných, výrazových, artikuláčnych, agogických prostriedkov a udaného tempa predpísaných v 	<p>Hudobná kultúra mesta, regiónu.</p> <p>Husľový, altový kľúč.</p> <p>Technika hry ľavou rukou. Dvojoktávové diatonické stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia a etudy. Medzipolohové výmeny a hra v polohách. Fixácia hmatov v prvej až tretej polohe alebo iných polohách podľa vyzrelosti žiaka.</p> <p>Technika hry pravou rukou. Technické spôsoby hry. Radové staccato. Koordinácia činností oboch rúk.</p> <p>Chromatika.</p> <p>Metrum, rytmus.</p> <p>Kvintoly, sextoly, veľké trioly.</p> <p>Melodické ozdoby.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p>
--	---

<p>notovom zápise,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uplatňujú na základe porozumenia skladbe správne frázovanie, uvádzanie a ukončovanie hudobných myšlienok, agogiku, ✓ analyzujú na elementárnej úrovni interpretovanú skladbu, určia tému, diely, predohru, medzihru, dohru, ✓ poznajú formálnu výstavbu variácií a rondo nižšieho typu, alebo iných interpretovaných skladieb, ✓ použijú tóny kadenčných akordov v dvojhmatových sprievodoch (kontra) k hlavným melódiám, ✓ reprodukujú cvičenia pre osvojenie rôznych druhov vibráta, ✓ naštudujú samostatne primerane náročnú skladbu podľa notového zápisu, ✓ demonštrujú vlastné dynamické a výrazové cítenie v prednesových skladbách, ✓ rozlíšia interpretačne štýlové osobitosti v hudobných skladbách, ✓ prezentujú schopnosti a zručnosti v sólovej a skupinovej hre na verejných vystúpeniach, ✓ dokážu ohodnotiť v rámci sebareflexie vlastný interpretačný výkon. 	<p>Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Variácie, rondo nižšieho typu.</p> <p>Dvojhmaty.</p> <p>Vibráto.</p> <p>Výber hudobného materiálu s ohľadom na intelektuálne vlastnosti, temperamentu.</p> <p>Muzikálny prejav.</p> <p>Štýlové špecifiká v interpretácii.</p> <p>Koncert, verejné vystúpenie.</p> <p>Analýza interpretácie.</p>
---	---

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ korigujú vizuálne a sluchovo celkový interpretačný prejav (postoj a súčinnosť rúk počas hry, intonácia a kvalita tónu), ✓ samostatne regulujú čistotu intonácie a kvalitu tónu v dvojojktávových stupniciach a rozložených akordoch (s možnosťou uplatnenia D7), technických cvičeniach, etudách a skladbách v rozsahu V. polohy, 	<p>Interpretácia.</p> <p>Stupnice, technické cvičenia, etudy.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ uplatňujú tóny D7 v sprievodných dvojzvukoch (kontra) v piesňach, ✓ formujú postavenie ľavej ruky počas plynulých medzipolohových výmen nahor aj nadol a hre v polohách, ✓ určia umiestnenie noty s notového zápisu na hmatníku a hrajúci prst vo vyšších polohách, ✓ demonštrujú intonačne čisté polohové výmeny v rámci jednooktávových stupníc hraných na jednej strune 1. a 2. prstom od prázdnej struny s prehmatom alebo od prvého prsta, ✓ na vyššej úrovni interpretujú technické spôsoby hry détaché v rôznych častiach sláčika, legato s rôznym počtom nôt, martelé, staccato (podľa možností aj radové staccato), spiccato a ich vzájomné kombinácie, ✓ zahrajú intonačne čisto chromatický úsek v skladbe, ✓ určia formu, tóninu, tempo, metrum, hudobnú myšlienku (myšlienky), použité hudobno-výrazové prostriedky, ✓ charakterizujú hudobné formy koncertíno, sonatína, prípadne iné interpretované skladby, ✓ precízne artikulujú náročnejšie rytmické útvary v rámci daného metra a úseky s náročnejším kombinovaným rytmom, ✓ demonštrujú počas interpretácie hudobného materiálu vlastný interpretačný štýl, ✓ samostatne popíšu technické a hudobno-výrazové prostriedky počúvanej skladby a podľa úrovne doposiaľ nadobudnutých znalostí analyzujú po formálnej stránke, ✓ uplatňujú v hre vibráto, progresívnu dynamiku, tónovú farebnosť, iné hudobno-výrazové a artikulačné prostriedky za účelom vyjadrenia charakteru a nálady skladby, ✓ zahrajú skladby nižších ročníkov z listu, ✓ demonštrujú zásady kultúrneho správania sa počas 	<p>D7.</p> <p>Tvorba intonačne čistého a kultivovaného tónu vo vyšších polohách. IV., V. poloha. Prstoklad, hmaty.</p> <p>Jednooktávové stupnice na jednej strune.</p> <p>Technické spôsoby hry.</p> <p>Chromatika. Analýza interpretovanej skladby s pomocou pedagóga.</p> <p>Koncertíno, sonatína.</p> <p>Rytmus, metrum.</p> <p>Vlastný interpretačný štýl žiaka. Prejav vlastných emócií počas interpretácie. Uplatnenie violy v rôznych štýlových obdobiach a žánroch.</p> <p>Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Hra z listu. Interpretačná účasť na verejných koncertoch v sólovej a skupinovej</p>
---	---

vystúpenia.

hre.

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú osvojenú hudobnú gramotnosť v oblasti histórie, vývoja hudobného nástroja a hry na viole získanú na prvom stupni umeleckého vzdelania, ✓ uplatňujú hudobnú terminológiu v súlade s povinným obsahom vzdelávania a podľa individuálnych dispozícií, ✓ aplikujú v praktickej hre poznatky z hudobnej náuky, individuálneho a skupinového štúdia v hre na viole, ✓ majú prehľad o tvorbe slovenských hudobných skladateľov minulosti a súčasnosti pre violu, ✓ plynule čítajú noty vo violovom a husľovom kľúči minimálne v rozsahu interpretovaných hudobných skladieb, ✓ interpretujú intonačne čisto a kvalitným tónom hudobný materiál v rozsahu naučených polôh vo všetkých tóninách a hmatových moduloch, ✓ formujú ľavú ruku pri polohových výmenách a hre vo vyšších polohách (I. až VII., VIII. poloha) alebo podľa individuálnych dispozícií žiaka, ✓ demonštrujú hru bez vzájomnej fixácie prstov ľavej ruky, ✓ samostatne kontrolujú intonačnú čistotu, kvalitný tón a rytmickú presnosť v hre, ✓ regulujú dĺžku sláčika, umiestnenie na hmatníku v súlade s tempom, dynamikou, požadovanou farbou a technickým spôsobom hry, ✓ interpretujú na vyššej úrovni a v rýchlejšom tempe détaché v rôznych častiach sláčika, legato s rôznym počtom 	<p>História hudobného nástroja.</p> <p>Hudobná terminológia.</p> <p>Slovenská hudobná literatúra pre violu.</p> <p>Violový a husľový kľúč.</p> <p>Technika hry na nástroji.</p> <p>Medzipolohové výmeny, hmatová istota v polohách.</p> <p>Dvojoktávové a trojoktávové durové a molové stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia a etudy.</p> <p>Sluchová a rytmická sebakontrola.</p> <p>Technika hry pravou rukou.</p> <p>Technické spôsoby hry.</p>

<p>viazaných tónov, martelé, spiccato, staccato (radové staccato), pizzicato a ich kombinácie,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zahrajú súvislý úsek skladby v dvojhmatoch, ✓ použijú správny pomer sláčika pri hre lomených trojtónových a štvortónových akordov, ✓ reprodukovujú technické cvičenia a etudy zamerané na zvládnutie rytmicky a technicky náročných úsekov, ✓ dokážu sa priestorovo orientovať na hmatníku za účelom tvorby čistého a kvalitného tónu, ✓ kladú dôraz na tvorbu kvalitného a spevného tónu ✓ interpretujú hudobné frázy na základe ich pochopenia, ✓ uplatňujú v hre správne frázovanie, tempo, dynamické odtiene, technické a výrazové prostriedky, agogiku na vyjadrenie charakteru a nálady hudobnej skladby, ✓ rozlíšia interpretačne vibráto podľa charakteru hraného úseku, ✓ analyzujú stavbu a použité hudobno-výrazové prostriedky hudobnej skladby, ✓ interpretujú náročnejšie hudobné formy, napr. koncert, sonáta, ✓ verbálne ohodnotia v rámci sebareflexie interpretačný výkon vlastný aj iných hráčov, ✓ reagujú samostatne a pohotovo na predložený notový materiál v sólovej alebo skupinovej hre, ✓ interpretujú naštudované skladby s klavírnym, prípadne s iným harmonickým nástrojom na koncertnom pódiu spamäti, ✓ rozlíšia štýlové a žánrové osobitosti hudobných skladieb v rámci individuálnej alebo skupinovej interpretácie, ✓ aplikujú počas domácej prípravy účelové spôsoby nácviku hudobných skladieb, ✓ transponujú jednoduchú pieseň alebo hudobnú skladbu 	<p>Dvojhmatová stupnica. Akordická hra.</p> <p>Rytmus.</p> <p>Kultúra tónu a intonačná čistota v technicky a výrazovo náročnejších pasážach.</p> <p>Vedomé cítenie hudobných fráz. Interpretácia. Osobitý hudobný prejav.</p> <p>Vibráto. Analýza interpretácie.</p> <p>Koncert, sonáta.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Hra spamäti. Estetický prejav a kultúrne vystupovanie žiaka. Osobitosti interpretácie v rôznych štýlových obdobiach a žánroch.</p> <p>Samostatné štúdium skladieb violovej literatúry podľa vlastného výberu. Transpozícia.</p> <p>Hudobná predstavivosť. Práca s hudobnou témou: využívanie technických spôsobov hry (viacnásobné détaché, staccato, legato, a iné).</p>
--	---

<p>podľa sluchu do inej tóniny, naučia sa podľa sluchu pieseň, resp. hudobnú skladbu, uplatňujú vlastnú kreativitu, improvizračné schopnosti počas interpretácie aplikujú v komornej a súborovej hre kompetencie nadobudnuté počas individuálnej výučby, preukážu hudobné kompetencie potrebné pre pokračovanie v štúdiu na II. stupni, na stredných školách pedagogického zamerania alebo na pôsobenie v z</p>	<p>Výrazové možnosti ako prostriedky improvizácie. Improvizračné prvky v spoločných Motivrační skladbe, záujme o kultúrny život a hudobné dianie.</p>
---	--

Záverečná skúška

- 1 durová a 1 molová stupnica s rozloženým akordom vybraným technickým spôsobom (sláčikové obmeny détaché, legato, martelé, staccato, spiccato) minimálne v rozsahu do V. polohy,
- 1 technická skladba alebo etuda v sólovom prevedení,
- 1 výrazová etuda alebo skladba predvedená sólovo alebo s harmonickým nástrojom,
- 1 prednesová skladba väčšieho rozsahu so sprievodom harmonického nástroja spamäti.

DRUHÝ STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ korigujú pohyby celého hracieho aparátu, ✓ dôsledne koordinujú činnosť oboch rúk pri nácviku dvojtávkových a trojtávkových diatonických stupníc a rozložených akordov (durový a molový kvintakord, sextakord, kvartsextakord), ✓ interpretujú artikulačne precízne, čistou intonáciou a kvalitným tónom stupnice, technické cvičenia, etudy a skladby v osvojených polohách, 	<p>Hrací aparát. Stupnice, technické cvičenia, etudy.</p> <p>Tvorba kvalitného a intonačne čistého tónu vo vyšších polohách.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukujú technické spôsoby hry v rýchlejšom tempe, rôznych rytmických obmenách a kombináciách, ✓ kladú dôraz na správne umiestnenie sláčika a činnosť pravej ruky pri nácviku technického spôsobu hry sautillé, ✓ zahrajú dvojhmatový úsek skladby v rôznej dynamickej intenzite v miernom tempe, ✓ interpretujú hudobný materiál v rozsahu do piatej polohy v súlade s naštudovanými stupnicami, ✓ regulujú intonačnú čistotu vo vyšších polohách pomocou prázdnych strún a susedných tónov v dvojjzvukoch, ✓ kontrolujú činnosť a postavenie ľavej ruky pri prechodoch do vyšších polôh a hre v polohách, ✓ interpretujú hudobný materiál so zreteľom na kvalitu tónu, precíznu artikuláciu technických a hudobno-výrazových prostriedkov, ✓ poznajú významné diela violovej literatúry, ✓ určia po opakovanom vypočutí zvukového záznamu tempo, metrum, využité výrazové prostriedky, hudobné myšlienky, predohru, dohru, vrchol v skladbe, ✓ reprodukujú technické cvičenia, etudy zamerané na dôkladný nácvik rytmicky náročných úsekov, technických spôsobov hry a hudobno-výrazových prostriedkov, ✓ aplikujú v hre štýlové osobitosti charakteristické pre obdobie vzniku skladby, ✓ prezentujú vlastné hudobno-estetické cítenie a predstavy v interpretovaných skladbách, ✓ interpretujú prednesový materiál so zreteľom na správne frázovanie, artikuláciu technických a hudobno-výrazových prostriedkov, ✓ podriaďujú sa celkovému zneniu v rámci skupinovej interpretácie, 	<p>Détaché v rôznych častiach sláčika, martelé, legato s rôznym počtom nôt, staccato (radové staccato), spiccato. Zvyšovanie tempa hry. Sautillé.</p> <p>Dvojhmaty.</p> <p>Tvorba tónu a upevnenie hmatovej istoty v piatej polohe.</p> <p>Sluchová sebakontrola.</p> <p>Medzipolohové výmeny, hra v polohách (1. -7., 8.).</p> <p>Artikulácia používaných hudobno-výrazových prostriedkov.</p> <p>Violová literatúra minulosti i súčasnosti. Analýza zvukových záznamov vybraných hudobných diel.</p> <p>Zvyšovanie interpretačnej úrovne.</p> <p>Špecifiká hry na viole v rôznych štýlových obdobiach.</p> <p>Hudobné cítenie a vyjadrenie predstáv v interpretovaných skladbách.</p> <p>Interpretácia skladieb rôznych štýlových období v pestrých hudobných formách.</p> <p>Komorná hra, hra v súbore, orchestri.</p>
---	---

<p>uplatňujú počas hry širokú dynamickú škálu a farebné tónové odtiene, diskutujú o svojom hudobnom vkuse, predstavách, interpretácii, aplikujú zásady efektívneho a účelového nácviku počas štúdia nových skladieb, prezentujú aktívne svoje interpretačné schopnosti na verejných vystúpeniach, tvoria na základe znalosti tóniny dvojzvukový sprievod k piesňam alebo hudobným hlasom, uplatňujú doposiaľ nadobudnuté hudobné kompetencie v tvorivých a improvizáčnych činnostiach.</p>	<p>Hudobno-výrazové prostriedky. Analyzujú hudbu pre partov skupinovej hry, samostatne štúdiujú sólových skladieb a partov skupinovej hry. Koncert, verejné vystúpenia. Hrajú na dvojhlasí hlavnej melódii, sprievodný hlas.</p>	<p>Hudobno-výrazové prostriedky. Analyzujú hudbu pre partov skupinovej hry, samostatne štúdiujú sólových skladieb a partov skupinovej hry. Koncert, verejné vystúpenia. Hrajú na dvojhlasí hlavnej melódii, sprievodný hlas.</p>
--	--	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ samostatne regulujú intonačnú istotu a tónovú kultúru vo všetkých doposiaľ prebraných polohách a polohových výmenách, ✓ precízne artikulujú technické a hudobno-výrazové prostriedky pri zvýšenom tempe hry, ✓ aplikujú v hre technické spôsoby détaché v rôznych častiach sláčika, legato s rôznym počtom nôt, martelé, spiccato, staccato, radové staccato, sautillé a ich kombinácie v rôznom tempe, ✓ použijú primeranú dĺžku a správne zadelenie sláčika pri hre technických spôsobov détaché v rôznych častiach sláčika v oboch smeroch a legato s využitím väčšieho počtu nôt (3, 4, 6, 8, prípadne 24), ✓ reprodujú technické cvičenia zamerané na zvládnutie problematiky prebraných úsekov, 	<p>Sluchová sebakontrola. Dvojoktávové a trojoktávové diatonické stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia, etudy. Artikulácia technických a hudobno-výrazových prostriedkoch.</p> <p>Technické spôsoby hry. Uvedomelá výmena ťahu sláčikom pri osvojených technických spôsoboch hry v rôznom tempe.</p> <p>Tvorba vhodných prstokladov v polohách. VI., VII. poloha.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukujú diatonické stupnice, technické cvičenia a etudy zamerané na osvojovanie prstokladov a hmatov v šiestej a siedmej polohe alebo v hraných polohách, ✓ aplikujú v hudobnom materiáli prstoklady a hmaty vo všetkých doposiaľ prebraných polohách, ✓ interpretujú intonačne čisto a kultivovaným tónom vo všetkých doposiaľ osvojených polohách a medzipolohových výmenách, ✓ vyjadrujú hudobno-estetické cítenie pri interpretácii skladieb s dynamickými a tempovými kontrastmi, ✓ stvárnajú charakter a náladu skladby prirodzeným frázovaním, uplatňovaním širokej dynamickej škály, farebných zvukových odtieňov, vibráta, využitím technických, výrazových prostriedkov a agogiky, ✓ demonštrujú po intonačnej, technickej a výrazovej stránke zvládnutú skladbu, ✓ interpretačne rozlíšia náladové zmeny, ✓ flexibilne reagujú na metrické, rytmické a tonálne zmeny v skladbách, ✓ dokážu samostatne alebo s pomocou učiteľa urobiť rozbor interpretovanej hudobnej skladby: zaradiť skladbu a autora do slohového obdobia (štýlu), určiť tónorod, tempo, metrum, frázovanie, hudobnú tému, technické a hudobno-výrazové prostriedky, ✓ analyzujú hudobné formy suitu a variácie alebo iné interpretované skladby, ✓ majú prehľad o uplatnení violy v hudobných skladbách rôznych žánrov a štýlov, ✓ uplatňujú počas súhry s inými hudobnými nástrojmi spoločné chápanie skladby, frázovanie, dynamiku, agogiku a iné hudobno-výrazové prostriedky, ✓ interpretujú sólové skladby a súborové alebo orchestrálne 	<p>Hra v polohách, medzipolohové výmeny.</p> <p>Interpretácia prednesových skladieb.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Štúdium hudobnej skladby s porozumením.</p> <p>Metrické, rytmické a tonálne zmeny v skladbách.</p> <p>Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Suita, variácie.</p> <p>Žánrovo a štýlovo rôznorodá violová literatúra.</p> <p>Skupinová interpretácia.</p> <p>Hra z listu ako dôležitá súčasť vyučovania pre aktívne muzicírovanie. Nácvik súborových a orchestrálnych partov na hodinách individuálneho vyučovania.</p> <p>Koncerty, kultúrne podujatia.</p>
---	--

<p>party z listu, aktívne sa zúčastňujú na verejných vystúpeniach ako sóloví interpreti a dokážu samostatne melodicky a rytmicky zapísať jednoduchú melódiu alebo hudobnú skladbu, uplatňujú rytmické, melodické obmeny, technické spôsoby hry, dynamiku a farbu</p>		<p>Elementárna znalosť zápisu melódií. Hudobná tvorivosť. Rozpoznávanie a realizácia jemných dynamických a farebných čŕt hudobných skladieb, ktoré je možné na viole dosiahnuť. Tónu pri improvizácii s hudobnou témou.</p>
--	--	---

Žiaci po ukončení 3.ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ samostatne koordinujú pohyby hracieho aparátu so zreteľom na funkčnosť jednotlivých častí obidvoch rúk bez svalového napätia, ✓ korigujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu počas polohových výmen a hry v polohách, ✓ reprodukovujú technické cvičenia a etudy zamerané na zdokonaľovanie intonačnej čistoty a kvality tónu pri prechodoch do vzdialenejších od seba polôh (1.-4., 1.-5., 2.-5., prípadne iných), ✓ interpretujú stupnice, cvičenia, etudy a prednesové skladby so zreteľom na intonačnú čistotu, kultúrny tón, precíznu artikuláciu rytmických hodnôt v rámci daného metra vo všetkých osvojených polohách, ✓ interpretujú dvojtábové a trojtábové diatonické stupnice a rozložené akordy naučenými technickými spôsobmi hry v rôznych rytmických obmenách a tempe, ✓ rozpoznávajú sluchom chromatické pasáže v skladbách, ✓ aplikujú prstoklady chromatickej stupnice v hudobnom materiáli, ✓ dôkladne artikulujú rytmické obmeny technických spôsobov hry détaché v rôznych častiach sláčika, legato s 	<p>Hrací aparát.</p> <p>Medzipolohové výmeny a hra v polohách.</p> <p>Sluchová sebakontrola.</p> <p>Dvojtábové a trojtábové diatonické stupnice a rozložené akordy (durový, molový kvintakord a obraty, D7), technické cvičenia, etudy, skladby.</p> <p>Chromatická stupnica.</p> <p>Technické spôsoby hry.</p>

<p>rôznym počtom nôt, martelé, staccato, radové staccato, spiccato, sautillé v rôznom tempe,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ udržia tempo pri hre náročnejších rytmických útvarov, ✓ zahrajú v rovnomernom tempe a intonačne čisto súvislý úsek v dvojhmatoch, ✓ interpretujú intonačne čisto a kvalitným tónom etudy a prednesové skladby vo všetkých doposiaľ naučených polohách, polohových výmenách, ✓ rozpoznajú v hudobnej skladbe augmentáciu a diminúciu, ✓ poznajú významných interpretov violovej hry, ✓ aplikujú počas hry špecifické interpretačné prostriedky hudobného štýlu alebo žánru, v ktorom je skladba skomponovaná, ✓ formujú svoj interpretačný štýl a realizujú vlastnú predstavu v hre počúvaním hudobných diel pre violu alebo s uplatnením violy, ✓ vyjadrujú na základe porozumenia charakter skladby správnym frázovaním, tempom, využitím širokej dynamickej škály, farby tónu, technických spôsobov hry a iných hudobno-výrazových prostriedkov, ✓ aplikujú vibráto podľa charakteru melodického úseku, ✓ interpretujú väčší počet kratších skladieb alebo prednesové skladby väčšieho rozsahu spamäti, ✓ nastudujú samostatne hudobnú skladbu podľa notového zápisu alebo orchestrálny part, ✓ aktívne interpretujú v komorných, súborových alebo orchestrálnych zoskupeniach, ✓ zahrajú podľa sluchu obľúbenú jednoduchú skladbu alebo pieseň, ✓ aplikujú v rámci improvizácie rytmické a melodické obmeny. 	<p>Kontrola tempa a precvičovanie náročných rytmických prvkov pomocou metronómu. Jednooktávové (dvojoktávové) dvojhmatové diatonické stupnice a technické cvičenia.</p> <p>Augmentácia, diminúcia. Významní interpreti violovej hry. Interpretačné špecifiká a výrazové prostriedky v jednotlivých štýlových obdobiach.</p> <p>Orientácia a interpretácia skladieb rôznych žánrov v pestrých hudobných formách nevynímajúc skladby súčasných autorov, spoznávanie rôznorodej sláčikovej literatúry. Zvyšovanie interpretačnej úrovne hry po technickej a výrazovej stránke.</p> <p>Vibráto. Hra spamäti.</p> <p>Samostatný výber hudobného materiálu.</p> <p>Skupinová interpretácia. Spoločné chápanie frázovania a umeleckého vyjadrovania. Samostatný nácvik obľúbenej skladby alebo piesne bez notového materiálu, a následne jej zápis do nôt. Rytmická, melodická improvizácia na určenú jednoduchú tému, využitie augmentácie a diminúcie.</p>
---	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu korigovať svoju hru tak, aby bola intonačne čistá, rytmicky presná a vyrovnaná, v plynulom a koordinovanom pohybe oboch rúk, ✓ uplatňujú v hre všetky doposiaľ naučené technické spôsoby hry, polohové výmeny a hru v polohách, ✓ preukážu technickú zručnosť a flexibilitu pravej ruky počas hry technických spôsobov détaché v rôznych častiach sláčika, legato s rôznym počtom nôt, staccato, radové staccato, spiccato, sautillé, pizzicato a ich kombinácie so zreteľom na kvalitu tónu a precíznu artikuláciu rytmických hodnôt, ✓ demonštrujú plynulé a intonačne čisté medzipolohové výmeny počas hry jednooktávových diatonických stupníc na jednej strune od prázdnej struny s prehmatom a od prvého prsta, ✓ reprodukovujú cvičenia zamerané na upevnenie intonačne čistých medzipolohových výmen minimálne do piatej polohy v rytmických obmenách a rôznymi technickými spôsobmi hry, ✓ samostatne tvoria na základe znalosti tóniny prstoklady a hmaty v interpretovaných skladbách, ✓ demonštrujú súčasné a mäkké ukladanie prstov v dvojhmatovej hre vo všetkých naučených polohách, ✓ orientujú sa v stredovekých, celotónových, pentatonických alebo iných stupniciach podľa interpretovaného hudobného materiálu, ✓ prezentujú počas hry vlastnú predstavu o celkovom obraze hudobného diela, ✓ poznajú významných slovenských interpretov violovej hry, 	<p>Hrací aparát. Technická flexibilita, intonačná čistota a tónová kultúra.</p> <p>Durové a molové dvojnootávové a trojnootávové diatonické stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia, etudy, hudobné skladby. Technické spôsoby hry.</p> <p>Jednooktávové diatonické stupnice.</p> <p>Medzipolohové výmeny, hra v polohách.</p> <p>Prstoklady a hmaty.</p> <p>Jednooktávové (dvojnootávové) dvojhmatové stupnice a technické cvičenia. Stredoveké, celotónová, pentatonická, a iné stupnice.</p> <p>Vlastné hudobné predstavy a emócie. Stotožnenie sa s interpretovanou hudobnou skladbou. Život a tvorba slovenských hudobných skladateľov, štúdium slovenskej literatúry pre violu. Osobnosti súčasnej slovenskej hudby, interpreti, komorné, súborové, orchestrálné telesá, hudobné inštitúcie – hudobné scény, opery, divadlá na Slovensku.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú prehľad o hudobných telesách a kultúrnych inštitúciách na Slovensku, ✓ poznajú a uplatňujú vo svojom hudobnom repertoári populárne diela pre violu alebo s uplatnením violy z prostredia klasickej hudby, napr. concerto grosso, koncert, triová sonáta, sonáta, ✓ analyzujú hudobnú formu, dynamickú, výrazovú, tempovú a artikulačnú stránku študovanej skladby, ✓ uplatňujú na základe porozumenia prirodzené frázovanie, dynamické odtiene, technické spôsoby hry a iné hudobno-výrazové prostriedky, ✓ experimentujú s farbou tónu za účelom stvárnenia charakteru, myšlienky hraného úseku, ✓ uplatňujú v hre teoretické poznatky o hudobnej štruktúre, z podvedomého cítenia prechádzajú na vedomé cítenie pri vytváraní hudobných fráz, ✓ rozoznávajú interpretačné špecifiká charakteristické pre rôzne štýlové obdobia a žánre, ✓ diskutujú, porovnávajú, vyjadria a zdôvodnia svoj názor o interpretácii vlastnej a iných, ✓ uplatňujú hudobnú terminológiu v diskusiách o interpretovaných skladbách, ✓ uplatňujú účelové postupy pri samostatnom štúdiu nových hudobných diel, orchestrálnych partov, ✓ majú osvojený hudobný repertoár pozostávajúci zo skladieb rôznych žánrov a štýlov, ✓ preukážu hudobné kompetencie potrebné pre pokračovanie v štúdiu pre dospelých na ZUŠ, na vysokých školách pedagogického zamerania alebo pre sebazvedľovanie. 	<p>Concerto grosso, koncert, triová sonáta, sonáta. Orientácia na využívané hudobné formy a výrazové prostriedky v hudbe 20. storočia. Samostatná analýza hudobnej skladby.</p> <p>Interpretácia prednesových hudobných skladieb.</p> <p>Farba tónu.</p> <p>Žánrové a štýlové interpretačné špecifiká.</p> <p>Analýza interpretačného výkonu. Práca s audiovizuálnymi materiálmi – záznamy koncertov, hudobné dokumenty.</p> <p>Samostatné štúdium.</p> <p>Budovanie vlastného hudobného repertoáru.</p>
--	--

Záverečná skúška

- 1 durová a 1 molová trojoktávová stupnica s rozloženými akordmi vybraným technickým spôsobom hry,
- 2 charakterovo odlišné etudy,
- 1 prednesová skladba väčšieho rozsahu alebo dve kratšie spamäti,
- 1 časť koncertu, sonáty alebo inej viacčasťovej skladby,
- interné alebo verejné absolventské vystúpenie.

ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ kontrolujú prirodzený a uvoľnený postoj a činnosti hracieho aparátu pri interpretácii technicky a výrazovo náročnejšieho hudobného materiálu, ✓ ovládajú základnú údržbou hudobného nástroja (čistenie strún a nástroja po hre, uvoľňovanie a napínanie sláčika), ✓ samostatne naladia hudobný nástroj, ✓ uložia prsty na hmatník v súlade s prstokladom hranej tóniny, ✓ kladú dôraz na vypracovaný tón v stupniciach, cvičeniach, etudách a skladbách, ✓ interpretujú rytmicky presne so zreteľom na zrozumiteľnú artikuláciu technických spôsobov hry, ✓ formujú ľavú ruku v medzipolohových výmenách počas nácviku jednooktávových stupníc na jednej strune od prázdnej struny s prehmatom a od prvého prsta, ✓ samostatne korigujú intonačnú čistotu a kvalitný tón počas polohových výmen a v hraných polohách minimálne v 	<p>Hrací aparát.</p> <p>Starostlivosť o hudobný nástroj.</p> <p>Ladenie hudobného nástroja.</p> <p>Prstoklad.</p> <p>Technická zručnosť a kultúra tónu.</p> <p>Tónová a intonačná sebakontrola pri hre.</p> <p>Technické cvičenia a etudy zamerané na precvičovanie rytmickej presnosti, technicky a interpretačne náročných miest, úsekov a fráz.</p> <p>Jednooktávové stupnice na jednej strune.</p> <p>Dvojoktávové a trojoktávové diatonické stupnice a rozložené akordy s použitím D7, technické cvičenia, etudy a skladby.</p>

<p>rozsahu do V. polohy,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ intonačne čisto, kvalitným tónom a zreteľnou artikuláciou reprodukuje dvojoktávové diatonické stupnice a rozložené akordy s použitím D7 naučenými technickými spôsobmi hry vrátane radového staccato a ich kombináciami v rýchlejšom tempe, ✓ zahrajú úsek skladby s využitím jednoduchých dvojhmatov, ✓ použijú správny pomer dĺžky sláčika v hre lomených akordov, ✓ aplikujú počas interpretácie špecifické hudobno-výrazové prvky charakteristické pre slohové obdobie, z ktorého pochádza prednesová skladba, ✓ formujú vlastný hudobný prejav počúvaním skladieb violovej literatúry, ✓ demonštrujú v prednesových etudách a skladbách uvedomé frázovalenie, uplatňujú výrazové prostriedky podľa notového zápisu, progresívnu dynamiku, agogiku a vibráto, ✓ dokážu tvoriť kultúrny tón v technicky a výrazovo náročnejších pasážach, ✓ vyjadrujú počas interpretácie vlastné hudobné predstavy, ✓ realizujú počas samostatnej prípravy efektívne spôsoby nácviku, ✓ interpretujú prednesové etudy a skladby spamäti, ✓ aktívne prezentujú svoje interpretačné výkony na koncertoch a verejných vystúpeniach spamäti, ✓ diskutujú, porovnávajú a vyslovia vlastný názor o interpretovanej skladbe vlastnej a iných. 	<p>Technické spôsoby hry. Radové staccato.</p> <p>Dvojhmaty. Akordy. Štýlové interpretačné špecifiká.</p> <p>Počúvanie hudobných skladieb.</p> <p>Interpretácia.</p> <p>Výber hudobných skladieb podľa intelektu a záujmu žiaka. Emócie a vlastné hudobné predstavy. Samostatné štúdium hudobných skladieb. Hra spamäti. Aktívna interpretačná účasť na koncertoch a verejných vystúpeniach.</p> <p>Analýza interpretácie.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú prirodzený postoj a uvoľnenú hru pri interpretácii technicky a výrazovo náročnejších skladieb, ✓ definujú noty v altovom a husľovom kľúči minimálne interpretovaných skladieb, ✓ regulujú ťah a tlak na sláčik s cieľom vytvárania kvalitného a rovnomerného tónu, ✓ regulujú čistotu intonácie a kultúru tónu pri polohových výmenách a hre v polohách, ✓ reprodukovávajú durové a molové stupnice a rozložené akordy v rozsahu dvoch – troch oktáv technickými spôsobmi hry détaché v rôznych častiach sláčika, legato, martelé, staccato, spiccato, sautillé, ich kombináciami a v rôznych rytmických obmenách, ✓ rozoznávajú vizuálne z nôt a sluchovo poltón a celý tón, ✓ zahrajú krátky úsek skladby súvisle v dvojhmatoch, ✓ majú prehľad o uplatnení violy v rôznych hudobných žánroch a štýloch, ✓ analyzujú využité technické spôsoby a výrazové prostriedky v interpretovanej hudobnej skladbe podľa sluchu i z notového zápisu, ✓ kladú dôraz na úroveň tónovej kvality a výrazovej stránky v hraných technických spôsoboch aj v náročnejších polohách, ✓ uplatňujú za účelom stvárnenia charakteru hudobnej skladby progresívnu dynamiku, farebnú tónovú škálu, výrazové, artikulačné prostriedky a rôzne druhy vibráta, 	<p>Sústavná koordinácia pohybov celého hracieho aparátu.</p> <p>Notový zápis v hraných kľúčoch, osvojovanie prstokladov a upevňovanie hmatovej istoty v IV. a V. polohe.</p> <p>Flexibilné a účelové pohyby pravej ruky pri tvorbe tónu.</p> <p>Durové a molové dvojtábové, trojtábové stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia a etudy zamerané na zdokonaľovanie intonačnej čistoty a kvality tónu vo všetkých doposiaľ prebraných polohách, vrátane II. a IV..</p> <p>Nácvik stupníc, technických cvičení, etúd a skladieb zameraných na zvyšovanie úrovne sláčikovej techniky v rámci rôznych spôsobov hry, upevňovanie plynulého prechodu cez struny pri interpretácii náročnejších technických spôsobov hry s dôrazom na precíznu artikuláciu.</p> <p>Technický spôsob hry sautillé.</p> <p>Chromatika.</p> <p>Nácvik dvojhmatových stupníc: upevňovanie hmatovej istoty v dvojhmatovej hre v terciách, sextách, oktávach najskôr dva tóny viazane, neskôr spolu.</p> <p>Uplatnenie violy v rôznych hudobných žánroch a štýloch.</p> <p>Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Prednesové etudy a skladby.</p> <p>Interpretácia: zvyšovanie úrovne.</p> <p>Vibráto: rozlišovanie a uplatňovanie rôznych druhov vibráta počas interpretácie.</p> <p>Vlastná predstava o celkovom obraze hudobného diela.</p>
--	--

prezentujú počas interpretácie vlastné predstavy o celkovom obraze hudobného diela, interpretáciu učiať na koncertoch a súťažiach: zdokonaľovanie interpretačných aktivít, prezentujú svoje interpretačné zručnosti a schopnosti na verejných vystúpeniach a súťažiach a súťažiach. budujú svoj repertoár z väčšieho počtu skladieb s menším rozsahom, dokážu samostatne nastudovať jednoduché prednesové skladby.

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dôsledne koordinujú postoj pri hre a činnosti hracieho aparátu pri interpretácii technicky a výrazovo náročnejších skladieb, ✓ formujú postavenie ľavej ruky vo všetkých hraných polohách a plynulých polohových výmenách (minimálne po piatu), ✓ regulujú kvalitu a intonačnú čistotu tónu pri polohových výmenách a hre v polohách, ✓ reprodukovujú artikulačne precízne na vyššej úrovni naučené technické spôsoby hry détaché v rôznych častiach sláčika, legato s rôznym počtom viazaných tónov, martelé, staccato, radové staccato, spiccato, sautillé a ich kombinácie v rýchlejšom tempe, ✓ aplikujú vo vyšších polohách prstoklady a hmaty osvojené nácvikom dvojtaktových a trojtaktových diatonických stupníc a rozložených akordov minimálne v rozsahu po piatu polohu, ✓ aplikujú prstoklady a hmaty chromatickej stupnice v cvičeniach, etudách a skladbách, ✓ demonštrujú mäkké a súčasné ukladanie prstov v 	<p>Hrací aparát.</p> <p>Medzipolohové výmeny, hra v polohách.</p> <p>Tvorba intonačne čistého a kvalitného tónu.</p> <p>Technické spôsoby hry.</p> <p>Pohybová činnosť oboch rúk, náročnejšie kombinácie rôznych technických spôsobov hry: zvyšovanie nárokov.</p> <p>Dvojtaktové a trojtaktové durové a molové stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia a etudy, hudobné skladby.</p> <p>Chromatická stupnica.</p> <p>Jednotaktové diatonické dvojhmatové stupnice (tercie, sexty, oktávy).</p> <p>Významní interpreti violovej hry.</p> <p>Analýza interpretačných výkonov.</p> <p>Vlastné názory žiaka o hudobnom vkuse, predstavách a interpretácii.</p>

<p>jednooktávových dvojhmatových stupniciach,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ majú prehľad o významných interpretoch violovej hry, ✓ definujú na základe porovnania rozdiely medzi interpretačnými výkonmi rôznych interpretov rovnakej skladby, ✓ prezentujú vlastné predstavy o interpretácii v hraných skladbách, ✓ určia tóninu, metrum, tempo, formálnu štruktúru, harmonickú sadzbu, technické a hudobno-výrazové prostriedky interpretovanej skladby, ✓ vedia využiť zvukovú farebnosť nástroja počas hry v polohách, ✓ uplatňujú v interpretácii vibráto, progresívnu dynamiku, hudobno-výrazové prostriedky, agogiku a logické frázovanie na vyjadrenie expresivity skladby, ✓ interpretujú prednesové etudy a skladby spamäti, ✓ vedia zahrat' menej náročné skladby z listu plynule a bez chýb. 	<p>Vlastné predstavy v prednesovej skladbe: využitie farby tónu, dynamických odtieňov, agogiky, vibráta, a iných technických a hudobno-výrazových prostriedkov. Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Štúdium prednesových skladieb s ich porozumením: správne pochopenie frázovania a artikulácie hudobno-výrazových prostriedkov v skladbe. Vibráto: uvedoméle uplatňovanie v prednesových etudách a skladbách. Interpretácia skladieb rôznych štýlových období v pestrých hudobných formách nevynímajúc skladby súčasných autorov.</p> <p>Hra spamäti. Hra z listu so zameraním na všetky technické a interpretačné znaky v skladbe.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú prirodzený postoj a uvoľnenú hru, ✓ majú predstavu o pohybovej a zvukovej kvalite realizovaných úkonov, ✓ interpretujú naučené polohové výmeny a hru v polohách kvalitným a intonačne čistým tónom, ✓ aplikujú v hre technické spôsoby détaché v rôznych častiach sláčika, legato s rôznym počtom viazaných tónov, 	<p>Prirodzený postoj, uvoľnenosť počas hry a samostatné regulovanie činností celého hracieho aparátu počas hry. Správne predstavy žiaka o pohybovej, a hlavne zvukovej kvalite realizovaných úkonov. Dvojoktávové a trojoktávové durové a molové stupnice a rozložené akordy v pomalom a rýchlom tempe zamerané na dôkladný nácvik polohových výmen a fixáciu prstokladov vo všetkých hraných polohách. Precízna artikulácia rytmických hodnôt v rámci určeného metra v technických spôsoboch hry détaché v rôznych častiach sláčika, legato</p>

<p>martelé, staccato, radové staccato, spiccato, sautillé a ich kombinácie,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú intonačne precízne a kvalitným tónom diatonické stupnice s rozloženými akordmi, technické cvičenia, etudy a skladby minimálne v rozsahu do V. polohy, ✓ vedia zahrať dvojhmatové stupnice v rozsahu dvoch oktáv (tercie, sexty, oktávy), ✓ ovládajú pohyby pravej ruky a súčasné ukladanie prstov ľavej ruky v akordickej hre, ✓ aplikujú v hre hudobné prvky a prostriedky charakteristické pre štýlové obdobie interpretovanej skladby, ✓ rozlíšia interpretačne druh melodickéj ozdoby, ✓ rozumejú frázovaniu v interpretovaných prednesových etudách a skladbách, zreteľne artikulujú rytmické hodnoty nôt v danom metre, využívajú dynamické odtiene a farebné možnosti tónu, výrazové prostriedky a agogiku, ✓ aplikujú počas interpretácie rôzne druhy vibráta, ✓ dokážu vyjadriť vlastné predstavy a emócie počas hry, ✓ budujú vlastný repertoár hrou spamäti, ✓ prezentujú svoje interpretačné schopnosti verejne na koncertoch a súťažiach, ✓ uplatňujú v diskusiách hudobnú terminológiu adekvátnu dĺžke štúdia, dokážu analyzovať, hodnotiť a zdôvodniť svoj názor na interpretáciu skladby, 	<p>s rôznym počtom viazaných tónov, martelé, staccato, radové staccato, spiccato, sautillé.</p> <p>Nácvik stupníc, technických cvičení, etúd a skladieb s cieľom dosiahnutia intonačnej čistoty, kultivovaného tónu a dôslednej artikulácie vo všetkých hraných polohách (minimálne do piatej polohy) a polohových výmenách.</p> <p>Dvojoktávové diatonické dvojhmatové stupnice hrané v terciách, sextách, oktávach.</p> <p>Akordická hra.</p> <p>Interpretácia skladieb jednotlivých štýlových období so zameraním na osvojenie špecifických výrazových prostriedkov a spôsobu ich hry.</p> <p>Hra trilkov a iných melodických ozdôb vo všetkých polohách.</p> <p>Technické cvičenia a etudy zamerané na súčinnosť obidvoch rúk pri dôslednom vypracovávaní rytmicky náročných úsekov.</p> <p>Nácvik prednesových skladieb s cieľom uplatnenia dôsledného frázovania počas hry, využitia širokej dynamickej škály, tónovej farebnosti, hudobno-výrazových prostriedkov, agogiky a vibráta.</p> <p>Artikulácia využívaných výrazových prostriedkov.</p> <p>Vibráto: využívanie rôznych druhov podľa charakteru melodického úseku.</p> <p>Individuálny štýl žiaka v interpretácii.</p> <p>Interpretácia etúd a prednesových skladieb spamäti.</p> <p>Suverénny interpretačný prejav na pódiu.</p> <p>Všeobecný prehľad hudobných foriem a používaných interpretačných prostriedkov získaný individuálnym štúdiom a na hodinách HN na základnej umeleckej škole so zameraním sa na literatúru pre violu.</p> <p>Pohotová hra z listu zameraná na všetky technické a hudobno-výrazové označenia v skladbe.</p>
--	--

<p>aplikujú počas hry z listu technické a interpretačné znaky z notového zápisu</p> <p>preukážu hudobné vedomosti a zručnosti potrebné pre uchádzanie sa na štúdium na konzervatóriu.</p>	<p>Samostatný nácvik rôznych interpretačných prvkov inštrumentálnej hry.</p> <p>Hudobné kompetencie potrebné pre úspešné zvládnutie prijímacích skúšok na štúdium na konzervatóriu.</p>
---	---

Záverečná skúška

- 2 durové a 2 molové stupnice s rozloženými akordmi,
- 2 dvojoktávové dvojhmátové stupnice hrané v terciách, sextách a oktávach (dur, mol),
- 3 etudy, z toho dve naštudované spamäti,
- 1 prednesová skladba väčšieho rozsahu spamäti,
- hra z listu.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA VIOLŔE

PRÍPRAVA KU HRE NA NÁSTROJI VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prípravné štúdium

Žiaci po ukončení 1. roku prípravného štúdia „A“:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú názvy jednotlivých častí violončela a sláčika (žabka, špička, hmatník, kobylka, struny, duša, strunník, bodec, príp. ďalšie) a spôsob tvorby tónu, ✓ demonštrujú elementárne základy správneho sedenia, držania nástroja a sláčika, ✓ reprodukovujú cvičenia zamerané na uvoľnené a prirodzené 	<p>Stavba hudobného nástroja a sláčika.</p> <p>Základy hry na nástroji. Hrací aparát.</p> <p>Technika hry ľavej ruky.</p>

<p>postavenie ľavej ruky,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uložia všetky prsty na hmatník v prstoklade určenom pedagógom, ✓ zahrajú základné technické prstové cvičenia, ✓ reprodukovujú prípravné cvičenia zamerané na uvoľňovanie pravej ruky od zápästia po ramenný kĺb najprv bez sláčika, ✓ zvládnu polozenie sláčika na struny pri žabke a rovný ťah sláčikom, ✓ interpretujú spevom, pizzicato neskôr arco po predhraní učiteľom jednoduché krátke melodické a rytmické fragmenty, ✓ zahrajú riekanky a jednoduché skladby na jednej strune v rozsahu dvoch, troch tónov, ✓ vnímajú melodickú líniu v interpretácii učiteľa alebo počúvaním hudobných skladbičiek, ✓ vnímajú tempo skladby, piesne v interpretácii učiteľa alebo počúvaním hudobných skladbičiek, piesní, ✓ opíšu vlastnými slovami na základe asociácií podľa textu piesne, dynamiky, tempa, charakter skladby, piesne interpretovanej pedagógom, ✓ položia sláčik na struny časťou podľa pokynov učiteľa, ✓ porovnajú vlastnými slovami na základe ukážok výšku, dĺžku a silu tónu, ✓ rozvíjajú hudobnú predstavivosť a nadanie formou hry. ✓ zahrajú elementárnych sprievod v dlhých rytmických hodnotách nôt na prázdnych strunách vybrnkávaním, neskôr slákom k spievaným riekankám a piesňam. 	<p>Technika hry sláčikom. Uvoľňovacie cvičenia bez sláčika (s ceruzkou).</p> <p>Elementárna interpretácia.</p> <p>Sluchová a rytmická predstavivosť. Zvuková škála violončela a spôsoby tvorby tónu.</p> <p>Horná polovica, stred, dolná polovica. Výška, dĺžka a sila tónu.</p> <p>Hudobná tvorivosť.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 2. roku prípravného štúdia „A“:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ demonštrujú elementárne základy správneho postoja,	Základy hry na violončele.

<p>držania violončela a sláčika,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodujú cvičenia zamerané na prirodzené držanie sláčika, ✓ položia sláčik na miesto hrania podľa notového zápisu, ✓ interpretujú détaché (1-2 krátkym sláčikom) pri žabke, v strede pri špičke, ✓ použijú dĺžku sláčika podľa hodnoty trvania noty, ✓ rozlíšia interpretačne pizzicato, arco, ✓ použijú dĺžku sláku a tlak na slák za účelom dosiahnutia dynamickej sily tónu, ✓ zvládnu cvičenia zamerané na súčinnosť častí ľavej ruky od ramena až po prsty počas hry, ✓ reprodujú technické cvičenia zamerané na uvoľnené ukladanie prstov na hmatník, ✓ uložia prsty na hmatník v prstoklade určenom pedagógom, ✓ definujú noty v rozsahu minimálne interpretovaných skladieb, ✓ opíšu vlastnými slovami na základe asociácií tempo, dynamiku, náladu skladby interpretovanej pedagógom, ✓ poznajú názvy strún a ich výšku, ✓ rozoznávajú vlastnosti tónu, ✓ interpretujú po predhraní učiteľom jednoduché krátke melodické a rytmické fragmenty, ✓ zahrajú intonačne čisto a rytmicky správne riekanky a piesne najprv spevom, neskôr pizzicato alebo sláčikom 	<p>Technika hry sláčikom. Držanie sláčika.</p> <p>Základné označenia pre spôsoby sláčikovej hry v notovom zápise (žabka, špička, stred, HP, DP). Détaché.</p> <p>Celá, polová, štvrtová, osminová nota. Pizzicato, arco.</p> <p>Dynamické znamienka: p, mf, f.</p> <p>Technika hry ľavej ruky.</p> <p>F kľúč. Notopis v rozsahu minimálne interpretovanej hudobnej skladby, piesne. Elementárna analýza hudobnej skladby.</p> <p>Názvy prázdnych strún a ich výška. Výška, sila, dĺžka tónu.</p> <p>Intonačná a rytmická predstavivosť. Elementárna violončelová literatúra pre začiatočníkov. Hudobné skladby, piesne a riekanky.</p> <p>Rytmizácia a melodizácia riekaniek.</p>
---	---

spamäti

vytvoria elementárny rytmický sprievod na prázdnych strunách vybrnkávaním, neskôr sláčikom k spievaným riekankám a piesňam.
 interpretujú podľa sluchu jednoduché krátke melodické a rytmické fragmenty, hru na melodickéj linie učiteľom pri vybrnkávaní rytmu alebo hre žiaka na pr.
 zahrajú spamäti jednoduché melodické frázy zo známych ľudových piesní,
 formujú predstavu o kvalitnom violončelovom tóne počúvaním pedagogovej hry.

Rozvíjanie hudobnej predstavivosti žiaka interpretáciou učiteľa.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia

- správne držanie violončela a sláčika,
- hra spamäti: 1 ľudová pieseň, 1 prednesová skladba z literatúry pre prípravné štúdium.

Prípravné štúdium „B“

Žiaci po ukončení prípravného štúdia „B“:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomenujú časti violončela a sláčika, ✓ demonštrujú elementárne návyky správneho sedenia za nástrojom a držania violončela a sláčika počas hry, ✓ zahrajú cvičenia a skladby zamerané na uvoľnené a mäkké ukladanie prstov ľavej ruky na hmatník prstokladmi podľa uváženia pedagóga (zvyčajne v prstoklade durovej tóniny) bez zvuku, neskôr hra pizzicato, arco, ✓ interpretujú hudobný materiál naučenými prstokladmi v 	Stavba violončela a sláčika. Hrací aparát. Synchronizovanie činnosti oboch rúk počas hry. Technika hry ľavou rukou. Prstoklad.

<p>osvojených tóninách,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú jednoduchú skladbu podľa notového zápisu v F kľúči, ✓ reprodukujú cvičenia zamerané na uvoľnené držanie sláčika a na prenášanie váhy prstov pravej ruky na sláčiku, ✓ demonštrujú hru détaché celým sláčikom, pri žabke, špičke, v strede, ✓ zahrajú rytmicky správne celú, pólóvú, štvrt'ovú a osminovú notu a príslušné pomlčky, ✓ reprodukujú po učiteľovom predhraní krátke melodické útvary pizzicato, arco a rytmické útvary sláčikom, ✓ rozpoznajú v notovom zápise znaky charakteristické pre sláčikové nástroje (žabka, špička, stred, hp, dp), ✓ položia sláčik na miesto hrania podľa notového zápisu, ✓ opisujú vlastnými slovami náladu, tempo, dynamiku a charakter jednoduchej hudobnej skladby, ✓ formujú predstavu o kvalitnom violončelovom tóne počúvaním pedagogovej hry, ✓ rozlišujú sluchom durovú a molovú tóninu, ✓ tvoria jednoduchý rytmický sprievod k melódii hranej učiteľom vybrnkávaním na prázdnych strunách, ✓ opíšu vlastnými slovami na základe asociácií výšku, silu, dĺžku tónu, ✓ sluchom a podľa zápisu v notovom materiáli rozlíšia f, mf, p, ✓ zahrajú melodické úseky odlišnou silou vyludzovaného tónu, ✓ aplikujú v svojom hudobnom prejave elementárne hudobno-výrazové prostriedky: demonštrácia odlišných nálad hrou, hra s farbou violončelového tónu, ✓ zahrajú ľudové piesne a jednoduché prednesové skladby spamäti, 	<p>F kľúč.</p> <p>Technika hry sláčikom.</p> <p>Détaché. Správne polohovanie na strunu a rovný ťah celým sláčikom. Rytmus.</p> <p>Interpretácia.</p> <p>Základné označenia pre spôsoby sláčikovej hry v notovom zápise.</p> <p>Rytmická, intonačná a harmonická predstavivosť.</p> <p>Výška, sila dĺžka tónu.</p> <p>Základné delenie dynamiky (f, mf, p). Základy dynamického cítenia. Základy výrazového cítenia.</p> <p>Hra spamäti. Tvorivé hudobné didaktické hry.</p>
---	---

aplikujú počas interpretácie prvky tvorivosti.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia

- správne držanie violončela a sláčika,
- hra spamäti: 2 skladby z literatúry pre prípravné štúdium.

HRA NA NÁSTROJI, HRA Z LISTU

Prvá časť prvého stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia :

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú osvojené návyky správneho sedenia a držania violončela a sláčika, ✓ koordinujú súhru pravej a ľavej ruky, ✓ uložia sláčik na struny od žabky alebo od špičky podľa zápisu v notách alebo pokynov učiteľa, ✓ ovládajú ťah celým sláčikom, polovicou, tretinou a štvrtinou sláčika, so zreteľom na plynulú výmenu pri žabke a špičke, hru v hornej a dolnej polovici sláčika, ✓ reprodukovujú cvičenia zamerané na rovnomerný ťah sláčikom po strunách a prechod cez struny bez sprievodných pazvukov, ✓ interpretujú jednooktávové durové stupnice C, G, D, F vybraným technickým spôsobom spamäti, ✓ aplikujú počas hry technické spôsoby détaché v rôznych častiach sláčika a legato v jednoduchých rytmických obmenách, ✓ interpretujú hudobný materiál podľa notového zápisu alebo spamäti v základnej polohe, 	<p>Základy hry na nástroji. Technika hry sláčikom.</p> <p>Tvorba tónu.</p> <p>Jednooktávové durové stupnice, technické cvičenia, etudy. Prstoklad. Détaché, legato.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ kontrolujú s pomocou učiteľa intonačnú čistotu a kvalitu tónu, ✓ definujú noty z notového zápisu v F kľúči v rozsahu C po d1, ✓ zahrajú rytmické cvičenie s využitím celej, polovej, štvrtovej, osminovej a šestnástinovej noty, ✓ zahrajú po predhraní učiteľom krátke melodicko-rytmické motívy spamäti, ✓ interpretujú ľudové piesne ako prostriedok pre lepšie pochopenie náročnejšieho rytmu, melodického postupu. ✓ definujú hudobno-výrazové prostriedky v interpretovaných hudobných skladbách, ✓ interpretujú jednoduchú pieseň alebo hudobnú skladbu s harmonickým sprievodom spamäti, ✓ zahrajú jednoduchú skladbičku v súhre učiteľ-žiak, ✓ rytmizujú krátku báseň určenými rytmickými hodnotami, ✓ vytvoria melódiu k riekanke s využitím 2-3 tónov. 	<p>Orientácia na hmatníku podľa notového zápisu v F kľúči. Celá, polová, štvrtová, osminová, šestnástinová nota. Intonačná a rytmická predstavivosť.</p> <p>Hra podľa sluchu bez notovej predlohy. Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Plynulá a intonačne čistá hra. Hra spamäti. Harmonické cítenie. Hudobná tvorivosť.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ kontrolujú správne sedenie a prirodzené držanie hudobného nástroja a sláčika. ✓ kontrolujú pohyby obidvoch rúk počas inštrumentácie, ✓ kladú dôraz na správny úder a zdvih prstov ľavej ruky, ✓ definujú noty z notového zápisu v F kľúči aj s posuvkami v rozsahu interpretovaného hudobného materiálu, ✓ interpretujú intonačne čisto stupnice B, A v jednej oktáve a C, D v dvoch oktávach s prechodom do IV. polohy so zreteľom na pohyb palca ľavej ruky, alebo výber podľa zváženia pedagóga v súlade s individuálnymi dispozíciami 	<p>Hrací aparát.</p> <p>Elementárne návyky inštrumentácie. Synchronizácia ľavej a pravej ruky počas hry. Správny úder a zdvih prstov ľavej ruky. Notopis v F kľúči, posuvky.</p> <p>Stupnice, technické cvičenia, etudy. Hra v polohách, medzipolohová výmena.</p> <p>Intonačná istota pri hre v základnej polohe.</p>

<p>žiaka,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ plynulo prechádzajú sláčikom cez struny so zreteľom na intonačne čistú interpretáciu bez sprievodných pazvukov v hre détaché, legato, ✓ demonštrujú náročnejší rytmus v ľudových piesňach a jednoduchých skladbách, ✓ vnímajú kvalitný tón počúvaním hry učiteľa a hudobných nahrávok, ✓ demonštrujú hru v širokej a úzkej polohe v stupniciach, technických cvičeniach, ✓ použijú dĺžku sláčika v súlade s interpretovaným tempom, dynamikou a hudobno-výrazovými prostriedkami, ✓ zahrajú rytmicky správne synkopu, triolu, notu s bodkou, ✓ interpretujú v súlade s notovým zápisom hru détaché, legato, jednoduché staccato v určených častiach sláčika, ✓ správne použijú sláčik pri zdvihu od špičky v predtaktí, ✓ uplatňujú v rámci malých piesňových foriem jednoduché frázovanie, ✓ vytvoria podľa sluchu jednoduchý hudobný sprievod, tzv. gajdošskú kvintu. ✓ interpretujú ľudovú pieseň alebo jednoduchú skladbu spamäti. 	<p>Artikulácia rytmu.</p> <p>Tvorba tónu.</p> <p>Široká a úzka poloha.</p> <p>Dynamické, tempové a hudobno-výrazové označenia.</p> <p>Triola, synkopa, nota s bodkou.</p> <p>Technické spôsoby hry.</p> <p>Výmena sláčikom pri žabke a špičke.</p> <p>Frázovanie.</p> <p>Gajdošská kvinta.</p> <p>Hra spamäti.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú artikulačne precízne naučené technické spôsoby a ich kombinácie v rýchlejších tempách, ✓ korigujú sluchom čistotu intonácie a kvalitu tónu v polohách alebo pri prechodoch do polôh, ✓ interpretujú intonačne čisto s pohybom palca ľavej ruky výmeny medzi prvou a štvrtou, druhou a treťou polohou v 	<p>Stupnice, technické cvičenia a etudy.</p> <p>Tvorba tónu.</p> <p>Jednooktávové a dvojoctávové stupnice a rozložené akordy. Hra v polohách, medzipolohové výmeny.</p>
--	---

<p>dvojoktávových durových stupniciach C, G, D, F a jednooktávových molových stupniciach d, g, c vybraným technickým spôsobom s rozloženým akordom,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukovujú technické cvičenia, etudy a skladby zamerané na zdokonaľovanie hry v rozšírenej polohe, ✓ reprodukovujú technické cvičenia na správne ukladanie prstov na hmatník, ✓ uplatňujú v hre dynamické znamienka vrátane crescendo a decrescendo, ✓ zadefinujú sláčik podľa tempa, dynamiky a rytmických hodnôt nôt, ✓ reprodukovujú prípravné cvičenia zamerané na nácvik vibráta, ✓ demonštrujú tempo, jednoduché frázovanie a agogiku za účelom vyjadrenia charakteru a nálady v prednesových skladbách, ✓ rozumejú pojmom accelerando a ritardando a uplatňujú ich v hre, ✓ sústredia sa na súčasné ukladanie prstov a správne zadelenie sláčika pri hre arpeggio, ✓ rozlíšia sluchom i podľa zápisu párne a nepárne takty, ✓ určia po vypočutí hlavnú myšlienku hudobnej skladby, ✓ rozlíšia kontrastné diely (časti) v interpretovanej skladbe, ✓ opíšu vlastnými slovami náladu interpretovanej skladby, ✓ orientujú sa v uplatnení violončela v rôznych hudobných žánroch súčasnosti. ✓ interpretujú prednesovú skladbu a ľudové piesne spamäti, ✓ zahrajú z listu jednoduchú skladbu, ✓ preukážu základné vedomosti o vývoji a histórii violončela, ✓ tvoria jednoduchý sprievod k ľudovým piesňam, ✓ tvoria rytmický sprievod v rámci metra k melodickej línii 	<p>Rozšírená poloha.</p> <p>Úder a zdvih prstov ľavej ruky.</p> <p>Dynamika.</p> <p>Technika hry sláčikom.</p> <p>Vibráto.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Accelerando, ritardando.</p> <p>Arpeggio.</p> <p>Rytmus.</p> <p>Hudobná téma.</p> <p>Hudobné formy: malé piesňové formy a variácie.</p> <p>Analýza interpretácie.</p> <p>Hudobná literatúra pre violončelo.</p> <p>Interpretácia prednesových skladieb spamäti.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Vývoj a história violončela.</p> <p>Hudobná tvorivosť.</p>
---	--

Ľudovej piesne (skladby).

--	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ sú schopní systematicky pracovať na zdokonaľovaní vlastnej umeleckej produkcie, ✓ regulujú pravidelný ťah sláčika, výmeny pri žabke, špičke a v iných častiach sláku pri nacvičovaní náročnejších interpretačných prvkov, ✓ demonštrujú plynulý prechod sláčika cez struny, ✓ aplikujú v stupniciach, etudách a skladbách v rýchlejšom tempe technické spôsoby sláčikovej hry détaché, legato, staccato, martelé, ✓ reprodujú stupnice, technické cvičenia, etudy a jednoduché ľudové piesne v palcovej polohe, alebo s prechodom do palcovej polohy, ✓ pohotovo reagujú na notový zápis v husľovom kľúči, ✓ sústavne kontrolujú čistotu intonácie počas hry v polohách a medzipolohových výmenách, ✓ reprodujú technické cvičenia a etudy zamerané na zvyšovanie technickej a interpretačnej úrovne hry. ✓ zvládnu plynulé prechody medzi I. - IV. polohou, ✓ demonštrujú intonačne čistú hru v osvojených polohách, ✓ aplikujú počas hry prirodzené flažolety podľa notového zápisu, ✓ uplatňujú vibráto na zvýraznenie hudobného prejavu 	<p>Hrací aparát.</p> <p>Technika hry pravej ruky.</p> <p>Stupnice, technické cvičenia a etudy. Détaché, legato, staccato, martelé. Zbehlosť a pružnosť prstov a ich osamostatňovanie.</p> <p>Palcová poloha.</p> <p>Notopis v husľovom kľúči. Hra v polohách a medzipolohové výmeny.</p> <p>Diatonické stupnice (po 4 krížiky a 4 bé) a rozložené akordy v rozsahu dvoch oktáv. Flažolety. Vibráto.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p>

<p>(americký, európsky typ),</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú podľa notovej predlohy dynamické, výrazové, artikulačné a agogické znamienka v hre, ✓ interpretujú skladby s náročnejšími rytmickými prvkami, ✓ interpretujú prednesové skladby spamäti, ✓ dokážu zahrať jednoduché skladby a ľudové piesne z listu, ✓ zahrajú bez notového zápisu podľa sluchu jednoduché piesne a riekanky, ✓ používajú hudobno-výrazové prostriedky za účelom zvýraznenia charakteru hudobnej skladby, ✓ aplikujú v hre kultivovaný tón, najmä v kantilénových úsekoch, ✓ dokážu udržať rytmus a intonáciu v súhre s inými nástrojmi, ✓ uplatnenie violončela ako sólového nástroja a ako člena zoskupení v rôznych hudobných žánroch súčasnosti. ✓ poznajú súčasných interpretov violončelovej hry, ✓ aktívne prezentujú svoje hudobné zručnosti na verejných vystúpeniach v sólovej alebo skupinovej hry. 	<p>Rytmus. Hra spamäti. Hra podľa sluchu.</p> <p>Interpretácia. Kantiléna v prednesových skladbách a etudách.</p> <p>Tvorba kvalitného violončelového tónu. Harmonické cítenie. Hudobné žánre súčasnosti - uplatnenie violončela.</p> <p>Súčasní interpreti violončelovej hry. Koncertný prejav na verejných vystúpeniach.</p>
--	--

Záverečná skúška

- 1 durová a 1 molová stupnica v rozsahu dvoch oktáv vybraným technickým spôsobom, rozložené akordy,
- 1 etuda,
- 1 prednesová skladba.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia :

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ interpretujú na vyššej úrovni hudobný repertoár,	Intonačná čistota a rytmická presnosť v stredne rýchlych tempách.

<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú intonačne čisto dvojtaktové durové a molové stupnice s rozloženými akordmi od 4 krížikov a 4 bé osvojenými technickými spôsobmi nácvikom cez polohovú hru s vynechaním prázdnych strún, ✓ rozširujú tónový rozsah v hre diatonických trojtaktových stupníc C, G, D, Es, F (alebo podľa uváženia pedagóga). ✓ interpretujú hudobný materiál za účelom zvýšenia interpretačnej úrovne hry, akordy s rytmickými obmenami a využitím osvojených technických spôsobov hry. ✓ reprodukujú technické cvičenia zamerané na hru v palcovej polohe (základnej na flažolette d1-a1), ✓ čítajú noty v husľovom a tenorovom kľúči, ✓ regulujú intonačnú presnosť a rytmickú presnosť počas hry, ✓ demonštrujú plynulú hru détaché, spiccato v ťažisku sláčika, ✓ dokážu uložiť sláčik na miesto hrania sul tasto a sul ponticello, ✓ aplikujú v hre flažolety, ✓ reprodukujú cvičenia zamerané na súčasné a mäkké ukladanie prstov v dvojhmatoch, ✓ uložia súčasne prsty a zadelia správne sláčik pri hre arpeggio cez tri struny, ✓ rozoznajú v skladbe miesta so zdvihmi, akcentované noty, ✓ aplikujú v súlade s notovým zápisom v hudobných skladbách alebo podľa uváženia v ľudových piesňach trilky, prípadne iné melodické ozdoby, ✓ vedú si pomocou ladičky a podľa sluchu naladiť nástroj, ✓ uplatňujú v hre progresívnu dynamiku, výrazové a artikulačné prostriedky, frázovanie, agogiku v súlade s notovým zápisom, ✓ orientujú sa v známych sólových skladbách violončelovej 	<p>Dvojtaktové stupnice. Medzipolohové výmeny a hra v polohách.</p> <p>Diatonické trojtaktové stupnice. Zvýšenie tempa hry. Stupnice, technické cvičenia, etudy, skladby. Rytmus a metrum. Tvorba tónu. Palcová poloha.</p> <p>Husľový a tenorový kľúč. Technické spôsoby hry. Technický spôsob hry spiccato. Sul tasto, sul ponticello. Prirodzené flažolety. Dvojhmaty. Arpeggio.</p> <p>Zdvih, akcent. Melodické ozdoby.</p> <p>Samostatné ladenie hudobného nástroja. Kontrolné flažolety pri ladení nástroja. Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Hudobné diela sólovej, komornej, súborovej a orchestrálnej hry klasickej a súčasnej hudby.</p> <p>Spevnosť a krása violončelového tónu.</p>
--	---

<p>literatúry a súborových, orchestrálnych skladbách s uplatnením violončela,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozvíjajú interpretačné spôsobilosti vnímaním spevného violončelového tónu z počúvania nahrávok významných interpretov, ✓ používajú hudobno-výrazové prostriedky za účelom vyjadrenia vlastných predstáv v hre, ✓ určia správne tóninu a v súlade s notovým zápisom rozlíšia dynamiku počas hry z listu, ✓ reagujú pri hre so sprievodným nástrojom na pokyny nástup a ukončenie, dokážu odhadnúť tempo, dynamiku, jednoduché agogické zmeny, ✓ interpretujú prednesové skladby spamäti, ✓ demonštrujú zásady koncertného správania na pódiu, ✓ aplikujú v rámci improvizácie melodické ozdoby, ✓ uplatňujú tvorivé zručnosti pri dopĺňaní melodických úsekov v skladbe, ✓ doplnia závetie k predvetiu hudobnej vety v dialógu učiteľ – žiak, ✓ využívajú melodické ozdoby počas improvizácie. 	<p>Vlastný osobitý prejav. Vibráto. Hra z listu.</p> <p>Interpretácia. Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Hudobná tvorivosť a improvizácia.</p>
---	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukovujú artikulačne zrozumiteľne v rovnakom tempe jednoduché trojoktávové stupnice s rozloženými akordmi v rôznych rytmických obmenách a osvojenými technickými spôsobmi, ✓ kladú dôraz na používanie správnych hmatov a intonačnú čistotu vo všetkých prebraných polohách, ✓ doladia sa samostatne pomocou prázdnych strún a kontrolných flažoletov, ✓ demonštrujú kvalitný tón pri artikulácii technických 	<p>Trojoktávové stupnice.</p> <p>Intonácia, hmaty.</p> <p>Samostatné ladenie hudobného nástroja.</p> <p>Technické spôsoby hry.</p>

<p>spôsobov hry v rýchlejšom tempe,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukujú cvičenia zamerané na precíznu artikuláciu náročných rytmických útvarov, ✓ uplatňujú v prednesovej skladbe všetky tempové, dynamické, výrazové, artikulačné a agogické prostriedky predpísané v notovom zápise, ✓ interpretujú etudy a prednesové skladby s náročnejšími a kombinovanými technickými spôsobmi hry, jednoduchými dvojhmatmi, ✓ uplatňujú v hre techniku arpeggio na všetkých strunách, ✓ reprodukujú cvičenia zamerané na tvorbu vibráta v palcovej polohe, ✓ demonštrujú technické cvičenia zamerané na precízne vycvičenie náročnejších prvkov skladby, ✓ interpretujú prednesové skladby kvalitným violončelovým tónom, bohatším dynamickým cítením a frázovaním a kantilénou v hraných pasážach. ✓ vyjadrujú vlastný umelecký prejav a cítenie v kantilénových úsekoch skladby, ✓ dokážu zahrat' z listu menej náročné skladby väčšieho rozsahu, ✓ majú prehľad o hudobnej kultúre a tradíciách vo svojom regióne, ✓ flexibilne reagujú na rytmické a metrické zmeny počas skladby, ✓ stvárnajú svoj osobitý prejav v prednesových skladbách využitím výrazových prostriedkov, farebných možností tónu, správneho frázovania, ✓ uplatňujú počas improvizácie rytmické, melodické zmeny a melodické ozdoby, ✓ experimentujú s farbou tónu. 	<p>Kvintoly, sextoly, veľké trioly.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Technické cvičenia, etudy, hudobné skladby. Dvojhmatové stupnice F dur, C dur.</p> <p>Arpeggio. Vibráto.</p> <p>Pohybová činnosť prstov ľavej ruky. Odstraňovanie nedostatkov pri výmenách v rôznych častiach sláčika. Tvorba tónu.</p> <p>Osobitý výrazový prejav.</p> <p>Hra z listu. Hudobná kultúra a tradície mesta a regiónu. Rytmus a metrum. Interpretácia.</p> <p>Hudobná tvorivosť a improvizácia.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ kontrolujú činnosti hracieho aparátu pri hre tempovo, technicky a výrazovo náročnejších stupníc, cvičení, etúd a prednesových skladieb, ✓ reprodukovujú cvičenia na zdokonalenie a zvýšenie pohyblivosti prstov a formovanie postavenia ľavej ruky, ✓ pohotovo čítajú noty v spojení s vybavením si miesta na hmatníku a hrajúceho prsta, ✓ demonštrujú intonačne čisté plynulé výmeny do polôh v oboch smeroch so zreteľom na čistú intonáciu, ✓ reprodukovujú hudobný materiál artikulačne zreteľne, intonačne čisto a s kvalitným tónom technickými spôsobmi v rýchlejšom tempe, ✓ sluchovo rozlišujú a rozumejú intervalovej stavbe D7, poznajú jeho umiestnenie v kadencii, ✓ použijú správne sláčik pri hre nepravidelného rytmu, smyku, rytmicky náročnejších útvarov a úsekov s kombinovaným rytmom, ✓ definujú tóninu, metrum, tempo, frázu, výrazové prostriedky interpretovanej skladby, ✓ regulujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu v palcovej polohe, ✓ reprodukovujú stupnice a cvičenia zamerané na upevňovanie hry v dvojhmatoch, ✓ kladú dôraz na a dôsledné frázovanie, rozširovanie dynamickej škály, využívanie rôznych farebných tónových odtieňov, zmeny tempa a ďalšie výrazové prostriedky vyjadrujúce charakter skladby, ✓ poznajú charakteristické znaky koncertína, sonatíny alebo iných interpretovaných skladieb, ✓ naštudujú počas samostatnej domácej prípravy hudobnú skladbu podľa pokynov učiteľa a s použitím všetkých 	<p>Hrací aparát. Trojoktávové stupnice s rozloženými akordmi, technické cvičenia a etudy. Tempo hry.</p> <p>Hra v polohách a medziopolohová výmena.</p> <p>Intonačná čistota, kultivovaný tón. Technické spôsoby hry.</p> <p>D7.</p> <p>Presnosť a precízna artikulácia rytmických prvkov, úsekov.</p> <p>Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Palcová poloha. Jednooktávové dvojhmatové stupnice a technické cvičenia.</p> <p>Interpretácia. Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Koncertíno, sonatína.</p> <p>Samostatná analýza jednoduchých skladieb určených k sebazvedávaniu.</p>

<p>interpretačných prostriedkov zapísaných v notovom zápise, uplatňujú rôzne druhy vibráta podľa charakteru úseku skladby, dokážu vyjadriť v skladbe vlastné emócie,</p> <p>pohotovejšie reagujú pri čítaní notového zápisu počas hry z listu, vedú analyzovať a ohodnotiť vlastný interpretačný výkon a iných hráčov, transponujú jednoduché piesne do iných tónin podľa sluchu, používajú osvojené technické spôsoby pri improvizácii na určenú tému, uplatňujú tvorivé a improvizatívne schopnosti pri práci s určeným rytmickým modelom.</p>	<p>Nácvik súborových alebo orchestrálnych partov. Vibráto. Vyjadrenie vlastných predstáv, prejav vlastných emócií v interpretácii. Hra z listu. Analýza interpretácie.</p> <p>Transpozícia. Hudobná tvorivosť a improvizácia.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ koordinujú pohyby hracieho aparátu pri interpretácii náročnejšieho hudobného materiálu, ✓ formujú samostatne ľavú ruku počas polohových výmen a hre vo vyšších polohách, ✓ samostatne regulujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu v osvojených polohových výmenách a hre v polohách, ✓ interpretujú na vyššom stupni vyspelosti dvojoktávové, trojoktávové durové a molové stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia, etudy a prednesové skladby, ✓ definujú noty z notového zápisu, poznajú ich umiestnenie na hmatníku v spojení s hrajúcim prstom, ✓ demonštrujú artikulačne zreteľne a kvalitným tónom technické spôsoby hry détaché v rôznych častiach sláčika, legáto s rôznym počtom nôt, staccato, spiccato, martelé, 	<p>Hrací aparát.</p> <p>Hra v polohách a medzipolohové výmeny.</p> <p>Intonačná čistota a kvalita tónu. Prstoklad. Stupnice, technické cvičenia, etudy a skladby.</p> <p>Basový, tenorový, husľový kľúč.</p> <p>Technické spôsoby hry.</p>

<p>pizzicato a ich kombinácie a rytmické obmeny,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukujú technické cvičenia a etudy zamerané na dosiahnutie rytmickej presnosti a kultúrneho tónu v technicky a výrazovo náročnejších pasážach, ✓ aplikujú v hre dvojhmaty, prirodzené flažolety, ✓ zvládnu plynulé prechody medzi základnými a palcovými polohami, ✓ definujú charakteristické znaky formálnej stavby hudobných foriem suity, variácií alebo iných interpretovaných skladieb, ✓ aplikujú v hre interpretačné prostriedky štýlového obdobia, z ktorého pochádza hudobná skladba, ✓ dokážu sa podľa sluchu naučiť jednoduchú pieseň alebo hudobnú skladbu, ✓ majú prehľad o slovenských hudobných skladateľoch a ich tvorbe so zameraním na violončelovú literatúru, ✓ uplatňujú počas interpretácie hudobnej skladby kvalitný tón, správne frázovanie, progresívnu dynamiku, tónovú farebnosť, agogiku, vibráto, a iné hudobno-výrazové prostriedky, ✓ aplikujú vlastné hudobné predstavy v hre, ✓ poznajú a uplatňujú pri samostatnej príprave zásady efektívneho a účelového nácviku, ✓ vedia samostatne naštudovať skladbu podľa vlastného výberu, ✓ aktívne sa zapájajú v rámci komornej, súborovej alebo orchestrálnej hry, ✓ interpretujú prednesové skladby na verejných vystúpeniach spamäti, ✓ vedia porovnať interpretačné výkony vlastné i iných, vysloviť a zdôvodniť svoj názor, ✓ preukazujú hudobné kompetencie pre pokračovanie v 	<p>Artikulácia rytmu v technicky náročnejších úsekoch.</p> <p>Dvojhmaty, prirodzené flažolety. Palcová poloha.</p> <p>Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Interpretačné špecifiká v rôznych štýlových obdobiach.</p> <p>Sluchová predstavivosť.</p> <p>Slovenskí hudobní skladatelia a ich tvorba pre violončelo.</p> <p>Interpretácia.</p> <p>Individuálny interpretačný prejav. Samostatné štúdium hudobného materiálu. Samostatné štúdium. Skupinová interpretácia.</p> <p>Estetický prejav a kultúrne vystupovanie žiaka.</p> <p>Analýza interpretačných výkonov.</p> <p>Hra z listu v rámci súhry.</p>
---	--

<p>štúdiu na II. stupni, na stredných školách pedagogického zamerania alebo transponujú piesne alebo jednoduché skladby do iných tónin podľa sluchu, aplikujú improvizčné prvky v sólovej hre i pri spoločnom muzicírovaní, používajú hudobno-výrazové prostriedky, technické spôsoby hry a rytmické obmeny počas práce s hudobnou témou.</p>	<p>transponovanie v záujmovej umeleckej činnosti, Hudobná tvorivosť a improvizácia.</p>
---	---

Záverečná skúška

- 1 durová trojoktávová a 1 molová trojoktávová stupnica s rozloženými akordmi,
- 2 charakterovo odlišné etudy,
- 1 prednesová skladba interpretovaná spamäti.

DRUHÝ STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ samostatne regulujú pohybové činnosti hracieho aparátu, ✓ reprodukujú správne stupnice, technické cvičenia a etudy zamerané na zvyšovanie úrovne sláčikovej techniky s dôrazom na precíznu artikuláciu využívaných technických spôsobov hry a hudobno-výrazových prostriedkov, ✓ reprodukujú technicky správne dvojjoktávové až trojjoktávové stupnice a rozložené akordy, technické 	<p>Hrací aparát.</p> <p>Stupnice, etudy a prednesové skladby.</p> <p>Hra v úzkej a širokej harmónii v kombinácii s plynulými medzipolohovými výmenami.</p>

<p>cvičenia a etudy zamerané na správne postavenie ľavej ruky v úzkej a širokej polohe v kombinácii s plynulými prechodmi do polôh,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ prezentujú kvalitný tón prostredníctvom flexibilných a účelových pohybov pravej ruky, ✓ interpretujú intonačne čisto a kvalitným tónom v palcovej polohe, ✓ uložia bez napätia súčasne a intonačne čisto prsty v hre dvojhmatu tercie, sexty, ✓ vedia zahrať trilky alebo iné melodické ozdoby v súlade s notovým zápisom, ✓ interpretujú na vyššej úrovni využívané technické spôsoby hry, ✓ určia z notového zápisu umiestnenie tónu na hmatníku a použitý prst v používaných polohách, ✓ majú prehľad o hudobných skladateľoch komponujúcich skladby pre violončelo, ✓ určia po opakovanom vypočutí skladby tempo, metrum, tónorod, využité výrazové prostriedky, tému, predohru, dohru, ✓ regulujú tónovú kvalitu a intonačnú čistotu vo všetkých polohách na celom hmatníku, ✓ demonštrujú vypracovaný rytmus v správnej časti sláčika a adekvátnou dĺžkou, ✓ aplikujú za účelom charakterového stvárnenia v prednesových etudách a skladbách logické frázovanie, progresívnu dynamiku, výrazové a artikuláčne prostriedky, 	<p>Tvorba kultivovaného tónu.</p> <p>Palcová poloha: precvičovanie pohyblivého palca.</p> <p>Dvojhmaty.</p> <p>Melodické ozdoby.</p> <p>Technické spôsoby hry. Znalosť nôt a ich umiestnenia na hmatníku v polohách.</p> <p>Hudobní skladatelia a tvorba pre violončelo.</p> <p>Sluchová analýza hudobnej skladby.</p> <p>Kvalita tónu a intonačná čistota.</p> <p>Technické cvičenia zamerané na precvičovanie rytmicky náročných úsekov skladby. Umelecko-interpretačná úroveň hry.</p> <p>Diskusia o hudobnej skladbe.</p>
--	---

<p>agogiku, vibráto, vedia vyjadriť vlastný názor na hudobnú skladbu a zhodnotiť interpretáciu, aplikujú počas interpretácie rôzne druhy vibráta, interpretujú spamäti väčšiu počet skladieb menšieho rozsahu, zahrajú primerane náročnú skladbu z listu, vedia vytvoriť sprievod z tónov kadencie k ľudovej piesni, dokážu podľa sluchu vytvoriť druhý hlas k hlavnej melódii.</p>	<p>Vibráto. Hudobný materiál v pestrých hudobných formách. Hra spamäti. Hra z listu. Hudobná tvorivosť.</p>
---	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ samostatne kontrolujú činnosti oboch rúk pri hre náročnejších technických prvkov, ✓ demonštrujú čistý a kvalitný tón vo všetkých osvojených polohách a medzipolohových výmenách, ✓ aplikujú zručnosti získané precvičovaním technických spôsobov hry v etudách a prednesovom materiáli, ✓ zahrajú intonačne čisto a technicky správne dvojhmaty v plynulom priebehu prednesovej hudobnej skladby, ✓ uplatňujú v hre podľa potreby trojprstové, dvojprstové, posuvné prstoklady a prehmaty, ✓ požívajú správne slák pri hre détaché, legato, staccato, spiccato, martelé, pizzicato v rôznych rytmických obmenách a ich kombináciách, 	<p>Sebakontrola hracieho aparátu.</p> <p>Durové a molové stupnice v rozsahu 2 – 3 oktáv. Hra vo všetkých polohách na celom hmatníku.</p> <p>Precízna artikulácia a rýchlejšie tempo.</p> <p>Prípravné cvičenia k dvojhmatovej hre (tercie, sexty, oktávy) v jednoduchších stupniciach.</p> <p>Prstoklady (trojprstové, dvojprstové, posuvné), technika prehmatov.</p> <p>Technické spôsoby hry.</p>

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukujú rytmicky precízne náročnejšie úseky v skladbe, ✓ interpretujú technicky správne hru v palcových polohách, ✓ vytvoria samostatne vhodné prstoklady v polohách hraných skladieb, ✓ preukazujú znalosti z formálnej stavby koncertu a sonáty alebo interpretovanej hudobnej skladby, ✓ spolupracujú pri analýze interpretovanej skladby s učiteľom, ✓ aplikujú počas interpretácie osobité prvky typické pre štýlové obdobie, z ktorého skladba pochádza, ✓ preukazujú znalosti o uplatnení violončela v rôznych hudobných žánroch a štýloch, ✓ uplatňujú v prednesových etudách a skladbách logické frázovanie, dynamické odtiene, farbu tónu, vibráto, výrazové prostriedky a agogiku, ✓ interpretačne rozlíšia charakterové a náladové zmeny v skladbe, ✓ preukazujú spoločné frázovanie a umelecké vyjadrovanie počas súhry, ✓ aktívne prezentujú svoje schopnosti a zručnosti na verejnosti v sólovej a skupinovej hre. 	<p>Sluchová a rytmická oblasť.</p> <p>Palcová poloha.</p> <p>Tvorba vhodných prstokladov v polohách.</p> <p>Koncert, sonáta.</p> <p>Analýza interpretovanej skladby.</p> <p>Osobitosti hry na violončele v rôznych hudobných štýloch.</p> <p>Violončelová literatúra.</p> <p>Dynamické a tempové kontrasty.</p> <p>Komplexné interpretačné osvojenie hudobnej skladby.</p> <p>Vlastná predstava v interpretovanom hudobnom diele.</p> <p>Súhra s inými hudobnými nástrojmi.</p> <p>Prezentácia na verejnosti v sólovej a skupinovej hre.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ samostatne formujú postavenie ľavej ruky v úzkej a širokej polohe v kombinácii s plynulými prechodmi do polôh, 	<p>Stupnice, technické cvičenia, etudy.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú plynulé prechody cez struny pri hre technicky náročnejších spôsobov hry, ✓ preukazujú hmatovú istotu a fixované prstoklady vo vyšších polohách, ✓ zahrajú technicky a intonačne správne dvojhmatovú stupnicu, v terciách, sextách a oktávach minimálne cez jednu oktávu, ✓ interpretujú intonačne čisto a kvalitným tónom v palcovej polohe, ✓ aplikujú prstoklady osvojené v chromatickej stupnici v hraných skladbách, ✓ demonštrujú správny spôsob hry spiccato, radové staccato, pizzicato, ✓ interpretujú náročnejšie rytmické prvky, ✓ dokážu meniť tempo podľa charakteru a nálady v skladbe, ✓ dokážu teoreticky analyzovať skladbu (zaradiť autora i skladbu do slohového obdobia, vedieť určiť tóninu, metrum, tempo, formálnu štruktúru, harmonickú sadzbu, použité výrazové prostriedky), ✓ dokážu porovnať interpretačné výkony rovnakej skladby, ✓ orientujú sa v možnostiach uplatnenia violončela v hudobných žánroch súčasnosti, ✓ kladú dôraz na čistotu intonácie a kultúru tónu počas hry, ✓ dodržiavajú všetky interpretačné prostriedky podľa notového zápisu v prednesových etudách a skladbách a obohacujú hru osobným vyjadrením, 	<p>Výmena slákom pri prechodoch cez struny.</p> <p>Trojoktávové diatonické stupnice a rozložené akordy.</p> <p>Jednooktávové dvojhmatové stupnice.</p> <p>Palcová poloha.</p> <p>Chromatická stupnica.</p> <p>Spiccato a radové staccato, pizzicato.</p> <p>Rytmické prvky.</p> <p>Agogika.</p> <p>Vizuálny teoretický rozbor notového materiálu.</p> <p>Rozbor interpretácie hudobného diela.</p> <p>Violončelo v hudobných žánroch.</p> <p>Tvorba tónu.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Vibráto.</p>
--	--

<p>aplikujú v hre vibráto podľa charakteru melodického úseku skladby, prezentujú štýlovo rôznorodý repertoár interpretujú prednesový materiál spamäti, dokážu zahrať plynule a bez chýb menej náročné skladby z listu.</p>	<p>Hra spamäti. Hra z listu.</p>
---	----------------------------------

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ artikulačne precízne interpretujú hudobný materiál s dôrazom na kvalitu tónu, ✓ demonštrujú na vyššej úrovni hru technickými spôsobmi détaché v rôznych obmenách, martelé, staccato, spiccato, legato (s rôznym počtom nôt), sautillé v rýchlejšom tempe a rôznych rytmických obmenách, ✓ použijú primeranú dĺžku sláčika a tlak na sláčik adekvátny tempu, rytmu, technickému spôsobu hry, dynamike, artikulácii a výrazu, ✓ interpretujú intonačne čisto a kvalitným tónom vo všetkých osvojených polohách, ✓ určia podľa predloženého notového materiálu tóninu, tempo, metrum, technické spôsoby a využívané výrazové prostriedky, ✓ identifikujú v počúvanej skladbe inštrumentálne zoskupenie, formálnu stavbu, hudobnú tému (témy), použité hudobno-výrazové prostriedky, ✓ uplatňujú pri nácviaku hudobného materiálu poznatky o interpretačných osobitostiach štýlu alebo žánru hranej skladby, ✓ vytvoria hmaty a optimálny prstoklad v rôznych polohách, 	<p>Artikulácia a intonačná sebakontrola.</p> <p>Technické spôsoby hry. Sautillé, virtuózne spôsoby hry.</p> <p>Efektívna práca so slákom.</p> <p>Interpretácia v polohách. Palcová poloha. Notový zápis interpretovanej hudobnej skladby.</p> <p>Analýza počúvanej hudobnej skladby.</p> <p>Interpretácia.</p> <p>Prstoklad. Vlastné predstavy a emócie.</p> <p>Farba tónu.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú širokú škálu výrazových prostriedkov na vyjadrenie vlastných emócií počas hry, ✓ správne použijú sláčik na dosiahnutie požadovanej farby tónu, ✓ aplikujú logické frázovanie a artikuláciu hudobno-výrazových prostriedkov na základe porozumenia skladbe, ✓ transponujú podľa sluchu ľudové piesne alebo jednoduché skladby do iných tónin, ✓ preukážu znalosti o tvorbe slovenských skladateľov, významných slovenských interpretov, dielach, komorných, súborových, orchestrálnych telesách a hudobných inštitúciách, ✓ preukážu hudobné kompetencie potrebné na udržanie technickej flexibility, intonačnej čistoty a tónovej kultúry, ✓ samostatne naštudujú nový hudobný materiál, ✓ prezentujú interpretačné zručnosti na verejnosti v sólovej i skupinovej hre, ✓ preukážu hudobné kompetencie potrebné pre štúdium na vysokých školách pedagogického zamerania. 	<p>Frázovanie a artikulácia.</p> <p>Transpozícia ľudových piesní a jednoduchých skladieb.</p> <p>Život a tvorba slovenských hudobných skladateľov.</p> <p>Interpretačné návyky.</p> <p>Samostatné štúdium nových hudobných diel, orchestrálnych partov.</p>
---	---

Záverečná skúška

- 2 charakterovo odlišné etudy,
- 1 prednesová skladba spamäti.

ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vnímajú činnosti hracieho aparátu počas interpretácie, ✓ reprodukujú cvičenia a etudy zamerané na zbehosť a 	<p>Hrací aparát.</p> <p>Stupnice, technické cvičenia a etudy.</p>

<p>pružnosť prstov a ich osamostatňovanie,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ naladia samostatne nástroj, ✓ zreteľne artikulujú rytmicky náročnejšie úseky v skladbe, ✓ aplikujú v hre technické spôsoby hry détaché, legato, martelé, staccato a ich kombinácie, ✓ ovládajú ťah sláčikom a tlak na sláčik v rôznych jeho častiach pri tvorbe rovnomerného a sýteho tónu, ✓ samostatne regulujú čistotu intonácie a kvalitný tón pri hre stupníc a použitých technických spôsoboch hry, ✓ dokážu zadeliť sláčik podľa tempa, dynamiky a rytmických hodnôt, ✓ demonštrujú intonačne čisto a kvalitným tónom hru v rozšírenej polohe, V., IV. polohe a polohové výmeny medzi I. a IV., II. a III. polohou, ✓ vedia odhadnúť dĺžku a smer pohybu sláčika pri zdvihu, uplatňujú v hre akcenty a prirodzené flažolety podľa notového zápisu, ✓ majú prehľad o uplatnení violončela v hudobných žánroch súčasnosti, ✓ majú vytvorenú predstavu kvalitného tónu počúvaním hudobných skladieb pre violončelo, ✓ dokážu uložiť sláčik na miesto hrania sul tasto a sul ponticello, ✓ uplatňujú za účelom vyjadrenia expresivity skladby správne frázovanie, využívajú výrazové prostriedky, dynamické odtiene, farebné možnosti tónu, agogiku, vibráto v kantilénových úsekoch, ✓ zahrajú vybrané skladby z listu plynule a bez chýb, ✓ vnímajú iný nástroj počas súhry, ✓ prednesové skladby interpretujú spamäti, 	<p>Ladenie hudobného nástroja. Rytmická precíznosť hry. Technické spôsoby hry.</p> <p>Tvorba tónu.</p> <p>Regulácia intonačnej čistoty a kvality tónu.</p> <p>Technika hry sláčikom. Crescendo, decrescendo.</p> <p>Dvojoktávové diatonické stupnice, rozložené akordy, technické cvičenia a etudy. Polohové výmeny a hmatová istota počas hry v IV. polohe. Zdvihy a akcenty. Prirodzené flažolety. Súčasná violončelová hudobná literatúra.</p> <p>Percepcia. Vnímanie violončelového tónu.</p> <p>Sul tasto, sul ponticello. Komplexný estetický interpretačný prejav. Kantiléna v prednesových skladbách a etudách.</p> <p>Hra z listu. Súhra. Výber väčšieho počtu krátkych prednesových skladieb spamäti. Kultúrny prejav počas interpretácie na verejných vystúpeniach.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ prezentujú skladby verejne na koncertoch a súťažiach. 	

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú osvojenú základnú hudobnú gramotnosť a odbornú terminológiu z doterajšej hudobnej praxe, ✓ vedome aplikujú získané základné teoretické poznatky v praktickej hre, ✓ definujú noty v tenorovom kľúči v jednočiarkovej oktáve, ✓ interpretujú intonačne čisto dvojtaktové durové a molové stupnice s rozloženými akordmi od 5 krížikov a 5 bé osvojenými technickými spôsobmi, ✓ reprodukovujú dvojtaktové, trojtaktové stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia a etudy zamerané na hru v palcovej polohe, ✓ interpretujú intonačne čisto a s plynulými výmenami v doposiaľ osvojených polohách, ✓ reprodukovujú cvičenia na nácvik technického spôsobu hry spiccato, ✓ dokážu samostatne regulovať intonačnú precíznosť a rytmickú presnosť počas hry, ✓ uplatňujú v hre flažolety, ✓ zahrajú cvičenia zamerané na techniku hry arpeggio cez tri struny, ✓ reprodukovujú cvičenia zamerané na precvičovanie súčasného a mäkkého ukladania prstov v dvojhmatoch v terciách, sextách, oktávach, ✓ definujú z notového zápisu a v interpretácii uplatňujú melodické ozdoby, ✓ aplikujú v hre progresívnu dynamiku, výrazové a artikulačné prostriedky, frázovanie, agogiku, 	<p>Tenorový kľúč. Stupnice od 5 krížikov a 5 bé.</p> <p>Stupnice, technické cvičenia a etudy. Palcová poloha (základná na flažolete d1 – a1).</p> <p>Intonačná čistota a kvalita tónu počas polohových výmen a hre v polohách. Intonačná čistota hry vo vnútorných polohách. Spiccato.</p> <p>Prirodzené flažolety v dvoch oktávach. Arpeggio cez tri struny. Základy dvojhmatovej hry.</p> <p>Melodické ozdoby.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Percepcia.</p>

<p>vnímajú krásu a spevnosť violončelového tónu, opíšu náladu skladby a dojmy z interpretovanej skladby, majú prehľad o známych sólových skladbách violončelovej literatúry a dokážu v skladbách z nižších ročníkov teoreticky určiť tóninu, tempo, dynamiku, samostatne nacvičujú primeranú etudu alebo jednoduchú skladbu, interpretujú prednesové skladby spamäti, demonštrujú zásady koncertného správania na pódiu.</p>	<p>Významné diela historických skladieb. Hra listom violončela, Technika samostatnej aplikovateľných prostriedkov a aplikovať ich v hre z listu, Hra spamäti. Interpretáčno-komunikačné spôsobilosti.</p>
--	---

Záverečná skúška

- 1 durová a 1 molová dvojtávková stupnica s rozloženými akordmi,
- 2 charakterovo odlišné etudy,
- 1 prednesová skladba.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ koordinujú činnosť oboch rúk pri hre náročnejších technických spôsobov a rýchlejšom tempe, ✓ samostatne kontrolujú a regulujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu počas hry, ✓ demonštrujú hru nacvičených technických prvkov kvalitnejším tónom v rýchlejšom tempe, 	<p>Koordinácia pohybov oboch rúk. Funkčná poloha a dopad prstov ľavej ruky na hmatník. Kultúra tónu, intonačná čistota presný rytmus v technicky a výrazovo náročnejších pasážach. Interpretácia na vyššej úrovni.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukovajú stupnice, technické cvičenia a etudy zamerané na zdokonaľovanie technických spôsobov hry, polohových výmen, hry v palcovej polohe a interpretačných prvkov, ✓ aplikujú v skladbách prstoklady a hmaty podľa preberaných stupníc, ✓ reprodukovujú technické cvičenia a skladby zamerané na nácvik súčasného mäkkého ukladania prstov v dvojhmatovej hre (tercie, sexty, oktávy), ✓ porovnávajú, vyslovia a zdôvodnia svoj názor na interpretáciu vlastnú aj iných, ✓ dodržiavajú pri interpretácii skladby notový zápis a všetky hudobno-výrazové prostriedky, ✓ dokážu realizovať vlastné predstavy počas hry, ✓ demonštrujú skladbu na základe pochopenia charakteru a štýlu, ✓ precízne artikulujú použité technické spôsoby v skladbe, ✓ dokážu samostatne nacvičiť menej náročné skladby podľa vlastného výberu alebo podľa návrhu pedagóga, ✓ aplikujú v hre vibráto v kantilénových úsekoch, dynamické tieňovanie, logické frázovanie, kantilénu, agogiku a iné výrazové prostriedky na vyjadrenie expresivity skladby, ✓ budujú si svoj repertoár hrou spamäti, ✓ zahrajú skladby z listu plynule a bez chýb, ✓ rozlíšia interpretačne v skladbách spôsoby hry rôznych žánrov, ✓ na základe sebareflexie dokážu zhodnotiť vlastný interpretačný výkon, ✓ prezentujú skladby verejne na koncertoch a súťažiach. 	<p>Dvojoktávové, trojoktávové diatonické stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia a etudy.</p> <p>Fixácia prstokladov a hmatová istota.</p> <p>Dvojhmaty.</p> <p>Rozbor interpretácie.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Hudobná predstavivosť a fantázia - vlastný individuálny prejav v hre. Špecifické hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Technické spôsoby hry v rôznych rytmických obmenách.</p> <p>Výber hudobného materiálu podľa intelektu a záujmu žiaka.</p> <p>Tvorivý interpretačný štýl.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Hra z listu v rámci súhry s akordickým nástrojom.</p> <p>Žánrovo rôznorodý hudobný repertoár.</p> <p>Štúdium hudobných skladieb s porozumením, stvárnenie charakteru a štýlu skladby v interpretácii.</p> <p>Aktívna účasť na vystúpeniach a súťažiach.</p> <p>Estetický prejav a kultúrna prezentácia žiaka na pódiu.</p>
---	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú účelové pohyby vo výmene sláčikom pri prechodoch cez struny v náročnejších technických spôsoboch, ✓ kladú dôraz na precíznu artikuláciu technických spôsobov hry, ✓ používajú adekvátnu dĺžku sláku a tlak pravej ruky na struny pri tvorbe kultivovaného tónu, ✓ demonštrujú precízne vypracované medzipolohové výmeny a intonačne čistú hru v naučených polohách, ✓ reprodukujú dvojtaktové a trojtaktové stupnice s rozloženými akordmi v rôznych rytmických a sláčikových obmenách, ✓ samostatne korigujú a kvalitu tónu a čistotu intonácie vo všetkých hraných polohách, ✓ rozlíšia sluchom poltónové vzdialenosti v chromatike, ✓ uložia správne a intonačne čisto prsty na hmatník v jednootákových dvojhmatových stupniciach v terciách, sextách, oktávach, ✓ kladú dôraz na čistotu a kvalitu tónu v palcovej polohe a pohyb palca, ✓ majú prehľad o uplatnení violončela v rôznych hudobných žánroch a štýloch, ✓ analyzujú podľa počúvaného zvukového záznamu skladbu (určiť tému, tempo, metrum, využité výrazové prostriedky a technické spôsoby hry), ✓ stvárňujú charakter skladby uplatňovaním vibráta, progresívnej dynamiky, výrazových a artikuláčnych prostriedkov, agogiky, ✓ aplikujú rôzne druhy vibráta podľa charakteru melodického úseku, ✓ uplatňujú vlastné predstavy a emócie v interpretovanej skladbe, 	<p>Technika hry sláčikom.</p> <p>Technické spôsoby hry. Tvorba tónu.</p> <p>Medzipolohové výmeny a hra v polohách.</p> <p>Dvojtaktové a trojtaktové diatonické stupnice a rozložené akordy. Dvojtaktové stupnice dvomi alebo tromi prstami na jednej strune. Kvalita a intonačná čistota vo všetkých polohách na celom hmatníku.</p> <p>Chromatika. Jednootákové dvojhmatové stupnice.</p> <p>Palcová poloha.</p> <p>Hudobná violončelová literatúra.</p> <p>Sluchová analýza hudobnej skladby.</p> <p>Umelecko-interpretáčna úroveň hry. Hudobno-výrazové prostriedky. Vibráto. Tvorivá interpretácia. Aktívna koncertná činnosť.</p> <p>Pestrý hudobný repertoár. Samostatné štúdium jednoduchých prednesových skladieb.</p>
---	--

prezentujú svoje schopnosti a zručnosti aktívnou účasťou na koncertoch a súťažiach, interpretujú väčší počet skladieb s menším rozsahom spamäti, poznajú a uplatňujú zásady účelového a efektívneho nácviku.

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dôsledne kontrolujú pohyby celého hracieho aparátu počas hry, ✓ korigujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu pri hre v úzkej a širokej polohe a v kombinácii s plynulými prechodmi do polôh, ✓ aplikujú v hre prstoklady a hmaty vo všetkých používaných polohách, ✓ zahrajú intonačne čisto so správnymi prstokladmi chromatickú stupnicu, ✓ ovládajú správne pohyby pravej ruky pri hre technických spôsobov détaché v rôznych častiach sláčika, legato s rôznym počtom nôt, martelé, staccato, radové staccato, spiccato, pizzicato v rôznych rytmických obmenách a rýchlejšom tempe, ✓ reprodujú intonačne čisto a kvalitným tónom trojoktávové a jednoduchšie štvoroktávové stupnice s rozloženými akordmi, technické cvičenia, etudy a prednesové skladby vo všetkých prebraných polohách, ✓ zahrajú správne a intonačne čisto dvojhmatoú stupnicu minimálne cez jednu oktávu v terciách, sextách a oktávach, ✓ poznajú významných interpretov violončelovej hry, ✓ porovnávajú, vyjadria svoje predstavy a názor na vlastnú hru 	<p>Hrací aparát. Intonačná čistota a kultivovaný tón. Tvorba tónu v úzkej a širokej polohe. Polohové výmeny. Prstoklad a hmatová istota.</p> <p>Chromatická stupnica.</p> <p>Détaché, legato (s rôznym počtom nôt), martelé, staccato, radové staccato, spiccato, pizzicato a ich rytmické obmeny.</p> <p>Trojoktávové durové a molové stupnice s rozloženými akordmi, technické cvičenia, etudy.</p> <p>Jednooktávové dvojhmatoú stupnice.</p> <p>Významní interpreti violončelovej hry. Analýza interpretačných výkonov.</p> <p>Vizuálny teoretický rozbor pred nácvikom skladby.</p>

<p>i interpretáciu iných,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzujú skladbu pred jej nácvikom z notového zápisu (slohové obdobie, tónina, metrum, tempo, formálna štruktúra, harmonická sadzba, celkový charakter skladby), ✓ docielia zvukovú farebnosť nástroja v rôznych polohách, ✓ demonštrujú na základe pochopenia skladby správne frázovanie, tempo, vibráto a hudobno-výrazové prostriedky, ✓ uplatňujú tónovú farebnosť, dynamické odtiene, výrazové prostriedky, agogiku na vyjadrenie vlastných predstáv v skladbe, ✓ aktívne prezentujú prednesové skladby na koncertoch a súťažiach spamäti, ✓ budujú si rozsiahlejší a náročnejší repertoár, <ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukovujú počas hry z listu technické a výrazové prostriedky podľa notového zápisu, ✓ poznajú zásady efektívneho cvičenia a uplatňujú ich pri samostatnom štúdiu hudobného materiálu. 	<p>Farba tónu. Štúdium a nácvik prednesových skladieb s porozumením.</p> <p>Hudobná tvorivosť. Vlastné hudobné predstavy v skladbe. Správne kultúrne a interpretačné návyky. Hra spamäti. Interpretácia skladieb rôznych štýlových období v pestrých hudobných formách nevynímajúc skladby súčasných autorov. Hra z listu.</p> <p>Samostatná príprava.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ samostatne ovládajú a regulujú pohybové činnosti hracieho aparátu, ✓ formujú ľavú ruku v úzkej a širokej polohe v kombinácii s plynulými prechodmi do polôh, ✓ interpretujú intonačne čisto a kvalitným tónom vo všetkých prebraných polohách, ✓ používajú osvojené prstoklady a hmaty v trojoktávových stupniciach a rozložených akordoch, ✓ reprodukovujú kvalitným tónom a artikulačne zreteľne 	<p>Hrací aparát. Stupnice, technické cvičenia a etudy.</p> <p>Intonačná čistota a kultivovaný tón.</p> <p>Fixácia prstokladov v polohách, hmatová istota.</p> <p>Technické spôsoby hry détaché v rôznych častiach sláčika, legato s rôznym počtom nôt, martelé, staccato, radové staccato, spiccato,</p>
--	--

<p>technické spôsoby hry détaché v rôznych častiach sláčika, legato s rôznym počtom nôt, martelé, staccato, radové staccato, spiccato, pizzicato,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zahrajú plynule intonačne čisto a kvalitným tónom dvojhmatovú stupnicu (tercie, sexty, oktávy), ✓ použijú správne sláčik v hre trojtónových a štvortónových akordov, ✓ aplikujú v hre osobité prvky charakteristické pre štýlové obdobie, z ktorého pochádza skladba, ✓ používajú pri analýze skladieb a v interpretácii poznatky o hudobných formách získané na individuálnych hodinách a hodinách HN, ✓ uplatňujú na základe porozumenia skladbe počas interpretácie dôsledné frázovanie, rôzne druhy vibráta, dynamické odtiene, prácu s farbou tónu, hudobno-výrazové prostriedky a agogiku, ✓ prejavujú vlastný individuálny štýl počas hry, ✓ interpretujú hudobný materiál určený na prijímacie skúšky na konzervatórium spamäti, ✓ budujú rozsiahlejší a náročnejší repertoár, ✓ prezentujú suverénny interpretačný prejav na pódiu, ✓ aplikujú počas hry z listu technické a hudobno-výrazové označenia v notovom zápise, ✓ uplatňujú zásady efektívneho a účelového nácviku hudobného materiálu, ✓ preukážu hudobné vedomosti a zručnosti potrebné pre uchádzanie sa na štúdium na konzervatóriu. 	<p>pizzicato. Dvojhmaty.</p> <p>Akordická hra. Špecifická interpretácia hudobno-výrazových prostriedkov.</p> <p>Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Interpretácia.</p> <p>Individuálny štýl žiaka, vlastné hudobné predstavy. Interpretácia etúd a prednesových skladieb spamäti.</p> <p>Hudobná literatúra pre violončelo. Istota a suverénny interpretačný prejav na pódiu. Plynulá hra z listu so zameraním na všetky technické a interpretačné znaky v skladbe. Samostatné efektívne štúdium.</p>
--	--

Záverečná skúška

- 2 etudy,
- 1 prednesová skladba.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA KONTRABASE

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

HRA NA NÁSTROJI, HRA Z LISTU, SPRIEVOD

Prvá časť prvého stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomenujú časti kontrabasu a sláčika, ✓ používajú celý hrací aparát počas interpretácie, ✓ ovládajú správne, prirodzené a uvoľnené držanie nástroja a postoj počas hry, ✓ preukážu znalosti o základnej údržbe a hygiene nástroja, ✓ definujú noty v notovom zápise v basovom kľúči podľa obsahu vzdelávania HN alebo minimálne interpretovaných skladieb, ✓ používajú sláčik primerane hodnote trvania nôt so zreteľom na dynamickú vyváženosť tónu, ✓ ovládajú rovnomerný ťah celým sláčikom a vo všetkých jeho častiach so zameraním na vyváženosť tlaku pravej ruky na sláčik a dynamickú stabilitu tónu, ✓ dbajú na správne nasadzovanie sláčika, výmenu pri žabke, špičke, ✓ interpretujú v druhej polohe na všetkých strunách (u fyzicky menej disponovaných žiakoch je možné obmedziť hru len na struny G, D, A1) podľa notového zápisu i spamäti, 	<p>Stavba kontrabasu a sláčika. Hrací aparát. Základy hry na nástroji. Koordínácia činností pohybov oboch rúk.</p> <p>Notopis v basovom kľúči. Držanie sláčika a tvorba tónu.</p> <p>Stupnice, technické cvičenia, etudy a hudobné skladby.</p> <p>Détaché, legato, staccato. Intonačná čistota a kvalitný tón.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú v hre technické spôsoby hry détaché, legato, staccato, pizzicato a ich rytmické obmeny, ✓ korigujú intonačnú čistotu doladovaním, ✓ reprodukovávajú intonačne čisto a rytmicky presne učiteľom predhrané hudobné motívy, ✓ majú vytvorenú predstavu o kvalitnom tóne počúvaním hry pedagóga, ✓ rozlíšia tému interpretovanej skladby, ✓ rozpoznávajú predohru, dohru, vrchol skladby, frázovanie, ✓ interpretačne rozlíšia artikulačné a výrazové hudobné prostriedky v hudobnej skladbe, ✓ majú prehľad o historickom vývoji kontrabasu, ✓ dodržia rytmus a melodické vedenie svojho partu v súhre, ✓ vedia vytvoriť jednoduchú sprievodnú basovú linku k ľudovej piesni využitím tónov z kadencie, ✓ aplikujú v hre výrazové prostriedky predpísané v notovom zápise, ✓ uplatňujú znalosti metriky a delenia rytmu pri rytmizácii melodického vedenia, ✓ interpretujú ľudové piesne a jednoduché melódie naučenými prstokladmi spamäti. 	<p>Nácvik a fixácia preberaných prstokladov. Sluchová a rytmická predstavivosť.</p> <p>Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Elementárne chápanie hudobnej logiky v skladbách, frázovanie, predohra, dohra, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách. Artikulačné a výrazové prostriedky v interpretácii.</p> <p>Vznik a vývoj kontrabasu. Komorná hra, hra v súbore, orchestri. Tvorivé hudobno-didaktické hry.</p> <p>Hra spamäti.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú základné návyky správneho postoja (posedu), držania nástroja a sláčika, ✓ kontrolujú koordináciu činností hracieho aparátu počas interpretácie, 	<p>Základy hry na nástroji. Hrací aparát.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ korigujú intonačnú čistotu sluchom i hmatom, kvalitu tónu a rytmickú presnosť v skladbách, ✓ plynule definujú noty v basovom kľúči aj s posuvkami minimálne interpretovaných skladieb, ✓ používajú sláčik za účelom dosiahnutia kvalitného tónu v rôznej dynamickej intenzite, ✓ demonštrujú presné a plynulé intonačne čisté výmeny v rozsahu do II. až III. polohy, ✓ interpretujú intonačne čisto hudobný materiál v I. až III. polohe naučenými prstokladmi podľa prebraných stupníc, ✓ demonštrujú plynulé prechody do vyšších polôh podľa stupňa vyspelosti a individuálnych dispozícií, ✓ aplikujú v hre technické spôsoby détaché, legato, pizzicato, staccato, portamento, ✓ prispôbia dĺžku sláčika podľa technického spôsobu hry, tempa a dynamiky, ✓ dokážu určiť tóninu, takt, tempo a použité hudobno-výrazové prostriedky v hranej skladbe z notového zápisu, ✓ rozpoznávajú diely a charakteristické znaky malej piesňovej formy alebo iných interpretovaných skladieb, ✓ zahrajú rytmicky správne triolu, synkopu, noty s bodkou, ✓ majú prehľad o uplatnení kontrabasu v rôznych štýloch a žánroch, ✓ rozlíšia rozdiely v interpretačnom štýle kontrabasovej hry v ľudovej, populárnej a klasickej hudbe, ✓ aplikujú počas interpretácie okrem výrazových prostriedkov predpísaných v notovom zápise aj prostriedky vyjadrujúce vlastnú predstavu skladby a frázovanie, ✓ preukážu svoje schopnosti na verejnom vystúpení v sólovej alebo súborovej hre, 	<p>Intonácia a rytmus.</p> <p>Notopis v basovom kľúči.</p> <p>Tvorba kvalitného tónu v rôznej dynamickej intenzite.</p> <p>II. a III. poloha.</p> <p>Durové stupnice a paralelné molové stupnice, cvičenia, etudy a hudobné skladby.</p> <p>Hra v polohách a medzipolohové výmeny.</p> <p>Détaché, legato, staccato, staccato a portamento.</p> <p>Sláčiková technika.</p> <p>Analýza interpretovanej hudobnej skladby.</p> <p>Malá dvojdielna, trojdielna piesňová forma.</p> <p>Triola, bodkovaný rytmus, synkopa.</p> <p>Hudobná literatúra pre kontrabas.</p> <p>Dynamické, výrazové cítenie žiaka a jednoduché frázovanie.</p> <p>Počúvanie hudobných skladieb s uplatnením kontrabasu so zameraním na osvojenie interpretačných poznatkov.</p> <p>Verejné vystúpenie.</p> <p>Výchova mladého percipienta hudby a interpreta.</p> <p>Hra spamäti.</p>
--	--

<p>interpretujú prednesový materiál spamäti, dodržia rytmus a melodické vedenie hlasu v súhre, demonštrujú zásady kultúrneho správania sa na koncertných, podujatiach ako percipienti hudby i ako interpreti, aplikujú znalosti výrazových prostriedkov a vlastné improvizáčne schopnosti v hudobnej praktickú témou.</p>	<p>Testy v hudobnej praktickú témou.</p>
--	--

Záverečná skúška

- 1 durová a 1 molová jednooktávová stupnica s príslušnými tonickými kvintakordmi v rovnomernom tempe zvoleným technickým spôsobom hry,
- 1 etuda, alebo technické cvičenie,
- 1 prednesová skladba.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú uvoľnený a prirodzený postoj (posed), ✓ koordinujú samostatne pohyby oboch rúk pri zvýšenej technickej úrovni hry, ✓ kontrolujú uvoľnenosť hracieho aparátu a odstraňujú zbytočné pohyby, ✓ docielia dynamicky rovnomerné a uvoľnené vedenie sláčika po strunách, ✓ demonštrujú hladkú výmenu sláčika pri žabke, špičke a v iných jeho častiach aj v legátovej hre, ✓ regulujú kvalitu tónu pri nasadení sláčika a hre vo vyšších polohách, 	<p>Hrací aparát.</p> <p>Technika hry sláčikom.</p> <p>Tvorba tónu.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú intonačne čisto a rytmicky presne v hraných polohách v rýchlejších tempách v rozsahu po V. polohu alebo podľa individuálnych dispozícií žiaka, ✓ orientujú sa v tónovom usporiadaní na hmatníku v rozsahu I. až V. polohy na všetkých strunách, ✓ pohotovo čítajú noty v basovom kľúči, poznajú ich umiestnenie na hmatníku v spojení s hrajúcim prstom v nacvičovaných polohách, ✓ demonštrujú plynulú výmenu medzi polohami na všetkých strunách s rozsahom do IV. až V. polohy alebo podľa individuálnych dispozícií žiaka, ✓ interpretujú stupnice, etudy a skladby v rozsahu I. až V. polohy, ✓ budujú si cit a používajú potrebnú silu v ľavej ruke pre dohmat strún na hmatníku v rozsahu I. až V. polohy, ✓ regulujú kvalitu tónu v doposiaľ prebraných hudobno-výrazových prostriedkoch a technických spôsoboch hry, ✓ reprodukovujú prípravné cvičenia pre osvojenie vibráta, ✓ majú prehľad o známych hudobných dielach klasickej a súčasnej hudby s uplatnením kontrabasu, ✓ definujú tému v interpretovaných skladbách, ✓ naladia kontrabas pomocou prirodzených flažoletov v piatej polohe, ✓ zahrajú zložitejšie rytmické útvary, ✓ rozlíšia v skladbe ligatúru, predtaktie, ✓ rozpoznať sluchom interval veľkej a malej sekundy aj v hlbších registroch nástroja, ✓ demonštrujú náladu a charakter interpretovanej skladby správnym frázovaním, využívaním farebných tónových, dynamických odtieňov, artikuláčnych prostriedkov a agogiky, ✓ vnímajú počúvanú hudobnú skladbu ako prostriedok 	<p>Hra v polohách, medzipolohová výmena.</p> <p>Notopis v basovom kľúči v rozsahu I. až V. polohy.</p> <p>Diatonické stupnice, technické cvičenia, etudy, prednesové skladby.</p> <p>Intonačná čistota a kvalita tónu.</p> <p>Vibráto.</p> <p>Hudobná literatúra pre kontrabas.</p> <p>Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Ladenie kontrabasu.</p> <p>Ligatúra, predtaktie.</p> <p>Hlbšie registre hudobného nástroja.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Štúdium hudobnej skladby s porozumením.</p> <p>Percepcia.</p> <p>Systematická a racionálna samostatná príprava.</p> <p>Prezentácia na verejnosti.</p>
---	---

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<p>osvojovania a zvyšovania úrovne vlastnej interpretácie,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ naštudujú samostatne jednoduchú skladbu, orchestrálne party, ✓ prezentujú interpretačné schopnosti na koncertných vystúpeniach v sólovej, komornej, či súborovej hre, ✓ interpretujú prednesový materiál spamäti, ✓ preukazujú schopnosť suverénnej interpretácie basových línií v komornej, súborovej alebo orchestrálnej hre, ✓ interpretujú rytmicky správne v štvrt'ovom, osminovom a polovom takte, ✓ interpretujú skladby z nižších ročníkov a jednoduché orchestrálne party z listu, ✓ uplatňujú doposiaľ naučené interpretačné prostriedky pri improvizácii, ✓ doplnia chýbajúci melodický alebo rytmický úsek v hudobnej skladbe, ✓ vytvoria rytmický sprievod v určenom štvrt'ovom, osminovom, šesťnástinovom takte s využitím doposiaľ naučených zložitejších rytmických útvarov, ✓ Práca s melodickým úsekom: využitie doposiaľ osvojených výrazových prostriedkov. 	<p>Hra spamäti. Basová linka.</p> <p>Metrum a rytmus.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Hudobná tvorivosť.</p>
---	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ koordinujú činnosť oboch rúk pri hre technicky náročnejších skladieb, ✓ regulujú ťah a prispôbujú tlak na sláčik za účelom dosiahnutia vyrovnanej intenzity tónu, ✓ regulujú čistotu intonácie a kvalitu tónu počas hry, ✓ interpretujú hudobný materiál v rozsahu po VIII. polohu, ✓ aplikujú zručnosti nadobudnuté pri nácviku prstokladovo 	<p>Hrací aparát.</p> <p>Technika hry na nástroji.</p> <p>Tvorba kultivovaného tónu.</p> <p>Hra v polohách a polohové výmeny.</p> <p>Dvojoktávové diatonické stupnice a rozložených akordy, technické</p>

<p>zložitejších dvojtávových diatonických stupníc a rozložených akordov, náročnejších technických cvičení a etúd pri štúdiu prednesových skladieb,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu správne zadeľovať sláčik pri artikulácii rytmických hodnôt v rámci metra počas hry, ✓ interpretujú technické cvičenia, etudy a skladby zamerané na správnu artikuláciu náročnejších rytmických útvarov a zložitejších technických spôsobov hry, ✓ flexibilne reagujú na rytmické zmeny a zmeny metra počas skladby, ✓ tvoria jednoduché basové linky ku nenáročným piesňam z oblastí klasickej, popovej alebo jazzovej hudby, popr. iného hudobného žánru, ✓ zahrajú skladby nižších ročníkov z listu, ✓ interpretujú podľa akordických značiek, ✓ majú prehľad o hudobnej kultúre a tradíciách svojho mesta, ✓ demonštrujú kvalitný kontrabasový tón v hraných pasážach, širokú škálu dynamických odtieňov, správne frázovanie, kantilénu a agogiku v prednesových etudách a skladbách, ✓ prispôsobujú farbu tónu charakteru hraného úseku v skladbe, ✓ uplatňujú v hre vlastný osobitý výrazový prejav podľa emocionálneho cítenia skladby, ✓ interpretujú prednesové skladby na vyššej úrovni spamäti, ✓ aplikujú počas interpretácie prvky improvizácie a tvorivosti, ✓ uplatňujú fantáziu a kreativitu počas improvizácie v ľudových piesňach alebo jednoduchých skladbách, ✓ (žiaci, ktorí prejavia záujem o blues) tvoria improvizovaný sprievod (12 – taktová bluesová forma, správne vedenie basu, a iné.) 	<p>cvičenia a etudy.</p> <p>Artikulácia rytmických hodnôt.</p> <p>Kvintoly, sextoly, veľké trioly, iné náročnejšie rytmické útvary.</p> <p>Kombinovaný rytmus a metrum. Basová linka.</p> <p>Hra z listu. Akordické značky. Hudobná kultúra a tradície mesta a regiónu. Hudobno-výrazové prostriedky. Prednesová stránka hry.</p> <p>Farba tónu. Individuálny interpretačný prejav.</p> <p>Hra spamäti. Hudobná tvorivosť.</p>
--	--

aplikujú melodické ozdoby ako prostriedok improvizácie, experimentujú s farebnými odtieňmi tónu.

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ samostatne kontrolujú uvoľnenosť a pravidelnosť pohybov pravej ruky pri hre technicky náročnejšieho hudobného materiálu, ✓ interpretujú stupnice, technické cvičenia, etudy a prednesové skladby zamerané na zvyšovanie úrovne flexibility pravej ruky so zreteľom na uvoľnenosť a pravidelnosť pohybov pri hre náročnejších technických spôsobov, ✓ sústredia sa počas polohových výmen na čistú intonáciu, a formovanie postavenia ľavej ruky vo vyšších polohách, ✓ demonštrujú intonačne čisto a plynule nacvičené polohové výmeny v rozsahu minimálne do X. polohy, alebo aj do XII. polohy podľa individuálnych dispozícií, ✓ aplikujú prstoklady a hmaty prebraných dvojjoktákových diatonických stupníc a rozložených akordov, ✓ majú poznatky o využití kontrabasu v rôznych žánroch súčasnosti, ✓ analyzujú samostatne formálnu stavbu a využité hudobné prostriedky v hraných skladbách alebo v skladbách určených k sebazvedávaniu, ✓ samostatne regulujú čistotu intonácie a kvalitu tónu, ✓ artikulujú precízne rytmické hodnoty v rámci metra, ✓ interpretujú rytmicky správne náročnejšie rytmické útvary a úseky s náročnejším kombinovaným rytmom úseky v skladbe, ✓ formujú vlastný interpretačný štýl aplikovaním poznatkov 	<p>Technika hry sláčikom.</p> <p>Dvojjoktákové diatonické stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia, etudy a prednesové skladby.</p> <p>Polohové výmeny a hra v polohách.</p> <p>Prstoklad, hmatová istota.</p> <p>Uplatnenie kontrabasu v súčasnosti. Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Intonačná čistota a kvalita tónu. Rytmus, metrum. Artikulácia rytmických prvkov a úsekov.</p> <p>Percepcia hudobného diela.</p> <p>Interpretácia. Hudobno-výrazové prostriedky.</p>

<p>a zručností získaných počúvaním skladieb pre kontrabas počas hry,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ znázorňujú charakter skladby dôsledným frázovaním, využitím širokej škály dynamických odtieňov, tónovej farebnosti, vibráta, agogiky a ďalších hudobno-výrazových prostriedkov, ✓ aplikujú rôzne druhy vibráta podľa charakteru hraných úsekov, ✓ vedia prejaviteľ vlastné emócie počas hry, ✓ ohodnotia vlastný interpretačný výkon, ✓ interpretujú na vyššej technickej a hudobno-výrazovej úrovni hudobný materiál, ✓ podriaďujú sa spoločnému zneniu s inými hudobnými nástrojmi, interpretujú súborových alebo orchestrálnych partov, ✓ interpretujú z listu hudobný materiál nižších ročníkov, ✓ uplatňujú vlastné kreatívne a improvizáčne schopnosti počas individuálneho alebo spoločného muzicírovania, ✓ transponujú piesne a jednoduché skladby do iných tónin podľa sluchu, ✓ uplatňujú technické spôsoby hry (viacnásobné détaché, staccato, legato, a iné) a výrazové možnosti počas tvorivej práce s témou. 	<p>Vibráto. Individuálny prejav. Analýza interpretácie. Interpretácia na vyššej úrovni.</p> <p>Súborové a orchestrálne party.</p> <p>Hra z listu. Hudobná tvorivosť.</p> <p>Transpozícia.</p>
---	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu koordinovať pohyby celého hracieho aparátu pri interpretácii náročnejšieho hudobného materiálu, ✓ regulujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu v osvojených polohových výmenách a hre v polohách, ✓ reprodukovávajú hudobný materiál zameraný na polohové 	<p>Hrací aparát.</p> <p>Výmeny polôh a hra v polohách. Tvorba tónu.</p>

<p>výmeny medzi základnými a palcovými polohami,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú v rozsahu prvej, prípadne druhej palcovej polohy, ✓ aplikujú prstoklad s používaním tretieho prsta od X. polohy, ✓ interpretujú na vyššom stupni vyspelosti dvojtaktové durové a molové stupnice, technické cvičenia, etudy a prednesové skladby, ✓ demonštrujú artikulačne zreteľne a kvalitným tónom technické spôsoby hry détaché, legato, staccato, martelé a ich kombinácie, ✓ aplikujú vedomé cítenie hudobných fráz, kvalitný tón, progresívnu dynamiku, farbu tónu, agogiku a ďalšie hudobno-výrazové prostriedky v prednesových etudách a skladbách predpísané v notovom materiáli, ✓ použijú druh pizzicato v závislosti od interpretovaného štýlu, ✓ spájajú čítanie nôt s vybavením si miesta na hmatníku a hrajúceho prsta, ✓ analyzujú použité hudobno-výrazové prostriedky v interpretovanej skladbe, ✓ rozlíšia osobitosti interpretácie výrazových prvkov charakteristických pre jednotlivé štýlové obdobia so zameraním sa na svoj prednes a uplatňujú ich počas hry, ✓ formujú vlastný interpretačný štýl počúvaním hudobných skladieb rôznych žánrov s uplatnením kontrabasu, ✓ uplatňujú rôzne druhy vibráta, progresívnu dynamiku, farebné odtiene tónu a agogiku pri vyjadrovaní vlastných hudobných predstáv v skladbe, ✓ preukážu hudobné kompetencie v komornej, súborovej alebo orchestrálnej hre nielen interpretáciou skladieb klasickej hudobnej literatúry, 	<p>Prstoklad s používaním tretieho prsta. Dvojtaktové diatonické stupnice, technické cvičenia, etudy a prednesové skladby. Technické spôsoby hry.</p> <p>Interpretácia.</p> <p>Pizzicato. Čítanie notového zápisu.</p> <p>Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Špecifické interpretačné prvky a prostriedky.</p> <p>Individuálny interpretačný prejav.</p> <p>Hudobný materiál podľa intelektu a záujmu žiaka.</p> <p>Skupinová interpretácia.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Slovenskí hudobní skladatelia a ich tvorba pre kontrabas.</p> <p>Analýza interpretačného výkonu.</p>
---	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ uplatňujú hru z listu aj v rámci súhry s iným hudobným nástrojom, ✓ majú prehľad o slovenských hudobných skladateľoch a ich tvorbe alebo minimálne interpretovaných skladieb, ✓ dokážu porovnať interpretačné výkony vlastné i iných, vysloviť a zdôvodniť svoj názor, ✓ transponujú jednoduché skladby (piesne) podľa sluchu do iných tónin, ✓ uplatňujú prvky improvizácie pri vytváraní basových partov, napr. vo folklóre, ✓ aplikujú kreatívne nápady v interpretácii hudobnej skladby, ✓ aplikujú efektívnej nácvikové spôsoby počas samostatnej domácej prípravy, ✓ preukážu hudobné kompetencie potrebné pre pokračovanie v štúdiu na II. stupni, na stredných školách pedagogického zamerania alebo pre pôsobenie v záujmovej umeleckej činnosti. 	<p>Transpozícia.</p> <p>Hra walking bass v 12-taktovej forme blues (žiaci, ktorí sa zaujímajú o jazz).</p> <p>Latentná harmónia v improvizácii basových partov, napr. vo folklóre.</p> <p>Práca s témou: technické spôsoby hry (viacnásobné détaché, staccato, legato, príp. iné) .</p> <p>Variácie na rytmické modely.</p> <p>Samostatné štúdium.</p>
---	--

Záverečná skúška

- 1 prednesová skladba,
- 2 charakterovo odlišné etudy.

DRUHÝ STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú hudobné a teoretické poznatky a počúvania a rozborov hudobných skúsenosti 	<p style="text-align: center;">z</p>

<p>predchádzajúceho štúdia vo vybraných hudobných kompozíciách,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ korigujú pohyby celého hracieho aparátu a činností oboch rúk počas hry, ✓ regulujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu počas polohových výmen a hry v polohách, ✓ zahrajú artikulačne zreteľne, intonačne čisto a kvalitným tónom stupnice, technické cvičenia, etudy a skladby, ✓ ovládajú polohové výmeny pri striedaní od seba vzdialenejších tónov (intervaly od čistej kvarty vyššie), ✓ interpretujú hudobný materiál so správnym prstokladom v polohách v rozsahu do I., prípadne II., III. palcovej polohy, ✓ rozlíšia podľa sluchu alebo z notového zápisu pentatonickú, stredovekú alebo inú stupnicu, v ktorej je napísaná interpretovaná skladba, ✓ ovládajú účelové pohyby pravej ruky pri dôslednej artikulácii technických spôsobov hry détaché, martelé, legato, staccato a ich kombinácií, ✓ interpretujú v rozsahu po X. polohu na strunách D, A1 a E1, ✓ poznajú princíp tvorby vhodných prstokladov v rozložených durových a molových akordoch bez použitia prázdnych strún, ✓ demonštrujú hru arpeggio, ✓ rozlíšia interpretačne pizzicato klasické a džezové podľa hudobnej skladby, ✓ kladú dôraz na kultivovaný tón počas vibráta, ✓ zahrajú podľa akordických značiek v notovom zápise, ✓ preukážu znalosti o hudobných skladateľoch kontrabasovej hry minimálne interpretovaných skladieb, ✓ analyzujú na základe počúvania i z notového zápisu interpretovanú hudobnú skladbu: zaradia skladbu do 	<p>Hrací aparát. Intonačná čistota a kvalitný tón. Polohové výmeny a hra v polohách.</p> <p>Diatonické stupnice, technické cvičenia, etudy a skladby.</p> <p>Stredoveké a pentatonické stupnice.</p> <p>Détaché, martelé, legato, staccato a ich kombinácie.</p> <p>Prstoklad.</p> <p>Arpeggio. Pizzicato- klasické, džezové.</p> <p>Vibráto. Akordické značky. Hudobní skladatelia a ich tvorba pre kontrabas.</p> <p>Analýza interpretovanej hudobnej skladby.</p>
---	--

<p>slohového obdobia, určia tóninu, metrum, tempo, formálnu štruktúru, celkový charakter skladby,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ prepájajú hudobno-teoretické poznatky získané v predchádzajúcom štúdiu s poznatkami získanými analýzou zvukových záznamov vybraných hudobných diel, ✓ vyjadrujú vlastné názory o predstavách a interpretácii nacvičovanej skladby, ✓ prezentujú počas interpretácie správne frázovanie a hudobno-výrazové prostriedky (artikulačné, dynamické, tempové, rytmické, agogické) z notového zápisu s cieľom vyjadrenia charakteru a nálady hudobnej skladby, ✓ dokážu emocionálne precítiť interpretovanú skladbu, ✓ rozlíšia charakteristické interpretačné prostriedky štýlu, z ktorého hudobná skladba pochádza, ✓ interpretujú väčší počet skladieb menšieho rozsahu spamäti, ✓ prezentujú skladby rôznych štýlových období v sólovej a skupinovej hre v pestrých hudobných formách nevynímajúc skladby súčasných autorov, ✓ pohotovo interpretujú podľa notového zápisu pri hre z listu, ✓ uplatňujú vlastné kreatívne nápady pri melodickej improvizácii v rámci jednej stupnice, ✓ vytvoria basovú linku na základe sluchovej analýzy základných harmonických postupov, ✓ naštudujú samostatne jednoduché prednesové skladby. 	<p>Interpretácia.</p> <p>Vlastný individuálny prejav. Štýlová interpretácia.</p> <p>Umelecko-interpretáčna úroveň hry.</p> <p>Hra z listu. Hudobná tvorivosť.</p> <p>Sebavzdelávanie.</p>
---	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ kontrolujú činnosti pravej a ľavej ruky pri precíznom vypracovávaní interpretačných prvkov, 	<p>Technika hry na nástroji.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ používajú naučené prstoklady a hmaty v rozsahu do XII. polohy alebo v polohách interpretovaných skladieb, ✓ interpretujú artikulačne zreteľne, kvalitným tónom, intonačne čisto durové a molové stupnice v rozsahu 2 – 3 oktáv a rozložené akordy osvojenými technickými spôsobmi, ✓ aplikujú prstoklady s využitím tretieho prsta počas hry, ✓ uvedomelo interpretujú technické cvičenia, etudy a prednesové skladby, so zreteľom na intonačnú čistotu, kvalitu tónu, ✓ správne zadefinujú sláčik podľa tempa pri hre technických spôsobov a výrazových prostriedkov, ✓ flexibilne reagujú pravou rukou pri striedaní hry arco a pizzicato v rýchlejšom tempe, ✓ interpretujú rytmicky, dynamicky a tempovo kontrastný hudobný materiál, ✓ kladú dôraz na precízne vypracovanie rytmu v technicky náročnejších úsekoch, ✓ vedia určiť tóninu hudobnej skladby a vytvoriť vhodné prstoklady v polohách, ✓ analyzujú s pomocou učiteľa interpretovanú skladbu po formálnej, technickej a výrazovej stránke, ✓ interpretujú osobitosti hudobného štýlu, v ktorom bola skladba skomponovaná, ✓ majú prehľad o hudobnom dianí vo svojom meste alebo regióne, ✓ formujú vlastný hudobný vkus počúvaním skladieb rôznych žánrov a štýlov, ✓ aplikujú vlastné hudobné predstavy počas interpretácie, ✓ preukážu interpretačné zručnosti pri spoločnom chápaní frázovania a umeleckého vyjadrovania v hudobnej skladbe, ✓ prezentujú sa na verejnosti v sólovej a skupinovej hre, 	<p>Orientácia na hmatníku do rozsahu XII. polohy na všetkých strunách.</p> <p>Diatonické stupnice v rozsahu 2 – 3 oktáv a rozložené akordy.</p> <p>Prstoklady s využitím tretieho prsta. Technika hry sláčikom. Uvedomelá výmena ťahu sláčikom pri osvojených technických spôsoboch hry v rôznom tempe. Détaché, legato, staccato, martelé a kombinácie smykov.</p> <p>Arco a pizzicato.</p> <p>Štúdium etúd s dynamickými, rytmickými a tempovými kontrastmi. Kultúra tónu v používaných výrazových prostriedkoch. Artikulácia rytmu.</p> <p>Prstoklady a hmaty v polohách.</p> <p>Analýza interpretovanej skladby s pomocou učiteľa.</p> <p>Štýlová interpretácia.</p> <p>Hudobná kultúra a tradície svojho mesta a regiónu. Individuálny interpretačný prejav.</p> <p>Skupinová interpretácia.</p> <p>Prezentácia na verejnosti v sólovej a skupinovej hre. Hudobná tvorivosť, improvizácia. Improvizácia melódií v rámci jednej stupnice. Tvorba basovej linky.</p>
--	---

uplatňujú v hre na kontrabase tvorivé nápady a prvky improvizácie, používajú prvky improvizácie v melódiách v rozsahu jednej stupnice, vytvoria basovú linku na základe sluchovej analýzy základných harmonických postupov, interpretujú jednoduché improvizáčne cvičenia, vhodné sólové skladby či orchestrálné party zamerané na rozvíjanie citu žiaka pre rozpoznanie a realizáciu

Rytmická zložka a jej precízna realizácia (timing).

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ koordinujú pohyby celého hracieho aparátu pri interpretácii technicky a výrazovo náročnejších skladieb, ✓ samostatne formujú ľavú ruku v polohách a v kombináciách s plynulými polohovými výmenami až do X. polohy, ✓ kladú dôraz na intonačne čistú hru a kvalitný tón v hraných polohách, ✓ použijú správne sláčik za účelom dosiahnutia plynulého prechodu cez struny pri interpretácii náročnejších technických spôsobov hry, ✓ udržia nezmenenú kvalitu tónu počas plynulých prechodov medzi základnými a prvou palcovou polohou, ✓ spájajú notový zápis s interpretáciou v prvej palcovej polohe, 	<p>Hrací aparát.</p> <p>Technika hry na nástroji.</p> <p>Tvorba tónu.</p> <p>Technika hry sláčikom.</p> <p>Medzipolohové výmeny a hra v polohách.</p> <p>Prvá palcová poloha.</p> <p>Tvorba intonačne čistého a kvalitného tónu v rozsahu do X. polohy.</p> <p>Technické spôsoby hry.</p> <p>Spiccato.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú hru v X. polohe alebo podľa individuálnych dispozícií, ✓ aplikujú v stupniciach, technických cvičeniach, etudách a prednesových skladbách technické spôsoby hry détaché v rôznych častiach sláčika, legato, martelé, staccato, spiccato, ich rytmické obmeny a kombinácie, ✓ reprodukujú technické cvičenia a etudy zamerané na nácvik hry v dvojhmatoch, ✓ definujú noty v tenorovom kľúči z notového zápisu, ✓ analyzujú teoreticky skladbu z notového zápisu, určia interpretačný štýl, tóninu, metrum, tempo, formálnu štruktúru, harmonickú sadzbu, využitie výrazových prostriedkov, ✓ poznajú významných interpretov kontrabasovej hry, ✓ porovnávajú interpretačné výkony rôznych interpretov rovnakej skladby, ✓ majú prehľad o uplatnení kontrabasu v hudobných žánroch súčasnosti, ✓ aplikujú v hre interpretačné prostriedky charakteristické pre štýl, v ktorom bola skladba skomponovaná, ✓ kladú dôraz na rytmickú, technickú vypracovanosť, výrazovú stránku a agogiku počas interpretácie, ✓ uplatňujú v hre progresívnu dynamiku a farebné odtiene tónu, ✓ použijú vibráto v súlade s charakterom hraného melodického úseku, ✓ demonštrujú svoje interpretačné kompetencie v komornej, súborovej alebo orchestrálnej hre, ✓ interpretujú skladby primeraného rozsahu spamäti, ✓ naštudujú samostatne menej náročnú hudobnú skladbu, ✓ interpretujú skladby z listu na nižšej technickej a výrazovej úrovni v porovnaní so študovaným ročníkom, 	<p>Zdokonaľovanie hry technických spôsobov v rôznych kombináciách.</p> <p>Základy dvojhmatovej hry.</p> <p>Tenorový kľúč. Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Významní interpreti hry na kontrabase. Analýza interpretácie.</p> <p>Hudobná literatúra pre kontrabas.</p> <p>Štýlová interpretácia.</p> <p>Interpretácia.</p> <p>Vibráto.</p> <p>Melodická, rytmická a harmonická predstavivosť.</p> <p>Interpretácia náročnejších skladieb spamäti. Samostatné štúdium. Hra z listu.</p> <p>Hudobná tvorivosť a improvizácia. Improvizácia melódií v rámci jednej stupnice. Cvičenia rozvíjajúce improvizáciu schopnosti. Hlbšie precítenie rytmickej zložky a jej precíznej realizácii (timing) pri hre s bicími nástrojmi alebo s nahrávkou.</p>
---	---

aplikujú prvky tvorivosti a improvizácie v skladbách.

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú prirodzenú a uvoľnenú hru na kontrabase, ✓ interpretujú naučené skladby intonačne čisto a kvalitným tónom vo všetkých naučených polohách, ✓ definujú noty z notového zápisu v basovom, tenorovom a husľovom kľúči, poznajú ich umiestnenie na hmatníku a hrajúci prst, ✓ demonštrujú intonačne čisté plynulé prechody medzi základnými polohami a palcovými polohami pri nezmenenej kvalite tónu, ✓ samostatne korigujú intonačnú čistotu a rytmickú presnosť počas hry, ✓ kladú dôraz na súčasné položenie prstov na hmatník a ťah sláčikom pri hre dvojhmatov, ✓ dbajú počas interpretácie na rytmickú presnosť a artikuláciu technických spôsobov hry détaché v rôznych častiach sláčika, legato s rôznym počtom nôt, martelé, staccato, tremolo, spiccato v rôznych rytmických obmenách a ich kombináciách, ✓ uplatňujú v hre logické frázovanie a hudobno-výrazové prostriedky, ✓ flexibilne reagujú na dynamické, tempové, výrazové, artikuláčne zmeny, agogické zmeny v hudobnej skladbe, ✓ regulujú ťah a tlak na sláčik za účelom dosiahnutia požadovanej farby tónu, ✓ aplikujú vibráto v základných a palcových polohách, ✓ používajú palec ľavej ruky aj na iných tónoch okrem prirodzených flažoletov, 	<p>Technika hry na nástroji. Tvorba tónu.</p> <p>Basový, tenorový a husľový kľúč.</p> <p>Stupnice, technické cvičenia, etudy. Hra v polohách a medzipolohová výmena. Fixácia rozpätia ľavej ruky v rôznych polohách. Tvorba intonačne čistého a kultivovaného tónu.</p> <p>Dvojhmaty.</p> <p>Technické spôsoby hry.</p> <p>Interpretácia. Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Farba tónu.</p> <p>Vibráto. Flažolety.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ efektívne využívajú váhu rúk pri tvorbe kvalitného tónu v palcových polohách a pri hre umelých flažoletov, ✓ orientujú sa v uplatnení kontrbasu v rôznych štýlových obdobiach, ✓ demonštrujú vlastné emócie a predstavy počas interpretácie, ✓ porovnávajú, hodnotia a zdôvodňujú názory o vlastných interpretačných výkonoch i iných hráčov, ✓ uplatňujú hudobnú terminológiu v diskusiách o interpretovaných skladbách, ✓ majú osvojenú hudobnú gramotnosť v oblasti slovenskej hudby, poznajú diela slovenských autorov pre kontrabas a podľa individuálnych možností ich zaraďujú do svojho repertoáru, ✓ určia frázy interpretovanej skladby, tóninu, metrum, rytmus, použité technické, výrazové prostriedky, ✓ interpretujú prednesový materiál spamäti, ✓ uplatňujú efektívne postupy pri samostatnom štúdiu nových hudobných diel, orchestrálnych partov, ✓ dokážu sa interpretačne prispôbiť ostatným hráčom v komornej, súborovej, orchestrálnej hre, ✓ aplikujú tvorivé myslenie počas interpretácie, využívajú technické spôsoby hry (viacnásobné détaché, staccato, legato, spiccato) a hudobno-výrazové prostriedky pri improvizácii, ✓ preukážu hudobné kompetencie potrebné pre štúdium pre dospelých na ZUŠ, na vysokých školách pedagogického 	<p>Osobitý interpretačný prejav. Porozumenie a stotožnenie sa s interpretovanou skladbou. Analýza interpretácie hudobnej skladby.</p> <p>Práca s audiovizuálnymi materiálmi – záznamy koncertov, dokumenty o hudbe a následná diskusia o konkrétnej problematike. Život a tvorba slovenských hudobných skladateľov, poznávanie významných interpretov kontrabasovej hry, komorných, súborových, orchestrálnych telies a hudobných inštitúcií. Slovenská hudobná literatúra pre kontrabas. Samostatná analýza interpretovanej skladby.</p> <p>Budovanie vlastného hudobného repertoáru hrou spamäti. Kultúra vystupovania a upevňovanie interpretačných návykov pri verejnej prezentácii. Samostatné štúdium nových hudobných diel, orchestrálnych partov. Tvorivé myslenie žiaka pri nácviku diela.</p> <p>Hudobná komunikácia v skupinovej interpretácii.</p> <p>Hudobná tvorivosť. Improvizácia s hudobnou témou. Prvky improvizácie v spoločnom muzicírovaní.</p>
---	--

zamerania alebo pre sebazvedľávanie.

Záverečná skúška

- 2 prednesové skladby rôzneho charakteru,
- 2 charakterovo odlišné etudy.

ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ kontrolujú správnu činnosť hracieho aparátu, ✓ koordinujú pohyby obidvoch rúk počas hry, ✓ definujú noty z notového zápisu v basovom kľúči a poznajú ich umiestnenie na hmatníku v spojení s hrajúcim prstom, ✓ regulujú dĺžku sláčika a tlak na sláčik za účelom dosiahnutia rovnomerného, silnejšieho a kvalitného tónu, ✓ kontrolujú samostatne sluchom a hmatom čistotu intonácie, ✓ interpretujú nacvičený hudobný materiál intonačne čisto a kvalitným tónom, ✓ aplikujú prstoklady a hmaty získané nácvikom stupníc a rozložených akordov, technických cvičení v etudách a prednesových skladbách, ✓ demonštrujú plynulé a intonačne čisté výmeny a hru v rozsahu I. a III. polohy, 	<p>Kontrola správnej činnosti hracieho aparátu. Koordinácia pohybov obidvoch rúk počas hry. Orientácia v notovom zápise v basovom kľúči.</p> <p>Rovnomerné a pevné vedenie sláčika po strunách s cieľom dosiahnutia silnejšieho a kvalitného tónu. Sluchová a hmatová sebakontrola intonačnej čistoty.</p> <p>Diatonické stupnice, technické cvičenia a etudy zamerané na upevňovanie prstokladov a hmatovej istoty a zvyšovanie technickej úrovne hry v I. polohe. Nácvik jednooktávových durových, paralelných molových stupníc a rozložených akordov. Plynulé a intonačne čisté výmeny v rozsahu I. a III. polohy.</p> <p>Technické spôsoby hry détaché v rôznych častiach sláčika, legato,</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú v hre technické spôsoby détaché v rôznych častiach sláčika, legato, staccato, portamento a ich rytmické obmeny, ✓ uplatňujú znalosti metriky a dĺžky rytmických hodnôt nôt v štvrt'ovom, osminovom a polovom takte, ✓ reprodukovujú prípravné cvičenia zamerané na nácvik vibráta, ✓ aplikujú v hre interpretačné poznatky získané počúvaním hudobných skladieb s uplatnením kontrabasu, ✓ uplatňujú v hre dynamické tieňovanie, logické frázovanie, kantilénu, agogiku a iné výrazové prostriedky na vyjadrenie expresivity skladby, ✓ teoreticky analyzujú interpretovanú skladbu z notového zápisu: určujú tóninu, metrum, tempo, použité hudobno-výrazové prostriedky, ✓ definujú výrazové, tempové, dynamické a agogické prostriedky v interpretovanej skladbe, ✓ vedia určiť hudobnú myšlienku (myšlienky) v hranej skladbe, ✓ uplatňujú správne frázovanie počas hry, ✓ vyjadrujú interpretačne na základe pochopenia skladby vlastné predstavy a emócie, ✓ interpretujú prednesový materiál spamäti, ✓ prezentujú hudobný materiál na verejných koncertoch a súťažiach, ✓ aplikujú počas samostatnej prípravy zásady efektívneho a účelového nácviku, ✓ interpretujú skladby úrovňovo nižšie z listu plynule a bez chýb. 	<p>staccato, portamento a rytmické obmeny. Štvrt'ový, osminový a polový takt.</p> <p>Prípravné cvičenia k nácviku vibráta. Počúvanie hudobných skladieb s uplatnením kontrabasu: získavanie interpretačných poznatkov. Využívanie adekvátnej dĺžky sláčika v závislosti od technického spôsobu hry, tempa a dynamiky. Tvorba kvalitného tónu v rôznej dynamickej intenzite. Teoretická analýza skladby, znalosť stavby a charakteristických znakov hudobnej formy interpretovaných prednesových skladieb.</p> <p>Výrazové, tempové, dynamické a agogické označenia v hudobnej skladbe. Rozbor hudobných myšlienok, frázovanie v skladbe.</p> <p>Prejav emócií a vlastného cítenia žiaka počas hry.</p> <p>Hra spamäti. Aktívna interpretačná účasť na koncertoch a verejných vystúpeniach. Výber hudobného materiálu podľa intelektu a záujmu žiaka. Uvedomelá samostatná domáca príprava.</p> <p>Hra z listu.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

<ul style="list-style-type: none"> ✓ samostatne kontrolujú uvoľnený postoj, posed za nástrojom, ✓ koordinujú pohyby hracieho aparátu počas hry, ✓ naladia hudobný nástroj, ✓ samostatne regulujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu počas hry, ✓ prispôsobujú tlak a dĺžku sláčika pri tvorbe vyrovnaného a dynamicky rovnomerného tónu, ✓ definujú noty v notovom zápise v basovom kľúči a poznajú ich umiestnenie na hmatníku v naučených polohách, ✓ interpretujú hudobný materiál v rozsahu I. až V. polohy, ✓ aplikujú v hre rôzne druhy prstokladov v rozsahu do V. polohy v dvojtákových diatonických stupniciach a rozložených akordoch, technických, melodických cvičeniach a etudách, ✓ správne zadelujú sláčik podľa dĺžky rytmických hodnôt, tempa a dynamiky, ✓ flexibilne reagujú na rytmické zmeny a zmeny metra počas skladby, ✓ zahrajú náročnejšie rytmické útvary (kvintoly, sextoly, veľké trioly, náročnejší bodkovaný rytmus), ✓ rozlíšia sluchom veľkú a malú sekundu v hlbších registroch nástroja, ✓ majú prehľad o významných interpretoch sólovej kontrabasovej hry, komornej, súborovej a orchestrálnej klasickej a súčasnej hudby, ✓ aplikujú v hre hudobné skúsenosti a zručnosti získané počúvaním diel pre kontrabas, 	<p>Sebakontrola uvoľneného postoja, posedu za nástrojom. Koordinácia pohybových činností hracieho aparátu pri zvýšenej technickej úrovni hry. Samostatné ladenie hudobného nástroja. Dôsledná sebakontrola intonačnej čistoty a kvality tónu. Vyrovnaná intenzita tónu, tvorba vypracovaného kontrabasového tónu. Tlakovo vyrovnané, dynamicky rovnomerné a uvoľnené vedenie sláku po strunách. Pohotovité čítanie nôt v basovom kľúči a znalosť ich umiestnenia na hmatníku v prebraných polohách. Regulácia sily v ľavej ruke potrebnej pre dohmat strún na hmatníku v rozsahu I. až V. polohy. Nácvik prstokladovo zložitejších dvojtákových diatonických stupnic a rozložených akordov, technických, melodických cvičení a etúd v rozsahu I. až V. polohy.</p> <p>Precízna artikulácia rytmických hodnôt v rámci metra a správne zadelovanie sláčika pri ich interpretácii. Rytmické a metrické zmeny.</p> <p>Technické cvičenia zamerané na osvojenie náročnejších rytmických útvarov (kvintoly, sextoly, veľké trioly). Sluchové rozlišovanie veľkej a malej sekundy v hlbších registroch nástroja. Počúvanie významných interpretov sólovej kontrabasovej hry, komornej, súborovej a orchestrálnej klasickej a súčasnej hudby s uplatnením kontrabasu: upevňovanie hlavných zásad interpretácie. Frázovanie, uvádzanie a ukončovanie hudobných myšlienok počas hry, agogické ponímanie v interpretovaných skladbách. Osobitý výrazový prejav žiaka. Dynamické odtiene, farba tónu, uvedoméle uplatňovanie agogiky,</p>
---	---

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<p>uplatňujú pri interpretácii prednesových skladieb bohatšie dynamické odlišných ovčaca sifár intepnatačgégpkostričakvové yjadnejútepratrakčteprastádky hpo</p> <p>aplikujú vibráto v úsekoch s kantilénou, interpretujú väčší počet tempovo a charakterovo odlišných skladieb s menším rozsahom, aplikujú zásady systematického a efektívneho nácviku hudobného materiálu počas samostatnej praxe, interpretujú technicky úrovňovo nižšie skladby z listu, aktívne sa zapájajú v rámci komornej, súborovej alebo orchestrálnej hry.</p>	<p>Výrazové a artikulačné prostriedky v nacvičovaných skladbách: rozšírenie hudobného materiálu. Vibráto v úsekoch s kantilénou. Štúdium rôznorodého hudobného materiálu. Základy systematického nácviku hudobného materiálu. Samostatný nácvik hudobného materiálu. Hra z listu. Štúdium partov komornej, súborovej, orchestrálnej hry.</p>	<p>interpretácii prednesových skladieb bohatšie dynamické odlišných ovčaca sifár intepnatačgégpkostričakvové yjadnejútepratrakčteprastádky hpo</p>
---	--	--

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ kontrolujú uvoľnenosť a prirodzené pohyby hracieho aparátu počas interpretácie náročnejšieho hudobného materiálu, ✓ kladú dôraz na pohybovú činnosť obidvoch rúk počas hry, ✓ reprodujú intonačne čisto a kvalitným tónom dvojtávkové diatonické stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia a etudy vo všetkých základných polohách a v prvej palcovej polohe, ✓ demonštrujú plynulé a uvoľnené medzipolohové výmeny smerom nahor aj nadol v rozsahu do XII. polohy (prvej palcovej polohy), 	<p>Sebakontrola koordinácie pohybov celého hracieho aparátu pri interpretácii náročnejšieho hudobného materiálu.</p> <p>Tónový prejav, čistá intonácia a presný rytmus.</p> <p>Uvoľnená a prirodzená interpretácia.</p> <p>Efektívna technická činnosť obidvoch rúk počas hry.</p> <p>Dvojtávkové diatonické stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia a etudy vo všetkých základných polohách a v prvej palcovej polohe so zameraním na intonačnú čistotu, kvalitu tónu a precíznu artikuláciu rytmických hodnôt.</p> <p>Stupnice, technické cvičenia a etudy zamerané na zdokonaľovanie plynulosti polohových výmen medzi základnými a palcovými polohami smerom nahor aj nadol so zreteľom na čistú intonáciu, formovanie postavenia ľavej ruky vo vyšších polohách.</p> <p>Hra v rozsahu do XII. polohy a do prvej palcovej polohy.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukovávajú technické cvičenia a etudy zamerané na nácvik prstokladu s používaním tretieho prsta od X. polohy, ✓ demonštrujú účelové a efektívne pohyby všetkých častí pravej ruky pri hre náročnejších technických spôsobov hry détaché v rôznych častiach sláčika, legato s rôznym počtom nôt, staccato, martelé a kombinovaných smykov, ✓ používajú adekvátnu dĺžku sláčika pri presnej artikulácii rytmických hodnôt úsekov, náročnejších rytmických útvarov a úsekoch s kombinovaným metrom, ✓ aplikujú druhy pizzicata podľa štýlu alebo žánru hudobnej skladby, ✓ analyzujú na základe počúvania i z notového zápisu hudobnú skladbu pred jej interpretáciou: zaradia autora i skladbu do slohového obdobia, určia tónorod, metrum, tempo, formálnu štruktúru, celkový charakter skladby, ✓ samostatne nacvičia jednoduchú skladbu, ✓ formujú vlastný interpretačný štýl počúvaním hudobných skladieb rôznych žánrov s uplatnením kontrabasu, ✓ vedia porovnať hráčske výkony, vysloviť a zdôvodniť vlastné názory o interpretácii vlastnej a iných, ✓ aplikujú štýlové alebo žánrové osobitosti počas hry, ✓ prezentujú vlastné predstavy v skladbe, ✓ demonštrujú v prednesových skladbách dôsledné frázovanie, dynamické odtiene, tónovú farebnosť, zmeny tempa a ďalšie výrazové prostriedky vyjadrujúce charakter skladby, 	<p>Precízny nácvik prstokladu s používaním tretieho prsta od X. polohy. Stupnice, technické cvičenia a etudy zamerané na uvoľnenosť a pravidelnosť pohybov pravej ruky pri hre náročnejších technických spôsobov hry détaché v rôznych častiach sláčika, legato s rôznym počtom nôt, staccato, martelé a ich kombinácií.</p> <p>Technické cvičenia zamerané na presnosť a precíznu artikuláciu rytmických úsekov, dôsledný nácvik náročnejších rytmických útvarov a úsekoch s kombinovaným metrom.</p> <p>Pizzicato klasické, džezové – využitie druhov hry pizzicato podľa štýlu alebo žánru hudobnej skladby.</p> <p>Znalosť formálnej stavby a využitých hudobno-výrazových prostriedkov interpretovaných skladieb.</p> <p>Samostatná analýza jednoduchých skladieb určených k sebazvedávaniu.</p> <p>Rozvoj vlastného interpretačného štýlu počúvaním hudobných skladieb rôznych žánrov s uplatnením kontrabasu.</p> <p>Poznatky o interpretácii kontrabasu v oblasti klasickej, popovej alebo jazzovej hudby, popr. iného hudobného žánru.</p> <p>Porovnávanie, vyslovovanie a zdôvodňovanie vlastných názorov o interpretácii vlastnej a iných.</p> <p>Štýlové alebo žánrové osobitosti a spôsoby ich interpretácie v rôznych slohových obdobiach.</p> <p>Vlastné hudobné cítenie a emócie žiaka vyjadrované v skladbách.</p> <p>Dôsledné frázovanie, rozširovanie dynamickej škály, využívanie farebných tónových odtieňov, zmeny tempa a ďalšie výrazové prostriedky vyjadrujúce charakter skladby.</p> <p>Vibráto.</p> <p>Štúdium náročnejších viacčast'ových alebo väčšieho počtu krátkych kontrastných prednesových skladieb.</p> <p>Štúdium sólových, komorných, súborových a orchestrálnych partov</p>
--	---

<p>aplikujú v hre vibráto podľa charakteru hraného úseku, dokážu interpretačne stvárniť charakterový kontrast medzi skladbami, budujú repertoár nácvikom sólových, komorných, súborových alebo orchestrových prednesov nielen z oblasti klasickej hudby, aplikujú zásady účelového a efektívneho nácviku počas samostatnej dohľadovej interpretácie, účelová a efektívna účasť na koncertoch, súťažiach a iných verejných prednesových skladbách interpretujú spamäti, aktívne sa prezentujú na verejnom vystúpení ako kultúrna a interpretačne zrelá osobnosť, vedia zahrať z listu skladby z nižších ročníkov.</p>	<p>nielen z oblasti klasickej hudby. Výber hudobného materiálu podľa individuálnych dispozícií žiaka. Účelové spôsoby interpretácie hudobného materiálu z oblasti klasickej hudby, účelová a efektívna účasť na koncertoch, súťažiach a iných verejných prednesových skladbách interpretujú spamäti, Estetický prejav a kultúrne vystupovanie žiaka. Hra o ročník úrovňovo nižších škôl.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ korigujú činnosti hracieho aparátu, ✓ interpretujú hudobný materiál v rozsahu I. základnej až II., prípadne III. palcovej polohy, ✓ demonštrujú čistý a kultivovaný tón v hraných skladbách, ✓ používajú naučené prstoklady pri hre trojoktávových diatonických stupníc s rozloženými akordmi, technických cvičení a etúd minimálne v rozsahu do II. palcovej polohy, ✓ aplikujú v hre prstoklad s využitím tretieho prsta, ✓ uplatňujú v hre okrem diatonických stupníc aj iné podľa 	<p>Samostatná kontrola a regulácia činností hracieho aparátu. Dôsledná koordinácia pohybov celého tela, činností oboch rúk. Interpretácia v rozsahu do II. prípadne III. palcovej polohy.</p> <p>Tvorba tónu, intonačná čistota a kvalita tónu vo vyšších polohách na všetkých strunách. Orientácia na hmatníku a precízny nácvik prstokladov vo všetkých hraných polohách. Pohotovosť čítania nôt z notového zápisu a znalosť ich umiestnenia na hmatníku v hraných polohách. Dvojoktávové stupnice, technické cvičenia, etudy zamerané na intonačnú čistotu, kvalitu tónu v polohách a polohových výmenách a zreteľnú artikuláciu rytmických hodnôt v rámci metra. Nácvik hudobného materiálu s prstokladmi s využitím tretieho prsta. Stredoveké, pentatonické stupnice alebo iné podľa potreby</p>

<p>potreby interpretovanej hudobnej skladby,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú uvoľnené a plynulé výmeny blízkyh aj vzdialenejších od seba polôh, ✓ demonštrujú uvedomelou činnosťou pravej ruky artikulačne zreteľne hru détaché v rôznych častiach sláčika, legato (s rôznym počtom viazaných tónov), martelé, staccato, spiccato a kombinované smyky, ✓ využívajú pohybovú činnosť častí pravej ruky v súlade s hraným technickým spôsobom a rytmickým prvkom, ✓ synchronizujú činnosti oboch rúk pri hre rytmicky náročných úsekov, ✓ demonštrujú hru arpeggio, ✓ interpretujú podľa akordických značiek v notovom zápise, ✓ aplikujú získané zručnosti z nácviku stupníc, technických cvičení a etúd v prednesových skladbách, ✓ orientujú sa v tvorbe slovenských hudobných skladateľov pre kontrabas, ✓ interpretujú hudobné skladby slovenských autorov, ✓ aplikujú v hre hudobno-teoretické poznatky a zručnosti získané počúvaním záznamov hudobných diel, ✓ analyzujú formálnu stavbu interpretovanej skladby, určiť tóninu, tempo, metrum, hudobnú tému (témy), frázovanie, využité hudobno-výrazové a technické prostriedky hry, ✓ uplatňujú v hre logické frázovanie, progresívnu dynamiku, farbu tónu, iné hudobno-výrazové prostriedky a agogiku, ✓ aplikujú v hre štýlové osobitosti a prostriedky podľa obdobia vzniku interpretovanej hudobnej skladby, ✓ interpretačne rozlíšia náladové zmeny počas skladby, 	<p>interpretovanej hudobnej skladby.</p> <p>Polohové výmeny pri striedaní od seba vzdialenejších tónov (intervaly od čistej kvarty vyššie).</p> <p>Technický spôsob hry spiccato.</p> <p>Technické cvičenia a etudy zamerané na zvyšovanie úrovne hry technických spôsobov détaché v rôznych častiach sláčika a jeho rytmických obmien, martelé, legato s rôznym počtom viazaných tónov, staccato.</p> <p>Zvýšenie tempa pravej ruky pri striedaní hry arco a pizzicato.</p> <p>Súčinnosť oboch rúk: dôsledné vypracovanie rytmicky náročných úsekov.</p> <p>Hra arpeggio.</p> <p>Princíp tvorby vhodného prstokladu pri rozložených durových a molových akordoch bez použitia prázdnych strún.</p> <p>Významní interpreti a hudobní skladatelia kontrabasovej literatúry v slovenskej hudbe.</p> <p>Prepájanie hudobno-teoretických poznatkov získaných v predchádzajúcom štúdiu s poznatkami získanými analýzou zvukových záznamov vybraných hudobných diel.</p> <p>Analýza sólových skladieb pre kontrabas, komorných a orchestrálnych diel s uplatnením nástroja.</p> <p>Vedomé čítanie hudobných fráz, sústavné skvalitňovanie tónu a výrazovej stránky hry, využívanie progresívnej dynamiky, farby tónu a agogiky.</p> <p>Poznatky o osobitostiach hry na kontrabase v interpretácii v rôznych slohových obdobiach a ich uplatňovanie vo vlastnej interpretácii.</p> <p>Komplexné osvojenie hudobnej skladby, interpretačné rozlišovanie náladových zmien v rámci plynulého hudobného prejavu.</p>
--	---

<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú vlastný interpretačný štýl a predstavy počas hry, ✓ aplikujú v hre osvojené druhy vibráta, ✓ vedia ohodnotiť interpretačný výkon vlastný aj iných hráčov, ✓ naštudujú samostatne jednoduché prednesové skladby, ✓ aktívne prezentujú vlastné interpretačné schopnosti na koncertoch, súťažiach a verejných prehliadkach, ✓ aplikujú pri hre z listu okrem notového zápisu i technické a interpretačné označenia, ✓ preukážu hudobné kompetencie potrebné pre štúdium na konzervatóriu. 	<p>Štúdium etúd s dynamickými a tempovými kontrastmi. Individuálny interpretačný štýl a vyjadrenie vlastných predstáv v hre. Tónový prejav v hre vibráto. Vyjadrovanie vlastných názorov žiaka o hudobnom vkuse, predstavách a interpretácii, hodnotenie vlastného interpretačného výkonu. Samostatný nácvik jednoduchých prednesových skladieb. Aktívna prezentácia na verejnosti v sólovej a skupinovej hre. Hra prednesových skladieb a etúd spamäti. Pohotová reakcia na notový zápis pri hre z listu. Hra z listu, orientácia v akordických značkách v notovom zápise. Všeobecný prehľad o hudobných formách získaný individuálnym štúdiom a na hodinách HN na základnej umeleckej škole so zameraním sa na kontrabasovú literatúru. Príprava hudobného materiálu podľa obsahu prijímacích skúšok na konzervatórium.</p>
--	---

Záverečná skúška

- 2 diatonické dvojtávové stupnice,
- 2 skladby rozdielneho charakteru,
- 2 charakterovo odlišné etudy.

SPRIEVOD, KOMORNÁ HRA

CHARAKTERISTIKA PREDMETOV

Sprievod patrí medzi povinné predmety v jednotlivých študijných zameraniach na prvom a druhom stupni základného štúdia. V priebehu vzdelávania žiaci rozvíjajú hudobné kompetencie v rámci súhry s iným hudobným nástrojom. Zdokonaľujú inštrumentálne a percepčné schopnosti, zručnosti počas interpretácie vlastného partu pri súčasnom vnímaní hry iného hudobného nástroja.

Štúdiom v rámci tohto predmetu významne rozvíja rytmické, melodické a harmonické cítenie žiaka a zmysel pre spoločné stváranie hudobno-výrazových prostriedkov, frázovanie, artikuláciu. Môže slúžiť ako príprava k predmetom komorná hra, hra v súbore, orchestri.

Sprievod sa vyučuje v skupine dvoch žiakov. Klavírny sprievod alebo inštrumentálny sprievod môže riaditeľ školy prideliť v predmete zborový spev v rozsahu 1 – 2 hodiny týždenne podľa príslušného učebného plánu.

Sprievod patrí v prvej časti I. stupňa základného štúdia medzi povinné skupinové predmety študijných zameraní hra na klavíri, keyboarde, spev, hra na sopránovej zobcovej flaute, keltskej harfe, kontrabase, viole, harfe, pikole, priečnej flaute, hoboji, klarinete, saxofóne, B trúbke, Es trúbke, krídlovke, lesnom rohu, pozaune, barytón, heligón, tube, fagote, bicích a ľudových nástrojoch, cirkevná a chrámová hudba, základy hudobnej kompozície. K študijným zameraniam hra na klavíri, keyboarde, spev, hra na sopránovej zobcovej flaute, keltskej harfe je sprievod zaradený podľa učebných plánov od 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia a prebieha počas celého štúdia na I. stupni. Ostatné študijné zamerania majú sprievod zaradený medzi povinné predmety od začiatku individuálneho vzdelávania v hre na nástroji v priebehu dvoch rokov prvej časti I. stupňa základného štúdia. Ide o študijné zamerania, kde prevažná časť žiakov nadobudla základy inštrumentácie na iných, príbuzných hudobných nástrojoch.

V druhej časti I. stupňa základného štúdia (okrem študijného zamerania hra na harfe) pokračujú žiaci v rozvíjaní interpretačných kompetencií v rámci predmetov komorná hra alebo hry v súbore, orchestri. Sprievod v rámci študijného zamerania hra na harfe môže byť zaradený ako povinný predmet od 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia.

V priebehu vzdelávania na II. stupni základného štúdia je možné vybrať si sprievod ako povinný predmet spomedzi skupinových predmetov v študijných zameraniach hra na klávesových, sláčikových, dychových nástrojoch, hra na cimbale, gitare, harfe, akordeóne a bicích nástrojoch s možnosťou hry na príbuzných elektrických a elektroakustických nástrojoch. V študijných zameraniach hra na organe, čembale sa žiaci môžu vzdelávať v tomto predmete ako v jednom zo skupinových predmetov od 3. ročníka II. stupňa základného štúdia.

Rozšírené štúdium ponúka predmet klavírny sprievod od 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia v študijných zameraniach hra na klavíri, na husliach, violončele, od 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia v študijnom zameraní spev. Od 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia sa klavírny sprievod vyučuje v študijných zameraniach hra na viole, kontrabase, cimbale, od 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia je povinným predmetom v študijných zameraniach hra na dychových nástrojoch, bicích nástrojoch a harfe. V študijnom zameraní hra na akordeóne má žiak možnosť vybrať si predmet sprievod ako jednu z možností spomedzi skupinových predmetov od 4. ročníka 1. časti I. stupňa základného štúdia.

Výchovno-vzdelávací proces prebieha v súlade so vzdelávacími štandardmi predmetu komorná hra. Pokračuje v priebehu ďalšieho štúdia na prvom a druhom stupni, a tiež je zaradený do učebných plánov štúdia pre dospelých.

Predmet komorná hra má na základných umeleckých školách spomedzi skupinových foriem vyučovania najširšie uplatnenie predovšetkým z hľadiska využitia počtu hráčov (duo - noneto) a rôznych druhov hudobných nástrojov. Umožňuje zažiť radosť zo spoločného

muzicírovania, objavovať a prakticky precítiť krásu harmónie a zvukovú farbu hudobných nástrojov, rozširuje umelecké vnímanie. Upevňuje, zdokonaľuje a rozvíja kompetencie žiaka získané na hodinách individuálneho štúdia a hudobnej náuky. Poskytuje možnosti využitia väčšiny hudobných nástrojov, ktoré sa na základných umeleckých školách vyučujú.

V priebehu hudobného vývoja vznikli komorné telesá s ustáleným nástrojovým obsadením. Neskôr sa skladatelia zamerali na komponovanie komorných skladieb podľa toho, aké hudobné nástroje mali k dispozícii, a o aké zoskupenia mala záujem široká verejnosť. O rôznorodom uplatnení hudobných nástrojov svedčia diela skomponované najmä v 20. storočí, ktoré ponúka pestrý hudobný materiál pre rôzne komorné obsadenia.

Komorná hra je predmet priradený k štúdiu na všetkých hudobných nástrojoch vyučovaných na základných umeleckých školách. V rámci študijných zameraní hra na klavíri, keyboarde, husliach, violončele, gitare, cimbale, sopránovej zobcovej flaute, keltskej harfe sa začína vyučovať v treťom ročníku prvej časti I. stupňa základného štúdia, v študijnom zameraní hra na akordeóne vo štvrtom ročníku prvej časti I. stupňa základného štúdia. Predmet komorná hra je jedným zo skupinových predmetov, ktorý môžu študovať žiaci v rámci študijných zameraní hra na kontrabase a viole od prvého ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia. K hre na harfe môže byť predmet priradený od 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia. Študijné zamerania hra na pikole, priečnej flaute, hoboji, klarinete, saxofóne, B trúbke, Es trúbke, krídlovke, lesnom rohu, pozaune, barytóne, heligóne, tube, bicích a ľudových nástrojoch, zobcových flautách (s výnimkou sopránovej), fagote, ponúkajú predmet komorná hra ako jeden zo skupinových predmetov od 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia. K študijným zameraniam hra na organe a čembale je tento predmet zaradený od tretieho ročníka II. stupňa základného štúdia.

Komorná hra pokračuje v priebehu ďalšieho štúdia na prvom a druhom stupni, a tiež je zaradená do učebných plánov štúdia pre dospelých.

Môže slúžiť ako príprava k súhre v amatérskych záujmových umeleckých skupinách a vo väčších súborových a orchestrálnych zoskupeniach. Býva súčasťou prierezových tém umeleckých odborov ZUŠ (divadelné predstavenia, tematická súvislosť hudby k vernisážam, spojenie tanečného stvárnenia s hudbou).

Predpokladom zaradenia žiaka do komorných zoskupení je určitá technická a muzikálna vyspelosť. Cieľom vyučovania komornej hry je príprava samostatného, technicky a interpretačne zrelého a pohotového amatéra hudby, ktorý je schopný štýlovo zvládnuť primerane náročné interpretované diela komorného charakteru. Má hlboký sociálny a etický význam.

PREDMET SPRIEVOD

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú získané teoretické a individuálne interpretačné kompetencie v skupinovom predmete, ✓ rozumejú základným princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ reagujú interpretačne na gestá spoluhráča (nástupné a ukončujúce gestá skladby alebo frázy), ✓ reagujú adekvátnym tempom a dynamikou na gesto ukázané určeným hráčom na začiatku skladby, ✓ vnímajú vlastnú hru pri súčasnom počúvaní spoluhráča, ✓ kontrolujú s pomocou učiteľa intonačnú čistotu a rytmickú presnosť, ✓ reprodukovujú účelové cvičenia zamerané na súčasné vnímanie melodickéj línie, spoločného frázovania, tempa, zreteľnú artikuláciu rytmických hodnôt, dynamiky a artikulácie, ✓ vyjadrujú charakter skladby pomocou hudobno-výrazových prostriedkov označených v notovom zápise, ✓ interpretujú správne podľa znamienok repetícia, prima volta, sekunda volta, ✓ rozumejú stavbe a frázovaniu interpretovanej skladby, ✓ uplatňujú v súhre logické frázovanie, určia hlavnú myšlienku, predohru, dohru, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách, ✓ dynamicky sa prispôbia v dominantných a sprievodných úsekoch jednotlivých hlasov, ✓ aplikujú akordy alebo tóny základných harmonických funkcií pri sprievode ľudových piesní a jednoduchých skladieb, 	<p>Základné princípy kolektívneho muzicírovania.</p> <p>Spoločná interpretácia.</p> <p>Sluchová a rytmická sebakontrola.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Interpretačné označenia.</p> <p>Stavba hudobnej skladby.</p> <p>Základné harmonické funkcie.</p>

interpretujú štýlovo a žánrovo rôznorodý repertoár, interpretujú v súhre s iným žiakom jednoduché viachlasné skladby podľa notového zápisu, aplikujú kreatívne nápady počas spoločnej interpretácie.	Hudobný repertoár. Hudobná tvorivosť.
--	--

PREDMET KOMORNÁ HRA

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú doposiaľ získané teoretické a individuálne interpretačné kompetencie v komornej hre, ✓ demonštrujú správne postavenie (sedenie) a kontrolujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie, ✓ flexibilne reagujú na gestá určeného hráča, rozumejú nástupnému gestu, gestu ukončenia skladby alebo frázy, ✓ reagujú adekvátnym tempom a dynamikou na gesto ukázané určeným hráčom na začiatku skladby, ✓ dokážu sledovať svoj part a nastúpiť na určenom mieste v priebehu skladby, ✓ aplikujú hudobno-výrazové prostriedky (tempové, rytmické, dynamické, artikulačné, agogické) podľa notového zápisu, ✓ reprodukovujú účelové cvičenia zamerané na súčasné 	<p>Spoločný zvukový a umelecký prejav.</p> <p>Hrací aparát.</p> <p>Interpretácia podľa gest určeného hráča.</p> <p>Flexibilná orientácia v notovom zápise.</p> <p>Jednohlasné, kánonické piesne a cvičenia.</p> <p>Spoločná artikulácia využitých hudobných prostriedkov.</p>

<p>vnímanie melodickéj línie, spoločné frázovanie, tempo, zreteľnú artikuláciu rytmických hodnôt, dynamiku a artikuláciu,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukujú krátke melodické a rytmické úseky po predhraní učiteľom, ✓ aplikujú v hre znamienka repetícia, prima volta, sekunda volta, ✓ rozoznávajú základné znaky hudobných foriem, vedia určiť tempo, metrum a charakter študovaných skladieb, ✓ prispôbujú sa intonačne a farebne spoluhráčom v priebehu skladby, ✓ rozumejú stavbe a frázovaniu interpretovanej skladby, ✓ uplatňujú v súhre logické frázovanie, určia hlavnú myšlienku, predohru, dohru, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách, ✓ dynamicky sa prispôbujú v dominantných a sprievodných úsekoch jednotlivých hlasov, ✓ uvedomujú si zodpovednosť za spoločnú interpretáciu hudobnej skladby, ✓ vedia zaujať svoje miesto v zoskupení na pódiu, ✓ demonštrujú zásady kultúrneho správania na koncertných podujatiach, ✓ interpretujú štýlovo a žánrovo rôznorodý repertoár, ✓ vyjadrujú verbálne emocionálne zážitky vyvolané interpretáciou, 	<p>Spoločné rytmické a výrazové čítanie.</p> <p>Individuálne, neskôr v súhre precvičovanie technicky náročnejších miest v skladbe.</p> <p>Repetícia, prima volta, sekunda volta.</p> <p>Analýza študovaných hudobných skladieb.</p> <p>Rozvoj intonačnej predstavy a jednotnej intonácie.</p> <p>Rozvíjanie schopnosti vyrovnávania zvukových možností rôznych hudobných nástrojov.</p> <p>Hudobná téma – rozoznávanie hlavnej myšlienky v interpretovanej skladbe.</p> <p>Elementárne chápanie hudobnej logiky v hudobných skladbách.</p> <p>Hudobná komunikácia (rozlišovanie sólových a sprievodných častí).</p> <p>Pravidelná, presná účasť na vyučovaní a smerovanie k vzájomnej úcte a tolerancii.</p> <p>Skupinové rozostavenie na pódiu.</p> <p>Kultúra správania sa na koncertných podujatiach, formovanie estetického vkusu.</p> <p>Hudobná literatúra pre komornú hru.</p> <p>Nácvik repertoáru k rôznym významným príležitostiam (vianočný repertoár, veľkonočný, ...).</p> <p>Striedanie sa hráčov jednotlivých hlasov v priebehu skladby za účelom plynulého čítania a orientácie v notovom zápise.</p>
--	--

aplikujú kreatívne metódy počas spoločnej interpretácie, reprodukovávajú krátke melodické alebo rytmické úseky.	Hra na ozvenu.
---	----------------

SPRIEVOD, KOMORNÁ HRA

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedome regulujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie, ✓ udržia rytmus a melodickú líniu vlastného partu počas súhry s inými hráčmi, ✓ artikulujú spoločne melodické ozdoby interpretovaných skladieb, ✓ súčasne reagujú na rytmické, dynamické a tempové zmeny počas skladby, pohotovo reagujú na nástupy a ukončenia na odlišných miestach v jednotlivých hlasoch, ✓ poznajú noty, prstoklady, hmaty vlastného partu, ✓ aplikujú v hre všetky tempové, rytmické, dynamické, artikulácie, agogické označenia zaznačené v notovom materiáli (decrescendo, ritardando, accelerando, con moto, animato, piu, ...), ✓ poznajú základné znaky a spôsoby interpretácie sonátovej formy, suitového cyklu, viacčasťových hudobných skladieb, 	<p>Hrací aparát.</p> <p>Melodický a rytmický kontrast.</p> <p>Melodické ozdoby.</p> <p>Hra podľa gest určeného hráča.</p> <p>Štúdium jednotlivých partov po hlasoch, neskôr kombinovaním.</p> <p>Samostatná analýza notového materiálu svojho partu.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Zdokonaľovanie spoločnej artikulácie využitých hudobných prostriedkov.</p> <p>Sonátová forma, suitový cyklus, viacčasťové hudobné skladby.</p> <p>Rozvoj melodickéj, rytmickej a harmonickej predstavivosti.</p> <p>Interpretácia v súhre.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vnímajú interpretáciu v harmónii, ✓ demonštrujú spoločne v rámci súhry rovnaké chápanie frázovania, použitia dynamiky, výrazových, artikulačných prostriedkov a agogiky, ✓ dokážu sa doladiť a intonačne sa podriaďiť zneniu orchestra, ✓ vnímajú interpretáciu ako celok, dokážu sa so spoluhráčmi navzájom počúvať, ✓ regulujú počas súhry intonačnú čistotu, farbu a kvalitu tónu, ✓ dokážu počas interpretácie sledovať notový zápis, ✓ aplikujú pri samostatnom nácviku zásady efektívneho cvičenia, ✓ majú prehľad o známych komorných skladbách, ✓ využívajú hudobnú terminológiu v diskusiách o hudobnej skladbe, dokážu porovnať a ohodnotiť vlastný interpretačný výkon i iných hráčov, ✓ demonštrujú cvičenia na pohotovú reakciu pri zmene tempa, dynamiky podľa gesta určeného hráča. 	<p>Tvorba tónu.</p> <p>Rozvíjanie schopnosti plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi.</p> <p>Pohotové reagovanie nielen na notový zápis, ale aj na výrazové označenia v skladbe.</p> <p>Samostatné štúdium hudobného materiálu komornej hry. Delené skúšky. Hudobná literatúra pre komornú hru.</p> <p>Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Počúvanie a poznávanie komorných skladieb rôznych hudobných žánrov a štýlov.</p> <p>Vyjadrovanie vlastných názorov o hudobnej skladbe, porovnávanie a hodnotenie vlastných interpretačných výkonov i iných.</p> <p>Nácvik reakcií na gestá určeného hráča pri precvičovaní tvorby spoločnej dynamiky na určenom melodickom úseku skladby.</p> <p>Precvičovanie reakcií spoluhráčov na tempové gestá určeného hráča skupiny počas jednoduchej skladby.</p> <p>Osvojovanie gestikulácie aj inými hráčmi komornej hry.</p>
---	--

DRUHÝ STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú v rámci spoločnej interpretácie osvojenú technickú vyspelosť, tónovú kultúru, výrazovú stránku skladby, ✓ reprodukovujú hudobný materiál adekvátny interpretačnej vyspelosti všetkých hráčov komornej hry, ✓ regulujú čistotu intonácie a kvalitu tónu, ✓ prispôsobujú farbu tónu celkovému zneniu, precízne artikulujú používané technické spôsoby hry, spoločné frázovanie, stvárňovanie dynamických odtieňov, agogických prvkov a iných výrazových prostriedkov v rámci komornej hry, ✓ demonštrujú skladby s náročnejšími rytmickými a melodickými kontrastmi v jednotlivých hlasoch, ✓ uplatňujú v rámci spoločnej súhry osobitné interpretačné prvky charakteristické pre rôzne hudobné štýly a žánre, ✓ majú prehľad o komornej tvorbe slovenských a zahraničných hudobných skladateľov, ✓ aplikujú zásady účelového a efektívneho pri samostatnom nácviku, ✓ analyzujú z notového zápisu partu tóninu, metrum, tempo, formálnu štruktúru, harmonickú sadzbu i využité výrazové prostriedky interpretovanej skladby, ✓ analyzujú samostatne notový zápis a hudobno-výrazové prostriedky nôt svojho partu, ✓ preukážu hudobnú gramotnosť a znalosť hudobnej terminológie v rámci komornej hry a v dialógoch o hudbe, 	<p>Technická flexibilita, intonačná čistota a tónová kultúra počas interpretácie v komornej hre.</p> <p>Tvorba tónu.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Melodické a rytmické a kontrasty.</p> <p>Interpretačné špecifiká.</p> <p>Komorné skladby slovenských autorov a hudby 20. storočia.</p> <p>Individuálna príprava jednotlivých partov. Delené skúšky.</p> <p>Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Analýza interpretácie.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu v rámci sebareflexie porovnať, zdôvodniť a ohodnotiť interpretovanú komornú skladbu, ✓ uplatňujú v hre znamienka Da Capo al Fine, Prima volta, Alternativo I., tacet, a pod., ✓ vyjadria vlastné predstavy na základe porozumenia interpretovanej skladbe, ✓ plynule interpretujú skladby na nižšom stupni náročnosti z listu, ✓ flexibilne reagujú na gestá vedúceho hráča určujúce tempo, dynamiku, výraz, nástupy a ukončenia aj v priebehu hudobnej skladby, ✓ podriaďujú vlastný technický prejav, interpretované výrazové prostriedky, agogiku, dynamiku celkovému zneniu, ✓ podriaďia sa interpretačne v technickom prejave, intonácii, rytme, agogike, dynamike a celkovému prednesu v rámci komornej hry, ✓ dokážu plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi, ✓ interpretujú plynule a jednoliato v rámci hudobnej konverzácie hudobnú skladbu, ✓ aktívne ako interpreti alebo ako percipienti hudby sa zúčastňujú na koncertných vystúpeniach, majú prehľad o komorných dielach domácich i svetových hudobných skladateľov, ✓ preukážu hudobné kompetencie stať sa aktívnymi členmi amatérskych komorných zoskupení, súborov a orchestrov. 	<p>Interpretačné znamienka.</p> <p>Vlastné predstavy.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Hra podľa gest určeného hráča.</p> <p>Skupinová interpretácia.</p> <p>Hudobná komunikácia.</p> <p>Kultúrne a interpretačné návyky pri prezentovaní sa na pódium.</p> <p>Slovenská a svetová hudobná literatúra pre komornú hru.</p> <p>Orientácia v kultúrnom, a hlavne hudobnom živote.</p>
---	---

HRA V SÚBORE, HRA V ORCHESTRI

CHARAKTERISTIKA PREDMETOV

Predmety hra v súbore, hra v orchestri patria medzi formy skupinového vyučovania na základných umeleckých školách. Cieľom výchovy a vzdelávania je prebudiť a podnecovať v žiakoch trvalý záujem o aktívne muzicírovanie aj po absolvovaní základnej umeleckej školy. Hra v súborových a orchestrálnych zoskupeniach rozširuje umelecké vnímanie a rozvíja hudobnú predstavivosť.

V priebehu vzdelávania sa žiaci aktívne podieľajú na spoločnej interpretácii, na budovaní a stvárňovaní umeleckého diela, spoznávajú súborové a orchestrálne diela baroka, klasicizmu, romantizmu a hudby 20. storočia slovenských i zahraničných hudobných skladateľov. Aktívne sa zúčastňujú koncertných a verejných podujatí, čo im dodáva sebavedomie a istotu počas vystupovania.

Súborová a orchestrálna hra splňa dôležitú sociálnu funkciu. Formujú a upevňujú sa priateľské vzťahy medzi hráčmi, ktorých spájajú spoločné záujmy a ciele.

V priebehu výchovno-vzdelávacieho procesu dochádza k rozvoju, zdokonaľovaniu a upevňovaniu hudobných kompetencií žiaka získaných na hodinách individuálneho štúdia, komornej hry a hudobnej náuky.

Hra v súbore je predmet priradený k štúdiu všetkých hudobných nástrojov hudobného odboru ZUŠ. Rozlišuje sa časovým zaradením do príslušného ročníka podľa študijného zamerania, ktoré určujú učebné plány.

S hrou v súbore sa majú možnosť žiaci zoznámiť v treťom ročníku prvej časti I. stupňa základného štúdia. Pokračuje v priebehu ďalšieho štúdia na prvom a druhom stupni, a tiež je zaradená do učebných plánov štúdia pre dospelých.

Štúdium týchto skupinových predmetov slúži ako príprava k hre v amatérskych záujmových umeleckých skupinách a vo väčších súborových a orchestrálnych zoskupeniach. Môže byť súčasťou prierezových tém umeleckých odborov ZUŠ (divadelné predstavenia, tematická súvislosť hudby k vernisážam, spojenie tanečného stvárnenia s hudbou).

Predpokladom zaradenia žiaka do skupinových zoskupení je určitá technická a muzikálna vyspelosť. Cieľom vyučovania súborovej a orchestrálnej hry je príprava samostatného, technicky a interpretačne zrelého a pohotového amatéra hudby, ktorý je schopný štýlovo interpretovať primerane náročné diela skupinového charakteru.

Dirigent, vedúci súboru alebo orchestra sa spolu s učiteľmi hlavných predmetov podieľajú na nácviku a štúdiu súborových a orchestrálnych partov žiakov na hodinách individuálneho vyučovania alebo formou delených skúšok. Systematicky dopĺňajú, prípadne rozširujú súbor, orchester podľa možností základnej umeleckej školy.

Pokiaľ neexistuje možnosť vytvorenia orchestra kvôli nedostatku žiakov alebo hudobných nástrojov, ktoré sa nevyučujú, pokračuje sa vo vyučovaní súborovej hry.

Základ orchestra tvoria prvé husle, druhé husle, violy, violončelá a kontrabas.

Orchester navštevujú žiaci prvého stupňa, druhého stupňa, prípadne žiaci štúdia pre dospelých, preto je veľmi dôležité vyberať hudobný repertoár tak, aby ho technicky a interpretačne zvládli všetky vekové kategórie. V rámci spolupráce s ostatnými oddeleniami je možné rozširovať orchester podľa potreby o dychové a bicie nástroje, klavír alebo spev. Popri tradičnom obsadení orchestra je možné na školách, kde existujú personálne podmienky a prejavuje sa záujem žiakov zriadiť orchestre folklórne, estrádne a tanečné, a iné.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú doposiaľ získané teoretické a individuálne interpretačné kompetencie v súborovej a orchestrálnej hre, ✓ demonštrujú správne postavenie (sedenie) a používanie hracieho aparátu počas interpretácie, ✓ interpretujú podľa gest dirigenta (určeného hráča), rozumejú nástupnému gestu, gestu ukončenia skladby alebo frázy, ✓ reagujú adekvátnym tempom a dynamikou na gesto ukázané určeným hráčom na začiatku skladby, ✓ dokážu sledovať svoj part a nastúpiť na určenom mieste v priebehu skladby. ✓ rešpektujú všetky interpretačné (tempové, rytmické, dynamické, artikulačné, agogické) označenia v notovom materiáli, ✓ reprodukovujú účelové cvičenia zamerané na vnímanie 	<p>Hrací aparát.</p> <p>Hra podľa gest dirigenta.</p> <p>Orientácia v notovom zápise.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Technické cvičenia.</p>

<p>melodickej línie, spoločné frázovanie, tempo, rytmus, dynamiku a artikuláciu technických spôsobov hry,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vnímajú melodickú líniu svojho hlasu v jednohlasných a kánonických piesňach, ✓ zahrajú dvojhlasné, trojhlasné stupnice a kvintakordy s možnosťou pohybu vo všetkých troch hlasoch, ✓ dodržia presný rytmus a artikuláciu rytmických hodnôt v hudobnej skladbe, ✓ aplikujú v hre znamienka repetícia, prima volta, sekunda volta, ✓ demonštrujú primerane k technicko-interpretáčnej úrovni žiakov v skladbe rovnaké tempo, dynamiku, rytmus, frázovanie a v notovom zápise určené výrazové prostriedky, ✓ prispôbia sa dynamicky v dominantných a sprievodných úsekoch jednotlivých hlasov, ✓ vnímajú farebnosť rôznych nástrojov, melodickú a harmonickú líniu, prispôbia sa celku počas súčasnej hry technických spôsobov, intonácii, rytmu, agogike, dynamike a celkovému prednesu, ✓ prispôbia sa spoločnej interpretácii technických spôsobov, intonácii, rytmu, agogike, dynamike a celkovému prednesu. ✓ vnímajú svoju hru ako súčasť celku, bez pocitu, že sú vzájomne rušení, ✓ uvedomujú si zodpovednosť za spoločnú interpretáciu hudobnej skladby, 	<p>Základy viachlasu.</p> <p>Rytmus.</p> <p>Opakovacie znamienka.</p> <p>Jednotná interpretácia hudobnej skladby.</p> <p>Hudobná komunikácia.</p> <p>Farba tónu.</p> <p>Melodická, rytmická a harmonická predstavivosť.</p> <p>Samostatná príprava.</p> <p>Kultúra správania sa na koncertných podujatiach.</p>
---	---

<ul style="list-style-type: none"> ✓ naštudujú technicky náročnejšie miesta v skladbe na individuálnych vyučovacích hodinách a delených skúškach, ✓ demonštrujú zásady kultúrneho správania sa na koncertných podujatiach, ✓ dokážu verbálne vyjadriť emocionálne zážitky vyvolané interpretáciou, ✓ rozoznajú tému v interpretovanej skladbe, ✓ rozlíšia sluchom frázovanie, predohru, dohru, spomalenie, vrchol v konkrétnych vybraných skladbách, ✓ interpretujú do repertoáru hudobné skladby k rôznym významným príležitostiam (vianočný repertoár, veľkonočný, ...), ✓ zaujmú pohotovo svoje miesto na pódiu, ✓ vnímajú zodpovednosť za spoločný zvukový, umelecký prejav. <p>Špecifiká pre sláčikové hudobné nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú prstoklad v interpretovanej skladbe v prvej polohe v durovej a molovej tónine a so zníženým prvým prstom vo všetkých hmatových modulloch, ✓ podriaďujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu v rámci spoločnej interpretácie, ✓ demonštrujú jednotu v sláčikových ťahoch, súčasne zadelujú slák podľa tempa, technického spôsobu hry a dynamiky, ✓ majú naštudovaný repertoár z klasickej aj súčasnej hudby. 	<p>Analýza interpretácie.</p> <p>Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Elementárne chápanie hudobnej logiky.</p> <p>Hudobný repertoár.</p> <p>Znalosť skupinového rozostavenia na pódiu počas interpretácie.</p> <p>Špecifiká pre sláčikové hudobné nástroje:</p> <p>Prstoklad (hmaty) v durovej a molovej tónine.</p> <p>Tvorba tónu.</p> <p>Technika hry sláčikom.</p> <p>Hudobná literatúra pre súborovú a orchestrálnu hru.</p> <p>Špecifiká pre dychové hudobné nástroje:</p> <p>Spoločná interpretácia v durových a molových tóninách.</p> <p>Hmaty, nádychy, tempo.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p>
---	--

Špecifiká pre dychové hudobné nástroje:
 regulujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu počas spoločnej interpretácie,
 demonštrujú správne hmaty, spoločné nádychy, tempo, rovnako interpretujú technické spôsoby hry a dynamiku.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ preukážu teoretické a praktické interpretačné kompetencie na úrovni absolventa druhej časti prvého stupňa v súborovej a orchestrálnej hre, ✓ vedome regulujú činnosti hracieho aparátu počas interpretácie, ✓ korigujú intonačnú čistotu, farbu a kvalitu tónu počas súhry, ✓ reagujú na nástupné gesto, ukončenie skladby, fermátu, na dobovacie schémy, ✓ interpretujú podľa gest dirigenta, vedia určiť, kedy ukázal dirigent vo svojom geste prvú dobu, ✓ dokážu podľa gest dirigenta udržať rytmus a melodickú líniu vlastného partu v rámci spoločnej interpretácie, ✓ demonštrujú cvičenia na pohotovú reakciu pri zmene tempa, dynamiky podľa gesta dirigenta, ✓ orientujú sa v polyrytmických štruktúrach, 	<p>Hrací aparát. Tvorba tónu. Interpretácia podľa dirigenta.</p> <p>Jednotná interpretácia s výrazným prednesom.</p> <p>Melodická, harmonická, rytmická predstavivosť.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vnímajú zvuk rozšírenej harmónie skladieb a farebnosť rôznych nástrojov, ✓ zahrajú trojhlasné stupnice, kvintakordy s rôznymi možnosťami pohybu vo všetkých troch hlasoch, ✓ reagujú v rámci spoločnej interpretácie na rytmické, dynamické a tempové zmeny počas skladby, ✓ aplikujú v rámci súhry spoločné chápanie frázovania, použitia dynamiky, výrazových, artikulačných prostriedkov a agogiky, ✓ rozumejú stavbe a frázovaniu interpretovanej skladby, dokážu určiť hlavnú myšlienku, predohru, dohru, spomalenie, vrchol, ✓ rozoznávajú základné znaky hudobných foriem, vedia určiť tempo, metrum a charakter študovaných skladieb, ✓ uplatňujú získané kompetencie z doterajšieho štúdia pri samostatnej analýze svojho partu, ✓ doladia sa intonačne v rámci skupiny, ✓ aplikujú výrazové a artikulačné prostriedky zapísané v notovom zápise nacvičovaných skladieb. (decrescendo, ritardando, accelerando, con moto, animato, piu, ...), ✓ rozpoznávajú základné znaky a spôsob interpretácie hudobných foriem piesňových, ronda nižšieho typu, variácií, suitového cyklu, alebo iných interpretovaných skladieb, ✓ vnímajú interpretáciu ako celok, dokážu sa so spoluhráčmi navzájom počúvať, ✓ interpretujú plynule, a zároveň s počúvaním ďalších 	<p>Intonačné cvičenia.</p> <p>Hudobný materiál s náročnejším rytmickým, dynamickým kontrastom v jednotlivých hlasoch.</p> <p>Spoločná interpretácia.</p> <p>Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Melodická, rytmická a harmonická predstavivosť.</p> <p>Jednotná intonácia.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Hudobná forma interpretovanej hudobnej skladby.</p> <p>Hudobná komunikácia.</p> <p>Umelecko-estetické cítenie.</p>
--	--

<p>hlasov, vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú skladby úrovňou zodpovedajúce technickej a interpretačnej úrovni žiakov, ✓ uplatňujú na základe porozumenia skladbe a v súlade s ostatnými hráčmi vlastné predstavy a emócie, ✓ majú prehľad o známych súborových a orchestrálnych skladbách, ✓ dokážu niest' zodpovednosť za interpretačný prejav svoj i v rámci skupiny, ✓ používajú hudobnú terminológiu v diskusiách o hudobnej skladbe, dokážu porovnať a ohodnotiť vlastný interpretačný výkon i iných hráčov, ✓ sústredia sa popri súčasnom znení na interpretáciu svojho partu počas hry z listu, ✓ poznajú a aplikujú pri samostatnom nácviku zásady efektívneho cvičenia. <p>Špecifiká pre sláčikové nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú skladby s väčším tónovým rozsahom a hrou v polohách podľa repertoáru, ✓ regulujú intonačnú čistotu a kvalitný tón interpretovaných intervalov s použitím rôznych technických spôsobov hry, ✓ demonštrujú spoločné ťahy slákom, zadelenie sláku, hru v určených častiach sláku podľa tempa, dynamiky, využitých technických spôsobov hry. <p>Špecifiká pre dychové nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ regulujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu počas spoločnej 	<p>Štúdium literatúry pre súborovú a orchestrálnu hru rôznych štýlových období a žánrov.</p> <p>Analýza interpretácie.</p> <p>Hra z listu a dôsledné sledovanie notového zápisu počas súhry.</p> <p>Samostatné štúdium súborových a orchestrálnych partov.</p> <p>Špecifiká pre sláčikové nástroje:</p> <p>Rozšírenie tónového rozsahu hrou v polohách.</p> <p>Tvorba tónu.</p> <p>Intonačná čistota.</p> <p>Spoločný ťah sláčikom.</p> <p>Špecifiká pre dychové nástroje:</p> <p>Tvorba tónu.</p> <p>Intonačná čistota.</p> <p>Spoločná interpretácia hmatov a hudobno-výrazových prostriedkov.</p> <p>Špecifiká pre bicie nástroje:</p> <p>Samostatná a štýlová aplikácia kompetencií získaných v sólovej hre.</p>
---	--

<p>interpretácie náročnejších skladieb, demonštrujú správne hmaty, spoločné nádychy, tempo, rovnako interpretujú náročnejšie opisy hmatu a rytmu. Špecifiká pre bicie nástroje: aplikujú nadobudnuté kompetencie z hlavného predmetu, hudobnej nauky a rytmickej súhry. regulujú intonačnú čistotu (tympany),</p> <p>vedia jednoducho improvizovať a samostatne hľadať riešenia problémov v konkrétnej skladbe, dokážu medzi sebou v rámci sekcie bicích nástrojov vedome interpretačne komunikovať.</p>	<p>Regulácia intonačnej čistoty (tympany) a kvality tónu. Najväčšiu úlohu zohrávajú zmeny rytmu a agogiky. Zmeny rytmu a agogiky. Regulácia intonačnej čistoty (tympany) a kvality tónu. Najväčšiu úlohu zohrávajú zmeny rytmu a agogiky. Zmeny rytmu a agogiky.</p>
--	--

DRUHÝ STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ kontrolujú a regulujú čistotu inonácie a kvalitu tónu, využívanie farebných tónových odtieňov, ✓ demonštrujú v rámci spoločnej interpretácie osvojenú technickú vyspelosť, tónovú kultúru, výrazovú stránku skladby, ✓ reprodukovujú hudobný materiál adekvátny interpretačnej vyspelosti celého súboru alebo orchestra, ✓ podriaďujú sa spoločnému frázovaniu, 	<p>Tvorba tónu.</p> <p>Interpretácia.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ precízne artikulujú používané technické spôsoby hry, ✓ uplatňujú dynamické odtiene, agogiku a iné výrazové prostriedky v rámci kolektívnej hry, ✓ interpretujú skladby s náročnejšími rytmickými a melodickými kontrastmi v jednotlivých hlasoch, ✓ prezentujú správne kultúrne a interpretačné návyky počas skupinovej interpretácie na pódiu, ✓ podriaďujú vlastný technický prejav, interpretované výrazové prostriedky, agogiku, dynamiku celkovému zneniu, ✓ preukážu schopnosti viesť jednoliatu hudobnú konverzáciu počas interpretácie hudobnej skladby, ✓ interpretujú plynule melodickú líniu pri súčasnom sledovaní dirigentových gest a počúvaní ďalších hráčov, ✓ flexibilne reagujú na dirigentove gestá určujúce tempo, dynamiku, výraz, nástupy a ukončenia aj v priebehu hudobnej skladby, ✓ aktívne ako interpreti alebo ako percipienti hudby sa zúčastňujú na koncertných vystúpeniach, majú prehľad o domácich i svetových súboroch a orchestroch, ✓ aplikujú v rámci spoločnej súhry osobité interpretačné prvky charakteristické pre rôzne hudobné štýly a žánre, ✓ majú prehľad o súborovej a orchestrálnej tvorbe slovenských a zahraničných hudobných skladateľov, ✓ podieľajú sa na výbere repertoáru, ✓ v rámci delených skúšok kladú dôraz na vycvičenie náročných rytmických, melodických a interpretačných 	<p>Hudobná komunikácia.</p> <p>Hra podľa gest dirigenta.</p> <p>Žánrové a štýlové špecifiká.</p> <p>Súborové a orchestrálne diela slovenských a zahraničných autorov hudby 20. storočia. Prepisy skladieb rôznych žánrov podľa potrieb súboru alebo orchestra. Individuálna príprava, kombinovaná v rámci delených skúšok.</p>
---	--

<p>prvkov, spoločné tempo, rytmus, artikuláciu výrazových prostriedkov, frázovanie, ktoré neskôr aplikujú v súhre,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú zásady účelového a efektívneho samostatného nácviku, ✓ definujú a uplatňujú v hre znamienka Da Capo al Fine, Prima ✓ volta, Alternativo I., tacet, a pod., ✓ určia tóninu, metrum, tempo, formálnu štruktúru, harmonickú sadzbu, hudobno-výrazové prostriedky, celkový charakter pred jej nácvikom, ✓ interpretačne vyjadrujú vlastné predstavy na základe porozumenia interpretovanej skladbe, ✓ sú si vedomí dôležitosti systematického a pravidelného nácviku, ✓ v rámci sebareflexie dokážu porovnať, zdôvodniť a ohodnotiť celkový prejav súboru, orchestra, ✓ používajú hudobnú terminológiu adekvátne dĺžke štúdia, ✓ diskutujú o hudobných predstavách interpretovanej skladby, ✓ interpretujú hudobné skladby z listu. <p>Špecifiká pre sláčikové hudobné nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú skladby v rozsahu celého hmatníka alebo podľa potreby v interpretovanej skladbe, ✓ dokážu samostatne z notového materiálu vyvodiť zadelenie sláčika a spôsob interpretácie technických spôsobov hry, ✓ demonštrujú spoločné ťahy slákom, frázovanie a 	<p>Samostatná analýza notového materiálu svojho partu.</p> <p>Interpretačné znamienka.</p> <p>Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Osobitý interpretačný prejav.</p> <p>Analýza interpretácie.</p> <p>Hudobná terminológia.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Špecifiká pre sláčikové hudobné nástroje:</p> <p>Tónový rozsah.</p> <p>Technika hry sláčikom.</p> <p>Interpretácia.</p> <p>Špecifiká pre dychové hudobné nástroje:</p> <p>Tvorba tónu.</p> <p>Technika hry na nástroji.</p>
---	--

<p>artikuláciu hudobno-výrazových prostriedkov počas hry.</p> <p>Špecifiká pre dychové hudobné nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ samostatne regulujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu počas spoločnej interpretácie náročnejších skladieb, ✓ demonštrujú správne hmaty, spoločné nádychy, tempo, frázovanie, podriaďujú sa celkovej interpretácii technických spôsobov hry a dynamiky a agogiky. <p>Špecifiká pre bicie hudobné nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vedia posúdiť dôležité aspekty interpretovanej skladby, ✓ orientujú sa v polyrytmických štruktúrach, ✓ vedia udat' správne tempo a naznačiť nástup, ✓ regulujú intonačnú čistotu (tympany), ✓ vedia jednoducho improvizovať a samostatne hľadať riešenia problémov v konkrétnej skladbe, ✓ dokážu vedome interpretačne komunikovať v rámci sekcie bicích nástrojov, a súčasne v rámci súboru, orchestra ako celku. 	<p>Špecifiká pre bicie hudobné nástroje:</p> <p>Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Syrytmická a polyrytmická súhra.</p> <p>Takt a tempo.</p> <p>Tvorba tónu.</p> <p>Hudobná tvorivosť a improvizácia.</p> <p>Skupinová interpretácia.</p>
--	---

ĽUDOVÁ HUDBA, HRA V ĽUDOVOM ORCHESTRI

CHARAKTERISTIKA PREDMĚTU

Predmet ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri patrí medzi skupinové formy vzdelávania, ktoré sa tešia veľkému záujmu žiakov. Ľudová hudba je podstatnou zložkou folklóru. Odhaľuje, udržiava, prezentuje a šíri tradície našej krajiny. V porovnaní s hudbou vážnou je zrozumiteľná takmer všetkým. Umožňuje zažiť radosť zo spoločného muzicírovania, objavovať a prakticky precítiť krásu ľudových piesní a ich úprav, rozširuje umelecké vnímanie, upevňuje národnú identitu.

Žiaci sa prezentujú na koncertných a verejných podujatiach, folklórnych festivaloch a prehliadkach, čo im dodáva sebavedomie a istotu počas vystupovania. Ľudová hudba a hra v ľudovom orchestri spĺňa aj dôležitú sociálnu funkciu, formujú sa a upevňujú priateľské vzťahy medzi hráčmi, ktorých spájajú spoločné záujmy a ciele.

Existuje viacero typov ľudových súborov, orchestrov. Každá škola môže vytvoriť ľudovú hudbu alebo orchester z hudobných nástrojov, ktoré má k dispozícii. Zloženie skupiny závisí tiež od charakteru interpretovaných skladieb. Najrozšírenejšie sú zoskupenia: primáš, prvé a druhé husle, kontra (husle alebo viola, cimbal, akordeón, violončelo, kontrabas), často sú využívané dychové nástroje - flauta alebo klarinet. Okrem klasického inštrumentária sú uplatňované autentické ľudové hudobné nástroje (rôzne druhy píšťal, jednostrunové, dvojstrunové husle, basa, ozembuch,...), ktoré svojím zvukovým zafarbením dotvárajú charakter ľudovej piesne. Interpretovať na nich môžu pokročilejší žiaci sláčikového a dychového oddelenia, ktorí disponujú zodpovednými zručnosťami a schopnosťami. Práca s ľudovým orchestrom si vyžaduje precíznu prípravu. Žiaci sa zoznamujú s folklórnym rozdelením regiónov Slovenska, tiež charakteristickými črtami jednotlivých oblastí, až potom sa môžu orientovať v jednotlivých skladbách. Dôležitým vo vyučovaní tohto predmetu je spev, ktorý by mal byť zastúpený súčasne s interpretáciou. Ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri môže spolupracovať so zborom, tanečnou skupinou.

Vyučovanie predmetu ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri sa začína v treťom ročníku prvej časti prvého stupňa základného umeleckého vzdelávania. Pokračuje v priebehu ďalšieho štúdia na prvom a druhom stupni, a tiež je zaradená do učebných plánov štúdia pre dospelých. Je prípravou k súhre v amatérskych folklórnych zoskupeniach a vo väčších ľudových orchestrálnych telesách. Môže byť súčasťou prierezových tém umeleckých odborov ZUŠ. Predpokladom zaradenia žiaka do ľudovej hudby a orchestra je určitá technická a muzikálna vyspelosť. Cieľom vyučovania tohto predmetu je príprava samostatných, technicky a interpretačne zrelých a pohotových amatérov ľudovej hudby, ktorí sú schopní interpretovať primerane náročné diela ľudového charakteru.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prvá časť prvého stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú doposiaľ získané teoretické a individuálne interpretačné kompetencie v ľudovej hudbe, ✓ demonštrujú prirodzený postoj (sedenie), ✓ regulujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie, ✓ interpretujú výber regionálnych ľudových piesní v súlade technicko-interpretáčnou úrovňou všetkých členov zoskupenia, ✓ vnímajú melodickú líniu jednohlasnej ľudovej piesne, ✓ dodržiavajú spoločné frázovanie, tempo, artikuláciu rytmických hodnôt a technických spôsobov hry, dynamiku, agogiku v hranej alebo spievanej melódii, ✓ vnímajú farebnosť rôznych nástrojov, melodickú a harmonickú líniu, ✓ aplikujú v hre znamienka repetícia, prima volta, sekunda volta, ✓ rozumejú formálnej stavbe a frázovaniu v interpretovanej ľudovej piesni, ✓ rozlíšia predohru, medzihru, dohru, ✓ reagujú adekvátnym tempom a dynamikou na gesto ukázané primášom na začiatku skladby, rozumejú nástupnému gestu, gestu ukončenia skladby alebo frázy, ✓ dokážu sa intonačne doladiť v súhre, ✓ interpretujú v rámci súhry spoločný rytmus, ✓ vnímajú súčasne nielen vlastnú hru, ale aj hru spoluhráča bez pocitu, že sú rušení, ✓ dynamicky sa prispôbujú v dominantných a sprievodných úsekoch jednotlivých hlasov, ✓ pohotovo zaujmú svoje miesto na pódii, ✓ uvedomujú si zodpovednosť za spoločnú interpretáciu hudobnej skladby, ✓ budujú si repertoár k rôznym tradičným udalostiam 	<p>Hrací aparát.</p> <p>Regionálne ľudové piesne. Orientácia žiakov na počúvanie ľudových piesní a ich úprav. Hra unisono. Hudobný materiál: jednohlasné, kánonické ľudové piesne a riekanky. Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Melodická, rytmická a harmonická predstavivosť.</p> <p>Opakovacie znamienka. Analýza piesne.</p> <p>Elementárne chápanie hudobnej logiky v piesni. Interpretácia podľa gest primáša.</p> <p>Tvorba intonačne čistého a kvalitného tónu. Spoločná artikulácia rytmických hodnôt v jednotlivých hlasoch. Hudobná komunikácia.</p> <p>Skupinová interpretácia.</p> <p>Spoločný zvukový a umelecký prejav.</p> <p>Hudobný materiál určený k tradičným sviatkom a zvykom.</p> <p>Umelecko-estetický prejav. Kombinácia spevu inštrumentalistov s hrou.</p>
--	--

<p>(vianočný repertoár, fašiangy, veľkonočný, dožinky, iné ľudové zvyky),</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú zásady kultúrneho správania sa na verejných vystúpeniach, ✓ opíšu verbálne emocionálne zážitky z interpretovanej piesne, ✓ reprodukujú intonačne čisto a rytmicky precízne krátke melodické a rytmické úseky po predhraní učiteľom, ✓ väčšiu časť repertoáru interpretujú spamäti, ✓ aplikujú prvky tvorivosti počas interpretácie. <p>Špecifiká pre sláčikové nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zhodnotia význam svojho nástroja (hlasu) počas interpretácie, podriaďujú sa spoločnému zneniu, ✓ interpretujú intonačne čisto a kvalitným tónom piesne v prvej polohe vo všetkých hmatových moduloch ✓ používajú rovnaký prstoklad v rámci hlasov, ✓ používajú sláčik jednotne v rovnakom smere a v rôznych častiach, ✓ demonštrujú na základe porozumenia piesni spoločné tempo, frázovanie, technické spôsoby hry a interpretačné prostriedky typické pre sláčikové nástroje, ✓ udržia rytmus a harmóniu v dvojhmatoch alebo použitím prázdnych strún v sprievodných hlasoch, ✓ aplikujú jednoduché melodické ozdoby, cifry vo vedúcom hlase, <p>Špecifiká pre dychové nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú intonačne čisto v durových a molových tóninách, ✓ používajú v rámci skupinovej interpretácie správne hmaty, tempo, technické spôsoby hry, dynamiku a nádychy. 	<p>Hudobno-výrazové prostriedky. Sluchová a rytmická predstavivosť.</p> <p>Hra spamäti. Hudobná tvorivosť. Špecifiká pre sláčikové nástroje: Melodické a sprievodné hlasy. Hra v celom rozsahu prvej polohy.</p> <p>Prstoklad. Technika hry sláčikom.</p> <p>Skupinová interpretácia hudobno-výrazových prostriedkov.</p> <p>Rytmizovaný sprievod vo violovom a basovom parte s využitím prázdnych strún a jednoduchých dvojhmatov.</p> <p>Špecifiká pre dychové nástroje: Čistá a spoločná interpretácia v durových a molových tóninách. Technika hry na dychových nástrojoch. Skupinová interpretácia hudobno-výrazových prostriedkov.</p>
---	--

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedome regulujú činnosti hracieho aparátu počas interpretácie, ✓ interpretujú intonačne čisto s kvalitným tónom ľudové piesne a ich úpravy, ✓ zahrajú rytmicky presne a intonačne správne náročnejšie ľudové piesne a ich úpravy s kontrastmi v jednotlivých hlasoch, ✓ interpretujú repertoár regionálnych ľudových piesní, ✓ aplikujú v hre charakteristické prvky iných folklórnych oblastí Slovenska, ✓ majú prehľad o zvykoch, tradíciách rôznych regionálnych oblastí na Slovensku, ✓ majú prehľad o ľudových nástrojoch využívaných v rôznych regiónoch a podľa možností ich využívajú v hre, ✓ dokážu počas vnímania ostatných hlasov udržať rytmus a melodickú líniu svojho hlasu, ✓ hudobne komunikujú s inými hlasmi, príp. so speváčkou zložkou, ✓ spevom i hrou interpretujú jednohlasné, dvojhlasné ľudové piesne, ✓ používajú melodické ozdoby a cifry za účelom vyzdvihnutia významu úseku v piesni, ✓ súčasne reagujú na rytmické, dynamické a tempové zmeny počas piesne, ✓ vnímajú interpretáciu ako celok, dokážu sa so spoluhráčmi navzájom počúvať, ✓ vnímajú nielen vlastnú hru, ale aj hru spoluhráča, ✓ podriaďujú sa tempom, dynamikou, výrazom, použitými hudobno-výrazovými prostriedkami, farbou 	<p>Hrací aparát.</p> <p>Intonačná čistota počas súhry a v speve.</p> <p>Nácvik ľudových piesní s náročnejšími rytmickými a melodickými kontrastmi v jednotlivých hlasoch.</p> <p>Regionálne ľudové piesne a ich úpravy. Repertoár z rôznych oblastí Slovenska.</p> <p>Ľudové tradície, zvyky a obyčaje na Slovensku.</p> <p>Ľudové hudobné nástroje.</p> <p>Hudobný dialóg.</p> <p>Jednohlasné, dvojhlasné ľudové piesne a ich úpravy.</p> <p>Melodické ozdoby, ľudové cifry.</p> <p>Skupinová interpretácia. Hra spamäti.</p>

<p>tónu celkovému zneniu piesne,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú na základe porozumenia spoločné frázovanie, uvádzanie a ukončovanie hudobných myšlienok počas súhry, agogické ponímanie v interpretovaných ľudových piesňach, ✓ využívajú progresívnu dynamiku, výrazové a artikulačné prostriedky s cieľom spoločného vyjadrenia charakteru a nálady piesne, ✓ uplatňujú získané kompetencie z doterajšieho štúdia pri samostatnom nácviku ľudových skladieb, ✓ dokážu porovnať a ohodnotiť vlastný interpretačný výkon i iných hráčov, ✓ vyjadria vlastné názory o interpretácii, porovnajú a zhodnotia vlastné interpretačné výkony i iných, ✓ interpretujú tempové, dynamické, výrazové prostriedky podľa gest primáša, ✓ flexibilne interpretačne reagujú na nástupy a ukončenia primáša na odlišných miestach v jednotlivých hlasoch, ✓ reprodukovujú základné interpretačné gestá, ✓ používajú počas interpretácie špecifické prvky a prostriedky typické pre región, z ktorého pieseň pochádza, ✓ vyjadria vlastné predstavy a emócie počas hry, ✓ dokážu niesť zodpovednosť za interpretačný prejav svoj i v rámci skupiny, ✓ spolupracujú pri výbere repertoáru ľudovej hudby, orchestra, ✓ uvedomujú si význam pravidelnej a systematickej prípravy pri nácviku repertoáru, ✓ aplikujú prvky improvizácie v spoločnom muzicírovaní, ✓ budujú repertoár ľudovej hudby, orchestra tiež z 	<p>Samostatné poznávanie ľudových piesní.</p> <p>Analýza interpretácie ľudovej piesne.</p> <p>Interpretácia podľa gest primáša.</p> <p>Špecifické regionálne interpretačné prvky.</p> <p>Individuálny interpretačný prínos.</p> <p>Hudobná tvorivosť.</p> <p>Špecifiká pre sláčikové nástroje: Melodické a sprievodné hlasy.</p>
--	--

<p>hudobného materiálu podľa návrhu žiakov,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú repertoár ľudových piesní a ich úprav spamäti. <p>Špecifiká pre sláčikové nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ sú si vedomí interpretačného významu svojho nástroja v rámci skupiny, ✓ udržia rytmus a harmóniu v dvojhmatoch alebo použitím prázdnych strún v sprievodných hlasoch, ✓ používajú melodické ozdoby a cifry v piesni podľa regiónu, z ktorého pochádza, ✓ interpretujú intonačne čisto a kvalitným tónom skladby v rozsahu minimálne do tretej polohy, ✓ aplikujú spoločné prstoklady, jednotný ťah sláčikom, dĺžku podľa tempa, dynamiky, hudobného výrazu. <p>Špecifiká pre dychové nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ prezentujú intonačne čistou interpretáciu v durových a molových stupniciach s väčším tónovým rozsahom, ✓ demonštrujú jednotné hmaty, nádychy, tempo, technické spôsoby hry, dynamiku. 	<p>Rytmizovaný sprievod vo violovom a basovom parte.</p> <p>Melodické ozdoby a cifry vo vedúcom hlase.</p> <p>Medzipolohové výmeny, hra v polohách.</p> <p>Technika hry na nástroji.</p> <p>Špecifiká pre dychové nástroje: Tvorba tónu.</p> <p>Technika hry na hudobnom nástroji.</p>
--	--

DRUHÝ STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú v rámci spoločnej interpretácie osvojenú technickú vyspelosť, tónovú kultúru, výrazovú stránku ľudových piesní, ✓ interpretujú hudobný materiál adekvátnej interpretácie vyspelosti všetkých hráčov ľudového súboru, ✓ majú prehľad o štýlovej interpretácii ľudových piesní a jej 	<p>Hudobný repertoár.</p> <p>Štýlová interpretácia.</p>

<p>špecifických znakov, podľa jednotlivých folklórnych regiónov na Slovensku,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uplatňujú vo svojom repertoári aj zahraničné ľudové piesne a ich úpravy, ✓ interpretujú dvojhlasné i viachlasné ľudové piesne a ich úpravy, ✓ regulujú čistotu intonácie a kvalitu tónu, využívajú farebné tónové odtiene počas hry, ✓ uplatňujú spoločné frázovanie, stvárňovanie dynamických odtieňov, agogických prvkov, a iných výrazových prostriedkov počas interpretácie piesní, ✓ interpretujú repertoár ľudových piesní spamäti, ✓ prispôbujú farbu tónu celkovému zneniu, ✓ precízne artikulujú používané technické spôsoby hry, ✓ udržia spoločné tempo, ✓ zahrajú piesne s náročnejšími rytmickými a melodickými kontrastmi v jednotlivých hlasoch, ✓ dokážu interpretačne sprevádzať vokálne zoskupenia, tanečné skupiny, ✓ aktívne sa prezentujú spevom počas inštrumentácie, ✓ dokážu využiť melodické ozdoby a cifry za účelom vyzdvihnutia významu úseku v piesni, ✓ počas individuálneho vyučovania alebo na delených skúškach kladú dôraz na precvičenie náročných rytmických, melodických a interpretačných prvkov, tempa, rytmu, artikulácie výrazových prostriedkov, frázovania, ktoré neskôr aplikujú v súhre, ✓ analyzujú po vypočutí piesne, skladby metrum, tempo, použité štýlové prvky a výrazové prostriedky interpretovanej skladby, ✓ dokážu interpretačne vyjadriť na základe porozumenia 	<p>Ľudové tradície, zvyky, obyčaje.</p> <p>Známe slovenské a zahraničné ľudové piesne a ich úpravy. Zahrančné ľudové piesne a ich úpravy alebo iné, podľa zvaženia pedagóga. Dvojhlasné a viachlasné ľudové piesne a ich úpravy.</p> <p>Tvorba tónu.</p> <p>Skupinová interpretácia. Hra spamäti.</p> <p>Interpretačná spolupráca s vokálnymi zoskupeniami, tanečnými skupinami alebo inými telesami. Kombinácia hry so spevom. Melodické ozdoby a ľudové cifry v rámci improvizácie s melódiou.</p> <p>Individuálna príprava, delené skúšky.</p> <p>Analýza ľudovej piesne.</p> <p>Osobitý interpretačný prejav.</p> <p>Interpretácia podľa gest primáša.</p>
---	--

<p>interpretovanej piesne vlastné predstavy,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ flexibilne reagujú na gestá primáša určujúce tempo, dynamiku, výraz, nástupy a ukončenia aj v priebehu hudobnej skladby, ✓ sústredia sa vlastnú melodickú líniu pri súčasnom sledovaní gest primáša a počúvaní ďalších hráčov, prípadne ďalších zúčastnených zložiek, ✓ podriaďujú vlastný technický prejav, intonáciu, rytmus, hudobno-výrazové prostriedky, agogiku, dynamiku celkovému prednesu v rámci interpretácie ľudových piesní, ✓ transponujú podľa sluchu jednoduché piesne do iných tónin, ✓ žiaci hrajúci na sprievodných nástrojoch dokážu samostatne vytvoriť dvojhmatový sprievod z tónov kadencie k ľudovej piesni, ✓ aktívne sa ako interpreti alebo ako percipienti hudby zúčastňujú na verejných vystúpeniach, folklórnych festivalov a prehliadok, ✓ propagujú folklór svojho regiónu, <ul style="list-style-type: none"> ✓ preukážu hudobné kompetencie stať sa aktívnymi členmi amatérskych ľudových súborov a väčších folklórnych zoskupení, ✓ uplatňujú vlastné improvizčné schopnosti pri rytmických a melodických obmenách melódie, ✓ porovnajú, zdôvodnia a zhodnotia v rámci sebareflexie interpretované ľudové piesne. 	<p>Skupinová komunikácia.</p> <p>Transpozícia jednoduchých piesní do iných tónin podľa sluchu. Aktívna interpretačná účasť v ľudovej hudbe alebo orchestri.</p> <p>Hudobný rozhľad žiaka, orientácia v kultúrnom, a hlavne hudobnom živote.</p> <p>Organizácia a účasť na folklórnych vystúpeniach, návšteva verejných podujatí, festivalov, počúvanie rozhlasu, televízie, nahrávok domácich i svetových interpretov ľudovej hry. Podiel na tvorbe hodnôt v umeleckom prostredí v rámci zachovávaní tradícií a priateľských vzťahov medzi hráčmi so spoločnými záujmami. Hudobná tvorivosť a improvizácia.</p> <p>Analýza interpretácie.</p>
---	---

FORMY PRAKTICKEJ VÝUČBY

Výchova a vzdelávanie skupiny študijných zameraní hra na sláčikových hudobných nástrojoch prebieha vo forme individuálnej

a skupinovej.

Individuálne vyučovanie: hra na husliach, viole, violončele, kontrabase.

Skupinové vyučovanie: komorná hra, hra v súbore, orchestri, ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri.

c

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA ELEKTRICKEJ GITARE VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

- ✓ poznajú notáciu pre elektrickú gitaru,
- ✓ poznajú elementárne technické prvky hry na gitare,
- ✓ vedia si naladiť nástroj, zapojiť a nastaviť gitarový reťazec,
- ✓ hrajú so skresleným zvukom,
- ✓ zvládnu elementárne technické prvky hry na gitare,
- ✓ zvládajú základné gitarové techniky hry oboch rúk,

Špeciálna gitarová notácia a tabulatúrová notácia.
 Správne držanie tela pri hre a správne umiestnenie a držanie nástroja pri hre.
 Správne ladenie gitary.
 Základné zapojenie gitarového reťazca a jeho nastavenie (gitara – booster – zosilňovač).
 Špecifiká gitarovej hry so skresleným zvukom.
 Hranie plektrom (brnkátkom) a jeho špecifiká.
 Základné gitarové techniky oboch rúk.
 Legátové techniky (technické cvičenia).

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládajú tlmené techniky (čistota hry), ✓ ovládajú 20 - 50 gitarových riffov, ✓ aplikujú rôzne prstoklady pri hre akordov a stupníc, ✓ preukážu schopnosť hrať s metronómom, ✓ hrajú podľa akordických značiek, ✓ hrajú základné tanečné rytmy polka, valčík, tango, samba, rumba, ✓ hrajú Silové (power) akordy, kvintakordy, ✓ poznajú princíp tvorby akordov aj ich označovanie, ✓ zahrajú durové a molové stupnice. 	<p>Postupný nácvik techniky vyťahovania strún.</p> <p>Techniky tlmenia strún oboma rukami.</p> <p>Budovanie „slovníka“ gitarových riffov.</p> <p>Tvorba a používanie prstokladov akordov a stupníc.</p> <p>Hra s metronómom.</p> <p>Čítanie a hra podľa akordických značiek.</p> <p>Rytmická stabilizácia v jednoduchých tanečných rytmoch: polka, valčík, tango, samba, rumba.</p> <p>Silové (power) akordy, kvintakordy.</p> <p>Konštrukcia a značenie akordov.</p> <p>Durové a molové stupnice v rozsahu nástroja.</p>
---	---

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú techniku „shuffle“, ✓ zahrajú rôzne formy blues, ✓ orientujú sa v hudobných štýloch, ✓ zvládnu zložitejšie gitarové techniky, ✓ zahrajú jednoduché gitarové sólo, ✓ ovládajú zložitejšie gitarové riffy, ✓ preukážu schopnosť hrať s metronómom, ✓ zahrajú podľa akordických značiek, 	<p>Umenie „shuffle“.</p> <p>Bluesová 12-ka, 8-, 12- a 32-taktové blues.</p> <p>Blues, rock and roll, rock a hardrock.</p> <p>Sólové gitarové techniky vyťahovania strún, sklz - „slide“ a vibráto.</p> <p>Jednoduché gitarové sólo.</p> <p>Riffy bluesové a pentatonické.</p> <p>Hra s metronómom.</p> <p>Čítanie a hra podľa akordických značiek.</p>

poznajú princíp tvorby septakordov,
zahrajú Pentatonické a bluesové stupnice.

Septakordy.
Pentatonické a bluesové stupnice v rozsahu nástroja.

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú nové gitarové techniky, ✓ poznajú akordické postupnosti v rôznych štýloch, ✓ ovládajú zložitejšie gitarové riffy, ✓ preukážu schopnosť hrať s metronómom, ✓ zahrajú podľa akordických značiek, ✓ hrajú so sprievodom učiteľa, ✓ poznajú ďalšie typy akordov, ✓ ovládajú rôzne prstoklady stupníc. 	<p>Gitarové sólové techniky a tvorba flažoletov. Akordická postupnosť v praxi: rock, frnk, funkrock. Gitarové funk a funkrockové riffy.</p> <p>Hra s metronómom.</p> <p>Čítanie a hra podľa akordických značiek.</p> <p>Súhra dvoch elektrických gitár a rytmickej sekcie (basa + bicie).</p> <p>Dvojhlasy – jednoduché melodické sólové frázy pre dve elektrické gitary.</p> <p>Nónové, undecimové a terdecimové akordy.</p> <p>Neterciové akordy.</p> <p>Hra prstokladov stupníc podľa individuálnych potrieb žiaka.</p>

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlišujú viachlasú hru, ✓ poznajú základné princípy frázovania, ✓ ovládajú špeciálne gitarové techniky, ✓ zahrajú zložitejšie akordické postupy, ✓ poznajú proces tvorby gitarového zvuku, 	<p>Zmysel pre hru v hlasoch.</p> <p>Schopnosť viesť frázu – základné princípy frázovania.</p> <p>Špeciálne „trikové“ sólové gitarové techniky.</p> <p>Zložitejšie akordické postupnosti.</p> <p>Gitarový zvuk a proces jeho tvorby.</p>

<p>ovládajú zložitejšie gitarové riffy, preukážu schopnosť transponovať a improvizovať, interpretujú skladby rôznych štýlov,</p> <p>preukážu schopnosť hrať s metronómom, zahrajú podľa akordických značiek, zharmonizujú durovú stupnicu, ovládajú rôzne prstoklady stupníc.</p>		<p>Budovanie „slovníka“ gitarových riffov. Transpozícia v praxi. Základy improvizácie na bluesovú tému. Rozvíjanie štýlovej pestrosti gitarovej hry: latin, jazz. Hra s metronómom. Čítanie a hra podľa akordických značiek. Harmonizácia durovej stupnice Hra stupníc podľa individuálnych potrieb žiaka.</p>
---	--	--

Záverečná skúška:

- 2 skladby rozličného charakteru,
- 1 improvizácia.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA BASOVEJ GITARE

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú základný postoj pri hre, ✓ poznajú elementárne technické prvky hry na gitare, ✓ vedia si naladiť nástroj, zapojiť a nastaviť gitarový reťazec, 	<p>Základný hráčsky postoj. Správne držanie nástroja pri hre a správne postavenie rúk pri hre. Gítara – zosilňovač. Prstové cvičenia na prázdnych strunách.</p>

<p>hrajú prstami i, m na strunách G D A E v 4/4 takte, hrajú prstami i, m a na strunách G D A E v 3/4 takte, spájajú notový zápis s orientáciou v I. a II. polohe hmatníka, tlmia struny prstami pravej ruky, využívajú základný harmonický sprievod T S D T, hrajú stupnice E dur, F dur, B dur a tonický rozložený kvintakord.</p>	<p>Hra v I. a II. polohe hmatníka na všetkých strunách. Tlmenie strún. Harmonická kadencia.</p> <p>Hra stupníc.</p>
---	--

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ spájajú notový zápis s orientáciou v I. až V. polohe hmatníka, ✓ orientujú sa v hudobných štýloch, ✓ vedia hrať z listu primeraný zápis, ✓ hrajú v 2/4, 3/4, 4/8, 6/8 takte, ✓ ovládajú stupnice do štyroch krížikov a štyroch béčok, ✓ zahrajú podľa akordických značiek, ✓ rozlišujú základný basový sprievod, ✓ tvoria samostatne jednoduchú basovú linku, ✓ rozvíjajú si metrické a tempové cítenie, ✓ preukážu schopnosť hrať s metronómom. 	<p>Hra v I. až V. polohe hmatníka na všetkých strunách.</p> <p>Hra z listu. Základné metrum.</p> <p>Durové a molové stupnice. Čítanie a hra basovej linky podľa akordických značiek. Základné tanečné rytmy polka, valčík, tango, samba, rumba.</p> <p>Basová linka.</p> <p>Tempo a metrum. Hra s metronómom.</p>

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ využívajú v hre nové zložitejšie technicko-výrazové prostriedky, 	<p>Hra legáto, tenuto, portamento. Hra glissanda od určitého tónu hore alebo dole bez ohraničenia. Hra glissanda s ľubovoľným začiatkom k určenému tónu.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú melodické ozdoby: priraz, odraz, nátril, obal, trilok, ✓ spájajú notový zápis s orientáciou v I. až X. polohe hmatníka, ✓ vedia hrať z listu primeraný zápis, ✓ hrajú v komornom, súborovom zoskupení, ✓ poznajú zápis melodických ozdôb, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu, ✓ zahrajú podľa akordických značiek. ✓ hrajú s aplikovaním dynamiky. 	<p>Melodické ozdoby. Hra v I. až X. polohe hmatníka na všetkých strunách. Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore.</p> <p>Zápis jednoduchých melodických ozdôb.</p> <p>Zložitejšie rytmické útvary (triola, zložitejší bodkovaný rytmus) kvintoly, sextoly). Basový sprievod hraný pomocou akordických značiek v rôznych štýloch.</p> <p>Základné dynamické stupne (p, mf, f),crescendo, decrescendo, akcent.</p>
--	--

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ orientujú sa v celom rozsahu hmatníka, ✓ využívajú v hre nové zložitejšie technicko-výrazové prostriedky, ✓ ovládajú hru dvojhlasu a trojhlasu, ✓ hrajú troj a štvorzvuky v I. až III. polohe, ✓ zahrajú z listu primeraný zápis, ✓ využívajú svoje schopnosti pri komornej a súborovej hre, ✓ ovládajú všetky durové, molové harmonické a melodické stupnice, ✓ zahrajú tonický kvintakord, jeho obraty v durových tóninách a dominantný septakord, 	<p>Orientácia v I. až XVII. polohe hmatníka.</p> <p>Hra prirodzených a umelých flažoletov Dvojhlas s použitím prstov <i>p i, p m, p a</i>. Trojhlas s použitím prstov <i>p i m, p i a, í m a</i>.</p> <p>Trojzvuky, štvorzvuky.</p> <p>Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore.</p> <p>Stupnice, kvintakordy a dominantný septakord.</p>

preukážu schopnosť transponovať a improvizovať.

Základy improvizácie.

Záverečná skúška:

- 2 skladby rozličného charakteru,
- 1 improvizácia.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA CIMBALE

PRÍPRAVA KU HRE NA NÁSTROJI VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prípravné štúdium

Žiaci po absolvovaní prípravného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ spoznajú fyziologicky správne sedenie, držanie paličiek, základy správneho použitia hracieho aparátu, ✓ ovládajú základy nástrojových návykov, ✓ zahrajú jednoduché ľudové piesne a riekanky bez notového zápisu, ✓ orientujú sa v strunách s rozsahom g-c2, ✓ poznajú základy pedalizácie, ✓ rytmizujú a melodizujú riekanky, ✓ rozpoznajú smer melódie, ✓ aplikujú melodickú, rytmickú, predstavivosť a hudobnú pamäť pri interpretácii hudobných hier. 	<p>Správne sedenie, držanie paličiek. Uvoľnenosť a funkčnosť zápästia, nácvik úderu. Nácvik úderu, striedanie paličiek, uvoľňovacie cvičenia.</p> <p>Ľudové piesne a riekanky bez notového. Orientácia v strunovej sústave nástroja g-c2. Základy pedalizácie.</p> <p>Rytmizácia a melodizácia riekaniek. Orientácia podľa sluchu. Ľudová pieseň, hudobné hry.</p>

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Hra spamäti:

- 1 ľudová pieseň v úprave skladateľa,
- 1 prednesová skladba z literatúry pre prípravné štúdium.

HRA NA CIMBALE

Prvá časť prvého stupňa základného štúdia

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú správne sedenie pri nástroji a držanie paličiek, ✓ zvládnu elementárne technické prvky hry na cimbale, ✓ spájajú notový zápis s pohotovou orientáciou v strunovej sústave nástroja c-g2, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu, ✓ zahrajú stupnice a tonické kvintakordy, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. 	<p>Správne sedenie pri nástroji a držanie paličiek. Základná pedalizácia, výmena pedálu. Spôsoby hry na cimbale – hra legato, portamento, staccato, ligatúra. Rozpoznanie výšky, dĺžky a sily tónu. Orientácia podľa sluchu. Hra z nôt spojená s orientáciou v strunovej sústave nástroja c-g2. Jednohlas v rozsahu dvoch oktáv, jednoduchý dvojhlas. Základy dynamiky. Hra durových stupníc C,G,D,A,(E),F,(B) najmenej v dvoch oktávach. Hra tonického kvintakordu s obratmi v rozsahu preberaných stupníc.</p> <p>Práca s ľudovou piesňou, transponovanie, jednoduchý sprievod.</p>

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú správne sedenie pri nástroji a držanie paličiek, ✓ zvládnu ďalšie technické prvky hry na cimbale, ✓ spájajú notový zápis s pohotovou orientáciou v strunovej sústave 	<p>Správne sedenie pri nástroji a držanie paličiek. Zdokonalenie techniky úderu. Nácvik úderu žabka. Správna pedalizácia, výmena pedálu. Spôsoby hry na cimbale – hra legato, portamento, staccato, ligatúra.</p>

<p>nástroja C- e3, plynule hrajú podľa notového zápisu, poznajú trioly a synkopy, hrajú súbežný dvojhlas, hrajú durové a molové stupnice, hrajú jednoduchý dvojhlas a trojhlasné akordy, rozlišujú durový a molový tónorod, podľa sluchu intonujú ľudové piesne, vnímajú hudobnú frázu.</p>		<p>Príprava na hru tremolo. Hra z nôt spojená s orientáciou v strunovej sústave nástroja C-e3. Notový Rytmické sekvencie, triola, synkopa. Hra súbežného dvojhlasu. Durové a molové stupnice do 3 krížikov a béčok v rozsahunástroja C-e Dvojhlas a trojhlasné akordy. Durový a molový tónorod. Rozvíjanie melodicko-harmonického cítenia. Frázovanie.</p>
---	--	--

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu ďalšie technické prvky hry na cimbale, ✓ zahrajú rôznosmerný dvojhlas, ✓ vedome uvoľňujú hrací aparát, ✓ tvoria a hrajú sekvencie s rytmickými variantmi, ✓ hrajú durové a molové stupnice do 4 krížikov a bé v celom rozsahu nástroja, aj v terciách, ✓ zahrajú trojhlasné akordy s obratmi, arpeggio, veľký rozklad akordu v celom rozsahu nástroja nahor aj nadol, ✓ tvoria harmonické kadencie T-S-D-T v dur aj mol stupniciach, ✓ vnímajú charakter skladby, ✓ improvizujú na ľudové piesne. 	<p>Rozvíjanie techniky a kvality úderu. Rozšírenie výrazových prostriedkov - hra pizzicato, použitie rozmanitých druhov paličiek. Nácvik hry tremolo. Hra rôznosmerného dvojhlasu. Uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu. Tvorenie a hra sekvencií s rytmickými variantmi. Hra durových a molových stupníc do 4 krížikov a bé v celom rozsahu nástroja. Hra tercií v ľahších durových stupniciach rozložené a súčasne. Trojhlasné akordy s obratmi, arpeggio, veľký rozklad akordu v celom rozsahu nástroja nahor aj nadol. Rozvíjanie harmonického cítenia. Určovanie nálady, tempa a dynamiky skladieb. Ľudové piesne, práca s piesňou, tvorba variácií.</p>

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedome uvoľňujú hrací aparát, ✓ zvládnu na vyššej kvalitatívnej úrovni technické prvky hry na cimbale, ✓ zahrajú jednosmerný a rôznosmerný dvojhlas, tercie rozložené a súčasne, ✓ tvoria a hrajú sekvencie s rytmickými variantmi, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu, ✓ tvoria harmonické kadencie T-S-D-T v dur aj mol stupniciach, ✓ improvizujú na ľudové piesne. 	<p>Uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu. Zdokonaľovanie hry tremolo. Používanie rôznych výrazových prostriedkov - hra pizzicato, použitie rozmanitých druhov paličiek. Dôsledná a čistá pedalizácia, artikulácia. Jednosmerný a rôznosmerný dvojhlas. Tercie rozložené a súčasne. Tvorenie a hra sekvencií s rytmickými variantmi. Hra a zápis melodických ozdôb. Chromatická stupnica. Harmonická kadencia T-S-D7-T v dur aj mol stupniciach. Rozvíjanie harmonického cítenia. Základy improvizácie pri hre ľudových piesní. Určovanie nálady, tempa a dynamiky skladieb. Pokus o ladenie nástroja.</p>

Záverečná skúška:

Hra spamäti:

- 1 ľudová pieseň vo vlastnej úprave,
- 1 technické cvičenie – etuda,
- 1 prednesová skladba z literatúry starej hudby (renesancia, barok),
- 1 prednesová skladba pre cimbal, prípade transkripcia skladby.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu na vyššej kvalitatívnej úrovni technické prvky hry na cimbale, 	<p>Hra tremolo, tremolo v dvojhlaste.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú základnú pedalizáciu, výmenu pedálu, ✓ samostatne riešia problémy nástrojovej hry, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja, ✓ vnímajú charakter skladby, ✓ hrajú harmonické kadencie T-S-D-T v dur aj mol stupniciach, ✓ improvizujú a transponujú ľudové piesne, ✓ ladia nástroj. 	<p>Prehľbovanie výrazových prostriedkov. Dôsledná technická čistota hry a pedalizácie. Samostatné riešenie problémov nástrojovej hry – striedanie paličiek. Zdokonaľovanie kultúry tónu, osobitného prejavu pri interpretácii prednesových skladieb. Hra a zápis náročnejších melodických ozdôb a sekvencií s rytmickými variantmi. Oktávy a sexty v ľahších durových stupniciach. Všetky durové a molové stupnice v celom rozsahu nástroja. Chromatické stupnice. Štvorhlasné akordy s obratmi, arpeggio, veľký rozklad akordu. Harmonická kadencia T-S-D7-T v dur aj mol stupniciach. Zmenšený a zväčšený akordu. Určovanie nálady, tempa a dynamiky skladieb. Upevňovanie harmonického cítenia. Improvizácia a transponovanie ľudových piesní. Pokus o ladenie nástroja.</p>
--	---

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu na vyššej kvalitatívnej úrovni technické prvky hry na cimbale, ✓ ovládajú základnú pedalizáciu, výmenu pedálu, ✓ samostatne riešia problémy nástrojovej hry, ✓ poznajú spôsoby obalovania paličiek, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja, ✓ vnímajú charakter skladby, 	<p>Hra tremolo, tremolo v dvojhlase (zvyšovanie frekvencie). Prehľbovanie výrazových prostriedkov (rôzne obalené paličky, drevené paličky, hra pizzicato kombinované s obalenou paličkou). Dôsledná technická čistota hry a pedalizácie (návik pedalizácie, frázovania, kombinácie legata a secco staccata, striedanie paličiek). Zdokonaľovanie kultúry tónu, osobitého prejavu pri interpretácii prednesových skladieb. Oboznámenie sa s technikou obalovania paličiek.</p> <p>Melodické ozdoby (veľká skupinka, nepravidelné delenie - triola, kvintola). Sekvencie v rozsahu 4 tónov s rytmickými variantmi.</p>

<p>hrajú spamäti väčšie celky rôzneho charakterového žánru. hrajú sprievod s využitím harmonických kadencií T-S-D-T v dur aj mol stupniciach, improvizujú a transponujú ľudové piesne, ladia nástroj.</p>		<p>Tercie, oktavý a sexty v ľahších durových stupniciach. Tvorenie harmonických skladieb – dynamické, tempové a rytmické zmeny. Určovanie nálady, tempa a dynamiky skladieb – dynamické, tempové a rytmické zmeny. Skladby rôzneho charakterového žánru. Upevňovanie harmonického čítania – nácvik sprievodu. Základy improvizácie pri hre ľudových piesní – tvorenie variácií. Transponovanie ľudových piesní. Ladenie nástroja.</p>
---	--	---

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu na vyššej kvalitatívnej úrovni technické prvky hry na cimbale, ✓ ovládajú základnú pedalizáciu, výmenu pedálu, ✓ samostatne riešia problémy nástrojovej hry, ✓ poznajú spôsoby obalovania paličiek a ladenia nástroja, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja, ✓ vnímajú charakter skladby, ✓ hrajú spamäti väčšie celky rôzneho charakterového žánru. ✓ hrajú harmonické kadencie v dur aj mol stupniciach, podľa sluchu i značiek, ✓ improvizujú a transponujú ľudové piesne a technické cvičenia. 	<p>Hra tremolo, tremolo v dvojhlase s vysokou frekvenciou. Prehľbovanie výrazových prostriedkov (rôzne obalené paličky a ich kombinácia, pizzicato, glissando, flažolety). Dôsledná a čistá pedalizácia - frázovanie, staccatový pedál, polpedál. Samostatné riešenie problémov nástrojovej hry – striedanie paličiek. Zdokonaľovanie kultúry tónu, osobitého prejavu pri interpretácii prednesových skladieb. Samostatné ladenie nástroja a obalovanie paličiek.</p> <p>Melodické ozdoby (obal, trilok a pod.). Súbežný a rôznosmerný dvojhlas. Sekvencie v rôznych intervalových obmenách, v rytmoch. Tercie v rámci stupníc v tempe, s dynamikou, bez pedálu, s pedálom. Tercii, oktavý a sexty. Štvorhlasné akordy s obratmi v tempe. 4-6 hlasné arpeggio s pedálom. Hra z listu podľa technických možností žiaka.</p> <p>Určovanie nálady, tempa a dynamiky skladieb – dynamické, tempové a rytmické zmeny.</p>

	<p>Hra pamäti väčších celkov rôzneho charakteru a žánru. Akordický sprievod k rôznym folklórnym skladbám.</p> <p>Základy improvizácie pri hre ľudových piesní – tvorenie variácií, chromatických prechodov.</p> <p>Transpozícia technických cvičení a ľudových piesní.</p>
--	--

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu na vysokej kvalitatívnej úrovni technické prvky hry na cimbele, ✓ vedia dôsledne využívať pedalizáciu, ✓ hrajú kvalitným tónom, ✓ ovládajú ladene nástroja a techniku obalovania paličiek, ✓ vnímajú charakter skladby, ✓ hrajú pamäti väčšie celky rôzneho charakterového žánru. ✓ hrajú akordický sprievod, ✓ zahrajú podľa sluchu i podľa značiek, ✓ improvizujú a transponujú ľudové piesne a technické cvičenia. 	<p>Hra tremolo, tremolo v dvojhľase s vysokou frekvenciou Využívanie výrazových prostriedkov. Dôsledná a čistá pedalizácia. Samostatné riešenie problémov nástrojovej hry. Zdokonaľovanie kultúry tónu, osobitého prejavu pri interpretácii prednesových skladieb. Samostatné ladenie nástroja a obalovanie paličiek.</p> <p>Určovanie nálady, tempa a dynamiky skladieb – dynamické, tempové a agogické zmeny. Hra pamäti väčších celkov rôzneho charakterového žánru. Tvorenie akordického sprievodu k rôznym folklórnym regiónom Slovenska. Hra podľa sluchu a podľa značiek. Improvizácia pri hre ľudových piesní – tvorenie variácií a chromatických prechodov. Transpozícia technických cvičení a ľudových piesní.</p>

Záverečná skúška:

Hra pamäti:

- 1 ľudová pieseň vo vlastnej úprave,
- 1 etuda,

- 1 prednesová skladba z literatúry starej hudby (renesancia, baroko),
- 1 prednesová skladba pre cimbal, prípade transkripcia skladby.

ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM

Rozšírené štúdium sa uplatňuje od 1. ročníka druhej časti prvého stupňa. Je možné v ňom pokračovať až do 4. ročníka druhej časti prvého stupňa. Toto rozšírené vyučovanie je určené pre mimoriadne talentované detí, ktoré sa pripravujú na štúdium na konzervatórium, pre žiakov, ktorí od začiatku štúdia prejavia väčšiu sluchovú, rytmickú, pamäťovú zdatnosť a hlavne veľkú snahu osobného rozvíjania talentu.

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka druhej časti I. stupňa rozšíreného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú s uvoľneným hracím aparátom, ✓ zvládnu na vyššej kvalitatívnej úrovni technické prvky hry na cimbale, ✓ aplikujú v hre nové výrazové prostriedky, ✓ vedia dôsledne využívať pedalizáciu, ✓ hrajú kvalitnejším tónom, ✓ poznajú techniku obalovania paličiek a ladenie nástroja, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja, 	<p>Uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu. Samostatné riešenie problémov nástrojovej hry – striedanie paličiek. Hra tremolo, tremolo v dvojhlase (zvyšovanie frekvencie). Výrazové prostriedky (rôzne obalené paličky, drevené paličky, hra pizzicato kombinované s obalenou paličkou). Dôsledná technická čistota hry a pedalizácie - nácvik pedalizácie, frázovania, kombinácie legata a secco staccata. Zdokonaľovanie kultúry tónu, osobitného prejavu pri interpretácii prednesových skladieb. Oboznámenie sa s technikou obalovania paličiek a ladenia nástroja.</p> <p>Melodické ozdoby (veľká skupinka, nepravidelné delenie - triola, kvintola). Tercie, oktávy a sexty v ľahších durových stupniciach. Všetky durové a mólové stupnice v celom rozsahu nástroja. Štvorhlasné akordy s obratmi v tempe, arpeggio, veľký rozklad akordu. Zmenšený a zväčšený akord. Harmonická kadencia T- VI-S-D7- zm-zv-T v tempe. Hra náročnejších sekvencií s rytmickými variantmi. Hra oktávy a sexty v ľahších durových stupniciach. Hra všetkých durových a mólových stupníc v celom rozsahu nástroja.</p>

<p>vnímajú charakter skladby, hrajú spamäti väčšie celky rôzneho charakterového žánru, tvoria akordický sprievod k rôznym folklórnym regiónom Slovenska, improvizujú a transponujú ľudové piesne a technické cvičenia, naladia nástroj.</p>		<p>Hra chromatickej stupnice. Hra z listu podľa technických možností žiaka.</p> <p>Určovanie nálady, tempa a dynamiky skladieb – dynamické, tempové a agogické zmeny. Skladby väčšieho rozsahu. Tvorba akordického sprievodu k rôznym folklórnym regiónom Slovenska. Základy improvizácie pri hre ľudových piesní – tvorenie variácií. Transpozícia technických cvičení a ľudových piesní. Nácvik techniky ladenia nástroja (1tón - chór v rôznych polohách n</p>
---	--	---

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka druhej časti I. stupňa rozšíreného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu na vyššej kvalitatívnej úrovni technické prvky hry na cimbele, ✓ ovládajú základnú pedalizáciu, výmenu pedálu, ✓ samostatne riešia problémy nástrojovej hry, ✓ poznajú spôsoby obal'ovania paličiek a ladenia nástroja, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja, ✓ vnímajú charakter skladby, ✓ hrajú spamäti väčšie celky rôzneho charakterového žánru. ✓ hrajú harmonické kadencie v dur aj mol stupniciach, podľa sluchu i značiek, 	<p>Určovanie nálady, tempa a dynamiky skladieb – dynamické, tempové a agogické zmeny. Hra spamäti väčších celkov rôzneho charakteru a žánru. Akordický sprievod k rôznym folklórnym regiónom Slovenska. Hra podľa sluchu a podľa značiek.</p> <p>Základy improvizácie pri hre ľudových piesní – tvorenie variácií, chromatických prechodov. Transpozícia technických cvičení a ľudových piesní.</p> <p>Určovanie nálady, tempa a dynamiky skladieb – dynamické, tempové a agogické zmeny. Hra spamäti väčších celkov rôzneho charakteru a žánru. Akordický sprievod k rôznym folklórnym regiónom Slovenska. Hra podľa sluchu a podľa značiek.</p>

improvizujú a transponujú ľudové piesne a technické cvičenia.

Základy improvizácie pri hre ľudových piesní – tvorenie variácií, chromatických prechodov.
Transpozícia technických cvičení a ľudových piesní.

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka druhej časti I. stupňa rozšíreného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu na vyššej kvalitatívnej úrovni technické prvky hry na cimbale, ✓ ovládajú základnú pedalizáciu, výmenu pedálu, ✓ samostatne riešia problémy nástrojovej hry, ✓ poznajú spôsoby obalovania paličiek a ladenia nástroja, ✓ vnímajú charakter skladby, ✓ hrajú spamäti väčšie celky rôzneho charakterového žánru, ✓ hrajú akordický sprievod, ✓ zahrajú podľa sluchu i podľa značiek, ✓ improvizujú a transponujú ľudové piesne a technické cvičenia. 	<p>Hra tremolo, tremolo v dvojhlase s vysokou frekvenciou. Prehľbovanie výrazových prostriedkov (rôzne obalené paličky a ich kombinácia, pizzicato, glissando, flažolety). Dôsledná a čistá pedalizácia - frázovanie, staccatový pedál, polpedál. Samostatné riešenie problémov nástrojovej hry – striedanie paličiek. Zdokonaľovanie kultúry tónu, osobitého prejavu pri interpretácii prednesových skladieb. Samostatné ladenie nástroja a obalovanie paličiek.</p> <p>Určovanie nálady, tempa a dynamiky skladieb – dynamické, tempové a agogické zmeny. Hra spamäti väčších celkov rôzneho charakterového žánru. Tvorenie akordického sprievodu k rôznym folklórnym regiónom Slovenska. Hra podľa sluchu a podľa značiek. Improvizácia pri hre ľudových piesní – tvorenie variácií a chromatických prechodov. Transpozícia technických cvičení a ľudových piesní.</p>

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka druhej časti I. stupňa rozšíreného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú s uvoľneným hracím aparátom, ✓ zahrajú náročnejšie sekvencie, ✓ ovládajú hru dvojhlasu, 	<p>Uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu. Náročnejšie sekvencie v rôznych intervalových obmenách, v rytmoch. Dvojhlas súbežný, rôznosmerný. Pedalizácia, čistota výmeny pedálu, staccatový pedál, polpedál.</p>

<p>aplikujú pedalizáciu, aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka v hre na nástroj hrajú akordický sprievod, zahrajú podľa sluchu i podľa značiek, improvizujú a transponujú ľudové piesne a technické cvičenia. hrajú spamäti väčšie celky rôzneho charakterového žánru.</p>	<p>Stupnice všetky durové a molové v celom rozsahu nástroja, bez pedálu, s Hra dvojhlasných akordov s obratmi v rozsahu prebratých stupníc, v Hra harmonických kadencií T, VI, S, D, D7/T, VI, S, D, D7, zm. a pod. Hra Komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri. Plynulá hra z listu. Improvizácie pri hre ľudových piesní – tvorenie variácií, chromatických prechodov Transponovanie, tvorenie akordického sprievodu, vytváranie variácií, skladby Skladby väčšieho rozsahu rôznych období.</p>
--	--

Záverečná skúška:

Hra spamäti:

- 1 ľudová pieseň vo vlastnej úprave,
- 2 etudy,
- 1 prednesová skladba z literatúry starej hudby (renesancia, barok),
- 1 prednesová skladba pre cimbal, prípade transkripcia skladby.

DRUHÝ STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Podľa individuálnych schopností a záujmov je možné žiakov orientovať na ľudovú alebo vážnu hudbu, pričom časť repertoáru musí obsahovať skladby z oboch žánrov.

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ hrajú jednoduché aj dvojhlasné tremolo, ✓ ovládajú tvorbu kvalitného tónu,	Hra tremola jednoduchého a dvojhlasného, dosahovanie čo najvyššej možnej frekvencie úderu. Neustále zdokonaľovanie kvality tvoreného tónu v rozsahu celého

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zahrajú rýchle stupnicové i akordické pasáže, ✓ využívajú hlbokú výmenu pedálu, ✓ ovládajú techniku údržby a obalovania paličiek, ✓ transponujú notový zápis, ✓ hrajú náročnejší repertoár, ✓ hrajú durové a molové stupnice do 4 # a b v celom rozsahu nástroja, ✓ hrajú štvorhlasé akordy, ✓ rytmizujú rôznymi spôsobmi, ✓ používajú akordický sprievod, ✓ ladia nástroj. 	<p>nástroja.</p> <p>Zvyšovanie technickej úrovne hry akordických, diatonických a chromatických pasáží v rozsahu celého nástroja.</p> <p>Využívanie hlbokej výmeny pedálu.</p> <p>Samostatná údržba a obalovanie paličiek.</p> <p>Transpozícia jednoduchých cvičení z notového zápisu a ľudových piesní.</p> <p>Hra náročnejších harmonických v improvizácii v samostatnej práci s ľudovou piesňou, zvyšovanie náročnosti a rozmanitosti používania prvkov.</p> <p>Hra z listu náročnejších cvičení a iného notového zápisu.</p> <p>Hra stupníc, tercií, sext, oktáv v rozsahu celého nástroja do 4 # a 4 b.</p> <p>Hra durových a molových, dominantných, zmenšených, zväčšených štvorhlasných akordov s obratmi a arpeggia v rozsahu preberaných stupníc smerom hore aj dolu.</p> <p>Hra zložitejších sekvencií a ich rôzne spôsoby rytmizácie.</p> <p>Ďalšie rozvíjanie schopnosti sluchovej analýzy akordického sprievodu.</p> <p>Hra sprievodu ľudových piesní bez predchádzajúcej prípravy a ich transpozícia.</p> <p>Samostatné ladenie nástroja.</p>
--	---

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú tremolo s využitím dynamiky, ✓ zvládnu rýchlu frekvenciu úderu, ✓ ovládajú primerane kvalitný tón, ✓ hrajú diatonické a chromatické pasáže, ✓ aplikujú výmenu pedálu, 	<p>Hra tremolo v rôznosmernom, využívanie crescendo a decrescenda.</p> <p>Dosahovanie čo najvyššej možnej frekvencie úderu.</p> <p>Neustále zdokonaľovanie kvality tvoreného tónu v rozsahu celého nástroja.</p> <p>Zvyšovanie technickej úrovni hry akordických, diatonických a chromatických pasáží v rozsahu celého nástroja.</p> <p>Využívanie všetkých spôsobov výmeny pedálu. Samostatná údržba a obalovanie</p>

<p>ovládajú techniku údržby a obal'ovania paličiek, transponujú do viacerých tónin, improvizujú a tvoria variácie, zahrajú stupnice tercie, sexty, oktávy v rozsahu celého nástroja do 5 # a 5 b, hrajú štvorhlasé akordy, zahrajú sekvencie v terciách, analyzujú akordický sprievod, hrajú sprievod, naladia nástroj.</p>	<p>Transpozícia jednoduchých cvičení z notového zápisu a ľudových p Hra náročnejších harmonických v improvizácii v samostatnej práci s ľud Hra z listu náročnejších cvičení a iného notového zápisu. Hra stupnic, tercií, sext, oktáv v rozsahu celého nástroja do 5 # a 5 b. Hra Hra sekvencií v terciách. Ďalšie rozvíjanie schopnosti sluchovej analýzy akordického sprievodu. H Samostatné ladenie nástroja.</p>
---	--

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú zložitejšie tremolo a využitím pedalizácie vo vysokej frekvencii úderu, ✓ hrajú kvalitným tónom, ✓ hrajú rôzne typy pasáží, ✓ využívajú všetky spôsoby výmeny pedálu, ✓ ovládajú techniku údržby a obal'ovania paličiek, ✓ improvizujú a tvoria variácie, ✓ transponujú do viacerých tónin, ✓ zahrajú stupnice tercie, sexty, oktávy v rozsahu celého nástroja, ✓ hrajú štvorhlasné akordy, 	<p>Hra tremolo každou rukou zvlášť, v rôznych dynamických odtieňoch s použitím rôznych spôsobov pedalizácie. Dosahovanie čo najvyššej možnej frekvencie úderu. Skvalitňovanie tvoreného tónu v rozsahu celého nástroja s dôrazom na dvoj a trojčiarkovú oktávu. Zvyšovanie technickej úrovni hry akordických, diatonických a chromatických pasáží v rozsahu celého nástroja. Využívanie všetkých spôsobov výmeny pedálu. Samostatná údržba a obal'ovanie paličiek.</p> <p>Hra náročnejších harmonických v improvizácii v samostatnej práci s ľudovou piesňou, tvorenie variácií. Hra z listu náročnejších cvičení a iného notového zápisu.</p>

<p>analyzujú zložitejší akordický sprievod, transponujú melódiu i sprievod, naladia nástroj.</p>		<p>Hra durových a molových, dominantných, zmenšených, zväčšených štúdií. Hra skladieb pre dva cimbal, prípadne cimbal a iný nástroj. Ďalšie rozvíjanie schopnosti sluchovej analýzy akordického sprievodu. H Samostatné ladenie nástroja.</p>
--	--	---

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zahrajú náročnejší typ tremola vo vysokej frekvencii, ✓ hrajú kvalitným tónom, ✓ zahrajú rýchle pasáže, ✓ využívajú všetky spôsoby výmeny pedálu, ✓ ovládajú techniku údržby a obalovania paličiek, ✓ vedia transponovať, ✓ improvizujú a tvoria variácie, ✓ hrajú stupnice aj v intervaloch, ✓ hrajú štvorzvuky, ✓ zahrajú chromatické postupy oktavových sekvencií, ✓ hrajú v komornom súbore a v ľudovom orchestri, ✓ analyzujú akordický sprievod, ✓ hrajú sprievod a transponujú, ✓ ovládajú ladenie nástroja. 	<p>Kombinácia hry tremolo jednou rukou s melodicky alebo akordicky vedeným hlasom v druhej ruke. Plynulé striedanie týchto situácií. Dosahovanie čo najvyššej možnej frekvencie úderu. Skvalitňovanie tvoreného tónu v rozsahu celého nástroja s dôrazom na dvoj a trojčiarkovú oktávu. Zvyšovanie technickej úrovni hry akordických, diatonických a chromatických pasáží v rozsahu celého nástroja. Využívanie všetkých spôsobov výmeny pedálu. Samostatná údržba a obalovanie paličiek.</p> <p>Transpozícia cvičení, ľudových piesní a melódií do viacerých tónin. Hra náročnejších improvizácií v samostatnej práci s ľudovou piesňou, tvorenie variácií. Hra z listu náročnejších cvičení. Hra stupníc, tercií, sext, oktáv v rozsahu celého nástroja . Hra durových a molových, dominantných, zmenšených, zväčšených štvorhlasných akordov s obratmi a arpeggia v rozsahu preberaných stupníc. Hra sekvencií v oktávach. Sekvencie postupujúce chromaticky. Hra dua s rovnakým, alebo iným nástrojovým obsadením.</p>

	<p>Ďalšie rozvíjanie schopnosti sluchovej analýzy akordického sprievodu. Hra sprievodu ľudových piesní a melódií na základe sluchovej predstavy. Transpozícia cvičení, ľudových piesní a melódií na základe sluchovej predstavy. Samostatné ladenie nástroja.</p>	<p>du ľudový</p>
--	---	------------------

Záverečná skúška:

Hra spamäti:

- akordy smerom hore a späť v postupných moduláciách,
- 2 etudy rôzneho charakteru,
- 1 prednesová skladba z literatúry hudby baroka, alebo renesancie,
- 1 rozsiahlejšia prednesová skladba pre cimbal, alebo súbor kratších sólových skladieb alebo so sprievodom iných nástrojov.

Formy praktickej výučby: Individuálna forma štúdia.

**HRA NA KELTSKEJ HARFE, HRA NA HARFE
PRÍPRAVA KU HRE NA KELTSKEJ HARFE
VZDELÁVACÍ ŠTANDARD**

Prípravné štúdium

Žiaci po ukončení prípravného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú základné návyky pri hre na harfe, ✓ dodržia základy správneho použitia hracieho aparátu, ✓ ovládajú techniku hry pri tvorbe tónu, ✓ orientujú sa v strednej polohe, ✓ reprodukujú krátke, jednoduché skladbičky v rámci prebraného rozsahu nástroja, ✓ interpretujú ľudové alebo detské piesne, riekanky, s dynamickými kontrastmi, ✓ demonštrujú svoje hudobné dispozície, ✓ rytmizujú a melodizujú riekanky, ✓ aplikujú melodickú, rytmickú, harmonickú predstavivosť a hudobnú pamäť pri interpretácii, ✓ rozoznávajú rytmickú pulzáciu, ✓ rozoznávajú vlastnosti tónu. 	<p>Základy hry na keltskej harfe:</p> <p>Správne držanie tela, lakte, ruky, plecia, poloha nástroja pri hre, sedenie, koordinácia všetkých častí tela, prsty na správnom mieste strún, príprava a pohyb prstov (prstové kĺby).</p> <p>Technika hry: brnkánie, tvorba tónu.</p> <p>Nástrojové a technické kompetencie:</p> <p>Orientácia v husľovom, príp. basovom kľúči, v rozsahu g - e².</p> <p>Hra jednoduchých ľudových a detských piesní, riekaniek, malých skladbičiek.</p> <p>Rytmus, melódia, jednoduchá harmónia riekaniek.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Aplikácia poznatkov nadobudnutých v PHV - dynamika (slabo, silno), základné hodnoty nôt a pomlčiek.</p> <p>Sluchovo-rytmická oblasť:</p> <p>Párne a nepárne metrum.</p> <p>Vlastnosti tónu – výška, dĺžka, farba, dynamika.</p>
--	--

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

- 1 - 2 ľudové, detské piesne alebo 1 - 2 prednesové skladby z literatúry pre prípravné štúdium, sólová hra, hra spamäti.

HRA NA KELTSKEJ HARFE

Prvá časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiaci na konci 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú základné návyky pri hre na keltskej harfe, ✓ dodržia základy správneho použitia hracieho aparátu, ✓ ovládajú techniku hry pri tvorbe tónu 2. prstom, príp. 1. a 3. prstom, ✓ dbajú na kvalitu tónu, vyrovnaný tón obidvoch rúk, ✓ ovládajú základné odborné výrazy z oblasti notopisu, posuviak, dynamiky, metra, rytmu, tempa, ✓ orientujú sa v strednej polohe nástroja, ✓ ovládajú techniku práce s 1 – 2 háčikmi, ✓ vcítia sa do základných jednotiek formy, ✓ zvládnu výstavbu melódie a frázovanie, ✓ interpretujú malé jednoduché skladbičky, riekanky, detské piesne, v rámci prebraného rozsahu nástroja, s dynamikou, v sólovej hre, ✓ zahrajú z listu jednoduchý zápis, ✓ demonštrujú svoje hudobné dispozície, ✓ reprodukujú riekanky, detské piesne, od rôznych tónov, hru v sekvenciách, podľa sluchu, ✓ rytmizujú a melodizujú riekanky. 	<p>Základy hry na keltskej harfe:</p> <p>Správne držanie tela, lakty, ruky, plecia, poloha nástroja pri hre, sedenie, koordinácia všetkých častí tela, prsty na správnom mieste strún, príprava a pohyb prstov (prstové kĺby).</p> <p>Technika brnkania – tvorba tónu, hra druhým prstom, príp. prvým a tretím prstom (podľa schopností žiaka).</p> <p>Práca s tónom - vyrovnaný tón obidvoch rúk.</p> <p>Aplikácia teoretických poznatkov nadobudnutých v predmete hudobná náuka v rozsahu primeranom špecifikám nástroja.</p> <p>Orientácia v husľovom, príp. basovom kľúči, v rozsahu c - g².</p> <p>Základné hodnoty nôt a pomlčiek, noty s bodkou, posuvky.</p> <p>Dynamika (p, mf, f, crescendo, decrescendo).</p> <p>Takt párný nepárny, metrum, tempo.</p> <p>Forma - dvojtaktie, štvortaktie, výstavba melódie a frázovanie.</p> <p>Minimálne 5 riekaniek alebo piesní.</p> <p>Minimálne 4 prednesové skladbičky.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Orientácia podľa sluchu.</p> <p>Rozpoznanie výšky, dĺžky a sily tónu.</p> <p>Rytmizácia a melodizácia riekaniek.</p>

Žiaci na konci 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú základné návyky pri hre na keltskej harfe, ✓ dodržia základy správneho použitia hracieho aparátu, ✓ ovládajú techniku hry pri tvorbe tónu 3 prstami, ✓ poznajú elementárne technické prvky hry tónov za sebou, secco, legato, glissando, ✓ dbajú na kvalitu tónu, vyrovnaný tón obidvoch rúk, ✓ uplatňujú teoretické vedomosti v nástrojovej praxi, ✓ orientujú sa v potrebnej polohe nástroja, ✓ ovládajú základné odborné výrazy z oblasti hudobnej teórie, hudobnej formy, rytmu, ✓ ovládajú techniku práce s háčikmi, ✓ vedia preladovať nástroj podľa predznamenania, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s b, zvlášť a spolu obe ruky, (1 oktáva, pomalé tempo), ✓ zahrajú kvintakord, príp. obraty, (1 oktáva, pomalé tempo), ✓ vedia hrať z listu jednoduchý zápis, ✓ interpretujú krátke, menej náročné skladbičky, v rámci prebraného rozsahu nástroja, v sólovej hre, s primeranými výrazovými prostriedkami, ✓ hrajú naspamäť prednesové skladby, ✓ vystupujú na rôznych verejných podujatiach, ✓ reprodukujú riekanky, detské piesne, od rôznych tónov, hru v 	<p>Základy hry na keltskej harfe: Technika brnkania – tvorba tónu. Hra 1. – 3. prstom. Hra tónov za sebou, secco, legato, glissando (krátke), ukončenie skladby („dusenie“). Práca s tónom - kvalita tónu („čistý zvuk“), vyrovnaný tón obidvoch rúk. Aplikácia teoretických poznatkov nadobudnutých v predmete hudobná náuka v rozsahu primeranom špecifikám nástroja. Orientácia v husľovom, príp. basovom kľúči, v rozsahu C - c³. Základné hodnoty nôt a pomlčiek, šestnásťtinové hodnoty nôt a pomlčiek, noty s bodkou. Takt páry nepáry, takt štvrtový, osminový, metrum, tempo. Triola, predtaktie, príp. synkopa. Malá piesňová forma. Dynamika (pp, p, mf, f, ff, crescendo, decrescendo). Posuvky. Predznamenanie. Durové a molové stupnice s 0 – 3 b. Kvintakord (trojzvuk), príp. obraty Hra z listu. Minimálne 6 nenáročných, krátkych skladbičiek. Hra spamäti. Verejné vystúpenie. Orientácia podľa sluchu. Rozlišovanie durového a molového tónorodu. Rozvíjanie harmonického cítenia.</p>

sekvenciách, podľa sluchu,
preukazujú harmonickú predstavivosť hrou jednoduchého sprievodu.

Žiaci na konci 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dodržiajú návyky pri hre na keltskej harfe a uplatňujú základy správneho použitia hracieho aparátu, ✓ ovládajú techniku hry pri tvorbe tónu 4 prstami, hru tónov za sebou, secco, legato, glissando, ukončenie skladby, ✓ dbajú na stabilitu a kvalitu tónu, ✓ vedia uplatniť teoretické vedomosti v nástrojovej praxi, ✓ orientujú sa v rozsahu celého nástroja, ✓ ovládajú základné odborné výrazy z oblasti hudobnej teórie, hudobnej formy, rytmu, ✓ ovládajú techniku práce s háčikmi, používajú háčiky v priebehu skladby, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s #, zvlášť a spolu obe ruky, (1 oktáva, mierne tempo), ✓ zahrajú kvintakord a obraty, (1 oktáva, pomalé tempo), ✓ vedia základné harmonické funkcie, ✓ vedia zahrať z listu jednoduchý zápis, ✓ uplatňujú celé dynamické rozpätie podľa potreby, ✓ uplatňujú tempové a agogické zmeny, ✓ reprodukujú skladbičky menšieho rozsahu, zodpovedajúcim uvedeným požiadavkám, v sólovej hre, s muzikálnym prejavom, 	<p>Základy hry na keltskej harfe:</p> <p>Technika brnkania – tvorba tónu.</p> <p>Hra 1. – 4. prstom.</p> <p>Hra tónov za sebou, secco, legato, glissando (krátke), ukončenie skladby.</p> <p>Práca s tónom, kvalitný tón obidvoch rúk, zdokonaľovanie prstovej techniky.</p> <p>Aplikácia teoretických poznatkov nadobudnutých v predmete hudobná náuka v rozsahu primeranom špecifikám nástroja.</p> <p>Orientácia v rozsahu celého nástroja .</p> <p>Všetky hodnoty nôt a pomlčiek, posuvky.</p> <p>Všetky takty štvrt'ové, osminové, metrum, tempo.</p> <p>Formový rozbor skladby, motív, veta, súvetie, dvoj-, trojdielna piesňová forma.</p> <p>Melodické ozdoby (jednoduché).</p> <p>Durové a molové stupnice s 0 – 4 #.</p> <p>Kvintakord (trojzvuk), príp. obraty.</p> <p>Tonika, subdominanta, dominanta.</p> <p>Interpretácia skladbičiek - výrazové prostriedky, frázovanie, dynamické rozpätie, agogika, primeraný muzikálny prejav</p>

<p>pomalé tempo), vedia základné harmonické funkcie, vedia hrať z listu nenáročný zápis, interpretujú skladby, v ktorých aplikujú získané technické zručnosti, interpretujú primerané skladby v rámci sprievodu k inému nástroju, hrajú naspamäť prednesové skladby, vystupujú verejne.</p>		<p>Durové a molové stupnice 0 – 3 b. Kvintakord (trojzvuk, príp. štvorzvuk) a obraty. Tonika, subdominanta, do. Hra z listu. Mýzazvraznosť predtým, ako sa vydajú na koncert. Mínimálne 4 (možnejšie 5) skladby, ktorými sa zúčastnia na koncerte. Verejné vystúpenie.</p>
---	--	--

Záverečná skúška:

- 2 skladby rôzneho charakteru, primeraného rozsahu, s dôrazom na muzikálny prejav zodpovedajúci štýlu hranej skladby, sólová hra, hra spamäti.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Žiaci na konci 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú osvojené správne návyky pri hre na keltskej harfe a základy správneho použitia hracieho aparátu, ✓ ovládajú techniku hry pri tvorbe tónu 4 prstami, hru tónov za sebou, secco, legato, glissando, arpeggio, flageolet, pres de la table, ✓ dbajú na stabilitu, vyrovnanosť a kvalitu tónu, výrazové prostriedky, frázovanie, dynamické rozpätie a agogiku, 	<p>Základy hry na keltskej harfe: Hra 4 prstami. Hra tónov za sebou, secco, legato, glissando, arpeggio, flageolet, pres de la table. Práca s tónom, kvalitný tón obidvoch rúk, zdokonaľovanie hry prstovej artikulácie, diferencovanie tónovej kultúry, rozlišovanie farby tónu.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú a uplatňujú odborné výrazy a znalosti z oblasti hudobnej teórie, hudobnej formy, dejín hudby, rytmu, ✓ uplatňujú teoretické vedomosti v nástrojovej praxi, ✓ ovládajú techniku práce s háčikmi, používajú háčiky v priebehu skladby, preládajú nástroj podľa predznamenania, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s #, zvlášť a spolu obe ruky, (2 oktávy, primerané tempo), ✓ zahrajú kvintakord (trojzvuk, príp. štvorzvuk) a obraty, (2 oktávy, primerané tempo), ✓ ovládajú kadenciu T,S,D,T (pomalé tempo), ✓ vedia hrať z listu primeraný zápis, ✓ pracujú so sluchovou predstavou skladby, <ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukovujú skladby s muzikálnym prejavom a primeranými výrazovými prostriedkami, v ktorých aplikujú získané technické zručnosti a teoretické znalosti, v sólovej hre, ✓ interpretujú primerané skladby v rámci sprievodu k inému nástroju, komornej alebo súborovej hry (melodický alebo sprievodný hlas), ✓ hrajú naspamäť prednesové skladby, ✓ vystupujú na verejných podujatiach, ✓ dokážu ohodnotiť svoj výkon, ✓ vyjadrujú vlastný hudobný názor. 	<p>Aplikácia teoretických poznatkov nadobudnutých v predmete hudobná náuka v rozsahu primeranom špecifikám nástroja a interpretovaným skladbám.</p> <p>Formový rozbor skladby, motív, veta, súvetie, dvoj -, trojdielna piesňová forma, rondová forma, variácie.</p> <p>Zložitejšie rytmické prvky.</p> <p>Posuvky.</p> <p>Durové a molové stupnice 0 – 3 #.</p> <p>Kvintakord (trojzvuk, príp. štvorzvuk) a obraty.</p> <p>Kadencia.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Výrazové prostriedky, frázovanie, dynamické rozpätie, agogika.</p> <p>Minimálne 4 skladby vyššej technickej náročnosti.</p> <p>Komorná alebo súborová hra, sprievod k inému nástroju.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Verejné vystúpenie.</p> <p>Sebahodnotenie.</p> <p>Vyjadrenie názoru.</p>
--	--

Žiaci na konci 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ dbajú na stabilitu, vyrovnanosť a kvalitu tónu, frázovanie, dynamické rozpätie a agogiku, výraz, ✓ ovládajú a uplatňujú odborné výrazy a znalosti z oblasti hudobnej teórie, hudobnej formy, dejín hudby, rytmu, v nástrojovej praxi, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s b, zvlášť a spolu obe ruky, (2 oktávy, primerané tempo), ✓ ovládajú kvintakord (trojzvuk, príp. štvorzvuk) a obraty, (2 oktávy, primerané tempo), ✓ ovládajú kadenciu T,S,D,T (mierne tempo), ✓ vedia hrať z listu nenáročný zápis, ✓ pracujú so sluchovou predstavou skladby, ✓ reprodukovujú primerane náročné skladby rôznych štýlových období a žánrov, s muzikálnym prejavom a primeranými výrazovými prostriedkami, podľa obsahového štandardu, v ktorých aplikujú získané technické zručnosti a teoretické znalosti, v sólovej hre, ✓ interpretujú primerané skladby v rámci komornej, súborovej hry alebo sprievodu k inému nástroju, ✓ hrajú naspamäť prednesové skladby, ✓ vystupujú na verejných podujatiach, ✓ hodnotia svoj výkon, ✓ majú vlastný hudobný názor, ✓ ovládajú základnú starostlivosť o harfu. 	<p>Kvalita techniky hry, zdokonaľovanie prstovej artikulácie.</p> <p>Práca s tónom, diferencovanie tónovej kultúry, rozlišovanie farby tónu, zdokonaľovanie tónovej kultúry.</p> <p>Aplikácia teoretických poznatkov nadobudnutých v predmete hudobná náuka v rozsahu primeranom špecifikám nástroja a interpretovaným skladbám.</p> <p>Formový rozbor interpretovanej skladby.</p> <p>Náročnejšie rytmické modely.</p> <p>Zvuková a rytmická vyrovnanosť hry stupníc a akordov.</p> <p>Kvintakord (trojzvuk, príp. štvorzvuk) a obraty.</p> <p>Kadencia.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Výrazové prostriedky, frázovanie, dynamické rozpätie, agogika.</p> <p>Minimálne 4 skladby vyššej technickej náročnosti.</p> <p>Komorná alebo súborová hra, sprievod k inému nástroju.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Verejné vystúpenie.</p> <p>Sebahodnotenie.</p> <p>Vyjadrenie názoru.</p> <p>Starostlivosť o nástroj.</p>
--	--

Žiaci na konci 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú skladby stabilným a vyrovnaným tónom s rešpektovaním frázovania, dynamiky a agogiky, ✓ ovládajú a uplatňujú odborné znalosti z oblasti hudobnej teórie, hudobnej formy, dejín hudby, rytmu, v nástrojovej praxi, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s #, zvlášť a spolu obe ruky, (2 oktávy, rýchlejšie tempo), ✓ ovládajú hru kvintakordu (štvorzvuk) a obraty, (2 oktávy, rýchlejšie tempo), ✓ ovládajú hru základných harmonických funkcií ako kadenciu (stredné tempo), ✓ vedia hrať z listu, ✓ pracujú so sluchovou predstavou skladby, ✓ interpretujú primerane náročné skladby rôznych štýlových období a žánrov, s muzikálnym prejavom a primeranými výrazovými prostriedkami, podľa obsahového štandardu, v ktorých aplikujú získané technické zručnosti a teoretické znalosti, v sólovej hre, <ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú primerané skladby v rámci komornej, súborovej hry alebo sprievodu k inému nástroju, ✓ preukazujú schopnosť samoštúdia, ✓ hrajú naspamäť prednesové skladby, ✓ vystupujú na verejných podujatiach, ✓ dokážu ohodnotiť výkon svoj aj iných, ✓ vyjadrujú vlastný hudobný názor, ✓ poznajú základy správneho ošetrovania a údržby nástroja. 	<p>Kvalita techniky hry, zdokonaľovanie prstovej artikulácie, zdokonaľovanie doterajších zručností.</p> <p>Zdokonaľovanie tónovej kultúry, efekty v modernej hudbe.</p> <p>Aplikácia teoretických poznatkov nadobudnutých v predmete hudobná náuka v rozsahu primeranom špecifikám nástroja a interpretovaným skladbám.</p> <p>Formový rozbor interpretovanej skladby.</p> <p>Náročnejšie rytmické útvary.</p> <p>Enharmonická zámena.</p> <p>Durové a molové stupnice s #.</p> <p>Štvorzvuk (kvintakord) a obraty, kadencia.</p> <p>Zvuková a rytmická vyrovnanosť hry stupníc a akordov.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Výrazové prostriedky, frázovanie, dynamické rozpätie, agogika.</p> <p>Minimálne 4 rôzne skladby primeranej náročnosti.</p> <p>Komorná alebo súborová hra, sprievod k inému nástroju.</p> <p>Samostatné štúdium.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Verejné vystúpenie.</p> <p>Sebahodnotenie a hodnotenie výkonu.</p> <p>Vyjadrenie názoru.</p> <p>Starostlivosť o nástroj.</p>
---	---

Žiaci na konci 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú hru na úrovni primeranej technickej vyspelosti, ✓ ovládajú hru rôznych technických efektov, ✓ skvalitňujú stabilitu a vyrovnanosť tónu, frázovanie, dynamické rozpätie a agogiku, ✓ ovládajú a uplatňujú odborné výrazy a poznatky z oblasti hudobnej teórie, hudobnej formy, dejín hudby, rytmu, v nástrojovej praxi, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s b, zvlášť a spolu obe ruky, (2 oktávy, rýchle tempo), ✓ ovládajú hru kvintakordu (štvorzvuk) a obraty, (2 oktávy, rýchle tempo), ✓ ovládajú hru základných harmonických funkcií ako kadenciu (rýchle tempo), ✓ vedia hrať z listu, ✓ interpretujú primerane náročné skladby rôznych štýlových období a žánrov, s muzikálnym prejavom a primeranými výrazovými prostriedkami, v ktorých aplikujú získané technické zručnosti a teoretické znalosti, v sólovej hre, ✓ zapájajú sa do komornej, súborovej hry alebo sprievodu k inému nástroju, ✓ dokážu v rámci nadobudnutých kompetencií samostatne naštudovať technicky a výrazovo náročnejšiu prednesovú skladbu, ✓ preukazujú schopnosť samoštúdia a sebakontroly, ✓ hrajú naspamäť prednesové skladby, ✓ vystupujú na verejných podujatiach, 	<p>Kvalita techniky hry, zdokonaľovanie doterajších zručností.</p> <p>Efekty v modernej hudbe.</p> <p>Zdokonaľovanie tónovej kultúry. Rozlišovanie farby tónu.</p> <p>Aplikácia teoretických poznatkov nadobudnutých v predmete hudobná náuka v rozsahu primeranom špecifikám nástroja a interpretovaným skladbám.</p> <p>Formový rozbor interpretovanej skladby.</p> <p>Rôzne rytmické útvary.</p> <p>Durové a molové stupnice s b.</p> <p>Štvorzvuk (kvintakord) a obraty.</p> <p>Zvuková a rytmická vyrovnanosť hry stupníc a akordov.</p> <p>Kadencia.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Výrazové prostriedky, frázovanie, dynamické rozpätie, agogika. Rozlíšenie gradácie a uvoľnenia.</p> <p>Minimálne 4 rôzne skladby primeranej náročnosti.</p> <p>Komorná alebo súborová hra, sprievod k inému nástroju.</p> <p>Samostatné štúdium.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Verejné vystúpenie.</p> <p>Sebahodnotenie a hodnotenie výkonu.</p>

dokážu ohodnotiť vlastné aj iné výkony, majú vlastný hudobný názor, poznajú základy správneho ošetrovania a údržby nástroja.	Názor. Starostlivosť o nástroj.
--	------------------------------------

Záverečná skúška:

- 2 technicky náročnejšie skladby rôzneho charakteru, obdobia alebo žánru, sólová hra, spamäti.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci na konci 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú a zdokonaľujú kvalitu hry na nástroji z prvého stupňa, ✓ ovládajú hru rôznych technických efektov, ✓ skvalitňujú stabilitu a vyrovnanosť tónu, frázovanie, dynamické rozpätie a agogiku, ✓ uplatňujú odborné poznatky z oblasti hudobnej teórie, hudobnej formy, dejín hudby, rytmu, v nástrojovej praxi, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s #, zvlášť a spolu obe ruky, (2 oktávy, rýchle tempo), ✓ ovládajú hru kvintakordu (štvorzvuk) a obraty, (2 oktávy, rýchle tempo), ✓ ovládajú hru základných harmonických funkcií ako kadenciu (rýchle tempo), ✓ vedia hrať z listu, 	<p>Kvalita techniky hry, zdokonaľovanie doterajších zručností.</p> <p>Efekty v modernej hudbe.</p> <p>Kvalita tónu v rôznych dynamických a výrazových prejavoch, frázovanie, dynamické rozpätie a agogika.</p> <p>Aplikácia teoretických poznatkov v rozsahu primeranom špecifikám nástroja a interpretovaným skladbám.</p> <p>Hudobná forma študovanej skladby.</p> <p>Dejiny hudby - zaradenie študovanej skladby.</p> <p>Odborná terminológia študovanej skladby.</p> <p>Durové a molové stupnice s #.</p> <p>Zvuková a rytmická vyrovnanosť hry stupníc a akordov.</p> <p>Štvorzvuk (kvintakord) a obraty.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú skladby rôznych štýlových období a žánrov, v sólovej hre, s dôrazom na kvalitu tónu v rôznych dynamických, agogických a výrazových prejavoch, ✓ zapájajú sa do komornej, súborovej, orchestrálnej hry alebo sprievodu, ✓ dokážu v rámci nadobudnutých kompetencií samostatne naštudovať technicky a výrazovo náročnejšiu prednesovú skladbu, ✓ majú vyhranený záujem o určitý charakter hudby, hudobný štýl, ✓ vyberajú si skladby podľa vlastného záujmu, ✓ hrajú naspamäť prednesové skladby, ✓ verejne vystupujú, ✓ poznajú zásady správneho ošetrovania a údržby nástroja, ✓ hodnotia vlastné aj iné výkony, ✓ vyjadrujú svoj hudobný názor, ✓ navštevujú koncerty, ✓ využívajú internetové možnosti a iné dostupné informácie, ✓ ovládajú prácu s PC pri vlastnej tvorbe. 	<p>Kadencia. Hra z listu. Minimálne 2 rôzne, náročnejšie skladby.</p> <p>Komorná alebo súborová hra, sprievod k inému nástroju. Samostatné štúdium nových skladieb, podľa vlastného výberu.</p> <p>Hra spamäti. Verejné vystúpenie. Starostlivosť o nástroj. Sebahodnotenie a hodnotenie výkonu. Názor. Zážitok. Digitálne technológie.</p>
---	---

Žiaci na konci 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú hru rôznych technických prvkov a efektov, ✓ skvalitňujú stabilitu a vyrovnanosť tónu, frázovanie, dynamické rozpätie a agogiku, ✓ uplatňujú odborné poznatky z oblasti hudobnej teórie, hudobnej 	<p>Kvalita techniky hry, všetky technické prvky. Efekty v modernej hudbe. Kvalita tónu v rôznych dynamických a výrazových prejavoch, frázovanie, dynamické rozpätie a agogika.</p>

<p>formy, dejín hudby, rytmu, v nástrojovej praxi,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s b, zvlášť a spolu obe ruky, (2 oktávy, rýchle tempo), ✓ ovládajú hru kvintakordu (štvorzvuk) a obraty, (2 oktávy, rýchle tempo), ✓ ovládajú hru kadencie (rýchle tempo), ✓ vedia hrať z listu, ✓ interpretujú skladby rôznych štýlových období a žánrov, v sólovej hre, s vysokými nárokmi na výrazové prostriedky, ✓ zapájajú sa do komornej, súborovej, orchestrálnej hry alebo sprievodu, ✓ dokážu samostatne naštudovať náročnejšiu prednesovú skladbu, ✓ majú vyhranený záujem o určitý charakter hudby, hudobný štýl, ✓ rozširujú si repertoár podľa svojho záujmu, ✓ hrajú naspamäť prednesové skladby, ✓ verejne vystupujú, ✓ poznajú zásady správneho ošetrovania a údržby nástroja, ✓ hodnotia vlastné aj iné výkony, ✓ diskutujú a vyjadrujú svoj názor, svoje postrehy, ✓ dokážu si upraviť piesne, skladbičky, zhudobniť texty, podľa možností nástroja, ✓ ovládajú prácu s PC pri vlastnej tvorbe, ✓ využívajú internetové možnosti a iné dostupné informácie, ✓ navštevujú koncerty. 	<p>Aplikácia teoretických poznatkov v rozsahu primeranom špecifikám nástroja a interpretovaným skladbám.</p> <p>Durové a molové stupnice s b.</p> <p>Zvuková a rytmická vyrovnanosť hry stupníc a akordov.</p> <p>Štvorzvuk (kvintakord) a obraty.</p> <p>Kadencia.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Minimálne 2 rôzne, náročnejšie skladby.</p> <p>Komorná alebo súborová hra, sprievod k inému nástroju.</p> <p>Samostatné štúdium nových skladieb, podľa vlastného výberu.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Verejné vystúpenie.</p> <p>Starostlivosť o nástroj.</p> <p>Sebahodnotenie a hodnotenie výkonu.</p> <p>Vyjadrenie názoru.</p> <p>Práca s PC.</p> <p>IKT.</p> <p>Zážitok.</p>
--	--

Žiaci na konci 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ skvalitňujú stabilitu a vyrovnanosť tónu, frázovanie, dynamické rozpätie a agogiku, ✓ uplatňujú odborné poznatky z oblasti hudobnej teórie, hudobnej formy, dejín hudby, rytmu, v nástrojovej praxi, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s #, zvlášť a spolu obe ruky, (2 oktávy, rýchle tempo), ✓ ovládajú hru kvintakordu (štvorzvuk) a obraty, (2 oktávy, rýchle tempo), ✓ ovládajú hru kadencie (rýchle tempo), ✓ vedia hrať z listu, ✓ interpretujú náročnejšie skladby rôznych štýlových období a žánrov v sólovej hre, s aplikáciou doteraz získaných výrazových skúseností, ✓ zapájajú sa do komornej, súborovej, orchestrálnej hry alebo sprievodu, ✓ dokážu samostatne naštudovať náročnejšiu prednesovú skladbu, ✓ majú záujem o určitý charakter hudby, hudobný štýl, ✓ rozširujú si repertoár podľa svojho záujmu, ✓ hrajú naspamäť prednesové skladby, ✓ verejne vystupujú, ✓ poznajú zásady správneho ošetrovania a údržby nástroja, ✓ hodnotia vlastné aj iné výkony, ✓ diskutujú a vyjadrujú svoj názor, 	<p>Kvalita techniky hry, všetky technické prvky.</p> <p>Kvalita tónu v rôznych dynamických a výrazových prejavoch, frázovanie, dynamika, agogika.</p> <p>Aplikácia teoretických poznatkov v rozsahu primeranom špecifikám nástroja a interpretovaným skladbám.</p> <p>Durové a molové stupnice s #.</p> <p>Štvorzvuk (kvintakord) a obraty.</p> <p>Zvuková a rytmická vyrovnanosť hry stupníc a akordov.</p> <p>Kadencia.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Minimálne 2 rôzne, náročnejšie skladby.</p> <p>Komorná alebo súborová hra, sprievod k inému nástroju.</p> <p>Samostatné štúdium nových skladieb, podľa vlastného výberu.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Verejné vystúpenie.</p> <p>Starostlivosť o nástroj.</p> <p>Sebahodnotenie a hodnotenie výkonu.</p> <p>Vyjadrenie názoru.</p>

dokážu si upravovať rôzne melódie podľa možností nástroja, pokračujú vo vlastnej tvorbe, využívajú PC a iné dostupné informácie.

Práca s PC. IKT.

Žiaci na konci 4. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú osvojené interpretačné zručnosti rôzneho charakteru hudby, ✓ skvalitňujú stabilitu a vyrovnanosť tónu, frázovanie, dynamické rozpätie a agogiku, ✓ uplatňujú odborné poznatky z oblasti hudobnej teórie, hudobnej formy, dejín hudby, rytmu, v nástrojovej praxi, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s b, zvlášť a spolu obe ruky, (2 oktávy, rýchle tempo), ✓ ovládajú hru kvintakordu (štvorzvuk) a obraty, (2 oktávy, rýchle tempo), ✓ ovládajú hru kadencie (rýchle tempo), ✓ vedia hrať z listu, ✓ interpretujú náročnejšie skladby rôznych štýlových období a žánrov v sólovej hre, s dôrazom na kvalitu rôznych dynamických, agogických a výrazových prejavov, ✓ zapájajú sa do komornej, súborovej, orchestrálnej hry alebo sprievodu, ✓ dokážu samostatne naštudovať náročnejšiu prednesovú skladbu, ✓ majú záujem o určitý charakter hudby, hudobný štýl, 	<p>Kvalita techniky hry, všetky technické prvky.</p> <p>Kvalita tónu v rôznych dynamických a výrazových prejavoch, frázovanie, dynamika, agogika.</p> <p>Aplikácia teoretických poznatkov v rozsahu primeranom špecifikám nástroja a interpretovaným skladbám.</p> <p>Durové a molové stupnice s b.</p> <p>Štvorzvuk (kvintakord) a obraty.</p> <p>Kadencia.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Minimálne 2 rôzne, náročnejšie skladby.</p> <p>Komorná alebo súborová hra, sprievod k inému nástroju.</p> <p>Samostatné štúdium nových skladieb, podľa vlastného výberu.</p>

tvoria si repertoár podľa vlastného výberu a záujmu,
 hrajú naspamäť prednesové skladby,
 verejne vystupujú,
 poznajú zásady správneho ošetrovania a údržby nástroja,
 vedú diskusie, polemiky, vyjadrujú svoj názor,
 píšú vlastné skladby podľa osobných dispozícií a záujmu,
 využívajú PC a iné dostupné informácie .

Hra spamäti. Verejné vystúpenie.
 Starostlivosť o nástroj. Vyjadrenie názoru.
 Práca s PC.
 IKT.

Záverečná skúška:

- 2 technicky náročné skladby rôzneho charakteru, obdobia alebo žánru, sólová hra, hra spamäti.

ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 3. ročníka prvej časti I. stupňa rozšíreného štúdia:

2 skladby primeranej technickej náročnosti rôzneho charakteru, obdobia alebo žánru, sólová hra, hra spamäti.

Prvá časť I. stupňa rozšíreného štúdia

Žiaci na konci 3. ročníka prvej časti I. stupňa rozšíreného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdokonaľujú a využívajú v skladbách všetky doteraz získané kompetencie – základné spôsoby hry a prstovú techniku, ✓ ovládajú techniku hry pri tvorbe tónu 4 prstami, hru tónov za sebou, secco, legato, glissando, arpeggio, flageolet, pres de la table, ✓ dbajú na stabilitu, vyrovnanosť a kvalitu tónu, 	<p>Základné spôsoby hry na harfe, zdokonaľovanie prstovej techniky.</p> <p>Hra 1. – 4. prstom.</p> <p>Hra tónov za sebou, secco, legato, glissando, arpeggio, flageolet, pres de la table.</p> <p>Práca s tónom.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú odborné výrazy z oblasti hudobnej teórie, hudobnej formy, dejín hudby, ✓ uplatňujú v nástrojovej praxi získané všetky hudobno-teoretické poznatky, ✓ uplatňujú získané vedomosti pri formovom rozbere skladby, ✓ ovládajú techniku práce s háčikmi, používajú háčiky v priebehu skladby, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s b, zvlášť a spolu obe ruky, (2 oktávy, stredné tempo), ✓ zahrajú kvintakord (trojzvuk, príp. štvorzvuk) a obraty, (2 oktávy, stredné tempo), ✓ zahrajú základné harmonické funkcie, ✓ hrajú nenáročný zápis z listu, ✓ interpretujú skladby s muzikálnym prejavom a primeranými výrazovými prostriedkami, dynamickým rozpätím a agogikou, na vyššej kvalitatívnej úrovni, v sólovej hre, ✓ interpretujú primerané skladby v rámci sprievodu k inému nástroju, komornej alebo súborovej hry (melodický alebo sprievodný hlas), ✓ interpretujú prednesové skladby spamäti, ✓ vystupujú verejne. 	<p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.</p> <p>Odborná terminológia študovanej skladby.</p> <p>Melodické ozdoby.</p> <p>Formový rozbor skladby: motív, veta, súvetie, dvoj - , trojdielna forma, rondová forma, variácie.</p> <p>Posuvky.</p> <p>Durové a molové stupnice s b.</p> <p>Kvintakord (trojzvuk, príp. štvorzvuk) a obraty.</p> <p>Tonika, subdominanta, dominantna.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Interpretácia skladiieb primeranej náročnosti.</p> <p>Primeraný muzikálny prejav zodpovedajúci štýlu hranej skladby výrazové prostriedky, frázovanie, dynamické rozpätie a agogika.</p> <p>Minimálne 4 náročnejšie skladby.</p> <p>Komorná hra alebo hra v súbore alebo príp. hra v orchestri.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Verejné vystúpenie.</p>
---	--

Žiaci na konci 4. ročníka prvej časti I. stupňa rozšíreného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ uplatňujú v skladbách všetky doteraz získané kompetencie – základné spôsoby hry a prstovú techniku, ✓ ovládajú techniku hry pri tvorbe tónu 4 prstami, hru tónov za sebou, secco, legato, glissando, arpeggio, flageolet, pres de la table, ✓ dbajú na stabilitu, vyrovnanosť a kvalitu tónu, ✓ ovládajú a uplatňujú získané všetky hudobno-teoretické poznatky, z oblasti hudobnej teórie, hudobnej formy, dejín hudby, ✓ uplatňujú získané vedomosti pri formovom rozbere skladby, ✓ ovládajú techniku práce s háčikmi, používajú háčiky v priebehu skladby, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s #, zvlášť a spolu obe ruky, (2 oktávy, rýchlejšie tempo), ✓ hrajú kvintakord (štvorzvuk) a obraty, (2 oktávy, rýchlejšie tempo), ✓ hrajú základné harmonické funkcie ako kadenciu (pomalé tempo), ✓ hrajú primeraný zápis z listu, ✓ interpretujú skladby rôznych štýlových období a žánrov sólovo na vyššej kvalitatívnej úrovni, s primeranými výrazovými prostriedkami, dynamickým rozpätím a agogikou v sólovej hre, ✓ interpretujú primerané skladby v rámci sprievodu k inému nástroju, komornej alebo súborovej hry (melodický alebo sprievodný hlas), ✓ interpretujú prednesové skladby spamäti, <ul style="list-style-type: none"> ✓ vystupujú verejne, ✓ poznajú základy správneho ošetrovania a údržby nástroja, 	<p>Základné spôsoby hry na harfe, zdokonaľovanie prstovej techniky.</p> <p>Hra tónov za sebou, secco, legato, glissando, arpeggio, flageolet, pres de la table.</p> <p>Práca s tónom.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu a obsahovým potrebám.</p> <p>Odborná terminológia študovanej skladby.</p> <p>Melodické ozdoby.</p> <p>Formový rozbor skladby: motív, veta, súvetie, dvoj - , trojdielna forma, rondová forma, variácie.</p> <p>Posuvky.</p> <p>Durové a molové stupnice s #.</p> <p>Zvuková a rytmická vyrovnanosť hry stupníc a akordov.</p> <p>Kvintakord (štvorzvuk) a obraty.</p> <p>Tonika, subdominanta, dominanta.</p> <p>Kadencia.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Interpretácia skladieb primeranej náročnosti.</p> <p>Výrazové prostriedky, frázovanie, dynamické rozpätie a agogika.</p> <p>Minimálne 4 náročnejšie skladby.</p> <p>Komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri.</p> <p>Hra spamäti.</p>
--	--

hodnotia svoje interpretačné výkony, majú hudobný názor.		Verejné vystúpenie. Starostlivosť o nástroj. Sebahodnotenie. Vyjadrenie názoru.
--	--	---

Záverečná skúška:

- 2 technicky náročnejšie skladby rôzneho charakteru, období alebo žánru, sólová hra, hra spamäti.

Požiadavky na overenie spôsobilosti zaradenia žiaka do 1. ročníka druhej časti I. stupňa rozšíreného štúdia:

- 2 skladby primeranej technickej náročnosti, rôzneho charakteru, období alebo žánru, sólová hra, hra spamäti.

Druhá časť I. stupňa rozšíreného štúdia

Žiaci na konci 1. ročníka druhej časti I. stupňa rozšíreného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdokonaľujú a využívajú v skladbách všetky doteraz získané kompetencie – základné spôsoby hry a prstovú techniku, ✓ ovládajú techniku hry pri tvorbe tónu 4 prstami, hru tónov za sebou, secco, legato, glissando, arpeggio, flageolet, pres de la table, ✓ dbajú na kultúru tónu, ✓ uplatňujú rôzne efekty, ✓ uplatňujú v nástrojovej praxi získané všetky hudobno-teoretické 	<p>Základné spôsoby hry na harfe, zdokonaľovanie prstovej techniky.</p> <p>Hra tónov za sebou, secco, legato, glissando, arpeggio, flageolet, pres de la table.</p> <p>Práca s tónom, zvuková vyrovnanosť hry.</p> <p>Efekty v modernej hudbe.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu</p>

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<p>poznatky,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ používajú odbornú terminológiu, ✓ uplatňujú získané vedomosti pri formovom rozbere skladby, ✓ ovládajú techniku práce s háčikmi, používajú háčiky v priebehu skladby, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s b, zvlášť a spolu obe ruky, (2 oktávy, rýchlejšie tempo), ✓ zahrajú kvintakord (trojzvuk, príp. štvorzvuk) a obraty, (2 oktávy, rýchlejšie tempo), ✓ hrajú základné tóny harmonických funkcií, ✓ hrajú primeraný zápis z listu, ✓ interpretujú skladby rôznych štýlových období a žánrov na vyššej kvalitatívnej úrovni, v sólovej hre, ✓ uplatňujú výrazové prostriedky, frázovanie, dynamické rozpätie a agogiku, ✓ zapájajú sa do komornej, súborovej alebo orchestrálnej hry, ✓ interpretujú prednesové skladby spamäti, ✓ vystupujú verejne, ✓ poznajú základy správneho ošetrovania a údržby nástroja. 	<p>a obsahových potrieb.</p> <p>Odborná terminológia študovanej skladby.</p> <p>Melodické ozdoby.</p> <p>Enharmonická zámena.</p> <p>Hudobná forma študovanej skladby.</p> <p>Posuvky.</p> <p>Durové a molové stupnice s b.</p> <p>Kvintakord (trojzvuk, príp. štvorzvuk) a obraty.</p> <p>Tonika, subdominanta, dominantna.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Interpretácia skladieb primeranej náročnosti.</p> <p>Muzikálny prejav zodpovedajúci štýlu hranej skladby, výrazové prostriedky, frázovanie, dynamické rozpätie a agogika.</p> <p>Minimálne 4 náročnejšie skladby.</p> <p>Komorná hra alebo hra v súbore alebo príp. hra v orchestri.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Verejné vystúpenie.</p> <p>Starostlivosť o nástroj.</p>
--	---

Žiaci na konci 2. ročníka druhej časti I. stupňa rozšíreného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdokonaľujú a využívajú v skladbách všetky doteraz získané kompetencie, 	<p>Základné spôsoby hry na harfe, zdokonaľovanie prstovej techniky.</p> <p>Zvuková vyrovnanosť hry.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ dbajú na kultúru tónu, ✓ využívajú rôzne, moderné zvukové možnosti a efekty nástroja, ✓ uplatňujú v nástrojovej praxi získané všetky hudobno-teoretické poznatky, ✓ používajú odbornú terminológiu, ✓ uplatňujú vedomosti pri formovom rozbere študovanej skladby, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s #, zvlášť a spolu obe ruky, (2 oktávy, rýchlejšie tempo), ✓ zahrajú kvintakord (štvorzvuk) a obraty, (2 oktávy, rýchlejšie tempo), ✓ hrajú harmonické funkcie ako kadenciu, ✓ hrajú primeraný zápis z listu, ✓ interpretujú náročnejšie skladby rôznych štýlových období a žánrov, v sólovej hre, ✓ uplatňujú všetky výrazové prostriedky, frázovanie, dynamiku, agogiku, ✓ zapájajú sa do komornej, súborovej alebo orchestrálnej hry, ✓ interpretujú prednesové skladby spamäti, ✓ vystupujú verejne, ✓ hodnotia svoje výkony, ✓ majú hudobný názor, ✓ poznajú základy správneho ošetrovania a údržby nástroja. 	<p>Efekty v modernej hudbe.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, na úrovni primeranej študijnému zameraniu a obsahových potrieb.</p> <p>Odborná terminológia študovanej skladby.</p> <p>Formový rozbor študovanej skladby.</p> <p>Durové a molové stupnice s #.</p> <p>Kvintakord (štvorzvuk) a obraty.</p> <p>Kadencia.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Interpretácia skladieb primeranej náročnosti.</p> <p>Minimálne 4 náročnejšie skladby.</p> <p>Výrazové prostriedky, frázovanie, dynamické rozpätie a agogika.</p> <p>Komorná hra alebo hra v súbore alebo príp. hra v orchestri.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Verejné vystúpenie.</p> <p>Sebahodnotenie.</p> <p>Názor.</p>
---	---

Starostlivosť o nástroj.

Žiaci na konci 3. ročníka druhej časti I. stupňa rozšíreného štúdia základnej umeleckej školy:

<ul style="list-style-type: none"> ✓ využívajú pri hre všetky doteraz získané kompetencie, ✓ dbajú na kultúru tónu, ✓ používajú rôzne moderné efekty a zvukové možnosti nástroja, ✓ uplatňujú v nástrojovej praxi všetky hudobno-teoretické poznatky, ✓ používajú odbornú terminológiu, ✓ uplatňujú podrobný formový rozbor študovanej skladby, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s b, zvlášť a spolu obe ruky, (2 oktávy, rýchle tempo), <ul style="list-style-type: none"> ✓ zahrajú kvintakord (štvorzvuk) a obraty, (2 oktávy, rýchle tempo), ✓ hrajú harmonické funkcie ako kadenciu, ✓ hrajú z listu primeraný notový materiál, ✓ interpretujú skladby rôznych štýlových období a žánrov vyššej náročnosti v sólovej hre, s využitím všetkých doteraz získaných interpretačných kompetencií, ✓ uplatňujú všetky výrazové prostriedky, frázovanie, dynamiku, agogiku, ✓ zapájajú sa do komornej, súborovej alebo orchestrálnej hry, ✓ interpretujú prednesové skladby spamäti, ✓ vystupujú verejne, ✓ hodnotia svoje výkony aj iných, ✓ diskutujú o hudobných názoroch, 	<p>Základné spôsoby hry na harfe.</p> <p>Zvuková vyrovnanosť hry.</p> <p>Efekty v modernej hudbe.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, na úrovni primeranej študijnému zameraniu a obsahových potrieb.</p> <p>Odborná terminológia študovanej skladby.</p> <p>Formový rozbor študovanej skladby.</p> <p>Durové a molové stupnice s b.</p> <p>Kvintakord (štvorzvuk) a obraty.</p> <p>Kadencia.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Interpretácia rôznych skladieb vyššej náročnosti.</p> <p>Minimálne 4 náročnejšie skladby.</p> <p>Výrazové prostriedky, frázovanie, dynamické rozpätie a agogika.</p> <p>Komorná hra alebo hra v súbore alebo príp. hra v orchestri.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Verejné vystúpenie.</p> <p>Sebahodnotenie a hodnotenie výkonu.</p> <p>Názor.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú základy správneho ošetrovania a údržby nástroja. 	

Starostlivosť o nástroj.

Žiaci na konci 4. ročníka druhej časti I. stupňa rozšíreného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ využívajú pri hre všetky doteraz získané kompetencie, ✓ dbajú na kvalitu a kultúru tónu, ✓ používajú rôzne moderné efekty a zvukové možnosti nástroja, ✓ uplatňujú v nástrojovej praxi všetky hudobno-teoretické poznatky, ✓ používajú odbornú terminológiu, ✓ uplatňujú podrobný formový rozbor študovanej skladby, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s #, zvlášť a spolu obe ruky, (2 oktávy, rýchle tempo), ✓ zahrajú kvintakord (štvorzvuk) a obraty, (2 oktávy, rýchle tempo), ✓ zahrajú kadenciu, ✓ hrajú z listu primeraný notový materiál, ✓ interpretujú náročnejšie skladby rôznych štýlových období a žánrov, v sólovej hre, s uplatnením doterajších nástrojových a interpretačných kompetencií, ✓ uplatňujú všetky získané výrazové prostriedky, frázovanie, dynamiku, agogiku, ✓ hrajú v komornom, súborovom alebo orchestrálnom zoskupení, ✓ interpretujú prednesové skladby spamäti, ✓ vystupujú verejne, ✓ hodnotia vlastné výkony aj iných, 	<p>Základné spôsoby hry na harfe.</p> <p>Zvuková vyrovnanosť hry.</p> <p>Efekty v modernej hudbe.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, na úrovni primeranej študijnému zameraniu a obsahových potrieb.</p> <p>Odborná terminológia.</p> <p>Formový rozbor študovanej skladby.</p> <p>Durové a molové stupnice s #.</p> <p>Kvintakord (štvorzvuk) a obraty.</p> <p>Kadencia.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Interpretácia rôznych skladieb vyššej náročnosti.</p> <p>Minimálne 4 náročnejšie skladby.</p> <p>Výrazové prostriedky, frázovanie, dynamické rozpätie a agogika.</p> <p>Komorná hra alebo hra v súbore alebo príp. hra v orchestri.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Verejné vystúpenie.</p>

majú vlastný názor, poznajú správne ošetrovanie a údržbu nástroja.		Sebahodnotenie a hodnotenie výkonu. Názor. Starostlivosť o nástroj.
---	--	--

Záverečná skúška:

2 technicky náročnejšie skladby rôzneho charakteru, obdobia alebo žánru, v sólovej hre, hra spamäti, spĺňajú požiadavky prijímacích skúšok na strednú odbornú školu - konzervatórium.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA HARFE

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci na konci 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú základné návyky pri hre na harfe, ✓ dodržujú základy správneho použitia hracieho aparátu, ✓ ovládajú techniku hry pri tvorbe tónu 2. prstom, príp. 1. a 3. prstom, ✓ ovládajú techniku hry pri tvorbe tónu 3 prstami, hru tónov za sebou, secco, legato, glissando, ukončenie skladby, ✓ dbajú na kvalitu tónu, vyrovnaný tón obidvoch rúk ✓ ovládajú základné odborné výrazy z oblasti notopisu, posuviiek, dynamiky, metra, rytmu, tempa, ✓ orientujú sa v strednej polohe nástroja, 	<p>Správne držanie tela, lakty, ruky, plecia, poloha nástroja pri hre, sedenie, koordinácia všetkých častí tela, prsty na správnom mieste strún, príprava a pohyb prstov (prstové kĺby).</p> <p>Technika brnkania – tvorba tónu, hra druhým prstom, príp. prvým a tretím prstom (podľa schopností žiaka).</p> <p>Práca s tónom - vyrovnaný tón obidvoch rúk.</p> <p>Hra tónov za sebou, secco, legato, glissando (krátke).</p> <p>Záver skladby („dusenie“).</p> <p>Práca s tónom - vyrovnaný tón obidvoch rúk.</p>
--	---

<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú techniku práce s 1 – 3 pedálmi, ✓ uplatňujú teoretické vedomosti v nástrojovej praxi, ✓ večia sa do základných jednotiek formy, ✓ zvládnu výstavbu melódie a frázovanie, <ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc 0 - 3 b, zvlášť a spolu obe ruky (1 oktáva, pomalé tempo), ✓ ovládajú hru kvintakordu (trojzvuk) príp. obraty (1 oktáva, pomalé tempo), ✓ interpretujú malé jednoduché skladbičky, v rámci prebraného rozsahu nástroja, s dynamikou, v sólovej hre, ✓ hrajú naspamäť prednesové skladby, ✓ zahrajú z listu jednoduchý zápis, ✓ demonštrujú svoje hudobné dispozície, ✓ reprodukujú riekanky, detské piesne, od rôznych tónov, hru v sekvenciách, podľa sluchu, ✓ rytmizujú a melodizujú riekanky. 	<p>Aplikácia teoretických poznatkov nadobudnutých v predmete hudobná náuka v rozsahu primeranom špecifikám nástroja a obsahu učiva.</p> <p>Orientácia v husľovom, príp. basovom kľúči, v rozsahu C - c³.</p> <p>Posuvky, základné hodnoty nôt a pomlčiek, noty s bodkou, dynamika (p, mf, f, crescendo, decrescendo), metrum, tempo.</p> <p>Forma - dvojtaktie, štvortaktie motív, veta, malá piesňová forma (informatívne).</p> <p>Výstavba melódie a frázovanie.</p> <p>Durové a molové stupnice s b.</p> <p>Kvintakord (trojzvuk) príp. obraty.</p> <p>Minimálne 5 riekaniek alebo piesní.</p> <p>Minimálne 4 prednesové skladbičky.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Orientácia podľa sluchu.</p> <p>Rozpoznanie výšky, dĺžky a sily tónu.</p> <p>Rytmizácia a melodizácia riekaniek.</p>
---	--

Žiaci na konci 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú základné návyky pri hre na harfe a dodržia základy správneho použitia hracieho aparátu, ✓ ovládajú techniku hry pri tvorbe tónu 4 prstami, hru tónov za sebou, secco, legato, glissando, ukončenie skladby, 	<p>Základné spôsoby hry na harfe.</p> <p>Hra tónov za sebou, secco, legato, glissando (krátke), ukončenie skladby („dusenie“).</p> <p>Technika brnkania – tvorba tónu, hra 1. – 4. prstom.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ dbajú na kvalitu tónu, vyrovnaný tón obidvoch rúk, ✓ ovládajú základné odborné výrazy z oblasti hudobnej teórie, hudobnej formy, rytmu, ✓ uplatňujú teoretické vedomosti v nástrojovej praxi, ✓ používajú odbornú terminológiu, ✓ orientujú sa v celom rozsahu nástroja, ✓ uplatňujú formový rozbor študovaných skladieb, ✓ ovládajú techniku práce s 1 – 4 pedálmi, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc 0 - 4 #, zvlášť a spolu obe ruky (2 oktávy, pomalé tempo), ✓ ovládajú hru kvintakordu (trojzvuk) a obraty (1 oktáva, pomalé tempo), ✓ hrajú základné tóny harmonických funkcií, ✓ interpretujú primerane náročné skladbičky, v rámci prebraného rozsahu nástroja, v sólovej hre, s primeranými výrazovými prostriedkami, ✓ pracujú s primeranými výrazovými prostriedkami, správnym frázovaním, dynamikou a agogikou, ✓ hrajú naspamäť prednesové skladby, ✓ vedia hrať z listu jednoduchý zápis, ✓ demonštrujú svoje hudobné dispozície, ✓ reprodukovujú riekanky, detské piesne, od rôznych tónov, hru v sekvenciách, podľa sluchu, ✓ melodizujú a harmonizujú riekanky, 	<p>Stabilita, vyrovnanosť a kvalita tónu, vyrovnaný tón obidvoch rúk.</p> <p>Aplikácia teoretických poznatkov nadobudnutých v predmete hudobná náuka v rozsahu primeranom špecifikám nástroja a obsahu učiva.</p> <p>Melodické ozdoby (jednoduché).</p> <p>Odborná terminológia študovanej skladby.</p> <p>Orientácia v husľovom, basovom kľúči v rozsahu celého nástroja.</p> <p>Triola, predtaktie, synkopa, bodkovaný rytmus.</p> <p>Formový rozbor študovanej skladby.</p> <p>Posuvky.</p> <p>Durové a molové stupnice s #.</p> <p>Kvintakord (trojzvuk) a obraty.</p> <p>Rozlišovanie durového a molového tónorodu.</p> <p>Tonika, subdominanta, dominantna.</p> <p>Interpretácia skladbičiek menšieho rozsahu zodpovedajúcich uvedeným požiadavkám.</p> <p>Výrazové prostriedky, frázovanie, dynamické rozpätie a agogika.</p> <p>Primeraný muzikálny prejav zodpovedajúci štýlu hranej skladby.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Orientácia podľa sluchu.</p> <p>Rozvíjanie harmonického cítenia.</p> <p>Triola, predtaktie, synkopa, bodkovaný rytmus.</p>
--	--

ovládajú základné odborné znalosti z oblasti rytmu.

Záverečná skúška:

- 2 skladby rôzneho charakteru primeraného rozsahu a náročnosti, s dôrazom na muzikálny prejav zodpovedajúci štýlu hranej skladby, sólová hra, hra spamäti.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci na konci 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú osvojené správne návyky pri hre na harfe a základy správneho použitia hracieho aparátu, ✓ ovládajú techniku hry pri tvorbe tónu 4 prstami, hru tónov za sebou, secco, legato, glissando, arpeggio, flageolet, pres de la table, ✓ dbajú na stabilitu, vyrovnanosť a kvalitu tónu, výrazové prostriedky, frázovanie, dynamické rozpätie a agogiku, ✓ ovládajú a uplatňujú odborné výrazy a znalosti z oblasti hudobnej teórie, hudobnej formy, dejín hudby, rytmu, ✓ uplatňujú teoretické vedomosti v nástrojovej praxi, ✓ ovládajú techniku práce s pedálmi, používajú pedále v priebehu skladby, preladiť nástroj podľa predznamenania, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s b, zvlášť a spolu obe ruky, (2 oktávy, primerané tempo), ✓ zahrajú kvintakord (trojzvuk) a obraty, (2 oktávy, primerané tempo), 	<p>Zdokonaľovanie hry prstovej artikulácie.</p> <p>Hra tónov za sebou, secco, legato, glissando, arpeggio, flageolet, pres de la table.</p> <p>Práca s tónom, kvalitný tón obidvoch rúk, zdokonaľovanie hry prstovej artikulácie, diferencovanie tónovej kultúry, rozlišovanie farby tónu.</p> <p>Aplikácia teoretických poznatkov nadobudnutých v predmete hudobná náuka v rozsahu primeranom špecifikám nástroja a interpretovaným skladbám.</p> <p>Melodické ozdoby (jednoduché).</p> <p>Formový rozbor študovanej skladby.</p> <p>Odborná terminológia študovanej skladby.</p> <p>Zložitejšie rytmické prvky.</p> <p>Posuvky.</p> <p>Durové a molové stupnice s 0 – 5 b.</p>

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<p>ovládajú hru základných harmonických funkcií, (pomalé tempo), vedia hrať z listu primeraný zápis, reprodujú skladby s muzikálnym prejavom a primeranými výrazovými prostriedkami, (výrazové prostriedky, frázovanie, dynamické rozpätie, agogika) hrajú naspamäť prednesové skladby, vystupujú na verejných podujatiach, dokážu ohodnotiť svoj výkon, majú hudobný názor.</p>		<p>Kvintakor d (trojzvuk) a obraty. Kadencia. Hra z listu. Hra spamäti. Verejné vystúpenie. Sebahodnotenie a hodnotenie výkonu. Vyjadrenie názoru.</p>
--	--	--

Žiaci na konci 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ preukazujú primeranú technickú vyspelosť, ✓ dbajú na stabilitu, vyrovnanosť a kvalitu tónu, výrazové prostriedky, frázovanie, dynamické rozpätie a agogiku, ✓ ovládajú a uplatňujú odborné výrazy a znalosti z oblasti hudobnej teórie, hudobnej formy, dejín hudby, rytmu, ✓ uplatňujú teoretické vedomosti v nástrojovej praxi, ✓ ovládajú prácu s pedálmi, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s #, zvlášť a spolu obe ruky, (2 oktávy, primerané tempo), 	<p>Prehľbovanie a zdokonaľovanie doterajších zručností.</p> <p>Stabilita, vyrovnanosť a kvalita tónu, vyrovnaný tón obidvoch rúk.</p> <p>Aplikácia teoretických poznatkov nadobudnutých v predmete hudobná náuka v rozsahu primeranom špecifikám nástroja a interpretovaným skladbám.</p> <p>Formový rozbor študovanej skladby.</p> <p>Odborná terminológia študovanej skladby</p> <p>Náročnejšie rytmické modely.</p> <p>Posuvky.</p> <p>Durové a molové stupnice s 0 – 5 #.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú kvintakord (trojzvuk, príp. štvorzvuk) a obraty, (2 oktávy, primerané tempo), ✓ ovládajú hru základných harmonických funkcií, (pomalé tempo), ✓ vedia hrať z listu primeraný zápis, ✓ reprodujú primerane náročné skladby rôznych štýlových období a žánrov, s muzikálnym prejavom a primeranými výrazovými rostriedkami, podľa obsahového štandardu, v ktorých aplikujú technické zručnosti a teoretické znalosti, v sólovej hre, ✓ interpretujú primerané skladby v rámci komornej, súborovej hry alebo sprievodu k inému nástroju, ✓ hrajú naspamäť prednesové skladby, ✓ vystupujú na verejných podujatiach, ✓ dokážu ohodnotiť svoj výkon, ✓ majú hudobný názor. 	<p>Kvintakord (trojzvuk, príp. štvorzvuk) a obraty. Kadencia. Hra z listu. Interpretácia skladieb primeranej technickej náročnosti. Výrazové prostriedky, frázovanie, dynamické rozpätie, agogika. Minimálne 4 náročnejšie skladby. Hra v rámci komornej hry (duo, trio), hra v súbore alebo sprievod k inému nástroju. Hra spamäti. Verejné vystúpenie. Sebahodnotenie a hodnotenie výkonu. Vyjadrenie názoru.</p>
--	--

Žiaci na konci 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ preukazujú pri hre stabilitu, vyrovnanosť a kvalitu tónu, výrazové prostriedky, frázovanie, dynamické rozpätie a agogiku, ✓ uplatňujú v hre rôzne nástrojové efekty, ✓ ovládajú a uplatňujú odborné výrazy a poznatky z oblasti hudobnej teórie, hudobnej formy, dejín hudby, rytmu, ✓ uplatňujú teoretické vedomosti v nástrojovej praxi, ✓ pracujú s pedálmi zdokonalenou technikou, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s b, zvlášť a spolu obe 	<p>Zdokonaľovanie doterajších zručností.</p> <p>Stabilita, vyrovnanosť a kvalita tónu.</p> <p>Efekty v modernej hudbe.</p> <p>Aplikácia teoretických poznatkov nadobudnutých v predmete hudobná náuka v rozsahu primeranom špecifikám nástroja a obsahu učiva.</p> <p>Enharmonická zámena, formový rozbor a terminológia študovanej skladby.</p> <p>Rôzne rytmické modely.</p>
--	--

<p>ruky, (2 oktávy, rýchlejšie tempo),</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú kvintakord (štvorzvuk) a obraty, (2 oktávy, rýchlejšie tempo), ✓ ovládajú hru základných harmonických funkcií ako kadenciu, (stredné tempo), ✓ vedia hrať z listu, ✓ interpretujú primerane náročné skladby rôznych štýlových období a žánrov, s muzikálnym prejavom a primeranými výrazovými prostriedkami, podľa obsahového štandardu, v ktorých aplikujú získané technické zručnosti a teoretické znalosti, v sólovej hre, ✓ interpretujú primerané skladby v rámci komornej, súborovej hry alebo sprievodu k inému nástroju, ✓ hrajú naspamäť prednesové skladby, ✓ vystupujú na verejných podujatiach, ✓ preukazujú schopnosť samoštúdia, ✓ dokážu ohodnotiť svoj výkon aj iných, ✓ prejavujú vlastný hudobný názor, ✓ poznajú základy správneho ošetrovania a údržby nástroja. 	<p>Posuvky.</p> <p>Zvuková a rytmická vyrovnanosť hry stupníc a akordov (0-7b).</p> <p>Kadencia.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Interpretácia rôznych skladieb primeranej náročnosti.</p> <p>Výrazové prostriedky, frázovanie, dynamické rozpätie, agogika.</p> <p>Minimálne 4 náročnejšie skladby.</p> <p>Hra v rámci komornej hry (rôzne nástrojové zloženie) alebo hra v súbore alebo sprievod k inému nástroju.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Verejné vystúpenie.</p> <p>Samoštúdium.</p> <p>Sebahodnotenie a hodnotenie výkonu.</p> <p>Názor.</p>
--	---

Starostlivosť o nástroj.

Žiaci na konci 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú hru na primeranej technickej úrovni, ✓ ovládajú hru rôznych technických efektov, ✓ skvalitňujú stabilitu a vyrovnanosť tónu, frázovanie, dynamické rozpätie a agogiku, ✓ ovládajú a uplatňujú odborné výrazy a poznatky z oblasti hudobnej teórie, hudobnej formy, dejín hudby, rytmu, ✓ uplatňujú teoretické vedomosti v nástrojovej praxi, ✓ ovládajú prácu s pedálmi, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s #, zvlášť a spolu obe ruky, (2 oktávy, rýchle tempo), <ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú kvintakord (štvorzvuk) a obraty, (2 oktávy, rýchle tempo), ✓ ovládajú hru základných harmonických funkcií ako kadenciu, (rýchle tempo), ✓ vedia hrať z listu, ✓ interpretujú primerane náročné skladby rôznych štýlových období a žánrov, s muzikálnym prejavom a primeranými výrazovými prostriedkami, podľa obsahového štandardu, v ktorých aplikujú získané technické zručnosti a teoretické znalosti, v sólovej hre, ✓ zapájajú sa do komornej, súborovej hry alebo sprievodu k inému nástroju, ✓ hrajú naspamäť prednesové skladby, ✓ vystupujú na verejných podujatiach, ✓ dokážu v rámci nadobudnutých kompetencií samostatne naštudovať technicky a výrazovo náročnejšiu prednesovú skladbu, 	<p>Zdokonaľovanie doterajších zručností.</p> <p>Efekty v modernej hudbe.</p> <p>Stabilita, vyrovnanosť a kvalita tónu.</p> <p>Rozlišovanie farby tónu.</p> <p>Aplikácia teoretických poznatkov nadobudnutých v predmete hudobná náuka v rozsahu primeranom špecifikám nástroja a interpretovaným skladbám.</p> <p>Formový rozbor a terminológia študovanej skladby.</p> <p>Rôzne rytmické útvary.</p> <p>Posuvky.</p> <p>Zvuková a rytmická vyrovnanosť hry stupníc a akordov (0 – 7 #).</p> <p>Kadencia.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Interpretácia rôznych skladieb primeranej náročnosti.</p> <p>Výrazové prostriedky, frázovanie, dynamické rozpätie, agogika.</p> <p>Rozlíšenie gradácie a uvoľnenia.</p> <p>Minimálne 4 náročnejšie skladby.</p> <p>Hra v rámci komornej hry (rôzne zoskupenie), hra v súbore alebo sprievod.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Verejné vystúpenie.</p> <p>Samoštúdium.</p>
--	--

preukazujú schopnosť samoštúdia a sebakontroly, vedia ohodnotiť vlastné aj iné výkony, majú vlastný hudobný názor, poznajú základy správneho ošetrovania a údržby nástroja.	Sebahodnotenie a hodnotenie výkonu. Názor. Starostlivosť o nástroj.
---	---

Záverečná skúška:

- 2 technicky náročnejšie skladby rôzneho charakteru, obdobia alebo žánru, sólová hra, hra spamäti.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci na konci 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú zdokonalenú kvalitu hry na nástroji z prvého stupňa, ✓ ovládajú hru rôznych technických efektov, ✓ preukazujú stabilitu a vyrovnanosť tónu, frázovanie, dynamické rozpätie a agogiku, ✓ uplatňujú odborné poznatky z oblasti hudobnej teórie, hudobnej formy, dejín hudby, rytmu, v nástrojovej praxi, ✓ ovládajú prácu s pedálmi, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s #, zvlášť a spolu obe ruky, (2 oktávy, rýchle tempo), ✓ ovládajú hru kvintakordu (štvorzvuk) a obraty, (2 oktávy, rýchle tempo), ✓ ovládajú hru základných harmonických funkcií ako kadenciu (rýchle 	<p>Kvalita techniky hry, zdokonaľovanie doterajších zručností.</p> <p>Efekty v modernej hudbe.</p> <p>Kvalita tónu v rôznych dynamických a výrazových prejavoch, frázovanie, dynamické rozpätie a agogika.</p> <p>Aplikácia teoretických poznatkov v rozsahu primeranom špecifikám nástroja a interpretovaným skladbám.</p> <p>Hudobná forma študovanej skladby.</p> <p>Dejiny hudby - zaradenie študovanej skladby.</p> <p>Odborná terminológia študovanej skladby.</p> <p>Durové a molové stupnice s #.</p> <p>Kvintakord (štvorzvuk) a obraty, kadencia.</p>

<p>tempo),</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vedia hrať z listu, ✓ interpretujú skladby rôznych štýlových období a žánrov, v sólovej hre, s dôrazom na kvalitu tónu v rôznych dynamických, agogických a výrazových prejavoch, ✓ zapájajú sa do komornej, súborovej, orchestrálnej hry alebo sprievodu, ✓ dokážu v rámci nadobudnutých kompetencií samostatne naštudovať technicky a výrazovo náročnejšiu prednesovú skladbu, ✓ majú vyhranený záujem o určitý charakter hudby, hudobný štýl, ✓ vyberajú si skladby podľa vlastného záujmu, ✓ hrajú naspamäť prednesové skladby, ✓ verejne vystupujú, ✓ poznajú zásady správneho ošetrovania a údržby nástroja, ✓ hodnotia vlastné aj iné výkony, ✓ vyjadrujú svoj názor, ✓ navštevujú koncerty, ✓ využívajú internetové možnosti a iné dostupné informácie, ✓ ovládajú prácu s PC pri vlastnej tvorbe. 	<p>Zvuková a rytmická vyrovnanosť hry stupníc a akordov.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Minimálne 2 rôzne, náročnejšie skladby.</p> <p>Komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri.</p> <p>Samostatné štúdium nových skladieb, podľa vlastného výberu.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Verejné vystúpenie.</p> <p>Starostlivosť o nástroj.</p> <p>Sebahodnotenie a hodnotenie výkonu.</p> <p>Názor.</p> <p>Zážitok.</p> <p>IKT.</p>
---	---

Žiaci na konci 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú hru všetkých technických prvkov, ✓ interpretujú skladbu stabilným a vyrovnaným tónom, frázovaním, dynamickým rozpätím a agogikou, ✓ uplatňujú odborné poznatky z oblasti hudobnej teórie, hudobnej formy, dejín hudby, rytmu, v nástrojovej praxi, ✓ ovládajú prácu s pedálmi, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s b, zvlášť a spolu obe ruky, (2 oktávy, rýchle tempo), ✓ ovládajú hru kvintakordu (štvorzvuk) a obraty, (2 oktávy, rýchle tempo), ✓ ovládajú hru kadencie (rýchle tempo), ✓ vedia hrať z listu, ✓ interpretujú skladby rôznych štýlových období a žánrov, v sólovej hre, s vysokými nárokmi na výrazové prostriedky, ✓ rozširujú si repertoár podľa svojho záujmu, ✓ zapájajú sa do komornej, súborovej, orchestrálnej hry alebo sprievodu, <ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu v rámci nadobudnutých kompetencií samostatne naštudovať technicky a výrazovo náročnejšiu prednesovú skladbu, ✓ majú vyhranený záujem o určitý charakter hudby, hudobný štýl, ✓ rozširujú si repertoár podľa svojho záujmu, ✓ dokážu si upraviť piesne, skladbičky, zhudobniť texty, podľa možností nástroja, ✓ hrajú naspamäť prednesové skladby, ✓ verejne vystupujú, 	<p>Rôzne techniky hry na nástroji, všetky technické prvky.</p> <p>Kvalita tónu v rôznych dynamických a výrazových prejavoch, frázovanie, dynamické rozpätie a agogika.</p> <p>Aplikácia teoretických poznatkov v rozsahu primeranom špecifikám nástroja a interpretovaným skladbám.</p> <p>Hudobná forma študovanej skladby.</p> <p>Dejiny hudby - zaradenie študovanej skladby.</p> <p>Odborná terminológia študovanej skladby.</p> <p>Zvuková a rytmická vyrovnanosť hry stupníc a akordov s b.</p> <p>Kadencia.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Minimálne 2 rôzne, náročnejšie skladby.</p> <p>Komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri.</p> <p>Samostatné štúdium nových skladieb, podľa vlastného výberu.</p> <p>Vlastná tvorba.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Verejné vystúpenie.</p>
---	---

<p>poznajú zásady správneho ošetrovania a údržby nástroja, hodnotia vlastné aj iné výkony, diskutujú a vyjadrujú svoj názor, svoje postrehy, pracujú s PC a ďalšími získanými informáciami.</p>	<p>Starostlivosť o nástroj. Sebahodnotenie a hodnotenie výkonu. Názor.</p>
---	--

Žiaci na konci 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú osvojené interpretačné zručnosti rôzneho charakteru hudby, ✓ skvalitňujú stabilitu a vyrovnanosť tónu, frázovanie, dynamické rozpätie a agogiku, ✓ uplatňujú odborné poznatky z oblasti hudobnej teórie, hudobnej formy, dejín hudby, rytmu, v nástrojovej praxi, ✓ ovládajú prácu s pedálmi, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s #, zvlášť a spolu obe ruky, (2 oktávy, rýchle tempo), ✓ ovládajú hru kvintakordu (štvorzvuk) a obraty, (2 oktávy, rýchle tempo), ✓ ovládajú hru kadencie (rýchle tempo), ✓ vedia hrať z listu, ✓ interpretujú náročnejšie skladby rôznych štýlových období a žánrov, v sólovej hre, s aplikáciou doteraz získaných výrazových skúseností, ✓ dokážu v rámci nadobudnutých kompetencií samostatne naštudovať technicky a výrazovo náročnejšiu prednesovú skladbu, ✓ majú vyhranený záujem o určitý charakter hudby, hudobný štýl, ✓ rozširujú si repertoár podľa svojho záujmu, 	<p>Rôzne techniky hry na nástroji, všetky technické prvky.</p> <p>Kvalita tónu v rôznych dynamických a výrazových prejavoch, frázovanie, dynamika, agogika.</p> <p>Aplikácia teoretických poznatkov v rozsahu primeranom špecifikám nástroja a interpretovaným skladbám.</p> <p>Hudobná forma študovanej skladby.</p> <p>Dejiny hudby - zaradenie študovanej skladby.</p> <p>Odborná terminológia študovanej skladby.</p> <p>Zvuková a rytmická vyrovnanosť hry stupníc a akordov.</p> <p>Kadencia.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Minimálne 2 rôzne, náročnejšie skladby.</p> <p>Samostatné štúdium nových skladieb, podľa vlastného výberu.</p>

zapájajú sadokomornej, súborovej, orchestrálnej hry alebo sprievodu, dokážu si upravovať rôzne melódie, texty, podľa možností nástroja, pokračujú vo vlastnej tvorbe, hrajú naspamäť prednesové skladby, verejne vystupujú, vedú správne ošetrovať nástroj, hodnotia vlastné aj iné výkony, diskutujú a vyjadrujú svoj názor, využívajú PC a iné dostupné informácie.

Komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri. Vlastná tvorba.
Hra spamäti. Verejné vystúpenie.
Starostlivosť o nástroj. Sebahodnotenie a hodnotenie výkonu. Názor.
IKT.

Žiaci na konci 4. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú osvojené interpretačné zručnosti na vysokej úrovni, ✓ hrajú kvalitným tónom s rešpektovaním frázovania, dynamického rozpätia a agogiky, ✓ uplatňujú odborné poznatky z oblasti hudobnej teórie, hudobnej formy, dejín hudby, rytmu, v nástrojovej praxi, ✓ ovládajú prácu s pedálmi, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s b, zvlášť a spolu obe ruky, (2 oktávy, rýchle tempo), ✓ ovládajú hru kvintakordu (štvorzvuk) a obraty, (2 oktávy, rýchle tempo), ✓ ovládajú hru kadencie (rýchle tempo), 	<p>Rôzne techniky hry na nástroji, všetky technické prvky.</p> <p>Kvalita tónu v rôznych dynamických a výrazových prejavoch, frázovanie, dynamika, agogika.</p> <p>Aplikácia teoretických poznatkov v rozsahu primeranom špecifikám nástroja a interpretovaným skladbám.</p> <p>Všetky durové a molové stupnice.</p> <p>Zvuková a rytmická vyrovnanosť hry stupníc a akordov.</p> <p>Kadencia.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedia hrať z listu, ✓ interpretujú náročnejšie skladby rôznych štýlových období a žánrov, v sólovej hre, s dôrazom na kvalitu rôznych dynamických, agogických a výrazových prejavov, ✓ dokážu v rámci nadobudnutých kompetencií samostatne naštudovať prednesovú skladbu, ✓ majú vyhranený záujem o určitý charakter hudby, hudobný štýl, tvoria si repertoár podľa vlastného výberu a záujmu, ✓ zapájajú sa do komornej, súborovej, orchestrálnej hry alebo sprievodu, ✓ píšu si vlastné skladby podľa osobných dispozícií a záujmu, ✓ hrajú naspamäť prednesové skladby, ✓ verejne vystupujú, ✓ vedia základy správneho ošetrovania a údržby nástroja, ✓ hodnotia vlastné aj iné výkony, ✓ vedú diskusie, polemiky, ✓ spracovávajú dostupné informácie. 	<p>Hra z listu.</p> <p>Minimálne 2 rôzne, náročnejšie skladby.</p> <p>Samostatné štúdium nových skladieb, podľa vlastného výberu.</p> <p>Komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri.</p> <p>Vlastná tvorba.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Verejné vystúpenie.</p> <p>Starostlivosť o nástroj.</p> <p>Sebahodnotenie a hodnotenie výkonu.</p> <p>Názor.</p>
--	---

Záverečná skúška:

- 2 technicky náročné skladby rôzneho charakteru, období alebo žánru, sólová hra, hra spamäti.

Požiadavky na overenie spôsobilosti zaradenia žiaka do 2. ročníka druhej časti I. stupňa rozšíreného štúdia:

- 2 technicky náročnejšie skladby rôzneho charakteru, období alebo žánru, sólová hra, hra spamäti.

Druhá časť I. stupňa rozšíreného štúdia

Žiaci na konci 2. ročníka druhej časti I. stupňa rozšíreného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ využívajú v skladbách všetky doteraz získané kompetencie – základné spôsoby hry a prstovú techniku, ✓ využívajú rôzne moderné zvukové možnosti a efekty nástroja, ✓ dbajú na kultúru tónu, ✓ uplatňujú v nástrojovej praxi získané všetky hudobno-teoretické poznatky, ✓ používajú odbornú terminológiu, ✓ ovládajú techniku práce s pedálmi, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s #, zvlášť a spolu obe ruky, (2 oktávy, rýchlejšie tempo), ✓ zahrajú kvintakord (trojzvuk) a obraty, (2 oktávy, rýchlejšie tempo), ✓ hrajú základné tóny harmonických funkcií (pomalé tempo), ✓ hrajú vhodný zápis z listu, ✓ interpretujú náročnejšie skladby rôznych štýlových období a žánrov, v sólovej hre, využívajú doteraz získané interpretačné znalosti a kompetencie, ✓ uplatňujú všetky výrazové prostriedky, frázovanie, dynamiku a agogiku, ✓ zapájajú sa do komornej, súborovej alebo orchestrálnej hry, ✓ interpretujú prednesové skladby spamäti, 	<p>Základné spôsoby hry na harfe, zdokonaľovanie prstovej techniky. Efekty v modernej hudbe. Práca s tónom, zvuková vyrovnanosť hry.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu a obsahových potrieb.</p> <p>Melodické ozdoby. Odborná terminológia študovanej skladby. Formový rozbor študovanej skladby. Durové a molové stupnice s 0 – 5 #. Kvintakord (trojzvuk, príp. štvorzvuk) a obraty. Zvuková a rytmická vyrovnanosť hry stupníc a akordov. Tonika, subdominanta, dominanta. Hra z listu. Interpretácia skladieb primeranej náročnosti. Muzikálny prejav zodpovedajúci štýlu hranej skladby, výrazové prostriedky, frázovanie, dynamické rozpätie a agogika. Minimálne 4 náročnejšie skladby. Komorná hra alebo hra v súbore alebo príp. hra v orchestri. Hra spamäti.</p>

vystupujú verejne,
hodnotia svoje výkony,
majú hudobný názor,
poznajú základné zásady správneho ošetrovania a údržby nástroja.

Verejné vystúpenie. Sebahodnotenie.
Názor.
Starostlivosť o nástroj.

Žiaci na konci 3. ročníka druhej časti I. stupňa rozšíreného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ uplatňujú doteraz získané kompetencie, ✓ používajú rôzne moderné efekty nástroja, ✓ dbajú na kultúru tónu, ✓ uplatňujú v nástrojovej praxi všetky hudobno-teoretické poznatky, ✓ uplatňujú podrobný formový rozbor študovanej skladby, ✓ používajú odbornú terminológiu, ✓ ovládajú techniku práce s pedálmi, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s b, zvlášť a spolu obe ruky, (2 oktávy, rýchle tempo), ✓ zahrajú kvintakord (štvorzvuk) a obraty, (2 oktávy, stredné tempo), ✓ hrajú kadenciu (mierne tempo), ✓ hrajú z listu vhodný notový materiál, ✓ interpretujú skladby rôznych štýlových období a žánrov sólovo na vyššej kvalitatívnej úrovni, ✓ uplatňujú všetky výrazové prostriedky, frázovanie, dynamiku 	<p>Základné spôsoby hry na harfe.</p> <p>Efekty v modernej hudbe.</p> <p>Zvuková vyrovnanosť hry.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu a obsahovým potrebám.</p> <p>Enharmonická zámena.</p> <p>Formový rozbor študovanej skladby.</p> <p>Odborná terminológia študovanej skladby.</p> <p>Durové a molové stupnice s 0 – 7 b.</p> <p>Zvuková a rytmická vyrovnanosť hry stupníc a akordov.</p> <p>Kvintakord (štvorzvuk) a obraty.</p> <p>Kadencia.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Interpretácia rôznych skladieb vyššej náročnosti.</p> <p>Minimálne 4 náročnejšie skladby.</p>

a agogiku,
zapájajú sa do komornej, súborovej alebo orchestrálnej hry,
interpretujú prednesové skladby spamäti,
vystupujú verejne,
hodnotia počuté výkony,
majú hudobný názor,
poznajú základy správneho ošetrovania a údržby nástroja.

Výrazové prostriedky, frázovanie, dynamické rozpätie a agogika. Komorná hra spamäti. Verejné vystúpenie. Hodnotenie.
Názor.
Starostlivosť o nástroj.

Žiaci na konci 4. ročníka druhej časti I. stupňa rozšíreného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ uplatňujú všetky doteraz získané kompetencie, ✓ používajú rôzne moderné efekty nástroja, ✓ dbajú na kultúru tónu, ✓ uplatňujú v nástrojovej praxi všetky získané hudobno-teoretické poznatky, ✓ uplatňujú podrobný formový rozbor študovanej skladby, ✓ používajú odbornú terminológiu, ✓ ovládajú techniku práce s pedálmi, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc s #, zvlášť a spolu obe ruky, (2 oktávy, rýchle tempo), ✓ zahrajú kvintakord (štvorzvuk) a obraty, (2 oktávy, rýchle tempo), ✓ hrajú kadenciu (primerané tempo), ✓ hrajú z listu primeraný notový materiál, 	<p>Základné spôsoby hry na harfe.</p> <p>Efekty v modernej hudbe.</p> <p>Zvuková vyrovnanosť a kvalita tónu.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu a obsahovým potrebám.</p> <p>Formový rozbor študovanej skladby.</p> <p>Odborná terminológia študovanej skladby.</p> <p>Durové a molové stupnice s 0 – 7 #.</p> <p>Zvuková, technická a rytmická vyrovnanosť hry stupníc a akordov.</p> <p>Kvintakord (štvorzvuk) a obraty.</p> <p>Kadencia.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú náročnejšie skladby rôznych štýlových období a žánrov, v sólovej hre, s uplatnením doterajších nástrojových a interpretačných kompetencií, ✓ uplatňujú všetky výrazové prostriedky, frázovanie, dynamiku a agogiku, ✓ hrajú v komornom, súborovom alebo orchestrálnom zoskupení, ✓ interpretujú prednesové skladby spamäti, ✓ vystupujú verejne, ✓ hodnotia počuté a vlastné výkony, ✓ majú vlastný názor, ✓ poznajú správne ošetrovanie a údržbu nástroja, ✓ spĺňajú požiadavky prijímacích skúšok na strednú odbornú školu – konzervatórium. 	<p>Hra z listu.</p> <p>Interpretácia skladieb primeranej náročnosti.</p> <p>Minimálne 4 náročnejšie skladby.</p> <p>Kvalitné výrazové prostriedky, frázovanie, dynamické rozpätie a agogika.</p> <p>Komorná hra alebo hra v súbore alebo príp. hra v orchestri.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Verejné vystúpenie.</p> <p>Sebahodnotenie a hodnotenie.</p> <p>Názor.</p> <p>Starostlivosť o nástroj.</p>
---	--

Záverečná skúška:

2 technicky náročnejšie skladby rôzneho charakteru, období alebo žánru, v sólovej hre, hre spamäti, spĺňajú požiadavky prijímacích skúšok na strednú odbornú školu – konzervatórium.

HRA NA DYCHOVÝCH NÁSTROJOCH

CHARAKTERISTIKA SKUPINY ŠTUDIJNÝCH ZAMERANÍ

Dychové nástroje patria medzi preferované študijné zamerania na základnej umeleckej škole vôbec. Žiaci si môžu vyberať z pestrého výberu drevených (zobcová flauta, priečna flauta, hoboje, klarinet, saxofón, fagot) či plechových (trubka, pozáun, tuba) hudobných nástrojov. Zväčša obľúbeným u detí základnej umeleckej školy býva zobcová flauta. Ona predstavuje základ, určitú prípravu pre ďalšie študijné zameranie Hry na dychový nástroj. Keďže pre hru na niektorých dychových nástrojoch žiaci musia spĺňať určité fyziologické predpoklady, niektoré

študijné zamerania si vyžadujú prvotné ovládanie sopránovej zobcovej flauty za účelom fyziologického dozretia a až potom žiaci prechádzajú na iný dychový nástroj. Žiaci po absolvovaní prvej časti primárneho štúdia I. stupňa buď pokračujú v štúdiu hry na sopránovej flaute, prípadne prechádzajú na altovú (sopraninovú) flautu, či na iný dychový nástroj. Vekovo starší žiaci môžu absolvovať v prvej časti na I. stupni tzv. skrátené vyučovanie (2 roky – učebný plán č. 10), kde sa môžu venovať klasickému nástroji už skôr a nemusia absolvovať 4 roky zobcovej flauty. II. stupeň nadväzuje na predchádzajúcu látku I. stupňa a zároveň je obdobím, kedy sa uzatvára aj celkové vzdelanie žiaka na ZUŠ. Žiaci, ktorí prejavujú nadpriemerné kompetencie počas štúdia a sú obdarení talentom, prípadne preukazujú vyššie umelecké ambície, môžu byť zaradení do rozšíreného štúdia (štúdium s rozšíreným počtom vyučovacích hodín). Je to náročnejší študijný program, ktorý vyžaduje samostatnosť, profesionálny prístup k danému oboru, za predpokladu mimoriadnej rozvinutosti hudobnosti a intelektu. Žiaci, ktorí majú povolené rozšírené vyučovanie, musia v základnom štúdiu preukazovať mimoriadne nadanie a vynikajúce študijné výsledky. Vyžaduje si to nielen zodpovedný prístup daného žiaka, ale aj pedagóga, ktorý pracuje so žiakom aj na úkor svojho voľného času. Absolventi tohto predmetu by mali byť pripravený na vyššie umelecké štúdium profesionálnej úrovne - na konzervatórium či vysokej škole umeleckého či pedagogického zamerania. Štúdium pre dospelých je určené žiakom a študentom, ktorí buď naďalej chcú navštevovať ZUŠ, zdokonaľovať sa v hre na vybranom dychovom nástroji (absolvovali oba stupne štúdia), prípadne i študenti začiatočníci. Okrem fyziologického a psychického aspektu hra na dychovom nástroji kladne vplýva aj na zdravotnú stránku dieťaťa (držanie tela, dychová hygiena, koordinácia rúk atd.).

Drevené dychové nástroje:

Zobcová flauta patrí medzi hudobné nástroje s bohatou históriou. Pre deti znamená jednu z prvých možností stretnutia sa s hudbou. Hlavným cieľom tohto predmetu je rozvoj sluchovej predstavivosti a schopnosti vyjadrenia sa hudobnou formou. Deti od útleho veku sa zoznamujú s flautou cez rôzne ľudové piesne, krátke skladbičky, neskôr sa prepracúvajú k zložitejším kompozíciám od baroka až k hudbe 20. storočia. Mnohí žiaci však po niekoľkých rokoch prechádzajú na iný dychový nástroj. V posledných rokoch sa však dostalo zobcovej flaute veľkej obľube, organizujú sa rôzne workshopy, semináre, ktoré sú zamerané výlučne na zobcovú flautu. Keďže daný nástroj má odlišnú techniku tvorenia tónu, artikulácie, prstovej techniky či frázovania, predmet hra na zobcovej flaute bol zaradený medzi ostatné študijné programy i na konzervatóriách. K zobcovej flaute neodmysliteľne patrí hra v komorných a ansámblových súboroch. Tento hudobný nástroj sa využíva aj ako podporná liečba pri alergických či astmatických poruchách, pretože veľmi dobre pôsobí na dychovú sústavu detí. Po ekonomickej stránke patrí tento nástroj k cenovo najdostupnejším.

Na štúdium hry na priečnej flaute sa zväčša prijímajú žiaci, ktorí ukončili prvú časť I. stupňa základného štúdia hry na sopránovej zobcovej flaute (žiaci vo veku 10 – 12 rokov podľa telesnej vyspelosti, ktorí preukážu fyziologické predpoklady, hudobné nadanie), ale je možné prijať aj vekovo starších študentov (študenti, ktorí ukončili druhú časť I. stupňa, študenti, ktorí predtým hrali na inom hudobnom nástroji, študenti, ktorí majú vo vyššom veku záujem naučiť sa hrať na hudobnom nástroji), ktorí javia záujem o štúdiu hry na tomto nástroji pokiaľ spĺňajú požiadavky na prijatie (dostatočne rozvinuté hudobné schopnosti, fyziologické danosti). Obsah predmetu zahŕňa štúdium základnej literatúry, hru z nôt, komornú hru, súborovú hru rôznych hudobných žánrov. Učebné osnovy je potrebné chápať ako východiskovú fázu s rešpektovaním individuálneho vývoja žiakov. Zoznam literatúry má len odporúčajúci charakter, ktorý vyberá pedagóg a závisí hlavne na individuálnych predpokladoch žiakov (technická vyspelosť, muzikalita, tvorivosť).

Priečna flauta má niekoľko príbuzných nástrojov s rovnakou konštrukciou, spôsobom tvorenia tónu a technikou hry, ktoré sa od nej líšia iba veľkosťou. Patrí k nim altová flauta, basová flauta a predovšetkým pikola. Pikola je o polovicu menšia než flauta a preto znie o oktávu vyššie, na rozdiel od altovej flauty sa však nejedná o transponujúci nástroj. Notácia pikoly je taktiež identická s notáciou flauty, nekladie teda na žiaka zvýšené nároky či pozornosť, tónový rozsah sa v notácii pohybuje od tónu d1 po tón c4, hoci reálne znie všetko o oktávu vyššie. (d2 –c5). Pikola je predovšetkým nástrojom orchestrálnym, používa sa v orchestroch najrozličnejšieho druhu od dychoviek až po veľké symfonické telesá. Jej prenikavý, nezriedka dominujúci zvuk dodáva lesk mnohým nástrojovým skupinám, najmä sláčikovým a často sú jej vo veľkých symfonických či operných dielach zverované virtuózne sólové vstupy. Ako koncertný nástroj sa pikola používa iba sporadicky, až na pár výnimiek súčasných autorov nejestvuje pre ňu samostatná koncertná literatúra, využíva preto pre koncertné účely často diela pre malú zobcovú flautu – sopranino. Hru na pikole nie je potrebné študovať samostatne, oddelene od hry na flaute, pretože sa jedná o príbuzný nástroj a teda o rovnakú metodiku vyučovania ako pri hre na flaute, s rovnakým dôrazom na zvládnutie techniky a výrazu. Malé rozmery nástroja a jeho zvýšené nároky na intonačnú stabilitu si však vyžadujú zvýšenú pozornosť a precíznosť hry najmä po intonačnej stránke. Cieľom predmetu je preto oboznámiť žiaka so špecifikami tohto nástroja, s jeho použitím v hudobnej praxi, s jeho zvládnutím do takej miery, že žiak bude schopný zapojiť sa efektívne do hry v ansámblu či školskom orchestri. Tieto ciele však nie je možné dosiahnuť bez predchádzajúceho dostatočného zvládnutia hry na flaute z hľadiska techniky správneho dýchania a najmä techniky nátisku, pretože po týchto stránkach kladie hra na pikole na hráča zvýšené nároky. Odporúča sa preto zaradiť hru na pikole do vyučovacieho procesu až vo vyšších ročníkoch II. stupňa základného štúdia resp. rozširujúceho štúdia ako hru na obligátnom nástroji a voliteľný predmet pre vybraných žiakov s priaznivými dispozíciami, u ktorých sa už predpokladá dostatočná úroveň zmienených technických zručností. Obsahové a výkonnostné štandardy pri hre na pikole sa v podstate zhodujú so štandardami pri hre na flaute, takisto pri výbere vhodnej študijnej literatúry je možné bez problémov čerpať zo zdrojov určených pre flautu, prípadne rozšíriť ich o štúdium a prípravu orchestrálnych partov, potrebných pre školskú produkciu. Nie je účelné dlhé a únavné cvičenie na nástroji, skôr je užitočné hru na pikole brať ako doplnok ku hre na priečnej flaute, prenášať na pikolu všetky zručnosti získané hrou stupníc, etúd a malých prednesových skladieb na flaute a dosiahnuť tak ľahkosť, intonačnú spoľahlivosť a výrazovú rozmanitosť, potrebnú pre orchestrálnu prax.

Medzi drevené dychové nástroje zaraďujeme i hoboje. Hobojový tón sa tvorí pomocou strojčeka s dvoma plátkami. Jeho priamym predchodcom je stredoveký šalmaj. Dnešnú podobu s klapkovým systémom dostal v 19. storočí. Hoboj ako nástroj nachádza uplatnenie v hre sólovej, komornej, orchestrálnej i súborovej. Jeho doménou je hlavne hudba klasická, no v poslednom čase i hudba moderná. Cieľom vzdelávania je prebudiť u žiaka záujem o dychový nástroj – hoboje, získanie základných kompetencií k zvládnutiu nástroja, rozvoj hudobnosti, hudobnej predstavivosti, technickej pohotovosti, orientácia v hudobných skladbách, schopnosť sólovej i orchestrálnej hry. Podmienkou na prijatie do prvej časti prvého stupňa základného štúdia je hudobné cítenie, základné teoretické poznatky z hudobnej teórie (schopnosť čítania notového zápisu) a fyzické dispozície, pričom vhodnou prípravou je práve absolvovanie predchádzajúceho štúdia v študijnom zameraní Hra na zobcovej flaute. Pri výbere učebnej látky prihliadame na individualitu žiaka, jeho talentové predpoklady, schopnosti a technickú vyspelosť. Žiaka komplexne rozvíjame v sólovej, komornej, príp. orchestrálnej hre.

Klarinet je spomedzi drevených dychových nástrojov najmladší. Na rozdiel od iných nástrojov má široké uplatnenie v ľudovej, komornej, symfonickej, opernej, tanečnej, džezovej a napokon aj v sólovej hre. Jeho krásny a zároveň tajuplný ton je nezameniteľný s inými dychovými nástrojmi. Hra na klarinete predpokladá dobrú sluchovú dispozíciu hráča a istú fyzickú vyspelosť. Z tohto dôvodu je vhodné začínať s výučbou vo veku 7 – 10 rokov, prihliadajúc na individuálny vývoj žiaka. Do tej doby je opäť vhodným a často aj využívaným prípravným nástrojom zobcová flauta, čo umožňuje kreovať v predstihu správne návyky dýchania, uvoľneného postoja pri hre, oboznámiť sa s hudobným zápisom a jeho čítaním a rozvíjať rytmické cítenie. Zámerom študijného zamerania Hry na klarinete, ako samostatného hlavného predmetu, je komplexný hudobný rozvoj žiakov.

Saxofón patrí v dnešnej dobe k preferovaným hudobným nástrojom. Je využiteľný nielen v komorných zoskupeniach, ale aj veľkých orchestroch. Je to jednoplátkový dychový nástroj, vyrobený predovšetkým z mosadze. Napriek tomu sa však zaraďuje k dreveným dychovým nástrojom (zvuk sa vytvára vzniká chvením dreveného plátku umiestneného v hubici). Nástroj bol pôvodne skonštruovaný za účelom zaplnenia medzery medzi drevenými a plechovými nástrojmi. Základnými typmi sú soprán saxofón, alt saxofón, tenor saxofón a barytón saxofón. Hra na saxofóne predpokladá dobrú sluchovú dispozíciu hráča a istú fyzickú vyspelosť. Z tohto dôvodu je vhodné začínať s výučbou vo veku 7 – 10 rokov, prihliadajúc na individuálny vývoj žiaka. Do tej doby je vhodné a často sa aj využíva ako prípravný nástroj zobcová flauta, prípadne detský soprán saxofón, čo umožňuje kreovať v predstihu správne návyky dýchania, uvoľneného postoja pri hre, oboznámiť sa s hudobným zápisom a jeho čítaním a rozvíjať rytmické cítenie. Zámerom študijného zamerania Hra na saxofóne, ako samostatného hlavného predmetu, je komplexný hudobný rozvoj žiakov. V záujme sebazáchovy hry na saxofóne by mal na každej ZUŠ, kde sa vyučuje hra na saxofóne a dychové nástroje, existovať dychový súbor alebo orchester.

Hra na fagote je fyzicky náročná pre jeho rozmery, hmotnosť a námahu pri dýchaní. Na tieto skutočnosti je potrebné prihliadať pri výbere žiakov. Na základe uvedených dôvodov začiatok štúdia hry na fagote sa žiakom odporúča až vo veku 11-12 rokov. Z toho vyplýva, že štúdium je plánované až v druhej časti prvého stupňa základného štúdia. Podmienkou prijatia na štúdium tohto zamerania je absolvovanie prvej časti I. stupňa základného štúdia na inom nástroji (zobcová flauta a pod.) alebo preukázanie kompetencií na úrovni absolventa primárneho vzdelania. Fagot je predovšetkým nástrojom komorným či orchestrálnym, ale uplatňuje sa aj pri sólovej hre.

Plechové dychové nástroje:

Trúbka patrí medzi dychové hudobné nástroje so širokou škálou využitia v rôznych hudobných zoskupeniach a žánroch. Pri hre na trúbke je potrebné koordinovať viaceré činnosti v rovnakom čase (technika dýchania, tvorenie tónu, postoj, držanie nástroja, držanie tela atď.), takže je dôležité, aby uchádzač bol dostatočne mentálne vyspelý, aby mohol túto problematiku zvládnuť. Hra na tomto nástroji si vyžaduje aj dostatočnú fyzickú zdatnosť, preto je vhodné prijímať do prvého ročníka deti vo veku približne 10 rokov, ktoré už majú potrebné fyziologické parametre. Dôležitým predpokladom je hudobné nadanie, hudobný sluch a úprimný záujem o hru na tomto nástroji a pevná vôľa.

Medzi plechové dychové nástroje patrí nepochybne i pozauna - trombón. V praxi sa používajú oba názvy – trombón pochádza z latinčiny a názov pozauna má pôvod v nemčine. Je jedným s najstarších hudobných nástrojov vyrobených z kovu. Jeho história siaha do 15. storočia. V dávnej dobe sa využívala široká škála rôznych druhov pozauny (diskantová, altová, tenorová, basová a kontrabasová). V súčasnosti sa používa predovšetkým pozauna altová, tenorová a basová. Znižcová pozauna má široké využitie v orchestrálnej praxi, v dychových súboroch, v rôznych

komorných súboroch, v džezovej, ale aj v modernej populárnej hudbe, kde stále, aj napriek dominancii elektronických nástrojov, tvorí súčasť dychovej sekcie – trúbka, saxofón, pozauna. Uplatňuje sa aj ako sólový nástroj, najčastejšie so sprievodom klavíra. Hra na znižcovú pozaunu predpokladá dobrú sluchovú dispozíciu hráča a istú fyzickú vyspelosť. Z tohto dôvodu je vhodné začínať s výučbou až vo veku 9 – 10 rokov, prihliadajúc na individuálny vývoj žiaka. Do tej doby je vhodné a často sa aj využíva ako prípravný nástroj zobcová flauta, čo umožňuje kreovať v predstihu správne návyky dýchania, uvoľneného postoja pri hre, oboznámiť sa s hudobným zápisom a jeho čítaním a rozvíjať rytmické cítenie.

Ďalším inštrumentom patriacim do skupiny plechových dychových nástrojov patrí i tuba. Ako basový hudobný nástroj má pre svoje jedinečné zvukové zafarbenie, nezastupiteľnú funkciu v hudbe. V súčasnosti sa používajú tuby v rôznych ladeniach (Es, F, C a B). V ZUŠ sa prevažne vyučuje hra na B tube a hra na F tube. Uplatňuje sa v rozmanitých hudobných žánroch a rôznych orchestroch, v komornej hudbe, v sólovej hre a v koncertnej polohe. Absolventom ZUŠ, konzervatórií a umeleckých vysokých škôl, zameraných na hru na tube, tak poskytuje široké pole budúcej novej pôsobnosti. Tuba je jedným z novoobjavených nástrojov, v ktorom sa technické a konštrukčné možnosti nástroja vhodne dopĺňajú s vysoko kvalitnými melodickými postupmi pri výučbe hry na tube. Vznikajú tu tak mnohé hudobné možnosti. Myslíme tým rozšírenie rozsahu až na 5 oktáv, zvládnutie rýchlych technických pasáží, veľmi pekná a hudobne zaujímavá farebnosť aj vo vyšších polohách. Pri výučbe tak nastáva nové využitie týchto možností nástroja. Vzniká viac hudobných zoskupení najmä v komornej hudbe spolu s tubou, nie sú zvláštnosťou aj komorné zoskupenia, výhradne zložené z túb rôznych ladení. Hra na tube nevyžaduje u mladého adepta veľké nároky na mimoriadnu telesnú vyspelosť, vzrast a takisto aj veľké nároky na stupeň vývoja chrupu (existujú rôzne pomôcky a stojany, ktorými môžeme dieťaťu zo začiatku hru na nástroj čo najviac uľahčiť.). Ale i tak, žiaci, ktorí majú záujem o toto študijné zameranie zvyčajne absolvujú minimálne 2 roky študijného zamerania Hry na zobcovej flaute. Veľkým posunom v chápaní štúdia hra na tomto robustnom nástroji u detí v ZUŠ je špecializácia od útlej mladosti. Je samozrejmé, že sa štúdium začína s F tubou, lebo je pre mladého adepta vzhľadom k jeho rastu vhodnejšia a je na dychové zaťaženie menej náročná. Je to dané stavbou nástroja, ktorý nevyžaduje väčší tlak vzduchu ako u iných dychových nástrojov. V počiatočnej fáze je potrebné uspošobiť výber dobrého notového materiálu, ktorý bude prihliadať na možnosti dýchacieho ústrojenstva mladého adepta hry na tube. Podľa uváženia učiteľa je neskôr možné preorientovať sa na B tubu.

Žiak pri štúdiu študijných zameraní hry na dychových nástrojoch by mal získať základné odborné vedomosti a zručnosti v hre na nástroji, schopnosť interpretovať skladby rôznych žánrov a lepšie sa orientovať v štýlových obdobiach. Obsah študijného zamerania zahŕňa hru z listu, komornú, súborovú a orchestrálnu hru. Pri hre z listu dbáme na to, aby sa žiaci dostatočne pripravili. Tým sa eliminuje počiatočný stres, ktorý môže vzniknúť práve pri komornej a súborovej, prípadne orchestrálnej hre, kde sú žiakom predkladané nové skladby rôznych období a žánrov. Komornú hru by sme mali do edukácie zahrnúť z dôvodu lepšej sluchovej orientácie a súzvuku s inými dychovými nástrojmi. Komorná hra by mala byť zo začiatku vystavaná z klasických skladieb komorného zamerania, postupne s narastajúcimi schopnosťami hráča, avšak môžeme prejsť aj ku skladbám iného štýlového zamerania, čo môže ešte viac pritiahnúť pozornosť žiaka a tak ho aj motivovať k lepším výkonom. Repertoár súborovej hry by sme mali orientovať a vyberať tak, aby plynulo prechádzal do orchestrálnej hry. V každej ZUŠ, pokiaľ je to možné, by mali byť vytvorené podmienky pre fungovanie súborov a orchestrálnych zoskupení. Žiaci s najlepšimi výkonomi by tak mohli byť motivovaní aj možnosťou sebarealizácie prostredníctvom sólových výkonov.

CIELE ŠTUDIJNÝCH ZAMERANÍ

Zvolené študijné zamerania majú poskytovať žiakom základné hudobné vzdelanie v oblasti hry na dychovom nástroji. Vychovávať aktívnych hudobníkov, pre ktorých má byť hudba prostriedkom kvalitatívne vyššej životnej úrovne (praktický interpret v umeleckej oblasti). Keďže I. a následne II. stupeň základného vzdelávania spravidla ukončuje umelecké vzdelanie žiaka na ZUŠ (ďalšou možnosťou je Štúdium pre dospelých, prípadne štúdium na konzervatóriu), žiak by mal byť vybavený takými hudobnými kompetenciami, ktoré vedú k samostatnosti a uvedomelosti pri technickom nácviku danej skladby a jej interpretácie. Aby sme dosiahli tieto ciele, treba **rozvíjať** najmä:

- základné remeselné zvládnutie hry na nástroji (správne reberno-bránicové dýchanie, tvorba tónu s výraznou dychovou oporou, pevnosť a flexibilita nátisku, intonácia, rytmická a technická istota),
- kvalitu tónu, kultiváciu nasadenia, cit pre stavbu hudobnej fráze, dynamiku a agogiku,
- schopnosť súhry s inými hudobnými nástrojmi (komorná hra, hra v orchestri),
- poznať zvukové a farebné možnosti nástroja, jeho technické parametre, poznať princípy ochrany a údržby nástroja,
- hru z listu, improvizáciu a transponovanie do iných kľúčov,
- samostatnosť, uvedomelosť pri riešení technickej a obsahovej záležitosti diela,
- hudobnú predstavivosť, fantáziu, hudobnú pamäť, orientáciu v hudobných formách, štýloch a žánroch,
- vlastný názor na interpretáciu skladieb rôznych štýlových období a žánrov,
- orientáciu žiaka – absolventa na amatérsku hudobnú prax, alebo ďalšie štúdium na konzervatóriu, vysokej škole umeleckého či pedagogického zamerania.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia skupiny študijných zameraní Hra na dychových nástrojoch ovláda základné teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka, ktoré primeranou formou k svojmu veku aplikuje v hre na hudobnom nástroji. Počas štúdia nadobudol základné elementárne návyky (hygiena nástroja, správny postoj, držanie nástroja, nasadenie a tvorba tónu, dýchanie). Preukazuje samostatnosť pri nácviku jednoduchších skladieb primerane k svojmu veku. Je schopný zaradiť sa do komorných zoskupení (duá, triá) a zároveň ovláda techniku interpretácie na vekovo primeranej úrovni v súlade so vzdelávacími štandardmi a individuálnymi potrebami žiaka. Úroveň rozvinutosti kompetencií však nie je ukončená, vytvára len základ pre následné stupne vzdelania. Absolvent je pripravený pokračovať v štúdiu druhej časti I. stupňa základného štúdia skupiny študijných zameraní Hra na dychových nástrojoch.

Po absolvovaní druhej časti I. stupňa základného štúdia žiak má zvládnuté základné kompetencie Hry na dychovom nástroji. Využíva a rozširuje správne reberno-bránicové dýchanie, je schopný tvoriť ľahký, intonačne čistý tón s primeranou prstovou a jazykovou technikou s adekvátnym nasadením a ukončením. Pozná základnú výrazovú charakteristiku jednotlivých hudobných období (barok až

súčasnosť) a vie ju

vyjadriť pri hre, pozná základné hudobné formy i druhy hudobného umenia. Je schopný samostatne naštudovať primeranú hudobnú skladbu, zahrá adekvátnu hudobnú skladbu z listu, v rámci sebareflexie vie vyjadriť svoj názor na vlastný výkon, vlastnú hru. Dokáže zahrať tempovo kontrastné skladby v rámci cyklických skladieb (koncert, sonáta) so sprievodom klavíra či iného harmonického alebo melodického nástroja. Nadobudnuté vedomosti a zručnosti využíva v komornej, súborovej či orchestrálnej hre. Absolvent druhej časti prvého stupňa má primerane rozvinutý umelecký vkus, skladby dokáže adekvátne vnímať a interpretovať na základe doteraz získaných teoretických poznatkov, ktoré vie aj prakticky uplatňovať pri hre. Je schopný pracovať s farbou a kvalitou doteraz získaného tónu. Je pripravený verejne vystupovať, je spôsobilý flexibilne čítať notový zápis a tiež je zdatný v jednoduchej improvizácii. Má schopnosť sebakontroly a koncentrácie pri hre na javisku, či už ide o sólové vystúpenie alebo o jeho súčasť v sekcii orchestra, súboru atď.

Absolvent II. stupňa základného štúdia má osvojené praktické zručnosti v hre hudobnom nástroji. Samostatne rieši problematiku nástrojovej techniky, používa celú škálu dynamických odtieňov, hrá bez intonačnej zmeny, uplatňuje spôsob nazývaný vibráto a vie ho citlivo použiť pri interpretácii hudobných skladieb. Ovláda melodické ozdoby a aplikuje ich aj v hudobnej skladbe. Pozná výrazovú charakteristiku jednotlivých hudobných štýlov (klasickej i modernej hudby) a vie ju vyjadriť pri hre. Dokáže používať získané vedomosti a skúsenosti k samostatnému štúdiu nových skladieb, vyhľadáva skladby podľa vlastného výberu, orientuje sa v hudobnej literatúre, počúva nahrávky a interpretáciu iných hráčov a využíva získané znalosti vo svoj prospech. Používa internetové možnosti pre konfrontáciu. Vie verbálne vyjadriť v rámci sebareflexie názor na vlastnú produkciu, vie posúdiť výkon iného hráča. Má zmysel pre súhru. Je schopný sa uplatniť ako samostatný a pohotový amatérsky hudobník, či už v sólovej, komornej alebo orchestrálnej hre. Absolvent druhého stupňa základného štúdia reprezentuje ZUŠ na rôznych súťažiach a prehliadkach, je schopný zúčastniť sa konkurzov do orchestrov už na profesionálnej úrovni. Do života si berie kladný vzťah k hudbe, ktorá ovplyvňuje jeho hudobné a estetické cítenie natoľko, aby sa stal pozorným poslucháčom a dobrým interpretom.

Absolvent rozšíreného štúdia druhej časti prvého stupňa základného štúdia dosahuje také predpoklady, ktoré mu umožňujú umelecké vzdelávanie na vyššom stupni ZUŠ, príp. na stredných a vyšších odborných školách hudobného a pedagogického zamerania. Je schopný zvládnuť samostatne naštudovať etudy a prednesové skladby, požadované v predpísanom rozsahu na prijímacích pohovoroch na konzervatóriu. Aktívne účinkuje na interných, verejných alebo iných podujatiach školy, poprípade súťažiach. Je schopný ich zvládať ako po hudobnej tak i po psychickej stránke vzhľadom na jeho budúce smerovanie (hudobník z povolania). Vie zhodnotiť vlastný interpretačný výkon, i výkon iných. Dokáže sa uplatniť i ako člen v komorných či orchestrálnych súboroch.

DREVENÉ DYCHOVÉ NÁSTROJE

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA ZOBICOVEJ FLAUTE

PRÍPRAVA KU HRE NA NÁSTROJI

Prípravné štúdium

Žiaci po absolvovaní prípravného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládajú základné zásady dýchania, ✓ poznajú základy postoja a držania flauty, tvorby tónu, nasadzovania, ✓ vedia správne zostaviť flautu, ✓ zahrajú jednoduchú melódiu (pieseň) podľa sluchu, ✓ zahrajú jednoduchú skladbičku sólo alebo so sprievodom harmonického nástroja z nôt a pamäti. 	<p>Správny postoj, držanie nástroja. Základy tvorby tónu. Reberno-bránicové dýchanie, nasadzovanie. Hudobno-teoretické poznatky v súlade s obsahom prípravnej hudobnej výchovy. Hra v rozsahu g1-d1. Rozvíjanie melodicko-rytmického cítenia hravou formou (rytmizácia a melodizácia riekaniek). Hra krátkych rytmických a melodicko-rytmických motívov imitáciou.</p>

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

- 2 skladby rozličného charakteru primeranej náročnosti

HRA NA ZOBCOVEJ FLAUTE

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

HRA NA NÁSTROJI

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú nástroj, zvládajú zloženie a rozloženie nástroja a základnú údržbu nástroja, ✓ majú osvojené základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, základy reberno-bránicového dýchania), ✓ v rámci artikulácie ovládajú hru tenuto a legato, ✓ rozlišujú hru piano a forte, ✓ zahrajú jednoduchú pieseň spamäti, ✓ interpretujú jednoduché piesne a krátke prednesové skladby so sprievodom klavíra, príp. duetá. 	<p>Upevňovanie základných návykov a zručnosti (dýchanie reberno-bráničné, držanie nástroja, postoj, tvorba kultivovaného plného a čistého tónu).</p> <p>Rozširovanie hmatového záberu do ambitu $c^1 - a^2$.</p> <p>Hra v celých, polových, štvrtových a osminových hodnotách.</p> <p>Hra tenuto a legato.</p> <p>Správne nasadenie tónu.</p> <p>Artikulácia - ukončovanie fráz.</p> <p>Stupnice C, G, D, F, a malý rozklad akordu.</p> <p>Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja.</p> <p>Rozvoj melodicko-rytmického cítenia podľa sluchu.</p> <p>Hra krátkych melodicko-rytmických motívov imitáciou.</p> <p>Transpozícia motívov podľa sluchu.</p> <p>Rytmická a intonačná sebakontrola žiaka.</p>

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú zloženie a rozloženie nástroja, základnú údržbu, ✓ pracujú na správnych návykoch pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, základy reberno-bránicového dýchania), ✓ interpretujú jednoduché rytmické útvary – hra v základných rytmických hodnotách (celé, polové, štvrt'ové, osminové noty a pomlčky), ✓ používajú nové hodnoty nôt – štvrt'ová nota s bodkou, polová nota s bodkou, v rámci základných metrických predpisov (2/4,3/4,4/4), ✓ rozpoznávajú nové hudobné tvary 3/8 metre a alla breve, ✓ ovládajú hru stupníc dur a mol do 2 predznamenaní, ✓ zahrajú akordy T⁵ s rozloženým T⁵ v tenute, legate, ✓ rozlišujú širšiu dynamickú škálu piano - forte podľa individuálnych schopností žiaka, ✓ hrajú jednoduché piesne v miernejších tempách, ✓ zahrajú jednoduchú pieseň spamäti, ✓ hrajú jednoduché skladby so sprievodom klavíra, príp. v komornom zoskupení. 	<p>Prehľbovanie a fixovanie reberno-bránicového dýchania.</p> <p>Práca na zdokonaľovaní kvality tónu a prstovej technike.</p> <p>Rôzne spôsoby artikulácie (tenuto, legato, staccato).</p> <p>Hmatový ambit v rozsahu od c¹ – po c³.</p> <p>Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja.</p> <p>Rozvoj melodicko-rytmického cítenia.</p> <p>Pestovanie estetického cítenia (tvorba kultivovaného plného a čistého tónu).</p> <p>Rozširovanie dynamickej škály piano – forte podľa individuálnych schopností žiaka.</p> <p>Hra motívov a melodických fráz podľa sluchu.</p> <p>Hra spamäti.</p> <p>Jednoduché skladby so sprievodom klavíra, príp. v komornom zoskupení.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ praktizujú zloženie a rozloženie nástroja, základnú údržbu, ✓ ovládajú správne základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, základy reberno-bránicového dýchania), ✓ ovládajú rôzne spôsoby artikulácie tenuto, legato, staccato, 	<p>Hygiena nástroja.</p> <p>Základné návyky pri hre na nástroj.</p> <p>Rozvíjanie schopností v oblasti agogiky.</p> <p>Rôzne spôsoby artikulácie tenuto, legato, staccato.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ používajú základnú ornamentiku, ✓ hrajú v rozsahu $c^1 - d^3$, ✓ ovládajú hru stupníc dur a mol do 3 predznamenaní, ✓ zahrajú akordy T^5, D^7, zm^7 tenuto, legato, ✓ pri technických cvičeniach dbajú na čistotu spojov v pomalších aj rýchlejších tempách, ✓ ovládajú základné rytmické útvary – hra v základných rytmických hodnotách (celé, polové, štvrtové, osminové noty a pomlčky), ✓ používajú novú rytmickú hodnotu – šestnástinovú notu aj pomlčku v rámci základných metrických predpisov (2/4, 3/4, 4/4), ✓ používajú nové rytmické prvky - synkopa, bodkovaný rytmus (hra v polových, štvrtových, osminových notách a pomlčkách), ✓ dodržia vedenie jednoduchej melodickej línie - frázovanie, ✓ pri melodických frázach používajú správnu dychovú techniku, ✓ rozlišujú základné dynamické rozdiely piano, mezzoforte, forte. 	<p>Základy ornamentiky.</p> <p>Rozširovanie tónového ambitu v rozsahu $c^1 - d^3$.</p> <p>Stupnice dur a mol do 3 predznamenaní.</p> <p>Čistota spojov.</p> <p>Rozvíjanie schopnosti hry z listu.</p> <p>Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja.</p> <p>Zvládnutie sólových aj komorných skladieb rôznych štýlových období.</p> <p>Rozpoznávanie intervalov sluchom.</p> <p>Rozlišovanie jednotlivých tém v ľudových piesňach a malých piesňových formách.</p> <p>Transpozícia ľudových piesní podľa sluchu.</p> <p>Hra v rámci párných a nepárných štvrtových a osminových taktov s dôrazom na správne metrické cítenie a prízvuky.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú rôzne spôsoby artikulácie tenuto, legato, staccato, portamento, ✓ používajú nový prvok z oblasti metroritmiky – ligatúra, ✓ využívajú hmatový ambit v rozsahu od c^1 – po es^3, ✓ v rámci technických cvičení a jednoduchých barokových skladieb začínajú využívať melodické ozdoby /príraz zhora, príraz zdola, 	<p>Dotváranie hry výrazovými prostriedkami: rôzne spôsoby artikulácie (tenuto, legato, portamento, staccato).</p> <p>Zdokonaľovanie hráčskej techniky (prstová, dychová technika),</p> <p>Hmatový ambit v rozsahu od c^1 – po es^3.</p> <p>Zdokonaľovanie hry melodických ozdôb (príraz zhora, príraz zdola, nátril, mordent, trilok).</p>

<p>nátryl, mordent, trylok/, pomocné hmaty,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú hru stupníc dur a mol do 4 predznamenaní, ✓ zahrajú akordy T⁵, D⁷, zm⁷ + obraty v tenute, legate, staccate, ✓ rozlišujú základné dynamické rozdiely piano, mezzoforte, forte s prihliadnutím na intonáciu, ✓ poznajú jednoduché piesňové formy, vedia rozlíšiť jednotlivé témy (vhodná je hra ľudových piesní), ✓ hrajú v rámci štvrt'ových a osminových taktov s prihliadnutím na správne metrické čítanie (pochopenie prízvuku na ťažkej dobe), ✓ zahrajú náročnejšiu skladbu so sprievodom klavíra alebo v komornom zoskupení. 	<p>Obohatenie techniky hry o škálu pomocných hmatov.</p> <p>Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja.</p> <p>Stupnice do 4 predznamenaní dur aj mol (harmonický aj melodický variant) s rozložením T⁵ aj D⁷ a zm⁷.</p> <p>Základné dynamické rozdiely s prihliadnutím na intonáciu.</p> <p>Upevňovanie rytmického čítania rozlišovaním párneho a nepárneho metra a akcentov.</p> <p>Tvorba kultivovaného plného a čistého tónu.</p> <p>Rozlišovanie výrazových prostriedkov hudby pri hre prednesov rôznych štýlových období.</p>
--	--

Záverečná skúška:

- 1 etuda, alebo cvičenie,
- 1 prednesová skladba.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú osvojené základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, reberno-bránicové dýchanie - vzhľadom na prechod na väčší typ nástroja – altovú zobcovú flautu, ✓ majú zvládnuté preorientovanie sa na altový nástroj in F (žiaci, ktorí nespĺňajú fyziologické predpoklady na tento typ nástroja pokračujú, v štúdiu hry na sopránovej alebo sopraninovej flaute, 	<p>Upevňovanie základných návykov a zručnosti (dýchanie reberno-bránicové, držanie nástroja, postoj, tvorba kultivovaného plného a čistého tónu)</p> <p>Preorientovanie žiaka na hmatovú orientáciu altovej zobcovej flauty.</p> <p>Rozsah hmatového záberu chromaticky od f¹ – es³.</p> <p>Hra na podklade všetkých základných rytmických hodnôt (celá,</p>

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú hru stupníc dur a mol do 2 predznamenaní, ✓ zahrajú akordy T⁵ s rozloženým T⁵ v tenute, legate, ✓ zahrajú jednoduché piesne, alebo krátke prednesové skladby so sprievodom klavíra, príp. duetá. 	<p>polová, štvrt'ová, osminová, šestnásťtinová nota aj pomlčka, bodka pri note.</p> <p>Upevňovanie metro - rytmického cítenia.</p> <p>Hra tenuto a legato.</p> <p>Artikulácia - ukončovanie fráz.</p> <p>Tónový rozsah f¹ – es³.</p> <p>Stupnice C, G, D, F, a, e, h, malý rozklad akordu.</p> <p>Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja.</p> <p>Hra krátkych melodicko-rytmických motívov imitáciou.</p> <p>Hra jednoduchých duet, trií.</p> <p>Rytmická sebakontrola žiaka pri hre bodkovaného a synkopického rytmu.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ praktizujú hru stupníc dur a mol do 3 predznamenaní, ✓ zahrajú akordy T⁵ s rozloženým T⁵ v tenute, legate, ✓ ovládajú nástroj hmatovo aj rytmicky, ✓ zahrajú jednoduché prevažne barokové skladby (vzhľadom na typ nástroja) v miernejších tempách so sprievodom klavíra, prípadne v komornom zoskupení. 	<p>Prehľbovanie a fixovanie reberno-bránicového dýchania.</p> <p>Práca na zdokonaľovaní kvality tónu a prstovej technike.</p> <p>Práca na zdokonaľovaní palcovej techniky pri hre tónov vo vyšších registroch.</p> <p>Rôzne spôsoby artikulácie (tenuto, legato, staccato).</p> <p>Hmatový ambit v rozsahu od f¹ – po g³.</p> <p>Aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná</p>

	<p>náuka primerane k špecifikám nástroja. Hra stupníc do 3 predznamenaní durové aj molové (harmonická, melodická), malý roz V oblasti výrazu práca na tvorivej samostatnosti žiaka s využívaním výrazových prostriedk Pestovanie estetického citenia (tvorba kultivovaného plného a čistého tónu).</p>
--	---

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú hru stupníc dur a mol do 3 predznamenaní, ✓ dokážu zahrať stupnice dur a mol (harmonickú aj melodickú) do 3 predznamenaní, ✓ zahrajú akordy T⁵ , D⁷ ,zm⁷s rozloženým T⁵ a D⁷ ,zm⁷ v tenute, legate, ✓ zahrajú náročnejšie skladby v rýchlejších tempách so sprievodom klavíra, alebo v komornom zoskupení (duo, trio, kvarteto). 	<p>Prehľbovanie a fixovanie reberno-bránicového dýchania vzhľadom na možnosť prechodu na väčší typ nástroja - tenorový nástroj in C.</p> <p>Pri prechode na tenorový nástroj preorientovania žiaka na hmatovú orientáciu tenorovej zobcovej flauty.</p> <p>Rozvíjanie schopností v oblasti agogiky.</p> <p>Využívanie ornamentiky</p> <p>Rozširovanie hmatového záberu v rozsahu f¹ – as³.</p> <p>Rozvíjanie schopnosti hry z listu hrou jednoduchých skladieb alebo hrou jednoduchých duet.</p> <p>Pohotovejšie čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja.</p> <p>Hra stupníc do 3 predznamenaní durové aj molové (harmonická, melodická) T⁵ ,D⁷ ,zm⁷s rozloženým T⁵ ,D⁷ ,zm⁷ v tenute, legate.</p> <p>Zvládnutie náročnejších sólových aj komorných skladieb rôznych</p>

	štýlových období. Pestovanie estetického cítenia (zvuková predstava plného a čistého tónu). Zdokonaľovanie rytmickej súhry a intonácie pri komornej hre / duo, trio, kvarteto/ v komb
--	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú správne držanie nástroja a postavenie rúk a prstov, ✓ majú osvojenú hru stupníc z hľadiska tempa (durové a molové - harmonické aj melodické) do 4 predznamenaní, ✓ vedia zahrať akordy T⁵, D⁷, zm⁷ s obratmi T⁵ a D⁷, zm⁷ v tenute, legate, staccate v celom rozsahu nástroja, ✓ dokážu sa zapojiť do komornej alebo súborovej hry, ✓ vedia zahrať technicky náročnejšiu aj rozsahovo dlhšiu skladbu, ✓ vedia kriticky zhodnotiť vlastný výkon a výkony iných. 	<p>Prehľbovanie a fixovanie reberno-bránicového dýchania vzhľadom na možnosť prechodu na väčší typ nástroja - basový nástroj.</p> <p>Pri prechode na basový nástroj viesť žiaka k schopnosti hrať basso continuo (generálbas).</p> <p>Pri prechode na basový nástroj viesť žiaka k správne držaniu nástroja a postavenie rúk a prstov, vzhľadom na prechodu na väčší typ nástroja.</p> <p>Používanie rôznych spôsobov artikulácie (tenuto, legato, portamento, staccato, rôzne spôsoby nasadenia tónu jazykom (mäkké, tvrdé nasadenie).</p> <p>Riešenie technických problémov podriadiť hudobnému výrazu a interpretácii skladby.</p> <p>Hmatový ambit v celom rozsahu od f¹ - po as³.</p> <p>Obohatenie hry o nové melodické ozdoby (skupinový príraz, odraz, obal, obal na note s bodkou).</p> <p>Aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja.</p> <p>Melodické ozdoby (skupinový príraz, odraz, obal, obal na note</p>

	<p>s bodkou).</p> <p>Stupnice do 4 predznamenaní dur aj mol (harmonický aj melodický variant) s rozložením</p> <p>Hra zložitejších rytmických motívov.</p> <p>Melodické a technické cvičenia zamerané na problematiku vyskytujúcu sa v prednesových skl</p> <p>Prednesové skladby s prihliadnutím na možnosti aj schopnosti žiaka, ktoré mu umožnia úsp</p>
--	---

Záverečná skúška:

- 2 stupnice - 1 durová, 1 molová,
- 2 etudy rozličného charakteru,
- 2 prednesové skladby rozličného charakteru.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu nadviazať na kompetencie nadobudnuté počas I. stupňa základného štúdia, ✓ pracujú na celkovej technike dýchania, ✓ zdokonaľujú predstavu kvalitného tónu, ✓ majú osvojenú hru stupníc dur a mol, T5, veľké rozklady, obraty, 	<p>Stabilita bránicového dýchania.</p> <p>Primeraná kvalita tónu.</p> <p>Poznávanie hudobnej literatúry od najstarších čias po súčasnosť.</p> <p>Všetky dur a mol stupnice, T5, rozklady a obraty, D7, zm7.</p> <p>Hra z listu.</p>

<p>orientujú sa v hre z listu v skladbách rôzneho komorného obsadenia, prehlbujú cit pre frázu, dynamiku a agogiku, vedia sa prispôbiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby, osvojujú prednesové ozdoby a ornamentiku, preukazujú technické kompetencie na etudách a technických cvičeniach.</p>	<p>Rozpoznanie charakteru a nálady skladby, určovanie tempa a dynamiky skladby. Vedomosti o štýlových obdobiach. Základy ornamentiky a výrazových prostriedkov. Posunutie techniky prstov.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú celkovú techniku dýchania, disponujú primerane kvalitným tónom, ✓ orientujú sa v hre z listu v skladbách rôzneho komorného obsadenia, ✓ volia si skladby podľa vlastného vkusu, prípadne podľa uváženia pedagóga, ✓ rozširujú frázu, dynamiku a agogiku, ✓ vedia sa prispôbiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby, ✓ vedia si samostatne naštudovať rytmicky a výrazovo náročnejšie skladby, ✓ preukazujú technické kompetencie na etudách a technických cvičeniach, ✓ zapájajú sa do hry komorného obsadenia. 	<p>Stabilita bránicového dýchania, kvalita tvorenia tónu. Hra z listu. Osvojovanie hudobnej literatúry od najstarších čias po súčasnosť. Rozpoznanie charakteru a nálady skladby, určovanie tempa a dynamiky skladieb, intonačná stabilita a doladovanie. Rozširovanie frázy, dynamiky a agogiky. Kultúra tónu, vedomosti o štýlových obdobiach a improvizácii. Samostatnosť pri naštudovaní náročnejšej skladby. Technika prstov, rýchle tempa. Hra v komornom zoskupení (duo, trio, kvarteto...).</p>

Žiaci na konci 3. ročníka II. stupňa základného štúdia :

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvárajú si vlastný názor na štýl hudby a jej interpretáciu, ✓ pracujú na zložitejšej technike, ✓ pracujú s farbou a kvalitou tónu, ✓ zameriavajú sa na kultivovanosť prejavu, intonačnú čistotu, ✓ zameriavajú sa na hru z listu, základný spôsob improvizácie, ✓ ovládajú všetky typy zobcových flaut podľa svojich možností a schopností, ✓ orientujú sa v notovom zápise, samostatne riešia problematiku nástrojovej hry. 	<p>Tvorba vlastného názoru pri našťudovaní skladby.</p> <p>Precíznosť pri riešení technickej a obsahovej stránky diela.</p> <p>Intonačná a technická sebakontrola.</p> <p>Farebnosť a kvalitatívna stránka tónu.</p> <p>Hra z listu, základy improvizácie.</p> <p>Sopraninová, sopránová, altová, tenorová a basová zobcová flauta.</p> <p>Notová zápis skladieb v „c“ a „f“ kľúči.</p>

Žiaci na konci 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyhodnocujú vlastný názor na štýl hudby a jej interpretáciu, ✓ využívajú zložitejšiu techniku a muzikantské postupy, ✓ ovládajú všetky výrazové a interpretačné schopnosti, ✓ zvládajú pohotovosť pri hre z listu, improvizáciu, ✓ uvádzajú do praxe všetky typy zobcových flaut, ✓ dodržia základnú údržbu nástroja, ✓ orientujú sa v notovom zápise, samostatne riešia problematiku nástrojovej hry, ✓ uvádzajú do praxe hru sólových a komorných skladieb, ✓ orientujú sa vo flautovej literatúre. 	<p>Samostatnosť pri našťudovaní skladby.</p> <p>Interpretácia technicky náročných skladieb.</p> <p>Výrazové a interpretačné schopnosti v prednesových skladbách.</p> <p>Pohotovosť pri hre z listu, základy improvizácie.</p> <p>Sopraninová, sopránová, altová, tenorová a basová zobcová flauta.</p> <p>Údržba nástroja.</p> <p>Notová zápis skladieb v „c“ a „f“ kľúči.</p> <p>Orientácia vo flautovej literatúre.</p> <p>Sólové a komorné skladby.</p> <p>Flautová literatúra.</p>

Záverečná skúška:

- 2 stupnice,
- 2 etudy rozličného charakteru,
- 2 prednesové skladby rozličného charakteru.

ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM v 2. – 4. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú zvládnuté preorientovanie sa na altový nástroj in F (prípadne sopraninovú flautu, ✓ ovládajú hru stupníc dur a mol do 3 predznamenaní, T5, obraty, D7, ✓ zahrajú akordy T⁵ s rozloženým T⁵ v tenute, legate, staccate, portamente, ✓ interpretujú aj náročnejšie, rozsiahlejšie skladby stredných tempách so sprievodom klavíra, prípadne v komornom zoskupení, ✓ majú cit pre rytmus a artikulačnú a štýlovú reprodukciu, ✓ zvládajú plynulý prechod do inej oktávy s použitím palcovej techniky, ✓ využívajú ornamentiku v skladbách, ktoré interpretujú (prír az zhora, prír az zdola, nátryl, mordent, trilok), ✓ majú zmysel pre kolektívnu hru prostredníctvom komornej hry – duo, trio, kvarteto. 	<p>Prehľbovanie a fixovanie reberno-bránicového dýchania.</p> <p>Stupnice dur ,mol do 3 predznamenaní, T5, rozložený akord, obraty, D7.</p> <p>Akordy T⁵ s rozloženým T⁵ v tenute, legate, staccato, portamente.</p> <p>Artikulácia, prehľbovanie fráz.</p> <p>Zdokonaľovanie techniky prstov a kvality tónu.</p> <p>Technicky náročnejšie a obsahovo rozsiahlejšie skladby.</p> <p>Artikulácia a cit pre štýlovú reprodukciu.</p> <p>Práca na zdokonaľovaní palcovej techniky pri hre tónov vo vyšších registroch.</p> <p>Hmatový ambit v rozsahu od f¹ – po g³, prípadne as³.</p> <p>Samostatnosti žiaka s využívaním výrazových prostriedkov.</p> <p>Využívanie ornamentiky (prír az zhora, prír az zdola, nátryl, mordent, trilok).</p>

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozširujú svoje kompetencie o hru na väčší typ nástroja - tenorová zobcová flauta, ✓ ovládajú hru stupníc dur a mol do 5 predznamenaní, ✓ zahrajú akordy T⁵, D⁷, zm⁷ s rozloženým T⁵ a D⁷, zm⁷ v tenute, legate, portamente, ✓ pracujú v skladbách s ornamentikou (prír az zhora, prír az zdola, nátryl, mordent, trilok, obal), ✓ požívajú hmatový f¹ – as³, ✓ pracujú na kultivovanosti tónu, presnej rytmickej, artikulačnej, intonačnej a štýlovej reprodukcii, ✓ orientujú sa na hru z listu, ✓ zahrajú náročnejšie skladby v rýchlejších tempách so sprievodom klavíra, alebo v komornom zoskupení (duo, trio, kvarteto...). 	<p>Prehľbovanie a fixovanie reberno-bránicového dýchania, vzhľadom na možnosť prechodu na väčší typ nástroja - tenorový flauta in C .</p> <p>Preorientovanie žiaka na hmatovú techniku tenorovej zobcovej flauty.</p> <p>Stupnice dur a mol do 5 predznamenaní.</p> <p>Akordy T⁵, D⁷, zm⁷ s rozloženým T⁵ a D⁷, zm⁷ v tenute, legate, portamente.</p> <p>Kultivovanosť tónu, presná rytmická, artikulačná, intonačná a štýlová reprodukcia.</p> <p>Využívanie ornamentiky (prír az zhora, prír az zdola, nátryl, mordent, trilok, obal) vzhľadom na zvolení typ nástroja.</p> <p>Rozširovanie hmatového záberu v rozsahu f¹ – as³ .</p> <p>Rozvíjanie schopnosti hry z listu.</p> <p>Zdokonaľovanie rytmickej súhry a intonácie pri komornej hre (duo, trio, kvarteto) v kombinácii s inými hudobnými nástrojmi.</p>

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pracujú na prehľbovaní a fixovaní reberno-bránicového dýchania - pri prechode na väčší typ - basovú flautu, ✓ ovládajú správne držanie nástroja a postavenie rúk a prstov na basovej zobcovej flaute, ✓ majú osvojenú hru všetkých stupníc z hľadiska tempa (durové 	<p>Prehľbovanie a fixovanie reberno-bránicového dýchania vzhľadom na možnosť prechodu na väčší typ nástroja - basový nástroj.</p> <p>Schopnosť hrať basso continuo (generálbas) na basovej zobcovej flaute.</p> <p>Správne držanie nástroja a postavenie rúk a prstov, vzhľadom na</p>

<p>a molové - harmonické aj melodické) do 7 predznamenaní,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vedia zahrať akordy T⁵, D⁷, zm⁷s obratmi T⁵ a D⁷, zm⁷ v tenute, legate, staccate v celom rozsahu nástroja, ✓ disponujú primerane kvalitným tónom, ✓ používajú rôzne spôsoby artikulácie (tenuto, legato, portamento, staccato), rôzne spôsoby nasadenia tónu jazykom (mäkké, tvrdé nasadenie). ✓ dokážu sa zapojiť do komornej alebo súborovej hry, ✓ vedia zahrať technicky náročnú aj rozsahovo dlhšiu skladbu, ✓ uplatňujú rôzne druhy melodických ozdôb ozdoby (skupinový príraz, odraz, obal, obal na note s bodkou), ✓ Využívajú dynamiku, tempové rozlíšenie, frázovanie podľa svojich možnosti a schopností, ✓ sú samostatní pri riešení problému danej skladby, ✓ preukazujú technické kompetencie na etudách a technických cvičeniach, ✓ vedia kriticky zhodnotiť vlastný výkon a výkony iných. 	<p>prechodu na väčší typ nástroja.</p> <p>Všetky stupnice do 7 predznamenaní - dur, mol.</p> <p>Akordy T⁵, D⁷, zm⁷s obratmi T⁵ a D⁷, zm⁷ v tenute, staccate v celom rozsahu nástroja.</p> <p>Kvalita tónu.</p> <p>Používanie rôznych spôsobov artikulácie (tenuto, legato, portamento, staccato), rôzne spôsoby nasadenia tónu jazykom (mäkké, tvrdé nasadenie).</p> <p>Komorná a súborová hra.</p> <p>Melodické ozdoby (skupinový príraz, odraz, obal, obal na note s bodkou).</p> <p>Hra zložitejších skladieb.</p> <p>Hra prednesových skladieb rôznych štýlových období.</p> <p>Posunutie techniky prstov do rýchlejších temp.</p> <p>Poznanie hudobnej literatúry rôznych štýlových období.</p> <p>Zhodnotenie vlastného výkonu.</p>
---	---

Záverečná skúška:

- 4 stupnice - 2 durové, 2 molové,
- 3 etudy rozličného charakteru,
- 2 prednesové skladby rozličných štýlových období.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY
ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA PRIEČNEJ FLAUTE

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD HRA NA NÁSTROJI

Prvá časť I. stupňa základného štúdia (2 roky UP č. 10)

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ sú oboznámení s históriou nástroja, zvládajú zloženie, rozložením nástroja a jeho ošetrovaním, ✓ pracujú so základmi dychovej techniky (intenzita plynulého nádychu a výdychu), funkciou bránice, ✓ majú osvojené základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja), ✓ v rámci artikulácie ovládajú hru tenuto a legato, ✓ praktizujú hru stupníc dur a mol (len harmonické) do 3 predznamenaní, ✓ zahrajú akordy T⁵ - veľký rozklad T⁵ v tenute, legate, ✓ interpretujú krátke prednesové skladby so sprievodom klavíra, príp. duetá. 	<p>Osvojovanie základných návykov a zručností pri hre na nástroji (postoj – postavenie hlavy, ramien, rúk, nôh, držanie nástroja – tlakové body: čeľuste a brada, ukazovák ľavej ruky, palec pravej ruky, dýchanie, práca pier a jazyka pri hre na flautu).</p> <p>Zväčšovanie dychovej kapacity pľúc vzhľadom na prechod zo zobcovej na priečnu flautu.</p> <p>Hra tenuto, legato.</p> <p>Prefukovanie oktáv.</p> <p>Hra v celom rozsahu nástroja chromaticky od c¹ – po e³.</p> <p>Hra stupníc dur a mol (len harmonické) do 3 predznamenaní v zvládnutom rozsahu, T⁵ - veľký rozklad T⁵ v tenute, legate.</p> <p>Rozvoj melodicko-rytmického cítenia.</p> <p>Utváranie zvukovej predstavivosti čistého a zvučného flautového tónu.</p>

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ praktizujú zloženie a rozloženie nástroja, ošetrovanie nástroja, ✓ ovládajú správne základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, základy reberno-bránicového dýchania – intenzita nádychu, plynulosti a dĺžky výdychu), ✓ ovládajú hru stupníc dur a mol (harmonické, melodické) do 4 predznamenaní (harmonické, melodické), ✓ zahrajú akordy T⁵ - veľký rozklad T⁵, D⁷, zm⁷ v tenute, legate, ✓ rozlišujú širšiu dynamickú škálu piano - forte podľa individuálnych schopností žiaka, ✓ hrajú jednoduché skladby v miernejších tempách, so sprievodom klavíra, príp. v komornom zoskupení. 	<p>Upevňovanie základných návykov a zručností pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, tvorba kultivovaného plného tónu).</p> <p>Sústavná práca na predlžovaní výdychovej fázy prostredníctvom vydržovaných tónov v zvládnutom rozsahu nástroja.</p> <p>Rozširovanie hmatového ambitu v rozsahu od c¹ – po a³.</p> <p>Stabilizovanie hry tenuto, legato.</p> <p>Vyrovňovanie polôh.</p> <p>Zväčšovanie dynamických plôch.</p> <p>Práca jazyka (nasadzovanie a mäkké ukončovanie tónov).</p> <p>Hra stupníc dur a mol (harmonické a melodické) do 4 predznamenaní v zvládnutom rozsahu, T⁵, D⁷, zm⁷ - veľký rozklad v tenute, legate.</p> <p>Aplikovanie nadobudnutých vedomostí v oblasti techniky hry na flaute na vhodne zvolených prednesoch.</p> <p>Pestovanie estetického citenia (zvuková predstava plného a čistého tónu).</p> <p>Zdokonaľovanie rytmickej súhry a intonácie pri komornej hre / duo, trio, kvarteto/ v kombinácii s inými hudobnými nástrojmi.</p>
--	--

Záverečná skúška:

- 1 stupnica podľa výberu,
- 2 etudy rôzneho charakteru,
- 1 prednesová skladba.

A/ Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Pedagogický zamestnanec postupuje podľa tohto vzdelávacieho programu vtedy, ak žiak po ukončení 2. ročníka primárneho umeleckého

štúdia prestúpil na priečnu flautu. Po ukončení prvého ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia je možné:

- a) pokračovať v klasickom štúdiu hry na priečnej flaute, ktoré trvá ďalšie 3 roky,
- b) pokračovať v rozšírenom štúdiu po ukončení prvého ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia.

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú zloženie a rozloženie nástroja, základnú údržbu, ✓ majú osvojené kompetencie primerane ich veku a dispozíciám postoj, držanie nástroja, základy reberno-bránicového dýchania), ✓ sústreďujú sa na tvorbu kultúrneho tónu a intonácie, ✓ aplikujú jednoduché staccato, ✓ zdokonaľujú hru melodických ozdôb, ✓ pri technických aj melodických cvičeniach dbajú na čistotu spojov v pomalších aj rýchlejších tempách, ✓ upevňujú hmatový ambit v rozsahu od c^1 po a^3 s následným rozširovaním po c^4, ✓ ovládajú hru stupníc dur a mol (harmonické, melodické) do 4 predznamenaní (harmonické, melodické), ✓ zahrajú akordy T^5 - veľký rozklad T^5, D^7, zm^7 v tenute, legate a obraty po 4 cez 2 oktávy, ✓ vedia používať výrazové prostriedky vo väčších dynamických škálach, ✓ hrajú náročnejšie skladby so sprievodom klavíra, príp. v komornom zoskupení. 	<p>Zdokonaľovanie hráčskej techniky (dychovej, tónovej, prstovej techniky).</p> <p>Tvorba kultúrneho tónu a intonácie.</p> <p>Zavádzanie nácviku jednoduchého staccata.</p> <p>Zdokonaľovanie hry melodických ozdôb.</p> <p>Orientácia na čistotu spojov v pomalších aj rýchlejších tempách.</p> <p>Upevňovanie hmatového ambitu u žiaka v rozsahu od c^1 po a^3 s následným rozširovaním po c^4.</p> <p>Hra stupníc dur a mol (harmonické a melodické) do 4 predznamenaní v zvládnutom rozsahu, T^5, D^7, zm^7 - veľké rozklady a obraty po 4 v tenute, legate, staccate.</p> <p>Prehlbovanie vedomostí v oblasti štýlových období.</p> <p>Zväčšovanie dynamických plôch s prihliadnutím na intonáciu a výraz.</p> <p>Riešenie technických problémov podriaďovať hudobnému výrazu a interpretácii skladby.</p> <p>Náročnejšie skladby so sprievodom klavíra, príp. v komornom zoskupení.</p>

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdokonaľujú zvukovú predstavivosť čistého a zvučného tónu, ✓ prehlbujú nádychovú fázu (pracujú na obsažnom a rýchlom nádychu) a predlžujú výdychovú fázu vzhľadom na hru náročnejších prednesov, ✓ rozširujú dynamickú škálu– hrou: p f p, f p f. ✓ ovládajú techniku hry jednoduchého staccata, ✓ zavádzajú nácvik dvojitého staccata, ✓ upevňujú hmatový ambit v rozsahu od c^1 - po c^4, ✓ majú osvojenú hru stupníc z hľadiska tempa dur a mol (harmonické, melodické) do 4 predznamenaní, ✓ zahrajú akordy T^5 - veľký rozklad T^5, D^7, zm^7 v tenute, legate, staccate a obraty po 4 cez 2 oktávy, C dur - c mol cez 3 oktávy, ✓ ovládajú techniku hry oktáv a intervalových spojov v legate, s rôznou dynamickou plochou, ✓ ovládajú tempové označenia, melodické ozdoby a ďalšie výrazové prostriedky, ✓ dokážu nadobudnuté technické zručnosti hry aplikovať v hre technických cvičení a prednesových skladieb. 	<p>Zdokonaľovanie zvukovej predstavivosti čistého a zvučného flautového tónu.</p> <p>Prehľbovanie nádychovej fázy (práca na obsažnom a rýchlom nádychu) a predlžovanie výdychovej fázy vzhľadom na hru náročnejších prednesov.</p> <p>Rozširovanie dynamickej škály – hrou: p f p, f p f.</p> <p>Stabilizovanie techniky hry jednoduchého staccata.</p> <p>Zavádzanie nácviku dvojitého staccata.</p> <p>Upevňovanie hmatového ambitu u žiaka v rozsahu od c^1 - po c^4.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretické poznatkov v praxi.</p> <p>Hra stupníc dur a mol (harmonické a melodické), T^5, D^7, zm^7- veľké rozklady a obraty po 4 v tenute, legate, staccate v rýchlejších tempách, jednoduchým aj dvojitým jazykom.</p> <p>Technika hry oktáv a intervalových spojov v legate, s rôznou dynamickou plochou.</p> <p>Tempové označenia, melodické ozdoby a ďalšie výrazové prostriedky.</p> <p>Zdokonaľovanie rytmického cítenia hrou náročnejších technických etúd a prednesových skladieb.</p> <p>Rozvíjanie hráčskej techniky v súčinnosti s rozvojom muzikality.</p>

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdokonaľujú kvalitu tónu, kultivovaného prejavu a intonačnej čistoty hry, ✓ ovládajú základy dychovej techniky a zdokonaľujú techniku dýchania (obsažný a rýchly nádych, plynulý výdych), ✓ rozširujú dynamickú škálu vo všetkých registroch nástroja, ✓ v rámci artikulácie ovládajú hru tenuto a legato, jednoduché aj dvojité staccato, portamento, ✓ aplikujú hmatový ambit v rozsahu od c^1 - po d^4, ✓ majú osvojenú hru stupníc dur a mol (harmonické a melodické), s T^5, D^7, zm^7 veľké rozklady a obraty po 4 v tenute, legate, staccate, ✓ sú schopní zahrať prednesové skladby sólo, alebo so sprievodom klavíra, ✓ aplikujú melodické a technické cvičenia podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka, ✓ dokážu sa zapojiť do komornej alebo súborovej hry. 	<p>Zdokonaľovanie kvality tónu (zvuková predstavivosť čistého zvučného flautového tónu), kultivovaného prejavu a intonačnej čistoty hry.</p> <p>Prehľbovanie nádychovej fázy (práca na obsažnom a rýchlom nádychu) a predlžovanie výdychovej fázy vzhľadom na hru náročnejších prednesov.</p> <p>Rozširovanie dynamickej škály vo všetkých registroch nástroja.</p> <p>Stabilizovanie techniky hry tenuta, legata, jednoduchého a dvojitého staccata, portamenta.</p> <p>Rozširovanie hmatového ambitu u žiaka v rozsahu od c^1 - po d^4.</p> <p>Uvedenie hudobno-teoretické poznatkov do praxe.</p> <p>Hra stupníc dur a mol (harmonické a melodické), T^5, D^7, zm^7 - veľké rozklady a obraty po 4 v tenute, legate, staccate v rýchlejších tempách, jednoduchým aj dvojitým jazykom.</p> <p>Sústredenosť a ekonomický nácvik náročnejších miest (riešenie technických problémov v oblasti rytmu, intonácie, artikulácie).</p> <p>Melodické a technické cvičenia podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka.</p> <p>Prednesové skladby podľa výberu pedagóga s prihliadnutím na záujmy žiaka.</p> <p>Hra v širších dynamických plochách.</p> <p>Komorná a súborová hra.</p>

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ naďalej zdokonaľujú tónovú stránku hrania dlhých tónov v celom rozsahu nástroja s rôznou dynamickou plochou, ✓ pracujú na dolad'ovaní formou hry oktávových spojov, ✓ aplikujú hmatový ambit v rozsahu od c^1 - po d^4, ✓ dokážu zahrať stupnice dur a mol (harmonické, melodické), T^5, D^7, zm^7, veľký rozklad a obraty po 4 v rýchlejších tempách v tenute, legate, dvojitom staccate, ✓ zahrajú stupnice C dur, Cis dur - c mol, cis mol cez 3 oktávy, ✓ majú vytvorení názor na flautový tónový ideál (čistota, plnosť a farebnosť tónu), ✓ sú oboznámení so skladbami rôznych štýlov a charakteru, ✓ volia si skladby podľa vlastného vkusu alebo podľa odporúčenia učiteľa, ✓ vedia kriticky zhodnotiť vlastný výkon a výkony iných, ✓ sú schopní samostatne naštudovať rytmicky aj výrazovo náročnejšie etudy a prednesy, ✓ dokážu sa zapojiť do komornej alebo súborovej hry. 	<p>Skvalitňovanie tónovej stránky pomocou hrania dlhých tónov v celom rozsahu nástroja s rôznou dynamickou plochou.</p> <p>Dolad'ovanie formou hry oktávových spojov.</p> <p>Upevnenie hmatového ambitu u žiaka v rozsahu od c^1 - po d^4.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov v praxi.</p> <p>Stupnice dur a mol (harmonické, melodické), T^5, D^7, zm^7, veľký rozklad a obraty po 4 v rýchlejších tempách v tenute, legate, dvojitom staccate.</p> <p>Stupnice C dur, Cis dur - c mol, cis mol. Zdokonaľovanie technickej zručnosti aplikovanej pri hre v rámci stupníc, technických cvičení a prednesov.</p> <p>Flautový tónový ideál (čistota, plnosť a farebnosť tónu): M. Moyse – De la sonorite / cvičenia na tvorenie tónu /Philippe Bernold – La Technique d' Embouchure /218 exercices/.</p> <p>Rozvoj kladných postojov k interpretácii hudby hrou sólových aj komorných skladieb v súčinnosti s rozvojom technických, výrazových prostriedkov.</p> <p>Zhodnotenie vlastného výkonu a výkonu iných.</p> <p>Práca na rytmicky aj výrazovo náročnejších etudách a prednesoch.</p> <p>Komorná a súborová hra.</p>
--	---

Záverečná skúška:

- 2 etudy rôzneho charakteru,
- 1 prednesová skladba.

B/ Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Pedagogický zamestnanec postupuje podľa tohto vzdelávacieho programu vtedy, keď žiak ukončil primárne umelecké vzdelanie na

sopránovej zobcovej flaute.

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ sú oboznámení s históriou nástroja, zvládajú zloženie, rozloženie nástroja a ošetrovanie nástroja, ✓ sú oboznámení so základy dychovej techniky (intenzita plynulého nádychu a výdychu), funkciou bránice, ✓ majú osvojené základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja), ✓ v rámci artikulácie ovládajú hru tenuto a legato, ✓ ovládajú hru stupníc dur a mol (len harmonické) do 3 predznamenaní, ✓ zahrajú akordy T⁵ - veľký rozklad T⁵ v tenute, legate, ✓ zahrajú krátke prednesové skladby so sprievodom klavíra, príp. duetá. 	<p>Osvojovanie základných návykov a zručností pri hre na nástroji (postoj – postavenie hlavy, ramien, rúk, nôh, držanie nástroja - body: čeľuste a brada, ukazovák ľavej ruky, palec pravej ruky, dýchanie, práca pier a jazyka pri hre na flautu).</p> <p>Zväčšovanie dychovej kapacity pľúc vzhľadom na prechod zo zobcovej na priečnu flautu.</p> <p>Hra tenuto, legato.</p> <p>Prefukovanie oktáv.</p> <p>Hra v celom rozsahu nástroja chromaticky od c¹ – po e³.</p> <p>Hra stupníc dur a mol (len harmonické) do 3 predznamenaní v zvládnutom rozsahu, T⁵ - veľký rozklad T⁵ v tenute, legate.</p> <p>Rozvoj melodicko-rytmického cítenia.</p> <p>Utváranie zvukovej predstavivosti čistého a zvučného flautového tónu.</p>

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú zloženie a rozloženie nástroja, a ošetrovanie nástroja, ✓ praktizujú správne základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, základy reberno-bránicového dýchania - intenzita nádychu, plynulosti a dĺžky výdychu), 	<p>Upevňovanie základných návykov a zručností pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, tvorba kultivovaného plného tónu).</p> <p>Sústavná práca na predlžovaní výdychovej fázy prostredníctvom vydržovaných tónov v zvládnutom rozsahu nástroje.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú hru stupníc dur a mol (harmonické, melodické) do 4 predznamenaní (harmonické, melodické), ✓ zahrajú akordy T⁵ - veľký rozklad T⁵, D⁷, zm⁷ v tenute, legate, ✓ rozlišujú širšiu dynamickú škálu piano - forte podľa individuálnych schopností žiaka, ✓ hrajú jednoduché skladby v miernejších tempách, so sprievodom klavíra, príp. v komornom zoskupení. 	<p>Rozširovanie hmatového ambitu v rozsahu od c¹ – po a³.</p> <p>Stabilizovanie hry tenuto, legato.</p> <p>Vyrovňavanie polôh.</p> <p>Zväčšovanie dynamických plôch.</p> <p>Práca jazyka (nasadzovanie a mäkké ukončovanie tónov).</p> <p>Hra stupníc dur a mol (harmonické a melodické) do 4 predznamenaní v zvládnutom rozsahu, T⁵, D⁷, zm⁷ - veľký rozklad v tenute, legate.</p> <p>Aplikovanie nadobudnutých vedomostí v oblasti techniky hry na flaute na vhodne zvolených prednesoch.</p> <p>Pestovanie estetického citenia (zvuková predstava plného a čistého tónu).</p> <p>Zdokonaľovanie rytmickej súhry a intonácie pri komornej hre / duo, trio, kvarteto/ v kombinácii s inými hudobnými nástrojmi.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú zloženie a rozloženie nástroja, základnú údržbu, ✓ majú osvojené primerane ich veku a dispozíciám postoj, držanie nástroja, základy reberno-bránicového dýchania), ✓ zdokonaľujú prácu na tvorbe kultúrneho tónu a intonácii, ✓ pri technických aj melodických cvičeniach dbajú na čistotu spojov v pomalších aj rýchlejších tempách, ✓ ovládajú hru stupníc dur a mol (harmonické, melodické) do 4 predznamenaní (harmonické, melodické), ✓ zahrajú akordy T⁵ - veľký rozklad T⁵, D⁷, zm⁷ v tenute, legate 	<p>Zdokonaľovanie hráčskej techniky (dychovej, tónovej, prstovej techniky).</p> <p>Zavádzanie nácviku jednoduchého staccata.</p> <p>Zdokonaľovanie hry melodických ozdôb.</p> <p>Upevňovanie hmatového ambitu u žiaka v rozsahu od c¹ po a³ s následným rozširovaním po c⁴.</p> <p>Hra stupníc dur a mol.</p> <p>Prehlbovanie vedomostí v oblasti štýlových období.</p>

<p>a obraty po 4 cez 2 oktávy, viedipoužívať výrazové prostriedky vo väčších dynamických škálach, hrajú náročnejšie skladby so sprievodom klavíra, príp. v komornom zoskupení.</p>	<p>Zväčšovanie dynamických plôch s prihliadnutím na intonáciu. Riešenie technických problémov podriaďovať hudobnému výrazu a</p>
--	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú osvojenú hru stupníc z hľadiska tempa dur a mol (harmonické, melodické) do 4 predznamenaní, ✓ zahrajú akordy T⁵ - veľký rozklad T⁵, D⁷, zm⁷ v tenute, legate, staccate a obraty po 4 cez 2 oktávy, C dur – c mol cez 3 oktávy, ✓ ovládajú techniku hry jednoduchého staccata, ✓ aplikujú techniku hry oktáv a intervalových spojov v legate, s rôznou dynamickou plochou, ✓ ovládajú tempové označenia, melodické ozdoby a ďalšie výrazové prostriedky, ✓ dokážu nadobudnuté technické zručnosti hry aplikovať v hre technických cvičení a prednesových skladieb. 	<p>Zdokonaľovanie zvukovej predstavivosti čistého a zvučného flautového tónu.</p> <p>Prehľbovanie nádychovej fázy (práca na obsažnom a rýchlom nádychu) a predlžovanie výdychovej fázy vzhľadom na hru náročnejších prednesov.</p> <p>Rozširovanie dynamickej škály – hrou: p f p, f p f.</p> <p>Stabilizovanie techniky hry jednoduchého staccata.</p> <p>Zavádzanie nácviku dvojitého staccata.</p> <p>Upevňovanie hmatového ambitu u žiaka v rozsahu od c¹ - po c⁴.</p> <p>Hra stupníc dur a mol.</p> <p>Zdokonaľovanie rytmického cítenia hrou náročnejších technických etúd a prednesových skladieb.</p> <p>Rozvíjanie hráčskej techniky v súčinnosti s rozvojom muzikality.</p>

Záverečná skúška:

- 2 stupnice,
- 2 etudy rôzneho charakteru,

- 1 prednesová skladba.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu nadviazať na schopnosti a zručnosti získané na 1. stupni základného štúdia, a sú schopní ich rozvíjať o ďalšie technické a výrazové prostriedky, ktoré budú využívať pri hre náročnejších a rozsiahlejších diel, ✓ majú zdokonalenú úroveň hry z 1. stupňa základného štúdia, ✓ ovládajú základy dychovej techniky a zdokonaľujú techniku dýchania (obsažný a rýchly nádych, plynulý výdych), ✓ v rámci artikulácie ovládajú hru tenuto a legato, staccato (jednoduché aj dvojité), portamento, ✓ majú osvojenú hru stupníc dur a mol (harmonické a melodické), s T⁵, D⁷, zm⁷ veľké rozklady a obraty po 4 v tenute, legate, dvojitom staccate, ✓ sú schopní zahrať prednesové skladby sólo, alebo so sprievodom klavíra, ✓ dokážu sa zapojiť do komornej alebo súborovej hry. 	<p>Zdokonaľovanie kvality tónu (zvuková predstavivosť čistého zvučného flautového tónu), kultivovaného prejavu a intonačnej čistoty hry.</p> <p>Prehlbovanie nádychovej fázy (práca na obsažnom a rýchlom nádychu) a predlžovanie výdychovej fázy vzhľadom na hru náročnejších prednesov.</p> <p>Rozširovanie dynamickej škály vo všetkých registroch nástroja.</p> <p>Stabilizovanie techniky hry jednoduchého a dvojitého staccata.</p> <p>Rozširovanie hmatového ambitu u žiaka v rozsahu od c¹ - po d⁴.</p> <p>Hra stupníc dur a mol (harmonické a melodické), T⁵, D⁷, zm⁷ - veľké rozklady a obraty po 4 v tenute, legate, staccate v rýchlejších tempách, jednoduchým aj dvojitým jazykom.</p> <p>Viesť žiaka k sústredenému a ekonomickému nácviku náročnejších miest (riešenie technických problémov v oblasti rytmu, intonácie, artikulácie).</p> <p>Melodické a technické cvičenia podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka.</p> <p>Prednesové skladby podľa výberu pedagóga s prihliadnutím na záujmy žiaka.</p> <p>Hra v širších dynamických plochách.</p>

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú vyprofilovaný svoj záujem o hudobný štýl a charakter hudby, ✓ sú oboznámení so skladbami rôznych štýlov a charakteru, ✓ volia si skladby podľa vlastného vkusu alebo podľa odporúčenia učiteľa, ✓ dokážu zahrať stupnice dur a mol (harmonické, melodické), T⁵, D⁷, zm⁷, veľký rozklad a obraty po 4 v rýchlejších tempách v tenute, legate, dvojitom staccate, ✓ dokážu zahrať stupnice C dur, Cis dur - c mol, cis mol cez 3 oktávy, ✓ majú vytvorení názor na flautový tónový ideál (čistota, plnosť a farebnosť tónu), ✓ vedia kriticky zhodnotiť vlastný výkon a výkony iných, ✓ sú schopní samostatne naštudovať rytmicky aj výrazovo náročnejšie etudy a prednesy, ✓ dokážu sa zapojiť do komornej alebo súborovej hry. 	<p>Skvalitňovanie tónovej stránky pomocou hrania dlhých tónov v celom rozsahu nástroja s rôznou dynamickou plochou.</p> <p>Pracovať na doladovaní formou hry oktávových spojov.</p> <p>Upevnenie hmatového ambitu u žiaka v rozsahu od c¹ - po d⁴.</p> <p>Zdokonaľovanie technickej zručnosti aplikovanej pri hre v rámci stupníc, technických cvičení a prednesov.</p> <p>M. Moyse - De la sonorite (cvičenia na tvorenie tónu).</p> <p>Philippe Bernold - La Technique d' Embouchure (218 exercices).</p> <p>Rozvíjanie kladných postojov k interpretácii hudby hrou sólových aj komorných skladieb v súčinnosti s rozvojom technických, výrazových prostriedkov.</p>

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ sú schopní prakticky využiť teoretické poznatky, ✓ orientujú sa v hre z listu, ✓ samostatne a kreatívne naštudujú prednesové skladby so správnym frázovaním, dynamikou a agogikou, 	<p>Práca na precíznejšej intonácii pri práci s dynamickými odtieňmi, na kultivovanej tvorbe tónu, vyrovnávaní registrov, na polohe jazyka pri rôznych artikuláciách a druhoch nasadenia, rytmickej presnosti.</p> <p>Zdokonaľovanie technickej zručnosti aplikovanej pri hre v rámci stupníc, technických cvičení a prednesov.</p>

dokážu sa aktívne zapájať do komornej alebo súborovej hry, z hľadiska rozvoja techniky dýchania a rozvoja prstovej techniky sú schopní zahrať z listu hudobnú literatúru nižších ročníkov, vedia kriticky zhodnotiť vlastný výkon a výkony iných.

Pri hre prednesových skladieb viest' žiaka intonačnej a rytmickej sebakritiky a aplikáciu získaných poznatkov v rozsahu učebných osnov, interpretáciu náročnejších skladieb rôznych období, aplikáciu teoretických poznatkov, nadobudnutých počas celého štúdia v ZUŠ. Preferovanie návštevy koncertov a počúvanie kvalitných nahrávok domácej i zahraničnej hudby.

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu sa orientovať vo flautovej literatúre, ✓ vedia zvládnuť hru na flaute v rozsahu učebných osnov, ✓ sú schopní zahrať z listu hudobnú literatúru nižších ročníkov, ✓ vyjadrujú svoje pocity prostredníctvom výrazových prostriedkov hudby, ✓ svojou interpretáciou dokážu vyjadriť charakter skladieb rôznych období a štýlov (barok, klasicizmus, romantizmus, súčasná hudba), ✓ dokážu sa zapojiť do komornej alebo súborovej hry, ✓ sú schopní zahrať náročnejšie prednesové skladby sólo, alebo so sprievodom klavíra, alebo v komornom obsadení. 	<p>Zdokonaľovanie hry jazykovej artikulácie - tenuto, legato, staccato, portamento.</p> <p>Stabilizácia tónovej, dychovej stránky.</p> <p>Uvoľňovanie hracieho aparátu pri hre etúd, prednesových skladieb v rýchlych tempách. (uvoľnenosť a ľahkosť hry).</p> <p>Interpretácia technicky, tempovo, rytmicky a dynamicky náročnejších skladieb (variácie, sonáty, koncerty).</p> <p>Aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých počas celého štúdia v ZUŠ.</p> <p>Uplatňovanie všetkých získaných technických a výrazových kompetencií pri interpretácii skladieb rôznych štýlových období.</p>

Záverečná skúška:

- 2 stupnice,
- 2 etudy rôzneho charakteru,
- 1 prednesová skladba.

ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM v 2. – 4. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu nadobudnuté technické zručnosti a schopnosti získané v predchádzajúcom štúdiu aplikovať v hre technických cvičení a náročnejších prednesových skladieb, ✓ ovládajú základy dychovej techniky a zdokonaľujú techniku dýchania (obsažný a rýchly nádych, plynulý výdych), ✓ zdokonaľujú prácu na tvorbe kultúrneho, plného a čistého tónu, ✓ pri hre technických cvičení a prednesových skladieb dbajú na čistotu spojov a kontrolu intonačnej stability, ✓ hrajú hru stupnice dur a mol (harmonické, melodické) T⁵ - veľký rozklad T⁵, D⁷, zm⁷ v tenute, legate, staccate a obraty po 4 cez 2 oktávy, ✓ vedia zahrať jednoduchšie skladby so sprievodom klavíra. 	<p>Prehľbovanie a fixovanie reberno-bránicového dýchania.</p> <p>Zdokonaľovanie hráčskej techniky (dychovej, tónovej, prstovej techniky).</p> <p>Stabilizovanie tenuta, legata a jednoduchého staccata.</p> <p>Zdokonaľovanie hry melodických ozdôb v rámci preberaného učiva.</p> <p>Upevňovanie hmatového ambitu u žiaka v rozsahu od c¹ po a³.</p> <p>Zdokonaľovanie nasadzovania tónu a ukončovania tónu.</p> <p>Vyrovnávanie registrov.</p> <p>Hra stupníc dur a mol (harmonické a melodické), T⁵, D⁷, zm⁷ - veľké rozklady a obraty po 4 v tenute, legate, jednoduchom staccate.</p> <p>Zväčšovanie dynamických plôch.</p> <p>Zdokonaľovanie rytmického cítenia.</p> <p>Riešenie technických problémov podriaďovať hudobnému výrazu a interpretácii skladby.</p>

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 3. ročníka I. stupňa rozšíreného štúdia:

- 2 stupnice,
- 2 etudy,
- 1 prednesová skladba.

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú nadobudnuté technické zručnosti a schopnosti získané v predchádzajúcom štúdiu v hre technických cvičení a náročnejších prednesových skladieb, ✓ ovládajú základy dychovej techniky a zdokonaľujú techniku dýchania (obsažný a rýchly nádych, plynulý výdych), ✓ zdokonaľujú prácu na tvorbe kultúrneho, plného a čistého tónu, ✓ pri hre technických cvičení a prednesových skladieb dbajú na čistotu spojov a kontrolu intonačnej stability, ✓ ovládajú hru stupníc dur a mol (harmonické, melodické) T⁵ - veľký rozklad T⁵, D⁷, zm⁷ v tenute, legate, staccate a obraty po 4 cez 2 oktávy, ✓ zahrajú stupnice C dur, c mol cez 3 oktávy s rozkladmi aj obratmi T⁵, D⁷, zm⁷ v tenute, legate, staccate, ✓ interpretujú náročnejšie a rozsiahlejšie skladby so sprievodom klavíra. 	<p>Prehľbovanie a fixovanie reberno-bránicového dýchania.</p> <p>Zdokonaľovanie hráčskej techniky (dychovej, tónovej, prstovej techniky).</p> <p>Stabilizovanie tenuta, legata, portamenta a jednoduchého staccata.</p> <p>Zavádzanie nácviku dvojitého staccata.</p> <p>Zdokonaľovanie hry melodických ozdôb v rámci preberaného učiva.</p> <p>Upevňovanie hmatového ambitu u žiaka v rozsahu od c¹ po c⁴.</p> <p>Zdokonaľovanie nasadzovania tónu a ukončovania tónu.</p> <p>Vyrovňovanie registrov.</p> <p>Hra stupníc dur a mol (harmonické a melodické), T⁵, D⁷, zm⁷- veľké rozklady a obraty po 4 v tenute, legate, jednoduchom staccate.</p> <p>Prehľbovanie vedomostí v oblasti štýlových období.</p> <p>Zväčšovanie dynamických plôch s prihliadnutím na intonáciu.</p> <p>Riešenie technických problémov podriaďovať hudobnému výrazu a interpretácii skladby.</p>

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 4. ročníka I. stupňa základného štúdia rozšíreného vyučovania:

- 2 stupnice,
- 2 etudy rôznej technickej problematiky,
- 2 prednesové skladby.

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú osvojenú hru stupníc z hľadiska tempa dur a mol (harmonické, melodické) cez 2 oktávy, C dur – c mol cez 3 oktávy, ✓ vedia zahrať akordy T⁵ - veľký rozklad T⁵, D⁷, zm⁷ v tenute, legate, staccate a obraty po 4 cez 2 oktávy, ✓ ovládajú techniku hry jednoduchého staccata a dvojitého staccata, ✓ ovládajú techniku hry oktáv a intervalových spojov v legate s rôznou dynamickou plochou, ✓ pri melodických frázach dokážu používať správnu techniku dýchania (správne používanie pravidiel zmien dýchania v hudobných frázach), ✓ melodické ozdoby a ďalšie výrazové prostriedky sú schopní používať pri hre prednesových skladieb, ✓ dokážu nadobudnuté technické zručnosti hry aplikovať v hre náročnejších a rozsiahlejších prednesových skladieb. 	<p>Zdokonaľovanie kvality tónu (zvuková predstavivosť čistého a zvučného flautového tónu.</p> <p>Prehľbovanie nádychovej fázy (práca na obsažnom a rýchlom nádychu) a predlžovanie výdychovej fázy vzhľadom na hru náročnejších prednesov.</p> <p>Rozširovanie dynamickej škály - hrou: p f p, f p f.</p> <p>Stabilizovanie techniky hry jednoduchého a dvojitého staccata.</p> <p>Rozširovanie hmatového ambitu u žiaka v rozsahu od c¹ - po d⁴.</p> <p>Hra stupníc dur a mol (harmonické a melodické), T⁵, D⁷, zm⁷ - veľké rozklady a obraty po 4 v tenute, legate, staccate v rýchlejších tempách, jednoduchým aj dvojitým jazykom.</p> <p>Hra stupníc C dur, c mol cez 3 oktávy, T⁵, D⁷, zm⁷ - veľké rozklady a obraty po 4.</p> <p>Pri hre prednesových skladieb dbať na kultivovanú hru zameranú na presnú rytmickú, artikulačnú, intonačnú reprodukciu.</p> <p>Rozvíjať hráčsku techniku v súčinnosti s rozvojom muzikality.</p>
--	---

Záverečná skúška:

- 2 stupnice,
- 2 etudy rôzneho charakteru,
- 2 prednesové skladby.

ŠTANDARD

VZDELÁVACÍ

**ŠTUDIJNÉ
ZAMERANIE HRA NA
HOBOJI**

HRA NA NÁSTROJI

Prvá časť prvého stupňa základného štúdia (2 roky UP č.10)

Žiaci na konci 1. ročníka prvej časti základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú časti nástroja, zvládajú zloženie a rozloženie nástroja, vedia upevniť hobojoyý strojček, ✓ majú osvojené základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie, nástroja, základy reberno-bránicového dýchania), vedia nasadiť a ukončiť tón so správnym postavením pier, ✓ v rámci artikulácie ovládajú hru non legato, základy hry legato, ✓ hrajú základné tóny spodného registra, ✓ vedia použiť oktavovú klapku v rámci rozsahu $e^2 - g^2$, ✓ čítajú notový zápis a aplikujú teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka, primerane k špecifikám nástroja, ✓ ovládajú hru jednoduchých rytmických útvarov, ✓ hrajú jednoduché melodické piesne v miernejších tempách, ✓ hrajú jednoduché skladby so sprievodom klavíra. 	<p>Starostlivosť o nástroj a o hobojoyý strojček.</p> <p>Správny postoj, držanie nástroja, postavenie rúk.</p> <p>Správne reberno-bránicové dýchanie, tvorenie tónu - nasadenie a ukončenie.</p> <p>Hra non legato, začiatky legata.</p> <p>Hra stupníc, malý rozklad, obraty tónického kvintakordu.</p> <p>Tónový rozsah $c^1 - g^2$.</p> <p>Mezzoforte, legato, stupnica, akord, obraty akordu.</p> <p>Hra v celých, polových a štvrt'ových hodnotách.</p> <p>Jednoduché melodické a rytmické cvičenia (podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka).</p> <p>Jednoduché melodické prednesy (podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka).</p> <p>Hra mezzoforte.</p> <p>Hra s harmonickým nástrojom.</p>

Žiaci na konci 2. ročníka prvej časti základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú základnú starostlivosť o nástroj (zloženie, rozloženie, čistenie) a o hoboiový strojček (namáčanie, upevnenie), ✓ poznajú metódu správneho rozohrávania so zameraním na stabilitu tónu - vydržiavané tóny, ✓ zdokonaľujú bránicové dýchanie - rozlišujú medzi hoboiovým nádychom a výdychom, ✓ hrajú v pomalších tempách - moderato, andante, ✓ rozlišujú rôzne typy artikulácie - tenuto, legato, non legato, ✓ v rámci druhej oktávy používajú oktavovú klapku, ✓ čítajú notový zápis a aplikujú teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka, primerane k špecifikám nástroja, ✓ používajú nové rytmické prvky (hra v osminových notách a pomlčkách), ✓ dodržiajú vedenie jednoduchej melodickej línie - frázovanie, ✓ poznajú jednoduché piesňové formy, vedia rozlíšiť jednotlivé témy, ✓ zahrajú obtiažnejšiu skladbu so sprievodom klavíra. 	<p>Starostlivosť o nástroj a o hoboiový strojček.</p> <p>Zdokonalenie správneho reberno-bránicového dýchania.</p> <p>Upevnenie postoja a držania rúk, smerujúce k ľahkosti rúk a prstov.</p> <p>Využitie práce s dychom s rešpektovaním základných melodických fráz, systém výdych - nádych.</p> <p>Hra tenuto, legato, non legato.</p> <p>Hra stupníc, malý rozklad, obraty tónického kvintakordu.</p> <p>Tónový rozsah h - c³.</p> <p>Moderato, andante.</p> <p>Forte.</p> <p>Piesňová forma AB, ABA, ABC.</p> <p>Hra v celých, polových, štvrtových i osminových hodnotách.</p> <p>Jednoduché melodické a rytmické cvičenia (podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka).</p> <p>Jednoduché melodické prednesy (podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka).</p> <p>Hra mezzoforte, forte.</p> <p>Hra s harmonickým nástrojom.</p>
--	--

Záverečná skúška:

- 1 stupnica v rámci oktávy,
- 1 etuda,
- 1 prednesová skladba.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Žiaci na konci 1. ročníka druhej časti základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú časti nástroja, zvládajú zloženie a rozloženie nástroja, vedia upevniť hoboiový strojček, ✓ majú osvojené základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie, nástroja, základy reberno-bránicového dýchania), vedia nasadiť a ukončiť tón so správnym postavením pier, ✓ používajú výdych pred nádychom, aby nedošlo k presýteniu, ✓ v rámci artikulácie ovládajú hru non legato, základy hry legato, ✓ hrajú základné tóny spodného registra, ✓ vedia použiť oktavovú klapku v rámci rozsahu e^2 - g^2, ✓ čítajú notový zápis a aplikujú teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka, primerane k špecifikám nástroja, ✓ ovládajú hru v jednoduchých rytmických hodnotách, ✓ hrajú jednoduché melodické piesne v miernejších tempách, ✓ hrajú jednoduché skladby so sprievodom klavíra. 	<p>Starostlivosť o nástroj a hoboiový strojček.</p> <p>Správny postoj, držanie nástroja, postavenie rúk.</p> <p>Správne reberno-bránicové dýchanie, tvorenie tónu - nasadenie a ukončenie.</p> <p>Hra v celých, polových, štvrt'ových a osminových hodnotách.</p> <p>Hra non legato, začiatky legata.</p> <p>Hra stupníc, malý rozklad, obraty tónického kvintakordu.</p> <p>Tónový rozsah c^1 - g^2.</p> <p>Mezzoforte, legato, stupnica, akord, obraty.</p> <p>Hra v celých, polových, štvrt'ových a osminových hodnotách.</p> <p>Jednoduché melodické a rytmické cvičenia (podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka).</p> <p>Jednoduché melodické prednesy (podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka).</p> <p>Hra mezzoforte.</p> <p>Hra s harmonickým nástrojom.</p>

Žiaci na konci 2. ročníka druhej časti základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú základnú starostlivosť o nástroj (zloženie, rozloženie, čistenie) a o hoboiový strojček (namáčanie, upevnenie), ✓ poznajú metódu správneho rozohrávania so zameraním na stabilitu 	<p>Starostlivosť o nástroj a hoboiový strojček.</p> <p>Zdokonalenie správneho reberno-bránicového dýchania.</p>

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<p>tónu – vydržiavané tóny,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zdokonaľujú bránicové dýchanie - rozlišujú medzi hobojoým nádychom a výdychom, ✓ hrajú v pomalších tempách - moderato, andante, ✓ rozlišujú rôzne typy artikulácie - tenuto, legato, non legato, ✓ v rámci druhej oktávy používajú oktavovú klapku, ✓ čítajú notový zápis a aplikujú teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka, primerane k špecifikám nástroja, ✓ používajú nové rytmické prvky - triola, šesnástinová nota a pomlčka, ✓ dodržiujú vedenie jednoduchej melodickej línie - frázovanie, ✓ poznajú jednoduché piesňové formy, vedia rozlíšiť jednotlivé témy, ✓ zahrajú obtiažnejšiu skladbu so sprievodom klavíra. 	<p>Upevnenie postoja a držania rúk, smerujúce k ľahkosti rúk a prstov.</p> <p>Využitie práce s dychom s rešpektovaním základných melodickejch fráz, systém výdych - nádych.</p> <p>Hra tenuto, legato, non legato.</p> <p>Hra stupníc, malý rozklad, obraty kvintakordu.</p> <p>Tónový rozsah h - c³.</p> <p>Moderato, andante, largo.</p> <p>Mezzoforte, forte.</p> <p>Jednoduchá piesňová forma AB, ABA, ABC...</p> <p>Hra v celých, polových, štvrt'ových, osminových, šesnástinových hodnotách.</p> <p>Rytmický útvar – triola.</p> <p>Tónová kultúra, intonačné ukončovanie fráz.</p> <p>Jednoduché melodickej a rytmické cvičenia (podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka).</p> <p>Jednoduché melodickej prednesy (podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka).</p> <p>Hra mezzoforte a forte.</p> <p>Hra s harmonickým nástrojom.</p>
--	---

Žiaci na konci 3. ročníka druhej časti základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ ovládajú starostlivosť o nástroj i o hobojoý strojček,	Starostlivosť o nástroj - jednoduchá údržba, čistenie.

<ul style="list-style-type: none"> ✓ využívajú prácu s dychom v prospech tvorenia tónu a jeho stability, ✓ zvládajú tvorbu tónu s čistým nasadením a primeranou prstovou technikou, ✓ hrajú v rozsahu nástroja, vedia použiť poltóny, ✓ v rámci artikulácie používajú hru tenuto, legato, portamento, základy staccata, ✓ hrajú v rýchlejších tempách - zvyšujú technickú náročnosť pri hre, ✓ čítajú notový zápis a aplikujú teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka, primerane k špecifikám nástroja, ✓ dbajú na čistotu spojov pri intervalovej výmene, hlavne pri hre legato, ✓ poznajú a vedia hudobne vyjadriť ďalšie rytmické útvary - triola, synkopa, ✓ vyjadria v hre dynamiku mezzoforte, forte, piano, ✓ správne zaradia a predvedú melodické ozdoby ako nátril, príraz, skupinka, obal, trilok, ✓ zahrajú tempovo kontrastné skladby so sprievodom klavíra, či iného harmonického nástroja, ✓ sú schopní súhry s iným hráčom. 	<p>Starostlivosť o hobojoyý strojček - hygiena, citlivosť.</p> <p>Zvyšovanie technickej náročnosti pri hre.</p> <p>Hra tenuto, legato, staccato.</p> <p>Hra stupníc, akordov - kvintakordy, malý rozklad, veľký rozklad a obraty.</p> <p>Tónový rozsah nástroja.</p> <p>Základy chromatiky.</p> <p>Mezzoforte, forte, piano.</p> <p>Základné melodické ozdoby - nátril, príraz, skupinka, obal, trilok.</p> <p>Hudobné formy: rondo, koncert, suita.</p> <p>Hra v menších hodnotách - šesnástinové, triola, synkopa.</p> <p>Tónová kultúra, intonačné ukončovanie fráz.</p> <p>Čistota intervalových spojov.</p> <p>Obtiažnejšiu melodické a rytmické cvičenia (podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka).</p> <p>Obtiažnejšie melodické prednesy (podľa výberu pedagóg a individuálnych dispozícií žiaka).</p> <p>Hra piano, mezzoforte, forte.</p> <p>Hra s harmonickým nástrojom.</p> <p>Komorná hra.</p>
---	---

Žiaci na konci 4. ročníka druhej časti základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú základnú starostlivosť o nástroj a o hoboiový strojček, ✓ používajú získané technické a výrazové kompetencie so zameraním na správnu intonáciu a stabilitu tónu, ✓ ovládajú artikulačné možnosti nástroja - hra tenuto, legato, portamento, staccato, ✓ zvyšujú technickú náročnosť pri hre, dbajú na ľahkosť prstovej techniky, ✓ čítajú notový zápis a aplikujú teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka, primerane k špecifikám nástroja, ✓ poznajú základné hudobné formy ako koncert, piesňová forma, rondo, sonáta, suita, ✓ v rámci sebareflexie vyjadria názor na svoj vlastný výkon, ✓ používajú rytmické prvky – bodkovaný rytmus, menšie rytmické hodnoty ako šesnástinové, ✓ používajú širšie dynamické rozpätie od piana po forte, tiež crescendo a decrescendo, ✓ ovládajú základné melodické ozdoby ako nátril, príraz, skupinka, obal, trilok, ✓ v rámci notového zápisu hudobne vyjadria frázovacie, dynamické a tempové označenia, ✓ zahrajú tempovo i štýlovo kontrastné skladby so sprievodom klavíra, či iného harmonického nástroja, ✓ ak majú možnosť zapájajú sa do komornej, či orchestrálnej, prípadne súborovej hry. 	<p>Starostlivosť o nástroj - jednoduchá údržba.</p> <p>Starostlivosť o hoboiový strojček - hygiena, citlivosť, základná úprava (teoreticky).</p> <p>Využitie práce s dychom s rešpektovaním základných melodických fráz.</p> <p>Hra tenuto, legato, staccato, portamento.</p> <p>Hra stupníc a príslušných akordov.</p> <p>Výrazové prostriedky - akcent, accelerando, ritenuto, marcato, espressivo, cantabile.</p> <p>Základné melodické ozdoby - nátril, príraz, skupinka, obal, trilok.</p> <p>Hudobné formy: sonáta, koncert.</p> <p>Základná výrazová charakteristika jednotlivých štýlových období.</p> <p>Hra v celých až šesnástinových hodnotách, prípadne menších hodnotách.</p> <p>Tónová kultúra, intonačné ukončovanie fráz.</p> <p>Čistota intervalových spojov.</p> <p>Bodkovaný rytmus, triola, synkopa.</p> <p>Obtiažnejšie melodické a rytmické cvičenia (podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka).</p> <p>Obtiažnejšie melodické prednesy (podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka).</p> <p>Hra v diferencovanej dynamickej škále.</p> <p>Hra s harmonickým nástrojom.</p> <p>Komorná hra.</p>
--	--

Záv erečná skúška:

- 2 stupnice,
- 2 etudy rôzneho charakteru,
- 1 prednesová skladba.

DRUHÝ STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci na konci 1. ročníka druhého stupňa základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú základnú starostlivosť o nástroj a o hobojoyvý strojček, ✓ ovládajú techniku dýchania, vedia ju použiť pri rešpektovaní hudobných fráz, ✓ ovládajú artikulačné možnosti nástroja - hra tenuto, legato, portamento, staccato i výrazové - akcent, sforzato - bez intonačnej zmeny, ✓ poznajú druhé, prípadne tretie hmaty a vedia ich použiť hlavne pri legátových výmenách v jednotlivých technických pasážach (etudy, stupnice), či melodických pasážach, ✓ zahrajú stupnice a technické cvičenia v rýchlejšom tempe, ✓ čítajú notový zápis a aplikujú teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka, primerane k špecifikám nástroja, ✓ vedia pomenovať melodické ozdoby, ✓ poznajú základnú charakteristiku hudobných štýlov, ✓ pri hre dávajú pozor na kultivovaný tón a intonačnú čistotu, ✓ požívajú širšie dynamické rozpätie od pianissima po forte, s intonačne 	<p>Starostlivosť o nástroj - jednoduchá údržba, čistenie, olejovanie spojov.</p> <p>Starostlivosť o hobojoyvý strojček - hygiena, citlivosť, základná úprava.</p> <p>Hra tenuto, legato, staccato, portamento, akcent, sforzato.</p> <p>Hra s použitím pomocných hmatov, trilkových klapiek.</p> <p>Hra stupnic a akordov - tonický kvintakord a obraty, dominantný a zmenšený septakord v rozsahu nástroja.</p> <p>Komplexná orientácia v časopriestore hudby (stupnice, tonický kvintakord a jeho obraty, dominantný a zmenšený septakord a jeho obraty).</p> <p>Takty pravidelné i nepravidelné.</p> <p>Výrazová štylistika hudobných období (podľa výberu skladby).</p> <p>Rozšírenie poznatkov o hudobných formách.</p> <p>Tónová kultúra, intonačné ukončovanie fráz.</p>

<p>čistým crescendom a decrescendom, vedia hudobne vyjadriť melodické ozdoby a trilky, dokážu štylisticky vyjadriť primeranú hudobnú skladbu, zahrajú cyklické, tempovo i štýlovo kontrastné skladby ako koncert, či sonáta so správnou intonáciou a hrou s harmonickým nástrojom, zapájajú sa do komornej, orchestrálnej, príp. súborovej hry (ak škola túto možnosť poskytuje).</p>	<p>Čistota intervalových spojov. Bodkovaný rytmus, nepravidelné rytmy. Meľovité skladby tempovo i charakterovo kontrastné. Hra v širších dynamických rozsahoch. Hra s harmonickým nástrojom. Kontrola čistoty intervalových spojov, intonačne čisté prechody s použitím základných i pomocných hmatov. Lahké staccato, klasicistické odľahy, barokové legata a staccato, tenuto, portamento. Využitie nástrojových možností v interpretácii barokovej</p>
---	---

Žiaci na konci 2. ročníka druhého stupňa základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú starostlivosť o nástroj a o hoboiový strojček, ✓ prácu s dychom používajú v prospech hoboiového tónu, ✓ používajú a rozlišujú zvučné i mäkké staccato, ✓ poznajú všetky hoboiové hmaty, vedia ich použiť pri hre, ✓ ovládajú chromatickú stupnicu, ✓ postupne zvyšujú tempo pri stupniciach a technických cvičeniach, ✓ poznajú spôsob hry vibráto, ✓ čítajú notový zápis a aplikujú teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka, primerane k špecifikám nástroja, ✓ vedia adekvátne a primerane k štylistike použiť spôsob hry vibráto, mäkké a zvučné staccato s intonačnou istotou, ✓ sú schopní samostatnej sluchovej kontroly pri sólovej hre i hre s iným melodickým alebo harmonickým nástrojom, 	<p>Chromatika.</p> <p>Zvyšovanie technickej náročnosti, hra v rýchlejších tempách - allegro, vivo.</p> <p>Typy staccata - zvučné a mäkké. Hra vibráto.</p> <p>Cyklické skladby: sonáta, suite, koncert.</p> <p>Výrazové prostriedky baroka a klasicizmu.</p> <p>Zvyšovanie tónovej kultúry.</p> <p>Kontrola čistoty intervalových spojov, intonačne čisté prechody s použitím základných i pomocných hmatov.</p> <p>Lahké staccato, klasicistické odľahy, barokové legata a staccato, tenuto, portamento.</p> <p>Využitie nástrojových možností v interpretácii barokovej</p>

<p>používajú melodické ozdoby, zahrajú skladbu z listu primeranú ich hudobným kompetenciám, zahrajú cyklické, tempovo i štýlovo kontrastné skladby ako koncert či sonáta, so sprievodom komornej či inej harmonického nástroja, zapájajú sa do komornej, orchestrálnej, príp. súborovej hry (ak škola túto možnosť poskytuje).</p>	<p>a klasicistickej hudby a ich interpretačnej rozdielnosti – rozlíšenie staccato a legato. Rozdiely v cyklických skladbách - kontrastnosti jednotlivých častí. Hra s komornou hrou či inej harmonického nástroja,</p>
--	--

Žiaci na konci 3. ročníka druhého stupňa základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú starostlivosť o nástroj a o hobojoyvý strojček - zvládajú jeho základnú úpravu, ✓ ovládajú všetky hobojoyvé hmaty, používajú trilkové klapky, ✓ zrýchľujú tempo v technických cvičeniach a stupniciach. ✓ čítajú notový zápis a aplikujú teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka, primerane k špecifikám nástroja, ✓ pretransponujú jednoduchú melódiu do príbuznej tóniny, ✓ hrajú intonačne čisto pri jednotlivých intervalových spojoch, bez pazvukov, ✓ bez dychových zlomov hrajú crescendo a decrescendo, ✓ používajú širšie dynamické rozpätie od pianissima po kultivované fortissimo, ✓ využívajú získané kompetencie pri samostatnom nácviku skladieb pod odborným dohľadom pedagóga, ✓ zahrajú hudobnú skladbu z listu primeranú ich hudobným kompetenciám, 	<p>Hra stupníc a akordov - tonický kvintakord a obraty, dominantný a zmenšený septakord i obraty v rozsahu nástroja.</p> <p>Intonačne vyrovnaná hra vo všetkých polohách.</p> <p>Výrazová štylistika hudobných období (podľa výberu skladby).</p> <p>Výrazové prostriedky romantizmu a renesancie.</p> <p>Historický vývoj nástroja.</p> <p>Postavenie nástroja v orchestri.</p> <p>Práca s tónom pri romantických kantilénach.</p> <p>Ostré staccato.</p> <p>Intonačná čistota pri dynamike fortissimo a pianissimo.</p> <p>Adekvátne výrazové vyjadrenie pri hre jednotlivých skladieb.</p> <p>Romantické vedenie melodickéj línie - široká dynamika, spevnosť.</p> <p>Interpretačné možnosti renesancie.</p> <p>Agogika, striedanie tempa v skladbe.</p>

zahrajú cyklické, tempovo i štýlovo kontrastné skladby ako koncert či sonáta, so sprievodom klavíra či iného harmonického nástroja, zapájajú sa do komornej, orchestrálnej, príp. súborovej hry (ak škola túto možnosť poskytuje).

Žiaci na konci 4. ročníka druhého stupňa základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú starostlivosť o nástroj, hoboiový strojček – jeho základnú úpravu, ✓ hrajú intonačne i zvukovo vyrovnané v celom rozsahu nástroja, vo všetkých polohách, ✓ hrajú adekvátne ľahko a technicky podľa daných tempových označení, ✓ orientujú sa v problematike stupníc a akordov, v spôsobe nácviku, v tvorení akordov, ✓ čítajú notový zápis a aplikujú teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka, primerane k špecifikám nástroja, ✓ zaujímajú sa o moderné techniky a spôsoby interpretácie i o modernú hoboiovú literatúru, ✓ orientujú sa v hoboiovej literatúre – sólovej, komornej i orchestrálnej, v histórii nástroja, vo využití nástroja v praxi, ✓ orientujú sa pri hre z listu, ✓ využívajú zvukové, technické a rozsahové možnosti nástroja – artikulačná hra, výrazová hra, citlivé vibráto, pomocné hmaty i trilkové klapky, ✓ orientujú sa vo všetkých štýlových obdobiach, na základe získaných 	<p>Údržba nástroja, základná znalosť výroby hoboiových strojčekov.</p> <p>Využívanie výrazových a artikulačných možností nástroja.</p> <p>Technicky vyrovnaná hra v rýchlych tempách.</p> <p>Kultivované vibráto.</p> <p>Hra v terciách, hra v kvartách.</p> <p>Výrazová štylistika hudobných období (podľa výberu skladby).</p> <p>Využitie nástroja v modernej interpretácii artificijálnej i nonartificijálnej – hudby 20. a 21. storočia.</p> <p>Hoboiová literatúra v sólovej, komornej i orchestrálnej hudbe.</p> <p>Adekvátna výrazová štýlovosť pri hre jednotlivých skladieb rôznych štýlových období (tempo, dynamika, frázovanie...).</p> <p>Moderné interpretačné a výrazové techniky.</p> <p>Komorná, prípadne orchestrálna hra.</p>

kompetencií vedú i štylovosti, pôsobia v rôznych	samostatne naštudovať primeranú hudobnú skladbu rešpektovaním frázovania, dynamiky, tempa amatérskych zoskupeniach ako amatérski hráči (ak majú túto možnosť).
--	--

Záverečná skúška:

- 2 stupnice,
- 2 etudy rôzneho charakteru,
- 1 prednesová skladba.

ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM v 2. – 4. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia

Žiaci na konci 2. ročníka druhej časti prvého stupňa základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládajú starostlivosť o nástroj - čistenie nástroja, ✓ poznajú funkciu hobojového strojčeka - jeho citlivosť, namáčanie, základnú hygienu, vedú správne upevniť hobojoový strojček, ✓ majú osvojené návyky pri hre na nástroj (postoj, držanie nástroja), dbajú na uvoľnenosť prstov pri hre, ✓ poznajú metódu správneho rozohrávania so zameraním na stabilitu tónu, ✓ rozširujú prácu s dychom, rozlišujú medzi hobojoovým nádychom a výdychom, aby nedošlo k presýteniu, ✓ v rámci artikulácie ovládajú hru non legato, legato, základy staccata, ✓ hrajú v tempách moderato, andante, allegretto, 	<p>Starostlivosť o nástroj a hobojoový strojček.</p> <p>Zdokonalenie správneho reberno-bránicového dýchania.</p> <p>Upevnenie postoja a držania rúk, smerujúce k ľahkosti rúk a prstov.</p> <p>Využitie práce s dychom s rešpektovaním základných melodických fráz, systém výdych – nádych.</p> <p>Hra non legato, tenuto, legato, staccato.</p> <p>Hra stupníc, malý rozklad, obraty kvintakordu.</p> <p>Tónový rozsah h - d³.</p> <p>Legato, staccato, tenuto.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú v rozsahu h - d³, ✓ čítajú notový zápis a aplikujú teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka, primerane k špecifikám nástroja, ✓ ovládajú nové rytmické prvky - triola, synkopa, ✓ rozlišujú základné dynamické rozdiely, p, mf, f, ✓ hrajú melodicky i technicky náročnejšie skladby ako žiaci základného štúdia, ✓ hrajú obtiažnejšie skladby so sprievodom klavíra či iného harmonického nástroja. 	<p>Moderato, andante, allegreto.</p> <p>Triola, synkopa.</p> <p>Piano, forte, mezzoforte.</p> <p>Hra v celých, polových, štvrt'ových hodnotách i osminových notách.</p> <p>Tónová kultúra, intonačné ukončovanie fráz.</p> <p>Jednoduché melodické a rytmické cvičenia (podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka).</p> <p>Jednoduché melodické prednesy (podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka).</p> <p>Hra piano, mezzoforte, forte.</p> <p>Hra s harmonickým nástrojom.</p>
--	--

Žiaci na konci 3. ročníka druhej časti prvého stupňa základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú starostlivosť a základnú údržbu nástroja i hobojuvého strojčeka, odstraňovanie vody spod klapiek, ✓ využívajú prácu s dychom v prospech tvorenia tónu a jeho stability, ✓ zvládajú tvorbu tónu s čistým nasadením a primeranou prstovou technikou, ✓ zvládajú tvorbu tónu s čistým nasadením a primeranou prstovou a jazykovou technikou, ✓ v rámci artikulácie používajú tenuto, legato, portamento, staccato, ✓ dbajú na čistotu pri intervalovej výmene, hlavne pri hre legato, 	<p>Starostlivosť o nástroj a hobojuvý strojček.</p> <p>Zdokonalenie správneho reberno-bránicového dýchania.</p> <p>Lahkosť prstovej techniky.</p> <p>Využitie práce s dychom s rešpektovaním základných melodických fráz, systém výdych – nádych.</p> <p>Zvyšovanie technickej náročnosti pri hre.</p> <p>Hra tenuto, legato, staccato, portamento.</p> <p>Tónový rozsah v rozsahu nástroja.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ čítajú notový zápis a aplikujú teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka, primerane k špecifikám nástroja, ✓ ovládajú základné melodické ozdoby ako nátril, príraz, skupinka, obal, trilok, ✓ predvedú isté nasadenie v rôznej dynamike – piano, mezzoforte, forte, ✓ vedia v hre vyjadriť dynamiku crescendo, decrescendo, ✓ rozlišujú náladu skladby a v rámci získaných kompetencií ju vedia i vyjadriť, ✓ sú schopní súhry s iným hráčom, ✓ zahrajú tempovo kontrastné skladby so sprievodom klavíra či iného harmonického nástroja. 	<p>Akordy - kvintakordy, malý rozklad, veľký rozklad a obraty, hra v trojzvuku i štvorzvuku.</p> <p>Štvrťové a osminové takty pravidelné i nepravidelné, alla breve.</p> <p>Základné melodické ozdoby - nátril, príraz, skupinka, obal, trilok.</p> <p>Hra v menších hodnotách – šestnástinové, triola, synkopa.</p> <p>Tónová kultúra, intonačné ukončovanie fráz.</p> <p>Čistota intervalových spojov.</p> <p>Obtiažnejšie melodické a rytmické cvičenia (podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka).</p> <p>Obtiažnejšie melodické prednesy (podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka).</p> <p>Hra s diferencovanou dynamickou škálou.</p> <p>Hra s harmonickým, prípadne melodickým nástrojom.</p>
---	---

Žiaci na konci 4. ročníka druhej časti prvého stupňa základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú starostlivosť o nástroj a o hobojo­vý strojček, ✓ používajú reberno-bránicové dýchanie v prospech hobojo­vého tónu, ✓ používajú získané technické a výrazové zručnosti so zameraním na správnu intonáciu a stabilitu tónu, ✓ ovládajú artikulačné možnosti nástroja - hra tenuto, legato, portamento, staccato, akcent, ✓ poznajú druhé, prípadne tretie hmaty a vedia ich použiť hlavne pri legátových výmenách v jednotlivých technických (etudy, stupnice), či 	<p>Starostlivosť o nástroj - jednoduchá údržba.</p> <p>Starostlivosť o hobojo­vý strojček - základná úprava.</p> <p>Využitie práce s dychom s rešpektovaním základných melodických fráz.</p> <p>Hra tenuto, legato, staccato, portamento.</p> <p>Akcent.</p> <p>Zvyšovanie technickej náročnosti pri hre.</p>

<p>melodických pasážach,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ čítajú notový zápis a aplikujú teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka, primerane k špecifikám nástroja, ✓ hrajú melodické frázy s vypracovanou presnosťou po rytmickej, dynamickej, intonačnej i výrazovej stránke ✓ používajú širšie dynamické rozpätie od piana po forte, s intonačne čistým crescendom a decrescendom, ✓ používajú melodické ozdoby, trilky, vedia ich pomenovať i hudobne vyjadriť, ✓ v rámci notového zápisu vedia hudobne vyjadriť frázovacie, dynamické a tempové označenie, ✓ hrajú melodicky i technicky náročnejšie skladby ako žiaci základného štúdia, ✓ poznajú spôsob hry vibráto, ✓ zahrajú tempovo i štýlovo kontrastné skladby, so sprievodom klavíra či iného harmonického nástroja, ✓ vedia sa zapojiť do komornej, orchestrálnej, príp. súborovej hry. 	<p>Lahkosť prstovej techniky.</p> <p>Tónový rozsah v rozsahu nástroja.</p> <p>Základy chromatiky.</p> <p>Akordy - kvintakordy, malý rozklad, veľký rozklad a obraty, hra v trojzvuku i štvorzvuku.</p> <p>Výrazové prostriedky - akcent, accelerando, ritenuto, marcato, espressivo, cantabile.</p> <p>Hra v menších hodnotách - šestnástinové, triola, synkopa, bodkovaný rytmus.</p> <p>Tónová kultúra, čisté intonačné ukončovanie fráz.</p> <p>Čistota intervalových spojov.</p> <p>Obtiažnejšie melodické a rytmické cvičenia (podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka).</p> <p>Obtiažnejšie melodické prednesy (podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka).</p> <p>Hra piano, mezzoforte, forte, crescendo a decrescendo.</p> <p>Hra s harmonickým nástrojom.</p> <p>Komorná hra.</p>
---	---

Záverečná skúška:

- 2 stupnice,
- 2 etudy rôzneho charakteru,
- 2 tempovo rozdielne skladby.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA KLARINETE**VZDELÁVACÍ ŠTANDARD****HRA NA NÁSTROJI****Prvá časť prvého stupňa základného štúdia (2 roky UP č. 10)**

Žiaci na konci 1. ročníka prvej časti základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ sa oboznamujú s nástrojom, jeho zložením a starostlivosťou, ✓ majú osvojené základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie, nástroja, postavenie prstov, základy reberno-bránicového dýchania), ✓ vedia nasadiť a ukončiť tón, dbajú za kultúrnosť tónu, ✓ hrajú vydržované tóny, ✓ zvládajú hru v rozsahu e – c2, ✓ v rámci artikulácie ovládajú hru tenuto, legato, ✓ ovládajú základné durové a molové stupnice do 2 predznamenaní s T5, ✓ interpretujú jednoduché ľudové a umelé piesne. 	<p>Oboznámenie sa s nástrojom, jeho zložením a starostlivosťou.</p> <p>Správne držanie tela, držanie nástroja - postavenie prstov.</p> <p>Bránicové dýchanie - nátlak.</p> <p>Výslovnosť - nasadenie, ukončenie tónu - kultúra tonu.</p> <p>Hra vydržovaných tónov.</p> <p>Zvládnuť tony v rozsahu e - c2.</p> <p>Tenuto a legato.</p> <p>Hra základných durových stupníc a molových do 2 predznamenaní s T5.</p> <p>Jednoduché ľudové a umelé piesne.</p>

Žiaci na konci 2. ročníka prvej časti základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ upevňujú si správne základné hráčske návyky, 	<p>Upevňovanie správnych základných hráčskych návykov.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ naďalej pracujú na zdokonaľovaní reberno-bránicového dýchania, ✓ pracujú sa na kultúre tónu, ✓ poznajú metódu správneho rozohrávania so zameraním na stabilitu tónu – vydržiavané tóny, ✓ pracujú s technikou hry staccata, ✓ hrajú v dynamických odtieňoch, rozlišujú crescendo, decrescendo, ✓ praktizujú a zdokonaľujú sa v základných durových a molových stupniciach do 4 predznamenaní s T5, ✓ aplikujú hru v rozsahu e - g2, ✓ používajú nové rytmické prvky (hra v osminových notách a pomlčkách), ✓ zahrajú piesne a ľahšie inštruktívne skladby sólo alebo so sprievodom klavíra. 	<p>Zdokonaľovanie správneho reberno-bránicového dýchania.</p> <p>Kultúra tónu.</p> <p>Význam vydržovaných tónov.</p> <p>Technika hry staccata.</p> <p>Dynamické odtiene - crescendo a decrescendo.</p> <p>Základné durové a molové stupnice do 4 predznamenaní s T5.</p> <p>Hra v rozsahu e - g2.</p> <p>Hra v celých, polových, štvrtových i osminových hodnotách.</p> <p>Osvojovanie si základných hudobno-teoretických pojmov: pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo.</p> <p>Budovanie intonačnej a rytmickej predstavy.</p> <p>Rozlišovanie durového a molového tónorodu, intervaly v. 2, m. 2.</p> <p>Piesne a ľahšie inštruktívne skladby sólo alebo so sprievodom klavíra.</p> <p>Hra v dvojhlase (žiak, učiteľ).</p>
---	--

Záverečná skúška:

- 2 stupnice,
- 1 etuda,
- 1 prednesová skladba.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Žiaci na konci 1. ročníka druhej časti základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú časti nástroja, zvládajú zloženie a rozloženie nástroja, ✓ zvládajú prstovú a jazykovú techniku, ✓ hrajú v rozsahu e – f³, ✓ ovládajú hru tenuto, staccato a legato, ✓ aplikujú hru durových a molových stupníc do štyroch predznamenaní a príslušných tonických kvintakordov a D⁷ po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ ovládajú plynulé čítanie nôt, ✓ orientujú sa v notovom zápise a sú schopní hrať jednoduché skladby z listu, ✓ aplikujú elementárne hudobno-výrazové prostriedky (dynamika, zmeny tempa, frázovanie, agogika), ✓ hrajú zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek, ✓ ovládajú prechod medzi osminovými triolami a šestnástinovými notami, ✓ ovládajú hru polovej, štvrtovej a osminovej noty s bodkou, ✓ sú schopní hrať so sprievodom a vedome rozlišujú silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, ✓ interpretujú viachlasé skladby so spolužiakmi, alebo učiteľom. 	<p>Hygiena a údržby nástroja.</p> <p>Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Budovanie nátisku.</p> <p>Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu (e - f³) výraznou dychovou oporou.</p> <p>Hra tenuto, staccato.</p> <p>Zdokonaľovanie väzieb legáta pri prechode do dvojčiarkovanej oktávy.</p> <p>Hra durových a molových stupníc do štyroch predznamenaní, T⁵ a D⁷ rôznymi artikuláciami v mierne rýchlom tempe v dosiahnutom rozsahu.</p> <p>Elementárne hudobno-výrazové prostriedky (dynamika, zmeny tempa, frázovanie, agogika).</p> <p>Nácvik kratších skladieb a piesní spamäti.</p> <p>Hra so sprievodom a vedome rozlíšenie sily, dĺžky, výšky a farby tónu.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov v praxi: stupnica, durový a molový kvintakord, D⁷ a jeho obraty, prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno.</p> <p>Pojmy: celá, polová, štvrtová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra.</p> <p>Budovanie intonačnej a rytmickej predstavy.</p> <p>Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D⁷, intervalov v. 2, m 2,</p>

	v 3, m 3, č 4, č 5. Striedanie osminových nôť a osminových triol, bodkovaný rytmus osminové hodnoty.
--	---

Žiaci na konci 2. ročníka druhej časti základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú základnú starostlivosť o nástroj (zloženie, rozloženie, čistenie), ✓ zvládajú prstovú a jazykovú techniku v rýchlejších tempách, ✓ hrajú v rozsahu e – f³, ✓ ovládajú hru tenuto, staccato, legato, ✓ zvládnu hru durových a molových stupníc do šiestich predznamenaní a príslušných tonických kvintakordov, D⁷ a zm⁷ po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ uplatňujú intonačnú istotu v dosiahnutom rozsahu, ✓ rozlišujú a ovládajú hru osminových triol a bodkovaného rytmu, hru veľkej trioly, ✓ sú schopní hrať rozsiahlejšie prednesové skladby so sprievodom z nôť aj spamäti, ✓ sú schopní práce v súboroch, ✓ verejným účinkovaním získajú osobné skúsenosti v zvládnutí trémy, psychického a fyzického zaťaženia vo vypätej situácii. 	<p>Starostlivosť o nástroj.</p> <p>Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Budovanie nátlaku a tónovej vyrovnanosti v celom používanom rozsahu, Prstová a jazyková technika.</p> <p>Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff).</p> <p>Hra tenuto, staccato, plynulé väzby legáta s prechodom do dvojčiarkovanej oktávy.</p> <p>Hra durových a molových stupníc do šiestich predznamenaní, T⁵, D⁷ a zm⁷ rôznymi artikuláciami v stredne rýchlom tempe.</p> <p>Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Uvedenie hudobno-teoretických poznatkov v praxi: dur a mol kvintakord, D⁷ a jeho obraty, zm⁷ a jeho obraty, prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno.</p> <p>Pojmy: celá, polová, štvrtová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo,</p>

	<p>dynamika, piano, mezzo forte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, predohra, forma, dohra, medzihra. Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D⁷, zm⁷, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt, bodkovaný rytmus osm</p>
--	--

Žiaci na konci 3. ročníka druhej časti základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú starostlivosť o nástroj, ✓ upevňujú prstovú a jazykovú techniku, ✓ zahrajú v rozsahu e – g³, ✓ bezpečne ovládajú a kombinujú hru tenuto, staccato, ✓ aplikujú hru portamento, ✓ zvládnu hru durových a molových stupníc do siedmich predznamenaní a príslušných tonických kvintakordov, D⁷ a zm⁷ po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ zvládnu hru chromatickej stupnice , ✓ demonštrujú kvalitu tónu a intonačnú istotu v dosiahnutom rozsahu, ✓ využívajú široké spektrum výrazových a dynamických možností pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb (z nôt aj spamäti), ✓ sú schopní samostatnej práce pri štúdiu partov a hre v súboroch, 	<p>Starostlivosť o nástroj - jednoduchá údržba, čistenie.</p> <p>Plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Budovanie nátlaku, snaha o tónovú vyrovnanosť v celom používanom rozsahu.</p> <p>Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou využívanie širokej dynamickej škály (p až ff).</p> <p>Hra 1. – 7. poloha.</p> <p>Tenuto, staccato, plynulé väzby legáta v dvojčiarkovanej oktáve, hra portamento.</p> <p>Zvládanie prstovej a jazykovej techniky.</p> <p>Hra durových a molových stupníc do šiestich predznamenaní, T⁵, D⁷ a zm⁷ rôznymi artikuláciami v stredne rýchlom tempe.</p>

<p>✓ verejným účinkovaním získajú osobné skúsenosti v zvládnutí trémy, psychického a fyzického zaťaženia vo vypätej situácii.</p>	<p>Hra chromatickej stupnice. Návčik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti. Návčik partov (orchestrálnych, súborových). Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov v praxi: stupnica, durový a molový kvintakord, D⁷ a jeho obraty, zm⁷ a jeho obraty, portamento, chromatická stupnica, prima volta, seconda volta, Da Capo, D. C. al Fine, dal segno, pojmy: celá, polová, štvrt'ová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra, diatonika, chromatika, celotónová stupnica. Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D⁷, zm⁷, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v 6, m 6, zv 4, v 7, m 7, striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt, bodkovaný rytmus osminové, šestnástinové hodnoty, triolové frázovanie. Hra veľkej trioly.</p>
---	---

Žiaci na konci 4. ročníka druhej časti základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ bezpečne ovládajú prstovú a jazykovú techniku aj v rýchlych tempách, ✓ zvládajú hru v rozsahu e - ³/_g ✓ využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato,</p>	<p>Plynulé reberno-bránicové dýchanie. Tónová vyrovnanosť v celom používanom rozsahu, budovanie nátisku. Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou</p>

<p>portamento),</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú plynule čítanie nôt, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc a príslušných tonických kvintakordov, D^7 a zm^7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, hrajú chromatické stupnice, ✓ sú schopní samostatnej práce pri štúdiu partov a hre v súboroch, ✓ vedia vhodne uplatňovať frázovanie, agogiku a dynamické možnosti nástroja aj pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb rôznych období (z nôt aj spamäti), ✓ sú schopní samostatne naladiť nástroj, ✓ verejným účinkovaním získajú osobné skúsenosti v zvládnutí trémy, psychického a fyzického zaťaženia vo vypätej situácii. 	<p>oporou.</p> <p>Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff).</p> <p>Vyrovnaná prstová a jazyková technika.</p> <p>Tenuto, staccato, portamento, plynulé väzby legáta perného v dvojčiarkovanej a trojčiarkovanej oktáve.</p> <p>Hra durových a molových stupníc, T^5, D^7 a zm^7 rôznymi artikuláciami v stredne rýchlom tempe.</p> <p>Hra chromatickej stupnice.</p> <p>Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov do praxe: stupnica, durový a molový kvintakord, D^7 a jeho obraty, zm^7 a jeho obraty, násobné staccato, portamento, chromatická stupnica, prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno.</p> <p>Pojmy: celá, polová, štvrt'ová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra, diatonika, chromatika, celotónová stupnica.</p> <p>Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D^7, zm^7, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v 6, m 6, zv 4, v 7, m 7.</p> <p>Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt, bodkovaný rytmus osminové, šestnástinové hodnoty, triolové frázovanie.</p> <p>Hra veľkej trioly.</p>
--	--

Záv erečná skúška:

- 2 stupnice,
- 2 etudy rôzneho charakteru,
- 1 prednesová skladba.

DRUHÝ STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci na konci 1. ročníka II. stupňa základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečne ovládajú prstovú a jazykovú techniku a hrajú s intonačnou istotou a kultivovaným tónom v dosiahnutom rozsahu, ✓ zvládajú hru v rozsahu e – $\overset{3}{g}$, ✓ ovládajú a využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portamento), ✓ ovládajú plynule čítanie nôt, ✓ vedia zahrat' melodické ozdoby, ✓ aplikujú hru durových a molových stupníc a príslušných tonických kvintakordov, D^7 a zm^7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ zvládnu hru chromatickej stupnice, ✓ ovládajú hru celotónových stupníc, ✓ orientujú sa v interpretácii skladieb rôznych štýlových období, ✓ zvládnu základy improvizácie a transpozície in C a in A. 	<p>Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Tónová vyrovnanosť v celom používanom rozsahu, budovanie nátisku.</p> <p>Hra dlhých tónov s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff).</p> <p>Hra tenuto, staccato, portamento, plynulé väzby legáta.</p> <p>Nácvik melodických ozdôb a trilku.</p> <p>Hra durových a molových stupníc, T^5, D^7 a zm^7 rôznymi artikuláciami v stredne rýchлом tempe.</p> <p>Hra chromatickej stupnice.</p> <p>Hra celotónových stupníc.</p> <p>Rozsiahlejšie skladby a piesne spamäti, sústavné rozvíjanie hudobnej pamäte.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Oboznámenie sa so základmi improvizácie a transpozície in C a in</p>

	<p>A.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických vedomostí v praxi: durový a molový kvintakord, durové a molové septakordy, D^7 a jeho obraty, zm^7 a jeho obraty, portamento, chromatická stupnica, melodické ozdoby, trilok.</p> <p>Pojmy: celá, polová, štvrt'ová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra, diatonika, chromatika, celotónová stupnica.</p> <p>Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D^7, zm^7, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v 6, m 6, zv 4, v 7, m 7.</p> <p>Striedanie osminových nôť, osminových triol a šestnástinových nôť, bodkovaný rytmus osminové, šestnástinové hodnoty, triolové frázovanie.</p> <p>Hra veľkej trioly.</p> <p>Kadencie T-S-D.</p>
--	--

Žiaci na konci 2. ročníka II. stupňa základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečne ovládajú prstovú a jazykovú techniku v rýchlejších tempách, ✓ uplatňujú sluchovú sebakontrolu a pohotovosť, istotou kultivovaný tón v celom rozsahu nástroja, ✓ ovládajú hru melodických ozdôb, 	<p>Bezpečné ovládanie prstovej a jazykovej techniky.</p> <p>Plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Tónová vyrovnanosť v celom používanom rozsahu, budovanie nátisku.</p> <p>Hra dlhých tónov s výraznou dychovou oporou.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládajú hru trilkú, ✓ ovládajú a využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portamento), ✓ ovládajú plynule čítanie nôt, ✓ aplikujú hru durových a molových stupníc a príslušných tonických kvintakordov, D^7 a zm^7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ ovládajú hru chromatických a celotónových stupníc, ✓ vedú samostatne uplatniť nadobudnuté kompetencie pri štúdiu skladieb a partov, ✓ sú schopní hrať rozsiahlejšie prednesové skladby so sprievodom z nôt aj spamäti, ✓ samostatne pracujú v súboroch, ✓ zvládnu základy improvizácie a transpozície in C a in A. 	<p>Využívanie širokej dynamickej škály (pp až ff).</p> <p>Plynulá hra.</p> <p>Tenuto, staccato, portamento, plynulé väzby legáta.</p> <p>Hra durových a molových stupníc, T , D a zm rôznymi artikuláciami v rýchlejšom tempe.</p> <p>Hra chromatických stupníc, celotónových stupníc.</p> <p>Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti, sústavné rozvíjanie hudobnej pamäte.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Kadencie T-S-D.</p> <p>Základy improvizácie a transpozície in C a in A.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických vedomostí v praxi: durový a molový kvintakord, durové a molové septakordy, D^7 a jeho obraty, zm^7 a jeho obraty, násobné staccato, portamento, chromatická stupnica, celotónová stupnica, melodické ozdoby, trilok.</p> <p>Pojmy: celá, polová, štvrtová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra, diatonika, chromatika, celotónová stupnica.</p> <p>Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D^7, zm^7, intervalov v2, m2, v3, m3, č4, č5, v6, m6, zv4, v7, m7.</p> <p>Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt, bodkovaný rytmus osminové , šestnástinové hodnoty, triolové frázovanie, hra veľkej trioly.</p>
--	--

Žiaci na konci 3. ročníka II. stupňa základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečne ovládajú prstovú a jazykovú techniku, ✓ demonštrujú sluchovú sebakontrolu a pohotovosť, istotou pri hre a kultivovaný tón v celom rozsahu nástroja, ✓ sú schopní samostatne naladiť nástroj, ✓ ovládajú hru melodických ozdôb a hru trilku, ✓ využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portamento), ✓ ovládajú plynule čítanie nôt, ✓ aplikujú hru durových a molových stupníc a príslušných T^5, D^7 a zm^7 po troch a po štyroch, ✓ ovládajú hru chromatických a celotónových stupníc, ✓ sú samostatní pri štúdiu skladieb, štúdiu partov a hre v súboroch, ✓ vedia zahrať rozsiahlejšie prednesové skladby so sprievodom z nôt aj spamäti, ✓ vedia vedome využívať vhodné frázovanie, agogiku a dynamické možnosti nástroja pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb rôznych období z nôt aj spamäti, ✓ ovládajú základnú koordináciu pri hre so spoluhráčmi v komornej a orchestrálnej hre v oblasti intonácie, rytmu, dynamiky a výrazu, ✓ zvládnu pokročilejšie improvizáciu a transpozíciu in C a in A. 	<p>Prirodzené, hlboké a plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Tónová kultivovanosť a vyrovnanosť v celom používanom rozsahu, dobrá flexibilita nátisku.</p> <p>Hra dlhých tónov s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Využívanie širokej dynamickej škály (pp až ff).</p> <p>Rôzne spôsoby artikulácie a frázovania.</p> <p>Bezpečné ovládanie prstovej a jazykovej techniky.</p> <p>Hra durových, molových, chromatických stupníc a celotónových stupníc, T^5, D^7 a zm^7 rôznymi artikuláciami v rýchlom tempe.</p> <p>Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti, budovanie repertoáru a sústavné rozvíjanie hudobnej pamäte.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Interpretácia technicky, rytmicky a dynamicky náročnejších skladieb.</p> <p>Kadencia T-S-D.</p> <p>Improvizácia a transpozícia in C a in A.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických vedomostí v praxi: durový a molový kvintakord, durové a molové septakordy, D^7 a jeho obraty, zm^7 a jeho obraty, násobné staccato, portamento, chromatická stupnica, celotónová stupnica, melodické ozdoby, trilok.</p> <p>Pojmy: celá, polová, štvrt'ová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo,</p>

	<p>decrecendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra,</p> <p>Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D⁷, zm⁷, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4,</p> <p>Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt, bodkovaný rytmus osminových nôt,</p>
--	--

Žiaci na konci 4. ročníka II. stupňa základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ využívajú všetky nadobudnuté kompetencie pri nácviku a interpretácii skladieb rôznych štýlov a žánrov, ✓ samostatne riešia problematiku nástrojovej techniky vrátane údržby nástroja, ✓ samostatne podľa potreby využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portamento), vrátane hry melodických ozdôb a trilku, ✓ samostatne pracujú s farbou a kvalitou tónu a na rozvoji nátliskových schopností, ✓ ovládajú plynule čítanie nôt, hru durových, molových, chromatických a celotónových stupníc a príslušných T⁵ D⁷ a zm⁷, ✓ sú samostatní pri štúdiu náročnejších skladieb a partov, ✓ samostatne využívajú nadobudnuté interpretačné schopnosti pri práci v súboroch, v komornej a orchestrálnej hre, ✓ zvládnu pokročilejšie improvizáciu a transpozíciu in C a in A. 	<p>Prirodzené, hlboké a plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Tónová kultivovanosť a vyrovnanosť v celom používanom rozsahu.</p> <p>Dobrá flexibilita nátlisku.</p> <p>Hra dlhých tónov s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Využívanie širokej dynamickej škály (pp až ff). Plynulá hra.</p> <p>Využívanie rôznych spôsobov artikulácie a frázovania. Bezpečné ovládanie prstovej a jazykovej techniky.</p> <p>Hra durových, molových, chromatických stupníc a celotónových stupníc, T⁵, D⁷ a zm⁷ rôznymi artikuláciami v rýchлом tempe.</p> <p>Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti, budovanie repertoáru a sústavné rozvíjanie hudobnej pamäte.</p>

	<p>Interpretácia technicky, rytmicky a dynamicky náročnejších skladieb.</p> <p>Kadencia T-S-D.</p> <p>Improvizácia a transpozícia in C a in A.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických vedomostí v praxi: durový a molový kvintakord, durové a molové septakordy, D^7 a jeho obraty, zm^7 a jeho obraty, násobné staccato, portamento, chromatická stupnica, celotónová stupnica, melodické ozdoby, trilok.</p> <p>Pojmy: celá, polová, štvrt'ová, osminová a šestnásťtinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra, diatonika, chromatika, celotónová stupnica.</p> <p>Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D^7, zm^7, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v 6, m 6, zv 4, v 7, m 7.</p> <p>Striedanie osminových nôť, osminových triol a šestnásťtinových nôť, bodkovaný rytmus osminové, šestnásťtinové hodnoty, triolové frázovanie, hra veľkej trioly.</p>
--	---

Záverečná skúška:

- 2 stupnice,
- 2 etudy,
- 1 prednesová skladba.

ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM v 2. – 4. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia

Žiaci na konci 2. ročníka druhej časti I. stupňa základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečne ovládajú prstovú a jazykovú techniku v rýchlejších tempách, ✓ ovládajú hru v rozsahu e - ³ g , ✓ aplikujú a kombinujú hru tenuto, staccato, ✓ demonštrujú hru durových a molových stupníc do šiestich predznamenaní a príslušných tonických kvintakordov, D⁷ a zm⁷ po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ zvládnu hru chromatickej stupnice, ✓ ovládajú plynule čítanie nôt, ✓ demonštrujú kvalitu tónu a intonačnú istotu v dosiahnutom rozsahu, ✓ využívajú široké spektrum výrazových a dynamických možností pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb (z nôt aj spamäti), ✓ sú schopní samostatnej práce pri štúdiu partov a hre v súboroch. 	<p>Plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Budovanie nátlaku, snaha o tónovú vyrovnanosť v celom používanom rozsahu.</p> <p>Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Využívanie širokej dynamickej škály (pp až ff).</p> <p>Hra tenuto, staccato, plynulé väzby legáta pri prechode do dvojčiarkovanej oktávy, v trojčiarkovanej oktáve a v spodnej polohe.</p> <p>Bezpečné ovládanie prstovej a jazykovej techniky v rýchlejších tempách.</p> <p>Hra durových a molových stupníc do šiestich predznamenaní, T⁵, D⁷ a zm⁷ rôznymi artikuláciami v stredne rýchlom tempe.</p> <p>Hra chromatických stupníc.</p> <p>Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických vedomostí v praxi: durový a molový kvintakord, durové a molové septakordy, D⁷ a jeho obraty, zm⁷ a jeho obraty, chromatická stupnica, prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno.</p> <p>Pojmy: celá, polová, štvrt'ová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra, diatonika, chromatika, celotónová stupnica.</p>

	Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D ⁷ , zm ⁷ , intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt, bodkovaný rytmus osm
--	---

Žiaci na konci 3. ročníka druhej časti I. stupňa základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečne ovládajú prstovú a jazykovú techniku v rýchlejších tempách, ✓ hrajú v rozsahu e³ g , ✓ využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portamento), ✓ ovládajú plynule čítanie nôt, ✓ demonštrujú hru durových a molových stupníc a príslušných tonických kvintakordov, D⁷ a zm⁷ po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ ovládajú hru chromatických stupníc, ✓ sú schopní samostatnej práce pri štúdiu partov a hre v súboroch, ✓ vedia vhodne využívať frázovanie, agogiku a dynamické možnosti nástroja pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb rôznych období (z nôt aj spamäti), ✓ sú schopní samostatne naladiť nástroj. 	<p>Plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Tónová vyrovnanosť v celom používanom rozsahu, budovanie nátlaku.</p> <p>Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Využívanie širokej dynamickej škály (pp až ff).</p> <p>Plynulé väzby legata pri prechode do dvojčiarkovanej oktávy v trojčiarkovanej oktáve a v spodnej polohe.</p> <p>Bezpečné ovládanie prstovej a jazykovej techniky v rýchlejších tempách.</p> <p>Tenuto, staccato.</p> <p>Hra durových a molových stupníc, T⁵, D⁷ a zm⁷ rôznymi artikuláciami v stredne rýchlom tempe.</p> <p>Hra chromatickej stupnice.</p> <p>Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p>

	<p>Kadencia T-S-D.</p> <p>Improvizácia a transpozícia in C a in A.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických vedomostí v praxi: durový a molový kvintakord, durové a molové septakordy, D^7 a jeho obraty, zm^7 a jeho obraty, chromatická stupnica, prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno.</p> <p>Pojmy: celá, polová, štvrt'ová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra, diatonika, chromatika, celotónová stupnica.</p> <p>Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D^7, zm^7, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v 6, m 6, zv 4, v 7, m 7.</p> <p>Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt, bodkovaný rytmus osminové, šestnástinové hodnoty, triolové frázovanie, hra veľkej trioly.</p>
--	---

Žiaci na konci 4. ročníka druhej časti I. stupňa základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečne ovládajú prstovú a jazykovú techniku v rýchlejších tempách, ✓ hrajú v rozsahu e - $\frac{3}{g}$, ✓ využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portamento), ✓ ovládajú plynule čítanie nôt, 	<p>Plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Tónová vyrovnanosť v celom používanom rozsahu, budovanie nátisku.</p> <p>Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Využívanie širokej dynamickej škály (pp až ff). Plynulá technická hra šestnástinových nôt.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedia zahrať melodické ozdoby, ✓ aplikujú hru durových a molových stupníc a príslušných tonických kvintakordov, D^7 a zm^7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ ovládajú hru chromatických stupníc, ✓ ovládajú hru celotónových stupníc, ✓ orientujú sa v interpretácii skladieb rôznych štýlových období. 	<p>Tenuto, staccato, plynulé väzby legáta pri prechode do dvojčiarkovanej oktávy, v trojčiarkovanej oktáve a v spodnej polohe.</p> <p>Bezpečné ovládanie prstovej a jazykovej techniky v rýchlejších tempách.</p> <p>Hra durových a molových stupníc, T^5, D^7 a zm^7 rôznymi artikuláciami v rýchlejšom tempe.</p> <p>Hra chromatických a celotónových stupníc.</p> <p>Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti, sústavné rozvíjanie hudobnej pamäte.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Kadencia T-S-D.</p> <p>Improvizácia a transpozícia in C a in A.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických vedomostí v praxi: durový a molový kvintakord, durové a molové septakordy, D^7 a jeho obraty, zm^7 a jeho obraty tenorový a altový kľúč, melodické ozdoby, trilok.</p> <p>Pojmy: celá, polová, štvrt'ová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra, diatonika, chromatika, celotónová stupnica.</p> <p>Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D^7, zm^7, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v 6, m 6, zv 4, v 7, m7.</p> <p>Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt, bodkovaný rytmus osminové, šestnástinové hodnoty, triolové</p>
---	--

frázovanie, hra veľkej trioly.

Záverečná skúška:

- 2 stupnice,
- 2 etudy rôzneho charakteru,
- 2 tempovo rozdielne prednesové skladby.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA SAXOFÓNE

VZDELÁVACÍ

ŠTANDARD HRA NA

NÁSTROJI

Prvá časť I. stupňa základného štúdia (2 roky UP 9)

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ sú schopní popísať nástroj a poznajú zásady jeho údržby, ✓ vedia zaujať správny postoj a držanie tela pri hre ovládajú noty v rozsahu $g^1 - c^3$ (vyspelejší žiaci môžu ovládať rozsah od d1 po d3), ✓ ovládajú nasadzovať tón jazykom, ✓ zvládnu hru 4 durových stupníc a tonických kvintakordov v rámci 	<p>Nácvik reberno-bránicového dýchania, postoja a zásady údržby nástroja.</p> <p>Budovanie nátisku.</p> <p>Hra dlhých tónov, nasadzovanie.</p> <p>Rozsah $g^1 - c^3$.</p>
--	--

<p>jednej oktávy v dosiahnutom rozsahu, zahrajú ľudovú pieseň, interpretujú rytmické cvičenia-etudy, tieskanie a scatovanie predpísaného rytmu, hrajú ľudové piesne v rôznych tóninách, napr. v tónine, v akej práve hrajú stupnicu, základná hľadisko tónov a pomlčiek.</p>	<p>Tenuto, staccato. Jednoduché skladby, ľudové piesne. Rytmické etudy, tieskanie a scatovanie predpísaného rytmu. Stupnice do 4 predznamenaní a T5-akordov v dosiahnutom rozsahu. Pojmy: celá, polová, štvrt'ová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo.</p>	<p>Stupnice do 4 predznamenaní a T5-akordov v dosiahnutom rozsahu. Stupnice do 4 predznamenaní a T5-akordov v dosiahnutom rozsahu. Pojmy: celá, polová, štvrt'ová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo.</p>
--	---	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú základy nástrojových návykov: postoj, držanie tela, ✓ zdokonaľujú základy správneho reberno-bránicového dýchania, ✓ reprodukujú jednoduché skladby podľa notového zápisu, ✓ ovládajú hru v rozsahu $d^1 - c^3 (d^3)$, vyspelejší žiaci aj c^1, h-malé, b-malé, ✓ zvládnu hru tenuto, legato a staccato, ✓ zahrajú stupnice do 4 predznamenaní a tonický kvintakord, ✓ stupnice interpretujú v rámci jednej oktávy v dosiahnutom rozsahu, systém hry po najvyšší a najnižší akordický ton, ktorý žiak vie zahrať, ✓ aplikujú hru zo zápisu celých, polových, štvrt'ových, osminových nôt a pomlčiek, hru noty s bodkou a hru osminových triol, 	<p>Zvládnutie základných nástrojových návykov: postoj, držanie tela. Reberno-bránicové dýchanie. Budovanie nátisku. Hra dlhých tónov. Interpretácia v rámci dosiahnutého rozsahu $d^1 - c^3$. Tenuto, staccato, legato. Stupnice do 4 predznamenaní a T5-akordov v dosiahnutom rozsahu. Piesní dvojhlasne (iný žiak, učiteľ). Jednoduché skladby so sprievodom. Pojmy: celá, polová, štvrt'ová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo,</p>

zvládajú striedanie osminových nôt a osminových triol.	<p>decrecendo. Rozlišovanie durového a molového tónorodu. Intervaly v. 2, m. 2. Striedanie osminových nôt a osminových triol.</p>
--	---

Záverečná skúška:

- 1 durová, 1 molová stupnica, T5 – akord,
- 1 pieseň,
- 1 etuda,
- 1 prednesová skladba.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ sú oboznámení s históriou nástroja, zvládajú zloženie, rozloženie nástroja a ošetrovanie nástroja, ✓ zvládajú prstovú a jazykovú techniku, ✓ ovládajú hru v rozsahu c¹ - f³, ✓ aplikujú hru tenuto, staccato a legato, ✓ Sú schopní zahrať durové a molové stupnice do 4 predznamenaní, a príslušné tonické kvintakordy a D⁷ po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ ovládajú plynulé čítanie nôt, ✓ orientujú sa v notovom zápise a sú schopní hrať jednoduché skladby 	<p>Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie. Budovanie nátisku. Dlhé tóny v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou. Tenuto, staccato. Zdokonaľovanie väzieb legáta pri prechode do dvojčiarkovanej oktávy. Hra durových a molových stupníc do štyroch predznamenaní, T⁵ a D⁷ rôznymi artikuláciami v mierne rýchlom tempe v dosiahnutom rozsahu. Nácvik kratších skladieb a piesní spamäti. Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p>

<p>z listu,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú elementárne hudobno-výrazové prostriedky (dynamika, zmeny tempa, frázovanie, agogika), ✓ ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek, ✓ zvládajú prechod medzi osminovými triolami a šestnástinovými notami, hru polovej, štvrtovej a osminovej noty s bodkou, ✓ sú schopní hrať so sprievodom a vedome rozlišujú silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, ✓ hrajú viachlasé skladby so spolužiakmi, alebo učiteľom, ✓ verejným účinkovaním získavajú osobné skúsenosti v zvládnutí trémy, psychického a fyzického zaťaženia vo vypätej situácii. 	<p>Pojmy: prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno, celá, polová, štvrtová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra.</p> <p>Budovanie intonačnej a rytmickej predstavy.</p> <p>Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D^7, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5.</p> <p>Striedanie osminových nôt a osminových triol, bodkovaný rytmus osminové hodnoty.</p> <p>Viachlasné skladby - komorná hra.</p> <p>Verejná prezentácia nadobudnutých kompetencií.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládajú prstovú a jazykovú techniku v rýchlejších tempách, ✓ hrajú v rozsahu b - f³, ✓ ovládajú hru tenuto, staccato, legato, ✓ reprodukovujú durové a molové stupnice do 6 predznamenaní a príslušné tonické kvintakordov, D^7 a zm^7 po troch a po štyroch, dosiahnutom rozsahu, ✓ uplatňujú intonačnú istotu v dosiahnutom rozsahu, ✓ rozlišujú a ovládajú hru osminových triol a bodkovaného rytmu, hru veľkej trioly, 	<p>Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Budovanie nátisku, a tónovej vyrovnanosti v celom používanom rozsahu.</p> <p>Zvládanie prstovej a jazykovej techniky.</p> <p>Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou využívanie širokej dynamickej škály (p až ff).</p> <p>Tenuto, staccato.</p> <p>plynulé väzby legáta s prechodom do dvojčiarkovanej oktávy.</p> <p>Durové a molové stupnice do 6 predznamenaní, T^5, D^7 a zm^7 rôznymi</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ sú schopní hrať rozsiahlejšie prednesové skladby so sprievodom z nôt aj spamäti, ✓ realizujú sa v súboroch, ✓ verejným účinkovaním získavajú osobné skúsenosti v zvládnutí trémy, psychického a fyzického zaťaženia vo vypätej situácii. 	<p>artikuláciami v stredne rýchlom tempe.</p> <p>Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Aplikácia teoretických vedomostí v praxi: stupnica, durový a molový kvintakord, D⁷ a jeho obraty, zm⁷ a jeho obraty, prstová technika, jazyková technika, prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno.</p> <p>Pojmy: celá, polová, štvrt'ová, osminová a šestnásťtinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, predohra, forma, dohra, medzihra.</p> <p>Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D⁷, zm⁷, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v 6, m 6, zv 4.</p> <p>Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnásťtinových nôt bodkovaný rytmus osminové, šestnásťtinové hodnoty.</p> <p>Hra veľkej trioly.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ neustále pracujú na plynulom reberno-bránicovom dýchaní, ✓ aplikujú dlhé tóny v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou, ✓ hrajú v rozsahu b - fis³, ✓ využívajú širokú dynamickú škálu, 	<p>Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Budovanie nátisku, a tónovej vyrovnanosti v celom používanom rozsahu.</p> <p>Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Využívanie širokej dynamickej škály p až ff).</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládajú prstovú a jazykovú techniku v rýchlejších tempách, ✓ ovládajú a kombinujú tenuto, staccato, legato, portamento, ✓ reprodujú durové a molové stupnice do 7 predznamenaní a príslušné tonické kvintakordov, D^7 a zm^7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ pracujú s chromatickou stupnicou, ✓ demonštrujú kvalitu tónu, ✓ uplatňujú intonačnú istotu v dosiahnutom rozsahu, ✓ využívajú široké spektrum výrazových a dynamických možností pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb (z nôt aj spamäti), ✓ sú schopní samostatnej práce pri štúdiu partov a hre v súboroch, verejným účinkovaním získavajú osobné skúsenosti v zvládnutí trémy, psychického a fyzického zaťaženia vo vypätej situácii. 	<p>1. – 7. poloha.</p> <p>Zvládanie prstovej a jazykovej techniky.</p> <p>Tenuto, staccato, portamento.</p> <p>Plynulé väzby legáta v dvojčiarkovej oktáve.</p> <p>Durové a molové stupnice do 7 predznamenaní, T^5, D^7 a zm^7 rôznymi artikuláciami v stredne rýchlom tempe.</p> <p>Hra chromatickej stupnice.</p> <p>Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Aplikácia teoretických vedomostí v praxi: stupnica, durový a molový kvintakord, D^7 a jeho obraty, zm^7 a jeho obraty, prstová technika, jazyková technika - portamento, chromatická stupnica, prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno.</p> <p>Pojmy: celá, polová, štvrtová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, predohra, forma, dohra, medzihra, diatonika, chromatika, celotónová stupnica.</p> <p>Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D^7, zm^7, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v 6, m 6, zv 4, v. 7, m. 7.</p> <p>Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt bodkovaný rytmus osminové, šestnástinové hodnoty.</p> <p>Hra veľkej trioly.</p>
---	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ neustále pracujú na plynulom reberno-bránicovom dýchaní. ✓ bezpečne aplikujú prstovú a jazykovú techniku aj v rýchlych tempách, ✓ zvládajú hru v rozsahu b - ³ fis , ✓ využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portamento), ✓ ovládajú plynulé čítanie nôt, ✓ demonštrujú hru durových a molových stupníc a príslušných tonických kvintakordov, D⁷ a zm⁷ po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ zvládnu hru chromatických stupníc, ✓ sú schopní samostatnej práce pri štúdiu partov a hre v súboroch, ✓ vedia vhodne uplatňovať frázovanie, agogiku a dynamické možnosti nástroja, ✓ aj pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb rôznych období (z nôt aj spamäti), ✓ sú schopní samostatne naladiť nástroj, ✓ verejným účinkovaním získavajú osobné skúsenosti v zvládnutí trémy, psychického a fyzického zaťaženia vo vypätej situácii. 	<p>Plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Tónovej vyrovnanosti v celom používanom rozsahu.</p> <p>Budovanie nátisku.</p> <p>Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff).</p> <p>Vyrovnaná prstová a jazyková technika. Tenuto, staccato, portamento.</p> <p>Plynulé väzby legáta v dvojčiarkovej a trojčiarkovej oktáve.</p> <p>Durové a molové stupnice, T⁵, D⁷ a zm⁷ rôznymi artikuláciami v rýchlom tempe.</p> <p>Hra chromatickej stupnice.</p> <p>Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Aplikácia teoretických vedomostí v praxi: stupnica, durový a molový kvintakord, D⁷ a jeho obraty, zm⁷ a jeho obraty, násobné staccato, portamento, chromatická stupnica, prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno.</p> <p>Pojmy: celá, polová, štvrtová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, predohra, forma, dohra, medzihra, diatonika, chromatika, celotónová stupnica.</p> <p>Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D⁷, zm⁷, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v 6, m 6, zv 4, v. 7, m. 7.</p>

	Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt bodkovaný rytmus osminových triol. Hra veľkej trioly.
--	--

Záverečná skúška:

- 1 durová, 1 molová stupnica,
- 2 etudy odlišného charakteru a tempa,
- 1 prednesová skladba.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečne ovládajú prstovú a jazykovú techniku a hrajú s intonačnou istotou a kultivovaným tónom₃ v dosiahnutom rozsahu, ✓ zvládajú hru v rozsahu b - fis₃, ✓ využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portamento), ✓ ovládajú plynulo čítanie nôt, ✓ vedia zahrať melodické ozdoby, ✓ hrajú durové a molové stupnice a príslušné tonické kvintakordy, D⁷ a zm⁷ po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ zvládnu hru chromatickej stupnice, 	<p>Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Prstová a jazyková technika.</p> <p>Intonačné prevedenie a kultivovanosť tónu.</p> <p>Rozsah b - fis₃.</p> <p>Tónová vyrovnanosť v celom používanom rozsahu.</p> <p>Budovanie nátisku.</p> <p>Dlhé tóny s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff). Tenuto, staccato, portamento.</p> <p>Plynulé väzby legáta.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú hru celotónových stupníc, ✓ orientujú sa v interpretácii skladieb rôznych štýlových období, ✓ oboznamujú sa s pentatonikou a so základmi improvizácie, bluesovou stupnicou, ✓ aplikujú legáta medzi 2 a 3 notou - ak sú 4 osminové noty, ✓ získavajú základy pre swingové frázovanie, artikuláciu T a D, ✓ získavajú informácie o bluesovej forme s využitím bluesu v populárnej hudbe. 	<p>Presný pohyb znižca.</p> <p>Nácvik melodických ozdôb a trilku.</p> <p>Hra durových a molových stupníc, T⁵, D⁷ a zm⁷ rôznymi artikuláciami v rýchlejšom tempe.</p> <p>Chromatická stupnica.</p> <p>Celotónová stupnica.</p> <p>Interpretácia skladieb rôznych štýlových období.</p> <p>Hra rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti, sústavné rozvíjanie hudobnej pamäte.</p> <p>Základy pentatoniky, improvizácie a bluesu.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Aplikácia teoretických vedomostí v praxi: durový a molový kvintakord, durové a molové septakordy, D⁷ a jeho obraty, zm⁷ a jeho obraty, portamento, chromatická stupnica, melodické ozdoby, trilok.</p> <p>Pojmy: celá, polová, štvrt'ová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra, diatonika, chromatika, celotónová stupnica.</p> <p>Sluchové rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D⁷, zm⁷, intervalov v2, m2, v3, m3, č4, č5, v6, m6, zv4, v7, m7.</p> <p>Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt.</p> <p>Bodkovaný rytmus osminové, šestnástinové hodnoty, triolové frázovanie.</p> <p>Hra veľkej trioly.</p>
---	---

Rozoznávanie kadencie Tonika - Subdominanta - Dominanta, ako klasickej tak i kadenc

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečne ovládajú prstovú a jazykovú techniku v rýchlejších tempách, ✓ hrajú s intonačnou istotou a kultivovaným tónom v dosiahnutom rozsahu, ✓ demonštrujú sluchovú pohotovosť a sebakontrolu, ✓ aplikujú kultivovaný tón v rámci celého rozsahu, ✓ ovládajú hru melodických ozdôb, ✓ zvládajú hru trilku, ✓ využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portamento), ✓ ovládajú plynulé čítanie nôt, interpretujú durových a molových stupníc a príslušných tonických kvintakordov, D⁷ a zm⁷ po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ zvládajú hru chromatických a celotónových stupníc, ✓ vedia samostatne uplatniť nadobudnuté kompetencie pri štúdiu skladieb a partov, ✓ sú schopní hrať rozsiahlejšie prednesové skladby so sprievodom z nôt aj spamäti, ✓ sú schopní samostatnej práce v súboroch, 	<p>Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Prstová a jazyková technika.</p> <p>Intonačné prevedenie a kultivovanosť tónu.</p> <p>Pohotovosť a sebakontrola.</p> <p>Tónová vyrovnanosť v celom používanom rozsahu.</p> <p>Budovanie nátisku.</p> <p>Dlhé tóny s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff). Plynulá hra.</p> <p>Tenuto, staccato, portamento.</p> <p>Plynulé väzby legáta.</p> <p>Melodické ozdoby a trilok.</p> <p>Hra durových a molových stupníc, T⁵, D⁷ a zm⁷ rôznymi artikuláciami v rýchlejších tempách.</p> <p>Chromatická stupnica.</p> <p>Celotónová stupnica.</p> <p>Interpretácia skladieb rôznych štýlových období.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ pracujú s pentatonikou a so základmi improvizácie, bluesovou stupnicou, ✓ získavajú základy pre swingové frázovanie, artikuláciu T a D, ✓ orientujú sa v bluesovej forme s využitím bluesu v populárnej hudbe. 	<p>Uplatnenie nadobudnutých kompetencií pri štúdiu skladieb a partov.</p> <p>Hra rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti, sústavné rozvíjanie hudobnej pamäte.</p> <p>Pentatonika, improvizácie a bluesu.</p> <p>Swingové frázovanie, artikulácia T a D.</p> <p>Orientácia v bluesovej forme. Využitie bluesu v populárnej hudbe.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Aplikácia teoretických vedomostí v praxi: durový a molový kvintakord, durové a molové septakordy, D^7 a jeho obraty, zm^7 a jeho obraty, portamento, chromatická stupnica, melodické ozdoby, trilok.</p> <p>Pojmy: celá, polová, štvrt'ová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra, diatonika, chromatika, celotónová stupnica.</p> <p>Sluchové rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D^7, zm^7, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v 6, m 6, zv 4, v 7, m 7.</p> <p>Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt.</p> <p>Bodkovaný rytmus osminové, šestnástinové hodnoty, triolové frázovanie.</p> <p>Hra veľkej trioly.</p> <p>Rozoznávanie kadencie Tonika- Subdominanta - Dominanta, ako klasickej tak i kadencie používanej v jazzovej hudbe.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečne ovládajú prstovú a jazykovú techniku, ✓ demonštrujú sluchovú sebakontrolu a pohotovosť, istotou pri hre a kultivovaný tón v celom rozsahu nástroja, sú schopní samostatne naladiť nástroj, ✓ realizujú hru melodických ozdôb a hru trilku, ✓ využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portamento), ✓ sú schopní plynulo čítať noty, zahrajú durové a molové stupnice a príslušné akordy T⁵ D⁷ a zm⁷ po troch a po štyroch, ✓ ovládajú hru chromatických a celotónových stupníc, ✓ sú samostatní pri štúdiu skladieb, štúdiu partov a hre v súboroch, ✓ vedia zahrať rozsiahlejšie prednesové skladby so sprievodom z nôt aj spamäti, ✓ využívajú vhodné frázovanie, agogiku a dynamické možnosti nástroja pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb rôznych období z nôt aj spamäti, ✓ ovládajú základnú koordináciu pri hre so spoluhráčmi v komornej a orchestrálnej hre v oblasti intonácie, rytmu, dynamiky a výrazu. 	<p>Prirodzené, hlboké a plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Bezpečné ovládanie prstovej a jazykovej techniky.</p> <p>Tónová kultivovanosť a vyrovnanosť v celom používanom rozsahu, dobrá flexibilita nátisku.</p> <p>Dlhé tóny s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Využívanie širokej dynamickej škály (pp až ff).</p> <p>Využívanie rôznych spôsobov artikulácie a frázovania.</p> <p>Aplikácia durových, molových, chromatických stupníc a celotónových stupníc, T⁵, D⁷ a zm⁷ rôznymi artikuláciami v rýchlom tempe.</p> <p>Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti, budovanie repertoáru a sústavné rozvíjanie hudobnej pamäte.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Interpretácia technicky, rytmicky a dynamicky náročnejších skladieb.</p> <p>Pohotovosť a sebakontrola.</p> <p>Interpretácia skladieb rôznych štýlových období.</p> <p>Uplatnenie nadobudnutých kompetencií pri štúdiu skladieb a partov.</p> <p>Pentatonika, improvizácie a bluesu.</p> <p>Swingové frázovanie, artikulácia T a D.</p> <p>Orientácia v bluesovej forme. Využitie bluesu v populárnej hudbe.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Aplikácia teoretických vedomostí v praxi: durový a molový</p>

	<p>obraty, portamento, chromatická stupnica, melodické ozdoby, trilok.</p> <p>Pojmy: celá, polová, štvrt'ová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra, diatonika, chromatika, celotónová stupnica.</p> <p>Sluchové rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D^7, zm^7, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v 6, m 6, zv 4, v 7, m 7.</p> <p>Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt.</p> <p>Bodkovaný rytmus osminové, šestnástinové hodnoty, triolové frázovanie.</p> <p>Hra veľkej trioly.</p> <p>Rozznávanie kadencie Tonika - Subdominanta - Dominanta, ako klasickej tak i kadencie používanej v jazzovej hudbe.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ využívajú všetky nadobudnuté kompetencie pri nácviku a interpretácii skladieb rôznych štýlov a žánrov, ✓ bezpečne ovládajú prstovú a jazykovú techniku, ✓ demonštrujú sluchovú sebakontrolu a pohotovosť, istotou pri hre a kultivovaný tón v celom rozsahu nástroja, sú schopní samostatne naladiť nástroj, ✓ samostatne podľa potreby využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portamento), vrátane hry melodických ozdôb a trilku, 	<p>Prirodzené, hlboké a plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Bezpečné ovládanie prstovej a jazykovej techniky.</p> <p>Tónová kultivovanosť a vyrovnanosť v celom používanom rozsahu, dobrá flexibilita nátisku.</p> <p>Plynulá hra.</p> <p>Dlhé tóny s výraznou dychovou oporou.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ samostatne pracujú s farbou a kvalitou tónu a na rozvoji nátlkových schopností, ✓ ovládajú plynulé čítanie nôt, hru durových, molových, chromatických a celotónových stupníc a príslušných T⁵, D⁷ a zm⁷, ✓ sú samostatní pri štúdiu náročnejších skladieb a partov, ✓ samostatne využívajú nadobudnuté interpretačné schopnosti pri práci v súboroch, v komornej a orchestrálnej hre, ✓ ovládajú transkripciu nejakého sóla, jej zápis do nôt a jej fixovanie, hranie z nahrávkou a klavírnym sprievodom, ✓ demonštrujú sluchovú sebakontrolu a pohotovosť, istotou pri hre a kultivovaný tón v celom rozsahu nástroja, sú schopní samostatne naladiť nástroj, ✓ vedia zahrať rozsiahle prednesové skladby so sprievodom z nôt aj spamäti, ✓ využívajú vhodné frázovanie, agogiku a dynamické možnosti nástroja pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb rôznych období z nôt aj spamäti, ✓ ovládajú základnú koordináciu pri hre so spoluhráčmi v komornej a orchestrálnej hre v oblasti intonácie, rytmu, dynamiky a výrazu. 	<p>Využívanie širokej dynamickej škály (pp až ff).</p> <p>Využívanie rôznych spôsobov artikulácie a frázovania.</p> <p>Práca s farbou a kvalitou tónu.</p> <p>Aplikácia durových, molových, chromatických stupníc a celotónových stupníc, T⁵, D⁷ a zm⁷ rôznymi artikuláciami v rýchlom tempe.</p> <p>Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti, budovanie repertoáru a sústavné rozvíjanie hudobnej pamäte.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Interpretácia technicky, rytmicky a dynamicky náročnejších skladieb.</p> <p>Pohotovosť a sebakontrola.</p> <p>Interpretácia skladieb rôznych štýlových období.</p> <p>Uplatnenie nadobudnutých kompetencií pri štúdiu skladieb a partov.</p> <p>Pentatonika, improvizácie a bluesu.</p> <p>Swingové frázovanie, artikulácia T a D.</p> <p>Orientácia v bluesovej forme. Využitie bluesu v populárnej hudbe.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Interpretácia technicky, rytmicky a dynamicky náročnejších skladieb.</p> <p>Aplikácia teoretických vedomostí v praxi: durový a molový kvintakord, durové a molové septakordy, D⁷ a jeho obraty, zm⁷ a jeho obraty, portamento, chromatická stupnica, melodické ozdoby, trilok.</p> <p>Pojmy: celá, polová, štvrt'ová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma,</p>
---	--

	<p>predohra, dohra, medzihra, diatonika, chromatika, celotónová stupnica. Sluchové rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D⁷, zm⁷, intervalov v 2, m 2, v Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt. Bodkovaný rytmus osminové, šestnástinové hodnoty, triolové frázovanie. Hra veľkej trioly. Rozoznávanie kadencie Tonika- Subdominanta - Dominanta, ako klasickej tak i kadencie</p>
--	---

Záverečná skúška:

- durová a molová stupnica T⁵, D⁷, zm⁷,
- 2 kontrastné etudy rôzneho,
- 1 prednesová skladba.

ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM v 2. – 4. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia :

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečne ovládajú prstovú a jazykovú techniku v rýchlejších tempách, ✓ ovládajú hru v rozsahu b – $\overset{3}{\text{fis}}$, b – malé, ✓ bezpečne ovládajú a kombinujú hru tenuto, staccato, ✓ zvládnu hru durových a molových stupníc do šiestich predznamenaní a príslušných tonických kvintakordov, D⁷ a zm⁷ po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, 	<p>Plynulé reberno-bránicového dýchanie. Budovanie nátlaku, snaha o tónovú vyrovnanosť v celom používanom rozsahu. Dlhé tóny v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou. Využívanie širokej dynamickej škály (pp až ff). Tenuto, staccato. Plynulé väzby legáta pri prechode do dvojčiarkovanej</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu hru chromatickej stupnice, ✓ ovládajú plynulé čítanie nôt, ✓ demonštrujú kvalitu tónu a intonačnú istotu v dosiahnutom rozsahu, ✓ využívajú široké spektrum výrazových a dynamických možností pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb (z nôt aj spamäti), ✓ sú schopní samostatnej práce pri štúdiu partov a hre v súboroch. 	<p>oktávy, v trojčiarkovanej oktáve a v spodnej polohe.</p> <p>Bezpečné ovládanie prstovej a jazykovej techniky v rýchlejších tempách.</p> <p>Hra durových a molových stupnic do šiestich predznamenaní, T⁵, D⁷ a zm⁷ rôznymi artikuláciami v stredne rýchlom tempe.</p> <p>Chromatická stupnica.</p> <p>Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Aplikácia teoretických vedomostí v praxi: durový a molový kvintakord, durové a molové septakordy, D⁷ a jeho obraty, zm⁷ a jeho obraty, chromatická stupnica, prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno.</p> <p>Pojmy: celá, polová, štvrt'ová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra, diatonika, chromatika, celotónová stupnica.</p> <p>Sluchové rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D⁷, zm⁷, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v 6, m 6, zv 4, v 7, m 7.</p> <p>Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt.</p> <p>Bodkovaný rytmus osminové, šestnástinové hodnoty, triolové frázovanie.</p> <p>Hra veľkej trioly.</p>
---	---

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 3. ročníka I. stupňa rozšíreného štúdia:

- 2 stupnice,

- 2 etudy rôznej technickej problematiky,
- 2 prednesové skladby rôznych štýlových období.

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia :

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečne ovládajú prstovú a jazykovú techniku v rýchlejších tempách, ✓ ovládajú hru v rozsahu $b - \overset{3}{\text{fis}}$, $b - \text{malé}$, ✓ využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portamento), ✓ zvládajú plynulé čítanie nôt, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc a príslušných tonických kvintakordov, D^7 a zm^7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ demonštrujú chromatickú stupnicu, ✓ sú schopní samostatnej práce pri štúdiu partov a hre v súboroch, ✓ vedia vhodne využívať frázovanie, agogiku a dynamické možnosti nástroja pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb rôznych období (z nôt aj spamäti), ✓ sú schopní samostatne naladiť nástroj. 	<p>Plynulé reberno-bránicového dýchanie.</p> <p>Budovanie nátlaku, tónová vyrovnanosť v celom používanom rozsahu.</p> <p>Dlhé tóny v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Využívanie širokej dynamickej škály (pp až ff). Tenuto, staccato, portamento.</p> <p>Plynulé väzby legáta pri prechode do dvojčiarkovanej oktávy, v trojčiarkovanej oktáve a v spodnej polohe.</p> <p>Bezpečné ovládanie prstovej a jazykovej techniky v rýchlejších tempách.</p> <p>Hra durových a molových stupníc do šiestich predznamenaní, T^5, D^7 a zm^7 rôznymi artikuláciami v stredne rýchlom tempe.</p> <p>Chromatická stupnica.</p> <p>Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Aplikácia teoretických vedomostí v praxi: durový a molový kvintakord, durové a molové septakordy, D^7 a jeho obraty, zm^7 a jeho obraty, chromatická stupnica, prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno.</p> <p>Pojmy: celá, polová, štvrtová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus,</p>

	<p>tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, p</p> <p>Sluchové rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D⁷, zm⁷, intervalov v 2, m 2, v 3, 1</p> <p>Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt.</p> <p>Bodkovaný rytmus osminové, šestnástinové hodnoty, triolové frázovanie.</p> <p>Hra veľkej trioly.</p>
--	---

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 4. ročníka I. stupňa rozšíreného štúdia:

- 2 stupnice,
- 2 etudy rôzneho rôznej technickej problematiky,
- 2 prednesové skladby rôznych štýlových období.

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečne ovládajú prstovú a jazykovú techniku v rýchlejších tempách, ✓ hrajú v rozsahu b - ³_{fis}, b - malé, ✓ využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portamento), ✓ zvládajú plynulé čítanie nôt, ✓ interpretujú durové a molové stupnice a príslušné tonické kvintakordy, D⁷ a zm⁷ po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, 	<p>Plynulé reberno-bránicového dýchanie.</p> <p>Tónová vyrovnanosť v celom používanom rozsahu, budovanie nátisku.</p> <p>Dlhé tóny v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Využívanie širokej dynamickej škály (pp až ff). Technická hra šestnástinových nôt.</p> <p>Tenuto, staccato, portamento.</p> <p>Plynulé väzby legáta pri prechode do dvojčiarkovanej oktávy, v trojčiarkovanej oktáve a v spodnej polohe.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú chromatickú stupnicu, ✓ sú schopní samostatnej práce pri štúdiu partov a hre v súboroch, ✓ vedia vhodne využívať frázovanie, agogiku a dynamické možnosti nástroja pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb rôznych období (z nôt aj spamäti), ✓ sú schopní samostatne naladiť nástroj. 	<p>Bezpečné ovládanie prstovej a jazykovej techniky v rýchlejších tempách.</p> <p>Hra durových a molových stupníc, T⁵, D⁷ a zm⁷ rôznymi artikuláciami v rýchlejšom tempe.</p> <p>Hra chromatických a celotónových stupníc.</p> <p>Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti, sústavné rozvíjanie hudobnej pamäte.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Aplikácia teoretických vedomostí v praxi: durový a molový kvintakord, durové a molové septakordy, D⁷ a jeho obraty, zm⁷ a jeho obraty, chromatická stupnica, prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno.</p> <p>Pojmy: celá, polová, štvrt'ová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra, diatonika, chromatika, celotónová stupnica.</p> <p>Sluchové rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D⁷, zm⁷, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v 6, m 6, zv 4, v 7, m 7.</p> <p>Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt.</p> <p>Bodkovaný rytmus osminové, šestnástinové hodnoty, triolové frázovanie.</p> <p>Hra veľkej trioly.</p>
--	---

Záverečná skúška:

- 2 durové, 2 molové stupnice,

- 2 etudy odlišného charakteru a tempa,
- 1 prednesová skladba.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA FAGOTE

VZDELÁVACÍ

ŠTANDARD HRA NA

NÁSTROJI

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ sú oboznámení s históriou nástroja, zvládajú zloženie, rozloženie nástroja a ošetrovanie nástroja, ✓ poznajú základy správneho postoja, polohy rúk, funkciu pier a jazyka pri nasadení tónu, ✓ zahrajú podľa sluchu a notového zápisu známe ľudové piesne, ✓ reprodukovujú jednoduché skladby podľa notového zápisu v rozsahu F - f, ✓ vedome rozlišujú silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, ✓ hrajú durové stupnice po dve predznamenia a T5. 	<p>Správny a dostatočný nádych.</p> <p>Čisté nasadenie tónu v nízkej a strednej polohe.</p> <p>Základy správneho postoja, polohy rúk, funkciu pier a jazyka pri nasadení tónu.</p> <p>Spôsob hry - detache, legato, staccato, marcato podľa notového zápisu v dynamike forte - piano, hrať a čítať noty v basovom kľúči od F - f.</p> <p>Hra podľa sluchu.</p> <p>Jednoduché skladby podľa notového zápisu v rozsahu F – f.</p> <p>Aplikácia teoretických kompetencií v praxi: základné hodnoty nôt a pomlčiek: celá - osminová, noty v husľovom kľúči c1- c3, v basovom G – e1, celý tón a poltón, posuvky: krížik, bé, odrážka, pomalé -</p>
---	--

	<p>stredné tempá, Lento - Allegretto, takty: 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 6/4, 3/2, 4/8 a 4/2. Rozpoznanie výšky, dĺžky a sily tónu. Durové stupnice po 2 predznamenanania a T5. Tance: valčík, mazúrka, dvojité posuvky. Uvedomenie si nálady skladby: smutnej v mol - veselej v dur.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu základné technické cvičenia v celých až šestnástinových hodnotách, ✓ hrajú durové a molové stupnice do 3 predznamenaní a akordy T5, D7, ✓ ovládajú tóny v rozsahu C – d1, ✓ dokážu zahrať ľahšiu prednesovú skladbu so sprievodným nástrojom. 	<p>Základné technické cvičenia v celých až šestnástinových hodnotách. Spôsob hry portato. Zvládnutie synkopického rytmu a melodických ozdôb: opora, príraz, skupinka, nátril, náraz, obal a trilok. Predĺženie nádychu na 8 dôb v pomalom tempe. Hranie v rozsahu C - d1. Ľahšia prednesová skladba so sprievodným nástrojom. Aplikácia teoretických vedomostí v praxi. Durové a molové stupnice po 3 krížiky a bé, T5 a D7. Paralelné stupnice. Hodnota šestnástinovej noty a pomlčky. Pochopenie pojmov, predtaktie, prima a sekunda volta, synkopa, kánon, tempové označenie Andantino, Tance: furiant, mazúrka, dvojité posuvky: krížik a bé. Rozlišovanie durovej a molovej stupnice.</p>

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

	Intervaly: v 3, m 3, č 5, č 8. Zadelenie: synkopického rytmu a šestnásťtinových nôť.
--	---

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú durové a molové stupnice do 4 predznamenaní a T5, D7 a zm7, ✓ demonštrujú etudy a prednesové skladby v rozsahu B1 - es2, ✓ rozpoznajú jednoduchú dvojdielnu hudobnú formu, ✓ verejne prezentujú nacvičené prednesové skladby. 	<p>Rozšírenie tónového rozsahu B1 - es2.</p> <p>Rozvíjanie techniku hry, výrazové prostriedky - tenuto.</p> <p>Hra v tenorovom kľúči a dvaatridsatínových notových hodnotách.</p> <p>Aplikácia teoretických vedomostí v praxi.</p> <p>Dynamické a tempové označenia v notovom zápise Lento assai.</p> <p>Durové a molové stupnice do 4 predznamenaní, akordy T5, D7 a zm7.</p> <p>Transpozícia a enharmonická zámena.</p> <p>Kvintový a kvartový kruh.</p> <p>Rozlišovanie durového, molového tónorodu, príslušných akordov a chromatickej stupnice.</p> <p>Zvládnutie bodkovaného rytmu a dvaatridsatínové hodnoty nôť.</p>

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú notopis v basovom, tenorovom a husľovom kľúči, ✓ hrajú durové a molové stupnice do 5 predznamenaní a akordy T5, D7, zm7 a chromatickú stupnicu, ✓ dokážu rozlíšiť charakteristické črty v interpretácií barokovej, 	<p>Interpretácia skladieb v celom rozsahu nástroja B1 – f2.</p> <p>Frázovanie so širokým dynamickým rozpätím.</p> <p>Kvalita tónu, intonačná čistota a tónová farebnosť.</p> <p>Aplikácia teoretických vedomostí v praxi: Noty v basovom, tenorovom</p>

klasickej, romantickej a súčasnej hudby.		a husľovom kľúči, tempové označenie Vivace, Presto. Teoretické poznatky o rozdielnosti štýlových období preniesť do praxe. Durové a molové stupnice do 5 predznamenaní a chromatickú stupnicu. Charakteristické črty v interpretácii barokovej, klasickej, romantickej a súčasnej hudby.
--	--	---

Záverečná skúška:

- 2 durové, 2 molové stupnice,
- 2 etudy odlišného charakteru a tempa,
- 1 prednesová skladba.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozvíjajú fyzické a hudobné predpoklady hry na fagote, ✓ zdokonaľujú a rozširujú kompetencie získané na I. stupni o ďalšie technické problémy, ✓ skvalitňujú kultúru tónu a rytmické cítenie, ✓ verejným účinkovaním získavajú osobné skúsenosti v zvládnutí trémy, psychického a fyzického zaťaženia vo vypätej situácii. 	<p>Rozvíjanie nástrojovej techniky.</p> <p>Prehlbovanie výrazovej stránky hry.</p> <p>Intonácia a upevňovanie staccata.</p> <p>Pozornosť pri hre v tenorovom kľúči.</p> <p>Zdokonaľovanie techniky v rýchlejšom tempe.</p> <p>Durové a molové stupnice v celom rozsahu v rýchlejšom tempe.</p> <p>Rozpoznanie durovej a molovej tóniny a akordov T5, D7 a zm7.</p>

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ neustále rozvíjajú fyzické a hudobné predpoklady hry na fagote, ✓ hrajú kvalitnejším tónom, legato a staccato, ✓ aplikujú hru z listu, spamäti a transpozíciu, ✓ rozvíjaním improvizáčného cítenia nadobúdajú nové skúsenosti pre interpretáciu populárnej hudby, ✓ všetky skúsenosti využívajú k rozvoju muzikality, ✓ riešenie technických problémov podriaďujú celkovému hudobnému výrazu a interpretácii hraných skladieb. 	<p>Pozornosť venovaná synkopickým útvaram a iným zložitým rytmom.</p> <p>Kvalita tónu, legata a staccata.</p> <p>Hru z listu, spamäti a transpozícia.</p> <p>Nácvik spevných a hladkých melodických ozdôb.</p> <p>Uplatňovať rozsiahlejšiu a výraznejšiu dynamiku.</p> <p>Prstová techniku a artikulácia v rýchlejšom tempe.</p> <p>Rozlišovanie chromatickej a celotónovej stupnice a základných intervalov.</p>

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládajú širšie dynamické rozpätie, logické a citové frázovanie, agogika, ✓ celkový rozvoj výrazových a technických prvkov orientujú na dokonalejšie uplatnenie v praxi, ✓ pracujú na plnosti nádychu a dlhého výdychu. ✓ orientujú sa v hre z listu v skladbách rôzneho komorného obsadenia, ✓ vedia sa prispôbiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby, ✓ osvojením ďalších výrazových prostriedkov rozvíjajú hudobné cítenie a čistotu umeleckej interpretácie rôznych štýlov a žánrov, ✓ návštevami koncertov, operných predstavení a počúvaním kvalitných 	<p>Legato pri väčších skokoch.</p> <p>Dynamika, logické a citové frázovanie, agogika.</p> <p>Príprava hry na dvojité staccato.</p> <p>Dychové reberno-bránicové vibráto.</p> <p>Ekonomický nácvik hraných skladieb.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Čistota umeleckej interpretácie.</p> <p>Vedomosti o hudobných štýloch a formách.</p> <p>Formovanie názoru pomocou počúvania kvalitných nahrávok.</p> <p>Vlastný názor na predvedenú interpretáciu.</p>

nahrávok si formujú hudobný názor, interpretáciu a životný štýl svojej osobnosti.

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ spejú k úplnej samostatnosti pri štúdiu, precíznosti, ✓ využívajú všetky nadobudnuté kompetencie v praxi, ✓ zameriavajú sa na hru z listu, improvizáciu, ✓ zvyšujú technickú úroveň hry, intonačnú čistotu, ✓ orientujú sa v notovom zápise, samostatne riešia problematiku nástrojovej hry, ✓ vyhodnocujú vlastný výkon, ✓ zameriavajú sa na komornú hru, ✓ získajú lepší prehľad vo fagotovej literatúre, všeobecný prehľad o hudbe, pozitívny vzťah k hudbe a jej interpretácii. 	<p>Oboznámenie sa s novými spôsobmi hry na interpretáciu moderných skladieb.</p> <p>Precíznosť pri riešení technickej a obsahovej stránky diela.</p> <p>Hra z listu, základy improvizácie.</p> <p>Technickú úroveň hry, intonačná čistota.</p> <p>Zvládnutie náročných až virtuózných etúd v tempe.</p> <p>Samostatnosť pri naštudovaní skladby.</p> <p>Vlastný výkon. Absolventský koncert. Komorná hra.</p> <p>Zdokonaľovanie dosiahnutej úrovni počas siedmich rokov štúdia.</p> <p>Štúdiom rytmických a štylistických cvičení oboznámenie sa so správnou interpretáciou a frázovaním tanečnej džezovej hudby.</p> <p>Celkový prehľad o hudbe počúvaním kvalitných nahrávok.</p> <p>Tvorba názoru žiaka na tónový ideál, techniku hry a prehĺbenie záujmu o hudbu.</p>

Záverečná skúška:

- 2 etudy rôzneho tempa a charakteru,
- 2 prednesové skladby.

ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM v 2. – 4. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia :

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečne ovládajú prstovú a jazykovú techniku v rýchlejších tempách, ✓ predlžujú nádych na 8 dôb v pomalom tempe. ✓ zvládnu základné technické cvičenia v celých až šestnástinových hodnotách, ✓ ovládajú tóny v rozsahu C – g1, ✓ hrajú durové a molové stupnice do 3 predznamenaní, veľký a malý rozklad T5, jeho obraty, D7, ✓ začínajú hrať komornú hudbu - duo, trio, ✓ zahrajú ľahšie prednesové skladby so sprievodným nástrojom. 	<p>Plynulé reberno-bránicového dýchanie.</p> <p>Prstová a jazyková technika.</p> <p>Tento, legáto, staccato, portamento.</p> <p>Predĺženie nádychu na 8 dôb v pomalom tempe.</p> <p>Hranie v rozsahu C – g1.</p> <p>Durové a molové stupnice po 3 krížiky a bé, T5 a D7.</p> <p>Komorná hra.</p> <p>Zvládnutie synkopického rytmu a melodických ozdôb: opora, príraz, skupinka, nátril, náraz, obal a trilok.</p> <p>Orientácia v štýloch a žánroch.</p> <p>Aplikácia teoretických vedomostí v praxi: základné intervaly: v, m a č., hodnota šestnástinovej noty a pomlčky, paralelné a rovnomenné stupnice, lydická stupnica, hudobné nástroje symfonického orchestra.</p> <p>Pochopenie pojmov: predtaktie, prima a sekunda volta, kánon, viachlas.</p> <p>Sluchové rozlišovanie durového a molového kvintakordu, základných intervalov.</p> <p>Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt.</p> <p>Bodkovaný rytmus osminové, šestnástinové hodnoty.</p>

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia :

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečne ovládajú prstovú a jazykovú techniku v rýchlejších tempách, ✓ Sústavne pracujú na predĺžení nádychu a výdychu, ✓ hrajú durové a molové stupnice do 5 predznamenaní a veľký a malý rozklad T5, D7 a zm7, ✓ hrajú etudy a prednesové skladby v rozsahu B1 – es2, ✓ pri tónových cvičeniach skvalitňujú tón, dbajú o intonačnú čistotu a mäkké nasadenie tónu, ✓ pri rozbere skladieb sa oboznámia s jednoduchou piesňovou formou, rondom, ✓ prednesové skladby verejne prezentujú so sprievodným nástrojom, ✓ držiavajú frázovanie, dynamické a tempové označenia v notovom zápise, ✓ volia prednesové skladby tak, aby spoznávali rozmanité hudobné žánre (piesne, tance, pochody) a rôzne štýly jednotlivých období. 	<p>Prstová a jazyková technika v rýchlejších tempách.</p> <p>Plynulé reberno-bránicového dýchanie.</p> <p>Plynulé predlžovanie nádychu a výdychu.</p> <p>Rozširovanie tónového rozsahu B1 - es2.</p> <p>Hra v basovom a tenorovom kľúči a dvaatridsatínové noty.</p> <p>Tónové cvičenia.</p> <p>Vyrovňovanie tónu zvukovo a intonačne v jednotlivých polohách. Hrať väčšie vzdialenosti tónov spôsobom legato.</p> <p>Durové a molové stupnice do 5 predznamenaní v stredne rýchlom tempe a akordy T5, D7 a zm7, malý a veľký rozklad.</p> <p>Rešpektovanie dynamických a tempových označení v notovom zápise.</p> <p>Prednesové skladby rôznych štýlov a žánrov.</p> <p>Uvedenie teoretických vedomostí do praxe: kvintový a kvartový kruh, zväčšené a zmenšené intervaly a kvintakordy.</p> <p>Ovládanie nôt v husľovom, basovom a tenorovom kľúči.</p> <p>Džez a pojmy: spirituál, gospel, blues, ragtime, improvizácia, aranžmán.</p> <p>Orientácia v štýloch: baroka, klasicizmu, romantizmu a 20. storočia.</p> <p>Intonačné rozlišovanie durového a molového tónorodu a príslušných akordov, T, S, D a kadencia.</p>

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečne ovládajú prstovú a jazykovú techniku v rýchlejších tempách, ✓ majú vypestovaný zmysel pre krásu fagotového tónu, sluchovú predstavivosť a intonáciu, ✓ hrajú durové a molové stupnice do 7 predznamenaní a veľký a malý rozklad T5, D7 a zm7, ✓ interpretujú technicky a výrazovo náročnejšie etudy, ✓ získané vedomosti uplatňujú na záverečných verejných koncertoch, skúškach a vystúpeniach v sólovej a komornej hre, ✓ pri komornej alebo súborovej hre správne vedia držať telo a nástroj v sedacej polohe, ✓ pri interpretácii dokážu rozlíšiť charakteristické črty barokovej, klasickej, romantickej a súčasnej hudby. 	<p>Plynulé reberno-bránicového dýchanie.</p> <p>Rozširovanie kapacity dychu, dolad'ovanie tónu dychovou technikou,</p> <p>Jazyková technika v rýchlejších tempách.</p> <p>Zvládnuté základy technickej vyspelosti.</p> <p>Aplikácia frázovania so širokým dynamickým rozpätím.</p> <p>Kvalita fagotového tónu na vyššej úrovni, intonačná čistota a tónová farebnosť.</p> <p>Durové a molové stupnice do 7 predznamenaní a veľký a malý rozklad T5, D7 a zm7.</p> <p>Technicky a výrazovo náročnejšie etudy.</p> <p>Uplatňovanie doterajších kompetencií v praxi - záverečný koncert, skúšky, vystúpenia v sólovej i komornej hre.</p> <p>Správne držanie tela a nástroja v sedacej polohe, pri komornej a súborovej hre.</p> <p>Rozlišovanie barokovej, klasickej, romantickej a súčasnej hudby.</p> <p>Uplatňovanie teoretických vedomostí v praxi: Noty v basovom, tenorovom a husľovom kľúči, durové a molové stupnice, chromatická stupnica, T5, D7 a zm7.</p> <p>Sluchová orientácia v intervaloch, akordoch, stupniciach, skladbách rôzneho štýlového obdobia.</p>

Záverečná skúška:

- 1 durová a 1 molová stupnica,
- 2 etudy rôzneho tempa a charakteru,

- 1 prednesová skladba.

PLECHOVÉ DYCHOVÉ NÁSTROJE

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA TRÚBKE

VZDELÁVACÍ

ŠTANDARD HRA NA

NÁSTROJI

Prvá časť I. stupňa základného štúdia (2 roky UP č. 10)

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú postoj pri hre a držanie nástroja, ✓ poznajú základy správneho použitia nástroja, jeho ošetrovanie a údržbu, ✓ dodržia základné nátlakové návyky, ✓ zvládajú správny spôsob dýchania a tvorby tónu, ✓ sú schopní spájať noty v rozsahu g - c² diatonicky v rámci stupníc C, G, ✓ reprodukujú jednoduché skladbičky v rámci prebraného rozsahu nástroja, 	<p>Nácvik reberno-bránicového dýchania, postoja a zásady údržby nástroja.</p> <p>Budovanie nátlaku, tónu.</p> <p>Hra dlhých tónov, nasadzovanie.</p> <p>Rozsah g - c².</p> <p>Rozširovanie tónového rozsahu.</p> <p>Spájanie nôt v rozsahu g - c² diatonicky v rámci stupníc C, G.</p>
--	--

interpretujú krátke	jednoduché skladbičky s alebo bez sprievodu klavíra.	Jednoduché skladbičky v rámci prebraného rozsahu nástroja, Čítanie zápisu študovanej skladby v rozsahu určenom v predmete hudobná História, stavba, mechanika a spôsob ošetrovania nástroja. Rozvíjanie rytmickej, melodickej a intonačnej predstavivosti a muzikality.
---------------------	--	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ naďalej pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov, ✓ majú vedomosti o tvorení kvalitného tónu, ✓ reprodukovujú jednoduché skladby podľa notového zápisu, ✓ rozlišujú základné druhy artikulácie - Legato, non Legato, ✓ hrajú cvičenia v strednej polohe v predpísanom rozsahu, ✓ sú schopní hrať jednoduché melódie podľa sluchu, ✓ zvládnu zahrať drobné skladbičky, piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja. 	<p>Nácvik reberno-bránicového dýchania, postoja a zásady údržby nástroja.</p> <p>Predlžovanie nádychu a výdychu.</p> <p>Technické cvičenia, vydržované tóny.</p> <p>Technika kvality tónu.</p> <p>Dynamické odtiene.</p> <p>Upevňovanie nátlakového svalstva v strednej a hlbokjej polohe.</p> <p>Rozsah fis - e2.</p> <p>Hra stupníc v štvrt'ových notách.</p> <p>Tonický akord po 4 vo voľnom tempe.</p> <p>Jednoduché melódie podľa sluchu.</p> <p>Legátové a tenutové pasáže, kombinácia legáta a staccata.</p> <p>Čítanie zápisu študovanej skladby v rozsahu určenom v predmete hudobná náuka.</p> <p>Rozpoznávanie jednoduchých hudobných foriem - jednoduchá</p>

	<p>dvojdielna hudobná forma, rondo. Orientácia na rôzne skladbičky z rôznych štýlových období. Sluchové rozlišovanie durového a molového akordu. Vnímanie nálady skladby. Základné vedomosti o štýlových obdobiach.</p>
--	--

Záverečná skúška:

- 2 stupnice,
- 2 charakterovo rozdielne cvičenia,
- 2 rôzne skladby.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ sústavne pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov, ✓ naďalej zdokonaľujú kvalitu tónu, ✓ neustále sa venujú technike dýchania a tvorby tónu, ✓ vedia sa prispôbiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby, ✓ hrajú v strednej polohe rôzne technické cvičenia – stupnice, akordy, etudy, ✓ sú schopní tvoriť primerane kvalitný tón, ✓ hrajú v prebranom rozsahu nástroja, 	<p>Reberno-bránicové dýchanie. Predlžovanie nádychu a výdychu. Technické cvičenia rôzneho zamerania, vydržiavané tóny. Kvalita tvorby tónu. Dynamické odtiene. Upevňovanie nátlakového svalstva v strednej, hlbokjej a vyššej polohe. Hra stupníc v štvrt'ových a osminových notách. Tonický akord po 4 vo voľnom tempe. Jednoduché melódie podľa sluchu.</p>

<p>rozlišujú silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, reprodukovujú jednoduché skladby podľa notového zápisu, sú schopní hrať jednoduché melódie podľa sluchu, zvládnu zahrať primerané skladby, piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja.</p>	<p>Jednoduché skladby podľa notového zápisu. Hra z listu. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete h Zameranosť na interpretačné prvky rôznych štýlových období. Rozvíjanie rytmickej, melodickej a intonačnej predstavivosti a muzikality. Intonačná stabilita. Kombinácia rytmických modulov v hre na nástroji. Základné vedomosti o štýlových obdobiach.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ upevňujú získané kompetencie nadobudnuté v predchádzajúcich rokoch, ✓ sústavne pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov, ✓ naďalej zdokonaľujú kvalitu tónu, ✓ neustále sa venujú technike dýchania a tvorby tónu, ✓ vedia sa prispôbiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby, ✓ hrajú v strednej polohe rôzne technické cvičenia – stupnice, akordy, etudy, ✓ sú schopní tvoriť primerane kvalitný tón, 	<p>Upevňovanie získaných kompetencií nadobudnutých v prechádzajúcich rokoch.</p> <p>Reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Predlžovanie nádychu a výdychu.</p> <p>Technické cvičenia rôzneho zamerania, vydržiavané tóny.</p> <p>Kvalita tvorby tónu.</p> <p>Správna jazyková technika.</p> <p>Dynamické odtiene.</p> <p>Rozsah g - e2.</p> <p>Rozlišovanie sily, dĺžky, výšky a farby tónu.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú v prebranom rozsahu nástroja g – e2, ✓ rozlišujú silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, ✓ dbajú na dodržiavanie fráz, ✓ reprodukovávajú jednoduché skladby podľa notového zápisu, ✓ sú schopní hrať jednoduché melódie podľa sluchu, ✓ zvládnu zahrať skladby či piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení. 	<p>Dodržiavanie fráz.</p> <p>Upevňovanie nátlakového svalstva v strednej, hlbokoj a vyššej polohe.</p> <p>Hra stupníc v štvrt'ových a osminových notách v rytmických moduloch (C, G, F, B, Es, G, D).</p> <p>Tonický akord po 4 vo voľnom tempe.</p> <p>Skladby, piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.</p> <p>Rozvíjanie rytmickej, melodickej a intonačnej predstavivosti a muzikality.</p> <p>Intonačná stabilita a muzikalita.</p> <p>Základné vedomosti o štýlových obdobiach.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ upevňujú získané kompetencie nadobudnuté v predchádzajúcich rokoch, ✓ sústavne pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov v dynamických odtieňoch, ✓ rozvíjajú hru legato v alikvotných tónoch v polových, neskôr štvrt'ových notách v tempe jedna doba = jedna sekunda, ✓ naďalej zdokonaľujú kvalitu tónu, 	<p>Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania.</p> <p>Predlžovanie nádychu a výdychu.</p> <p>Technické cvičenia.</p> <p>Kvalita tvorby tónu.</p> <p>Správna jazyková technika.</p> <p>Dlhé tóny v dynamických odtieňoch.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ neustále sa venujú technike dýchania a tvorby tónu, ✓ rozlišujú silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, ✓ dbajú na dodržiavanie fráz, ✓ vedia sa prispôbiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby, ✓ pridávajú do repertoáru náročnejšie cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období, ✓ interpretujú prednesové skladby väčšieho rozsahu, ✓ zapájajú sa do súborovej a komornej hry. 	<p>Rozlišovanie sily, dĺžky, výšky a farby tónu.</p> <p>Dodržiavanie fráz.</p> <p>Upevňovanie nátlakového svalstva v strednej, hlbokoj a vyššej polohe.</p> <p>Hra stupníc v štvrt'ových, osminových a šestnástinových notách v rytmických moduloch.</p> <p>Tonický akord po 4 v rýchlejšom tempe.</p> <p>Akordy v tenute, legate, staccate v rýchlejšom tempe.</p> <p>Náročnejšie cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období.</p> <p>Prednesové skladby väčšieho rozsahu.</p> <p>Hra z listu, jednoduché transpozície.</p> <p>Hra v súboroch, komorná hra.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.</p> <p>Intonačná stabilita a muzikalita.</p> <p>Vedomosti o štýlových obdobiach nielen starších, ale i novodobých.</p> <p>Určovanie rýchleho tempa skladieb.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ upevňujú získané kompetencie nadobudnuté v predchádzajúcich rokoch, ✓ sústavne pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov v dynamických odtieňoch, 	<p>Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania.</p> <p>Predlžovanie nádychu a výdychu.</p> <p>Technické cvičenia.</p>
---	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozvíjajú hru legato, tenuto, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), ✓ naďalej zdokonaľujú kvalitu tónu, ✓ orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, ✓ vedia vystihnúť celkový charakter skladby, ✓ rozpoznajú jednoduché melodické ozdoby a využívajú ich v daných skladbách, ✓ vnímajú základné prvky improvizácie, ✓ pridávajú do repertoáru náročnejšie cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období, ✓ hrajú v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (kratšie pasáže), ✓ interpretujú prednesové skladby väčšieho rozsahu, ✓ zapájajú sa do súborovej a komornej hry, ✓ sú schopní posúdiť vlastný výkon. 	<p>Kvalita tvorby tónu.</p> <p>Kultivovanosť hudobného prejavu.</p> <p>Správna jazyková technika.</p> <p>Dlhé tóny v dynamických odtieňoch.</p> <p>Dôraz na výraz, agogiku, frázy, dynamiku a štýlovosť.</p> <p>Stupnice v štvrtových, osminových a šestnástinových notách v rytmických moduloch.</p> <p>Základné prvky improvizácie.</p> <p>Hra akordov tenuto, legato, staccato v rýchlejšom tempe.</p> <p>Náročnejšie cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období.</p> <p>Skladby v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (kratšie pasáže).</p> <p>Prednesové skladby väčšieho rozsahu.</p> <p>Hra z listu, jednoduché transpozície.</p> <p>Hra v súboroch, komorná hra.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.</p> <p>Intonačná stabilita.</p>
--	--

Záverečná skúška:

- 2 stupnice - dur a mol,
- 2 cvičenia rôzneho charakteru,
- 2 rôzne skladby.

DRUHÝ STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozvíjajú získané kompetencie nadobudnuté na I. stupni základného štúdia, ✓ sústavne pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov v dynamických odtieňoch, ✓ ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku, ✓ rozvíjajú hru legato, tenuto, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), ✓ naďalej zdokonaľujú kvalitu tónu, ✓ orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, ✓ demonštrujú melodické ozdoby, ✓ vnímajú základné prvky improvizácie, ✓ pridávajú do repertoáru technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období, ✓ hrajú v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (kratšie pasáže), ✓ interpretujú prednesové skladby väčšieho rozsahu, ✓ zapájajú sa do súborovej a komornej hry, ✓ formulujú svoj názor na interpretáciu skladieb, ✓ sú schopní posúdiť vlastný výkon. 	<p>Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania.</p> <p>Predlžovanie nádychu a výdychu.</p> <p>Technika dýchania, tvorby tónu.</p> <p>Kultivovanosť hudobného prejavu.</p> <p>Dlhé tóny v dynamických odtieňoch.</p> <p>Dôraz na výraz, agogiku, frázy, dynamiku a štýlovosť.</p> <p>Základné prvky improvizácie.</p> <p>Hra akordov tenuto, legato, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchlom tempe.</p> <p>Technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období.</p> <p>Skladby v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (kratšie pasáže).</p> <p>Prednesové skladby väčšieho rozsahu.</p> <p>Hra z listu, jednoduché transpozície.</p> <p>Hra v súboroch, komorná hra.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.</p>

	Intonačná stabilita.
--	----------------------

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ sústavne pracujú na technike nádychu a výdychu formou dlhých tónov v rôznych dynamických odtieňoch, ✓ ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku, ✓ rozvíjajú hru legato, tenuto, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), ✓ samostatne pracujú s farbou a kvalitou tónu, ✓ orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, ✓ demonštrujú melodické ozdoby, ✓ vnímajú základné prvky improvizácie, ✓ pridávajú do repertoáru technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rôznych štýlových období, ✓ hrajú v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže), ✓ interpretujú rôznorodé prednesové skladby väčšieho rozsahu, ✓ zapájajú sa do súborovej a komornej hry, ✓ formulujú svoj názor na interpretáciu skladieb, ✓ objektívne zhodnotia všetky zložky svojho výkonu. 	<p>Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania.</p> <p>Predlžovanie nádychu a výdychu.</p> <p>Technika dýchania, tvorby tónu.</p> <p>Kultivovanosť hudobného prejavu.</p> <p>Dlhé tóny v dynamických odtieňoch.</p> <p>Dôraz na výraz, agogiku, frázovanie, dynamiku a štýlovosť.</p> <p>Základné prvky improvizácie.</p> <p>Hra akordov tenuto, legato, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchlom tempe.</p> <p>Technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období.</p> <p>Skladby v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže).</p> <p>Prednesové skladby väčšieho rozsahu.</p> <p>Hra z listu, jednoduché transpozície.</p> <p>Hra v súboroch, komorná hra.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.</p>

	Intonačná stabilita.
--	----------------------

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ správne používajú techniku nádychu a výdychu formou dlhých tónov v rôznych dynamických odtieňoch, ✓ ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku, ✓ rozvíjajú hru legato, tenuto, portamento, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), ✓ samostatne pracujú s farbou, ✓ hrajú zdravým kultivovaným tónom v rámci požadovaného rozsahu, ✓ ovládajú rozsah fis – c3, ✓ orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, ✓ demonštrujú melodické ozdoby, ✓ používajú základné prvky improvizácie, ✓ majú vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období, ✓ hrajú v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže), ✓ interpretujú rôznorodé prednesové skladby väčšieho rozsahu, ✓ zapájajú sa do súborovej a komornej hry rôzneho obsadenia, ✓ majú vlastný názor na interpretáciu skladieb, 	<p>Technika reberno-bránicového dýchania.</p> <p>Sústavné predlžovanie nádychu a výdychu.</p> <p>Technika dýchania, kvality tvorby tónu.</p> <p>Kultivovanosť hudobného prejavu.</p> <p>Dlhé tóny v dynamických odtieňoch.</p> <p>Dôraz na výraz, agogiku, frázovanie, dynamiku a štýlovosť.</p> <p>Základné prvky improvizácie.</p> <p>Hra akordov tenuto, legato, portamento, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchlych tempe.</p> <p>Technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období.</p> <p>Skladby v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže).</p> <p>Prednesové skladby väčšieho rozsahu.</p> <p>Hra z listu, jednoduché, mierne zložité transpozície.</p> <p>Hra v súboroch, komorná hra.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.</p>

objektívne zhodnotia všetky zložky svojho výkonu.	Intonačná stabilita. Zhodnotenie vlastného výkonu.
---	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ preukazujú kompetencie, ktoré nadobudli počas celého štúdia na ZUŠ. ✓ správne používajú techniku nádychu a výdychu formou dlhých tónov v rôznych dynamických odtieňoch, ✓ ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku, ✓ praktizujú hru legato, tenuto, portamento, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), ✓ samostatne pracujú s farbou, ✓ hrajú zdravým kultivovaným tónom v rámci celého rozsahu, ✓ ovládajú rozsah fis – c3, ✓ orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, ✓ demonštrujú melodické ozdoby, ✓ používajú základné prvky improvizácie, ✓ majú vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období. ✓ hrajú v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže), ✓ zvyšujú technickú úroveň hry, intonačnú čistotu na etudách a cvičeniach, 	<p>Technika reberno-bránicového dýchania.</p> <p>Sústavné predlžovanie nádychu a výdychu.</p> <p>Technika dýchania, kvality tvorby tónu.</p> <p>Kultivovanosť hudobného prejavu.</p> <p>Dlhé tóny v dynamických odtieňoch.</p> <p>Dôraz na výraz, agogiku, frázovanie, dynamiku a štýlovosť.</p> <p>Základné prvky improvizácie.</p> <p>Hra akordov tenuto, legato, portamento, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchlom tempe.</p> <p>Vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období.</p> <p>Skladby v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže).</p> <p>Prednesové skladby väčšieho rozsahu.</p> <p>Technická úroveň hry, intonačná čistota na etudách a cvičeniach, doladovanie.</p> <p>Hra z listu, jednoduché, mierne zložité transpozície.</p> <p>Hra v súboroch, komorná hra.</p>

<p>interpretujú rôznorodé prednesové skladby väčšieho rozsahu, zapájajú sa do súborovej a komornej hry rôzneho obsadenia, majú vlastný názor na interpretáciu skladieb, objektívne zhodnotia všetky zložky svojho výkonu, absolvovať záverečný výstupný koncert II. stupňa základného štúdia.</p>	<p>Aplikácia Intonačná Záverečný</p>	<p>hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete h stabilita. Zhodnotenie vlastného výkonu. výstupný koncert II. stupňa základného štúdia.</p>
---	--	---

Záverečná skúška:

- 2 stupnice – dur a mol,
- 2 cvičenia rôznej problematiky,
- 2 rôzne skladby.

ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM v 2. – 4. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ upevňujú získané kompetencie nadobudnuté v predchádzajúcich rokoch, ✓ pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov, ✓ zdokonaľujú kvalitu tónu, zvukovú vyrovnanosť vo všetkých polohách nástroja. ✓ venujú sa technike dýchania a tvorby tónu, ✓ rozvíjajú jazykovú a prstovú techniku – staccato, portamento, ✓ vedia sa prispôbiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby, ✓ hrajú v strednej polohe rôzne technické cvičenia – stupnice, akordy, 	<p>Upevňovanie získaných kompetencií nadobudnutých v prechádzajúcich rokoch.</p> <p>Reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Predlžovanie nádychu a výdychu.</p> <p>Technické cvičenia rôzneho zamerania, vydržiavané tóny.</p> <p>Kvalita tvorby tónu.</p> <p>Správna jazyková a prstová technika.</p> <p>Dynamické odtiene.</p> <p>Rozsah g – e2.</p> <p>Dodržiavanie fráz.</p>

<p>etudy, sú schopní tvoriť primerane kvalitný tón, hrajú v prebranom rozsahu nástroja g – e2, dbajú na dodržiavanie fráz, reprodukovujú jednoduché i zložitejšie skladby podľa notového zápisu, sú schopní hrať jednoduché melódie podľa sluchu, zvládnu zahrať skladby či piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, rozvíjajú hru z listu, hru spamäti.</p>		<p>Upevňovanie nýtiskového svalstva v strednej polohe s prechodom do n Hra stupníc v štvrtových a osminových notách v rytmických moduloch (C Tonický akord po 4 v rýchlejšom tempe. Skladby, piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja. Hra z listu, hra s Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete h Rozvíjanie rytmickej, melodickej a intonačnej predstavivosti a muzikality.</p>
---	--	---

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ upevňujú získané kompetencie nadobudnuté v predchádzajúcich rokoch, ✓ sústavne pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov, ✓ naďalej zdokonaľujú kvalitu tónu, zvukovú vyrovnanosť vo všetkých polohách nástroja. ✓ neustále sa venujú technike dýchania a tvorby tónu, ✓ rozvíjajú jazykovú a prstovú techniku o nové prvky (frulato, glissando), 	<p>Upevňovanie získaných kompetencií nadobudnutých v prechádzajúcich rokoch.</p> <p>Reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Predlžovanie nádychu a výdychu.</p> <p>Technické cvičenia rôzneho zamerania, vydržiavané tóny.</p> <p>Kvalita tvorby tónu.</p> <p>Správna jazyková technika. Nové prvky frulato, glissando.</p> <p>Dynamické odtiene.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedia sa prispôbiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby, ✓ hrajú v strednej polohe rôzne technické cvičenia – stupnice, akordy, etudy, ✓ sú schopní tvoriť primerane kvalitný tón, ✓ hrajú v prebranom rozsahu nástroja g – e2, ✓ dbajú na dodržiavanie fráz, ✓ reprodukovujú jednoduché i zložitejšie skladby podľa notového zápisu, ✓ sú schopní hrať jednoduché melódie podľa sluchu, ✓ zvládnu zahrať skladby či piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení, ✓ majú vytvorené podmienky na hru aj na príbuzných nástrojoch (krídlovka, kornet), prípadne na trúbkach iného ladenia (C a Es trúbka a pod.), ✓ získavajú informácie o základnej improvizácii, ✓ vytvárajú vlastné jednoduché variácie, ✓ rozvíjajú hru z listu, hru spamäti. 	<p>Rozsah g – e2.</p> <p>Dodržiavanie fráz.</p> <p>Upevňovanie nátlakového svalstva v strednej, hlbokjej a vyššej polohe.</p> <p>Hra stupníc v štvrtých a osminových notách v rytmických moduloch (C, G, F, B, Es, G, D).</p> <p>Tonický akord po 4 v rýchlejšom tempe.</p> <p>Skladby, piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení.</p> <p>Hra z listu, hra spamäti.</p> <p>Základy hry aj na príbuzných nástrojoch (krídlovka, kornet), prípadne na trúbkach iného ladenia (C a Es trúbka a pod.)</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.</p> <p>Rozvíjanie rytmickej, melodickej a intonačnej predstavivosti a muzikality.</p> <p>Intonačná stabilita a muzikalita.</p> <p>Základné vedomosti o štýlových obdobiach.</p>
---	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ upevňujú získané kompetencie nadobudnuté v predchádzajúcich rokoch, ✓ sústavne pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov, ✓ naďalej zdokonaľujú kvalitu tónu, zvukovú vyrovnanosť vo všetkých polohách nástroja. ✓ neustále sa venujú technike dýchania a tvorby tónu, ✓ rozvíjajú jazykovú a prstovú techniku o nové prvky (frulato, glissando), ✓ vedia sa prispôbiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby, ✓ hrajú v strednej polohe rôzne technické cvičenia – stupnice, akordy, etudy, ✓ sú schopní tvoriť primerane kvalitný tón, ✓ hrajú v prebranom rozsahu nástroja g – e2, ✓ dbajú na dodržiavanie fráz, ✓ reprodukovujú jednoduché i zložitejšie skladby podľa notového zápisu, ✓ sú schopní hrať jednoduché melódie podľa sluchu, ✓ zvládnu zahrať skladby či piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení, ✓ majú vytvorené podmienky na hru aj na príbuzných nástrojoch (krídlovka, kornet), prípadne na trúbkach iného ladenia (C a Es trúbka a pod.), ✓ získavajú informácie o základnej improvizácii, ✓ vytvárajú vlastné jednoduché variácie, 	<p>Upevňovanie získaných kompetencií nadobudnutých v prechádzajúcich rokoch.</p> <p>Reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Predlžovanie nádychu a výdychu.</p> <p>Technické cvičenia rôzneho zamerania, vydržiavané tóny.</p> <p>Kvalita tvorby tónu.</p> <p>Správna jazyková technika. Nové prvky frulato, glissando.</p> <p>Dynamické odtiene.</p> <p>Rozsah g – e2.</p> <p>Dodržiavanie fráz.</p> <p>Upevňovanie nátlakového svalstva v strednej, hlbokjej a vyššej polohe.</p> <p>Hra stupníc v štvrt'ových a osminových, šestnástinových notách v rytmických moduloch.</p> <p>Tonický akord po 4 v rýchlejšom tempe.</p> <p>Skladby, piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení.</p> <p>Hra z listu, hra pamäti.</p> <p>Základy hry aj na príbuzných nástrojoch (krídlovka, kornet), prípadne na trúbkach iného ladenia (C a Es trúbka a pod.).</p> <p>Základná improvizácia.</p> <p>Tvorba jednoduchých variácií.</p> <p>Vlastná tvorivosť, muzikalita a interpretačná flexibilita.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.</p>
--	--

<p>rozdvíajú hru z listu, hru spamäti, rozvíajú vlastnú tvorivosť, muzikalitu a interpretačnú flexibilitu, rozširujú tónový rozsah, ale aj obzor, zoznamujú sa s interpretačným umením trubkárov na Slovensku i vo svete, sú vedení k interpretačnej všestrannosti, sú schopní zvládnuť talentové skúšky po stránke interpretačnej aj teoretickej.</p>		<p>Rozvíjanie rytmickej, melodickej a intonačnej predstavivosti a muzikality. Intonačná stabilita. Základné vedomosti o štýlových obdobiach. Vedomosti o interpretačnom umení trubkárov na Slovensku i vo svete. Int. Príprava na talentové skúšky.</p>
--	--	---

Záverečná skúška:

- 2 dur a 2 mol stupnice,
- etudy a prednesové skladby.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA POZAUNE

VZDELÁVACÍ

ŠTANDARD HRA NA

NÁSTROJI

Prvá časť I. stupňa základného štúdia (2 roky UP9)

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedia popísať nástroj a poznajú zásady jeho údržby, ✓ vedia zaujať správny postoj a držanie tela pri hre, ✓ ovládajú noty v basovom kľúči v rozsahu notovej osnovy, ✓ vedia nasadzovať tón jazykom, ✓ zvládnu hru 4 durových stupníc a tonických kvintakordov v rámci jednej oktávy v dosiahnutom rozsahu, ✓ interpretujú ľudovú pieseň. 	<p>Nácvik reberno-bránicového dýchania, postoja a zásady údržby nástroja.</p> <p>Budovanie nátisku.</p> <p>Hra dlhých tónov.</p> <p>Rozsah 1. – 5. poloha.</p> <p>Nácvik tenuta.</p> <p>Nácvik presnosti pohybu znižca.</p> <p>Hra jednoduchých piesní.</p> <p>Teoretické poznatky na úrovni 3. ročníka v predmete hudobná náuka so zameraním na špecifiká nástroja.</p> <p>Budovanie intonačnej a rytmickej predstavy.</p>

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukovujú jednoduché skladby podľa notového zápisu, ✓ bezpečne ovládajú 1. až 6. polohu znižca, ✓ hrajú v rozsahu F - d¹, ✓ praktizujú hru tenuto, legato a staccato, ✓ predvádzajú hru 4 durových a 4 molových stupníc a tonických kvintakordov v rámci jednej oktávy v dosiahnutom rozsahu, ✓ ovládajú základy nástrojových návykov: postoj, držanie tela, základy správneho reberno-bránicového dýchania, ✓ zvládnu hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových nôt 	<p>Dôraz na reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Budovanie nátisku.</p> <p>Hra dlhých tónov.</p> <p>Hra v dosiahnutom rozsahu 1. – 6. poloha.</p> <p>Hra tenuto, staccato.</p> <p>Nácvik legata, perného, znižcového a zmiešaného.</p> <p>Nácvik presnosti pohybu znižca.</p> <p>Hra stupníc a kvintakordov v dosiahnutom rozsahu.</p>

a pomlčiek, hru noty s bodkou a hru osminových triol, ovládajú striedanie osminových nôt a osminových triol.

Hra piesní dvojhlasne (iný žiak, učiteľ).

Hra jednoduchých skladbičiek so sprievodom.

Teoretické poznatky na úrovni 4. ročníka v predmete hudobná náuka so z

Tenuto, staccato, legato perné, legato znižcové, legato zmiešané. Pojmy: b

Rozlišovanie durového a molového tónorodu. Intervaly v. 2, m. 2.

Striedanie osminových nôt a osminových triol.

Záverečná skúška:

- 1 durová, 1 molová stupnica,
- 1 pieseň,
- 1 etuda,
- 1 prednesová skladba.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládajú hru v rozsahu $F - f$, ✓ bezpečne ovládajú 1. až 6. polohu znižca, ✓ ovládajú hru tenuto, staccato a legato, perné, znižcové a zmiešané, ✓ zvládnu hru durových a molových stupníc do štyroch predznamenaní a príslušných tonických kvintakordov a D^7 po troch a po štyroch, v 	<p>Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Budovanie nátlaku.</p> <p>Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Hra 1. – 6. poloha.</p> <p>Hra tenuto, staccato, násobné staccato.</p>

<p>dosiahnutom rozsahu,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú plynulé čítanie nôt v basovom kľúči, ✓ orientujú sa v notovom zápise a sú schopní hrať jednoduché skladby z listu, ✓ aplikujú elementárne hudobno-výrazové prostriedky (dynamika, zmeny tempa, frázovanie, agogika), ✓ ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrt'ových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek, ✓ rozpoznávajú prechod medzi osminovými triolami a šestnástinovými notami, ✓ ovládajú hru polovej, štvrt'ovej a osminovej noty s bodkou, ✓ sú schopní hrať so sprievodom a vedome rozlišujú silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, ✓ sú schopní hrať viachlasné skladby so spolužiakmi, alebo učiteľom. 	<p>Zdokonaľovanie väzieb legáta perného, zmiešaného a znižcového. Nácvik presnosti pohybu znižca.</p> <p>Hra durových a molových stupníc do štyroch predznamenaní, T⁵ a D⁷ rôznymi artikuláciami v mierne rýchлом tempe v dosiahnutom rozsahu.</p> <p>Nácvik kratších skladieb a piesní spamäti.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Teoretické poznatky na úrovni 1. ročníka v predmete hudobná náuka so zameraním na špecifiká nástroja.</p> <p>Durový a molový kvintakord, D⁷ a jeho obraty.</p> <p>Násobné staccato. Prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno.</p> <p>Pojmy: melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra.</p> <p>Budovanie intonačnej a rytmickej predstavy.</p> <p>Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D⁷, intervalov v. 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5.</p> <p>Striedanie osminových nôt a osminových triol, bodkovaný rytmus osminové hodnoty.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú 1. až 7. polohu nižča,₁ ✓ zvládajú hru v rozsahu E – g , ✓ používajú tenuto, jednoduché staccato a násobné staccato, legato 	<p>Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Budovanie nýtisku a tónovej vyrovnanosti v celom používanom rozsahu.</p>
---	---

<p>perné, znižcové a zmiešané,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú durové a molové stupnice do šiestich predznamenaní, a príslušné tonické kvintakordy, D^7 a zm^7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ zvládnu hru chromatických stupníc od tónov F a C, ✓ ovládajú čítanie nôt z tenorového kľúča, ✓ uplatňujú intonačnú istotu v dosiahnutom rozsahu, ✓ rozlišujú a ovládajú hru osminových triol a bodkovaného rytmu, hru veľkej trioly, ✓ sú schopní hrať rozsiahlejšie prednesové skladby so sprievodom z nôt aj spamäti, ✓ sú schopní práce v súboroch. 	<p>Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff).</p> <p>Nácvik hry v tenorovom kľúči.</p> <p>Hra 1. – 7. poloha.</p> <p>Hra tenuto, staccato, násobné staccato.</p> <p>Plynulé väzby legata perného, zmiešaného a znižcového.</p> <p>Presný pohyb znižca.</p> <p>Hra durových a molových stupníc do šiestich predznamenaní, T^5, D^7 a zm^7 rôznymi artikuláciami v stredne rýchlom tempe.</p> <p>Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Teoretické poznatky na úrovni 2. ročníka v predmete hudobná náuka so zameraním na špecifiká nástroja.</p> <p>Stupnica, durový a molový kvintakord, D^7 a jeho obraty, zm^7 a jeho obraty.</p> <p>Násobné staccato, tenorový kľúč, prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno.</p> <p>Pojmy: pieseň, skladba, motív, veta, časť, predohra, medzihra, dohra.</p> <p>Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D^7, zm^7, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v 6, m 6, zv 4.</p> <p>Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnásťtinových nôt.</p> <p>Bodkovaný rytmus osminové, šestnásťtinové hodnoty, hra veľkej trioly.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 3.ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečne ovládajú 1. až 7. polohu znižca, ✓ zvládajú hru v rozsahu E - $\overset{1}{a}$, ✓ bezpečne ovládajú a kombinujú hru tenuto, staccato, násobné staccato, legato perné, znižcové a zmiešané, ✓ zvládajú hru portato, ✓ zvládnu hru durových a molových stupníc do šiestich predznamenaní a príslušných tonických kvintakordov, D^7 a zm^7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ zvládnu hru chromatických stupníc od tónov F, G, A, c, d, e, ✓ ovládajú plynule čítanie nôt z tenorového kľúča, ✓ demonštrujú kvalitu tónu a intonačnú istotu v dosiahnutom rozsahu, ✓ využívajú široké spektrum výrazových a dynamických možností pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb (z nôt aj spamäti), ✓ sú schopní samostatnej práce pri štúdiu partov a hre v súboroch. 	<p>Plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Budovanie nátlaku, snaha o tónovú vyrovnanosť v celom používanom rozsahu.</p> <p>Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff).</p> <p>Nácvik hry v tenorovom kľúči.</p> <p>Hra 1. - 7. poloha.</p> <p>Hra tenuto, staccato, násobné staccato.</p> <p>Plynulé väzby legáta perného, zmiešaného a znižcového, hra portato.</p> <p>Presný pohyb znižca.</p> <p>Hra durových a molových stupníc do šiestich predznamenaní, T^5, D^7 a zm^7 rôznymi artikuláciami v stredne rýchlom tempe.</p> <p>Hra chromatických stupníc od tónov F, G, A, c, d,</p> <p>e. Hra celotónových stupníc.</p> <p>Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Teoretické poznatky na úrovni 3. ročníka v predmete hudobná náuka so zameraním na špecifiká nástroja.</p> <p>D^7 a jeho obraty, zm^7 a jeho obraty, násobné staccato, portato, chromatická stupnica.</p>

	<p>Tenorový kľúč. Pojmy: diatonika, chromatika, celotónová stupnica. Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D⁷, zm⁷, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt. Bodkovaná rytmusosminové, šestnástinové hodnoty, triolové frázovanie, hra veľkej trioly.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečne ovládajú presný pohyb znižca a sú schopní hry s intonačnou istotou a kultivovaným tónom v dosiahnutom rozsahu, ✓ zvládajú hru v rozsahu E - $\frac{1}{b}$, ✓ využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portato, násobné staccato), ✓ ovládajú plynule čítanie nôt z basového a tenorového kľúča, ✓ hrajú durové a molové stupnice a príslušné tonické kvintakordy, D⁷ a zm⁷ po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ zvládnu hru chromatických stupníc od tónov E až es, ✓ sú schopní samostatnej práce pri štúdiu partov a hre v súboroch, ✓ vedia vhodne uplatňovať frázovanie, agogiku a dynamické možnosti nástroja aj pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb rôznych období (z nôt aj spamäti), ✓ sú schopní samostatne naladiť nástroj. 	<p>Plynulé reberno-bránicové dýchanie. Tónová vyrovnanosť v celom používanom rozsahu, budovanie nátisku. Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou. Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff). Plynulá hra v basovom a tenorovom kľúči. Hra 1. – 7. poloha. Hra tenuto, staccato, násobné staccato. Plynulé väzby legáta perného, zmiešaného a znižcového, hra portato. Presný a rýchly pohyb znižca. Hra durových a molových stupníc, T⁵, D⁷ a zm⁷ rôznymi artikuláciami v stredne rýchlom tempe. Hra chromatických stupníc od tónov E až es. Hra celotónových stupníc.</p>

	<p>Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti. Nácvik partov (orchestrálnych, súborových). Teoretické poznatky na úrovni 4. ročníka v predmete hudobná náuka so zameraním na špecifické D7 a jeho obraty, zm7 a jeho obraty, násobné staccato, portato, chromatická stupnica. Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D7, zm7, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt. Bodkovaný rytmus (osminové, šestnástinové hodnoty), triolové frázovanie, hra veľkej trioly.</p>
--	---

Záverečná skúška:

- 1 durová a jedna molová stupnica,
- 2 etudy,
- 1 prednesová skladba.

DRUHÝ STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozvíjajú získané kompetencie nadobudnuté na I. stupni základného štúdia, ✓ bezpečne ovládajú presný pohyb znižca a hrajú s intonačnou istotou a kultivovaným tónom v dosiahnutom rozsahu, 	<p>Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie. Tónová vyrovnanosť v celom používanom rozsahu, budovanie nátisku. Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládajú hru v rozsahu E - b , ✓ ovládajú a využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portato, násobné staccato), ✓ ovládajú plynule čítanie nôt z basového a tenorového kľúča, ✓ čítajú zápis v altovom kľúči, ✓ vedia zahrať melodické ozdoby, ✓ ovládajú hru durových⁷ a molových stupníc a príslušných tonických kvintakordov, D⁷ a zm⁷ po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ zvládnu hru chromatických stupníc, ✓ ovládajú hru celotónových stupníc, ✓ orientujú sa v interpretácii skladieb rôznych štýlových období. 	<p>Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff).</p> <p>Plynulá hra v basovom a tenorovom kľúči.</p> <p>Hra v altovom kľúči.</p> <p>Hra tenuto, staccato, násobné staccato.</p> <p>Plynulé väzby legáta perného, zmiešaného a znižcového, hra portato.</p> <p>Presný pohyb znižca.</p> <p>Nácvik melodických ozdôb a trilku.</p> <p style="text-align: center;">5 7 7</p> <p>Hra durových a molových stupníc, T , D a zm rôznymi artikuláciami v stredne rýchлом tempe.</p> <p>Hra chromatických stupníc od tónov E až es.</p> <p>Hra celotónových stupníc.</p> <p>Hra rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti, sústavné rozvíjanie hudobnej pamäte.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Durový a molový kvintakord, durové a molové septakordy, D⁷ a jeho obraty, zm⁷ a jeho obraty, násobné staccato, portato, chromatická stupnica, celotónová stupnica, tenorový kľúč.</p> <p>Altový kľúč.</p> <p>Melodické ozdoby, trilok.</p> <p>Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D⁷, zm⁷, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v 6, m 6, zv4, v 7, m 7.</p> <p>Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt.</p> <p>Bodkovaný rytmus osminové, šestnástinové hodnoty, triolové</p>
---	---

frázovanie, hra veľkej trioly.

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečne ovládajú presný pohyb znižca rýchlejších tempách, ✓ demonštrujú sluchovú sebakontrolu a pohotovosť, istotou a kultivovaný tón v celom rozsahu nástroja, ✓ pri hre aplikujú melodické ozdoby, ✓ zvládajú hru trilku, ✓ využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portato, násobné staccato), ✓ plynulo čítajú noty z basového a tenorového kľúča, ✓ ovládajú hru v altovom kľúči, ✓ hrajú durové a molové stupnice a príslušné tonické kvintakordy, D^7 a zm^7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ ovládajú hru chromatických a celotónových stupníc, ✓ vedia samostatne uplatniť nadobudnuté kompetencie pri štúdiu skladieb a partov, ✓ sú schopní hrať rozsiahlejšie prednesové skladby so sprievodom z nôt aj spamäti, ✓ sú schopní samostatnej práce v súboroch. 	<p>Plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Tónová vyrovnanosť v celom používanom rozsahu, budovanie nátlaku.</p> <p>Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff).</p> <p>Plynulá hra v basovom a tenorovom kľúči.</p> <p>Hra v altovom kľúči.</p> <p>Hra tenuto, staccato, násobné staccato.</p> <p>Plynulé väzby legáta perného, zmiešaného a znižcového.</p> <p>Presný rýchly pohyb znižca.</p> <p>Hra durových a molových stupníc, T^5, D^7 a zm^7 rôznymi artikuláciami v rýchlejšom tempe.</p> <p>Hra chromatických stupníc, hra celotónových stupníc.</p> <p>Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti, sústavné rozvíjanie hudobnej pamäte.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Uvedenie hudobno-teoretických kompetencií do praxe: durový a molový kvintakord, durové a molové septakordy, D^7 a jeho obraty, zm^7 a jeho obraty, násobné staccato, portato, chromatická stupnica, celotónová stupnica, tenorový kľúč, altový kľúč, melodické ozdoby, trilok.</p> <p>Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D^7, zm^7, intervalov v</p>

	2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v 6, m 6, zv 4, v 7, m 7. Striedanie osminových nô t, osminových triol a šestnástinových nô t. Bodkovaný rytmus osminové, šestnástinové hodnoty, triolové frázovanie, hra veľkej trioly.
--	--

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečne ovládajú presný a rýchly pohyb znižca, ✓ demonštrujú sluchovú sebakontrolu a pohotovosť, istotu pri hre a kultivovaný tón v celom rozsahu nástroja, sú schopní samostatne naladiť nástroj, ✓ praktizujú hru melodických ozdôb a hru trilku, ✓ ovládajú a využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portato, násobné staccato), ✓ plynulo čítajú noty z basového, tenorového a altového kľúča, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc a príslušných T^5, D^7 a zm^7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ interpretujú hru chromatických a celotónových stupníc, ✓ sú samostatní pri štúdiu skladieb, štúdiu partov a hre v súboroch, ✓ vedia zahrať rozsiahlejšie prednesové skladby so sprievodom z nô t aj spamäti, ✓ vedome aplikujú vhodné frázovanie, agogiku a dynamické možnosti nástroja pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb rôznych období z nô t aj spamäti, ✓ ovládajú základnú koordináciu pri hre so spoluhráčmi v komornej 	<p>Prirodzené, hlboké a plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Tónová kultivovanosť a vyrovnanosť v celom používanom rozsahu, dobrá flexibilita nátisku.</p> <p>Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff).</p> <p>Plynulá hra v basovom, tenorovom a altovom kľúči.</p> <p>Využívanie rôznych spôsobov artikulácie a frázovania. Ľahký, presný a rýchly pohyb znižca.</p> <p>Hra durových, molových, chromatických stupníc a celotónových stupníc, T^5, D^7 a zm^7 rôznymi artikuláciami v rýchlom tempe.</p> <p>Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti, budovanie repertoáru a sústavné rozvíjanie hudobnej pamäte.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Interpretácia technicky, rytmicky a dynamicky náročnejších skladieb.</p> <p>Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D^7, zm^7, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v 6, m 6, zv 4, v 7, m 7.</p>

a orchestrálnej hre v oblasti intonácie, rytmu, dynamiky a výrazu.	Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt. Triol
--	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ využívajú všetky nadobudnuté kompetencie pri nácviku a interpretácii skladieb rôznych štýlov a žánrov, ✓ samostatne riešia problematiku nástrojovej techniky vrátane údržby nástroja, ✓ samostatne podľa potreby využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portato, násobné staccato), vrátane hry melodických ozdôb a trilku, ✓ pracujú s farbou a kvalitou tónu a na rozvoji nátiskových schopností, ✓ ovládajú plynule čítanie nôt z basového, tenorového a altového kľúča, hru durových, molových, chromatických a celotónových stupníc a príslušných T⁵, D⁷ a zm⁷, ✓ sú samostatní pri štúdiu náročnejších skladieb a partov, ✓ využívajú nadobudnuté interpretačné schopnosti pri práci v súboroch, v komornej a orchestrálnej hre. 	<p>Prirodzené, hlboké a plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Tónová kultivovanosť a vyrovnanosť v celom používanom rozsahu, dobrá flexibilita nátisku.</p> <p>Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff).</p> <p>Plynulá hra v basovom, tenorovom a altovom kľúči.</p> <p>Využívanie rôznych spôsobov artikulácie a frázovania. Ľahký, presný a rýchly pohyb znižca.</p> <p>Hra durových, molových, chromatických a celotónových stupníc, T⁵, D⁷ a zm⁷ rôznymi artikuláciami v rýchлом tempe.</p> <p>Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti, budovanie repertoáru a sústavné rozvíjanie hudobnej pamäte.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Interpretácia technicky, rytmicky a dynamicky náročnejších skladieb.</p> <p>Využitie hudobno-teoretických poznatkov v praxi: diatonika, chromatika.</p> <p>Rozlišovanie intervalových krokov.</p> <p>Náročnejšie rytmické útvary.</p>

Záverečná skúška:

- durová a molová stupnica T⁵, D⁷, zm⁷,
- 2 kontrastné etudy,
- 1 koncertná skladba.

ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM v 2. – 4. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečne ovládajú 1. až 7. polohu znižca, ✓ zvládajú hru v rozsahu E - $\overset{1}{a}$, ✓ bezpečne ovládajú a kombinujú hru tenuto, staccato, násobné staccato, legato perné, znižcové a zmiešané, ✓ aplikujú hru portato, ✓ zvládnu hru durových a molových stupníc do šiestich predznamenaní a príslušných tonických kvintakordov, D⁷ a zm⁷ po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ demonštrujú chromatické stupnice od tónov F, G, A, c, d, e, ✓ zvládnu hru celotónových stupníc, ✓ ovládajú plynule čítanie nôt z tenorového kľúča, ✓ demonštrujú kvalitu tónu a intonačnú istotu v dosiahnutom rozsahu, ✓ využívajú široké spektrum výrazových a dynamických možností pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb (z nôt aj spamäti), 	<p>Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Budovanie nátlaku, snaha o tónovú vyrovnanosť v celom používanom rozsahu.</p> <p>Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff).</p> <p>Nácvik hry v tenorovom kľúči.</p> <p>Hra 1. – 7. poloha.</p> <p>Rozsah E - $\overset{1}{a}$.</p> <p>Hra tenuto, staccato, násobné staccato.</p> <p>Plynulé väzby legáta perného, zmiešaného a znižcového.</p> <p>Hra portato.</p> <p>Presný pohyb znižca.</p> <p>Hra durových a molových stupníc do šiestich predznamenaní, T⁵, D⁷ a</p>

<p>✓ sú schopní samostatnej práce pri štúdiu partov a hre v súboroch.</p>	<p>zm⁷ rôznymi artikuláciami v stredne rýchlom tempe. Hra chromatických stupníc od tónov F, G, A, c, d, e. Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti. Nácvik partov (orchestrálnych, súborových). Teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka so zameraním na špecifiká nástroja. Durový a molový kvintakord, durové a molové septakordy, D⁷ a jeho obraty, zm⁷ a jeho obraty, násobné staccato, portato, chromatická stupnica, celotónová stupnica, tenorový kľúč, altový kľúč, melodické ozdoby, trilok. Diatonika, chromatika, celotónová stupnica. Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D⁷, zm⁷, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v 6, m 6, zv 4, v 7, m 7. Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt, bodkovaný rytmus (osminové, šestnástinové hodnoty), triolové frázovanie, veľká triola.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ bezpečne ovládajú presný pohyb znižca a sú schopní hry s intonačnou istotou a kultivovaným tónom v dosiahnutom rozsahu, ✓ hrajú v rozsahu E – b₁, ✓ využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portato, násobné staccato),</p>	<p>Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie. Budovanie nátisku, snaha o tónovú vyrovnanosť v celom používanom rozsahu. Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou. Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff).</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú plynule čítanie nôt z basového a tenorového kľúča, ✓ zvládajú hru durových a molových stupníc a príslušných tonických kvintakordov, D^7 a zm^7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ praktizujú hru chromatických stupníc od tónov E až es, ✓ ovládajú hru celotónových stupníc, ✓ sú schopní samostatnej práce pri štúdiu partov a hre v súboroch, ✓ vedia vhodne využívať frázovanie, agogiku a dynamické možnosti nástroja pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb rôznych období (z nôt aj spamäti), ✓ sú schopní samostatne naladiť nástroj. 	<p>Nácvik hry v basovom a tenorovom kľúči.</p> <p>Hra 1. – 7. poloha.</p> <p>Hra tenuto, staccato, násobné staccato.</p> <p>Plynulé väzby legáta perného, zmiešaného a znižcového, hra portáto.</p> <p>Presný pohyb znižca.</p> <p>Hra durových a molových stupníc, T^5, D^7 a zm^7 rôznymi artikuláciami v stredne rýchлом tempe.</p> <p>Hra chromatických stupníc od tónov E až es.</p> <p>Celotónové stupnice.</p> <p>Frázovanie, agogiku a dynamické možnosti nástroja pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb rôznych období (z nôt aj spamäti)</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Ladenie nástroja.</p> <p>Teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka so zameraním na špecifiká nástroja.</p> <p>Durový a molový kvintakord, durové a molové septakordy, D^7 a jeho obraty, zm^7 a jeho obraty, násobné staccato, portato, chromatická stupnica, celotónová stupnica, tenorový kľúč, altový kľúč, melodické ozdoby, trilok.</p> <p>Diatonika, chromatika.</p> <p>Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D^7, zm^7, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v6, m 6, zv 4, v 7, m7.</p> <p>Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt.</p> <p>Bodkovaný rytmus (osminové, šestnástinové hodnoty), triolové</p>
---	--

frázovanie, hra veľkej trioly.

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečne ovládajú presný pohyb znižca a hrajú s intonačnou istotou a kultivovaným tónom v dosiahnutom rozsahu. ✓ hrajú v rozsahu E - $\overset{1}{b}$, ✓ využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portato, násobné staccato), ✓ ovládajú plynule čítanie nôt z basového a tenorového kľúča, ✓ čítajú zápis v altovom kľúči, ✓ vedia zahrať melodické ozdoby, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc a príslušných tonických kvintakordov, D⁷ a zm⁷ po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, - ovládajú hru chromatických stupníc a celotónových stupníc, - orientujú sa v interpretácii skladieb rôznych štýlových období. 	<p>Plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Tónová vyrovnanosť v celom používanom rozsahu, budovanie nátisku.</p> <p>Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff).</p> <p>Plynulá hra v basovom a tenorovom kľúči.</p> <p>Hra v altovom kľúči.</p> <p>Rozsah E - $\overset{1}{b}$.</p> <p>Melodické ozdoby.</p> <p>Hra tenuto, staccato, násobné staccato.</p> <p>Plynulé väzby legata perného, zmiešaného a znižcového.</p> <p>Presný a rýchly pohyb znižca.</p> <p>Hra durových a molových stupníc, T⁵, D⁷ a zm⁷ rôznymi artikuláciami v rýchlejšom tempe.</p> <p>Hra chromatických a celotónových stupníc.</p> <p>Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti, sústavné rozvíjanie hudobnej pamäte.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p>

	Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D7, zm7 a všetkých intervalov. Zložitejšie rytmické útvary.
--	--

Záverečná skúška :

- 1 durová a jedna molová stupnica, T⁵, D⁷, zm⁷, v osminových hodnotách,
- 2 etudy odlišného charakteru,
- 1 prednesová skladba.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA LESNOM ROHU VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

HRA NA NÁSTROJI

Prvá časť I. stupňa základného štúdia (2 roky UP č. 10)

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú postoj pri hre a držanie nástroja, ✓ poznajú základy správneho použitia nástroja, jeho ošetrovanie a údržbu, ✓ dodržujú základné nátiskové návyky, 	<p>Nácvik reberno-bránicového dýchania, postoja a zásady údržby nástroja.</p> <p>Budovanie nátisku, tónu.</p> <p>Hra dlhých tónov, nasadzovanie.</p>

<p>zvládajú správny spôsob dýchania a tvorby tónu, sú schopní spájať noty v rozsahu g - c2 diatonicky v rámci stupníc C, G, reprodukovujú jednoduché skladbičky v rámci prebraného rozsahu nástroja, interpretujú krátke jednoduché skladbičky s alebo bez sprievodu klavíra.</p>	<p>Rozsah g - c2. Rozširovanie tónového rozsahu. Spájanie nôt v rozsahu g - c2 diatonicky v rámci stupníc C, G. Jednoduché Čítanie zápisu študovanej skladby v rozsahu určenom v predmete hudby. História, stavba, mechanika a spôsob ošetrovania nástroja. Rozvíjanie rytmickej, melodickej a intonačnej predstavivosti a muzikality.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ naďalej pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov, ✓ ovládajú spôsob tvorenia kvalitného tónu, ✓ reprodukovujú jednoduché skladby podľa notového zápisu, ✓ rozlišujú základné druhy artikulácie – Legato, non Legato, ✓ hrajú cvičenia v strednej polohe v predpísanom rozsahu, ✓ hrajú jednoduché melódie podľa sluchu, ✓ zvládnu zahrat' drobné skladbičky, piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja. 	<p>Nácvik reberno-bránicového dýchania, postoja a zásady údržby nástroja.</p> <p>Predlžovanie nádychu a výdychu.</p> <p>Technické cvičenia, vydržiavané tóny.</p> <p>Technika kvality tónu.</p> <p>Dynamické odtiene.</p> <p>Upevňovanie nátlakového svalstva v strednej a hlbokjej polohe.</p> <p>Rozsah f - d2.</p> <p>Hra stupníc v štvrt'ových notách.</p> <p>Tonický akord po 4 vo voľnom tempe.</p> <p>Jednoduché melódie podľa sluchu.</p>

	<p>Legatové a tenutové pasáže, kombinácia legáta a staccata. Čítanie zápisu študovanej skladby v rozsahu určenom v predmete hudobná náuka. Rozpoznávanie jednoduchých hudobných foriem-jednoduchá dvojdielna hudobná forma, rondo. Orientácia na rôzne skladbičky z rôznych štýlových období. Sluchové rozlišovanie durového a molového tónu. Vnímanie nálady skladby. Základné vedomosti o štýlových obdobiach.</p>
--	---

Záverečná skúška:

- 2 stupnice – dur a mol, akordy,
- 2 charakterovo rozdielne cvičenia,
- 2 rôzne skladby.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ prispôsobujú sa interpretačným znakom danej prednesovej skladby, ✓ hrajú v strednej polohe rôzne technické cvičenia – stupnice, akordy, etudy, ✓ sú schopní tvoriť primerane kvalitný tón, ✓ hrajú v prebranom rozsahu nástroja, 	<p>Reberno-bránicové dýchanie. Predlžovanie nádychu a výdychu. Technické cvičenia rôzneho zamerania, vydržiavané tóny. Kvalita tvorby tónu. Dynamické odtiene.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlišujú silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, ✓ reprodukovujú jednoduché skladby podľa notového zápisu, ✓ zahrajú jednoduché melódie podľa sluchu, ✓ zvládnu zahrať primerané skladby, piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja. 	<p>Upevňovanie nátlakového svalstva v strednej, hlbokaj a vyššej polohe. Hra stupníc v štvrt'ových a osminových notách. Tonický akord po 4 vo voľnom tempe. Jednoduché melódie podľa sluchu. Jednoduché skladby podľa notového zápisu. Hra z listu. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. Zameranosť na interpretačné prvky rôznych štýlových období. Rozvíjanie rytmickej, melodickej a intonačnej predstavivosti a muzikality. Intonačná stabilita. Kombinácia rytmických modulov v hre na nástroji. Základné vedomosti o štýlových obdobiach.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedú sa prispôbiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby, ✓ hrajú v strednej polohe rôzne technické cvičenia – stupnice, akordy, etudy, ✓ sú schopní tvoriť primerane kvalitný tón, ✓ hrajú v prebranom rozsahu nástroja e – e2, ✓ rozlišujú silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, 	<p>Upevňovanie získaných kompetencií nadobudnutých v prechádzajúcich rokoch. Reberno-bránicové dýchanie. Predlžovanie nádychu a výdychu. Technické cvičenia rôzneho zamerania, vydržiavané tóny. Kvalita tvorby tónu.</p>

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ dbajú na dodržiavanie fráz, ✓ reprodukujú jednoduché skladby podľa notového zápisu, ✓ sú schopní hrať jednoduché melódie podľa sluchu, ✓ zvládnu zahrať skladby či piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení. 	<p>Správna jazyková technika.</p> <p>Dynamické odtiene.</p> <p>Rozsah e – e2.</p> <p>Rozlišovanie sily, dĺžky, výšky a farby tónu.</p> <p>Dodržiavanie fráz.</p> <p>Upevňovanie nátlakového svalstva v strednej, hlbokaj a vyššej polohe.</p> <p>Hra stupníc v štvrtových a osminových notách v rytmických moduloch (C, G, F, B, G, D).</p> <p>Tonický akord po 4 vo voľnom tempe.</p> <p>Skladby, piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.</p> <p>Rozvíjanie rytmickej, melodickej a intonačnej predstavivosti a muzikality.</p> <p>Intonačná stabilita a muzikalita.</p> <p>Základné vedomosti o štýlových obdobiach.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú v dynamických odtieňoch, ✓ ovládajú hru legato v alikvotných tónoch v polových, neskôr 	<p>Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania.</p> <p>Predlžovanie nádychu a výdychu.</p>

<p>štvrt'ových notách v tempe jedna doba = jedna sekunda,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlišujú silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, ✓ dodržiavajú frázy, ✓ prispôsobujú sa interpretačným znakom danej prednesovej skladby, ✓ pridávajú do repertoáru náročnejšie cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období, ✓ interpretujú prednesové skladby väčšieho rozsahu, ✓ zapájajú sa do súborovej a komornej hry. 	<p>Technické cvičenia.</p> <p>Kvalita tvorby tónu.</p> <p>Správna jazyková technika.</p> <p>Dlhé tóny v dynamických odtieňoch.</p> <p>Rozlišovanie sily, dĺžky, výšky a farby tónu.</p> <p>Dodržiavanie fráz.</p> <p>Upevňovanie nátiskového svalstva v strednej, hlbokaj a vyššej polohe.</p> <p>Hra stupníc v štvrt'ových, osminových a šestnástinových notách v rytmických moduloch.</p> <p>Tonický akord po 4 v rýchlejšom tempe.</p> <p>Akordy v tenute, legate, staccate v rýchlejšom tempe.</p> <p>Náročnejšie cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období.</p> <p>Prednesové skladby väčšieho rozsahu.</p> <p>Hra z listu, jednoduché transpozície.</p> <p>Hra v súboroch, komorná hra.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.</p> <p>Intonačná stabilita a muzikalita.</p> <p>Vedomosti o štýlových obdobiach nielen starších, ale i novodobých.</p> <p>Určovanie rýchleho tempa skladieb.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú hru legato, tenuto, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), ✓ orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, ✓ vedia vystihnúť celkový charakter skladby, ✓ rozpoznávajú jednoduché melodické ozdoby a využívajú ich v daných skladbách, ✓ vnímajú základné prvky improvizácie, ✓ pridávajú do repertoáru náročnejšie cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období, ✓ hrajú v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (kratšie pasáže), ✓ interpretujú prednesové skladby väčšieho rozsahu, ✓ zapájajú sa do súborovej a komornej hry, ✓ sú schopní posúdiť vlastný výkon. 	<p>Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania.</p> <p>Predlžovanie nádychu a výdychu.</p> <p>Technické cvičenia.</p> <p>Kvalita tvorby tónu.</p> <p>Kultivovanosť hudobného prejavu.</p> <p>Správna jazyková technika.</p> <p>Dlhé tóny v dynamických odtieňoch.</p> <p>Dôraz na výraz, agogiku, frázy, dynamiku a štýlovosť.</p> <p>Stupnice v štvrt'ových, osminových a šestnástinových notách v rytmických moduloch.</p> <p>Základné prvky improvizácie.</p> <p>Hra akordov tenuto, legato, staccato v rýchlejšom tempe.</p> <p>Náročnejšie cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období.</p> <p>Skladby v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (kratšie pasáže).</p> <p>Prednesové skladby väčšieho rozsahu.</p> <p>Hra z listu, jednoduché transpozície.</p> <p>Hra v súboroch, komorná hra.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.</p> <p>Intonačná stabilita.</p>

Záverečná skúška:

- 2 stupnice – dur a mol, akordy,
- 2 charakterovo rozdielne cvičenia,
- 2 rôzne skladby.

DRUHÝ STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku, ✓ hrajú legato, tenuto, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), ✓ orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, ✓ demonštrujú melodické ozdoby, ✓ vnímajú základné prvky improvizácie, ✓ pridávajú do repertoáru technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období, ✓ hrajú v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (kratšie pasáže), ✓ interpretujú prednesové skladby väčšieho rozsahu, ✓ zapájajú sa do súborovej a komornej hry, ✓ formulujú svoj názor na interpretáciu skladieb, ✓ sú schopní posúdiť vlastný výkon. 	<p>Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania.</p> <p>Predlžovanie nádychu a výdychu.</p> <p>Technika dýchania, tvorby tónu.</p> <p>Kultivovanosť hudobného prejavu.</p> <p>Dlhé tóny v dynamických odtieňoch.</p> <p>Dôraz na výraz, agogiku, frázy, dynamiku a štýlovosť.</p> <p>Základné prvky improvizácie.</p> <p>Hra akordov tenuto, legato, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchlom tempe.</p> <p>Technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období.</p> <p>Skladby v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (kratšie pasáže).</p> <p>Prednesové skladby väčšieho rozsahu.</p> <p>Hra z listu, jednoduché transpozície.</p>

	Hra v súboroch, komorná hra. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úroveň intonačnej stability.
--	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku, ✓ rozvíjajú hru legato, tenuto, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), ✓ samostatne pracujú s farbou a kvalitou tónu, ✓ orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, ✓ demonštrujú melodické ozdoby, ✓ vnímajú základné prvky improvizácie, ✓ pridávajú do repertoáru technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rôznych štýlových období, ✓ hrajú v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže), ✓ interpretujú rôznorodé prednesové skladby väčšieho rozsahu, ✓ zapájajú sa do súborovej a komornej hry, ✓ formulujú svoj názor na interpretáciu skladieb, ✓ objektívne zhodnotia všetky zložky svojho výkonu. 	<p>Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania.</p> <p>Predlžovanie nádychu a výdychu.</p> <p>Technika dýchania, tvorby tónu.</p> <p>Kultivovanosť hudobného prejavu.</p> <p>Dlhé tóny v dynamických odtieňoch.</p> <p>Dôraz na výraz, agogiku, frázovanie, dynamiku a štýlovosť.</p> <p>Základné prvky improvizácie.</p> <p>Hra akordov tenuto, legato, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchлом tempe.</p> <p>Technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období.</p> <p>Skladby v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže).</p> <p>Prednesové skladby väčšieho rozsahu.</p> <p>Hra z listu, jednoduché transpozície.</p> <p>Hra v súboroch, komorná hra.</p>

	Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni Intonačná stabilita.
--	--

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ správne používajú techniku nádychu a výdychu formou dlhých tónov v rôznych dynamických odtieňoch, ✓ ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku, ✓ rozvíjajú hru legato, tenuto, portamento, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), ✓ samostatne pracujú s farbou, ✓ hrajú zdravým kultivovaným tónom v rámci požadovaného rozsahu, ✓ ovládajú rozsah Fis – g² (a²) ✓ orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, ✓ demonštrujú melodické ozdoby, ✓ používajú základné prvky improvizácie, ✓ majú vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období, ✓ hrajú v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže), ✓ interpretujú rôznorodé prednesové skladby väčšieho rozsahu, ✓ zapájajú sa do súborovej a komornej hry rôzneho obsadenia, ✓ majú vlastný názor na interpretáciu skladieb, 	<p>Technika reberno-bránicového dýchania.</p> <p>Sústavné predlžovanie nádychu a výdychu.</p> <p>Technika dýchania, kvality tvorby tónu.</p> <p>Kultivovanosť hudobného prejavu.</p> <p>Dlhé tóny v dynamických odtieňoch.</p> <p>Dôraz na výraz, agogiku, frázovanie, dynamiku a štýlovosť.</p> <p>Základné prvky improvizácie.</p> <p>Hra akordov tenuto, legato, portamento, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchlych tempách.</p> <p>Technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období.</p> <p>Skladby v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže).</p> <p>Prednesové skladby väčšieho rozsahu.</p> <p>Hra z listu, jednoduché, mierne zložité transpozície.</p> <p>Hra v súboroch, komorná hra.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.</p>

objektívne zhodnotia všetky zložky svojho výkonu.	Intonačná stabilita. Zhodnotenie vlastného výkonu.
---	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ preukazujú kompetencie, ktoré nadobudli počas celého štúdia na ZUŠ, ✓ správne používajú techniku nádychu a výdychu formou dlhých tónov v rôznych dynamických odtieňoch, ✓ ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku, ✓ praktizujú hru legato, tenuto, portamento, staccato (jednoduché, dvojité, trojité), ✓ samostatne pracujú s farbou, ✓ hrajú zdravým kultivovaným tónom v rámci celého rozsahu, ✓ ovládajú rozsah Fis - a2, ✓ orientujú sa v dynamike, agogike, v melodických ozdobách, ✓ demonštrujú melodické ozdoby, ✓ používajú základné prvky improvizácie, ✓ majú vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období. ✓ hrajú v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže), ✓ interpretujú rôznorodé prednesové skladby väčšieho rozsahu, 	<p>Technika reberno-bránicového dýchania.</p> <p>Sústavné predlžovanie nádychu a výdychu.</p> <p>Technika dýchania, kvality tvorby tónu.</p> <p>Kultivovanosť hudobného prejavu.</p> <p>Dlhé tóny v dynamických odtieňoch.</p> <p>Dôraz na výraz, agogiku, frázovanie, dynamiku a štýlovosť.</p> <p>Základné prvky improvizácie.</p> <p>Hra akordov tenuto, legato, portamento, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchlom tempe.</p> <p>Vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období.</p> <p>Skladby v rýchlych tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže).</p> <p>Prednesové skladby väčšieho rozsahu.</p> <p>Technická úroveň hry, intonačná čistota na etudách a cvičeniach, doladovanie.</p> <p>Hra z listu, jednoduché, mierne zložité transpozície.</p> <p>Hra v súboroch, komorná hra.</p>

zapájajú sa do súborovej a komornej hry rôzneho obsadenia, majú vlastný názor na interpretáciu skladieb, objektívne zhodnotia všetky zložky svojho výkonu, absolvujú záverečný výstupný koncert II. stupňa základného štúdia.

Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná kultúra.
Intonačná stabilita. Zhodnotenie vlastného výkonu.
Záverečný výstupný koncert II. stupňa základného štúdia.

Záverečná skúška:

- 2 stupnice – dur a mol, akordy,
- 2 charakterovo rozdielne cvičenia,
- 2 rôzne skladby.

ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM v 2. – 4. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ disponujú zdokonalenou kvalitou tónu, zvukovou vyrovnanosťou vo všetkých polohách nástroja. ✓ venujú sa technike dýchania a tvorby tónu, ✓ rozvíjajú jazykovú a prstovú techniku - staccato, portamento, ✓ prispôsobujú sa interpretačným znakom danej prednesovej skladby, ✓ hrajú v strednej polohe rôzne technické cvičenia - stupnice, akordy, etudy, ✓ tvoria primerane kvalitný tón, ✓ hrajú v prebranom rozsahu nástroja Fis – a2, 	<p>Upevňovanie získaných kompetencií nadobudnutých v prechádzajúcich rokoch.</p> <p>Reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Predlžovanie nádychu a výdychu.</p> <p>Technické cvičenia rôzneho zamerania, vydržiavané tóny.</p> <p>Kvalita tvorby tónu.</p> <p>Správna jazyková a prstová technika.</p> <p>Dynamické odtiene.</p> <p>Rozsah Fis - a2.</p>

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ dodržiavajú frázy, ✓ reprodukujú jednoduché i zložitejšie skladby podľa notového zápisu, ✓ sú schopní hrať jednoduché melódie podľa sluchu, ✓ zvládnu zahrať skladby či piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, ✓ hrajú z listu, ✓ ovládajú hru spamäti. 	<p>Dodržiavanie fráz.</p> <p>Upevňovanie nátlakového svalstva v strednej polohe s prechodom do nižšej prípadne vyššej.</p> <p>Hra stupníc v štvrt'ových a osminových notách v rytmických moduloch (C, G, F, B).</p> <p>Tonický akord po 4 v rýchlejšom tempe.</p> <p>Skladby, piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja.</p> <p>Hra z listu, hra spamäti.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.</p> <p>Rozvíjanie rytmickej, melodickej a intonačnej predstavivosti a muzikality.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ preukazujú získané kompetencie nadobudnuté v predchádzajúcich rokoch, ✓ sústavne pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov, ✓ naďalej zdokonaľujú kvalitu tónu, zvukovú vyrovnanosť vo 	<p>Upevňovanie získaných kompetencií nadobudnutých v prechádzajúcich rokoch.</p> <p>Reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Predlžovanie nádychu a výdychu.</p> <p>Technické cvičenia rôzneho zamerania, vydržiavané tóny.</p>
---	---

<p>všetkých polohách nástroja,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ neustále sa venujú technike dýchania a tvorby tónu, ✓ rozvíjajú jazykovú a prstovú techniku o nové prvky (frulato, glissando), ✓ vedia sa prispôbiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby, ✓ hrajú v strednej polohe rôzne technické cvičenia – stupnice, akordy, etudy, ✓ sú schopní tvoriť primerane kvalitný tón, ✓ hrajú v prebranom rozsahu nástroja Fis – a2 (až c3), ✓ dbajú na dodržiavanie fráz, ✓ reprodukovujú jednoduché i zložitejšie skladby podľa notového zápisu, ✓ sú schopní hrať jednoduché melódie podľa sluchu, ✓ zvládnu zahrať skladby či piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení, ✓ získavajú informácie o základoch improvizácie, ✓ vytvárajú vlastné jednoduché variácie, ✓ rozvíjajú hru z listu, hru spamäti. 	<p>Kvalita tvorby tónu.</p> <p>Správna jazyková technika. Nové prvky frulato, glissando.</p> <p>Dynamické odtiene.</p> <p>Rozsah Fis - a2 (až c3).</p> <p>Dodržiavanie fráz.</p> <p>Upevňovanie nátlakového svalstva v strednej, hľbokej a vyššej polohe.</p> <p>Hra stupníc v štvrt'ových a osminových notách v rytmických moduloch (C, G, F, B, Es, G, D).</p> <p>Tonický akord po 4 v rýchlejšom tempe.</p> <p>Skladby, piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení.</p> <p>Hra z listu, hra spamäti.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.</p> <p>Rozvíjanie rytmickej, melodickej a intonačnej predstavivosti a muzikality.</p> <p>Intonačná stabilita a muzikalita.</p> <p>Základné vedomosti o štýlových obdobiach.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ upevňujú získané kompetencie nadobudnuté v predchádzajúcich rokoch, ✓ sústavne pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov, ✓ naďalej zdokonaľujú kvalitu tónu, zvukovú vyrovnanosť vo všetkých polohách nástroja, ✓ neustále sa venujú technike dýchania a tvorby tónu, ✓ rozvíjajú jazykovú a prstovú techniku o nové prvky (frulato, glissando), ✓ vedia sa prispôbiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby, ✓ hrajú v strednej polohe rôzne technické cvičenia - stupnice, akordy, etudy, ✓ sú schopní tvoriť primerane kvalitný tón, ✓ hrajú v prebranom rozsahu nástroja Fis - c3, ✓ dbajú na dodržiavanie fráz, ✓ reprodukovujú jednoduché i zložitejšie skladby podľa notového zápisu, ✓ sú schopní hrať jednoduché melódie podľa sluchu, ✓ zvládnu zahrať skladby či piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení, ✓ získavajú informácie o základnej improvizácii, ✓ vytvárajú vlastné jednoduché variácie, ✓ rozvíjajú hru z listu, hru spamäti, ✓ rozvíjajú vlastnú tvorivosť, muzikalitu a interpretačnú flexibilitu, 	<p>Upevňovanie získaných kompetencií nadobudnutých v prechádzajúcich rokoch.</p> <p>Reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Predlžovanie nádychu a výdychu.</p> <p>Technické cvičenia rôzneho zamerania, vydržiavané tóny.</p> <p>Kvalita tvorby tónu.</p> <p>Správna jazyková technika. Nové prvky frulato, glissando.</p> <p>Dynamické odtiene.</p> <p>Rozsah Fis – c3.</p> <p>Dodržiavanie fráz.</p> <p>Upevňovanie nátlakového svalstva v strednej, hlbkej a vyššej polohe.</p> <p>Hra stupníc v štvrt'ových a osminových, šestnástinových notách v rytmických moduloch.</p> <p>Tonický akord po 4 v rýchlejšom tempe.</p> <p>Skladby, piesne so sprievodom klavíra či iného nástroja, prípadne v komornom zoskupení.</p> <p>Hra z listu, hra spamäti.</p> <p>Základná improvizácia.</p> <p>Tvorba jednoduchých variácií.</p> <p>Vlastná tvorivosť, muzikalita a interpretačná flexibilita.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.</p> <p>Rozvíjanie rytmickej, melodickej a intonačnej predstavivosti a muzikality.</p>
--	--

<p>rozširujú tónový rozsah, ale aj obzor, zoznamujú sa s interpretačným umením na Slovensku i vo svete, sú vedení k interpretačnej všestrannosti, sú schopní zvládnuť talentové skúšky po stránke interpretačnej aj teoretickej.</p>	<p>Intonačná stabilita. Základné vedomosti o štýlových obdobiach. Vedomosti o interpretačnom umení interpretov na lesnom rohu na Slovensku. Interpretačná všestrannosť. Príprava na talentové skúšky.</p>
--	---

Záverečná skúška:

- 2 dur a 2 mol stupnice,
- etudy a prednesové skladby.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA TUBE

VZDELÁVACÍ

ŠTANDARD HRA NA

NÁSTROJI

Prvá časť I. stupňa základného štúdia (2 roky UPč. 10)

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

✓ poznajú správne držanie nástroja, správne sedenie pri hre na nástroji,
správne dýchanie prostredníctvom dychových cvičení, tvorenie tónu,

Hra na barytónovej tube, zdatnejší žiaci F tuba.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú zvládnuté základy správneho nátlaku s obmedzením tlaku na pery, ✓ majú adekvátne rozvinutý cit pre hudobnú frázu, pre nádych na správnom mieste, ✓ pracujú na tvorbe tónu, vyslovovaní tónu prostredníctvom hier, ✓ majú primerane rozvinutý zmysel pre rytmus, hudobnú pamäť, orientáciu pre tóny v hlbokkej polohe, ✓ adekvátne ovládajú základy hry staccato, legato, ✓ osvojili si základné techniky ošetrovania nástroja, ✓ ovládajú dve durové stupnice a tonický kvintakord v dosiahnutom rozsahu, ✓ vedia hrať jednoduché cvičenia a krátke ľudové piesne. 	<p>Správne sedenie a držanie nástroja, dýchanie pri hre.</p> <p>Praktizovanie stáleho a pravidelného cvičenia prostredníctvom dlhých tónov.</p> <p>Uvedomené sebapozorovanie pri plnom sústredení na správnosť funkcie dýchacieho aparátu, postavenia čeľustí a funkcie jazyka.</p> <p>Správne nasadenie nátrubku na pery, základy správneho nátlaku.</p> <p>Tvorba tónu, vyslovovanie tónu prostredníctvom hier.</p> <p>Oboznámenie so začiatkami prstovej techniky, legatových pasáží,</p> <p>Oboznamovanie sa s kombináciami legata a staccata.</p> <p>Hygiena nástroja.</p> <p>Stupnice durové do dvoch predznamenaní a tonický kvintakord v dosiahnutom rozsahu.</p> <p>Hra jednoduchých ľudových piesní a cvičení.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.</p> <p>Budovanie správnej rytmickej a intonačnej predstavivosti.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ neustále pracujú na správnom dýchaní prostredníctvom dychových cvičení, tvorenie tónu, ✓ majú viac rozvinutý tónový rozsah B- f, šikovnejší zvládnu aj viac tónov, ✓ sústreďujú sa na kultúru tónu, intonačnú čistotu, 	<p>Hra na F tube, zdatnejší žiaci – hra na B tube (rozsah B – f).</p> <p>Praktizovanie stáleho a pravidelného cvičenia prostredníctvom dlhých tónov.</p> <p>Práca s kultúrou tónu, intonačnej čistote.</p> <p>Staccato, legato, príp. aj portamento, tenuto.</p>

<p>ovládajú hru staccato, legato, zdatnejší aj portamento, tenuto, majú prehĺbené výrazové prostriedky, interpretujú durové a molové stupnice vrátane tonického kvintakordu v polových notách, ovládajú základy súhry – komornej hre, majú rozvinutejšiu farbu tónu a rytmickú presnosť, vedia rozlíšiť skladbičky rôzneho charakteru.</p>		<p>Prehĺbovanie výrazových prostriedkov. Hra vybraných durových a molových stupníc v polových notách v rámci komornej hre. Základy súhry – komornej hre. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete h Farbu tónu a rytmickú presnosť. Rozlišovanie dynamiky v interpretovaných skladbách. Orientácia v predn Malé a veľké tercie, čistá prima, kvarta, kvinta, oktáva.</p>
--	--	--

Záverečná skúška:

- 1 durová stupnica, 1 molová stupnica,
- 2 cvičenia alebo etudy odlišného charakteru,
- 1 prednesová skladba.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ vedia sa pohybovať v rozsahu B tuba F1 - g (príp. až b) a pre F tubu B1 - c1,</p> <p>✓ majú osvojené správne návyky pri hre na nástroji,</p> <p>✓ naďalej kladú dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie,</p> <p>✓ neustále pracujú na upevnení nátlaku prostredníctvom nátlakových cvičení,</p>	<p>Hra na B tube, rozsah F1 - b.</p> <p>Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Upevňovanie nátlaku prostredníctvom nátlakových cvičení.</p> <p>Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Hra tenuta, staccata, legáta, portamenta, príp. násobného staccata.</p>

<p>hrajú dlhé tónov ovládajú tenuto, staccato, legáto, portamento príj. násobného staccato, sú schopní pozorovať farbu a šírku tónu vo všetkých polohách nástroja, pracujú na samostatnosti hry, upevňujú si cit pre komornú hru, sú schopní harmonicky precítiť hrané sklady, kladú dôraz na presnosť rytmu.</p>		<p>Sústredenosť na farbu a šírku tónu vo všetkých polohách nástroja. Samosť Prehlbovanie cit pre komornú hru. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete h Budovanie intonačnej a rytmickej predstavy. Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D7, intervaly prima a</p>
---	--	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ využívajú schopnosti nadobudnuté v nižších ročníkoch, ktoré dokážu rozvinúť o ďalšie technické a výrazové prvky, potrebné k zvládnutiu náročnejších a rozsiahlych skladieb, ✓ majú zdokonalenú dychovú techniku, kvalitu tónu, dbajú na dôslednú výslovnosť a zvukovú vyrovnanosť vo všetkých polohách nástroja, ✓ využívajú širokú dynamickú škálu (piano - fortissimo), ✓ hrajú dur a mol stupníc do 6 predznamenaní, T5, D7, ✓ majú rozvinutejšiu prstovú a jazykovú techniku, ktorú vedia zužitkovať pri náročnejších technických pasážach v daných skladbách, ✓ interpretujú rozsiahlejšie skladby, ✓ Zdokonaľujú hru spamäti, 	<p>Hra na B tube v rozsahu F1 - b. Dôraz na plynulé dýchanie. Upevňovanie nátlakového nasadenia. Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou. Využívanie širokej dynamickej škály (piano - fortissimo). Hra dur a mol stupníc do 6 predznamenaní, T5, D7. Nácvik rozsiahlejších skladieb. Hra spamäti. Vlastný výkon. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.</p>

dokážu ohodnotiť vlastný výkon.

Rozlišovanie dur a mol kvintakordu, intervaly č.4, v.6, m.6, zv.4. Bodkov...

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ využívajú schopnosti nadobudnuté v nižších ročníkoch, ktoré dokážu rozvinúť o ďalšie technické a výrazové prvky, potrebné k zvládnutiu náročnejších a rozsiahlych skladieb, ✓ naďalej pracujú na plynulom reberno-bránicovom dýchaní, ✓ dbajú o tónovú vyrovnanosť v celom používanom rozsahu, ✓ využívajú celú dynamickú škálu od p - ff, ✓ dokážu zahrať stupnice dur a mol a príslušné akordy, ✓ preukazujú schopnosť samoštúdia a sebakontroly, ✓ rozlišujú charakter a náladu skladby a vedia ju interpretačne vyjadriť, ✓ chápu a prežívajú aj kompozične náročnejšie skladby, ✓ zvládajú hru v komorných telesách a v súbore, ✓ dokážu kriticky ohodnotiť vlastný výkon a výkony iných, ✓ samostatne dokážu zahrať primerané sólové a orchestrálne party. 	<p>Hra na B tube v rozsahu Es1 - b.</p> <p>Plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Tónová vyrovnanosť v celom používanom rozsahu.</p> <p>Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s dychovou oporou.</p> <p>Široká dynamická škála p-ff.</p> <p>Hra stupníc dur a mol a im príslušné akordy.</p> <p>Samoštúdium, sebakontrola.</p> <p>Rozlišovanie charakteru a nálady skladby.</p> <p>Kompozične náročnejšie skladby.</p> <p>Hru v komorných telesách a v súbore.</p> <p>Hodnotenie vlastného výkonu a výkonu iných interpretov.</p> <p>Sólové a orchestrálne party.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.</p> <p>Rozlišovanie dur a mol kvintakord, D7, zm. 7, opakovanie intervalov , osvojovanie si nových v. 7 a m. 7.</p> <p>Bodkovaný rytmus, triolové frázovanie, hra veľkej trioly.</p>

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu v rámci notového zápisu hudobne vyjadriť požadované frázovanie, dynamické a tempové označenia, ✓ naďalej pracujú na plynulom reberno-bránicovom dýchaní, ✓ sústavne zdokonaľujú nátlak a prstovú techniku, ✓ využívajú celú dynamickú škálu od p - ff, ✓ interpretujú chromatické stupnice, ✓ sú schopní adekvátne hudobne vyjadriť tempovo a štýlovo kontrastné skladby, ✓ dokážu zvládnuť sólové a komorné skladby rôznych štýlových období, ✓ zúčastňujú sa na verejných vystúpeniach vzhľadom na absolventský výstup v závere školského roka, ✓ reprodukovujú primerane náročnú skladbu pamäti, ✓ zvládnu zahrať z listu hudobnú literatúru nižších ročníkov, transponovať jednoduché piesne a melódie do blízkych tónin, ✓ dokážu zahrať jednoduché improvizácie, ✓ sú schopní sa zapojiť do komornej alebo súborovej hry. 	<p>Hra na B tube v rozsahu Es1 – b.</p> <p>Plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Budovanie nátlaku.</p> <p>Prstové techniky.</p> <p>Dynamické hranie p-ff.</p> <p>Interpretácia chromatických stupníc.</p> <p>Tempovo a štýlovo kontrastné skladby.</p> <p>Sólové a komorné skladby rôznych štýlových období.</p> <p>Verejné vystúpenia.</p> <p>Hra pamäti.</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Základy improvizácie.</p> <p>Komorná a súborová hra.</p> <p>Rozsiahle skladbičky, nácvik súborových a orchestrálnych skladieb.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.</p> <p>Rozlišovanie D7, zm.7, intervaly.</p>

Záverečná skúška:

- 1 durová a 1 molová stupnica,
- 2 etudy odlišného charakteru,
- 1 prednesová skladba.

DRUHÝ STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozvíjajú získané kompetencie nadobudnuté na I. stupni základného štúdia, ✓ naďalej pracujú na plynulom reberno-bránicovom dýchaní, ✓ sú schopní zahrať držané tóny s dynamikou, ✓ hrajú s intonačnou istotou kultivovaným tónom v dosiahnutom rozsahu, ✓ zvládajú hru v rozsahu B tuba Es1 –b a F tuba B1- c1, ✓ obohacujú hru stupníc o intervaly. ✓ zahrajú všetky dur a mol stupnice v rozsahu dvoch oktáv, ✓ interpretujú tónické akordy v štvrt'ových notách, ✓ zvládajú hru chromatických a celotónových stupníc, ✓ dokážu zahrať a zapísať vlastné hudobné motívy alebo skladbičky, ✓ orientujú sa v interpretácii skladieb rôznych štýlových období, ✓ uplatňujú sa v komornom a mládežníckom dychovom orchestri alebo komornom súbore. 	<p>Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Držané tóny s dynamikou.</p> <p>Nácvik zložitejších legatových väzieb pomocou neobvyklých prstokladov.</p> <p>Intonačná čistota, kultivovanosť tónu.</p> <p>Rozsah B tuba Es1 –b a F tuba B1- c1.</p> <p>Nácvik intervalov – súčasť stupníc.</p> <p>Všetky dur a mol stupnice v rozsahu dvoch oktáv.</p> <p>Tonické akordy v štvrt'ových notách.</p> <p>Vlastné hudobné motívy alebo skladbičky.</p> <p>Hra v komornom a mládežníckom dychovom orchestri alebo komornom súbore.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov získaných na prvom stupni základného štúdia do samotnej hry na nástroji.</p> <p>Aplikácia týchto poznatkov aj do vlastnej tvorby žiaka, prostredníctvom hudobných počítačových programov.</p> <p>Sluchová pohotovosť pri hre jednotlivých skladieb rôznych žánrových zameraní a rôznych hudobných období.</p>

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ naďalej pracujú na plynulom reberno-bránicovom dýchaní, ✓ aplikujú dychové cvičenia: nácvik rýchleho, nehlučného, intenzívneho nádychu a rovnomerného výdychu, ✓ majú zdokonalenú prstovú techniku na zvládnutie zložitejších technických pasáží, ✓ majú sebakontrolu a pohotovosť pri vytváraní kultivovaného tónu v celom rozsahu nástroja, ✓ interpretujú tenutové a legatové, staccatové cvičenia v sekundových až kvintových intervaloch, ✓ ovládajú plynulé čítanie z nôt, nemajú problém s rytmizáciou a taktovaním, ✓ zapájajú sa do komornej, súborovej, alebo orchestrálnej hry, ✓ sú schopní hrať prednesové skladby aj spamäti. 	<p>Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Dychové cvičenia: nácvik rýchleho, nehlučného, intenzívneho nádychu a rovnomerného výdychu.</p> <p>Tónové cvičenia.</p> <p>Prstová technika.</p> <p>Vyrovňavanie farby tónu vo všetkých polohách nástroja.</p> <p>Zdokonaľovanie prstovej techniky pre zvládnutie zložitejších technických pasáží.</p> <p>Sebakontrola a pohotovosť pri vytváraní kultivovaného tónu v celom rozsahu nástroja.</p> <p>Tenutové a legatové, staccatové cvičenia v sekundových až kvintových intervaloch.</p> <p>Komorná, súborov a orchestrálna hra.</p> <p>Prednesové skladby spamäti.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov do samotnej hry na nástroji.</p> <p>Čítanie nôt, rytmizácia a taktovanie.</p> <p>Sluchová pohotovosť pri hre jednotlivých skladieb rôznych žánrových zameraní a rôznych hudobných období.</p>

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ naďalej praktizujú nácvik rýchleho, nehlučného, intenzívneho nádychu a rovnomerného výdychu, ✓ neustále pracujú na kultivovanosti tónu pomocou tónových cvičení, ✓ pracujú na vyrovnanosti farby tónu vo všetkých polohách, ✓ aplikujú tenutové, legatové a staccatové cvičenia v sekundových až kvintových intervaloch, ✓ dokážu adekvátne zhodnotiť svoj podaný výkon a takisto aj výkon iných interpretov, ✓ sú schopní samostatného výberu skladieb, ✓ sú schopní samostatného naladenia nástroja a jeho údržby, ✓ pokračujú v tvorbe vlastných skladieb, ✓ zdokonaľujú sa v súhre s inými nástrojmi v súborovej alebo orchestrálnej hre. 	<p>Dychové cvičenia: nácvik rýchleho, nehlučného, intenzívneho nádychu a rovnomerného výdychu.</p> <p>Tónové cvičenia.</p> <p>Vyrovnávanie farby tónu vo všetkých polohách nástroja.</p> <p>Tenutové a legatové a staccatové cvičenia v sekundových až kvintových intervaloch.</p> <p>Zhodnotenie vlastného výkonu.</p> <p>Samostatný výber skladieb.</p> <p>Ladenie nástroja a jeho údržba.</p> <p>Vlastná tvorba skladieb.</p> <p>Zdokonaľovanie sa v súhre s inými nástrojmi v súborovej alebo orchestrálnej hre.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov získaných na prvom stupni základného štúdia do samotnej hry na nástroji.</p> <p>Aplikácia týchto poznatkov aj do vlastnej tvorby žiaka, prostredníctvom hudobných počítačových programov.</p> <p>Formový rozbor skladieb k objasneniu zámeru skladateľa s aplikáciou do interpretovanej skladby.</p> <p>Zvládnutie náročnejších rytmických a melodických útvarov.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<p>✓ naďalej praktizujú nácvik rýchleho, nehlučného, intenzívneho nádychu a rovnomerného výdychu,</p>	<p>Dychové cvičenia: nácvik rýchleho, nehlučného, intenzívneho nádychu a rovnomerného výdychu.</p>
<p>✓ neustále pracujú na kultivovanosti tónu pomocou dlhých tónov v</p>	<p>Precíznosť rozohrávania sa prostredníctvom dlhých tónov</p>

<p>dosiahnutom rozsahu,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dbajú na precíznosť tónových cvičení, ✓ orientujú sa na celkovú kultivovanosť hrania, ✓ pracujú na vyrovnanosti farby tónu vo všetkých polohách, ✓ aplikujú tenutové, legatové a staccatové cvičenia v sekundových až oktávových intervaloch, ✓ dokážu adekvátne zhodnotiť svoj podaný výkon a takisto aj výkon iných interpretov, ✓ sú schopní samostatného výberu skladieb, ✓ sú schopní samostatného naladenia nástroja a jeho údržby, ✓ pokračujú v tvorbe vlastných skladieb, ✓ zdokonaľujú sa v súhre s inými nástrojmi v súborovej alebo orchestrálnej hre, ✓ využívajú všetky nadobudnuté kompetencie pri nácviaku a interpretácii skladieb rôznych štýlov a žánrov, ✓ dokážu interpretačne porovnať rôzne štýlové obdobia a charaktery hudby, ✓ dokážu sluchovo analyzovať primerané skladby z audio nahrávky a verne ich interpretovať. 	<p>v dosiahnutom rozsahu.</p> <p>Precíznosť dychových cvičení.</p> <p>Celková kultivovanosť hrania.</p> <p>Vyrovnávanie farby tónu vo všetkých polohách nástroja.</p> <p>Tenutové a legatové a staccatové cvičenia v sekundových až oktávových intervaloch.</p> <p>Zhodnotenie vlastného výkonu a výkonu iných.</p> <p>Samostatný výber skladieb.</p> <p>Ladenie nástroja a jeho údržba.</p> <p>Vlastná tvorba skladieb.</p> <p>Súhra s inými nástrojmi v súborovej alebo orchestrálnej hre.</p> <p>Nácvik a interpretácia skladieb rôznych štýlov a žánrov.</p> <p>Analýza a interpretácia primerane náročnej skladby z audio nahrávky.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov získaných na prvom stupni základného štúdia do samotnej hry na nástroji.</p> <p>Aplikácia týchto poznatkov aj do vlastnej tvorby žiaka, prostredníctvom hudobných počítačových programov.</p> <p>Formový rozbor skladieb k objasneniu zámeru skladateľa s aplikáciou do interpretovanej skladby.</p> <p>Zvládnutie náročnejších rytmických a melodických útvarov.</p>
--	--

Záverečná skúška:

- 2 durové a 2 molové stupnice,
- 2 kontrastné etudy,
- 1 koncertná skladba.

ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM v 2. – 4. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa rozšíreného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú hru v rozsahu tuba B (F1 - b) tuba F (B1 – c1), ✓ neustále pracujú na plynulom reberno-bránicovom dýchaní, budovaní nátisku, ✓ hrajú dlhé tóny v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou, ✓ využívajú širokú dynamickú škálu (p až ff), ✓ ovládajú hru tenuto, jednoduché staccato a násobné staccato, legato perné, ✓ orientujú sa na čistú intonačnú hru, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc do šiestich predznamenaní a príslušných tonických kvintakordov, D^7 a zm^7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ zvládnu hru chromatických stupníc od tónov F1, G1 a A1, ✓ rozlišujú a ovládajú hru osminových triol a bodkovaného rytmu, hru veľkej trioly, ✓ sú schopní hrať rozsiahlejšie prednesové skladby so sprievodom z nôt aj spamäti, ✓ sú schopní práce v súboroch. 	<p>Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Budovanie nátisku, snaha o tónovú vyrovnanosť v celom používanom rozsahu.</p> <p>Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff).</p> <p>Hra tenuto, staccato, násobné staccato.</p> <p>Plynulé väzby legata perného.</p> <p>Čistá intonačná hra.</p> <p>Hra durových a molových stupníc do šiestich predznamenaní , T^5 , D^7 a zm^7 rôznymi artikuláciami v stredne rýchлом tempe.</p> <p>Chromatické stupnice od tónov F1, G1, A1.</p> <p>Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti.</p> <p>Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických kompetencií v praxi:</p> <p>Durový a molový kvintakord, D^7 a jeho obraty, zm^7 a jeho obraty.</p> <p>Násobné staccato.</p> <p>Prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno.</p> <p>Pojmy: melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, predohra, forma, dohra, medzihra.</p>

	<p>Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D^7, zm^7, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4</p> <p>Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt. Bodkovaný rytmus osminových triol.</p> <p>Hra veľkej trioly.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa rozšíreného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú hru v rozsahu tuba B (F1 - b) tuba F (B1 - c1), ✓ neustále pracujú na plynulom reberno-bránicovom dýchaní, budovaní nátlaku, ✓ hrajú dlhé tóny v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou, ✓ využívajú širokú dynamickú škálu (p až ff), ✓ ovládajú hru tenuto, jednoduché staccato a násobné staccato, legato perné, portato, ✓ orientujú sa na čistú intonačnú hru, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc a príslušných tonických kvintakordov, D^7 a zm^7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, ✓ zvládnu hru chromatických stupníc od tónov F1, G1 a A1, ✓ sú schopní hrať rozsiahlejšie prednesové skladby so sprievodom z nôt aj spamäti, ✓ sú schopní samostatnej práce pri štúdiu partov a hre v súboroch, ✓ vedia vhodne využívať frázovanie, agogiku a dynamické možnosti nástroja pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb 	<p>Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Budovanie nátlaku, snaha o tónovú vyrovnanosť v celom používanom rozsahu.</p> <p>Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff).</p> <p>Hra tenuto, staccato, násobné staccato, portato.</p> <p>Plynulé väzby legata perného.</p> <p>Čistá intonačná hra.</p> <p>Hra durových a molových stupníc, T^5, D^7 a zm^7 rôznymi artikuláciami v stredne rýchлом tempe.</p> <p>Chromatické stupnice od tónov F1, G1 a A1.</p> <p>Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti.</p> <p>Samostatná práca pri štúdiu partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Komorná hra.</p> <p>Frázovanie, agogika, dynamické možnosti nástroja pri interpretácii</p>

<p>rôznych období,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ sú schopní samostatne naladiť nástroj, ✓ rozlišujú a ovládajú hru osminových triol a bodkovaného rytmu, hru veľkej trioly. 	<p>rozsiahlejších prednesových skladieb rôznych období.</p> <p>Ladenie a hygiena nástroja.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických kompetencií v praxi: durový a molový kvintakord, D^7 a jeho obraty, zm^7 a jeho obraty.</p> <p>Prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno.</p> <p>Pojmy: melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, predohra, forma, dohra, medzihra.</p> <p>Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D^7, zm^7, intervalov v 2, m 2, v 3, m 3, č 4, č 5, v 6, m 6, zv 4.</p> <p>Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt.</p> <p>Bodkovaný rytmus osminové, šestnástinové hodnoty.</p> <p>Hra veľkej trioly.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa rozšíreného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú hru v rozsahu tuba B (F1 - b) tuba F (B1 - c1), ✓ dbajú na plynulé reberno-bránicové dýchanie, budovanie nátlaku, ✓ hrajú dlhé tóny v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou, ✓ využívajú širokú dynamickú škálu (p až ff), ✓ ovládajú a využívajú rôzne druhy artikulácie (tenuto, staccato, legato, portato, násobné staccato), ✓ orientujú sa na intonačnú čistotu a istotu, kultivovanosť tónu, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc a príslušných tonických kvintakordov, D^7 a zm^7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom 	<p>Plynulé reberno-bránicové dýchanie.</p> <p>Tónová vyrovnanosť v celom používanom rozsahu.</p> <p>Budovanie nátlaku.</p> <p>Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou.</p> <p>Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff).</p> <p>Hra tenuto, staccato, legato, portato, násobné staccato.</p> <p>Intonačná čistota a istota, kultivovanosť tónu.</p> <p>Hra durových a molových stupníc, T^5, D^7 a zm^7 rôznymi artikuláciami</p>

<p>rozsahu,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu hru chromatických a celotónových stupníc, ✓ sú schopní hrať rozsiahlejšie prednesové skladby so sprievodom z nôt aj spamäti, ✓ sú schopní samostatnej práce pri štúdiu partov a hre v súboroch, ✓ vedia vhodne využívať frázovanie, agogiku a dynamické možnosti nástroja pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb rôznych období, ✓ sú schopní samostatne naladiť nástroj, ✓ rozlišujú a ovládajú hru osminových triol a bodkovaného rytmu, hru veľkej trioly. 	<p>v rýchlejšom tempe.</p> <p>Chromatické a celotónové stupnice, sústavné rozvíjanie hudobnej pamäte.</p> <p>Samostatná práca pri štúdiu partov (orchestrálnych, súborových).</p> <p>Komorná hra.</p> <p>Frázovanie, agogika, dynamické možnosti nástroja pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb rôznych období.</p> <p>Ladenie a hygiena nástroja.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických kompetencií v praxi: durový a molový kvintakord, D^7 a jeho obraty, zm^7 a jeho obraty.</p> <p>Prima volta, seconda volta, Da Capo, D. C. al Fine, dal segno, Melodické ozdoby, trilok.</p> <p>Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D^7, zm^7, všetkých intervalov v rámci oktávy.</p> <p>Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt.</p> <p>Bodkovaný rytmus osminové, šestnástinové hodnoty.</p> <p>Hra veľkej trioly.</p>
--	--

Záverečná skúška:

- 1 dur a 1 mol stupnica,
- 2 etudy odlišného charakteru,
- 1 prednesová skladba.

PREDMET DYCHOVÝ ORCHESTER

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Dychová hudba má na území Slovenska bohatú, viac ako 170 ročnú históriu a tradíciu. Patrí jej významné miesto v rámci hudobnej kultúry. Je prítomná na všetkých významných štátnych spoločenských udalostiach, plní dôležitú reprezentačnú funkciu na miestach pôsobenia. Vo všeobecnosti je možné dychový orchester charakterizovať ako súbor drevených, plechových dychových a bicích hudobných nástrojov s osobitým štýlom, charakteristickým zvukom a špecifickým repertoárom. Je interpretom diel vážnej, koncertnej, estrádnej, populárnej a tanečnej hudby.

Cieľom vyučovania skupinového predmetu dychový orchester je vychovať mladých interpretov dychovej hudby, ktorí budú aktívne šíriť a zveľaďovať tento žáner a udržiavať tradíciu na Slovensku ako hráči v amatérskych či profesionálnych hudobných telesách.

V rámci predmetu sa realizuje vzdelávanie a rozvíjanie hudobno-interpretáčnych kompetencií hry na dychových nástrojoch. Zvyšovanie interpretačnej úrovne orchestra závisí od systematickej a cieľavedomej odbornej práce. Jednou z hlavných úloh je rozvíjať u žiakov zmysel pre súhru, rytmus, upevňovať intonáciu, aby sa po ukončení štúdia na ZUŠ mohli uplatniť v amatérskych dychových súboroch a inej záujmovo - umeleckej činnosti.

Nácvik hudobnej skladby prebieha najskôr formou delených skúšok, ktoré slúžia k osvojeniu vlastného hudobného partu. V rámci nich prebieha precvičovanie a upevňovanie technicky a intonačne náročnejších miest, disharmonických miest a modulačných úsekov, príprava k súhre. V dychovom orchestri žiaci uplatňujú a rozvíjajú teoretické a interpretačné kompetencie získané na hodinách individuálneho vyučovania.

Zloženie malého dychového orchestra: Es klarinet, B klarinet, 1. krídlovka, 2. krídlovka, trúbka obligát, tenor, barytón, 1. B trúbka, 2. B trúbka, pozauna, tuba, bicie nástroje, spev podľa potreby.

Zloženie veľkého dychového orchestra: piccola, 1. flauta, 2. flauta, hoboje, fagot, Es klarinet, 1. B klarinet, 2. B klarinet, 3. B klarinet, bas klarinet podľa potreby, soprán saxofón, 1. Es alt saxofón, 2. Es alt saxofón, 1. B tenor saxofón, 2. B tenor saxofón, barytón saxofón, 1. krídlovka, 2. krídlovka, 1. B trúbka, 2. B trúbka, 3. B trúbka, tenor, barytón (eufónium), 4. B (Es) trúbka (sprievodná), 4. B (Es) trúbka (sprievodná), bas trúbka, 1., 2., 3., 4. lesný roh, 1., 2., 3., 4. pozauna, tuba F, tuba B, malý bubon, veľký bubon, činely, tympany, perkusie podľa potreby, spev podľa potreby.

PRVÝ STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po absolvovaní druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ uplatňujú počas spoločnej interpretácie hudobné kompetencie získané individuálnym štúdiom hudobného nástroja a na hodinách hudobnej náuky, ✓ poznajú zloženie dychového orchestra a pohotovo dokážu zaujať svoje miesto na pódiu, ✓ ovládajú a vedome regulujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie, ✓ preukazujú technickú a nátiskovú zručnosť v charakteristických pasážach medzihier skladieb, ✓ ovládajú dychový aparát pri spoločnom nádychu a frázovaní, ✓ plynule čítajú notový zápis svojho partu interpretovaných skladieb, ✓ reprodukovujú v rámci delených skúšok hudobné skladby v unisone za účelom jednotného interpretačného stvárnenia, ✓ demonštrujú v rámci spoločnej interpretácie jednotné frázovanie, tempo, dynamiku a precíznu artikuláciu v rytme a využitých technických spôsoboch hry a hudobno-výrazových prostriedkov, ✓ prispôbia sa dynamicky v dominantných a sprievodných úsekoch jednotlivých hlasov, 	<p>Zloženie dychového orchestra.</p> <p>Hrací aparát.</p> <p>Prstová, nátisková a staccatová technika.</p> <p>Dychový aparát. Notový zápis.</p> <p>Unisono.</p> <p>Skupinová interpretácia.</p> <p>Hudobná komunikácia.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vnímajú svoju hru ako súčasť celku, bez pocitu, že sú rušení inými spoluhráčmi, ✓ vnímajú zvuk rozšírenej harmónie skladieb, farebnosť rôznych nástrojov, ✓ dokážu sa intonačne doladiť v rámci sekcie, orchestra, ✓ podriaďujú sa intonácii v rámci celého orchestra, ✓ intonačne čisto a kvalitným tónom reprodukujú stupnice, technické cvičenia a hudobné skladby, ✓ precízne spoločne artikulujú rytmické hodnoty nôt v hudobných skladbách so zložitejšími metricko-rytmickými úsekmi, ✓ reprodukujú technické cvičenia a úseky hudobnej skladby v rámci delených skúšok, ✓ uplatňujú v rámci orchestrálnej súhry všetky výrazové prostriedky zapísané v notovom zápise, spoločné nádychy, frázovanie, ✓ majú poznatky a dodržiavajú hygienu a základnú údržbu hudobných nástrojov, ✓ sústredia sa na notový zápis, a súčasne vnímajú hru ostatných hráčov a gestá dirigenta počas spoločnej interpretácie, ✓ reagujú na nástupové, frázovacie, agogické a ukončujúce gestá dirigenta, ✓ interpretujú hudobnú skladbu v súlade s interpretačnými znamienkami: repetícia, prima volta, sekunda volta,... ✓ rozumejú hudobno-výrazovým označeniam v notovom zápise a aplikujú v súlade s gestami dirigenta (decrescendo, ritardando, accelerando, con moto, animato, piu, ...) počas hry, ✓ rozlíšia hudobné frázy, predohru, dohru, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách, 	<p>Stupnice a rozložené akordy zamerané na doladovanie intonačnej čistoty v unisone. Jednohlasné piesne a cvičenia. Tvorba kvalitného a kultúrneho tónu. Prirodzená a temperovaná intonácia. Artikulácia rytmických hodnôt.</p> <p>Melodická, rytmická, harmonická predstavivosť.</p> <p>Starostlivosť o hudobný nástroj.</p> <p>Hra podľa gest dirigenta.</p> <p>Opakovacie znamienka.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky.</p> <p>Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Analýza interpretácie. Hudobná literatúra pre dychový orchester. Pochod, polka, valčík, mazurka, kvapík, tango, čardáš. Klasická i súčasná hudba. Hymna SR, fanfáry a zvučky.</p>
---	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ určia hlavnú myšlienku v interpretovanej skladbe, ✓ verbálne vyjadria emocionálne zážitky vyvolané interpretáciou, ✓ interpretujú na základe znalosti tempa, metra, charakteru, repertoár dychového orchestra: pochod, polka, valčík, tango, mazurka, kvapík, ✓ zahrajú z listu menej náročné hudobné skladby počas súhry, ✓ preukážu interpretačné kompetencie na verejných vystúpeniach, ✓ uvedomujú si zodpovednosť za spoločné stvárnenie hudobnej skladby, ✓ prezentujú zásady kultúrneho správania na koncertných podujatiach, ✓ vlastnú tvorivosť a predstavy preukazujú počas aplikovania kreatívnych didaktických metód vo vyučovaní. 	<p>Vhodné tanečné a populárne úpravy skladieb klasických a súčasných hudobných skladateľov.</p> <p>Výber hudobného materiálu pre sólové nástroje (spev) so sprievodom orchestra.</p> <p>Príležitostný hudobný repertoár: vianočný, štátne, regionálne, miestne udalosti, sviatky,</p> <p>Hra z listu.</p> <p>Koncert, verejné vystúpenie.</p> <p>Hudobná tvorivosť.</p>
---	---

DRUHÝ STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po absolvovaní II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu plynule interpretovať noty a hudobno-výrazové prostriedky zapísané v notovom zápise a dychové znaky, ✓ regulujú intonačnú čistotu, farbu a kvalitu tónu v rámci orchestrálneho znenia, ✓ aplikujú v rámci spoločnej interpretácie spoločné hmaty a nádychy, ✓ interpretujú hudobné skladby s náročnejším frázovaním, tempom, dynamikou, artikuláciou, agogikou, rytmickými a 	<p>Notový zápis.</p> <p>Tvorba tónu.</p> <p>Skupinová interpretácia.</p>

<p>melodickými kontrastmi v jednotlivých hlasoch podľa interpretačnej a intelektuálnej vyspelosti žiakov,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú artikulačne zreteľne technické spôsoby hry, frázy, dynamické odtiene, agogické prvky a iné výrazové prostriedky, ✓ rozlišujú vizuálne a sluchovo melodické a sprievodné miesta vo svojom parte, ✓ vnímajú svoju hru ako súčasť celku a vedome ju prispôsobujú komplexnému zvuku celého orchestra, ✓ dokážu zároveň s počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi, ✓ udržia rytmus a melodickú líniu vlastného partu počas súhry s inými hráčmi, ✓ vnímajú v súčasnom znení a podľa dirigentových gest interpretujú frázovanie, rytmické, dynamické, tempové a artikulačné zmeny počas skladby, ✓ flexibilne reagujú na nástupové a ukončujúce gestá dirigenta na rôznych miestach v jednotlivých hlasoch, ✓ precízne v rámci súhry artikulujú melodické ozdoby v interpretovaných skladbách, ✓ orientujú sa v tvorbe slovenských a svetových hudobných skladateľov 20. storočia pre dychový orchester, ✓ podieľajú sa na výbere hudobného materiálu, <ul style="list-style-type: none"> ✓ zaradia skladbu do štýlového obdobia a žánru, určia tóninu, metrum, tempo, formálnu štruktúru, harmonickú sadzbu a celkový charakter skladby, ✓ uplatňujú hudobnú terminológiu v diskusiách o hudobnej skladbe, ✓ vyjadria vlastné názory o hudobnej skladbe, hodnotia interpretačný výkon, porovnajú a zdôvodnia svoje názory, ✓ rozpoznajú v notovom zápise používané znamienka Da 	<p>Hudobná komunikácia.</p> <p>Náročnejšie rytmické a melodické kontrasty v jednotlivých hlasoch.</p> <p>Hra podľa gest dirigenta.</p> <p>Melodické ozdoby.</p> <p>Hudobná literatúra pre dychový orchester. Slovenská a svetová hudobná tvorba, hudba 20. storočia, tanečné a populárne skladby. Transkripcie pre dychový orchester. Analýza hudobnej skladby.</p> <p>Analýza interpretácie.</p> <p>Da Capo al Fine, Prima volta, Alternativo I., tacet, a pod.</p>
--	--

<p>Capo al Fine, Prima volta, Alternativo I., tacet, ...,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pohotovejšie a na vyššej úrovni v rámci celého orchestra interpretujú skladby z listu, ✓ uplatňujú počas orchestrálnej súhry vlastné hudobné predstavy, dokážu vyjadriť vlastné emócie, ktoré sú ale v súlade s ostatnými hráčmi a s pokynmi dirigenta, ✓ uvedomujú si význam pravidelnej a systematickej prípravy pri nácviku skladieb, ✓ udržiavajú účelovým a efektívnym samostatným cvičením technickú flexibilitu, správne dýchanie, čistotu a kvalitu tónu potrebnú pri interpretácii v dychovom orchestri, ✓ zúčastňujú sa ako interpreti alebo percipienti koncertných vystúpení, počúvajú nahrávky domácich i svetových dychových orchestrov, sledujú umelecké dianie vo svojom okolí, ✓ rozumejú významu hudobného umenia a udržiavania tradícií a sociálnych vzťahov v skupine so spoločnými záujmami, ✓ dokážu niesť zodpovednosť za interpretačný prejav svoj i v rámci orchestra. 	<p>Hra z listu.</p> <p>Osobitý interpretačný štýl. Štúdium repertoáru s porozumením.</p> <p>Štúdium jednotlivých partov individuálne a kombinovaním (delená skúška). Samostatná príprava.</p> <p>Počúvanie hudby.</p> <p>Prezentácia na pódiu.</p>
---	--

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA AKORDEÓNE

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Akordeón je hudobný nástroj, ktorý zaraďujeme medzi idiofonické aerofóny. Na základných umeleckých školách na Slovensku používame vo vyučovacej praxi hry na akordeóne tieto typy nástrojov:

- klávesový akordeón so štandardným manuálom v ľavej ruke,
- klávesový akordeón so štandardným i melodickým manuálom v ľavej ruke,

- gombíkový akordeón so štandardným manuálom v ľavej ruke,
- gombíkový akordeón so štandardným i melodickým manuálom v ľavej ruke.

Odlíšne je aj usporiadanie gombíkov v diskante akordeónu (tzv. B-systém a C-systém) alebo v melodickom manuáli ľavej ruky od nízkych tónov po vysoké a opačne (prepínané za pomoci convertora). Na pomoc akordeónistom prichádza nový model, digitálny V-ACCORDION, ktorý vzbudil pozornosť odborníkov a je jasným dôkazom skvelej budúcnosti akordeónu na základných umeleckých školách.

Napriek uvedeným rôznorodostiam má akordeón dispozíciu plastickej hry, farebnej rôznorodosti, dynamickej expresívnosti, čo je predpokladom pre bohaté interpretačné umenie v sólovej, komornej, súborovej a orchestrálnej hre.

Súborová hra má v súvislosti s aktualizáciou repertoáru plynule prechádzať do orchestrálnej hry, pretože využíva možnosti ďalších hudobných nástrojov – keyboard, basová gitara, „živé“ bicie, spev, ale aj iné klasické hudobné nástroje: flauta, violončelo a pod. Orchestrálna hra ponúka nové motivačné formy: samostatné koncertné vystúpenia a zájazdy, štúdiové záznamy na mediálnych nosičoch (CD, DVD). Vlastné úpravy skladieb, ktoré rešpektujú zvláštnosti akordeónového orchestra, sú niekedy nevyhnutnosťou.

V záujme sebazáchovy hry na akordeóne by mal na každej ZUŠ, kde sa vyučuje hra na akordeóne, existovať akordeónový orchester.

CIELE ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Cieľom predmetu hra na akordeóne je vytvoriť u žiaka osobný vzťah k akordeónu a prostredníctvom neho aj vzťah k hudbe. Aby sme dosiahli tieto ciele, treba **rozvíjať** najmä:

- oboznamovanie sa s technikou hry na akordeóne,
- rozvíjanie notovej orientácie, sluchovej pohotovosti a muzikálneho cítenia u žiaka,
- využívanie hry na melodických basoch, hru na gombíkovom akordeóne a skupinovú hru – komorná, súborová a orchestrálna hra, okrem tradičného vyučovania hry na klávesovom akordeóne so štandardnými basmi,
- formovanie osobnosti žiaka, jeho emocionálny obzor, hudobný vkus a jeho vlastné hudobné vyjadrenie, aby osvojené kompetencie využíval ako prostriedok na sebvýjadrenie a komunikáciu,
- orientovanie žiaka podľa jeho schopností na amatérsku hud. prax, alebo na ďalšie štúdium na vyššom stupni umeleckého vzdelávania.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia si osvojil základnú hudobnú gramotnosť a odbornú terminológiu, nadobudol správne základné návyky pri sedení a ovládaní hracieho aparátu, manipulácie s nástrojom a získal samostatnosť pri cvičení. Dosiahol taký stupeň zdravého sebavedomia, že dokáže pracovať s hudobným materiálom a svoj hudobný názor vyjadruje v spoločnosti, v ktorej sa nachádza. Zlepšuje svoju vytrvalosť v hre na akordeóne a vyvíja iniciatívu v ďalšom napredovaní.

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia predmetu hra na akordeóne má adekvátne rozvinutý umelecký vkus, lásku k hudbe a k akordeónu, ľudské a vôľové vlastnosti smerujúce k dobru. Je schopný vlastného inštrumentálneho prejavu, dokáže primerane preniknúť do výrazu a štruktúry hudobného diela, naštudovať nové skladby podľa svojho záujmu a možností. Orientuje sa v rôznych hudobných štýloch a žánroch, má schopnosť súhry s akordeónmi a inými hudobnými nástrojmi (komorná, súborová a orchestrálna hra) a schopnosť jednoduchej improvizácie (melodické ozdoby, rytmické obmeny a harmonická zmena – obohatenie). Vie prakticky využiť teoretické poznatky, orientuje sa v hre z listu, je pripravený verejne vystupovať a dokáže sa primerane správať na javisku. Je schopný verbálneho sebahodnotenia svojho interpretačného výkonu a dokáže použiť nadobudnuté kompetencie v integratívnych umeleckých formách. Základy doterajšieho odborného vzdelávania dokáže uplatniť v prípade záujmu o profesionálne štúdium akordeónovej hry.

Absolvent súborovej a orchestrálnej hry na akordeóne druhej časti I. stupňa základného štúdia je schopný uplatniť sa v amatérskom orchestri alebo súbore s obsadením rôznych nástrojov. Cíti súhru a kompaktnosť jednotlivých partov v skladbe. Je schopný hrať pod vedením dirigenta a správne reagovať na jeho gestá. Ovláda gestá dirigenta zamerané na dynamiku, zmeny tempa, nástupy v technicky a kompozične nenáročných skladbách, je spôsobilý neverbálne komunikovať počas hry s ostatnými hráčmi, nadobudnuté znalosti zo sólovej hry efektívne využíva v súhre s inými nástrojmi. Vie jednoduchú skladbu rozdeliť na jednotlivé formové celky. Ovláda zmeny rytmu, tempa, metrického členenia počas skladby, ovláda mechovú techniku. Podporuje svojím prístupom aj ostatných členov súboru alebo orchestra a pomáha im. Orientuje sa rýchlo aj v rozsiahlejšom notovom zápise.

Absolvent II. stupňa základného štúdia predmetu hra na akordeóne sa dokáže orientovať v akordeónovej literatúre, vie posúdiť audio nahrávky z portálov internetu, ich technickú a umeleckú kvalitu ako aj technickú vybavenosť akordeónu. Je schopný profilovať sa v sólovej a skupinovej hre. Má zvládnuté spôsobilosti techniky hrania na akordeóne, rozumie prstovej a mechovej artikulácii (mäkké, rovné a ostré nasadenie a ukončenie tónu), dokáže zahrať skladbu z rôznych hudobných štýlov a charakterov. V rámci svojich daností dokáže harmonizovať, melodicky a rytmicky obohatiť ľudovú pieseň alebo populárnu melódiu, podľa audio nahrávky dokáže zapísať v notovom programe znenie nahrávky. Produkty svojej autorskej alebo upravovateľskej práce dokáže v náležitých formátoch uložiť alebo poslať prostredníctvom internetu.

Absolvent II. stupňa základného štúdia predmetu komorná hra je vyprofilovaný amatérsky hudobník v komornej hre aj v inom akordeónovom zoskupení. Dokáže správne posúdiť postavenie akordeónu s inými hudobnými nástrojmi alebo význam rozdelenia viacerých akordeónov v komornej hre. Vie slovne vyjadriť technickú a umeleckú kvalitu vlastnej hry ako aj interpretáciu iných hráčov komornej hry. V oblasti tanečnej a populárnej hudby ovplyvnenej džezom je absolvent schopný doplniť rytmicko-akordické kombinácie, správne frázovanie a artikuláciu. Vie posúdiť vhodnosť skladby na verejné vystúpenie. Dokáže samostatne vybrať skladbu, analyzovať ju a naštudovať.

Absolvent druhej časti I. stupňa rozšíreného štúdia ovláda podľa svojich kompetencií hru na akordeóne, prácu s mechom a tvorí kultivovaný tón, ktorý vie správne nasadiť i ukončiť. Interpretuje naspamäť skladby podľa vlastného výberu s vkusným prednesom. Je schopný sebareflexie a je kompetentný zhodnotiť vlastný interpretačný výkon. Vie sa uplatniť ako sólista - amatér i ako člen komorného alebo súborového zoskupenia. Má predpoklady na ďalšie umelecké vzdelávanie na II. stupni ZUŠ alebo na konzervatórii. Dokáže samostatne a kreatívne naštudovať prednesové skladby so správnym frázovaním a s citom pre autenticitu používať registre. Hrá vyrovnané a tvorí kvalitný tón. Spája všetky získané technické a výrazové kompetencie pri hre. Zvláda mechovú techniku (obraty mechu), svojou interpretáciou dokáže vyjadriť

charakter skladieb rôznych období a štýlov (barok, súčasná hudba, ľudová pieseň, vyšší populár), transponuje pieseň (ľudovú, umelú) do iných tónin a tvorí samostatný sprievod.

PRÍPRAVA KU HRE NA NÁSTROJI VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prípravné štúdium

Žiaci po ukončení prípravného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú a majú osvojenú hru na akordeóne (orientácia pravej a ľavej ruky), ✓ majú osvojené základné návyky správneho ovládania nástroja (sedenie za nástrojom, držanie nástroja, držanie pravej ruky, atď.), ✓ vedia zahrat' jednoduchú ľudovú alebo umelú pieseň, či skladbu s jednoduchým sprievodom ľavej ruky (základné basy). 	<p>Správne sedenie a postavenie pravej a ľavej ruky, základy ovládania mechu.</p> <p>Melodizácia a rytmizácia slov, detských riekaniiek a detských textov.</p> <p>Hudobno-teoretické poznatky na úrovni prípravného štúdia.</p> <p>Hra jednoduchých cvičení a piesní (najskôr len v pravej ruky, neskôr spolu s ľavou rukou – sprievod).</p>

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:
zahrajú 1 – 2 ľudové piesne v jednoduchej úprave, prípadne jednoduchú inštruktívnu skladbu.

HRA NA NÁSTROJI

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci na konci 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú primerane ich veku a dispozíciám držanie nástroja, ✓ ovládajú prácu s mechom (správna výmena von a dnu, rovnaká intenzita zvuku), ✓ ovládajú synkopu, celé, polové, štvrt'ové a osminové pomlčky, ✓ majú osvojené rýchle a pomalé pohyby prstov. 	<p>Zvládanie spôsobu hry na akordeóne každou rukou zvlášť podľa notového zápisu.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.</p> <p>Správne vedenie mechu s cieľom rozpoznať silu, výšku a dĺžku tónu.</p>

Žiaci na konci 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú hru na akordeóne oboma rukami spolu, ✓ v ľavej ruke hrajú akordický sprievod, základné a terciové basy, ✓ zahrajú 2 durové stupnice oboma rukami spolu, 2 molové stupnice pravou rukou (harmonické a melodické), ✓ interpretujú jednoduché ľudové piesne bez notového zápisu, ✓ ovládajú prácu s mechom s cieľom tvorenia kultivovaného tónu, ✓ reprodukovujú jednoduché skladby podľa notového zápisu. 	<p>Prstové cvičenia - hra v pomalých a rýchlych tempách.</p> <p>Využitie práce s mechom na výrazové prostriedky.</p> <p>Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.</p> <p>Obraty tonického kvintakordu.</p> <p>Počúvanie zvuku nástroja, piano, forte, mezzoforte, crescendo a decrescendo.</p> <p>Bodkovaný rytmus.</p>

Žiaci na konci 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú osvojenú prstovú a mechovú techniku, ✓ hrajú prednesové skladby primerané veku, ✓ zaujímajú sa o interpretáciu jednoduchých piesní a pestujú zmysel pre kultúru a výraz, 	<p>Zdokonaľovanie prstovej a mechovej techniky s dôrazom na súhru oboch rúk a ich rôzne kombinácie, hra dvojhmatov.</p> <p>Hra a transponovanie jednoduchých melódií.</p> <p>Základy hry spamäti a zapájanie sa do komornej hry (možné aj v 1. a 2.</p>

<p>vedia rozlíšiť skladby rôzneho charakteru, vedia hrať legato, staccato, tenuto a portamento, zvládajú súhru oboch rúk, rôzne kombinácie pravej ruky s ľavou, postupne zvyšujú a rozlišujú tempo v stupniciach a malých prednesových skladbách, majú osvojené primerane ich veku a dispozíciám držanie nástroja, zdokonaľujú spôsob práce s mechom (správna výmena von a dnu).</p>	<p>ročníku). Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. Praktická aplikácia výrazových prostriedkov legato, staccato, tenuto a portamento pri hre v rýchlejších tempách. Rozlišovanie dynamiky v interakcii s tónom.</p>	
--	--	--

Žiaci na konci 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú osvojenú hru stupníc z hľadiska tempa a zvuku (legato, staccato, striedavý mech), durové a molové stupnice, ✓ majú vytvorený repertoár ľudových piesní, ✓ ovládajú tempové označenia, melodické ozdoby a ďalšie výrazové prostriedky, ✓ podľa notového zápisu reprodukujú jednoduché skladby, valčík, polka, tango a swing, ✓ vedia zahrať také etudy, na ktorých aplikujú získané technické zručnosti a výrazové prostriedky, ✓ ovládajú základy polyfonickej hry, ✓ využívajú možnosti a rozsah nástroja. 	<p>Využívanie možností rozsahu nástroja, oboznamovanie sa s melodickými basmi.</p> <p>Hudobno-teoretické poznatky: Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.</p> <p>Sluchovo-rytmická oblasť: Základné melodické ozdoby. Zložitejší rytmus. Tónová kultúra. Ukončovanie fráz.</p>

Záverečná skúška:

- 1 etuda,
- 1 polyfonická skladba,
- 2 prednesové skladby.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci na konci 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú osvojené správne návyky pri hre na nástroji primeranej veľkosti, ✓ ovládajú hmatovú orientáciu na bielych a čiernych klávesoch alebo gombíkoch a na ľavom manuáli, ✓ pracujú so sluchovou predstavou skladby, ✓ ovládajú hru melodických ozdôb: príraz, nátril, ✓ dokážu zahrať stupnice dur a mol, ✓ využívajú pri interpretácii skladieb registráciu, ✓ sú oboznámení s formovou výstavbou skladby, ✓ majú zmysel pre dynamickú výstavbu. 	<p>Starostlivosť o akordeón a správna manipulácia s ním. Orientácia na pravom a ľavom manuáli na akordeóne primeranej veľkosti. Orientácia v registroch daného nástroja. Interpretácia skladieb zvýšenej technickej náročnosti. Hra v rýchlejších tempách. Zdokonaľovanie hry prstovej artikulácie – legato, staccato, tenuto, non legato, portamento. Pasážové cvičenia. Štvrt'ové a osminové takty pravidelné a nepravidelné. Durové stupnice cez 2 oktávy spolu, molové stupnice do 2# a 2b cez 2 oktávy spolu, 3-hlasný durový a molový kvintakord a jeho obraty harmonicky a melodicky obidvoma rukami spolu. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. Melodické ozdoby: príraz, nátril. Výrazová štylistika hudobných období podľa výberu skladby. Jednoduché hudobné formy, tanečné formy barokovej suity, prelúdium, fugeta a pod. Tónová kultúra, mäkké nasadenie a ukončenie tónu. Rozlišovanie farby tónu dostupných registrov. Zložitejšie rytmické útvary. Melodické a technické cvičenia podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka. Prednesové skladby podľa výberu pedagóga s prihliadnutím na záujmy žiaka, jeho fyzické a psychické dispozície.</p>

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

Žiaci na konci 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ preukazujú počas hry adekvátnu technickú, rytmickú, tempovú, dynamickú a výrazovú vyspelosť, ✓ dokážu reprodukované hudobné dielo emocionálne prežívať, ✓ dokážu vytvoriť jednoduchý sprievod k piesňam s využitím kadencie, ✓ orientujú sa v akordových značkách dur, mol a dominantný septakord, ✓ hrajú z listu primeraný notový zápis, ✓ dokážu sa zapojiť do komornej a súborovej hry, ✓ interpretujú aj skladby v rýchlejších tempách, ✓ dokážu ohodnotiť vlastný výkon. 	<p>Prehĺbenie zručností z 1. ročníka. Zvyšovanie technickej náročnosti, hra v rýchlejších tempách. Akordická a melodická hra v ľavej ruke. Registračná technika počas hry. Dominantný septakord v ľavej ruke. Stupnice dur a mol + 4-hlasný durový a molový T5 s obratmi harmonicky a melodicky obidvoma rukami spolu, dominantný septakord a jeho obraty pravou rukou – malý rozklad. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. Melodická ozdoba – trilok. Výrazová štylistika hudobných období podľa výberu skladby. Skvalitňovanie tónovej kultúry. Rozlišovanie farby tónu dostupných registrov. Zložitejšie rytmické sprievody ľavej ruky. Melodické a technické cvičenia zamerané na problematiku vyskytujúcu sa v prednesových skladbách. Prednesové skladby podľa výberu pedagóga s prihliadnutím na záujmy žiaka, jeho fyzické a psychické dispozície. Hra v širších dynamických plochách.</p>

Žiaci na konci 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ preukazujú schopnosť samoštúdia a sebakontroly, ✓ rozlišujú charakter a náladu skladby a vedia ju interpretačne vyjadriť, ✓ chápu a prežívajú aj kompozične náročnejšie skladby, 	<p>Dokonalá hmatová orientácia na pravom a ľavom manuáli. Mechová technika – mäkké a ostré nasadenie, ukončenie tónu, striedavý mech.</p>

<p>ovládajú melodickú ozdobu obal po teoretickej aj praktickej stránke, ovládajú v rámci individuálnych dispozícií aj náročnejšie mechové techniky, využívajú registračnú techniku pravej aj ľavej ruky počas hry, dokážu v rámci nástrojových možností zahrať zmenšený septakord v ľavej ruke, dokážu zahrať primerane náročnú skladbu spamäti, zvládajú hru v komorných telesách a v súbore, dokážu kriticky ohodnotiť vlastný výkon a výkony iných.</p>	<p>Prehĺbená orientácia v registroch daného nástroja. Zvyšovanie technickej Dur a mol stupnice cez 2 oktávy s príslušným 4-hlasým T5 s obratmi + do Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete h Melodická ozdoba – obal. Výrazové prostriedky – marcato, espressivo, cantabile. Výrazová štylistik Rozlišovanie nálady skladby. Rozlišovanie farby tónu dostupných registrov. Náročnejšie rytmické útvary Rozšírenie a zdokonalenie kompetencií, nadobudnutých v 2. ročníku.</p>
--	---

Žiaci na konci 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú hrací aparát – správne sedenie, držanie nástroja a postavenie rúk a prstov, ✓ dokážu zahrať chromatickú stupnicu, ✓ ovládajú rôzne prstové a mechové artikulačné možnosti hry na akordeóne, ✓ dokážu v rámci notového zápisu hudobne vyjadriť požadované frázovanie, dynamické a tempové označenia, ✓ dokážu adekvátne hudobne vyjadriť tempovo a štýlovo kontrastné skladby, ✓ dokážu emocionálne aj racionálne pristupovať k rozboru skladieb z rôznych hľadísk, 	<p>Dokonalá hmatová orientácia na pravom a ľavom manuáli. Mechová technika – mäkké a ostré nasadenie, ukončenie tónu, striedavý mech, rýchly striedavý mech – bellowsshake. Zvyšovanie technickej náročnosti. Pasážová prstová technika, dvojhmaty, oktávy pravou rukou, skoky, melodické ozdoby. Registračná technika pravej aj ľavej ruky počas hry náročnejších skladieb. Výrazová štylistika hudobných období podľa výberu skladby. Hudobné formy: sonatina, rondo, sonáta. Rozlíšenie dynamickej gradácie a uvoľnenia.</p>

<p>dokážu v rámci nadobudnutých kompetencií samostatne naštudovať technicky a výrazovo náročnejšie skladby registrov. Náročnejšie rytmické útvary reprodukovujú primerane náročnú skladbu spamäti, dokážu zahrať z listu hudobnú literatúru nižších ročníkov, transponovať jednoduché piesne a melódie do blízkych tónin, dokážu zahrať jednoduché improvizácie, dokážu sa zapojiť do komornej alebo súborovej hry, vedia kriticky zhodnotiť vlastný výkon a výkony iných.</p>	<p>Rozlišovanie najvyšších tónov skladby. Dokonalá interpretácia po stránke technickej, výrazovej a štýlovej.</p>
--	--

Záverečná skúška:

- 1 etuda,
- 1 polyfonická skladba,
- 2 skladby odlišného charakteru,
- 1 prednesová skladba.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci na konci 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú zdokonalenú úroveň hry z prvého stupňa, ✓ majú vyprofilovaný svoj záujem o hudobný štýl a charakter hudby, ✓ volia si skladby z ponuky skladieb učiteľa a z internetových možností, ✓ dokážu zahrať a zapísať vlastné hudobné motívy alebo skladbičky, ✓ zapájajú sa do komornej, súborovej alebo orchestrálnej hry, ✓ sú oboznámení s notáciou na počítači. 	<p>Zdokonaľovanie techniky hry na akordeóne. Výber skladieb podľa žiakovej hudobnej orientácie. Význam registrácie vo farebnosti hry a transpozičnej funkcie. Oboznámenie sa s notovým programom na počítači (Sibelius, Capella, Finale). Rozvíjanie sluchovej pohotovosti v hraní ľudových piesní, populárnych, alebo džezových melódií.</p>

Žiaci na konci 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú rozšírený repertoár vo vybranom štýle a charaktere hudby, ✓ sú oboznámení so skladbami rôznych štýlov a charakteru, ✓ dokážu harmonizovať ľudové piesne a tvoriť melodické ozdoby alebo rytmické zmeny, ✓ dokážu si podľa sluchu stiahnuť jednoduchú skladbičku podľa audio nahrávky a zapísať ju v notačnom programe, ✓ dokážu vytvoriť a zapísať vlastné jednoduché skladbičky (podľa tvorivej schopnosti žiaka), ✓ zapájajú sa do komornej, súborovej, alebo orchestrálnej hry. 	<p>Vybrané etudy hrať so zacielením na technickú spôsobilosť. Poznávanie významu registrácie v štýlovom charaktere skladby. Formový rozbor skladieb k objasneniu zámeru skladateľa. Rozvíjanie schopnosti: čo počujem - zahrám a zapíšem do nôt.</p>

Žiaci na konci 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú osvojené interpretačné zručnosti vo vybranom štýle a charaktere hudby, ✓ sú schopní interpretovať rôzne štýlové obdobia a charaktery hudby, ✓ dokážu upravovať populárne melódie pre akordeón, ✓ majú skúsenosti sťahovať hudbu z audio nahrávky a zapísať ju v notačnom programe, ✓ pokračujú v tvorbe vlastných skladbičiek, ✓ zapájajú sa do skupinového hrania aj s inými nástrojmi. 	<p>Poznávanie technických spôsobov hry v jednotlivých hudobných štýloch a žánroch. Registrácia ako dynamická funkcia hry na akordeóne. Prepájanie individuálnej hry s komornou, súborovou a orchestrálnou hrou. (Skladbu z komornej hry upraviť ako sólovú skladbu a podobne).</p>

Žiaci na konci 4. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú vybudovaný svoj repertoár vo vybranom štýle a charaktere 	<p>Technika hry ako nástroj na vyjadrenie obsahu skladby.</p>

hudby,

dokážu interpretačne porovnať rôzne štýlové obdobia a charaktery hudby,

dokážu sluchovo analyzovať primerané skladby z audio nahrávky a verne ich zapísať v notácii na akordeón, spolupráci s audio nahrávkou (v sólovej aj skupinovej hre), sú schopní aranžovať skladby pre akordeón sólo, KH alebo kombinácie s inými nástrojmi ako akordeón a zápisom v notovom programe. podľa osobnej dispozície si tvoria vlastné skladby.

Prstová a mechová artikulácia, mechové možnosti: bellows shake, tr
Spôsobilosť v skupinovej hre.

Prstová a mechová artikulácia, mechové možnosti: bellows shake, tr
Spôsobilosť v skupinovej hre.

Záverečná skúška:

- 1 etuda,
- 1 polyfonická skladba,
- 2 prednesové skladby odlišného charakteru.

ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM

Druhá časť I. stupňa rozšíreného štúdia

Žiaci na konci 1. ročníka I. stupňa rozšíreného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú stupnice v rozsahu 2 oktáv (paralelné dur a mol do 3# a 3b + 3-hlasný a 4-hlasný T5 s obratmi harmonicky i melodicky cez 1 oktávu) s využitím legata, tenuta, staccata, protipohybu a dynamiky, ✓ pri hre na melodických basoch hrajú stupnice v ľavej ruke len v prvej a druhej rade /c-systém/ ev. v tretej a druhej rade /b-systém/ cez 1 oktávu s 3-hlasným kvintakordom a obratmi, harmonicky i melodicky s aplikáciou legata, tenuta, staccata, protipohybu a dynamiky, ✓ hrajú melodické ozdoby (príraz, nátril, skupinku), ✓ uplatňujú registračnú techniku (najmä jednohlasné registre), ✓ využívajú v skladbách všetky získané kompetencie (prstovú a mechovú techniku, rytmické a dynamické výrazové prostriedky i v 	<p>Zdokonalenie mechovej techniky. Interpretácia v rýchlejších tempách. Dbanie na dokonalú súhru obidvoch rúk. Interpretovanie presnej dynamiky s jednotlivými odtieňmi i práca s agogikou. Venovanie sa interpretácii polyfónnych skladieb. Využívanie registračných možností nástroja (pokiaľ nástroj disponuje bradovými registrami, nehlučne ich zapájať do hry). Dbanie na zodpovednú, každodennú domácu prípravu na vyučujúcu hodinu.</p>

medzistupňoch, crescendo, decrescendo vrátane viacerých druhov akcentov),
 zvládajú hru dvojhmatov v náročnejších cvičeniach,
 presne a plynule vedú mech a mechové obraty,
 zahrajú z listu jednoduchú skladbu,
 tvoria samostatný harmonicky sprievod k ľudovým piesňam,
 interpretujú polyfonickú skladbu so správnym frázovaním,
 spontánne reagujú na prípadné chyby v interpretácii a sami ich opravujú,
 aplikujú hru z pamäti s čistou interpretáciou,
 hrajú spolu s učiteľom, alebo v komorných zoskupeniach.

Žiaci na konci 2. ročníka I. stupňa rozšíreného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú stupnice v rozsahu 2 oktáv (paralelné dur a mol do 4# a 4b + 3- hlasný a 4-hlasný T5 s obratmi harmonicky i melodicky cez 1 oktávu) s využitím legata, tenuta, staccata, protipohybu a dynamiky, a aj chromatickú stupnicu v pravej ruke, ✓ pri hre na melodických basoch hrajú stupnice v ľavej ruke len v prvej a druhej rade /c-systém/ ev. v tretej a druhej rade /b-systém/ cez 2 oktávy s 3-hlasným kvintakordom a obratmi, harmonicky i melodicky s aplikáciou legata, tenuta, staccata, protipohybu a dynamiky, ✓ používajú melodické ozdoby (mordent, trilok), ✓ správne nasadzujú a ukončujú tón (mäkké a ostré) – samostatne pracujú s meчом (mechové legato a staccato), ✓ nacvičujú mechovú techniku – bellowshake (striedavý mech), ✓ využívajú zvukovo farebné možnosti nástroja za pomoci registrov – s ohľadom na štýl alebo žáner, ✓ uplatňujú dynamiku a rozlišujú rôzne druhy tempa, ✓ tvoria kultivovaný tón, 	<p>Zvyšovanie technickej náročnosti pri hre. Hra v rýchlych tempách. Uvoľňovanie hracieho aparátu (vyžitie techniky pótlaku). Interpretácia technicky, tempovo, rytmicky a dynamicky náročnejších skladieb (variácie, sonatíny). Zaradenie skladieb vyššieho populáru (tanečné, jazzové, populárne skladby). Využívanie celého rozsahu diskantovej i basovej časti nástroja. Usmernenie správnych návykov pri domácom cvičení a príprave. Dbanie na správne zaobchádzanie s nástrojom (čistenie, skladovanie).</p>

hrajú polyfónne skladby s adekvátnou registráciou i frázovaním,
 hrajú z listu na úrovni 3. ročníka primárneho stupňa,
 sústavne zdokonaľujú interpretáciu pamäti pri sólovej hre,
 interpretujú ľudové piesne s bohatším harmonickým sprievodom i s transponovaním,
 aktívne sa zúčastňujú v komorných zoskupeniach (s inými žiakmi, príp. s učiteľom).

Žiaci na konci 3. ročníka I. stupňa rozšíreného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú stupnice v rozsahu 2 oktáv (paralelné dur a mol do 5# a 5b + 3-hlasný a 4-hlasný T5 s obratmi harmonicky i melodicky cez 2 oktávy - malý i veľký rozklad, dominantný a zmenšený septakord v pravej ruke s obratmi harmonicky i melodicky) s využitím legata, tenuta, staccata, protipohybu, bellowshake a dynamiky, a aj chromatickú stupnicu v pravej ruke, ✓ pri hre na melodických basoch hrajú stupnice v ľavej ruke vo všetkých 3 ev.4 radách (converter) cez 2 oktávy so 4-hlasným kvintakordom a obratmi, harmonicky i melodicky, dominantný a zmenšený septakord obidvoma rukami spolu s obratmi harmonicky i melodicky s aplikáciou legata, tenuta, staccata, bellowshake, protipohybu a dynamiky, chromatická stupnica obidvoma rukami spolu, ✓ pri hre stupníc využívajú krajných dynamických polôh nástroja, ✓ používajú sluchovú sebakontrolu pri hre, ✓ nacvičujú nové melodické ozdoby (obal, dlhý trilok), ✓ zvládajú náročnejšie prstové techniky v diskante i base, ✓ hrajú z listu primerane náročné skladby na úrovni 4. ročníka primárneho stupňa, ✓ dokážu interpretovanú skladbu zaradiť do príslušného slohového obdobia, 	<p>Interpretovanie vybranej skladby podľa vlastného výberu pamäti, prednesové skladby výlučne pamäti. Sústavné rozvíjanie hudobnej pamäte. Interpretácia skladieb so všetkými výrazovými prostriedkami, kultivovaným tónom a prednesom. Využívanie nahrávok domácich i zahraničných interpretov pri samoštúdiu. Kultivovanie vkusu pri výbere študijného repertoáru a prednesových skladieb. Rozvíjať zmysel pre obsahové a výrazové pochopenie skladieb formou rozboru. Nacvičovanie dokonalej práce s meчом a precízne tvorenie kultivovaného tónu. Dbanie na individuálne požiadavky žiaka pri výbere repertoáru. Pestrosť žánrov a štýlových období v repertoári. Precvičovanie náročnejších úsekov skladby v rôznych rytmických obmenách a artikuláciách. Využitie a aplikácia kompetencií žiaka v komorných a súborových zoskupeniach.</p>

využívajú doposiaľ získané interpretačné znalosti a kompetencie, a to aj z teoretickej oblasti náuky o hudbe, hrajú polyfónne skladby s aplikáciou melodických ozdôb, disponujú hmatovou istotou pri orientácii v diskantovej i basovej časti nástroja, ovládajú prepínanie registrov bez zrakovej kontroly, hrajú plynule akordy a akordickú sadzbu pravou rukou, primerane rozlišujú a aplikujú prstovú, mechovú a prstovo-mechovú artikuláciu (mäkké a ostré nasadenie a ukončenie tónu, prstové legato i staccato, repetície sú kompetentní mať vlastný názor na počutú skladbu.

Žiaci na konci 4. ročníka I. stupňa rozšíreného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú stupnice so všetkými parametrami získanými v predchádzajúcich ročníkoch, s dynamikou, akcentmi, v rýchlych tempách, s chromatickou stupnicou a dominantnými i zmenšenými septakordami spolu obidvoma rukami, ✓ samostatne pracujú s tónom a frázami, ✓ naspamäť výrazovo interpretujú prednesové skladby pre akordeón, ✓ využívajú všetky výrazové možnosti nástroja, ✓ nacvičujú novú mechovú techniku (triolový ricochet, ev. i kvartolový ricochet), ✓ samostatne nacvičujú technicky náročné miesta v skladbách pomocou svojich kompetencií, ✓ počúvajú nahrávky špičkových akordeónistov a dokážu o nich referovať, ✓ vytvárajú sprievod v ľudových a populárnych piesňach podľa akordických značiek, ✓ dokážu vyjadriť vlastný názor na svoj výkon, dokážu posúdiť a zhodnotiť interpretáciu vlastnú aj svojich spolužiakov, 	<p>Výber rôznorodého repertoáru so zaradením skladieb z 20. i 21. storočia, z obdobia baroka a klasicizmu i 19. storočia.</p> <p>Zaradenie skladieb domácich autorov a originálnych kompozícií pre akordeón.</p> <p>S prihliadnutím na individuálne záujmy žiaka zaradenie skladieb moderných, tanečných a jazzových.</p> <p>Uplatňovanie všetkých získaných technických a výrazových kompetencií pri interpretácii skladieb rôznych štýlových období.</p> <p>Orientácia v akordeónovej literatúre a v histórii a stavbe akordeónu.</p> <p>Samostatná a cieľavedomá domáca príprava na vyučovaciu hodinu.</p>

využívajú mechovú techniku pri hre stupníc, akordoch, etudách i prednesových skladbách, samostatne pracujú s novými skladbami pod dohľadom učiteľa, dokážu väčšinu primerane obtiažnych skladieb zahrať z listu.	
--	--

Záverečná skúška:

zahrajú spamäti 1 durovú a 1 molovú stupnicu (legato, staccato a protipohyb) s príslušným 4-hlasým T5 s obratmi, dominantný a zmenšený septakord s obratmi, chromatickú stupnicu, 1 etudu, 1 polyfonickú skladbu, 2-3 prednesové skladby odlišného charakteru.

KOMORNÁ HRA – AKORDEÓNY

CIELE PREDMETU

Zameranie pozornosti akordeónistov na štúdium komornej hry sa javí ako veľmi prospešné z viacerých dôvodov:

- v prvom rade ide o pochopenie šírky dynamickej škály hudby, no prínosom je tiež možnosť interpretácie náročnejších skladieb rôznych štýlov, ktoré by ako sólisti naštudovať nezvládli,
- dôležitosť realizácie komornej hry vidíme aj v tom, že táto forma interpretácie v žiakovi často vyvoláva väčší záujem o hudbu, čo následne motivuje aj žiakov, ktorí nemajú výraznejšie predispozície alebo záujem uplatniť sa v sólovej hre,
- v tejto súvislosti vidíme pozitíva komornej hry v rozvíjaní estetického cítenia žiaka, jeho tvorivosti, v rýchlejšej stabilizácii rytmického cítenia, rozvoji dynamického cítenia a zmyslu pre agogiku,
- v neposlednom rade podporuje v žiakoch rozvoj morálnych vlastností, zmysel pre zodpovednosť a spoločnú prácu, čo pozitívne ovplyvňuje rozvoj osobnosti žiaka.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po absolvovaní prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedia rozlíšiť charakter danej skladby, ✓ dokážu posúdiť klady a zápory vlastnej interpretácie v kolektíve, ✓ majú sformovaný návyk sluchovej aktivity pri skupinovej interpretácii skladieb, ✓ zvládajú základnú orientáciu vo frázach jednoduchších skladieb, ✓ zaujímajú sa o interpretáciu ďalších skladieb určených pre komornú hru, ✓ vážia si hodnotu vlastnej práce a práce celého kolektívu. 	<p>Ovládanie základného taktovania skladieb, rozlišovanie taktov. Osvojenie si jednotných nástupov a tempových označení. Zameranie sa na technické cvičenia. Zvládnutie tempových a dynamických zmien. Ovládanie neverbálnej komunikácie medzi členmi komorného zoskupenia.</p>

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po absolvovaní prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú sformovaný návyk presnej súhry s ostatnými spoluhráčmi, ✓ dokážu sústredene pracovať a primerane reagovať na pokyny, ✓ vedia sa orientovať v registrácii, ✓ súčasne s rozvojom muzikality napredujú i v oblasti techniky hry, ✓ aplikujú všetky schopnosti získané v sólovej hre, ✓ majú rozvinuté a upevnené návyky získané pri aktívnej tvorbe reprodukčnej činnosti, ✓ vedia jednoducho improvizovať a samostatne hľadať riešenia problémov v konkrétnej skladbe, ✓ vedia medzi sebou v rámci skladby vedome interpretačne komunikovať. 	<p>Špecifikácia a rozlišovanie rôznych hudobných žánrov v rámci subjektívnych znalostí žiaka. Jednoduchá tempová, rytmická a dynamická analýza danej skladby. Rozlišovanie taktových a rytmických zmien v skladbe. Zmysluplná aplikácia všetkých schopností získaných v sólovej hre. Neustále zvyšovanie náročnosti skladieb. Plynulá a kultivovaná interpretácia skladieb väčšieho rozsahu. Schopnosť subjektívne posúdiť svoje technické možnosti pri zadeľovaní hlasov v konkrétnej skladbe. Neustále posúvanie súhry na vyššiu úroveň. Vnímanie hudby (konkrétnej skladby) orchestrálne. Samostatné riešenie farebnej registrácie.</p>

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po absolvovaní II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú základné gestá vedúceho hráča a pravidlá spoločných nástupov pri súhre, ✓ dokážu samostatne naštudovať svoje party a hrať ich aj naspamäť, ✓ poznajú zásady správnej interpretácie rôznych štýlov a žánrov hudby, ktoré majú vo svojom repertoári, ✓ ovládajú moderné prstokladové techniky pre tanečnú a zábavnú hudbu, ✓ hrajú skladby v kombinácii s inými klasickými hudobnými nástrojmi, ✓ sú schopní samostatnej sluchovej kontroly s iným melodickým nástrojom, ✓ zahrajú skladbu primeranú ich hudobným kompetenciám z listu, ✓ využívajú prácu s mechom a rešpektujú správne frázovanie v rytme tanečných skladieb, ✓ poznajú správne registračné možnosti svojho nástroja, ✓ sú schopní spolupracovať s pedagógom na výbere a tvorbe repertoáru, ✓ vedia pracovať s náladou skladby vo vzťahu k charakteru vystúpenia. 	<p>Nadväzovanie repertoáru na prebraté učivo z prvého stupňa základného štúdia.</p> <p>Zdokonaľovanie technických kompetencií, fantázie a hudobnej pamäte.</p> <p>Venovanie pozornosti súhre a intonačnej čistote.</p> <p>Rozširovanie repertoáru o nové žánre.</p> <p>Rozvíjanie zmyslu pre interpretáciu polyfonickej hry.</p> <p>Ďalšie rozširovanie vedomostí o žánre, ovplyvnené džezom a tanečnou hudbou u žiakov, ktorí preukazujú predpoklady pre tieto žánre hudby.</p> <p>Podporovanie pokusov o improvizáciu so zápisom do nôt.</p> <p>Rešpektovanie dôslednej dynamiky v celom rozsahu dynamického rozpätia – pp, p, mf, f, ff, crescendo, decrescendo.</p> <p>Spoločné využívanie zvukových možností akordeónu a svojich schopností pre kolektívnu hru.</p> <p>Cibrenie výrazovej štylistiky hudobných období a žánrov podľa výberu repertoáru.</p> <p>Rozvíjanie schopnosti posúdenia výkonu spoluhráča aj vlastnej produkcie.</p> <p>Rozoznanie dôležitosti jednotlivých hlasov a začlenenie sa do spoločného muzicírovania.</p> <p>Využívanie získaných kompetencií v jednoduchej súhre s inými klasickými hudobnými nástrojmi.</p> <p>Zdokonaľovanie cítenia a zmyslu pre interpretáciu polyfonickej hry.</p> <p>Zvyšovanie záujmu a spoločné hľadanie nových technických možností v oblasti prstovej techniky, vo swingu a improvizácii.</p> <p>Oboznámenie sa so všetkými štýlovými obdobiami a žánrami prostredníctvom interpretovaných skladieb.</p>

SÚBOROVÁ A ORCHESTRÁLNA HRA – AKORDEÓNY

CIELE PREDMETU

Súborová alebo orchestrálna hra žiakov je jednou z foriem skupinového vyučovania akordeónu, ktorú môžeme uplatňovať vo výchovno-vzdelávacom procese na základných umeleckých školách:

- rozvíja žiaka po stránke emocionálnej, kognitívnej, sociálnej a po stránke odbornej a umeleckej,
- pomáha mu lepšie vnímať a precítiť hudbu, hľadať v nej význam, vnímať, aké pocity v ňom vytvára a vyjadrovať ich,
- veľmi dôležitou zložkou je vytváranie sociálnych interakcií medzi učiteľom a žiakmi ako aj medzi žiakmi navzájom. Tieto priateľstvá a spolupráca veľmi dobre rozvíjajú vzájomné vzťahy, komunikáciu i schopnosť pomáhať si a napomáhajú smerovaniu k spoločnému cieľu, na ktorom sa podieľajú všetci hráči súboru alebo orchestra,
- koncerty a verejná prezentácia pomáha žiakom zvládať stresové a záťažové situácie ako trému, strach verejne vystupovať a zároveň dodávajú žiakom sebavedomie,
- veľkou výhodou najmä pre mladších žiakov je to, že cítia podporu ostatných členov orchestra v tom zmysle, že nie sú na pódiu sami. To pôsobí na žiakov veľmi povzbudzujúco a motivujúco, čo vedie k následnému záujmu o hudbu a hru na nástroji,
- v rámci súborovej a orchestrálnej hry majú žiaci možnosť interpretovať skladby rôznych období a žánrov: barok, klasicizmus, súčasná hudba, džez, pop, filmová hudba, ale aj metalová hudba alebo skladby komponované priamo pre akordeón. Týmto spôsobom sa zoznamujú s charakteristikami jednotlivých období, špecifikami jednotlivých hudobných žánrov a učia sa ich správne interpretovať,
- orchester poskytuje možnosti uplatnenia nielen akordeónov, ale aj iných hudobných nástrojov, napr. dychových, sláčikových, bicích, elektronických,
- vítaná je spolupráca so speváckym oddelením,
- vyučovanie súborovej a orchestrálnej hry pokračuje aj v priebehu ďalšieho štúdia na prvom a druhom stupni, a tiež je zaradená do učebných plánov štúdia pre dospelých. Je prípravou na hru v iných záujmových umeleckých skupinách a vo väčších súborových a orchestrálnych zoskupeniach,
- cieľom vyučovania súborovej a orchestrálnej hry je celkový osobnostný, umelecký, technický, interpretačný rozvoj osobnosti žiaka, ktorý vie zvládnuť svoj part v súhre s ostatnými, interpretačne zvláda rôzne žánre a hudobné obdobia a samostatným hudobným čítaním (dynamikou, agogikou, improvizáciou, rytmickým čítaním), prispieva ku kvalitnej interpretácii primerane náročného hudobného diela.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po absolvovaní druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedia samostatne hrať z listu svoj part s ohľadom na technickú náročnosť skladby, ✓ vedia kriticky ohodnotiť kvalitu vlastnej interpretácie v porovnaní s ostatnými členmi kolektívu, ✓ rešpektujú gestá dirigenta, ✓ vedia samostatne zahrať správne frázovanie, dynamickú výstavbu, zmeny v taktovaní s ohľadom na technickú náročnosť skladby, ✓ dokážu systematicky nacvičovať skladbu po jednotlivých úsekoch, ✓ vedia rytmicky správne rozdeliť notový zápis podľa taktovania, ✓ rešpektujú zásady štýlovej a žánrovej interpretácie, ✓ dokážu tvorivo obohatiť skladbu melodickými ozdobami, ✓ ovládajú mechovú techniku, ✓ vedia si samostatne v technicky menej náročných skladbách zadeliť výmenu mechu, ✓ vedia reagovať na zmeny tempa v notovom zápise, ✓ zahrajú v skupine jednotne nástupy a ukončenia jednotlivých častí skladieb, ✓ vedia systematickým opakovaním problémového úseku dosiahnuť jeho kvalitnú interpretáciu, ✓ rešpektujú úroveň hrania iných žiakov a pomáhajú im pri jej zlepšovaní. 	<p>Ovládanie základného taktovania skladieb, rozlišovanie taktov. Osvojenie si jednotných nástupov a tempových označení. Zvládnutie tempových a dynamických zmien v priebehu skladby. Poznanie gest dirigenta. Osvojenie si následnej tvorivej práce so skladbou - základy improvizácie. Ovládanie mechovej techniky s ohľadom na kvalitu interpretácie v orchestrálnej úprave. Osvojenie si neverbálnej komunikácie medzi jednotlivými členmi orchestra alebo súboru. Rešpektovanie skupinového cieľa orchestra alebo súboru.</p>

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA ORGANE

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Hra na organe pre II. stupeň základného štúdia a ŠPD na ZUŠ umožňuje získať a zdokonaľovať technické schopnosti hry na nástroji bez obmedzenia veku a zároveň rozvíja aktívne pestovanie hudobnej kultúry a hudobného vkusu.

Obsah učiva predmetu hra na organe pre II. stupeň základného štúdia a ŠPD je potrebné rozčleniť na 2 oblasti.

1. oblasť:

Pre žiakov, ktorí majú ukončený I. stupeň ZUŠ hru na klavíri, keyboarde a majú osvojené všetky kompetencie z tohto stupňa vzdelávania. Pre nich je potrebné pokračovať v štúdiu II. stupňa, rozvíjať ich doteraz získané technicko-interpretčné schopnosti a znalosti. Táto oblasť vychováva nielen aktívneho liturgického organistu, ale umožňuje žiakovi hlbšie načrieť do problematiky koncertnej hry na organe s možnosťou byť samostatne koncertne činným organistom s možnosťou pokračovať v štúdiu hry na organe na konzervatóriu a vysokej škole.

2. oblasť:

Pre začiatočníkov, prevažne samoukov a amatérskych organistov už pôsobiacich vo farnostiach. Po zvážení ich návykov a predpokladov je potrebné zvoliť postupnosť krokov a individuálnym plánom prispôbiť obsah učiva ich technickej úrovni, spôsobilosti, záujmom a individuálnym predpokladom žiaka.

Podstatné je naučiť žiaka, akým spôsobom treba pristupovať k riešeniu technicko-interpretčných problémov a tým mu pomôcť vytvoriť si svoj vlastný názor, svoje vlastné interpretačné postupy. Žiaci tejto oblasti sú pod odborným vedením pripravení byť aktívnymi a kvalitnými liturgickými organistami s cieľom zvládnuť základnú literatúru určenú k liturgii príp. ľahké koncertné skladby.

V procese výučby sa žiaci oboznamujú:

- s praktickou hrou na píšťalovom organe,
- so stavbou klasických píšťalových organov,
- s podstatou zložitých technických daností nástroja,
- s výrazovými vlastnosťami klasického aj digitálneho organu,
- so základmi improvizácie,
- s používaním registrov – registrovaním.

Požiadavkou na prijatie na štúdium je absolvovanie I. alebo II. stupňa základného štúdia v študijnom zameraní Hra na klavíri, Hra na keyboarde alebo Hra na akordeóne. V prípade záujmu žiaka o druhú oblasť študijného zamerania hra na organe popísanú v stati charakteristika študijného zamerania je potrebné absolvovanie aspoň štvrtého ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia v hre na klavíri, hre na keyboarde alebo v hre na akordeóne.

CIELE ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Študijné zameranie hra na organe má poskytovať žiakom základy odborného vzdelania v oblasti liturgickej a koncertnej hry na organe. Vychovávať poslucháča hudby i aktívneho hudobníka, ktorému je organová a duchovná hudba životnou potrebou. Úlohou študijného zamerania Hra na organe je rozvíjať všeobecné ciele hudobného odboru tak, aby žiak vedel:

- komunikovať a vyjadrovať myšlienky a názory v súlade s mravnými zásadami v duchu evanjelia,
- orientovať sa vo svete duchovnej kultúry a sakrálneho umenia,
- pracovať s informáciami získanými z diel inšpirovaných evanjeliiovými príbehmi,
- esteticky vnímať vyšší princíp duchovnej hudby,
- jemu vlastným spôsobom tvoriť artefakty a realizovať nápady v oblasti organovej hudby, duchovnej kultúry a sakrálneho umenia,
- rozvíjať osobitosť prejavov žiaka a kreatívne myslenie,
- využívať svoje schopnosti a aplikovať získané vedomosti s cieľom porozumieť, dotvoriť a prezentovať umelecké dielo.

PROFIL ABSOLVENTA

Predstavuje odbornú vzdelanosť, ako komplex kompetencií, schopností, hodnotových postojov, osobných črt a všeobecnú vzdelanosť, ktoré jednotlivcovi umožňujú poznávať, konať, hodnotiť a dorozumievať sa i porozumieť.

Po ukončení II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých má žiak upevnené a osvojené základy kultúrnej gramotnosti. Získal základy pre osvojenie účinných techník (celoživotného) učenia sa a pre rozvíjanie kompetencií. Váži si seba aj druhých ľudí, je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať, je vnímavý k potrebám iných. Používa odborný jazyk, prostredníctvom ktorého komunikuje v oblasti umenia.

Absolventi študijného zamerania hra na organe sú odborne teoreticky a prakticky pripravení na vykonávanie odborných profesií súvisiacich s úlohou cirkevného a koncertného organistu. Môžu vykonávať funkciu regenschori v chrámoch ako liturgickí a koncertní organisti so schopnosťou interpretácie organovej literatúry a improvizácie. Môžu zároveň pôsobiť ako odborníci v oblasti organovej hry pri cirkevných inštitúciách.

Výučba smeruje k tomu, aby žiak (aktívny organista) vo svojom praktickom pôsobení bol ústretový, chápaný, nešíril nepokoj a konflikty, vedel správne argumentovať v danej situácii, vedel sa presadiť a primerane chápať svoje odborné hodnoty a postavenie. Bol schopný vhodne usmerňovať a radiť iným, no bol aj schopný prijať dobre mienenú kritiku a vedel sa správne ohodnotiť. Po skončení tohto štúdia žiak je schopný pokračovať v ďalšom štúdiu na konzervatóriu a vysokých školách, zodpovedajúcim jeho osvojeným kompetenciám.

Absolvent študijného zamerania hra na organe má vedieť:

- používať odbornú terminológiu týkajúcu sa študijného zamerania, vyjadriť a zdôvodniť svoj názor a postoj,

- uplatniť osvojené kompetencie vo svojom praktickom pôsobení,
- pracovať s digitálnymi technológiami s cieľom porovnať s prihliadnutím na notový zápis rôznu technickú náročnosť a štýlovú rozdielnosť skladieb,
- po osvojení technických a výrazových problémov hry na organe vytvoriť svoje vlastné postupy pri študovaní nových skladieb,
- samostatne a zmysluplne vyriešiť technické problémy študovaných skladieb (vytvoriť prstoklad, vybrať vhodnú aplikatúru, zvládnuť artikuláciu, rytmické a agogické zadelenie skladby, precízne prečítať notový zápis, zvoliť správnu registráciu, vkusne zvoliť manuálové zmeny, pochopiť formu skladby a jej obsah),
- dokáže pripraviť a interpretovať jednoduchú improvizáciu na chorál,
- učí sa byť kvalitným liturgickým hráčom a vysporiada sa s úlohami, ktoré sú počas liturgie na neho kladené.

HRA NA ORGANE, IMPROVIZÁCIA

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia v základnej umeleckej škole:

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozoznávajú základné rozdiely medzi klavírnou a organovou technikou, ✓ zvládnu správne sedenie pri nástroji, správnu pozíciu tela a rúk a zásady vhodného obutia, ✓ zahrajú správne legato, legatissimo, non legato (portato, staccato, 	<p>Základy hry na organe: klavírna a organová technika,</p>

<p>staccatissimo, leggiero),</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú správne podkladanie a nadkladanie prstov, tiché výmeny (jednoduché, viacnásobné), tiché výmeny prstov dvoch rúk, glissandá (z čierneho na biely kláves, glissando palcom, glissando piatym prstom). ✓ realizujú techniku opakovaných tónov, ✓ aplikujú základné zásady pre vypracovanie prstokladov, ✓ aplikujú štýlovú artikuláciu v polyfonickej hre, ✓ zvládnu funkčný (charakterový) kontrast, dynamické stupňovanie a priestorový kontrast, ✓ používajú žalúzie, crescendového valca, registrov, voľných a pevných kombinácii, ✓ aplikujú jednoduché základné zásady hry v starých kľúčoch sprievod duchovných piesní ✓ použijú techniku hry na dvoch manuáloch súčasne, hru na dvoch manuáloch v rovnakej polohe, súčasnú hru jednou rukou na dvoch manuáloch, ✓ zahrajú staré kľúče, ✓ realizujú hru päťou a špicou s použitím členka pri hre, ✓ zvládnu súčasnú hru manuálu a pedálu (jedna ruka a pedál, dve ruky a pedál), hru tercií jednou nohou, hra tercií dvoma nohami, ✓ zahrajú štvorhlasnú úprava kvintakordu a základné kadencie do štyroch posuviek v širokej a úzkej sadzbe (harmónii), ✓ interpretujú sprievod piesní a skladieb určených k liturgii so sprievodom pedálu, ✓ zahrajú piesne k jednotlivým obdobiam cirkevného roka, 	<p>základy manuálovej úderovej techniky,</p> <p>základné technické prostriedky hry na organe,</p> <p>opakované tóny,</p> <p>správny prstoklad,</p> <p>artikulácia v polyfonickej hre,</p> <p>typy manuálových prechodov,</p> <p>technika hry na dvoch manuáloch.</p> <p>Pomocné zariadenia organa.</p> <p>Základy pedálovej techniky:</p> <p>súčasná hra manuálu a pedálu,</p> <p>Základy organovej improvizácie.</p> <p>Hra liturgickej literatúry.</p>
--	--

ovládajú súčasne hru dvoma rukami a pedálom, taktiež základy organovej prstovej techniky, sú schopní samostatne naregistrovať jednoduché skladby a poznajú charakter jednodielneho notového zázpisu.

HUDOBNO-TEORETICKÉ POZNATKY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ čítajú noty v husľovom a basovom kľúči, ✓ zvládnu problematiku diatonických stupníc s cieľom pohotovo určovať intervaly, ✓ rozoznajú a zahrajú tonický kvintakord a jeho obraty, ✓ pomenujú a zahrajú štvorhlasnú úpravu kvintakordu a tvoria kadencie vo všetkých polohách v úzkej a širokej harmónii, ✓ preukážu vedomosti o vhodnosti použitia chorálov k jednotlivým obdobiam cirkevného roka, o obsahu omšového ordinária a používanie cirkevných tonusov pri hre responzóriových žalmov a žalmov na nedele a sviatky, realizujú hru chorálov pre liturgiu a liturgických skladieb ordinária a propria, ✓ orientujú sa v organovej literatúre jednotlivých štýlových období, ✓ spájajú hlavné harmonické funkcie do kadencie, ✓ hrajú úzku a širokú harmóniu pri štvorhlasnej úprave kvintakordu. 	<p>Noty v notovej osnove.</p> <p>Diatonické stupnice.</p> <p>Určovanie intervalov.</p> <p>Tonický kvintakord a jeho obraty.</p> <p>Štvorhlasná úprava kvintakordu.</p> <p>Hlavné harmonické funkcie, kadencia.</p> <p>Poriadok liturgie.</p>

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia v základnej umeleckej škole:

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ pracujú na nezávislosti rúk a nôh, ✓ obohacujú pedálovú techniku o hru väčších intervalov, opakované tóny, podkladanie a nadkladanie nôh, tiché výmeny, glissandá, o hru väčších intervalov, rozložených akordov, dvojité pedál, akordickú hru, ✓ hrajú pedálové stupnice cez dve oktávy s tonickým kvintakordom a dominantným septakordom podľa predpísanej aplikatúry, ✓ realizujú pedálové party v hre chorálov, ✓ ovládajú jednoduché spracovania triovej hry s cvičením technikou tzv. nemého hlasu, ✓ aplikujú poznatky z artikulácie do polyfonickej hry, ✓ oboznamujú sa so základmi techniky výrazu, ✓ improvizujú v rozšírenej kadencii v širokej a úzkej harmónii do piatich posuviok so zaradením klamného záveru a vedľajších stupňov, ✓ transponujú jednoduché chorály, odpovedí ľudu a spevov v liturgii, ✓ zdokonaľujú sa v hre chorálov so sprievodom pedála, ✓ ovládajú základné zásady pre vypracovanie artikulácie vo viachlasnej hre, ✓ sú schopní polyfonického vedenia hlasov v manuáli a pedáli, ✓ poznajú základné pravidlá registrácie a zásady spájania registrov, ✓ dokončia a technicky zvládnu celú organovú školu, ✓ zdokonaľujú základy manuálovej a pedálovej techniky smerujúce k nezávislosti rúk a nôh, ✓ pracujú s hudobnou predstavivosťou, ✓ pracujú na stvárnení a technickej realizácii pedálových partov v hre 	<p>Zdokonaľovanie manuálovej a pedálovej techniky.</p> <p>Pedálová technika.</p> <p>Pedálové stupnice.</p> <p>Triová hra.</p> <p>Artikulácia v polyfónii.</p> <p>Výraz v organovej hre.</p> <p>Dokončenie celej organovej školy.</p> <p>Počas školského roka naštudujú tri skladby rôznych štýlových období.</p> <p>Improvizácia v kadencii.</p> <p>Transpozície motívov.</p> <p>Interpretácia chorálov v liturgii.</p>
--	---

chorálov.

--	--

HUDOBNO TEORETICKÉ POZNATKY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomenujú teoreticky základné zásady pre vypracovanie aplikatúry a prstokladov so zapísaním do nôh, ✓ charakterizujú úzku a širokú harmóniu pri štvorhlasnej úprave kvintakordu, rozvod klamného záveru so zaradením vedľajších stupňov, ✓ transpozície motívov do rôznych tónin, ✓ ovládajú obsah a poradie jednotlivých častí liturgie so zaradením vhodných skladieb pre liturgiu v závislosti od obdobia cirkevného roka, ✓ vymenujú a vysvetlia jednotlivé typy artikulácie v skladbách rôznych štýlových období, ✓ pomenujú registračné zásady pri interpretácii diel jednotlivých autorov s prihliadnutím na jednotlivé štýlové obdobia. 	<p>Základné zásady vypracovania aplikatúry – teoreticky a prakticky.</p> <p>Štvorhlasná úprava kvintakordu.</p> <p>Rozvod klamného záveru.</p> <p>Transpozície do rôznych tónin.</p> <p>Výber chorálov pre liturgiu.</p> <p>Technika artikulácie po teoretickej stránke.</p> <p>Zásady registrácie po teoretickej stránke.</p>

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia v základnej umeleckej škole:

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pracujú na ďalšej nezávislosti rúk a nôh, ✓ rozvíjajú naďalej pedálovú a manuálovú techniku podľa rozsahu predchádzajúcich ročníkov naštudovaním skladieb rôznych štýlových 	<p>Manuálová a pedálová technika:</p> <p>nezávislosť rúk a nôh štúdiom nových skladieb,</p>

<p>období,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zdokonaľujú všetky získané teoretické a praktické vedomosti a zručnosti v hre polyfonických skladieb s aplikáciou artikulačných a ornamentálnych zásad, ✓ ovládajú problematiku hry melodických ozdôb (trilok, nátril, mordent, obal, príraz) s dôrazom na barokové zásady ornamentiky, ✓ naštudujú päť skladieb rôznych štýlových období s prihliadnutím na základné interpretačné zásady jednotlivých rôznych foriem a štýlov, ✓ poznajú základné zásady registrovania (miešania a spájania registrov) s prihliadnutím na rôzne štýlové obdobia, ✓ oboznamujú sa s technikou výrazu (úder na klávesy) a akcenty (rytmický, gramatický, rétorický, patetický), ✓ disponujú technickým zvládnutím jednotlivých úderových techník, ✓ chápu zásady použitia agogických výrazových prostriedkov a ovládajú ich aj po technickej stránke, ✓ dokážu používať žalúzie a crescendový valec, ✓ ovládajú základy triovej hry, budujú samostatnosť rúk a nôh, ✓ improvizujú v rozšírenej kadencii so zaradením rôznych stupňov v širokej a úzkej harmónii všetkých posuviek a so zaradením klamného záveru, ✓ harmonizujú samostatne piesne podľa melódie, ✓ transponujú jednoduché chorály a spevy pre liturgiu do rôznych tónin, ✓ zdokonaľujú sa v hre chorálov z predpísanej cirkevnej literatúry so sprievodom pedála. 	<p>hra polyfonických skladieb s aplikáciou nadobudnutých kompetencií,</p> <p>hra melodických ozdôb,</p> <p>štúdium piatich skladieb rôznych štýlových období,</p> <p>zásady registrovania rôznych štýlových období,</p> <p>technika výrazu a akcenty,</p> <p>technika artikulácie,</p> <p>používanie agogiky v organovej hre,</p> <p>používanie žalúzie a crescendového valca,</p> <p>zdokonaľovanie triovej hry, budovanie samostatnosti rúk a nôh.</p> <p>Improvizácia v rozšírenej kadencii.</p> <p>Harmonizácia piesní.</p> <p>Transpozície chorálov.</p> <p>Hra chorálov určených pre liturgiu.</p>
--	--

HUDOBNO TEORETICKÉ POZNATKY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenujú akcenty a ich správnu realizáciu, ✓ ovládajú typy a vysvetlia realizáciu melodických ozdôb, základné symboly v ornamentike, ich význam a využitie v praxi, ✓ pomenujú zásady registrovania rôznych štýlových období, ✓ zvládnu špecifiká interpretácie skladieb jednotlivých štýlových období, ✓ poznajú poriadok liturgie a správne zaraďovanie chorálov určených pre liturgiu, ✓ prehľadne poznatkov o stavbe a fungovaní organa, vedomosti o typoch organov (mechanický, pneumatikový, elektrický) a ich vplyv na interpretáciu diela. 	<p>Akcenty (typy a vysvetlenie realizácie).</p> <p>Melodické ozdoby (typy a vysvetlenie realizácie).</p> <p>Registrovanie rôznych štýlových období.</p> <p>Špecifiká interpretácie skladieb jednotlivých štýlových období.</p> <p>Výber vhodných skladieb pre potreby liturgie.</p> <p>Stavba organov a ich vplyv na interpretáciu diela.</p>

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia v základnej umeleckej škole:

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ orientujú sa samostatne v praktických úlohách interpretácie (technická, artikulačná, výrazová a zvuková stránka), ✓ prehľbujú si teoretické a praktické kompetencie v ornamentike, registrácii a interpretácii skladieb jednotlivých štýlov a období, ✓ naštudujú a prakticky uvedú minimálne päť závažnejších skladieb rôznych štýlových období (jedného starého majstra, jedno náročnejšie dielo J. S. Bacha, jednu chorálovú predohru, jednu náročnejšiu romantickú skladbu a jednu skladbu z obdobia 20. príp. 21. storočia zo svetovej organovej literatúry), z toho jednu skladbu slovenského 	<p>Praktické úlohy v interpretácii:</p> <p>technická, artikulačná, výrazová a zvuková stránka, ornamentika a jej správna interpretácia,</p> <p>štúdium a praktická interpretácia piatich závažnejších skladieb,</p>

<p>autora,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ prehlbujú si poznatky z techniky výrazu (accelerando, ritardando, ritenuto, rallentando, agogické vlnenie), ✓ ovládajú zásady registrovania rôznych štýlových období s prihliadnutím na použitú kompozičnú techniku, ✓ na základe získaných a osvojených kompetencií sú schopní samostatne naštudovať a naregistrovať jednoduché až stredne náročné diela, ✓ poznajú základné zásady interpretácie v rozličných akustických priestoroch s prihliadnutím na správne tempo a frázovanie, ✓ rozpoznávajú hudobné frázy v hudobnom texte a ich správne a zmyslupné stvárnenie, ✓ ovládajú pokročilejšiu samostatnú štýlovú analýzu študovaného diela, ✓ improvizujú s pridaním slávnostnej predohry a dohry (prelúdium a postlúdium), ✓ harmonizujú piesne a chorály z liturgickej literatúry podľa melódie. 	<p>technika výrazu,</p> <p>registrovanie rôznych štýlových období,</p> <p>samostatné štúdium náročnejších skladieb,</p> <p>interpretácia skladieb s prihliadnutím na rôzne akustické priestory, frázovanie v skladbe,</p> <p>štýlová analýza študovaného diela,</p> <p>Rozširovanie kompetencií v improvizácii: improvizácia prelúdia a postlúdia, harmonizácia chorálov v liturgii.</p>
--	--

HUDOBNO - TEORETICKÉ POZNATKY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetlia agogické pojmy (accelerando, ritardando, ritenuto, rallentando, agogika) a popíšu ich interpretáciu, ✓ ovládajú základné zásady registrovania skladieb rôznych štýlových období s prihliadnutím na kompozičnú techniku použitú v skladbe, ✓ pomenujú špecifiká interpretácie skladieb rôznych štýlových období, ✓ ovládajú poriadok liturgických slávností s cieľom výberu vhodných 	<p>Agogické značky a ich realizácia.</p> <p>Registrovanie rôznych štýlových období.</p> <p>Špecifiká interpretácie skladieb jednotlivých štýlových období.</p>

chorálov, skladieb a spevov pre liturgiu, majú širšie poznatky o interpretačnom štýle jednotlivých autorov a ich proveniencii	Výber vhodných chorálov a spevov pre liturgiu. Interpretačné poznatky je
---	--

Záverečná skúška:

Hra na organe (nevyžaduje sa hra spamäti), improvizácia:

- dve ľahšie skladby starých majstrov,
- jedna chorálová predohra J. S. Bacha (Orgelbüchlein, lipské chorály),
- jedno prelúdium a fúga J. S. Bacha podľa vyspelosti žiaka,
- jedna náročnejšia romantická skladba,
- jedna skladba z tvorby 20. a 21. storočia,
- improvizácia: vychádza z prebranej látky počas štúdia a podľa zadania skúšobnej komisie,
- zvukové stvárnenie (samostatná registrácia) všetkých interpretovaných skladieb.

NÁUKA O ORGANE

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

HUDOBNO - TEORETICKÉ POZNATKY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ poznajú historické etapy vývoja organa (organum, pôvodný účel použitia organa, stavba gotického, renesančného a barokového organa, postavenie a spoločenská úloha organa v klasickej	Stavba organa, literatúra nástroja: historické etapy vývoja organa,

<p>a romantickej hudbe, organ súčasnosti), ovládajú jednotlivé časti organa a jeho stavba (vzduchové zásobenie: typy mečov, vzdušnica, traktúra: hracia a registrová, mechanická, pneumatická a elek- vymenujú skladateľov a skladby organovej literatúry starej hudby a baroka, preukážu vedomosti o organovej literatúre od najstaršej hudby až po obdobie baroka</p>	<p>stavba a konštrukcia píšťalového organa, starí majstri renesancie a baroka, organová literatúra od najstaršej hudby až po baroko.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

HUDOBNO TEORETICKÉ POZNATKY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomenujú a poznajú funkciu jednotlivých častí organa, ✓ ovládajú základy registrácie a zásady miešania registrov, ✓ definujú základné časti organa (píšťaly: konštrukcia, typy, menzúra, tvar, organový kov, drevo, hrací stôl: hlavné časti, werkprincíp, rozsahy manuálov a pedálu, crescendo valec, žalúziový pedál, pistóny, registrové sklopky), ✓ poznajú základné zostavy pri registrácii (dispozícia organa, základné poznatky registrácie: základné registrácie, sólové registrácie, plénové registrácie, jednoduché, úzke labiálne pléno, rozšírené labiálne pléno, farebné pléno, veľmi silný zvuk pléna, tutti organa), ✓ definujú základné zásady miešania registrov (úspornosť, miešanie registrov, zlučovanie registrov, používanie jazykových registrov, registrov nižších stôp, alikvotných registrov s cieľom vzniku 	<p>Stavba organa, literatúra nástroja.</p> <p>jednotlivé časti organa.</p> <p>Základné zásady registrácie.</p> <p>Základné časti organa.</p> <p>Základné zostavy pri registrácii.</p> <p>Základné zásady miešania registrov.</p>

<p>zvukovejpyramídy, dosahovaniefarebnéhokontrastu, použitie tremola, spojok), rozpoznávajú súlad registrácie s hudobným obsahom skladby, pomenujú skladby autorov organovej literatúry od obdobia klasicizmu až po súčasnosť.</p>	<p>Súlad registrácie s hudobným obsahom diela.</p> <p>Skladby a autori organovej literatúry od klasicizmu až po súčasnosť.</p>
--	--

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Hlasovú výchovu možno charakterizovať ako cieľavedomý vzdelávací a formatívny proces, smerujúci k zdokonaľovaniu hlasového prejavu (reči a spevu). Je zameraná na získanie hlasovej techniky a osvojovanie si zásad správneho používania hlasu a je jedným z prostriedkov, ako technicky pripraviť hlas a vytvoriť z neho čo najvhodnejší nástroj na spevácku alebo deklamačnú interpretáciu a ich vzájomné prepojenie.

Spev je predmetom špeciálnej odbornej prípravy, ktorej nevyhnutnou súčasťou je poznanie zákonitých súvislostí spevného ústrojenstva a neustále hľadanie správnych metodických postupov. Spev je základným fyziologickým prejavom, počas ktorého sa rozvíjajú správne dýchacie návyky a artikulácia. Uplatňovaním syntézy hlasu, reči a intenzívneho emocionálneho zážitku dochádza počas výučby spevu postupne k vedomej kultivácii speváckeho prejavu žiaka, ale aj k celkovej kultivácii jeho osobnosti. Kultivovaný spevácky prejav nachádza uplatnenie v skladbách sólových, zborových aj komorných a je základom všetkých štýlových období a žánrov vokálnej hudby.

Nevyhnutným predpokladom štúdia hlasovej výchovy a spevu je kvalitný, zdravý, vývojaschopný hlas a hudobné nadanie, podporené schopnosťou duševnej, racionálnej a emocionálnej predstavivosti, ktorú si vyžaduje práca na vytváraní správnych speváckych návykov. Žiak musí mať tiež dostatočné pamäťové schopnosti a vôľové vlastnosti. Skvalitnenie a umocnenie speváckych schopností zabezpečuje individuálny prístup ku každému žiakovi podmienený mierou talentu, speváckych zručností a psychicko-vôľových vlastností.

Doplňujúce predmety študijného zamerania Hlasová výchova, spev sú: Príprava k súhre alebo klavírny sprievod, nevyhnutný pre zvýšenie kvality študijného zamerania (náplň predmetu zodpovedá podmienkam plánu hlavného predmetu).

Obligátny nástroj umožňuje získanie zručnosti v hre na klávesovom nástroji nevyhnutných pri naštudovávaní repertoáru a orientovanie sa v klavírnych partoch (pri osvojovaní si technických základov hry sa riešenie fyziologicko-metodických otázok obmedzuje na minimum).

Komorný alebo zborový spev, predmety umelecko-odbornej prípravy, rozvíjajú intonačnú a harmonickú predstavivosť žiaka a jeho schopnosť výrazovo, dynamicky a rytmicky sa zjednotiť s ostatnými spievajúcimi. Žiaci pripravujúci sa na štúdium na stredných odborných

a vysokých školách s hudobným a pedagogickým zameraním môžu študovať formou rozšíreného štúdia. Z dôvodu požiadaviek prijímacích skúšok na konzervatórium je ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM doplnené o pohybovú výchovu.

CIELE ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

- využívať správne spevácke návyky,
- vychádzať pri reprodukcii piesne z pochopenia slovného a hudobného obsahu spievaného textu,
- orientovať sa v speváckej literatúre, aby mohli získané poznatky využívať v umeleckej praxi,
- aplikovať získané vedomosti v hudobnom živote s osobitným zreteľom na spev a jeho funkciu v rozličných žánroch a štýloch,
- samostatne tvorivo pracovať,
- objektívne hodnotiť a vytvoriť vlastný interpretačný názor na vokálnu hudbu.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent I. časti I. stupňa základného štúdia spev spoľahlivo ovláda základné spevácke návyky a výrazové prostriedky a dokáže ich vedome využívať pri interpretácii piesní. Orientuje sa v notovom zápise a zvláda samostatnú prípravu.

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia ovláda bránicové dýchanie, ako aj zásady správnej speváckej artikulácie a tvorenia tónu. Spevácke návyky vedome využíva pri interpretácii piesní rôznych hudobných štýlov a žánrov primeraných svojmu veku. Dosahuje umeleckú úroveň samostatného a tvorivého speváka amatéra, ktorý je schopný umelecky cítiť a tvorivo rozvíjať svoje schopnosti. Dosahuje dostatočnú technickú vyspelosť a vedomosti, ktoré mu umožňujú plynule nadviazať na štúdium nižšieho sekundárneho vzdelávania, na strednú školu umeleckého alebo pedagogického zamerania.

Absolvent II. stupňa základného štúdia spev a štúdia pre dospelých dosahuje umeleckú úroveň samostatného a tvorivého speváka, ktorý je schopný umelecky i technicky vyspelého prejavu. Dosiahnutá technická úroveň mu umožňuje dokonale a vkusne zvládať a interpretovať piesne a skladby rôznych štýlov a žánrov. Esteticky vníma a tvorivo rozvíja svoje schopnosti. Spôsobilosti a zručnosti, nadobudnuté počas štúdia, dokáže plnohodnotne uplatňovať v oblasti kultúry a umenia. Vie prezentovať svoj umelecký výkon aj názor na umenie. Je pripravený pokračovať v ďalšom zvyšovaní svojej kvalifikácie na vysokej škole umelecko-pedagogického zamerania.

Absolvent rozšíreného štúdia spev dokáže spievať zvukovo kvalitným znelým hlasom v rozsahu najmenej dvoch oktáv s dynamickou škálou, pohyblivosťou a správnou artikuláciou. Je schopný podať umelecký výkon na vyššej odbornej úrovni. Má prehľad v odbornej literatúre a poznatky z nej dokáže využívať v umeleckej praxi. Absolvent je schopný tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa vo vyššom odbornom vzdelávaní kladie veľký dôraz. Spĺňa sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Dokáže samostatne umelecky a pútavo tvoriť na úrovni svojich možností. Absolvent rozšíreného štúdia spev je pripravený na zvládnutie požiadaviek talentových skúšok na konzervatórium alebo získané vedomosti aplikovať ako sólista alebo člen amatérskeho umeleckého telesa.

Absolventi, ktorí sa uchádzajú o prijatie na konzervatórium alebo na vysokú školu umeleckého zamerania, sú spôsobilí vykonať pred

termínom talentových skúšok záverečnú skúšku v rozsahu požiadaviek talentovej skúšky.

Absolvent každého stupňa umeleckého vzdelávania ZUŠ ukončí štúdium absolventskou skúškou a absolventským vystúpením.

PRÍPRAVNÁ HLASOVÁ VÝCHOVA VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Žiaci po ukončení prípravného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú spamäti so sprievodom klavíra minimálne 4 piesne, ✓ na úrovni hry zvládnu dychové, spevácke a uvoľňovacie pohybové cvičenia, ✓ ovládajú základy správnej výslovnosti, ✓ preukážu schopnosť sledovania notového zápisu pri interpretácii, ✓ disponujú systematickými pracovnými návykmi. 	<p>Jednoduché ľudové a detské umelé piesne v strednej hlasovej polohe v rozsahu 5-6 tónov.</p> <p>Správne a prirodzené držanie tela pri speve, pokojný nádych a predlžovaný výdych prostredníctvom aktivačných cvičení, dodržanie troch fáz (nádych, zadržanie, výdych), osvojenie si mäkkého nasadenia tónu.</p> <p>Správne ovládanie artikulačného aparátu.</p> <p>Spájanie notového zápisu s predstavou výšky tvoreného tónu.</p> <p>Spôsobilosti zapamätať si a zopakovať elementárne hudobné motívy, cvičenia, frázy.</p>

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

2 piesne odlišného charakteru primeranej náročnosti.

HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV

1. časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú spamäti minimálne 8 piesní v strednej hlasovej polohe v rozsahu 6-8 tónov, ✓ zvládnu na elementárnej úrovni základy dychovej techniky, ✓ zvládnu správnu a funkčnú artikuláciu, ✓ preukážu mäkké a opreté nasadenie tónu, ✓ aplikujú pri speve elementárne hudobno-výrazové prostriedky, ✓ rozpoznajú pedagógom zámerne demonštrované chyby, ✓ spájajú správne znejúce tóny s vlastným sluchovým vnemom a notovým zápisom. 	<p>Ludové a detské umelé piesne so sprievodom klavíra alebo CD nosiča.</p> <p>Základy dýchania pri speve - tri fázy hlbokého bránicového dýchania (nádych - zadržanie - výdych).</p> <p>Správna vokalizácia: uvoľnená brada s funkčným ovládaním úst.</p> <p>Tvorba tónu v strednej hlasovej polohe.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky: výška, dĺžka a sila tónu.</p> <p>Hlasové cvičenia.</p> <p>Cvičenie intonačnej, rytmickej a harmonickej predstavivosti.</p>

Žiaci na konci 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú spamäti minimálne 8 piesní minimálne v rozsahu oktávy, ✓ preukážu vyššiu úroveň dychovej techniky, ✓ aplikujú funkčnú artikuláciu pri tvorbe vokálov v strednej hlasovej polohe, ✓ ovládajú spevácke kompetencie na elementárnej úrovni, ✓ zvládnu prednes kantilény, ✓ majú intonačnú, rytmickú a tempovú predstavivosť. 	<p>Ludové a jednoduché umelé piesne so sprievodom klavíra alebo CD nosiča.</p> <p>Cvičenie pokojného a hlbokého dýchania na bránici.</p> <p>Zásady správnej speváckej výslovnosti.</p> <p>Technické cvičenia na mäkké nasadzovanie tónu, navodenie hlavového tónu, vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe, bez hlasového zlomu, rozširovanie hlasového rozsahu smerom hore.</p> <p>Technické cvičenia na osvojovanie si kantilény.</p> <p>Technické cvičenia na rozvíjanie intonačnej, rytmickej a harmonickej predstavivosti a rozvíjanie čistej intonácie ako prípravy pre komorný</p>

alebo zborový spev.

Žiaci na konci 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú prirodzený detský hudobný prejav na interpretácii 8 - 10 piesní spamäti, bez hlasových zlomov so sprievodom klavíra alebo CD, ✓ majú zafixované správne spevácke návyky, ✓ pri speve využívajú dynamické kontrasty, agogiku, ✓ spievajú v celom svojom hlasovom rozsahu, ✓ prebraté technické a výrazové prvky spájajú s hudobnou predstavou a teoretickými poznatkami. 	<p>Jednoduchšie piesne rôzneho charakteru a žánru.</p> <p>Správne a prirodzené držanie tela pri speve, upevňovanie a zdokonaľovanie vedomého ovládania rečových orgánov s dôrazom na uvoľňovanie brady, sústavné zdokonaľovanie troch fáz správneho dýchania s prípravou zmiešaného reberno-bránicového dýchania.</p> <p>Uvedomelý prednes na základe porozumenia hudobnej štruktúry a obsahu piesne, vedomé rozvíjanie pamäťových schopností žiaka.</p> <p>Spájanie a zvukové vyrovnávanie vokálov v celej hlasovej polohe, rozširovanie hlasového rozsahu smerom nahor i nadol, spájanie a zvukové vyrovnávanie tónov pri používaní hlavovej rezonancie.</p> <p>Interpretácia skladieb primeraných schopnostiam a veku žiaka.</p>

Žiaci na konci 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú spamäti 8 - 10 piesní so sprievodom klavíra, alebo CD nosiča, ✓ ovládajú tvorbu tónu opretého na bránici (dychovú oporu), ✓ ovládajú mäkké nasadenie tónu, ✓ ovládajú plynulý prednes kantilény, ✓ prirodzene frázujú s použitím dynamických a agogických výrazových 	<p>Piesne rôzneho charakteru a žánru.</p> <p>Sústavné zdokonaľovanie zmiešaného reberno-bránicového dýchania, uvedomené budovanie dychovej opory.</p> <p>Cvičenia na mäkké nasadenie tónu.</p> <p>Cvičenia plynulej kantilény na rôznych melódiách, rozširovanie a vyrovnávanie hlasového rozsahu podľa individuálnych schopností žiakov hlasovými cvičeniami smerom nahor i nadol.</p> <p>Rozširovanie a obohacovanie dynamickej a agogickej škály.</p>

prostriedkov,

vedome tvoria staccato a legato,

pri spievaní preukazujú schopnosť zvukovo vyrovnávať vokály v celom svojom sprievode so správnym použitím dychovej opory, pri spievaní orientujú sa v notovom zápise speváckych partov, chápu textový obsah prednesených skladieb, samostatne pracujú s notovým materiálom.

Technické cvičenia na správne použitie dychu na bránici pri spievaní staccato a legato.

Technické cvičenia na spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie – voix mixte.

Spájanie notového materiálu s hudobnou predstavou.

Zdokonaľovanie uvedomelého prednesu základepochopenia hudobného a textového obsahu skladieb.

Záverečná skúška:

- 1 solmizačné cvičenie,
- 1 ľudová pieseň v úprave skladateľa,
- 1 umelá pieseň.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci na konci 1. ročníka druhej časti I. stupňa základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú spamäti zvukovo vyrovnaným hlasom v celej hlasovej polohe 8-10 piesní so sprievodom klavíra alebo CD, ✓ ovládajú tvorbu staccata so správnym použitím dychovej opory, ✓ preukazujú zmysel pre krásu plynulej kantilény a hudobnej frázy, ✓ dodržiavajú zásady hlasovej hygieny, čím predchádzajú mutačným šelestom a hlasovým zlomom, ✓ interpretujú piesne so správnym výrazom primeraným svojmu veku, ✓ samostatne pracujú s notovým materiálom. 	<p>Piesne rôzneho charakteru a žánru,</p> <p>Tvorba staccata so správnym použitím dychu na bránici.</p> <p>Sústavné zdokonaľovanie zmiešaného dýchania a budovania dychovej opory, vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe na základe voix mixtu, rozširovanie hlasového rozsahu oboma smermi, spievanie prechodných tónov s nasadením zhora.</p> <p>Predchádzanie prípadným mutačným šelestom a hlasovým zlomom vhodným a šetrným výberom hlasových cvičení.</p> <p>Rozširovanie hudobného rozhľadu žiaka hudobným materiálom, ktorý je svojím obsahom a náročnosťou primeraný ich veku a schopnostiam.</p>

Žiaci na konci 2. ročníka druhej časti I. stupňa základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ disponujú spoľahlivým technicky vyspelejším a kultivovanejším hudobným prejavom, potrebným na zvládnutie 8 - 10 náročnejších ľudových a umelých piesní so sprievodom klavíra alebo CD, ✓ spájajú teoretické poznatky s hudobnou predstavivosťou, ✓ plne využívajú dychovú oporu, ✓ rozvíjajú hudobnej predstavivosti prepojením notového zápisu so zvukovou predstavou, ✓ ovládajú zásady hlasovej hygieny z dôvodu predmutačného a mutačného obdobia, ✓ prejavujú záujem o hudobnú literatúru, o kultúru a o aktuálne dianie v umeleckom svete podľa svojho záujmu, ✓ zrozumiteľne reprodukovujú text aj v cudzom jazyku. 	<p>Piesne rôzneho charakteru a žánru.</p> <p>Neustále upevňovanie speváckej techniky a rozširovanie o ďalšie prvky. Rozvíjanie plynulej kantilény s predlžovaním a zdokonaľovaním dychových fráz (striedanie staccata a legata). Spievanie vokaliz.</p> <p>Odstraňovanie mutačného šelestu a hlasových zlomov.</p> <p>Štúdiu skladieb rôzneho štýlu a žánru.</p> <p>Štúdium piesní v cudzom jazyku.</p>

Žiaci na konci 3. ročníka druhej časti I. stupňa základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu s primeraným výrazom interpretáciu vokaliz a 8 skladieb so sprievodom klavíra alebo CD, ✓ vedome demonštrujú rozširujúcu sa kapacitu dýchania, ✓ využívajú nadobudnuté technické schopnosti k prepojeniu tvorby tónu a dychu a zdokonaľovaniu ľahkosti a prirodzenosti hlasu, ✓ zvládajú spevácku artikuláciu, výslovnosť a znelosť tónu, ✓ sú schopní dynamicky a agogicky rozlíšiť obsahovú a výrazovú stránku skladby, 	<p>Štúdium primerane náročných vokaliz a skladieb rôznych štýlových období.</p> <p>Predlžovanie a zdokonaľovanie dychových fráz, zdokonaľovanie reberno-bránicového dýchania a dychovej opory.</p> <p>Spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie - voix mixte, zdokonaľovanie plynulej kantilény, navodzujúce vety, heslá a výzvy učiteľa pri technických cvičeniach.</p> <p>Rozvíjanie primeranej technickej vyspelosti a kultivovanosti hudobného prejavu žiaka.</p>

sú schopní interpretácie piesní rôznych štýlových období, interpretujú piesne i v cudzom jazyku, uvedomene sa koncentrujú a sústredia pred verejným sólovým vystúpením, preukážu kultivovaný prejav na verejnosti.

Rozširovanie hudobného obzoru žiaka neustálym spoznávaním nových p
Vystupovanie na interných a verejných koncertoch školy.

Žiaci na konci 4. ročníka druhej časti I. stupňa základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu so sprievodom klavíra interpretáciu 2 vokaliz a 6-8 piesní, ✓ aplikujú získané spevácke zručnosti a návyky pri interpretácii, ✓ rešpektujú problémy vyplývajúce z mutácie, ✓ majú schopnosť využívať technické možnosti IKT, ✓ zaujímajú vlastný postoj k hodnote umeleckého diela, ✓ preukážu dostatočnú technickú vyspelosť a vedomosti, aby mohli s úspechom nadviazať na štúdium vyššieho sekundárneho umeleckého vzdelávania. 	<p>2 primerane náročné vokalizy a 6-8 piesní rôzneho charakteru a štýlového obdobia.</p> <p>Udržanie správnej speváckej techniky.</p> <p>Lahké a prirodzené zaobchádzanie s celým fonačným aparátom.</p> <p>Spoznávanie nových skladieb a piesní a cez počúvanie svetoznámych interpretov rozlišovanie ich štýlovej interpretácie, (získavanie notového materiálu, hudobných nahrávok).</p> <p>Pripravovanie absolventského repertoáru, ktorý odznie na verejnom absolventskom koncerte a absolventskej skúške.</p>

Záverečná skúška:

- 1 vokaliza,
- 2 ľudové charakterovo odlišné piesne,
- 2 umelé charakterovo a štýlovo rozdielne piesne.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci na konci 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu so správnym výrazom a so sprievodom klavíra alebo CD interpretáciu 2 vokaliz a 8 piesní, ✓ aplikujú do interpretácie piesní správne používanie funkcie hlasového a dychového ústrojenstva a rezonancie, ✓ preukážu širšie technické možnosti svojho hlasového prejavu, ✓ preukážu schopnosť správneho aplikovania speváckej techniky v prednese piesní, ✓ dodržiavajú zásady hlasovej hygieny pri prípadnej mutácii a hlasovom šeleste, ✓ preukážu orientáciu v kultúrnom a najmä hudobnom živote so zreteľom na spev a jeho funkciu v rôznych štýloch a žánroch. 	<p>2 volalízy a 8 piesní rôzneho charakteru a štýlu.</p> <p>Dychové cvičenia na upevnenie dychovej opory, rozširovanie a zdokonaľovanie stavby hlasu.</p> <p>Vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe (voix mix, messa di voce).</p> <p>Neustále zdokonaľovanie speváckej artikulácie so zreteľom na uvoľňovanie rečových orgánov (spodná čelusť).</p> <p>Oboznamovanie sa so základnými pojmi fyziológie hlasu.</p>

Žiaci na konci 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu so správnym výrazom a so sprievodom klavíra, alebo interpretáciu 2 vokaliz a 8 piesní rôzneho charakteru a žánru, ✓ preukážu základy speváckej techniky rozšírené o nové technické prvky, ✓ preukážu schopnosť samostatnej prípravy, ✓ demonštrujú získané kompetencie na triednom, internom alebo verejnom koncerte. 	<p>Vokalizy, piesne (môžu byť i ľahšie operné árie, alebo muzikálové piesne).</p> <p>Technické cvičenia na upevnenie dychovej a hlasovej techniky (striedanie staccata a legata s plným využitím dychovej opory. Rozširovanie hlasového rozsahu a stavby hlasu v rozsahu oktávy a decimy.</p> <p>Spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie s cieľom budovania a upevňovania jednotného registra a uvedomenie si prechodných tónov.</p> <p>Vedenie žiaka k samostatnosti pri štúdiu piesní.</p> <p>Príprava na triedne, interné a verejné koncerty.</p>

Žiaci na konci 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu so správnym výrazom a so sprievodom klavíra, alebo CD interpretáciu 2 vokaliz a 8 piesní rôzneho štýlu a žánru, ✓ interpretujú uvoľneným a vyrovnaným hlasom v celom rozsahu, ✓ aplikujú jednoduché technické ozdoby vo vokálnej interpretácii, ✓ výrazovo a agogicky rozlišujú obsahovú stránku skladby, ✓ pri cvičení aplikujú vytrvalosť, disciplínu a tvorivú predstavivosť, ✓ aplikujú v praxi teoretické poznatky o anatómii a fyziológii tvorenia hlasu - fonácie, artikulácie v interpretácii piesní, ✓ interpretujú skladby s vyjadrením nálady, s porozumením obsahu skladby, s výrazom, ✓ interpretujú piesne v slovenskom i v cudzom jazyku. 	<p>Vokalizy a piesne rôzneho štýlu a žánru.</p> <p>Dychové a technické hlasové cvičenia na upevňovanie a kultivovanie speváckych návykov a vedomostí (zdokonaľovanie mezza di voce). Technický nácvik jednoduchých melodických ozdôb. Zdokonaľovanie agogických a výrazových prvkov v naštudovaných piesňach.</p> <p>Oboznamovanie sa z anatómiou a fyziológiou hlasu.</p> <p>Príprava textovej stránky vokálnej skladby. Aplikovanie s prirodzenej dikcie rečového prejavu a zrozumiteľnosť textu v slovenskom aj cudzom jazyku.</p>

Žiaci na konci 4. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu so správnym výrazom, pamäti a so sprievodom klavíra alebo CD interpretáciu 2 vokaliz a 6 piesní, ✓ preukážu všetky doposiaľ získané vedomosti a spevácke návyky, ✓ interpretujú diela rôznych štýlových období s uvedomelým prednesom, 	<p>Primerane náročné vokalizy, piesne alebo ľahšie árie rôzneho štýlového obdobia (alternatívne z oblasti tanečnej alebo muzikálovej tvorby, zodpovedajúcej úrovni štúdia na II. stupni), Upevňovanie primeranej technickej pohotovosti a vyspelosti (výrazové prostriedky - tempo, frázovanie, prízvuky, dynamika, náročnejšie cvičenia v rozsahu oktávy až decimy, stupnicové behy).</p>

<p>preukážu samostatný prístup k naštudovaniu nových piesní, preukážu dostatočnú technickú vyspelosť a zručnosť na ukončenie verejným absolventským vystúpením, zvlášť talentovaní žiaci zvládnu prípravu na ďalšie štúdium podľa požiadaviek na prijímacie skúšky príslušnej školy umeleckého zamerania.</p>	<p>Uvedomovanie prednesových možností interpretácie. Spoznávanie nových skladieb a piesní počúvaním svetoznámych interpretácií. Verejné prezentovanie nacvičeného repertoáru na absolventských skúškach.</p>
---	--

Záverečná skúška

- 1 pieseň z obdobia baroka,
- 1 pieseň z obdobia klasicizmu,
- 1 pieseň z obdobia romantizmu,
- 1 pieseň z obdobia 20. a 21. storočia.

ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM druhej časti I. stupňa

Žiaci na konci 1. ročníka druhej časti v rozšírenom štúdiu:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu so správnym výrazom, spamäti a so sprievodom klavíra, alebo CD Interpretáciu 11 piesní, ✓ uvedomujú si správne používanie dychovej opory, ✓ zachovávajú prirodzenosť hlasu, ✓ spájajú notový materiál s hudobnou predstavou, 	<p>Náročnejšie ľudové a umelé piesne.</p> <p>Dychové a technické cvičenia. Technické cvičenia na tvorenie správne posadeného hlasu, rozširovanie a vyrovnávanie hlasového rozsahu, uvedoméle spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie. Spev z listu.</p>

aplikujú hudobné výrazové prostriedky v interpretácii piesní, orientujú sa v rôznych hudobných štýloch a v notovom zápise, získané kompetencie preukážu na internom alebo verejnom koncerte.	Nácvik dynamiky a agogiky. Vyhľadávanie nového notového materiálu. I
--	--

Žiaci na konci 2. ročníka druhej časti základného štúdia v rozšírenom štúdiu:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu so správnym výrazom, pamäti a so sprievodom klavíra, alebo CD 11 piesní, ✓ pri interpretácii piesní vedome aplikujú získané základné teoretické poznatky a spevácke zručnosti, ✓ rozlišujú zásady interpretácie piesní rôznych štýlových období, ✓ dodržiavajú hlasovú hygienu, ✓ zvládnu elementárny spevu z listu, ✓ plynule interpretujú piesne bez pamäťových výpadkov, ✓ ovládajú zásady správania a etiky pri samotnej interpretácii, ale i ako poslucháči, ✓ získané kompetencie preukážu na internom alebo verejnom koncerte. 	<p>Náročnejšie ľudové a umelé piesne.</p> <p>Technické cvičenia na rozvíjanie speváckej techniky, prirodzeného držania tela pri speve, vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe.</p> <p>Technické cvičenia na nácvik melodických ozdôb, staccata, kantilény.</p> <p>Základy prevencie hlasových porúch.</p> <p>Spev z listu.</p> <p>Systematická práca pri nácviku vokálnych partov.</p> <p>Návšteva koncertov a operných predstavení.</p> <p>Interné a verejné koncerty.</p>

Žiaci na konci 3. ročníka druhej časti základného štúdia v rozšírenom štúdiu:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu so správnym výrazom, pamäti a so sprievodom klavíra, alebo CD 12 piesní, ✓ interpretáciu technických cvičení v náročnejších kombináciách, ✓ vedome aplikujú získané základné teoretické poznatkov pri interpretácii piesní, ✓ prejavujú tvorivú fantáziu a zmysel pre samostatný umelecký prejav, ✓ spievajú prirodzeným hlasom, bez hlasovej a emocionálnej záťaže, ✓ preukážu schopnosť spievať z listu, 	<p>Náročnejšie ľudové a umelé piesne.</p> <p>Náročnejšie technické cvičenia podľa hlasových dispozícií žiaka.</p> <p>Utvrďovanie technických zručností: intonovanie intervalov a kvintakordov v melodicko-rytmických cvičeniach v legate a staccate.</p> <p>Vytváranie plynulej kantilény predlžovaním a zdokonaľovaním dychových fráz, budovanie technickej pohotovosti primeranou piesňovou literatúrou.</p> <p>Rešpektovanie prípadných problémov vyplývajúcich z mutácie.</p>

<p>plynulú interpretáciu piesne bez pamäťových výpadkov, aplikujú zásady správania a etiky pri samotnej interpretácii, ale i ako poslucháči, získané kompetencie demonštrujú na internom alebo verejnom koncerte.</p>	<p>Spev z listu. Systematický, racionálny a pravidelný nácvik hudobného materiálu. Formy koncertov. Interné a verejné koncerty.</p>
---	---

Žiaci na konci 4. ročníka druhej časti základného štúdia v rozšírenom štúdiu:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu so správnym výrazom, spamäti a so sprievodom klavíra alebo CD interpretáciu 12 piesní, ✓ aplikáciu technických kompetencií do interpretovaných piesní, ✓ precítenie obsahu pri interpretácii piesne, ✓ ovládanie súhry so sprievodom, ✓ plynulú interpretáciu skladby bez pamäťových výpadkov, ✓ ovládajú zásady správania a etiky pri samotnej interpretácii, ale i ako poslucháči, ✓ dosiahnu dostatočnú technickú vyspelosť a zručnosť, aby mohli ukončiť štúdium absolventskou skúškou a verejným absolventským vystúpením, ✓ zvládnu prípravu na ďalšie odborné štúdium podľa požiadaviek na prijímacie pohovory príslušnej školy umeleckého zamerania. 	<p>Náročnejšie ľudové a umelé piesne rôznych štýlových období a žánrov. Zdokonaľovanie speváckej techniky, artikulácie a dychovej techniky. Zdokonaľovanie výrazu a prednesu spievaného textu. Nácvik piesní s klavírnym sprievodom. Systematický nácvik hudobného materiálu. Návšteva koncertov a operných predstavení.</p> <p>Interné, verejné koncerty, súťaže a absolventský koncert.</p> <p>Príprava na talentovú skúšku.</p>

Záverečná skúška:

- 1 vokaliza,
- 2 ľudové piesne v úprave skladateľa,
- 2 umelé piesne.

OBLIGÁTNY NÁSTROJ – (nie len hra na klavíri) VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú základy správneho používania hracieho aparátu pri hre na nástroji, ✓ získajú prstokladové návyky, ✓ definujú noty, hodnoty nôt, pomlčiek a označenia hudobno-výrazových prostriedkov v notovom texte v študovanej skladbe. 	<p>Uvoľnenie hracieho aparátu a osvojenie si správneho spôsobu jeho používania, koordinácia rúk a nôh.</p> <p>Budovanie a postupné rozširovanie spôsobu hry a úderovej gramotnosti (non legato).</p> <p>Orientácia na klaviatúre.</p> <p>Notopis (v husľovom kľúči: g - g2, v basovom: c - g1), hodnoty nôt, pomlčiek, poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch.</p>

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú základy správneho používania hracieho aparátu pri hre na nástroji, ✓ používajú správny prstoklad pri interpretácii skladieb (aj podkladanie a nadkladanie palca), ✓ aplikujú poznatky z oblasti frázovania. 	<p>Utvrdzovanie správneho spôsobu používania hracieho aparátu a koordinácie rúk a nôh.</p> <p>Technické cvičenia: vhodné prstové a iné cvičenia z klavírnych škôl.</p> <p>Spôsoby hry: non legato, legato, staccato, portamento, kantiléna v oboch rukách.</p>

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ používajú správne sedenie, resp. státie, postavenie rúk, ✓ zvládnu hru durových stupníc s # a s b cez dve oktávy v rovnom pohybe v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ zvládnu hru tonického kvintakordu s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť, ✓ aplikujú spôsoby hry v klavírnej interpretácii: tenuto, legato, staccato, ✓ pracujú správne s kvalitou tvorby tónu a jeho intenzitou primerane danému ročníku, ✓ používajú správne predpísaný prstoklad v skladbe, ✓ interpretujú vybrané skladby. 	<p>Cvičenia na správne používanie hracieho aparátu, zväčšovanie rozpätia ruky.</p> <p>Hra stupníc.</p> <p>Hra akordov: tonický kvintakord s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť.</p> <p>Skladby etudového charakteru kratšieho rozsahu zamerané na riešenie rôznych technických problémov.</p> <p>Práca na kvalite tvorby tónu a jeho intenzite.</p> <p>Systematický nácvik hudobného materiálu.</p> <p>Základy používania pedálu.</p>

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ používajú správne sedenie za klavírom, postavenie rúk, ✓ zvládnu hru durových stupníc s # a s b cez dve oktávy v rovnom pohybe a protipohybe, ✓ zvládnu hru molových stupníc harmonických, ✓ zvládnu hru tonického kvintakordu s obratmi, ✓ dokážu frázovať dlhšie melodické celky, ✓ používajú správne predpísaný prstoklad v skladbe. 	<p>Práca s technikou na základe zvukovej predstavy, pri ktorej sa koordinujú pohybové reakcie - rozvíja sa hrací aparát dieťaťa.</p> <p>Zvládnutie durových stupníc poznámka: podľa individuálnych schopností žiaka).</p> <p>Molové stupnice (poznámka: podľa individuálnych schopností žiaka).</p> <p>Hra akordov: tonický kvintakord s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť.</p> <p>Skladby etudového charakteru kratšieho rozsahu zamerané na riešenie rôznych technických problémov.</p> <p>Návyky správneho prstokladu.</p>

OBLIGÁTNY NÁSTROJ VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Druhá časť základného štúdia a ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu uvedomele a samostatne pracovať s melodickou líniou zvládnu základnú techniku nástroja, ✓ dokážu efektívne pracovať s hudobnou a sluchovou predstavou, ✓ počúvajú sa pri hre, ✓ dokážu správne frázovať dlhšie melodické útvary a charakterovo stvárniť skladbu. 	<p>Koordinácia oboch rúk a technická zručnosť: osamostatňovanie funkcie pravej a ľavej ruku. Legato v tempe: vyrovnanie. Sluchovo-hudobná predstava: rozvíjanie. Uvedomovanie si svojich rozvojových možností, akceptovanie spätnej väzby. Zmysel pre rozlišovanie charakteru skladieb podľa obsahu, nálady a tempa: formovanie.</p>

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumejú umeleckej a technickej zložke interpretácie študovaných skladieb, ✓ dokážu efektívne pracovať s hudobnou a sluchovou predstavou, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc (harmonických a melodických), ✓ rozpoznávajú základné harmonické funkcie, vedia ich analyzovať, ✓ interpretujú skladby rôznych štýlových období. 	<p>Rozvíjanie a zdokonaľovanie vedomostí a zručností nadobudnutých v predchádzajúcom štúdiu. Rozvíjanie umeleckej a technickej zložky interpretácie študovaných skladieb. Durové a molové stupnice v primeranom tempe, počet: podľa individuálnych predpokladov žiaka. Hra ľudových piesní podľa sluchu. Zvládnutie skladieb: tance, menuety, fughetty a pod., prednesové skladby rôzneho charakteru a štýlu.</p>

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu samostatne, správne, dostatočne a efektívne pracovať na vokálnych skladbách, ✓ rozpoznávajú hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti, ✓ zvládnu interpretáciu skladieb, dokážu sami naštudovať jednoduché skladby, ✓ improvizujú. 	<p>Vedomosti a zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom štúdiu: rozvíjanie a zdokonaľovanie.</p> <p>Hudobná forma skladby, jej štruktúra, analýza jednotlivých častí. prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia a štýlu: klasické, moderné.</p> <p>Samostatná a efektívna práca na daných skladbách.</p>

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu samostatne, správne, dostatočne a efektívne pracovať na skladbách daného ročníka, ✓ pracujú správne s hudobnou frázou skladby, ✓ rozpoznávajú hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti, ✓ zvládnu interpretáciu skladieb: polyfonické skladby náročnejšieho charakteru, prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia a štýlu: klasické, moderné, ✓ aplikujú základy tvorby harmonického sprievodu. 	<p>Vedomosti a zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom štúdiu: rozvíjanie a zdokonaľovanie.</p> <p>Presná artikulácia skladieb z hľadiska umeleckého a technického.</p> <p>Hudobná forma skladby, jej štruktúra, analýza jednotlivých častí. Interpretácia skladieb z hľadiska štýlových období.</p> <p>Harmonické cítenie.</p>

HRA NA NÁSTROJI - HRA NA KLAVÍRI, príp. iných nástrojoch

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

II. stupeň základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdokonaľujú návyky hudobno-interpretáčnych prostriedkov, ✓ interpretujú prednesové skladby rôzneho charakteru primeranej náročnosti, ✓ zdokonaľujú harmonickú vyváženosť medzi sluchovou a motorickou stránkou, ✓ aplikujú princípy tvorby sprievodu pri hre podľa akordických značiek. 	<p>Rozvíjanie zručností nadobudnutých v predošlom štúdiu. Interpretácia skladieb rôzneho charakteru a štýlu.</p> <p>Rozvíjanie sluchovo-motorických zručností.</p> <p>Hra ľudových piesní, improvizácia.</p>

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdokonaľujú štýlovú interpretáciu po technickej a výrazovej stránke, ✓ demonštrujú hudobno-teoretické vedomosti s predchádzajúcich ročníkov, ✓ aplikujú princípy tvorby sprievodu pri hre podľa akordických značiek. 	<p>Interpretácia skladieb primeranej náročnosti.</p> <p>Samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov.</p> <p>Tvorba sprievodu podľa akordických značiek.</p>

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú skladby rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách, ✓ venujú pozornosť kultivovanému hudobno-interpretáčnemu prejavu, ✓ preukážu základy improvizácie, ✓ zahrajú ľudové piesne podľa sluchu s použitím základných 	<p>Rozvíjanie technických zručností.</p> <p>Kultivovanie hudobno-interpretáčnych výrazových prostriedkov.</p> <p>Využívanie hudobno-teoretických poznatkov.</p>

harmonických funkcií.	Tvorba sprievodu podľa akordických značiek.
-----------------------	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ systematizujú hudobno-teoretické vedomosti z predchádzajúcich ročníkov, ✓ interpretujú klavírne skladby a vokálne sprievody rôznych štýlov - transponujú samostatne jednoduché melodické útvary, ✓ tvoria sprievod. 	<p>Systematizácia a rozvíjanie hudobno-teoretických vedomostí z predchádzajúcich ročníkov.</p> <p>Interpretácia klavírnych skladieb a vokálnych sprievodov zodpovedajúcich technickým a interpretačným požiadavkám jednotlivých žiakov.</p> <p>Tvorba sprievodu.</p>

KOMORNÝ SPEV

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú jednoduchý dvojhlasný spev, ✓ aplikujú pri spievaní viachlasu spevácke dychové a technické zručnosti získané na hodinách spevu. 	<p>Jednoduché ľudové piesne v úprave pre dva hlasy.</p> <p>Dodržiavanie správnych speváckych zásad.</p>

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú jednoduchý dvojhlasný spev, ✓ aplikujú v duetách spevácke dychové a technické zručnosti, ✓ preukážu používanie hudobno-výrazových prostriedkov pri interpretácii. 	<p>Jednoduchšie umelé dvojhlasné skladby so sprievodom klavíra.</p> <p>Aplikácia technických zručností získaných na hodinách spevu.</p> <p>Interpretácia skladieb z hľadiska štýlových období.</p>

Druhá časť I. stupňa základného štúdia a rozšírené štúdium

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú technicky vyspelejší a kultivovanejší hudobný prejav viachlasu, ✓ aplikujú v duetách spevácke dychové a technické zručnosti získané na hodinách spevu, ✓ zvládnu intonačnú, rytmickú a harmonickú predstavivosť pri štúdiu vybraného hudobného materiálu. 	<p>Interpretácia viachlasých piesní rôzneho charakteru a štýlu.</p> <p>Dodržiavanie správnej dychovej opory a hlasových zásad.</p> <p>Systematická práca na vytváraní súhry.</p>

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vo vokálnych skladbách preukážu intonačnú a rytmickú presnosť, ✓ zvládnu súhru s klavírnym, inštrumentálnym sprievodom alebo s reprodukoványm podkladom 	<p>Náročnejšie viachlasné skladby.</p> <p>Interpretácia komorných skladieb s iným hudobným nástrojom a klavírnym sprievodom alebo dvojhlasu s inštrumentálnym podkladom.</p>

Žiaci po ukončení 3. ročníka 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečne ovládajú spievanie dvojhlasu a viachlasu, ✓ aplikujú pri speve získané spevácke dychové a technické zručnosti, ✓ zvládnu interpretáciu diel rôznych štýlových období s uvedomelým prednesom. 	<p>Duetá rôzneho žánru podľa dispozícií žiakov.</p> <p>Dodržiavanie správnej dychovej a hlasovej techniky.</p>

Žiaci po ukončení 4. ročníka 2. časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú vytrvalosť, disciplínu, tvorivú predstavivosť pri spievaní dvoj a viachlasu, ✓ sústreďujú sa na prirodzenú dikciu rečového prejavu a zrozumiteľnosť textu, ✓ interpretujú skladby s vyjadrením nálady v prednese a porozumením obsahu skladby. 	<p>Dôsledná artikulácia vokálnych skladieb z hľadiska umeleckého aj technického.</p> <p>Zrozumiteľnosť textu.</p> <p>Štýlová interpretácia vybraných skladieb.</p>

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE ZBOROVÝ SPEV

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Zborový spev má na základnej umeleckej škole všetky prednosti kolektívnej činnosti a pôsobí na citový, etický a estetický rozvoj mladého človeka. Zborový spev je krása súzvuku hlasov, harmónie, radosti zo spoločnej tvorby uceleného diela, ktorá sa dá dosiahnuť len na základe kvalitnej hlasovej prípravy. Práca v speváckom zbore plní funkciu edukačno-relaxačnú pre všetky vekové kategórie žiakov ZUŠ. Poskytuje žiakom možnosť zmysluplného odreagovania sa, radosť zo spoločnej tvorby hudobného diela, prehĺbuje ich emocionalitu, rozširuje hudobnú gramotnosť a pomáha tak utvárať harmonicky rozvinuté osobnosti. Cieľom predmetu je poskytnúť možnosť vzdelávania sa všetkým,

ktorí prejavia záujem o účinkovanie v speváckom zbore (záujem sa považuje za prvoradý, nadradený nad spevácke schopnosti). Učivo vyberá učiteľ podľa úrovne umeleckej vyspelosti speváckeho zboru, veku žiakov a ďalších faktorov, ktoré majú význam pre správny výber učebného materiálu. V speváckom zbore sa rozvíjajú jazykové schopnosti jednotlivcov študovaním diel v originálnom jazyku, uplatňujú sa medzipredmetové vzťahy (architektúra, literatúra, výtvarné umenie, dejiny, etika). Práca sa orientuje prevažne na interpretáciu úprav ľudových piesní slovenských i inonárodných, prípadne sa špecializuje na interpretáciu diel z obdobia renesancie či iných období, spirituálu či gospelu. V repertoári zboru by však nemali chýbať skladby súčasných domácich či svetových skladateľov. Obohatením môžu byť aj úpravy populárnej hudby. Žiaci systematicky nadobúdajú správne spevácke návyky, techniky ovládania hlasu vo všetkých polohách hlasového registra, rozvíjajú zmysel pre kultivovaný spev, primeraný výraz, prejav, vkus. Žiaci prezentujú výsledky svojej práce na rôznych verejných vystúpeniach a podujatiach školy. V prípade, že na škole existuje komorný alebo symfonický orchester, je možné naštudovať aj diela vokálno-inštrumentálne (nielen a capella), čím na jednej strane takáto spolupráca motivuje aj členov inštrumentálnych telies k práci, na druhej strane prináša radosť a uspokojenie z kolektívnej práce a v neposlednom rade vedie k rozširovaniu skúseností a repertoáru.

CIELE ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

- orientovať sa v druhoch umenia a vedieť prijímať umenie,
- aplikovať nadobudnuté umelecké kompetencie a kompetencie v študijnom zameraní zborový spev v praxi,
- preukázať schopnosť komunikácie v umeleckej oblasti,
- získať a správne pracovať s informáciami v oblasti zborovej umeleckej interpretácii a v oblasti medzipredmetových vzťahov,
- analyzovať a tvorivo riešiť problémy vo vyučovacom procese.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia študijného zamerania zborový spev po preukázaní vedomosti a zručnosti, ktoré nadobudol v príbehu štúdia, je pripravený pokračovať v štúdiu druhej časti I. stupňa základného štúdia. Po ukončení prvej časti I. stupňa základného štúdia má žiak osvojené základy hudobnej a prvotnej kultúrnej gramotnosti. Získal základy pre osvojenie účinných techník (celoživotného) učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí. Váži si seba aj druhých ľudí, je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať, je vnímavý k potrebám iných. Získal základy používania odborného jazyka a komunikácie v oblasti hudby a umenia. Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia študijného zamerania Zborový spev má nadobudnuté kompetencie pre zapájanie sa do rôznych hudobných zoskupení, speváckych zborov. Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia študijného zamerania Zborový spev uvedomuje si význam umenia a

kultúrnej komunikácie vo svojom živote, cení si ľudové tradície, rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoje názory a postoje k estetickým hodnotám, správa sa kultúrne, kultivovane primerane okolnostiam, situáciám a sociálnym potrebám, je schopný využívať osvedčené stratégie učenia sa, dokáže uplatniť nadobudnuté znalosti a spôsobilosti v rôznych životných situáciách, dokáže využívať dostupné formy sociálnej komunikácie s okolím, s ktorým prichádza do kontaktu. Úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci dosiahnu na konci programu prvej časti prvého stupňa základného štúdia, nie je ukončená. Vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania.

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia ZUŠ študijného zamerania Zborový spev má ukončený I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy. Absolvovaním súboru predmetov umeleckého vzdelávania počas štúdia je pripravený na štúdium na stredných školách pedagogického zamerania. Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia študijného zamerania Zborový spev má kompetencie pre zapájanie sa do rôznych hudobných zoskupení, speváckych zborov. Má predpoklady pre rozvíjanie kompetencií sólistu. Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia ZUŠ sa dokáže vyjadrovať na úrovni nadobudnutej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov príslušného odboru a vyučovacieho predmetu, v ktorom si rozvinul schopnosť tvoriť a prijímať umenie na danej úrovni stupňa ukončeného vzdelania. Úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci dosiahnu na konci programu primárneho umeleckého vzdelania, nie je ukončená. Vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa.

Absolvent II. stupňa základného štúdia študijného zamerania Zborový spev je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti. Absolvent II. stupňa základného štúdia má odborné kompetencie na úrovni prislúchajúcej danému stupňu vzdelania. Dokáže aktívne pôsobiť v hudobných zoskupeniach ako sólista a člen hudobného zoskupenia. Svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať, je schopný primerane reagovať na nové trendy i na spoločenský vývoj. Na základe získaných poznatkov a skúsenosti dokáže hodnotiť a kriticky pristupovať k ďalšiemu tvorivému procesu. Úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci dosiahnu na konci programu primárneho umeleckého vzdelania, nie je ukončená. Vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa.

PRÍPRAVNÁ HLASOVÁ VÝCHOVA

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prípravné štúdium

Žiaci po ukončení prípravného štúdia „B“

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ používajú základy hlasovej hygieny, ✓ zvládnu základy speváckych návykov, ✓ používajú bráničné dýchanie, ✓ dokážu jemne nasadiť tón, správne artikulovať, ✓ reprodukovujú jednoduché intonačné cvičenia, ✓ reprodukovujú riekanky, detské hry, hádanky, ✓ interpretujú jednoduché krátke vokálne melodické fragmenty, ✓ reprodukovujú základné vokálne cvičenia: artikulačné, rytmické, ✓ zaspievajú spamäti jednoduché melodické frázy zo známych ľudových piesní, ✓ dokážu reagovať na základné dirigentské gestá, ✓ rozpoznávajú sluchovo výšku, dĺžku, silu tónu, náladu, tempo a dynamiku skladieb. 	<p>Základné spevácke návyky: postoj, dýchanie, spoločný nástup.</p> <p>Hudobná terminológia: zvuk, tón.</p> <p>Základy hudobných foriem v elementárnej forme - malá piesňová forma jednoduchá dvojdielna (sloha - refrén, pomalá časť – rýchla časť, veselá časť - smutná časť).</p> <p>Základné tempa: rýchlo - pomaly.</p> <p>Základy hudobno-výrazových prostriedkov: veselo - smutne, slabo - silno.</p> <p>Spev úryvkov jednoduchých ľudových piesní, riekaniek.</p> <p>Použitie základných speváckych návykov pri speve.</p> <p>Základy interpretácie jednoduchých ľudových a umelých detských piesní spamäti.</p> <p>Vyjadrenie charakteru piesne, rytmizácia riekaniek.</p> <p>Rozpoznanie výšky, dĺžky a sily tónu, určovanie nálady, tempa, dynamiky skladieb.</p>
--	--

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

- 1 ľudová pieseň, 1 umelá pieseň z literatúry pre PŠ.

HLASOVÁ PRÍPRAVA

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozoznajú základné tóny hudobnej abecedy v notovom texte, ✓ pomenujú noty, hodnoty nôt, pomlčiek v študovaných skladbách, ✓ rozoznajú označenia hudobno-výrazových prostriedkov v notovom texte, ✓ vysvetlia základné hudobné a umelecké termíny v súlade s obsahovými štandardmi študijného zamerania Hudobnej náuky, ✓ rozlišujú časti jednoduchých dvojdielných hudobných foriem: sloha - refrén, smutná - veselá, pomalá - rýchla, ✓ aplikujú základy speváckeho dýchania, ✓ zvládnu základy správneho nasadenia tónu, ✓ zvládnu základy čistého intonovania v prirodzenom diapazóne, ✓ dokážu správne artikulovať text v skladbe, ✓ interpretujú skladby v primeranom zvukovom diapazóne, ✓ aplikujú základnú dynamiku pri interpretácii skladieb, ✓ interpretujú správne pomalé melodické skladby s dôrazom na kantilénu, ✓ interpretujú ľudové piesne s dôrazom na prirodzený prejav, ✓ aplikujú poznatky z frázovania, ✓ použijú pri speve správne podľa notového zoznamu dynamiku skladby, ✓ vyjadrujú prostredníctvom základných hudobno-výrazových 	<p>Základné spevácke návyky.</p> <p>Hudobno-teoretické poznatky a hudobná terminológia v súlade so vzdelávacími štandardmi študijného zamerania hudobnej náuky a so študovanými skladbami.</p> <p>Poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch: dynamika, tempo, frázovanie.</p> <p>Základné poznatky o hudobných formách: piesňová forma.</p> <p>Formovanie tónu.</p> <p>Organizácia speváckeho dýchania.</p> <p>Rozvíjanie čistého intonovania.</p> <p>Rozširovanie zvukového diapazónu.</p> <p>Rozširovanie dynamického diapazónu podľa veku žiaka.</p> <p>Rozvíjanie návykov správnej artikulácie.</p> <p>Výchova k umeleckej interpretácii skladby: obsah, emocionálna stránka skladby.</p> <p>Interpretácia pomalých melodických skladieb: uspávanky a pod., čo pomáha vypracovaniu vokálnej kantilény.</p> <p>Interpretácia ľudových piesní v jednoduchej úprave.</p> <p>Správne frázovanie jednoduchých melodických útvarov.</p> <p>Rozlišovanie a aplikácia základnej dynamiky v interpretovaných skladbách: forte, piano, mf, mp.</p> <p>Základy realizácie umeleckého obrazu skladby: charakter, nálada a obsah hudby.</p>

<p>prostriedkov umelecký obsah skladby, používajú pri interpretácii rôznu dynamiku: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo, dokážu interpretovať skladby v rôznych tempách: moderato, allegro, aplikujú pri interpretácii základné rytmické útvary, aplikujú základy rytmizácie a melodizácie textu.</p>	<p>Formovanie sluchovo hudobných skúseností žiakov. Vývin kontroly sluchu aj prostredníctvom interpretácie vokálnych skladieb. Rozvíjanie metro - rytmického cítenia. Rozvoj hudobno-tvorivých schopností žiakov formou hudobno- didaktických cvičení. Samostatná rytmizácia textu, samostatná melodizácia textu.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ využívajú v interpretácii metro - rytmické základy, ✓ preukazujú poznatky zo vzdelávacích štandardov vyučovacieho predmetu hudobná náuka pri vokálnej interpretácii, ✓ používajú spevácke návyky: postoj, dýchanie, tvorba tónu, ✓ ovládajú základy hlasovej hygieny, ✓ aplikujú základné hudobno-výrazové prostriedky, ✓ využívajú poznatky o základných hudobných formách: piesňová forma, ✓ zvládnu formovanie a nasadenie tónu: guľatý tón, mäkké nasadenie, ✓ používajú správne spevácke dýchanie: po frázach, ✓ aplikujú teoretické východiska (tempo, dynamika) pri interpretácii skladieb, ✓ zvládnu správnu artikuláciu, 	<p>Hudobno-teoretické poznatky a hudobná terminológia v súlade so vzdelávacími štandardmi študijného zamerania Hudobnej náuky a so študovanými skladbami.</p> <p>Poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch: dynamika, tempo, frázovanie.</p> <p>Základné poznatky o hudobných formách: piesňová forma.</p> <p>Spevácke návyky: postoj, dýchanie, tvorba tónu.</p> <p>Hlasová hygiena: hlasová indispozícia, regulácia sily hlasu pri spievaní a hovorení, hlasová poloha.</p> <p>Formovanie a nasadenie tónu: guľatý tón, mäkké nasadenie.</p> <p>Organizácia speváckeho dýchania: po frázach.</p> <p>Rozvíjanie čistého intonovania.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ uvedomujú si charakter skladby: obsah, emocionálna stránka skladby, ✓ realizujú umelecký obraz skladby: charakter, nálada a obsah hudby, ✓ interpretujú kontrastné skladby, ✓ interpretujú ľudové piesní v úprave hudobného skladateľa, ✓ interpretujú jednoduché umelé prednesové vokálne skladby, ✓ aplikujú správne frázovanie, ✓ rozlišujú a aplikujú základnú dynamiku v interpretovaných skladbách: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo, ✓ interpretujú skladby v rôznych tempách: moderato, allegro, ✓ vyjadria základnými hudobno-výrazovými prostriedkami charakter, nálada a obsah hudby, ✓ hodnotia interpretáciu vypočutých vokálnych skladieb, ✓ venujú pozornosť kontrole sluchu pri interpretácii vokálnych skladieb, ✓ aplikujú teoretické poznatky o rytmických útvaroch pri vokálnej interpretácii, ✓ rytmizujú samostatne text, ✓ vytvárajú samostatne (vymýšľajú) melódiu textu. 	<p>Rozširovanie zvukového diapazónu podľa veku žiaka.</p> <p>Rozširovanie dynamického diapazónu.</p> <p>Rozvíjanie návykov správnej artikulácie.</p> <p>Výchova k umeleckej interpretácii skladby: obsah, emocionálna stránka skladby.</p> <p>Interpretácia kontrastných skladieb: rýchla, pomalá, smutná, veselá a pod.</p> <p>Interpretácia ľudových piesní v úprave skladateľa.</p> <p>Interpretácia jednoduchých umelých prednesových piesní.</p> <p>Správne frázovanie.</p> <p>Rozlišovanie a aplikácia základnej dynamiky v interpretovaných skladbách: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo.</p> <p>Interpretácia skladieb v rôznych tempách: moderato, allegro.</p> <p>Základy realizácie umeleckého obrazu skladby: charakter, nálada a obsah hudby.</p> <p>Formovanie sluchovo hudobných skúseností žiakov.</p> <p>Vývin kontroly sluchu aj prostredníctvom interpretácie vokálnych skladieb pedagógom.</p> <p>Vývin kontroly sluchu pri interpretácii zborových skladieb.</p> <p>Rozvíjanie metro - rytmického cítenia: dvojdobý, trojdobý metrum, pravidelný, bodkovaný rytmus.</p> <p>Aplikácia teoretických poznatkov o rytmických útvaroch v interpretácii vokálnych skladieb.</p> <p>Rozvoj hudobno-tvorivých schopností žiakov formou hudobno-didaktických hier: ozvena, dopĺňovačka, hra na hudobného skladateľa</p>
--	--

a pod.
Samostatná rytmizácia textu, samostatná melodizácia textu.

PRÍPRAVNÝ ZBOROVÝ SPEV

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozoznajú základné tóny hudobnej abecedy v jednoduchej zborovej partitúre, ✓ pomenujú základné noty, základné hodnoty nôt, pomlčiek v jednoduchej zborovej partitúre, ✓ rozoznajú základné označenia hudobno-výrazových prostriedkov v texte zborovej partitúry, ✓ vysvetlia základné hudobné a umelecké termíny v súlade s obsahovými štandardmi študijného zamerania Hudobnej náuky, ✓ rozlišujú časti jednoduchých dvojdielných hudobných foriem: sloha - refrén, smutná - veselá, pomalá - rýchla, ✓ zvládnu základy čistého intonovania v prirodzenom diapazóne, ✓ interpretujú skladby v primeranom zvukovom diapazóne, ✓ aplikujú základnú dynamiku pri interpretácii skladieb, ✓ dokážu správne artikulovať text v skladbe, ✓ dokážu správne nasadiť tón, ✓ aplikujú základy zborového speváckeho dýchania, 	<p>Poznatky o histórii umenia zborového spevu.</p> <p>Hudobno-teoretické poznatky a hudobná terminológia v súlade so vzdelávacími štandardmi študijného zamerania hudobnej náuky a so študovanými skladbami.</p> <p>Poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch: dynamika, tempo, frázovanie.</p> <p>Základné poznatky o hudobných formách.</p> <p>Základné dirigentské gestá.</p> <p>Vokálna technika:</p> <p>Rozvíjanie čistého intonovania.</p> <p>Rozširovanie zvukového diapazónu.</p> <p>Rozširovanie dynamického diapazónu.</p> <p>Rozvíjanie artikulácie.</p> <p>Formovanie tónu.</p> <p>Organizácia speváckeho dýchania.</p> <p>Výchova k umeleckej interpretácii skladby: obsah, emocionálna</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ reagujú správne na základné dirigentské gesta: nástup, záver, dynamické gesta, ✓ používajú pri interpretácii rôznu dynamiku: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo, ✓ vyjadrujú prostredníctvom základných hudobno-výrazových prostriedkov umelecký obsah skladby, ✓ aplikujú poznatky z frázovania, ✓ dokážu interpretovať skladby v rôznych tempách: moderato, allegro, ✓ realizujú zámer skladateľa: charakter, nálada a obsah hudby, ✓ interpretujú najmä pomalé melodické zborové skladby so základnými rozdeleniami partov (ozvena, rozdelenie melodických úsekov medzi partami a pod.): ľudová pieseň v úprave skladateľa, prednesové skladby primeranej náročnosti, ✓ realizujú prakticky spev z listu, ✓ počúvajú sa pri vlastnej a zborovej interpretácii, ✓ aplikujú základy rytmizácie a melodizácie textu. 	<p>stránka skladby.</p> <p>Interpretácia pomalých melodických skladieb: uspávanky a pod., čo pomáha vypracovaniu vokálnej kantilény.</p> <p>Interpretácia ľudových piesní v jednoduchej zborovej úprave: canon, ozveny a pod.</p> <p>Správne frázovanie jednoduchých melodických útvarov.</p> <p>Organizácia zborového speváckeho dýchania.</p> <p>Rozlišovanie a aplikácia základnej dynamiky v interpretovaných skladbách: forte, piano, mf, mp.</p> <p>Interpretácia skladieb v rôznych tempách: moderato, allegro.</p> <p>Základy realizácie umeleckého obrazu skladby: charakter, nálada a obsah hudby.</p> <p>Formovanie sluchovo hudobných skúseností žiakov.</p> <p>Vývin kontroly sluchu aj prostredníctvom interpretácie vokálnych skladieb pedagógom.</p> <p>Vývin kontroly sluchu pri interpretácii zborových skladieb.</p> <p>Aplikácia teoretických poznatkov o rytmických útvaroch v interpretácii skladieb pre zbor.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ definujú umenie zborového spevu, ✓ rozlišujú v zborovej partitúre hudobno-výrazové prostriedky: dynamika, tempo, 	<p>Poznatky o umení zborového spevu.</p> <p>Hudobno-teoretické poznatky a hudobná terminológia v súlade so vzdelávacími štandardmi študijného zamerania hudobnej náuky a so študovanými skladbami.</p>
---	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ definujú jednoduché hudobné formy: piesňová dvojdielna forma, ✓ rozoznajú základné dirigentské gesta, ✓ aplikujú správne spevácke návyky pri interpretácii zborových skladieb, ✓ interpretujú kontrastné prednesové zborové skladby primeranej náročnosti, ✓ interpretujú ľudové piesne pre zbor v úprave skladateľa: canon, ozveny, pedálový tón, melodický viachlas, základy harmonického viachlasu, ✓ aplikujú návyky správneho frázovania pri interpretácii skladieb pre zbor, ✓ rozlišujú a aplikujú základnú dynamiku v interpretovaných skladbách: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo, ✓ interpretujú skladby pre zbor v rôznych tempách, ✓ realizujú základnými hudobno-výrazovými prostriedkami umelecký obraz skladieb, ✓ interpretujú kontrastné prednesové zborové skladby, ✓ interpretujú ľudové piesne v úprave pre zbor, ✓ orientujú sa v zborovej partitúre, ✓ kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii zborových skladieb, ✓ definujú metrum, rytmus interpretovaných skladieb, ✓ aplikujú teoretické poznatky o rytmických útvaroch v interpretácii 	<p>Poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch: dynamika, tempo, frázovanie.</p> <p>Základné poznatky o hudobných formách: dvojdielna piesňová forma.</p> <p>Základné dirigentské gesta: nástup a záver celého zboru a po partoch.</p> <p>Vokálna technika.</p> <p>Formovanie a nasadenie tónu: guľatý tón, mäkké nasadenie.</p> <p>Organizácia speváckeho dýchania: po frázach.</p> <p>Rozvíjanie čistého intonovania.</p> <p>Rozširovanie zvukového diapazónu podľa veku žiaka.</p> <p>Rozširovanie dynamického diapazónu.</p> <p>Rozvíjanie návykov správnej artikulácie.</p> <p>Výchova k umeleckej interpretácii skladby: zámer skladateľa a charakter skladby.</p> <p>Interpretácia kontrastných prednesových zborových skladieb primeranej náročnosti: pomalá – rýchla, nežná – razantná, tichá – hlasná a pod.</p> <p>Interpretácia ľudových piesní pre zbor v jednoduchej úprave skladateľa: canon, ozveny, pedálový tón, melodický viachlas, základy harmonického viachlasu.</p> <p>Interpretácia skladieb v rôznych tempách: moderato, allegro, základy agogiky.</p> <p>Základy realizácie umeleckého obrazu skladby: charakter, nálada a obsah hudby.</p> <p>Rozvíjanie správneho frázovania.</p> <p>Organizácia zborového speváckeho dýchania: po frázach.</p>
---	---

<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú zásady rozospievania, ✓ venujú pozornosť cvičeniam na nenásilné rozširovanie hlasového rozsahu, ✓ zdokonaľujú návyky intonácie, ✓ venujú pozornosť dodržiavaniu hlasovej hygieny, ✓ aplikujú hudobno-výrazové prostriedky, ✓ používajú zborové spevácke návyky, ✓ interpretujú: skladby rôzneho charakteru, jednohlasné skladby so sprievodom i bez neho, ✓ interpretujú a študujú ukážky zborovej tvorby rozmanitých období, žánrov primeranej náročnosti, ✓ venujú pozornosť vyjadrovaniu charakteru zborovej skladby, ✓ realizujú koncertnú prax speváckeho zboru, ✓ počúvajú sa pri zborovej interpretácii, ✓ počúvajú dostupné nahrávky s interpretáciou študovanej skladby, ✓ docielia rozvíjanie metro - rytmického cítenia, ✓ venujú pozornosť rozvoju hudobno-tvorivých schopností. 	<p>Zásady rozospievania: brumendo - zvolený vokál (v rozsahu do 5 tónov), viactónové cvičenia na zvolené vokály v transpozíciách na poltónoch do výšky a hĺbky, pokiaľ žiaci spievajú bez námahy, terciové cvičenia a precvičovanie aj iných harmonicko-melodických problémov: intervaly, akordy.</p> <p>Cvičenia na nenásilné rozširovanie hlasového rozsahu.</p> <p>Intonácia: stupnicové postupy a opakované tóny v dur – molovom a modálnom systéme, skoky nahor i nadol, myslené tóny, pamäťové tóny.</p> <p>Dodržiavanie hlasovej hygieny.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky: rytmus a tempo, dynamika.</p> <p>Rozvíjanie a používanie zborových speváckych návykov: zborové dýchanie, zborové unisono, spev po partoch, tutti, spoločná dynamika a pod.</p> <p>Nácvik a interpretácia: skladby rôzneho charakteru, jednohlasné skladby so sprievodom i bez neho, podľa vyspelosti zboru zaraďovať i skladby dvoj- a viac- hlasné, napr. Jednoduché canony, ozveny, delenie hlavnej melódie po partoch a pod.</p> <p>Ukážky zborovej tvorby rozmanitých období, žánrov primeranej náročnosti.</p> <p>Vyjadrovanie charakteru zborovej skladby s pomocou hudobno-výrazových prostriedkov.</p> <p>Koncertná prax speváckeho zboru.</p> <p>Počúvanie sa pri zborovej interpretácii.</p> <p>Počúvanie dostupných nahrávok s interpretáciou študovaných skladieb.</p> <p>Rozvíjanie metro - rytmického cítenia.</p>
--	--

	Hudobno-tvorivé schopností žiakov: tvorivé úlohy, cvičenia, hudobno- didaktické hry, disku
--	--

Záverečná skúška

- intonačné cvičenia v dur a mol,
- ovládanie svojho partu, podľa výberu skúšajúceho,
- zaspievanie základnej melódie zborovej piesne.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozširujú poznatky o umení zborového spevu, obdobiach, skladateľoch, zboroch, ✓ aplikujú poznatky z hudobnej náuky v študovaných skladbách, ✓ zdokonaľujú návyky teoretickej orientácie v zborovej partitúre, napr. čítanie z listu, ✓ reagujú správne na dirigentské gestá, ✓ preukážu správne spevácke návyky, ✓ aplikujú zásady rozospievania, ✓ reprodukovujú terciové cvičenia a precvičovanie aj iných harmonicko-melodických problémov, dynamické cvičenia, ✓ venujú pozornosť cvičeniam na nenásilné rozširovanie hlasového 	<p>Poznatky o umení zborového spevu, obdobiach, skladateľoch, zboroch.</p> <p>Poznatky v rozsahu študijného zamerania hudobnej náuky a študovaných skladieb.</p> <p>Návyky teoretickej orientácie v zborovej partitúre, čítanie z listu.</p> <p>Poznanie dirigentských gest: nádych, nástup, agogika, dynamika, fermáta, ukončenie.</p> <p>Správne spevácke návyky, pokojné a hlboké dýchanie bránicou (bráničné dýchanie), uvoľňovanie brady, mäkké tvorenie a nasadenie tónu, spev v strednej hlasovej polohe (používať intonačné cvičenia smerom hore a nadol). Výsledkom je mäkký, ľahký, čistý, zvonivý tón.</p> <p>Zásady rozospievania: brumendo – zvolený vokál (v rozsahu do 5 tónov), viacónové cvičenia na zvolené vokály v transpozíciách na</p>

<p>rozsahu,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zdokonaľujú intonáciu pomocou cvičení, ✓ používajú správne spevácke návyky v zborovom speve, ✓ venujú pozornosť dodržiavaniu hlasovej hygieny, ✓ reprodukujú správnym spôsobom intonačné cvičenia, ✓ použijú základy hlasovej hygieny, ✓ aplikujú hudobno-výrazové prostriedky, ✓ interpretujú zborové skladby v úprave: melodicko-harmonická viachlasná úprava, skladby s prvkami polyfónie, úpravy ľudových piesní pre zbor, skladby a'capella, ✓ interpretujú: zborovú tvorbu rozmanitých období, žánrov a kompozičných techník, vrátane skladieb populárnej hudby v úprave pre zbor, 	<p>poltónoch do výšky a hĺbky, pokiaľ žiaci spievajú bez námahy.</p> <p>Terciové cvičenia a precvičovanie aj iných harmonicko-melodických problémov: intervaly, akordy, harmonické útvary. Dynamické cvičenia.</p> <p>Cvičenia na nenásilné rozširovanie hlasového rozsahu, výberom správnych intonačných cvičení predchádzať mutačnému šelestu a hlasovému zlomu – prechodné tóny spievať s nasadením zhora – v p a mf.</p> <p>Intonácia: stupnicové postupy a opakované tóny v dur - molovom a modálnom systéme, skoky nahor i nadol, myslené tóny, pamäťové tóny, kvintakord a jeho obraty, tonálna intonácia, chromatické tóny, tonálne vybočenie, modulácia.</p> <p>Dodržiavanie hlasovej hygieny: nespievať v hlasovej indispozícii, zvládnuť problémy v mutačnom období vhodným výberom intonačných cvičení - neprepínať hlas, aby nedošlo k hlasovému zlomu, alebo poruchám hlasu, v ojedinelých prípadoch (viac u chlapcov) na základe foniatrického vyšetrenia odporučiť hlasový pokoj.</p> <p>Hudobno-výrazové prostriedky: rytmus a tempo, dynamika, agogika, ozdoby, fermáta.</p> <p>Rozvíjanie a používanie zborových speváckych návykov: zborové dýchanie, zborové unisono, spev po partoch, tutti, spoločná dynamika a pod.</p> <p>Úprava interpretovaných zborových skladieb: melodicko-harmonická viachlasná úprava, skladby s prvkami polyfónie, úpravy ľudových piesní pre zbor, skladby a'capella.</p> <p>Dramaturgia repertoáru: do repertoáru zaraďovať zborovú tvorbu rozmanitých období, žánrov a kompozičných techník, vrátane skladieb populárnej hudby v úprave pre zbor.</p>
---	---

<ul style="list-style-type: none"> ✓ venujú pozornosť vyjadrovaniu charakteru zborovej skladby pomocou hudobno-výrazových prostriedkov, ✓ preukážu návyky koncertných vystúpení, ✓ počúvajú sa pri zborovej interpretácii, ✓ počúvajú dostupné nahrávky s interpretáciou študovaných skladieb, ✓ venujú pozornosť rozvíjaniu metro - rytmického cítienia, harmonického sluchu, ✓ venujú pozornosť rozvoju hudobno-tvorivých schopností. 	<p>Vyjadrovanie charakteru zborovej skladby pomocou hudobno-výrazových prostriedkov.</p> <p>Schopnosť zosúladiť spev s gestami dirigenta a rozvíjanie kultivovaného hudobného prejavu.</p> <p>Koncertná prax speváckeho zboru.</p> <p>Počúvanie sa pri zborovej interpretácii.</p> <p>Počúvanie dostupných nahrávok s interpretáciou študovaných skladieb.</p> <p>Rozvíjanie metro - rytmického cítienia.</p> <p>Rozvíjanie harmonického sluchu, nakoľko interpretácia viachlasných skladieb vyžaduje harmonický spôsob intonácie.</p> <p>Rozvoj hudobno-tvorivých schopností žiakov formou primeraných metód a foriem: tvorivé úlohy, cvičenia, hudobno-didaktické hry, diskusia o skladbách, obdobiach, návrhy na spôsoby interpretácie, rozdelenie po partoch, výber sólistu a pod.</p>
---	--

Záverečná skúška:

- intonačné cvičenia v dur a mol,
- z naštudovaného repertoáru - ovládanie svojho partu,
- zaspievanie základnej melódie zborovej piesne a zvládnutie elementárneho dvojhlasu.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ systematizujú poznatky o umení zborového spevu, obdobiach, skladateľoch, zboroch, ✓ systematizujú vedomosti v rozsahu študijného zamerania Hudobnej náuky a študovaných skladieb, ✓ zdokonaľujú návyky teoretickej orientácie v zborovej partitúre, napr. čítanie z listu, ✓ reagujú správne a pohotovo na dirigentské gestá: nádych, nástup, agogika, dynamika, fermáta, ukončenie, ✓ zdokonaľujú vokálne návyky a hlasový prejav, ✓ venujú pozornosť dodržiavaniu hlasovej hygieny, ✓ zdokonaľujú - reberno-bránicové dýchanie, zborové dýchanie a budujú dychovú oporu, ✓ venujú pozornosť tvoreniu ľahkého, mäkkého tónu v strednej hlasovej polohe, ✓ zdokonaľujú - intonáciu, harmóniu, tonálne cítenie, ✓ reprodukovujú správnym spôsobom cvičenia zamerané na riešenie rôznych interpretačných problémov, ✓ venujú pozornosť dynamickej škále interpretovaných skladieb, ✓ dokážu ovládať dynamiku, spevácku artikuláciu, ✓ interpretujú správnym spôsobom: piesne z rôznych štýlových období, ale aj žánrov populárnej hudby, 	<p>Poznatky o umení zborového spevu, obdobiach, skladateľoch, zboroch.</p> <p>Poznatky v rozsahu študijného zamerania hudobnej náuky a študovaných skladieb.</p> <p>Návyky teoretickej orientácie v zborovej partitúre, čítanie z listu.</p> <p>Poznanie dirigentských gest: nádych, nástup, agogika, dynamika, fermáta, ukončenie.</p> <p>Rozvíjanie vokálnych návykov a hlasového prejavu.</p> <p>Dodržiavanie hlasovej hygieny: nespievať v hlasovej indispozícii, neprepínať hlas.</p> <p>Reberno-bránicové dýchanie (je najúspornejšie, najvýdatnejšie - fyziologicky najsprávnejšie), zborové dýchanie a dychová opora.</p> <p>Tvorba ľahkého, mäkkého tónu v strednej hlasovej polohe (pre ušľachtilý vývoj hlasu má veľký význam hlavová rezonancia, ktorá v celom hlasovom rozsahu napomáha ľahšiemu tvoreniu spevného tónu).</p> <p>Rôzne intonačné modely v transpozícii v poltónových a celotónových postupoch, rozširovanie hlasového rozsahu.</p> <p>Intonácia, harmonické, tonálne cítenie, intonačné cvičenia v durových a molových tóninách s použitím všetkých intervalov.</p> <p>Dynamika, spevácka artikulácia.</p> <p>Nácvik novej skladby: je dôležité podrobne sa oboznámiť s textom, správne ho deklamovať, vystihnúť charakter obsahu piesne a vytvoriť takú formu prednesu aby v plnej miere vystihovala skladateľov umelecký zámer.</p> <p>Repertoár: piesne z rôznych štýlových období, ale aj žánrov populárnej hudby (v súčasnosti v zboroch obľúbená), populárna hudba so sprievodom inštrumentálnych podkladov, CD nosičov, MP 3 (resp. aj</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu zvládnuť tempové zmeny, agogiku, ✓ počúvajú sa pri zborovej interpretácii, ✓ počúvajú dostupné nahrávky s interpretáciou študovaných skladieb, ✓ venujú pozornosť rozvíjaniu metro - rytmického cítienia, harmonického sluchu, ✓ chápu význam interpretácie viachlasných skladieb, ✓ venujú pozornosť rozvoju hudobno-tvorivých schopností. 	<p>živej hudby - školskej, alebo iných hudobných skupín pop. hudby) alebo klavíra.</p> <p>Tempové zmeny, agogika.</p> <p>Počúvanie sa pri zborovej interpretácii.</p> <p>Počúvanie dostupných nahrávok so študovanými skladbami.</p> <p>Rozvíjanie metro - rytmického cítienia.</p> <p>Rozvíjanie harmonického sluchu, nakoľko interpretácia viachlasných skladieb vyžaduje harmonický spôsob intonácie.</p> <p>Rozvoj hudobno-tvorivých schopností žiakov formou primeraných metód a foriem: tvorivé úlohy, cvičenia, diskusie o skladbách, obdobiach, návrhoch na: spôsoby interpretácie, rozdelenie po partoch, výber sólistu a pod.</p>
---	---

Záverečná skúška:

- intonačné cvičenia v dur a mol,
- z naštudovaného repertoáru –ovládanie svojho partu,
- zaspievanie základnej melódie zborovej piesne a zvládnutie elementárneho dvojhlasu.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE TANEČNÁ A DŽEZOVÁ SKUPINA

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Zameranie populárna a džezová skupina má oproti iným zameraniam svoje špecifiká, ktoré sú dané vysokou mierou individuálnych predpokladov a kompetencií tak jednotlivých členov, ako aj pedagóga, ktorý skupinu vedie. Tieto individuálne predpoklady sa rôznia mierou hudobných daností a stupňom ich rozvinutosti, nie menej dôležitú úlohu zohráva aj otázka hudobného vkusu a prirodzenej preferencie určitých žánrov. Podstatnú rolu zohráva aj obsadenie skupiny, ktoré podlieha prirodzeným personálnym zmenám. Skupina je živý organizmus, v ktorom sa odrazí na celkovej úrovni vyspelosť každého hráča. Snahou pedagóga je využiť schopnosti každého člena skupiny a poskytnúť mu primeraný priestor na slobodný umelecký prejav. V tomto zameraní ide o využívanie vyšších hudobných schopností, akými sú hudobná predstavivosť, hudobná fantázia a hudobná tvorivosť, ktoré u reprodukčných činností ostávajú nedotknuté.

Úzke prepojenie a medzipredmetová spolupráca je potrebná s predmetom hudobná náuka zameraná na džez, pretože jednotlivé témy oboch predmetov sú veľmi úzko prepojené. Konkrétne náuka o harmónii, základy hudobnej skladby, jednotlivé štýly a žánre džezu a modernej populárnej hudby, hudobné formy a hudobná terminológia.

Študijné zameranie Tanečná a džezová skupina zahŕňa aj základy hudobnej skladby, náuku o hudbe, dejiny džezu a modernej populárnej hudby a improvizáciu.

PODMIENKY PRIJÍMANIA UCHÁDZAČA

Predpokladom na prijatie do štúdia je vek 14 rokov. Hra v tanečnej a džezovej skupine predpokladá ukončenie prvého stupňa základnej umeleckej školy, teda inštrumentálne kompetencie a technickú vybavenosť hráča na pokročilej úrovni, takisto ako aj vedomosti z hudobnej náuky a harmónie, orientáciu v hudobných pojmoch a žánroch hudby. Vysoké nároky je potrebné klásť na hudobné predpoklady, akými sú intonačné schopnosti, rytmické cítenie, harmonický sluch.

ŠPECIFICKÉ CIELE

Pri definovaní špecifických cieľov vychádzame z cieľa všeobecného, ktorým je výchova hudbou k hudbe a rozvoj všestranne rozvinutej osobnosti. Zameranie tanečná a džezová skupina sa prirodzene premieta aj v rozvoji kľúčových kompetencií.

- Sociálno-komunikačné spôsobilosti: V tomto zameraní ide o komunikáciu hudbou aj o hudbe.
- Matematicko-vedná spôsobilosť: Zameranie učí žiaka logike harmonických vzťahov, formovej štruktúry. Akustika, fyzikálne zákonitosti hudby sú samostatnými vednými disciplínami, s ktorými žiak prichádza cez hudbu do kontaktu.
- Spôsobilosti v oblasti IKT si žiak rozvíja cez vyhľadávanie notových a výukových zdrojov z internetu, cez poznávanie možností elektronických nástrojov.
- Metakogníciu - spôsobilosť učiť sa učiť - pestuje hra na inštrumentálnom nástroji priam učebnicovo. Inštrumentálna hra je založená na senzomotorickom učení a žiak má možnosť sledovať na sebe zákony učenia: cviku, efektu, transféru, interferencie, budovania dynamických stereotypov, automatizácie, vnímania, pozornosti, pamäte.
- Spôsobilosť riešiť problémy si žiak pestuje napríklad voľbou adekvátnych prstokladov, harmonizáciou piesní.

- Sociálne a občianske spôsobilosti u žiakov učiteľ buduje tým, že z nich vychováva praktických muzikantov pre potreby občianskeho života: obrady, oslavy, ľudovú hudbu, kapely, kostoly, rodinné udalosti.
- Spôsobilosť vnímať a chápať kultúru – cez hudbu sa vytvára aj vzťah k iným druhom umenia a cit pre krásno.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent zamerania tanečnej a džezovej skupiny dosiahol:

- Úroveň rozvoja hudobných a tvorivých schopností, ktorá mu umožňuje byť platným členom tanečnej a džezovej skupiny s vlastným tvorivým vkladom a prejavom.
- Takú úroveň pochopenia hudobnej reči a jej výrazových prostriedkov v tanečnej a džezovej hudbe, ktorá ho vedie k vlastným tvorivým počínom.
- Orientáciu v jednotlivých štýloch a žánroch tanečnej a džezovej hudby z hľadiska jej vývoja.
- Predpoklady pre ďalšie vzdelávanie sa na džezovom konzervatóriu, alebo vysokej škole tohto zamerania.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

Je ťažké určiť vzdelávacie štandardy v jednotlivých ročníkoch, pretože je skôr výnimočné, aby sa na rovnakej pomyselnej štartovacej čiare stretli inštrumentálne aj hudobne vyrovnaní hráči a štyri roky pracovali rovnakým tempom. Úloha pedagóga je skôr v koordinácii jednotlivých hráčov a poskytnutí čo najlepších podmienok na ich rast. Proces poznania a využívania harmonických a improvizáčnych postupov prebieha po špirále, jednotlivé stupne sa prelínajú a nie je možné ich od seba oddeliť, tým menej časovo ohraničiť.

Z aspektu tvorivosti, ako najvyššej kognitívnej funkcie, budú požiadavky na prácu v skupine od reprodukčných činností až ku vysokej miere vlastného vkladu takéto:

- hra z partov podľa vopred vytvoreného aranžmánu,
- hra podľa sluchu na základe sluchovej analýzy a harmonického rozboru,
- hra skladieb s plochami určenými na improvizáciu jednotlivých nástrojov,
- hra skladieb s ustálenou formou ako napríklad blues, alebo piesňová forma typu AABA,
- skladby s bežnými harmonickými postupmi - výber z džezových štandardov,
- vlastné kompozície,
- kolektívna improvizácia.

OBLASŤ HARMÓNIE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<p>spoznajú systém intervalov, akordov, stupníc, porozumejú hlavným harmonickým funkciám, ich substitúciám akordmi na vedľajších stupňoch, dokážu tieto poznatky aplikovať v harmonizácii džezových a populárnych skladieb, dokážu tieto poznatky aj analyzovať či už sluchovou analýzou, alebo harmonickým rozborom študovaných skladieb, aplikujú vo vlastných kompozíciách poznatky zo štúdia harmónie, vytvoria si vlastný „rukopis“ a štýl.</p>	<p>Intervaly, stupnice, akordy. Kadencijspoj II-V-I v H-ostupni, kadencia (príklad a variácia) kadencijspoj III-VI-II-V. VII. stupni, modulácia.</p>
--	--

OBLASŤ IMPROVIZÁCIE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú improvizáčne postupy v jednej stupnici: sekvencie postupov v terciách, kvintakordoch, septakordoch, frázy s pridanými chromatickými tónmi... ✓ použijú tieto postupy aj pri zmene tóniny v postupoch po celých tónoch, poltónoch, malých a veľkých terciách, zväčšených kvartách všetko smerom hore, aj opačne, ✓ osvoja si džezovú kadenciu, spoj II. – V. – I. stupňa, v durovej aj v molovej tónine, ✓ precvičia tento spoj posúvaním tonálneho centra vyššie uvedeným spôsobom v rôznych tóninách, ✓ zvládnu formu blues, ✓ aplikujú okrem základnej schémy aj harmonické obmeny, ✓ vytvárajú sóla s využitím pentatonickej a bluesovej stupnice, ✓ transponujú sóla aj do iných tónin, ✓ osvoja si harmonické postupy, v ktorých sa strieda viac akordov 	<p>Riffová technika, sekvencie, variácie, téma, chorus, rozklad akordov, stupnicový sled, pentatonika, bluesová stupnica, blue tón, tritón, frázovanie, artikulácia, akcent, tón: melodický, akordický, chromatický, priechodný, priet'ažný, striedavý...</p> <p>Spoj II-V-I.</p> <p>Forma blues.</p> <p>Improvizácia v bluesovej, pentatonickej stupnici.</p> <p>Sled akordov III-VI-II-V.</p>

<p>smerujúcich k tonike „hojdačky“ s využitím harmonických zámen a substitúcií, ovládajú tieto postupy v rôznych tóninách, napr. v sekvenciách vyššie uvedených postupov, osvoja si použitie akordických stupníc k rôznym akordom a ich alteráciám: mixolydickú, pochopia hudobné súvislosti medzi akordmi - ako harmonickým a stupnicami – melodickým vyjadrením tej istej množiny tónov, dokážu aplikovať tieto postupy v improvizáciách, analyzujú sóla iných, zhodnocujú prijaté hudobné informácie, posúvajú sa na vyššiu úroveň svojich schopností vyjadriť sa hudbou.</p>		<p>celotónovú, zmenšenú, dórsku, lokrickú..., Improvizácia v akordických stupniciach.</p>
--	--	---

RYTMICKÁ ZLOŽKA HRÝ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu hrať v swingovom triolovom štýle, ✓ dokážu hrať v rovnakých osminových hodnotách, napríklad v štýle bossanova, ✓ zvládnu rôzne štýly tanečnej, džezovej a v súčasnosti čoraz populárnejšej latino hudby, ✓ porozumejú členeniu a periodickému opakovaniu a variovanu rytmickej zložky v súvislosti s formovou výstavbou skladby, ✓ dokážu aplikovať získané poznatky na charakterovo vhodné skladby ✓ analyzujú jednotlivé rytmické prvky pri počúvaní, ✓ dokážu rytmické štruktúry pomenovať a určiť, ✓ získajú bohatú zásobu možností rytmického členenia pri improvizácii, ✓ aplikujú získané poznatky pri vytváraní vlastných rytmických štruktúr. 	<p>Skladba, alebo cvičenie so swingovým rytmom. Skladba, alebo cvičenie s rovnakým delením rytmických hodnôt.</p> <p>Triola, synkopa, swing, predrazená, es-ta (oneskorená), ťažká doba, stoptime (generálna pauza), fade out (postupné stíšenie dostratena), polyrytmus, nepravidelné takty...</p>

FORMY PRAKTICKEJ VÝUČBY

Vyučovanie je organizované skupinovú formou s trojhodinovou časovou dotáciou v prvom ročníku a štvorhodinovou v ďalších ročníkoch. Základnou formou vyučovania je teda hra v skupine, ďalšími formami sú delené skúšky a individuálna práca.

Základným princípom vyučovania je výchova hudbou k hudbe. Tomuto účelu slúži výber metód a foriem práce. Vhodné sú metódy: motivačné (rozhovor, demonštrácia), fixačné (opakovanie, precvičovanie, motorický tréning), diagnostické (pozorovanie), klasifikačné (slovné hodnotenie, pochvala). Výberom metód z aspektu logického sa upevňujú sa logické myšlienkové operácie a postupy učenia. Uplatňujú sa adekvátne formy vyučovacej hodiny: základná, zameraná na určitý problém, adaptácia na podmienky verejného vystúpenia, návšteva koncertu. Výučba sa realizuje v triede ZUŠ vybavenej elektronickými nástrojmi. V čo najväčšej miere sa využíva didaktická technika: audio, video nahrávky, záznamy skupinovej hry, možnosti digitálnych nástrojov: ich zvukové možnosti a spoznávanie rôznych tanečných štýlov, ale aj možnosti digitálnych prameňov a výukových programov. K učebným zdrojom patrí počúvanie bluesových veľikánov, napr. B. B. King, John Lee Hooker, Eric Clapton, Gary Moore... a džezových klasikov: Miles Davis, D. Gillespie, L. Armstrong, J. Coltrane, Ch. Parker, Oskar Peterson...

Napriek veľkej rôznorodosti, a špecifikám, ktoré zameranie Tanečná a džezová skupina má, je potrebné mať na zreteli správny metodický postup, ktorý vedie k rozvoju hudobnosti jej členov a tým pozdvihuje úroveň skupiny, ako celku. Na základe overených pedagogických princípov a zásad spoločným bude postup od jednoduchého k zložitému.

Ak sa na predpokladané výkonové štandardy pozrieme z aspektu ich postupnosti od najjednoduchších, zameraných na reprodukciu, až po výkony s vysokou mierou tvorivého vkladu (a nie z hľadiska ich zadelenia látky do jednotlivých ročníkov), môžeme sa zamerať na jednotlivé prvky hudobnej reči: melodickú, harmonickú a rytmickú. Možná je práca v skupine, keď všetci hráči postupujú podľa vopred dohodnutých harmonických schém, ktoré samozrejme postupujú od jednoduchého k zložitejšiemu. Pridanou hodnotou je nesporný vplyv týchto cvičení na rozvoj sluchu, vzájomného rešpektovania sa a súhry skupiny.

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA: Interpretácia dvoch charakterom odlišných skladieb pred trojčlennou skúšobnou komisiou. Za záverečnú skúšku možno považovať aj verejné vystúpenie skupiny za účasti skúšobnej komisie (napríklad na absolventskom koncerte), pri ktorom odznejú najmenej dve charakterom odlišné skladby.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE CIRKEVNÁ A CHRÁMOVÁ HUDBA

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Štúdium cirkevnej a chrámovej hudby sa vyučuje na prvom a druhom stupni základného štúdia a štúdia pre dospelých. Výučba cirkevnej a chrámovej hudby sa v nižšom sekundárnom umeleckom vzdelávaní skladá z hlavného predmetu hra na organe, improvizácia; liturgika; liturgický spev a hlasová výchova; hudobná náuka a náuka o harmónii; dirigovanie speváckeho zboru a predmetu hra na klavíri. Počas tohto štúdia žiak získava základné vedomosti a zručnosti v hre na organe (technika manuálovej a pedálovej hry, interpretácia skladieb rôznych štýlových období), získavajú kompetencie v organovej improvizácii, liturgických predpisoch a požiadaviek kladených na liturgický spev a hlasovú výchovu a získavajú potrebné kompetencie týkajúce sa vedenia speváckeho zboru. Na druhom stupni sa žiaci oboznamujú taktiež s teoretickými vedomosťami týkajúcimi sa stavby organa, literatúry nástroja. Tento stupeň je rozšírený aj o praktiku duchovných piesní. Absolventi študijného zamerania cirkevnej a chrámovej hudby sa zúčastňujú liturgie, čím získavajú bohaté skúsenosti a prax v odbore.

Počas štúdia by mal pedagóg viesť žiaka k tomu, aby po absolvovaní nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania dosiahol patričnú technickú a umeleckú úroveň v zvládnutí širokej problematiky týkajúcej sa cirkevnej a chrámovej hudby v súlade so štátnym vzdelávacím programom a vzdelávacími štandardmi. Podmienkou prijatia na štúdium organovej hry v ZUŠ je preukázanie potrebných základných schopností v hre na klavíri na úrovni absolventa primárneho umeleckého vzdelania ZUŠ a potrebných talentových schopností preukázaním zopakovania krátkého melodického a rytmického útvaru.

Žiaci študijného zamerania hra na organe okrem základných kompetencií orientujú svoju praktickú činnosť na zvládnutie požiadaviek kladených na všestrannosť cirkevného hudobníka v hre na organe, speváckych činnostiach, organovej improvizácii a dirigovaní pri liturgických slávnostiach. Predpokladom ku kvalitnému zvládnutiu stanoveného cieľa je nácvik a hra liturgickej a obradnej literatúry, poriadku liturgických slávností, nácvik nápevov na jednotlivé liturgické obdobia, spevy ordinária a propria.

Nevyhnutnosťou a špecifikom tohto druhu štúdia je zároveň výchova k samostatnej a štýlovej improvizácii - vytvorením predohier, medzihier a dohier, modulácií v súlade s pravidlami klasickej harmónie potrebných na spestrenie a umelecké vyzdvihnutie liturgických slávností, najmä však doplnením organového sprievodu chorálov s pedálom. Špecifikom tohto druhu štúdia je výchova všestranného a praktického cirkevného hudobníka, liturgického, koncertného hráča na organe, interpreta schopného byť plnohodnotným hráčom rôznych komorných zoskupeniach (napr. komorného sláčikového orchestra), ako aj interpreta schopného sprievodu speváckych zborov a sólistov počas liturgie. Dokáže na potrebnej umeleckej úrovni zvládnuť všetky požiadavky kladené na cirkevného hudobníka po stránke hry na organe, dirigovania speváckeho zboru, teoretických vedomostí týkajúcich sa liturgie a jej priebehu, potrebných speváckych činností.

CIELE ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Predmety študijného zamerania majú poskytovať žiakom základy odborného vzdelania v oblasti cirkevnej a chrámovej hudby. Vychovávať poslucháča hudby i aktívneho cirkevného hudobníka, ktorému je duchovná hudba životnou potrebou. Úlohou študijného zamerania je rozvíjať všeobecné ciele hudobného odboru tak, aby žiak vedel:

- komunikovať a vyjadrovať myšlienky a názory v súlade s mravnými zásadami v duchu evanjelia,

- orientovať sa vo svete duchovnej kultúry a sakrálneho umenia,
- pracovať s informáciami získanými z diel inšpirovaných evanjelióvymi príbehmi,
- esteticky vnímať vyšší princíp duchovnej hudby,
- rozvíjať osobitosť prejavov žiaka a kreatívne myslenie,
- jemu vlastným spôsobom tvoriť artefakty a realizovať nápady v oblasti duchovnej kultúry a sakrálneho umenia.

PROFIL ABSOLVENTA

Predstavuje odbornú vzdelanosť, ako komplex znalostí a vedomostí, schopností, hodnotových postojov, osobných črt a iných dispozícií a všeobecnú vzdelanosť, ktoré jednotlivcovi umožňujú poznávať, konať, hodnotiť a dorozumievať sa i porozumieť.

Po ukončení nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania a vzdelávania na druhom stupni základného štúdia má žiak upevnené a osvojené základy kultúrnej gramotnosti. Získal základy pre osvojenie účinných techník (celoživotného) učenia sa a pre rozvíjanie kompetencií. Váži si seba aj druhých ľudí, je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať, je vnímavý k potrebám iných. Používa odborný jazyk, prostredníctvom ktorého komunikuje v oblasti umenia.

Vymedzenie výstupných kompetencií študijného zamerania cirkevná a chrámová hudba:

- základná teoretická orientácia v odbore cirkevnej a chrámovej hudby,
- základné teoretické a praktické kompetencie v hudobno-teoretických predmetoch,
- zbornajstrovské a dirigentské schopnosti,
- praktická hra na organe, organová improvizácia a sprievod liturgického spevu,
- kompetencie týkajúce sa vedomostí a praktické odborné znalosti z liturgiky, liturgického spevu, harmónie a hlasovej výchovy.

Absolventi odboru cirkevnej a chrámovej hudby sú odborne teoreticky a prakticky pripravení na vykonávanie odborných profesií súvisiacich s cirkevnou a chrámovou hudbou. Môžu vykonávať zbornajsterskú a dirigentskú činnosť v rôznych telesách, ktorá sa zameriava na chrámovú hudbu. Môžu pôsobiť ako liturgickí aj koncertní organisti so schopnosťou improvizácie. Môžu pôsobiť ako odborníci v oblasti hudby pri cirkevných inštitúciách, prípadne môžu pôsobiť ako riaditelia chórov v chrámoch a regenschori.

Absolventi majú predpoklady pokračovať v štúdiu v niektorom z príbuzných naväzujúcich odborov na vyšších hudobných školách.

Úroveň rozvinutosti kompetencií nie je ukončená, vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa a pre zapojenie sa do pracovného procesu.

HRA NA ORGANE, IMPROVIZÁCIA

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozoznávajú základné rozdiely medzi klavírnou a organovou technikou, ✓ zvládnu správne sedenie pri nástroji, správnu pozíciu tela a rúk a zásady vhodného obutia, ✓ zahrajú správne legato, legatissimo, non legato (portato, staccato, staccatissimo, leggiero), ✓ interpretujú správne podkladanie a nadkladanie prstov, tiché výmeny (jednoduché, viacnásobné), tiché výmeny prstov dvoch rúk, glissandá (z čierneho na biely kláves, glissando palcom, glissando piatym prstom). ✓ realizujú techniku opakovaných tónov, ✓ aplikujú základné zásady pre vypracovanie prstokladov, ✓ aplikujú štýlovú artikuláciu v polyfonickej hre, ✓ zvládnu funkčný (charakterový) kontrast, dynamické stupňovanie a priestorový kontrast, ✓ používajú žalúzie, crescendového valca, registrov, voľných a pevných kombinácii, ✓ aplikujú jednoduché základné zásady hry v starých kľúčoch sprievod duchovných piesní, 	<p>Základy hry na organe. Klavírna a organová technika.</p> <p>Základy manuálovej úderovej techniky.</p> <p>Základné technické prostriedky hry na organe.</p> <p>Opakované tóny. Správny prstoklad. Artikulácia v polyfonickej hre.</p> <p>Typy manuálových prechodov.</p> <p>technika hry na dvoch manuáloch.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ použijú techniku hry na dvoch manuáloch súčasne, hru na dvoch manuáloch v rovnakej polohe, súčasnú hru jednou rukou na dvoch manuáloch, ✓ zahrajú staré kľúče, ✓ realizujú hru päťou a špicou s použitím členka pri hre, ✓ zvládnu súčasnú hru manuálu a pedálu (jedna ruka a pedál, dve ruky a pedál), hru tercií jednou nohou, hra tercií dvoma nohami, ✓ zahrajú štvorhlasnú úprava kvintakordu a základné kadencie do štyroch posuviiek v širokej a úzkej sadzbe (harmónii), ✓ interpretujú sprievod piesní a skladieb určených k liturgii so sprievodom pedálu, ✓ zahrajú piesne k jednotlivým obdobiam cirkevného roka, ✓ pohotovo prečítajú notový zápis, ✓ spájajú notový zápis s praktickou hrou. 	<p>Pomocné zariadenia organa.</p> <p>Základy pedálovej techniky.</p> <p>Súčasná hra manuálu a pedálu.</p> <p>Základy organovej improvizácie.</p> <p>Hra liturgickej literatúry.</p> <p>Notový zápis.</p>
--	--

HUDOBNO - TEORETICKÉ POZNATKY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ čítajú noty v husľovom a basovom kľúči, ✓ zvládnu problematiku diatonických stupníc s cieľom pohotovo určovať intervaly, ✓ rozpoznávajú tonický kvintakord a jeho obraty, ✓ pomenujú a zahrajú štvorhlasnú úpravu kvintakordu a tvoria kadencie vo všetkých polohách v úzkej a širokej harmónii, ✓ preukážu vedomosti o vhodnosti použitia chorálov k jednotlivým obdobiam cirkevného roka, obsahu omšového ordinária a používanie 	<p>Noty v notovej osnove.</p> <p>Diatonické stupnice.</p> <p>Určovanie intervalov.</p> <p>Tonický kvintakord a jeho obraty.</p> <p>Štvorhlasná úprava kvintakordu.</p> <p>Hlavné harmonické funkcie, kadencia.</p>

cirkevných tonusov pri hre rezponzóriových žalmov a žalmov na nedele a sviatky. realizujú detské liturgické skladby pre liturgiu a liturgických skladieb omšového ordinára.

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pracujú na nezávislosti rúk a nôh. ✓ obohacujú pedálovú techniku o hru väčších intervalov, opakované tóny, podkladanie a nadkladanie nôh, tiché výmeny, glissandá, o hru väčších intervalov, rozložených akordov, dvojitý pedál, akordickú hru, ✓ hrajú pedálové stupnice cez dve oktávy s tonickým kvintakordom a dominantným septakordom podľa predpísanej aplikatúry, ✓ realizujú pedálové party v hre chorálov, ✓ ovládajú jednoduché spracovania triovej hry s cvičením technikou tzv. nemého hlasu, ✓ aplikujú poznatky z artikulácie do polyfonickej hry, ✓ oboznamujú sa so základmi techniky výrazu, ✓ improvizujú v rozšírenej kadencii v širokej a úzkej harmónii do piatich posuviok so zaradením klamného záveru a vedľajších stupňov, ✓ transponujú jednoduché chorály, odpovedí ľudu a spevov v liturgii, ✓ zdokonaľujú sa v hre chorálov so sprievodom pedála. 	<p>Zdokonaľovanie manuálovej a pedálovej techniky.</p> <p>Pedálová technika.</p> <p>Pedálové stupnice.</p> <p>Triová hra.</p> <p>Artikulácia v polyfónii.</p> <p>Výraz v organovej hre.</p> <p>Dokončenie celej organovej školy.</p> <p>Počas školského roka naštudujú tri skladby rôznych štýlových období.</p> <p>Improvizácia v kadencii.</p> <p>Transpozície motívov.</p>

Interpretácia chorálov v liturgii.

HUDOBNO TEORETICKÉ POZNATKY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomenujú teoreticky základné zásady pre vypracovanie aplikatúry so zapísaním do nôh, ✓ charakterizujú úzku a širokú harmóniu pri štvorhlasnej úprave kvintakordu, rozvod klamného záveru so zaradením vedľajších stupňov, ✓ transpozície motívov do rôznych tónin, ✓ ovládajú obsah a poradie jednotlivých častí liturgie so zaradením vhodných skladieb pre liturgiu v závislosti od obdobia cirkevného roka. 	<p>Základné zásady vypracovania aplikatúry – teoreticky a prakticky.</p> <p>Štvorhlasná úprave kvintakordu.</p> <p>Rozvod klamného záveru.</p> <p>Transpozície do rôznych tónin.</p> <p>Výber chorálov pre liturgiu.</p>

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pracujú na nezávislosti rúk a nôh, ✓ rozvíjajú naďalej pedálovú a manuálovú techniku podľa rozsahu predchádzajúcich ročníkov naštudovaním skladieb rôznych štýlových období, ✓ zdokonaľujú všetky získané teoretické a praktické vedomosti a zručnosti v hre polyfonických skladieb s aplikáciou artikulačných a ornamentálnych zásad, ✓ ovládajú problematiku hry melodických ozdôb (trilok, nátril, 	<p>Manuálová a pedálová technika.</p> <p>Interpretácia skladieb s aplikáciou artikulačných a ornamentálnych zásad.</p> <p>Melodické ozdoby, ornamentika.</p>

<p>mordent, obal, príraz) s dôrazom na barokové zásady ornamentiky,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ naštudujú päť skladieb rôznych štýlových období s prihliadnutím na základné interpretačné zásady jednotlivých rôznych foriem a štýlov, ✓ poznajú základné zásady registrovania (miešania a spájania registrov) s prihliadnutím na rôzne štýlové obdobia, ✓ oboznamujú sa s technikou výrazu (úder na klávesy) a akcenty (rytmický, gramatický, rétorický, patetický). ✓ improvizujú v rozšírenej kadencii so zaradením rôznych stupňov v širokej a úzkej harmónii všetkých posuviek a so zaradením klamného záveru, ✓ harmonizujú samostatne piesne podľa melódie, ✓ transponujú jednoduché chorály a spevy pre liturgiu do rôznych tónin. ✓ zdokonaľujú sa v hre chorálov z predpísanej cirkevnej literatúry so sprievodom pedála. 	<p>Štúdium koncertných skladieb.</p> <p>Registrácia.</p> <p>Technika výrazu.</p> <p>Improvizácia v rozšírenej kadencii.</p> <p>Harmonizácia piesní podľa melódie.</p> <p>Transpozície.</p> <p>Hra chorálov určených pre liturgiu.</p>
---	---

HUDOBNO TEORETICKÉ POZNATKY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenujú akcenty a ich správnu realizáciu, ✓ ovládajú typy a vysvetlia realizáciu melodických ozdôb, ✓ pomenujú zásady registrovania rôznych štýlových období, ✓ zvládnu špecifiká interpretácie skladieb, ✓ poznajú poriadok liturgie a správne zaraďovanie chorálov určených pre liturgiu. 	<p>Akcenty (typy a vysvetlenie realizácie).</p> <p>Melodické ozdoby (typy a vysvetlenie realizácie).</p> <p>Registrovanie rôznych štýlových období.</p> <p>Špecifiká interpretácie skladieb jednotlivých štýlových období.</p> <p>Výber vhodných chorálov pre potreby liturgie.</p>

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ orientujú sa samostatne v praktických úlohách interpretácie (technická, artikulačná, výrazová a zvuková stránka), ✓ prehľbujú si teoretické a praktické kompetencie v ornamentike, registrácii a interpretácii skladieb jednotlivých štýlov a období, ✓ našťudujú a prakticky uvedú minimálne päť skladieb rôznych štýlových období (jedného starého majstra, jedno náročnejšie dielo J. S. Bacha, jednu chorálovú predohru, jednu náročnejšiu romantickú skladbu a jednu skladbu z obdobia 20. príp. 21. storočia zo svetovej organovej literatúry), z toho jedna skladba slovenského autora, ✓ prehľbujú si poznatky z techniky výrazu (accelerando, ritardando, ritenuto, rallentando, agogické vlnenie), ✓ ovládajú zásady registrovania rôznych štýlových období s prihliadnutím na použitú kompozičnú techniku, ✓ improvizujú s pridaním slávnostnej predohry a dohry (prelúdium a postlúdium), ✓ harmonizujú piesne a chorály z liturgickej literatúry podľa melódie. 	<p>Praktické úlohy v interpretácii.</p> <p>Interpretácia skladieb rôznych štýlových období.</p> <p>Štúdium piatich skladieb rôznych štýlových období.</p> <p>Technika výrazu.</p> <p>Registrácia v rôznych štýlových obdobiach.</p> <p>Improvizácia prelúdia a postlúdia.</p> <p>Harmonizácia chorálov podľa melódie.</p>

HUDOBNO - TEORETICKÉ POZNATKY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetlia agogické pojmy (accelerando, ritardando, ritenuto, rallentando, agogika) a popíšu ich interpretáciu, ✓ ovládajú základné zásady registrovania skladieb rôznych štýlových období s prihliadnutím na kompozičnú techniku použitú v skladbe, 	<p>Agogické značky a ich realizácia.</p> <p>Registrovanie rôznych štýlových období.</p>

pomenujú špecifiká interpretácie skladieb rôznych štýlových období,
ovládajú poriadok liturgických slávností s cieľom výberu vhodných chorálov, skladieb a spevov interpretácií skladieb jednotlivých štýlových období. Výber vhodných skladieb a spevov interpretácií skladieb jednotlivých štýlových období.

Záverečná skúška:

Hra na organe (nevyžaduje sa hra spamäti), improvizácia:

- dve ľahšie skladby starých majstrov,
- jedna chorálová predohra J. S. Bacha (Orgelbüchlein, lipské chorály),
- jedno prelúdium a fúga J. S. Bacha podľa vyspelosti žiaka,
- jedna náročnejšia romantická skladba,
- jedna skladba z tvorby 20. a 21. storočia,
- improvizácia: vychádza z prebranej látky počas štúdia: podľa zadania skúšobnej komisie,
- zvukové stvárnenie (samostatná registrácia) všetkých interpretovaných skladieb.

DIRIGOVANIE SPEVÁCKEHO ZBORU

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetlia pociťovanie vzájomnej energie rúk, ich krabové polozenie rúk a vytváranie energetického poľa, ✓ poznajú základné postavenie tela a rúk, 	<p>Základy dirigovania.</p> <p>Základné postavenie tela a rúk pri dirigovaní.</p> <p>Koruny a závery pri dirigovaní.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu dirigovanie predtaktia, koruny, závery, ✓ ovládajú základnú taktovacie schémy (jednoduchú, dvojdobú, trojdobú, štvordobú, päťdobú) a opakované gesto, ✓ používajú poznatky o výraze tváre a mimike dirigenta, ✓ aplikujú modifikačné techniky pri dirigovaní (delené gesto, dirigovanie priebežných a záverových fermát, dynamika), ✓ ovládajú techniku nástupov po teoretickej a praktickej stránke (osamostatňujú ruky, nástupy na ktorúkoľvek celú dobu v dvojdobej, trojdobej a štvordobej taktovacej schéme, princíp nástupu na dobu v delenej taktovacej schéme), ✓ zadedia rytmus, realizujú techniku výrazu, dynamiku a charakteru zvuku, ✓ realizujú praktické dirigovanie speváckeho zboru alebo pri klavíri piatich jednoduchších skladieb. 	<p>Taktovacie schémy. Mimika tváre dirigenta.</p> <p>Modifikačné techniky dirigovania, fermáty, dynamika.</p> <p>Technika nástupov.</p> <p>Rytmus, výraz a dynamika zboru. Praktické dirigovanie pri klavíri.</p>
--	---

HUDOBNO - TEORETICKÉ POZNATKY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú poslanie dirigenta speváckeho zboru, ✓ ovládajú fyziologické a osobnostné predpoklady kladené na dirigenta speváckeho zboru, ✓ pomenujú funkciu rúk pri dirigovaní, funkciu a anatomické zloženie ruky a dráh nervových impulzov, ✓ poznajú typy a druhy speváckych zborov, ✓ zahrajú zborovú partitúru na klavíri s pohotovým čítaním notového 	<p>Dirigent speváckeho zboru:</p> <p>Fyziologické a osobnostné predpoklady.</p> <p>funkcia rúk pri dirigovaní.</p> <p>Rozdelenie speváckych zborov.</p>

zápisu.

Hra partitúr.

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ upevňujú si osvojenú taktovaciau techniku a osvojujú si nové dirigentské techniky (zlučovanie a delenie taktovacích schém, taktové zmeny v partitúre, dirigovanie bodkovaného rytmu a synkop, rytmické a kantilénové dirigovanie), ✓ aplikujú základné taktovacie schémy s cieľom zadeliť rytmus, výraz, dynamiku a celkový charakter zvuku zboru, ✓ realizujú praktické dirigovanie speváckeho zboru resp. pri klavíri (päť jednoduchších skladieb s prihliadnutím aspoň na tri polyfónne skladby), ✓ zahrajú zborovú partitúru na klavíri s pohotovým čítaním notového zápisu. 	<p>Práca na osvojení taktovacích techník.</p> <p>Správne zadelenie rytmu, výrazu a dynamiky zboru.</p> <p>Praktické dirigovanie zboru.</p> <p>Hra partitúr a klavírnych výťahov.</p>

HUDOBNO TEORETICKÉ POZNATKY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedia pomenovať požiadavky na zakladanie detského speváckeho zboru, ✓ ovládajú základné delenie hlasov a rozsahy ženských, mužských a detských hlasov, 	<p>Detský zbor.</p> <p>Rozsahy hlasov.</p>

<p>aplikujú základnú filozofiu prístupu k zborovej partitúre do praxe, ovládajú štýlové znaky v interpretácii zborových partitúr, pomenujú dychovú techniku v speváckom zbore, obsah a realizáciu hlasovej rozcvičky, inováciu hry, artikuluáciu, výraz speváckom zbore, správnu výslovnosť a dychovú techniku v zborovej skladbe, dlhodobá a krátkodobá dramaturgia speváckeho zboru.</p>	<p>Vedenie speváckeho zboru. Interpretácia zborových partitúr. Dychovná technika, artikuluácia, výraz speváckom zbore, správnu výslovnosť a dychovú techniku v zborovej skladbe, dlhodobá a krátkodobá dramaturgia speváckeho zboru. Nácvik skladieb, dramaturgia.</p>	<p>Vedenie speváckeho zboru. Interpretácia zborových partitúr. Dychovná technika, artikuluácia, výraz speváckom zbore, správnu výslovnosť a dychovú techniku v zborovej skladbe, dlhodobá a krátkodobá dramaturgia speváckeho zboru.</p>
--	--	--

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ fixovanie základnej techniky dirigovania z predchádzajúcich ročníkov, ✓ pracujú na zdokonaľovaní dirigentskej techniky (nástupy po dobe v synchronnom pohybe rúk, dirigovanie nástupu po prvej, druhej a tretej dobe v trojdobej taktovacej schéme, nástup po prvej, druhej, tretej a štvrtej dobe v štvordobej taktovacej schéme), ✓ realizujú praktické dirigovanie speváckeho zboru alebo pri klavíri piatich komplikovanejších skladieb s prihliadnutím aspoň na tri polyfónne skladby, ✓ prostredníctvom dirigentskej techniky dokážu predstaviť metrum, tempo, dynamiku, frázovanie a architektoniku skladby, ✓ ovládajú metodiku vedenia detského zboru, ✓ zahrajú zborovú partitúru v širokej harmónii na klavíri s pohotovým čítaním notového zápisu. 	<p>Dirigentská technika. Opakovanie z predchádzajúcich ročníkov. Ddirigentská technika nástupov po dobe. Naštudovanie a dirigovanie skladieb zboru alebo pri klavíri. Technika výrazu pri dirigovaní. Metodika vedenia detského speváckeho zboru. Hra partitúr a klavírnych výťahov.</p>

HUDOBNO TEORETICKÉ POZNATKY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú metodiku vedenia detského speváckeho zboru (zriaďovateľ, priestor na nácviky, hudobný nástroj, korepetítor, kvalitný hlasový pedagóg, nadšenie detí pre spev, výberové konanie, evidencia spevákov, posúdenie hlasového rozsahu, intonačných a rytmických dispozícií, založenie prípravného detského zboru, nácvik jednoduchých skladieb), ✓ používajú metódu relatívnej solmizácie a spevu oporných piesní čím upevňovať u žiaka spev z listu. 	<p>Metodika vedenia detského speváckeho zboru.</p> <p>Spev z listu.</p>

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdokonaľujú a ďalej si osvojujú naučenú dirigentskú techniku s prihliadnutím na realizácie nástupov po dobe, ✓ dirigujú pauzy a simultánny rytmus (skrátene doby zároveň so zdvihom, odsadenie zároveň so zdvihom na druhej dobe a na poslednej dobe, odsadenie zároveň so zdvihom s využitím vnútorných a vonkajších oblúkov, záverové gestá), ✓ realizujú praktické dirigovanie speváckeho zboru náročnejších piatich skladieb na zdokonaľovanie techniky s prihliadnutím aspoň na dirigovanie recitatívu, štyroch zborových skladieb strednej obtiažnosti a rôznych štýlových období (á capella) a so sprievodom, ✓ prostredníctvom dirigentskej techniky dokážu predstaviť metrum, tempo, dynamiku, frázovanie a architektoniku skladby, 	<p>Dirigentská technika:</p> <p>dirigovanie páuz a simultánneho rytmu,</p> <p>naštudovanie náročnejších skladieb pre zbor,</p> <p>práca na technike výrazu pri dirigovaní.</p>

zahrajú zborovú partitúru v širokej harmónii na klavíri s pohotovým čítaním notovej partitúry a klavírných výt'ahov.

HUDOBNO - TEORETICKÉ POZNATKY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú metodiku vedenia chrámového zboru, mládežníckeho zboru a zboru dospelých (poslanie a postavenie dirigenta v zbore, prístupu k zborovej partitúre, dlhodobú a krátkodobú dramaturgiu, anatómiu hlasiviek a ich hygiena, realizáciu hlasovej rozcvičky – artikulačné orgány, brumendo, legáto, staccato, angažovanie hlasového pedagóga, stravovanie a pitný režim zborového speváka, základné delenie a rozsahy jednotlivých hlasov v miešanom zbore), ✓ pomenujú a prakticky zvládnu štýlotvorné znaky v interpretácii partitúr od renesancie až po súčasnosť (rekonštrukcia dobovej interpretácie, renesancia, barok, klasicizmus, romantizmus, impresionizmus, hudba 20. storočia, aleatorika), ✓ ovládajú prostriedky na dosiahnutie pozitívnej motivácie v zbore, ✓ preukážu vedomosti o základných požiadavkách na koncertné vystúpenia zboru (pozitívna nálada, štruktúra a dramaturgia skladieb koncertu, finále koncertu, prídavky), ✓ prehľbujú vedomosti o požiadavkách na súťažné vystúpenie zboru (časový limit, povinná skladba, primerane náročné skladby), ✓ ovládajú požiadavky na zbor v nahrávacom štúdiu (ekonomika práce, maximálna disciplína, pokoj po poslednom tóne skladby, postupnosť nahrávaných skladieb podľa obtiažnosti, pohoda, dobrá nálada a prestávky v práci), ✓ poznajú funkciu taktovacej paličky pri zborovom dirigovaní, 	<p>Metodika vedenia chrámového, mládežníckeho zboru a zboru dospelých.</p> <p>Špecifiká interpretácie skladieb jednotlivých štýlových období.</p> <p>Motivácia v zbore.</p> <p>Koncertné vystúpenia zboru.</p> <p>Súťažné vystúpenie zboru.</p> <p>Spevácky zbor v nahrávacom štúdiu.</p> <p>Taktovacia palička v zborovom dirigovaní.</p>

využívajú metódu relatívnej solmizácie a spevu oporných piesní čím upevňovať výhľady speváckeho zboru.

Záverečná skúška

Dirigovanie speváckeho zboru (nevyžaduje sa dirigovanie spamäti):

Praktická časť:

- nacvičiť a dirigovať spevácky zbor päť náročnejších skladieb rôznych historických a štýlových období,
- dirigovať dirigentské techniky podľa zadania skúšobnej komisie.

Teoretická časť:

- teoreticky vysvetliť realizáciu dirigentskej techniky a rôznych nástupov podľa zadania skúšobnej komisie,
- osobnosť dirigenta, štýlotvorné zásady v interpretácii zborových partitúr od renesancie po súčasnosť (renesancia, barok, klasicizmus, romantizmus, impresionizmus, hudba 20. storočia),
- metodika vedenia detského speváckeho zboru, miešaného zboru, mládežníckeho zboru a zboru dospelých,
- anatómia a hygiena hlasiviek, bránica, dychová a hlasová rozcvička,
- súťažné vystúpenie zboru a zbor v nahrávacom štúdiu,
- ďalšie teoretické vedomosti obsiahnuté počas štúdia.

HUDOBNÁ NÁUKA, NÁUKA O HARMÓNII

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú základy náuky o harmónii obsiahnutý vo všeobecnej hudobnej náuke, ✓ ovládajú a vymenujú durové a molové stupnice, ✓ tvoria intervaly a ich obraty, ✓ charakterizujú homofóniu a polyfóniu, ✓ určujú konsonatné akordy a ich obraty (pomenovanie intervalovej stavby tonického kvintakordu a jeho obratov, príbuznosť akordov), ✓ aplikujú získané poznatky do tvorby štvorhlasnej úpravy kvintakordov (široká a úzka harmónia, terciová, kvintová a oktávová poloha v durových a molových tóninách), ✓ ovládajú prísne a voľné spájanie príbuzných kvintakordov, ✓ poznajú vedenie a postup dvoch hlasov, ✓ tvoria základné harmonické funkcie (tonika, subdominanta, dominanta) a spájajú ich do harmonickej kadencie, ✓ harmonizujú melódiu a základné značky číslovaného basu pomocou hlavných kvintakordov, ✓ definujú harmonické závery, ✓ ovládajú podstatu hudobnej formy a podiel hudobných elementov na výstavbe formy, motív a téma, ✓ pomenujú prácu s hudobnou myšlienkou a periodickú stavbu hudobných foriem (veta, súvetie, zložené súvetie), ✓ preukážu vedomosti o používaní cirkevných tonusov pri hre responzóriových žalmov. 	<p>Základy náuky o harmónii:</p> <p>Durové a molové stupnice.</p> <p>Tvorba intervalov.</p> <p>Homofónia a polyfónia.</p> <p>Tonický kvintakord a jeho obraty.</p> <p>Štvorhlasná úprava kvintakordu.</p> <p>Prísne a voľné spájanie kvintakordov.</p> <p>Postup dvoch hlasov.</p> <p>Základné harmonické funkcie, harmonická kadencia.</p> <p>Harmonizácia melódie a číslovaného basu.</p> <p>Harmonické závery.</p> <p>Základy hudobnej formy:</p> <p>Práca s hudobnou myšlienkou.</p> <p>Cirkevné tonusy pri hre liturgickej hudby.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú vedľajšie kvintakordy, sextakordy, kvartsextakordy, septakordy, ✓ pomenujú kvintakordy základných harmonických funkcií a ostatných stupňov stupnice ako vedľajšie kvintakordy a ich štvorhlasnú úpravu, ✓ ovládajú štvorhlasnú úpravu dominantných septakordov a obraty dominantného septakordu, ✓ určujú správne harmonické vedenie hlasov pri spájaní rozšírenej kadencie so zaradením klamného záveru, ✓ transpozície motívov do rôznych tónin, ✓ aplikujú dominantné septakordy a jeho obraty do jeho štvorhlasnej úpravy, ✓ ovládajú rozšírenú kadenciu a rozvod klamného záveru, ✓ charakterizujú sonátovú formu (kontrast dvoch myšlienok, expozícia, rozvedenie, repríza, úvod, kóda v sonátovej forme, ✓ pomenujú cirkevné a svetské formy a druhy barokovej hudby a všeobecné základné kontrapunktické formy. 	<p>Základy náuky o harmónii: Vedľajšie kvintakordy a jeho obraty. Kvintakordy základných harmonických funkcií.</p> <p>Štvorhlasná úprava dominantných septakordov. Správne vedenie hlasov.</p> <p>Transpozície. Štvorhlasná úprava dominantného septakordu. Rozšírená kadencia a klamný záver.</p> <p>Základy hudobnej formy: Sonátová forma. Cirkevné a svetské formy baroka.</p>

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizujú sekvenciu (posúvanie harmonického motívu nadol a nahor, melodické tóny (prieťažné, priechodné, striedavé, následné tóny), ✓ ovládajú diatonické modulácie (prehodnocujú spoločný akord, štruktúra, upevnenie cieľovej tóniny v základnej kadencii, tóniny vyššie a nižšie, do vzdialených tónin vyšších alebo nižších do troch 	<p>Základy náuky o harmónii: Sekvencia.</p> <p>Diatonické modulácie.</p>

posuviak,

realizujú správne harmonické rozvody kadencie a rozšírenej kadencie (zaradujú klamné rozvody kadencie a rozširovanie kadencie), harmonizujú duchovné piesne (piesne podľa výberu z predpísaných liturgických spevov omšového propria a evanjelického spevníka (ES)), pohotovo čítajú a prakticky interpretujú hru číslovaného basu (označovanie funkcií, tvorba základných kástr kvintakordov a ich obratov, tvorba a praktická hra v hudobných formách charakterizujú druhy a formy vzniknuté v romantickej hudbe.

Druhy a formy vzniknuté v romantickej hudbe.

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ harmonizujú melódiu piesne s využitím všetkých stupňov a zaužívaných funkčných postupov, ✓ vytvorenie jednoduchej predohry, dohry a postlúdia, ✓ ovládajú základy kontrapunktu v praxi. 	<p>Základy náuky o harmónii: Harmonizácia melódie piesne. Tvorba jednoduchých melodicko-rytmických útvarov. Základy kontrapunktu.</p>

Záverečná skúška

Náuka o harmónii:

- obsiahnuť základy náuky o harmónii,
- ovládať hlavné a vedľajšie kvintakordy, sextakordy, kvartsextakordy, septakordy, dominantné septakordy a jeho obraty,
- správne pomenovať rozšírenú kadenciu a rozvod klamného záveru,
- charakterizovať sekvenciu, melodické tóny, diatonické modulácie,
- realizovať správne harmonické rozvody kadencie v rozšírenej kadencii,

- harmonizovať duchovné piesne,
- pohotovo čítať a prakticky interpretovať hru číslovaného basu,
- harmonizovať melódiu piesne s využitím všetkých stupňov a zaužívaných funkčných postupov.

Náuka o hudobných formách:

- poznať základné poznatky náuky o hudobných formách,
- definovať základy kontrapunktu,
- charakterizovať variácie, sonátovú formu, formy barokovej hudby, svetské formy baroka a všeobecné kontrapunktické formy,
- charakterizovať druhy a formy vzniknuté v romantickej hudbe,
- ovládať základy kontrapunktu teoreticky a v praxi.

LITURGIKA RÍMSKOKATOLÍCKA

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú základné ciele liturgie (oslava Boha a posvätenie ľudí, pripravenosť ľudu, vedomá a aktívna účasť ľudu na slávení liturgie), ✓ charakterizujú liturgické zhromaždenie a charakteristické črty liturgie (pôvod a význam slova, definícia, spásonosný a uctievací prvok liturgie, liturgia ako vrcholná činnosť pre Cirkev), ✓ poznajú hierarchickú štruktúru katolíckej cirkvi (pápež, diecéza, dekanát, farnosť, rehole), ✓ charakterizujú pojem liturgický priestor (názvy kostolov: bazilika, dóm, katedrála, farský, filiálny, časti kostola: presbytérium, loď, chór, 	<p>Základné ciele liturgie:</p> <p>Charakteristika liturgie.</p> <p>Hierarchická štruktúra katolíckej cirkvi.</p>

<p>sakristia, veža, predsieň), zariadenie kostola (otlár, ambona, sedadlo), dejiny a slohy,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pomenujú osoby v liturgii a ich úlohy (pápež, kardinál, biskup, kňaz, rehoľník, akolyta, organista, kantor, žalmista, lektor, ostatní), ✓ poznajú liturgické rúcha (vývoj, formy, užívanie), liturgické farby a ich symbolika, ✓ prehlbujú poznatky o liturgických knihách (rímsky misál, lekcionáre, evanjeliár, rituál, benedikcionár, liturgia hodín) a liturgické formy (ordo, ordinárium, proprium), ✓ oboznamujú sa s liturgickým kalendárom (dejiny, liturgické dni, slávnosti, sviatky, spomienky, férie), liturgickým rokom (obdobie adventné, vianočné, pôstne, veľkonočné, turíčne, cezročné, priebeh, náplň a charakter) a liturgické predmety (názvy a užívanie). 	<p>Pojem liturgický priestor.</p> <p>Osoby v liturgii.</p> <p>Liturgické rúcha a liturgické farby.</p> <p>Liturgické knihy, liturgické formy.</p> <p>Liturgický kalendár, liturgický rok, liturgické predmety.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ definujú a vymenujú sviatosti Cirkvi (znamenie, milosť, ustanovenie, miesto sviatostí v Cirkvi, sviatosti a viera, liturgia sviatostí, účinnosť sviatostí, udeľovanie sviatostí, cieľ sviatostí), ✓ vysvetlia podstatu krstu (význam slova, vierouka krstu vo Svätom písme, tradícia krstu, prijímateľ krstu, katechumenát, vysluhovateľ, krstní rodičia a liturgia krstu), ✓ pomenujú podstatu a tradíciu sviatosti birmovania (význam slova, vierouka (sväté písmo, tradícia), prijímateľ, vysluhovateľ, birmovní rodičia, liturgia, apoštolát), ✓ naštudujú podstatu a tradíciu sviatosti Eucharistie – Sviatosť Oltárna (význam slova, vierouka (sväté písmo, tradícia), prijímateľ, 	<p>Sviatosti Cirkvi:</p> <p>Sviatosť krstu.</p> <p>Sviatosť birmovania.</p> <p>Sviatosť Eucharistie (Sviatosť Oltárna).</p>

<p>vysluhovateľ, liturgia (úvodné obrady, bohoslužba slova, bohoslužba obety, záverečné obrady), úcta a poklona eucharistii),</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ oboznamujú sa s podstatou sviatosti zmierenia – pokánia (význam slova, vierouka (Sväté písmo, tradícia), prijímateľ, vysluhovateľ, liturgia, dejiny), ✓ pomenujú a vysvetlia podstatu sviatosti pomazania chorých (význam sviatosti, zdravie telesné a duchovné), vierouka sviatosti vo Svätom písme a jej tradícia, prijímateľ, vysluhovateľ, liturgia), ✓ prehľbujú poznatky o podstate sviatosti posvätenia kňazstva (význam slova, vierouka (Sväté písmo, tradícia), prijímateľ, vysluhovateľ, liturgia), ✓ vysvetlia podstatu sviatosti manželstva (význam slova, vierouka (Sväté písmo, tradícia), prijímateľ, vysluhovateľ, svedkovia, liturgia), ✓ ovládajú dennú modlitbu Cirkvi – liturgiu hodín (liturgia hodín, dejiny, zmysel a význam, ranné chvály, vešpery), ✓ poznajú ostatné liturgické útvary (bohoslužba slova, pohreb, požehnanie), ✓ poznajú pobožnosti (križová cesta, litánie, ruženec). 	<p>Sviatosť zmierenia (pokánie).</p> <p>Sviatosť pomazania chorých.</p> <p>Sviatosť posvätenie kňazstva.</p> <p>Sviatosť manželstva.</p> <p>Denná modlitba Cirkvi.</p> <p>Ostatné liturgické útvary.</p> <p>Pobožnosti.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomenujú požiadavky na význam a funkciu spevu v liturgii (charakteristika gregoriánskeho chorálu a jeho využitie v liturgii, význam a funkcia hudby v liturgii, dejiny liturgického spevu, dejiny liturgickej hudby), ✓ definujú predpisy o liturgickej hudbe a ich obsah (konštitúcia o posvätnej liturgii, Musicam sacram, Všeobecné smernice Rímskeho 	<p>Význam a funkcia spevu v liturgii.</p> <p>Základné predpisy o liturgickej hudbe.</p>

chorálu v omši),

definujú dôležitosť a postavenie funkcie organistu, kantora, žalmistu v liturgii a ich funkciu a úloha organistu, kantora a žalmistu v liturgii.

Záverečná skúška

Liturgika (rímskokatolícka):

- definujú dôležitosť spevu jednotlivých častí sv. omše,
- teoreticky ovládajú obsah spevu a hudby pri sviatostiach,
- dokážu vhodne vybrať spevy pre slávenie liturgie,
- ovládajú interpretáciu spevu jednotlivých častí liturgie a ich personálne obsadenie,
- definujú dôležitosť a postavenie funkcie organistu, kantora, žalmistu v liturgii a ich funkciu,
- pomenujú požiadavky na význam a funkciu spevu v liturgii,
- definujú predpisy o liturgickej hudbe a ich obsah,
- orientujú sa v liturgických knihách, poznajú ich funkciu a obsah,
- poznajú a orientujú sa v liturgickom kalendári,
- poznajú spevy ordinária a propria svätej omše,
- definujú a vymenujú sviatosti Cirkvi, (krstu, birmovanie, sviatosť Oltárna, sviatosť zmierenia, sviatosť pomazania chorých, sviatosť posvätenia kňazstva, sviatosť manželstva),
- ovládajú dennú modlitbu Cirkvi – liturgiu hodín,
- poznajú a vymenujú ostatné liturgické útvary,
- ovládajú a vymenujú pobožnosti,
- oboznamujú sa s náukou o liturgii,
- charakterizujú liturgické zhromaždenie a charakteristické črty liturgie,
- ovládajú základné ciele liturgie,
- poznajú hierarchickú štruktúru katolíckej cirkvi,
- charakterizujú pojem liturgický priestor,
- pomenujú osoby v liturgii a ich úlohy,
- poznajú liturgické rúcha, liturgické farby, liturgické knihy, liturgické formy, liturgický kalendár, liturgický rok a liturgické predmety.

LITURGIKA – EVANJELICKÁ CIRKEV AUGSBURGSKÉHO VYZNANIA (ECAV) VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ oboznamujú sa s náukou o liturgii (pôvod a význam slova, definícia, zvestný a uctievací rozmer liturgie, liturgia ako významná časť bohoslužobného života cirkvi, dejiny...), ✓ ovládajú evanjelické služby Božie (ďalej SB), charakteristické črty liturgie, účasť ordinovaných a neordinovaných členov na SB a ich úlohy, ✓ charakterizujú bohoslužobné zhromaždenie a charakteristické črty liturgie (vrcholná činnosť: zvesť SLOVA), ✓ ovládajú základné ciele liturgie (oslava Boha, zvestovanie zákona a evanjelia, prisluhovanie sviatostí), vedomá a aktívna účasť zhromaždenia na SB), ✓ poznajú štruktúru ECAV na Slovensku (generálna cirkev, dištrikty, senioráty, cirkevné zbory) a riadenie (synoda, presbyterstvo, konvent) ECAV na Slovensku, ✓ charakterizujú pojem liturgický priestor (stváranie a časti kostolov, ich zariadenie a vybavenie, slohy a štýly, artikulórne chrámy ako výraz viery predkov), ✓ pomenujú osoby v liturgii a ich úlohy v SB (kazateľ, liturg, 	<p>Náuka o liturgii.</p> <p>Evanjelické služby Božie.</p> <p>Bohoslužobné zhromaždenie, charakteristické črty liturgie.</p> <p>Základné ciele liturgie a účasť zhromaždenia na liturgii.</p> <p>Štruktúra ECAV na Slovensku. Liturgický priestor.</p> <p>Osoby v liturgii.</p>

<p>zhromaždenie, kantor, organista, kostolník, lektor), poznajú liturgické rúcha (vývoj, formy, používanie), liturgické farby (symbolika), bohoslužobné úkony, ECAV (Biblia, Agenda ECAV, Pohrebná agenda, Ev. charakterizujú cirkevný rok a jeho význam v bohoslužobnom živote (obdobie adventné, vianočné, pôstne, veľkonočné, turíčne, cezročné, priebeh, náplň, ch. oboznamujú sa s liturgickými formami (ordinárium, proprium), hudobné (pieseň, chorál, antifóna, žalm, hymnus), pomenujú bohoslužobné liturgické predmety (ich názvy a užívanie).</p>	<p>Liturgické úkony, ECAV (Biblia, Agenda ECAV, Pohrebná agenda, Ev. Cirkevný rok. Liturgické formy. Bohoslužobné liturgické predmety.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ definujú a vymenujú sviatosti Evanjelickej cirkvi a. v. (znamenie, ustanovenie, miesto v živote cirkvi, úžitok, význam, sviatosti a viera, liturgia sviatostí), ✓ pomenujú a vysvetlia podstatu krstu svätého (význam slova, učenie o krste podľa Malého katechizmu, tradícia krstu, prijímateľ krstu, krst a katechéza, krstná prax ECAV, úloha rodičov a krstných rodičov a liturgia krstu svätého), ✓ pomenujú a vysvetlia podstatu sviatosti Večere Pánovej (ďalej VP), poučenie o spovedi, význam slova, učenie o VP, prijímateľ, vysluhovateľ, liturgia VP, spoveď – čo je spoveď, 2 čiastky spovede), ✓ vysvetlia význam a liturgické stvárnenie spovede (verejná, súkromná), ✓ vysvetlia význam a cieľ konfirmácie, 	<p>Sviatosti Evanjelickej cirkvi a.v.</p> <p>Sviatosť krstu svätého.</p> <p>Večera Pánova, spoveď.</p> <p>Verejná a súkromná spoveď. Konfirmácia.</p>

poznajú význam všetkých liturgických úkonov podľa Agendy (sobáš, požehnanie manželstva, ordinácia novokňazov, úvody do cirkevných úradov, posviacky.

Význam liturgických úkonov.

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomenujú požiadavky na význam a funkciu spevu na SB a v liturgii evanjelickej cirkvi (význam a funkcia spevu na SB, charakteristika gregoriánskeho chorálu a jeho využitie v liturgii, význam a funkcia hudby v bohoslužobnom živote cirkvi, dejiny liturgického spevu, dejiny evanjelickej cirkevnej hudby, najznámejší autori evanjelických chorálov, tvorcovia partitúr), ✓ poznajú predpisy o cirkevnej hudbe (Cirkevné nariadenie č. 8/2003 o funkcii cirkevného hudobníka a organizácii cirkevnej hudby v ECAV na Slovensku), ✓ poznajú predpisy upravujúce bohoslužobnú prax, ✓ poznajú časti ordinária a propria služieb Božích, ich hudobné stvárnenie v evanjelických SB (Evanjelický spevník, Pašie, Funebrál (z minulosti: Zpěvník, Tranoscus, predchodcovia súčasnej Agendy ECAV). 	<p>Význam a funkcia spevu na Službách Božích.</p> <p>Predpisy o cirkevnej hudby.</p> <p>Predpisy upravujúce bohoslužobnú prax.</p> <p>Ordinárium a proprium služieb Božích a ich hudobné stvárnenie.</p>

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ definujú význam jednotlivých častí služieb Božích a spev, hudba v poriadku služieb Božích (spev a hra konkrétnych častí služieb Božích, sprevádzanie a vedenie spevu zhromaždenia, sólové časti liturga, zborové časti, vokálne časti, inštrumentálne časti), ✓ ovládajú obsah spevu a hudby pri sviatostiach, pri pohrebe, pri 	<p>Spev a hudba v poriadku služieb Božích.</p> <p>Spev a hudba pri sviatostiach.</p>

<p>požehnaniach, pri ostatných liturgických úkonoch, dokážu vhodne vybrať piesne k rôznym formám služieb Božích (nedeľné, slávnostné, výber piesní, ktoré sú súčasťou jednotlivých časí služieb Božích), ovládajú nápevy z liturgických a hudobných kníh ECAV (pedspevy, ordináριοvé a proprioové časti SB (frázovanie, tempo, rytmus), definujú postavenie liturga, organistu (kantora) a ich funkciu na SB.</p>	<p>Výber piesní, a ich precvičovanie so zborom. Správna interpretácia j Postavenie a úloha liturgia a organistu (kantora) pri bohoslužobných p</p>	<p>mládežnícke, adven</p>
---	--	---------------------------

Záverečná skúška

- definujú dôležitosť jednotlivých častí služieb Božích,
- teoreticky ovládajú obsah spevu a hudby pri sviatostiach,
- dokážu vhodne vybrať piesne k rôznym druhom služieb Božích,
- ovládajú nápevy z liturgických a hudobných kníh ECAV,
- definujú dôležitosť a postavenie funkcie organistu/kantora,
- pomenujú význam a funkciu spevu v liturgii,
- definujú predpisy o cirkevnej hudbe a ich obsah,
- orientujú sa v bohoslužobných knihách, poznajú ich funkciu a obsah,
- poznajú a orientujú sa v obdobiach cirkevného roka,
- poznajú nápevy ordinária a propria služieb Božích,
- definujú a vymenujú sviatosti ECAV (Sviatosť Krstu svätého, Sviatosť Večere Pánovej s poučením o spovedi),
- ovládajú Modlitbu Pánovu, Vieru všeobecnú kresťanskú, Nicejské a Atanáziovo vierovyznanie,
- poznajú a vymenujú ostatné bohoslužobné súčasti,
- oboznamujú sa s náukou o liturgii,
- charakterizujú bohoslužobné zhromaždenie a charakteristické črty bohoslužieb,
- ovládajú základné ciele liturgie,
- poznajú štruktúru ECAV na Slovensku,

- charakterizujú pojem bohoslužobný priestor,
- pomenujú osoby na bohoslužbách a ich úlohy,
- poznajú bohoslužobné rúcha, liturgické farby, bohoslužobné knihy, časti SB, rozdelenie cirkevného roka a liturgické predmety.

LITURGICKÝ SPEV, HLASOVÁ VÝCHOVA

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ osvojujú si správne spevácke návyky, zmysel pre kantilénový spev (vzbudzovať záujem žiaka o spev ako prirodzený prostriedok hudobného vyjadrovania sa a viesť ho ku chápaniu hudobného a slovného obsahu spievaných piesní), ✓ zdokonaľujú prirodzený spevácky prejav a pamäť, ✓ osvojujú si správne a prirodzené držanie tela pri speve, základné zásady správneho dýchania, ✓ pracujú na uvoľnení brady, správnom nasadení tónu, vyrovnávaní vokálov s navodením hlavového tónu, ✓ rozvíjajú intonačné a rytmické cítenie na úrovni, ktorá zodpovedá veku žiaka, vyspelosti s cieľom vytvoriť správne spevácke návyky (dych, rezonancia, artikulácia), ✓ rozvíjajú zmysel pre kantilénu so zachovaním prirodzeného prejavu s rozvíjaním jeho pamäte a pripravovanie na spev inštrumentálnym 	<p>Základy hlasovej výchovy:</p> <p>Správne spevácke návyky.</p> <p>Kantilénový spev.</p> <p>Prirodzený spevácky prejav a pamäť.</p> <p>Správne držanie tela pri speve.</p> <p>Nasadenie tónu a vyrovnávanie vokálov.</p> <p>Hlavový tón.</p> <p>Rozvoj intonačného a rytmického cítenia.</p> <p>Spev kantilény s inštrumentálnym sprievodom.</p>

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<p>sprievodom,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ realizujú správne spevácke dýchanie (pokojné a hlboké dýchanie bránicou a dodržiavania troch fáz dychu: nádych, zadržanie, výdych), ✓ používajú trvale mäkké a opreté nasadenie tónu, ✓ ovládajú spev v strednej hlasovej polohe v rozsahu 5-6 tónov v dynamike piano až mezzoforte, používajú zostupných cvičení, neskoršie cvičenia nahor a nadol, ✓ ovládajú základy spevu kantilény, ✓ použijú neutralizáciu (vyrovnávanie) vokálov na jednom tóne v strednej hlasovej polohe, ✓ pracujú na navodení hlavového tónu pomocou ľahkého brumenda zhora prechodom na hlásku „m“, ✓ prepájajú notový zápis s hudobnou predstavou, cvičia sa v speve spamäti, ✓ realizujú cvičenia na precvičovanie intonačnej, rytmickej a harmonickej predstavivosti, ✓ spievajú vhodnú literatúru s cieľom fixácie predpísaných techník, ✓ spievajú duchovné piesne rozličných štýlových období a liturgické spevy potrebné ku liturgii. 	<p>Správne spevácke dýchanie.</p> <p>Tvorenie tónu.</p> <p>Technické cvičenia.</p> <p>Spev kantilény.</p> <p>Neutralizácia vokálov.</p> <p>Hlavový tón.</p> <p>Spev spamäti.</p> <p>Intonačná, rytmická a harmonickej predstavivosť.</p> <p>Výber vhodnej literatúry na spev.</p> <p>Spev skladieb potrebných pre liturgiu.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ obohacujú technické a výrazové schopnosti, ✓ rozširujú si možnosti spontánneho prejavu, ✓ zdokonaľujú sa v speve kantilény a rozširujú si hlasový rozsah, 	<p>Základy hlasovej výchovy a liturgického spevu:</p> <p>Technické a výrazové prostriedky.</p> <p>Spontánnosť a kantilénový prejav.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ pripravujú sa na spev dvojhlasu a spev s inštrumentálnym sprievodom. ✓ zdokonaľujú sa v základoch liturgického spevu a hlasovej výchovy, ✓ prehlbujú technické a výrazové schopnosti pri speve, ✓ rozširujú možnosti spontánneho hudobného prejavu žiaka. ✓ zdokonaľujú sa v rozvoji intonačného, rytmického a tempového čítania a zároveň rozvíjajú žiakovu hudobnú pamäť, ✓ rozširujú hudobný obzor žiaka poznávaním piesní rozličného obsahu a nálad, ✓ použijú správne a prirodzené držanie tela pri speve, ✓ zdokonaľujú sa v pokojnom a hlbokom dýchanie na bránici s dodržiavaním fáz dychu, ✓ spájajú a zvukovo vyrovnávajú vokály pri zachovaní zásad správnej speváckej výslovnosti, ✓ ovládajú prirodzene rečové orgány (prirodzená poloha jazyka), rozširujú hlasový rozsah žiaka v rozsahu oktávy a zdokonaľujú sa v speve kantilény, ✓ vyrovnávajú hlas v celej hlasovej polohe žiaka (bez hlasového zlomu medzi výškou a strednou hlasovou polohou, rozširujú hlavový tónu do vyšších polôh), ✓ zdokonaľujú vedomý prednes na základe pochopenia hudobného a textového obsahu, ✓ realizujú hlasové cvičenia podľa výberu učiteľa, ✓ ovládajú spev rezponziálnych žalmov na feriálne dni, nedele a sviatky podľa cyklu cirkevného roka, ✓ ovládajú spev ordinária a propria svätej omše, služieb Božích 	<p>ECAV</p>
---	-------------

Spev dvojhlasu.

Spev liturgickej hudby.

Technické a výrazové prostriedky pri speve.

Spontánnosť žiaka pri speve.

Rozvoj intonácie, rytmu a tempa spevu.

Spev piesní rôzneho obsahu a nálad.

Držanie tela pri speve.

Pokojné trojfázové dýchanie pri speve.

Neutralizácia (vyrovnávanie) vokálov.

Ovládanie rečových orgánov, rozširovanie hlasového rozsahu žiaka.

Vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej

polohe. Vedomý prednes spevu.

Realizácia technických hlasových cvičení.

Spev liturgickej literatúry potrebnej k liturgii.

(JKS, liturgické spevníky, Evanjelický spevník), dialógy v liturgii.

Základné spevy pri liturgii.

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pracujú na rozvíjaní správnych elementárnych speváckych návykov a schopností, ✓ orientujú sa na liturgickú prax v speváckych zboroch a sólovom speve, ✓ ovládajú spev kantilény, rozširujú dynamickú a agogickú škálu, ✓ realizujú spoluúčasť na dvojhlasnom speve s inštrumentálnym sprievodom, ✓ precvičujú všetky doposiaľ prebrané technické a výrazové prvky a ich spájanie s uvedenou hudobnou predstavou spolu s teoretickými poznatkami primeranými veku a stupňu žiaka, ✓ realizujú dôsledné štúdium spevu piesní spamäti, ✓ dbajú sústavne na správne a prirodzené držanie tela pri speve, rozvíjajú reberno-bránicové dýchanie, ✓ spájajú a zvukovo vyrovnávajú vokály (centralizácia) pri zachovaní správnej výslovnosti, ✓ ovládajú funkčné, prirodzené a pohotové ovládanie rečových orgánov a melodicky obohacujú hlasové cvičenia smerom nahor i nadol. 	<p>Základy hlasovej výchovy a liturgickej hry:</p> <p>Praktické zručnosti získané hlasovou výchovou aplikujú do praktického spevu v speváckych zboroch.</p> <p>Rozvoj spevu kantilény, dynamiky a agogiky.</p> <p>Spev dvojhlasu s inštrumentálnym sprievodom.</p> <p>Rozvoj technických a výrazových prostriedkov.</p> <p>Spev spamäti.</p> <p>Držanie tela pri speve.</p> <p>Neutralizácia vokálov.</p> <p>Ovládanie rečových orgánov.</p>

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ nadväzujú na všetky získané kompetencie z predchádzajúcich ročníkov a rozširujú ich o ďalšie technické prvky, ✓ pracujú na osvojení si náročnejších ľudových, umelých, komorných a zborových partov, ✓ ovládajú plynulé spievanie kantilény, ✓ zdokonaľujú schopnosť a pohotovosť samostatného štúdia, ✓ prakticky ovládajú reberno-bráničné dýchanie, spájajú hlavovú a hrudnú rezonanciu a uvedomené budovanie dychovej opory, ✓ rozvíjajú ďalšiu spevácku techniku, ✓ zdokonaľujú hudobnú pamäť a predstavivosť, používajú získané zručnosti v skupinovom speve a uplatňujú základné teoretické vedomosti v speváckej praxi, ✓ rozširujú a vyrovnávajú hlasový rozsah podľa individuálnych schopností žiaka, ✓ uvedomene spájajú hlavovú a hrudnú rezonanciu, ✓ ovládajú odsadzovanie na jednom dychu, hlasové cvičenia v rozsahu oktávy, zostupné stupnice v rozsahu oktávy, cvičenia na plynulú kantilénu na rozmanitých melódiách a nápevoch, ✓ rozvíjajú dvojhlasný spev ako príprava pre komorný spev, ✓ kultivujú spevácke návyky a rozvíjajú spevácku techniku s prihliadnutím na predmutačné a mutačné obdobie pracujú s hlasom šetrnejšie výberom vhodných cvičení s cieľom odstrániť mutačný šelest a hlasové zlomy, ✓ zvládnu žiaci krásu plynulej kantilény a hudobnej frázy tak, aby vokalizácia a spevácka dikcia bola primeraná obsahu spievaného 	<p>Technické zručnosti pri liturgickej hre a hlasovej výchove: Ďalšie osvojovanie si techniky spevu. Praktický spev literatúry s prihliadnutím na cirkevný spev. Spev kantilény. Samostatné štúdium. Dýchanie pri speve. Spevácka technika. Rozvoj hudobnej pamäte a predstavivosti, komorný spev. Rozširovanie a vyrovnávanie hlasového rozsahu. Spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie. Technické cvičenia s cieľom ďalej rozvíjať spevácku techniku. Dvojhlasný a komorný spev. Zohľadnenie mutácie pri speve. Zdokonaľovanie spevu plynulej kantilény.</p>

textu aj veku žiaka, rozširujú hudobný rozhľad žiaka spevom komorných a zborových piesní a veku primárne prakticky spevateľskými skladbami prihladenými na charakteristiku spievaných piesní.	
---	--

Záverečná skúška:

- zaspievajú tri skúšobnou komisiou zvolené chorály určené k liturgii s prihliadnutím na správnu spevácku techniku osvojenú si počas štúdia,
- zaspievajú tri náročnejšie umelé, ľudové alebo komorné skladby s prihliadnutím na plynulé kantilénové spievanie.

HRA NA ORGANE, IMPROVIZÁCIA

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

II. stupeň základného štúdia ZUŠ

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdokonaľujú úroveň hry z prvého stupňa a pokračujú na jej ďalšom zdokonaľovaní, ✓ poznajú rozdiely medzi klavírnou a organovou technikou, ✓ ovládajú manuálovú a pedálovú techniku a základné technické prostriedky hry na organe, naďalej pracujú na jej zdokonaľovaní, 	<p>Zdokonaľovanie techniky hry na organe a improvizácie:</p> <p>Rozdiely medzi klavírnou a organovou technikou a jej praktická aplikácia.</p> <p>Zdokonaľovanie manuálovej a pedálovej techniky hrou literatúry.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú registráciu skladieb rôznych štýlových období, ✓ ovládajú štvorhlasnú úpravu kvintakordu a tvorbu kadencií, ✓ aplikujú samostatnú interpretáciu s komornou a súborovou hrou, ✓ realizujú hru chorálov pre liturgiu a liturgických skladieb omšového ordinária, ✓ zdokonaľujú základy manuálovej a pedálovej techniky smerujúce k nezávislosti rúk a nôh s cieľom naväzovať na kompetencie prvého stupňa, ✓ naštudujú minimálne päť skladieb rôznych štýlových období, ✓ pracujú s hudobnou predstavivosťou, ✓ zahrajú jednoduché chorály so sprievodom pedála, ✓ improvizujú v rozšírenej kadencii, ✓ transponujú jednotlivé chorály do rôznych tónin, ✓ hrajú organový sprievod so sprievodom pedála piesní určených k liturgii a ku všetkým obdobiam cirkevného roka. 	<p>Registrácia skladieb rôznych štýlových období. Štvorhlasná úprava kvintakordu, hra rozšírenej kadencie. Komorná a súborová hra. Hra skladieb určených pre liturgiu.</p> <p>Zdokonaľovanie manuálovej a pedálovej techniky v náväznosti na už osvojené kompetencie. Štúdium piatich skladieb počas školského roka. Rozvíjanie hudobnej predstavivosti. Hra chorálov so sprievodom pedála. Improvizácia v rozšírenej kadencii. Transpozície. Hra liturgickej hry všetkých období cirkevného roka.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdokonaľujú úroveň hry z prvého stupňa a pokračujú na jej ďalšom technickom zdokonaľovaní, ✓ naštudujú požiadavky na interpretáciu polyfonických skladieb s aplikáciou artikulačných a ornamentálnych zásad, 	<p>Nástrojové a technické kompetencie:</p> <p>Zdokonaľovanie manuálovej a pedálovej organovej techniky.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdokonaľujú základy manuálovej a pedálovej techniky smerujúce k ďalšej nezávislosti rúk a nôh, ✓ vypracujú pre študovanú literatúru samostatne prstoklady, aplikatúru a artikuláciu a poskytnú možnosti jej alternatív, ✓ pracujú s hudobnou predstavivosťou, ✓ správne realizujú hru melodických ozdôb, ✓ rozlišujú interpretačné zásady pri hre skladieb rôznych foriem a štýlov, ✓ rozširujú teoretický a praktický obzor správnej a štýlovej registrácie v organovej hre, ✓ orientujú sa samostatne v praktických úlohách interpretácie, ✓ naštudujú minimálne päť skladieb rôznych štýlových období, ✓ improvizujú pridaním slávnostnej predohry medzihry a postlúdia, ✓ spracujú piesne z liturgickej literatúry podľa melódie, ✓ ovládajú organový sprievod skladieb určených pre liturgiu a piesní ku všetkým obdobiam cirkevného roka. 	<p>Požiadavky na interpretáciu polyfonických skladieb.</p> <p>Samostatné vypracovanie prstokladov, aplikatúry a artikulácie.</p> <p>Hudobná tvorivosť a jej ďalšie rozvíjanie.</p> <p>Melodické ozdoby a ich realizácia.</p> <p>Interpretačné zásady skladieb rôznych štýlov.</p> <p>Štýlová registrácia v organovej hre.</p> <p>Samostatná orientácia v interpretácii.</p> <p>Štúdium piatich skladieb počas školského roka.</p> <p>Improvizácia predohry, medzihry a postlúdia.</p> <p>Improvizácia piesní z liturgickej literatúry.</p> <p>Organový sprievod skladieb určených pre liturgiu.</p>
---	---

HUDOBNO TEORETICKÉ POZNATKY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomenujú teoreticky základné zásady pre vypracovanie prstokladov a aplikatúry so zapísaním do nôt v organovej hre, ✓ charakterizujú úzku a širokú harmóniu pri štvorhlasnej úprave kvintakordu, rozvod klamného záveru so zaradením vedľajších stupňov, 	<p>Hudobno-teoretické poznatky:</p> <p>Ssprávne zásady pre vypracovanie prstokladov a aplikatúry.</p> <p>Úzka a široká harmónia, rozvod klamného záveru.</p>

transponujú jednoduché motívy do rôznych tónin, ovládajú obsah a poradie jednotlivých častí liturgie s výberom vhodných skladieb	Transpozície do rôznych tónin. Obsah liturgie a poradie jednotlivých častí liturgie kevného roka.
---	--

Záverečná skúška

Hra na organe (nevyžaduje sa hra spamäti), improvizácia:

- dve ľahšie skladby starých majstrov,
- jedna chorálová predhra J. S. Bacha (Orgelbüchlein, lipské chorály),
- jedno náročnejšie prelúdium a fúga J. S. Bacha podľa vyspelosti žiaka,
- jedna náročnejšia romantická skladba,
- jedna skladba z tvorby 20. a 21. storočia,
- improvizácia: vychádza z prebranej látky počas štúdia prvého a druhého stupňa a podľa zadania skúšobnej komisie,
- zvukové stvárnenie (samostatná registrácia) všetkých interpretovaných skladieb.

DIRIGOVANIE SPEVÁCKEHO ZBORU

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

II. stupeň základného štúdia ZUŠ

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých základnej umeleckej školy:

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozvíjajú osvojené techniky dirigovania získané v prvom stupni základného štúdia, ✓ pracujú na naštudovaní náročnejšej literatúry pre spevácke zbory s prihliadnutím na polyfonické vedenie hlasov, ✓ zdokonaľujú taktovaciú techniku a techniku výrazu, ✓ realizujú praktické dirigovanie speváckeho zboru alebo pri klavíri náročnejších skladieb, ✓ zahrajú zborovú partitúru na klavíri s pohotovým čítaním notového zápisu, ✓ rozvíjajú techniku výrazu, dynamiky a charakteru zvuku, ✓ zvládnu hlasovú rozcvičku zboru s prihliadnutím na formovanie správnych speváckych návykov. 	<p>Zdokonaľovanie techniky dirigovania:</p> <p>Štúdium skladieb z náročnejšej literatúry s prihliadnutím na polyfóniu.</p> <p>Upevňovanie osvojenej taktovacej techniky a techniky výrazu.</p> <p>Praktické dirigovanie a nácvik speváckeho zboru.</p> <p>Hra partitúr a klavírnych výťahov.</p> <p>Technika výrazu, dynamiky a charakteru zvuku.</p> <p>Hlasová rozcvička, formovanie hlasovej kultúry v speváckom zbore.</p>
--	--

HUDOBNO - TEORETICKÉ POZNATKY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú základy náuky o hudobných formách (melos, metrum a rytmus), ✓ pomenujú anatómiu ľudskej ruky a jej funkciu v centrálnej nervovej sústave, ✓ zvládnu v sluchovo-rytmickej oblasti rytmizáciu a zopakovanie daného melodického motívu. 	<p>Základy hudobnej formy.</p> <p>Anatómia ľudskej ruky a jej funkcia.</p> <p>Sluchovo-rytmická oblasť.</p>

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú ďalšiu taktovaciu techniku s prihliadnutím na nástupy po dobe, ✓ realizujú praktické dirigovanie speváckeho zboru v celkovom rozsahu šesť skladieb s prihliadnutím na tri polyfónne skladby, ✓ zahrajú zborovú partitúru na klavíri s pohotovým čítaním notového zápisu, ✓ prostredníctvom dirigentskej techniky dokážu predstaviť metrum, tempo, dynamiku, frázovanie a architektoniku skladby, ✓ ovládajú a realizujú hlasovú rozcvičku zboru s poukázaním na správnu spevácku techniku. 	<p>Zdokonaľovanie taktovacej techniky dirigovania:</p> <p>Fixovanie naučenej taktovacej techniky s prihliadnutím na nástupy po dobe.</p> <p>Naštudovanie šiestich skladieb s dirigovaním zboru.</p> <p>Hra partitúr a klavírnych výťahov.</p> <p>Dirigentská technika s cieľom klásť dôraz na predstavu metra, tempa, dynamiky, frázovania a architektoniky skladby.</p> <p>Realizácia hlasovej rozcvičky v speváckom zbore.</p>

HUDOBNO TEORETICKÉ POZNATKY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú základy náuky o hudobných formách (melos, metrum a rytmus), ✓ vymenujú typy speváckych zborov, organizáciu práce v zbore a tvorbu repertoáru speváckych zborov, ✓ poznajú metodiku vedenia speváckych zborov, ✓ dokážu pohotovo čítať notopis a prakticky hrajú zborové partitúry a klavírne výťahy, ✓ zvládnu v sluchovo-rytmickej oblasti rytmizáciu a zopakovanie daného melodického motívu, ✓ využívajú metódy relatívnej solmizácie a spevu oporných piesní čím upevňovať u žiaka spev z listu, 	<p>Hudobno-teoretické poznatky:</p> <p>Základy hudobnej formy.</p> <p>Typy speváckych zborov a tvorba repertoáru v zbore.</p> <p>Metodika vedenia speváckeho zboru.</p> <p>Hra partitúr a klavírnych výťahov.</p> <p>Výchova k citu pre rytmus a intonáciu.</p> <p>Intonačné metódy s cieľom pohotovo intonovať z listu.</p>

dokážu pohotovo intonovať z nôt, pomenujú metodiku vedenia detského speváckeho zboru.	Metodika	vedenia detského speváckeho zboru.
--	----------	------------------------------------

Záverečná skúška

Dirigovanie speváckeho zboru (nevyžaduje sa dirigovanie spamäti):

Praktická časť:

- nacvičiť a dirigovať spevácky zbor šesť skladieb rôznych historických a štýlových období,
- dirigovať techniky podľa zadania skúšobnej komisie.

Teoretická časť:

- teoreticky vysvetliť realizáciu dirigentskej techniky a rôznych nástupov podľa zadania skúšobnej komisie,
- osobnosť dirigenta, štýlotvorné zásady v interpretácii zborových partitúr od renesancie po súčasnosť (renesancia, barok, klasicizmus, romantizmus, impresionizmus, hudba 20. storočia, aleatorika),
- metodika vedenia detského speváckeho zboru, miešaného zboru, mládežníckeho zboru a zboru dospelých,
- anatómia a hygiena hlasiviek, bránica, dychová a hlasová rozcvička,
- súťažné vystúpenie zboru a zbor v nahrávacom štúdiu.

HUDOBNÁ NÁUKA, NÁUKA O HARMÓNII VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

II. stupeň základného štúdia ZUŠ a štúdia pre dospelých

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú základy náuky o harmónii obsiahnutý vo všeobecnej hudobnej náuke, ✓ poznajú základné poznatky náuky o hudobných formách, ✓ definujú základy kontrapunktu, ✓ upevňujú správne harmonické zásady, ✓ pomenujú základné teoretické poznatky obsiahnuté v základoch náuky o harmónii a ich fixovanie v praktickej hre. ✓ rozvíjajú teoretické poznatky o homofónii a polyfónii a pomenujú ich vzájomné rozdielnosti, ✓ harmonizujú melódiu a číslovaný bas pomocou hlavných harmonických funkcií a v rozšírenej kadencii, ✓ definujú harmonické závery, ✓ poznajú podstatu hudobnej formy a podiel hudobných elementov na výstavbe hudobnej formy (motív a téma). 	<p>Základy náuky o harmónii a hudobných foriem:</p> <p>Základné poznatky o hudobných formách.</p> <p>Základy kontrapunktu.</p> <p>Harmonické zásady.</p> <p>Základné teoretické poznatky z náuky o harmónii.</p> <p>Homofónia a polyfónia.</p> <p>Harmonizácia melódie a číslovaného basu.</p> <p>Harmonické závery.</p> <p>Podstata hudobnej formy.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenujú kvintakordy, septakordy a poznajú ich obraty, ✓ ovládajú štvorhlasnú úpravu kvintakordov a septakordov v úzkej a širokej harmónii, ✓ tvoria a zahrajú rozšírenú kadenciu a rozvod klamného záveru, ✓ charakterizujú hudobné formy rôznych štýlových období, ✓ harmonizujú duchovné piesne a realizujú hru číslovaného basu, 	<p>Základy náuky o harmónii a hudobných foriem:</p> <p>Kvintakordy, septakordy a ich obraty.</p> <p>Štvorhlasná úprava kvintakordov a septakordov.</p> <p>Rozšírená kadencia.</p> <p>Hudobné formy rôznych štýlových období.</p> <p>Číslovaný bas.</p>

<p>harmonizujú melódiu piesne využitím všetkých stupňov a zaužívaných funkčných postupov a zaužívaných funkčných postupov, charakterizujú hlavné a vedľajšie kvintakordy, pomenujú diatonické modulácie a sekvencie, definujú sonátovú formu, formy barokovej hudby s prihliadnutím na kontrapunktické formy, ovládajú hru duchovných piesní: piesne podľa výberu z predpísaných liturgických spevov omšového propria a evanjelického spevníka (ES), pomenujú druhy a formy vzniknuté v romantickej hudbe.</p>	<p>Harmonizácia melódie. Hlavné a vedľajšie kvintakordy. Diatonické modulácie a sekvencie. Sonátovú formu, formy barokovej hudby s prihliadnutím na kontrapunktické formy. Harmonizácia duchovných piesní. Formy a druhy v romantickej hudbe.</p>	<p>Hlavné a vedľajšie kvintakordy. Diatonické modulácie a sekvencie. Sonátovú formu, formy barokovej hudby s prihliadnutím na kontrapunktické formy. Harmonizácia duchovných piesní. Formy a druhy v romantickej hudbe.</p>
---	--	---

Záverečná skúška

Hudobná náuka, náuka o harmónii:

Náuka o harmónii:

- obsiahnuť základy náuky o harmónii,
- ovládať hlavné a vedľajšie kvintakordy, sextakordy, kvartsextakordy, septakordy, dominantné septakordy a jeho obraty,
- správne pomenovať rozšírenú kadenciu a rozvod klamného záveru,
- charakterizovať sekvenciu, melodické tóny, diatonické modulácie,
- realizovať správne harmonické rozvody kadencie v rozšírenej kadencii,
- harmonizovať duchovné piesne,
- pohotovo čítať a prakticky interpretovať hru číslovaného basu,
- harmonizovať melódiu piesne s využitím všetkých stupňov a zaužívaných funkčných postupov.

Náuka o hudobných formách:

- poznať základné poznatky náuky o hudobných formách,
- definovať základy kontrapunktu,
- charakterizovať sonátovú formu, formy barokovej hudby, svetské formy baroka a všeobecné kontrapunktické formy,
- charakterizovať druhy a formy vzniknuté v romantickej hudbe,
- ovládať základy kontrapunktu v praxi.

LITURGIKA RÍMSKOKATOLÍCKA

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

II. stupeň základného štúdia ZUŠ

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ používanie oboznamujú sa s náukou o liturgii (pôvod a význam slova, definícia, spásonosný a uctievací prvok liturgie, liturgia ako vrcholná činnosť pre Cirkev), ✓ charakterizujú liturgické zhromaždenie a charakteristické črty liturgie (charakteristické črty liturgie, riadenie liturgie cirkevnou autoritou a dejiny liturgie), ✓ ovládajú základné ciele liturgie (oslava Boha a posvätenie ľudí), pripravenosť ľudu, vedomá a aktívna účasť ľudu na slávení liturgie), ✓ poznajú hierarchickú štruktúru Katolíckej cirkvi ((pápež, kardinál, biskup, kňaz, rehoľník, akolyta, organista, kantor, žalmista, lektor, ostatní), ✓ definujú a vymenujú sviatosti Cirkvi (znamenie, milosť, ustanovenie, miesto sviatostí v Cirkvi, sviatosti a viera, liturgia sviatostí, účinnosť sviatostí, udeľovanie sviatostí, cieľ sviatostí), ✓ poznajú liturgické rúcha, liturgické farby, liturgické knihy, liturgické formy, liturgický kalendár, liturgický rok a liturgické predmety, 	<p>Náuka o liturgii.</p> <p>Liturgické zhromaždenie.</p> <p>Základné ciele liturgie.</p> <p>Hierarchická štruktúra Katolíckej cirkvi.</p> <p>Charakteristika sviatostí Cirkvi.</p>

ovládajú dennú modlitbu Cirkvi - liturgiu hodín (liturgia hodín, dejiny, zmysel a liturgické rúcha, farby, kroje, formy, kalendár, rok, predmety.

Denná modlitba Cirkvi.

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomenujú, vysvetlia podstatu a tradíciu siedmich sviatostí Cirkvi, ✓ pomenujú požiadavky na význam a funkciu spevu v liturgii (charakteristika gregoriánskeho chorálu a jeho využitie v liturgii, význam a funkcia hudby v liturgii, dejiny liturgického spevu, dejiny liturgickej hudby), ✓ definujú predpisy o liturgickej hudbe a ich obsah (konštitúcia o posvätnnej liturgii, Musicam sacram, Všeobecné smernice Rímskeho misála, Všeobecné smernice liturgie hodín), ✓ orientujú sa v liturgických knihách, poznajú ich funkciu a obsah (Rímsky misál, lekcionáre, rituál, spoločné modlitby veriacich, výňatok z Rímskeho misála, modlitebník), ✓ používajú spevy ordinária a propria svätej omše (hudba v liturgii, praktické omšové spevy ordinária a propria svätej omše, Jednotný katolícky spevník (s organovým sprievodom), omšové spevy (s organovým sprievodom), liturgické spevníky omšových spevov ordinária svätej omše a liturgický spevník II. (responzóriové žalmy na nedele a sviatky), ďalšie schválené liturgické spevy), ✓ definujú dôležitosť spevu jednotlivých častí sv. omše (stupne dôležitosti spevu jednotlivých častí, spev a hra konkrétnych častí omše, duchovná pieseň s ľudom, sólové časti, zborové časti, vokálne 	<p>Sviatosti Cirkvi.</p> <p>Význam a funkcia spevu v liturgii.</p> <p>Predpisy o liturgickej hudbe.</p> <p>Liturgické knihy.</p> <p>Spevy ordinária a propria svätej omše.</p> <p>Dôležitosť spevu jednotlivých častí svätej omše.</p>

časti, inštrumentálne časti, predkoncilové omšové cykly).

Záverečná skúška

- definujú dôležitosť spevu jednotlivých častí sv. omše,
- teoreticky ovládajú obsah spevu a hudby pri sviatostiach,
- dokážu vhodne vybrať spevy pre slávenie liturgie,
- ovládajú interpretáciu spevu jednotlivých častí liturgie a ich personálne obsadenie,
- definujú dôležitosť a postavenie funkcie organistu, kantora, žalmistu v liturgii a ich funkciu,
- pomenujú požiadavky na význam a funkciu spevu v liturgii,
- definujú predpisy o liturgickej hudbe a ich obsah,
- orientujú sa v liturgických knihách, poznajú ich funkciu a obsah,
- poznajú a orientujú sa v liturgickom kalendári,
- poznajú spevy ordinária a propria svätej omše,
- definujú a vymenujú sviatosti Cirkvi, (krstu, birmovanie, sviatosť Oltárna, sviatosť zmierenia, sviatosť pomazania chorých, sviatosť posvätenia kňazstva, sviatosť manželstva),
- ovládajú dennú modlitbu Cirkvi – liturgiu hodín,
- poznajú a vymenujú ostatné liturgické útvary,
- ovládajú a vymenujú pobožnosti,
- oboznamujú sa s náukou o liturgii,
- charakterizujú liturgické zhromaždenie a charakteristické črty liturgie,
- ovládajú základné ciele liturgie,
- poznajú hierarchickú štruktúru katolíckej cirkvi,
- charakterizujú pojem liturgický priestor,
- pomenujú osoby v liturgii a ich úlohy,
- poznajú liturgické rúcha, liturgické farby, liturgické knihy, liturgické formy, liturgický kalendár, liturgický rok a liturgické predmety.

LITURGIKA - EVANJELICKÁ CIRKEV AUGSBURGSKÉHO VYZNANIA (ECAV) VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

II. stupeň základného štúdia ZUŠ

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ oboznamujú sa s liturgiou (pôvod a význam slova, definícia, zvestný a uctievací rozmer liturgie, liturgia ako významná časť bohoslužobného života cirkvi), ✓ charakterizujú bohoslužobné zhromaždenie a charakteristické črty liturgie (vrcholná činnosť: zvesť SLOVA), ✓ ovládajú základné ciele liturgie (oslava Boha, zvestovanie zákona a evanjelia, prisluhovanie sviatostí), vedomá a aktívna účasť zhromaždenia na SB, ✓ poznajú štruktúru ECAV na Slovensku (generálna cirkev, dištrikty, senioráty, cirkevné zbory) a riadenie (synoda, presbyterstvo, konvent) ECAV na Slovensku, ✓ charakterizujú pojem liturgický priestor (stváranie a časti kostolov, ich zariadenie a vybavenie, slohy a štýly, artikulórne chrámy ako výraz viery predkov), ✓ pomenujú osoby v liturgii a ich úlohy (kazateľ, liturg, zhromaždenie, kantor, organista, kostolník, lektor), ✓ poznajú liturgické rúcha (vývoj, formy, používanie), liturgické farby (symbolika), bohoslužobné knihy ECAV (Biblia, Agenda ECAV) 	<p>Náuka o liturgii:</p> <p>Bohoslužobné zhromaždenie.</p> <p>Základné ciele liturgie.</p> <p>Štruktúra ECAV na Slovensku. Liturgický priestor.</p> <p>Osoby v liturgii.</p> <p>Liturgické rúcha, liturgické farby, bohoslužobné knihy, cirkevný rok, bohoslužobné predmety.</p>

<p>Pohrebná agenda, evanjelické služby liturgické formy (ordinárium, proprium), cirkevný rok a jeho liturgické predmety</p>	<p>Evanjelický spevník, Pašie, Funebrál, Partitúra - organový sprievod), Božie (ďalej SB), charakteristické črty liturgie, účasť ordinovania (charakteristické črty liturgie), cirkevný rok. Liturgické predmety (ich názvy a užívanie).</p>	<p>cirkevný rok a jeho význam v bohoslužobnom živote a bohoslužobných činnostiach. Liturgické formy. Liturgické predmety. Liturgické predmety (ich názvy a užívanie).</p>
---	--	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ definujú a vymenujú sviatosti Evanjelickej cirkvi a. v. (znamenie, ustanovenie, miesto v živote cirkvi, úžitok, význam, sviatosti a viera, liturgia sviatostí), ✓ pomenujú a vysvetlia podstatu krstu svätého (význam slova, učenie o krste podľa Malého katechizmu, tradícia krstu, prijímateľ krstu, krst a katechéza, krstná prax ECAV, úloha rodičov a krstných rodičov a liturgia krstu svätého), ✓ pomenujú a vysvetlia podstatu sviatosti Večere Pánovej (poučenie o spovedi), význam slova, učenie o VP, prijímateľ, vysluhovateľ, liturgia VP, spoveď – čo je spoveď, 2 čiastky spovede, ✓ vysvetlia význam a liturgické stvárnenie spovede (verejnú 	<p>Sviatosti Evanjelickej cirkvi a.v.:</p> <p>Podstata krstu svätého.</p> <p>Sviatosť Večere Pánovej.</p> <p>Spoveď a jej liturgické stvárnenie.</p>

<p>súkromná), pomenujú význam a cieľ konfirmácie, poznajú význam všetkých liturgických úkonov podľa Agendy (sobáš, požehnanie manželstva, ordinácia novokňazov, úvody do cirkevných úradov, posviacky.</p>		<p>Konfirmácia. Význam všetkých liturgických úkonov.</p>
--	--	--

Záverečná skúška

- definujú dôležitosť jednotlivých častí služieb Božích,
- teoreticky ovládajú obsah spevu a hudby pri sviatostiach,
- dokážu vhodne vybrať piesne k rôznym druhom služieb Božích,
- ovládajú nápevy z liturgických a hudobných kníh ECAV,
- definujú dôležitosť a postavenie funkcie organistu/kantora,
- pomenujú význam a funkciu spevu v liturgii,
- definujú predpisy o cirkevnej hudbe a ich obsah,
- orientujú sa v bohoslužobných knihách, poznajú ich funkciu a obsah,
- poznajú a orientujú sa v obdobiach cirkevného roka,
- poznajú nápevy ordinária a propria služieb Božích,
- definujú a vymenujú sviatosti ECAV (Sviatosť Krstu svätého, Sviatosť Večere Pánovej s poučením o spovedi),
- ovládajú Modlitbu Pánovu, Vieru všeobecnú kresťanskú, Nicejské a Atanáziovo vierovyznanie,
- poznajú a vymenujú ostatné bohoslužobné súčasti,
- oboznamujú sa s náukou o liturgii,
- charakterizujú bohoslužobné zhromaždenie a charakteristické črty bohoslužieb,
- ovládajú základné ciele liturgie,
- poznajú štruktúru ECAV na Slovensku,
- charakterizujú pojem bohoslužobný priestor,
- pomenujú osoby na bohoslužbách a ich úlohy,
- poznajú bohoslužobné rúcha, liturgické farby, bohoslužobné knihy, časti SB, rozdelenie cirkevného roka a liturgické predmety.

LITURGICKÝ SPEV, HLASOVÁ VÝCHOVA

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

II. stupeň základného štúdia ZUŠ

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ osvojujú si správne spevácke návyky a zmysel pre kantilénový spev, ✓ zdokonaľujú prirodzený spevácky prejav a pamäť, ✓ osvojujú si správne a prirodzené držanie tela pri speve, základné zásady správneho dýchania, ✓ pracujú na uvoľnení brady, správnom nasadení tónu a vyrovnávaní vokálov, navodení hlavového tónu, ✓ pracujú na rozvoji intonačného a rytmického cítenia na úrovni, ktorá zodpovedá veku žiaka, vyspelosti s cieľom vytvoriť správne spevácke a dychové návyky (dych, rezonancia, artikulácia), ✓ rozvíjajú zmysel pre kantilénu so zachovaním prirodzeného prejavu s rozvíjaním jeho pamäte a pripravovanie na spev inštrumentálnym sprievodom, ✓ osvojujú správne spevácke dýchanie: pokojné a hlboké dýchanie bránicou a dodržiavania troch fáz dychu: nádych, zadržanie, výdych, ✓ zvládnu neutralizáciu (vyrovnávanie) vokálov na jednom tóne v strednej hlasovej polohe, 	<p>Základy hlasovej výchovy, základné technické zručnosti:</p> <p>Rozvoj prirodzeného speváckeho prejavu, kantilénový spev.</p> <p>Správne a prirodzené držanie tela pri speve.</p> <p>Správne nasadenie tónu a neutralizácia vokálov.</p> <p>Rozvoj intonačného a rytmického cítenia.</p> <p>Zmysel pre kantilénu, rozvoj pamäte.</p> <p>Spevácke dýchanie.</p> <p>Neutralizácia vokálov.</p>

zvládnu spievanie intonačnej, rytmickej a harmonickej predstavivosti, interpretujú duchovné piesne rozličných štýlových období a spevy potrebné pre liturgiu. Návčik piesní potrebných pre liturgiu.

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pracujú na prehlbovaní a obohacovaní technických a výrazových schopností, ✓ rozširujú si možnosti spontánneho prejavu, ✓ zdokonaľujú sa v speve kantilény a rozširujú si hlasový rozsah, ✓ pripravujú sa na spev dvojhlasu a spev s inštrumentálnym sprievodom, ✓ spájajú osvojenú spevácku techniku s orientáciou zameranou na liturgickú prax v speváckych zboroch a sólovom speve, ✓ realizujú spoluúčasť na viachlasnom speve s inštrumentálnym sprievodom, ✓ spievajú náročnejšie ľudové, umelé, komorné a zborové party, ✓ interpretujú spev rezponziálnych žalmov na feriálne dni, nedele a sviatky podľa cyklu cirkevného roka, ✓ realizujú spev ordinária a propria svätej omše / služieb Božích ECAV (JKS, liturgické spevníky, Evanjelický spevník), dialógy pri 	<p>Základy liturgického spevu a hlasovej výchovy, technické zručnosti: Prehlbovanie technických a výrazových schopností. Spev kantilény. Spev dvojhlasu s inštrumentálnym sprievodom. Orientácia na prax v speváckych zboroch a sólovom speve. Viachlasný spev s inštrumentálnym sprievodom. Spev liturgickej literatúry, ľudových, komorných a zborových partov. Spev ordinária a propria svätej omše a služieb Božích.</p>

Záverečná skúška

- zaspievajú štyri skúšobnou komisiou zvolené liturgické spevy určené k liturgii s prihliadnutím na správnu spevácku techniku osvojenú si počas štúdia,
- zaspievajú dve náročnejšie umelé, ľudové alebo komorné skladby s prihliadnutím na plynulé kantilénové spievanie.

NÁUKA O ORGANE

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

II. stupeň základného štúdia ZUŠ

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú historické etapy vývoja organa (organum, pôvodný účel použitia organa, stavba gotického, renesančného a barokového organa, postavenie a spoločenská úloha organa v klasickej a romantickej hudbe, organ súčasnosti), ✓ ovládajú jednotlivé časti organa a jeho stavba (vzduchové zásobenie: typy mechov, vzdušnica, traktúra: hracia a registrová, mechanická, pneumatická a elektrická, registre: charakteristika, stopové označenie registrov, rozdelenie registrov: labiálne, alikvotné, zmiešané, jazykové, sláčikové), ✓ vymenujú skladateľov a skladby organovej literatúry starej hudby a baroka. ✓ preukážu vedomosti o organovej literatúre od najstaršej hudby až po obdobie baroka. 	<p>Stavba organa, literatúra nástroja: Historické etapy vývoja organa.</p> <p>Stavba a konštrukcia píšťalového organa.</p> <p>Starí majstri renesancie a baroka.</p> <p>Organová literatúra od najstaršej hudby až po baroko.</p>

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomenujú a poznajú funkciu jednotlivých častí organa, ✓ ovládajú základy registrácie a zásady miešania registrov, ✓ definujú základné časti organa (píšťaly: konštrukcia, typy, menzúra, tvar, organový kov, drevo, hrací stôl: hlavné časti, werkprincíp, rozsahy manuálov a pedálu, crescendo valec, žalúziový pedál, pistóny, registrové sklopky), ✓ poznajú základné zostavy pri registrácii (dispozícia organa, základné poznatky registrácie: základné registrácie, sólové registrácie, plénové registrácie, jednoduché, úzke labiálne pléno, rozšírené labiálne pléno, farebné pléno, veľmi silný zvuk pléna, tutti organa), ✓ definujú základné zásady miešania registrov (úspornosť, miešanie registrov, zlučovanie registrov, používanie jazykových registrov, registrov nižších stôp, alikvotných registrov s cieľom vzniku zvukovej pyramídy, dosahovanie farebného kontrastu, použitie tremola, spojok), ✓ rozpoznávajú súlad registrácie s hudobným obsahom skladby, ✓ pomenujú skladby a autorov organovej literatúry od obdobia klasicizmu až po súčasnosť. 	<p>Stavba organa, literatúra nástroja:</p> <p>Jednotlivé časti organa.</p> <p>Základné zásady registrácie.</p> <p>Základné časti organa.</p> <p>Základné zostavy pri registrácii.</p> <p>Základné zásady miešania registrov.</p> <p>Súlad registrácie s hudobným obsahom diela.</p> <p>Skladby a autori organovej literatúry od klasicizmu až po súčasnosť.</p>

Záverečná skúška

- pomenujú historické etapy vývoja organa,
- ovládajú, vymenujú a popíšu jednotlivé časti organa (píšťaly, registre, vzduchové zásobenie, traktúra, hrací stôl),
- ovládajú základy registrácie a zásady miešania registrov,

- poznajú skladby organovej literatúry od klasicizmu po súčasnosť.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Hudba, ako súčasť života, sprevádza človeka celým jeho vývojom. Bicie nástroje stáli na samom počiatku jej vzniku a sú pevnou súčasťou hudobnej kultúry. V minulom storočí dosiahli vo svojom postavení v rodine hudobných nástrojov výraznú emancipáciu. Široký inštrumentár bicích nástrojov má v súčasnosti významné postavenie vo sfére tzv. artificiovej i nonartificiovej hudby. O štúdium hry na bicích nástrojoch je v súčasnosti popri štúdiu hry na gitare a klávesových nástrojoch najväčší záujem.

Vo vývoji edukácie hry na bicích nástrojoch na Slovensku v posledných dvoch desaťročiach, i napriek pretrvávajúcim materiálo-technickým nedostatkom, dochádza k priaznivému posunu. Hra na bicie nástroje sa vyučuje na všetkých konzervatóriách a od školského roku 2012/2013 aj na pôde vysokej školy - Akadémii umení v Banskej Bystrici. Na úrovni konzervatórií sa pravidelne organizuje celoslovenská súťaž žiakov v hre na bicích nástrojoch. Kvalitatívny posun je evidentný najmä v hre na melodických bicích nástrojoch. Tento proces má logicky za následok zvyšujúce sa požiadavky na úroveň uchádzačov o štúdium predmetu na konzervatóriách. Z týchto dôvodov je logické, že kvantitatívne a kvalitatívne posuny v predmete sa realizujú aj na pôde ZUŠ.

Zámerom študijného zamerania Hra na bicích nástrojoch, ako samostatného hlavného predmetu, je komplexný hudobný rozvoj žiakov prostredníctvom inštrumentára a hudobnej literatúry bicích nástrojov. Z tohto dôvodu sa stáva hra na melodických bicích nástrojoch povinnou súčasťou prvej a druhej časti prvého stupňa základného štúdia /ISCED 1B a ISCED 2B/. Zavedenie hry na melodických bicích nástrojoch umožňuje vychádzať v ústrety spontánnemu záujmu detí predškolského a raného školského veku o hru na bicích nástrojoch a zároveň im zabezpečiť komplexný hudobný rozvoj. Na úrovni druhého stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých je hra na melodických bicích nástrojoch nepovinná. Pre výnimočne nadaných žiakov a uchádzačov o štúdium na konzervatóriu je určené štúdium rozšíreného vyučovania ISCED 2B, kde je hra na melodických bicích nástrojoch určený ešte širší priestor.

Základný obsah vzdelávania predmetu tak tvoria okrem hry na malom bubne a bicej súprave i hra na melodických bicích nástrojoch a perkusiách. Pre účely elementárnej výučby hry na melodických bicích nástrojoch na úrovni prvej časti prvého stupňa základného štúdia postačujú aj finančne nenákladné zvonkohry, ktoré sa používajú pri vyučovaní hudobnej náuky. Pre štúdium druhej časti prvého stupňa základného štúdia ISCED 2B je nutné rozšíriť inštrumentár predmetu o xylofón, vibrafón alebo marimbu.

Neoddeliteľnou a nenahraditeľnou súčasťou študijného zamerania Hra na bicích nástrojoch je i štúdium komornej, súborovej a orchestrálnej hry. Inovovaná koncepcia edukácie predmetu má svojich pendantov v mnohých edukačných koncepciách v západnej Európe i v susednom Maďarsku.

CIELE ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

- rozvinúť latentný záujem žiakov o hru na bicích nástrojoch do komplexu aktívnych hudobných kompetencií potrebných pre umeleckú realizáciu prostredníctvom bicích nástrojov,
- poskytnúť žiakom orientáciu v problematike bicích nástrojov, orientáciu v spôsoboch a možnostiach ich využitia v hudobnej praxi,
- získať hudobnú gramotnosť a orientáciu v rôznych hudobných štýloch,
- získať cit pre melódiu, harmóniu, rytmiku, súhru a jednoduchú improvizáciu,
- aplikovať nadobudnuté kompetencie do iných oblastí hudobného umenia a života.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent študijného zamerania Hra na bicích nástrojoch sa orientuje v problematike histórie, delenia, ladenia, základnej údržby a hry na bicích nástrojoch. Ovláda základnú hru na malom bubne, bicej súprave, melodických bicích nástrojoch a elementárnych perkusiách. Svoje vedomosti a nadobudnuté kompetencie vie uplatniť v hre v hudobných súboroch. Ovláda hru zo zápisu a vie tvorivým spôsobom začleniť vhodné hudobné prostriedky do väčšieho hudobného celku. Pri hre uplatňuje emocionálne adekvátne výrazové prostriedky. Absolvent štúdia má osobný a uvedomelý vzťah k hudbe v jej rozmanitých podobách. Vie posúdiť vlastnú úroveň schopností a zručností a je schopný sa verejne hudobne prezentovať.

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia zamerania Hra na bicích nástrojoch má osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v zameraní a je pripravený pokračovať v štúdiu druhej časti I. stupňa základného štúdia. Dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov zamerania. Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti I. stupňa základného štúdia vytvára základ pre ďalší stupeň vzdelávania.

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia ZUŠ zamerania Hra na bicích nástrojoch má nadobudnuté kompetencie, ktoré ho oprávňujú sa uchádzať o štúdium na II. stupni ZUŠ, prípadne na konzervatóriu. Má osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v odbore a v zameraní. Je schopný umelecky pôsobiť v rôznych skupinách, súboroch, umeleckých formáciách. Je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti.

Absolvent II. stupňa základného štúdia zamerania Hra na bicích nástrojoch je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti. Dokáže aktívne pôsobiť v hudobných zoskupeniach ako hráč sólového partu i ako sprievodný hráč. Svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať, je schopný primerane reagovať na nové trendy i na spoločenský vývoj. Na základe získaných poznatkov a skúsenosti dokáže hodnotiť a kriticky pristupovať k ďalšiemu tvorivému procesu.

Absolvent rozšíreného štúdia na I. stupni študijného zamerania Hra na bicích nástrojoch absolvovaním súboru predmetov umeleckého vzdelávania počas štúdia, je pripravený na štúdium na hudobnom konzervatóriu. Má technické a interpretačné kompetencie na vyššej úrovni, ako pri bežnej forme štúdia s predpokladom ich využívania v ďalšej fáze života v profesionálnej alebo v amatérskej hudobnej praxi.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

PRÍPRAVA KU HRE NA NÁSTROJI

Prípravné štúdium

Žiaci po ukončení 1. roku prípravného štúdia „A“

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ poznajú názvoslovie základného inštrumentára, ktorý používajú,</p> <p>✓ poznajú základy správnych hráčskych návykov: postoj, sedenie,</p>	<p>Nástrojové a technické kompetencie.</p> <p>Základy hry na malom bubne: Správne sedenie, držanie paličiek, postavenie rúk, striedavé údery. Hra štvrtových a osminových nôt.</p> <p>Základy hry na bicej súprave: Jednoduchá koordinácia rúk s veľkým bubnom - valčík, polka. Hra so sprievodom (klavír, gitara,). Hra štvrtových a osminových nôt.</p> <p>Základy hry na zvonkohre (metalofóne): Hudobná abeceda (C dur).</p>

držanie tela, držanie paličiek,	Hra jednou rukou, základy striedania rúk. Hra jednoduchých detských p Hra na perkusiách: Vystihnutie základného pulzu hudby. Hudobno-teoretické poznatky: Názvoslovie základného inštrumentára p Pojmy: základná poloha, úder, striedavé údery, tón, hudobná abeceda, št
poznajú základy správneho používania hracieho aparátu: základné údery, striedavé údery,	šlychovo-rytmická oblasť: Rytmická hra na ozveny s použitím štvrt'ových
demonštrujú svoje hudobné dispozície: vedia hrať štvrt'ové a osminové noty, vedia sa orientovať v pohybe melódie, vedia zahrať krátku jednoduchú	

Žiaci po ukončení 2. roku prípravného štúdia „A“

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ poznajú názvoslovie základného inštrumentára, ktorý používajú,</p> <p>✓ poznajú základy správnych hráčskych návykov: postoj, sedenie, držanie tela, držanie paličiek,</p> <p>✓ poznajú základy správneho používania hracieho aparátu: základné</p>	<p>Nástrojové a technické kompetencie</p> <p>Základy hry na malom bubne: Správne sedenie, držanie paličiek, postavenie rúk, základné striedavé údery. Hra celých, polových, štvrt'ových a osminových nôt.</p> <p>Základy hry na bicej súprave: Striedavé údery s nohami (veľký bubon – hi-hat). Jednoduchá koordinácia rúk s veľkým bubnom - valčík, polka. Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač). Hra štvrt'ových a osminových nôt.</p> <p>Základy hry na zvonkohre (metalofóne): Hudobná abeceda (C dur). Hra jednou rukou, základy striedania rúk. Hra jednoduchých ľudových a detských piesni.</p>

<p>úder, striedavé úder, vedú uplatniť elementárnu jednoduchú koordináciu rúk a nôh, perkusiách: Vystihnúť základného pulzu hudby.</p> <p>demonštrujú svoje hudobné dispozície: vedú striedať štvrt'ové a osminové noty, sluchovo hudobne chápať. Rozdielka medzi valčíkom a polkou, vedú svoje</p>	<p>Hudobno-teoretické poznatky: Názvoslovie základného inštrumentára p Pojmy: základná poloha, úder, striedavé úder, tón, hudobná abeceda, c Sluchovo hudobne chápať. Rozdielka medzi valčíkom a polkou, vedú svoje</p>
---	---

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Základy hry na malom bubne:

jedno krátke cvičenie - kombinácia štvrt'ových a osminových nôh.

Základy hry na bicej súprave:

valčík, polka.

Základy hry na zvonkohre (metalofóne):

hudobná abeceda - C dur so striedaním rúk,

detská alebo jednoduchá ľudová pieseň v úprave pre deti.

Žiaci po ukončení prípravného štúdia „B“

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú názvoslovie základného inštrumentára, ktorý používajú, ✓ poznajú základy správnych hráčskych návykov: postoj, sedenie, držanie tela, držanie paličiek, ✓ poznajú základy správneho používania hracieho aparátu: základné údery, striedavé údery, vedia uplatniť elementárnu jednoduchú koordináciu rúk a nôh, ✓ demonštrujú svoje hudobné dispozície: vedia striedať štvrt'ové a osminové noty, vedia hudobne vyjadriť rozdiel medzi valčíkom a polkou, vedia sa orientovať v pohybe melódie, vedia zahrať krátku jednoduchú ľudovú alebo detskú pieseň. 	<p>Nástrojové a technické kompetencie</p> <p>Základy hry na malom bubne: Správne sedenie, držanie paličiek, postavenie rúk, základné striedavé údery. Hra celých, polových, štvrt'ových a osminových nôt.</p> <p>Základy hry na bicej súprave: Striedavé údery s nohami (veľký bubon – hi-hat). Jednoduchá koordinácia rúk s veľkým bubnom - valčík, polka. Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač). Hra štvrt'ových a osminových nôt.</p> <p>Základy hry na zvonkohre (metalofóne): Hudobná abeceda (C dur). Hra jednou rukou, základy striedania rúk. Hra jednoduchých ľudových a detských piesni.</p> <p>Hra na perkusiách: Vystihnúť základného pulzu hudby.</p> <p>Hudobno-teoretické poznatky: Názvoslovie základného inštrumentára predmetu, ktorý žiaci bežne používajú (malý bubon, veľký bubon - bubny, činely, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, prípadne metalofón).</p> <p>Pojmy: základná poloha, úder, striedavé údery, tón, hudobná abeceda, celá, polová, štvrt'ová nota a pomlčka, osminové noty, doba, takt, pieseň, melódia, rytmus, valčík, polka.</p> <p>Sluchovo-rytmická oblasť: Rytmická hra na ozveny s použitím štvrt'ových a osminových nôt. Orientácia v pohybe melódie.</p>
---	---

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Základy hry na malom bubne:

jedno krátke cvičenie - kombinácia štvrt'ových a osminových nôt.

Základy hry na bicej súprave:

valčík, polka.

Základy hry na zvonkohre (metalofóne):

hudobná abeceda - C dur so striedaním rúk,

detská alebo jednoduchá ľudová pieseň v úprave pre deti.

HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH, HRA Z LISTU

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú názvoslovie inštrumentára predmetu ktorý používajú: bicia súprava, malý bubon, veľký bubon, tomy, hi-hat, tamburína, rolničky, triangel, zvonkohra, prípadne metalofón, - majú osvojené základy správnych návykov: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, - majú osvojené základy správneho používania hracieho aparátu: zvukovo vyrovnané striedavé údery, jednoduchú a elementárnu kombinovanú koordináciu rúk a jednej nohy (veľký bubon, malý bubon, dva tomy a činel), - ovládajú hru v základných štvrt'ových a osminových taktoch - 2/4, 	<p>Nástrojové a technické kompetencie</p> <p>Základy hry na malom bubne:</p> <p>Správny postoj, sedenie, držanie paličiek, postavenie rúk.</p> <p>Hra zvukovo vyrovnaných striedavých a opakovaných úderov.</p> <p>Hra zo zápisu celých, polových, štvrt'ových, osminových nôt a pomlčiek a hra šestnástinových nôt.</p> <p>Hra polovej noty s bodkou.</p> <p>Hra v 4/4, 3/4, 2/4, a 3/8 takte.</p> <p>Základy hry na bicej súprave:</p> <p>Jednoduché rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov.</p> <p>Striedavé údery nohami (veľký bubon – hi-hat).</p>

<p>3/4, 4/4, 3/8,</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládajú hru zo zápisu celých, polových štvrt'ových, osminových nôt a pomlčiek a hru šestnástinových nôt, - ovládajú striedanie osminových nôt a osminových triol, striedanie osminových nôt a šestnástinových nôt, - ovládajú hru polovej noty s bodkou, - ovládajú základný variant 4/4 beatového sprievodu a slow-rocku, - rozlišujú Dur a mol tóninu – stupnicu, - orientujú sa na melodickom bicom nástroji v dur a mol stupniciach s 1 predznamenáním, - vedia zahrať na melodický bicí nástroj jednoduchú detskú skladbu, alebo ľudovú pieseň. 	<p>Kombinovaná koordinácia rúk s veľkým bubnom - valčík, polka, jednoduché osminové beatové sprievody.</p> <p>Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač).</p> <p>Hra na perkusiách:</p> <p>Vystihnutie taktu a motorického pulzu hudby.</p> <p>Základy hry na zvonkohre (metalofóne):</p> <p>Hra stupníc: C dur - a mol, G dur – e mol, F dur – d mol jednou rukou, so striedaním rúk.</p> <p>Orientácia v notovom zápise v rozsahu c1 – g2 (nutné posunutie oktáv oproti zápisu).</p> <p>Detské prednesové skladbičky alebo jednoduché ľudové piesne v úprave pre deti.</p> <p>Hudobno-teoretické poznatky:</p> <p>Názvoslovie základného inštrumentára ktorý používajú: malý bubon, veľký bubon, tomy, sprievodný činel (ride), hi-hat, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, prípadne metalofón, paličky a ich použitie.</p> <p>Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované údery, celá, polová, štvrt'ová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, doba, takt, rytmus, valčík, polka, beatový sprievod, slow-rock, dynamika, tón, stupnica, Dur - mol, melódia, pieseň, skladba.</p> <p>Sluchovo-rytmická oblasť:</p> <p>Rytmické a melodické hry na ozveny, na otázku a odpoveď.</p> <p>Orientácia v pohybe melódie.</p>
---	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú názvoslovie používaného inštrumentára predmetu a základy správnych návykov: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, - ovládajú základy správneho používania hracieho aparátu: zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov v pomalom a strednom tempe, jednoduchú pedálovú techniku, jednoduchú rozkladovú koordináciu rúk a jednej nohy (veľký bubon, malý bubon a dva tomy), - ovládajú hru zo zápisu celých, polových štvrtových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8 a 6/8 takte, - ovládajú prechod medzi osminovými triolami a šestnástinovými notami a hru polovej a štvrtovej noty s bodkou, - vedia zahrať jednoduché osminové varianty beatového sprievodu, 	<p>Nástrojové a technické kompetencie</p> <p>Základy hry na malom bubne:</p> <p>Hra vyrovnaných striedavých a opakovaných úderov.</p> <p>Dynamické rozlíšenie mf – f.</p> <p>Hra zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8 a 6/8 takte.</p> <p>Hra polovej a štvrtovej noty s bodkou.</p> <p>Spájanie párneho a nepárne delenie doby (osminové noty a trioly).</p> <p>Základy hry na bicej súprave:</p> <p>Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov.</p> <p>Striedavé údery nohami (veľký bubon – hi-hat).</p> <p>Kombinovaná koordinácia rúk s veľkým bubnom jednoduché osminové variácie beatového sprievodu a jednoduchý slow-rock.</p> <p>Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač).</p> <p>Hra na perkusiách:</p> <p>Vystihnúť rytmického pulzu, taktu, motorického rytmu a prízvuku. Základy hry na zvonkohre (metalofóne):</p> <p>Hra stupníc D dur – h mol, B dur – g mol a ich T5 so striedaním rúk.</p> <p>Orientácia v notovom zápise v rozsahu c1 – c3 (nutné zohľadniť rozsah nástroja a použiť posunutie oktáv oproti zápisu.</p> <p>Detské prednesové skladbičky alebo jednoduché ľudové piesne</p>

<p>slow-rocku,</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientujú sa na melodickom bicom nástroji v dur a mol stupniciach s 2 predznamenami, - rozlišujú Dur a mol – stupnicu a T5, - vedia zahrať jednoduchú umelú detskú skladbu. 	<p>v úprave pre deti.</p> <p>Hudobno-teoretické poznatky:</p> <p>Názvoslovie základného inštrumentára predmetu ktorý používajú: malý bubon, veľký bubon, tomy, sprievodný činel (ride), hi-hat, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, prípadne metalofón.</p> <p>Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované údery, celá, polová, štvrt'ová, osminová a šestnásťtinová nota, pomlčka, bodka za notou, doba, takt, rytmus, tempo, valčík, polka, beatový sprievod, slow-rock, dynamika, mezzoforte, forte, tón, stupnica, kvintakord, Dur – mol, melódia, pieseň, skladba.</p> <p>Sluchovo-rytmická oblasť:</p> <p>Rytmické a melodické hry na ozveny, na otázku a odpoveď.</p> <p>Orientácia v pohybe melódie.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> - bezpečne poznajú názvoslovie používaného inštrumentára predmetu a ovládajú základy správnych návykov: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, - ovládajú základy správneho používania hracieho aparátu: zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov v pomalom, strednom a mierne rýchлом tempe s dynamickým rozlíšením mf – f, pedálovú techniku, jednoduchú rozkladovú koordináciu rúk a nôh (veľký bubon, malý bubon, dva tomy a hi-hat 	<p>Nástrojové a technické kompetencie</p> <p>Základy hry na malom bubne:</p> <p>Hra zvukovo vyrovnaných striedavých a opakovaných úderov s dynamickým rozlíšením p - mf – f.</p> <p>Zdvojené údery – “dvojky“.</p> <p>Nácvik vírenia, vírenie vo štvrt'ovej note s legátom.</p> <p>Hra zo zápisu celých, polových, štvrt'ových, osminových, šestnásťtinových nôt a pomlčiek hra v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8 a 9/8 takte.</p> <p>Spájanie párneho a nepárne delenie doby (osminové, šestnásťtiny noty a</p>

<p>na dobu),</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových a šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8 a 9/8 takte, - ovládajú prechod medzi osminovými notami, osminovými triolami a šestnástinovými notami s pomlčkami, - ovládajú hru polovej, štvrtovej a osminovej noty s bodkou, hru osminovej synkopy a ligatúry, - vedia zahrať jednoduché osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku, - orientujú sa na melodickom bicom nástroji v dur a mol stupniciach s 3 predznamenaniami, 	<p>trioly).</p> <p>Hra polovej, štvrtovej a osminovej noty s bodkou.</p> <p>Hra osminovej synkopy a ligatúry.</p> <p>Základy hry na bicej súprave:</p> <p>Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov a hi-hat.</p> <p>Hra hi-hat na začiatku každej doby.</p> <p>Kombinovaná koordinácia rúk s veľkým bubnom, jednoduché osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku, hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač).</p> <p>Hra na perkusiách:</p> <p>Vystihnutie taktu, motorického pohybu, prízvukov a dynamiky.</p> <p>Základy hry na zvonkohre (metalofóne):</p> <p>Hra stupníc: A dur – fis mol, Es dur – c mol.</p> <p>Hra T 5,T6,T6/4.</p> <p>Orientácia v notovom zápise v rozsahu a – c3 (nutné zohľadniť rozsah nástroja a použiť posunutie oktáv oproti zápisu).</p> <p>Detské prednesové skladby.</p> <p>Hudobno-teoretické poznatky:</p> <p>Názvoslovie používaného inštrumentára: malý bubon, veľký bubon, tomy, sprievodný činel (ride), hi-hat, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, prípadne metalofón, paličky a ich použitie.</p> <p>Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované údery, zdvojené údery, vírenie, celá, polová, štvrtová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, synkopa, ligatúra, doba, takt, rytmus, tempo,</p>
---	--

vedia zahrať T5 a jeho obraty,	valčík, polka, beatový sprievod, slow-rock, dynamika, piano, mezzoforte
vedia zahrať jednoduchú detskú prednesovú skladbu.	Sluchovo-rytmická oblasť: Rytmicko-melodické hry na ozveny, na otázku a odpoveď. Motorická analýza taktu a motorického rytmu zvukovej ukážky (klavír, g. Orientácia v pohybe melódie, tónine a akorde.

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> - dôkladne ovládajú názvoslovie používaného inštrumentára predmetu a s istotou ovládajú základy správnych hráčskych návykov: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, - ovládajú základy správneho používania hracieho aparátu: vyrovnané hranie striedavých, opakovaných a zdvojených úderov v pomalom, strednom a rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením p - mf – f, - ovládajú vírenie vo štvrt’ovej a osminovej note s legátom, - ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrt’ových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 4/8 	<p>Nástrojové a technické kompetencie</p> <p>Základy hry na malom bubne:</p> <p>Hra zvukovo vyrovnaných striedavých a opakovaných úderov s dynamickým rozlíšením p - mf – f.</p> <p>Zdvojené údery – “dvojky“.</p> <p>Vírenia vo štvrt’ovej a osminovej note s legátom.</p> <p>Hra zo zápisu celých, polových, štvrt’ových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 4/8 takte.</p> <p>Spájania párneho a nepárneho delenia doby (osminové, šestnástiny noty a trioly).</p> <p>Rytmická stupnica: štvrt’ové noty, osminové noty, osminové trioly, šestnástinové noty.</p> <p>Hra polovej, štvrt’ovej a osminovej noty s bodkou.</p> <p>Hra osminovej, šestnástinovej synkopy a ligatúry.</p>

<p>takte,</p> <ul style="list-style-type: none"> - s istotou ovládajú prechod medzi osminovými notami, osminovými triolami a šesťnástinovými notami, - ovládajú hru polovej, štvrtovej a osminovej noty s bodkou, - ovládajú hru osminovej a šesťnástinovej synkopy a ligatúry, - ovládajú pedálovú techniku, rozkladovú koordináciu rúk a nôh (veľký bubon, malý bubon, dva tomy a hi-hat na prvú časť doby), - vedia zahrať osminové a šesťnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku, - orientujú sa na melodickom bicom nástroji v dur a mol stupniciach s 4 predznamenaniami, - vedia zahrať T5 a jeho obraty, 	<p>Základy hry na bicej súprave:</p> <p>Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna, dvoch tomov a hi-hat na začiatku každej doby.</p> <p>Kombinovaná koordinácia rúk s veľkým bubnom rôzne osminové a šesťnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku.</p> <p>Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač).</p> <p>Hra na perkusiách:</p> <p>Vystihnutie taktu, motorického pohybu, prízvukov a dynamiky.</p> <p>Základy hry na zvonkohre (metalofóne):</p> <p>Hra stupníc E dur - cis mol, As dur -f mol, príslušných kvintakordov a ich obratov - T5,T6,T6/4.</p> <p>Hra D7.</p> <p>Orientácia v notovom zápise v rozsahu f – c3 (nutné zohľadniť rozsah nástroja a použiť posunutie oktáv oproti zápisu).</p> <p>Detské prednesové skladby.</p> <p>Hudobno-teoretické poznatky:</p> <p>Názvoslovie používaného inštrumentára: malý bubon, veľký bubon, tomy, sprievodný činel (ride), hi-hat, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, prípadne metalofón, druhy paličiek a ich použitie.</p> <p>Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované údery, zdvojené údery, vírenie, celá, polová, štvrtová, osminová a šesťnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, synkopa, ligatúra, doba, takt, rytmus, tempo, valčík, polka, beatový sprievod, slow-rock, dynamika, piano, mezzoforte, forte, tón, stupnica, Dur – mol, tonický kvintakord a jeho obraty, dominantný septakord, melódia, pieseň, skladba.</p>
---	--

Sluchovo-rytmická oblasť:

-vedia zahrať detskú prednesovú skladbu.		Rytmicko-melodické hry na ozveny, na otázku a odpoveď. Motorická analýza taktu a motorického rytmu zvukovej ukážky (klavír, g Orientácia v pohybe melódie, tónine a akorde.
--	--	---

Záverečná skúška:

Hra na malom bubne:

- dve kontrastné cvičenia, jedno z využitím vírenia vo štvrtovej alebo osminovej note s legátom.

Hra na bicej súprave:

- rozkladové cvičenie vo 4/4 takte s použitím hi-hat na začiatku doby;
- ukážka beatového sprievodu alebo slow-rocku.

Základy hry na zvonkohre (metalofóne) - hra s pamäti:

- jedna durová stupnica (ľubovoľná do štyroch predznamenaní);
- paralelná molová;
- T5;
- prednesová skladba (sa nevyžaduje, ak bola odohraná verejne v priebehu šk. roku).

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú širšie názvoslovie a rozdelenie inštrumentára predmetu: bubny, činely, melodické bicie nástroje a perkusívne bicie nástroje, - ovládajú správne návyky: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek a ovládajú základy správneho používania hracieho aparátu: vyrovnané hranie striedavých, opakovaných a zdvojených úderov, vírenia v pomalom, strednom a rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením p-mf-f, - ovládajú vírenie s legátom i s odsadením, - ovládajú hru základného paradidlu RLRR LRLl, - ovládajú základy jednoduchého prírazu, - ovládajú základy akcentov v osminových notách, - ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových a šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8, 4/8 takte, - ovládajú prechod medzi osminovými notami, osminovými triolami, šestnástinovými notami a pomlčkami, 	<p>Nástrojové technické kompetencie</p> <p>Hra na malom bubne:</p> <p>Hra zvukovo vyrovnaných striedavých, opakovaných úderov a vírenia s dynamickým rozlíšením p - mf – f.</p> <p>Hra dvojených úderov – “dvojky“.</p> <p>Vírenie vo štvrtovej a osminovej note s legátom, i s odsadením.</p> <p>Hra jednoduchého prírazu a hra akcentov v osminových notách.</p> <p>Hra paradidlu RLRR LRLl.</p> <p>Hra zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek a hra šestnástinovej trioly.</p> <p>Rytmická stupnica: štvrtové, osminové, šestnástinové noty, šestnástinovej trioly.</p> <p>Hra osminovej noty s bodkou, hra osminovej a šestnástinovej synkopy a ligatúry.</p> <p>Hra v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8 a 4/8 takte.</p> <p>Hra na bicej súprave:</p> <p>Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov s aplikáciou hi-hat na druhú polovicu doby.</p> <p>Kombinovaná koordinácia celého hracieho aparátu, osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku.</p> <p>Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač).</p> <p>Hra na perkusiách:</p> <p>Vystihnútie motorického rytmu, prízvuku a dynamiky.</p> <p>Artikulácia – otvorené a tlmené údery.</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú hru polovej, štvrtovej a osminovej noty s bodkou a hru osminovej a šestnásťinovej synkopy a ligatúry, - ovládajú hru šestnásťinovej trioly, - ovládajú pedálovú techniku, rozkladovú koordináciu rúk a nôh (veľký bubon, malý bubon, dva tomy a hi-hat na druhú časť doby), - vedia zahrať osminové a šestnásťinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku, - orientujú sa na melodickom bicom nástroji v dur a mol stupniciach s 5 predznamenaniami a vedia zahrať T5 a jeho obraty, - vedia zahrať D7, - vedia zahrať prednesovú skladbu. 	<p>Hra na xylofóne alebo vibrafóne:</p> <p>Hra stupníc: H dur - gis mol, Des dur - b mol a príslušného T5,T6,T6/4 a D7.</p> <p>Orientácia v notovom zápise v rozsahu repertoáru.</p> <p>Prednesová skladba.</p> <p>Hudobno-teoretické poznatky:</p> <p>Širšie názvoslovie inštrumentára bicích nástrojov: tympany, veľký bubon, malý bubon, tomy, sprievodný činel (ride), crash činel, hi-hat, bicia súprava, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, metalofón, xylofón, marimba, vibrafón, paličky, bonga, conga, cabasa, guiro, temple-blocky, Agogo-bells</p> <p>Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované údery, zdvojené údery, vírenie, celá, polová, štvrtová, osminová a šestnásťinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, valčík, polka, beatový sprievod, slow-rock, tón, stupnica, Dur – mol, tonický kvintakord a jeho obraty, dominantný septakord, melódia, pieseň, skladba.</p> <p>Sluchovo-rytmická oblasť:</p> <p>Rytmické a melodické hry.</p> <p>Analýza metra a prízvukov.</p> <p>Orientácia v pohybe melódie, tónine a akorde.</p>
---	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

	Obsahový štandard
--	--------------------------

<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú názvoslovie a delenie inštrumentára predmetu: samozvučné, blanzvučné, ladené, melodické, - ovládajú správne hráčske návyky a základy správneho používania hracieho aparátu: uvoľnený postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, vyrovnané hranie striedavých, opakovaných, zdvojených úderov a vírenia v pomalom, strednom a rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením p-mp- mf-f, - ovládajú aplikáciu crescenda – decrescenda pri vírení a vírenie vo štvrtovej a osminovej note s legátom i s odsadením, - ovládajú hru paradiddlov RLRR LRL, RRLR LLRL, - ovládajú hru akcentov v párnom i nepárnom delení v pomalom tempe, - ovládajú základy jednoduchého a dvojitého prírazu, - ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrtových osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8 4/8 a celom (alla breve) takte, 	<p>Nástrojové technické kompetencie</p> <p>Hra na malom bubne:</p> <p>Hra zvukovo vyrovnaných striedavých, opakovaných úderov a virblov s dynamickým rozlíšením p-mp- mf-f.</p> <p>Zdvojené údery-“dvojky“.</p> <p>Vírenie s legátom, s odsadením a s aplikáciou crescenda – decrescenda.</p> <p>Hra jednoduchého a dvojitého prírazu.</p> <p>Hra akcentov v párnom delení.</p> <p>Hra paradiddlov RLRR LRL, RRLR LLRL.</p> <p>Hra zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových; nôt a pomlčiek v 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8 4/8 a celom (alla breve) takte.</p> <p>Hra osminovej noty s bodkou.</p> <p>Hra osminovej a šestnástinovej synkopy a ligatúry.</p> <p>Hra šestnástinovej trioly a sextoly.</p> <p>Rytmická stupnica: noty štvrtové, osminové, triola, šestnástinové noty, sextoly.</p> <p>Hra na bicej súprave:</p> <p>Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna, dvoch tomov s aplikáciou hi-hat na druhú polovicu doby.</p> <p>Kombinovaná koordinácia celého hracieho aparátu, osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku.</p> <p>Základy hry latino-rytmov.</p> <p>Hra so sprievodom /klavír, gitara, CD prehrávač, počítač/.</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú hru šesnástinovej trioly a sextoly a prechod medzi osminovými notami, osminovými triolami a šesnástinovými notami a pomlčkami, - ovládajú hru polovej, štvrtovej a osminovej noty s bodkou a hru osminovej a šesnástinovej synkopy a ligatúry, - ovládajú pedálovú techniku, rozkladovú koordináciu rúk a nôh (veľký bubon, malý bubon, dva tomy a hi-hat na druhú časť doby), - vedia zahrať osminové a šesnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku, - orientujú sa na melodickom bicom nástroji v dur a mol stupniciach so 6 predznamenaniami, - vedia zahrať T5, D7 a ich obraty, - vedia zahrať prednesovú skladbu. 	<p>Hra na perkusiách:</p> <p>Hra rytmických paternov s využitím prízvukov.</p> <p>Artikulácia – otvorené a tlmené údery.</p> <p>Aplikácia paradiddlov.</p> <p>Hra na xylofóne alebo vibrafóne:</p> <p>Hra stupníc Fis dur – dis mol, Ges dur – es mol, príslušného T5 a D7 a ich obratov.</p> <p>Chromatická stupnica.</p> <p>Orientácia v notovom zápise v rozsahu repertoáru.</p> <p>Prednesová skladba.</p> <p>Hudobno-teoretické poznatky:</p> <p>Názvoslovie a delenie inštrumentára predmetu: samozvučné, blanozvučné, melodické, ladené, perkusívne, tympany, veľký bubon, malý bubon, tomy, sprievodný činel (ride), crash činel, hi-hat, bicia súprava, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, metalofón, xylofón, marimba, vibrafón, paličky, bonga, conga, cabasa, guiro, temple-blocky, agogo-bells</p> <p>Základy teórie ladenia bicích nástrojov.</p> <p>Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované údery, zdvojené údery, vírenie, prírazy, paradiddle, akcenty, celá, polová, štvrtová, osminová, šesnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, sextola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, valčík, polka, beatový sprievod, slow-rock, latino-rytmy, tempo,</p>
---	--

dynamika, piano, mezzopiano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo,

	<p>decrecendo, tón, stupnica, Dur – mol, tonický kvintakord a jeho obraty, dominantný septakord</p> <p>Sluchovo-rytmická oblasť: Rytmické a melodické hry.</p> <p>Analýza metra, motorického rytmu a prízvukov.</p> <p>Orientácia v pohybe melódie, tónine a akorde.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú názvoslovie a delenie inštrumentára predmetu a poznajú princípy ladenia bicích nástrojov, - ovládajú správne hráčske návyky a základy správneho používania hracieho aparátu: uvoľnený postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, vyrovnané hranie striedavých, opakovaných, zdvojených úderov a virblov v pomalom, strednom a rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením p – mp - mf – f – ff, - ovládajú hru paradiddlov RLRR LRL, RRLR LLRL, RLLR LRRL, - ovládajú hru akcentov v párnom a nepárnom delení – pomalé 	<p>Nástrojové technické kompetencie:</p> <p>Hra na malom bubne:</p> <p>Hra zvukovo vyrovnaných striedavých, opakovaných úderov a virblov s dynamickým rozlíšením p - mp - mf – f - ff.</p> <p>Zdvojené údery – “dvojky“.</p> <p>Vírenie: crescendo – decrescendo, s legátom, s odsadením.</p> <p>Hra jednoduchého, dvojitého a trojitého prírazu.</p> <p>Hra akcentov v párnom a nepárnom delení.</p> <p>Hra paradiddlov RLRR LRL, RRLR LLRL, RLLR LRRL a diddle paradiddlov.</p> <p>Hra zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek.</p> <p>Hra dvaatricatinových nôt.</p> <p>Hra polovej, štvrtovej a osminovej noty s bodkou.</p>

<p>a stredné tempá,</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládajú vírenie s legátom i s odsadením a aplikáciu crescendo – decrescenda pri vírení, - ovládajú základy jednoduchého, dvojitého a trojitého prírazu, - ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových a dvaatricatinových nôt a pomlčiek v 6/4, 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8, 4/8 a celom (alla breve) takte, - ovládajú hru polovej, štvrtovej, osminovej a šestnástinovej noty s bodkou i hru osminovej a šestnástinovej synkopy a ligatúry, - ovládajú hru šestnástinovej trioly, sextoly, kvintoly a veľkej trioly, - ovládajú rytmickú stupnicu: delenie štvrtové, osminové, triolové, šestnástinové, sextolové, dvaatricatinové, - ovládajú pedálovú techniku, rozkladovú a kombinovanú koordináciu 	<p>Hra osminovej a šestnástinovej synkopy a ligatúry.</p> <p>Hra veľkej trioly, šestnástinovej trioly, sextoly a kvintoly.</p> <p>Rytmická stupnica: štvrtové, osminové, šestnástinové noty, sextoly, kvintoly, dvaatricatinové noty.</p> <p>Hra v celom (alla breve) v 6/4, 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8, 4/8 a celom (alla breve) takte.</p> <p>Ladenie nástroja a nastavenie strunníka.</p> <p>Hra na bicej súprave:</p> <p>Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov s aplikáciou hi-hat na druhú osminku doby.</p> <p>Zdvojený úder na veľký bubon.</p> <p>Kombinovaná koordinácia celého hracieho aparátu, osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku, swing, shuffle, jednoduché latino rytmy.</p> <p>Základy funky-rytmov.</p> <p>Základy hry s metličkami.</p> <p>Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač).</p> <p>Hra na perkusiách:</p> <p>Hra rytmických paternov s využitím prízvukov a dynamiky.</p> <p>Aplikácia paradiddlov a diddle paradiddlov.</p> <p>Artikulácia – otvorené a tlmené údery.</p> <p>Hra na xylofóne alebo vibrafóne:</p> <p>Hra stupníc Cis dur – ais mol, Ces dur – as mol.</p> <p>T5, D7, ZM7 a ich obraty.</p>
--	---

<p>rúk a nôh(veľký bubon, malý bubon, dva tomy a hi-hat na druhú časť doby),</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedia zahrať osminové a šestnásťtinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku, swing, shuffle, jednoduché latino-rytmy, - orientujú sa na melodickom bicom nástroji v dur a mol stupniciach so 7 predznamenaniami, - vedia zahrať T5, D7, ZM7 a ich obraty, - vedia zahrať prednesovú skladbu. 	<p>Chromatická a celotónová stupnica.</p> <p>Nácvik tremola.</p> <p>Prednesová skladba.</p> <p>Hudobno-teoretické poznatky:</p> <p>Delenie a názvoslovie inštrumentára bicích nástrojov: samozvučné, blanzvučné, melodické, ladené, perkusívne, tympany, veľký bubon, malý bubon, tomy, sprievodný činel (ride), crash činel, hi-hat, bicia súprava, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, metalofón, xylofón, marimba, vibrafón, paličky, bonga, conga, cabasa, guiro, temple-blocky, agogo-bells... .</p> <p>Teória ladenia bicích nástrojov.</p> <p>Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované údery, zdvojené údery, vírenie, prírazy, paradiddle, akcenty, celá, polová, štvrt'ová, osminová, šestnásťtinová a dvaatricatinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, sextola, kvintola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, valčík, polka, beatový sprievod, slow-rock, swing, shuffle, latino-rytmy, funky-rytmy, groove, dynamika, piano, mezzopiano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, tón, stupnica, diatonika, chromatika, celotónová stupnica, Dur – mol, tonický kvintakord, dominantný septakord, zmenšený septakord a ich obraty, melódia, pieseň, skladba, motív, téma, veta, časť, forma, sloha, refrén, most, predohra, dohra medzihra, sólo, brejk.</p> <p>Sluchovo-rytmická oblasť:</p> <p>Analýza štýlu, taktu, prízvukov, rytmického sprievodu.</p> <p>Orientácia vo forme: piesňové formy, téma, most – bridge, predohra, medzihra, dohra, coda</p> <p>Orientácia v pohybe melódie v durovej a molovej diatonike a</p>
---	--

chromatike.
Orientácia v T5, D7 a ZM7 akorde.

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú názvoslovie, delenie a žánrové využitie inštrumentára bicích nástrojov a ovládajú základy ladenia používaných nástrojov, - ovládajú správne hráčske návyky a základy správneho používania hracieho aparátu: uvoľnený postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, vyrovnané hranie striedavých, opakovaných, zdvojených úderov a virblov v pomalom, strednom a rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením pp - p - mp - mf - f - ff, - ovládajú hru paradiddlov RLRR LRLl, RRLR LLRL, RLLR LRRL, RLRL LRLR a diddle paradiddlov, - ovládajú hru akcentov v párnom a nepárnom delení – pomalé, stredné aj rýchle tempá, - ovládajú vírenie s legátom i s odsadením, aplikáciu crescenda a decrescenda pri vírení, 	<p>Nástrojové technické kompetencie</p> <p>Hra na malom bubne:</p> <p>Hra zvukovo vyrovnaných striedavých, opakovaných, zdvojených úderov a virblov s dynamickým rozlíšením pp - p – mp - mf – f – ff.</p> <p>Vírenie s legátom, s odsadením, aplikácia crescenda a decrescenda.</p> <p>Hra jednoduchého, dvojitého, trojitého a štvoritého prírazu.</p> <p>Hra akcentov v párnom a nepárnom delení.</p> <p>Hra paradiddlov RLRR LRLl, RRLR LLRL, RLLR LRRL, RLRL LRLR a diddle paradiddlov.</p> <p>Hra zo zápisu celých, polových štvrt'ových, osminových, šesťnástinových, dvaatricatinových nôt a pomlčiek v celom (alla breve) 7/4, 6/4, 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8, 4/8 takte.</p> <p>Hra duoly, veľkej trioly, šesťnástinovej trioly, sextoly, kvintoly a septoly.</p> <p>Hra osminovej a šesťnástinovej noty s bodkou.</p> <p>Hra osminovej, šesťnástinovej a dvaatricatinovej synkopy a ligatúry.</p> <p>Rytmická stupnica: štvrt'ové noty, osminové noty, trioly, šesťnástinové noty, kvintoly, sextoly, septoly a dvaatricatinové noty.</p> <p>Ladenie malého bubna, nastavenie strunníka a údržba nástroja.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú základy jednoduchého, dvojitého, trojitého a štvoritého prírazu, - ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových, dvaatricatinových nôt a pomlčiek v 7/4, 6/4, 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8, 4/8 a celom (alla breve) takte, - ovládajú hru polovej, štvrtovej, osminovej a šestnástinovej noty s bodkou a hru osminovej, šestnástinovej, dvaatricatinovej synkopy a ligatúry, - ovládajú hru veľkej trioly, duoly, šestnástinovej trioly, sextoly, kvintoly a septoly, - ovládajú rytmickú stupnicu: delenie štvrtové, osminové, triolové, šestnástinové, kvintolové, sextolové, septolové a dvaatricatinové, - ovládajú pedálovú techniku, rozkladovú a kombinovanú koordináciu rúk a nôh (veľký bubon, malý bubon, dva tomy a hi-hat na druhú časť doby), - vedia zahrať osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu 	<p>Hra na bicej súprave:</p> <p>Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna, dvoch tomov a hi-hat na druhú polovicu doby.</p> <p>Zdvojený úder na veľký bubon.</p> <p>Hra v trojdobých taktoch.</p> <p>Kombinovaná koordinácia celého hracieho aparátu, variácie beatového sprievodu a slow-rocku, swing, wals, shuffle, latino-rytmy, funky-rytmy a hra s metličkami.</p> <p>Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač).</p> <p>Ladenie nadstavenie a údržba nástroja.</p> <p>Hra na perkusiách:</p> <p>Hra rytmických paternov s využitím prízvukov a dynamiky.</p> <p>Artikulácia – otvorené, tlmené údery a aplikácia paradiddlov a diddle paradiddlov.</p> <p>Hra na xylofóne alebo vibrafóne:</p> <p>Dur a mol stupnice, chromatická a celotónová stupnica.</p> <p>T5, D7, ZM7 a ich obraty.</p> <p>Hra tremola.</p> <p>Orientácia v notovom zápise v rozsahu nástroja.</p> <p>Prednesová skladba.</p> <p>Hudobno-teoretické poznatky:</p> <p>Delenie a názvoslovie inštrumentára bicích nástrojov: samozvučné, blanzvučné, melodické, ladené, perkusívne, tympany, veľký bubon, malý bubon, tomy, sprievodný činel (ride), crash činel, hi-hat, bicia</p>
--	--

<p>a slow-rocku, swing, shuffle, latino-rytmy, funky-rytmy a ovládajú základy hry s metličkami,</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientujú sa na melodickom bicom nástroji v dur a mol stupniciach (7 predznamenaní) a vedia zahrať T5, D7, ZM7 a ich obraty, - vedia zahrať chromatickú a celotónovú stupnicu, - ovládajú základnú hru tremola, - vedia zahrať prednesovú skladbu. 	<p>súprava, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, metalofón, xylofón, marimba, vibrafón, paličky, bonga, conga, cabasa, guiro, temple-blocky, Agogo-bells</p> <p>Teória ladenia samozvučných a blanozvučných nástrojov.</p> <p>Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované údery, zdvojené údery, vírenie, prírazy, paradiddle, akcenty, celá, polová, štvrt'ová, osminová, šestnástinová a dvaatricatinová nota, pomlčka, bodka za notou, duola, triola, sextola, kvintola, septola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, valčík, polka, beatový sprievod, slow-rock, swing, wals, shuffle, latino rytmy, funky-rytmy, groove, dynamika, pianissimo, piano, mezzopiano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, tón, stupnica, diatonika, chromatika, celotónová stupnica, Dur – mol, tonický kvintakord a jeho obraty, dominantný septakord, zmenšený septakord, melódia, pieseň, skladba, motív, téma, veta, časť, forma, sloha, refrén, most, predohra, dohra medzihra, sólo, brejk.</p> <p>Sluchovo-rytmická oblasť:</p> <p>Analýza štýlu, taktu, prízvukov, rytmického sprievodu.</p> <p>Orientácia vo forme: piesňové formy, téma, most – bridge, predohra, medzihra, dohra, coda</p> <p>Orientácia v pohybe melódie v durovej a molovej diatonike a chromatike.</p> <p>Orientácia v T5, D7 a ZM7.</p>
---	--

Záverečná skúška:

Hra na malom bubne:

dve kontrastné cvičenia s využitím prírazov, akcentov, vírenia s legátom i s odsadením.

Hra na bicej súprave:

rozkladové cvičenie vo štvrt'ovom alebo osminovom takte s ostinátnym použitím hi-hat,
jedna ukážka bicieho sprievodu (beatový sprievod, slow-rock, swing, wals, shuffle, latino alebo funky).

Hra na melodickom bicom nástroji - (xylofón, vibrafón, metalofón):

jedna durová stupnica (výber žiaka),
paralelná molová,
T5, D7, ZM7,
prednesová skladba (sa nevyžaduje, ak bola odohraná na verejnom absolventskom koncerte).

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA A ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH

Uvedené štandardy sú stanovené tak, že ich môžu zvládnuť i mimoriadne talentovaní žiaci, ktorí neabsolvovali štúdium prvého stupňa zamerania, ale majú so štúdiom iného nástroja alebo s hrou na bicích nástrojoch praktické skúsenosti. Žiaci druhého stupňa sa môžu špecializovať podľa individuálnych nástrojových a žánrových preferencií, na hru na malom bubne, bicej súprave, perkusiách, melodických bicích nástrojoch, alebo pokračovať v štúdiu so širokým obsahom vzdelávania, čo sa zohľadní v individuálnych študijných plánoch. Hra na melodických bicích nástrojoch na druhom stupni nie je povinná ani vymedzená. Dôležitou a nenahraditeľnou súčasťou štúdia na druhom stupni je komorná, súborová a orchestrálna hra, kde absolventi prvého stupňa zaujímajú kľúčové postavenie a preberajú zodpovedné úlohy, na ktoré sa musia i v rámci hlavného predmetu riadne pripravovať, čo sa odzrkadlí v ich individuálnych študijných plánoch.

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
- ovládajú názvoslovie inštrumentára predmetu ktorý používajú,	Nástrojové technické kompetencie Základy hry na malom bubne: Postoj, sedenie, držanie paličiek, postavenie rúk.

<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú základy správnych návykov: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, - ovládajú základy správneho používania hracieho aparátu: hru zápästím a prstami, zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov, tlakové vírenie s dynamickým rozlíšením p-mf-f, - ovládajú jednoduchý príraz a základy hry akcentov, - ovládajú základnú hru paradiddlov RLRR LRL, RRLR LLRL, RLLR LRRL, RLRL LRLR, - ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrt'ových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8 a 6/8 takte, - ovládajú striedanie osminových nôt, triol a šestnástinových nôt, - ovládajú hru polovej a štvrt'ovej a osminovej noty s bodkou, 	<p>Hra vyrovnaných striedavých a opakovaných úderov.</p> <p>Prstová technika.</p> <p>Hra zdvojených úderov.</p> <p>Technika tlakového vírenia.</p> <p>Hra jednoduchého prírazu.</p> <p>Hra akcentov v párnom delení.</p> <p>Hra paradiddlov RLRR LRL, RRLR LLRL, RLLR LRRL, RLRL LRLR.</p> <p>Hra zo zápisu celých, polových, štvrt'ových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8 a 6/8 takte.</p> <p>Spájanie párneho a nepárne delenia doby (osminové noty, trioly, šestnástinové noty).</p> <p>Hra polovej a štvrt'ovej noty s bodkou.</p> <p>Dynamické rozlíšenie p, mf, f.</p> <p>Hra na bicej súprave:</p> <p>Jednoduchá a základná kombinovaná koordinácia celého hracieho aparátu, rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov.</p> <p>Striedavé údery s nohami (veľký bubon – hi-hat).</p> <p>Variácie beatového sprievodu a slow-rocku, základné znaky širšej palety štandardných rytmov.</p> <p>Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač).</p> <p>Hra na perkusiách:</p> <p>Realizácia motorického rytmu a prízvukov.</p>
--	--

<p>poznajú zvukovo – farebné možnosti hry na elementárne perkusie,</p> <p>ovládajú základnú pedálovú techniku, rozkladovú koordináciu celého hracieho aparátu, základné varianty beatového sprievodu, slow-rocku a poznajú základ</p>		<p>Artikulácia – otvorené a tlmené údery. Hudobno-teoretické poznatky: Náz Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované a zdvojené údery, v Sluchovo-rytmická oblasť: Hry na otázku a odpoveď, hry na ozveny.</p>
---	--	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú názvoslovie používaného inštrumentára predmetu, - ovládajú základy správnych návykov a základy správneho používania hracieho aparátu: sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, hra zápästím a prstami, zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov, tlakové vírenie s dynamickým rozlíšením p-mp-mf-f, - poznajú zvukovo-farebné možnosti hry na malý bubon a princípy jeho ladenia, 	<p>Nástrojové a technické kompetencie</p> <p>Základy hry na malom bubne:</p> <p>Hra striedavých a zdvojených úderov s dynamickým rozlíšením p-mp-mf-f.</p> <p>Prstová technika a zdvojené údery – “dvojky“.</p> <p>Hra tlakového vírenia vo štvrt’ovej a osminovej note s legátom.</p> <p>Hra jednoduchého a dvojitého prírazu.</p> <p>Hra akcentov v párnom i nepárnom delení.</p> <p>Hra paradiddlov RLRR LRLR, RRLR LLRL, RLLR LRRL, RLRL LRLR.</p> <p>Hra zo zápisu celých, polových, štvrt’ových, osminových,</p>

<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú vírenie s legátom i s odsadením, aplikáciu crescendo – decrescenda, - ovládajú jednoduchý a dvojitý prír az a hru akcentov v párnom i nepárnom delení, - ovládajú hru paradiddlov RLRR LLLL, RRLR LLRL, RLLR LRRL, RLRL LRLR v pomalom a strednom tempe, - ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 4/8 takte; - s istotou ovládajú prechod medzi osminovými notami, osminovými triolami a šestnástinovými notami, - ovládajú hru polovej a štvrtovej a osminovej noty s bodkou, - ovládajú hru osminovej a šestnástinovej synkopy a ligatúry, - poznajú zvukovo – farebné možnosti hry na elementárne perkusie, - ovládajú základnú pedálovú techniku, rozkladovú koordináciu celého hracieho aparátu, vedia zahrať osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku a základy iných 	<p>šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 4/8 takte.</p> <p>Spájanie párneho a nepárne delenie doby (osminky, trioly a šestnástiny).</p> <p>Rytmická stupnica: štvrtové, osminové, šestnástinové noty.</p> <p>Hra osminovej noty s bodkou, osminovej a šestnástinovej synkopy a ligatúry.</p> <p>Hra na bicej súprave:</p> <p>Rozkladové cvičenia – kombinovaná koordinácia celého hracieho aparátu s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov a hi-hat.</p> <p>Zdvojený úder na veľký bubon.</p> <p>Hra beatových sprievodov, slow-rocku a jednoduchých latino-rytmov.</p> <p>Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač).</p> <p>Hra na perkusiách:</p> <p>Realizácia motorického rytmu, paternov, prízvukov a dynamiky.</p> <p>Artikulácia – otvorené a tlmené údery.</p> <p>Hudobno-teoretické poznatky:</p> <p>Názvoslovie používaného inštrumentára predmetu.</p> <p>Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované údery, zdvojené údery, vírenie, celá, polová, štvrtová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, synkopa, ligatúra, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzopiáno, mezzoforte, forte, valčík, polka, beatový sprievod, slow-rock, latino-rytmy, pieseň, skladba</p> <p>Sluchovo-rytmická oblasť:</p> <p>Rytmické hry na ozveny, na otázku a odpoveď.</p>
---	--

štandardných rytmov.

Analýza taktu a motorického rytmu zvukovej ukážky (klavír, gitara, C

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú názvoslovie a delenie inštrumentára predmetu: samozvučné, blanzvučné, ladené a melodické bicie nástroje, - ovládajú zvukovo-farebné možnosti hry na malom bubne, bicej súprave, perkusiách a princípy ich ladenia, - ovládajú základy správnych návykov a základy správneho používania hracieho aparátu: sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, hra zápästím a prstami, zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov, tlakové vírenie, s dynamickým rozlíšením p-mp-mf-f-ff, - ovládajú vírenie s legátom i s odsadením, aplikáciu crescendo – decrescenda, - ovládajú hru paradiddlov RLRR LRL, RRLR LLRL, RLLR LRRL, RLRL LRLR v pomalom, strednom aj rýchлом tempe, - ovládajú hru akcentov v párnom i nepárnom delení v pomalom 	<p>Nástrojové a technické kompetencie</p> <p>Hra na malom bubne:</p> <p>Hra vyrovnaných striedavých a opakovaných úderov, virblov s dynamickým rozlíšením p-mp-mf-f-ff.</p> <p>Prstová technika.</p> <p>Zdvojené údery – “dvojky“.</p> <p>Vírenie v celej, polovej, štvrt’ovej a osminovej note s legátom, s odsadením a aplikácia crescendo – decrescenda.</p> <p>Hra jednoduchého, dvojitého a trojitého prírazu.</p> <p>Hra akcentov v párnom i nepárnom delení, v pomalom a strednom tempe.</p> <p>Hra paradiddlov RLRR LRL, RRLR LLRL, RLLR LRRL, RLRL LRLR v pomalom a strednom tempe.</p> <p>Hra zo zápisu celých, polových, štvrt’ových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8 4/8 a celom (alla breve) takte.</p> <p>Hra šestnástinovej trioly, sextoly a veľkej trioly.</p> <p>Rytmická stupnica: noty štvrt’ové, osminové, trioly, šestnástinové a sextoly.</p>

<p>a strednom tempe,</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládajú jednoduchý, dvojitý a trojitý príraz, - ovládajú hru zo zápisu celých, polových, osminových a šestnástinových nôt a pomlčiek v 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8 4/8 a celom (alla breve) takte, - ovládajú prechod medzi osminovými notami, osminovými triolami a šestnástinovými notami a pomlčkami, - ovládajú hru polovej, štvrťovej a osminovej noty s bodkou, - ovládajú hru šestnástinovej trioly, sextoly a veľkej trioly, - ovládajú hru osminovej a šestnástinovej synkopy a ligatúry, - ovládajú pedálovú techniku, techniku zdvojených úderov veľkého bubna, kombinovanú koordináciu celého hracieho aparátu a základy hry s metličkami; 	<p>Hra osminovej a šestnástinovej noty s bodkou.</p> <p>Hra osminovej a šestnástinovej synkopy a ligatúry.</p> <p>Hra na bicej súprave:</p> <p>Rozkladové cvičenia – kombinovaná koordinácia celého hracieho aparátu s použitím veľkého bubna, malého bubna, dvoch tomov a hi-hat na druhú osminku doby.</p> <p>Zdvojené údery veľkého bubna.</p> <p>Hra osminových a šestnástinových variácií beatového sprievodu a slow-rocku, základné latino a funky rytmy.</p> <p>Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač).</p> <p>Hra na perkusiách:</p> <p>Realizácia motorického rytmu, paternov, prízvukov a dynamiky.</p> <p>Artikulácia – otvorené a tlmené údery.</p> <p>Aplikácia paradiddlov (conga, bonga, temple-blocky alebo agogo-bells).</p> <p>Hudobno-teoretické poznatky:</p> <p>Názvoslovie a delenie inštrumentára predmetu: samozvučné, blanzvučné, melodické, ladené, perkusívne, tympany, veľký bubon, malý bubon, tomy, sprievodný činel (ride), crash činel, hi-hat, bicia súprava, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, metalofón, xylofón, marimba, vibrafón, paličky, bonga, conga, cabasa, guiro, temple-blocky, agogo-bells, cajon</p> <p>Princípy ladenia bicích nástrojov.</p> <p>Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované údery, zdvojené údery, vírenie, prírazy, paradiddle, akcenty, celá,</p>
--	--

polová,

<p>vedia zahrať osminové a šestnásťtinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku, swing, latin a afro-rytmy.</p>	<p>štvrt'ová, osminová, šestnásťtinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola Sluchovo-rytmická oblasť: Rytmické hry. Swing, latin a afro-rytmy. Orientácia v hudobných formách.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú názvoslovie, delenie a žánrové využitie inštrumentára bicích nástrojov, - ovládajú zvukovo-farebné možnosti hry na malom bubne, perkusiách, bicej súprave a základy ladenia používaných nástrojov, - ovládajú základy správnych návykov a základy správneho používania hracieho aparátu: sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, hra zápästím a prstami, zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov, tlakové vírenie, s dynamickým rozlíšením pp-p-mp-mf-f-ff, - ovládajú hru paradiddlov RLRR LRLl, RRLR LLRL, RLLR LRRL, 	<p>Nástrojové a technické kompetencie:</p> <p>Hra na malom bubne:</p> <p>Hranie vyrovnaných striedavých, opakovaných úderov a virblov s dynamickým rozlíšením pp-mp-mf-f-ff.</p> <p>Prstová technika.</p> <p>Zdvojené údery – “dvojky“.</p> <p>Vírenie s legátom, s odsadením, crescendo – decrescendo.</p> <p>Hra jednoduchého, dvojitého, trojitého a štvoritého prírazu.</p> <p>Hra akcentov v párnom a nepárnom delení, v pomalom, strednom a rýchлом tempe.</p> <p>Hra paradiddlov RLRR LRLl, RRLR LLRL, RLLR LRRL, RLRL LRLR a diddle paradiddlov.</p>

<p>RLRL LRLR a diddle paradiddlov,</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládajú hru akcentov v párnom a nepárnom delení – pomalé, stredné aj rýchle tempá, - ovládajú jednoduchý, dvojitý, trojitý a štvoritý príraz, - ovládajú vírenie s legátom i s odsadením, aplikáciu crescendo – decrescenda (pp-p-mp-mf-f-ff), - ovládajú hru zo zápisu celých, polových, osminových, šestnástinových, dvaatricatinových nôt a pomlčiek v 7/4, 6/4, 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8, 4/8 a celom (alla breve) takte, - ovládajú hru polovej, štvrtovej, osminovej a šestnástinovej noty s bodkou, 	<p>Hra zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových a dvaatricatinových nôt a pomlčiek v celom (alla breve) 7/4, 6/4, 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8, 4/8 takte.</p> <p>Hra šestnástinovej trioly, sextoly, kvintoly, septoly, veľkej trioly a duoly.</p> <p>Hra polovej, štvrtovej, osminovej a šestnástinovej noty s bodkou.</p> <p>Hra osminovej, šestnástinovej a dvaatricatinovej synkopy a ligatúry.</p> <p>Rytmická stupnica: štvrtové, osminové, šestnástinové noty, kvintola, sextola, septola, dvaatricatinové noty.</p> <p>Ladenie, nastavenie strunníka a údržba nástroja.</p> <p>Hra na bicej súprave:</p> <p>Kombinovaná koordinácia celého hracieho aparátu, rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov s ostinátnou hrou hi-hat na druhú časť doby.</p> <p>Hra vo štvrtových, osminových, párných i nepárných taktoch.</p> <p>Zdvojený úder na veľký bubon.</p> <p>Osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku, swing, wals, shuffle, latino a funky rytmy.</p> <p>Hra s metličkami.</p> <p>Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač).</p> <p>Ladenie, nastavenie a údržba nástroja.</p> <p>Hra na perkusiách:</p> <p>Realizácia motorického rytmu, paternov, prízvukov a dynamiky.</p>
---	--

<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú hru osminovej, šesnástinovej, dvaatricatinovej synkopy a ligatúry, - ovládajú hru šesnástinovej trioly a sextoly, veľkej trioly, duoly, kvintoly a septoly, - ovládajú rytmickú stupnicu: delenie štvrt'ové, osminové, triolové, kvintolové, šesnástinové, sextolové, septolové a dvaatricatinové, ✓ ovládajú pedálovú techniku, techniku zdvojených úderov veľkého bubna, kombinovanú koordináciu celého hracieho aparátu, hru s metličkami, správne štýlové variácie beatového sprievodu, slow-rocku, swingu, walsu, shufflu, latino rytmov, funky rytmov a použitie breakov. 	<p>Artikulácia – otvorené a tlmené údery.</p> <p>Aplikácia paradiddlov (conga, bonga, temple-blocky alebo agogo-bells).</p> <p>Hudobno-teoretické poznatky:</p> <p>Delenie a názvoslovie inštrumentára bicích nástrojov: samozvučné, blanzvučné, melodické, ladené, perkusívne, tympany, veľký bubon, malý bubon, tomy, sprievodný činel (ride), crash činel, hi-hat, bicia súprava, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, metalofón, xylofón, marimba, vibrafón, paličky, bonga, conga, cabasa, guiro, temple-blocky, Agogo-bells, cajon</p> <p>Teória ladenia samozvučných a blanzvučných nástrojov.</p> <p>Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované údery, zdvojené údery, vírenie, prírazy, paradiddle, akcenty, celá, polová, štvrt'ová, osminová, šesnástinová a dvaatricatinová nota, pomlčka, bodka za notou, duola, triola, sextola, kvintola, septola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, valčík, polka, beatový sprievod, slow-rock, swing, wals, shuffle, latino rytmy, funky rytmy, groove, tempo, dynamika, pianissimo, piano, mezzopiano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, pieseň, skladba, motív, téma, veta, časť, forma, sloha, refrén, most, predohra, dohra medzihra, sólo, brejk.</p> <p>Sluchovo-rytmická oblasť:</p> <p>Analýza štýlu, taktu, prízvukov, rytmického sprievodu.</p> <p>Orientácia vo forme: piesňové formy, téma, most – bridge, predohra, medzihra, dohra, coda</p>
---	---

Záverečná skúška:

Hra na malom bubne:

- dve kontrastné etudy s využitím paradiddlov, prírazov, akcentov a vírenia.

Hra na bicej súprave:

- rozkladové cvičenie - etuda vo štvrt'ovom alebo osminovom takte s ostinátnym použitím hi-hat,
- jedna ukážka bicieho sprievodu (beatový sprievod, slow-rock, swing, wals, shuffle, latino alebo funky).

ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM - druhá časť I. stupňa základného štúdia

Štúdium je určené pre mimoriadne nadaných žiakov druhej časti prvého stupňa a podľa potreby i pre žiakov druhého stupňa, ktorí sa pripravujú na štúdium predmetu na konzervatóriu. Žiakom a ich pedagógom sa odporúča chodiť na metodické dni organizované konzervatóriami. Obsahové a výkonové štandardy je treba upraviť a doplniť podľa aktuálnych požiadaviek konzervatória, čo sa zohľadní v individuálnom študijnom pláne žiaka.

HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH, HRA Z LISTU

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú širšie názvoslovie inštrumentára predmetu, - ovládajú základy správnych návykov a používania hracieho aparátu: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie a použitie paličiek, vyrovnané hranie striedavých, opakovaných a zdvojených 	<p>Nástrojové technické kompetencie</p> <p>Hra na malom bubne:</p> <p>Hra vyrovnaných striedavých a opakovaných úderov s dynamickým rozlíšením p-mf-f.</p>

<p>úderov v pomalom, strednom a rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením p-mf-f,</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládajú hru základného paradidlu RLRR LRLl, - ovládajú vírenie vo štvrtovej a osminovej note s legátom i s odsadením, - ovládajú základy jednoduchého prírazu, - ovládajú základy akcentov v osminových notách, - ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových a šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8, 4/8 takte, - ovládajú prechod medzi osminovými notami, osminovými triolami a šestnástinovými notami a pomlčkami, - ovládajú hru polovej a štvrtovej a osminovej noty s bodkou, 	<p>Zdvojené údery – “dvojky“.</p> <p>Vírenie vo štvrtovej a osminovej note s legátom, s odsadením.</p> <p>Hra jednoduchého prírazu.</p> <p>Hra akcentov v osminových notách.</p> <p>Hra paradidlu RLRR LRLl.</p> <p>Hra zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8, 4/8 takte.</p> <p>Hra osminovej noty s bodkou.</p> <p>Hra osminovej a šestnástinovej synkopy a ligatúry.</p> <p>Hra šestnástinovej trioly.</p> <p>Rytmická stupnica: štvrtové, osminové noty, triola, šestnástinové noty, šestnástinové trioly.</p> <p>Hra na bicej súprave:</p> <p>Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna, dvoch tomov a hi-hat.</p> <p>Hra hi-hat na druhú časť doby.</p> <p>Kombinovaná koordinácia celého hracieho aparátu, osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku.</p> <p>Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač).</p> <p>Hra na perkusiách:</p> <p>Realizácia motorického rytmu, paternov, prízvukov a dynamiky.</p> <p>Artikulácia – otvorené a tlmené údery.</p>
--	---

<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú hru osminovej a šestnásťinovej synkopy a ligatúry, - ovládajú hru šestnásťinovej trioly, - ovládajú zvukovo – farebné možnosti hry na elementárne perkusie a ich využitie, - ovládajú pedálovú techniku, rozkladovú koordináciu rúk a nôh (veľký bubon, malý bubon, dva tomy a hi-hat na druhú časť doby), - vedia zahrať osminové a šestnásťinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku, - orientujú sa na melodickom bicom nástroji v dur a mol stupniciach s 5 predznamenaniami, vedia zahrať T5, D7 a ich obraty, - vedia zahrať na melodickom bicom nástroji spamäti etudu a prednesovú skladbu. 	<p>Aplikácia paradidlu (conga, bonga, temple-blocky alebo agogo-bells).</p> <p>Hra na xylofón alebo vibrafón:</p> <p>Hra stupníc H dur – gis mol, Des dur – b mol.</p> <p>Hra akordov T5, T6, T6/4 a D7.</p> <p>Orientácia v notovom zápise v rozsahu nástroja.</p> <p>Etudy zamerané na orientáciu v tónine a rytmické delenie.</p> <p>Prednesová skladba.</p> <p>Hudobno-teoretické poznatky:</p> <p>Širšie názvoslovie inštrumentára bicích nástrojov: tympany, veľký bubon, malý bubon, tomy, sprievodný činel (ride), crash činel, hi-hat, bicia súprava, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, metalofón, xylofón, marimba, vibrafón, paličky, bonga, conga, cabasa, guiro, temple-blocky, agogo-bells, cajon</p> <p>Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované údery, zdvojené údery, vírenie, celá, polová, štvrt'ová, osminová a šestnásťinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, valčík, polka, beatový sprievod, slow-rock, dynamika, piano, mezzoforte, forte, tón, stupnica, Dur – mol, tonický kvintakord a jeho obraty, dominantný septakord, melódia, pieseň, skladba.</p> <p>Sluchovo-rytmická oblasť:</p> <p>Rytmické a melodické hry.</p> <p>Analýza metra a prízvukov.</p> <p>Orientácia v pohybe melódie, tónine a akorde.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú názvoslovie a delenie inštrumentára predmetu: samozvučné, blancozvučné, ladené, melodické bicie nástroje, - ovládajú základy správnych návykov a používania hracieho aparátu: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie a použitie paličiek, vyrovnané hranie striedavých, opakovaných a zdvojených úderov v pomalom, strednom a rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením p-mp-mf-f, - ovládajú hru paradiddlov RLRR LLLL, RRLR LLRL, - ovládajú hru akcentov v párnom i nepárnom delení v pomalom tempe, - ovládajú vírenie s legátom i s odsadením, s použitím crescenda a decrescenda, - ovládajú základy jednoduchého a dvojitého prírazu, 	<p>Nástrojové technické kompetencie</p> <p>Hra na malom bubne:</p> <p>Hra vyrovnaných striedavých, opakovaných, zdvojených úderov a virblov s dynamickým rozlíšením p-mp-mf-f.</p> <p>Zdvojené údery – “dvojky“.</p> <p>Vírenie: crescendo – decrescendo, s legátom, s odsadením.</p> <p>Hra jednoduchého a dvojitého prírazu.</p> <p>Hra akcentov v párnom delení.</p> <p>Hra paradiddlov RLRR LLLL, RRLR LLRL.</p> <p>Hra zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8 4/8 a celom (alla breve) takte.</p> <p>Hra osminovej noty s bodkou.</p> <p>Hra osminovej a šestnástinovej synkopy a ligatúry.</p> <p>Hra šestnástinovej trioly a sextoly.</p> <p>Rytmická stupnica: štvrtové, osminové, šestnástinové noty, sextoly.</p> <p>Hra na bicej súprave:</p> <p>Kombinovaná koordinácia celého hracieho aparátu - rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov a hi-hat na druhú časť doby.</p> <p>Osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku.</p> <p>Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač).</p>

<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrt'ových, osminových a šesťnástinových nôt a pomlčiek v 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8 4/8 a celom (alla breve) takte, - ovládajú prechod medzi osminovými notami, osminovými triolami a šesťnástinovými notami a pomlčkami, - ovládajú hru polovej a štvrt'ovej a osminovej noty s bodkou, - ovládajú hru osminovej a šesťnástinovej synkopy a ligatúry, - ovládajú hru šesťnástinovej trioly a sextoly, - poznajú zvukovo – farebné možnosti hry na elementárne perkusie a ich využitie, - ovládajú pedálovú techniku, rozkladovú koordináciu rúk a nôh (veľký bubon, malý bubon, dva tomy a hi-hat na druhú časť doby), 	<p>Hra na perkusiách:</p> <p>Realizácia motorického rytmu, paternov, prízvukov a dynamiky. Artikulácia – otvorené a tlmené údery.</p> <p>Aplikácia paradiddlov (conga, bonga, temple-blocky alebo agogo-bells).</p> <p>Hra na xylofóne alebo vibrafóne:</p> <p>Hra stupníc Fis dur – dis mol, Ges dur – es mol. Hra akordov: T5, D7 a ich obraty.</p> <p>Orientácia v notovom zápise v rozsahu nástroja.</p> <p>Hra etúd zameraných na orientáciu v tónine a akordoch. Prednesová skladba.</p> <p>Hudobno-teoretické poznatky:</p> <p>Názvoslovie a delenie inštrumentára predmetu: samozvučné, blanozvučné, melodické, ladené, perkusívne, tympany, veľký bubon, malý bubon, tomy, sprievodný činel (ride), crash činel, hi-hat, bicia súprava, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, metalofón, xylofón, marimba, vibrafón, paličky, bonga, conga, cabasa, guiro, temple-blocky, agogo-bells, cajon</p> <p>Princípy ladenia bicích nástrojov.</p> <p>Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované údery, zdvojené údery, vírenie, prírazy, paradiddle, akcenty, celá, polová, štvrt'ová, osminová, šesťnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, sextola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo,</p>
---	--

vedia zahrať osminové a šestnásťtinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku, valčík, polka, beatový sprievod, slow-rock, dynamika, piano, mezzopiano	Sluchovo-rytmická oblasť: Rytmické a melodické hry. Analýza metra, motorického rytmu a prízvukov. Orientácia v pohybe melodie
orientujú sa na melodickom bicom nástroji v dur a mol stupniciach so 6 predznamenaniami, vedia zahrať T5, D7 a ich obraty,	
vedia zahrať na melodickom bicom nástroji spamäti etudu a prednesovú skladbu.	

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú názvoslovie a delenie inštrumentára predmetu a poznajú princípy ladenia bicích nástrojov, - ovládajú základy správnych návykov a používania hracieho aparátu: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie a použitie paličiek, vyrovnané hranie striedavých, opakovaných a zdvojených úderov v pomalom, strednom a rýchлом tempe s dynamickým rozlíšením p-mp-mf-f-ff, - ovládajú hru paradiddlov RLRR LRL, RRLR LLRL, RLLR LRRL, 	<p>Nástrojové technické kompetencie</p> <p>Hra na malom bubne:</p> <p>Hranie vyrovnaných striedavých, opakovaných, zdvojených úderov a virblov s dynamickým rozlíšením p-mp-mf-f-ff.</p> <p>Vírenie s legátom, s odsadením, crescendo – decrescendo.</p> <p>Hra jednoduchého, dvojitého a trojitého prírazu.</p> <p>Hra akcentov v párnom a nepárnom delení.</p> <p>Hra paradiddlov RLRR LRL, RRLR LLRL, RLLR LRRL a diddle paradiddlov.</p> <p>Hra zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnásťtinových, dvaatricatinových nôt a pomlčiek v celom (alla breve) v 6/4, 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8, 4/8 takte.</p> <p>Hra osminovej noty s bodkou.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú hru akcentov v párnom a nepárnom delení – pomalé a stredné tempá, - ovládajú vírenie s legátom i s odsadením, aplikáciu crescendo a decrescenda, - ovládajú jednoduchý, dvojitý a trojitý príraz, - ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových, dvaatricatinových nôt a pomlčiek v 6/4, 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8, 4/8 a celom (alla breve) takte, - ovládajú hru polovej a štvrtovej a osminovej noty s bodkou, - ovládajú hru osminovej a šestnástinovej synkopy a ligatúry, - ovládajú hru šestnástinovej trioly a sextoly a veľkej trioly, 	<p>Hra šestnástinovej trioly, sextoly a veľkej trioly.</p> <p>Hra osminovej a šestnástinovej synkopy a ligatúry.</p> <p>Rytmická stupnica: štvrtové noty, osminové noty, osminové trioly, šestnástinové noty, sextoly, dvaatricatinové noty.</p> <p>Nadstavenie strunníka a ladenia nástroja.</p> <p>Hra na bicej súprave:</p> <p>Kombinovaná koordinácia celého hracieho aparátu - rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna, dvoch tomov a hi-hat na druhú časť doby.</p> <p>Zdvojený úder na veľký bubon.</p> <p>Variácie beatového sprievodu a slow-rocku, swing, shuffle, latino rytmy.</p> <p>Základy hry s metličkami.</p> <p>Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač).</p> <p>Hra na perkusiách:</p> <p>Realizácia motorického rytmu, paternov, prízvukov a dynamiky.</p> <p>Artikulácia – otvorené a tlmené údery.</p> <p>Aplikácia paradiddlov (conga, bonga, temple-blocky alebo agogo-bells).</p> <p>Hra na xylofóne alebo vibrafóne:</p> <p>Hra stupníc Cis dur – ais mol, Ces dur – as mol, chromatická a celotónová stupnica.</p>
---	--

<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú rytmickú stupnicu: delenie štvrtové, osminové, triolové, šestnástinové, sextolové, dvaatricatinové, - ovládajú zvukovo – farebné možnosti hry na elementárne perkusie a ich využitie, - ovládajú pedálovú techniku, rozkladovú a kombinovanú koordináciu rúk a nôh (veľký bubon, malý bubon, dva tomy a hi-hat na druhú časť doby), - vedia zahrať osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku, swing, shuffle, jednoduché latino rytmy, - orientujú sa na melodickom bicom nástroji v dur a mol stupniciach so 7 predznamenaniami, vedia zahrať T5, D7, ZM7 a ich obraty, - vedia zahrať na melodickom bicom nástroji spamäti etudu a prednesovú skladbu. 	<p>Hra akordov: T5, D7, ZM7 a ich obraty.</p> <p>Orientácia v notovom zápise v rozsahu nástroja.</p> <p>Hra tremola a dvojhlasu.</p> <p>Hra etúd zameraných na orientáciu v tónine, v akordoch, hru tremola a dvojzvukov.</p> <p>Prednesová skladba.</p> <p>Hudobno-teoretické poznatky:</p> <p>Delenie a názvoslovie inštrumentára bicích nástrojov: samozvučné, blanzvučné, melodické, ladené, perkusívne, tympany, veľký bubon, malý bubon, tomy, sprievodný činel (ride), crash činel, hi-hat, bicia súprava, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, metalofón, xylofón, marimba, vibrafón, paličky, bonga, conga, cabasa, guiro, temple-blocky, agogo-bells, cajon</p> <p>Teória ladenia bicích nástrojov.</p> <p>Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované údery, zdvojené údery, vírenie, prírazy, paradiddle, akcenty, celá, polová, štvrtová, osminová, šestnástinová a dvaatricatinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, sextola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, valčík, polka, beatový sprievod, slow-rock, swing, shuffle, latino rytmy, groove, tempo, dynamika, piano, mezzopiano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, tón, stupnica, diatonika, chromatika, celotónová stupnica, Dur – mol, tonický kvintakord a jeho obraty, dominantný septakord, zmenšený septakord, melódia, pieseň, skladba, motív, téma, veta, časť, forma, sloha, refrén, most, predohra, dohra medzihra, sólo, brejk</p> <p>Sluchovo-rytmická oblasť:</p> <p>Analýza štýlu, taktu, prízvukov, rytmického sprievodu.</p>
---	---

	Orientácia vo forme: piesňové formy, téma, most – bridge, predohra, medzihra, dohra, coda Orientácia v intervaloch, pohybe melódií durovej a molovej diatonike, chromatike, v T5, D7 a
--	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú názvoslovie, delenie, žánrové využitie inštrumentára bicích nástrojov a základy ladenia používaných nástrojov, - ovládajú základy správnych návykov a používania hracieho aparátu: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie a použitie paličiek, vyrovnané hranie striedavých, opakovaných a zdvojených úderov v pomalom, strednom a rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením pp-p-mp-mf-f-ff, - ovládajú hru paradiddlov RLRR LLLL, RRLR LLRL, RLLR LRRL, RLRL LRLR a diddle paradiddlov, - ovládajú hru akcentov v párnom a nepárnom delení – pomalé, stredné aj rýchle tempá, 	<p>Nástrojové technické kompetencie</p> <p>Hra na malom bubne:</p> <p>Hra vyrovnaných striedavých, opakovaných, zdvojených úderov a virblov s dynamickým rozlíšením pp-p-mp-mf-f-ff.</p> <p>Vírenie: s legátom, s odsadením, crescendo – decrescendo.</p> <p>Hra jednoduchého, dvojitého, trojitého a štvoritého prírazu.</p> <p>Hra akcentov v párnom a nepárnom delení.</p> <p>Hra paradiddlov RLRR LLLL, RRLR LLRL, RLLR LRRL, LRLR RLRL a diddle paradiddlov.</p> <p>Hra zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových, dvaatricatinových nôt a pomlčiek v celom (alla breve) 7/4, 6/4, 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8, 4/8 takte.</p> <p>Hra veľkej trioly, duoly, šestnástinovej trioly, sextoly, kvintoly a septoly.</p> <p>Hra polovej, štvrtovej, osminovej a šestnástinovej noty s bodkou.</p> <p>Hra osminovej, šestnástinovej a dvaatricatinovej synkopy a ligatúry.</p> <p>Rytmická stupnica: celá nota, polové noty, veľké trioly, štvrtové noty, osminové noty, osminové trioly, šestnástinové noty, kvintoly, sextoly,</p>

<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú vírenie s legátom, s odsadením a aplikáciu crescendo – decrescenda, - ovládajú jednoduchý dvojité, trojité a štvorité príraz, - ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových a dvaatricatinových nôt a pomlčiek v 7/4, 6/4, 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8, 4/8 a celom (alla breve) takte, - ovládajú hru polovej, štvrtovej, osminovej a šestnástinovej noty s bodkou, - ovládajú hru osminovej, šestnástinovej, dvaatricatinovej synkopy a ligatúry, - ovládajú hru šestnástinovej trioly, sextoly, veľkej trioly, duoly, kvintoly a septoly, 	<p>septoly, dvaatricatinové noty.</p> <p>Nadstavenie strunníka, ladenie a údržba nástroja.</p> <p>Hra na bicej súprave:</p> <p>Kombinovaná koordinácia celého hracieho aparátu - cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov a ostínatej hi-hat v párných, nepárných, štvrtových a osminových taktoch.</p> <p>Zdvojený úder na veľký bubon.</p> <p>Variácie beatového sprievodu a slow-rocku, swing, wals, shuffle, latino a funky rytmy.</p> <p>Hra s metličkami.</p> <p>Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač).</p> <p>Ladenie nadstavenie a údržba nástroja.</p> <p>Hra na perkusiách:</p> <p>Realizácia motorického rytmu, paternov, prízvukov a dynamiky.</p> <p>Artikulácia – otvorené a tmené údery.</p> <p>Aplikácia paradiddlov (conga, bonga, temple-blocky alebo agogo-bells).</p> <p>Hra na xylofóne alebo vibrafóne:</p> <p>Hra stupnic: Dur, mol, harmonická, melodická, chromatická a celotónová.</p> <p>Hra T5, D7, ZM7 a ich obratov (spôsoby podľa požiadaviek konzervatória).</p>
---	---

<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú rytmickú stupnicu: delenie štvrtové, osminové, triolové, kvintolové, šesťnástinové, sextolové, septolové a dvaatraciatinové, - ovládajú zvukovo – farebné možnosti hry na elementárne perkusie a ich využitie, - ovládajú pedálovú techniku, techniku zdvojených úderov veľkého bubna, kombinovanú koordináciu rúk a nôh (veľký bubon, malý bubon, dva tomy a hi-hat vo štvordobom i trojdobom takte), - vedia zahrať osminové a šesťnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku, swing, wals, shuffle, latino a funky-rytmy, - orientujú sa na melodickom bicom nástroji v dur a mol stupniciach a vedia zahrať T5, D7, ZM7 a ich obraty, - vedia zahrať chromatickú a celotónovú stupnicu, 	<p>Orientácia v notovom zápise v rozsahu nástroja.</p> <p>Hra etúd a cvičení zameraných na hru tremola, dvojzvukov, orientáciu v tónine, akordoch a chromatike.</p> <p>Prednesová skladba s využitím dvojhlasu alebo tremola.</p> <p>Hudobno-teoretické poznatky:</p> <p>Delenie a názvoslovie inštrumentára bicích nástrojov: samozvučné, blanzvučné, melodické, ladené, perkusívne, tympany, veľký bubon, malý bubon, tomy, sprievodný činel (ride), crash činel, hi-hat, bicia súprava, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, metalofón, xylofón, marimba, vibrafón, paličky, bonga, conga, cabasa, guiro, temple-blocky, agogo-bells, cajon</p> <p>Teória ladenia samozvučných a blanzvučných nástrojov.</p> <p>Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované údery, zdvojené údery, vírenie, prírazy, paradiddle, akcenty, celá, polová, štvrtová, osminová, šesťnástinová a dvaatraciatinová nota, pomlčka, bodka za notou, duola, triola, sextola, kvintola, septola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, valčík, polka, beatový sprievod, slow-rock, swing, wals, shuffle, latino-rytmy, funky-rytmy, groove, dynamika, pianissimo, piano, mezzopiano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, tón, stupnica, diatonika, chromatika, celotónová stupnica, Dur – mol, tonický kvintakord, dominantný septakord, zmenšený septakord, melódia, pieseň, skladba, motív, téma, veta, časť, forma, piesňové formy, rondo, sloha, refrén, most, predohra, dohra medzihra, sólo, brejk</p> <p>Paralelné používanie terminológie - slovenskej aj internacionálnej (anglickej) roll, flam, rudiment</p>
--	---

<p>ovládajú hru tremola a hru dvojhlasu,</p> <p>vedia zahrať spamäti etudu a prednesovú skladbu.</p>		<p>Sluchovo-rytmická oblasť: Analýza štýlu, taktu, prízvukov, rytmického sprievodu. Orientácia vo forme: rondo, piesňové formy, téma, most – bridge, p Orientácia v pohybe melódií duroveja molovej diatonike a chromatike. Orientácia v intervaloch, T5, D7, ZM7 a ich obratoch.</p>
--	--	---

Záverečná skúška

Hra na malom bubne:

- dve kontrastné cvičenia s využitím paradiddlov, prírazov, akcentov, vírenia s legátom i odsadením.

Hra na bicej súprave:

- rozkladové cvičenie - etuda vo štvrt'ovom alebo osminovom takte s ostinátnym použitím hi-hat,
- jedna ukážka bicieho sprievodu (beatový sprievod, slow-rock, swing, shuffle, latino alebo funky).

Hra na melodickom bicom nástroji (xylofón, vibrafón):

- jedna durová stupnica (výber členovia komisie - spôsoby podľa požiadaviek konzervatória),
- paralelná molová (spôsoby podľa požiadaviek konzervatória),
- T5, D7, ZM7 (spôsoby podľa požiadaviek konzervatória),
- prednesová skladba s využitím dvojhlasu alebo tremola (nevyžaduje sa, ak bola odohraná na verejnom absolventskom koncerte).

KOMORNÁ, SÚBOROVÁ A ORCHESTRÁLNA HRA PRE ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

Štúdium komornej, súborovej a orchestrálnej hry je neoddeliteľnou a nenahraditeľnou súčasťou študijného zamerania Hra na bicích nástrojoch. Rozvíja špecifické hudobné kompetencie, ktoré sú nevyhnutné pre uplatnenie hráča na bicích nástrojoch v hudobnej praxi. Skupinová príprava a interpretácia skladieb umožňuje spoločné emocionálne prežitie hudby. Vyžaduje si zvýšenú koncentráciu na kontrolu a korekciu hry v závislosti na hre spoluhráčov. Rozvíja intonačnú, rytmickú, dynamickú a agogickú súhru. Predpokladom zaradenia žiaka do skupinových zoskupení je určitá technická a muzikálna vyspelosť.

Rozvoj hudobných kompetencií smerujúcich k súhre sa realizuje v priebehu celého štúdia predmetmi:

Hra s korepetítorom – od 1. ročníka prvej časti prvého stupňa základného štúdia.

Komorná hra – od 3. ročníka prvej časti prvého stupňa základného štúdia.

Súborová hra – od 1. ročníka druhej časti prvého stupňa základného štúdia.

Hra v orchestri - od 1. ročníka druhej časti prvého stupňa základného štúdia.

KOMORNÁ HRA PRE ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Komorná hra pre študijné zameranie Hra na bicích nástrojoch je určená pre všetkých žiakov od 3. ročníka prvej časti prvého stupňa. Umožňuje žiakom podieľať sa aj na interpretácii obsahovo a technicky náročnejších skladieb, ktoré by samostatne ako sólisti interpretovať nemohli. Ale jej prvoradou úlohou je rozvíjať intonačnú, rytmickú, dynamickú a agogickú súhru. Zabezpečuje rozvoj hudobných kompetencií, ktoré umožňujú ich realizáciu v duu, triu ... nonete. Jednotlivé hlasy v komornej hudbe sú zväčša samostatné, preto hráči nesú za svoj part rovnakú zodpovednosť ako pri sólovej hre.

Žiaci si prostredníctvom komornej hry overujú, upevňujú a rozširujú nadobudnuté kompetencie a zároveň budujú svoje postavenie v malej skupine hudobníkov. Komorná hra podporuje u žiakov rozvoj morálnych vlastností, zmysel pre zodpovednosť a spoločnú prácu, čo pozitívne ovplyvňuje celkový rozvoj osobnosti žiaka. Na prípravu a realizáciu komornej hry možno využívať i hru so špeciálnymi audio nahrávkami a špeciálnym hudobným softwarom.

Žiaci po ukončení prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu aplikovať nadobudnuté kompetencie z hlavného predmetu a hudobnej náuky, ✓ vedia rozlíšiť charakter danej skladby, ✓ ovládajú elementárne návyky sluchovej aktivity pri skupinovej interpretácii skladieb, ✓ zvládnu základnú orientáciu vo frázach jednoduchších skladieb, ✓ dokážu správne reagovať na nástupové gestá a udané tempo, ✓ dokážu posúdiť klady a zápory vlastnej interpretácie v kolektíve, ✓ dokážu si vážiť hodnotu vlastnej práce a práce celého kolektívu, ✓ prejavujú záujem o kolektívnu interpretáciu. 	<p>Základné taktovanie skladieb, pohotové rozlišovanie taktov a tempa.</p> <p>Osvojovanie jednotných nástupov a označení tempa.</p> <p>Syrytmická a elementárna polyrytmická súhra.</p> <p>Riešenie technických úsekov.</p> <p>Tempové dynamické zmeny.</p> <p>Neverbálna komunikácie medzi členmi komorného zoskupenia.</p>

Žiaci po ukončení druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu aplikovať nadobudnuté kompetencie z hlavného predmetu a hudobnej náuky, ✓ dokážu správne reagovať na nástupové gestá a udané tempo, ✓ dokážu udat' správne tempo a naznačiť nástup, ✓ ovládajú presnú súhru s ostatnými spoluhráčmi, ✓ orientujú sa v polyrytmických štruktúrach, ✓ dokážu sústredene pracovať a primerane reagovať na pokyny, ✓ vedia jednoducho improvizovať a samostatne hľadať riešenia problémov v konkrétnej skladbe, 	<p>Samostatná a štýlová aplikácia kompetencií získaných v sólovej hre.</p> <p>Jednoduchá harmonická, tempová, rytmická a dynamická analýza danej skladby.</p> <p>Špecifikácia a rozlišovanie rôznych hudobných štýlov a žánrov.</p> <p>Nácvik skupinových nástupov, odsadení, dynamiky a agogiky.</p> <p>Polyrytmická súhra.</p> <p>Rozlišovanie taktových a rytmických zmien v skladbe.</p>

dokážu medzi sebou v rámci skladby vedome interpretačne komunikovať.	Tvorivá práca s hudobným materiálom. Plynulá a kultivovaná interpretácia skladieb väčšieho rozsahu.
--	--

Žiaci po ukončení II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu aplikovať nadobudnuté kompetencie z hlavného predmetu a hudobnej nauky, ✓ vedia posúdiť dôležité aspekty interpretovanej skladby, ✓ ovládajú návyky sluchovej aktivity pri skupinovej interpretácii skladieb, ✓ ovládajú presnú súhru s ostatnými spoluhráčmi, ✓ orientujú sa v polyrytmických štruktúrach, ✓ dokážu sústredene pracovať a primerane reagovať na pokyny, ✓ vedia jednoducho improvizovať a samostatne hľadať riešenia problémov v konkrétnej skladbe, ✓ dokážu medzi sebou v rámci skladby vedome interpretačne komunikovať, ✓ ovládajú správne frázovanie, ✓ vedia správne reagovať na nástupné gestá a udané tempo, ✓ vedia udať správne tempo a naznačiť nástup, ✓ vedia posúdiť klady a zápory vlastnej interpretácie v kolektíve, ✓ vážia si hodnotu vlastnej práce a práce celého kolektívu, ✓ prejavujú aktívny záujem o kolektívnu interpretáciu. 	<p>Aplikácia kompetencií získaných zo sólovej hry a hudobnej nauky.</p> <p>Špecifikácia hudobných štýlov a žánrov.</p> <p>Harmonická, tempová, rytmická, dynamická a agogická analýza.</p> <p>Rozlišovanie taktov a tempa.</p> <p>Syrytmická a polyrytmická súhra.</p> <p>Skupinová artikulácia.</p> <p>Nácvik skupinových nástupov, odsadení, dynamiky a agogiky.</p> <p>Tvorivá práca s hudobným materiálom.</p> <p>Neverbálna komunikácia medzi členmi komorného zoskupenia.</p>

SÚBOROVÁ A ORCHESTRÁLNA HRA PRE ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vďaka konjunktúre melodických bicích nástrojov dosiahli bicie nástroje významné postavenie v oblasti sólovej a komornej hry. V bežnej hudobnej praxi majú nenahraditeľné postavenie v prvom rade v oblasti súborovej a orchestrálnej hry. Existencia súboru zostaveného výhradne z bicích nástrojov je výrazne determinovaná existenciou adekvátneho nástrojového parku. Bežne sa žiaci študijného zamerania Hra na bicích nástrojoch uplatňujú i v rôznych zmiešaných súboroch a orchestroch podľa podmienok školy (súbor dychových nástrojov, zmiešaný orchester, akordeónový súbor, súbor populárnej hudby ...).

Na zabezpečenie plnohodnotnej súborovej hry pre všetkých žiakov študijného zamerania Hra na bicích nástrojoch je potrebná existencia súboru bicích nástrojov. Žiaci so skúsenosťami z komornej hry a hry v súbore bicích nástrojov sa rýchlo a úspešne adaptujú na prácu v zmiešaných súboroch školy a neskôr v hudobnej praxi. Prostredníctvom súborovej hry sa žiaci v praxi konfrontujú so špecifikami jednotlivých hudobných štýlov a žánrov a učia sa ich správne interpretovať. Repertoár súboru môžu tvoriť okrem skladieb písaných priamo pre súbor bicích nástrojov i upravované a prearanžované skladby. Jednotlivé hlasy v súborovej hre bicích nástrojov sú zväčša samostatné (nehrajú sa unisona), preto hráči nesú za svoj part rovnakú zodpovednosť ako pri sólovej hre alebo komornej hre. Pre dokonalú rytmickú súhru je potrebné do obsahu vyučovania zaradiť aj nácvik rytmických paternov (groove).

Súborová hra na bicích nástrojoch pre študijné zameranie Hra na bicích nástrojoch je určená pre všetkých žiakov od 1. ročníka druhej časti prvého stupňa. Členmi súboru sú z pravidla hlavne žiaci oddelenia bicích nástrojov, ale i žiaci iných hudobných zameraní. Každý člen súboru je postupne poverovaný primeranými úlohami, v priebehu štúdia prechádza jednotlivými nástrojmi a vždy pociťuje patričnú zodpovednosť za celkový výsledok práce a hry súboru.

Nástrojové obsadenie môže byť rôzne podľa charakteru skladby a závislé na spôsobe jej aranžovania: marimba, xylofón, zvonkohra, tympany, bicia súprava, bonga, conga, guiro, maracas, cabasa, cajon, temple-blocky, Agogo-bells, tamburína, wood claves, triangel V praxi sa súbor často dopĺňa o harmonický nástroj (klavír, keyboard, gitara) prípadne sa dopĺňa o basovú linku (keyboard, basgitara). Súbor bicích nástrojov sa môžu podľa špecifických požiadaviek a možnosti školy vyprofilovať i ako vyhranené Percussion Ensemble, Marching Percussion Ensemble, Latin Percussion Ensemble, Afro-Drum Ensemble a pod. Správne vedený súbor podporuje i rozvoj tvorivých kompetencií členov súboru. Príkladom toho môže byť okrem podpory samostatnosti a elementárnej improvizácie aj spoločné kreovanie elektronickej partitúry žiakmi pod vedením vedúceho súboru.

Je dôležité, aby sa súbor zúčastňoval interných a externých koncertných programov. Vhodná je i spolupráca s inými súbormi: zmiešaným orchestrom, klávesovým súborom, súborom pop. hudby, orchestrom ľudových nástrojov, atď. Kvalitatívny rozvoj súborovej hry determinuje inštrumentár súboru rovnako ako priestorovo a akusticky vyhovujúca učebňa pre vyučovací predmet súborová hra na bicích nástrojoch.

Žiaci po ukončení druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedia aplikovať nadobudnuté kompetencie z hlavného predmetu, hudobnej náuky a komornej hry, ✓ ovládajú gestá dirigenta zamerané na dynamiku, agogiku, zmeny tempa a nástupy, ✓ dokážu sústredene pracovať a primerane reagovať na pokyny, ✓ vedia jednoduchú skladbu rozdeliť na jednotlivé formové celky, ✓ ovládajú návyky sluchovej aktivity pri skupinovej interpretácii skladieb, ✓ ovládajú presnú súhru s ostatnými spoluhráčmi, ✓ orientujú sa v polyrytmických štruktúrach, ✓ vedia jednoducho improvizovať a samostatne hľadať riešenia problémov v konkrétnej skladbe, ✓ vedia medzi sebou v rámci skladby vedome interpretačne komunikovať, ✓ vedia posúdiť klady a zápory vlastnej interpretácie v kolektíve, ✓ vedia si vážiť hodnotu vlastnej práce a práce celého kolektívu, ✓ prejavujú záujem o kolektívnu interpretáciu. 	<p>Aplikácia kompetencií získaných v sólovej a komornej hre.</p> <p>Základné taktovanie skladieb, pohotové rozlišovanie taktov a tempa.</p> <p>Orientácia podľa dirigenta.</p> <p>Osvojenie si jednotných nástupov a označení tempa.</p> <p>Syrytmická a polyrytmická súhra.</p> <p>Hra rytmických paternov (groove).</p> <p>Riešenie technických úsekov.</p> <p>Zmeny tempa a dynamiky v priebehu skladby.</p> <p>Jednoduchá, formová, harmonická, tempová, rytmická a dynamická analýza skladieb.</p> <p>Špecifikácia rôznych hudobných štýlov a žánrov.</p> <p>Nácvik skupinových nástupov, odsadení, dynamiky a agogiky.</p> <p>Interpretácia skladieb väčšieho rozsahu.</p> <p>Tvorivá práca s hudobným materiálom.</p> <p>Neverbálna komunikácia medzi členmi súboru - orchestra.</p>

Žiaci po ukončení II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedia aplikovať nadobudnuté kompetencie z hlavného predmetu, hudobnej náuky a komornej hry, ✓ vedia posúdiť dôležité aspekty interpretovanej skladby, ✓ reagujú samostatne a plynule na gestá dirigenta aj v náročnejších úsekoch skladby, ✓ dokážu sústredene pracovať a primerane reagovať na pokyny, ✓ ovládajú návyky sluchovej aktivity pri skupinovej interpretácii skladieb, ✓ ovládajú presnú súhru s ostatnými spoluhráčmi, ✓ orientujú sa s istotou v polyrytmických štruktúrach, ✓ vedia skladbu rozdeliť na jednotlivé formové celky, ✓ vedia jednoducho improvizovať a samostatne hľadať riešenia problémov v konkrétnej skladbe, ✓ dokážu medzi sebou v rámci skladby vedome interpretačne komunikovať, ✓ ovládajú správne frázovanie, ✓ poznajú a rešpektujú zásady štýlovej a žánrovej interpretácie, ✓ vedia udať správne tempo a naznačiť nástup, ✓ vedia samostatne hrať z listu svoj part, ✓ ovládajú viac partov z jednej skladby, ✓ vedia tvorivo pristupovať k známemu hudobnému materiálu, ✓ reagujú plynule na zmeny harmónie počas skladby, ✓ vedia posúdiť klady a zápory vlastnej interpretácie v kolektíve, ✓ vážia si hodnotu vlastnej práce a práce celého kolektívu, ✓ prejavujú aktívny záujem o kolektívnu interpretáciu. 	<p>Aplikácia kompetencií získaných zo sólovej hry a hudobnej náuky.</p> <p>Špecifikácia hudobných štýlov a žánrov.</p> <p>Formová, harmonická, tempová, rytmická, dynamická a agogická analýza.</p> <p>Rozlišovanie taktov a tempa.</p> <p>Orientácia podľa dirigenta.</p> <p>Syrytmická a polyrytmická súhra.</p> <p>Hra rytmických paternov (groove).</p> <p>Nácvik skupinových nástupov, odsadení, dynamiky a agogiky.</p> <p>Skupinová artikulácia.</p> <p>Interpretácia skladieb väčšieho rozsahu, rôznych hudobných štýlov a žánrov.</p> <p>Tvorivá práca s hudobným materiálom.</p> <p>Neverbálnej komunikácie medzi členmi súboru - orchestra.</p>

FORMY PRAKTICKEJ VÝUČBY

Štúdium predmetu sa realizuje organizovanou individuálnou formou vyučovania zameranou na praktickú činnosť – hru na bicích nástrojoch. K vytvoreniu plnohodnotného profilu absolventa je potrebné do vzdelávacieho procesu zaradiť aj organizovanú skupinovú formu vyučovania zameranú na kolektívne praktické činnosti: hru s korepetítorom, komornú hru, súborovú hru a hru v orchestri.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HRA NA ĽUDOVÝCH NÁSTROJOCH

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Štúdijné zameranie Hra a ľudových nástrojoch je charakteristické tým, že každý žiak sa má možnosť naučiť hrať na viacero nástrojov. Podľa potreby sa žiak môže v priebehu štúdia špecializovať len na jeden nástroj. Dôležitou súčasťou vyučovacieho procesu je kolektívna hra v súbore, a to v úlohe sólistu a/alebo v skupine/orchestri.

Štúdijné zameranie Hra na ľudových nástrojoch umožňuje žiakom získať kompetencie priamo zamerané na tento umelecký smer. Nakoľko štúdijné zameranie zahŕňa viacero hudobných nástrojov, aj začiatok štúdia je pre každý nástroj individuálny. Zameranie je rozdelené na dva typy:

✓ sólový ľudový nástroj,

✓ orchestrálny ľudový nástroj.

Sólový ľudový nástroj je možné prezentovať samostatne, ale i v komornej alebo v súborovej hre. Medzi tieto nástroje patria rôzne typy píšťal, fujara, gajdy, heligónka a akordeón.

Orchestrálne nástroje je možné prezentovať len v komornej alebo súborovej hre. Medzi tieto nástroje patria husle, viola a kontrabas.

Každý zo skupiny ľudových nástrojov má vypracované výkonové a obsahové štandardy. Vypracované sú aj pre tie nástroje, ktoré sa vyučujú ako samostatné zameranie, ale odlišujú sa od výučby klasických nástrojov (akordeón, husle, viola, kontrabas).

CIELE ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

- Oboznámiť žiaka s hudobnými nástrojmi, jeho históriou a využitím.
- Žiakov počiatočný záujem v štúdiu pretaviť do stavu, kedy ľudová pieseň, tradície a zvyky sa stanú súčasťou jeho ďalšej etapy života.
- Žiak má získať kompetencie k samostatnému analyzovaniu, interpretovaniu a cíteniu ľudových piesní svojho, ale aj iného regiónu.
- Pripraviť žiaka na všestranné spoločenské uplatnenie a zdokonaliť osobitý prejav pri interpretácii.
- Rozvíjať hudobné schopnosti žiakov so zreteľom na ich individuálne dispozície, ich vek, osobnostné danosti, mieru jeho talentu, technickú a umeleckú vyspelosť.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent študijného zamerania Hra na ľudových nástrojoch získava štúdiom základné kompetencie, týkajúce sa techniky hry na ľudovom nástroji a znalosti hudobno-teoretické v oblasti ľudovej piesne. Ovláda základnú nástrojovú techniku na v primeranej úrovni náročnosti, je samostatný v riešení problémov nástrojovej hry a náročný na čistotu hry, rytmickú presnosť. Uplatňuje sa v sólovej hre, pri hre v komorných alebo súborových zoskupeniach.

Nadväznosť na tieto základné kompetencie momentálne chýba. V štúdiu nie je možné pokračovať na odbornej strednej odbornej škole ako je konzervatórium.

HRA NA PÍŠŤALÁCH A FUJARE

Aerofóny v slovenskom ľudovom inštrumentári predstavuje najpočetnejšiu skupinu nástrojov so svojimi regionálnymi zvláštnosťami. Táto skupina obsahuje veľké množstvo hranových píšťal – bezdierové píšťaly, píšťaly s hmatovými otvormi a fujara. Výučba tohto predmetu má priblížiť žiakom aspoň časť spomínaných nástrojov a ich špecifik v rámci svojho a iných regiónov.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prvá časť prvého stupňa základného štúdia

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú držanie nástroja, správne dýchanie, ✓ zahrajú základnú stupnicu a jednoduché melódie a cvičenia na šesťdierkovej píšťalke, ✓ analyzujú základnú stupnicu. 	<p>Dýchanie a držanie nástroja.</p> <p>Prstové cvičenia a piesne v základnej stupnici.</p> <p>Základná stupnica.</p>

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú vo všetkých polohách, ✓ hrajú jednoduché ľudové piesne v molových tóninách, ✓ poznajú príbuznosť stupníc prvého stupňa, ✓ hrajú ľudové piesne svojho regiónu, ✓ vnímajú rytmickú pulzáciu a kvalitu tónu. 	<p>Kombinácia prstových cvičení vo všetkých polohách.</p> <p>Molové ľudové piesne.</p> <p>Príbuznosť stupníc prvého stupňa.</p> <p>Ľudové piesne svojho regiónu.</p> <p>Cítanie ľudovej rytmizácie a kvalita tónu.</p>

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú rozšírený piesňový repertoár, ✓ hrajú s rozšíreným rozsahom, ✓ poznajú základné štýlotvorné prvky, ✓ využívajú pri hre melodické ozdoby, ✓ vnímajú rozdiely ľudových piesní podľa regiónov. 	<p>Ľudové piesne.</p> <p>Plynulý prechod medzi oktávami.</p> <p>Základné štýlotvorné prvky.</p> <p>Melodické ozdoby.</p> <p>Rozdiely ľudových piesní iných regiónov.</p> <p>Počúvanie nahrávok a práca s nimi.</p>

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zahrajú rozfuk a rozohru, ovládajú ďalšie technické prvky hry, ✓ aplikujú v hre melodické ozdoby, ✓ poznajú spôsob frázovania ľudovej piesne, ✓ hrajú podľa sluchu a napodobňovania. 	<p>Rozfuk a rozohra.</p> <p>Spôsob hry staccato, legato.</p> <p>Melodické ozdoby nátril, príraz.</p> <p>Spôsob frázovania ľudovej piesne.</p> <p>Imitácia hry starých majstrov z nahrávok.</p>

Záverečná skúška:

Hra spamäti na šesťdierkovej píšťalke:

- 2 dvojoktávové stupnice s rozfukom (dur, mol),
- 2 ľudové piesne zo svojho regiónu s melodickými ozdobami a s charakteristickým frázovaním.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zahrajú rozšírený repertoár piesní svojho regiónu, ✓ hrajú na píšťalke dvojačke, ✓ ovládajú techniky hrania na dvojačke, ✓ hrajú jednoduchý dvojhlas, ✓ hrajú podľa sluchu a napodobňovania. 	<p>Piesne zo svojho regiónu.</p> <p>Dvojačka.</p> <p>Spôsob dýchania do dvoch píšťal naraz.</p> <p>Jazykové cvičenia.</p> <p>Trojčenie.</p> <p>Jednoduchý dvojhlas - burdon.</p> <p>Imitácia hry starých majstrov z nahrávok.</p>

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú hru na píšťalke dvojačke a píšťalke koncovke, ✓ poznajú prirodzený rad alikvotných tónov, ✓ zahrajú lydickú stupnicu, ✓ hrajú podľa sluchu a napodobňovania. 	<p>Prefukovanie.</p> <p>Prirodzený rad alikvotných tónov.</p> <p>Lydická stupnica.</p> <p>Imitácia hry starých majstrov z nahrávok.</p>

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú hru na koncovke a hru fujare, ✓ ovládajú techniku prefukovania, ✓ zahrajú mixolydickú stupnicu, ✓ hrajú podľa sluchu a napodobňovania. 	<p>Koncovka a fujara.</p> <p>Dychová technika prefukovania.</p> <p>Mixolydická stupnica.</p> <p>Imitácia hry starých majstrov z nahrávok.</p>

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdokonaľujú sa v hre na všetkých nástrojoch, ✓ aplikujú v hre nové výrazové prostriedky, ✓ poznajú spôsoby frázovania ľudovej piesne, ✓ hrajú podľa sluchu a napodobňovania. 	<p>Melodické ozdoby, cifry.</p> <p>Prstové vibráto.</p> <p>Trojčenie.</p> <p>Spôsob frázovania ľudovej piesne.</p> <p>Imitácia hry starých majstrov z nahrávok.</p>

Záverečná skúška:

Hra spamäti na všetkých nástrojoch:

2 ľudové piesne zo svojho regiónu s melodickými ozdobami a s charakteristickým frázovaním.

DRUHÝ STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po absolvovaní II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú zdokonalenú hru na všetkých nástrojoch, ✓ disponujú schopnosťou rozvinutého výrazu, ✓ hlbšie poznajú podstatu hry, ✓ majú utvorený vlastný individuálny štýl. 	<p>Samostatná práca s nahrávkami hlavne svojho regiónu.</p> <p>Tvorba vlastných melodických ozdôb.</p> <p>Verejné vystupovanie. Rôzne</p>

Záverečná skúška:

Hra spamäti na všetkých nástrojoch:

polorecítal z ľudových piesní.

HRA NA GAJDÁCH

Gajdy patria ku najstarším ľudovým nástrojov na našom území. Existuje viacero typov, ktoré sa viažu k jednotlivým regiónom. Žiaci o nich získajú prehľad a kompetencie na zvládnutie hry svojho regionálneho štýlu.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

ovládajú základnú techniku tvorby tónu,
poznajú jednotlivé časti gájd a ich funkciu,
hrajú intervaly.

Prstové cvičenia. Dychové cvičenia. Držanie rovných tónov.
Konsonantný a disonantný interval.

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú aspoň 5 ľudových piesní, ✓ zahrajú najjednoduchšie typy rytmizácie, ✓ zahrajú základnú stupnicu. ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu, ✓ rozpoznávajú ľudové piesne svojho regiónu. 	<p>Jednoduchá hra s kontrolou.</p> <p>Rytmizovanie.</p> <p>Základná stupnica.</p> <p>Ľudové piesne svojho regiónu.</p>

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zahrajú aspoň ďalších 10 ľudových piesní, ✓ ovládajú imitáciu staccatovej hry, ✓ používajú jednoduchšie melodicko-rytmické ozdoby, ✓ hrajú kontru, ✓ hrajú podľa sluchu a napodobňovania. 	<p>Ľudové piesne.</p> <p>Hra staccato.</p> <p>Jednoduché melodicko-rytmické ozdoby - cifry.</p> <p>Kontra pri hre na gajdách.</p> <p>Počúvanie nahrávok a práca s nimi.</p>

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<p>ovládajú charakteristické hudobné prvky svojho regiónu, rozširujú si piesňový repertoár, využívajú kontrast hry staccato a legato, dokážu si sami naladiť gajdy, aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu, hrajú podľa sluchu a napodobňovania.</p>	<p>Zložitejšie melodicko-rytmické ozdoby - cifry. Hra ľudových piesní presahujúcich tónový rozsah nástroja. Hra staccato a legato. Ladenie nástroja. Staccato, legato, melodické ozdoby. Imitácia hry starých majstrov z nahrávok.</p>
---	--

Záverečná skúška

Hra spamäti:

2 ľudové piesne zo svojho regiónu s melodickými ozdobami a s charakteristickým frázovaním.

Druhý stupeň základného štúdia

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú piesne rozličných regiónov, ✓ zahrajú melodicko-rytmické ozdoby a zložitejšie prstové cvičenia, ✓ ovládajú typológiu gájd a príbuzných ľudových nástrojov na Slovensku, ✓ aplikujú v hre nové výrazové prostriedky, ✓ hrajú podľa sluchu a napodobňovania. 	<p>Piesne Slovenska. Náročnejšie prstové cvičenia. Komplexné melodicko-rytmické ozdoby. Typológia gájd a príbuzných nástrojov. Komplexné melodicko-rytmické ozdoby. Imitácia hry starých majstrov z nahrávok.</p>

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

aplikujú štýlotvorné prvky na nové ľudové piesne, hrajú podľa sluchu, vedia interpretovať ľudovú pieseň podľa nahrávky.	Variácie ľudových piesní. Rytmická artikulácia podľa sluchu. Imitácia hry z nahrávok.
---	--

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ improvizujú na ľudové piesne, ✓ rozoznávajú a imitujú slovenské regionálne štýly, ✓ hrajú tóny mimo základnej stupnice, ✓ hrajú v molovej lydickej a mixolydickej tónine, ✓ hrajú podľa sluchu. 	<p>Improvizácia.</p> <p>Hra piesní rôznych regionálnych štýlov.</p> <p>Tóny mimo základnej stupnice.</p> <p>Molová, lydickej a mixolydickej stupnica.</p> <p>Samostatné naštudovanie ľudových piesní podľa nahrávok.</p>

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvárajú vlastné melodické ozdoby, ✓ formujú svoj individuálny štýl, ✓ majú prehľad o gajdách po celom svete, ✓ poznajú mikrointervaly, ✓ hrajú podľa sluchu a napodobňovania. 	<p>Mikrotonálne stupnice.</p> <p>Improvizácia ľudovej piesne.</p> <p>Uvoľňovanie hracieho aparátu.</p> <p>Mikrointervaly.</p> <p>Hra podľa sluchu z nahrávok s použitím mikrointervalov.</p>

Záverečná skúška

2 náročnejšie stylizované ľudové úpravy svojho alebo iného regiónu.

HRA NA HELIGÓNKE

Aj keď heligónka nepatrí do pôvodného slovenského inštrumentára, v niektorých slovenských regiónoch sa udomácnila. Tým vytlačila pôvodný inštrumentár a určila vývoj folklóru v danej regionálnej oblasti. V súčasnom období sa vyučuje hra na 1 až 5 radových heligónkach. Najväčšej obľube sa tešia dvoj - a trojradové heligónky v ladení C-F alebo G-C-F. Tento nástroj sa neustále vyvíja, zvyšuje sa tiež množstvo notového materiálu, ktorý obsahuje aj transkripcie klasickej hudby. Odporúčaný vek na začiatok štúdia je 5 alebo 6 rokov.

Prípravné štúdium

Žiaci po absolvovaní prípravného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú časti heligónky a spôsob tvorby tónu, ✓ demonštrujú elementárne základy správneho postoja, držania nástroja a hry, ✓ zosynchronizujú hru oboch rúk, ✓ poznajú číselný zápis interpretovaných skladieb, ✓ ovládajú výmenu mechu, ✓ reprodukovávajú ľudové piesne v C dur najprv spevom, neskôr hrou spamäti, ✓ hrajú podľa notového a číselného zápisu, ✓ rytmizujú jednoduché motívy, ✓ hrajú podľa sluchu a napodobňovania. 	<p>Základné časti heligónky.</p> <p>Základy hry na heligónke:</p> <p>Správny postoj a uvoľnené držanie heligónky.</p> <p>Spôsob držania nástroja.</p> <p>Ukladanie prstov na tastatúru bez zvuku.</p> <p>Zosúladenie súčasných pohybov oboch rúk.</p> <p>Hra podľa číselného zápisu.</p> <p>Cvičenia zamerané na správny ťah mechu a používanie vzduchovej klapky.</p> <p>Ľudové piesne.</p> <p>Základné označenia pre spôsoby hry na heligónke v notovom a číselnom zápise.</p> <p>Rytmizácia a melodizácia jednoduchých hudobných piesní.</p> <p>Reprodukcia krátkych melodických a rytmických úsekov po predhraní</p>

učiteľom. Rozvíjanie zmyslu pre kvalitu tónu neustálym predhrávaním pedagóga.
--

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia

Hra spamäti:

1 ľudová pieseň svojho regiónu.

Prvá časť prvého stupňa základného štúdia

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú správne držanie nástroja, ✓ poznajú základné časti nástroja, ✓ zahrajú dvojhmaty a jednoduché melódie, ✓ poznajú mechové znamienka, ✓ hrajú v terchovskom štýle. 	<p>Držanie nástroja.</p> <p>Prstové cvičenia, súhra oboch rúk.</p> <p>Dvojhmaty.</p> <p>Mechové znamienka.</p> <p>Terchovský štýl.</p>

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zahrajú technické cvičenia, ✓ ovládajú hru legato, staccato, tenuto a ligatúra, ✓ poznajú piesne svojho regiónu. 	<p>Prstové cvičenia so stupnicami.</p> <p>Legato, staccato, tenuto a ligatúra.</p> <p>Hra ľudových piesní svojho regiónu podľa zápisu a podľa sluchu.</p>

(minimálne 10 piesní).

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zahrajú stupnice C,F,B dur, d mol a akordy harmonicky a melodicky, ✓ tvoria kvalitnejší tón, ✓ spoznajú číselné kódovanie, ✓ ovládajú hru v terciách a sextách, ✓ hrajú podľa číselného kódovania, ✓ hrajú podľa sluchu a napodobňovania. 	<p>Stupnice a akordy.</p> <p>Tvorba tónu.</p> <p>Hra v rôznych podobách.</p> <p>Jednoduché piesne v terciách a sextách.</p> <p>Číselné kódovanie.</p> <p>Počúvanie nahrávok a práca s nimi.</p>

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ samostatne opravujú chyby, ✓ hrajú melodické ozdoby a cifry, ✓ ovládajú číselné kódovanie, ✓ zahrajú stupnice C,G,D,F,B dur, d, e mol harmonická a akordy harmonicky a melodicky, ✓ ovládajú hru podľa notového zápisu a číselného kódovania, ✓ hrajú podľa sluchu a napodobňovania. 	<p>Sluchová kontrola hry.</p> <p>Melodické ozdoby a cifry.</p> <p>Číselné kódovanie.</p> <p>Stupnice C,G,D,F,B dur, d, e mol harmonická a akordy harmonicky a melodicky.</p> <p>Čítanie notového zápisu.</p> <p>Imitácia hry starých majstrov z nahrávok.</p>

Záverečná skúška

Hra spamäti:

- 2 stupnice (dur, mol),
- 2 ľudové piesne zo svojho regiónu s melodickými ozdobami a s charakteristickým frázovaním.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ spoznávajú goralský a detviansky štýl, ✓ zosynchronizujú hru oboch rúk, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete prípravná hudobná náuka, ✓ hrajú podľa sluchu a napodobňovania. 	<p>Prstová technika šestnástinových nôt.</p> <p>Súhra oboch rúk.</p> <p>Dynamické znamienka.</p> <p>Synkopa, bodkovaný rytmus.</p> <p>Imitácia hry starých majstrov z nahrávok.</p>

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú štýly iných regiónov, ✓ hrajú s vibráto, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete prípravná hudobná náuka, ✓ hrajú podľa sluchu a napodobňovania. 	<p>Štýly regiónov Slovenska.</p> <p>Vibráto.</p> <p>Triola, synkopa, bodkovaný rytmus.</p> <p>Dynamika.</p> <p>Stupnice.</p>

Imitácia hry starých majstrov z nahrávok.

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú vibráto, ✓ improvizujú, ✓ reprodukujú ľudové piesne, ✓ charakterizujú horehronský štýl, ✓ hrajú podľa sluchu a napodobňovania. 	<p>Hra vibráto.</p> <p>Improvizácia.</p> <p>Horehronský štýl.</p> <p>Imitácia hry starých majstrov z nahrávok.</p>

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zahrajú a tvoria melodické ozdoby a cifry, ✓ aplikujú prstové vibráto, ✓ poznajú spôsoby frázovania, ✓ hrajú podľa sluchu a napodobňovania, ✓ určia náladu a charakter ľudovej piesne. 	<p>Tvorba melodických ozdôb, cifier.</p> <p>Prstové vibráto.</p> <p>Spôsob frázovania ľudovej piesne.</p> <p>Imitácia hry starých majstrov z nahrávok.</p>

Záverečná skúška

Hra spamäti:

2 ľudové piesne zo svojho regiónu s melodickými ozdobami a s charakteristickým frázovaním.

Druhý stupeň základného štúdia

Žiaci po absolvovaní II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú na technicky i výrazovo na vyššej úrovni, ✓ tvoria vlastné ozdoby a cifry, rozvíjajú výraz, ✓ utvárajú si vlastný individuálny štýl. 	<p>Rôzne techniky hry.</p> <p>Tvorba vlastných melodických ozdôb.</p> <p>Samostatná práca s nahrávkami hlavne svojho regiónu.</p>

Záverečná skúška:

Hra spamäti:

Polorecitál z ľudových piesní.

HRA NA AKORDEÓNE

V študijnom zameraní Hra na ľudových nástrojoch má akordeón veľmi široké uplatnenie. Je možné ho použiť ako sólový, ale hlavne ako harmonický nástroj. V komornej alebo v orchestrálnej hudbe môže svojou dispozíciou a možnosťami obsiahnuť melodické hlasy podporované harmóniou, ale najmä špecifický rytmus. Štúdium možno začať po absolvovaní prvej časti prvého stupňa základného štúdia v hre na akordeóne v klasickom smere.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zahrajú melódiu pravou rukou, ✓ ovládajú v ľavej ruke základný + durový alebo molový bas súčasne štýlom "duvaj" (dvojitý ťah mechom), ✓ ovládajú mechovú artikuláciu, 	<p>Melódia v pravej ruke.</p> <p>Dvojitý ťah mechom.</p> <p>Spôsoby hry na akordeóne – mechová artikulácia.</p>

hrajú prstové cvičenia,
analyzujú harmonické značky,
hrajú podľa sluchu.

Prstové cvičenia v rôznych tóninách.
Posúvanie harmonických modelov v tóninách C, G a D dur. Analýza základných
Opakovanie ľudových motívov podľa sluchu.

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zahrajú v pravej i ľavej ruke harmonický sprievod, ✓ používajú toniku, subdominantu a dominantu (ďalej iba T,S,D) štýlom "duvaj" aj "esta" s použitím najbližších obrátov, ✓ rozoznajú ľudové piesne zo svojho regiónu, ✓ charakterizujú ľudové piesne zo svojho regiónu. 	<p>Cítienie ľudovej rytmizácie a harmónie.</p> <p>Kvalita mechovej artikulácie.</p> <p>Ľudové piesne svojho regiónu.</p>

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zahrajú harmonický sprievod oboma rukami súčasne s použitím T,S,D + 2. a 6. stupňa, ✓ používajú v hre akordy dur, mol, dur7, zmenšené, ✓ poznajú stupnice a obraty akordov, ✓ charakterizujú ľudové piesne z iných regiónov, ✓ hrajú podľa sluchu a napodobňovania. 	<p>Ľudová rytmizácia a harmonizácia.</p> <p>Štýlové cítienie hry s mechom.</p> <p>Stupnice a obraty.</p> <p>Charakterizovanie ľudových piesní iných regiónov.</p> <p>Počúvanie nahrávok a práca s nimi.</p>

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zahrajú harmonický sprievod "duvaj, esta, čardáš, rubato" oboma rukami súčasne s použitím T,S,D + 2., 3. a 6. stupňom, ✓ využívajú najvýhodnejší obrat nasledujúceho akordu a vhodný prstoklad, ✓ ovládajú techniku výmeny mechu, ✓ ovládajú akordy dur, mol, dur7, zmenšené a zväčšené, ✓ frázujú ľudovú pieseň, ✓ hrajú podľa sluchu a napodobňovania. 	<p>Ľudová rytmizácia a harmonizácia.</p> <p>Výmena akordov.</p> <p>Plynulá výmena mechu pri rubátových ľudových piesňach.</p> <p>Akordy dur, mol, dur7, zmenšené a zväčšené.</p> <p>Frázovanie ľudovej piesne.</p> <p>Analýza harmónie ľudových piesní podľa nahrávok.</p>

Záverečná skúška

Hra spamäti:

- 2 ľudové piesne zo svojho regiónu s charakteristickým frázovaním harmonicky i melodicky,
- 2 ľudové piesne z iného regiónu s charakteristickým frázovaním harmonicky i melodicky.

Druhý stupeň základného štúdia

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú samostatne harmonický sprievod ľudových piesní, ✓ hrajú durové a molové stupnice, ✓ zdokonaľujú sa v štýlovej interpretácii rôznych regiónov, ✓ hrajú podľa sluchu a napodobňovania. 	<p>Harmonizácia ľudových piesní.</p> <p>Durové a molové stupnice cez dve oktávy po 4 krížiky a béčka.</p> <p>Technické cvičenia v rôznych tóninách.</p> <p>Analýza akordov podľa nahrávky.</p>

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ využívajú improvizáciu v pravej ruke, ✓ zahrajú stupnice a technické cvičenia, ✓ zahrajú aspoň dva rôzne typy harmonického sprievodu ľudovej piesne, ✓ hrajú podľa sluchu a napodobňovania. 	<p>Improvizácia.</p> <p>Všetky durové a molové stupnice cez dve oktávy i protipohybe.</p> <p>Tvorba vlastných technických cvičení.</p> <p>Harmonizácia ľudových piesní.</p> <p>Obohatenie tvorby harmónie o 2. a 6. stupeň.</p> <p>Počúvanie nových nahrávok ľudových piesní.</p>

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ improvizujú podľa sluchu, ✓ zdokonaľujú sa v mechovej artikulácii, ✓ aplikujú melodické ozdobovanie - variácie v pravej ruke, ✓ hrajú podľa akordických značiek, ✓ hrajú podľa sluchu a napodobňovania. 	<p>Improvizácia.</p> <p>Mechová artikulácia.</p> <p>Melodické ozdoby.</p> <p>Zápis harmónie podľa akordických značiek.</p> <p>Počúvanie nahrávok a práca s nimi.</p>

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú striedanie harmonického sprievodu s variáciami, ✓ ovládajú hru v rôznych tóninách, ✓ analyzujú tóninu znejúcej skladby, 	<p>Sprievod s variáciami.</p> <p>Durové a molové tóniny.</p> <p>Zmenšené, zväčšené akordy a akordy všetkých stupňov.</p>

hrajú rôzne typy akordov, hrajú podľa sluchu a napodobňovania.	Počúvanie nahrávok a práca s nimi v počítačovom programe.
---	---

Záverečná skúška

Hra spamäti:

- 2 ľudové piesne zo svojho regiónu obohatenou harmóniou s použitím variovania melódie,
- 1 ľudovú pieseň z iného regiónu obohatenou harmóniou s použitím variovania melódie,
- 1 ľudovoľnú ľudovú pieseň v tónine určenej komisiou.

HRA NA HUSLIACH

Hra na husliach sa v ZUŠ vyučuje predovšetkým v klasickom smere. V študijnom zameraní Hra na ľudových nástrojoch je priamo spojená s komornou alebo súborovou hrou. Individuálna príprava je bezpodmienečne potrebná ako príprava v súborovej alebo orchestrálnej hre. Štúdium možno začať po absolvovaní prvej časti prvého stupňa základného štúdia v hre na husliach.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú jednoduché charakteristické piesne svojho regiónu, ✓ rozpoznávajú a aplikujú hudobno-výrazové prostriedky pri hre, ✓ zahrajú stupnice a cvičenia, ✓ rozpoznávajú artikulačné značky, 	<p>Piesne zo svojho regiónu.</p> <p>Sláčikové cvičenia – detache, legato a staccato.</p> <p>Prstové cvičenia vo všetkých hmatoch.</p> <p>Dvojoktávové stupnice durové a molové po 4 krížiky a 4 b.</p>

hrajú podľa sluchu a napodobňovania.

Artikulačné značky.

Opakovanie ľudových motívov podľa sluchu.

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zahrajú najmenej 10 ľudových piesní, ✓ rozlišujú rôzne rytmické prvky melódie, ✓ hrajú prstové cvičenia, ✓ hrajú v polohách, ✓ rozlišujú rôzne rytmické prvky melódie, ✓ určia elementárne rytmy v jednotlivých ľudových piesňach, ✓ charakterizujú piesne svojho regiónu. 	<p>Ľudové piesne.</p> <p>Kombinácia prstových cvičení vo všetkých hmatoch.</p> <p>Plynulé prechody do polôh.</p> <p>Cítienie ľudovej rytmizácie.</p> <p>Rozpoznanie ľudových piesní svojho regiónu.</p>

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukujú a analyzujú ľudové piesne, ✓ harmonizujú ľudovú pieseň, ✓ ovládajú elementárne prvky ozdobovania melódie, ✓ hrajú v štýle daného regiónu, ✓ zosynchronizujú hru oboch rúk, ✓ zahrajú plynulý prechod medzi strunami, ✓ charakterizujú piesne ďalších regiónov, 	<p>Analýza ľudovej piesne.</p> <p>Jednoduchá harmonizáciou ľudovej piesne.</p> <p>Melodické ozdoby a cifry.</p> <p>Štýlové cítienie hry so sláčikom.</p> <p>Zlepšovanie súhry pravej a ľavej ruky v rýchlych pasážach.</p> <p>Vyhľadanie plynulých prechodov zo struny na strunu.</p> <p>Charakterizovanie ľudových piesní iných regiónov.</p> <p>Počúvanie nahrávok a práca s nimi.</p>

hrajú podľa sluchu a napodobňovania.

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú s plynulým prechodom do polôh, ✓ pracujú s motívom a charakterom ľudovej piesne, ✓ aplikujú rôzne ľudové prvky ozdobovania melódie na vyššej úrovni, ✓ hrajú s uvoľneným hracím aparátom, ✓ poznajú spôsoby frázovania ľudovej piesne, ✓ analyzujú svoju hru. 	<p>Plynulé prechody do polôh.</p> <p>Práca s prstokladmi.</p> <p>Melodické ozdoby a cifry.</p> <p>Uvoľňovanie hracieho aparátu.</p> <p>Spôsob frázovania ľudovej piesne.</p> <p>Tvorba vlastných amatérskych nahrávok – analýza a práca s nimi.</p>

Záverečná skúška

Hra spamäti:

- 2 trojoktávové stupnice s rozloženým akordom (dur, mol),
- 2 ľudové piesne zo svojho regiónu s melodickými ozdobami a s charakteristickým frázovaním,
- 2 ľudové piesne z iného regiónu.

Druhý stupeň základného štúdia

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zrýchľujú súhru pravej a ľavej ruky pri ozdobovaní ľudovej piesne, ✓ zahrajú plynulý prechod medzi strunami, 	<p>Náročnejšie prstové a sláčikové cvičenia.</p> <p>Plynulé prechody cez struny.</p>

<p>ovládajú stupnice, aplikujú svoje vlastné rytmicko-melodické cítenie ľudovej piesne, analyzujú rytmické členenie piesne, hrajú podľa akordických značiek, hrajú podľa sluchu a napodobňovania.</p>		<p>Trojoktávové stupnice durové a molové.</p> <p>Rozdelenie piesne podľa rytmu. Spoznávanie akordických značiek. Spoločné počúvanie ľudových piesní svojho regiónu.</p>
---	--	---

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú ľudové piesne v rubátovom tempe, ✓ vedia zharmonizovať ľudové piesne svojho regiónu podľa charakteristickým harmonických prvkov regiónu, ✓ poznajú základné harmonické funkcie. 	<p>Rubáto.</p> <p>Intonačná istota v polohách.</p> <p>Jednoduchá harmonizácia ľudovej piesne.</p> <p>Aplikácia základných harmonických funkcií (T,S,D).</p>

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ samostatne vytvárajú druhý hlas k harmónii ľudovej piesne, ✓ zahrajú glizando, ✓ analyzujú charakteristické akcentovanie a ťahanie v ľudovej piesni, ✓ poznajú zápis ľudových piesní svojho regiónu, ✓ hrajú podľa sluchu. 	<p>Štýlová hra so sláčikom.</p> <p>Glizando a jeho správne umiestnenie.</p> <p>Akcenty.</p> <p>Zápis ľudových piesní svojho regiónu.</p>

Samostatné naštudovanie ľudových piesní podľa nahrávok.

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedia ozdobiť ľudovú pieseň svojimi melodickými ozdobami, ✓ aplikujú charakteristické akcentovanie a ťahanie v ľudovej piesni, ✓ vedia improvizovať na motívy ľudovej piesne, ✓ hrajú s uvoľneným hracím aparátom, ✓ hrajú podľa značiek, ✓ hrajú podľa sluchu a napodobňovania. 	<p>Melodické ozdoby a cifry.</p> <p>Kvalita tónu a štýlové prevedenie ľudovej piesne.</p> <p>Improvizácia ľudovej piesne.</p> <p>Uvoľňovanie hracieho aparátu.</p> <p>Zápis ľudovej piesne pre melodické hlasy a harmonické nástroje v akordických značkách.</p> <p>Improvizácia podľa sluchu z nahrávok alebo spevu.</p>

Záverečná skúška:

2 náročnejšie štylizované ľudové úpravy svojho alebo iného regiónu.

HRA NA HUSĽOVEJ ALEBO VIOLOVEJ KONTRE

Predmet je zameraný hlavne na špeciálnu rytmickú hru so sláčikom hranú cez dve alebo tri struny. V študijnom zameraní Hra na ľudových nástrojoch je spojená s komornou alebo súborovou hrou, avšak individuálna príprava je bezpodmienečne potrebná k príprave v súborovej alebo orchestrálnej hre. Štúdium možno začať po absolvovaní prvej časti prvého stupňa základného štúdia v hre na husliach.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

ovládajú rytmické štýly duvaj, estam a čardáš, zahrajú podľa harmonických značiek, poznajú kadencie a akordické značky, cítia základné metrum, udržia tempo.	Hra – duvaj, estam a čardáš. Hra značiek. Prstové cvičenia v dvojhmatoch. Základy harmónie (T,S,D). Akordické značky. Čítanie prvej doby. Schopnosť udržať konštantné tempo.
--	--

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlišujú rôzne rytmické prvky melódie, ✓ určia rytmy v jednotlivých ľudových piesňach, ✓ ovládajú základné akordy v tóninách D, A, G dur v dvojhmatoch, ✓ hrajú ľudové piesne svojho regiónu, ✓ analyzujú ľudové piesne svojho regiónu. 	<p>Rytmus a melódia.</p> <p>Kombinácie harmonických postupov základných akordov.</p> <p>Akordy v tóninách D, A, G dur.</p> <p>Rozloženie akordov do dvojíc.</p> <p>Ľudové piesne svojho regiónu.</p> <p>Rozoznávanie ľudových piesní svojho regiónu.</p>

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú hru so základnými akordmi v ďalších tóninách na dvoch strunách, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete prípravná 	<p>Prstoklady v rámci automatizácie harmonických postupov.</p> <p>Akordy II. a VI. stupňa.</p>

hudobná náuka,
hrajú piesne iných regiónov,
poznajú nové rytmické prvky.

Ľudové piesne iných regiónov.

Netypické rytmické prvky.

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zharmonizujú ľudovú pieseň plynulými harmonickými postupmi na dvoch strunách, ✓ poznajú základy akordickej hry na troch strunách, ✓ analyzujú rytmus ľudových piesní. 	<p>Rôzne typy harmonizácie a rytmizácie.</p> <p>Akordy v trojzvuku a ich postupnosť v harmonickom pôdoryse skladby.</p> <p>Podrobnejšia analýza práce s rytmom.</p>

Záverečná skúška

Hra spamäti:

- 2 ľudové piesne zo svojho regiónu s charakteristickým frázovaním a rytmizáciou,
- 2 ľudové piesne z iného regiónu.

Druhý stupeň základného štúdia

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ tvoria vlastnú harmóniu s použitím základných harmonických funkcií, ✓ zahrajú trojoktávové stupnice, ✓ hrajú podľa akordických značiek, 	<p>Náročnejšie prstové cvičenia.</p> <p>Trojoktávové stupnice durové a molové.</p> <p>Zložitejšie akordické značky.</p>

hrajú podľa sluchu a napodobňovania.

Ľudové piesne svojho regiónu.

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzujú nahrávky ľudovej piesne a snažia sa ju podobne interpretovať, ✓ aplikujú vlastnú harmóniu v ľudovej piesni, ✓ poznajú zápis akordických značiek, ✓ hrajú podľa napodobňovania. 	<p>Štýlová čistota.</p> <p>Práca na intonačnej istote v dvojhmatoch, trojhmatoch. v harmonických postupoch.</p> <p>Rozšírená harmónia a zápis príslušných značiek.</p> <p>Rytmická artikulácia so sláčikom podľa sluchu.</p>

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedia prispôsobiť harmonickú postupnosť s basovou líniou, ✓ ovládajú štýlovú hru so sláčikom, ✓ poznajú základy štylizácie ľudovej piesne, ✓ ovládajú nové technicko-výrazové prvky hry, ✓ spoznajú základy zápisu ľudovej piesne pre súbor alebo orchester, ✓ hrajú podľa napodobňovania. 	<p>Basová linka a harmónia.</p> <p>Zdokonaľovanie štýlovej hry so sláčikom.</p> <p>Ľudová pieseň.</p> <p>Používanie glissanda a jeho správne umiestnenie.</p> <p>Zápis harmonizácie a rytmizácie ako celku.</p> <p>Samostatné naštudovanie ľudových piesní podľa nahrávok.</p>

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú štýlovo a s kvalitným tónom, ✓ analyzujú základné prvky akejkolvek ľudovej tvorby, ✓ majú vytvorený vlastný ľudový štýl, ✓ ovládajú zápis ľudovej piesne pre súbor alebo orchester pre všetky melodické a harmonické nástroje, ✓ hrajú podľa sluchu a napodobňovania. 	<p>Kvalita tónu a štýlové prevedenie ľudovej piesne.</p> <p>Ľudová pieseň regiónov Slovenska.</p> <p>Improvizácia v ľudovej piesni.</p> <p>Aranžovanie ľudovej piesne a jej zápis.</p> <p>Hra podľa sluchu z nahrávok alebo spevu.</p>

Záverečná skúška:

2 náročnejšie štylizované ľudové úpravy svojho, alebo iného regiónu.

HRA NA KONTRABASE

Hra na kontrabase sa v ZUŠ vyučuje veľmi zriedka, a to predovšetkým v klasickom smere. V študijnom zameraní Hra na ľudových nástrojoch je, rovnako ako v predchádzajúcich sláčikových nástrojoch, spojená s komornou alebo súborovou hrou. Avšak individuálna príprava je bezpodmienečne potrebná ku príprave v súborovej alebo orchestrálnej hre.

Štúdium možno začať po absolvovaní prvej časti prvého stupňa základného štúdia v hre na sláčikovom nástroji alebo preukázanie kompetencií na úrovni absolventa tohto štúdia.

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

poznajú a primerane aplikujú technicko-výrazové prostriedky, zahrajú podľa základných harmonických značiek, poznajú základné metrum, používajú základné harmonické funkcie, hrajú podľa akordických značiek.

Spôsoby hry na kontrabas – detache, legato a staccato. Harmonické značky.
 Čítanie prvej doby.
 Schopnosť udržať konštantné tempo. Základy harmónie (T,S,D).
 Harmonické značky.

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlišujú rytmické štýly duvaj, estam a čardáš, ✓ určia elementárne rytmy v jednotlivých ľudových piesňach, ✓ ovládajú základné basové linky v rámci najtypickejších harmonických postupov, ✓ poznajú piesne svojho regiónu. 	Hra duvaj a estam, čardáš. Charakteristické rytmy piesní. Bas a harmonická postupnosť. Rozoznávanie ľudových piesní svojho regiónu.

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ využívajú neharmonické tóny pri tvorbe basových liniek, ✓ poznávajú rozšírenú harmóniu, ✓ poznajú netypické rytmické prvky, ✓ charakterizujú piesne iných regiónov. 	Prstoklady v rámci automatizácie basových liniek. Rozšírená harmónia. Netypické rytmické prvky. Ľudové piesne iných regiónov.

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ tvoria harmonické linky v reálnom čase, ✓ využívajú základy chromatiky, ✓ analyzujú rytmus piesní. 	<p>Práca s harmóniou a rytmizáciou.</p> <p>Chromatické postupy.</p> <p>Podrobnejšia analýza práce s rytmom.</p>

Záverečná skúška

Hra spamäti:

- 2 ľudové piesne zo svojho regiónu s charakteristickým frázovaním a rytmizáciou,
- 2 ľudové piesne z iného regiónu.

Druhý stupeň základného štúdia

Žiaci po absolvovaní 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrajú náročnejšie prstové a sláčikové cvičenia, ✓ zahrajú dvojoktávové stupnice, ✓ analyzujú piesne svojho regiónu. 	<p>Náročnejšie prstové a sláčikové cvičenia.</p> <p>Dvojoktávové stupnice durové a molové po 4 krížiky a</p> <p>b. Počúvanie ľudových piesní svojho regiónu.</p>

Žiaci po absolvovaní 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú imitáciou nahrávky ľudovej piesne, ✓ aplikujú vlastnú harmóniu v ľudovej piesni, ✓ poznajú ďalšie harmonické značky, ✓ hrajú podľa sluchu. 	<p>Zdokonaľovanie intonačnej istoty v polohách.</p> <p>Harmónia.</p> <p>Rozšírená harmónia a zápis príslušných značiek.</p> <p>Rytmická artikulácia so sláčikom podľa sluchu.</p>

Žiaci po absolvovaní 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú a primerane aplikujú technicko-výrazové prostriedky, ✓ prispôsobujú basovú linku k melódii, ✓ ovládajú základy štylizácie ľudovej piesne, ✓ poznajú zápis harmonizácie, ✓ hrajú podľa sluchu. 	<p>Používanie glissanda a jeho správne umiestnenie.</p> <p>Zdokonaľovanie štýlovej hry so sláčikom.</p> <p>Zápis harmonizácie a rytmizácie ako celku.</p> <p>Samostatné naštudovanie ľudových piesní podľa nahrávok.</p>

Žiaci po absolvovaní 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ používajú získané vedomosti v reálnom čase, ✓ analyzujú základné prvky akejkoľvek ľudovej tvorby, ✓ poznajú harmonické značky, ✓ hrajú podľa sluchu a napodobňovania. 	<p>Kvalita tónu a štýlové prevedenie ľudovej piesne.</p> <p>Improvizácia ľudovej piesne.</p> <p>Písanie harmonických značiek v počítačovom programe.</p> <p>Hra podľa sluchu z nahrávok alebo spevu.</p>

Záverečná skúška:

2 náročnejšie štylizované ľudové úpravy svojho alebo iného regiónu.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HUDBA A POČÍTAČ

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

V študijnom zameraní ide predovšetkým o snahu reagovať na súčasný technický pokrok. Výsledkom je implementácia digitálnych technológií (DT) do hudobných oblastí umenia.

Vstupné požiadavky na štúdium študijného zamerania Hudba a počítač (vyžadujúce hru na klávesovom nástroji) vychádzajú z výkonových a obsahových štandardov študijného zamerania Hra na keyboarde na úrovni prvej časti prvého stupňa základného štúdia.

Štúdium sa zameriava na osvojenie si podstatných pojmov a postupov z okruhu hudobno-teoretických poznatkov v prepojení na poznávanie a praktické využívanie digitálnych technológií. Teoreticky i prakticky sa orientuje v súčasných hudobných žánroch, v hudobnej teórii (harmónii, rytmike, inštrumentácii, v hudobných formách, náuke o hudobných nástrojoch), atď. Na základe týchto vedomostí je žiak spôsobilý verbálne definovať, prakticky (aj interpretačne) realizovať a tvoriť hudobné skladby (vrátane tvorby hudobnej partitúry), je schopný orientovať sa v súčasných hudobných trendoch, v príslušných formách, žánroch a druhoch.

Počas štúdia sa kladie zvýšený dôraz na nadobudnutie adekvátnych zručností v práci s hudobným softvérom a elektronickým ako aj tradičným hudobným nástrojom. Rovnako nevyhnutná je aj interpretačná oblasť spojená s hrou na elektronickom alebo tradičnom hudobnom nástroji, improvizácia a rozvíjanie hudobnej tvorivosti a tvorby.

Učivo vyberá učiteľ podľa psychofyziologických daností a individuálnych predpokladov žiaka.

CIELE ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Nadobúdaním hudobno-teoretických vedomostí, no najmä praktickými aktivitami umeleckého charakteru v prepojení na využívanie DT, sa u žiaka rozvíja celý rad kompetencií, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach. Žiak sa zapája do aktivít, ktoré súvisia s tvorivým procesom a pri ktorých si osvojuje a vytvára diela primeranej umeleckej hodnoty. Rôznorodé spektrum vedomostí a zručností vyplývajúce z obsahu tohto typu umeleckého vzdelávania vytvára predpoklad pre široké uplatnenie v ďalšej praxi.

- Získať základné vedomosti a zručnosti v práci s hudobným softvérom a elektronickým klávesovým nástrojom so zameraním na MIDI komunikáciu a MIDI a audio záznam.
- Získať základné schopnosti pre vizuálne (notačné) spracovanie hudobného materiálu s využitím počítačového notačného softvéru.
- Získať základné teoretické poznatky a praktické zručnosti nevyhnutné pre tvorbu hudobného aranžmánu (harmonizácia a inštrumentácia melódie).
- Rozvíjať základné hudobno-teoretické vedomosti a praktické zručnosti v oblasti hudobnej kompozície (tvorba hudobných aranžmánov – harmónia, rytmus, inštrumentácia, výstavba piesne) so zameraním na *vlastnú tvorbu* – práca s textom (melodizácia a rytmizácia textu).

- Prehľbovať a upevňovať nadobudnuté interpretačné zručnosti v hre na elektronickom klávesovom nástroji, resp. na inom hudobnom nástroji predošlého štúdia so zameraním na komornú hru.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent základného štúdia ovláda hudobno-teoretické poznatky ako aj poznatky z okruhu digitálnych technológií so špecifikáciou na hudbu. Teoreticky i prakticky sa orientuje v súčasných hudobných žánroch a prejavoch a v hudobnej teórii (harmónii, rytmike, inštrumentácii, v hudobných formách, náuke o hudobných nástrojoch atď.). Na základe týchto vedomostí je spôsobilý verbálne definovať, prakticky (aj interpretačne) realizovať vybrané hudobné žánre, tvoriť, ako aj pretvárať či upravovať, imitovať kompozície iných autorov so zachovaním identity príslušného štýlotvorného obdobia (vrátane vytvorenia hudobnej partitúry). Zároveň je schopný samostatnej tvorivej práce, vie vytvárať hudobné nápady a doviest' do finálnej auditívnej aj znakovkej podoby (notačný záznam, partitúra). Orientuje sa v súčasných hudobných trendoch, v príslušných formách, žánroch a druhoch rôznych hudobných období nonartificiálnej hudby.

Absolvent základného štúdia má adekvátne zručnosti v práci s hudobným softvérom, zameranom na tvorbu hudobných aranžmánov a na audio záznam, ako aj zručnosti s ovládaním elektronického hudobného nástroja a pozná zákonitosti ich vzájomnej komunikácie. Rovnako má dostatočné interpretačné zručnosti v hre na elektronickom hudobnom nástroji, ktoré sú nevyhnutné pre MIDI záznam či sprievodnú interpretáciu k vytvorenému hudobnému aranžmánu.

Nadobudnuté teoretické i praktické kompetencie dokáže uplatniť pri ďalšej samostatnej činnosti. Svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať, je schopný reagovať na spoločenský vývoj a na nové trendy v oblasti využívania digitálnych technológií v hudbe. Orientuje sa v odbornej literatúre a na základe získaných poznatkov dokáže hodnotiť a kriticky pristupovať k ďalšiemu tvorivému procesu.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Druhá časť prvého stupňa základného štúdia

Žiaci na konci 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ poznajú základnú štruktúru vybraného hardvéru (počítač, MIDI keyboard),	Typy MIDI zariadení.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú rôzne typy MIDI zariadení, ✓ orientujú sa v prostredí vybraných hudobných softvérov (MIDI sequencer, notačný softvér), ✓ využívajú internetové zdroje so zameraním na tematické okruhy vzdelania, 	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú základnú terminológiu v oblasti MIDI záznamu, ✓ poznajú teóriu a chápu princípy MIDI komunikácie a MIDI záznamu, 	Základy MIDI komunikácie.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú základné funkcie a nastavenia MIDI keyboardu a MIDI sequencera, 	Základné funkcie a nastavenia MIDI keyboardu a MIDI sequencera.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ orientujú sa vo zvukových normách (General MIDI, GS, XG), 	Zvukové normy (General MIDI, GS, XG).
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú vlastnosti a odlišnosti MIDI a audio záznamu, 	Porovnanie MIDI a audio záznamu.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú rôzne spôsoby MIDI záznamu, 	Typy MIDI záznamu.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú základné zásady tvorby hudobného aranžmánu, ✓ poznajú funkčnosť základných nástrojových skupín, ✓ používajú rôzne typy akordov, akordických značiek, 	Teória a prax tvorby hudobného aranžmánu (harmonizácia a inštrumentácia).
<ul style="list-style-type: none"> ✓ orientujú sa v štruktúre MIDI projektu, 	Tvorba hudobného MIDI aranžmánu.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ orientujú sa v editácii MIDI záznamu, ✓ pracujú vo vybraných typoch MIDI editorov, 	Základné editačné techniky, MIDI editore.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlišujú rôzne typy MIDI správ (MIDI Controllers, Program Change a i.), ✓ používajú v praxi rôzne typy MIDI správ (MIDI Controllers, Program Change a i.), 	MIDI Events (MIDI správy).
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoria jednoduchý hudobný aranžmán vybraného hudobného žánru 	Tvorba jednoduchého hudobného aranžmánu.

(so zameraním na populárnu hudbu).

Žiaci na konci 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ digitalizujú tradičné podoby notového záznamu, ✓ editujú digitalizovanú podobu notového materiálu, ✓ archivujú digitalizovanú podobu notového materiálu, ✓ vytvoria (prerobia) digitálnu podobu piesne ako aj prislúchajúci notačný záznam, ✓ poznajú základné zásady tvorby hudobnej partitúry, 	Notačný softvér.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ používajú MIDI automatizáciu, ✓ využívajú v tvorbe vybrané typy MIDI pluginov, 	Automatizácia. MIDI Plug-Ins.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ orientujú sa v nastaveniach zvukových bánk VSTi, ✓ využívajú zvukové banky v tvorbe hudobného MIDI aranžmánu, 	VSTi Plug-Ins.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ používajú možnosti spracovania MIDI záznamu, 	Zvukové spracovanie MIDI záznamu (mixáž).
<ul style="list-style-type: none"> ✓ orientujú sa vo vybraných hudobných žánroch a štýloch džezového okruhu, ✓ vytvoria hudobné aranžmány džezového okruhu (blues, džez, swing), ✓ vytvoria jednoduché variácie a improvizácie na hudobný motív, ✓ zaznamenajú jednoduché variácie a improvizácie na hudobný motív, ✓ interpretujú skladbu k prislúchajúcemu hudobnému aranžmánu. 	Tvorba hudobného aranžmánu džezového okruhu (blues, džez, swing).

Žiaci na konci 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú teóriu audio záznamu, ✓ orientujú sa v digitálnych formátoch so zameraním na zvuk a hudbu, ✓ poznajú základnú štruktúru vybraného hardvéru (digitálny mixážny pult), ✓ používajú Internetové zdroje so zameraním na tematické okruhy vzdelania, 	Audio záznam.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoria digitalizovaný zvukový záznam, ✓ editujú digitalizovaný zvukový záznam, 	Editácia audio stopy.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ orientujú sa v parametroch a nastaveniach virtuálneho mixážneho pultu, ✓ aplikujú v praxi jeho možnosti, 	Track mixer.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ orientujú sa v prostredí vybraných hudobných softvérov zameraných na úpravu audio záznamu (compressor, limiter, gate, reverb a i.), 	Audio plug-ins.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoria hudobný audio záznam (mastering), ✓ finalizujú hudobný audio záznam (mastering), ✓ uchovávajú ho v digitálnej podobe (MP3, CD, internet), ✓ poznajú typy a parametre vybraných zvukových formátov, 	Finálne spracovanie audio záznamu.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ orientujú sa vo vybraných hudobných žánroch a štýloch latinsko-americkéj hudby, ✓ vytvoria hudobné aranžmány okruhu latinsko-americkéj hudby (samba, rumba, cha-cha, bosanova...), ✓ interpretujú skladbu k prislúchajúcemu hudobnému aranžmánu, 	Tvorba hudobného aranžmánu okruhu latino-americkéj hudby (samba, rumba, cha-cha, bosanova...).

vytvoria hudobný aranžmán vybraného hudobného žánru (so zameraním na populárnu hudbu) a hudobného aranžmánu okruhu súčasnej populárnej hudby (interpretujú skladbu k prislúchajúcemu hudobnému aranžmánu).

Žiaci na konci 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoria na primeranej úrovni vlastné hudobné diela, ✓ vytvoria vlastný hudobný aranžmán, 	Tvorba hudobného aranžmánu so zameraním na vlastnú tvorbu.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pracujú na primeranej úrovni s literárnym textom vo vzťahu k stanovenej téme a hudobnej melódii, 	Práca s literárnym textom. Prepojenie textu a melódie.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ harmonizujú melódiu piesne, ✓ používajú vhodnú inštrumentáciu v závislosti od žánrového spracovania, 	Harmonizácia melódie. Inštrumentácia.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoria notovú partitúru k vlastnému hudobnému aranžmánu, 	Tvorba hudobnej partitúry vlastného hudobného projektu.
<ul style="list-style-type: none"> ✓ finalizujú vlastný projekt do digitalizovanej podoby. 	Finalizácia vlastného projektu.

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA

- úspešné absolvovanie záverečného teoretického testu – hudobná a technická terminológia, poznanie vybraných typov hudobného softvéru, postupy hudobnej tvorby a pod.,
- verejná prezentácia záverečných projektov - prezentácia vytvorených hudobných diel spojených s interpretáciou hry na elektronickom klávesovom nástroji, resp. inom hudobnom nástroji. Súčasťou repertoáru sú minimálne tri skladby rôznych hudobných žánrov, pričom
- minimálne jedna skladba je interpretovaná s použitím vytvoreného aranžmánu a prípadne formou komornej hry s použitím vytvoreného aranžmánu.,
- minimálne jedna skladba je autorská s možnosťou doplňujúcej interpretácie na elektronickom klávesovom nástroji, resp. inom hudobnom nástroji (spev),

- zostávajúce skladby môžu byť prezentované v podobe záznamu (MIDI záznam s použitím pôvodného softvéru alebo na CD).
Skladba môže byť prezentovaná v podobe MIDI záznamu s použitím pôvodného softvéru alebo na CD.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HUDOBNÁ KOMPOZÍCIA

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Hudobná kompozícia na základnej umeleckej škole je študijným zameraním, kde si žiaci na vlastnej tvorivej praxi osvojujú základné pravidlá výstavby hudobného diela, prácu s hudobným materiálom a rozvíjajú vrodené či získané hudobné schopnosti, estetické cítenie a emocionálnu inteligenciu. Pomocou rôznych typov analýz, či už vlastnej alebo cudzej hudobnej tvorby, nadobúdajú schopnosť hlbšieho chápania špecifického sveta hudby a jeho komunikačných zákonitostí. Zároveň sa rozširuje schopnosť žiakov poznať, ale najmä vnímať rozdielne typy hudby, rôzne žánre, ale aj hudbu odlišných štýlových období či estetických prístupov. Hudobná kompozícia je jednou z foriem, kde na základe sebazoznania a rozvíjania vlastnej kreativity a komunikačných zručností dochádza k celkovému rozvoju osobnosti, ako aj k formovaniu základov pre vlastné umelecké ambície a sebaujadrenie. Je to študijné zameranie vysoko individuálne, pri ktorom je obzvlášť nutné rešpektovať individuálne schopnosti a záujmy žiaka. Toto základné hudobné vzdelanie by malo podnietiť žiaka k ďalšiemu štúdiu, poznávaniu vlastnej tvorivej cesty, prípadne k profesionalizácii jeho tvorby. Študijné zameranie hudobná kompozícia pozostáva z predmetov hudobná teória (výrazové prostriedky, ich vzťahy), sluchová analýza a improvizácia, náuka o nástrojoch (základy inštrumentácie), voľná kompozícia (prekompozícia, kreatívne činnosti, spoločné projekty) hra na klavíri a ostatných nástrojoch.

CIELE ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

- o poznávať hudobno-vyjadrovacie prostriedky a ich aplikáciu v praxi iných hudobných skladateľov a ich rôznorodé používanie vo vlastnej tvorbe,
- o analyzovať hudobný materiál, jeho psychologické pôsobenie, výstavbu hudobných celkov,
- o osvojiť si odlišné spôsoby hudobného zápisu,
- o poznávať špecifiká rôznych hudobných nástrojov, ich zvukových možností a odlišných spôsobov hry,
- o rozlišovať hudobné žánre, štýlové obdobia a jednotlivé kompozičné techniky,
- o osvojiť si nové komunikačné zručnosti a schopnosť hlbšie pochopiť príčiny vzniku a umeleckého pôsobenia hudobného diela, jeho spoločenský kontext a kultúrny prínos.

PROFIL ABSOLVENTA

Po absolvovaní I. stupňa základného štúdia žiak získa teoretické aj praktické poznatky, od tvorenia motívov až po ich spájanie do viet a do jednoduchých viacdielných skladieb. Jeho absolvent vie využívať jednoduché techniky kontrapunktu a viesť dvoj–hlas, má základy tonálneho cítienia a ovláda používanie základných funkcií tonálne funkčnej harmónie, vie napísať melódiu s jednoduchým sprievodom alebo malú viacdielnu skladbu, ovláda základy kontrapunktu, vie využívať imitácie, je schopný napísať skladbu pre rozdielne nástroje, pozná viaceré hudobné štýly a vie sa v nich orientovať a má vybudované základy kultúrno-spoločenského povedomia.

Po absolvovaní druhého stupňa základného štúdia žiak vie sám tvorivo pristupovať k spracovaniu vlastného, aj cudzieho hudobného materiálu. Ovláda základy tonálne funkčnej harmónie, vie napísať skladbu s väčším nástrojovým obsadením. Pozná niektoré kontrapunktické formy (kánon, ciaccona, passacaglia, fugato, fúga). Je schopný napísať skladbu pre rozdielne nástrojové skupiny. Má širší pohľad na rôzne hudobné a kompozičné štýly, hlbšie rozumie historicko-spoločenskému kontextu a vývoju jednotlivých estetických prístupov minulosti.

VOĽNÁ KOMPOZÍCIA (PREKOMPOZÍCIA, KREATÍVNE ČINNOSTI, SPOLOČNÉ PROJEKTY)

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci na konci 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoria vlastné hudobné nápady vo forme krátkych jednohlasých melodických motívov v rozsahu sekundy až kvinty, ✓ zapíšu vytvorené hudobné nápady, ✓ aplikujú základné dynamické stupne a tempové označenia, ✓ rozlíšia hudobno-vyjadrovacie prostriedky (dynamika, tempo). 	<p>Rytmické a melodické motívy.</p> <p>Rytmický a melodický zápis.</p> <p>Dynamika, tempo.</p>

Žiaci na konci 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoria vlastné hudobné nápady vo forme krátkych jedno- alebo dvojhlasných viet v rozsahu oktávy, ✓ zapíšu vytvorené hudobné nápady, ✓ rozlíšia a v tvorivom procese používajú durovú alebo molovú tóninu. 	<p>Hudobné vety (jednohlas, prípadne dvojhlas).</p> <p>Durová, molová tónina.</p>

Žiaci na konci 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoria krátke skladbičky v jednodielnej hudobnej forme na základe určenej tónovej skupiny v durovej alebo molovej tónine, prípadne s použitím stredovekých módov, ✓ zvládnu vetné spoje, ✓ zapíšu krátke skladbičky, ✓ vytvoria k melódii jednoduchý sprievod. 	<p>Jednoduchá jednodielna hudobná forma.</p> <p>Spájanie viet.</p> <p>Rôzne typy sprievodných figúr a sprievodu.</p>

Žiaci na konci 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoria krátke skladbičky vo viacdielnej hudobnej forme na základe určeného tónového materiálu (tonálne, modálne alebo intervalové 	<p>Súvetia, dvojdielna alebo aj trojdielna forma.</p>

konštrukcie) v rozsahu zodpovedajúcom primeraným interpretačným nárokom žiaka ZUŠ a technickým možnostiam vybraného nástroja, zapíšu krátke skladbičky vo viacdielnej hudobnej forme, aplikujú základné kontrapunktické techniky napíšu skladbičku pre melodický nástroj so sprievodom.

Krátke imitácie.

Rovnaký, nerovnaký alebo miešaný kontrapunkta imitačný kontrapunkt.

Záverečná skúška:

- 2 vlastné zapísané melódie,
- 1 krátka vlastná invenčná skladba,
- 1 vlastná skladba alebo aranžmán pre minimálne 2 rozličné nástroje.

II. stupeň základného štúdia

Žiaci na konci 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú variačné techniky pri komponovaní vlastných skladieb, či úpravách prípadne parafráz skladieb od iných skladateľov, ✓ napíšu krátku kontrapunktickú formu, napr. kánon. 	Variačná technika v skladbe, prípadne forma variácií.

Žiaci na konci 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zhudobnia text so správnou deklamáciou, 	Deklamácia textu.

dokážu viesť vokálnu líniu, dokomponujú vrchný, spodný protihlas k danej melódii.	Dokomponovanie basu k melódii a opačne.
--	---

Žiaci na konci 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú kontrast v hudobnej tvorbe pri viacdielnych skladbách, ✓ napíšu skladbu pre tri (prípadne viac nástrojov), ✓ použijú dychové, strunové, klávesové, bicie nástroje, alebo ich kombinácie 	Viacdielna skladba s použitím minimálne troch odlišných nástrojov.

Žiaci na konci 4. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu napísať skladbu väčšieho rozsahu, ✓ vedia využiť aj väčšie nástrojové obsadenie, ✓ sú schopní napísať invenciu, prípadne fugato, alebo fugu. 	1 väčšia skladba, pre minimálne tri nástroje.

Záverečná skúška:

- 1 väčšia skladba, pre minimálne tri nástroje,
- 2 modulácie.

HUDOBNÁ TEÓRIA (VÝRAZOVÉ PROSTRIEDKY A ICH VZŤAHY)

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD**Druhá časť I. stupňa základného štúdia**

Žiaci na konci 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedome rozlíšia základné dynamické stupne a tempové označenia, ✓ vedome použijú základné dynamické stupne a tempové označenia, ✓ analyzujú hudobné motívy, prípadne motivické frázy, ✓ rozpoznajú durovú a molovú stupnicu. 	<p>Dynamické stupne, tempové označenia.</p> <p>Hudobný motív (rytmický, melodický a harmonický) a motivická fráza.</p> <p>Durové a molové stupnice.</p>

Žiaci na konci 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzujú hudobnú vetu, jej stavbu, motivickú štruktúru, prácu s motívom, ✓ určia vrchol hudobnej vety, ✓ rozlíšia obraty kvintakordu, ✓ transponujú melódiu do iných tónin. 	<p>Hudobná veta (periodická, neperiodická, plynulá).</p> <p>Obraty durového a molového kvintakordu.</p> <p>Transpozícia melódie, prípadne sprievodu.</p>

Žiaci na konci 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu vetné spoje, ✓ analyzujú jednodielnu a dvojdielnu hudobnú formu, ✓ rozpoznávajú základné harmonické funkcie (T, S, D) a ich význam pri tvorbe hudobnej skladby, ✓ utvoria kadenciu so základných harmonických funkcií. 	<p>Vetné spoje.</p> <p>Jednoduchá jednodielna a dvojdielna hudobná forma.</p> <p>Kadencia (T–S–D–T).</p>

Žiaci na konci 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzujú jednoduchú viacdielnu formu, ✓ analyzujú rovnaký, nerovnaký alebo miešaný kontrapunkt a imitačný kontrapunkt, ✓ analyzujú kánon. 	<p>Jednoduchá viacdielna hudobná forma.</p> <p>Rôzne druhy kontrapunktu.</p> <p>Kánon.</p>

II. stupeň základného štúdia

Žiaci na konci 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzujú variácie, ✓ dokážu zmeniť polohu aj sadzbu akordu, ✓ zvládnu akordické spoje základných funkcií. 	<p>Variačná technika, variačná forma Polohy, sadzby.</p> <p>Akordické spoje základných harmonických funkcií.</p>

Žiaci na konci 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zharmonizujú tonálnu melódiu základnými harmonickými funkciami a ich obratmi.	Melodické tóny, obraty základných harmonických funkcií, dominantný septakord a jeho obraty.

Žiaci na konci 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ analyzujú kontrapunktické variácie, ✓ využívajú akordy na všetkých stupňoch tóniny a k nim mimotonálne akordy.	Kontrapunktické variácie. Modifikované funkcie, mimotonálne akordy.

Žiaci na konci 4. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ poznajú základné kontrapunktické formy a sonátovú formu, ✓ sú schopný spojiť akýkoľvek akord v tonálne funkčnom systéme, ✓ vedia zmodulovať do všetkých typov tónin, ✓ vedia využiť alterované akordy.	Invencia, fugato, fuga, sonátová forma. Spájanie akordov všetkých typov príbuzností. Alterované akordy. Tóninový skok, modulácia.

SLUCHOVÁ ANALÝZA A IMPROVIZÁCIA

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci na konci 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšia dynamiku, tempo skladieb, ✓ rozpoznajú durový, alebo molový charakter akordov, ✓ aplikujú dynamické a tempové kontrasty pri jednoduchej improvizácii. 	<p>Tempo, nálada, dynamika skladieb.</p> <p>Trojzvuk (durový a molový kvintakord).</p>

Žiaci na konci 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpoznajú durové a molové melódie, ✓ určia stupne tóniny. 	<p>Durové a molové stupnice, akordy.</p> <p>Orientácia v tónine.</p>

Žiaci na konci 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpoznajú jednotlivé intervaly. 	<p>Intervaly.</p>

Žiaci na konci 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zreprodukujú jednoduchú melódiu.	Krátke jednohlasné melódie.

II. stupeň základného štúdia

Žiaci na konci 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ rozoznajú odlišné typy akordov.	Akordy durové, molové, zmenšené, zväčšené.

Žiaci na konci 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ určia obrat akordu.	Kvintakord, sextakord, kvartsextakord.

Žiaci na konci 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšia jednoduchý dvojhlas, ✓ použijú synkopy pri vlastnej improvizácii, ✓ rozoznajú vzdialenosti tónov aj akordov. 	<ul style="list-style-type: none"> Dvojhlas. Synkopy. Doškálne vzdialenosti.

Žiaci na konci 4. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ aplikujú nepravidelné takty, ✓ rozoznajú doškálne aj nedoškálne vzdialenosti od tonálneho centra.	Nepravidelné takty. Doškálne a nedoškálne vzdialenosti od tonálneho centra.

NÁUKA O NÁSTROJOCH (ZÁKLADY INŠTRUMENTÁCIE)

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci na konci 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ rozoznajú farbu jednotlivých nástrojov strunových, dychových, bicích nástrojov.	Farba nástrojov.

Žiaci na konci 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ určia rozsahy vybraných nástrojov symfonického orchestra.	Rozsah nástrojov symfonického orchestra.

Žiaci na konci 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ analyzujú kombináciu farby dvoch nástrojov.	Farebné kombinácie dvoch nástrojov.

Žiaci na konci 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ analyzujú vzťah melodického a harmonického nástroja.	Vzťah melodického a harmonického nástroja.

II. stupeň základného štúdia

Žiaci na konci 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ charakterizujú základné techniky hry na strunových (najmä sláčikových), dychových a bicích nástrojoch.	Základné techniky hry na nástrojoch symfonického orchestra.

Žiaci na konci 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ rozpoznávajú rôzne typy ľudských hlasov, ✓ vytvoria zborovú sadzbu a capella, ✓ charakterizujú rôzne typy zborov (mužský, ženský, detský, miešaný zbor), ✓ charakterizujú niektoré kombinácie vokálnej hudby	Ľudské hlasy. Zbor a cappella. Typy zborov.

s inštrumentálnou.

Vokálna hudba s inštrumentálnym sprievodom.

Žiaci na konci 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ analyzujú triá, kvartetá, kvintetá a iné skladby pre komorné zoskupenia.	Komorné skladby.

Žiaci na konci 4. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ aranžujú vlastnú skladbu, prípadne skladbu iného autora, pre väčšie nástrojové obsadenie, prípadne orchester.	Aranžovanie skladieb.

SKUPINA TEORETICKÝCH PREDMETOV

PRÍPRAVNÁ HUDOBNÁ VÝCHOVA, HUDOBNÁ NÁUKA A NÁUKA O HUDBE

CHARAKTERISTIKA PREDMETOV

Poslaním predmetov PHV (prípravná hudobná výchova), HN (hudobná náuka) a NOH (náuka o hudbe) je vytvárať a usmerňovať záujem a vzťah žiaka k hudbe, kultivovať jeho osobnosť, rozširovať a rozvíjať hudobné skúsenosti, vedomosti a zručnosti.

PHV, HN a NOH sú nadväzujúce predmety s vlastnými cieľmi a alternatívnymi formami práce. Žiakov je potrebné aktivizovať využívaním hudobných nástrojov, súvisiacimi pohybovými, výtvarnými a dramatickými aktivitami a využívaním audiovizuálnych a

multimediálnych pomôcok. Obsah, formy a metódy práce sa rozvíjajú a postupne transformujú od počiatočného činnostného charakteru (spev, rytmické, hudobno-pohybové a hudobno-dramatické činnosti spojené s kolektívnou hrou na ľahkoovládateľných nástrojoch) cez postupné nadobúdanie vedomostí (hudobná teória, poznatky o hudobných nástrojoch a uplatnení hudby v živote človeka a spoločnosti) až po sústredenú percepciu a analýzu hudobného diela s jeho zaradením do kontextu dejinného vývoja.

Na rozdiel od individuálnej nástrojovej a speváckej výučby sa systematicky zaoberajú tými disciplínami, ktoré individuálne vyučovanie môže dať len okrajovo. Predmety pripravujú a dopĺňajú inštrumentálne a spevácke predmety a súčasne nadväzujú na poznatky a skúsenosti z individuálneho a skupinového vyučovania, prehlbujú ich, zovšeobecňujú a uvádzajú do širších súvislostí celej hudobnej kultúry.

Diferencovať treba výučbu tých žiakov, ktorí sa pripravujú na ďalšie odborné štúdium.

CIELE PREDMETOV

Predmety majú poskytovať žiakom základy odborného vzdelania, vychovávať poslucháča hudby i aktívneho hudobníka, ktorému je hudba životnou potrebou. Aby sme dosiahli tieto ciele, treba **rozvíjať** najmä:

- záujem o počúvanie a porozumenie hudobnému umeniu,
- poznanie vychádzajúce z poskytovaného zážitku,
- hudobnú predstavivosť, fantáziu, orientáciu v hudobnom priestore a výraze, spoznávanie významu hudobných tvarov a štruktúr,
- spevácke návyky žiakov, potrebné pre správny kultivovaný vokálny prejav,
- schopnosť rozlišovať jednotlivé vyjadrovacie prostriedky: metrum, tempo, rytmus, melodiku, harmóniu, dynamiku, farbu tónu,
- hudobnú pamäť v spojení s jednotlivými činnosťami,
- orientáciu v hudobných formách, žánroch a štýloch, hlavných umeleckých smeroch a druhoch, schopnosť samostatne vyhľadávať, vyberať, vyhodnotiť a spracovať informácie a uviesť ich do vzťahu s obsahom hudobného diela (sociálna funkcia hudby),
- kľúčové kompetencie žiakov, kultivovanie ich osobnosti po stránke umeleckej a motivovanie k celoživotnému vzdelávaniu,
- záujem o potrebu zmysluplnej aktivity, tvorivosti a kultivovanie vizuálnej, sluchovej, jazykovej a pohybovej gramotnosti,
- vytváranie vlastnej kultúrnej identity a kultúrno-historického povedomia, rešpektovanie a toleranciu hodnôt iných kultúr,
- vlastné hudobné vyjadrenie a hľadanie hudobných tvarov (gestá, motívy, malé hudobné celky).

PROFIL ABSOLVENTA

Po absolvovaní prípravnej hudobnej výchovy je žiak pripravený k výučbe hry na nástroji (spevu).

Po ukončení prvej časti I. stupňa základného štúdia majú absolventi osvojené základy hudobnej a prvotnej kultúrnej gramotnosti, získali

základy pre celoživotné učenie sa a pre rozvíjanie svojich kompetencií. Vážia si seba aj druhých, sú spôsobilí ústretovo komunikovať a spolupracovať, sú vnímaví k potrebám iných. Získali základy používania odbornej terminológie a komunikácie v oblasti hudby.

Úroveň rozvinutosti kompetencií nie je ukončená, vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa, pre zapojenie sa do pracovného procesu.

Po ukončení druhej časti I. stupňa základného štúdia predmetu hudobná náuka majú absolventi osvojené a upevnené základy hudobnej a kultúrnej gramotnosti a sú pripravení na štúdium na konzervatóriu.

Po ukončení II. stupňa základného štúdia predmetu náuka o hudbe sú žiaci pripravení na štúdium hudby na učiteľských fakultách a do značnej miery aj na vysokých školách umeleckého zamerania.

PRÍPRAVNÁ HUDOBNÁ VÝCHOVA VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prípravné štúdium

Žiaci na konci 1. ročníka prípravného štúdia „A“ a na konci 1. polroku prípravného štúdia „B“ základnej umeleckej školy:

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú jednoduché piesne, ✓ využívajú pri speve správne základy speváckych návykov, ✓ rozoznávajú rytmickú pulzáciu, ✓ zahrajú na detských nástrojoch a na tele – samostatne aj v skupine, 	<p>Jednoduché piesne v rozsahu $c^1 - a^1$.</p> <p>Hudobno-pohybové, hudobno-dramatické činnosti a hudobné hry.</p> <p>Hra na detských melodických a rytmických nástrojoch, hra na tele.</p> <p>Melodizácia a rytmizácia slov, detských riekaniak a detských textov.</p>

PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlišujú zvuky a tóny a ich farby, ✓ rozlišujú kontrastné výrazové polohy, ✓ vnímajú krátke hudobné ukážky a verbálne vyjadria zážitok z nich, ✓ rozoznávajú vlastnosti tónu, ✓ rozoznávajú sluchom párný a nepárny takt, ✓ reagujú na elementárny harmonický pohyb. 	<p>Zvuky hudobné a nehudobné, ľudské hlasy.</p> <p>Kontrasty v hudbe.</p> <p>Krátke vokálne a inštrumentálne skladby.</p> <p>Melodická orientácia v rozsahu oktávy (nahor, nadol, krok, skok).</p> <p>Vlastnosti tónu – výška, dĺžka, farba, dynamika.</p> <p>Párne a nepárne metrum.</p> <p>Elementárne tonálne a harmonické vzťahy.</p>

Žiaci na konci 2. ročníka prípravného štúdia „A“ a na konci 2. polroku prípravného štúdia „B“ základnej umeleckej školy:

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú jednoduché piesne, ✓ reprodujú krátke rytmické alebo melodické motívy a detské piesne samostatne alebo v skupine so sprievodom detských ľahko-ovládateľných nástrojov a/alebo hrou na tele (ostínatej sprievody). 	<p>Jednoduché piesne v rozsahu oktávy $c^1 - c^2$.</p> <p>Hudobno-pohybové a hudobno-dramatické činnosti a hry.</p> <p>Kreatívne hudobné hry na osvojenie výrazových prostriedkov hudby, elementárna improvizácia a prekompozícia.</p>

PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlišujú diferencované výrazové polohy, ✓ rozlišujú hudobné nástroje (klavír, husle, flauta) a ľudské hlasy, 	<p>Kontrasty v hudbe (doplniť o vyššie - nižšie, nežne - rázne, veselo - smutne a pod.).</p> <p>Hudobné nástroje (klavír, husle, flauta) a ľudské hlasy (ženský,</p>

orientujú sa v časopriestore hudby,
vnímajú krátke hudobné ukážky a verbálne vyjadria zážitok z nich,
rooznávajú rytmickú pulzáciu v dvojdobom a trojdobom metre sluchom,
rozlišujú elementárne tonálne a harmonické vzťahy sluchom.

mužský, detský).

Melodická orientácia v rozsahu oktávy (nahor, nadol, menší a väčší krol
Krátke vokálne a inštrumentálne skladby. Párny a nepárny takt.
Elementárne tonálne a harmonické vzťahy.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu prečítať notový zápis interpretovanej skladby, ✓ ovládajú základy notopisu (nota celá, polová, štvrt'ová, pomlčky, husľový a basový kľúč), ✓ reagujú na zmeny tempa a metra, ✓ rozlišujú základné výrazové polohy hudby. 	<p>Základná hudobná abeceda (notová osnova, husľový kľúč, taktová čiara, noty $c^1 - c^2$), basový kľúč (informatívne).</p> <p>Nota celá, polová, štvrt'ová, dvojica osminových nôt a pomlčky, opakovacie znamienko.</p> <p>Základné tempá a zmeny - rýchlo, pomaly, krokom, zrýchľovať, spomaľovať.</p> <p>Pochod, tanec, uspávanka.</p>

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti prvého stupňa základného štúdia:

Spev piesne s ostinátnym sprievodom na ľahkoovládateľnom hudobnom nástroji samostatne alebo v skupine, verbalizácia hudobného zážitku z krátkej vokálnej alebo inštrumentálnej skladby, orientácia v dvoj- a trojdobom takte (pochod, valčík), ovládanie základných hudobno-náukových pojmov (notová osnova, husľový kľúč, taktová čiara, hodnoty nôt, základné dynamické označenia, opakovacie znamienko).

HUDOBNÁ NÁUKA

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Žiaci na konci 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ intonujú jednoduché durové a molové melódie, ✓ interpretujú základné metrické hodnoty s rozoznaním prízvučnej doby, ✓ vytvárajú sprievod k jednoduchým piesňam na detských melodicko-rytmických nástrojoch, ✓ vytvárajú rytmické a rytmicko-melodické útvary s použitím páru šesťnástinových, osminových nôt, štvrt'ovej, štvrt'ovej s bodkou, polovej, polovej s bodkou, celej noty a pomlčky v štvorštvrt'ových a osminových taktoch a s udávaním základného metra. 	<p>Jednohlasné melódie a piesne bez náročných skokov.</p> <p>Rytmické a rytmicko-melodické hry.</p> <p>Základné metrické hodnoty dvojdobého a trojdobého taktu s rozlišovaním prízvučnej a neprízvučnej doby, ich kombinácie a spájanie s pohybom (napr. pochod, valčík), taktovanie dvojdobého a trojdobého taktu.</p> <p>Vokálno-inštrumentálne, hudobno-pohybové a hudobno-dramatické hry.</p>

PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vnímajú krátke hudobné ukážky a hudobné rozprávky a verbálne vyjadria zážitok z nich, ✓ rozlišujú charakter dur a mol, ✓ zapisujú krátke rytmické motívy, vytvárajú rytmické ozveny, rytmicko-melodické dialógy, rytmizujú a melodizujú riekanky a detské texty, ✓ transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo 	<p>Sústredené počúvanie krátkych skladbičiek rôzneho charakteru, hudobných rozprávok, verbalizácia zážitku, určenie nálady.</p> <p>Identifikácia použitých výrazových prostriedkov hudby na základe ich počúvania (pohyb melódie, dynamika, tempo, metrum, durový a molový charakter skladby, tónina).</p> <p>Rytmicko-melodické cvičenia a hry s následným prevedením do znakovej podoby.</p>

klavíri (akordeóne).

Transpozícia.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú notopis husľového kľúča (c¹ -g²), ✓ ovládajú notopis basového kľúča (c -c¹), ✓ rozpoznajú stupnicu dur a mol, ✓ poznajú trojzvuk, ✓ ovládajú základnú terminológiu podľa obsahového štandardu. 	<p>Notová osnova, takt, taktová čiara, opakovacie znamienko.</p> <p>Noty c -g², posuvky.</p> <p>Durový a molový trojzvuk, celý tón a poltón.</p> <p>2/4, 3/4, 4/4, 3/8,4/8 takt.</p> <p>Stupnica, legato, staccato.</p> <p>Dynamické značky - p, mf, f, crescendo, decrescendo.</p> <p>Tempové značenie - moderato, allegro.</p> <p>Abreviatúry - prima volta, seconda volta, opakovacie znamienko.</p>

Žiaci na konci 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlišujú jednohlasný spev od viachlasného spevu, realizujú kánonický spev, ✓ intonujú melodické motívy, durový a molový kvintakord, príp. s pridanou oktávou, ✓ vnímajú krátke skladby a reagujú na ne vlastnou činnosťou, ✓ ovládajú rytmické členenie a základné taktovacie schémy, 	<p>Interpretácia jednohlasných melódií a piesní bez náročných skokov so sprievodom, jednoduchý dvojhlas a kánon.</p> <p>Intonácia.</p> <p>Počúvanie skladieb, aktívna perцепcia a verbalizácia zážitku (hudobný príbeh, záhady hudby).</p> <p>Komplementárne vokálne a inštrumentálne činnosti do skladieb alebo ich úryvkov.</p>

identifikujú metrum skladby a určia príp. rytmické zvláštnosti, transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne), rozlišujú sluchom intervalové kroky, durový a molový charakter tóniny, rozlišujú zvukovo kontrastné nástroje, ovládajú delenie do skupín.	Rytmizácia a melodizácia detských veršov, vlastných textov s použitím trioly, synkopy, bodkovaného rytmu, predtaktia. Transpozícia intervalov, taktov, taktov a obraty - identifikácia. Zvukovo kontrastné nástroje a ich zvuková charakteristika (farba),
--	---

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ orientujú sa v durových a molových stupniciach do 3# a 2b, ✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu.	Orientácia v durových stupniciach do 3 # a 2b. Dynamické označenia pp, ff. tempové označenia allegretto, adagio, fermata, ligatúra, ritardando, accelerando, predtaktie, synkopa, triola.

Žiaci na konci 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ reprodukovujú jednoduchý rytmicko-melodický útvar, ✓ ovládajú dvojhlasný spev a spev v kánone, ✓ analyzujú súčasne znejúce dve alebo tri melodické pásma, resp. dve pásma so sprievodom, ✓ transponujú tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojej hlasovej polohy, ✓ rozlišujú piesne a skladby podľa obsahu a určia primerané výrazové prostriedky,	Interpretácia detských ľudových a umelých piesní aj s klavírnym sprievodom. Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu. Transpozícia. Počúvanie skladieb, aktívna percepcia. Ľudové piesne s rôznym obsahom a funkciou (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.), delenie podľa regiónu.

vytvárajú vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu s ostinátnym rytmicko-harmonickým sprievodom improvizáčného charakteru,

aktívne využívajú melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú a tonálnu predstavivosť a hudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach.

Durový a molový charakter piesní a skladieb, veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozoznávajú intervaly, poznajú princípy ich tvorenia, ✓ ovládajú stupnice do štyroch predznamenaní, ✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu, ✓ rozlišujú nástroje a nástrojové skupiny orchestra. 	<p>Pomenovanie stupňov v stupnici: prima - oktáva a ich kvalita.</p> <p>Durové a molové stupnice do 4# a 4bé, rovnomenné a paralelné.</p> <p>Predtaktie, kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna malá piesňová forma. stupnice.</p> <p>Nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá.</p>

Žiaci na konci 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ demonštrujú svoje kompetencie pri rozvíjaní hudobnej pamäte, intonačnej schopnosti a sluchovej predstavivosti intonáciou a zápisom motívov, ✓ aplikujú teoretické poznatky z oblasti intervalov pri ich intonovaní, ✓ sprevádzajú piesne základnými tónmi hlavných harmonických funkcií, 	<p>Durové a molové melódie, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty.</p> <p>Aplikovanie intonačných a rytmických postupov v sluchovej analýze: rozlišovanie durových alebo molových charakterov piesní a skladieb, základných intervalov, durových a molových kvintakordov a ich obratov.</p> <p>Rytmický dvojhlas alebo trojhlas (rytmy tancov).</p>

<p>ovládajú striedanie pravidelného a nepravidelného rytmu, demonštrujú získané kompetencie pri rytmických viachlasoch v skupinách pohybu alebo melodicko-rytmickými nástrojmi, Hlavné harmonické funkcie v sprievode jednoduchým zostavujú vlastné rytmické cvičenia, orientujú sa v tematickom okruhu Pieseň a tanec s prihliadnutím na rôzne štýlové účelové napätia a uľudnenia v hudbe. rozoznávajú ľudové a umelé piesne a poznajú ich sociálnu funkciu.</p>	<p>Krátke melodicko-rytmické tvary a ich logické kombinácie vo vzťahu k mimohudobnej predstave - elementárna kompozícia. diatonickým melódiám, hlavné harmonické funkcie ako zdroj ľudová a umelá pieseň, ľudový a spoločenský tanec. Analýza malých foriem z tematického okruhu Pieseň a tanec na základe</p>
--	--

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ určujú intervaly, kvintakord dur, mol, zväčšený, zmenšený, ✓ ovládajú stupnice dur, mol, lydická, ✓ určujú základné melodické ozdoby, ✓ rozlišujú základný harmonický priestor. 	<p>Intervaly, kvintakordy a ich obraty. Stupnice durové a molové - princíp kvintového a kvartového kruhu. Zväčšená kvarta, resp. zmenšená kvinta, lydická stupnica. Melodické ozdoby. Hlavné harmonické funkcie.</p>

Žiaci na konci 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

PERCEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ verbalizujú zážitok z hudby, ✓ identifikujú použité výrazové prostriedky hudby a ich zmeny (tváre a dráma hudby), ✓ rozlišujú dynamiku, tempo a agogiku interpretovaných a počúvaných skladieb, ✓ rozoznávajú v počúvaných skladbách charakteristické znaky 	<p>Tematické okruhy:</p> <p>Ľudský hlas a jeho uplatnenie v tvorbe skladateľov, inštrumentálna hudba so zreteľným, ľahko identifikovateľným programom).</p> <p>Od baroka ku klasicizmu a romantizmu.</p> <p>Gotika (informatívne), renesancia (informatívne), impresionizmus v</p>

<p>jednotlivých štýlových období (barok, klasicizmus, romantizmus, impresionizmus), populárna hudba, rozpoznávajú všetky intervaly v rámci oktávy vrátane sexty a septimy, kvintakordy a ich obraty: durový, molový, zväčšený, zmenšený, vypracujú referát alebo vytvoria 1 kolektívny tematický celok podľa výberu žiakov.</p>	<p>hudbe. Vývoj populárnej hudby. Rozšírenie v hudboch, čiastkové tóny a priestore hudby (intonačný, makro).</p>	<p>Hudobno-dramatický projekt alebo referát na vybranú tému.</p>
---	--	--

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ identifikujú kvintakordy a ich obraty: durový, molový, zväčšený, zmenšený, ✓ orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu, 	<p>Kvintakord zväčšený, zmenšený modalita, tónina, modulácia, stupnica celotónová, chromatická a pentatonická.</p> <p>Pieseň, opera, opereta, muzikál, melodráma, pieseň bez slov, šansón, populárne piesne súčasnosti, gregoriánsky chorál, homofónia, polyfónia, a capella, kantáta, oratórium, omša.</p>

Žiaci na konci 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

PERCEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizujú a analyzujú znaky jednotlivých štýlových období v počúvaných skladbách (barok, klasicizmus, romantizmus, renesancia, impresionizmus), ✓ verbalizujú zážitok z hudby a identifikujú použité výrazové prostriedky hudby a ich zmeny (dráma hudby - forma, obsah a ich vzťah), ✓ analyzujú zmenu jedného až dvoch tónov v trojzvuku, 	<p>Tematický okruh Vzťah obsahu a formy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pestovanie obraznej predstavy hudobného diela. 2. Hudba a obraz vo filme. <p>Percepčná analýza programovej hudby.</p> <p>Komplexná orientácia v časopriestore hudby (intonačne, s pomocou hudobných nástrojov, v notovom zázname).</p>

rozlišujú základný harmonický pohyb I, IV, V (+ II, VI).

Analýza zváčšovania a zmešovania napätia vo vzťahu akordov v rámci klasickej harmonickej kadencie, príp. s pridaním vedľajších stupňov

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu.	Cyklická skladba, interpretácia, opus, tónorod. Sonáta, sonatína, suita. Concerto grosso, koncert, kadencia, symfónia, symfonická báseň. Piesňová forma, fúga, variácie, rondo, sonátová forma. Formy a žánre populárnej hudby podľa výberu učiteľa a žiakov.

Žiaci na konci 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

PERCEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ identifikujú celkový výraz, tonalitu, melodiku a základný harmonický pôdorys skladby (percepčná analýza skladby), ✓ rozpoznávajú typické znaky štýlových období, ✓ usporadúvajú jednotlivé hudobné štýly chronologicky, ✓ poznajú sociálnu funkciu hudby, ✓ identifikujú významné osobnosti hudobného života, ✓ ovládajú prehľad súborov a telies interpretačného umenia, ✓ vytvoria prezentáciu (alebo referát, esej, scenár, úvodné slovo ku koncertu a pod.) na vybranú tému individuálne alebo v skupine. 	<p>Tematické okruhy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dejiny hudby - periodizácia, význam hudby v živote človeka v minulosti a súčasnosti. 2. Hudobný život okolo nás, sociálna funkcia hudby. <p>Typické znaky jednotlivých období počúvaných skladieb.</p> <p>Harmonické cítenie nadväzuje na 2. ročník aj sledovaním zmien jedného alebo dvoch tónov v súzvukoch - rozvíjanie.</p> <p>Komplexná melodická a harmonická orientácia v skladbe analýzou krátkych skladbičiek alebo úryvkov z obdobia klasicizmu a raného</p>

romantizmu.
Paralely medzi hudbou a inými druhmi umenia. Prieniky medzi hudobnými druhmi a žánrami.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu.	Motív, téma, hudobné predvetie a závetie, hudobná veta, coda. Modálna hudba, tonálna hudba, atonálna hudba. Dominantný septakord, akordické značky a ich význam v hudbe. Periodizácia dejín hudby. Doplnenie o: renesancia, neofolklorizmus. Rôznorodosť smerov, druhov a žánrov v hudbe 20. a 21. storočia.

FORMY PRAKTICKEJ VÝUČBY: Skupinové vyučovanie

NÁUKA O HUDBE

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet náuka o hudbe sa vyučuje na II. stupni základného štúdia a je vyššou úrovňou umeleckého vzdelania. Nadväzuje na obsah a dosiahnuté kompetencie na I. stupni základného štúdia a približuje odborné kompetencie k úrovni žiaka maturitného ročníka konzervatória. Zameriava sa z väčšej časti na oblasť hudobnej teórie, hudobných foriem, systematiky hudobných nástrojov a dejín hudby, ale i na rozvíjanie intonačnej spôsobilosti, sluchovej a perцепčnej analýzy a estetiky.

Výkonové a obsahové štandardy predmetu náuka o hudbe na II. stupni ZUŠ vychádzajú z požiadaviek pre uchádzačov o štúdium na učiteľských fakultách, po rozšírení v rámci Školského vzdelávacieho programu môžu byť upravené pre potreby prijímacích skúšok na vysoké

školy umeleckého zamerania (interpretácia, kompozícia, dirigovanie, teória hudobného umenia, dramaturgia a manažment hudobného umenia) a na štúdium hudobnej vedy. Môže byť aj súčasťou iných študijných zameraní ako voliteľný predmet.

ŠPECIFICKÉ CIELE

Štúdium rozširuje už získané kompetencie v oblasti teoretických vedomostí, percepčných schopností i zručností a hlbšie preniká do poznania hudobnej štruktúry; v predmete náuka o hudbe ide nielen o zväčšenie objemu teoretických poznatkov s priamym prepojením na hudbu, ale i o ďalšie rozvíjanie cítenia a vnímania obsahu hudobného diela a pochopenie zastúpenia a významu hudby v živote človeka. Sú to predovšetkým:

- rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov, kultivovanie ich osobnosti po stránke etickej, estetickej a umeleckej,
- kultivovanie vizuálnej, sluchovej a jazykovej gramotnosti,
- hlbšie poznanie štruktúry, tvarovosti a výrazových prostriedkov hudby vo vzťahu k obsahu a účinku hudobného diela,
- získanie hlbších poznatkov o umeleckej tvorbe a kultúre,
- vnímanie, prijímanie a rozlišovanie hodnôt iných kultúr,
- rozlišovanie umeleckých smerov, štýlov, druhov a žánrov v širšom spektre,
- nachádzanie paralel hudobných zákonitostí s inými druhmi umenia i v kontexte živých procesov,
- chápanie hudby v kontexte historického vývoja,
- sledovanie súčasného diania v oblasti hudby a schopnosť samostatne posudzovať, vyjadriť svoj názor a motivovať iných ľudí k prijímaniu hudobného umenia.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Žiaci na konci II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ analyzujú hudobnú štruktúru po stránke tonálnej, melodickej, intervalovej, rytmickej a harmonickej v rozsahu preberaného učiva (podľa obsahového štandardu),</p>	<p>Teoretické poznatky a zručnosti ku komplexnej analýze skladieb:</p> <p>Inonácia a sluchová analýza v nadväznosti na diatoniku dur a mol: Chromatické, celotónové, modálne ľudové a stredoveké melódie. Rozložené akordy, troj- a štvorhlasná úprava durového a molového kvintakordu, dominantného septakordu a obratov, hlavné a vedľajšie</p>

<p>✓ reprodujú zložité rytmické útvary samostatne aj v rytmickom viachlase,</p> <p>✓ určia tóninu, metrum, tempo a všetky použité výrazové prostriedky hudby na základe počutia s použitím notového záznamu,</p> <p>✓ určia harmonický pôdorys skladby,</p> <p>✓ vytvoria jednoduchý kontrapunkt k danej melódii,</p> <p>✓ určia hudobný druh, formu, žáner, popíšu formotvorné zložky a zákonitosti,</p>	<p>akordy. Striedavé a chromatické priechodné tóny (stúpajúce a klesajúce citlivé tóny).</p> <p>Rytmus - rozšírenie zručností: Rytmický viachlas, striedavé takty, zložené takty, nepravidelné členenie, cvičenia s použitím triol, synkopy, bodkovaného rytmu, kvintoly a septoly, presúvanie akcentov, rytmické figúry tancov v etnickej hudbe rôznych kultúr a ich prieniky do súčasnosti.</p> <p>Základná hudobná náuka: Kostry melodického sledu, základy akustiky, alikvótne tóny, C-klúče, rozšírenie terminológie o artikulačné značky, melodické ozdoby, abreviatúry, tempové označenia, stupnice (všetky), akordy terciovej stavby.</p> <p>Náuka o harmónii: Hlavné funkcie, obraty kvintakordu a ich funkčné pôsobenie (opakovanie z I. stupňa), vedľajšie funkcie, tóninový skok a modulácia, vznik a funkcia alterovaných akordov, mimotónálne akordy k hlavným harmonickým funkciám, hlavné a vedľajšie septakordy, akordy vyšších terciových sústav, harmonizácia piesní.</p> <p>Náuka o kontrapunkte: Základy kontrapunktických techník (jednoduchý, imitačný, permutačný), tvorba druhého hlasu v ľudovej praxi (tercovanie), tvorba melodického basu, zákonitosti lineárneho vedenia viacerých hlasov.</p> <p>Náuka o hudobných formách a druhoch: Motív, motívická práca, téma, veta, súvetie, jednodielne, malé a veľké dvoj- a trojdielne formy, voľné formy, variácie, rondová forma, polyfónia, kontrapunkt, invencia, ricercar, passacaglia, fúga,</p>
---	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ popíšu a zatriedia hudobné nástroje, ✓ verbálne analyzujú vzťah formy k obsahu hudobného diela, ✓ zaradia vybranú skladbu do historického kontextu - všeobecných dejín i dejín umení, ✓ zatriedia počutú skladbu do štýlového obdobia, ✓ poznajú hlavné témy vybraných skladieb základnej hudobnej literatúry (podľa výberu učiteľa). 	<p>sonátová forma, cyklické formy suite, sonáta, symfónia, vokálne a vokálno-inštrumentálne formy komorné, koncertné a hudobno-scénické (upevnenie a rozšírenie poznatkov z I. stupňa štúdia), motivické podobnosti v častiach cyklických skladieb, formové kostry v ľudovej inštrumentálnej praxi, džezovej improvizácii a populárnej hudbe.</p> <p>Náuka o hudobných nástrojoch: Nástroje symfonického, dychového a tanečného orchestra, základné konštrukčné princípy nástrojov - triedenie, zvukové charakteristiky, komorné nástrojové zoskupenia, kombinácie farieb, elektronické nástroje a nástroje, používané v populárnej hudbe a džeze, slovenské ľudové hudobné nástroje, nástroje iných etnických skupín, ľahkoovládateľné nástroje, melodické (zobcová flauta, priečna flauta, husle a pod.) a harmonické (klavír, akordeón, gitara a i.) nástroje a ich využitie pri inštrumentácii piesní pre detské a amatérske kolektívy.</p> <p>Percepčná analýza hudobného diela: Vnímanie, voľné asociácie, brainstorming, charakteristika použitých výrazových prostriedkov hudby, prepojenie voľných asociácií s použitými hudobnými prostriedkami, prepojenie hudby s inými druhmi umenia a s vývojom spoločnosti v dejinných súvislostiach, základný, harmonický, formový, kompozičný a štýlový rozbor skladby.</p> <p>Dejiny hudby: Rozšírenie o oblasť stredoveku a oblasť hudby 20. a 21. storočia v jej štýlovej a žánrovej rozmanitosti, prelínanie hudobných štýlov a žánrov minulosti a súčasnosti a etnicita, prehľad najvýznamnejších diel z dejín hudby, skladatelia - diela - kontexty.</p>
---	---

- ✓ dokážu samostatne zozbierať, vytriediť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov k vybranej skladbe,
- ✓ dokážu vytvoriť dramaturgiu tematického koncertu, úvodné a sprievodné slovo ku koncertu či programový bulletin,
- ✓ ovládajú základy práce s hudobnými softvérmi.

Praktické spracovanie a využitie získaných kompetencií:

Hudobný život okolo nás, všeobecný hudobno-kultúrny rozhľad súčasnosti., verbálne a písomné spracovanie vybranej témy, významné skladateľské osobnosti, slovenskí hudobní publicisti a muzikológovia, hudobné vydavateľstvá, prehľad slovenských a zahraničných odborných hudobných periodík, odborná literatúra, nahrávky klasickej hudby, inštitúcie a hudobné telesá, hudobné festivaly, repertoár koncertov a divadiel, hudobné školstvo a pod.

Hudobné softvéry (výber - podľa možností školy):

Grafické (notografické) programy (editory) s dopracovaním a rozširovaním možností zvukových výstupov (Score, Encore, Finale, Sibelius, Capella a i.), zvukové (audio) programy – nahrávanie a úpravy hotovej hudby, vytváranie zvukov elektronickou cestou alebo s využitím reálnych zvukov hudobných nástrojov (napr. Audacity, Sound Forge, Cool Edit a pod.), tiež kombinované – s možnosťou grafického výstupu (Logic Audio, Cubase, Cakewalk a pod.), kompozičné programy (Personal Composer, Professional Composer), programy na tvorbu a spracovanie audiovizuálneho diela od najjednoduchších programov pre domáce použitie a výučbu (Pinnacle, Stop Motion, Ulead Video Music Factory) až po profesionálne programy (napríklad Adobe Premiere a i).

TANEČNÝ ODBOR

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HUDOBNO – POHYBOVÁ PRÍPRAVA, TANEČNÁ PRÍPRAVA, TANEČNÉ UMENIE

ÚVOD

Vzdelávací program pre tanečný odbor je programom rôznych tanečných a pohybových činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností, tanečných a hudobno-pohybových kompetencií žiakov a pre orientáciu učiteľov tanečného odboru. V takomto chápaní nepredstavuje len súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah predmetov jednotlivých predmetov v tanečnom odbore.

Vzdelávací program pozostáva aj zo základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Teda v ucelenom systéme výkonov, ktoré sú vyjadrené odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tie predstavujú normu pre žiaka. Napriek tomu si však učiteľ tanečného odboru môže vzdelávací štandard bližšie špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať, napríklad v podobe učebných úloh a otázok, či odstupňovať jednotlivé výkony podľa kognitívnych, psychomotorických a senzomotorických možností svojich žiakov.

K vymedzeným výkonom je priradený učebný obsah, v ktorom sa zdôrazňujú aj pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu jednotlivých predmetov tanečného odboru. Súčasne jednotlivé výkony nie sú vždy naviazané na každý učebný prvok, nepokrývajú celú šírku obsahu predmetov. Takto štruktúrované učivo tvorí obsahový štandard, ktorý je záväzkom pre učiteľa. Učitelia si môžu učebný obsah tvorivo modifikovať v príslušnom ročníku.

Pri koncipovaní otvorených príležitostí na rozvíjanie učebných možností a tanečných kompetencií žiakov je potrebné vytvárať také kognitívne činnosti, ktoré podporujú zisťovanie niečoho, hľadanie, pátranie, skúmanie v samotnom tanečno-pohybovom materiáli a pod. V tomto zmysle je cieľom výučby predmetov jednotlivých študijných zameraní tanečného odboru na základnej umeleckej škole napomáhať žiakom vytvárať si nové poznatky na základe zážitkov zo psychomotorických a senzomotorických činností, nie riadiť učenie len na zapamätanie sprostredkované odovzdaných poznatkov.

CHARAKTERISTIKA ODBORU A PODMIENKY PRIJÍMANIA ŽIAKOV

Vzdelávanie v tanečnom odbore ZUŠ rozdeľujeme do štyroch základných častí a to:

Prípravné štúdium - určené žiakom predškolského veku (vek – minimálne 4 roky), dĺžka štúdia minimálne jeden rok, maximálne dva roky.

Prvý stupeň základného štúdia:

- prvá časť I. stupňa základného štúdia - ISCED 1B- dĺžka štúdia 4 roky (žiaci ZŠ alebo absolventi prípravného štúdia),
- druhá časť I. stupňa základného štúdia - ISCED 2B - dĺžka štúdia 4 roky (talentovaní žiaci ZŠ alebo absolventi ISCED 1B).

Druhý stupeň základného štúdia

- dĺžka 4 roky (talentovaní žiaci SŠ alebo absolventi ISCED 2B, absolventi štúdia pre dospelých).

Štúdium pre dospelých - talentovaní žiaci nad 15 rokov, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia.

Špecifické ciele:

Počas prípravného štúdia, ktoré trvá najviac dva roky (žiaci od 4 rokov veku), pedagogický zamestnanec pripravuje žiaka prostredníctvom obsahu vzdelávania v predmete hudobno-pohybová príprava na ďalšie štúdium. Cieľom vyučovacieho procesu v prípravnom štúdiu je zároveň overenie predpokladov pre ďalšie štúdium v tanečnom odbore.

Cieľom vyučovacieho procesu v prvej časti I. stupňa základného štúdia tanečného odboru ZUŠ je všestranná základná tanečná výchova žiakov pre ďalšie štúdium v tanečných technikách klasického, ľudového a džezového tanca. Zároveň na konci štúdia u mimoriadne nadaných žiakov je možné pokračovať v štúdiu tanca na tanečných konzervatóriách.

Cieľom vyučovacieho procesu v druhej časti I. stupňa základného štúdia tanečného odboru ZUŠ je dôsledným metodickým postupom pripraviť absolventa I. stupňa základného štúdia buď na záujmovú umeleckú činnosť v súboroch moderného scénického a ľudového scénického

tanca alebo na pokračovanie v štúdiu na II. stupni základného štúdia v ZUŠ. Podmienkou úspešného absolvovania I. stupňa je zvládnuť základy tanečných techník (klasický, ľudový a džezový tanec) a realizovať sa v tanečnej praxi na verejnom vystúpení. Pri mimoriadnom nadaní a záujme môže absolvent I. stupňa absolvovať prijímacie skúšky na šesťročné štúdium na hudobno-dramatické konzervatóriá so študijným zameraním Tanec.

Druhý stupeň tanečného vzdelávania prebieha na II. stupni základného štúdia, trvá tiež 4 roky. Po absolvovaní štúdia, v prípade mimoriadneho talentu žiaka a jeho individuálneho záujmu, je možné absolvovanie talentových prijímacích skúšok na vysoké školy umeleckého zamerania.

Podmienky prijímania žiakov na jednotlivé stupne vzdelania:

Prípravné štúdium - fyzické dispozície, elementárne hudobné cítenie.

Prvý stupeň - talentovaní žiaci ZŠ, ktorých zručnosti a vedomosti zodpovedajú náročnosti ročníka, do ktorého sú prijímaní.

Druhý stupeň - absolventi I. stupňa základného štúdia alebo štúdia pre dospelých alebo výnimočne talentovaní žiaci stredných škôl, ktorých zručnosti a vedomosti zodpovedajú náročnosti štúdia ročníka, do ktorého sú prijímaní.

Štúdium pre dospelých - výnimočne talentovaní žiaci SŠ, ktorých zručnosti a vedomosti zodpovedajú náročnosti štúdia ročníka, do ktorého sú prijímaní.

CIELE

Žiaci:

- získajú všeobecnú orientáciu v oblasti tanečného umenia,
- rozvíjajú kompetencie, zručnosti a návyky, ktoré sú predmetom umeleckého vzdelávania v oblasti tanca,
- aplikujú vedomosti a zručnosti získané vzdelávaním v samotnej tanečnej interpretácii i v pochopení obsahu choreografických diel tanečného umenia,

- dosiahnu úroveň požadovaných schopností a zručností kvalitných tanečníkov pre potreby amatérskych tanečných súborov a kvalitných uchádzačov pre štúdium na konzervatóriách a vysokej škole umeleckého zamerania,
- komunikujú im vlastným spôsobom a tvoria tanečno-pohybové celky a realizujú nápady a podnety v odbore tanečného umenia.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - *primárneho umeleckého vzdelávania* po preukázaní vedomostí a zručností, ktoré nadobudol v priebehu štúdia, je pripravený pokračovať v štúdiu druhej časti I. stupňa základného štúdia tanečného odboru. Po ukončení prvej časti I. stupňa základného štúdia má žiak osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v základných tanečných technikách (klasický tanec, kreatívny tanec a ľudový tanec).

Získal základy hudobnej a tanečnej terminológie a komunikácie v umeleckej oblasti. Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - *primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1B)* sa dokáže vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov vo všetkých základných tanečných technikách tanečného odboru, v ktorom si rozvinul schopnosť tvoriť a prijímať umenie na danej úrovni stupňa ukončeného vzdelania.

Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti I. stupňa základného štúdia nie je ukončená. Vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia - *nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2B)* tanečného odboru ZUŠ má ukončený I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy. Absolvovaním súboru predmetov umeleckého vzdelávania je pripravený na štúdium na stredných školách tanečného zamerania. Absolvent je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti. Po ukončení druhej časti I. stupňa základného štúdia ZUŠ má žiak osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v danom vyučovacom odbore. Získal základy pre osvojenie účinných techník celoživotného učenia sa a pre rozvoj nadobudnutých spôsobilostí. Je schopný umelecky pôsobiť v rôznych tanečných súboroch, umeleckých

formáciách. Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia ZUŠ dokáže pomenovať druhy umenia, ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky, uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote, cení si ľudové tradície, rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoje názory a postoje k estetickým hodnotám, správa sa kultúrne, kultivovane primerane okolnostiam, situáciám a sociálnym potrebám, je schopný využívať osvedčené stratégie učenia sa, nadobudnuté teoretické i praktické poznatky dokáže uplatniť pri ďalšej samostatnej činnosti, svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať, je schopný primerane reagovať na nové trendy i na spoločenský vývoj, na základe získaných poznatkov a skúsenosti dokáže hodnotiť a kriticky pristupovať k ďalšiemu tvorivému procesu, dokáže uplatniť nadobudnuté znalosti a spôsobilosti v rôznych životných situáciách, dokáže využívať dostupné formy sociálnej komunikácie s okolím, s ktorým prichádza do kontaktu. Úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci dosiahnu v druhej časti prvého stupňa základného štúdia ZUŠ, nie je ukončená. Vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa.

Absolvent II. stupňa základného štúdia je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti. Absolvovaním súboru predmetov umeleckého vzdelávania počas štúdia je pripravený na vysokoškolské štúdium na školách umeleckého zamerania. Absolvent II. stupňa základného štúdia je schopný dodržiavať princípy správneho držania tela v pohybe, v tanci aj v civilnom držaní tela. Má rozvinuté prirodzené pohybové danosti: pružnosť a koordináciu jednotlivých častí tela. Je spôsobilý uvedomovať si základné princípy jednotlivých tanečných techník a dokáže ich aplikovať v tanečnom vyjadrovaní v rámci tanečnej interpretácie. Výučbou jednotlivých tanečných techník v rozsahu tanec - komunikačný prostriedok, dokáže ohodnotiť náročnosť prevedenia a vnímať obsah choreografických diel. Má rozvinuté vnútorné improvizáčne cítenie, ktoré môže uplatňovať aj vo vlastných tanečných projektoch. Zároveň sa spôsobom výučby výchova pre umenie a výchova umením stáva v bežnom živote uvedomelým divákom scénických tanečných prezentácií. Dokáže sa orientovať v základnej terminológii hudobnej teórie a ovláda odbornú terminológiu jednotlivých tanečných techník v rozsahu obsahu štúdia.

VYSVETLENIE SKRATIEK

DK – dolná končatina

ĽDK, PDK - ľavá dolná končatina, pravá dolná končatina

HK - horná končatina

ĽHK, PHK- ľavá horná končatina, pravá horná končatina

SK, SDK - stojná (oporná) dolná končatina

KK , KDK - kročná (pracujúca) dolná končatina

DH - dehors

DD - dedans

Vých. poz. - východzia pozícia

ĽB - ľavý bok

PB - pravý bok

HR- hodinové ručičky

T - takt

Pozície DK - I., II., III., IV., V.

Pozície HK - 1., 2., 3.

poz. -pozícia

batt. - battement

prir. vyt. - prirodzene vytočená

par. - paralelne

KB - knee bend (demi-plié)

TT - table top (rovný priestor)

Číslovanie priestoru podľa bodov 1 až 8 z klasického tanca.

HUDOBNO - POHYBOVÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Pomocou predmetu hudobno-pohybová výchova sa zameriavame výsostne hravým a presne cieleným spôsobom motivácie na prípravu detí v predškolskom veku (od 4 rokov veku dieťaťa) v oblasti rozvoja hudobno-pohybových činností, ktoré sú nevyhnutným predpokladom ďalšieho úspešného štúdia žiaka v tanečnom odbore na ZUŠ. Obsahom štúdia predmetu je možné pripraviť i žiakov hudobného odboru prípravného štúdia spojeným vyučovaním žiakov týchto dvoch študijných odboroch na ďalšie štúdium v hudobnom odbore.

Predmet obsahuje základné okruhy a to:

1. Pohybová príprava - v základných polohách na mieste vedieme žiakov k uvedomovaniu si a upevňovaniu svalstva, ako aj k získavaniu pružnosti a pevnosti celého tela formou elementárnych cvičení na zemi.

2. Pohyb v priestore - prácu zameriavame na rozvoj cítenia a orientáciu dieťaťa v priestore, ako aj vzájomnú harmóniu pohybu v dvojiciach, trojiciach, v skupine využitím elementárnych druhov chôdze, behu, poskočného kroku, preskočného kroku, výskokov a pod. v prirodzenej realizácii.

3. Pohybové hry so spevom - tanečné motívy a jednoduché rytmické cvičenia - tieto časti predmetu prelínáme navzájom a tým dosiahneme elementárne cítenie hudby ako celku. Využívame v tejto časti hodiny prostriedky ako sú ľudové piesne, riekanky, vyčítanky a pod. s využívaním pohybovo-zvukových elementov (podupy, potlesky, hra na tele a pod.).

Všetky časti predmetu vo vyučovacom procese musia byť úzko prepojené s adekvátnym klavírnym sprievodom (alebo akordeónom), pretože len takáto úzka spolupráca vedie žiakov k vnímaniu hudby a schopnosti vyjadrovať jej obsah adekvátnym pohybom.

CIELE

- formovať prvé návyky správneho držania tela,
- osvojiť si základy rytmiky, intonácie, dynamiky,
- rozvíjať orientáciu v priestore,
- získať schopnosť reagovať pohybom na zmeny tempa,
- overiť predpoklady žiaka na ďalšie štúdium v tanečnom alebo hudobnom odbore ZUŠ.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prípravné štúdium 1

Žiaci po ukončení prípravného štúdia 1 (PŠ1):

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ formujú prvé náznaky návykov správneho držania tela, ✓ ovládajú základy rytmiky, intonácie, ✓ reagujú pohybom na zmeny hudobného tempa, ✓ ovládajú elementárnu orientáciu v priestore tanečnej sály, ✓ zatancujú jednoduché hudobno-pohybové kombinácie, ✓ poznajú ľudové aj neľudové piesne. 	<p>Pohybová príprava - elementárne cvičenia v základných polohách na mieste.</p> <p>Pohyb v priestore - elementárne tanečné kroky.</p> <p>Pohybové hry so spevom - poznanie ľudových aj neľudových detských piesní.</p> <p>Rytmické cvičenia - precvičovanie v riekankách, vyčítankách.</p>

TANEČNÁ PRÍPRAVA

CHARAKTERISTIKAPREDMETU

Tanečná príprava v základnej umeleckej škole je jediným povinným predmetom orientovaným na prípravu žiaka elementárnymi prípravnými cvičeniami na nasledovné štúdium v ďalších tanečných technikách povinných predmetov štúdia ako sú klasický tanec, ľudový tanec, kreatívny tanec a džezový tanec. Predmet obsahuje rovnaké tematické okruhy ako predmet hudobno-pohybová príprava, len s tým rozdielom, že na žiakov sú kladené postupne vyššie nároky v čistote prevedenia a uvedomovania si jednotlivých technických a tanečných prvkov, čo je nesmierne dôležité pri vypracovávaní istých pohybových stereotypov, potrebných pre ďalší rozvoj v ostatných tanečných technikách. Nesmierne dôležitým rozdielom je ďalej i fakt v prístupe pedagogického zamestnanca k žiakovi, hravú formu motivácie žiaka pedagogickým zamestnancom na konci štúdia tohto predmetu využíva v minimálnej miere a tým dosiahne u žiaka počiatok tanečnej disciplíny, vytrvalosti a precíznosti.

CIELE PREDMETU

- získať návyk správneho držania tela,
- v polohách na mieste pripravovať jednotlivé svalové skupiny k fixovaniu tohto návyku a rozvíjať dispozície,
- v priestore získavať estetický pohyb a hudobno-pohybové cítenie,
- vedieť odlíšiť pohyb na ľudovú hudbu a hudbu umelú,
- hudobné vzdelávanie zamerať na rytmus, tempo, takt, dynamiku, frázovanie - teoreticky aj prakticky.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prípravné štúdium 2

Žiaci po ukončení prípravného štúdia 2 (PŠ2) základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ získajú prvé náznaky návykov správneho držania tela, ✓ ovládajú základy rytmiky, intonácie, dynamiky, ✓ predvedú jednoduché cviky obratnosti, ✓ reagujú pohybom na zmeny taktu, ✓ ovládajú elementárnu orientáciu v priestore tanečnej sály, ✓ zatancujú jednoduché hudobno-pohybové kombinácie, ✓ poznajú ľudové aj neľudové piesne. 	<p>Pohybová príprava - elementárne cvičenia v základných polohách na mieste a cviky obratnosti.</p> <p>Pohyb v priestore- elementárne tanečné kroky v rozmanitých priestorových formáciách.</p> <p>Pohybové hry so spevom - poznanie ľudových aj neľudových detských piesní.</p> <p>Rytmické cvičenia - precvičovanie v riekankách, vyčítankách, podupoch, potleskoch.</p>

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia

Žiaci dokážu:

- podľa pokynov pedagogického zamestnanca vedome rozlišovať napätie a uvoľnenie jednotlivých svalových skupín tela v elementárnych cvičeniach na podlahe,
- spamäti interpretovať ľudové a neľudové piesne,
- demonštrovať chôdzu, beh (prirodzený, rozmanite štylizovaný a motivovaný), cval bočný, poskok, preskok (v prirodzenej realizácii),
- ovládať jednoduché cviky obratnosti („kolíska“, „sviečka“, „fúrik“ a pod.),
- rytmizovať mená (4 doby, 3 doby, 2 doby),
- rozlíšiť tempo, hudobný zvuk,(tón: vysoký, stredný, nízky), cítiť frázu a akcent na 1. dobu.

1. časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

POHYBOVÁ PRÍPRAVA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ získajú prvé návyky správneho držania tela, ✓ zapájajú jednotlivé svalové skupiny v polohách na mieste k fixovaniu tohto návyku, ✓ poznajú jednoduché cvičenia na rozvoj svojich fyzických dispozícií, ✓ realizujú niektoré cvičenia na podlahe s DK vytočene, ✓ vedome prenášajú váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stojí na mieste z jednej DK na druhú DK. 	<p>Ľah vzad: priehlavky, sedacie svaly, panva, bedrové kĺby, brušné svaly, „sviečka“.</p> <p>Ľah vpred: sedacie svaly a DK, bedrové kĺby, chrbtové svaly,</p> <p>sed znožný: dolné končatiny, chrbtica a DK,</p> <p>sed roznožný: dolné končatiny a chrbtica, sedacie svaly, panva – podsadenie,</p> <p>sed roznožný skrčmo: bedrové kĺby, sedacie svaly, panva-podsadenie, chrbtica,</p> <p>sed na päťach: sedacie svaly, panva, chrbtica, hlava, ramená,</p> <p>sed skrížmo (turecký sed): hlava, ramená, trup,</p>

	<p>kľak spojny: stehenné svaly, chrbtica, Podpor kľačmo: chrbtica, panva, stoj v I. poz. paralelne aj prirodzene vytočene: dolné končatiny paralelne aj vytočene (predno Akrobatické cvičenia:</p> <p>kotrmelec vpred do sedu znožného alebo roznoženého, kotrmelec vzad do drepu, kotrmelec vpred zo stoja do stoja, kotrmelec vzad do sedu roznožného, Premet stranou (príprav</p>
--	---

POHYB V PRIESTORE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ zvládnu orientáciu v priestore v elementárnych priestorových formáciách,</p> <p>✓ v priestore zvládnu elementárny estetický pohyb bez súčasnej</p>	<p>Priestorové formácie: kruh, osmička, rad, zástup, diagonála, dvojice, trojice, voľné skupiny.</p> <p>Chôdza:</p>

<p>kombinácie práce horných končatín,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ realizujú jednotlivé druhy cvičení v úzkej spolupráci s hudobno-pohybovým cítením, ✓ zvládnu elementárne skoky a kroky realizovať v jednoduchých kombináciách bez súčasného kombinovania práce s hornými končatinami, ✓ zvládnu princíp odrazu a dopadu jednotlivých skupín skokov, ✓ poznajú základný princíp práce hlavy pri pomalých otáčaniach o 360°, ✓ predvedú jednoduché pohybovo - tanečné kombinácie podľa zadania pedagóga, ✓ poznajú názvoslovie jednoduchých tanečných krokov a skokov, ✓ realizujú jednoduché tanečné kroky a skoky v rôznych priestorových formáciách bez vzájomného kombinovania, ✓ poznajú pojem diagonála a v rámci elementárnych tanečných krokov a skokov tento priestor využívajú. 	<p>s postupom vpred a vzad vytočene, s postupom vpred vo výpone – vytočene, (Počas chôdze používame základné možnosti držania HK: v zníženom upažení, vbok, na pleciach, v záhlaví, v opozícii s DK (chôdza prirodzená).</p> <p>Beh:</p> <p>s postupom vpred a vzad prirodzený, s prednožovaním aj zanožovaním skrčmo paralelne s postupom vpred - „koníčkový cval“, kombinovanie chôdze a behu v rozmanitých priestorových formáciách.</p> <p>Poskočný krok:</p> <p>s postupom vpred, vzad a bočne s nízkym prednožovaním skrčmo v 2/4 takte - pravidelný rytmus, kombinovanie poskočného kroku s „koníčkovým cvalom“, s postupom vpred s vysokým prednožovaním skrčmo v2/4 takte - bodkovaný rytmus.</p> <p>Polkový krok:</p> <p>s postupom vpred, vzad a bočne v rozmanitých formáciách najčastejšie v kruhu,</p>
--	--

	<p>v kombináciách s podupmi, potleskami, poskokmi, cvalom bočným. Valčíkový krok: s postupom vpred a bočne. Otáčanie: 90°, 180°, 360° stupňov v pomalom tempe, vpravo aj vľavo, orientácia priestoru podľa elementárne skoky v piatich základných skupinách skokov: z dvoch DK na dve DK (v I. a II. poz. paralelnej a prirodzene vytočenej), z jednej DK na dve DK, z jednej DK na druhú DK, z dvoch DK na jednu DK, z jednej DK na tú istú DK.</p>
--	---

TANEČNÉ MOTÍVY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zatancujú základné tanečné motívy z techniky ľudového tanca, ✓ poznajú názvoslovie základných tanečných motívov z techniky ľudového tanca, ✓ realizujú jednoduché tanečné motívy v rôznych priestorových 	<p>Perovanie váhou: v stoji, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne). Dvojité perovanie váhou: v stoji, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne), Premenný krok:</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ predvedú pozície horných končatín, ✓ vedome udržia správne držanie tela, ✓ v práci dolných končatín realizujú pohyb vytočene ako prípravu na predmet klasický tanec, ✓ poznajú náročnejšie cvičenia na rozvoj svojich fyzických dispozícií, ✓ poznajú základné pozície HK z techniky klasického tanca. 	<p>Ľah vzad:</p> <p>priehlavky (vytočene so zdvihom jednej DK na 45°), sedacie svaly, panva, bedrové kĺby, svaly a väzivá DK (zdvih jednej DK aj švihom vytočene s prepnutým priehlavkom), brušné svaly (zdvih trupu do polosedu), „Sviečka“ s roznožením.</p> <p>Ľah vpred:</p> <p>sedacie svaly (vytočene s prepnutými DK), bedrové kĺby (passé, žaba), chrbtové svaly (HK v upažení, na ramenách, v zapažení).</p> <p>Ľah na boku:</p> <p>svaly a väzivá DK (príprava battement développé bočne, švihy DK).</p> <p>Sed znožný:</p> <p>dolné končatiny, chrbtica, sedacie svaly (prechod z ľahu vpred do prekážkového sedu, vytlačenie panvy a návrat do VP).</p> <p>Sed roznožný:</p> <p>dolné končatiny, chrbtica.</p> <p>Sed roznožný skrčmo:</p> <p>bedrové kĺby, chrbtica, panva (vysúvanie hrudníka, krúženie).</p> <p>Sed na päťach:</p> <p>sedacie svaly, stehenné svaly (podsadzovanie panvy až do kľaku</p>
--	---

	<p>spojného, rovný záklon), horné končatiny (rovné aj zaokrúhlené línie). Sed skrížmo (turecký sed):</p> <p>hlava, ramená, trup (horné končatiny - príprava na pozície z klasického tanca). Kľak spojný:</p> <p>stehenné svaly, chrbtica, sedacie svaly. Podpor kľáčmo: chrbtové svaly (švihy do zanoženia). Stoj v I. a II. poz. prirodzene vytočene aj paralelne:</p> <p>dolné končatiny, trup, hlava, ramená (rovný predklon do 90°, vysúvanie hrudníka), horné končatiny. Akrobatické cvičenia:</p> <p>príprava na stoj na rukách, premet stranou.</p>
--	--

POHYB V PRIESTORE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu orientáciu v priestore v náročnejších priestorových formáciách,	Priestorové formácie: kruh, vlásenka, vlnovka, osmička, rad, zástup, diagonála, dvojice, trojice, voľné skupiny, zmena smeru v kruhu,

<p>✓ v pohybe ovládajú základné tanečné kroky s natáčaním tela,</p> <p>✓ v pohybe v priestore dokážu žiaci koordinovane spojiť prácu HK a DK,</p> <p>✓ poznajú rozdiely princípov skokov jednotlivých skupín skokov,</p> <p>✓ v práci skokov jednotlivých skupín zvládnu charakteristickú skokovú kombináciu (poskok - preskok - zoskok - výskok).</p>	<p>delenie kruhu.</p> <p>Chôdza:</p> <p>s postupom vpred a vzad vytočená, kombinovaná s pohybom horných končatín, výpadová chôdza vpred, kombinovanie horných končatín s chôdzou buď súčasne alebo samostatne v rytmickom slede pohybu.</p> <p>Beh:</p> <p>prirodzený s pocitom dostredivosti pohybu v okrúhlych dráhach, vytočený s postupom vpred a vzad po rovných a okrúhlych dráhach, hladký, strihaný (vytočene v bodkovanom rytme, kolená a priehlavky napnuté), plynulý beh do diaľky v podrepe.</p> <p>Poskočný krok:</p> <p>nízky s prepínaním priehlavku s postupom vpred, vzad aj bočne paralelne,</p> <p>vysoký s prepínaním priehlavku s postupom vpred v bodkovanom rytme,</p> <p>s prednožovaním vytočene s napnutým kolenom a priehlavkom</p>
---	--

	<p>s prednožovaním pokrčmo s napnutým priehlavkom (attitude). Polkový krok: s postupom vpred, vzad aj bočne s natáčaním a otáčaním s väčším odrazom, v kombinácii s „päta“ - špica krok sun krok“.</p> <p>Valčíkový krok: vytočene z VP III. poz. s postupom vpred, vzad aj bočne.</p> <p>Skoky:</p> <p>skoky 1. skupiny na mieste (z dvoch DK na dve DK) v I. a II. poz. vytočene – výskoky,</p> <p>skoky 2. skupiny z miesta (z jednej DK na dve DK) – zoskoky,</p> <p>skoky 3. skupiny z miesta (z jednej DK na druhú DK) - preskoky skoky do diaľky s akcentovaním</p>
--	--

TANEČNÉ MOTÍVY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ dokážu spájať základné tanečné motívy z ľudového tanca do kombinácií,</p> <p>✓ predvedú jednoduchú rotáciu o 180°,</p>	<p>Prenášanie váhy tela.</p> <p>Perovanie ťahom: v stoji, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne), v karičke,</p>

<p>poznajú názvoslovie elementárnych tanečných motívov.</p>		<p>perovanie ťahom a váhou striedavo: v stojí, v chôdzi, jednokročka a dvojkročka v zadnom oblúku (perovanie ťahom, perovanie cval bočný vo dvojici (párové držanie), chôdza striedavo cez pätu perovaná t valčíkový krok (ľudový), valaský vo dvojku na pološpičku prinožovaný (na mieste, bočne), valaský v Rotácia na mieste: hladko, poskokmi o 180°. Nahadzovaný: na pološpičku, n</p>
---	--	---

ROZVOJ HUDOBNÉHO CÍTENIA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú základy hudobnej terminológie, ✓ aplikujú základy hudobnej terminológie v pohybe na mieste, ✓ realizujú jednoduchý notový zápis. 	<p>Rytmické cvičenia v 2/4 ,3/4, 4/4 takte so zapojením osminových hodnôt a pomlčiek,</p> <p>predtakte v rôznych pohybových kombináciách,</p> <p>legato, staccato v rôznych pohybových kombináciách (vedený pohyb, švihový pohyb),</p> <p>triola - v notovom zápise aj pohybe eventuálne so sprievodom rytmických nástrojov,</p> <p>bodkovaný rytmus - v notovom zápise aj v pohybe eventuálne so</p>

	sprievodom rytmických nástrojov, zmena taktu - improvizácia v priestore, dynamické cvičenia - chápanie pohybu nielen odstupňovaním sily zvuku, ale aj sily emócií
--	---

KLASICKÝ TANEC

CHARAKTERISTIKAPREDMETU

Klasický tanec je v súčasnosti uznávaný ako jeden zo základných výrazových prostriedkov scénického tanečného umenia. Je to pohybový systém s presne vypracovanou metodikou a teóriou. K jeho štúdiu sú nevyhnutné nasledovné predpoklady: fyzické dispozície (vytočenosť DK, elastické svaly a väzivá, proporčne správne stavané telo, fyzické zdravie), psychické dispozície (pevná vôľa, vytrvalosť, sebadisciplína, psychické zdravie) a talent na tanec (koordinácia pohybov, estetický prejav, muzikálnosť, cítenie rytmu a výrazu hudby). Všetky tieto kritériá sú nevyhnutné pre prijatie detí na tanečné konzervatóriá a hudobno-dramatické konzervatóriá so študijným zameraním tanec. Pre žiakov tanečných odborov ZUŠ sú tieto požiadavky trochu miernejšie, nakoľko ZUŠ nevychováajú profesionálnych tanečných interpretov. Napriek tomu má klasický tréning pre žiakov ZUŠ veľký význam. Vyučovacia hodina kladie nároky na disciplínu pohybu, precíznosť a sústredenie na uvedomelý pohyb, ktorý má svoje pravidlá a štýl. Klasický tréning kultivuje telo, zlepšuje a rozvíja tanečnú techniku. Technika klasického tanca má najprepracovanejšiu metodiku výučby a je zároveň základným pilierom rozvoja v ostatných tanečných technikách. Presne vypracovaný systém a metodiku je nevyhnutné dôsledne dodržiavať. V každom ročníku sa okrem výučby nových cvikov zdokonaľujú súčasne cviky už prebrané. Vytvárajú sa z nich jednoduché väzby, ich neustálym precvičovaním sa zvyšuje svalová sila, stabilita, koordinovanosť. Žiaci si vypracovávajú isté pohybové stereotypy. Zároveň nadobúdajú zmysel pre systematickú prácu, trpezlivosť a

vôľu prekonávať ťažkosti. Správne volená metóda

vyučovania a dodržiavanie metodického postupu pri vyučovaní klasického tanca zaručuje, že po absolvovaní I. a II. stupňa vychádza zo ZUŠ kvalitný tanečník pre amatérske súbory alebo úspešný uchádzač o ďalšie štúdium na tanečných a hudobno-dramatických konzervatóriách so študijným zameraním tanec.

Pri porovnaní učebnej látky v predmete klasický tanec v ZUŠ a v osemročnom tanečnom konzervatóriu je možné konštatovať nasledovný fakt: učebná látka prvých troch ročníkov tanečného konzervatória zodpovedá svojím rozsahom učebnej látke od 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia po 2. ročník II. stupňa základného štúdia v ZUŠ, okrem cvičenia na špičkách. Žiak po absolvovaní II. stupňa základného štúdia nadobúda základný stupeň vyzrelosti v technike klasického tanca.

CIELE PREDMETU

- dodržiavať správnu koordináciu tela pri realizácii jednotlivých cvičení s dôrazom uvedomeného využitia tejto znalosti pri zvyšovaní náročnosti prevedenia cvičení (výška skoku, zvyšovanie počtu obrátov pri rotácii a pod.),
- aplikovať vedomú koordináciu tela s efektívnym využitím prislúchajúcich svalov i v ďalších tanečných technikách,
- poznať terminológiu techniky klasického tanca slovom aj písmom v rozsahu obsahu predmetu,
- dosiahnuť základný stupeň vyzrelosti v technike klasického tanca (3. ročník tanečného konzervatória),
- viesť žiaka k zmyslu zodpovednosti, systematickej práci a vôli prekonávať ťažkosti.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú základné držanie tela v technike klasického tanca v postavení tvárou a bokom k tyči, ✓ ovládajú postavenie DK en dehors v rámci svojich anatomických dispozícií v základných cvičeniach techniky klasického tanca, ✓ realizujú základné cvičenia techniky klasického tanca v cvičení à la barre a au milieu, ✓ predvedú prípravné port de bras s dodržaním správneho držania tela, ✓ poznajú základnú terminológiu techniky klasického tanca slovom. 	<p>Exercices à la barre:</p> <p>postavenie čelom k tyči, poloha HK na tyči, I., II., V. poz. DK v postavení čelom k tyči, v postavení bokom k tyči Battement dégagé do II. poz., Demi-plié v I., II., V. poz. v postavení čelom k tyči, Battement tendu simple z I. a V. poz. v postavení čelom k tyči, postavenie bokom k tyči, poloha HK na tyči, prípravné port de bras v postavení bokom k tyči – préparation, Révérence - v priestore Demi - plié v I., II., III., V. poz. v postavení bokom k tyči, Battement tendu simple z I. poz. v postavení bokom k tyči, Passé par terre - v postavení čelom, bokom k tyči, prípravné cvičenie na rond de jambe par terre v postavení čelom k tyči - en dehors, en dedans, Battement tendu demi-plié v postavení čelom k tyči, Rond de jambe par terre v postavení čelom k tyči, Battement tendu soutenu v postavení čelom k tyči, Battement tendu soutenu v postavení bokom k tyči, prípravný cvik k battement tendu jeté v postavení čelom k tyči z I.</p>

	<p>poz. - 30°, prípravný cvik k battement tendu jeté v postavení bokom k tyči z I. poz. 30°, polohy sur le cou de pied v postavení čelom k tyči- základná poloha, Battement frappé v postavení čelom k tyči par terre, Relevé-abaisé v I. a II. poz. v postavení čelom k tyči, Battement relevé lent do všetkých smerov na 45°, záklon a úklon tela v postavení čelom k tyči, predklon tela bokom alebo chrbtom k tyči, Temps-levé sauté v I. a II. poz. v postavení čelom k tyči.</p> <p>Exercices au milieu:</p> <p>Demi - plié v I., II. poz. en face, Battement dégagé do II. poz., Battement tendu simple z I. poz. en face, prípravné cvičenie na rond de jambe par terre, Battement tendu demi-plié z I. a V. poz. en face, Battement tendu soutenu z I. a V. poz en face, Relevé - abaissé v I. a II. poz., 1. port de bras s DK v I. poz. en face, prípravné port de bras en face,</p>
--	--

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<p>Allegro:</p> <p>Temps - levé sauté v I. a II. poz., Pas échappé z I. do II. poz. (prípravná fáza).</p>	
---	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard

Obsahový štandard

<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú elementárnu koordináciu pohybu DK, HK a hlavy v základných cvičeniach techniky klasického tanca (préparation k rond de jambe par terre), ✓ zvládnu princípy vytočenosti a princíp realizácie pohybu v jednotlivých základných cvičeniach techniky klasického tanca s efektívnym použitím prislúchajúcich svalov tela, ✓ použijú silu priehlavku k uspokojivému zvládnutiu jednotlivých cvičení techniky klasického tanca, ✓ poznajú základnú terminológiu techniky klasického tanca slovom. 	<p>Exercices à la barre:</p> <p>Battement tendu double do II. poz.</p> <p>Battement tendu simple z V. poz.</p> <p>Battement tendu pour le pied</p> <p>Battement tendu jeté z I. a V. poz. v postavení čelom a bokom k tyči - 30°</p> <p>Battement tendu jeté en cloche, v postavení čelom a bokom k tyči - 30°</p> <p>Battement tendu pour le pied do II. poz.</p> <p>IV. poz. - battement dégagé do IV. poz. záklon a úklon tela bokom k tyči</p> <p>Rélevé - abaissé v V. poz.</p> <p>Demi - plié v IV. a V. poz.</p> <p>Demi rond de jambe par terre scénická poloha cou-de-pied</p> <p>Battement soutenu par terre (cez cou- de- pied)</p> <p>Demi - plié a relevé v I., II., V. poz.</p> <p>preparation k rond de jambe par terre (en dehors, en dedans)</p> <p>Battement fondu par terre</p> <p>Battement frappé en l'air- 30°</p> <p>prípravné cvičenie pre 3. port de bras</p>
--	--

	<p>3. port de bras</p> <p>Battement relevé lent na 90°</p> <p>Grand battement jeté z I. poz.</p> <p>Battement fondu en l' air - 45°</p> <p>Battement retiré (passé na 45° a 90°)</p> <p>Grand plié v I., II., V. poz.</p> <p>prípravné cvičenie pre pas coupé</p> <p>Exercices au milieu</p> <p>Battement tendu simple z V. poz.</p> <p>Battement tendu jeté z I. a V. poz. - 30°</p> <p>Épaulement (croisé, effacé)</p> <p>obraty par terre na dvoch DK</p> <p>Battement frappé par terre</p> <p>Rélevé - abaissé v I., II., V. poz.</p> <p>Rond de jambe par terre</p> <p>Demi - rond de jambe par terre</p> <p>Battement soutenu par terre</p> <p>Demi - plié V. poz.</p> <p>préparation k rond de jambe par terre (en dehors, en dedans)</p> <p>Battement fondu par terre</p>
--	--

	<p>Battement relevé lent na 90° à la seconde z I. a V. poz. 2. port de bras v épaulement croisé</p> <p>Allegro:</p> <p>Temps - levé sauté v V. poz. prípravné cvičenie pre pas échappé sauté do II. poz.</p>
--	--

Závěrečná skúška

- žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách výrazového, scénického tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 3 min.,
- žiaci predvedú nasledovný tréning v rámci postupových skúšok spamäti:

časový rozsah 60 min

Révérence

1. port de bras en face v 1. poz. DK (4/4 T)

1. Exercices à la barre:

1.1. Rozcvička 16 4/4 T

préparation: 2 4/4 T (vých. poz. I. poz. v postavení tvárou k tyči) HK z prípravnej poz. na tyč

1.- 3. T battement tendu pour le pied PDK- vpred, stranou, vzad,

4. T battement tendu dégagé cez II. poz. PDK,

5.- 8. T celé z EDK,

9.- 12. T úklony v I. poz. DK (HK na tyči),

12.-16. T záklony v I. poz. DK (HK na tyči).

1.2. Pliés (v postavení bokom k tyči)

32 4/4 T (vých. pozícia I. poz. DK, HK v prípravnej pozícii) préparation: 2 4/4 T - prípravné port de bras

1.- 2. T 2 x demi - plié,

3.- 4. T 1 x grand plié,

5.- 6. T rovný predklon (príprava na 3. port de bras),

7. T 1x relevé -abaissé,

8. T battement tendu dégagé do II. poz DK,

9.- 10. T 2 x demi - plié v II. poz.,

11.- 12. T 1 x grand plié v II. poz.,

13.- 15. T úklon k tyči - PHK do 3. poz.,

16. T battement tendu dégagé do III. poz. DK (fakultatívne do V. poz. DK) PHK súčasne prechádza z 3. poz. cez 1. poz. do 2. poz., 17.-18. T 2 x demi - plié,

19.-20. T 1 x grand plié,

21.-24. T 1. port de bras ,

25.- 32. T 3. port de bras.

1.3. Battement tendu simple z I. poz. (v postavení bokom k tyči)

32 2/4 T (PHK v prípravnej poz.), préparation: 2 2/4 T - prípravné port de bras.

1.- 2. T PDK 1 x battement tendu simple en avant,

3.- 8. T PDK 3 x battement tendu en cloche/ vpred, vzad, vpred/,

9.- 12. T PDK 2 x battement tendu simple à la seconde,

13.- 16. T PDK 1 x battement tendu double à la seconde,

17.- 32. T celá kombinácia en dedans.

1.4. Battement tendu simple z III. poz. (fakultatívne z V. poz.) (v postavení bokom k tyči)

32 2/4 T , préparation: 2 2/4 T - prípravné port de bras.

- 1.- 2. T1x battement tendu simple en avant,
- 3.- 4. T 2 x battement tendu simple en avant,
- 5.- 8. T 1.port de bras en dehors,
- 9.- 32. T celú kombináciu cvičiť en croix.

1.5. Battement tendu jetés z III. poz. (fakultatívne z V. poz.) (v postavení bokom k tyči)
32 2/4 T.

Rovnako ako kombinácia Battement tendu simple z I. poz. (kombinácia č.4.) s rozdielom port de bras - 1. port de bras en dedans.

1.6. Battement tendu jeté z I. poz. (v postavení tvárou k tyči)
16 2/4 T- tvárou k tyči (kombinácia je fakultatívna), préparation: 2 2/4 T prípravné port de bras.

- 1.- 4. T 4 x battement tendu jetés à la seconde PDK,
- 5.- 8. T 4 x battement tendu jetés à la seconde LDK,
- 9.- 10. T 2 x battement tendu jetés à la seconde PDK,
- 11.- 12. T 2 x battement tendu jetés à la seconde LDK,
- 13. - 14. T 2 x battement tendu jetés à la seconde PDK,
- 15.-16. T 2 x battement tendu jetés à la seconde LDK.

1.7. Rond de jambe par terre (v postavení bokom k tyči)
64 3/4T (I. poz., HK v prípravnej poz.), préparation: 4 3/4 T- temps relevé par terre ako préparation pre rond de jambe par terre.

- 1.- 8. T 4 x rond de jambe par terre en dehors,
- 9.-12. T 1x battement relevé lent 45° en avant,
- 13.-16. T 1. port de bras,
- 17.- 32. T celá kombinácia en dedans, záver 1. port de bras en dedans,
- 33.- 48. T 3. port de bras,
- 49.- 64. T relevé v I. poz., obe HK do 1. poz. - výdrž.

1.8. Battement tendu soutenu a Battement soutenu (bez relevé) (v postavení bokom k tyči)
16 4/4 T, vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), HK v prípravnej poz., préparation: 1 4/4 T - prípravné port de bras.

1. T battement tendu soutenu en avant,
2. T battement soutenu par terre (bez relevé) en avant,
- 3.- 4. T PHK z 2. poz. do 3. poz. a späť,
- 5.- 8. T kombinácia à la seconde,
- 9.- 12. T kombinácia en arrière,
- 13.- 16. T kombinácia à la seconde.

1.9. Battement fondu par terre (v postavení bokom k tyči)

8 4/4 T, vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), PHK v prípravnej poz., préparation: 1 4/4 T - prípravné port de bras so súčasným vysunutím PDK spôsobom battement tendu simple à la seconde.

- 1.- 2. T 2 x battement fondu par terre en avant,
3. T1 x battement fondu par terre à la seconde,
4. TPHK z 2. poz. do 1. poz. a späť,
- 5.-8. T kombinácia en dedans.

1.10. Battement frappé (v postavení bokom k tyči)

32 2/4 T vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), PHK v prípravnej poz., préparation: 2 2/4 T - prípravné port de bras so súčasným vysunutím PDK spôsobom battement tendu jeté à la seconde (v prípade potreby PHK vbok).

- 1.- 6. T 3 x battement frappé 30° en avant,
- 7.- 8. T PDK piqué a ostrý zdvih na 30°,
- 9.- 32. T kombinácia 1.-8. T à la seconde, en arrière, à la seconde.

1.11. Battement relevé lent 60° (fakultatívne 90°) (v postavení bokom k tyči)

32 4/4 T vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), PHK v prípravnej poz., préparation: 1 4/4 T - prípravné port de bras.

- 1.- 4. T battement relevé lent en avant,
- 5.- 8. T battement retiré (PHK súčasne vbok naspäť cez 1. poz. do 2. poz.),
- 9.- 32. T kombinácia 1.- 8. T à la seconde, en arrière, à la seconde.

1.12. Grand battement jeté (v postavení bokom k tyči)

16 2/4 T, vých. poz. I. poz. (fakultatívne V. poz.), PHK v prípravnej poz., préparation: 2 2/4 T - prípravné port de bras.

- 1.- 4. T 2 x grand battement jeté en avant- rozložene,
- 5.- 8. T 2x grand battement jeté à la seconde - rozložene,
- 9.- 12. T2x grand battement jeté en arrière - rozložene,
- 13.- 16. T 2x grand battement jeté à la seconde - rozložene.

1.13. Relevé v I. poz. - v postavení tvárou k tyči

16 4/4 T vých. poz. I. poz., HK v prípravnej poz., préparation: 1 4/4 T - HK na tyč.

- 1.- 4. T 4 x relevé v I. poz.,
- 5.- 8. T úklon vpravo (bez HK),
- 9.- 12. T4 x relevé v I. poz.,
- 13.-16. T úklon vľavo.

2. Exercices au milieu:

2.1.Pliés

32 4/4 T, vých. poz. I. poz. en face, HK v prípravnej poz., préparation: 2 4/4 T - prípravné port de bras.

- 1.- 2. T 2 x demi - plié ,
- 3.- 6. T rovný predklon (príprava na 3. port de bras),
- 7. T relevé v I. poz.,
- 8. T battement tendu dégagé do II. poz DK,
- 9.- 10. T 2 x demi - plié v II. poz.,
- 11.- 12. T2 x demi- dégagé cez II. poz. - (vpravo, vľavo),
- 13. T HK do 1. poz., DK do II. poz. ,
- 14. T relevé v II. poz. en face,
- 15. T HK do 2. poz.,
- 16. T battement tendu dégagé do III. poz. DK (fakultatívne do V. poz. DK),
- 17.- 20. T4 x demi - plié v III. poz. (fakultatívne v V. poz.),

- 21.- 22. T natočenie tela do épaulement croisé - bod 8 (DK v III. poz.),
- 23. - 24. T 1x prípravné port de bras
- 25.- 28. T 1.port de bras v épaulement croisé en dehors,
- 29.- 32. T 1. port de bras v épaulement croisé en dedans.

23.2. Battement tendu simple en face

32 2/4 T vých. poz. I. poz. en face, HK v prípravnej poz., préparation: 2 2/4 T - prípravné port de bras.

- 1.- 2. T 1 x battement tendu simple en avant,
- 3.- 4. T1 x battement tendu simple en avant,
- 5.- 6. T relevé v I. poz.,
- 7.- 8. T HK z 2.poz. cez prípravnú do 1. poz.HK,
- 9.- 12. T opakovať kombináciu 1.-4. T ale à la seconde,
- 13.-14. T relevé v I. poz.,
- 15.- 16. T HK z 1. poz. do 2. poz.,
- 17.- 20. T opakovať 1.-4. T en arrière,
- 21.- 22. T relevé v I. poz.,
- 23.- 24. T HK z 2. poz. do 3. poz.,
- 25.- 28. T opakovať 1.-4. T à la seconde,
- 29. - 30. T stiahnuť III.poz.DK (fakultatívne V. oz.) a natočenie do épaulement croisé do B8,
- 31. -32. T výdrž, HK z 3. poz. do prípravnej pozície.

23.3. Battement tendu jeté2/4T

- Rovnako ako kombinácia pri tyči č. 6. en face.

23.4. Rond de jambe par terre 3/4 T

- Rovnako ako kombinácia pri tyči bez prídavného port de bras v závere kombinácie, préparation: vysunutie PDK spôsobom battement tendu simple en arrière.

23.5. Battement fondu, Battement soutenu 4/4 T

- Rovnako ako pri tyči, celá kombinácia en face. Fakultatívne je možné urobiť kombinácie z V. poz., v rámci postupových skúšok je možné vybrať si buď kombináciu Battement soutenu, alebo Battement fondu.

23.6. Battement frappé par terre 2/4 T

- Kombináciu cvičiť rovnako ako pri tyči, ale par terre s rozdielom posledného taktu cvičiť v každom smere, namiesto piqué urobiť ostrý zdvih pracujúcej DK na 30°.

23.7. Port de bras, Adagio. 32 3/4 T

vých. poz. III. poz. épaulement croisée do bodu 8 (fakultatívne V. poz.), HK v prípravnej pozícii, préparation: 2 3/4 T príprava HK do pózy croisé (PHK do 2. poz., LHK do 3. poz.).

- 1.- 8. T 2. port de bras,
9. T natočenie tela en face,
10. T LHK prechod do 2. poz.,
- 11.- 12. T 1 x demi - plié v III. poz. (fakultatívne V. poz.) en face,
- 13.-14. T 1 x battement relevé lent 45° à la seconde PDK, zatvoriť PDK vzad,
15. T natočenie tela do bodu 2. III. poz. croisé (fakultatívne V. poz.),
16. T PHK prechádza do 3. poz.,
- 17.- 32. T celé z LDK.

3. Allegro:

3.1. Temps levé sauté z I. poz. 16 2/4

vých. poz. I. poz. en face, HK v prípravnej poz., préparation: 2 2/4 T výdrž vo vých. pozícii.

- 1.- 2. T demi - plié v I. poz.,
a - temps levé sauté v I. poz.,
3. T dopad, výdrž v demi - plié,
4. T vystrieť DK,
- 5.- 8. T opakovať 1. -4. T,
9. T demi - plié v I. poz.,

- a - temps levé sauté v I. poz.,
- 10. T dopad, výdrž v demi - plié,
- 11.- 12. T vystrieť DK,
- 13. T demi - plié v I. poz.,
- a - temps levé sauté v I. poz.,
- 14. T dopad do demi - plié, zároveň odraz,
- a - temps levé sauté v I. poz.,
- 15. T dopad do demi - plié v I. poz- výdrž,
- 16. T vystrieť DK.

3.2. Temps levé sauté v II. poz. 16 2/4 T

- rovnako ako kombinácia č.1.

3.3. Temps levé sauté z III. poz. 16 2/4 T (fakultatívne V. poz.)

- rovnako ako kombinácia č.1.

3.4. prípravné cvičenie pre pas échappé do II. poz. (z V. poz. do II. poz.) 16 2/4 T vých. poz. V. poz. en face PDK vpredu, préparation: 2 2/4 T (HK do cvičenia nezapájať).

- 1.- 4. T pas échappé rozložene, s vyperovaním v pozíciách (v 2. a 4. T) do V. poz. zatvoriť LDK,
- 5.- 8. T celé z LDK,
- 9.- 16. T celú kombináciu zopakovať.

4. diagonála:

- tanečné kroky pas polka, valčíkový krok, poskoky v attitude en avant 45°, chôdza vytočene.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard

Obsahový štandard

<ul style="list-style-type: none"> ✓ predvedú presnosť jednotlivých cvičení techniky klasického tanca v rozsahu svojich anatomických dispozícií, ✓ predvedú základné malé adagio v priestore s využitím jednotlivých cvičení techniky klasického tanca v épaulement s dôrazom na tanečnosť a koordináciu práce DK, HK a hlavy, ✓ predvedú presné a pohotové prenášanie váhy tela na DK v jednotlivých cvičeniach techniky v náročnejších technických a rytmických kombináciách, ✓ realizujú základné skoky 1.skupiny skokov techniky klasického tanca s dôrazom na výšku skoku, ✓ ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu. 	<p>Exercices à la barre:</p> <p>Grand battement jeté z V. poz. Battement tendu pour le pied do IV. poz. Battement relevé lent na 90° do všetkých smerov z V. poz. Relevé - abaissé v IV. poz. Battement tendu jeté piqué z I. a V. poz. - 30° Battement soutenu par terre (s pridaním relevé v V. poz.) Grand plié v IV. poz. Petit battement sur le cou de pied Grand battement jeté piqué z I. a V. poz. Battement développé do všetkých smerov Pas coupé cez cou-de-pied (par terre) Pas de bourrée simple en dehors úklon s vysunutou DK na piqué bočne Battement double frappé par terre Pas balancé.</p> <p>Exercices au milieu:</p> <p>Grand plié v I., II. poz. en face Battement tendu jeté en cloche z I. a V. poz. do všetkých smerov Battement fondu na 45° do všetkých smerov</p>
---	--

	<p>Battement soutenu na 45° do všetkých smerov</p> <p>Battement retiré</p> <p>Grand battement jeté z I. poz.</p> <p>Pas coupé en face</p> <p>Demi - plié v IV. a V. poz. v épaulement croisée aj effacée</p> <p>Battement dégagé do IV. poz.</p> <p>pózy: croisées, effacées, á la seconde - par terre</p> <p>Battement tendu jeté piqué z I. aj V. poz. en face - 30°</p> <p>Grand plié v V. poz. v épaulement</p> <p>Battement tendu simple do všetkých smerov v épaulement croisé a effacé</p> <p>Battement relevé lent na 90° z I. poz. en face</p> <p>3. port de bras v épaulement croisée</p> <p>Pas de bourée simple en dehors - en face</p> <p>úklon s vysunutou DK na piqué bočne</p> <p>Pas balancé en face</p> <p>1., 2., 3. arabesques par terre</p> <p>Battement double frappé par terre</p> <p>Temps lié par terre en dehors, en dedans.</p> <p>Allegro:</p>
--	--

	trampolínové skoky v I., II. poz. aj na jednej DK Pas échappé sauté (petit) en face Changement de pieds Pas assemblé en face bočne.
--	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú základné tanečné pózy en l'air, spojovacie kroky a port de bras v kombinácii malého adagia s dôrazom na tanečnosť a cítenie hudby, ✓ realizujú uspokojivo niektoré cvičenia na relevé, ✓ využívajú silu DK pri odraze skokov, ✓ pri skokoch si uvedomujú začiatky princípu „ballon“, ✓ poznajú správne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení v rámci obsahu, ✓ ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu. 	<p>Exercises à la barre:</p> <p>Rond de jambe par terre v demi- plié en dehors, en dedans Battement soutenu na 45° (s pridaním relevé v V. poz.) Plié a relevé s DK na 45° polobraty v V. poz. na pološpičkách smerom k tyči a od tyče Battement double frappé en l'air - 30° Rond de jambe en l'air na 45°, prípravná fáza Demi-rond de jambe na 45° en dehors, en dedans (porté o 1/4 kruhu) Temps-relevé (préparation k rond de jambe en l'air) Battement développé passé Attitudes predklon a záklon s DK vysunutou na piqué, s prepnutou stojnou DK aj v demi-plié</p>

	<p>Pas de bourrée bez výmeny DK čelom k tyči</p> <p>Pas de bourrée simple en dedans</p> <p>pózy croisées, éffacées par terre zarad'ovat' na záver kombinácií, so stojnou DK vystretou v kolene aj v demi - plié</p> <p>Battement fondu na relevé.</p> <p>Exercices au milieu:</p> <p>Grand plié v IV. poz. v épaulement croisée aj éffacée</p> <p>4. port de bras</p> <p>Pas balancé z épaulement croisée do épaulement croisée</p> <p>Rond de jambe par terre v plié en dehors, en dedans en face</p> <p>póza écartée par terre</p> <p>Battement tendu jeté - 30° v épaulement croisée aj éffacée</p> <p>polobraty v V. poz. na pološpičkách z croisée do croisée</p> <p>Grand battement jeté z V. poz. en face</p> <p>Battement frappé en l'air -30° v épaulement croisé aj éffacée</p> <p>Tempslié par terre s náklonmi tela en dehors, en dedans</p> <p>Battement tendu double do IV. poz. en face</p> <p>Relevé-abaisé v IV. poz. en face</p> <p>Plié a relevé s DK na 45° en face</p> <p>Battement soutenu par terre (s pridaním relevé v V. poz.) en face</p>
--	--

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

	<p>Petit battement sur le cou de pied en face Pas de bourrée bez výmeny DK en face Battement double frappé en l'air na 30° en face Battement développé en face 1., 2., 3. arabesques s DK en l'air na 45° pózy: croisées, effacées s DK na l'air na 45° 4. arabesque par terre.</p> <p>Allegro:</p> <p>Changement de pieds v épaulement croisée Sissonne simple en face, počiatočná fáza Pas échappé z épaulement croisée do épaulement croisée Pas assemblé vpred, vzad Pas jeté bočne en face Pas glissade en face, s výmenou aj bez výmeny DK.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard

Obsahový štandard

<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú prácu DK vo výške 90° v rozsahu svojich anatomických dispozícií (vytočenie en dehors), ✓ realizujú kombinácie z PDK aj z LDK à la barre v jednom celku s využitím spojovacích krokov spojených s obratom, ✓ realizujú niektoré cvičenia klasického tanca na relevé, ✓ poznajú všetky pózy klasického tanca, ✓ používajú všetky pózy v kombináciách v priestore, ✓ aplikujú spojovacie kroky v kombináciách v priestore za účelom rozvoja tanečnosti, ✓ skoky 1. a 2. skupiny realizujú v épaulement, ✓ realizujú niektoré cvičenia au milieu v épaulement, ✓ poznajú správne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení v rámci obsahu, ✓ ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu. 	<p>Exercices à la barre:</p> <p>Battement double fondu bez relevé, s relevé (fakultatívne)</p> <p>Battement soutenu na 90°</p> <p>Pas coupé s relevé</p> <p>Detourné o 360° en dehors, en dedans na relevé</p> <p>Battement développé passé na 90° do všetkých smerov</p> <p>polobrat en dehors, en dedans s výmenou DK na pološpičke (otvorenie cez cou de pied)</p> <p>Tombé s polobratom sur le cou de pied en dehors, en dedans na pološpičke</p> <p>3. port de bras so sklzom DK vpred i vzad</p> <p>Attitude bokom k tyči ako súčasť adagia</p> <p>Rond de jambe s DK na 45° en dehors, en dedans</p> <p>Temps relevé na 45°</p> <p>Battement frappé na relevé</p> <p>Battementdouble frappé na relevé</p> <p>Rond de jambe na 45° en dehors, en dedans (1/2 kruhu)</p> <p>Petit battement sur le cou de pied na relevé</p> <p>Grand battement jeté piqué v épaulement croisé a épaulement effacé.</p> <p>Exercices au milieu:</p>
---	--

	<p>5. port de bras</p> <p>Battement tendu jeté piqué - 30° v épaulement croisé, effacée</p> <p>Battement fondu en l'air - 45° v épaulement croisée, effacée na celom chodidle</p> <p>Póza écarté na 45°</p> <p>4. arabesque na 45°</p> <p>Grand battement jeté piqué I. a V. poz.</p> <p>Battement soutenu na 45° en face (s pridáním relevé v V. poz.)</p> <p>Battement relevé lent na 90° v épaulement croisée, effacée</p> <p>Rond de jambe en l'airen face</p> <p>Pas de bourrée bez výmeny DK v effacée</p> <p>Battement développé v épaulement croisée, effacée</p> <p>Grand battement jeté v épaulement croisée, effacée</p> <p>Demi-rond de jambe na 45° en dehors, en dedans (porté o ¼ kruhu)</p> <p>Battement double frappé - 30° v épaulement croisé</p> <p>1., 2., 3. arabesques a pózy croisées, effacées s DK na 90°.</p> <p>Allegro:</p> <p>Temps-léve sauté v I. a V. poz. s postupom do priestoru</p> <p>Pas échappé s dopadom na jednu DK en face</p> <p>Pas échappé do IV. poz. v épaulement croisé, effacé</p> <p>Pas jeté z épaulement croisée do épaulement croisée</p>
--	--

	<p>Pas glissade s výmenou i bez výmeny DK v épaulement Sissonne ouverte à la seconde 45° Sissonne fermé à la seconde 45° Grand changement de pieds v épaulement croisée Grand échappé sauté z épaulement croisée do épaulement croisée Petit changement o 1/4 kruhu.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ realizujú jednotlivé cvičenia klasického tanca s maximálnym ovládaním prislúchajúcich svalových skupín v rámci svojich anatomických možností, ✓ poznajú jednotlivé cvičenia na rozvoj svojich anatomických dispozícií, ✓ realizujú jednotlivé cvičenia techniky klasického tanca s dôrazom na tanečnosť a cítenie hudby v spojitosti, ✓ poznajú správne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení v rámci obsahu, ✓ ovládajú slovom a písmom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu. 	<p>Exercices à la barre:</p> <p>Grand battement jeté v épaulement croisé a épaulement effacé pózy à terre ako závery cvikov s prepnutou stojnou DK aj v demi – plié.</p> <p>Exercices au milieu:</p> <p>Rond de jambe en l’air s préparation temps-relevé Battement développé passé en face Attitude - croisée, éffacée 4. arabesque na 90° póza écartée na 90° Battement fondu na relevé en face</p>

	<p>Battement soutenu na 45° (s pridaním relevé v V. poz.) v épaulement croisée aj éffacée</p> <p>Battement développé passé vo veľkých pózach, bez zmeny polohy chodidla SK</p> <p>Demi rond de jambe na 90° en dehors, en dedans z veľkej pózy do veľkej pózy bez pohybu chodidla SK</p> <p>6. port de bras</p> <p>Grand battement jeté piqué vo veľkých pózach</p> <p>Battement frappé v malých pózach - bez relevé</p> <p>préparation pre pirrouettes z V. poz. en face.</p> <p>Allegro:</p> <p>Sissonne fermée vpred a vzad v malých pózach</p> <p>Double assemblé en face</p> <p>Double assemblé (z épaulement croisée cez en face do épaulement croisée)</p> <p>Pas assemblé bočne z épaulement croisée do épaulement croisée</p> <p>Pas assemblé vpred a vzad v pózach croissées a éffacées</p> <p>Pas jeté vpred a vzad en face</p> <p>scénický sissonne v 1. Arabesque</p> <p>Pas de basque – scénická forma</p>
--	--

	<p>Petit pas de chat (ruský) so švihom dolných končatín vzad a vpred Sissonne ouverte stranou s otáčaním do IV. poz. croisée aj effacée Sissonne fermé stranou s (z épaulement croisée do épaulement croisée aj effacée Pas échappé do IV. poz. croisée aj effacée Temps - levé sauté na jednu DK.</p>
--	--

Záverečná skúška

- žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách výrazového, scénického tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4 min.,
- žiaci predvedú tréning z techniky klasického tanca spamäti.

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú a vyžívajú silu DK počas realizácie cvičení na 90°, ✓ realizujú jednotlivé cvičenia klasického tanca v správnom prevedení, s prihliadnutím na anatomické dispozície, ✓ využívajú pri realizácii kombinácií v priestore výrazne tanečnosť a výraz (koordinácia hlavy, HK a DK), ✓ realizujú v čistej forme prevedenie jednotlivých spojovacích 	<p>Exercices á la barre:</p> <p>Battement fondu na 90°</p> <p>Grand rond de jambe en dehors na 90°</p> <p>Grand rond de jambe en dedans na 90°</p> <p>prípravné cvičenie k pirouettes z V. poz. en dehors, en dedans.</p>

<p>krokov a póz (orientácia v priestore, épaulement), poznajú terminológiu techniky klasického tanca slovom a písmom v rozsahu prebratého obsahu interpretujú danú kombináciu v tréningu podľa pokynov pedagóga v rozsahu terminológie klasického tanca</p>		<p>Exercices au milieu: Battement développé passé en face Battement fondu na relevé en face Battement développé passé vo veľkých pózach, so zmenou polohy chodidla Demi rond de jambe na 90° en dehors, en dedans z veľkej pózy do veľkej pózy Battement soutenu na 90° en face prípravné cvičenie k pirouettes en dehors aj en dedans z II. poz. - bez rotácie prípravné cvičenia k pirouettes en dehors aj en dedans zo IV. poz. - bez rotácie Battement fondu na relevé v malých pózach.</p> <p>Allegro:</p> <p>Sissonne ouverte vpred a vzad v malých pózach Pas de basque vpred a vzad.</p>
---	--	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard

Obsahový štandard

<ul style="list-style-type: none"> ✓ využívajú obraty (dve DK) aj polobraty pri spájaní jednotlivých kombinácií v postavení pri tyči (à la barre - pravá a ľavá strana), ✓ zapíšu jednoduchú kombináciu cvičení pri tyči (à la barre), ✓ využívajú orientáciu v priestore (body 1- 8, épaulement) v kombináciách Allegra, ✓ poznajú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu prebratého obsahu slovom a písmom. 	<p>Exercices á la barre:</p> <p>polobraty en dehors aj en dedans s KK na 45° vpredu alebo vzadu Battement développé ballotté (fakultatívne) Grand battement jeté s rýchlym développé.</p> <p>Exercices au milieu:</p> <p>Battement tendu simple en tournant o 1/8, 1/4 obratu Battement tendu jeté en tournant o 1/8, ¼ obratu Batt. fondu na 90° en face (fakultatívne) Pirouettes z II., IV. a V. poz. en dehors (fakultatívne) Pas de bourée dessus – dessous.</p> <p>Allegro:</p> <p>Pas assemblé s postupom do priestoru Pas jeté s postupom do priestoru Sissonne tombé en face Pas ballonné en face na mieste všetkými smermi (fakultatívne) Pas coupé (skokom) Sissonne tombé v malých pózach (fakultatívne)</p>
---	--

Tour en l'air (fakultatívne).

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ transponujú podľa zadania pedagóga kombináciu z prevedenia en dehors na kombináciu en dedans, ✓ vykonajú jeden obrat en dehors, en dedans z II. a V. poz., ✓ realizujú kombinácie podľa zápisu, ✓ poznajú terminológiu klasického tanca slovom a písmom v rozsahu prebratého obsahu. 	<p>Exercices á la barre:</p> <p>Battement développé plié relevé</p> <p>Battement développés s pomalými obratmi en dehors a en dedans s KK na 45° (fakultatívne).</p> <p>Exercices au milieu:</p> <p>Battement développé passé z pózy so zmenou polohy chodidla SK</p> <p>Pirouettes z II. poz. en dehors aj en dedans (jeden obrat)</p> <p>Pirouettes zo IV. poz. en dehors aj en dedans (jeden obrat)</p> <p>Demi rond de jambe s KK na 90° en face z pózy do pózy (fakultatívne)</p> <p>Rond de jambe par terre en tournant</p> <p>Tour lent vo veľkých pózach (fakultatívne)</p> <p>Temps lié na 90° (fakultatívne) en dehors, en dedans</p> <p>Pas glissade en tournant (fakultatívne).</p>

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

	<p>Allegro:</p> <p>Pas chassé</p> <p>Pas ballonné z miesta - s KK na 45° (fakultatívne) Pas jeté en tournant s polobratom</p> <p>Pas emboité (fakultatívne)</p> <p>Grand sissonne ouverte na mieste</p> <p>Grand sissonne ouverte z miesta do póz (fakultatívne) Pas échappé sauté en tournant</p> <p>Temps lié sauté en dehors, en dedans.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ realizujú jednotlivé cvičenia v rozsahu svojich anatomických dispozícií správnym využitím prislúchajúcej práce svalov, ✓ vykonajú jeden obrat - pirouette en dehors, en dedans z II., IV. a V. poz v kombináciách, ✓ dodržiavajú správnu koordináciu tela pri realizácii jednotlivých cvičení s dôrazom uvedomelého využitia tejto znalosti pri zvyšovaní náročnosti prevedenia cvičení (výška skoku, zvyšovanie počtu obrátov pri rotácii a pod.), ✓ realizujú tréning klasického tanca podľa zadania pedagóga 	<p>Zdokonaľovanie prebratého obsahu doposiaľ prebratých jednotlivých cvičení.</p> <p>Realizovanie náročnejších kombinácií na priestor, koordináciu a silu s dôrazom na výraz a tanečnosť.</p> <p>V prípade fyzických dispozícií potrebných na realizáciu prvkov battu je možné doplnenie vedomostí o fakultatívne cvičenia.</p> <p>Fakultatívne:</p>

<p>(terminológia), zostavia jednoduché kombinácie cvičení pri tyči aj v priestore, zapíšu (terminológia) jednotlivé kombinácie tréningu klasického tanca, orientujú sa v zápise pri realizácii podľa písomného zadania v rozsahu prebratého obsahu.</p>		<p>Pas échappé fermé battu Entrechat quatre Entrechat - royal Petit assemblé battu.</p>
---	--	---

Záverečná skúška

- žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách výrazového, scénického tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 5 min.,
- žiaci predvedú tréning z techniky klasického tanca spamäti.

ĽUDOVÝ TANEC

CHARAKTERISTIKAPREDMETU

Množstvo, rôznorodosť, pestrosť a krása slovenských ľudových tancov, ktoré sa dodnes zachovali, sú odrazom života nášho ľudu, jeho mentality, citov, potrieb, túžob, názorov, skúseností, fantázie, umeleckého vkusu a tvorivých schopností. Vznikali, rozvíjali sa, menili, zhromažďovali a zušľachtľovali sa po stáročia.

Na utváranie hudobného a tanečného prejavu mali vplyv rôzne činitele: geografické a sociálne podmienky, zamestnanie obyvateľstva, spôsob obživy, oblečenie, sťahovanie, isté ustálené zvyklosti v skupinách, rodoch či obciach a v neposlednom rade aj prejav výrazne nadaných

jedincov - osobností - tvorcov z ľudu. Podobným spôsobom sa k nám dostali aj vplyvy ľudových tancov okolitých národov (hlavne v pohraničných oblastiach).

Na Slovensku sme si zatiaľ vytypovali tieto tanečné folklórne oblasti a podoblasti: Podunajská oblasť, Záhorácka oblasť, Nitrianska oblasť, Myjavská oblasť, Trenčianska oblasť, Kysucká oblasť, Turčianska oblasť, Oravská oblasť, Goralská oblasť, Liptovská oblasť, Spišská oblasť, Šarišská oblasť, Zemplínska oblasť, Gemerská oblasť, Horehronská oblasť, Zvolenská oblasť, Podpolianska oblasť, Novohradská oblasť, Hontianska oblasť, Tekovská oblasť.

Tanečný folklór v živej a pôvodnej podobe sa dnes vyskytuje už pomerne málo. Vidáme ho predovšetkým pri rodinných zvykoch (napr. svadby), zvykoch spojených s určitým obdobím roka (napr. jarné chorovody, fašiangové sprievody), regrútskych zábavách a pod.

Na zachovanie týchto národných kultúrnych hodnôt bolo vyvinuté veľké úsilie (výskumy vedeckých pracovníkov SAV, osvetových pracovníkov, profesionálnych i amatérskych umelcov, zápisy opisom, notami, filmové a video záznamy, nahrávky atď.).

V predmete ľudový tanec počas štúdia na ZUŠ by mali žiaci spoznať a naučiť sa rozpoznávať základné tanečné oblasti Slovenska, ich tanečné charaktery, základné tanečné motívy a tanečný repertoár. Ďalej by mali získať základné informácie o hudobnom prejave, ľudovom odeve, tanečných príležitostiach a zvykosloví. Ich vedomosti by mali byť trvalé a nemali by poznať len samostatné motívy, prípadne presne dané choreografie, ale aj pôvodné formy tancov a vedieť ich interpretovať podľa svojich schopností na základe daných zákonitostí.

V každej tanečnej oblasti sa vyskytujú menej náročné tance, napríklad chorovody a chorovodné hry alebo novodobé ľudové tance, ale nie sú tancami, ktoré nesú charakteristické znaky tanečnej oblasti. Tieto tance majú podobné znaky na celom území Slovenska.

Tanec nikdy nebol samostatnou oblasťou v živote ľudí. Ľudový tanec, hudba, pieseň a ostatné ľudové prejavy tvorili syntetický celok, ktorý nám dáva obraz o vtedajšom spôsobe života a spoločenských vzťahoch. K rovnakému vnímaniu ľudového tanca by sme mali viesť aj žiakov. Okrem toho rozvíjame u žiaka aj jeho technické schopnosti v oblasti rotačnej, skokovej a odzemkovej technike, vo vyšších ročníkoch sa zameriavame na techniku dvíhačiek či tanečný výraz. V prípade, že sa v ročníku nenachádza žiadny chlapec, čo je v poslednej dobe častým javom na ZUŠ, nie je nutné párové tance, resp. motívy mužských tancov, absolútne vynechať. V párových tancoch môže vedúcu úlohu v páre prebrať dievča. V pôvodnom prostredí často tancovali niektoré párové tance dve ženy (cestovanie za prácou, vojny a pod.). Aj poznanie

mužských motívov je súčasťou tanečnej výchovy u dievčat, a naopak.

Nemenej významným cieľom je oboznámenie žiakov so slovenským ľudovým tancom a kultúrou, resp. tancom a kultúrou národností žijúcich na území Slovenska, ako súčasťou národného dedičstva a tak pozitívne vplývať na ich vzťah k národu.

CIELE PREDMETU

- priblížením tanečného, spevného a hudobného ľudového prejavu spoznať prostredie, zdroje tvorivosti a mentalitu ľudu v jednotlivých oblastiach Slovenska, zoznámiť sa s citovo bohatým, výrazovo silným prejavom vidieckeho človeka, ktorý tvoril obklopený zvyklosťami, náboženskými sviatkami, prírodou, rodinou, obcou a prácou,
- viesť žiakov k rozoznávaniu jednotlivých oblastí, zoznámiť ich so základnými tanečnými motívmi, s pôvodnou formou jednotlivých tancov, prípadne s ich štylizáciou v choreografii (na hodinách tanečnej praxe), s piesňami v nárečí, s ľudovou hudbou, zvykmi a charakteristickými krojmi,
- rozširovať a zdokonaľovať technickú vyspelosť žiakov, formovať a rozvíjať tanečnosť a tanečný charakter podľa jednotlivých oblastí, prehĺbovať výrazový register, podchytiť talenty,
- cibrením tanečného a hudobného vkusu formovať tiež estetické cítenie žiaka,
- z výchovnej stránky s poznávaním folklórnych tradícií ovplyvňovať a podporovať aj vlastenecké cítenie, pocit príslušnosti k slovenskému národu a národnostiam Slovenska,
- dosiahnuť technický a výrazový stupeň, zodpovedajúci požiadavkám špičkových amatérskych súborov ľudového scénického tanca a pripraviť žiaka na talentové skúšky na konzervatóriá so študijným zameraním - Tanec a vysoké školy umeleckého zamerania.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prvá časť I. stupňa základného vzdelávania

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zatancujú základné tanečné motívy a kroky z oblastí Slovenska, ✓ zatancujú ľudovú mazúrku, ľudovú polku, ✓ poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov. 	<p>Jednoduché motívy ľudového tanca z oblastí Slovenska - Zemplín, Myjava, Liptov, Horehronie, Záhorie:</p> <p>perovanie váhou - v stoji, chôdzi, jednokročke, dvojkročke (bočne, v zadnom oblúku), jednotlivo i vo dvojici, v kolese, v párovom krútení,</p> <p>perovanie ťahom - v stoji, chôdzi, jednokročke, dvojkročke (bočne, v zadnom oblúku), jednotlivo i vo dvojici, v karičke, v párovom krútení,</p> <p>valaské- valaský jednoduchý, valaský vo dvojku na pološpičku prinožovaný (na mieste, bočne), valaský vo dvojku na pološpičku (vpred, vzad), valaský vo dvojku na päť (vpred),</p> <p>chôdza ťahom cez päť (krok s ukľaknutím),</p> <p>premenný krok - dvojdobý (polkový), trojdobý (valčíkový),</p> <p>nahadzovaný - na pološpičku (ťahom, váhou), na päť (ťahom, váhou),</p> <p>zrážaný súčasný,</p>

	<p>záver s prednožením - kľúč (na pološpičku, na päť).</p> <p>Myjavský hravý vpredu (vytočene - vtočený, vtočene - vytočený). Myjavské kyvadlo: vpredu, v</p> <p>Myjavský dvojkladený vpredu (na pološpičku, na päť). Myjavské uklákové, hustý dupák (na celé chodidlo, na päť) trojdub striedavý (bočne, v zadnom oblúku) chôdza s po</p> <p>malé skoky v drepe (bez potlesku, s potleskom). Liptovský kladený (na pološpičku, na päť)</p> <p>Liptovský dvojkladený vpredu</p> <p>karičkový krok (predievčatá)-hladký, s perovaním ťahom „koníčkami“ (pod seba), karičkové podupy v rôznom rytme, jednoduché čapáše (pre chlapcov), podvrtka (dievčatá pod rukou chlapca).</p> <p>Hajdúch (pre chlapcov) - prednožný na päť, prednožný, rotácia - hladko z miesta, poskočnými krokmi z miesta, s perovaním váhou z miesta, tanečné motívy - ľudovej mazúrky, ľudovej polky.</p>	
--	--	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zatancujú tanečné motívy z tanečnej oblasti Myjava a Liptov, ✓ poznajú rozdiely týchto tanečných oblastí formou tanečných motívov, typických tancov a piesní daného regiónu, ✓ poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov Myjava a Liptov, ✓ poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov. 	<p>Myjavská tanečná oblasť:</p> <p>Tance:</p> <p>Starobabská - párový tanec pomalého tempa Verbunk sólový - mužský tanec mierne rýchleho tempa Verbunk párový - párový tanec mierne rýchleho tempa Čardáš - hustý - párový tanec rýchleho tempa Novodobé ľudové tance (strofické tance) - „V širém poli...“, Šotyš, Hrozená, Židovka - párové tance s ustálenými motívickými väzbami.</p> <p>Motívy:</p> <p>chôdza vyperovaná váhou s postupom vpred a vzad, v otvorenom držaní bočne, vo valčíkovom a čardášovom držaní podupy na záver hudobnej frázy poskok so sklzom a potleskami rotácia váhou na mieste a z miesta, podvrтка Starobabská vyperovaná dvojkročka s prídupom v rôznych postaveniach a držaniach partnerov dvojkročka so zanožením</p>

	<p>párové krútenie verbunkové v čardášovom držaní</p> <p>zmena v párovom krútení</p> <p>Verbunkový motív základný - vykopávaný a jeho obmeny</p> <p>Valaský jednoduchý preskakovaný</p> <p>Valaský vo dvojku vpred na polochodidlo</p> <p>záver na polochodidlo - kľúč</p> <p>zrazenie z II. do I. pozície</p> <p>nahadzovaný a jeho obmeny</p> <p>nahadzovaný so zrazením</p> <p>nahadzovaný so zrazením a úderom na DK</p> <p>nahadzovaný v rôznych postaveniach a držaniach partnerov, prechody z jednotlivých postavení a držaní partnerov</p> <p>nahadzovaný v podvrtke partnerky</p> <p>rotácia nahadzovaným o 180°</p> <p>rotácia nahadzovaným so zrazením o 360°</p> <p>ukľakované motívy</p> <p>výskoky v stoji spojnom s otočením o 180° a 360°</p> <p>párové krútenie v čardáši</p> <p>párové krútenie polkovým premenným krokom</p> <p>párové krútenie polkovým premenným krokom po obvode kruhu.</p>
--	---

	<p>Liptovská tanečná oblasť:</p> <p>Tance:</p> <p>Horný Liptov - Čuchom - ženský tanec Cindruška Do krutu - pomalý tanec 1 muža a 2 žien Do skoku - rýchle pokračovanie tanca Do krutu Dolný Liptov - Odzemok - mužský tanec Koleso - ženský tanec O sebe, resp. Šikovná - párový tanec rýchleho tempa.</p> <p>Motívy:</p> <p>perovanie váhou a rovnomerne váhou v stoji, chôdzi, jednokročke hladká chôdza po kruhu s potleskami poskoky, preskoky a zoskoky v pohybe po priestore, vid' tanec O sebe kladený na polochodidlo a na pätu dvojkladený a jeho obmeny hravý jednoduchý hravý s prekrížením hravý so zdvihom (Vojtova cifra) valaský jednoduchý sunutý</p>
--	--

	<p>valaský jednoduchý preskakovaný valaský vo dvojku na polochodidlo a na päť poskok s oblúkom rotácia poskokom rotácia valaským vo dvojku odzemkové oddychové motívy - hajduchový krok drobný, hajduchový krok premenný odzemkové drepové motívy - hajduch predložný, hajduch jednoduchý prednožný, hajduch pre valaský vo dvojku vzad s úderom na DK Hajduch do výpadu bočne kolesová chôdza vyperovaná váhou na vnútornú DK párové krútenie akcentovaným preskokom párové krútenie z tanca Do krutu párové krútenie z tanca Do skok.</p>
--	---

Záverečná skúška

- Žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografii ľudového tanca v scénickom prevedení na verejnom vystúpení v rozsahu minimálne 3 min.,

- žiaci predvedú nasledovný tréning v rámci postupových skúšok spamäti:

Časový rozsah 60 min

1. MYJAVA

1. 1. Perovanie váhou - pieseň „ Pred bučkom, za bučkom“ 8T

2 x chôdza váhou z PDK na 1/4 noty,

4 x chôdza váhou z PDK na 1/8 noty,

dvojité perovanie na 1/8 noty na PDK, ĽDK, PDK, otočenie na ĽDK vľavo,

2 x perovanie ťahom na mieste na 1/4 noty,

2 x chôdza ťahom z PDK na 1/4 noty,

2 x chôdza cez päť PDK, ĽDK,

kľúč z PDK cez polchodidlo.

Môže sa opakovať z PDK alebo celé z ĽDK.

1. 2. Verbunk - pieseň „ Z hory vietor veje“ 24T

V páre proti sebe - dvojkročka rovnomerná váhou vpred a vzad (CH od ĽDK, D od PDK),

V páre vedľa seba - vpred s polobratom k sebe,

V páre proti sebe - dvojkročka s vypérováním ,

Spoločné točenie váhou 3 x a podtočka D,

Vykopávaný 4 x PDK, ĽDK, PDK, ĽDK,

Vykopávaný 2 x s poloblúkom a s postupom po kruhu po smeru HR,

Kľúč cez päť od PDK.

1. 3. Ukľakovaný, Hustý - pieseň „Vysoko lieta slaviček“ 24T

- 2 x nahadzovaný PDK, ĽDK,
- 2 x nahadzovaný skrižmo PDK, ĽDK,
- Nahadzovaný so zrazením PDK,
- Nahadzovaný so zrazením s otočkou PDK,
- Úkľak vpred ĽDK, PDK,
- Kyvadlo od ĽDK vzad a vpred,
- Kyvadlo od PDK vzad a vpred,
- Nahadzovaný so zrazením PDK,
- Nahadzovaný so zrazením ĽDK,
- Nahadzovaný s polobratom PDK k B1, ĽDK k B5, PDK k B1, tlesk.

1. 4. Rotácia č. 1 po diagonále

- 2 x hladké točenie, 2 x točenie preskokom od PDK, ĽDK.

1. 5. Rotácia č.2 po diagonále

- 1 x točenie poskokom s prinožením od PDK, ĽDK.

2. LIPTOV

2. 1. Cindruška - pieseň „Ej Cindruška, cindruška“ 12T

- I. sloha 1. -6.T chôdza po kruhu v proti smere HR,
- 7. - 11.T skoky v drepe na mieste tvárou do kruhu, HK vbok,
- 12.T zdvih do stoja.

- II. sloha 1. - 6.T chôdza po kruhu s potleskami pred telom v proti smere HR,

7. - 11.T skoky v drepe s postupom vpred s potleskami 4 x, 6x s náklonmi tela von PB, dnu ĽB a HK držia sukňu,

- 12.T zdvih do stoja.

III. sloha 1. - 6.T chôdza po kruhu po smere HR,
7. - 11.T 5x skoky v drepe dnu PB, stred, von LB, stred s 1 HK,
12.T zdvih do stoja.

IV.. sloha 1. - 6. T chôdza po kruhu s potleskami pred telom v proti smere HR,
7. - 11.T dvojice proti sebe skoky v drepe s potleskami proti sebe,
12.T zdvih do stoja.

2. 2. Odzemok - pieseň „Po valasky od zeme“ 12T

I. sloha 1.- 4.T chôdza váhou na 1/8 noty po kruhu v proti smere HR,
5.- 12.T jednoduchý hajdúch na ¼ noty na PDK, LDK odľahčená
vpred, stoj znožný.

II. sloha 1.- 4. T premenný krok od PDK,
5. - 12.T striedavý hajdúch na 1/8 noty na PDK, LDK, stoj roznožný.

III. sloha 1.- 4. T premenný krok od PDK,
5. - 12.T valaský krok vpred s postupom vpred.

IV.. sloha 1.- 4.T valaský krok vzad s postupom vpred,
5. - 12.T hajdúch do výpadu.

2. 3. Do krutu - pieseň „Frajer môj lístoček“ 20T

I. sloha 1. - 6.T jednokročka vpred LDK a vzad PDK na mieste,
7. - 13.T otáčanie trojice jednokročkou v smere HR,
14. - 20.T krútenie v trojke na LDK v proti smere HR.

II. . sloha 1. - 6.T jednokročka vpred LDK, vzad PDK,
7. - 11.T krútenie v trojke na LDK v proti smere HR,
12. - 20.T nadnesenie so zmenou smeru a krútenie v trojke na PDK po

smere HR.

2. 4. Do skoku - pieseň „Nechtela kašu“ 18T

I. sloha 1. - 6.T jednokročka vpred ĽDK a vzad PDK,
7. - 12.T valaský vo dvojku od ĽDK,
13. - 18.T kladený od ĽDK, 1 x poskok na ĽDK a dup PDK.

II. sloha 1. - 6.T dvojkladený od ĽDK, trojdup,
7. - 12.T krútenie v trojke poskokmi od ĽDK v proti smere HR,
13. - 20.T krútenie v trojke zoskokmi od ĽDK v proti smere HR.

2. 5. O sebe - pieseň „Pije, pije na doline vtáča“ 16T

alebo „Ľšli dievky ľan trhat“ 16T alebo 24T,

I. sloha 1.- 4.T 2 x hravý jednoduchý od PDK, ĽDK, 1 x hravý prekrížený od PDK,
5. - 8.T 2 x hravý jednoduchý od ĽDK, PDK, Vojtova cifra od ĽDK,
9. - 12.T 4 x kladený na polchodidlo od PDK, ĽDK, PDK, ĽDK,
13.- 16.T výmena miest partnerov s poskokmi od ĽDK, PDK, ĽDK, dup PDK.

II. sloha 1.- 4.T 4 x dvojkladený od PDK, ĽDK, PDK, ĽDK
5.- 8.T 2 x dvojkladený PDK, 2 x dvojkladený ĽDK,
9.-12.T 4 x dvojkladený s postupom vzad PDK, ĽDK, PDK, ĽDK,
13.-16.T dvojkladený so zdvihom – odťahovaný PDK, ĽDK PDK, ĽDK,

III. sloha 1.- 4.T valaský od ĽDK, PDK, ĽDK, PDK,
5.- 8.T poskok ĽDK, poskok PDK, preskok od ĽDK, dup ĽDK.

9.- 16.T párové krútenie preskokmi po smeru HR od PDK.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zatancujú tanečné motívy z Horehronskej a Podpolianskej tanečnej oblasti, ✓ zatancujú typické tance z oblasti Horehronia a Podpoľania, ✓ poznajú rozdiely týchto tanečných oblastí formou tanečných motívov, typických tancov a piesní daného regiónu, ✓ poznajú názvoslovie tanečných motívov z Horehronskej a Podpolianskej oblasti, ✓ poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov, ✓ poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov. 	<p>Horehronská tanečná oblasť:</p> <p>Tance:</p> <p>Šorový - tanec mužov, alebo mužov a žien Horehronský dupák (čardáš) - párový tanec Koleso - ženský tanec Vo trojo z Telgártu - ženský tanec.</p> <p>Motívy:</p> <p>perovanie oblasti v chôdzi a v jednokročke potlesky valaský jednoduchý preskakovaný valaský jednoduchý sunutý valaský vo dvojku na polochodidlo dupák jednoduchý stáčaný trojdup striedavý trojdup bez striedania</p>

	<p>poskočný dupák</p> <p>poskočný dupák stáčaný</p> <p>poskočný dupák a jednoduchý dupák stáčane</p> <p>hustý dupák</p> <p>hustý dupák stáčaný</p> <p>špecifický ženský motív z Telgártu a jeho obmeny</p> <p>zakladaný</p> <p>hybký poskok</p> <p>kolesový beh vyperovaný váhou až akcentovaným preskokom</p> <p>rotácia poskokom o 180° a 360°</p> <p>rotácia akcentovanými preskokmi</p> <p>zmena smeru krútenia v kolese tromi nízkymi poskokmi</p> <p>zastavenie rotácie kola nízkym poskokom na vnútornej DK a prídupom vonkajšou DK</p> <p>motív párového krútenia</p> <p>zmena smeru párového krútenia.</p> <p>Podpolianska tanečná oblasť:</p> <p>Tance:</p> <p>mužské a ženské cifrovanie</p>
--	---

	<p>Koleso - ženský tanec</p> <p>Do vysoka - párový tanec</p> <p>Tanierový - párový tanec</p> <p>Váľaný - párový tanec.</p> <p>Motívy:</p> <p>perovanie oblasti v chôdzi, jednokročke a dvojkročke</p> <p>sunutie súbežné</p> <p>sunutie vtočene - vytočené</p> <p>poskok s oblúkom dnu</p> <p>poskok drgom (pumpovaný)</p> <p>detviasky kladený vpred</p> <p>valaský jednoduchý (šuchaný)</p> <p>valaský preskakovaný, valaský vo dvojku vpred na polochodidlo - detviasky</p> <p>valaský vo dvojku s natočením</p> <p>hravý na polochodidlo</p> <p>hravý na päť a polochodidlo a jeho obmeny</p> <p>hravý vo vzduchu</p> <p>hravý bočný</p> <p>motív ženského sólového cifrovania a jeho obmeny</p>
--	--

	<p>mäkký zraz pätáč nízky pätáč vysoký valaské cifrovanie („štrikovaný“) a jeho obmeny zapojenie šatky do pohybu pri tanci dievčat pá zmena smeru párového krútenia v tanci “Do vysoka” párové krútenie „tanierové“ poskokom a v rotácia poskokmi kolesový beh vyperovaný váhou na vnútornú DK.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiaci zatancujú tanečné motívy zo Zemplínskej tanečnej oblasti, ✓ žiaci zatancujú tanečné motívy Goralskej tanečnej oblasti, ✓ žiaci poznajú rozdiely tanečných oblastí formou tanečných motívov, typických tancov a piesní daného regiónu, ✓ poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov, ✓ poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov. 	<p>Zemplínska tanečná oblasť:</p> <p>Tance:</p> <p>jarné chorovody - ženské tance</p> <p>Karička z Parchovian - ženský tanec</p> <p>„Sarku raz!“ - mužský tanec</p> <p>Čardáš z Parchovian - párový tanec</p>

	<p>Motívy:</p> <p>perovanie ťahom v stoji</p> <p>perovanie ťahom v stoji s natáčaním piet,</p> <p>perovanie ťahom v jednokročke, dvojkročke a chôdzi</p> <p>chôdza vyperovaná ťahom v karičke</p> <p>podvrтка partnerky počas dvojkročky</p> <p>krok s prídupom na pätu až celým chodidlom a na polochodidlo</p> <p>poskok vyperovaný ťahom do zanoženia</p> <p>trojdup vyperovaný ťahom</p> <p>poskok s podupmi (karičkový záver s podupmi)</p> <p>záver na polochodidlo (kľúč) vyperovaný ťahom</p> <p>poskok zakladaný vyperovaný ťahom</p> <p>zrážaný základný</p> <p>zrážaný základný s čapášom</p> <p>zrážaný s prídupom vyperovaný ťahom</p> <p>zrážaný s prídupom vyperovaný ťahom a s čapášom</p> <p>čapáš v prednožení a zanožení</p> <p>hladká chôdza v karičke</p> <p>karičkový beh vyperovaný ťahom v držaní skrížmo vzad ob jednu</p> <p>preborenie karičky smerom do stredu kruhu</p> <p>otvorenie karičky a jej vodenie po priestore</p>
--	--

	<p>„plochá“ karička</p> <p>pretáčania dievčat v karičke</p> <p>motív párového krútenia z čardáša</p> <p>zmena smeru párového krútenia</p> <p>podvrтка partnerky v čardáši</p> <p>základný motív z tanca Sarku raz</p> <p>povely a príslušné motívy z tanca Sarku raz.</p> <p>Goralská tanečná oblasť, resp. tance z oblastí severného Slovenska:</p> <p>Tance:</p> <p>Goralský „skríža“ - párový tanec</p> <p>Košiček z Hladovky - párový tanec</p> <p>Polka zo Zuberca - párový tanec</p> <p>Prostá zo Zuberca - párový tanec</p> <p>Zajačí zo Zuberca - tanec 1 muža a 2 žien</p> <p>Motívy:</p> <p>jednokročka v prednom oblúku pri predspeve</p> <p>valaský vo dvojku v pohybe po priestore</p> <p>valaský vo dvojku prinožovaný v predozadnej línii</p>
--	--

	<p>podupy poskok so zanožením poskok s kresnutím päty do prednoženia párové krútenie v polke zo Zuberca párové krútenie v t zmena párového krútenia v tanci Prostá drobný valaský vo dvojku prinožovaný rotácia drobným valaským vo dvojku prinožovaným rotácia zoskokom zakladaný dvojité (ozvodný vzad dvojité) a jeho obmeny podupy a ich rytmické obmeny párové krútenie (zvíjaný a zielona) ozvodný a jeho obmeny ozvodný vpred (s dupom) zakladaný jednoduchý (ozvodný vzad jednoduchý) ovíjaný vyrázaný kresané motívy zrážané goralské v rôznych obmenách povely a príslušné motívy z tanca Košiček.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiaci zatancujú tanečné motívy zo Šarišskej tanečnej oblasti a tanečnej oblasti, v ktorej sídli ZUŠ, blízka tanečná oblasť, resp. oblasti, o ktorej má pedagóg dostatočné poznatky, ✓ poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov, ✓ poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov. 	<p>Šarišská tanečná oblasť:</p> <p>Tance:</p> <p>Krucená z Raslavic - párový tanec</p> <p>Raslavická polka - párový tanec</p> <p>Bašistovská - mužský tanec</p> <p>Koľesko z Fintíc - ženský tanec</p> <p>Mojše, Kurikrik s vaľcerom, Čerjaná - párové tance s pevnou hudobno-tanečnou formou.</p> <p>Motívy:</p> <p>jednokročka rovnomerne vyperovaná váhou</p> <p>dvojkročka rovnomerne vyperovaná váhou</p> <p>hladká chôdza</p> <p>chôdza hladká v čardášovom držaní (vodenie v tanci Krucena)</p> <p>prenášanie váhy</p> <p>pomalé krútenie páru v čardášovom držaní chôdzou vyperovanou ťahom rovnomerne</p> <p>podvrtka chôdzou</p> <p>párové krútenie váhou na vnútornú DK (motív párového krútenia z</p>

	<p>tanca Krucena)</p> <p>zmena smeru krútenia páru</p> <p>podvrtka motívom párového krútenia z tanca Krucena</p> <p>prísuný krok vpred na polochodidlo vyperovaný váhou rovnomerne</p> <p>kolesový beh váhou na vnútornú DK</p> <p>kolesový beh váhou a s prídupom na vnútornú DK</p> <p>párové krútenie preskokom na vnútornú DK (motív párového krútenia z tanca Raslavicka polka)</p> <p>poskoky</p> <p>poskoky s čapášom a jeho obmeny</p> <p>nahadzované váhou a jeho obmeny</p> <p>čapáš vo výraznom prešľapovaní do unoženia a zanoženia dnu</p> <p>výrazné prešľapovanie</p> <p>podupy ukončovacie a ich obmeny</p> <p>podvrtka poskokom</p> <p>podvrtka motívom párového krútenia z tanca Raslavicka polka</p> <p>zrážaný jednoduchý váhou</p> <p>zrážaný dvojitý vyperovaný váhou</p> <p>zrážaný dvojitý vyperovaný váhou so stáčaním</p> <p>behy bočne so zrazom</p> <p>“Kľúč” nahadzovaný</p>
--	---

	<p> premenný krok dvojdobý (základný oddychovací motív) v postupe po kruhu valaský vzad vo dvojku základný čapáš Bašistovskej spojený s potleskami základný čapáš Bašistovskej spojený s potleskami obohatený o otáčanie na mieste základný čapáš Bašistovskej spojený s potleskami obohatený o zrážanie päťami (ostrohami) zrážanie päťami v rôznych rytmoch krútenie párov po kruhu hladkým valčíkovým krokom krútenie párov po kruhu hladkým polkovým krokom jednokročky bočne s úklonom tela od smeru postupu jednokročky bočne s prídupom a s úklonom tela od smeru postupu valaský vo dvojku prinožovaný rotácia valaským vo dvojku prinožovaným drobný preskok bočne s prídupom a súčasným úklonom tela a jeho obmeny (Mojše). </p> <p> Región, kde ZUŠ sídli: výučba tanečných motívov z detailnejšieho štúdia regiónu, v ktorej má ZUŠ sídlo. </p>
--	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zatancujú náročnejšie motívy a motivické väzby, prípadne tance, ✓ poznajú základné informácie všetkých regiónov prebratých na I. stupni vzdelávania v predmete ľudový tanec. 	<p>Opakovanie motívov a tancov už z prebratých tanečných regiónov.</p> <p>V prípade, že škola disponuje pedagógom so zameraním na ľudový tanec, odporúča sa doplnenie obsahu tanečných motívov z regiónov, ktoré nie sú obsahom na prvom stupni vzdelávania v ZUŠ.</p>

Záverečná skúška

- Žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografii ľudového tanca v scénickom prevedení na verejnom vystúpení v rozsahu minimálne 4 min.,
- žiaci predvedú tréning ľudového tanca spamäti.

II. stupeň základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard

Obsahový štandard

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

dosiahnu charakteristických tanečných motívov jednotlivých tanečných regiónov prebratých náročnejších tanečných motívov z oblasti Spiš, Gemer, Tekov, Kysuce, Turiec, Orava a Záhorie. Žiaci jednotlivých tanečných regiónov prebratých tanečných motívov a tance z oblastí Spiš, Gemer, Tekov, Kysuce, Turiec, Orava a Záhorie. Žiaci jednotlivých tanečných regiónov Slovenska podľa špecializácie pedagóg

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu prvky párových motívov z oblasti tanečných regiónov a dokážu ich realizovať v tanečnej interpretácii.	motívy párových tancov a ich náročnejšie formy („zdvíhačky“) prehlbovanie a upresňovanie párovej formy pri náročných tancoch

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ žiaci poznajú spôsoby rozdielneho prevedenia tanečných motívov jednotlivých tanečných regiónov v autentickej a scénickej podobe ľudového tanca.	jednotlivé tanečné motívy a ich rozdiely medzi autentickou a scénickou formou.

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

dosiahnu technický a výrazový stupeň zodpovedajúci požiadavkám špičkových amatérskych súborov ľudového tancu a tanečných motívov jednotlivých tane

zdokonaľovanie zmyslu pre kolektívny prejav, rozvoj individuálnej tane

Záverečná skúška

- Žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografii ľudového tancu v scénickom prevedení na verejnom vystúpení v rozsahu minimálne 5 min.,
- žiaci predvedú tréning ľudového tancu spamäti.

KREATÍVNY TANEC

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Kreatívny tanec je tanečný smer, ktorý vznikol a začiatku 20. storočia a priniesol zmeny v poňatí tanečného umenia. Prísne pravidlá klasického tancu narušila americká tanečnica Isadora Duncanová (27. 5. 1878 - 14. 9. 1927) a vniesla do tancu nové kvality. Dominantná už nebola technika, ale výraz celého tela, vyjadrenie hudby a využitie priestoru. Základným prístupom k tancu bolo oslobodenie tanečného prejavu v každom smere - v tvare kostýmu, vo výbere hudobného sprievodu, v prostredí, kde predstavenie prebiehalo. Kreatívny tanec akceptuje prirodzené anatomické možnosti ľudského tela, rozvíja individuálny výraz tanečníka a snaží sa o harmóniu všetkých zložiek tanečného umenia. Analýza vlastností ľudského tela (váha, dýchanie, svalová aktivita ...) sa stali východiskom pre nové techniky moderného tancu v ďalšej etape vývoja (M. Graham výdych - nádych, J. Limón - váha ...).

Kreatívny tanec je prechodným stupňom k modernému tancu. Obsahuje množstvo informácií o priebehu pohybu v tele, geometrických a psychologických vlastnostiach priestoru, o nosnosti rytmickej a melodickej stránky hudby, o význame ticha v tanci, o potrebe vhodného kostýmu pre tanečníka. Sleduje a rozvíja vzťahy pohyb - priestor, pohyb - hudba. Rozsah tém si svojou náročnosťou vyžaduje dôkladnú prípravu nielen pedagóga, ale aj korepetítora, ktorý musí vhodne meniť sprievodné skladby. Je vhodné tiež striedať živú a reprodukovanosú hudbu. Ideálny je korepetitor - improvizátor, ktorý strieda klavír s jednoduchými bicími nástrojmi (bubienok, tamburína, triangel, paličky ...).

Predmetom kreatívny tanec žiak získava nielen nový pohľad na seba v tanci, ale stáva sa aj vzdelanejším divákom tanečných predstavení. Kreatívny tanec svojím pohybom, priestorovou a hudobnou slobodou rozvíja tanečnosť aj tvorivosť dieťaťa. Kreatívny tanec oboznamuje žiakov s vlastnosťami priestoru, rozvojom a kvalitou pohybu, učí počúvať, precítiť a vytancovať hudbu. Všetky získané poznatky tohto predmetu sa dajú aplikovať aj v iných tanečných technikách.

CIELE PREDMETU

- oboznámiť žiakov o priebehu pohybu v tele,
- rozvíjať prirodzený tanečný pohyb a tvorivosť žiakov,
- viesť žiakov k slobodnému, individuálnemu prejavu,
- osvojiť si geometrické a psychologické vlastnosti priestoru,
- oboznámiť žiakov o nosnosti rytmickej a melodickej stránky hudby a o význame ticha v tanci,
- sledovať a rozvíjať vzťahy pohyb-priestor, pohyb-hudba,
- vychovať kvalitných uchádzačov pre štúdium na tanečných konzervatóriách.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ chápu pohyb prostredníctvom tela tanečníka v rôznych rovinách poznania v spojitosti s rozvíjaním pohybu, dýchania a srdcovej činnosti a samotnou stavbou ľudského tela, ✓ ovládajú si telo tanečníka ako s uvoľnením tak aj napätím svalového ústrojenstva, ✓ uplatňujú uvedomenie si tela tanečníka formou improvizácie či už v prirodzenom alebo akademickom tanečnom pohybe. 	<p>Telo ako nástroj tanečníka:</p> <p>stavba ľudského tela</p> <p>dýchanie, srdcová činnosť</p> <p>chrbtica (stavba, význam, oblé polohy)</p> <p>pohybové možnosti jednotlivých častí ľudského tela a ich využitie v tanečnej improvizácii</p> <p>napätie a uvoľnenie svalstva tela a ich dôsledky na pohyb- tanec</p> <p>dynamika pohybu, väzba s hudbou a výrazom</p> <p>telo tanečníka v práci základných pohybov: rozvíjanie pohybu(v ľahu, v stoji, chôdzi), civilný a umelecký pohyb, primárny a sekundárny pohyb, rozvoj pohybu v horizontálnom a vertikálnom smere, impulzy, tvary pohybov(rovné, oblé), ťažisko, chôdza, beh.</p> <p>hudba (v úzkej spojitosti s telom tanečníka):</p>

emocionálna väzba hudby a pohybu(dur, mol).
--

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ uvedomuje si potrebu priestoru a hudby v tanci,</p> <p>✓ využívajú prácu formou improvizácie rovnako ako v treťom ročníku s pridaním ďalších rozmerov tanečného umenia a to s priestorom a hudbou (oproti 3.ročníku, kedy pochopenie pohybu bolo smerované k žiakovi, jeho vlastnému emocionálnemu prežívaniu a tým aj poňatie samotnej improvizácie, vo 4.ročníku žiaci uvedomelou improvizáciou využívajú priestor a hudbu ako neoddeliteľnú súčasť tanečného umenia).</p>	<p>tanec - priestor - jeho technické aj psychologické vlastnosti</p> <p>pohyb: pohyb vedený priamo a nepriamo, vlna (špecifický tok pohybu), smery pohybov, pohyb vedený ťahom, švihom.</p> <p>fókus, periférne videnie</p> <p>priestor: technické vlastnosti priestoru (šírka, výška, hĺbka), diagonála smerová (uhlopriečka), diagonály priestorové, horizontálne delenie priestoru, vertikála, symetria a asymetria</p> <p>psychologické, respektíve výrazové, vlastnosti priestoru: miesta v priestore, na javisku, emočný význam bodov, cítenie stredu- centra priestoru, tvorba vlastného, fantazijného priestoru</p>

	hudba: rytmus, melódia- vyjadrenie pohybom, metrická vnímavosť, pamäť, tanec bez hudby.
--	---

Záverečná skúška

- Žiaci demonštrujú základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách kreatívneho tanca v scénickom prevedení v rozsahu minimálne 3 min.,
- žiaci demonštrujú nasledovný tréning v rámci postupových skúšok spamäti:

Časový rozsah 30 min

1. Úloha: Prechod pohybu cez kĺby a chrbticu

Cvičenie začína v ľahu na zemi a prechádza všetkými horizontálnymi rovinami a končí vo vertikále v stoju a výskoku.

2. Úloha: Práca s ťažiskom

Kombinácia obsahuje pohyb iniciovaný ťažiskom s dôrazom na čistý smer pohybu: do stredu - od stredu sály, vpred - vzad, vpravo - vľavo

3. Úloha: Švihový pohyb, 3/4 takt

Kombinácia obsahuje pohyb dolných končatín, horných končatín, hlavy, trupu.

Aplikujeme úlohy:

a.) rozdelenie triedy na skupinu „A“, ktorá tleska 3/4 takt a „B“, ktorá tancuje,

b.) prerušíme hudobný sprievod a skupina musí udržať tempo cvičenia.

4. Úloha: Fókus a periférne videnie

Improvizácia žiakov - vodca a skupina, so zadaním striedania dynamickej škály pohybov (pp – ff) a zmenou tvaru pohybov celého tela (oblý, hranatý).

Poznámka: úlohy 1. – 3. sú vytvorené pedagógom, 4. úloha je improvizácia žiakov

DŽEZOVÝ TANEC

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Džezová kultúra (hudba a tanec) pramení v africkom ľudovom prejave a bola súčasťou života kmeňov. Sprevádzala ho pri rôznych rituáloch, ceremóniách (svadby, iniciačné zvyky, pohreby, zaklínanie počasia, liečenie chorých...). Tance boli sprevádzané bohatou kmeňovou výzdobou (tetovanie, totemy, maľovanie) a ovládal ich celý kmeň. Základným hudobným nástrojom bol samozrejme bubon, ktorý mal okrem hudobnej funkcie aj dorozumievaciu úlohu medzi osadami. Bubeníci opakovaním vlastnej rytmickej štruktúry pri súčasnom hraní vytvárali svojráznu až magickú atmosféru vedúcu tanečníkov k extáze.

Po objavení Ameriky roku 1492 a postupnej násilnej deportácii černochoch na jej územie bol tanec, spev a hudba jediným prejavom emócií otrokov. Tu nastalo postupné prelínanie nielen afrického umenia rôznych kmeňov, ale aj splyvanie s európskou kultúrou otrokárov. Španieli, Francúzi a ďalší otrokári katolíckeho vierovyznania podporovali udržiavanie afrického dedičstva čiernych, ktorí hľadali paralely medzi svätcami belochov a svojimi bohmi. Protestanti odmietali akceptovať prejavy otrokov a zakazovali im hudbu a tanec v čase oddychu. Napriek prvotnému odporu k čiernemu umeniu prenikli jeho charakteristické prvky aj do vážneho umenia a silne ho ovplyvnili hlavne v 20. storočí. Jedným príkladom tejto konfúzie je muzikál - hudobný divadelný žáner vychádzajúci z džezovej hudby a adekvátne používajúci džezový tanec.

Pohybové hudobné cítenie čiernej populácie so špecifickým temperamentom je nevyčerpatelným prameňom rôznych tanečných novínok. Napríklad: charleston, rock'n roll, twist, brake dance, rap... Rovnako aj populárna hudba vyrástla z džezovej hudby a je mládeži veľmi blízka svojou dynamikou, vitalitou a možnosťou individuálneho prejavu.

Potreba systému pre výchovu tanečníkov džezového tanca viedla k vypracovaniu metodiky tohto žánru. Uplatňuje prirodzené dispozície

žiacov, zlepšuje ich koordinačné schopnosti, pohybový rozsah, rozvíja tanečnosť. Tento druh tanca je vhodné vyučovať v druhej časti I. stupňa. Talentovaní žiaci majú možnosť pokračovať vo svojom umeleckom raste v amatérskych súboroch moderného a džezového tanca.

CIELE PREDMETU

- osvojiť si pohybové pravidlá techniky, princípy a ich väzby,
- rozvíjať koordinačné schopnosti žiaka,
- rozvíjať tanečnosť a individuálny prejav žiaka v tanci,
- zväčšovať pohybový rozsah,
- dosiahnuť cítenie hudby,
- vychovať kvalitných tanečníkov pre amatérske súbory a kvalitných uchádzačov pre štúdium na hudobno-dramatické konzervatóriá so študijným zameraním Tanec.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard

Obsahový štandard

<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú špecifické držanie tela v džezovom tanci, ✓ aplikujú posun prízvuku na 2.dobu v pohybe, ✓ majú osvojený izolovaný pohyb jednotlivých centier a ich polyrytmický model v základnej forme, ✓ poznajú špecifické pozície horných a dolných končatín, ✓ poznajú špecifické podoby technických cvičení, ✓ využívajú koordináciu pohybov pri príprave na točenie a skoky v džezovom tanci, ✓ poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu. 	<p>zahrievacie cvičenia:</p> <p>perovanie v kolenách v I. a II. par. poz. s posunom prízvuku na 2. dobu, široká II. prir. vyt. poz.</p> <p>vyťahovanie HK kolmo k stropu a uvoľnenie Prances (perovanie nad zem a odraz na 45°)</p> <p>Table top.</p> <p>technické cvičenia:</p> <p>Knee bend (v I. a II. prirodzene vytočenej pozícií., HK prechádzajú z neutrálnej pozície do long jazz arm, s pridaním table top)</p> <p>Brush (pridávanie jednoduchých port de bras a zachovávanie princípu opozície HK, zaradovanie do kombinácií aj flexované chodidlo, knee bend, výpon)</p> <p>Extension (do výšky 45° vpred, bočne, vzad, bočne)</p> <p>Torso twist</p> <p>Low kick (kombinovanie aj s rôznymi pohybmi HK, krokmi cez vtočené passé a podobne)</p> <p>izolácie (zvlášť len boky, hrudník, hlavu, ramená, stavba kombinácií izolácii na 4, 2, 1 dobu, HK pevne opreté o boky, alebo v pozícií</p>
---	---

	<p>long jazz arm) polyrytmické cvičenia (spájanie len dvoch centier s rozdielnym rytmom) chôdza - základná džezová chôdza (obohatenie chôdze izoláciou ramien alebo hlavy) chôdza cez passé chôdza bočne džezové chassé točenie - realizácia točenia zo IV. par. poz. švihy do štvorca - realizácia švihov na knee bend, HK long jazz arm švihy po diagonále -švih zo</p> <p>skoky: Passé jumps zo IV. par. poz. nakročením na pravú DK.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú typické držanie tela v krátkych tanečných kombináciách, ✓ využívajú získané pohybové informácie zvyšovaním náročnosti na fyzický výkon, 	<p>zahrievacie cvičenia:</p> <p>vyťahovanie trupu s pridaním deep knee bend v prvej fáze cvičenia, realizácia cvičenia na 8, 4, 2 doby, vyťahovanie HK k stropu, ripple, table top, bouncé a návrat vo VP</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ spájajú dve centrá v tom istom pohybe, ✓ realizujú jeden obrat točenia v džezovom tanci na jednej dolnej končatine, ✓ realizujú v kombináciách vo väčšej miere priestorové a rytmické zmeny, ✓ poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu. 	<p>Prances (kombinované s krokmi cez paralelné passé vpred, vzad).</p> <p>technické cvičenia:</p> <p>Deep knee bend (prechod do TT, podtiahnutie panvy, prehnutie, hinge)</p> <p>Brush (na 45° par. aj vyt. so zapojením HK a ďalších vhodných cvikov (ripple, 1 obrat, záves, výpon))</p> <p>jednoduchý džezový flick (krížom cez stojnú, vpred, bočne, precvičovanie aj s HK</p> <p>Low kick (DK sa postupne zvyšuje 45°, 90°, nad 90°, spájanie s točením, chassé, švihmi)</p> <p>Extension (na 90°)</p> <p>Body roll (plynulá vlna telom)</p> <p>kombinácie izolácií (spájanie dvoch centier v tom istom tempe, v stojí na mieste, v chôdzi)</p> <p>pád sklzom</p> <p>džezové chassé s výskokom (kombinovanie s točením, chôdzami, izoláciami)</p> <p>džezové chôdze (použitie v chôdzi izolácie panvy, ramien, hlavy)</p> <p>točenie - príprava krokom do IV. par. poz. a jeden obrat en dehors</p>
---	--

	<p>poskoky (k poskoku pridanie torso twist, striedavo, kontra DK v polohe passé) obmena priameho poskoku (odtiahnutie odrazovej DK päťou pod sedacie svaly) polyrytmické cvičenia (spájanie dvoch pohybových centier v jednoduchej kombinácii s rôznymi taktmi)</p> <p>kombinácie:</p> <p>kombinácie na 16 až 32 taktov na obidve strany (spájanie troch - štyroch zvládnutých cvičení)</p>
--	---

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ používajú získané pohybové informácie zvyšovaním náročnosti na fyzický výkon s dôrazom na tanečnosť a výraz, ✓ aplikujú priestorové a rytmické zmeny v tanečných kombináciách, ✓ poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu, ✓ poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu 	<p>zahrievacie cvičenia:</p> <p>cvičenie v stoju na mieste alebo v chôdzi</p> <p>rolovanie trupu, aj s knee bend, úklony, predklony, záklony, ripple, vyťahovanie HK, table top, podťahovanie panvy, prehnutie</p> <p>prances (na zemi, nad zemou, 90° paralelne, vytočene spojené s krokmi, švihmi, točením)</p>

<p>predmetu.</p>	<p>technické cvičenia:</p> <p>Deep knee bend (grand plié) I., II., IV., V. poz.</p> <p>Brush (paralelne, vytočene, na zemi, na 45°, 90°, priamo alebo cez passé, s prepnutím alebo flexovaným priehlavkom (v priebehu kombinácie zapájanie knee bend, relevé, točenie, závesy, torso twist, hinge ...)</p> <p>Extension (malá tanečná etuda s určitým záberom do priestoru), pózy aj z techniky klasického tanca attitudes, arabesques, z džezového tanca hip lift, body roll, úklony trupu, kontrakciu ...</p> <p>džezový flick (dvojitý (double) s izoláciami hlavy, točeniami)</p> <p>Low kick (spájanie s izoláciami, rôznymi točeniami, preskokmi, pádmi, závesmi)</p> <p>polyrytmické cvičenia (na mieste a v chôdzi, viac centier v rôznych rytmických rovinách)</p> <p>izolácie (zvládnutie pohybov dvoch centier v tom istom rytme, ale aj v rozdielnych rytmoch)</p> <p>Body roll (cvičenie má adagiový charakter, zapájanie pózy attitude, zbalenie na podlahu, zmeny tempo...)</p> <p>točenie - na mieste - zo IV. poz. prir. vyt. en dehors - v pohybe z miesta - zo IV. poz. par. na napnutej SK</p>
------------------	---

	<p>švihy (na mieste, s postupom)</p> <p>skoky a poskoky (čerpanie inšpirácia zo športu, klasického tanca, z pozorovania zvierat). kombinácie:</p> <p>Dĺžka kombinácií 32 až 64 taktov, výber vhodnej hudby . Kombinácie majú vyšší stupeň</p>
--	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ využívajú svoj individuálny tanečný prejav v tanečných kombináciách podľa požiadaviek pedagóga s dodržiavaním technických princípov realizácie pohybov, ✓ aplikujú priestorové a polyrytmické nároky v tanečných kombináciách s dôrazom na vnímanie náročnejších hudobných podkladov, ✓ poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu. 	<p>zahrievacie cvičenia, technické cvičenia:</p> <p>Výučba kombinácií v ucelených tanečných kombináciách, v dĺžke do 64 T - etudách, kde je možné využitie jednotlivých technických cvičení v rôznych obmenách so zachovaním postupnosti potrebnej pre rozohriatie tela žiaka, zároveň dôraz na technický rast využívaním maximálnych dispozícií žiaka so zameraním na tanečnosť, výraz a čistotu prevedenia. Postupnosť jednotlivých technických cvičení sa nemení, je dôležité dôrazné zachovanie charakteru techniky džezového tanca s výrazným znakom polyrytmického a polycentrického cítenia hudby a pohybu.</p>

	<p>Kombinácie:</p> <p>dĺžka kombinácií je minimálne 64 taktov, Improvizácia ako jedna z charakteristických črt džezového tanca. Dôraz na individualitu žiaka v</p>
--	---

Záverečná skúška

- Žiaci demonštrujú základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách džezového tanca v scénickom prevedení v rozsahu minimálne 4 min.,
- žiaci demonštrujú tréning techniky džezového tanca spamäti.

MODERNÝ TANEC

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Techniky moderného tanca poskytujú široké možnosti istej umeleckej výpovede, respektíve komunikácie sprostredkovanj pohybom tanečníka. Techniky umožňujú vo veľkej miere spoznať a rozšíriť pohybové možnosti tela v rámci rešpektovania jeho anatomickej štruktúry a v súlade s fyzickými dispozíciami. Techniky M. Grahamovej a J. Limóna patria medzi tie, ktoré majú spomedzi moderných tanečných techník najprepracovanejšiu metodiku. Každá poskytuje tanečníkovi špecifickú kvalitu pohybu a výrazové možnosti. Sú veľmi dobrým materiálom pre rozšírenie si pohybovej a výrazovej zdatnosti žiakov II. stupňa tanečného odboru ZUŠ.

Technika J. Limóna je zameraná na využitie energie pochádzajúcej z voľného pádu jednotlivých častí tela, resp. celého tela. Tanečník si

uvedomuje pohyb ako neustálu premenu energie z hodnoty potenciálnej (v momentoch, keď gravitácii vzdoruje) na kinetickú (keď sa jej poddáva), a to v rôznych častiach tela izolovane. Dodržať harmonickú jednotu celého tela tak ako orchester, ktorý súzvučí napriek tomu, že každá skupina nástrojov má svoju zvláštnu partitúru. Pohyb, ktorý neustále prebieha medzi najhlbším bodom pádu a suspension, čiže najvyšším bodom odľahčenia, poskytuje tancu vzrušujúcu dynamiku. Pocit opozície zasa napomáha zabezpečiť telu rovnováhu bez svalových kontrakcií a jasné definovanie pohybu v priestore. Využíva gravitáciu ako hybnú silu, pád, uvoľnenie váhy, dych ako dôležitú súčasť pohybu, potenciálnu energiu a energiu uvoľnenú pri pohybe, ktorá ho formuje, a ktorú následne tanečník presmerováva. Je založená na princípoch postupnosti, opozície, potenciálnej a kinetickej energie, pádu, zhupu, odrazu, zavesenia, váhy, izolácie a dychu. Vyžaduje cítenie tiaže a schopnosť izolovať jednotlivé váhové celky tela.

Technika M. Grahamovej je vystavaná na princípe dýchania ako prirodzeného zdroja energie, pričom výdych v kontrakcii sústreďuje energiu do centra a release ju zasa usmerňuje von. Kontrakcia a release ako protipóly aktu dýchania sa stávajú hnacou silou pre pohyb v priestore, pád, skok, rotáciu. Technika M. Grahamovej je jedinečná svojím rozvinutým systémom cvičení na podlahe, ktoré detailným spôsobom prepracúvajú chrbtové svalstvo a ovládanie celého trupu. Špecifickými cvičeniami sa rozvíja flexibilita, fyzická kondícia a koordinácia celého tela. Technika M. Grahamovej patrí k najcharakteristickejším a najobtiažnejším technikám moderného tanca. Je založená na princípe contraction (kontrakcie) a release (povolenie kontrakcie) a spiral (princíp špirály). Rozvíja spojenie centra s perifériami tela, tanečné dýchanie, elasticitu, pružnosť a muzikálnosť žiakov. Cvičenia sa rozvíjajú zo zeme cez stoj až po pohyb po priestore.

CIELE

- poznať základné princípy techník moderného tanca a ich rozdiely,
- dokázať využiť princípy techniky na rozvoj tanečnosti žiaka,
- dosiahnuť technický a výrazový stupeň zodpovedajúci požiadavkám špičkových amatérskych súborov moderného scénického tanca,
- vychovať kvalitných uchádzačov pre štúdium na vysokej škole umeleckého zamerania.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

II. stupeň vzdelávania

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú základný princíp techniky J. Limóna (fall - recovery) v základných cvičeniach, ✓ uvedomujú si postupný pohyb chrbtice, ✓ uplatňujú základný princíp techniky v jednoduchých kombináciách v priestore, ✓ poznajú odbornú terminológiu moderného tanca v rozsahu obsahu predmetu. 	<p>stručná informácia o osobnosti a diele J. Limóna</p> <p>prípravné cvičenia na podlahe:</p> <p>spinal succession (cvičenie na postupnosť v odvíjaní chrbtice)</p> <p>bounces-hmity</p> <p>bounces with twist (hmity s natočením tela v horizontálnej torzii).</p> <p>cvičenia v stoji a priestore:</p> <p>standing bounces (hmity v stoji)</p> <p>tendu series (zahriatie chodidla)</p> <p>plié series(zahriatie bedrových, kolenných a členkových kĺbov)</p> <p>swings in second (izolácia hlavy, ramien hrudníka a pásu v zhupoch v dráhe poloblúka a celého kruhu)</p> <p>rebound in threes (odraz s návratom po dráhe pádu v ¾ takte)</p> <p>slow twos, fast threes (zosúladenie pádu a podchytenia DK, HK a trupu)</p> <p>foot isolation- izolácia chodidla, príprava na eleváciu)</p>

	<p>passé series développéé series lunge series (prenášanie ťažiska) spiral turns (špirálové točenia) 12-count phrase (väzba na 12 dôb) drops in threes (príprava na eleváciu) body as an orchestra (izolácia a vzájomná súhra práce DK, HK a trupu s postupom v priestore) hop series (skoky) piqué series.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú základné princípy techniky J. Limónavo všetkých typoch cvičení, ✓ aplikujú základný princíp techniky v náročnejších rozvinutých cvičeniach, ✓ vedome používajú princíp techniky v tanečných kombináciách, ✓ poznajú odbornú terminológiu moderného tanca v rozsahu obsahu predmetu. 	<p>Náročnejšia podoba a väzby všetkých skupín cvičení s dôrazom na technickú zručnosť, rozvíjanie tanečnosti, plynulosti a dynamiky pohybu.</p> <p>Intenzívna podpora rozvoja expanzie pohybu do priestoru.</p> <p>Individualita prejavu v tanečných variáciách.</p>

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú základné princípy techniky M. Graham v cvičeniach na podlahe, v stoji a v pohybe v priestore, ✓ predvedú základnú formu s jednoduchým rozvinutím jednotlivých cvičení na podlahe, v stoji, v základnej chôdzi a skokoch v priestore, ✓ poznajú odbornú terminológiu moderného tanca v rozsahu obsahu predmetu. 	<p>stručná informácia o osobnosti a diele M. Graham</p> <p>prípravné cvičenia na podlahe:</p> <p>prepojenie dychu s centrom pohybu</p> <p>práca panvy</p> <p>príprava contraction (C)(kontrakcie) a release (R) (uvoľnenia)</p> <p>prepojenie centra s perifériami, prepojenie HK na prácu chrbtice</p> <p>nácvik základných sedov</p> <p>nácvik „shift of the weight“</p> <p>nácvik špirály</p> <p>nácvik opozície</p> <p>nácvik hrudného záklonu</p> <p>prípravné cvičenia v stoji:</p> <p>základné postavenie tela</p> <p>vzťah k podlahe</p> <p>práca chodidla (odtláčanie sa)</p> <p>princíp C-R, kontrakcia ako hybná sila pohybu</p> <p>opozícia hornej a dolnej polovice tela, princíp špirály.</p> <p>cvičenia na podlahe (Floor work):</p> <p>16 hmitov v troch základných pozíciách (16 bounces)</p>

	<p>dýchanie (breathing) na 2, 4, 3, 6</p> <p>otvorenie DK po špirále (spiral leg opening)</p> <p>špirála do sedu na jednom boku, špirála do profilu</p> <p>kontrakcia v polohu (seated back contraction)</p> <p>kontrakcia do predklonu (contraction over)</p> <p>séria hlbokých kontrakcií (deep contraction series)</p> <p>cvičenia na chodidlo (feet coming forward, pointig, flexing)</p> <p>vytiahnutia (long leans)</p> <p>špirála v 4. pozícii (arms around the back)</p> <p>vytiahnutie DK vzad (back leg extention)</p> <p>pleadings.</p> <p>cvičenia v stoji (Center work):</p> <p>práca chodidiel a natiahnutie zadnej strany DK (feet work a heel stretch)</p> <p>kontrakcia so zatvorením DK do paralelnej pozície, kontrakcia do predklonu</p> <p>kontrakcia s prenesením váhy bočne, kontrakcia s grand plié a relevé</p> <p>vysúvanie DK (brushes) na podlahe, na 45° a do vyšších polôh</p> <p>presúvanie váhy (shift of the weight)</p> <p>séria rond de jambe</p> <p>ostré pohyby DK (beats serie)</p>
--	---

	<p>bočné vytiahnutie trupu (high side lift - side body stretch) bočné náklony (battements développés) prances, elevácia na mieste cvičenia s postupom do priestoru (Travelling): chôdze (jednoduchá cez prvú pozíciu do rôznych smerov, s rondom) trojkročky chôdze s kontrakciou chôdze s opozíciou (low walk, step draw) traveling prances skoky (s kontrakciou, s opozíciou).</p>
--	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú základné princípy techniky M. Graham (contraction-release a spiral) v cvičeniach na podlahe, v stoji a v pohybe v priestore, ✓ aplikujú základný princíp techniky v náročnejších rozvinutých cvičeniach, ✓ vedome používajú princíp techniky v tanečných kombináciách, 	<p>Opakovanie všetkých skupín cvikov v náročnejšej podobe a väzbe rozvíjajúce sa zo zeme cez stoj až po pohyb v priestore.</p> <p>Dôraz na technickú zručnosť, spojenie centra s perifériami tela, tanečné dýchanie, elasticitu, pružnosť a muzikálnosť žiakov.</p> <p>Podpora individuality prejavu v tanečných variáciách.</p>

poznajú odbornú terminológiu moderného tanca v rozsahu obsahu predmetu.

Záverečná skúška

- Žiaci demonštrujú základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách moderného tanca v scénickom prevedení v rozsahu minimálne 5 min.
- Žiaci demonštrujú tréning techniky moderného tanca spamäti.

HISTORICKÝ TANEC

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet historický tanec zoznamuje žiakov s historickými spoločenskými tancami minulých storočí. Cieľom predmetu je oboznámiť žiakov s tancami mestskej a dvorskej spoločnosti v chronologickom usporiadaní od 15. po 19. storočie. Žiaci sa oboznamujú s dvorskou etiketou, životným štýlom minulých storočí, čím sa kultivuje ich súčasné správanie. Oboznamujú sa tiež s dejinami hudby a výtvarného umenia, histórie a kultúry. Historický tanec obsahuje základné kroky a figúry podľa štýlu a historického obdobia. Tento predmet je vhodný pre učiteľa s užšou špecializáciou na klasický tanec, nakoľko technika klasického tanca má svoj pôvod práve v historickom tanci. Poznanie historického tanca dáva žiakovi väčší rozhľad v tanečnom umení a orientáciu v histórii. Predmet historický tanec kultivuje a zušľachtuje pohyb, telo sa stáva grációznym a vznešenejším. Historické tance sú dobrou formou verejnej prezentácie na javisku, pretože pri tomto predmete nie je nutná taká veľká disponibilita fyzických dispozícií ako v predmete klasický tanec, napriek skutočnosti však využíva veľkú časť princípov klasického tanca.

CIELE PREDMETU

- oboznámiť sa s dobovými tancami dvorskej či mestskej spoločnosti od 15. do 19. storočia,
- zaoberať sa aj teoreticky tanečnou históriou, etiketou a spôsobom života v jednotlivých slohových obdobiach.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

II. stupeň základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dodržiavajú základné držanie a polohy tela, hlavy a ramien, ✓ ovládajú pozície DK, ✓ interpretujú základné tance a tanečné kroky z 15. -16.storočia, ✓ poznajú odbornú terminológiu historického tanca prebratého obsahu. 	<p>1. - 16. storočie:</p> <p>držanie a polohy tela, hlavy, ramien, pozície DK</p> <p>tanečná chôdza, základné kroky historických tancov: pas glissé poklony 15. a 16. Storočia.</p> <p>Basse danse:</p> <p>kroky a poklony</p> <p>kroky jednoduché a dvojité</p> <p>malá tanečná kompozícia podľa dobového zápisu.</p> <p>Branle:</p> <p>kroky a poklony</p>

	<p>kroky jednoduché a dvojité skočné jednoduché a dvojité kroky Kadencia tanečné etudy: branle simple, double, gai. Pavana: kroky a poklony kroky jednoduché a dvojité, ich varianty tanečná kompozícia pavany (16. stor.).</p>
--	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ interpretujú základné tance a tanečné kroky 17.storočia, ✓ poznajú odbornú terminológiu historického tanca v rozsahu prebratého obsahu.</p>	<p>17. storočie: držanie a polohy tela, hlavy, ramien, pozície DK a HK v tancoch 17. storočia základné kroky historických tancov: pas chassé Poklony 17. storočia Menuet - kroky a figúry: poklony v menuete, základný krok v menuete na 2 T, základný krok v menuete na 1 T, kroky v menuete vpravo a vľavo, Pas grave tanečná kompozícia menuetu 17.storočia tanečná kompozícia menuetu 18.storočia.</p>

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ interpretujú základné tance a tanečné kroky 17.storočia, ✓ poznajú odbornú terminológiu historického tanca v rozsahu prebratého obsahu.</p>	<p>18. storočie: držanie a polohy tela, hlavy, ramien, pozície DK a HK v tancoch 18. storočia základné kroky historických tancov: double chassé poklony 18. storočia. Gavota - kroky a figúry: poklony v gavote, Balancé menuet, Balancé gavotte, Pas de zephyre, pas marché a trois pied, malá kompozícia gavoty. Francúzske kontratanca 18. storočia - kroky a figúry: Gavotový krok, zvonkový krok, cvalový krok, Rigodonový krok. Figúry: le rond, le moulinet, la chaine, chaine des dames tanečná etuda.</p>

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard

Obsahový štandard

interpretujú základné tance a tanečné kroky 19.storočia,
 poznajú odbornú terminológiu historického tancav rozsahu prebratého obsahu.

19. storočie:

držanie a polohy tela, hlavy, ramien, pozície DK a HK v tancoch 19. storočia
 základné kroky historických tancov: pas balancé, pas de basque poklony 19.

Polonéza:

základný krok, poklony v polonéze, tanečné figúry, priestorová kresba Mazurka
 kroky (pas gala, pas couru), coup de talon ,točenie v páre, tanečná etuda.

Valčík: kroky a figúry, tanečná etuda. Polka: kroky a figúry, tanečná etuda.

Záverečná skúška

- Žiaci demonštrujú základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách historického tancav scénickom prevedení v rozsahu minimálne 5 min.
- Žiaci demonštrujú historické tance spamäti.

TANEČNÁ PRAX

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Tanečná prax pre všetky učebné predmety je v prvom polroku školského roku spravidla priradená k jednotlivým predmetom (viac prevažuje technická príprava). V druhom polroku prevažuje tanečná prax, pod čím rozumieme prácu na choreografiách na verejné vystúpenie. Predmet tanečná prax vyžaduje tvorivú prácu pedagóga pri nácviku choreografií, ktoré sú komponované na základe tanečných techník z predmetov klasický tanec, ľudový tanec, kreatívny tanec, džezový tanec, moderný tanec a historický tanec.

Dôležitú úlohu hrá aj samotný výber hudobného podkladu pri tvorbe choreografií. Je nutné, aby hudobný podklad bol adekvátny veku a zodpovedal tanečným zručnostiam žiakov v jednotlivých ročníkoch. Voľbou vhodného hudobného materiálu má pedagogický zamestnanec možnosti priameho kreovania hudobného vkusu žiaka, čím umožňuje žiakovi spoznávať rôzne aj žánre hudby, s ktorými sa žiak bežne nestretáva.

Zároveň aj úlohou pedagogického zamestnanca, v tomto prípade v úlohe pedagóga- choreografa je myslieť pri tvorbe choreografií aj na výchovný moment tejto práce v súčinnosti s vekom a schopnosťami žiakov.

Predmet vychováva u žiakov schopnosť vystúpiť pred obecenstvom a dáva žiakom základy umeleckého prejavu, ktorý je okrem technickej zdatnosti žiaka v základných akademických tanečných technikách na verejnom vystúpení rovnako dôležitý. V neposlednom rade vo vyučovacom procese tohto predmetu má pedagóg možnosť žiaka ovplyvňovať v otázkach zodpovednosti, prístupu, sociálneho správania sa a sebahodnotenia žiaka, čo sú všetko atribúty, ktoré sú nesmierne dôležité pri vývoji osobnosti.

Tento predmet je náročný pre učiteľa, ktorý je v jednej osobe choreografom, návrhárom kostýmov (v mnohých prípadoch aj ich realizátorom) ako aj hudobne vzdelanou osobou, schopnou vyhľadávať vhodné hudobné skladby na choreografické spracovanie.

CIELE PREDMETU

- získať scénické skúsenosti z tanečného umenia,
- nadobudnúť zmysel pre zodpovednosť, ktorá je pri tejto činnosti nevyhnutná,
- vychovávať u žiakov schopnosť esteticky vnímať a prežívať tanečné umenie,
- formovať tanečný a hudobný vkus žiaka.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

1.časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zatancujú na verejnom vystúpení choreografie na ľudovú alebo umelú hudbu v rozsahu minimálne 2 min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu tanečná príprava.

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zatancujú na verejnom vystúpení choreografie na ľudovú aj umelú hudbu v rozsahu minimálne 2min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu tanečná príprava.

Žiaci po ukončení 3.ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<p>zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, kreatívneho a scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 3 min.</p>	<p>Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetov ľudový tanec, klasický tanec a kreatívny tanec.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, kreatívneho a scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 3 min.</p>	<p>Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetov ľudový tanec, klasický tanec a kreatívny tanec.</p>

Záverečná skúška

Žiaci zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v rozsahu výkonového štandardu 4.ročníka prvej časti I. stupňa štúdia v tanečnom odbore ZUŠ.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<p>zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, džezového alebo scénického,</p>	<p>Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4:00 min.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, džezového alebo scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4:00 min.</p>	<p>Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec a džezový tanec.</p>

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, džezového alebo scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu</p>	<p>Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec a džezový tanec.</p>

minimálne 4 min.

--	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zatancujú na verejnom vystúpení skupinové alebo malé (sólo) choreografie v technike ľudového, džezového a scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4 min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec a džezový tanec.

Záverečná skúška

Žiaci zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v rozsahu výkonového štandardu 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia v tanečnom odbore ZUŠ.

II. stupeň základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zatancujú na verejnom skupinové alebo malé (sólo) choreografie technikách technike ľudového, historického alebo moderného tanca	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania

v rozsahu minimálne 4 min.	predmetu ľudový tanec, klasický tanec, historický a moderný tanec.
----------------------------	--

Žiaci po ukončení 2.ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zatancujú na verejnom vystúpení skupinové a malé (sólo) choreografie v technike ľudového, historického alebo moderného tanca v rozsahu minimálne 4:30 min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec, historický a moderný tanec.

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zatancujú na verejnom vystúpení skupinové alebo malé (sólo) choreografie v technike ľudového, historického alebo moderného tanca v rozsahu minimálne 5 min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec, historický a moderný tanec.

Žiaci po ukončení 4.ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<p>zatancujú na verejnom vystúpení skupinové a malé (sólo) choreografie v technike Prukových, historických alebo tanečných prvkov a obsahov učiva iných fied</p>	
--	--

Záverečná skúška

Žiaci zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v rozsahu výkonového štandardu 4. ročníka prvej časti II. stupňa štúdia v tanečnom odbore ZUŠ.

LITERÁRNO–DRAMATICKÝ ODBOR

ÚVOD

Vzdelávací program pre literárno-dramatický odbor je programom rôznych dramaticko-slovesných činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností, dramatických a slovesných kompetencií žiakov a pre orientáciu učiteľov literárno-dramatického odboru. V takomto chápaní nepredstavuje len súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah predmetov jednotlivých študijných zameraní.

Vzdelávací program pozostáva aj zo základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Teda v ucelenom systéme výkonov, ktoré sú vyjadrené odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tie predstavujú normu pre žiaka. Napriek tomu si však učiteľ literárno-dramatického odboru môže vzdelávací štandard bližšie špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať, napríklad v podobe učebných okruhov a otázok, či odstupňovať jednotlivé výkony podľa kognitívnych, psychomotorických a senzomotorických možností svojich žiakov.

K vymedzeným výkonom je priradený učebný obsah, v ktorom sa zdôrazňujú aj pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu predmetov jednotlivých študijných zameraní literárno-dramatického odboru. Súčasne jednotlivé výkony nie sú vždy naviazané na každý učebný okruh, nepokrývajú celú šírku obsahu predmetov. Takto štruktúrované učivo tvorí obsahový štandard, ktorý je záväzkom pre učiteľa. Učitelia si môžu učebný obsah tvorivo modifikovať v príslušnom ročníku. Žiakom, ktorí v základnom štúdiu preukážu mimoriadne nadanie a vynikajúce študijné výsledky, je určené rozšírené štúdium.

Pri koncipovaní otvorených príležitostí na rozvíjanie učebných možností a dramaticko-slovesných kompetencií žiakov je potrebné vytvárať také kognitívne činnosti, ktoré podporujú zisťovanie niečoho, hľadanie, pátranie, skúmanie, napr. v literárnom materiáli, historických zdrojoch a pod. V tomto zmysle je cieľom výučby predmetov jednotlivých študijných zameraní literárno-dramatického odboru na základnej umeleckej škole napomáhať žiakom vytvárať si nové poznatky na základe zážitkov zo psychomotorických a senzomotorických činností, nie riadiť učenie len na zapamätanie sprostredkované odovzdaných poznatkov.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU A PODMIENKY PRIJÍMANIA ŽIAKOV

Literárno-dramatický odbor je syntetizujúcim odborom, ktorý obsahuje dramatické, pohybové, rečové, prednesové a slovesné tvorivé činnosti, hru s bábkou a písané slovo, prostredníctvom ktorých pôsobí na celkový rozvoj myslenia, čítania a konania žiakov.

Harmonicky rozvíja osobnosť, aktívny tvorivý prístup k základným postojom a premenlivej skutočnosti, pomáha vyrovnávať sa vždy s novými situáciami, ktoré prináša hra, škola, život a práca.

Vzdelávanie v literárno-dramatickom odbore rozdeľujeme do štyroch základných častí a to:

Prípravné štúdium - určené žiakom predškolského veku (vek – minimálne 4 roky), dĺžka štúdia minimálne jeden rok, maximálne dva roky.

Prvý stupeň vzdelania - prvá časť štúdia - dĺžka štúdia 4 roky (žiaci ZŠ alebo absolventi prípravného štúdia),

- druhá časť štúdia - dĺžka štúdia 4 roky (talentovaní žiaci ZŠ alebo absolventi primárneho umeleckého vzdelávania).

Druhý stupeň vzdelania - dĺžka 4 roky (talentovaní žiaci SŠ alebo absolventi sekundárneho umeleckého vzdelávania, absolventi štúdia pre dospelých), druhý stupeň dramaticko-slovesného vzdelávania sa rozširuje o špecializáciu v samostatných oddeleniach: dramatickom, slovesnom a bábkarskom.

Štúdium pre dospelých - talentovaní žiaci nad 15 rokov, ktorí neabsolvovali I. stupeň vzdelávania.

Pre najtalentovanejších žiakov je určené rozšírené štúdium, v ktorom sa na I. stupni pripravujú vybraní jednotlivci na talentové skúšky na stredné školy umeleckého a pedagogického zamerania. Po absolvovaní štúdia, v prípade mimoriadneho talentu žiaka a jeho individuálneho záujmu, je možné absolvovanie talentových skúšok na vysoké školy umeleckého a pedagogického zamerania.

Literárno-dramatický odbor základnej umeleckej školy je charakteristický prepojením individuálneho vyučovania (prednes, umelecký prednes, hlasová výchova, individuálna príprava) a kolektívnych aktivít (dramatika a slovesnosť, pohyb, práca v súbore, základy dramatickej tvorby a pod.). Komplexná výučba prepája praktické (interpretačné a tvorivé) zručnosti s rozvíjaním emocionálnych a racionálnych (duševných, mravných, etických, sociálnych, vedomostných, logických a kreatívnych) kompetencií žiaka.

Podmienky prijímania žiakov na jednotlivé stupne vzdelania:

Prípravné štúdium - komunikačné dispozície, elementárne rytmické cítenie, výtvarné dispozície.

Prvý stupeň - talentovaní žiaci ZŠ, ktorých zručnosti a vedomosti zodpovedajú náročnosti ročníka, do ktorého sú prijímaní.

Druhý stupeň - absolventi I. stupňa základného štúdia alebo štúdia pre dospelých alebo výnimočne talentovaní žiaci stredných škôl, ktorých zručnosti a vedomosti zodpovedajú náročnosti štúdia ročníka, do ktorého sú prijímaní.

Štúdium pre dospelých - výnimočne talentovaní žiaci SŠ, ktorých zručnosti a vedomosti zodpovedajú náročnosti štúdia ročníka, do ktorého sú prijímaní.

CIELE ODBORU

Žiaci:

- rovnomerne sa rozvíjajú v oblasti citových, rozumových a morálnych kvalít,
- získajú schopnosť kolektívne cítiť a aktívne sa podieľať na vytváraní vzájomnej spolupráce,
- získajú vedomé, osobité, prirodzené a pritom kultivované vyjadrovanie v sociálnej a umeleckej komunikácii,
- ovládajú základné odborné schopnosti v dramatickom a slovesnom prejave do takej miery:
 - a) aby mohol pokračovať vo vzdelávaní na vyššom stupni,
 - b) aby sa mohol aktívne uplatňovať v kultúrno-spoločenskej záujmovej činnosti,
- aplikujú získané vedomosti a schopnosti v podobe kvalitných divadelníkov, režisérov, scenáristov pre amatérske súbory a kvalitných uchádzačov pre štúdium na konzervatóriách a vysokej škole umeleckého a pedagogického zamerania.

PROFIL ABSOLVENTA

Žiaci po ukončení celého štúdia v literárno-dramatickom odbore majú osvojené základy komplexného pestovania citu pre rytmus, reč a pohyb. Vedome sa vyjadrujú v dramatickom a slovesnom prejave z hľadiska vlastných mravných a estetických postojov k svetu. Uplatňujú nadobudnuté vedomosti a schopnosti v kolektívnych alebo individuálnych témach a úlohách dramatických, prednesových a slovesných.

Pripravujú absolventské predstavenie, kde sa odzrkadlí ich osvojenie si základných princípov dramatického výrazu vo všetkých disciplínach (napr. rytmus, dynamika, priestor, javisková reč, rétorika, umelecký prednes a ďalšie). Oboznamujú sa s európskymi kultúrnymi dejinami a snažia sa príťažlivým spôsobom vytvoriť základný obraz o vývoji európskeho dramatického umenia v historickom kontexte s vývojom hmotnej a duchovnej kultúry ľudstva. Vedome používajú základné výrazové prvky umeleckého prednesu, k tvorivej interpretácii samostatne zvoleného textu. Zároveň spôsobom vzdelávania v literárno-dramatickom odbore výchova pre umenie a výchova umením sa stáva žiak v bežnom živote uvedomelým divákom dramatických prezentácií. Dokáže sa orientovať v základnej terminológii divadelnej teórie a ovláda odbornú terminológiu jednotlivých divadelných techník v rozsahu obsahu štúdia.

Absolvent literárno-dramatického odboru získal základy odborného jazyka a komunikácie v umeleckej oblasti. V prvej časti I. stupňa základného štúdia sa dokáže vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov literárno-dramatického odboru a vyučovacieho predmetu, v ktorom si rozvinul schopnosť tvoriť a prijímať umenie na danej úrovni stupňa ukončeného vzdelania. Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti I. stupňa základného štúdia nie je ukončená. Vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.

Absolvent II. stupňa základného štúdia je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti. Absolvovaním súboru predmetov umeleckého vzdelávania počas štúdia v literárno-dramatickom odbore je pripravený na vysokoškolské štúdium na školách umeleckého alebo pedagogického zamerania. Absolvent II. stupňa základného štúdia ovláda hru, základy dramatickej tvorby na úrovni prislúchajúcej danému stupňu vzdelania. Dokáže aktívne pôsobiť v divadelných súboroch ako herec, scenárista alebo bábkoherec. Svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať, je schopný primerane reagovať na nové trendy i na spoločenský vývoj. Na základe získaných poznatkov a skúsenosti dokáže hodnotiť a kriticky pristupovať k ďalšiemu tvorivému procesu. Absolvent II. stupňa základného štúdia študijných zameraní dramatické, slovesné alebo bábkarské: podáva poloprofesionálne umelecké výkony v praxi najčastejšie ako herec v divadlách mladých, divadlách poézie, bábkových súboroch alebo individuálne ako recitátor, moderátor či žurnalista. Absolvent má vedomosti z dejín divadla a dramatickej tvorby, dokáže odborne vyjadriť svoj umelecký názor, pozná historické a estetické zákonitosti divadelného umenia, divadelné a literárne diela dokáže interpretovať podľa štýlových období, má vedomosť o technickej úrovni umeleckého prednesu, javiskového rečového prejavu a túto analýzu vie využívať pri tvorbe osobitej interpretácie. Úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci dosiahnu v závere II. stupňa základného štúdia literárno-dramatického odboru v základnej umeleckej škole, nie je ukončená. Vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa.

Absolvent literárno-dramatického odboru nadobudne také skúsenosti a vedomosti, ktoré sú potrebné pre povolania, ktorých úspech závisí na vytvorení dobrého medzilidského kontaktu, vzťahu a spolupráce ako sú: lekár, zdravotná sestra, vychovávateľ, ale aj pracovníci v terciárnej oblasti, ďalej povolania, ktoré vyžadujú pohotovú a pre poslucháča zrozumiteľnú vyjadrovanie ako: právnik, učiteľ, verejný pracovník, kultúrny pracovník, manažér, politik a pod.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prípravná dramatická výchova

Žiaci po ukončení prípravného štúdia 1 (PŠ1) a prípravného štúdia 2 (PŠ2)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiaci od 4 rokov veku:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ získavajú prehĺbený záujem o dramatickú hru, ✓ uplatnia pri hre overené schopnosti ich ďalšieho pohybového a rytmického vývoja, ✓ použijú schopnosť aktívne a pasívne sa uvoľniť, sústrediť sa a pohotovo reagovať, ✓ improvizujú pohyb k riekanke a piesni podľa ich obsahu, ✓ uplatnia detskú tvorivosť, ✓ použijú správnu výslovnosť v rečovom prejave, ✓ zvládnu techniku hry na Orffových hudobných nástrojoch, ✓ kráčajú pri pohybových hrách podľa rytmu piesne, ľahkou chôdzou 	<p>Dramatická hra.</p> <p>Povinné hudobno-dramatické činnosti a hry.</p> <p>Uvoľňovacie a koordinačné pohybové cvičenia zamerané na uvoľnenie tela.</p> <p>Pohyb, gesto, mimika.</p> <p>Text – prirodzená detská hra.</p> <p>Melodizácia a rytmizácia slov, detských riekaniiek a vyčítaníek.</p> <p>Názvy Orffových nástrojov: paličky, tamburína, rámový/ručný bubon, triangel, zvonček, chrastidlá (rumba guľa) a melodických hudobných nástrojov metalofón, zvonkohra.</p> <p>Chôdza a rytmus.</p>

(tanečnou, kultivovanou), sprevádzajú rozmanité riekanky a básne hrou na tele, zdramatizujú pohybovo krátku báseň, prezentujú výstup vlastnej a skupinovej tvorby pred spolužiakmi.	Ľudová slovesnosť a detské básne.	Dramatizácia krátkeho textu. Rečový a pohybový prejav.
--	-----------------------------------	--

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia

Žiaci dokážu:

- aktívne sa zúčastňovať spoločnej hry,
- v hrách s pravidlom zvládnuť základné prvky pohyblivosti, pružnosti, obratnosti,
- v cvičeniach a v hrách s pravidlom základné priestorové cítenie,
- rešpektovať ostatných členov kolektívu,
- v cvičeniach a hrách s pravidlom zvládnuť jednoduchý rytmus a dynamiku,
 - a) pohybom,
 - b) zvukom,
- hrou na jednoduchých nástrojoch,
- hrou na telo,
- slovným a hlasovým prejavom,
- predviesť na primeranej úrovni pohybové, rytmické, rečové a výtvarné schopnosti,
- aktívne sa zapojiť do kolektívnej tvorivej činnosti.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE:

DRAMATICKÁ PRÍPRAVA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Dramatická príprava v základnej umeleckej škole je predmet spoločný pre všetkých žiakov literárno-dramatického odboru. Hlavným obsahom predmetu je komplexná tvorivá dramatická činnosť, zahrňujúca všetky zložky, vrátane práce s improvizovanou bábkou a integrujúce základné prvky prípravnej činnosti (pohybové, rečové, hudobno-rytmické) a špecifické činnosti výtvarné.

Motivácia všetkých činností zostáva aj naďalej základným metodickým princípom, podnecujúcim spontánnym detským prejavom. Skúsenosti získané v priebehu vyučovania motivovanou hrou sa postupne vyvíjajú vo vlastnú uvedomelú odbornú činnosť.

CIELE PREDMETU

Žiaci:

- si uvedomujú v jednoduchej dramatickej hre partnerov v priestore a reagujú na nich,
- zvládnu jednoduchú partnerskú hru so zástupnou rekvizitou,
- zvládnu jednoduchú partnerskú hru so zástupným textom,
- zoznamujú sa s možnosťou hry s predmetmi, jednoduchými výtvarnými znakmi z nich improvizovať bábky a v cvičeniach zvládnuť základné princípy ich oživovania.

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

DRAMATICKÁ HRA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none">✓ reagujú na partnerov v jednoduchej dramatickej hre v priestore,✓ zvládnu jednoduchú partnerskú hru so zástupnou rekvizitou,	<p>Kontaktná dramatická hra podľa Evy Machkovej. Dramatické činnosti so zástupnou rekvizitou.</p>
--	---

<p>realizujú jednoduchú partnerskú hru so zástupným textom, poznajú možnosti hry s predmetmi, s jednoduchými výtvarnými znakmi, improvizujú s bábkami a v cvičeniach zvládajú základné princípy ich oživovania.</p>	<p>Partnerská hra so zástupným textom. Hra s predmetmi a jednoduchými výtvarnými znakmi. Hra s bábkou.</p>
---	---

POHYBOVÁ PRÍPRAVA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ získajú prvé návyky správneho držania tela, ✓ zapájajú jednotlivé svalové skupiny v polohách na mieste k fixovaniu tohto návyku, ✓ poznajú jednoduché cvičenia na rozvoj svojich fyzických dispozícií, ✓ vedome prenášajú váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na mieste z jednej dolnej končatiny na druhú, ✓ získavajú návyky pri akrobatických cvičeniach. 	<p>Ľah vzad: priehlavky, sedacie svaly, panva, bedrové kĺby, brušné svaly, „sviečka“.</p> <p>Ľah vpred: sedacie svaly a dolné končatiny, bedrové kĺby, chrbtové svaly.</p> <p>Sed znožný: dolné končatiny, chrbtica a dolné končatiny.</p> <p>Váhy, lastovička.</p> <p>Akrobatické cvičenia: kotrmelec vpred do sedu znožného alebo roznoženého, kotrmelec vzad do drepu.</p>

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<p>uvedomujú si proces správneho dýchania, v jednoduchých artikulačných cvičeniach zvládnu vyslovovanie všetkých hlások, riekanky, vyčítanky, Mám básničku na jazýčku. Ľudová slovesnosť. Uvoľňovacie hlasové cvičenia.</p>	<p>Dychové cvičenia. Básničky: riekanky, vyčítanky, Mám básničku na jazýčku. Ľudová slovesnosť. Uvoľňovacie hlasové cvičenia.</p>
<p>uvedomujú si rytmus a melódiu reči v riekankách, zvládnu mäkký hlasový začiatok, uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti v individuálnom alebo kolektívnom prednese.</p>	

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedome sa pokúšajú o samostatné jednoduché slovné vyjadrenie, ✓ poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry. 	<p>Rétorika, dotvorenie príbehu alebo rozprávky. Dramatizácia slovenských ľudových rozprávok.</p>

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

DRAMATICKÁ HRA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ reagujú na partnerov v etude, ✓ zvládnu jednoduchú charakterizáciu v hre, ✓ realizujú jednoduchý dramatický príbeh a podľa toho konajú, 	<p>Etuda podľa témy. Hra a charakter postavy. Etuda na základe príbehu.</p>

predvedú tvorbu jednoduchej improvizovanej bábkky, improvizujú s bábkami, ich oživovanie vrátane zvuku, dokážu vytvoriť jednoduchý dramatinovaný príbeh s bábkou.

Tvorba bábkky.
Oživovanie improvizovanej bábkky. Hra s bábkou.

POHYBOVÁ PRÍPRAVA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ získajú prvé návyky správneho držania tela, ✓ zapájajú jednotlivé svalové skupiny v polohách na mieste k fixovaniu tohto návyku, ✓ poznajú jednoduché cvičenia na rozvoj svojich fyzických dispozícií, ✓ vedome prenášajú váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na mieste z jednej dolnej končatiny na druhú, ✓ získavajú návyky pri akrobatických cvičeniach. 	<p>Držanie tela, svalové napätie a uvoľnenie.</p> <p>Jednoduché koordinačno-dynamické cvičenia.</p> <p>Priestorové tvary (zástup, kruh, voľný rozostup, atď.)</p> <p>Jednoduchá dramatická akcia.</p> <p>Akrobatické cvičenia:</p> <p>kolíska na bruchu, na chrbte,</p> <p>kotrmelec vzad do stoji.</p>

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu predĺžený výdych a základy dychovej opory, ✓ v jednoduchých hlasových cvičeniach si uvedomujú funkciu rezonancie, 	<p>Dychové cvičenia.</p> <p>Hlasové cvičenia.</p>

<p>uvedomujú si rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, zvládnu mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov, uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti v individuálnom alebo kolektívnom prednese.</p>	<p>Artikulačné cvičenia. Práca s textom podľa výberu. Poetické texty.</p>
---	---

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedome sa pokúšajú o samostatné jednoduché slovné vyjadrenie, ✓ poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry. 	<p>Rétorika, dotvorenie príbehu alebo rozprávky. Dramatizácia slovenských ľudových rozprávok a príbehov z vhodnej detskej literatúry.</p>

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE: DRAMATICKÉ A SLOVESNÉ

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Dramatická hra je naďalej hlavným predmetom primárneho i sekundárneho umeleckého vzdelávania. Jej prostredníctvom má učiteľ dosahovať v hlavnom predmete: dramatika a slovesnosť primeraný výraz u žiakov v dramatickom a slovesnom prejave. Jej pomocou má pripraviť žiakov v predmete: prednes k interpretácii textov ako osobnej výpovede zážitku, a tak zamedziť ich mechanickému odriekavaniu. Dramatickou hrou sú tiež v hlavnom predmete integrované prípravné činnosti: pohyb a reč.

Motivácia v týchto ročníkoch primárneho i sekundárneho umeleckého vzdelávania sa, sa stáva východiskovým bodom k uvedomenému uplatňovaniu odborných vedomostí a skúseností. Organizujúcim základom činnosti v týchto ročníkoch je téma zodpovedajúca vývojovej fáze žiakov, ktorá má prehĺbiť ich záujem o prácu v odbore a ovplyvniť zároveň ich mravnú a odbornú výchovu.

Práca v súbore na II. stupni je predmet, v ktorom sa počíta s uvedomeným záujmom žiakov o štúdium v literárno-dramatickom odbore ZUŠ. V priebehu štúdia sa mali na hodinách inscenačnej tvorby zúčastniť všetci žiaci 1. – 4. ročníka, v prvom rade však tí, ktorí sa v individuálnom štúdiu pripravujú na vysoké školy umeleckého a pedagogického smeru. Ďalej tí žiaci, ktorí sa chcú venovať záujmovej umeleckej

činnosti v oblasti divadla či poézie a pôsobiť ako vedúci súboru, režiséri, dramaturgovia, herci. Práca v súbore je praktickou prípravou na samostatnú umeleckú tvorbu. Súčasťou výučby sú aj návštevy divadelných alebo filmových predstavení, výstav, koncertov, kultúrnych pamiatok alebo inšpirujúco prostredia v súvislosti s témou výučby.

CIELE

Žiaci:

- zvládnu komplexnú tvorivú dramatickú činnosť zahrnujúcu aj prípravnú činnosť, reč, smerujúcu od hry k vytvoreniu schopnosti samostatne, osobito, prirodzene a pritom kultivovane sa vyjadrovať dramatickou hrou, pohybom a slovným prejavom hovoreným a písomným,
- sú schopní aktívne sa podieľať na vytváraní pozitívnych vzťahov a na vzájomnej spolupráci v skupine,
- osvojujú si cieľavedome odborné vedomosti a schopnosti,
- uplatňujú potrebné pohybové schopnosti v dramatickej činnosti,
- interpretujú umelecký text ako osobný umelecký zážitok,
- vedia prirodzene a kultivovane odovzdávať myšlienku zvoleného textu,
- sú schopní pracovať v súbore pri väčšej časovej zaťažnosti,
- aplikujú vytvorenie inscenácie na základe vybranej predlohy z oblasti poézie, prózy alebo dramatických žánrov,
- uplatňujú v rôznych súťažiach v umeleckom prednese, detskej dramatickej tvorbe i autorskej literárnej tvorbe literárno-dramatického odboru najlepšie výsledky LDO ZUŠ.

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ konajú v jednoduchých daných okolnostiach, ✓ zvládnu jednoduchú danú etudu alebo improvizáciu a vedia zachovať jej formu pri zámene postáv, ✓ realizujú jednoduchý dramatický príbeh a podľa toho konajú, ✓ predvedú v cvičeniach hru s predmetom, ✓ dokážu vytvoriť jednoduché krátke pointované vyjadrenie zážitku. 	<p>Etuda podľa témy. Improvizácia a zámena postáv.</p> <p>Etuda na základe vymysleného príbehu. Hra s predmetom. Autorská tvorba slovom i písomne.</p>

POHYB

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ získajú správne držania tela, ✓ zapájajú jednotlivé svalové skupiny v cvičeniach na centrálny a periférny pohyb, ✓ poznajú jednoduché cvičenia na priestorové cítenie – priestorové vzťahy, ✓ vedome prenášajú váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na mieste z jednej dolnej končatiny na druhú, ✓ získavajú návyky v prízemnej obratnosti. 	<p>Pocit osi. Zabalenie, rozbaľovanie, uvoľnenie chrbtice.</p> <p>Priestorové tvary – dvojice, trojice, skupiny. Pred, za, nad, pod a hore, dolu.</p> <p>Koordinačné cvičenia z miesta. Akrobatické cvičenia: preliezania, podliezania, hojdačky, turecké bubny.</p>

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<p>zvládnu správny vnútorný hmatový pocit v dychových cvičeniach, v jednoduchých hlasových cvičeniach si uvedomujú funkciu rezonancie, uvedomujú si rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, zvládnu mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov, aplikujú správnu výslovnosť vokálov, uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v</p>	<p>Dychové cvičenia. Práca s hovoreným slovom. Artikulačné cvičenia. Práca s textom podľa výberu. Individuálny alebo kolektívny prednes Hlasové cvičenia. Poetické, prozaické texty.</p>
--	--

PREDNES

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu prácu s textom pripravenom dramatickou hrou, ✓ uplatňujú texty, ktoré dávajú možnosť dialogického spracovania, ✓ uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, ✓ zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, ✓ venujú pozornosť myšlienke a gradácií textu, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom umeleckom prednese 	<p>Text podľa výberu. Práca s hovoreným slovom. Dramaturgia prednesu. Interpretácia textu. Poetické , prozaické texty.</p>

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedome sa pokúšajú o samostatné jednoduché slovné vyjadrenie, ✓ poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry, 	<p>Rétorika, dotvorenie príbehu alebo rozprávky. Dramatizácia slovenských ľudových rozprávok a príbehov z vhodnej</p>

aplikujú vlastnú tvorivú činnosť konkrétnymi umeleckými dielami detskej literatúry. Vlastná tvorivá činnosť.
:dramatickými, výtvarnými, hudobnými a tiež mimoumeleckými, prírodnými skutočnosťami a javmi.

PRÁCA V SÚBORE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, ✓ uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci. 	<p>Súborová práca.</p> <p>Detská dramatická tvorba.</p>

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu v kolektívnej improvizácii vyriešiť jednoduchú dramatickú situáciu, ✓ zvládnu v technických cvičeniach základné princípy stavby jednoduchého dramatického tvaru, ✓ vedia nadviazať v jednoduchých cvičeniach a etudách kontakt s partnerom, ✓ predvedú v cvičeniach dialóg s predmetom ako s partnerom, ✓ dokážu v písanom texte vyjadriť vzťah. 	<p>Improvizácia s jednoduchou dramatickou situáciou.</p> <p>Stavba jednoduchého dramatického tvaru.</p> <p>Etuda kontakt s partnerom.</p> <p>Dialóg s predmetom.</p> <p>Autorská tvorba – vzťah k partnerovi v hre.</p>

POHYB

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

zvládnu základné prvky prízemnej gymnastiky až akrobacie, ovládajú náročnejšie cviky obratnosti, zvládnu ďalšie koordinačné cvičenia v pohybe z miesta, vedome uplatňujú jednoduchú tanečnú hru so spevom, zdokonaľujú návyky v prízemnej obratnosti.

Rôzne druhy skokov, príprava na stojky. Prepojovanie skokov a prízemný pohyb.
Polka, valčík.

Akrobatické cvičenia: preliezania, podliezania, hojdačky, turecké bubny.

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu správne technické návyky rečového prejavu, ✓ v jednoduchých hlasových cvičeniach si uvedomujú funkciu rezonancie, ✓ uvedomujú si rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, ✓ zvládnu mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov, ✓ aplikujú správnu výslovnosť záverových spoluhlások podľa ortoepických zákonov výslovnosti, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese. 	<p>Dychová opora, rezonancia v maske.</p> <p>Práca s hovoreným slovom.</p> <p>Artikulačné cvičenia.</p> <p>Práca s textom podľa výberu.</p> <p>Logopedické cvičenia.</p> <p>Poetické, prozaické texty.</p>

PREDNES

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<p>zvládnu v cvičeniach vyjadrenie jednoduchého podtextu, uplatňujú texty, ktoré dávajú možnosť dialogického spracovania, uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťahy k literárnym textom, zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, venujú pozornosť myšlienke a gradácii textu, uplatňujú základné výrazové prvky prednesu (dôraz, pauza).</p>	<p>Cvičenia na vyjadrenie podtextu. Práca s dialógom. Dramaturgia prednesu. Interpretácia textu. Literárne, muzikálne, texty - práca s dôrazom, pauzou.</p>
--	---

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedome sa dopracovať k vyjadreniu vzťahu najmä formou dialógu, ✓ poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry, ✓ dokážu citlivo vnímať význam použitých slov, ✓ aplikujú hru so slovami a obohacujú si tak slovnú zásobu, ✓ aplikujú vlastnú tvorivú činnosť konkrétnymi umeleckými dielami: dramatickými, výtvarnými, hudobnými a tiež mimoumeleckými, prírodnými skutočnosťami a javmi. 	<p>Autorská tvorba - dialóg.</p> <p>Slovenské ľudové rozprávky a príbehy z vhodnej detskej literatúry.</p> <p>Tvorivé písanie.</p> <p>Hra so slovami.</p> <p>Vlastná tvorivá činnosť.</p>

PRÁCA V SÚBORE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, ✓ uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci. 	<p>Súborová práca.</p> <p>Prezentácia divadelného predstavenia.</p>

Záverečná skúška:

- 1 prednes podľa výberu z poézie alebo prózy,
- 1 autorská literárna tvorba, kde aplikujú hru so slovami,
- divadelné predstavenie podľa literárnej predlohy.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu v kolektívnej improvizácii vyriešiť dramatickú situáciu a rozhodnú o svojom konaní, ✓ zvládnu v technických cvičeniach základné princípy stavby jednoduchého dramatického tvaru, ✓ vedia nadviazať v jednoduchých cvičeniach a etudách kontakt s partnerom, ✓ zvládnu v cvičeniach dialóg s predmetom ako s partnerom, ✓ dokážu v písanom texte vyjadriť vzťah - dialóg. 	<p>Improvizácia - dramatická situácia.</p> <p>Stavba jednoduchého dramatického tvaru.</p> <p>Etuda kontakt s partnerom.</p> <p>Dialóg s predmetom.</p> <p>Autorská tvorba – vzťah k partnerovi v hre.</p>

POHYB

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<p>zvládnu základné prvky prízemnej gymnastiky až akrobacie, ovládajú náročnejšie cviky obratnosti, zvládnu ďalšie koordinačné cvičenia v pohybe z miesta s posunom rytmického dôrazu, vedome uplatňujú jednoduchú tanečnú hru so spevom,</p> <p>zdokonaľujú návyky v prízemnej obratnosti.</p>	<p>Rôzne druhy skokov, príprava na stojky. Prepojovanie skokov a prízemný pohyb.</p> <p>Polka, valčík. Akrobatické cvičenia: loktami dopredu, vzad zo sedu i zo stoja.</p>	
---	--	--

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu správne technické návyky rečového prejavu, ✓ ovládajú v jednoduchých hlasových cvičeniach funkciu hlavovej rezonancie, ✓ zvládnu rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, ✓ aplikujú mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov, ✓ aplikujú správnu výslovnosť záverových spoluhlások podľa ortoepických zákonov výslovnosti, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese. 	<p>Dychová opora, aktivizácia brušných stien a rečových ústrojov.</p> <p>Práca s hovoreným slovom.</p> <p>Artikulačné cvičenia.</p> <p>Prednes literárneho textu.</p> <p>Práca s textom podľa výberu.</p> <p>Poetické, prozaické texty.</p>

PREDNES

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú v cvičeniach vyjadrenie jednoduchého podtextu, ✓ uplatňujú texty, ktoré dávajú možnosť monologického spracovania, ✓ uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, ✓ zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, ✓ venujú pozornosť myšlienke a gradácií textu, ✓ uplatňujú základné výrazové prvky prednesu (intonácia, temporytmus). 	<p>Cvičenia na vyjadrenie podtextu.</p> <p>Práca s monológom.</p> <p>Dramaturgia prednesu.</p> <p>Interpretácia textu.</p> <p>Poetické, prozaické texty - práca s intonáciou, temporytmom.</p>

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedome sa dopracovať k vyjadreniu vzťahu najmä formou dialógu, ✓ poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry, ✓ dokážu citlivo vnímať význam použitých slov, ✓ aplikujú hru so slovami a obohacujú si tak slovnú zásobu, ✓ aplikujú vlastnú tvorivú činnosť konkrétnymi umeleckými dielami :dramatickými, výtvarnými, hudobnými a tiež mimoumeleckými, prírodnými skutočnosťami a javmi. 	<p>Autorská tvorba - dialóg.</p> <p>Slovenské ľudové rozprávky a príbehy z vhodnej detskej literatúry.</p> <p>Tvorivé písanie.</p> <p>Hra so slovami.</p> <p>Vlastná tvorivá činnosť.</p>

PRÁCA V SÚBORE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, ✓ uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci. 	<p>Súborová práca.</p> <p>Tvorba divadelného predstavenia.</p>

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu v dramatickej etude vlastné vyjadrenie námetu, ✓ fixujú tvar etudy - pravdivým konaním vyjadrujú cieľ postavy, ✓ zvládnu daný hudobný námet formou dramatickej pohybovej improvizácie, ✓ aplikujú jednoduchú slovnú improvizáciu, ✓ dokážu písomne spracovať vlastné zážitky alebo predstavy. 	<p>Dramatická etuda.</p> <p>Pravdivé konanie postavy v etude.</p> <p>Improvizácia na daný hudobný námet.</p> <p>Konferovanie, reportáž.</p> <p>Autorská tvorba – jednoduchý scenár.</p>

POHYB

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu požadovaný pohybový tréning, ✓ ovládajú náročnejšie cviky obratnosti, ✓ zvládnu ďalšie koordinačné cvičenia s predmetom, ✓ vedome uplatňujú jednoduchý ľudový tanec, ✓ zdokonaľujú návyky v prízemnej obratnosti. 	<p>Pohybový tréning.</p> <p>Spojovanie skokov s kotúľom.</p> <p>Koordinačné cvičenia s predmetom.</p> <p>Ľudový tanec – jednokročka, dvojkročka.</p> <p>Akrobatické cvičenia: premety bokom.</p>

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ upevňujú správne technické návyky rečového prejavu, ✓ ovládajú v jednoduchých hlasových cvičeniach funkciu hlavovej rezonancie, ✓ zvládnu rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, ✓ aplikujú mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov, ✓ aplikujú výslovnosť úžinových a polozáverových spoluhlások, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese. 	<p>Rezonancia v maske, aktivizácia brušných stien a rečových ústrojov, bránice.</p> <p>Práca s technikou hlavovej rezonancie.</p> <p>Artikulačné cvičenia.</p> <p>Prednes literárneho textu.</p> <p>Výslovnosť úžinových a polozáverových spoluhlások.</p> <p>Práca s textom podľa výberu.</p>

PREDNES

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu v nadsádzke rôzne výrazové varianty rečových cvičení, ✓ analyzujú logicky myšlienku autorovho textu, ✓ uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, ✓ zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, ✓ uplatňujú základné výrazové prvky prednesu (intonácia, temporytmus, dôraz, pauza). 	<p>Cvičenia na vyjadrenie výrazových variantov.</p> <p>Rozbor textu.</p> <p>Dramaturgia prednesu.</p> <p>Interpretácia textu.</p> <p>Poetické, prozaické texty - práca s intonáciou, temporytmom, dôrazom a pauzou.</p>

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu tvorbu krátkych príbehov (osobné zážitky), ✓ poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry, ✓ dokážu citlivo vnímať význam použitých slov, ✓ aplikujú hru so slovami a obohacujú si tak slovnú zásobu, ✓ zvládnu techniku písania scenárov z etudy. 	<p>Autorská tvorba - príbeh.</p> <p>Detská literatúra slovenská i svetová.</p> <p>Tvorivé písanie.</p> <p>Hra so slovami.</p> <p>Vlastná tvorba scenára z etudy.</p>

PRÁCA V SÚBORE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, ✓ uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci. 	<p>Vytváranie súborových programov.</p> <p>Tvorba divadelného predstavenia.</p>

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu v dramatickej etude využitie humoru, ✓ fixujú tvar etudy – využiť výmenu rolí, ✓ zvládnu vystavanie príbehu ako reťaze príčin a následkov, ✓ aplikujú náznakové scénické prvky, ✓ zvládnu písomne spracovať vlastné zážitky alebo predstavy. 	<p>Dramatická etuda s vtipnou pointou.</p> <p>Etuda s výmenou rolí.</p> <p>Etuda na základe príbehu.</p> <p>Etuda – konečný tvar.</p> <p>Autorská tvorba – jednoduchý scenár.</p>

POHYB

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdokonaľujú požadovaný pohybový tréning, ✓ zvládnu náročnejšie cviky obratnosti, ✓ ovládajú koordináčne cvičenia s predmetom, ✓ vedome uplatňujú jednoduchý ľudový tanec so spevom, ✓ zdokonaľujú návyky v prízemnej obratnosti. 	<p>Pohybový tréning.</p> <p>Spojovanie skokov s kotúľom.</p> <p>Koordináčne cvičenia s predmetom.</p> <p>Ľudový tanec so spevom.</p> <p>Akrobatické cvičenia: stoj na rukách.</p>

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú technicky vyspelejší a kultivovanejší rečový prejav, ✓ zvládnu v hlasových cvičeniach funkciu hlavovej rezonancie, ✓ zvládnu rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, ✓ aplikujú správnu výslovnosť v prednese cvičných textov, ✓ zvládnu výslovnosť úžinových a polozáverových spoluhlások, 	<p>Kultivovaný rečový prejav.</p> <p>Práca s technikou hlavovej rezonancie.</p> <p>Artikulačné cvičenia.</p> <p>Prednes literárneho textu.</p> <p>Výslovnosť úžinových a polozáverových spoluhlások.</p>

uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v	Práca s textom podľa výberu. individuálnom alebo kolektívnom prednese.
--	---

PREDNES

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu rôzne výrazové varianty rečových cvičení, ✓ zvládnu gradáciu v umeleckom prednese, ✓ analyzujú logicky myšlienku autorovho textu s vlastným prínosom, ✓ uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, ✓ zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, ✓ uplatňujú základné výrazové prvky prednesu (intonácia, temporytmus, dôraz, pauza). 	Cvičenia na vyjadrenie výrazových variantov. Gradácia v prednese. Rozbor textu. Dramaturgia prednesu. Interpretácia textu. Technika umeleckého prednesu.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu tvorbu krátkych príbehov (osobné zážitky), ✓ poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry, ✓ dokážu citlivo vnímať význam použitých slov, ✓ aplikujú hru so slovami a obohacujú si tak slovnú zásobu, ✓ zvládnu techniku písania scenárov z etudy. 	Autorská tvorba - príbeh. Detská literatúra slovenská i svetová. Tvorivé písanie. Hra so slovami. Vlastná tvorba scenára z etudy.

PRÁCA V SÚBORE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, ✓ uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci. 	<p>Vytváranie súborových programov.</p> <p>Tvorba divadelného predstavenia.</p>

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu prípravu a realizáciu absolventského predstavenia, ✓ zvládnu divadelné techniky s potrebným výrazom kultivovanej prirodzenosti, ✓ uplatňujú v pohybových dramatických improvizáciách na daný hudobný námiet priestorové, rytmické i dynamické čítanie, ✓ aplikujú náznakové scénické prvky, ✓ zvládnu písomne spracovať vlastné zážitky alebo predstavy, samostatne zvolenou formou. 	<p>Absolventské predstavenie.</p> <p>Úloha v absolventskom predstavení.</p> <p>Pohybová improvizácia na daný hudobný námiet.</p> <p>Absolventské predstavenie.</p> <p>Autorská tvorba – jednoduchý scenár.</p>

POHYB

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdokonaľujú požadovaný pohybový tréning, ✓ zvládnu ďalšie cviky obratnosti, ✓ ovládajú koordinačné cvičenia s predmetom, ✓ zvládnu súčasný tanec so spevom, 	<p>Pohybový tréning.</p> <p>Spojovanie cvikov obratnosti.</p> <p>Koordinačné cvičenia s predmetom.</p>

zvládnu pohyb v súlade s absolventským predstavením.		Súčasný tanec so spevom.
		Pohyb v absolventskom predstavení.

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú vedome vyspelý a kultivovaný rečový prejav, ✓ zvládnu viesť jednoduchú jazykovú rozcvičku, ✓ zvládnu rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, ✓ aplikujú správnu výslovnosť v prednese cvičných textov, ✓ zvládnu výrazný javiskový rečový prejav, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese. 	<p>Kultivovaný rečový prejav.</p> <p>Jazyková rozcvička.</p> <p>Artikulačné cvičenia.</p> <p>Prednes literárneho textu.</p> <p>Javisková reč.</p> <p>Práca s textom podľa výberu.</p>

PREDNES

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu rôzne výrazové varianty rečových cvičení, ✓ zvládnu gradáciu v umeleckom prednese, ✓ analyzujú logicky myšlienku autorovho textu s vlastným prínosom, 	<p>Cvičenia na vyjadrenie výrazových variantov .</p> <p>Gradácia v prednese.</p> <p>Rozbor textu.</p>

uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťahy k životu a umeniu. Interpretácia textu.
 zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text,
 zvládnu samostatný výber a interpretáciu vhodného textu. Absolventský umelecký prednes.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu tvorbu príbehov (osobné zážitky), ✓ zvládnu teoretické informácie a ich praktické využitie z dejín dramatickej tvorby, ✓ dokážu citlivo vnímať význam použitých slov, ✓ aplikujú hru so slovami a obohacujú si tak slovnú zásobu, ✓ zvládnu techniku písania scenárov. 	Autorská tvorba - príbeh. Seminárna práca z dejín dramatickej tvorby. Tvorivé písanie. Samostatná absolventská práca. Vlastná tvorba scenára – využitie v absolventskom predstavení.

PRÁCA V SÚBORE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, ✓ uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci. 	Vytváranie súborových programov. Tvorba absolventského divadelného predstavenia.

Záverečná skúška:

- absolventské divadelné predstavenie,
- etuda podľa vylosovanej témy,
- umelecký prednes podľa samostatného výberu,
- seminárna práca z dejín dramatickej tvorby,

- 2 samostatné autorské literárne práce,
- pohyb v súlade s absolventským predstavením.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE: BÁBKARSKÉ

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Dramatická hra a dramatická hra s bábkou je hlavným obsahom práce celého I. stupňa základného štúdia. Jej prostredníctvom má dosahovať učiteľ v hlavnom predmete dramatika s bábkou a slovesnosť potrebný a primeraný výraz žiakov v dramatickom a slovesnom prejave a najmä v dramatickom prejave s bábkou. V súvislosti s týmto je práca na predmete technika vedenia, jednoduchých bábok a prednes zameraná na úlohy, ktoré vedú k prirodzenému, citlivému, komunikatívnemu a osobitému bábkohereckému prejavu žiakov a zároveň ku schopnosti interpretovať text ako aktuálnu výpoveď. Zamedziť zároveň tomu, aby bol text mechanicky odriekavaný. V dramatickej hre a v dramatickej hre s bábkou sú tiež v hlavnom predmete integrované prípravné predmety činnosti a to reč a pohyb. Motivácia sa stáva východiskom k uvedenému a cieľavedomému osvojovaniu a uplatňovaniu odborných vedomostí. Organizujúcim momentom činnosti v týchto ročníkoch je téma, ktorá zodpovedá vývojovej fáze žiakov, prehľbuje ich záujem o prácu v odbore a ovplyvňuje ich odborné vzdelanie.

Súčasťou výučby je aj návšteva vhodne vybraného divadelného predstavenia, hlavne predstavenia bábkového divadla, filmu, výstavy, koncertov, kultúrnych pamiatok alebo inšpirujúceho prostredia v súvislosti s témou výučby.

Pre najtalentovanejších žiakov je určené rozšírené štúdium, v ktorom sa na I. stupni pripravujú vybraní jednotlivci na talentové skúšky na stredné školy umeleckého a pedagogického zamerania. Po absolvovaní štúdia, v prípade mimoriadneho talentu žiaka a jeho individuálneho záujmu, je možné absolvovanie talentových prijímacích pohovorov na vysoké školy umeleckého a pedagogického zamerania.

CIELE

Žiaci:

- sa rozvíjajú rovnomerne v oblasti citových, rozumových a morálnych kvalít v jeho bábkohereckom prejave,
- získajú schopnosť kolektívne cítiť a aktívne sa podieľať na vytváraní bábkohereckých predstavení,
- získajú vedomé, osobité, prirodzené a pritom kultivované vyjadrovanie v bábkohereckej komunikácii,
- ovládajú základné odborné schopnosti v bábkohereckom prejave do takej miery:
 - a) aby mohol pokračovať vo vzdelávaní na vyššom stupni,
 - b) aby sa mohol aktívne uplatňovať v kultúrno-spoločenskej záujmovej činnosti,
- aplikujú svoje schopnosti a poznatky v podobe kvalitných bábkohereckých divadelníkov, režisérov, scenáristov pre amatérske súbory a kvalitných uchádzačov pre štúdium na konzervatóriách a vysokej škole umeleckého a pedagogického zamerania.

PROFIL ABSOLVENTA

Žiaci po ukončení celého štúdia v bábkohereckom odbore majú osvojené pri práci s bábkou základy komplexného pestovania citu pre rytmus, reč a pohyb. Vedome sa vyjadrujú v bábkohereckom prejave z hľadiska vlastných estetických postojov k svetu. Uplatňujú nadobudnuté bábkoherecké vedomosti a schopnosti v kolektívnych alebo individuálnych témach a úlohách.

Pripravujú bábkoherecké absolventské predstavenie, kde sa odzrkadlí ich osvojenie si základných princípov bábkarského výrazu vo všetkých disciplínach (napr. vedenie bábok, rytmus, dynamika, priestor, javisková reč, rétorika, umelecký prednes a ďalšie).

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

DRAMATIKA S BÁBKOU A SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ konajú s predmetom v jednoduchých daných okolnostiach, ✓ zvládnu jednoduchú danú etudu alebo improvizáciu s predmetom a vedia zachovať jej formu pri zámene postáv, ✓ realizujú jednoduchý dramatický príbeh a podľa toho konajú, ✓ predvedú v cvičeniach hru s predmetom, ✓ dokážu vytvoriť jednoduché krátke pointované vyjadrenie zážitku. 	<p>Etuda s predmetom podľa témy.</p> <p>Improvizácia s predmetom a zámena postáv.</p> <p>Etuda na základe vymysleného príbehu.</p> <p>Hra s predmetom.</p> <p>Autorská tvorba slovom i písomne.</p>

POHYB

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ získajú správne držania tela, ✓ zapájajú jednotlivé svalové skupiny v cvičeniach na centrálny a periférny pohyb, ✓ poznajú jednoduché cvičenia na priestorové cítenie – priestorové vzťahy, ✓ vedome prenášajú váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na mieste z jednej dolnej končatiny na druhú, ✓ získavajú návyky v prízemnej obratnosti. 	<p>Pocit osi.</p> <p>Zabalenie, rozbaľovanie, uvoľnenie chrbtice.</p> <p>Priestorové tvary - dvojice, trojice, skupiny. Pred, za, nad, pod a hore, dolu.</p> <p>Koordinačné cvičenia z miesta. Akrobatické cvičenia: preliezania, podliezania, hojdačky, turecké bubny.</p>

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu správny vnútorný hmatový pocit v dychových cvičeniach, ✓ v jednoduchých hlasových cvičeniach si uvedomujú funkciu rezonancie, ✓ uvedomujú si rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, ✓ zvládnu mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov, ✓ aplikujú správnu výslovnosť vokálov, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese. 	<p>Dychové cvičenia.</p> <p>Práca s hovoreným slovom. Artikulačné cvičenia.</p> <p>Práca s textom podľa výberu.</p> <p>Hlasové cvičenia. Poetické, prozaické texty.</p>

TECHNIKA VODENIA JEDNODUCHÝCH BÁBOK A PREDNES

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu prácu s textom pripravenom dramatickou hrou, ✓ uplatňujú texty, ktoré dávajú možnosť dialogického spracovania, ✓ uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, ✓ zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, ✓ venujú pozornosť myšlienke a gradácií textu, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom umeleckom prednese ✓ zvládnu oživovanie zástupnej a improvizovanej bábkky pohybom a zvukom, ✓ zvládnu pri vodení jednoduchých tyčových a plošných bábok základný postoj a základný pohyb, ✓ reagujú pohybovo a zvukovo na jednotlivé podnety prichádzajúce z vonku a pôsobiace na zmysly bábkky. 	<p>Text podľa výberu.</p> <p>Práca s hovoreným slovom.</p> <p>Dramaturgia prednesu.</p> <p>Interpretácia textu.</p> <p>Poetické, prozaické texty.</p> <p>Oživovanie improvizovanej bábkky.</p> <p>Vodenie jednoduchých tyčových a plošných bábok.</p> <p>Zrak a sluch bábkky.</p>

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedome sa pokúšajú o samostatné jednoduché slovné vyjadrenie, ✓ poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry, ✓ aplikujú vlastnú tvorivú činnosť konkrétnymi umeleckými dielami :dramatickými, výtvarnými, hudobnými a tiež mimoumeleckými, prírodnými skutočnosťami a javmi. 	<p>Rétorika, dotvorenie príbehu alebo rozprávky.</p> <p>Dramatizácia slovenských ľudových rozprávok a príbehov z vhodnej detskej literatúry.</p> <p>Vlastná tvorivá činnosť.</p>

PRÁCA V SÚBORE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, ✓ uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci. 	<p>Súborová práca.</p> <p>Detská dramatická tvorba.</p>

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

DRAMATIKA S BÁBKOU A SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu v kolektívnej improvizácii vyriešiť jednoduchú dramatickú situáciu s bábkou i bez nej, ✓ zvládnu v technických cvičeniach základné princípy stavby jednoduchého dramatického bábkohereckého tvaru, ✓ vedia nadviazať v jednoduchých cvičeniach a etudách kontakt s bábkou, ✓ predvedú v cvičeniach dialóg s predmetom ako s bábkou, ✓ dokážu v písanom texte vyjadriť vzťah bábky s bábkou. 	<p>Improvizácia s jednoduchou dramatickou situáciou s bábkou.</p> <p>Stavba jednoduchého bábkohereckého dramatického tvaru.</p> <p>Etuda kontakt s bábkou.</p> <p>Dialóg s predmetom ako s bábkou.</p> <p>Autorská tvorba – vzťah k bábke v hre.</p>

POHYB

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu základné prvky prízemnej gymnastiky až akrobacie, ✓ ovládajú náročnejšie cviky obratnosti, 	<p>Rôzne druhy skokov, príprava na stojky.</p> <p>Prepojovanie skokov a prízemný pohyb.</p>

zvládnu ďalšie koordinačné cvičenia v pohybe z miesta, vedome uplatňujú jednoduchú tanečnú hru so spevom, zdokonaľujú návyky v prízemnej obratnosti.

Koordináčn é cvičenia z miesta. Polka, valčík
Akrobatické cvičenia: preliezania, podliezania, hojdačky, turecké bubny.

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu správne technické návyky rečového prejavu, ✓ v jednoduchých hlasových cvičeniach si uvedomujú funkciu rezonancie, ✓ uvedomujú si rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, ✓ zvládnu mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov, ✓ aplikujú správnu výslovnosť záverových spoluhlások podľa ortoepických zákonov výslovnosti, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese. 	<p>Dychová opora, rezonancia v maske.</p> <p>Práca s hovoreným slovom.</p> <p>Artikulačné cvičenia.</p> <p>Práca s textom podľa výberu.</p> <p>Logopedické cvičenia.</p> <p>Poetické, prozaické texty.</p>

TECHNIKA VODENIA JEDNODUCHÝCH BÁBOK A PREDNES

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu v cvičeniach vyjadrenie jednoduchého podtextu, ✓ uplatňujú texty, ktoré dávajú možnosť dialogického spracovania, ✓ uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, 	<p>Cvičenia na vyjadrenie podtextu.</p> <p>Práca s dialógom.</p>

<p>zážitky a vzťah k literárnemu textu,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, ✓ venujú pozornosť myšlienke a gradácií textu, ✓ uplatňujú základné výrazové prvky prednesu (dôraz, pauza), ✓ ovládajú základný postoj a pohyb technicky náročnejších tyčových alebo plošných bábok, ✓ aplikujú etude jednoduchý hudobno-pohybový a tanečný pohyb vhodne zvolenou bábkou, ✓ interpretujú súhru pohybov so zvukovým prejavom bábky a so zvukovým sprievodom, ✓ vyjadrujú reakciu bábky na vnímanie vonkajších podnetov a cítenie postavy interpretovanej bábkou, ✓ oboznamujú sa s jednoduchými bábkami rukavicovými, prstovými. 	<p>Dramaturgia prednesu.</p> <p>Interpretácia textu.</p> <p>Poetické, prozaické texty - práca s dôrazom, pauzou.</p> <p>Náročnejšie tyčové alebo plošné bábky.</p> <p>Etuda hudobno-pohybová s bábkou.</p> <p>Interpretácia zvukového prejavu bábky.</p> <p>Bábka a jej cítenie.</p> <p>Rukavicové a prstové bábky.</p>
---	---

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjadrujú vzťah bábkovej formy najmä formou dialógu, ✓ poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry s bábkou. ✓ dokážu citlivo vnímať význam použitých slov, ✓ aplikujú hru s bábkou so slovami a obohacujú si tak slovnú zásobu, ✓ aplikujú vlastnú tvorivú činnosť s bábkou konkrétnymi umeleckými dielami: dramatickými, výtvarnými, hudobnými a tiež mimoumeleckými, prírodnými skutočnosťami a javmi. 	<p>Autorská tvorba – dialóg bábok.</p> <p>Slovenské ľudové rozprávky a príbehy z vhodnej detskej literatúry.</p> <p>Tvorivé písanie.</p> <p>Hra so slovami.</p> <p>Vlastná tvorivá činnosť s bábkou.</p>
---	--

PRÁCA V SÚBORE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu úlohy zadané v súborovej práci s bábkou, ✓ uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci s bábkou. 	<p>Súborová práca s bábkou.</p> <p>Prezentácia divadelného bábkového predstavenia.</p>

Záverečná skúška:

- 1 prednes podľa výberu z poézie alebo prózy,
- 1 autorská literárna tvorba, kde aplikujú hru so slovami s využitím bábky,
- divadelné bábkové predstavenie podľa literárnej predlohy.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

DRAMATIKA S BÁBKOU A SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu v kolektívnej improvizácii vyriešiť dramatickú situáciu s bábkou a rozhodnú o svojom konaní, ✓ zvládnu v technických cvičeniach základné princípy stavby jednoduchého dramatického tvaru s bábkou, ✓ vedia nadviazať v jednoduchých cvičeniach a etudách kontakt s 	<p>Improvizácia - dramatická situácia s bábkou.</p> <p>Stavba jednoduchého dramatického tvaru s bábkou.</p> <p>Etuda kontakt s bábkou.</p>

bábkou, zvládnú v cvičeniach dialóg s predmetom ako s bábkou, dokážu v písanom texte vyjadriť vzťah – dialóg dvoch bábok.	Dialóg s predmetom ako s bábkou. Autorská tvorba – vzťah k bábke v hre.
---	---

POHYB

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnú základné prvky prízemnej gymnastiky až akrobacie, ✓ ovládajú náročnejšie cviky obratnosti, ✓ zvládnú ďalšie koordinačné cvičenia v pohybe z miesta s posunom rytmického dôrazu, ✓ vedome uplatňujú jednoduchú tanečnú hru so spevom, ✓ zdokonaľujú návyky v prízemnej obratnosti. 	<p>Rôzne druhy skokov, príprava na stojky. Prepojovanie skokov a prízemný pohyb. Koordinačné cvičenia z miesta.</p> <p>Polka, valčík.</p> <p>Akrobatické cvičenia: kotrmelec vpred, vzad zo sedu i zo stoja.</p>

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnú správne technické návyky rečového prejavu, ✓ ovládajú v jednoduchých hlasových cvičeniach funkciu hlavovej rezonancie, ✓ zvládnú rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, ✓ aplikujú mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov, 	<p>Dychová opora, aktivizácia brušných stien a rečových ústrojov. Práca s hovoreným slovom.</p> <p>Artikulačné cvičenia.</p> <p>Prednes literárneho textu.</p>

<p>aplikujú správnu výslovnosť záverových spoluhlások podľa ortoepických zákonov výslovnosti textom podľa výberu. uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese.</p>	<p>Poetické, prozaické texty.</p>
---	-----------------------------------

TECHNIKA VODENIA JEDNODUCHÝCH BÁBOK A PREDNES

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú v cvičeniach vyjadrenie jednoduchého podtextu, ✓ uplatňujú texty, ktoré dávajú možnosť monologického spracovania, ✓ uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, ✓ zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, ✓ venujú pozornosť myšlienke a gradácií textu, ✓ uplatňujú základné výrazové prvky prednesu (intonácia, temporytmus), ✓ ovládajú základný postoj a pohyb technicky náročnejších tyčových alebo plošných bábok, ✓ aplikujú etude jednoduchý hudobno-pohybový a tanečný pohyb vhodne zvolenou bábkou, ✓ interpretujú súhru pohybov so zvukovým prejavom bábky a so zvukovým sprievodom, ✓ vyjadrujú reakciu bábky na vnímanie vonkajších podnetov a cítenie postavy interpretovanej bábkou, 	<p>Cvičenia na vyjadrenie podtextu.</p> <p>Práca s monológom.</p> <p>Dramaturgia prednesu.</p> <p>Interpretácia textu.</p> <p>Poetické, prozaické texty - práca s intonáciou, temporytmom.</p> <p>Náročnejšie tyčové alebo plošné bábky.</p> <p>Etuda hudobno-pohybová s bábkou.</p> <p>Interpretácia zvukového prejavu bábky.</p> <p>Bábka a jej cítenie.</p>

oboznamujú sa s jednoduchými bábkami – marionety.

Marinetové bábky.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedome sa dopracovať k vyjadreniu vzťahu najmä formou dialógu s bábkou, ✓ poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry, ✓ dokážu citlivo vnímať význam použitých slov, ✓ aplikujú hru so slovami a obohacujú si tak slovnú zásobu, ✓ aplikujú vlastnú tvorivú činnosť konkrétnymi umeleckými dielami: dramatickými, výtvarnými, hudobnými a tiež mimoumeleckými, prírodnými skutočnosťami a javmi. 	<p>Autorská tvorba – dialóg s bábkou.</p> <p>Slovenské ľudové rozprávky a príbehy z vhodnej detskej literatúry.</p> <p>Tvorivé písanie.</p> <p>Hra so slovami a s bábkou.</p> <p>Vlastná tvorivá činnosť, využitie bábky.</p>

PRÁCA V SÚBORE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, ✓ uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci. 	<p>Súborová práca s bábkou.</p> <p>Tvorba bábkového divadelného predstavenia.</p>

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

DRAMATIKA S BÁBKOU A SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu v dramatickej etude s bábkou vlastné vyjadrenie námetu, ✓ fixujú tvar etudy s bábkou – pravdivým konaním vyjadrujú cieľ 	<p>Dramatická etuda s bábkou.</p> <p>Pravdivé konanie bábky v etude.</p>

<p>postavy, zvládnu daný hudobný námet formou dramatickej pohybovej improvizácie s bábkou, aplikujú jednoduchú slovnú improvizáciu s bábkou, dokážu písomne spracovať vlastné zážitky alebo predstavy a pretaviť ich do úst bábky.</p>	<p>Improvizácia na daný hudobný námet s bábkou. Konferovanie s bábkou. Autorská tvorba – jednoduchý bábkový scenár.</p>	
--	---	--

POHYB

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu požadovaný pohybový tréning, ✓ ovládajú náročnejšie cviky obratnosti, ✓ zvládnu ďalšie koordinačné cvičenia s predmetom, ✓ vedome uplatňujú jednoduchý ľudový tanec, ✓ zdokonaľujú návyky v prízemnej obratnosti. 	<p>Pohybový tréning.</p> <p>Spojovanie skokov s kotúľom.</p> <p>Koordinačné cvičenia s predmetom.</p> <p>Ľudový tanec – jednokročka, dvojkročka.</p> <p>Akrobatické cvičenia: premety bokom.</p>

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ upevňujú správne technické návyky rečového prejavu, ✓ ovládajú v jednoduchých hlasových cvičeniach funkciu hlavovej rezonancie, 	<p>Rezonancia v maske, aktivizácia brušných stien a rečových ústrojov, bránice.</p> <p>Práca s technikou hlavovej rezonancie.</p>

zvládnu rytmus melódiu a rečiv náročnejších artikulačných cvičeniach,	Artikulačné cvičenia. Prednes literárneho textu.
aplikujú mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov,	Výslovnosť úžinových a polozáverových spoluhlások. Práca s textom podľa
aplikujú výslovnosť úžinových a polozáverových spoluhlások,	
uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese.	

TECHNIKA VODENIA JEDNODUCHÝCH BÁBOK A PREDNES

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu v nadsádzke rôzne výrazové varianty rečových cvičení, ✓ analyzujú logicky myšlienku autorovho textu, ✓ uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, ✓ zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, ✓ uplatňujú základné výrazové prvky prednesu (intonácia, temporytmus, dôraz, pauza), ✓ zvládnu vodenie spodových bábok, ktorých hlavu ovládame rukou vsunutou dovnútra, ✓ interpretujú vodenie spodových bábok s využívaním hry jednej živej ruky bábkoherca – vodiča bábky, ✓ zoznamujú sa s vodením spodových bábok, u ktorých ovládame 	<p>Cvičenia na vyjadrenie výrazových variantov .</p> <p>Rozbor textu.</p> <p>Dramaturgia prednesu.</p> <p>Interpretácia textu.</p> <p>Poetické, prozaické texty - práca s intonáciou, temporytmom, dôrazom a pauzou.</p> <p>Vodenie spodových bábok.</p> <p>Jednoručná maňuška.</p> <p>Ovládanie spodových bábok dvoma prstami.</p>

hlavu jedným alebo dvoma prstami, uplatňujú súhru pohybu so zvukovým prejavom bábkou a jej vedomého vnútorného pohybu so zvukovým prejavom bábkou.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu tvorbu krátkych príbehov s bábkou (osobné zážitky), ✓ poznajú vhodné literárne diela pre hru s bábkou prostredníctvom aktívnej hry, ✓ dokážu citlivo vnímať význam použitých slov pri hre s bábkou, ✓ aplikujú hru so slovami a obohacujú si tak slovnú zásobu, ✓ zvládnu techniku písania scenárov z etudy s bábkou. 	<p>Autorská tvorba – príbeh s bábkou.</p> <p>Detská literatúra slovenská i svetová.</p> <p>Tvorivé písanie.</p> <p>Hra so slovami.</p> <p>Vlastná tvorba scenára z etudy s bábkou.</p>

PRÁCA V SÚBORE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, ✓ uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci. 	<p>Vytváranie bábkarských súborových programov.</p> <p>Tvorba bábkového divadelného predstavenia.</p>

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

DRAMATIKA S BÁBKOU A SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu v dramatickej etude využitie humoru s bábkou, ✓ fixujú tvar etudy – využiť výmenu rolí bábok, 	<p>Dramatická etuda s vtipnou pointou.</p> <p>Etuda s bábkami s výmenou rolí.</p>

zvládnu vystavanie príbehu s bábkou ako reťaze príčin a následkov, aplikujú náznakové scénické prvky, zvládnu písomne spracovať vlastné zážitky alebo predstavy.	Etuda na základe príbehu s bábkou. Etuda s bábkou – konečný tvar. Autorská tvorba – jednoduchý bábkový scenár.
--	--

POHYB

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdokonaľujú požadovaný pohybový tréning, ✓ zvládnu náročnejšie cviky obratnosti, ✓ ovládajú koordináčne cvičenia s predmetom, ✓ vedome uplatňujú jednoduchý ľudový tanec so spevom, ✓ zdokonaľujú návyky v prízemnej obratnosti. 	<p>Pohybový tréning.</p> <p>Spojovanie skokov s kotúľom.</p> <p>Koordináčne cvičenia s predmetom.</p> <p>Ľudový tanec so spevom.</p> <p>Akrobatické cvičenia: stoj na rukách.</p>

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú technicky vyspelejší a kultivovanejší rečový prejav, ✓ zvládnu v hlasových cvičeniach funkciu hlavovej rezonancie, ✓ zvládnu rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, ✓ aplikujú správnu výslovnosť v prednese cvičných textov, 	<p>Kultivovaný rečový prejav.</p> <p>Práca s technikou hlavovej rezonancie.</p> <p>Artikulačné cvičenia.</p> <p>Prednes literárneho textu.</p>

<p>zvládnu výslovnosť úžinových a polozáverových spoluhlások,</p> <p>uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese.</p>		<p>Výslovnosť úžinových a polozáverových spoluhlások. Práca s textom podľa</p>
---	--	--

TECHNIKA VODENIA JEDNODUCHÝCH BÁBOK A PREDNES

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu rôzne výrazové varianty rečových cvičení, ✓ zvládnu gradáciu v umeleckom prednese, ✓ analyzujú logicky myšlienku autorovho textu s vlastným prínosom, ✓ uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, ✓ zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, ✓ uplatňujú základné výrazové prvky prednesu (intonácia, temporytmus, dôraz, pauza), ✓ zvládnu vodenie spodových bábok, ktorých hlavu ovládame rukou vsunutou dovnútra, ✓ interpretujú vodenie maňuškových bábok s využívaním hry jednej živej ruky bábkoherca – vodiča bábky, ✓ zoznamujú sa s vodením javajkových bábok, u ktorých ovládame telo bábky jednou alebo troma tyčami, ✓ uplatňujú súhru pohybu so zvukovým prejavom bábky a jej 	<p>Cvičenia na vyjadrenie výrazových variantov.</p> <p>Gradácia v prednese.</p> <p>Rozbor textu.</p> <p>Dramaturgia prednesu.</p> <p>Interpretácia textu.</p> <p>Technika umeleckého prednesu.</p> <p>Vodenie spodových bábok.</p> <p>Jednoručná maňuška.</p> <p>Ovládanie javajkových bábok s jednou, alebo troma tyčami.</p> <p>Súhra pohybu so zvukovým prejavom bábky, tvorba konfliktu.</p>

vedomého vnútorného prežitia, tvorba konfliktu.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnú tvorbu krátkych príbehov s bábkou (osobné zážitky), ✓ poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry s bábkou. ✓ dokážu citlivo vnímať význam použitých slov pri hre s bábkou, ✓ aplikujú hru so slovami a obohacujú si tak slovnú zásobu pri hre s bábkou, ✓ zvládnú techniku písania scenárov z etudy s bábkou. 	<p>Autorská tvorba – príbeh s bábkou.</p> <p>Detská literatúra slovenská i svetová.</p> <p>Tvorivé písanie.</p> <p>Hra so slovami pri hre s bábkou.</p> <p>Vlastná tvorba scenára z etudy s bábkou.</p>

PRÁCA V SÚBORE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnú úlohy zadané v súborovej práci, ✓ uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci. 	<p>Vytváranie bábkových súborových programov.</p> <p>Tvorba bábkového divadelného predstavenia.</p>

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

DRAMATIKA S BÁBKOU A SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnú prípravu a realizáciu absolventského bábkového predstavenia, ✓ zvládnú bábkarské techniky s potrebným výrazom kultivovanej 	<p>Absolventské bábkové predstavenie.</p>

cvičeniach,		Prednes literárneho textu.
aplikujú správnu výslovnosť v prednese cvičných textov,		Javisková reč.
zvládnu výrazný javiskový rečový prejav,		Práca s textom podľa výberu.
uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese.		

TECHNIKA VODENIA JEDNODUCHÝCH BÁBOK A PREDNES

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu rôzne výrazové varianty rečových cvičení, ✓ zvládnu gradáciu v umeleckom prednese, ✓ analyzujú logicky myšlienku autorovho textu s vlastným prínosom, 	<p>Cvičenia na vyjadrenie výrazových variantov .</p> <p>Gradácia v prednese.</p> <p>Rozbor textu.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, ✓ zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, ✓ zvládnu samostatný výber a interpretáciu vhodného textu, ✓ interpretujú základný postoj, pohyb a vyjadrenie základných reakcií bábkky, ✓ zvládnu v konkrétnej úlohe výraz bábkky charakterizujúci postavu z bábkového predstavenia, ✓ zvládnu prácu bábkky s rekvizitou. 	<p>Dramaturgia prednesu.</p> <p>Interpretácia textu.</p> <p>Absolventský umelecký prednes.</p> <p>Správne vodenie bábkky.</p> <p>Charakter postavy z bábkového predstavenia.</p> <p>Vodenie bábkky a práca s rekvizitou.</p>

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu tvorbu príbehov s bábkou (osobné zážitky), ✓ zvládnu teoretické informácie a ich praktické využitie z dejín dramatickej tvorby v oblasti bábkového divadla, ✓ dokážu citlivo vnímať význam použitých slov v texte bábkového predstavenia, ✓ aplikujú hru so slovami a obohacujú si tak slovnú zásobu pri hre s bábkou, ✓ zvládnu techniku písania bábkových scenárov. 	<p>Autorská tvorba – príbeh s bábkou.</p> <p>Seminárna práca z dejín dramatickej tvorby v oblasti bábkového divadla.</p> <p>Tvorivé písanie pre bábkové predstavenie.</p> <p>Samostatná absolventská práca.</p> <p>Vlastná tvorba scenára – využitie v absolventskom bábkovom predstavení.</p>

PRÁCA V SÚBORE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, ✓ uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci. 	<p>Vytváranie bábkových súborových programov.</p> <p>Tvorba absolventského bábkového divadelného predstavenia.</p>

Záverečná skúška:

- absolventské bábkové divadelné predstavenie,
- etuda s bábkou podľa vylosovanej témy,
- umelecký prednes s bábkou podľa samostatného výberu,
- seminárna práca z dejín dramatickej tvorby v oblasti bábkového divadla,
- 2 samostatné autorské literárne práce,
- pohyb v súlade s absolventským bábkovým predstavením.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE: DRAMATICKÉ

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Základy dramatickej tvorby sú hlavným predmetom dramatického oddelenia. Motivácia v týchto ročníkoch umeleckého vzdelávania sa, sa stáva východiskovým bodom k uvedomenému uplatňovaniu odborných vedomostí a skúseností. Organizujúcim základom činnosti v týchto ročníkoch je téma zodpovedajúca vývojovej fáze žiakov, ktorá má prehĺbiť ich záujem o prácu v odbore a ovplyvniť zároveň ich mravnú a odbornú výchovu. Práca v súbore na II. stupni je predmet, v ktorom sa počíta s uvedomeným záujmom žiakov o štúdium v literárno-dramatickom odbore ZUŠ. V priebehu štúdia sa mali na hodinách inscenačnej tvorby zúčastniť všetci žiaci, v prvom rade však tí, ktorí sa v individuálnom štúdiu pripravujú na vysoké školy umeleckého a pedagogického smeru. Ďalej tí žiaci, ktorí sa chcú venovať záujmovej umeleckej činnosti v oblasti divadla či poézie a pôsobiť ako vedúci súboru, režiséri, dramaturgovia, herci. Práca v súbore je praktickou prípravou na samostatnú umeleckú tvorbu. Súčasťou výučby sú aj návštevy divadelných alebo filmových predstavení, výstav, koncertov, kultúrnych pamiatok alebo inšpirujúco prostredia v súvislosti s témou výučby.

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzujú vlastné pohybovo – výrazové prostriedky, ✓ definujú prirodzenú jednotu pohybových a hlasových výrazových prostriedkov, ktoré vytvárajú psychofyzický aparát (ľudské telo), ✓ zdokonaľujú vlastné hlasové výrazové prostriedky, ✓ vyberajú prirodzenú interpretáciu autorského textu cez svoj 	<p>Základy dramatickej tvorby.</p> <p>Herecká postava.</p> <p>Hlasové cvičenia – javisková reč.</p> <p>Prirodzená interpretácia textu.</p>

<p>psychofyzický aparát,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú krátku improvizáciu na ľubovoľnú tému, ✓ zdokonaľujú v kolektívnej dramaturgickej, režijnej a výtvarnej spolupráci ucelený tvar, ✓ preukážu získané odborné poznatky a skúsenosti v zhodnotení hereckej zložky videného dramatického diela, ✓ zvládnu teoreticky a prakticky zásady slovesnej ortoepie, ✓ interpretujú na konkrétnych ukážkach špecifiká útvarov medzi vecnou a umeleckou literatúrou, ✓ využívajú mimoslovné prostriedky prednesu, ✓ aplikujú návyky svojho rečového prejavu kondičnými rozcvičkami, <ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú bez prípravy formou monologického prejavu krátku správu, referát, prejav, ✓ analyzujú nedostatky pri správnom držaní tela, ✓ zvládnu pohybovú realizáciu rytmu a jeho zložiek, ✓ preukážu ovládanie cvičenia rovnováhy a rotácie, ✓ zvládnu akrobatické cvičenia smerujúce k rozvoju obratnosti, ✓ aplikujú získané poznatky a skúsenosti v príprave kolektívnej ročníkovej práce. 	<p>Improvizácia na ľubovoľnú tému.</p> <p>Tvorba divadelnej inscenácie.</p> <p>Recenzia divadelného predstavenia.</p> <p>Artikulácia v javiskovej reči.</p> <p>Práca s vecnou a umeleckou literatúrou.</p> <p>Gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky.</p> <p>Jazyková rozcvička.</p> <p>Monológ.</p> <p>Správne držanie tela, odstránenie nedostatkov.</p> <p>Pohyb spojený s dodržiavaním rytmu.</p> <p>Cvičenia rovnováhy a rotácie.</p> <p>Akrobatické cvičenia zamerané na obratnosť.</p> <p>Kolektívna ročníková práca – inscenácia.</p>
---	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzujú v cvičeniach fázy psychologického konania, ✓ definujú mimoslovnými prostriedkami (pohybom, zvukom) vzťah k partnerovi, ✓ zdokonaľujú herecké výrazové prostriedky na zvládnutie rovnakej situácie v tragédii, komédii, commedii dell arte, groteske, ✓ vyberajú konaním a štylizovaným prejavom vhodnú reakciu na literárne, hudobné a výtvarné podnety, ✓ interpretujú vnútorný (psychický) postoj k dramatickej činnosti a vedia ho fixovať, ✓ zdokonaľujú malý dramatický tvar s využitím princípov autorského divadla, ✓ preukážu s členmi kolektívu v krátkych cvičeniach a improvizáciách tvorivú atmosféru, ✓ aplikujú jednotlivé zložky dramatického diela, ✓ zvládnu výstavbové postupy prednesu, ✓ interpretujú samostatne umelecký prednes, ✓ využívajú mimoslovné prostriedky prednesu, ✓ aplikujú návyky svojho rečového prejavu kondičnými rozcvičkami, ✓ interpretujú bez prípravy formou dialogického prejavu krátku správu, referát, prejav, ✓ analyzujú vzťah k priestoru a orientáciu v ňom, ✓ zvládnu zložitejšie cvičenia tempa a dynamiky, ✓ preukážu vzťah k partnerovi v náročnejších akrobatických cvičeniach, 	<p>Podnet, zhodnotenie, reakcia.</p> <p>Etuda – mimoslovné prostriedky.</p> <p>Herecké výrazové prostriedky a situácia.</p> <p>Improvizácia na literárne, hudobné a výtvarné podnety.</p> <p>Dramatická činnosť – postoj.</p> <p>Tvorba dramatického tvaru.</p> <p>Tvorivá atmosféra pri improvizácií.</p> <p>Text, réžia, scéna.</p> <p>Výstavba umeleckého prednesu.</p> <p>Interpretácia umeleckého prednesu.</p> <p>Gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky.</p> <p>Jazyková rozcvička.</p> <p>Dialóg.</p> <p>Orientácia v priestore.</p> <p>Cvičenia tempa a dynamiky.</p> <p>Akrobatické cvičenia s partnerom.</p>
--	--

zvládnu prácu horných končatín ako základ gesta, aplikujú získané poznatky a skúsenosti v príprave vybranej kolektívnej ročníkovej práce.

Koordinované cvičenia horných končatín.

Kolektívna ročníková práca – inscenácia.

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzujú v cvičeniach fázy psychologického konania a slovný dynamický stereotyp, ✓ zvládnu v improvizácii – etude udržať v konaní určený typ – charakter, ✓ definujú mimoslovnými prostriedkami (pohybom, zvukom) vzťah k partnerovi, ✓ zdokonaľujú herecké výrazové prostriedky na zvládnutie rovnakej situácie v tragédii, komédii, commedii dell arte, groteske, ✓ vyberajú herecký výraz nie mechanickým opakovaním dohodnutých činností, ale znovu objavovaním tvorivého procesu, ✓ zvládnu výber vhodného námetu (aj hudobného) etudy pre ostatných členov kolektívu, ✓ interpretujú vnútorný (psychický) postoj k dramatickej činnosti a vedia ho fixovať, ✓ zdokonaľujú malý dramatický tvar s využitím princípov autorského divadla, ✓ preukážu s členmi kolektívu v krátkych cvičeniach a improvizáciách tvorivú atmosféru, ✓ aplikujú jednotlivé zložky dramatického diela, 	<p>Podnet, zhodnotenie, reakcia.</p> <p>Etuda - mimoslovné prostriedky.</p> <p>Charakter postavy.</p> <p>Herecké výrazové prostriedky a situácia.</p> <p>Improvizácia na literárne, hudobné a výtvarné podnety.</p> <p>Dramatická činnosť – herecký výraz.</p> <p>Námet na etudu.</p> <p>Fixácia vnútorného postoja.</p> <p>Dramatický tvar.</p> <p>Tvorivá atmosféra pri improvizácií.</p> <p>Text, réžia, scéna.</p>

VZDELÁVACIE ŠTANDARBY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu výstavbové postupy prednesu, ✓ interpretujú samostatne umelecký prednes, ✓ interpretujú rôzne súčasné aj dobové texty, ✓ využívajú mimoslovné prostriedky prednesu, ✓ aplikujú návyky svojho rečového prejavu kondičnými rozcvičkami, ✓ interpretujú bez prípravy formou dialogického prejavu krátku správu, referát, prejav, ✓ definujú rozdiel medzi detským a umeleckým prednesom a poznajú kritéria ich hodnotenia, ✓ analyzujú vzťah k priestoru a orientáciu v ňom, ✓ zvládnu zložitejšie cvičenia tempa a dynamiky, ✓ preukážu vzťah k partnerovi v náročnejších slovenských ľudových tancoch, ✓ zvládnu choreografickú kompozíciu na tému ľudových tancov, ✓ zvládnu cvičenia na koordináciu pohybu s rečou a piesňou, ✓ ovládajú základné charakterotvorné prvky tancov iných národov, ✓ aplikujú získané poznatky a skúsenosti v príprave vybranej kolektívnej ročníkovej práce konanie a vývoj dramatickej postavy. 	<p>Výstavba umeleckého prednesu.</p> <p>Interpretácia umeleckého prednesu.</p> <p>Interpretácia súčasných aj dobových textov.</p> <p>Gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky.</p> <p>Jazyková rozcvička.</p> <p>Dialóg.</p> <p>Detský a umelecký prednes – kritéria.</p> <p>Orientácia v priestore.</p> <p>Cvičenia tempa a dynamiky.</p> <p>Slovenské ľudové tance.</p> <p>Choreografia na tému ľudových tancov.</p> <p>Cvičenia na koordináciu pohybu s rečou a piesňou.</p> <p>Prvky tancov iných národov.</p> <p>Kolektívna ročníková práca – inscenácia.</p>
---	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzujú v cvičeniach fázy psychologického konania a slovný dynamický stereotyp, ✓ zvládnu jednoduchý scenár – autorské divadlo, ✓ definujú mimoslovnými prostriedkami (pohybom, zvukom) vzťah k partnerovi, ✓ zdokonaľujú herecké výrazové prostriedky na zvládnutie rovnakej situácie v tragédii, komédii, commedii dell arte, groteske, ✓ vyberajú herecký výraz nie mechanickým opakovaním dohodnutých činností, ale znovu objavovaním tvorivého procesu, ✓ zvládnu výber vhodného námetu (aj hudobného) etudy pre ostatných členov kolektívu, ✓ interpretujú vnútorný (psychický) postoj k dramatickej činnosti a vedia ho fixovať, ✓ zdokonaľujú malý dramatický tvar s využitím princípov autorského divadla, ✓ preukážu s členmi kolektívu v krátkych cvičeniach a improvizáciách tvorivú atmosféru, ✓ aplikujú jednotlivé zložky dramatického diela, ✓ zvládnu svoju úlohu v absolventskom predstavení, ✓ zvládnu výstavbové postupy prednesu, ✓ interpretujú samostatne umelecký prednes, ✓ interpretujú rôzne súčasné aj dobové texty, ✓ využívajú mimoslovné prostriedky prednesu, ✓ aplikujú návyky svojho rečového prejavu kondičnými rozcvičkami, 	<p>Podnet, zhodnotenie, reakcia.</p> <p>Autorské divadlo.</p> <p>Charakter postavy.</p> <p>Herecké výrazové prostriedky a situácia.</p> <p>Absolventské predstavenie.</p> <p>Improvizácia na literárne, hudobné a výtvarné podnety.</p> <p>Dramatická činnosť – herecký výraz.</p> <p>Fixácia inscenačného tvaru.</p> <p>Inscenačný zámer.</p> <p>Text, réžia, scéna.</p> <p>Absolventské predstavenie.</p> <p>Výstavba umeleckého prednesu.</p> <p>Interpretácia umeleckého prednesu.</p> <p>Interpretácia súčasných aj dobových textov.</p> <p>Gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky.</p> <p>Jazyková rozcvička.</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú bez prípravy materiál k zvolenej téme a prednesú prednášku bez písomného záznamu, ✓ definujú hodnotenie umeleckého prednesu a samostatne hodnotia, ✓ analyzujú vzťah k priestoru a orientáciu v ňom, ✓ zvládnu zložitejšie cvičenia tempa a dynamiky, ✓ preukážu vzťah k partnerovi v náročnejších slovenských ľudových tancoch, ✓ zvládnu choreografickú kompozíciu na tému moderných tancov, ✓ zvládnu cvičenia na koordináciu pohybu s rečou a piesňou – moderná pieseň, ✓ ovládajú základné charakterotvorné prvky tancov iných národov, ✓ zvládnu štylizáciu a umenie podriadiť sa rôznym pedagogicko-režijným prístupom a požiadavkám v absolventskom predstavení, ✓ zvládnu princípy a zákonitosti činoherného detského a mládežníckeho divadla, divadla poézie a iných dramatických druhov a žánrov. ✓ aplikujú získané poznatky a skúsenosti v príprave vybranej kolektívnej ročníkovej práce konanie a vývoj dramatickej postavy. 	<p>Rétorika.</p> <p>Hodnotenie umeleckého prednesu.</p> <p>Orientácia v priestore.</p> <p>Cvičenia tempa a dynamiky.</p> <p>Choreografia moderného tanca.</p> <p>Cvičenia na koordináciu pohybu s rečou a piesňou.</p> <p>Prvky tancov iných národov.</p> <p>Kolektívna ročníková práca – absolventské predstavenie.</p> <p>Princípy a zákonitosti divadla.</p> <p>Absolventské predstavenie.</p>
--	---

Záverečná skúška:

- samostatný umelecký prednes,
- absolventské divadelné predstavenie,
- improvizácia na literárne, hudobné a výtvarné podnety,

- recenzia na divadelný alebo filmový titul.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE: BÁBKOHERECKÉ

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

V predmete základy dramatickej tvorby s bábkou, štúdium bábkových úloh a umelecký prednes a bábkarská technológia je cieľom vytvoriť základné povedomie o funkcii umenia a vedieť sa orientovať v súčasnom stave bábkarstva v súvislosti s vývojom kultúry a spoločnosti.

V predmete práca v súbore smerujeme k vytváraniu inscenácii s využitím nadobudnutých vedomostí a technických zručností. Navštevovať so žiakmi bábkové predstavenia profesionálne aj vybrané amatérske. Robiť s nimi rozборы videných predstavení, pri ktorých je vhodné rozoberať zámer inscenácie a použitie javiskových prostriedkov. Pri štúdiu bábkových úloh a v umeleckom prednese sa snažiť o samostatný a tvorivý prístup a spracovanie vybranej témy.

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzujú vlastné pohybovo – výrazové prostriedky s bábkou, ✓ definujú prirodzenú jednotu pohybových a hlasových výrazových prostriedkov, ktoré vytvárajú psychofyzický aparát – práca s bábkou, ✓ zdokonaľujú vlastné hlasové výrazové prostriedky pri práci s bábkou, ✓ vyberajú prirodzenú interpretáciu autorského textu cez svoj psychofyzický aparát pri práci s bábkou, ✓ interpretujú krátku improvizáciu s bábkou na ľubovoľnú tému, ✓ zdokonaľujú v kolektívnej dramaturgickej, režijnej a výtvarnej 	<p>Základy dramatickej tvorby s bábkou.</p> <p>Herecká postava - bábka.</p> <p>Hlasové cvičenia – javisková reč.</p> <p>Prirodzená interpretácia textu s bábkou.</p> <p>Improvizácia s bábkou na ľubovoľnú tému.</p> <p>Tvorba bábkovej divadelnej inscenácie.</p>

<p>spolupráci ucelený bábkoherecký tvar,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ preukážu získané odborné poznatky a skúsenosti v zhodnotení hereckej zložky videného dramatického bábkového diela, ✓ zvládnu teoreticky a prakticky zásady slovesnej ortoepie, ✓ interpretujú na konkrétnych ukážkach s bábkou špecifiká útvarov medzi vecnou a umeleckou literatúrou, ✓ využívajú mimoslovné prostriedky prednesu s bábkou, ✓ aplikujú návyky svojho rečového prejavu kondičnými rozcvičkami, <ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú bez prípravy formou monologického prejavu krátku správu, referát, prejav s bábkou, ✓ analyzujú nedostatky pri správnom držaní tela pri práci s bábkou, ✓ zvládnu pohybovú realizáciu rytmu a jeho zložiek s bábkou, ✓ preukážu ovládanie cvičenia rovnováhy a rotácie s bábkou, ✓ zvládnu akrobatické cvičenia smerujúce k rozvoju obratnosti, ✓ využívajú jednoduchú bábku z prírodnín, ✓ zvládnu tvorbu jednoduchej bábkovej z materiálov ľudovej tradície, alebo papiera, ✓ aplikujú získané poznatky a skúsenosti v príprave kolektívnej ročníkovej práce – bábkové predstavenie. 	<p>Recenzia bábkového divadelného predstavenia. Artikulácia v javiskovej reči - bábka.</p> <p>Práca s vecnou a umeleckou literatúrou. Gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky pri práci s bábkou. Jazyková rozcvička.</p> <p>Monológ s bábkou.</p> <p>Správne držanie tela, odstránenie nedostatkov pri práci s bábkou. Pohyb s bábkou spojený s dodržiavaním rytmu. Cvičenia rovnováhy a rotácie s bábkou. Akrobatické cvičenia zamerané na obratnosť. Tvorba jednoduchej bábkovej z prírodnín. Tvorba bábkovej z materiálov ľudovej tradície, papiera.</p> <p>Kolektívna ročníková práca – bábkové predstavenie.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

<ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzujú v cvičeniach fázy psychologického konania bábkou, ✓ definujú mimoslovnými prostriedkami (pohybom, zvukom) vzťah k bábkou, ✓ zdokonaľujú herecké výrazové prostriedky pri práci s bábkou, na zvládnutie rovnakej situácie v tragédii, komédii, commedii dell arte, groteske, ✓ vyberajú konaním a štylizovaným prejavom vhodnú reakciu na literárne, hudobné a výtvarné podnety pri hre s bábkou, ✓ interpretujú vnútorný (psychický) postoj bábkou k dramatickej činnosti a vedia ho fixovať, ✓ zdokonaľujú malý dramatický tvar s využitím princípov bábkového divadla, ✓ preukážu s členmi kolektívu v krátkych cvičeniach a improvizáciách tvorivú atmosféru pri práci s bábkou, ✓ aplikujú jednotlivé zložky bábkového dramatického diela, ✓ zvládnu výstavbové postupy prednesu s bábkou, ✓ interpretujú samostatne umelecký prednes s bábkou, ✓ využívajú mimoslovné prostriedky prednesu s bábkou, ✓ aplikujú návyky svojho rečového prejavu kondičnými rozcvičkami, ✓ interpretujú bez prípravy formou dialogického prejavu krátku správu, referát, prejav s bábkou, ✓ analyzujú vzťah k priestoru a orientáciu v ňom pri práci s bábkou, ✓ zvládnu zložitejšie cvičenia tempa a dynamiky s bábkou, 	<p>Podnet, zhodnotenie, reakcia.</p> <p>Etuda s bábkou – mimoslovné prostriedky.</p> <p>Herecké výrazové prostriedky bábkou a situácia.</p> <p>Improvizácia s bábkou na literárne, hudobné a výtvarné podnety.</p> <p>Dramatická činnosť – postoj bábkou.</p> <p>Tvorba bábkového dramatického tvaru.</p> <p>Tvorivá atmosféra pri improvizácii s bábkou.</p> <p>Text, réžia, scéna.</p> <p>Výstavba umeleckého prednesu s bábkou.</p> <p>Interpretácia umeleckého prednesu s bábkou.</p> <p>Gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky pri práci s bábkou.</p> <p>Jazyková rozcvička.</p> <p>Dialóg s bábkou.</p> <p>Orientácia v priestore.</p> <p>Cvičenia tempa a dynamiky.</p> <p>Akrobatické cvičenia s bábkou.</p>
---	--

preukážu vzťah k bábkke v náročnejších akrobatických cvičeniach, zvládnu prácu horných končatín ako základ ovládania bábkky,	Koordináčné cvičenia horných končatín s bábkou. Vodenie náročnej bábkky. Návrh bábkky.
využívajú anatómiu a výrazovú charakteristiku náročnej bábkky, interpretujú vlastnú predstavu a vytvorí návrh bábkky,	Kolektívna ročníková práca – bábkové predstavenie.
aplikujú získané poznatky a skúsenosti v príprave vybranej kolektívnej ročníkovej práce v bábkovom predstavení.	

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzujú v cvičeniach fázy psychologického konania bábkky a slovný dynamický stereotyp, ✓ zvládnu v improvizácii – etude s bábkou udržať v konaní určený typ – charakter bábkky, ✓ definujú mimoslovnými prostriedkami (pohybom, zvukom) vzťah k bábkke, ✓ zdokonaľujú herecké výrazové prostriedky na zvládnutie rovnakej situácie s bábkou v tragédii, komédii, commedii dell arte, groteske, ✓ vyberajú herecký výraz nie mechanickým opakovaním dohodnutých činností s bábkou , ale znovu objavovaním tvorivého procesu, ✓ zvládnu výber vhodného námetu (aj hudobného) etudy pre prácu s bábkkou, 	<p>Podnet, zhodnotenie, reakcia bábkky.</p> <p>Charakter postavy, ktorú vytvára bábka.</p> <p>Herecké výrazové prostriedky a situácia s bábkou.</p> <p>Improvizácia - situácia s bábkou.</p> <p>Dramatická činnosť – bábka a jej herecký výraz.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú vnútorný (psychický) postoj bábkky k dramatickej činnosti a vedia ho fixovať, ✓ zdokonaľujú malý dramatický tvar s využitím princípov autorského divadla v bábkovom divadle, ✓ preukážu s členmi kolektívu v krátkych cvičeniach a improvizáciách s bábkou tvorivú atmosféru, ✓ aplikujú jednotlivé zložky dramatického bábkového diela , ✓ zvládnu výstavbové postupy prednesu s bábkou, ✓ interpretujú samostatne umelecký prednes s bábkou, ✓ interpretujú rôzne súčasné aj dobové texty s bábkou, ✓ využívajú mimoslovné prostriedky prednesu s bábkou, ✓ aplikujú návyky svojho rečového prejavu kondičnými rozcvičkami s bábkou, ✓ interpretujú bez prípravy formou dialogického prejavu krátku správu, referát, prejav s bábkou, ✓ definujú rozdiel medzi detským a umeleckým prednesom s bábkou a poznajú kritéria ich hodnotenia, ✓ analyzujú vzťah k priestoru a orientáciu v ňom pri práci s bábkou, ✓ zvládnu zložitejšie cvičenia tempa a dynamiky pri práci s bábkou, ✓ preukážu vzťah k bábke v náročnejších slovenských ľudových piesňach, ✓ zvládnu choreografickú kompozíciu s bábkou na tému ľudových tancov, ✓ zvládnu cvičenia na koordináciu pohybu s bábkou s rečou 	<p>Námet na etudu s bábkou. Fixácia vnútorného postoja bábkky.</p> <p>Dramatický tvar- bábkové divadlo.</p> <p>Tvorivá atmosféra pri improvizácii s bábkou. Text, réžia, scéna, bábka.</p> <p>Výstavba umeleckého prednesu s bábkou. Interpretácia umeleckého prednesu s bábkou. Interpretácia súčasných aj dobových textov s bábkou.</p> <p>Gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky pri práci s bábkou. Jazyková rozcvička.</p> <p>Dialóg s bábkou.</p> <p>Detský a umelecký prednes s bábkou – kritéria.</p> <p>Orientácia v priestore s bábkou. Cvičenia tempa a dynamiky. Slovenské ľudové piesne.</p> <p>Choreografia s bábkou na tému ľudových tancov.</p>
--	--

<p>a piesňou, ovládajú základné charakterotvorné prvky bábok iných národov, využívajú anatómiu a výrazovú charakteristiku náročnej bábkky, interpretujú vlastnú predstavu a vytvorila návrh bábkky, aplikujú získané poznatky a skúsenosti v príprave vybranej kolektívnej ročníkovej práce</p>		<p>Cvičenia na koordináciu pohybu s bábkou s rečou a piesňou. Charakterotvorné prvky bábok iných národov. Technické vedenie náročnej bábky. Tvorba alternatívnej bábkky. bábkové divadlo, konanie a vývoj dramatickej postavy. Kolektívna ročníková práca – bábkové divadelné predstavenie.</p>
--	--	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzujú v cvičeniach fázy psychologického konania bábkky a slovný dynamický stereotyp, ✓ zvládnu jednoduchý scenár – bábkové divadlo, ✓ definujú mimoslovnými prostriedkami (pohybom, zvukom) vzťah k bábke, ✓ zdokonaľujú herecké výrazové prostriedky pri práci s bábkou na zvládnutie rovnakej situácie v tragédii, komédii, commedii dell arte, groteske, ✓ vyberajú herecký výraz pre bábku nie mechanickým opakovaním dohodnutých činností, ale znovu objavovaním tvorivého procesu, ✓ zvládnu výber vhodného námetu (aj hudobného) etudy pre ostatných prácu s bábkou, ✓ interpretujú vnútorný (psychický) postoj bábkky k dramatickej 	<p>Podnet, zhodnotenie, reakcia bábkky.</p> <p>Scenár bábkového divadla.</p> <p>Charakter postavy, ktorú vytvára bábka.</p> <p>Herecké výrazové prostriedky s bábkou a situácia.</p> <p>Absolventské bábkové predstavenie.</p> <p>Improvizácia s bábkou na literárne, hudobné a výtvarné podnety.</p> <p>Dramatická činnosť – herecký výraz bábkky.</p>

<p>činnosti a vedľa ho fixovať,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zdokonaľujú malý dramatický tvar s využitím princípov bábkového divadla, ✓ preukážu s členmi kolektívu v krátkych cvičeniach a improvizáciách s bábkou tvorivú atmosféru, ✓ aplikujú jednotlivé zložky dramatického diela, ✓ zvládnu svoju úlohu s bábkou v absolventskom bábkovom predstavení, ✓ zvládnu výstavbové postupy prednesu s bábkou, ✓ interpretujú samostatne umelecký prednes s bábkou, ✓ interpretujú rôzne súčasné aj dobové texty s bábkou, ✓ využívajú mimoslovné prostriedky prednesu s bábkou, ✓ aplikujú návyky svojho rečového prejavu kondičnými rozcvičkami, <ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú bez prípravy materiálu k zvolenej téme a prednesú prednášku s bábkou bez písomného záznamu, ✓ definujú hodnotenie umeleckého prednesu s bábkou a samostatne hodnotia, ✓ analyzujú vzťah k priestoru a orientáciu v ňom pri práci s bábkou, ✓ zvládnu zložitejšie cvičenia tempa a dynamiky pri práci s bábkou, ✓ zvládnu choreografickú kompozíciu na tému moderných tancov s bábkou, ✓ zvládnu cvičenia na koordináciu pohybu s bábkou s rečou 	<p>Fixácia inscenačného tvaru.</p> <p>Inscenačný zámer.</p> <p>Text, réžia, scéna, bábka.</p> <p>Absolventské bábkové predstavenie.</p> <p>Výstavba umeleckého prednesu s bábkou.</p> <p>Interpretácia umeleckého prednesu s bábkou.</p> <p>Interpretácia súčasných aj dobových textov s bábkou.</p> <p>Gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky pri práci s bábkou.</p> <p>Jazyková rozcvička.</p> <p>Rétorika s bábkou.</p> <p>Hodnotenie umeleckého prednesu s bábkou .</p> <p>Orientácia v priestore s bábkou.</p> <p>Cvičenia tempa a dynamiky pri práci s bábkou.</p> <p>Choreografia moderného tanca s bábkou.</p>
--	--

V predmetoch základy slovesnej tvorby, poetika, dejiny slovesnej tvorby, umelecký prednes umožniť žiakom pozerat' na svet a ľudí ako aj na seba z rôzneho pohľadu. Viest' žiakov k pochopeniu hlbšieho významu tejto odbornej výučby v širšom zmysle slova, t. j. k radosti z tvorivého uplatňovania získaných vedomostí a skúseností pre obohatenie vlastného života. Pomáhať im uvedomiť si akí sú, na čo stačia, aby sa dokázali vyrovnat' s úspechom i neúspechom v tejto špecifickej činnosti a zachovali si pozitívne hodnoty získané touto odbornou prípravou pre život. Jednotlivé predmety vzájomne spájať a viesť žiakov k pochopeniu ich vzájomnej súčinnosti v slovesnej tvorbe. Dôležité je poznať súčasný stav literatúry u nás a pochopiť funkciu slovesného umenia vo vývoji kultúry a spoločnosti. Uvedomiť si svoje špecifické schopnosti a tvorivo ich uplatňovať.

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzujú výber zo svojich záznamov a listov tak, aby boli zachytené dané udalosti s individuálnym postojom k nim, ✓ definujú prostredníctvom písomných etúd si charakterové prvky ľudí, vecí, zvierat, ✓ zdokonaľujú obsahovo podobné správy, listy atď. všímajú si individuálny podiel pisateľa a vplyv vonkajších okolností, ✓ analyzujú slovesné útvary z rôznych období a porovnávajú ich obsah a štýl, ✓ zvládnu logicky spracovať predlohu a interpretáciou vyjadriť svoj odlišný vzťah k téme umeleckého prednesu. 	<p>Základy slovesnej tvorby.</p> <p>Písomné etudy.</p> <p>Obsahovo podobné listy, správy.</p> <p>Analýza slovesných útvarov z rôznych období.</p> <p>Osobitá interpretácia umeleckého prednesu.</p>

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzujú výber zo svojich záznamov a listov tak, aby boli zachytené dané udalosti s individuálnym postojom k nim, ✓ zvládnu spracovanie variácií na jeden príbeh, 	<p>Písanie záznamov.</p> <p>Variácie na jeden príbeh.</p>

<p>ovládajú napísanie úvahy, fejtónu, causeriu alebo poviedky na danú tému, aplikujú v písomnom prejave slovnú zásobu a vedomosti o štylistike slovenského jazyka, zdokonaľujú obsahovo v písomných etudách charakteristiku ľudí, analyzujú zákonitosti žurnalistických a malých literárnych útvarov, zvládnu poznanie jazyka rôznych literárnych druhov ako aj jazyka rozhlasu, televízie a analýzu žurnalistických a malých literárnych útvarov a pochopiť ich vzhľadom na jazykové možnosti, zvládnu interpretáciu napr. fejtónu, krátkej poviedky alebo balady</p>	<p>Úvaha, fejtón, poviedka na danú tému.</p> <p>Písomný prejav so správnou štylistikou slovenského jazyka. Písomná etuda. Analýza žurnalistických a malých literárnych útvarov. Pochopenie jazykových možností literárnych druhov ako aj jazyka rozhlasu, televízie a analýza žurnalistických a malých literárnych útvarov.</p> <p>Interpretácia fejtónu, krátkej poviedky alebo balady.</p>	<p>Úvaha, fejtón, poviedka na danú tému.</p> <p>Písomný prejav so správnou štylistikou slovenského jazyka. Písomná etuda. Analýza žurnalistických a malých literárnych útvarov. Pochopenie jazykových možností literárnych druhov ako aj jazyka rozhlasu, televízie a analýza žurnalistických a malých literárnych útvarov.</p> <p>Interpretácia fejtónu, krátkej poviedky alebo balady.</p>
--	--	--

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu spracovať svoju životnú skúsenosť ako poviedku, básň alebo jednoaktovku, ✓ zvládnu spracovanie variácií na jeden príbeh, ✓ interpretujú svoj názor na svet pretlmočením v krátkom literárnom útvare, ✓ aplikujú v písomnom prejave slovnú zásobu a vedomosti o štylistike slovenského jazyka, ✓ ovládajú zákonitosti väčších literárnych útvarov ako je epos, román, divadelná hra, 	<p>Písanie vlastnej životnej skúsenosti.</p> <p>Variácie na jeden príbeh.</p> <p>Poviedka – môj názor na svet.</p> <p>Písomný prejav so správnou štylistikou slovenského jazyka.</p> <p>Epos, román, divadelná hra.</p> <p>Vývoj eposu, románu, divadelnej hry.</p>

<p>orientujú sa vo vývoji týchto literárnych útvarov, aplikujú v písaní poznanie jazyka rôznych literárnych druhov ako aj jazyka rozhlasu, televízie, filmu a videa, analyzujú príklady žurnalistických a malých literárnych varov a pochopiť ich v dobových súvislostiach, zvládnu interpretáciu napr. fejtónu, krátkej poviedky alebo balady v zodpovedajúcom štýle.</p> <p>interpretujú a rozširujú osobný repertoár v umeleckom prednese.</p>	<p>Používanie jazyka rôznych literárnych druhov ako aj jazyka rozhlasu, televízie, filmu a videa, analyzujú príklady žurnalistických a malých literárnych varov. Interpretácia fejtónu, krátkej poviedky alebo balady v zodpovedajúcom štýle.</p>	<p>Používanie jazyka rôznych literárnych druhov ako aj jazyka rozhlasu, televízie, filmu a videa, analyzujú príklady žurnalistických a malých literárnych varov. Interpretácia fejtónu, krátkej poviedky alebo balady v zodpovedajúcom štýle.</p>
---	---	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu písanie v zložitejších literárnych útvaroch, ✓ interpretujú spracovanie variácií na jeden príbeh, ✓ interpretujú svoj názor na svet pretlmočením v krátkom literárnom útvare, ✓ aplikujú v písomnom prejave kritiky na vytipované literárne a dramatické diela, ✓ aplikujú v písomnom prejave zákonitosti väčších literárnych útvarov ako je epos, román, divadelná hra, ✓ orientujú sa vo vývoji týchto literárnych útvarov, ✓ aplikujú v písaní poznanie jazyka rôznych literárnych druhov ako aj jazyka rozhlasu, televízie, filmu a videa, ✓ analyzujú súvislosti medzi jednotlivými druhmi umenia, ✓ interpretujú rôzne literárne smery z hľadiska historického 	<p>Písanie v zložitejších literárnych útvaroch.</p> <p>Príbeh s viacerými variáciami.</p> <p>Variácie na jeden príbeh.</p> <p>Poviedka – môj názor na svet.</p> <p>Kritika na literárne a dramatické diela.</p> <p>Epos, román, divadelná hra.</p> <p>Vývoj eposu, románu, divadelnej hry – seminárna práca.</p> <p>Rozbor literárneho, rozhlasového, filmového diela.</p> <p>Analýza druhov umenia.</p>

<p>a asociálneho, zvládnu seminárnu prácu úseku dejín slovesnej tvorby, ktorý žiaka najviac zaujal v absolventskom vystúpení. zvládnu realizáciu stanovenej úlohy (písanie scenára) v absolventskom vystúpení.</p>	<p>Interpretácia rôznych literárnych smerov. Seminárna práca z dejín slovesnej tvorby. Absolventské predstavenie spoločným vývojom, absolventské predstavenie spoločným vývojom.</p>	<p>Interpretácia rôznych literárnych smerov. Seminárna práca z dejín slovesnej tvorby. Absolventské predstavenie spoločným vývojom, absolventské predstavenie spoločným vývojom.</p>
--	--	--

Záverečná skúška:

- samostatná písomná práca v zložitejších literárnych útvaroch,
- absolventské divadelné predstavenie - scenár,
- kritika na literárne alebo umelecké dielo,
- seminárna práca z dejín slovesnej tvorby.

ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM LITERÁRNO–DRAMATICKÉHO ODBORU I. a II. stupeň základného štúdia

CHARAKTERISTIKA

Individuálne pripravovať všetkých žiakov pre štúdium na odborných školách (VŠMU, filozofické fakulty, pedagogická škola, zdravotná škola...). Rozšírené štúdium sa týka žiakov 3. a 4. ročníka druhej časti I. stupňa a žiakov 1. až 4. ročníka II. stupňa všetkých oddelení LDO.

Individuálna príprava v rozšírenom štúdiu nadväzuje na obsah práce a metódy používané v ročníkových skupinách (komplexnosť, dramatická hra ako metóda práce, motivácia ako východisko). Tým je možné predchádzať neorganizovanému nácviku monológov a prednesových partov. Preto je potrebné usilovať sa o to, aby si žiaci osvojili metódy práce používané v ročníkovej skupine a naučili sa ich tvorivo uplatňovať vo svojej individuálnej práci. Podobne je vhodné odporúčať prehľad predlôh uvádzaných v štátnom vzdelávacom programe na výber a k prípadným úpravám použiť iné vhodné metódy. Žiakov učiť uvedomovať si vlastné možnosti a schopnosti a podľa nich si pre seba vybrať vhodné predlohy, to znamená, že ich učiť tak, aby vedeli dramaturgicky a autorsky pracovať.

FORMY PRAKTICKEJ VÝUČBY

Vyučovanie všetkých predmetov v študijných zameraniach literárno-dramatického odboru je individuálne (prednes, hlasová výchova, tvorivé písanie) a skupinové (dramatika a slovesnosť, pohyb, práca v súbore, základy dramatickej tvorby, dejiny umenia).

PODMIENKY na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri umeleckom vzdelávaní v literárno-dramatickom odbore:

Proces výchovy a vzdelávania v literárno-dramatickom odbore zohľadňuje všeobecne záväzné právne predpisy upravujúce bezpečnosť práce, ochranu pred požiarom, prevádzkovanie objektov škôl a školských zariadení, ako aj technickú dokumentáciu používaných zariadení, príslušné normy a predpisy, ktoré upravujú výrobný proces alebo pracovné operácie zodpovedajúce obsahu vzdelávania v danom vyučovacom predmete literárno-dramatického odboru.

Učebné priestory literárno-dramatického odboru musia vyhovovať požiadavkám hygieny práce, bezpečnosti a ochrane zdravia pri vzdelávaní a ochrane pred požiarom, ktoré sú v súlade s príslušnými platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, rezortnými predpismi a technickými normami. Priestory, v ktorých sa uskutočňuje vyučovanie v literárno-dramatickom odbore, musia umožňovať optimálnu organizáciu vyučovania s prihliadnutím na technický rozvoj a zavádzanie nových zariadení do prevádzky.

Súčasťou vybavenia učebných priestorov pre vyučovanie v literárno-dramatickom odbore je technická dokumentácia, pravidlá bezpečnej obsluhy technických a iných zariadení, hygienické a bezpečnostné predpisy, bezpečnostné tabuľky a značky a prostriedky protipožiarnej ochrany a prvej pomoci.

VZDELÁVANIE ŽIAKOV s mimoriadne talentovaných literárno-dramatického odboru

Základné umelecké vzdelávanie rozvíja a kultivuje umelecké nadanie širokého okruhu záujemcov, ktorí preukážu potrebné predpoklady k štúdiu. Súčasne sa však tiež stáva širokou platformou pre vyhľadávanie jedincov mimoriadne talentovaných. Neoddeliteľnou súčasťou základného umeleckého vzdelávania je teda aj poskytovanie odbornej starostlivosti a vzdelávania týchto žiakov. Podobne, ako nadaní žiaci a žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami majú špecifické vzdelávacie potreby a nároky, ktoré sú ukotvené v školskom zákone. Vyžaduje aj vzdelávanie mimoriadne talentovaných žiakov a žiakov so špeciálnymi potrebami. Z toho vyplýva, že pre nadštandardnú prácu s mimoriadne talentovanými žiakmi slúži predovšetkým rozšírené štúdium. Okrem toho je možné využiť možnosti individualizácie vzdelávacieho obsahu, rýchlejšieho postupu vo vzdelávaní.

Identifikácia mimoriadneho talentu a podmienky jeho ďalšieho rozvíjania

K identifikácii mimoriadneho talentu je možné využiť spoluprácu s kvalifikovanou osobou schopnou objektívneho posúdenia (touto osobou môže byť napr. výkonný umelec, psychológ, erudovaný pedagóg a iné). Zároveň na druhej strane musí stáť jedinec, ktorý ako "rozpoznaný mimoriadny talent" je schopný vďaka svojim výrazným predpokladom svoj talent ďalej rozvíjať - sústavne na sebe pracovať a podávať tak vynikajúce výkony v literárno-dramatickom odbore.

Pre skutočne efektívne vzdelávanie mimoriadne talentovaných jedincov je teda dôležité, aby boli splnené predpoklady endogénnej (intelekt, fyzické a motorické dispozície, morálne voľní a charakterové vlastnosti atď.), tak exogénne (rodinné a sociálne podmienky a klímu, ochota najbližšieho okolia žiaka k spolupráci na výukových a výchovných postupoch a pod.). Tieto predpoklady dopĺňa osobnosť pedagóga, ktorého vysoké odborné, pedagogické, umelecké a morálne vlastnosti sú nevyhnutnou podmienkou pre dosiahnutie nadštandardných vzdelávacích výsledkov.

Organizácia výučby žiakov mimoriadne talentovaných

K vytvoreniu potrebných vzdelávacích podmienok mimoriadne talentovaných žiakov sú v literárno-dramatickom odbore určené predovšetkým rámcové učebné plány s rozšíreným štúdiom.

VZDELÁVANIE ŽIAKOV so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Podobne ako ostatné typy vzdelávania, je aj základné umelecké vzdelávanie v literárno-dramatickom odbore otvorené žiakom so špeciálnymi vzdelávacími potrebami. Ak takí žiaci preukážu nevyhnutné predpoklady potrebné na prijatie do zvoleného umeleckého odboru, musí pre ne škola vytvoriť také podmienky, ktoré im umožnia plniť s ohľadom na ich potreby a možnosti vzdelávacie obsahy stanovené školou.

Za žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sú považovaní žiaci so zdravotným postihnutím (telesným, zrakovým, sluchovým, mentálnym, autizmom, chybami reči, súbežným postihnutím viacerými zdravotnými deficitmi a vývojovými poruchami učenia alebo správania), žiaci so zdravotným znevýhodnením (zdravotným oslabením, dlhodobým ochorením a ľahšími zdravotnými poruchami vedúcimi k poruchám učenia a správania) a žiaci so sociálnym znevýhodnením (z rodinného prostredia s nízkym sociálno-kultúrnym postavením, ohrození sociálno-patologickými javmi, s nariadenou ústavnou výchovou alebo uloženou ochrannou výchovou a žiaci v postavení azylantov a účastníkov konania o udelenie azylu).

Z dôvodu zdravotného postihnutia alebo zdravotného alebo sociálneho znevýhodnenia žiakov je potrebné uplatňovať kombináciu špeciálne pedagogických postupov a alternatívnych metód s modifikovanými metódami používanými vo vzdelávaní bežnej populácie. Tieto

metódy nachádzajú uplatnenie najmä pri rozvíjaní kľúčových kompetencií, ďalej potom zlepšovanie sociálnej komunikácie a špecifických zručností žiakov.

Diagnostika špeciálnych vzdelávacích potrieb a posudzovanie možností žiakov so zdravotným postihnutím a zdravotným a sociálnym znevýhodnením prebieha so súhlasom rodičov alebo zákonných zástupcov žiaka prostredníctvom školských poradenských zariadení zaradených do registra škôl a školských zariadení (pedagogicko-psychologické poradne, špeciálne pedagogická centra).

Pri plánovaní a realizácii vzdelávacieho procesu je potrebné vychádzať z konkrétneho zistenia a popisu špeciálnych vzdelávacích potrieb a možností žiakov. Hoci možno nájsť u jednotlivých skupín žiakov so zdravotným postihnutím a zdravotným či sociálnym znevýhodnením spoločné charakteristiky vzdelávacích potrieb a rovnaký druh špeciálnej pedagogickej podpory, je potrebné mať na zreteli fakt, že sa žiaci ako jednotlivci vo svojich individuálnych vzdelávacích potrebách a možnostiach líšia, a že príznaky, ktorými sa dané postihnutia manifestujú, sa môžu v priebehu vzdelávania meniť. Preto aj výučba zahŕňajúca špeciálnu pedagogickú starostlivosť prebieha v súlade s princípmi individualizácie a diferenciacie vzdelávania.

PODMIENKY vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Základné umelecké vzdelávanie žiakov literárno-dramatického odboru so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vyžaduje odbornú pripravenosť pedagogických zamestnancov, spoluprácu s odbornými pracoviskami (PPP, SCP), s rodičmi alebo zákonnými zástupcami žiaka. Ďalej je potrebné vytvárať podnetné a ústretové školské prostredie s vhodným materiálnym a technickým vybavením a využívať didaktické a kompenzačné pomôcky, ktoré za prispenia všetkých podporných opatrení, umožňujú žiakom rozvíjanie ich vnútorného potenciálu, ich smerovanie ku kľúčovým kompetenciám, k celoživotnému vzdelávaniu, k možnému pracovnému uplatneniu a podporuje ich sociálnu integráciu.

Na úrovni školského vzdelávacieho programu je možné prispôsobiť a upraviť vzdelávací obsah jednotlivých predmetov pre týchto žiakov tak, aby boli dosiahnuté v súlade medzi vzdelávacími požiadavkami a skutočnými možnosťami týchto žiakov.

VÝTVARNÝ ODBOR

Charakteristika výtvarného odboru ZUŠ

Výtvarný odbor v základnom umeleckom vzdelávaní poskytuje prehĺbené a rozšírené výtvarné vzdelanie a formovanie žiakom, ktorí prejavujú záujem a nadanie v oblasti výtvarného sebvýjadrovania a tvorby. Edukačný proces je zameraný na rozvíjanie špecifických schopností žiaka a zároveň na celistvosť jeho osobnosti, na jeho integráciu do kultúrnych hodnôt a zároveň na budovanie vlastnej individuality prejavujúcej sa autentickou a originálnou výtvarnou tvorbou a autentickými a zodpovednými postojmi voči skutočnosti. V nadväznosti na všeobecné vzdelanie metodicky rozvíja tvorivosť v oblasti vizuálnych umení.

Na štúdium vo výtvarnom odbore je možné prijať žiakov, ktorí preukazujú určitú mieru nadania a talentu (súboru schopností, ktoré umožňujú osobité, nadpriemerné výkony, v niektorej z oblastí výtvarného vyjadrovania), ktorú škola posúdi na základe výtvarných prác. Žiak je zaradený do ročníka s ohľadom na jeho vek a rozvinutosť schopností.

Štúdium vo výtvarnom odbore ZUŠ sa člení na:

1. Prípravné štúdium – jedno alebo dvojročné štúdium detí predškolského veku, ktoré vekovo zodpovedá žiakom predprimárneho vzdelávania. Prípravné štúdium trvá jeden alebo dva roky.
2. Prvá časť prvého stupňa základného štúdia – primárne umelecké vzdelanie ISCED 1B, ktorá vekovo zodpovedá žiakom primárneho vzdelávania na ZŠ. Štúdium prvej časti prvého stupňa základného štúdia trvá štyri roky.
3. Druhá časť prvého stupňa základného štúdia – nižšie sekundárne umelecké vzdelanie ISCED 2B, ktorá vekovo zodpovedá žiakom nižšieho sekundárneho vzdelávania na ZŠ. Štúdium druhej časti prvého stupňa základného štúdia trvá päť rokov.
4. Druhý stupeň základného štúdia, ktorý vekovo zodpovedá žiakom sekundárneho vzdelávania na SŠ. Štúdium druhého stupňa základného štúdia trvá štyri roky.
5. Štúdium pre dospelých, ktoré je určené pre záujemcov, ktorí už presiahli stredoškolský vek a prejavujú záujem zdokonaľovať sa v niektorej z oblastí výtvarnej tvorby. Štúdium trvá štyri roky.
6. Rozšírené štúdium ISCED 2B, ktoré je určené pre zvlášť talentovaných žiakov, ktorí sa pripravujú na ďalšie štúdium niektorej z oblastí vizuálnych umení.

Špecifické ciele

- rozvíjať vizuálnu gramotnosť žiaka, jeho výtvarné vyjadrovacie schopnosti a technické zručnosti,
- otvárať žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia,

- viesť žiaka k orientácii v historickom, modernom i súčasnom umení (z hľadiska štýlov, slohov, používania vyjadrovacích prostriedkov, médií, tém a komunikačných stratégií),
- viesť žiaka k nachádzaniu vlastnej profilácie v oblasti výtvarného vyjadrovania prostredníctvom odhaľovania a rozvíjania jeho špecifických schopností (orientovať ho na hľadanie oblasti umenia, médií, prostriedkov a spôsobov sebavyjadrovania a tvorby, v ktorých dokáže realizovať svoje koncepty, predstavy a fantáziu),
- podporovať a rozvíjať tvorivý prístup žiaka v myslení i vynachádzaní formy, jeho samostatné a prínosné riešenia,
- uvádzať žiaka do intermediálnych a interdisciplinárnych vzťahov súčasnej kultúry.

Profil absolventa

Absolvent výtvarného odboru ZUŠ je v prvom rade svojbytnou osobnosťou, ktorá dokáže obhájiť svoj vkus, svoje názory a postoje voči spoločnosti pasívneho konzumu.

Rozumie vizuálnym umeniam z pohľadu histórie i súčasnosti.

Absolvent je podľa miery svojich schopností pripravený na ďalšie štúdium vizuálnych umení (na strednej, príp. vysokej škole výtvarného zamerania).

Kompetencie:

Absolvent preukazuje vysoký stupeň výtvarnej gramotnosti – rozumie vyjadrovacím prostriedkom rôznych druhov výtvarného umenia a dokáže ich používať na tvorivé vyjadrenie svojich konceptov, predstáv, fantázie a výtvarne reagovať na vizuálne podnety reality.

Pozná základné techniky kresby, maľby, grafiky, fotografie, sochárstva a priestorovej tvorby a ovláda vybrané z nich; rozumie intermediálnej tvorbe, vie používať jej princípy a vybrané multimediálne techniky.

Pozná charakteristické znaky historických slohov vizuálnych umení, dizajnu a architektúry, ich moderných i súčasných tendencií a znaky rôznych štýlov.

Toleruje rozmanitosť výtvarných prejavov a dokáže odôvodniť svoj vlastný názor.

1 Prípravné štúdium

Prípravným štúdiom vo výtvarnom odbore rozumieme štúdium žiakov predprimárneho vzdelávania. Charakteristické je spontánnym detským výtvarným prejavom (ktorý je viac príznakom štandardného psychického vývinu dieťaťa ako jeho cieľavedomej tvorivosti alebo talentu), ale aj hravého a nadšeného objavovania možností (technik, materiálov, grafických typov). Je tiež obdobím vytvárania prvých stereotypov, preberania schém a konvencií, na ktoré musí pedagogický program reagovať v zmysle ich aktívneho zaradenia do dynamiky detskej osobnosti – ich podriadenia, spracovávanía a prekračovania vlastnou detskou vynaliezavosťou a motivovaným objavovaním iných foriem a možností.

Na štúdium v odbore možno prijať deti, ktoré prejavujú záujem o výtvarné činnosti. V tomto veku ešte nie je možné posudzovať mieru talentu v závislosti na výtvarnom prejave. Dĺžka štúdia je jeden alebo dva roky.

Výkonové štandardy

Žiaci po absolvovaní prípravného štúdia:

- vyjadria svoje predstavy v kresbe, maľbe, koláži a modelovaní,
- spontánne pracujú s farbou, líniou a mäkkým modelovacím materiálom,
- pomenujú svoje práce,
- opíšu výraz svojich prác, výraz umeleckých diel,
- vyjadria svoje predstavy o vypočutom texte v kresbe a/alebo v maľbe,
- výtvarne vyjadria príbehy, ktoré si vymyslia,
- dotvoria chaotické textúry do zmysluplných zobrazení podľa svojej fantázie a tvarovej predstavivosti,
- dotvoria neúplné obrazy (fotografie, reprodukcie ...) v návaznosti na čiastočné tvary a s použitím fantázie,
- nakomponujú novotvary narábaním s primárnymi tvarmi (geometrické tv., písmená ...),
- obkreslia tvary a dotvoria ich podľa fantázie,
- vytvoria jednoduché masky s výrazom základných emócií (smútok, radosť ...),
- využijú grafické a materiálové stopy svojich gest,
- využijú prírodniny ako súčasť kompozície,
- zvládnu techniku jednoduchej frotáže,
- zvládnu techniku monotypie,
- dokážu spracovať (nastrihať, sformovať, spojiť) papier a mäkký kartón.

Obsahové štandardy

Pozn.: Východiskom sú spontánne detské výtvarné činnosti a sklon dieťaťa k poznávaniu nových činností, materiálov a techník. Hravé laborovanie je prepojené s tematickými zadaniami.

- hravé činnosti s linkou, farbou a materiálom; uvedenie si výrazu, základných rozdielnych vlastností rôznych nástrojov a materiálov,
- jednoduché šrafovanie častí kresby,
- akčné maľovanie v ktorom jednotlivé činnosti, gestá, pohyby a nástroje zanechávajú na papieri charakteristické stopy,
- variačné a porovnávanie rôznych spôsobov kreslenia tej istej veci (jednoduchého motívu),
- uplatňovanie predstavivosti a fantázie pri spracovávaní (doplňaní alebo vyhľadávaní tvarov) nepresných, nezreteľných textúr (pokrčený papier, čarbanica, krajčírskе strihy, škrvny, dekalky ...),
- hravé experimentovanie s časťami obrázkov (fotografií), s vystrihnutými písmenami alebo s nezobrazujúcimi textúrami materiálov; asambláže alebo koláž, fantazijné doplňanie zobrazení (konfigurácií, významových tvarov),

- obkresľovanie (obmaľovanie) obrysov predmetov, tieňov; kombinované so šrafovaním, kolážovaním a pod. – rozlišovanie vonkajšieho a vnútorného tvaru,
- porovnávanie tvarov rôzneho charakteru (geometrické-presné, prírodné-nepresné, veľké a malé, vysoké a nízke, hranaté a okrúhle, plošné a priestorové ...),
- vytváranie objektov z kartónu, ich dotváranie kresbou, maľbou alebo kolážou,
- frotáž z rôznych povrchov, vytváranie vzorkovníčka alebo kompozície,
- rastliny a prírodniny ako výtvarné materiály využité v rôznych technikách,
- monotypické otláčanie prírodnín alebo pripravených matric,
- kreslenie (maľovanie) svojich predstáv o vypočutom príbehu (rozprávke) alebo o príbehu vymyslenom dieťaťom, príp. o vlastnej transformácii rozprávky,
- výtvarné spracovanie postavičiek z filmu a ich domýšľanie, variovanie a transformovanie,
- vytváranie masiek z jednoduchých materiálov (ich dopĺňanie časťami kostýmu, pokrývkou hlavy ...) – rozhovor o výraze masky, vymýšľanie „rituálov“;
- diskusia o rozmanitosti umeleckých diel a o ich výraze, pri návšteve galérie, výstavy alebo pri výtvarných dielach sprostredkovaných iným spôsobom.

2 Prvá časť I. stupňa základného štúdia: primárne umelecké vzdelávanie ISCED 1B

Výkonové štandardy

Žiaci po absolvovaní prvej časti prvého stupňa základného štúdia:

- výtvarne vyjadrujú svoje predstavy v kresbe, maľbe, koláži, modelovaní, jednoduchej grafickej technike, v tvorbe objektu,
- pracujú s líniou, farbou, tvarom,
- pomenujú farby a farebné tóny, základné farebné kontrasty (tepelný, svetlostný, sýtosťný),
- slovne charakterizujú línie a tvary podľa proporcií a výrazu,
- rozlišujú organické a geometrické tvary,
- pomenujú kvalitu povrchov podľa opticko-haptického výrazu,
- stručne charakterizujú vytvorený artefakt,
- zvládnu techniku kresby ceruzou rôznej tvrdosti, fixkou rôznej hrúbky, tušom a pierkom (resp. iným nástrojom), štetcom a farbou,
- zvládnu techniku maľovania temperovými farbami, suchými, voskovými (resp. olejovými) pastelmi, fixkami, tušmi a kombináciami vybraných techník,
- zvládnu techniku modelovania z mäkkého modelovacieho materiálu,
- zvládnu jednoduchú grafickú techniku (napr. monotypiu, kartónorez, linorez ...),

- vytvoria novotvar z neartikulovanej (náhodnej) štruktúry alebo z nájdenných predmetov,
- iniciatívne vyhľadávajú rozmanité technicko-materiálové riešenia,
- výtvarne, podľa fantázie vyjadria vlastné témy a obsahy,
- výtvarne, podľa fantázie reagujú na podnety vizuálnej reality,
- výtvarne, podľa fantázie reagujú na vybrané podnety z oblasti výtvarného umenia (štýly, izmy, slohy) z hľadiska foriem, tém a námetov,
- slovne opíšu videné výtvarné dielo, jeho druh,
- charakterizujú výraz výtvarného diela,
- výtvarne, podľa fantázie reagujú na podnety z oblasti vybraných druhov umenia – hudby, literatúry, filmu, divadla, tanca,
- výtvarne, podľa fantázie reagujú na podnety z vybraných oblastí poznávania (napr. prírodovedy, vlastivedy, náboženskej a etickej výchovy, matematiky a geometrie ...),
- výtvarne, podľa fantázie reagujú na kultúrne a sociálne témy (zvyky, sviatky, udalosti...).

Obsahové štandardy

Pozn.: Vo všetkých témach a obsahoch učiteľ podporuje a uprednostňuje vlastné a samostatné myslenie žiakov, ich nápaditosť a originalitu riešení (i v prípade, že dôjde k svojbytnému odklonu žiaka od riešenej úlohy). Rešpektuje ich individualitu a špecifické schopnosti.

K motivácii sa využíva prevažne rozprávková (príbehová) alebo zážitková forma uvedenia žiakov do problematiky, príp. aj učiteľom moderovaný proces – ako príbeh, ktorý žiaci postupne vytvárajú.

1. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- hravé činnosti s obrysmi predmetov (vyjadrovanie pohybu, nárastu a zmenšovania, kumulovania a spontánných prienikov tvarov prostredníctvom radenia obrysov),
- hravé činnosti s rytmom (vizualizácia zvuku, pohybu, fyziologických rytmov, striedajúcich sa prírodných javov a cyklov ...); pochopenie a vyjadrenie pravidelnosti a nepravidelnosti, zrýchľovania a spomaľovania v rôznych prejavoch sveta a života,
- priestorové útvary z hotových prvkov (špagáta, škatule, špagáty a pod.),
- tepelný farebný kontrast a jeho analógie (kontrasty suchý-vlhký, blízky-vzdialený) v maľbe,
- hry s jednoduchou kinetikou: napr. obrázok s pohyblivými časťami, jednoduchá kinetická hračka a pod.,
- reliéf, koláž, alebo kombinácia – rôzne kvality (textúry) povrchov; frotáž vytvoreného reliéfu, príp. kresba (maľba) podľa reliéfu,
- výtvarné činnosti zamerané na prácu s geometrickými prvkami v tvaroch predmetov.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- inšpiratívne témy a námety (svojské riešenia, domýšľanie a fantazijné preštrukturovanie podnetov),
- ozvláštnená krajinomaľba (napr. mimoriadny meteorologický jav v konkrétnej, známej krajine),

- ozvláštnené zátišie (napr. prostredníctvom druhu, množstva, tvarov a rozmerov predmetov),
- zobrazenie tej istej veci v rôznych prostrediach,
- ozvláštnená maľba (kresba, modelovanie) postavy človeka alebo zvierat'a,
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- rozdielnosť nálady v dvoch hudobných skladbách (vyjadrenie prostredníctvom maľby alebo kresby, koláže ...),
- ilustrácia žiakom známej rozprávky pozmenenej žiakom.

2. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- hravé činnosti s linkou, jej rôznymi kvalitami (z hľadiska výrazu, nástroja, techniky, prítlaku, proporcie ...), následne aplikácia čiar rôzneho charakteru v naratívnej téme,
- šrafovanie tvaru kresliacim nástrojom,
- odlišenie rôznych tvarov šrafovaním,
- premeny tvarov: postupné (krokové) zmeny vybraného tvaru na iný tvar,
- výtvarné hry s osovou symetriou a asymetriou (napr. dotváranie dekalku, odtlačku materiálovej matrice, obkresľovanie šablóny a pod.),
- kreslenie tvarov umiestnených vo formáte (vpredu – vzadu, hore – dole, vedľa seba – za sebou ...),
- približovanie – vzdďalovanie, zväčšovanie – zmenšovanie.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- pamäťové cvičenia (zobrazovanie rôznych vecí, zvierat, profesií podľa slovného „diktátu“ učiteľa),
- témy a námety provokujúce fantáziu žiaka,
- naratívne témy a príbehy,
- objekty z rozmanitých polotovarov v nezvyčajných vzťahoch,
- hybridácia tvarov (zvierat, vecí ...),
- pomenovanie hybridných tvarov,
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- land-artové hry s prírodnými materiálmi v prírode,
- body-art (maľba na ruku, tvár),

- akcie (performančné aktivity) v mimoškolskom priestore,
- animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- jednoduchá scéna pre bábkové divadlo,
- jednoduché (napr. prstové) bábkky,
- komiks ako „scenár“ bábkového divadla.

3. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- voľné kresliarske cvičenia zamerané na líniu a tvar,
- kresba predmetu linkou (bez nároku na presné zachytenie proporcie a tvaru),
- figúry v pohybe (kresba podľa predstavy, vytvorenie a využitie šablóny),
- kresba figúry, predmetu podľa videnej skutočnosti (zachytenie základného tvaru/pohybu, bez nároku na presné proporcie),
- dotváranie kresby figúry,
- modelovanie postavy (človek alebo zviera; zachytenie základného tvaru/pohybu, bez nároku na presné proporcie),
- fotokoláž (alt. motívy: figúra, portrét, predmet, krajina ...),
- mimikri (artefakt vo vzťahu k prírodnému pozadiu).

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- pamäťové cvičenia (zobrazovanie rôznych vecí, zvierat, profesií podľa slovného „diktátu“ učiteľa),
- témy a námety provokujúce fantáziu žiaka,
- naratívne témy a príbehy,
- fantastické bytosti (stvárnené novými technikami, napr., rolážou, frotážou, kombinovaním techník),
- fantastická krajina,
- zostava prostredia a postáv v priestorovom prevedení (historická udalosť, šport, Betlehem, práce na poli, trh v meste a pod.),
- návrhy úžitkových predmetov (predmety dennej potreby, šperky ...),
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- vybrané diela surrealizmu,
- animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- výtvarné reakcie na zvuk rôznych hudobných nástrojov,
- výtvarné stvárnenie hudobných tónov a ruchov (synestetické vnímanie).

4. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- kreslenie tvarov stromov podľa videnej skutočnosti,
- rôzne stvárnenie toho istého motívu (prekonávanie grafických schém),
- cvičenia na spoznávanie proporcií,
- symetria a asymetria v obraze (portrét, zátišie, krajina ...),
- maľba krajiny podľa videnej skutočnosti,
- variácie maľby konkrétnej krajiny (svetelné zmeny, denné obdobia, zmeny počasia ...),
- výrazové štylizovanie (tváre, zvieratá, predmety s výrazom rôznych emócií),
- kompozícia z geometrických tvarov,
- zátišie z geometrických tvarov,
- zachytenie zmien farieb osvetlením,
- pozitív a negatív (linorez),
- modelovanie postáv v pohybe/akcii podľa predstavy žiaka.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- kresebné pamäťové cvičenia (kreslenie rôznych vecí, zvierat, profesií, situácií podľa slovného „diktátu“ učiteľa),
- témy a námety provokujúce fantáziu žiaka, - naratívne témy a príbehy,
- zmeny v hotovom obraze – výmeny/premeny častí kompozície, zmeny farieb a/alebo premeny motívov v kompozícii,
- zobrazenie skutočného zážitku kombinované s fantáziou žiaka,
- jedno- (príp. viac-) farebná tlač (monotypia, linorez),
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- vybrané diela impresionizmu,
- maľba impresionistickým spôsobom (škvrný, ťahy štetca, pointilizmus),
- animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- zobrazenie ticha a hluku,
- komiksové stvárnenie filmu,

- výtvarné stvárnenie chutí (synestetické vnímanie).

3 Druhá časť I. stupňa základného štúdia: nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED 2B

Výkonové štandardy

Žiaci po absolvovaní druhej časti prvého stupňa základného štúdia:

- cieľavedome vyjadrujú svoje predstavy prostredníctvom rôznych médií: kresby, maľby, koláže, modelovania, vybranej grafickej techniky, tvorby objektu, inštalácie, fotografie, videa a elektronických médií,
- cieľavedome pracujú s vyjadrovacími prostriedkami,
- cieľavedome pracujú so zvoleným médiom, materiálom, nástrojom a technikou,
- tvorivo spracujú vlastné koncepty zvoleným spôsobom,
- dokážu výtvarne reagovať na zadanú tému,
- ovládajú princípy kompozície (rozvrh plochy alebo priestorového útvaru),
- ovládajú princípy radenia, kombinovania, miešania a kontrastov farieb,
- proporčne správne nakreslia videný predmet,
- proporčne správne vymodelujú videný predmet,
- poznajú hlavné znaky historických slohov umenia a architektúry,
- poznajú tendencie moderného umenia a architektúry,
- zvládnu realizáciu v zvolenom štýle moderného umenia,
- dokážu svojsky spracovať (interpretovať) tematický alebo formálny podnet zvoleného výtvarného diela,
- dokážu výtvarne reagovať na podnety z oblasti hudby (zvuku), literatúry (textu), filmu (audiovizie), divadla (performancie), tanca (pohybu),
- orientujú sa v hlavných tendenciách súčasného diania vo výtvarnom umení,
- poznajú základnú dostupnú literatúru, časopisy (príp. internetové stránky) z oblasti súčasného výtvarného umenia,
- slovne vyjadria svoj výtvarný zámer,
- opíšu videné výtvarné dielo (druh, médium, technika, výraz),
- vyjadria svoj názor na videné výtvarné dielo,
- rámcovo zaradia výtvarné dielo do obdobia (smeru),
- dokážu preniesť skúsenosti z výtvarnej výchovy do svojich spontánnych (voľnočasových) výtvarných aktivít.

Obsahové štandardy

1. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- kompozícia – tvarová a farebná rovnováha/nerovnováha,
- symetria a asymetria v obraze (napr. zátišia), v grafike (využitie tlačovej matrice),
- výtvarné vyjadrenie kontrastov (polarít),
- geometrická štylizácia zátišia (alt. portrétu, figurálnej kompozície).

Zobrazovanie reality:

- kresliarske pamäťové cvičenia,
- kresba jednoduchej perspektívy,
- autoportrét (fotografia),
- autoportrét (kresba podľa zrkadla, dôraz na výraz, nie proporcie),
- autoportrét (farebná grafika).

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- výtvarné vyjadrenie tepla a zimy,
- premena prírodniny (napr. strom počas 12 mesiacov),
- vtipné zátišie (alt. portrét, krajina),
- vtipný dizajn (návrh, model),
- šperk vyjadrujúci rôzne spoločenské postavenie (charaktery, povahy),
- architektúra z prírodných tvarov (návrh, model),
- výtvarné vyjadrenie vymysleného (nejestvujúceho) športu (príp. inej činnosti) – od zobrazenia až po návrhy odevu, náčinia, hracej plochy, pravidiel ...,
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- kubizmus (malba ľubovoľného námetu kubistickým spôsobom); ukážky kubistického umenia,
- jednoduchý kinetický objekt (napr. využitie ľahkých materiálov a vánku ...),
- použitie vybraných techník tradičných remesiel,
- animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- ilustrácia vlastnej rozprávky,
- zobrazenie farby hudby (vyjadrená geometrickými a organickými tvarmi),
- zobrazenie dynamiky hudby.

2. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- štúdie a zoskupenia textúr (kresby, grafika),
- kompozícia – farebná a tvarová harmónia/disharmónia,
- približovanie a vzd'alovanie / mikroštruktúra a makroštruktúra,
- jazyk fotografie (svetlo-osvetlenie, zaostrenie, priblíženie, celok a detail),
- postprodukcia fotografie (základy).

Zobrazovanie reality:

- kresliarske pamäťové cvičenia,
- kresba predmetov/zátišia s dôrazom na proporcie,
- kresba skutočnosti a jej odrazu v zrkadle,
- portrét spolužiaka,
- štúdia postavy v pohybe (2D,3D).

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- fantastická architektúra (návrh, príp. model),
- vymýšľanie alegorických postáv,
 - návrhy odevov pre zvláštne povolania/situácie,
- návrhy futurologického dopravného prostriedku
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- optické klamy – ukážky,
- op-art – ukážky, realizácia,
- svetelné umenie – ukážky, konštrukcia svetelného (príp. svetelno-kinetického) objektu,
- použitie vybraných techník tradičných remesiel,
- animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- kontrast v hudbe prevedený do maľby,
- výtvarné vyjadrenie biologických štruktúr (makrosnímky).

3. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- kresba alebo maľba (príp. návrh dizajnu, architektúry) a ich transformácie v počítačovom programe,
- postprodukcia fotografie (možnosti rozvinutej manipulácie),
- postprodukcia videa (základy),
- počítačová animácia (základy),
- súťaž farebnej grafiky,
- základy tvorby skulptúrnej sochy,
- výtvarné využitie princípov a foriem ornamentu.

Zobrazovanie reality:

- kresliarske pamäťové cvičenia,
- kresebná štúdia interiéru,
- štúdie postavy podľa modelu,
- fotografická reportáž,
- rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov
- rekonštrukcia neúplného obrazu,
- výtvarné a architektonické vyjadrenie vzťahu organické/anorganické,
- antropomorfné inšpirácie v dizajne a v architektúre,
- výtvarné a architektonické vyjadrenie vzťahu poriadok/chaos,
- výtvarné vyjadrenie abstraktných pojmov,
- výtvarné vyjadrenie formálnej odlišnosti (napr. bytosti rôznych mimozemských civilizácií),
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- umenie inštalácie – priestorovo limitovaná inštalácia,
- happening, event alebo performancia – reakcia na spoločenskú udalosť,
- použitie vybraných techník tradičných remesiel,
- animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- výtvarné spracovanie vybraných podnetov chémie a fyziky,
- výtvarné spracovanie vybraných podnetov biológie.

4. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- štúdia pozitívnych a negatívnych tvarov podľa videnej skutočnosti (predmety, prírodniny...),
- počítačové spracovanie (prekomponovanie, variovanie) vlastnej maľby alebo kresby.

Zobrazovanie reality:

- kresliarske pamäťové cvičenia,
- štúdie predmetov a prírodnín,
- štúdia figúry (s dôrazom na proporčnosť, detaily a výraz),
- štúdia portrétu (s dôrazom na proporcie),
- fotografický portrét (osvetlenie, nastavenie, výraz, postprodukčná manipulácia),
- videoreportáž.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- výtvarná transpozícia prírodného princípu (napr. topenie, stmievanie, kryštalizácia, vlnenie ...),
- inovačný dizajn predmetu (hudobného nástroja, nábytku ...),
- návrh vlastného písma,
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- procesuálne umenie – ukážky, realizácia objektu alebo obrazu (biologické, chemické alebo fyzikálne procesy),
- performancia dokumentovaná fotografickým alebo fotografickým záznamom,
- použitie vybraných techník tradičných remesiel,
- spoločná návšteva galérie alebo výstavy umeleckých diel spojená s diskusiou,
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel,
- výtvarné reakcie/interpretácie kultúrnej pamiatky.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- výtvarné spracovanie vybraných podnetov chémie, fyziky, biológie.
- výtvarné vyjadrenie hudobných foriem (napr. sonáta, fuga, džezová skladba, uspávanka...),
- spracovanie vybraných podnetov.

5. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- výber vyjadrovacích prostriedkov na stvárnenie svojej predstavy, konceptu alebo podnetov vizuálnej reality,
- zväčšovanie detailu,

- vytvorenie kópie detskej výtvarnej práce.

- posun a tvorivá manipulácia s vlastnou študijnou kresbou (plastikou),

- vytvorenie kópie detskej výtvarnej práce.

Zobrazovanie reality:

- kreslenie a modelovanie prírodniny (predmetu); sadrový odliatok plastiky,
- štúdie portrétu – 2D (dôraz na výstavbu, proporcie, výraz linky a tvaru),
- štúdie portrétu – 3D (dôraz na formu, mierku, proporcie, viacpohľadovosť),
- fotografia portrétu a kresba podľa fotografie.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- vlastné návrhy, koncepty a realizácie žiaka konzultované s učiteľom,
- návrh architektúry (exteriér, interiér), model,
- grafika – transformácie grafického šošku (sútláč, tlač do podkladu, reprodukcie ...),
- fotografia – autorská séria fotografií,
- dizajn – návrh a model (predmetu, výrobku, odevu, doplnku, dopravného prostriedku, informačného označenia, grafického riešenia, reklamy ...) podľa orientácie žiaka.

Podnety z výtvarného umenia:

- spoločná návšteva galérie alebo výstavy umeleckých diel spojená s diskusiou,
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných štýlov.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- ilustrácia k rôznym formám poézie a prózy,
- výtvarné stvárnenie (hľadanie ekvivalentu) rôznych literárnych foriem.

4 II. stupeň základného štúdia

Štúdium druhého stupňa základného štúdia je určené pre absolventov prvého stupňa VO ZUŠ alebo pre žiakov ktorí sú absolventmi ZŠ a preukážu požadovanú mieru talentu na prijímacej skúške. Žiaka možno na základe talentových kritérií a veku zaradiť aj priamo do vyššieho ročníka štúdia.

Cieľom vyučovania na tomto stupni je poskytnúť žiakom rozvinuté výtvarné vzdelanie primerané stredoškolskému veku, umožniť im profiláciu k zvolenému médiu a zároveň kultivovať ich vzťah k výtvarnému umeniu a vizuálnej kultúre. Štúdium poskytuje možnosť prípravy na talentové skúšky na vysokoškolské študijné programy výtvarného, dizajnerskeho a architektonického zamerania.

Výkonové štandardy

Žiaci po absolvovaní štúdia druhého stupňa základného štúdia:

- samostatne tvoria umelecké diela v okruhu zvoleného média,

- dokážu výtvarne vyjadriť vizuálnu realitu a svoje myšlienkové koncepty,
- dokážu verejne prezentovať výstupy svojej tvorby,
- verbálne zdôvodnia koncepciu i realizáciu svojho diela,
- získajú si informácie o možnosti technologických riešení v okruhu zvoleného média,
- sú schopní ďalej rozvíjať svoje schopnosti,
- majú aktívny divácky vzťah a uvedomelý postoj k dielam výtvarného umenia a k vizuálnej kultúre,
- dokážu zdôvodniť svoje estetické názory,
- dokážu diskutovať o súčasnom umení.

Obsahové štandardy

Pozn.: Vyučovanie poskytuje možnosť špecializácie – výberu média a techniky podľa zamerania (záujmu) žiaka.

1. ročník II. stupňa základného štúdia:

- sumarizujúce cvičenia zamerané na vyjadrovacie prostriedky a kompozičné princípy,
- kreslenie, maľovanie a modelovanie podľa videnej skutočnosti,
- posuny a transformácie zobrazenia skutočnosti,
- štylizračné variácie,
- kombinácie techník,
- operácie s motívom (námetom),
- vyjadrovanie vlastných konceptov v rôznych médiách,
- konfrontácia artefaktu vytvoreného v rôznych médiách,
- individuálne tvorivé úlohy,
- štúdium literatúry z oblasti chronológie dejín umenia (referát),
- diskusie o umení.

2. ročník II. stupňa základného štúdia:

- zobrazovanie videnej skutočnosti v zvolenom médiu,
- posuny a transformácie zobrazenia skutočnosti v zvolenom médiu,
- štylizračné variácie zobrazenia skutočnosti v zvolenom médiu,
- vyjadrovanie vlastných konceptov v zvolenom médiu,
- individuálne tvorivé úlohy,
- štúdium literatúry/časopisov – referát a diskusie o súčasnom umení.

3. ročník II. stupňa základného štúdia:

- technicky rozmanité štúdie videnej skutočnosti v zvolenom médiu,
- kópia umeleckého diela v zvolenom médiu (totožné s médiom originálu),
- kópia umeleckého diela v inom médiu ako originál,
- tvorivá úloha v zvolenom médiu na zadanú tému,
- tvorba na voľnú tému,
- individuálne tvorivé úlohy,
- inštalácia výstavy,
- diskusie o tvorbe spolužiakov,
- štúdium literatúry/časopisov – referát a diskusie o súčasnom umení (zaoštroené na oblasť zvoleného média).

4. ročník II. stupňa základného štúdia:

- individuálne tvorivé úlohy,
- kópia detskej výtvarnej práce (podľa možnosti vlastnej),
- konceptuálne dielo (resp. konceptuálny dizajn, architektúra),
- záverečná práca,
- prezentácia záverečnej práce (forma podľa zvoleného média),
- diskusia o záverečnej práci.

5 Štúdium pre dospelých

Je štvorročné štúdium, ktoré poskytuje možnosti ďalšieho výtvarného vzdelávania a konfrontácie svojho myslenia a tvorby v diskurze študijnej skupiny. Je určené pre záujemcov, ktorí ukončili druhý stupeň štúdia VO ZUŠ. Na štúdium možno prijať aj záujemcov v zodpovedajúcom veku na základe talentových kritérií.

Výkonové štandardy

Žiaci po absolvovaní štúdia pre dospelých:

- samostatne tvoria umelecké diela v okruhu zvoleného média,
- získajú si informácie o možnosti technologických riešení v okruhu zvoleného média,
- sú schopní ďalej rozvíjať svoje schopnosti,
- zúčastňujú sa na kultúrnom dianí ako amatérski výtvarníci,

- majú aktívny divácky vzťah a uvedomelý postoj k dielam výtvarného umenia a k vizuálnej kultúre,
- dokážu zdôvodniť svoje estetické názory,
- dokážu diskutovať o súčasnom umení.

Obsahové štandardy

Pozn.: Vyučovanie poskytuje možnosť špecializácie – výberu média a techniky podľa zamerania (záujmu) žiaka.

1. ročník štúdia pre dospelých:

- individuálne úlohy rozvíjajúce žiaka podľa jeho výtvarnej orientácie na médium,
- úlohy zamerané na rozvoj štylizácie, rukopisu, osobného štýlu (podľa zvoleného média),
- úlohy konfrontujúce rôzne polohy štylizácií a autorských rukopisov (podľa zvoleného média),
- úlohy zamerané na zdokonaľovanie techniky,
- realizácia vlastných výtvarných konceptov,
- štúdium literatúry/časopisov a diskusie o súčasnom umení.

2. ročník štúdia pre dospelých:

- individuálne úlohy rozvíjajúce žiaka podľa jeho výtvarnej orientácie na médium,
- realizácia vlastných výtvarných konceptov,
- úlohy zamerané na rozvoj štylizácie, rukopisu, osobného štýlu (podľa zvoleného média),
- úlohy konfrontujúce rôzne polohy štylizácií a autorských rukopisov (podľa zvoleného média),
- úlohy zamerané na zdokonaľovanie techniky,
- štúdium literatúry/časopisov a diskusie o súčasnom umení,
- inštalácia skupinovej výstavy,
- verejná diskusia na výstave.

3. ročník štúdia pre dospelých:

- individuálne úlohy rozvíjajúce žiaka podľa jeho výtvarnej orientácie na médium,
- realizácia vlastných výtvarných konceptov,
- úlohy zamerané na laborovanie s odlišnými polohami umenia v akých sa pohybuje žiak,
- úlohy zamerané na zdokonaľovanie techniky,
- štúdium technologickej literatúry,
- štúdium literatúry/časopisov a diskusie o súčasnom umení,
- diskusia na výstave v galérii, v múzeu,

- inštalácia skupinovej výstavy,
- verejná diskusia na výstave.

4. ročník štúdia pre dospelých:

- realizácia vlastných výtvarných konceptov,
- diskusia v skupine o vlastnej výtvarnej koncepcii, obhajovanie svojich názorov,
- štúdium literatúry/časopisov a diskusie o súčasnom umení,
- diskusia na výstave v galérii, v múzeu,
- inštalácia vlastnej výstavy žiaka,
- verejná diskusia na výstave.

6. Rozšírené štúdium ISCED 2B.

Rozšírené štúdium je určené pre žiakov s vyššou mierou talentu a schopností, u ktorých je predpoklad ďalšej profilácie umeleckej tvorby alebo na štúdium umeleckej profesie.

Vyučovanie je paralelné s druhou časťou prvého stupňa základného štúdia. Rozšírenie sa uplatňuje najmä v častiach obsahu *zobrazovanie reality a rozvoja fantázie a tvorba vlastných konceptov*. Zaradenie do štúdia navrhuje na základe výsledkov v ISCED 1B a študijných predpokladov triedny učiteľ.

Žiaka možno na základe talentových kritérií a veku zaradiť aj priamo do vyššieho ročníka štúdia.

Výkonové štandardy

Žiaci po absolvovaní štúdia rozšíreného vyučovania:

- cieľavedome a tvorivo vyjadrujú svoje predstavy v kresbe, maľbe, koláži, modelovaní, vo vybranej grafickej technike, v tvorbe objektu, v inštalácii, vo fotografii (príp. videu a v elektronických médiách),
- cieľavedome pracujú s výtvarnými/vizuálnymi vyjadrovacími prostriedkami,
- cieľavedome pracujú so zvoleným médiom, materiálom, nástrojom a technikou,
- tvorivo spracujú vlastné koncepty zvoleným spôsobom,
- dokážu originálne výtvarne reagovať na zadanú tému,
- dokážu výtvarne reagovať na vizuálnu realitu (zobrazovanie, štylizácia),
- ovládajú princípy kompozície (rozvrh plochy alebo priestorového útvaru),
- ovládajú princípy radenia, kombinovania, miešania a kontrastov farieb,

- dosahujú farebný a tvarový výraz,
- proporčne správne nakreslia videný predmet, postavu, tvár,
- proporčne správne vymodelujú videný predmet, postavu, hlavu,
- poznajú hlavné znaky historických slohov umenia a architektúry,
- dôležité osobnosti tvorcov a dôležité diela,
- poznajú tendencie moderného umenia a architektúry,
- zvládnu realizáciu v zvolenom štýle moderného umenia,
- dokážu originálne spracovať (interpretovať) tematický alebo formálny podnet zvoleného výtvarného alebo architektonického diela,
- dokážu výtvarne reagovať na podnety z oblasti hudby (zvuku), literatúry (textu), filmu (audiovizie), divadla (performancie), tanca (pohybu),
- orientujú sa v hlavných tendenciách súčasného diania vo výtvarnom umení,
- poznajú dostupnú literatúru, časopisy (príp. internetové stránky) z oblasti súčasného výtvarného umenia,
- poznajú najdôležitejšie galérie a podujatia súčasného výtvarného umenia,
- slovne vyjadria svoj výtvarný zámer, voľbu témy, média a techniky,
- opíšu videné výtvarné dielo (druh, médium, techniku, výraz),
- dokážu diskutovať o výtvarnom diele,
- vyjadria svoj názor na výtvarné dielo,
- zaradia výtvarné dielo do obdobia (smeru),
- poznajú mená kľúčových autorov umeleckých smerov,
- aplikujú skúsenosti výtvarnej edukácie vo svojom mimoškolskom výtvarnom prejave.

Obsahové štandardy

1. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- kompozícia – tvarová a farebná rovnováha/nerovnováha,
- symetria a asymetria v obraze (napr. zátišia), v grafike (využitie tlačovej matrice),
- výtvarné vyjadrenie kontrastov (polarít),
- geometrická štylizácia zátišia (alt. portrétu, figurálnej kompozície).

Zobrazovanie reality:

- kresliarske pamäťové cvičenia,
- kresba jednoduchej perspektívy, kresba architektonického priestoru (interiér, exteriér),
- autoportrét (fotografie, rôzne výrazy tváre),

- autoportrét (kresba podľa zrkadla, dôraz na výraz, nie proporcie),
- autoportrét (farebná grafika),
- rozširujúce cvičenia.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- výtvarné vyjadrenie tepla a zimy,
- premena prírodniny (napr. rastliny počas 12 mesiacov, premeny oblohy, premeny vodnej hladiny ...),
- vtipné zátišie (alt. portrét, krajina),
- vtipný dizajn (návrh, model),
- šperk vyjadrujúci rôzne spoločenské postavenie (charaktery, povahy, nálady, city ...),
- architektúra z prírodných tvarov (návrh, model),
- výtvarné vyjadrenie vymysleného (nejestvujúceho) športu (príp. inej činnosti) – od zobrazenia až po návrhy odevu, náčinia, hracej plochy, pravidiel ...,
- fantastické témy alebo spôsoby realizácií navrhnuté žiakom,
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- kubizmus (maľba ľubovoľného námetu kubistickým spôsobom); ukážky kubistického umenia,
- futurizmus (zobrazenie pohybu a hluku),
- vytvorenie kinetického objektu,
- použitie vybraných techník tradičných remesiel,
- diskusia o vybraných dielach súčasného umenia, dizajnu, architektúry,
- animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- ilustrácia vlastnej rozprávky,
- zobrazenie farby hudby (vyjadrená geometrickými a organickými tvarmi),
- zobrazenie dynamiky hudby.

2. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- štúdie a zoskupenia textúr (kresby, grafika),
- kompozícia – farebná a tvarová harmónia/disharmónia,
- približovanie a vzdľavovanie / mikroštruktúra a makroštruktúra,

- jazyk fotografie (svetlo-osvetlenie, zaostrenie, priblíženie, celok a detail),
- postprodukcia fotografie (základy).

Zobrazovanie reality:

- kresliarske pamäťové cvičenia,
- kresba predmetov/zátišia s dôrazom na proporcie,
- kresba skutočnosti a jej odrazu v zrkadle,
- portrét spolužiaka,
- štúdia postavy v pohybe (2D,3D),
- rozširujúce cvičenia.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- fantastická architektúra (návrh, príp. model),
- vymýšľanie alegorických postáv,
- návrhy odevov pre zvláštne povolania/situácie,
- návrhy futurologického dopravného prostriedku,
- fantastické témy alebo spôsoby realizácií navrhnuté žiakom,
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- optické klamy – ukážky,
- op-art – ukážky, realizácia,
- svetelné umenie – ukážky, konštrukcia svetelného (príp. svetelno-kinetického) objektu,
- použitie vybraných techník tradičných remesiel,
- diskusia o vybraných dielach súčasného umenia, dizajnu, architektúry,
- animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- kontrast v hudbe prevedený do maľby,
- výtvarné vyjadrenie biologických štruktúr (makrosnímky).

3. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- výtvarný prejav ako manuálna činnosť a jeho transformácie v počítačovom programe,
- postprodukcia fotografie (možnosti rozvinutej manipulácie),

- postprodukcia videa (základy),
- počítačová animácia (základy),
- súťaž farebnej grafiky,
- základy tvorby skulptúrnej sochy,
- výtvarné využitie princípov a foriem ornamentu.

Zobrazovanie reality:

- kresliarske pamäťové cvičenia,
- krešbná štúdia interiéru,
- štúdie postavy podľa modelu,
- fotografická reportáž,
- rozširujúce cvičenia.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov

- rekonštrukcia neúplného obrazu,
- výtvarné a architektonické vyjadrenie vzťahu organické/anorganické,
- antropomorfné inšpirácie v dizajne a v architektúre,
- výtvarné a architektonické vyjadrenie vzťahu poriadok/chaos,
- výtvarné vyjadrenie abstraktných pojmov,
- výtvarné vyjadrenie formálnej odlišnosti (napr. bytosti rôznych mimozemských civilizácií),
- fantastické témy alebo spôsoby realizácií navrhnuté žiakom,
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- umenie inštalácie – priestorovo limitovaná inštalácia,
- performatívna reakcia na spoločenskú udalosť,
- použitie vybraných techník tradičných remesiel,
- diskusia o vybraných dielach súčasného umenia, dizajnu, architektúry,
- animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- výtvarné spracovanie vybraných podnetov chémie a fyziky,
- výtvarné spracovanie vybraných podnetov biológie.

4. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- štúdia pozitívnych a negatívnych tvarov podľa videnej skutočnosti (predmety, prírodniny...),
- počítačové spracovanie (prekomponovanie, variovanie) vlastnej maľby alebo kresby.

Zobrazovanie reality:

- kresliarske pamäťové cvičenia,
- štúdie predmetov a prírodnín,
- kresba zátišia, maľba zátišia,
- štúdia figúry (s dôrazom na proporčnosť, detaily a výraz),
- štúdia portrétu (s dôrazom na proporcie),
- fotografický portrét (osvetlenie, nastavenie, výraz, postprodukčná manipulácia),
- videoreportáž,
- rozširujúce kresliarske cvičenia.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- výtvarná transpozícia (prenos/prevedenie) prírodného princípu (napr. topenie, stmievanie, kryštalizácia, vlnenie ...),
- inovačný dizajn predmetu (hudobného nástroja, nábytku ...),
- návrh vlastného písma,
- témy alebo spôsoby realizácií navrhnuté žiakom,
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- procesuálne umenie – ukážky, realizácia objektu alebo obrazu (biologické, chemické alebo fyzikálne procesy),
- performancia – aktuálna udalosť (dokumentačný záznam),
- použitie vybraných techník tradičných remesiel,
- diskusia o vybraných dielach súčasného umenia, dizajnu, architektúry,
- spoločná návšteva galérie alebo výstavy umeleckých diel spojená s diskusiou,
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel,
- výtvarné reakcie/interpretácie kultúrnej pamiatky.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- výtvarné spracovanie vybraných podnetov chémie, fyziky, biológie.
- výtvarné vyjadrenie hudobných foriem (napr. sonáta, fuga, džezová skladba, uspávanka...),- spracovanie vybraných podnetov.

5. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- výber vyjadrovacích prostriedkov na stvárnenie svojej predstavy, konceptu alebo podnetov vizuálnej reality,
- zväčšovanie detailu,
- posun a tvorivá manipulácia s vlastnou študijnou kresbou (plastikou),
- vytvorenie kópie detskej výtvarnej práce,
- vlastné experimentovanie s vyjadrovacími prostriedkami.

Zobrazovanie reality:

- kreslenie a modelovanie prírodniny (predmetu); sadrový odliatok plastiky,
- kresba drapérie, maľba drapérie,
- štúdie portrétu – 2D (dôraz na výstavbu, proporcie, výraz linky a tvaru),
- štúdie portrétu – 3D (dôraz na formu, mierku, proporcie, viacpohľadovosť),
- fotografia portrétu a kresba podľa fotografie,
- rozširujúce kresliarske cvičenia.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- vlastné návrhy, koncepty a realizácie žiaka konzultované s učiteľom,
- návrh architektúry (exteriér, interiér), model,
- grafika – transformácie grafického štočku (sútláč, tlač do podkladu, reprodukcie ...),
- fotografia – autorská séria fotografií,
- dizajn – návrh a model (predmetu, výrobku, odevu, doplnku, dopravného prostriedku, informačného označenia, grafického riešenia, reklamy ...) podľa orientácie žiaka,
- témy alebo spôsoby realizácií navrhnuté žiakom.

Podnety z výtvarného umenia:

- diskusia o vybraných dielach súčasného umenia, dizajnu, architektúry
- vlastná databáza výtvarných diel vytvorená žiakom,
- spoločná návšteva galérie alebo výstavy umeleckých diel spojená s diskusiou,
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných štýlov,
- experimentovanie s výtvarnými štýlmi,
- porovnávanie a miešanie štýlov.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- ilustrácia k rôznym formám poézie a prózy,
- výtvarné stvárnenie (hľadanie ekvivalentu) rôznych literárnych foriem.

ODBOR AUDIOVIZUÁLNEJ A MULTIMEDIÁLNEJ TVORBY

CHARAKTERISTIKA UMELECKÉHO ODBORU

Odbor audiovizuálnej a multimediálnej tvorby v základnom umeleckom vzdelávaní umožňuje žiakovi lepšie poznať a chápať pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovať a selektovane využívať médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie.

Audiovizuálna a multimediálna tvorba v základnom umeleckom vzdelávaní je tak chápaná jednak ako prostriedok (nástroj) umeleckej tvorby, ktorý je možné využívať v rôznych umeleckých odboroch, jednak ako výsledok umeleckého procesu - hotový tvar umeleckého vyjadrenia.

Cieľom výučby odboru audiovizuálnej a multimediálnej tvorby je podnietiť reflexiu žiakov nad mediálnymi obsahmi, sproblematizovať, zvýšiť ich citlivosť na využívanie určitých obsahov, naučiť žiakov vytvoriť audiovizuálny a multimediálny produkt.

Poslaním odboru audiovizuálnej a multimediálnej tvorby je zamerať sa na výchovu k médiám, ich hodnotám a obsahom. Umožniť žiakom aktívne využívať vlastnú slobodu pri výbere mediálnych produktov a uvedomovať si z toho vyplývajúcu zodpovednosť. Aktívne zapojiť žiakov do komunikačného procesu pomocou médií a s médiami a k uplatneniu svojho vlastného kreatívneho potenciálu pomocou tvorby vlastných produktov a praktickej tvorivej mediálnej práce.

Základné umelecké vzdelávanie v odbore audiovizuálnej a multimediálnej tvorby v štátnom vzdelávacom programe predstavuje súbor základných odborných informácií – súhrn principiálnych vedomostí a zručností uvedených v profile absolventa nevyhnutných pre odbor audiovizuálnej a multimediálnej tvorby, ako aj pre kvalifikované vykonávanie základných odborných činností.

Prehľad vzdelávacích oblastí:

- Práca s témou, tvorba scenára
- Práca s kamerou
- Práca so zvukom
- Práca so strihom
- Interpretácia, moderovanie

Úlohou učiteľa je podnecovať žiakovo samostatné kritické usudzovanie vo vzťahu k médiám a ich produktom - reflexia, analýza, syntéza,

indukcia, dedukcia, hodnotiace myslenie a tvorivo ho usmerňovať pri tvorbe vlastných audiovizuálnych diel.

V procese vyučovania využívame najmä projektové a kooperatívne vyučovanie a participatívne metódy. Využívame nimi prirodzené potreby každého človeka komunikovať s inými ľuďmi, a tak sa učiť. Medzi tieto metódy radíme: dialóg a diskusiu, situačné, či prípadové štúdie, inscenačné metódy, brainstormingové metódy.

Týmito metódami sa snažíme, aby žiak pochopil, ktoré metódy sú pre jeho učenie najefektívnejšie, dávame mu možnosť stretávať sa s čo najväčším množstvom interaktívnych metód a vedíme ho k tomu, aby si kládol otázky, ktoré mu objasnia procesúalnu stránku učenia sa. Vytvoríme podmienky pre žiakov, aby:

- mali priestor pre vyjadrenie vlastných zážitkov, skúseností s využívaním a recipovaním médií a ich obsahov,
- sa naučili uvedomejšie vnímať médiá vo vzťahu k vlastnému životu, chápať a predvídať mediálne skutočné ale i potenciálne vplyvy na vlastnú osobnosť,
- si precvičovali schopnosti a zručnosti v kontakte s konkrétnymi druhmi médií a ich výstupmi (vizuálna a akustická demonštrácia, obrazová analýza, syntetická metóda, metóda tvorby modelových situácií, dramatizácia, metódy heuristického charakteru - dialogické a problémové metódy).

Podmienkou pre prijatie žiaka na štúdium v odbore audiovizuálnej a multimediálnej tvorby je úspešné absolvovanie talentovej prijímacej skúšky. Obsahom skúšky je preukázanie motivácie o tento typ vzdelávania, kultivovanosť prejavu a primerané intelektové a tvorivé kvality uchádzača.

CIELE

- o upevňovať kreatívne myslenie v oblasti audiovizie a multimédií,
- o rozvíjať emočnú inteligenciu prostredníctvom audiovizuálnej a multimediálnej tvorby,
- o budovať hodnotový systém žiaka v masmediálnej sfére,
- o prispôbovať sa potrebám konkrétnych oblastí, zohľadňovať nové trendy vo vývoji audiovizie a multimédií,
- o primerane veku rozvinúť mediálne kompetencie a kľúčové spôsobilosti v audiovizuálnej a multimediálnej tvorbe,
- o vypestovať základ pre záujem o celoživotné vzdelávanie v masmediálnej sfére,
- o viesť žiakov k vytvoreniu základnej dramaturgickej koncepcie spracovania témy pri rešpektovaní potrieb a možností prijímateľa,
- o vybudovať základné zručnosti, nevyhnutné ku kvalitnému spracovaniu audiovizuálneho diela,

- naučiť žiakov analyzovať a reflektovať produkované audiovizuálne diela,
- naučiť žiakov komunikovať s rôznymi účastníkmi produkčného procesu (štábom, respondentmi, divákom).

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent končiaci druhú časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy má mať vybudované základné zručnosti tak, aby vedel vytvoriť jednoduché audiovizuálne dielo, spĺňajúce základné požiadavky na kvalitu diela z oblasti dramaturgickej, obrazovej, strihovej a zvukovej. Okrem uvedeného má mať schopnosť vystupovať pred kamerou t. j. má vedieť prezentovať text mimo obrazu, uviesť príspevok, či voľne rozprávať pred kamerou.

Absolvent má primerane veku chápať pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovať a selektovane využívať médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie.

Absolvent končiaci II. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy alebo štúdium pre dospelých má mať vybudované základné zručnosti tak, aby vedel vytvoriť zložitejšie audiovizuálne dielo, spĺňajúce kritériá kladené na kvalitu tvorivého diela. Absolvent nadobudne zručnosti z oblasti dramaturgickej, obrazovej, strihovej a zvukovej, redaktorskej či moderátorskej. Okrem uvedeného má mať schopnosť vystupovať pred kamerou a má vedieť prezentovať text mimo obrazu i pred kamerou, kratšieho i väčšieho rozsahu.

Absolvent má chápať pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovať, využívať médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, má byť schopný analýzy a kritického postoja k mediálnym produktom.

Absolvent I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy má:

- upevnené základy pri práci s jednoduchou témou, selekciou informácií a ovláda tvorbu jednoduchého scenára a komentára,
- ovládať základy práce s digitálnymi audiovizuálnymi zariadeniami, prácu s počítačom, strihovými, zvukovými softvérmi a softvérmi pre tvorbu grafiky a animácie,
- získať základy pre osvojenie účinných techník (celoživotného) učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí. Váži si seba aj druhých ľudí, je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať, je vnímavý k potrebám iných,
- schopnosť logicky uvažovať, ovláda terminológiu a gramotnosť podľa učebných osnov, je schopný, primerane veku, analyzovať a interpretovať informácie sprostredkované médiami a prehodnotiť ich účinok na seba, na diváka, poslucháča,
- ovládať technológiu umeleckej tvorby (alebo interpretácie) na vekovo primeranej úrovni v súlade s učebnými osnovami a individuálnymi dispozíciami,
- schopnosť tvoriť jednoduché diela pre tlačové, internetové, rozhlasové a televízne médiá,

- byť dostatočne adaptabilný aj v príbuzných odboroch, má byť schopný aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti pri samostatnom riešení tvorivých problémov, pracovať v tíme, aktívne sa podieľať na organizácii a riadení pracoviska, sústavne sa vzdelávať, trvalo sa zaujímať o vývoj v oblasti masmédií,
- byť pripravený na stredoškolské štúdium, najmä v študovanom a v príbuzných študijných odboroch,
- má poznať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, tvorby a ochrany životného prostredia.

Absolvent II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy alebo štúdia pre dospelých má:

- upevnenú prácu so zložitejšou témou, selekciou informácií a ovláda tvorbu náročnejšieho scenára a komentára,
- ovláda prácu s digitálnym audiovizuálnymi zariadeniami, prácu s počítačom, strihovými, zvukovými softvérmi a softvérmi pre tvorbu grafiky a animácie,
- zvládnuté účinné techniky celoživotného učenia sa pre rozvíjanie spôsobilostí. Váži si seba aj druhých ľudí, je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať, je vnímavý k potrebám iných,
- vedieť používať odborný jazyk, má základné teoretické poznatky z dejín filmu, tlače, rozhlasu a televízie, prostredníctvom ktorého komunikuje,
- má schopnosť logicky uvažovať, ovláda terminológiu a gramotnosť podľa učebných osnov, je schopný analyzovať a interpretovať informácie sprostredkované médiami a prehodnotiť ich účinok na seba, na diváka, poslucháča,
- má prehľad o historickom vývoji médií, je schopný samostatne získavať, spracovať a vyhodnotiť informácie,
- ovládať techniku umeleckej tvorby (alebo interpretácie) na vekovo primeranej úrovni v súlade s učebnými osnovami a individuálnymi dispozíciami,
- dokáže tvoriť pre tlačové, internetové, rozhlasové a televízne médiá,
- absolvent je dostatočne adaptabilný aj v príbuzných odboroch, schopný aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti pri samostatnom riešení tvorivých problémov, cieľavedome, rozvážne a rozhodne konať. Je schopný pracovať v tíme, vie sa aktívne podieľať na organizácii a riadení pracoviska, sústavne sa vzdelávať, trvalo sa zaujímať o vývoj v oblasti masmédií, ovládať dôležité manuálne zručnosti, konať v súlade s právnymi normami spoločnosti, zásadami vlastenectva, humanizmu a demokracie. Je schopný v práci uplatňovať moderné metódy, technológie a štýl práce, logické myslenie, samostatnosť, zodpovednosť a tvorivú iniciatívu,
- poznať technologické princípy činnosti a obsluhu audiovizuálnych zariadení a systémov a problematiku technického spracovania programového materiálu,

- v oblasti programovej tvorby poznať súčasné umelecké smery v kinematografii i televízii a pozná hlavné zásady umelecko-tvorivej činnosti,
- má byť pripravený na ďalšie štúdium, najmä v študovanom a v príbuzných študijných odboroch.

Požadované vedomosti v odbore audiovizuálnej a multimedialnej tvorby v základnom umeleckom vzdelávaní

Absolvent má poznať:

- základné princípy masmediálnej tvorby,
- tvorivé písanie, žánre v médiách,
- moderovanie a prácu s respondentom v masmédiách,
- filmovú reč,
- základy fotografických techník,
- základ dejín umenia, tlače, televízie, rozhlasu a filmu,
- princípy zobrazovacích metód, ktoré sa dajú uplatniť v animačnej tvorbe a počítačovej animácii,
- použitie odbornej terminológie v masmédiách,
- princípy televíznej a zvukovej techniky,
- základné prvky výtvarného jazyka,
- organizáciu a riadenie tvorby a výroby v masmédiách,
- zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, tvorby a ochrany životného prostredia.

Požadované zručnosti v odbore audiovizuálnej a multimedialnej tvorby v základnom umeleckom vzdelávaní

Absolvent vie:

- vytvoriť jednoduché audiovizuálne dielo od námetu po ozvučenie a uloženie na nosič,
- vytvoriť a spracovať žurnalistický materiál, ovládať tvorbu základných žurnalistických žánrov,

- viesť respondentu a zvládnuť prácu moderátora,
- pripraviť ekonomické podklady a rozboru pre výrobu audiovizuálneho diela,
- vhodným spôsobom získavať, analyzovať a využívať informácie pre svoju činnosť,
- využívať výpočtovú techniku,
- spracovať audio a video sekvencie a včleniť ich do digitálnych médií,
- spájať textové, obrazové a zvukové sekvencie,
- pracovať s digitálnym fotoaparátom a kamerou, používať jej príslušenstvo pri dodržiavaní všetkých zásad bezpečnosti,
- pracovať s rôznymi typmi mikrofónov, ovládať snímanie zvuku pri samotnom nakrúcaní,
- ovládať princípy strihovej skladby, zábery, veľkosti záberov, jazdu, nájazd, odjazd,
- zvoliť primeraný softvér pre riešenie danej úlohy,
- jasne formulovať výtvarnú myšlienku vrátane jej slovného a grafického vyjadrenia,
- pozorovať, analyzovať a hodnotiť výtvarné návrhy z hľadiska technologického, funkčného, estetického a ekonomického,
- aplikovať nové technické a technologické poznatky v masmediálnej a audiovizuálnej tvorbe,
- zabezpečovať ochranu zverených prostriedkov pred odcudzením, poškodením a zničením, zabraňovať škodám,
- poskytnúť pomoc pri úrazoch a náhlom ochorení a zabezpečiť ďalšie príslušné opatrenia.

Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent má:

- empatické, tolerantné a prosociálne správanie,
- aktívny záujem o kultúru, masmédiá a spoločenský život,
- schopnosť byť komunikatívny, priateľský,
- potrebnú dávku trpezlivosti, vytrvalosti a flexibility,
- schopnosť spolupracovať, byť spoľahlivý, presný,

- má primeranú sebareflexiu, sebadisciplínu, diskretnosť a zodpovednosť,
- schopnosť myslieť v súvislostiach,
- zodpovednosť za svoje správanie a konanie,
- pozitívny vzťah k životnému prostrediu,
- kultivované vystupovanie a správanie.

PRÍPRAVNÁ AUDIOVIZUÁLNA A MULTIMEDIÁLNA TVORBA VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prípravné štúdium

Pozn.: Žiak bude prijatý do prípravného štúdia ak neabsolvoval výtvarný odbor ISCED 1B základnej umeleckej školy Žiak ktorý je absolventom výtvarného odboru ISCED 1B základnej umeleckej školy môže byť prijatý do 1. ročníka ISCED 2B základnej umeleckej školy odboru audiovizuálna a multimediálna tvorba bez talentových skúšok a nemusí absolvovať prípravné štúdium.

Žiak bude do prípravného štúdia odboru audiovizuálna a multimediálna tvorba prijatý na základe talentových skúšok, kde absolvuje kresebnú úlohu a prejaví dostatočné výtvarné zručnosti a vôľu odbor navštevovať.

Žiaci po ukončení prípravného štúdia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú základné princípy masmediálnej tvorby, ✓ poznajú základy práce s digitálnymi zariadeniami a softvérom, ✓ demonštrujú svoju kreativitu v audiovizuálnej a multimediálnej oblasti, ✓ používajú priestor, perspektívu, kompozíciu, účinky svetla a tieňa pre kvalitnú prípravu záznamu a dotvorenie 	<p>Práca s témou, tvorba scenára: orientácia pri práci s informáciami, základné spracovanie témy.</p> <p>Práca s kamerou: základná orientácia technológie v oblasti obrazovej tvorby - v rozsahu stanovenom učebnými osnovami.</p> <p>Práca so zvukom: základná orientácia technológie v oblasti zvukovej tvorby – v rozsahu stanovenom učebnými osnovami.</p> <p>Práca so strihom: základná orientácia technológie v oblasti strihovej tvorby</p>

vizuálneho zážitku, vnemu, tvorby – v rozsahu stanovenom učebnými osnovami.
poznajú zásady práce komentárom, moderovaním a interpretáciou textu v prepojení na vizuálnu zložku diela: základná orientácia pri interpretácii textu, základná orientácia pri tvorbe diela.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

- Storyboard, fotopríbeh.
- Interpretácia moderátorského vstupu, jednoduchý komentár na zadanú tému.

AUDIOVIZUÁLNA A MULTIMEDIÁLNA TVORBA

DRUHÁ ČASŤ I. stupňa základného štúdia - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2 B)

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu výber jednoduchej témy na spracovanie, ✓ zhromaždia potrebné informácie podľa zásad etiky žurnalistickej práce, ✓ pripravia tému na audiovizuálne spracovanie, ✓ vytvoria bodový scenár, ✓ rozpracujú zvolenú tému do scenáristickej podoby, ✓ vyberú kompetentných respondentov, ✓ vytvoria jednoduchý audiovizuálny produkt – reportáž, ✓ postprodukčne spracujú nakrútený materiál, 	<p>Práca s témou, tvorba scenára: základné pravidlá práce s informáciou pri tvorbe audiovizuálneho diela.</p> <p>Tvorba základných žurnalistických žánrov spravodajského charakteru. Dramaturgická výstavba audiovizuálneho príspevku.</p> <p>Práca s kamerou: základy snímania a práce s kamerou. Práca so zvukom: základné pravidlá práce so zvukom.</p> <p>Práca so strihom: základné zásady strihovej skladby.</p>

zvolia vhodnú technológiu na výrobu audiovizuálneho diela,
vedú jednoduchý rozhovor s respondentom,
interpretujú autorsky spracovaný jednoduchý komentár.

Interpretácia, moderovanie: základné pravidlá interpretácie textov. Základ

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ spracujú tému do jednoduchého scenára, ✓ vytvoria jednoduchý program podľa pripraveného scenára, ✓ urobia dlhší rozhovor s jedným respondentom, ✓ postrihajú nakrútený materiál do kompaktného celku, ✓ spracujú materiál z hľadiska trikov, hudobnej zložky a textov, ✓ zvolia vhodný softvér na postprodukciiu diela, ✓ interpretujú texty rôznych žánrov, ✓ tvoria komentáre k rôznym audiovizuálnym žánrom, ✓ interpretujú texty k rôznym audiovizuálnym žánrom. 	<p>Práca s témou, tvorba scenára: dramaturgická výstavba audiovizuálneho diela, písanie scenára.</p> <p>Vedenie jednoduchého rozhovoru na dlhšej časovej ploche s 1 respondentom.</p> <p>Práca s kamerou: svietenie a snímanie kamerou v interiéri a v exteriéri.</p> <p>Práca so zvukom: základné pravidlá práce so zvukom (zostrih synchronných výpovedí, práca s reálnymi ruchmi (využitie, vypustenie).</p> <p>Práca so strihom: strihová skladba – organizácia nakrúteného materiálu s ohľadom na jednoduchý tvorivý zámer, skladba na základe kompozičných hľadísk, svetelných pomerov, vnútroobrazový pohyb a pohyb kamery).</p> <p>Interpretácia, moderovanie: interpretácia textov rôznych žánrov a nálad.</p>

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard

Obsahový štandard

<p>spracujú náročnejšiu tému do scenára,</p> <p>nakrútiť program podľa pripraveného scenára, pracujú v postprodukcii s rôznym typom materiálu, dotvoria materiál z hľadiska trikov, hudobnej zložky a načítania textov, vedú rozhovor s viacerými respondentmi súčasne,</p> <p>moderujú jednoduchší program.</p>	<p>Práca s témou, tvorba scenára: scenár audiovizuálneho diela s dlhším časom. Práca s kamerou: skladobné myslenie pri snímaní záberov. Práca so zvukom: práca s hudobnou zložkou audiovizuálneho diela.</p> <p>Práca so strihom: strihová skladba – tvorivé možnosti a obmedzenia, sekvenčné možnosti.</p> <p>Interpretácia, moderovanie: moderovanie jednoduchých tvorivých celkov.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ spracujú náročnú, alebo viackomponentovú tému do scenára, ✓ dokážu viesť diskusiu, ✓ nakrútiť program podľa pripraveného technického scenára, ✓ tvorivo pracujú v postprodukcii s rôznym typom materiálu, ✓ dotvoria materiál z hľadiska animácií, hudobnej zložky a textov, 	<p>Práca s témou, tvorba scenára: scenár audiovizuálneho diela s dlhším časovým rozsahom a zložitejšou skladbou. Vedenie diskusie.</p> <p>Práca s kamerou: skladobné myslenie pri snímaní záberov.</p> <p>Práca so zvukom: tvorivá práca so všetkými zvukovými zložkami audiovizuálneho diela.</p> <p>Práca so strihom: organizácia nakrúteného materiálu s ohľadom na zložitejší tvorivý zámer, skladba na základe kompozičných hľadísk, svetelných pomerov, vnútroobrazový pohyb a pohyb kamery). Animácia audiovizuálneho diela.</p> <p>Interpretácia, moderovanie: Moderovanie besied a väčších kontaktných programov.</p>

svoje dielo recenzujú (slovne, alebo textom).

Záverečná skúška

Žiak dokáže samostatne vytvoriť:

- spravodajský šot v rozsahu 1 minúty,
- krátke skladobne jednoduchšie audiovizuálne dielo do 5 minút,
- skladobne jednoduchšie audiovizuálne dielo v rozsahu do 10 minút.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA A ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvolia si náročnejšiu tému na spracovanie, ✓ získajú k téme potrebné informácie podľa zásad etiky žurnalistickej práce, ✓ pripraví si zložitejšiu tému na audiovizuálne spracovanie, ✓ napíšu si bodový scenár, ✓ vytvoria literárny scenár, ✓ vyberú kompetentných respondentov, ✓ pripraví respondentov na nakrúcanie podľa zásad etiky žurnalistickej práce, ✓ vytvoria si audiovizuálny produkt – reportáž, 	<p>Základné pravidlá práce s informáciou pri tvorbe audiovizuálneho diela.</p> <p>Tvorba základných žurnalistických žánrov spravodajského charakteru.</p> <p>Dramaturgická výstavba audiovizuálneho príspevku.</p> <p>Základné zásady vedenia rozhovoru s respondentom.</p> <p>Základy snímania a práce s kamerou.</p> <p>Základné pravidlá práce so zvukom.</p> <p>Základné zásady strihovej skladby.</p>

postprodukčne spracujú nakrútený materiál
načítajú text mimo obrazu,
spracujú titulkové sekvencie,
vhodne interpretujú náročnejšie texty,
načítajú autorský komentár k audiovizuálnemu dielu.

Základné pravidlá interpretácie textov.

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ spracujú tému do jednoduchého scenára, ✓ nakrútiť program podľa pripraveného scenára, ✓ urobiť dlhší rozhovor s rôznymi respondentmi, ✓ postrihajú nakrútený materiál do kompaktného celku, ✓ dotvoria materiál z hľadiska trikov, hudobnej zložky a načítania textov, ✓ moderujú zložitejší program, ✓ interpretujú vhodné autorské texty vo vzťahu k obrazovej zložke audiovizuálneho diela. 	<p>Dramaturgická výstavba audiovizuálneho diela, písanie scenára.</p> <p>Vedenie rozhovoru na dlhšej časovej ploche, vedenie rozhovoru s viacerými respondentmi súčasne.</p> <p>Svietenie a snímanie kamerou v interiéri a v exteriéri.</p> <p>Pravidlá práce so zvukom (zostrih synchronných výpovedí, práca s reálnymi ruchmi (využitie, vypustenie), práca s hudbou.</p> <p>Strihová skladba – organizácia nakrúteného materiálu s ohľadom na tvorivý zámer, skladba na základe kompozičných hľadísk, svetelných pomerov, vnútro obrazový pohyb a pohyb kamery), čas a dĺžka záberov, triky, jednoduchá animácia.</p> <p>Interpretácia textov rôznych žánrov a nálad, krátke moderátorské vstupy.</p>

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard

Obsahový štandard

<p>spracujú náročnejšiu tému do scenára,</p> <p>nakrútiť program podľa pripraveného technického scenára, tvorivo vedú diskusiu,</p> <p>pracujú v postprodukcii s rôznym typom materiálu, dotvoriamateriálzhladiskatrickov,hudobnejzložky, moderovania a načítania textov rôznych nálad a žánrov.</p>		<p>Scenár audiovizuálneho diela s dlhším časovým rozsahom. Vedenie diskusií</p> <p>Skladobné myslenie pri snímaní záberov.</p> <p>Práca s hudobnou zložkou audiovizuálneho diela.</p> <p>Strihová skladba – tvorivé možnosti a obmedzenia, sekvenčný zostrih, mož</p> <p>Moderovanie náročnejších tvorivých celkov.</p>
--	--	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ spracujú náročnú, alebo viackomponentovú tému do scenára, ✓ nakrútiť zložitejší program podľa pripraveného technického scenára, ✓ vedú tvorivú a fundovanú diskusiu, ✓ tvorivo pracujú v postprodukcii s rôznym typom materiálu, ✓ vytvoria jednoduchú animáciu, ✓ vytvoria zvukovú postprodukciiu audiovizuálneho diela, ✓ moderujú náročnejšie kontaktné programy, ✓ kriticky posúdia audiovizuálne dielo. 	<p>Scenár audiovizuálneho diela s dlhším časovým rozsahom a komplikovanejšou štruktúrou.</p> <p>Vedenie tvorivej a investigatívnej diskusie. Skladobné myslenie pri snímaní záberov.</p> <p>Tvorivá práca so všetkými zvukovými zložkami audiovizuálneho diela.</p> <p>Zložitejšia strihová skladba, vizuálne efekty. Animácia.</p> <p>Moderovanie besied a väčších kontaktných programov.</p>

Záverečná skúška:

Žiak dokáže samostatne vytvoriť:

- šot v rozsahu 1 a pol minúty a reportáž v rozsahu do 3 – 5 minút,
- audiovizuálne dielo v rozsahu do 15 minút,
- audiovizuálne dielo s náročnejšou skladbou v rozsahu do 30 minút.

Štátny vzdelávací program vypracoval Štátny pedagogický ústav v Bratislave.

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 4. februára 2015 pod číslom 2015-6346/5841:1-10A0 pre základné umelecké školy s platnosťou od 1. septembra 2015.